

ဝိနည်းလမ်းလေးစောင်ပါဠိနိဿယ

ထူးပွဲရုံ

ဦးထင်ညွန့် + ဒေါ်ကျင်ယို

မိသားစု ကောင်းမှု

အမှတ်(၆)-၁၃ လမ်း၊ လမ်းမတော်မြို့နယ်

ရန်ကုန်မြို့

ညောင်ကန်ဆရာတော်ဦးပု

နွားပြင်းဆရာတော်, နေရင်းဆရာတော်

အနက်ယောဇနာတော်မူအပ်သော

ဣစ္ဆာသယ

ဝိနည်းငယ်လေးစောင်

ပါဌ်နိဿယ

ဣစ္ဆာသယ ပိဋကတ်စာပုံနှိပ်တိုက်

၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

၁၃၃၂-ခုနှစ်။

*** အာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၄၃၀၉)**

* ကျမ်းပြုဆရာတော်များ—ဦးစက္ကိန္ဒ ညောင်ကန်ဆရာတော်၊
ဦးမုနိန္ဒသာရ နွားပြင်းဆရာတော်၊
ဦးအရိယာလင်္ကာရ နေရင်းဆရာတော်၊

* ပြင်ဆင်သူများ - ဦးထွန်းသိန်း၊ ဦးစိန်အုပ်၊ ဦးဝင်းဇေ။

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူ-ဦးသန်းမောင်

* ထုတ်ဝေသူ မှတ်ပုံတင် အမှတ် (၀၄၇၉)

* ပုံနှိပ်သူ မှတ်ပုံတင် အမှတ် (၀၇၉၄)

ဣန္ဒာဿယ ပိဋကတ်စာပုံနှိပ်တိုက်
၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဘုရားကြီး

၁၃၃၂-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလ။

၁၉၇၀-ခု၊ နိုဝင်ဘာလ။

အံ့ရေ ၂၀၀၀။

အဘိုး-၆။

ဣန္ဒာဿ နိဒါန်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော် အခွံရှည်ကြာ တည်နေနိုင်ပါရေးမှာ ဝိနည်းတရားတော်သည်သာ အဓိက အချုပ်အချာ ဖြစ်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ ဆရာမြတ် တို့သည်-

ဝိနယေ ဌိတေ သာသနံ ဌိတံ၊ ဝိနယောနာမ သာသနဿ အာယု-
ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူကြ၏။

ထိုဝိနည်းဒေသနာတော်မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မာဂဓဘာသာအားဖြင့် ဟောထားတော်မူသည် ဖြစ်ရကား ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ဝယ် သဒ္ဓါလှမ်း၍ ရဟန်းပြုကြသော မြန်မာသာသနာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သာသနာတော်၏ စည်းကမ်းအရ နေတတ်ထိုင်တတ်ရှိကြရန် ဝိနည်းတရားတော်ကို ဝိနည်းစိုရ် ဆရာများထံ၌ မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆို၍ လေ့လာသင်ကြား မှတ်သားကြရ လေသည်။

မာဂဓဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆို မှတ်သားကြရာမှာ အခြေ အနေအရ နေ့စဉ် ကျင့်သုံး နေရသော သိက္ခာပုဒ် များကို မှတ်သားနိုင် သော်လည်း အလှည့် အကြိမ်သင့်မှ ကျင့်ရသော သိက္ခာပုဒ် များကိုကား ဉာဏ်မသက်ဘဲ မေ့ကွက်တွင် နစ်မြော သွားတတ် လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိနည်းနိဿယ ကျမ်းစာသည် မေ့ပျောက်ရာ၌ အထောက်အပံ့ ရဘို့ရန် လိုအပ်လေသည်။

ပဒဘာဇနီနှင့် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာကြီးများကို မလေ့လာ မသင်ကြားနိုင် သေးမီ ဝိနည်းမာတိကာ သိက္ခာပုဒ်နှင့် ခုဒ္ဒသိက္ခာ၊ မူလသိက္ခာ အဋ္ဌကထာ ကျမ်းကလေးများမှာ သာသနာ ဝန်ထမ်း တဦးအဖို့ သာသနာတော်၌ စည်းကမ်းတကျ နေနိုင်စွမ်းအောင် ပို့ဆောင် နိုင်သော သတ္တိ ရှိရကား ရှေးဆရာတော်ကြီး တို့သည် ထို မာတိကာ ပါဠိတော်နှင့် ခုဒ္ဒသိက္ခာ၊ မူလ သိက္ခာ အဋ္ဌကထာကျမ်းတို့ကို သာသနာဝန်ထမ်း ရဟန်းပြုသစ်စတို့ လေ့လာ သင်ကြား မှတ်သားနိုင်ရန် နိဿယ ပြန်ဆို ရေးသားတော်မူခဲ့ကြ လေသည်။

(ခ)

ဣစ္ဆာသယနိဒါန်း

၎င်းပြင် ယိုမာတိကာ သိက္ခာပုဒ် နှစ်သွယ်နှင့် အဋ္ဌကထာ ကျမ်းငယ် နှစ်စောင်ကို အာရုံဆောင်စွမ်းနိုင်လျှင် ရဟန်းဘဝမှာ လှလှကြီးနေတတ်ပြီ ဟု နှုတ်လေးတော်မူကြ၍ တစုတရုံးတည်း တွဲဖက်ခါ ပွဲထွက်စေခဲ့ကြ ပြန်လေသည်။

ဝိနည်းနိဿယနှင့် ကျမ်းပြုဆရာတော်ကြီးများ

ဘိက္ခုနီပါတိပေဓာယ ပါဠိတော် နိဿယနှင့် ခုဒ္ဒသိက္ခာ နိဿယကို ဆရာတော်ဦးပုတ် ရေးသားပြုစုတော်မူသည်။

ဆရာတော်ဦးပုတ်သည် သကရာဇ် ၁၁၄၉-ခုနှစ် နယုန် လပြည့်ကျော် ၅-ရက် အင်္ဂါနေ့တွင် အလုံမြို့ကျေး ညောင်ကန်ရွာ၏ အရှေ့တောင် ယဉ်းလွှဲမှ ၂-မိုင်းခန့်တွင်တည်ရှိသော ဒန့်ခိုင်ရွာ အဖ ဦးအို-အမိ ရှင်ဗွေ-ဇနီးနှစ်ယောက်မှ မြစ်လေသည်။ ဦးပုတ်ဟု၎င်း၊ ဦးဗိုလ်ဟု၎င်း ဝေါ်ဝေါ် ရေးသား ကြလေသည်။

မှော်ဆရာသိန်းကြီး ရေးသည့် ဆရာတော် ဦးပုတ် အဋ္ဌပုတ္တိတွင် ပခန်းမြှင့်မိုင်စု အင်းရွာလျှင် ဖွားရာဇာတိရှိသော-ဟု ဆိုလေသည်။

ဆရာတော် ဦးပုတ်သည်ကား-မိုးကြိုးချုပ်လို့ ဘုတ်ကြီးမြည် ပူစိတဲ့ဘုန်း။ သာသနာ ပေါ်လာပာ တဖန်လုတ်ရန်သို့ ရွှေဘုတ်ကယ် မယ့်ဆံထုံးမှာ နားလွှဲပါအုံး-ဟု စာပေါင် ကြော်ငြာ၍ ပေါ်လာသော ဆရာတော် ဖြစ်လေသည်။

ဘိက္ခုနီပါတိပေဓာနိဿယ

ဘိက္ခုနီပါတိပေဓာနိဿယကို ၎င်းကျမ်း၏ ပဏာမပုဗ္ဗကဂန္ဓာရမ္မ ကောင်းအရပ် နိဂုံးအာစကားအရ နှားပြင်းပျာဇာတိ မုနိန္ဒသာရမထေရ် ရေးသားကြောင်း သိရလေသည်။

အရှင်မုနိန္ဒသာရသည်တိပိဋကလင်္ကာရ မဟာဓမ္မရာဇဂုရုဘွဲ့ဆိပ်တော်ရ ပဌမဗားကရာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တပည့်ဖြစ်လေသည်။ ပဌမဗားကရာ ဆရာတော် ဘုရားကြီး မျှော်တော်မူစဉ်က သင်္ဂြိုဟ်ဗားကရာ ချနက်ရေး ရှင်ပုညသေဋ္ဌ ကဲ့သို့ပင် ရေးကူးထား၍ သာသနာတော်၌ အစဉ်အလာ

သုံးစွဲစေနိုင်ရန် ပေထက်အက္ခရာသို့ တင်စေလေသည်။ နောင်လာစာသင်သား တို့အား အထူးကျေးဇူးပြုနိုင်၍ ပေမူမှ ပုံနှိပ်မှုသို့ ကူးပြောင်းလျက် ဘိက္ခု ပါတိမောက် ပါဠိတော်နိဿယနှင့် တွဲဖက်ခါ စာသင်သား လောကတွင် ထင်ရှားလာလေသည်။

မူလသိက္ခာနိဿယ

ဤမူလသိက္ခာနိဿယကို မဏိရတနာပုံတိုက်နေ အရှင်အရိယာလင်္ကာရ ထေရ် ပြုစုတော်မူလေသည်။

ထိုဆရာတော်သည် မာရ်အောင်ရတနာ ဒါယကာ (၁-နွေမင်း) လက် ထက်တွင် ထင်ရှားသော ကျမ်းပြုဆရာတော်တပါး ဖြစ်လေသည်။

အရုံဂိုဏ်း တကျိပ်နှစ်ပါး အပါအဝင် ငရံ့အို ရှင်ကလျာဏဇ၏ တပည့်ဖြစ်သည်။ အနက်မြန်မာပြန် သန်လှသည်။

ပခန်းကြီးမြို့ စီရင်စု နေရင်းရှာ ဇာတိဖြစ်သည်။ သာကရာဇ် ၁၀၇၀-ခန့် လောက်ဟု သုတေသီဆရာတို့ ခန့်မှန်းကြသည်။

နေရင်းရှာ မဏိရတနာကျောင်းတိုက်တွင် သီတင်းသုံး၍ နေရင်းဆရာ တော်ဟု တွင်လေသည်။

ဣစ္ဆာသယ စာတည်းအဖွဲ့သည် အကျော်အမော် သာသနာတော်၏ သူရဲကောင်းကြီးများဖြစ်သော ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့၏ နိဿယကျမ်းစာ များကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ ညွှန်ထားသော ကျမ်းစာများနှင့် ကိုက်ညီ၍ တည်းဖြတ်သုတ်သင် ပြင်ဆင်ပြီးလျှင် ရန်ကုန်မြို့ ၂၄-လမ်း၊ ၁၁၃-ဣစ္ဆာသယပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်မှ ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိ အပ်ပါသတည်း။

ဦးထွန်းသိန်း
၆-၁၂-၆၇

ထွက်ပေါ်လာပြန်ပြီ

ပါတိမောက္ခာ နိဿယာစ၊ အဋ္ဌကထာယော အထောတထာ။
ဣစ္ဆာသယာ သမုဂ္ဂတာ၊ ဗုဒ္ဓသာသန ဝုဒ္ဓိယာ။

ပါတိမောက္ခာစ၊ဘိက္ခု၊ဘိက္ခုနီ နှစ်လီပေါင်းဆုံ ပါတိမောက် ကျမ်းအစုံ
တို့သည်၎င်း။ နိဿယာစ၊ ပါတိမောက်ကျမ်း သိဉာဏ်လျှမ်းဘို့ ပိုင်းခန်း
ဝေဖြာ ကျမ်းထွေလာမှ ဖွေရှာထည့်ငုံ နိဿယအစုံတို့သည်၎င်း။ အဋ္ဌ-
ကထာယောစ၊ ခုဒ္ဒ၊ မူလ နှစ်ဝသိက္ခာ အဋ္ဌကထာဟု သာသနာစည်းကမ်း
နေကတ်စွမ်းဘို့ ကြိုးပမ်းရှေးခါမြတ်ဆရာတို့ ဂါထာဖွဲ့ငုံ ရေးအပ်ကုန်သော
ပါဌ်အစုံတို့သည်၎င်း။ အထော၊ ထို့ပြင်။ တထာနိဿယာစ၊ ထိုတူတဖြာ
အဋ္ဌကထာကျမ်း မူရင်းမှန်း၍ ဆင့်တန်းဝေခါ စိတ်စိတ်ဖြာလျက် ဓိပ္ပာ
ကိုလုံ နိဿယအစုံတို့သည်၎င်း။ ဗုဒ္ဓသာသနဝုဒ္ဓိယာ၊ မောဟ အဝိဇ္ဇာ
အိပ်ပျော်ရာမှ ဘယ်လာမနှိုး ကိုယ်စွမ်းကိုး၍ နိုးတော်မူတတ် ဘုရား
မြတ်၏ မိန့်အပ်သာသနာ နှစ်ရှည်ကြာအောင် ရောင်ဝါပြီးထွား ကြီးပွား
ပါစေခြင်း အကျိုးငှာ။ ဣစ္ဆာသယာ၊ ဣစ္ဆာသယ အမည်ရသည့် ပိဋက
စာပေ အထွေထွေကို ဆင်ပြေနှစ်ခြိုက် ရှင်၊လူကြိုက်ဖြင့် ချိုက်နှိပ်ရာ
ငှာနမူ။ သမုဂ္ဂတာ၊ အစီအစဉ် အညီယှဉ်၍ ပီပြင်အကွရာ ကျနစွာဖြင့်
သေချာလျက်သော် ထွက်ပေါ် လာပြန်ပါပြီတကား။

ဣစ္ဆာသယ
၁၅-၁၂-၆၇

မာတိကာ

၁-ဘိက္ခုပါတိမောက်

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	ပါဠိတော်	စာမျက်နှာ နိဿယ
	ပဏာမ		၁၅၅
၁	နိဒါနုဒ္ဓေသ	၂	၁၅၇
	ပုဗ္ဗကရဏလေးပါး	၁	
	ပုဗ္ဗကိစ္စငါးပါး	၁	
	ပတ္တကလ္လလေးပါး	၁	
၂	ပါရာဇိကုဒ္ဓေသ	၂	၁၆၃
၃	သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသ	၄	၁၆၇
၄	အနိယတုဒ္ဓေသ	၈	၁၇၁

နိဿိက္ကယ ပါဠိ

၅	ဝိတ္ထာရုဒ္ဓေသ		၁၈၃
	စီဝရဝဂ်	၉	၁၈၃
	ဇေဋ္ဌကလောမဝဂ်	၁၂	၁၉၁
	ပတ္တဝဂ်	၁၄	၁၉၄

သုဒ္ဓါပါဠိ

	မုသာဝါဒဝဂ်	၁၆	၂၀၀
	ဘူတဂါမဝဂ်	၁၇	၂၁၄
	ဩဝါဒဝဂ်	၁၉	၂၀၈
	ဘောဇနဝဂ်	၂၀	၂၁၂
	အစေဋ္ဌကဝဂ်	၂၂	၂၁၇
	သုရာပါနဝဂ်	၂၃	၂၂၁
	သပ္ပါဏကဝဂ်	၂၄	၂၂၅
	သဟဓမ္မိကဝဂ်	၂၆	၂၃၀

(၈)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	ပါဠိတော်	စာမျက်နှာ နိဿယ
ရတနဝဂ်		၂၈	၂၃၃
ပါဠိဒေသနီယ		၃၀	၂၄၁
သေခံယ		၃၂	၂၄၆
အဓိကရဏသမထ		၃၉	၂၅၄

၂-ဘိက္ခုနီ ပါတိမေဒုက်			
ပဏာမ ပုဗ္ဗက ဂန္ထာရမ္ဘ			၂၅၈
၁ နိဒါနုဒ္ဒေသ		၄၁	
ပုဗ္ဗကရဏလေးပါး		၄၁	၂၅၉
ပုဗ္ဗကိစ္စငါးပါး		၄၁	၂၅၉
ပတ္တကလ္လလေးပါး		၄၁	၂၆၀
၂ ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ		၄၂	၂၆၅
၃ သံသာဒိသေသုဒ္ဒေသ		၄၄	၂၇၆
နိဿဂ္ဂိယ ပါမိတ်			
၄ ဝိတ္ထာရုဒ္ဒေသ		၅၁	၂၉၆
ပတ္တဝဂ်		၅၁	၂၉၆
စိဝရဝဂ်		၅၃	၃၀၅
ပတ္တဝဂ်		၅၆	
သုဒ္ဓါပါမိတ်			
လသုဏဝဂ်		၅၈	၃၀၈
ရတ္တန္တကာရဝဂ်		၅၉	၃၁၄
နဂ္ဂဝဂ်		၆၀	၃၂၀
တုဂန္ဓပဂ်		၆၁	၃၂၅
စိတ္တာဂါရဝဂ်		၆၃	၃၃၁

ဦးရေ	မာတိကာ	(ဆ)	
		စာမျက်နှာ	နိဿယ
	အကြောင်းအရာ	ပါဠိတော်	
	အာရာမဝန်	၆၄	၃၃၇
	ဂပ္ပိနီဝန်	၆၅	၃၄၃
	ကုမာရီဘူတဝန်	၆၇	၃၄၉
	ဆတ္တုပါဟနဝန်	၆၈	၃၅၈
	မုသာဝါဒဝန်	၇၀	
	ဘူတဂါမဝန်	၇၁	
	ဘောဇနဝန်	၇၂	
	စာရိတ္တဝန်	၇၄	
	ဇောတိဝန်	၇၅	
	ဒိဋ္ဌိဝန်	၇၇	
	ဓမ္မိကဝန်	၇၉	
	ပါဠိဒေသနီယ	၈၁	၃၆၅
	သေခံယ	၈၂	၃၇၁
	အဓိကရဏသမထ	၈၉	၃၇၃
	နိဿယနိဂုံး		၃၇၇

၃-ခုဒ္ဒသိက္ခာ

	အာသီသ ပုဗ္ဗက ဂန္ထာရမ္မ		၃၈၀
	ခုဒ္ဒသိက္ခာ ပဏာမ	၉၁	၃၈၀
	ဥဒ္ဒေသ မာတိကာ	၉၁	၃၈၃
၁	ပါရာဇိက	၉၁	၃၈၅
၂	ဂရုက	၉၃	၃၉၃
၃	စီဝရ	၉၄	၃၉၆
၄	ရဇန	၉၇	၄၁၇
၅	ပတ္တ	၉၇	၄၁၇
၆	ဇာလကု	၉၈	၄၂၁

(၈)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ ပေါ်ဦးတော်	နိဿယ
၇	ပဝါရဏာ	၉၈	၄၂၂
၈	ကာလိက	၉၉	၄၂၉
၉	ပဋိဂ္ဂါဟ	၁၀၁	၄၃၉
၁၀	အကပ္ပိယမံသ	၁၀၂	၄၄၃
၁၁	နိဿဂ္ဂိယ	၁၀၂	၄၄၄
၁၂	ပါစိတ္တိယ	၁၀၂	၄၄၆
၁၃	သမဏကပ္ပ	၁၀၃	၄၅၁
၁၄	ဘူမိ	၁၀၄	၄၅၅
၁၅	ဥပဇ္ဈာစေရဝတ္ထ	၁၀၅	၄၅၉
၁၆	ဝစ္စပ္ပဿာဝဋ္ဌာနိက	၁၀၆	၄၆၃
၁၇	အာပုစ္ဆကရဏ	၁၀၆	၄၆၅
၁၈	နဂ္ဂ	၁၀၇	၄၆၆
၁၉	နာနကပ္ပ	၁၀၇	၄၆၇
၂၀	အဝန္တိယ	၁၀၇	၄၇၉
၂၁	စမ္ပ	၁၀၈	၄၇၀
၂၂	ဥပါဟန	၁၀၈	၄၇၁
၂၃	အနောလောကိယ	၁၀၈	၄၇၅
၂၄	အဉ္ဇနီ	၁၀၉	၄၇၅
၂၅	အကပ္ပိယသယန	၁၀၉	၄၇၆
၂၆	သမာနာသနိက	၁၁၀	၄၈၂
၂၇	အသံဝါသိက	၁၁၀	၄၈၃
၂၈	ကမ္မ	၁၁၀	၄၈၄
၂၉	မိစ္ဆာဇီဝဝိဝဇ္ဇနာ	၁၁၁	၄၈၇
၃၀	ဝဉ္ဇာ	၁၁၂	၄၈၉

မာတိကာ

(စု)

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ပေါ်ဦးတော်

နိဿယ

၃၁	ဝိကပ္ပနာ	၁၁၃	၄၉၀
၃၂	နိဿယ	၁၁၄	၄၉၃
၃၃	ကာယဗန္ဓန	၁၁၄	၄၉၄
၃၄	ပထဝီ	၁၁၅	၄၉၈
၃၅	ပရိက္ခာရ	၁၁၇	၅၀၂
၃၆	ဘေသဇ္ဇ	၁၁၈	၅၀၆
၃၇	ဥဂ္ဂဟ	၁၁၉	၅၀၈
၃၈	ဒုဿန	၁၂၀	၅၁၃
၃၉	ဝဿုပနာယိက	၁၂၁	၅၁၆
၄၀	အဝေသဂီယ	၁၂၃	၅၁၉
၄၁	ပကိဏ္ဍက	၁၂၄	၅၂၆
၄၂	ဒေသနာ	၁၂၈	၅၃၉
၄၃	ဆန္ဒဒါနာဒိ	၁၃၁	၅၄၉
၄၄	ဥပေါသထ	၁၃၂	၅၂၁
၄၅	ပဝါရဏာ	၁၃၅	၅၅၈
၄၆	သံဝရ	၁၃၈	၅၆၇
၄၇	သုဒ္ဓိ	၁၃၈	၅၆၈
၄၈	သန္တောသ	၁၃၈	၅၇၁
၄၉	စတုရက္ခ	၁၃၉	၅၇၂
၅၀	ဝိပဿနာ	၁၄၀	၅၇၉
၅၁	နိဂုံး	၁၄၁	၅၈၀
၅၂	နိဿယနိဂုံး		၅၈၅

(ည)

မာတိကာ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ပါဠိတော်

နိဿယ

၄-မူလသိက္ခာ

ပဏာမ ပုဗ္ဗက ဂန္ထာရမ္မ		၅၈၇
မူလသိက္ခာပဏာမ	၁၄၁	၅၈၉
၁ ပါရာဇိကနိဒ္ဒေသ	၁၄၁	၅၈၉
၂ ဂရုကာပတ္တိနိဒ္ဒေသ	၁၄၂	၆၀၁
၃ နိသာဂ္ဂိယနိဒ္ဒေသ	၁၄၃	၆၀၇
၄ ပါစိတ္တိယနိဒ္ဒေသ	၁၄၄	၆၁၅
၅ ပကိဏ္ဍကနိဒ္ဒေသ	၁၄၆	၆၂၇
၆ ဝတ္ထာဒိကဏ္ဍနိဒ္ဒေသ	၁၅၀	၆၅၆
၇ နိဿယနိဂုံး		၆၇၆

မာတိကာပြီး၏။

—

ဇုန္နာသယ

ဝိနည်းငယ်လေးစောင်ပါငှ

ဘိက္ခု ပါတိပေဓေကို ပါဠိတော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပုဗ္ဗကရဏ လေးပါး

သမ္မဇ္ဇနိ ပဒီပေါစ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။
ဥပေါသထဿ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုဗ္ဗကိစ္စ ငါးပါး

ဆန္ဒ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုဂဏနာ စ ဩဝါဒေါ။
ဥပေါသထဿ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။

ပတ္တကလ္လ လေးပါး

ဥပေါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခု၊ ကမ္မပ္ပတ္တာ၊
သဘာဂါပတ္တိယော စ န ဝိဇ္ဇန္တိ။
ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိ နဟောန္တိ၊ ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ။

ဇုန္နာသယ (က) ၄၇၀-၁

(၂)

ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခ ပါဠိတော်

ပုဗ္ဗကရုဏ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတွာ ဒေသိတာပတ္တိကဿ သမဂ္ဂဿ
ဘိက္ခုသံဃဿ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတုံ အာရုဓနံ ကရောမ၊

၁-နိဒါနုဒ္ဓေသ

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဈပေါသထော ပန္နရသော၊
ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ၊ ပါတိမောက္ခံ
ဥဒ္ဓိသေယျ။

ကို သံဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ အာယသ္မန္တော အာရောစေထ၊
ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိဿာမိ၊ တံ သဗ္ဗေဝ သန္တာ သာဓုကံ သုဏောမ
မနသိကရောမ၊ ယဿ သိယာ အာပတ္တိ၊ သော အာဝိကရေယျ၊ အသန္တိယာ
အာပတ္တိယာ တုဏှိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တုဏှိဘာဝေန ခေါ ပနာယသ္မန္တေ ပရိသုဒ္ဓါတိ
ဝေဒိဿာမိ၊ ယထာ ခေါ ပန ပစ္စေကပုဋ္ဌဿ ဝေယျာကရဏံ ဟောတိ၊
ဝေမေဝ ဝေရူပါယ ပရိသာယ ယာဝတတိယံ အနုသာဝိတံ ဟောတိ၊
ယော ပန ဘိက္ခု ယာဝတတိယံ အနုသာဝိယမာနေ သရမာနော
သန္တိ အာပတ္တိံ နာဝိကရေယျ၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒါဿ ဟောတိ၊ သမ္ပဇာန-
မုသာဝါဒေါ ခေါ ပနာယသ္မန္တော အန္တရာယိကော ဓမ္မော ဝုတ္တော
ဘဂဝတာ၊ တဿာ သရမာနေန ဘိက္ခုနာ အာပန္နေန ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခေန
သန္တိ အာပတ္တိ အာဝိကာတဗ္ဗာ၊ အာဝိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတိ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ခေါ အာယသ္မန္တော နိဒါနံ၊ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ
ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယဗ္ဗိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယဗ္ဗိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ
ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယသ္မန္တော၊ တဿာ တုဏှိ ဝေမေတံ ဓာရယာမိတိ။

နိဒါနုဒ္ဓေသော ပဌမော။

၂-ပါရာဇိကုဒ္ဓေသ (၄)

တတြိမေ စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

မေထုနဓမ္မ သိက္ခာပဒ

(၁) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္တော သိက္ခံ
အပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလုံ အနာဝိကတွာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ၊ အန္တမသော
တိရုစ္ဆာနဂတာယပိ၊ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။

(၄၆) အဒိန္နာဒါနသိက္ခာပဒ

(၂) ယော ပန ဘိက္ခု ဂါမာဝါ အရညာဝါ အဒိန္နံ ထေယျသင်္ခါတံ အာဒိယေယျ၊ ယထာ ရူပေ အဒိန္နာဒါနေ ရာဇာနေ၊ စောရံ ဂဟေတွာ ဟနေယျ၊ ဝါ ဗန္ဓေယျ၊ ဝါ ပဗ္ဗာဇေယျ၊ ဝါ စောရေသိ ဗာလောသိ မူဠောသိ၊ ထေနောသိတိ၊ တထာရူပံ ဘိက္ခု အဒိန္နံ အာဒိယမာနေ၊ အယမ္ပိ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။

မနုဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာပဒ

(၃) ယော ပန ဘိက္ခု သဠိစ္စ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ သတ္တဟာရကံ ဝါဿ ပရိယေသေယျ၊ မရဏဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ၊ မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ၊ အမ္ဘောပုရိသ ကိံ တုယျိမိနာ ပါပကေန ဒုဇ္ဇိဝိတေန၊ မတံ တေ ဇီဝိတာ သေယျော'တိ၊ ဣတိ စိတ္တမနေ၊ စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ အနေကပရိယာ-ယေန မရဏဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ၊ မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ၊ အယမ္ပိ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသိက္ခာပဒ

(၄) ယော ပန ဘိက္ခု အနဘိဇာနံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ အတ္တုပနာယိကံ အလမရိယဉာဏဒဿနံ သမုဒါစရေယျ၊ ဣတိ ဇာနာမိ ဣတိ ပဿာမိ'တိ၊ တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟီယမာနေ၊ ဝါ အသမနုဂ္ဂါဟီယ-မာနေ၊ ဝါ အာပန္နော ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော ဧဝံ ဝဒေယျ 'အဇာနမေဝံ အာဝုသော အဝစံ ဇာနာမိ အပဿံ ပဿာမိ တုန္တံ မုသာ ဝိလပိ'န္တိ၊ အညတြ အဓိမာနာ အယမ္ပိ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ အာယသုန္ဓော စတ္တာရော ပါရာဇိကော ဓမ္မာယေသံ ဘိက္ခု အညတရံ ဝါ အညကရံ ဝါ အာပဇ္ဇိတွာ န လဘတိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္စာ၊ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော၊ တတ္ထာ-ယသုန္ဓေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဟတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယသုန္ဓော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ။

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသော ဒုတိယော။

(၄)

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

၃-သံဃာဒိဿေသုဒ္ဓေသ (၁၃)

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော တေရသ သံဃာဒိဿေသာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

သုက္ကဝိဿန္တိသိက္ခာပဒ

(၅-၁) * သဉ္စေတနိကာ သုက္ကဝိဿန္တိ အညတြ သုပိနန္တာ၊ သံဃာဒိဿေသော။

ကာယသသဂ္ဂံသိက္ခာပဒ

(၆-၂) * ယော ပန ဘိက္ခုဩတိဇ္ဈော ဝိပရိဏတေန စိတ္တေန မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံ ဝါ ဝေဏိဂ္ဂါဟံ ဝါ အညတရဿဝါ အညတရဿဝါ အင်္ဂဿ ပရာမသနံ၊ သံဃာဒိဿေသော။

ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိဝါစာသိက္ခာပဒ

(၇-၃) * ယောပနဘိက္ခု ဩတိဇ္ဈော ဝိပရိဏတေန စိတ္တေန မာတုဂါမံ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ ဩဘာသေယျ၊ ယထာတံ ယုဝါ ယုဝတိံ မေထုနုပသံဟိဝာဟိ၊ သံဃာဒိဿေသော။

အတ္တကာမပါရိစရိယ သိက္ခာပဒ

(၈-၄) * ယော ပန ဘိက္ခု ဩတိဇ္ဈော ဝိပရိဏတေန စိတ္တေန မာတုဂါမဿ သန္တိကေ အတ္တကာမပါရိစရိယာယ ဝဏ္ဏံ ဘာသေယျ ‘တေဒဂ္ဂံ ဘဂိနိ ပါရိစရိယာနံ ယာ မာဒိသံ သီလဝန္တံ ကလျာဏဓမ္မံ ဗြဟ္မစာရိ’တေန ဓမ္မေန ပရိစရေယျာ’တိ ပေထုနု ပသံဟိတေန၊ သံဃာဒိဿေသော။

သဉ္စရိတ္တသိက္ခာပဒ

(၉-၅) * ယောပန ဘိက္ခု သဉ္စရိတ္တံ သမာပဇ္ဇေယျ ဣတ္ထိယာဝါ ပုရိသမတိံ ပုရိသဿဝါ ဣတ္ထိမတိံ ဇာယတ္တနေ ဝါ ဇာရတ္တနေ ဝါ အန္တမသော တံဏိကာယပိ၊ သံဃာဒိဿေသော။

ကုဋိကာရသိက္ခာပဒ

(၁၀-၆) * သညာစိကာယပန ဘိက္ခုနာ ကုဋိံ ကာရယမာနေနအဿာ ဝိကံ အတ္တုဒေသံ ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ၊ ဒီဃသော

* ခယ ပွင့်ပြ သိက္ခာပုဒ်တို့မှာ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၌ မပါ။

ဒွါဒသ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ သတ္တန္တရာ၊ ဘိက္ခု
အဘိနေတဗ္ဗာ ပတ္ထုဒေသနာယ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဝတ္ထု ဒေသေတဗ္ဗံ
အနာရမ္ဘံ သပရိက္ခမနံ၊ သာရမ္ဘေ စေ ဘိက္ခု ဝတ္ထုသ္မိံ အပရိက္ခမနေ
သညာစိကာယ ကုဋ္ဌိံ ကာရေယျ၊ ဘိက္ခု ဝါ အနဘိနေယျ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊
ပမာဏံ ဝါ အတိက္ကာမေယျ၊ သံဃာဒိသေသော။

ဝိဟာရကာရသိက္ခာပဒ

(၁၁-၇) မဟလ္လကံ ပန ဘိက္ခုနာ ဝိဟာရံ ကာရယမာနေန သဿာမိကံ
အတ္ထုဒ္ဓေသံ ဘိက္ခု အဘိနေတဗ္ဗာ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဝတ္ထု
ဒေသေတဗ္ဗံ အနာရမ္ဘံ သပရိက္ခမနံ၊ သာရမ္ဘေ စေ ဘိက္ခု ဝတ္ထုသ္မိံ
အပရိက္ခမနေ မဟလ္လကံ ဝိဟာရံ ကာရေယျ၊ ဘိက္ခု ဝါ အနဘိနေယျ
ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ သံဃာဒိသေသော။

ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒ

(၁၂-၈) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဒုဋ္ဌော ဒေါသော အပ္ပတိတော အမူ-
လကေန ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓိသေယျ ‘အပ္ပေ နာမ နံ ဣမမှာ ဗြဟ္မ-
စရိယာ စာဝေယျ’န္တိ၊ တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ
အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ အမူလကဉ္စေ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိ၊ ဘိက္ခု စ
ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိ၊ သံဃာဒိသေသော။

ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒ

(၁၃-၉) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဒုဋ္ဌော ဒေါသော အပ္ပတိတော
အညဘာဂိယဿ၊ အဓိကရဏဿ ကိဉ္စိဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပါဒါယ ပါရာဇိကေန
ဓမ္မေန အနုဒ္ဓိသေယျ ‘အပ္ပေ နာမ နံ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေယျ’န္တိ၊
တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ အသမနုဂ္ဂါဟိယ-
မာနောဝါ အညဘာဂိယဉ္စေ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိ ကောစိ ဒေသော
လေသမတ္တော ဥပါဒိန္နော၊ ဘိက္ခု စ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိ၊ သံဃာဒိသေသော။

သံဃဘေဒကသိက္ခာပဒ

(၁၄-၁၀) ယော ပန ဘိက္ခု သမဂ္ဂဿ သံဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမေယျ၊
ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ ဝါ အဓိကရဏံ သမာဒါယ ပဂ္ဂယျ တိဋ္ဌေယျ၊ သော

ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝေမဿ ဝေဓိယော ‘မာယသ္မာ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမိ၊ သေဒနသံတ္တနိကံ ဝါ အဓိကရဏံ သမာဒါယ ပဂ္ဂယျ အဋ္ဌာသိ၊ သမေတာယသ္မာ သံဃေန၊ သမဂ္ဂေါ ဟိ သံဃော သမ္မောဒမာနော အဝိဝဒမာနော ကေုဒ္ဒေသော ဖာသု ဝိဟရတီ’တိ၊ ဧဝံ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ သံဃာဒိသေသော။

ဘေဒါနုဝတ္တကသိက္ခာပဒ

(၁၅-၁၁) တဿေဝ ခေါပန ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခု ဟောန္တိ အနုဝတ္တကာ ဂ္ဂေါဒကာ ဧကောဝါ ဒွေဝါ တယောဝါ၊ တေ ဧဝံ ဝဒေယျ ‘မာယသ္မာန္တော တေ ဘိက္ခု ကိဉ္စိ အဝုတ္တ၊ ဓမ္မဝါဒီ စေသော ဘိက္ခု၊ ဝိနယဝါဒီ စေသော ဘိက္ခု၊ အမှာကဉ္စေသော ဘိက္ခု ဆန္ဒဉ္စ ရုစိဉ္စ အာဒါယ ပေါဟရတိ ဇာနာတိ နော ဘာသတိ အမှာကမ္ပေတံ ခမတီ’တိ၊ တေ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝေမဿ ဝေဓိယာ ‘မာယသ္မာန္တော ဧဝံ အဝုတ္တ၊ န စေသော ဘိက္ခု ဓမ္မဝါဒီ၊ န စေသော ဘိက္ခု ဝိနယဝါဒီ၊ မာယသ္မာန္တာနမ္ပိ သံဃဘေဒေါ ရုစိတ္ထ၊ သမေတာယသ္မာန္တာနံ သံဃေန၊ သမဂ္ဂေါ ဟိ သံဃော သမ္မောဒမာနော အဝိဝဒမာနော ကေုဒ္ဒေသော ဖာသု ဝိဟရတီ’တိ၊ ဧဝံ တေ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနာတထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ တေ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ သံဃာဒိသေသော။

ဒုဗ္ဗေသိက္ခာပဒ

(၁၆-၁၂) ဘိက္ခု ပနေဝ ဒုဗ္ဗေသတိကော ဟောတိ ဥဒ္ဓေသပရိယာ-ပန္နေသု သိက္ခာပဒေသု ဘိက္ခုဟိ သဟမ္ပေကံ ဝုစ္စမာနော အတ္တာနံ အဝစနိယံ ကရေတိ ‘မာ ပိ အာယသ္မာန္တော ကိဉ္စိ အဝုတ္တ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊ အဟမ္မာယသ္မာန္တော န ကိဉ္စိဝက္ခာမိ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊ ဝိရထောယသ္မာန္တော

မ္မာ ဝစနာယာ'တိ၊ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝေမဿ ဝစနိယော 'မာယသ္မာ အတ္တာနံ အဝစနိယံ အကာသိ၊ ဝစနိယမေဝါယသ္မာ အတ္တာနံ ကရေတု၊ အာယသ္မာပိ ဘိက္ခု ဝဒတု သဟဓမ္မေန၊ ဘိက္ခုပိ အာယသ္မန္တိ ဝက္ခန္တိ သဟဓမ္မေန၊ ဧဝံ သံဝုဇာ ဟိ တဿ ဘဂဝတော ပရိသာ ယဒိဒံ အညမညဝစနေန အညမညဝုဠာပနေနာ'တိ၊ ဧဝံ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိ-
 ဟဗ္ဗော ကဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနော တံ ပဋိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣဇ္ဈေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ သံဃာဒိဿေသော။

ဣလ ဣသက သိက္ခာပဒ

(၁၇-၁၃) ဘိက္ခု ပနေဝ အညတရံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိယာယ ဝိဟရတိ ကုလဒ္ဓသကော ပါပသမာစာရော၊ တဿ ခေါ ပါပကာသမာစာရာ ဒိဿန္တိစေ သုယျန္တိ စ၊ ကုလာနိ စ တေန ဒုဠာနိ ဒိဿန္တိ စေ သုယျန္တိ စ၊ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝေမဿ ဝစနိယော 'အာယသ္မာ ခေါ ကုလဒ္ဓသကော ပါပသမာစာရော၊ အာယသ္မတော ခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေ သုယျန္တိ စ၊ ကုလာနိ စာယသ္မတာ ဒုဠာနိ ဒိဿန္တိ စေ သုယျန္တိ စ၊ ပက္ကမတာယသ္မာ ဣမမ္ဘာ အာဝါသာ၊ အလံ တေ ဣဇ ဝါသေနာ'တိ၊ ဧဝံ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ 'ဆန္ဒဂါမိနော စ ဘိက္ခု ဒေါသဂါမိနော စ ဘိက္ခု မောဟဂါမိနော စ ဘိက္ခု ဘယဂါမိနော စ ဘိက္ခု တာဒိသိကာယ အာပတ္တိယာ ကေစ္စံ ပဗ္ဗာဇေန္တိ ကေစ္စံ န ပဗ္ဗာဇေန္တိ' တိ၊ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝေမဿ ဝစနိယော 'မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ န စ ဘိက္ခု ဆန္ဒဂါမိနော န စ ဘိက္ခု ဒေါသဂါမိနော န စ ဘိက္ခု မောဟဂါမိနော န စ ဘိက္ခု ဘယဂါမိနော အာယသ္မာ ခေါ ကုလဒ္ဓသကော ပါပသမာစာရော အာယသ္မတော ခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေ သုယျန္တိ စ၊ ကုလာနိ စာယသ္မတာ ဒုဠာနိ ဒိဿန္တိ စေ သုယျန္တိ စ၊ ပက္ကမတာယသ္မာ ဣမမ္ဘာ အာဝါသာ၊ အလံ တေ ဣဇ ဝါသေနာ'တိ၊ ဧဝံ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ

တိက္ခာ ပါတိမောက် ပါဠိတော်

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ် အာယသ္မန္တော တေရသ သံဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ နဝ
ပဌမာပတ္တိကာ စတ္တာရော ယာဝတတိယကာ၊ ယေသံ ဘိက္ခု အညတရံ ဝါ
အညတရံ ဝါ အာပဇ္ဇိတွာ ယာဝတိဟံ ဇာနံ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ တာဝတိဟံ တေန
ဘိက္ခုနာ အကာမာ ပရိဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ပရိဝတ္ထ ပရိဝါသေန ဘိက္ခုနာ ဥတ္တရိ
ဆာရတ္ထံ ဘိက္ခုမာနတ္တာယ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ စိန္တမာနတ္တော ဘိက္ခု ယတ္ထ
သိယာ ဝိသတိဂဏော ဘိက္ခုသံဃော၊ တတ္ထ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟံ
အဗ္ဗေတဗ္ဗော၊ ဧကေနပိ စေ ဥိနော ဝိသတိဂဏော ဘိက္ခုသံဃော တံ
ဘိက္ခု အဗ္ဗေယျ၊ သော စ ဘိက္ခု အနဗ္ဗိတော၊ တေ စ ဘိက္ခု ဂါရယှာ၊
အယံ တတ္ထ သာမိစိ၊ တတ္ထာယသ္မန္တော ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ
ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊
ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယသ္မန္တော၊ တဿှာ တုဏှိ၊ ဝေမေတံ ဓာရယာမိတံ။

သံသာဒိသေသဒွေသော တတိယော။

၄-အနိယတုဋ္ဌေသ (၂)

ဣမေ ခေါ် ပနာယသ္မန္တော ဒွေ အနိယတာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ။

ပဌမ အနိယံတ သိက္ခာပဒ

(၁၈-၁) * ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ကော ကောယ
ရဟော ပဋိစ္စန္ဓေ အာသနေ အလံ ကမ္မနိယေ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ တမေနံ
သဒ္ဓေယျဝစသာ ဥပါသိကာ ဒိဿာ တိဏ္ဍံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ဝဒေယျ
ပါရာဇိကေန ဝါ သံဃာဒိသေသေန ဝါ ပါစိတ္တိယေန ဝါ၊ နိသဇ္ဇံ ဘိက္ခု
ပဋိဇာနမာနော တိဏ္ဍံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ကာရေတဗ္ဗော ပါရာဇိကေန ဝါ
သံဃာဒိသေသေန ဝါ ပါစိတ္တိယေန ဝါ၊ ယေနပါသာသဒ္ဓေယျဝစသာ ဥပါသိ
ကာဝဒေယျ၊ တေန သော ဘိက္ခု ကာရေတဗ္ဗော၊ အယံ ဓမ္မော အနိယတော။

ဒုတိယအနိယတ သိက္ခာပဒ

(၁၉-၂) *နဟေဝ ခေါပန ပဋိစ္ဆန္တံ အာသနံ ဟောတိ နာလံကပ္ပနိယံ အလဉ္စ ခေါ ဟောတိ မာတုဂါမံ ဒုဠုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ ဩဘာသိက္ခံ၊ ယော ပန ဘိက္ခု တထာရူပေ အာသနေ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ကော ကောယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ တမေနံ သဒ္ဓေယျပစသော ဥပါသိကာ ဒိသ္မာ ဒိန္တံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ဝဒေယျ သံဃာဒိသေသေန ဝါ ပါစိတ္တိယေန ဝါ၊ နိသဇ္ဇံ ဘိက္ခု ပဋိဇာနမာနော ဒိန္တံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ကာရေတဗ္ဗော သံဃာဒိ- သေသေနဝါ ပါစိတ္တိယေန ဝါ၊ ယေန ဝါ သာ သဒ္ဓေယျပစသော ဥပါသိကာ ဝဒေယျ၊ တေန သော ဘိက္ခု ကာရေတဗ္ဗော၊ အယမ္ပိ ဓမ္မော အနိယတော။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ အာယသ္မန္တော ငွေ အနိယတာ ဓမ္မော၊ တတ္ထာယသ္မန္တော ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယသ္မန္တော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဝေပတံ ဓာရယာမိတိ။

အနိယတုဒ္ဒေသော စတုတ္ထော။

၅-ဝိတ္ထာရဒ္ဒေသ
၁-နိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယ (၃၀)

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော တိံ သနိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မော ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

ပဌမ ကထိန သိက္ခာပဒ

(၂၀-၁) နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ ဒသာဟပရမံ အတိရေကစိဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ တံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယကထိနဥပေါသိတ သိက္ခာပဒ

(၂၁-၂) နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ ကေရတ္တမ္ပိ စေ ဘိက္ခု တိစိဝရေန ဝိပွဝသေယျ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

တတိယကထိနသိက္ခာပဒ

(၂၂-၃) နိဠိတစိဝရသ္မိံ* ဘိက္ခုနာ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ ဘိက္ခုနော ပနေဝ အကာလစိဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အာကခံမာနေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဝိပ္ပမေဝ ကာရေတဗ္ဗံ၊ နော စဿ ပါရိပူရိ၊ မာသပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တံ စိဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ ဥနဿ ပါရိပူရိယာ သတိယာ ပစ္စာသာယ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ နိက္ခိပေယျ သတိယာပိ ပစ္စာသာယ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပုရာဏစိဝရ သိက္ခာပဒ

(၂၃-၄) *ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ပုရာဏစိဝရံ ဓောဝါပေယျ ဝါ ဖဇာပေယျ ဝါ အာကောဋ္ဌာပေယျ ဝါ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒ

(၂၄-၅) *ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဟတ္ထတော စိဝရံ ပဋိဂ္ဂဏေယျ အညတြ ပါရိဝတ္တကာ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အညတကဓိညတ္တိ သိက္ခာပဒ

(၂၅-၆) ယော ပန ဘိက္ခု အညာတကံ ဂဟပတိံ* ဝါ ဂဟပတာနိံ* ဝါ စိဝရံ ဝိညာပေယျ အညတြ သမယာ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော၊ အစ္ဆိန္နစိဝရော ဝါ ဟောတိ ဘိက္ခု နဋ္ဌစိဝရော ဝါ၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

တတုတ္တရိ သိက္ခာပဒ

(၂၆-၇) ကဉ္ဇေ အညာတကော ဂဟပတိံ ဝါ ဂဟပတာနိ ဝါ ဗဟူဟိ စိဝရေဟိ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ၊ သန္တရုတ္တရပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တတော စိဝရံ သာဒိတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒိယေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမဥပက္ခဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၂၇-၈) ဘိက္ခု ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ အညာတကဿ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတာနိယာ ဝါ စိဝရစေတာပန္နံ ဥပက္ခဋ္ဌံ ဟောတိ 'ဣမိနာ စိဝရစေတာ-ပန္နေန စိဝရံ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္တာမံ ဘိက္ခု စိဝရေန အစ္စာဒေဿာမိ'တိ တတြ စေ သော ဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော ဥပသင်္ကမိတွာ စိပရေ

ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ ‘သာဓု ဝတ မံ အာယသ္မာ ဣမိနာ စိဝရစေတာပန္နေန ဝေရူပံ ဝါ ဝေရူပံ ဝါ စိဝရံ စေတာပေတွာ အစ္စာဒေဟိ’တိ ကလျာဏကမ္ပတံ ဥပါဒါယ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယ ဥပက္ခန္ဓ သိက္ခာပဒ

(၂၇-၉) ဘိက္ခု ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ ဥဘိန္နံ အညာတကာနံ ဂဟပတိနံဝါ ဂဟပတာနိနံ ဝါ ပဇ္ဇေကစိဝရစေတာပန္နာနိ ဥပက္ခန္ဓာနိ ဟောဉ္စိ ‘ဣမေဟိ မယံ ပဇ္ဇေကစိဝရစေတာပန္နေဟိ ပဇ္ဇေကစိဝရနိ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခု စိဝရေဟိ အစ္စာဒေဿာမာ’တိ၊ တတြ စေ သောဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဂါရိတော ဥပသင်္ကမိတွာ စိဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ၊ ‘သာဓု ဝတ မံ အာယသ္မန္တော ဣမေဟိပဇ္ဇေကစိဝရစေတာပန္နေဟိ ဝေရူပံဝါ ဝေရူပံဝါ စိဝရံ စေတာပေတွာ အစ္စာဒေထ ဥဘောဝ သန္တာ ဧကေနာ’တိ ကလျာဏကမ္ပတံ ဥပါဒါယ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ရာဇ သိက္ခာပဒ

(၂၉-၁၀) ဘိက္ခု ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ ရာဇာဝါ ရာဇဘာဂ္ဂေါ ဝါ ပြာဟ္မဏော ပါဂဟပတိကောဝါဒုတေနစိဝရစေတာပန္နံ ပဟိဏေယျ ‘ဣမိနာ စိဝရစေတာပန္နေန စိဝရံ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခု စိဝရေန အစ္စာဒေဟိ’တိ၊ သော စေ ဒူတော တံ ဘိက္ခု ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ ‘ဣဒံ ခေါ ဘန္တေ အာယသ္မန္တံ ဥဒ္ဓိဿ စိဝရစေတာပန္နံ အာဘတံ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု အာယသ္မာ စိဝရစေတာပန္နန္တိ၊ တေန ဘိက္ခုနာ သော ဒူတော ဝေမဿ ဝစနိယော’န ခေါ မယံ အာဝုသော စိဝရစေတာပန္နံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ စိဝရဉ္စ ခေါ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ ကာလေန ကပ္ပိယ’န္တိ၊ သော စေ ဒူတော တံ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ ‘အတ္ထိ ပနာယသ္မတော ကောစိ ဝေယျာဝစ္စကရေ’တိ၊ စိဝရတ္ထိကေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ ဝေယျာဝစ္စကရေ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော အာရာမိကောဝါ ဥပါသကောဝါ ‘သော ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခုနံ ဝေယျာဝစ္စကရေ’တိ၊ သော စေ ဒူတောတံ ဝေယျာဝစ္စကရံ သညာပေတွာ တံ ဘိက္ခု ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ ‘ယံ ခေါ ဘန္တေ အာယသ္မာ ဝေယျာဝစ္စကရံ နိဒ္ဒိသိ၊ သညတ္တော သော မယာ ဥပသင်္ကမတာယသ္မာ ကာလေန စိဝရေန တံ အစ္စာဒေဿတိ’တိ၊ စိဝရတ္ထိကေန

ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ ဝေယျာဝစ္စကရော ဥပသင်္ကမိတော ဒုတ္တိက္ခတ္တံ စောဒေ-
တဗ္ဗော သာရေတဗ္ဗော 'အတ္ထော မေ အာဝုသော စိဝရေနာ' တိ၊ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ
စောဒယမာနော သာရယမာနောတံစိဝရံ အဘိနိပ္ပုါဒေယျ၊ ဣစ္စေတံကုသလံ၊
နော စေ အဘိနိပ္ပုါဒေယျ၊ စတုက္ခတ္တံ ပဉ္စက္ခတ္တံ ဆက္ခတ္တုပရမံ တုဏှိဘူတေန
ဥဒ္ဓိဿ ဌာတဗ္ဗံ၊ စတုက္ခတ္တံ ပဉ္စက္ခတ္တံ ဆက္ခတ္တုပရမံ တုဏှိဘူတော ဥဒ္ဓိဿ
တိဌမာနော တံ စိဝရံ အဘိနိပ္ပုါဒေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ တတော စေ
ဥတ္တရိ ဝါယမမာနော တံ စိဝရံ အဘိနိပ္ပုါဒေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ နော
စေ အဘိနိပ္ပုါဒေယျ၊ ယတဿ စိဝရစေတောပန္နံ အာဘတံ၊ တတ္ထ သာမံ ဝါ
ဂန္တဗ္ဗံ ဒုတော ဝါ ပါဟေတဗ္ဗော 'ယံ ခေါ တုမေ အာယသုန္ဓော ဘိက္ခု
ဥဒ္ဓိဿ စိဝရစေတောပန္နံ ပဟိဏိတ္ထ၊ န တံ တဿ ဘိက္ခုနော ကိဉ္စိ အတ္ထံ
အနုဘောတိ၊ ယုဉ္ဇန္တိယသုန္ဓော သကံ၊ မာ ဝေါ သကံ ဝိနဿာ' တိ၊
အယံ တတ္ထ သာမိစိ။

စိဝရဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ကောသိယ သိက္ခာပဒ

(၃၀-၁၁) *ယော ပန ဘိက္ခု ကောသိယမိဿကံ သန္တတံ ကာရာ-
ပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

သုဒ္ဓကာဠက သိက္ခာပဒ

(၃၁-၁၂) *ယော ပန ဘိက္ခု သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဇဠကလောမာနံ
သန္တတံ ကာရာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒွေဘာဂ သိက္ခာပဒ

(၃၂-၁၃) *နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ သန္တတံ ကာရယမာနေန ဒွေ ဘာဂါ
သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဇဠကလောမာနံ အာဒါတဗ္ဗော တတိယံ ဩဒါတာနံ စတုတ္ထံ
ဂေါစရိယာနံ၊ အနာဒါ စေ ဘိက္ခု ဒွေ ဘာဂေ သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဇဠက-
လောမာနံ တတိယံ ဩဒါတာနံ စတုတ္ထံ ဂေါစရိယာနံ နဝံ သန္တတံ ကာရာ-
ပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဆဗ္ဗဿ သိက္ခာပဒ

(၃၃-၁၄) *နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ သန္တတံ ကာရာပေတွာ ယဗ္ဗာသာနိ
ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဩရေန စေ ဆန္ဒံ ဝဿာနံ တံ သန္တတံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝါ
အဝိဿဇ္ဇေတွာဝါ အညံ နဝံ သန္တတံ ကာရာပေယျ အညတြ ဘိက္ခု သမ္ပု-
တိယာ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

နိဿိဒန သန္တတ သိက္ခာပဒ

(၃၄-၁၅) *နိဿိဒနသန္တတံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန ပုရာဏ-
သန္တတဿ သာမန္တာ သုဂတဝိဒတ္ထိ အာဒါတဗ္ဗာ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ ကရဏာယ၊
အနာဒါစေ ဘိက္ခု ပုရာဏသန္တတဿ သာမန္တာ သုဂတဝိဒတ္ထိ* နဝံ နိဿိဒန
သန္တတံ ကာရာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဧဠကလောမ သိက္ခာပဒ

(၃၅-၁၆) *ဘိက္ခုနော ပနေဝ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပပဋိပန္နဿ ဧဠကလောမာနိ
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အာကင်္ခမာနေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ
တိယောဇနပရမံ သဟတ္ထာ ဟရိတဗ္ဗာနိ အသန္တေ ဟာရကေ၊ တဒတာ စေ
ဥတ္တရိ ဟရေယျ အသန္တေပိ ဟာရကေ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဧဠကလောမဓောဝါပန သိက္ခာပဒ

(၃၆-၁၇) ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဧဠက-
လောမာနိ ဓောဝါပေယျ ဝါ ရဇောပေယျ ဝါ ဝိဇ္ဇောပေယျ ဝါ၊ နိဿဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ။

ရူပိယ သိက္ခာပဒ

(၃၇-၁၈) ယော ပန ဘိက္ခု ဇာတရူပရဇတံ ဥဂ္ဂဏှေယျဝါ ဥဂ္ဂဏှာ
ပေယျ ဝါ ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒိယေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ရူပိယ သံဝေါဟာရ သိက္ခာပဒ

(၃၈-၁၉) ယော ပန ဘိက္ခု နာနပ္ပကာရကံ ရူပိယသံဝေါဟာရံ
သမာပဇ္ဇေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

(၁၄)

ဘိက္ခုပပါတိမောက်ပါဠိတော်

ကယဝိက္ကယ 'သိက္ခာပဒ

(၃၉-၂၀) ယော ပန ဘိက္ခု နာနပ္ပကာရကံ ကယဝိက္ကယံ သမာ-
ပဇ္ဇေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဇေဋ္ဌကလောမဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ပတ္တ 'သိက္ခာပဒ

(၄၀-၂၁) * ဒသာဟပရမံ အတိရေကပတ္တော ဓာရေတဗ္ဗော၊ တံ
အတိက္ကာမယတော၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဦနပဇ္ဇဗန္ဓန 'သိက္ခာပဒ

(၄၁-၂၂) ယော ပန ဘိက္ခု ဦနပဇ္ဇဗန္ဓနေန ပတ္တေန အညံ နဝံ ပတ္တံ
စေကာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ တေန ဘိက္ခုနာ သော ပတ္တော
ဘိက္ခုပရိသာယ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗော၊ ယော စ တဿာ ဘိက္ခုပရိသာယ ပတ္တပရိ-
ယန္တော၊ သော တဿ ဘိက္ခုနော ပဒါတဗ္ဗော 'အယံ တေ ဘိက္ခု ပတ္တော
ယာဝ ဘေဒနာယ ဓာရေတဗ္ဗော' တိ၊ အယံ တတ္ထ သာမိစိ။

ဘေသဇ္ဇ 'သိက္ခာပဒ

(၄၂-၂၃) ယာနိခေါပန တာနိ ဂီလာနာနံ ဘိက္ခုနံ ပဋိသာယနိယာနိ
ဘေသဇ္ဇာနိ၊ သေယျထိဒံ၊ သပ္ပိနဝနီတံ တေလံ မဓု ဖာဏိတံ၊ တာနံ
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သတ္တာဟပရမံ သန္ဓိမိကာရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗောနိ၊ တံ အတိက္ကာ-
မယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဝဿိကသာဠိက 'သိက္ခာပဒ

(၄၃-၂၄) * မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဘိက္ခုနာ ဝဿိကသာဠိက-
စီဝရံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ၊ ဒေဒ္ဓမာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ကတွာ နိဝါသေတဗ္ဗံ၊
ဩရေန စေ မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဝဿိကသာဠိကစီဝရံ ပရိယေ-
သေယျ၊ ဩရေနဒ္ဓမာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ကတွာ နိဝါသေယျ၊
နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရ အစွိန္တန သိက္ခာပဒ

(၄၄-၂၅) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ သာမံ စိဝရံ ဒတွာ ကုပိတော အနတ္တမနော အစွိန္တေယျ ဝါ အစွိန္တာပေယျ ဝါ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒျုတ္တ ဝိညတ္တိ သိက္ခာပဒ

(၄၅-၂၆) ယောပ န ဘိက္ခု သာမံ သုတ္တံ ဝိညာပေတွာ တန္တပါယေဟိ စိဝရံ ဝါယာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မဟာပေသကာရ သိက္ခာပဒ

(၄၆-၂၇) ဘိက္ခု ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ အညာတကော ဂဟပတိဝါ ဂဟ-
ပတာနိ ဝါ တန္တဝါယေဟိ စိဝရံ ဝါယာပေယျ၊ ကတြ စေ သော ဘိက္ခု
ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော တန္တဝါယေ ဥပသင်္ကမိတွာ စိဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ
'ဣဒံ ခေါ အာဝုသောစိဝရံ မံ ဥဒ္ဓိဿ ဝိယျတိ အာယတဉ္စ ကရေထ၊
ဝိတ္ထတဉ္စ အပ္ပိတဉ္စ သုဝိတဉ္စ သုပ္ပပါယိတဉ္စ သုဝိလေခိတဉ္စ သုဝိတစ္ဆိတဉ္စ
ကရေထ၊ အပ္ပေဝ နာမ မယမ္ပိ အာယသ္မန္တာနံ ကိဉ္စိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျာ-
မာ'တိ။ ဧဝဉ္စ သော ဘိက္ခု ဝတွာ ကိဉ္စိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျ အန္တမသော
ပိဏ္ဍပါတမတ္တမ္ပိ၊ နိဿယံ ပါစိတ္တိယံ။

အစွေက စီဝရ သိက္ခာပဒ

(၄၇-၂၈) ဒသာဟာနာဂတံ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ ဘိက္ခုနော
ပနေဝ အစွေကစိဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အစွေကံ မညမာနေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂဟေ
တဉ္စ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ယာဝ စိဝရကာလသမယံ နိက္ခိပိတဗ္ဗိတတော စေ ဥတ္တရိ
နိက္ခိပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

သာသင်္ဂ သိက္ခာပဒ

(၄၈-၂၉) *ဥပဝဿံ ခေါ ပန ကတ္တိကပုဏ္ဏမံ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ
အာရညကာနိ သေနာသနာနိ သာသင်္ဂသမ္ပတာနိ သပ္ပင်္ဂါယာနိ၊ တထာ-
ရူပေသု ဘိက္ခု သေနာသနေသု ဝိဟရန္တော အာကင်္ခမာနော တိဏ္ဍံ စိဝရာနံ
အညတရံ စိဝရံ အန္တရသရေ နိက္ခိပေယျ၊ သိယာ စ တဿ ဘိက္ခုနော
ကောစိဒေဝ ပစ္စယော တေန စိဝရေန ဝိပ္ပဝါသာယ၊ ဆာရတ္တပရမံ တေန
ဘိက္ခုနာ တေန စိဝရေန ဝိပ္ပဝသိတဗ္ဗိတတော စေ ဥတ္တရိ ဝိပ္ပဝသေယျ
အညတြံ ဘိက္ခုသမ္ပတိယာ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

(၁၆)

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ပရိဏတ သိက္ခာပဒ

(၄၉-၃၀) ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ သံဃိကံ လာဘံ ပရိဏတံ အတ္တနော
ပရိဏာမေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပတ္တဝဂ္ဂေါ တတိယော။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ အာယသ္မန္တော တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ၊
တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊
တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော၊ တဿာ တုဏှိ၊
ပေမေတံ ဓာရယာမိတိ။

နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သုဒ္ဓ ပါစိတ္တိယ (၉၂)

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော ဒွေနုရုတံ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ
အာဂစ္ဆန္တိ။

မုသာဝါဒ သိက္ခာပဒ

(၅၀-၁) သမ္ပဇာန မုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ။

ဩမသဝါဒ သိက္ခာပဒ

(၅၁-၂) ဩမသဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ။

ပေသုည သိက္ခာပဒ

(၅၂-၃) ဘိက္ခုပေသုညေ ပါစိတ္တိယံ။

ပဒသောဓမ္မ သိက္ခာပဒ

(၅၃-၄) ယော ပန ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္တံ ပဒသော ဓမ္မံ ဝါစေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမ သဟသေယျ သိက္ခာပဒ

(၅၄-၅) ယော ပန ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္တေန ဥတ္တရိ ဒိရတ္တ တိရတ္တံ
သဟသေယျံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယသဟသေယျ သိက္ခာပဒ

(၅၅-၆) ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဟသေယျံ ကပ္ပေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ဓမ္မဒေသနာ သိက္ခာပဒ

(၅၆-၇) ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမဿ ဥတ္တရိ ဆပ္ပဉ္စဂါစာဟိ
ဓမ္မံ ဒေသေယျ အညတြ ဝိညနာ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဘူတာရောစန သိက္ခာပဒ

(၅၇-၈) ယော ပန ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နဿ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မိ အာရော-
စေယျ၊ ဘူတသ္မိံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစန သိက္ခာပဒ

(၅၈-၉) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိံ အနုပသမ္ပန္နဿ
အာရောစေယျ အညတြ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပထဝီဓဏန သိက္ခာပဒ

(၅၉-၁၀) ယော ပန ဘိက္ခု ပထဝီ ဓဏေယျ ပါ ဓဏာလေယျ ဝ၊
ပါစိတ္တိယံ။

မုသာဝါဒဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ဘူတဂါမ သိက္ခာပဒ

(၆၀-၁၁) ဘူတဂါမပါတဗျတာယ ပါစိတ္တိယံ။

အညဝါဒက သိက္ခာပဒ

(၆၁-၁၂) အညဝါဒကေ ဝိဟေသကေ ပါစိတ္တိယံ။

ဥဇ္ဈာပနက သိက္ခာပဒ

(၆၂-၁၃) ဥဇ္ဈာပနကေ ခိယုနကေ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမသေနာသန သိက္ခာပဒ

(၆၃-၁၄) ယော ပန ဘိက္ခု သံဃိကံ မဉ္ဇံ ဝါ ပိဌ ဝါ ဘိသိံ ပါ
ကောဇ္ဇံ ဝါ အဇ္ဈောကာသေ သန္တရိဘ္ဘာ ဝါ သန္တရာပေတွာ ပါ တံ

(၁၈)

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

ပက္ကမန္တော နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ န ဥဒ္ဓရာပေယျ၊ အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယသေနာသန သိက္ခာပဒ

(၆၄-၁၅) ယော ပန ဘိက္ခု သံဃိကေ ဝိဟာရေ သေယျံ သန္တရိတွာ
ဝါ သန္တရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တော နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ န ဥဒ္ဓရာပေယျ၊
အနာပုစ္ဆံ ပါ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အနုပဓဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

(၆၅-၁၆) ယော ပန ဘိက္ခု သံဃိကေ ဝိဟာရေ ဇာနံ ပုဗ္ဗပဂတံ
ဘိက္ခု အနုပဓဇ္ဇ သေယျံ ကပ္ပေယျ ‘ယဿ သမ္မာဓော ဘဝိဿတိ သော
ပက္ကမဿကံ’တိ။ တေဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ၊ ပါစိတ္တိယံ။

နိက္ကဓန သိက္ခာပဒ

(၆၆-၁၇) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ကုပိတော အနတ္တမနော သံဃိကာ
ဝိဟာရာ နိက္ကဓေယျ ဝါ နိက္ကဓာပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဝေဟသကုဋိ သိက္ခာပဒ

(၆၇-၁၈) ယော ပန ဘိက္ခု သံဃိကေ ဝိဟာရေ ဥပရိဝေဟာသ-
ကုဋိယာ အာဟာရုပါဒကံ မဉ္ဇံ ဝါ ပိဌံ ဝါ အဘိနိသိဒေယျ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇေ-
ယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မဟလ္လကဝိဟာရ သိက္ခာပဒ

(၆၈-၁၉) မဟလ္လကံ ပန ဘိက္ခုနာ ဝိဟာရံ ကာရယမာနေန ယာဝ
ဒွါရကောသာ အဂ္ဂဠုပနာယ အာလောကသန္နိပရိကမ္မာယ ဒုတ္တိစ္ဆဒနဿ
ပရိယာယံ အပ္ပဟရိတေ ဌိတေန အဓိဋ္ဌာတဉ္စ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ အပ္ပဟရိ-
တေပိ ဌိတော အဓိဋ္ဌဟေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သပ္ပါဏက သိက္ခာပဒ

(၆၉-၂၀) ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ သပ္ပါဏကံ ဥဒကံ တိဏံ ဝါ မတ္တိကံ
ဝါ သိဓဉ္ဇေယျ ပါ သိဉ္ဇာပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဘူတဂါမဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

သြဝါဒ 'သိက္ခာပဒ

(၇၀-၂၁) *ယော ပန ဘိက္ခု အသမ္ပတော ဘိက္ခုနီယော သြဝဒေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

အတ္ထင်္ဂတ သိက္ခာပဒ

(၇၁-၂၂) *သမ္ပဟောပိ စေ ဘိက္ခု အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ ဘိက္ခုနီယော
သြဝဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဘိက္ခုနုပဿယ 'သိက္ခာပဒ

(၇၂-၂၃) *ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနုပဿယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘိက္ခု-
နီယော သြဝဒေယျ အညတြ သမယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော၊
ဂီလာနာ ဟောတိ ဘိက္ခုနီ၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

အာမိသ သိက္ခာပဒ

(၇၃-၂၄) *ယော ပန ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ အာမိသဟေတု ထေရာ
ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီယော သြဝဒန္တိတိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရဒါန သိက္ခာပဒ

(၇၄-၂၅) *ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနီယာ စီဝရံ
ဒဒေယျ အညတြ ပါရိဝတ္တကာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရသိဗ္ဗန သိက္ခာပဒ

(၇၅-၂၆) *ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနီယာ စီဝရံ
သိဗ္ဗေယျ ဝါ သိဗ္ဗာပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သံဝိဇာန သိက္ခာပဒ

(၇၆-၂၇) *ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဇာယ ကေဒ္ဓါန
မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ အညတြ သမယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။
တတ္ထာယံ သမယော၊ သတ္တဂမနီယော ဟောတိ မဂ္ဂေါ သာသင်္ဂသမ္ပတော
သပ္ပုဋ္ဌိဘယော၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

(၂၀)

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

နာဝါဘိရဟန သိက္ခာပဒ

(၇၇-၂၈) *ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ဧကံ နာဝံ အဘိရဟေယျ ဥဒ္ဓံဂါမိနံ ဝါ အဓောဂါမိနံ ဝါ အညတြ တိရိယံ တရဏာယ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပရိပါစိတ သိက္ခာပဒ

(၇၈-၂၉) *ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ဘိက္ခုနိပရိပါစိတံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဠေယျ အညတြ ပုဗ္ဗေ ဂိဟိသမာရမ္ဘာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ရဟော နိသဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

(၇၉-၃၀) *ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ ဧကော ဧကောယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဩဝါဒဝဂ္ဂေါတတိယော။

အာဝသထပိဏ္ဏာ သိက္ခာပဒ

(၈၀-၃၁) အဂီလာနေန ဘိက္ခုနာ ဧကော အာဝသထပိဏ္ဏော ဘုဠိတဗ္ဗော၊ တတော စေ ဥတ္တရိ ဘုဠေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဂဏဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၈၁-၃၂) *ဂဏဘောဇနေ အညတြ သမယာ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော၊ ဂီလာနသမယော စိဝရဒါနသမယော စိဝရကာရသမယော အဒ္ဓါနဂမနသမယော နာဝါဘိရဟနသမယော မဟာသမယော သမဏ-ဘတ္တသမယော၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

ပရမ္ပရဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၈၂-၃၃) *ပရမ္ပရဘောဇနေ အညတြ သမယာ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော၊ ဂီလာနသမယော စိဝရဒါနသမယော စိဝရကာရသမယော၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

ကာဏမာတု သိက္ခာပဒ

(၈၃-၃၄) ဘိက္ခု ပနေဝ ကုလံ ဥပဂတံ ပူဝေဟိ ဝါ မန္ဇေဟိဝါ အဘိ ဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ၊ အာကမ်မာနေန ဘိက္ခုနာ ဒုတ္တိပတ္တပူရာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ

တတော စေ ဥတ္တရိ ပဋိဂ္ဂဏေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။ ဒုတ္တိပတ္တပူရေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ
တတော နိဟရိတွာ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ သံဝိဘဇိတဗ္ဗံ၊ အယံ တတ္ထ သာမိဓိ။

ပဌမ ပဝါရဏာ သိက္ခာပဒ

(၈၄-၃၅) *ယော ပန ဘိက္ခု ဘုတ္တာဝိ ပဝါရိတော အနတိရိတ္တံ
ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဠေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယ ပဝါရဏာ သိက္ခာပဒ

(၈၅-၃၆) *ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဘုတ္တာဝိ ပဝါရိတံ အနတိ
ရိတ္တေန ခါဒနီယေန ဝါ ဘောဇနီယေန ဝါ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ ‘ဟန္တ
ဘိက္ခု ခါဒ ဝါ ဘုဠ ဝါ’ တိ ဇာနံ အာသာဒနာပေက္ခော၊ ဘုတ္တသ္မိံ
ပါစိတ္တိယံ။

ဝိကာလ ဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၈၆-၃၇) ယော ပန ဘိက္ခု ဝိကာလေ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ
ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဠေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သဒ္ဓိမိကာရက သိက္ခာပဒ

(၈၇-၃၈) ယော ပန ဘိက္ခု သဒ္ဓိမိကာရကံ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ
ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဠေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပဏီတဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၈၈-၃၉) *ယာနံ ခေါ ပန တာနိ ပဏီတဘောဇနာနိ၊ သေယျထိဒံ၊
သပ္ပိ နဝနီတံ တေလံ မဓု ဗာဏိတံ မစ္ဆော မံသံ ခိရံ ဒဓိ။ ယော ပန
ဘိက္ခု ဝေရူပါနိ ပဏီတဘောဇနာနိ အဂီလာနော အတ္တနော အတ္တာယ
ဝိညာပေတွာ ဘုဠေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒန္တပေါန သိက္ခာပဒ

(၈၉-၄၀) ယော ပန ဘိက္ခု အဒိန္နံ မုခဒ္ဓါရံ အာဟာရံ အာဟရေယျ
အညတြ ဥဒကဒန္တပေါနာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဘောဇနဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၉၉၁၆

ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်
• ကြည့်တိုက်

(၂၂)

ဘိက္ခုပါတိမောက်ပါဠိတော်

အစေလက သိက္ခာပဒ

(၉၀-၄၁) * ယော ပန ဘိက္ခု အစေလကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ သဟတ္တာ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ဒဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဥယျောဇန သိက္ခာပဒ

(၉၁-၄၂) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု 'ဟောဝုသော၊ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဏာယ ပဝိသိဿာမာ'တိ တဿ ဒါပေတွာ ဝါ အဒါပေတွာ ဝါ ဥယျောဇေယျ 'ဂစ္ဆာဝုသော၊ န မေတယာ သဒ္ဓိံ' ကထာ ဝါ နိသဇ္ဇာ ဝါ ဖာသု ဟောတိ၊ ဧကကဿ မေ ကထာ ဝါ နိသဇ္ဇာ ဝါ ဖာသု ဟောတီ'တိ တေဒေဝပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၉၂-၄၃) ယော ပန ဘိက္ခု သဘောဇနေ ကုလေ အနုပခဇ္ဇ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ရဟော ပဋိစ္ဆန္တ သိက္ခာပဒ

(၉၃-၄၄) ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ရဟော ပဋိစ္ဆန္တေ အာသနေ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ရဟော နိသဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

(၉၄-၄၅) ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကော ဧကာယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

စာရိတ္တ သိက္ခာပဒ

(၉၅-၄၆) ယော ပန ဘိက္ခု နိမန္တိတော သဘတ္တော သမာနော သန္တံ ဘိက္ခု အနာပုစ္ဆာ ပုရေဘတ္တံ ဝါ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ ကုသေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျ အညတြ သမယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော၊ စီဝရဒါနသမယော စီဝရကာရသမယော၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

မဟာနာမ သိက္ခာပဒ

(၉၆-၄၇) အဂ္ဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ စတုမာသပ္ပစ္စယပဝါရဏာ သာဒိတဗ္ဗာ အညတြ ပုနပဝါရဏာယ အညတြ နိစ္စပဝါရဏာယ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒိယေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဥယျုတ္တသေနာ သိက္ခာပဒ

(၉၇-၄၈) ယော ပန ဘိက္ခု ဥယျုတ္တံ သေနံ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ အညတြ တထာရူပပ္ပစ္စယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သေနာဝါသ သိက္ခာပဒ

(၉၈-၄၉) သိယာ စ တဿ ဘိက္ခုနော ကောစိဒေဝ ပစ္စယော သေနံ ဂမနာယ၊ ဒိရတ္တ တိရတ္တံ တေနဘိက္ခုနာ သေနာယ ဝသိတဗ္ဗံ၊ တကော စေ ဥတ္တရိ ဝသေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဥယျောဓိက သိက္ခာပဒ

(၉၉-၅၀) ဒိရတ္တ တိရတ္တံ စေ ဘိက္ခု သေနာယ ဝသမာနော ဥယျော-
ဓိကံ ဝါ ဗလဂ္ဂံ ဝါ သေနာဗျူဟံ ဝါ အနိကဒဿနံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။
အစေလကဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

သုရာပါန သိက္ခာပဒ

(၁၀၀-၅၁) သုရာမေရယပါနေ ပါစိတ္တိယံ။

အင်္ဂုလိပတောဒက သိက္ခာပဒ

(၁၀၁-၅၂) အင်္ဂုလိပတောဒကေ ပါစိတ္တိယံ။

ဟသဓမ္မ သိက္ခာပဒ

(၁၀၂-၅၃) ဥဒကေ ဟသဓမ္မေ ပါစိတ္တိယံ။

အနာဒရိယ သိက္ခာပဒ

(၁၀၃-၅၄) အနာဒရိယေ ပါစိတ္တိယံ။

ဘိံသာပန သိက္ခာပဒ

(၁၀၄-၅၅) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဘိံသာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဇောတိ သိက္ခာပဒ

(၁၀၅-၅၆) ယောပန ဘိက္ခု အဂီလာနော ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခောဇောတိံ သမာဒဟေယျံ ဝါ သမာဒဟာပေယျံ ဝါ အညတြ တထာရူပပ္ပစ္စယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

နဟာန သိက္ခာပဒ

(၁၀၆-၅၇) ယော ပန ဘိက္ခု ဩရေနဒ္ဓမာသံ နဟာယေယျ အညတြ သမယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော၊ ဒိယဇော မာသော သေသော

ဂိမ္မာနန္တိ ဝဿာနဿ ပဌမော မာသော ဣစ္ဆေတေ အစုတေယျမာသာ ဥက္ခာသမယော ပရိဋ္ဌာဟသမယော ဂိလာနသမယော ကမ္မသမယော အဒ္ဓါန-
ဂမနသမယော ဝါတဝုဋ္ဌိသမယော၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏ သိက္ခာပဒ

(၁၀၇-၅၇) နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ စိဝရလာဘေန တိဏ္ဏံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ
အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ အာဒါတဉ္စ နီလံ ဝါကဒ္ဓမံ ဝါ ကာဠသမံ ဝါ၊
အနာဒါ စေ ဘိက္ခု တိဏ္ဏံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ နဝံ
စိဝရံ ပရိဘုဠေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဝိကပ္ပန သိက္ခာပဒ

(၁၀၈-၅၉) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ
သိက္ခမာနာယ ဝါ သာမဏေရဿ ဝါ သာမဏေရိယာ ဝါ သာမံ စိဝရံ
ဝိကပ္ပေတွာ အပ္ပစ္စုဒ္ဓါရဏံ ပရိဘုဠေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

စိဝရာဒိအပနိဓာန သိက္ခာပဒ

(၁၀၉-၆၀) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ပတ္တံ ဝါ စိဝရံ ဝါ နိသီဒနံ ဝါ
သုစိသရံ ဝါ ကာယဗန္ဓနံ ဝါ အပနိဓေယျ ဝါ အပနိဓာပေယျ ဝါ
အန္တမသော ဟသာပေက္ခောပိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သုရာပါနဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

သဉ္ဇိစ္စ သိက္ခာပဒ

(၁၁၀-၆၁) ယော ပန ဘိက္ခု သဉ္ဇိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

သပ္ပါဏက သိက္ခာပဒ

(၁၁၁-၆၂) ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ သပ္ပါဏကံ ဥဒကံ ပရိဘုဠေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ဥက္ကောဋ္ဌန သိက္ခာပဒ

(၁၁၂-၆၃) ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ယထာဓမ္မံ နိဟတာဓိကရဏံ
ပုနကမ္မာယ ဥက္ကောဋ္ဌေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုန္နိယ သိက္ခာပဒ

(၁၁၃-၆၄) *ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဇာနံ ဒုဠုလ္လံ အာပတ္တိံ ပဋိစ္ဆာဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဦးန ဝိသတိဝဿ သိက္ခာပဒ

(၁၁၄-၆၅) *ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ဦးနဝိသတိဝဿံ ပုဂ္ဂလံ ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ သော စ ပုဂ္ဂလော အနုပသမ္ပန္နော၊ တေ စ ဘိက္ခု ဂါရယှာ၊ ဣဒံ တသ္မိံ ပါစိတ္တိယံ။

ထေယျသတ္တ သိက္ခာပဒ

(၁၁၅-၆၆) ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ထေယျသတ္တန သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ကေဒ္ဒါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သံဝိဓာန သိက္ခာပဒ

(၁၁၆-၆၇) ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ကေဒ္ဒါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အရိဒ္ဓ သိက္ခာပဒ

(၁၁၇-၆၈) ယော ပန ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ ‘တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ၊ ယထာ ယေမေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ’တိ။ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝေမဿ ဝစနီယော ‘မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဗ္ဘက္ခာနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ၊ အနေကပရိယာယေနာဝုသော အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ အလဉ္စ ပန တေ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယာ’တိ။ ဧဝဉ္စ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စ သမနုဘာသိယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဥက္ခိတ္တသန္တောဂ် သိက္ခာပဒ

(၁၁၈-၆၉) ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ တထာဝါဒိနာ ဘိက္ခုနာ အကဋ္ဌာနုဓမ္မေန တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌေန သဒ္ဓိံ သမ္ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ သံဝသေယျ ဝါ သဟ ဝါသေယံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ကဏ္ဍက သိက္ခာပဒ

(၁၁၉-၇၀) သမဏုဒ္ဓေသောပိ စေ ဧဝံ ဝဒေယျ 'တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ၊ ယထာ ယေမေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ'တိ။ သော သမဏုဒ္ဓေသော ဘိက္ခုဟိ ဧဝမဿ ဝစနိယော 'မာဝုသော သမဏုဒ္ဓေသ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဗ္ဘက္ခာနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ၊ အနေကပရိယာယေနာဝုသော သမဏုဒ္ဓေသ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ အလဉ္စ ပန တေ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယာ'တိ။ ဧဝဉ္စ သော သမဏုဒ္ဓေသော ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သော သမဏုဒ္ဓေသော ဘိက္ခုဟိ ဧဝမဿ ဝစနိယော 'အဇ္ဇတဂ္ဂေ တေ အာဝုသော သမဏုဒ္ဓေသ န စေဝ သော ဘဂဝါ သတ္တာ အပဒိသိတဗ္ဗာ၊ ယမ္ပိ စညေ သမဏုဒ္ဓေသ လဘန္တိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဒိရတ္တတိရတ္တံ သဟသေယံ၊ သာပိ တေ နတ္ထိ၊ စရ ပိရေ ဝိနဿာ'တိ။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ တထာနာသိတံ သမဏုဒ္ဓေသံ ဥပလာပေယျ ဝါ ဥပဋ္ဌာပေယျ ဝါ သမ္ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ သဟ ဝါ သေယံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သပ္ပါဏကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

သဟဓမ္မိက သိက္ခာပဒ

(၁၂၀-၇၁) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနော ဧဝံ ဝဒေယျ 'န တာဝါဟံ အာဝုသော ဧဝသ္မိံ သိက္ခာပဒေ သိက္ခိဿာမိ၊ ယာဝ န အညံ ဘိက္ခု ဗျတ္တံ ဝိနယဓရံ ပရိပုစ္ဆာမိ'တိ၊ ပါစိတ္တိယံ။ သိက္ခမာနေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ အညာတဗ္ဗံ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ပရိပဉ္စိတဗ္ဗံ၊ အယံ တတ္ထ သာမိစိ။

ဝိလေခိန သိက္ခာပဒ

(၁၂၁-၇၂) ယော ပန ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ ဧဝံ
ဝဒေယျ ‘ကိ’ပနိမေဟိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကေဟိ သိက္ခာပဒေဟိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေဟိ၊ ယံဝ-
ဒေဝ ကုက္ကုစ္စာယ ဝိဟေသာယ ဝိလေခါယ သံပတ္တန္တိ’တိ၊ သိက္ခာပဒ-
ဝိဝဏ္ဏကေ ပါစိတ္တိယံ။

မောဟန သိက္ခာပဒ

(၁၂၂-၇၃) ယော ပန ဘိက္ခု အန္တဒ္ဓမာသံ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿ-
မာနေ ဧဝံ ဝဒေယျ ‘ဣဒါနေဝ ခေါ အဟံ ဇာနာမိ အယမ္ပိ ကိရ ဓမ္မော
သုတ္တာဂတော သုတ္တပရိယာပန္နော အန္တဒ္ဓမာသံ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ’တိ။
တဉ္စေ ဘိက္ခု အညေဘိက္ခု ဇာနေယျ နိသိန္နပုဗ္ဗံ ဣမိနာ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ ပါတိ-
မောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ဘိယျော န စ တဿ ဘိက္ခုနော
အညာဏကေန မုတ္တိ အတ္တိ၊ ယဉ္စ တတ္ထ အာပတ္တိ အာပန္နော၊ တဉ္စ ယထာ
ဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော၊ ဥတ္တရိဓဿ မောဟော အာရောပေတဗ္ဗော ‘တဿ
တေ အာဝုသော အလာဘာ၊ တဿ တေ ဒုလ္လဒ္ဓံ၊ ယံ တံ ပါတိမောက္ခေ
ဥဒ္ဓိဿမာနေ န သာဓုကံ အဋ္ဌိကတွာ မနသိ ကရောသိ’တိ၊ ဣဒံ တသ္မိ
မောဟနကေ ပါစိတ္တိယံ။

ပဟာရ သိက္ခာပဒ

(၁၂၃-၇၄) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ကုပိတော အနတ္တမနော
ပဟာရံ ဒဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

တလသတ္တိက သိက္ခာပဒ

(၁၂၄-၇၅) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ကုပိတော အနတ္တမနော
တလသတ္တိကံ ဥဂ္ဂိရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အမူလက သိက္ခာပဒ

(၁၂၅-၇၆) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု အမူလကေန သံဃာဒိသေသေန
အနုဒ္ဓိသေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

(၂၀)

ဘိက္ခုပါတိမောက် ပါဠိတော်

သဗ္ဗိစ္စ သိက္ခာပဒ

(၁၂၆-၇၇) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ သဗ္ဗိစ္စ ကုက္ကုစ္စံ ဥပဒဟေယျ ဣတိဿ မုဟုတ္တမိ အဗာသု ဘဝိဿတိ'တိ တေဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဥပဿုတိ သိက္ခာပဒ

(၁၂၇-၇၈) ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ ကလဟဇာတာနံ ဝိဝါဒါပန္နာနံ ဥပဿုတိ' တိဋ္ဌေယျ 'ယံ ဣမေ ဘဏိဿန္တိ၊ တံ သောဿာမိ'တိ တေဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ကမ္မပဋိဗောဟန သိက္ခာပဒ

(၁၂၈-၇၉) ယော ပန ဘိက္ခု ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ ဆန္ဒံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ခိယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဆန္ဒအဒတွာ ဂမန သိက္ခာပဒ

(၁၂၉-၈၀) ယော ပန ဘိက္ခု သံဃေ ဝိနိစ္ဆယကထာယ ဝတ္တမာနာယ ဆန္ဒံ အဒတွာ ဥဠာယာသနာ ပက္ကမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုဗ္ဗလ သိက္ခာပဒ

(၁၃၀-၈၁) ယော ပန ဘိက္ခု သမဂ္ဂေန သံဃေန စီဝရံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ခိယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ 'ယထာသန္တုကံ ဘိက္ခု သံဃိကံ လာဘံ ပရိဏာမေန္တိ'တိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပရိဏာမန သိက္ခာပဒ

(၁၃၁-၈၂) ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ သံဃိကံ လာဘံ ပရိဏတံ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏာမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

အန္တပုရ သိက္ခာပဒ

(၁၃၂-၈၃) ယော ပန ဘိက္ခု ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ အနိက္ခန္တရာဇ်ကေ အနိဂ္ဂတရတနကေ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋ္ဌိသံဝိဒိတော ဣဒ္ဓိခိလံ အတိက္ကာမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ရတန သိက္ခာပဒ

(၁၃၃-၈၄) ယော ပန ဘိက္ခု ရတနံ ဝါ ရတနသပ္ပတ္တံ ဝါ အညတြိ
အဇ္ဈာရာမာ ဝါ အဇ္ဈာဝသထာ ဝါ ဥဂ္ဂဏေယျ ဝါ ဥဂ္ဂဏာပေယျ ဝါ။
ပါစိတ္တိယံ။ ရတနံ ဝါ ပန ဘိက္ခုနာ ရတနသပ္ပတ္တံ ဝါ အဇ္ဈာရာမေ ဝါ
အဇ္ဈာဝသထေ ဝါ ဥဂ္ဂဟေတော ဝါ ဥဂ္ဂဟာပေတော ဝါ နိက္ခိပိတဒ္ဓိယဿ
ဘဝိဿတိ၊ သော ဟရိဿတိတိ၊ အယံ ကဏ္ဍ သာမိမိ။

ဝိကာလဂါမပ္ပဝိသန သိက္ခာပဒ

(၁၃၄-၈၅) ယော ပန ဘိက္ခု သန္တိ ဘိက္ခု အနာပုဏ္ဏာ ဝိကာလေ
ဂါမိပဝိသေယျ အညတြိ တထာဂူပါ အစွာယိကာ ကရဏိယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သုစိဃရ သိက္ခာပဒ

(၁၃၅-၈၆) ယော ပန ဘိက္ခု အဋ္ဌိမယံ ဝါ ဒန္တမယံ ဝါ ဝိသာဏမယံ
ဝါ သုစိဃရံ ကာရာပေယျ၊ ဘေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

မဇ္ဈိပိဌ သိက္ခာပဒ

(၁၃၆-၈၇) နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ မဇ္ဈံ ဝါ ပိဌံ ဝါ ကာရယမာနေန
အဋ္ဌင်္ဂုလပါဒကံ ကာရေတဗ္ဗံ သုဂတင်္ဂုလေန အညတြိ ဟေဋ္ဌိမာယ အဋ္ဌနိယာ၊
တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

တူလောနဒ္ဓ သိက္ခာပဒ

(၁၃၇-၈၈) ယော ပန ဘိက္ခု မဇ္ဈံ ဝါ ပိဌံ ဝါ တူလောနဒ္ဓံ ကာရာ-
ပေယျ၊ ဥဒ္ဓါလနကံ ပါစိတ္တိယံ။

နိသိဒန သိက္ခာပဒ

(၁၃၈-၈၉) *နိသိဒနံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန ပမာဏိကံ
ကာရေတဗ္ဗံ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ၊ ဒိဃသော ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊
တိရိယံ ဒိယနံ၊ ဒဿ ဝိဒတ္ထိ၊ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိ သိက္ခာပဒ

(၁၃၉-၉၀) ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန ပမာ
ဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ၊ ဒိဃသော စတဿော ဝိဒတ္ထိယော

(၃၀)

ဘိက္ခုပါတိမောက် ပါဠိတော်

သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော၊ တံ အတိက္ကာမယတော
ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

ဝဿိကသာဠိက သိက္ခာပဒ

(၁၄၀-၉၁) * ဝဿိကသာဠိကံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန
ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ၊ ဒီဃသော ဆ ဝိဒတ္ထိယော
သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ အခုတေယျာ၊ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ
ပါစိတ္တိယံ။

နန္ဒ သိက္ခာပဒ

(၁၄၁-၉၂) ယော ပန ဘိက္ခု သုဂတစိဝရပ္ပမာဏံ စိဝရံ ကာရာပေယျ
အတိရေကံ ဝါ၊ ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။ တတြိဒံ သုဂတဿ သုဂတစိဝရပ္ပမာဏံ၊
ဒီဃသော နဝ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ ဆ ဝိဒတ္ထိယော၊ ဣဒံ
သုဂတဿ သုဂတစိဝရပ္ပမာဏန္တိ။

ရတနဝဂ္ဂေါ နဝမော။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ အာယသ္မန္တော ဒွေနုတိ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ၊ တထာယသ္မန္တော
ပုဏ္ဏာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုဏ္ဏာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ ပုဏ္ဏာမိ
ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယသ္မန္တော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဝေမေတံ
ဓာရယာမိတိ။

ပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပါဠိဒေသနီယ (၄)

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော စတ္တာရော ပါဠိဒေသနီယာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ
အာဂစ္ဆန္တိ။

ပဌမ ပါဠိဒေသနီယ သိက္ခာပဒ

(၁၄၂-၁) * ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယဘိက္ခုနီယာ အန္တရဃရံ
ပဝိဋ္ဌာယ ဟတ္ထတော ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ သဟတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ

ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေန ဘိက္ခုနာ ဂါရယံ အာဝုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။

ဒုတိယံ ပါဠိဒေသနီယ သိက္ခာပဒ

(၁၄၃-၂) *ဘိက္ခု ပနေဝ ကုလေသု နိမန္တိတာ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ တတြ စေသာ ဘိက္ခုနီ ဝေါသာသမာနရူပါ ဌိတာ ဟောတိ ‘ဣဓ သူပံ ဒေသ ဣဓ ဩဒနံ ဒေထာ’တိ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သာ ဘိက္ခုနီ အပသာဒေတဉ္စာ ‘အပသက္က တာဝ ဘဂိနိ ယာဝ ဘိက္ခု ဘုဉ္ဇန္တိ’တိ။ ကေဿ စေပိ ဘိက္ခုနော န ပဋိ-
ဘာသေယျ တံ ဘိက္ခုနီ အပသာဒေတုံ ‘အပသက္က တာဝ ဘဂိနိ ယာဝ ဘိက္ခု ဘုဉ္ဇန္တိ’တိ၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဂါရယံ အာဝုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိမ္မ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမာတိ။

တတိယ ပါဠိဒေသနီယံ သိက္ခာပဒ

(၁၄၄-၃) *ယာနိ ခေါ ပန တာနိ သေက္ခသမ္ပတာနိ ကုလာနိ၊ ယော ပန ဘိက္ခု တထာရူပေသု သေက္ခသမ္ပတေသု ကုလေသု ပုဗ္ဗေ အနိမန္တိတော အဂိလာနော ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ သဟတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေန ဘိက္ခုနာ ဂါရယံ အာဝုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။

စတုတ္ထံ ပါဠိဒေသနီယံ သိက္ခာပဒ

(၁၄၅-၄) *ယာနိ ခေါ ပန တာနိ အာရညကာနိ သေနာသနာနိ သာသကံသမ္ပတာနိ သပ္ပဋိဘယာနိ၊ ယော ပန ဘိက္ခု တထာရူပေသု သေနာသနေသု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋိသံဝိဒိတံ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ အဇ္ဈာ-
ရာမေ သဟတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အဂိလာနော ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေန ဘိက္ခုနာ ဂါရယံ အာဝုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ အာယသ္မန္တော စတ္တာရော ပါဠိဒေသနီယာ ဓမ္မာ၊ တတ္ထာ-
ယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ ကစိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊

(၃၂)

ဘိက္ခုပဂါတိမောက်ပါဠိတော်

တတိယမိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္တ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယသ္မန္တော၊ တဿာ
တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ။

ပါဠိဒေသနိယာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သေခိယ (၇၅)

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော သေခိယာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။
ပရိမဏ္ဍလ သိက္ခာပဒ

(၁၄၆-၁) ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သုပ္ပဋိစ္ဆန္တ သိက္ခာပဒ

(၁၄၇-၂) ပရိမဏ္ဍလံ ပါရပိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(၁၄၈-၃) သုပ္ပဋိစ္ဆန္တော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရ-
ဏီယာ။

(၁၄၉-၄) သုပ္ပဋိစ္ဆန္တော အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သုသံဝုတ သိက္ခာပဒ

(၁၅၀-၅) သုသံဝုသော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(၁၅၁-၆) သုသံဝုတော အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ဩက္ခိတ္တစက္ခု သိက္ခာပဒ

(၁၅၂-၇) ဩက္ခိတ္တစက္ခု အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရ-
ဏီယာ။

(၁၅၃-၈) ဩက္ခိတ္တစက္ခု အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

န ဥက္ခိတ္တကာယ သိက္ခာပဒ

(၁၅၄-၉) န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

(၁၅၅-၁၀) န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ပရိမဏ္ဍလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

နဥဇ္ဇိကာယ သိက္ခာပဒ

- (၁၅၆-၁၁) န ဥဇ္ဇိကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။
- (၁၅၇-၁၂) န ဥဇ္ဇိကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

အပ္ပသဒ္ဒ သိက္ခာပဒ

- (၁၅၈-၁၃) အပ္ပသဒ္ဒေါ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာကရဏီယာ။
- (၁၅၉-၁၄) အပ္ပသဒ္ဒေါ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

နကာယပ္ပစာလက သိက္ခာပဒ

- (၁၆၀-၁၅) န ကာယပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။
- (၁၆၁-၁၆) န ကာယပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

နဗဟုပ္ပစာလက သိက္ခာပဒ

- (၁၆၂-၁၇) န ဗဟုပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။
- (၁၆၃-၁၈) န ဗဟုပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

နသီသပ္ပစာလက သိက္ခာပဒ

- (၁၆၄-၁၉) န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။
- (၁၆၅-၂၀) န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ဥဇ္ဇိကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

န ခမ္ဘကတော သိက္ခာပဒ

(၁၆၆-၂၁) န ခမ္ဘကတော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

(၁၆၇-၂၂) န ခမ္ဘကတော အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

န ဩဂုဏ္ဍိတ သိက္ခာပဒ

(၁၆၈-၂၃) န ဩဂုဏ္ဍိတော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

(၁၆၉-၂၄) န ဩဂုဏ္ဍိတော အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

န ဥက္ကဋ္ဌိကာယ သိက္ခာပဒ

(၁၇၀-၂၅) န ဥက္ကဋ္ဌိကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

န ပလ္လတ္တိကာယ သိက္ခာပဒ

(၁၇၁-၂၆) န ပလ္လတ္တိကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သက္ကစ္ဆပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၁၇၂-၂၇) သက္ကစ္ဆံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပတ္တသညီပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၁၇၃-၂၈) ပတ္တသညီ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သမဿူပကပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၁၇၄-၂၉) သမဿူပကံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သမတိတ္တိက သိက္ခာပဒ

(၁၇၅-၃၀) သမတိတ္တိကံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ခမ္ဘကတဝဂ္ဂေါ တတိယော။

သက္ကစဘုရားန သိက္ခာပဒ

(၁၇၆-၃၁) သက္ကစံ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပတ္တသညီဘုရားန သိက္ခာပဒ

(၁၇၇-၃၂) ပတ္တသညီ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သပဒါန သိက္ခာပဒ

(၁၇၈-၃၃) သပဒါနံ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သမဿူပကဘုရားန သိက္ခာပဒ

(၁၇၉-၃၄) သမဿူပကံ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

နထူပကတသိက္ခာပဒ

(၁၈၀-၃၅) န ထူပကတော ဩမဒ္ဒိတွာ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ ကရဏီယာ။

ဩဒနပဋိစ္ဆာဒန သိက္ခာပဒ

(၁၈၁-၃၆) န သူပံ ဝါ ဗျဉ္ဇနံ ဝါ ဩဒနေန ပဋိစ္ဆာဒေဿာမိ ဘိယျောကမ္ပတံ ဥပါဒါယာတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၁၈၂-၃၇) န သူပံ ဝါ ဩဒနံ ဝါ အဂီလာနော အတ္တနော အတ္တာယ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

နဥဇ္ဈာနသညီ သိက္ခာပဒ

(၁၈၃-၃၈) န ဥဇ္ဈာနသညီ ပရေသံ ပတ္တံ ဩလောကေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

နာတိမဟန္တ သိက္ခာပဒ

(၁၈၄-၃၉) နာတိမဟန္တံ ကဗဠံ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပရိမဏ္ဍလအာလောပ သိက္ခာပဒ

(၁၈၅-၄၀) ပရိမဏ္ဍလံ အာလောပံ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သက္ကစဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

န အနာဟဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၁၈၆-၄၁) န အနာဟဋ္ဌေ ကဗဠေ မုခဒ္ဒါရံ ဝိဝရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

န ဘုဠမာန သိက္ခာပဒ

(၁၈၇-၄၂) န ဘုဠမာနော သဗ္ဗံ ဟတ္ထံ မုခေ ပက္ခိပိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သကဗဠေန သိက္ခာပဒ

(၁၈၈-၄၃) န သကဗဠေန မုခေန ဗျာဟရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပိဏ္ဍုက္ခေပက သိက္ခာပဒ

(၁၈၉-၄၄) န ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ ဘုဠိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကဗဠာဝစ္ဆေဒက သိက္ခာပဒ

(၁၉၀-၄၅) န ကဗဠာဝစ္ဆေဒကံ ဘုဠိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

အဝဂဏ္ဏကာရက သိက္ခာပဒ

(၁၉၁-၄၆) န အဝဂဏ္ဏကာရကံ ဘုဠိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဟတ္ထနိဒ္ဓါနက သိက္ခာပဒ

(၁၉၂-၄၇) န ဟတ္ထနိဒ္ဓါနကံ ဘုဠိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သိတ္တာဝကာရက သိက္ခာပဒ

(၁၉၃-၄၈) န သိတ္တာဝကာရကံ ဘုဠိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဇိဌာနိစ္ဆာရက သိက္ခာပဒ

(၁၉၄-၄၉) န ဇိဌာနိစ္ဆာရကံ ဘုဠိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

စပုစပုကာရက သိက္ခာပဒ

(၁၉၅-၅၀) န စပု စပု ကာရကံ ဘုဠိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကဗဠဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

သုရုသုရုကာရက သိက္ခာပဒ

(၁၉၆-၅၁) န သုရု သုရု ကာရကံ ဘုဠိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဟတ္ထနိဇ္ဈေဟန သိက္ခာပဒ

(၁၉၇-၅၂) န ဟတ္ထနိဇ္ဈေဟနံ ဘုဠိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(၁၉၈-၅၃) ပတ္တနိလ္လေဟနံ သိက္ခာပဒ
န ပတ္တနိလ္လေဟကံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

(၁၉၉-၅၄) ဩဋ္ဌနိလ္လေဟနံ သိက္ခာပဒ
န ဩဋ္ဌနိလ္လေဟကံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

(၂၀၀-၅၅) သာမိသ ဟတ္ထ သိက္ခာပဒ
န သာမိသေန ဟတ္ထေန ပါနိယထာလကံ ပဋိဂ္ဂဟေ-
ဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

(၂၀၁-၅၆) သသိတ္ထက သိက္ခာပဒ
န သသိတ္ထကံ ပတ္တဓောဝနံ အန္တရဿရေ ဆဋ္ဌေဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

(၂၀၂-၅၇) ဆတ္တပါဏိ သိက္ခာပဒ
န ဆတ္တပါဏိဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

(၂၀၃-၅၈) ဒဏ္ဍပါဏိ သိက္ခာပဒ
န ဒဏ္ဍပါဏိဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

(၂၀၄-၅၉) သတ္တပါဏိ သိက္ခာပဒ
န သတ္တပါဏိဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

(၂၀၅-၆၀) အာဝုဓပါဏိ သိက္ခာပဒ
န အာဝုဓပါဏိဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

သုရုသုရုဝဂ္ဂေါဆဋ္ဌော။

(၂၀၆-၆၁) ပါဒုကာရုဋ္ဌ သိက္ခာပဒ
န ပါဒုကာရုဋ္ဌဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

(၂၀၇-၆၂) ဥပါဟနာရုဋ္ဌ သိက္ခာပဒ
န ဥပါဟနာရုဋ္ဌဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ယာနဂတ သိက္ခာပဒ

(၂၀၈-၆၃) န ယာနဂတဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သယနဂတ သိက္ခာပဒ

(၂၀၉-၆၄) န သယနဂတဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပလ္လတ္တိကာယ သိက္ခာပဒ

(၂၁၀-၆၅) န ပလ္လတ္တိကာယ နိသိန္ဓဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေ-
ဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဝေဠိသသိသ သိက္ခာပဒ

(၂၁၁-၆၆) န ဝေဠိတသိသဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဂုဏ္ဍိတသိသ သိက္ခာပဒ

(၂၁၂-၆၇) န ဩဂုဏ္ဍိတသိသဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဆမာယ သိက္ခာပဒ

(၂၁၃-၆၈) န ဆမာယံ နိသိဒ္ဓိတွာ အာသနေ နိသိန္ဓဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

နိစ အာသန သိက္ခာပဒ

(၂၁၄-၆၉) န နိစေ အာသနေ နိသိဒ္ဓိတွာ ဥစ္စေ အာသနေ နိသိန္ဓဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဌိဟော နိသိန္ဓ သိက္ခာပဒ

(၂၁၅-၇၀) န ဌိဟော နိသိန္ဓဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တ သိက္ခာပဒ

(၂၁၆-၇၁) န ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တော ပုရတော ဂစ္ဆန္တဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥပ္ပထေန ဂစ္ဆန္တဿ သိက္ခာပဒ

(၂၁၇-၇၂) န ဥပ္ပထေန ဂစ္ဆန္တော ပထေန ဂစ္ဆန္တဿ အဂ္ဂိလာနဿ
ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

န ဌိတော သိက္ခာပဒ

(၂၁၈-၇၃) န ဌိတော အဂ္ဂိလာနော ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ကရိဿာ-
မိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

န ဟရိတ သိက္ခာပဒ

(၂၁၉ ၇၄) န ဟရိတေ အဂ္ဂိလာနော ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ခေဋ္ဌံ
ဝါ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

န ဥဒက သိက္ခာပဒ

(၂၂၀-၇၅) န ဥဒကေ အဂ္ဂိလာနော ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ခေဋ္ဌံ ဝါ
ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပါဒုကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ အာယသ္မန္တော သေခိယာ ဓမ္မာ၊ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ
ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ
ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယသ္မန္တော၊ တဿာ တုဏှိ၊ ဧဝ မေတံ
ဓာရယာမိတိ။

သေခိယာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အဓိကရုဏသမထ (၇)

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော သတ္တ အဓိကရုဏသမထာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ
အာဂစ္ဆန္တိ။

(၂၂၁-၁) ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အဓိကရုဏာနံ သမထာယ ဝူပသမာယ
သမ္မုခါဝိနယော ဒါတဗ္ဗော။

(၂၂၂-၂) သတိဝိနယော ဒါတဗ္ဗော။

(၂၂၃-၃) အမူဠဝိနယော ဒါတဗ္ဗော။

(၂၂၄-၄) ပဋိညာယ ကာရေတဉ္စ။

- (၂၂၅-၅) ယေဘုယျသိကာ။
 (၂၂၆-၆) တဿ ပါပိယသိကာ။
 (၂၂၇-၇) တိဏဝတ္ထာရကောတိ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ် အာယသ္မန္တော သတ္တ အဓိကရဏသမထာ ဓမ္မာ၊ တတ္ထာ-
 ယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊
 တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယသ္မန္တော၊ တဿာ တုဏှိ၊
 ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ။

သတ္တ အဓိကရဏသမထာ နိဠိတာ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ခေါ် အာယသ္မန္တော နိဒါနံ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ တေရသ သံဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ဒွေ အနိယတာ ဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ဒွေနုတိ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ စတ္တာရော ပါဠိဒေသနိယာ ဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ သေခိယာ ဓမ္မာ။
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ သတ္တ အဓိကရဏသမထာ ဓမ္မာ။

တ္ထေကံ တဿ ဘဂဝတော သုတ္တာဂတံ သုတ္တပရိယာပန္တံ အန္တဒ္ဓမာသံ
 ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သမဂ္ဂေဟိ သမ္မောဒမာနေဟိ
 အဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။

ဝိတ္တာရဒ္ဓေသော ပဉ္စမော
 ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခံ နိဠိတံ။

ဘိက္ခုနီ ပါတိမောက္ခ ပါဠိတော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သပ္ပာသပ္ပုဒ္ဓဿ။

ပုဗ္ဗကရဏ လေးပါး

သမ္မဇ္ဇနိ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။
ဥပေါသထဿ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုဗ္ဗကိစ္စ ငါးပါး

ဆန္ဒ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုနိဂဏနာ စ ဩဝါဒေါ။
ဥပေါသထဿ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။

ပတ္တကလ္လ လေးပါး

ဥပေါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခုနိ ကမ္မပုတ္တာ၊
သဘာဂါပတ္တိယော စ န ဝိဇ္ဇန္တိ။
ဝဇ္ဇနိယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တိ၊ ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုဗ္ဗကရဏ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတွာ ဒေသိတာပတ္တိကဿ သမဂ္ဂဿ
ဘိက္ခုနိသံဃဿ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတုံ အာရာဓနံ ကရောမ။

၁-နိဒါနုဒ္ဓေသ

သုဏာတု မေ အယျေ သံဃော၊ အဇ္ဈပေါသထော ပန္နရသော၊
ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ၊ ပါတိမောက္ခံ
ဥဒ္ဓိသေယျ။

ကိံ သံဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ အယျာယော အာရာဓေထ ပါတိ-
မောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိဿာမိ၊ တံ သဗ္ဗာဝ သန္တာ သာဓုကံ သုဏောမ မနသိကရောမ၊
ယဿာ သိယာ အာပတ္တိ သာ အာဝိကရေယျ၊ အသန္တိယာ အာပတ္တိယာ
တုဏှိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တုဏှိဘာဝေန ခေါ ပနာယျာယော ပရိသုဒ္ဓါတိ ဝေဒိဿာမိ၊
ယထာ ခေါ ပန ပစ္စေကပုဋ္ဌဿာ ဝေယျာကရဏံ ဟောတိ၊ ဝေမေဝ ဝေ-
ရူပါယ ပရိသာယ ယာဝတတိယံ အနုသာဝိတံ ဟောတိ၊ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ
ယာဝတတိယံ အနုသာဝိယမာနေ သရမာနာ သန္တိံ အာပတ္တိံ နာဝိကရေယျ၊

သမ္ပဇာနမုသာဝါဒါဿာ ဟောတိ၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ ခေါ ပနာယျာ-
ယော အန္တရာယိကော မေဃော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ၊ တသ္မာ သရမာနာယ
ဘိက္ခုနီယာ အာပန္နာယ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခာယ သန္တိ အာပတ္တိ အာဝိကာတဉ္စာ၊
အာဝိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတိ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ခေါ အယျာယော နိဒါနံ၊ တတ္ထာယျာယော ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ
ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ
ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယျာယော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဝေမေတံ ဓာရယာမိတိ။

နိဒါနုဒ္ဓေသော ပဌမော။

၂-ပါရာဇိကုဒ္ဓေသ (ဂ)

ဟတြိမေ အဋ္ဌ ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

မေထုနဓမ္မ သိက္ခာပဒ

(၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဆန္ဒသော မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ၊ အန္တ-
မသော တိရစ္ဆာနဂတေနပိ၊ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ။

အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပဒ

(၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂါမာဝါ အရညာဝါ အဒိန္နံ ထေယျသင်္ခါတံ
အာဒိယေယျ၊ ယထာရူပေ အဒိန္နာဒါနေ ရာဇာနော စောရံ ဂဟေတွာ
ဟနေယျ၊ ဝါဗန္ဓေယျ၊ ဝါပဗ္ဗာဇေယျ၊ ဝါစောရာသိ ဗာလာသိ မူဠာသိ
ထေနာသိတိ၊ တထာရူပံ ဘိက္ခုနီ အဒိန္နံ အာဒိယမာနာ အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ
ဟောတိ အသံဝါသာ။

မနုဿဝိဂ္ဂဟ သိက္ခာပဒ

(၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဉ္စိစ္စ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊
သတ္တဟာရကံ ဝါဿ ပရိယေသေယျ၊ မရဏဝဏ္ဏံဝါ သံဝဏ္ဏေယျ၊ မရဏာယ-
ဝါ သမာဒပေယျ၊ အမ္ဘောပုရိသ ကိံတုယှိမိနာ ပါပကေန ဒုဇ္ဇီဝိတေန မတံ
တေ ဇီဝိတာ သေယျောတိ၊ ဣတိ စိတ္တမနာ စိတ္တသင်္ကပ္ပါ အနေကပရိယာ-
ယေန မရဏဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ၊ မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ၊ အယမ္ပိ
ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ။

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ သိက္ခာပဒ

(၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနဘိဇာနံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ အတ္ထုပနာယိကံ အလမရိယဉာဏဒဿနံ သမုဒါစရေယျ ‘ဣတိ ဇာနာမိ ဣတိ ပဿာမိ’ တိ၊ တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟီယမာနာ ဝါ အသမနုဂ္ဂါဟီယမာနာ ဝါ၊ အာပန္နာဝိသုဒ္ဓါပေက္ခာ ဧဝံ ဝဒေယျ ‘အဇာနမေဝံ အယျေ အဝစံ ဇာနာမိ အပဿံ ပဿာမိ တုန္တံ မုဿာ ဝိလပိ’ န္တိ၊ အညတြ အဓိမာနာ၊ အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ။

ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာ သိက္ခာပဒ

(၅) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဝဿုတာ အဝဿုတဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ အဓကွကံ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလံ အာမသနံ ဝါ ပရာမသနံ ဝါ ဂဟဏံ ဝါ ဆုပနံ ဝါ ပဋိပိဋ္ဌနံ ဝါ သာဒိယေယျ၊ အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာ။

ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိကာ သိက္ခာပဒ

(၆) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နံ ဘိက္ခုနီ နေဝတ္တနာ ပဋိစောဒေယျ န ဂဏဿ အာရောစေယျ၊ ယဒါ စ သာ ဌိတာ ဝါ အဿ စုတာ ဝါ နာသိတာ ဝါ အဝဿဋ္ဌာ ဝါ၊ သာ ပစ္ဆာ ဧဝံ ပဒေယျ ‘ပုဗ္ဗေဝါဟံ အယျေ အညာသိ’ ဧတံ ဘိက္ခုနီ ဝေရူပါစ ဝေရူပါစ သာ ဘဂိနီတိ၊ နော စ ခေါ အတ္တနာ ပဋိစောဒေဿ၊ န ဂဏဿ အာရောစေဿ’ န္တိ၊ အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိကာ။

ဥက္ခိတ္တာနုဓိတ္တိကာ သိက္ခာပဒ

(၇) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သမဂ္ဂေန သံဃေန ဥက္ခိတ္တံ ဘိက္ခု ဓမ္မေန ဝိနယေန သတ္ထုသာသနေန အနာဒရံ အပ္ပဋ္ဌိကာရံ အကတသဟာယံ တမနုဝတ္တေယျ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝေမဿ ဝစနိယာ ‘ဧသော ခေါအယျေ ဘိက္ခု သမဂ္ဂေန သံဃေန ဥက္ခိတ္တော ဓမ္မေန ဝိနယေန သတ္ထုသာသနေန အနာဒရော အပ္ပဋ္ဌိကာရော အကတသဟာယော၊ မာယျေ ဧတံ ဘိက္ခု အနုဝတ္တိ’ တိ။ ဧဝေ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊

*ခယားပွင့်ပြ သိက္ခာပုဒ်တို့မှာ ဘိက္ခုပါတိမောက်၌ မပါ။

သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိ-
နိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊
ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ
အသံဝါသာ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ။

အဋ္ဌဝတ္ထုကာ 'သိက္ခာပဒ

(ဂ) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဝဿုတာ အဝဿုတဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ
ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံ ပါ သာဒိယေယျ သင်္ခာဋိကဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ ဝါ သာဒိယေယျ
သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ သလ္လပေယျ ဝါ သင်္ကေတံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ ပုရိသဿ ဝါ
အဗ္ဘာဂမနံ သာဒိယေယျ ဆန္တံ ဝါ အနုပဝိသေယျ ကာယံ ဝါ တဒတ္ထာယ
ဥပသံဟရေယျ တေဿ အသဒ္ဓမ္မဿ ပဋိသေဝနတ္ထာယ၊ အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ
ဟောတိ အသံဝါသာ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ် အယျာယော အဋ္ဌ ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ၊ ယေသံ ဘိက္ခုနီ
အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ အာပဇ္ဇိတွာ န လဘတိ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ
ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္ဆာ၊ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ။ တတ္ထာ-
ယျာယော ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊
ကတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယျာယော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊
ဝေမေတံ ဓာရယာမိတိ။

ပါရာဇိကုဒ္ဓေသော ဒုတိယော။

၃-သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသ (၁၇)

ဣမေ ခေါ် ပနာယျာယော သတ္တရသ သံဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ
အာဂစ္ဆန္တိ။

ဥဿယဝါဒိကာ သိက္ခာပဒ

(၉-၁) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥဿယဝါဒိကာ ဝိဟရေယျ ဂဟပတိနာ
ဝါ ဂဟပတိပုတ္တေန ဝါ ဒါသေန ဝါ ကမ္မကာရေန ဝါ အန္တမသော
သမဏပရိဗ္ဗာဇကေနာပိ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ
နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

စောရိရုဋ္ဌာပိကာ သိက္ခာပဒ

(၁၀-၂) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ စောရိံ ဝဇ္ဈိ ဝိဒိတံ အနုပလော-
ကေတွာ ရာဇာနံ ဝါ သံဃံ ဝါ ဂဏံ ဝါ ပူဂံ ဝါ သေဏိံ ဝါ အညတြ ကပ္ပါ
ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ
သံဃာဒိသေသံ။

ကောဝါမန္တရဂမန သိက္ခာပဒ

(၁၁-၃) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ကော ဝါ ဂါမန္တရံ ဂစ္ဆေယျ၊ ကော ဝါ
နဒီပါရံ ဂစ္ဆေယျ၊ ကော ဝါ ရတ္တိံ ဝိပွပသေယျ၊ ကော ဝါ ဂဏမှာ ဩဟိယေယျ၊
အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

ဥက္ခိတ္တကဩသာရဏ သိက္ခာပဒ

(၁၂-၄) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သမဂ္ဂေန သံဃေန ဥက္ခိတ္တံ ဘိက္ခုနီ ဓမ္မေန
ဝိနယေန သတ္တုသာသနေန အနုပလောကေတွာ ကာရကသံဃံ အနညာယ
ဂဏဿ ဆန္တံ ဩသာရေယျ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ
နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

ပဌမဘောဇနပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၁၃-၅) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဝဿုတာ အဝဿုတဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ
ဟတ္ထတော ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ သဟတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒေယျ
ဝါ ဘုဠေယျ ဝါ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ
သံဃာဒိသေသံ။

ဒုတိယဘောဇနပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၁၄-၆) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဧပံ ဝဒေယျ 'ကိ' တေ အယျေ ဧသော
ပုရိသပုဂ္ဂလော ကရိယတိ အဝဿုတော ဝါ အနဝဿုတော ဝါ၊ ယတော
တံ အနဝဿုတာ၊ ဣဃံ အယျေ ယံ တေ ဧသော ပုရိသပုဂ္ဂလော ဒေတိ
ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ တံ တံ သဟတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒ ဝါ
ဘုဠ ဝါ'တိ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ
သံဃာဒိသေသံ။

သဇ္ဇရိတ္တ သိက္ခာပဒ

(၁၅-၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဇ္ဇရိတ္တံ သမာပဇ္ဇေယျ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသမတိံ ပုရိသဿ ဝါ ဣတ္ထိမတိံ ဇာယတ္တနေ ဝါ ဇာရတ္တနေ ဝါ အန္တမသော တင်္ဂဏိကာယပိ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပဒ

(၁၆-၈) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီံ ဒုဋ္ဌာ ဒေါသာ အပ္ပတိတာ အမူလကေန ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓံသေယျ 'အပ္ပေဝ နာမ နံ ဣမမ္မာ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေယျ'န္တိ၊ တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟီယမာနာ ဝါ အသမနုဂ္ဂါဟီယမာနာ ဝါ အမူလကဉ္စေ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိ၊ ဘိက္ခုနီ စ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပဒ

(၁၇-၉) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီံ ဒုဋ္ဌာ ဒေါသာ အပ္ပတိတာ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ ကိဉ္စိ ဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပါဒေါယ ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓံသေယျ 'အပ္ပေဝ နာမ နံ ဣမမ္မာ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေယျ'န္တိ၊ တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟီယမာနာ ဝါ အသမနုဂ္ဂါဟီယမာနာပါ အညဘာဂိယဉ္စေ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိ၊ ကောစိ ဒေသော လေသမတ္တော ဥပါဒိန္နော ဘိက္ခုနီ စ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

သိက္ခပစ္စာစိက္ခဏ သိက္ခာပဒ

(၁၈-၁၀) * ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ကုပိတာ အနတ္တမနာ ဧဝံ ဝဒေယျ ဗုဒ္ဓံ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ ဓမ္မံ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ သံဃံ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ သိက္ခံ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ ကိန္နုမာဝ သမဏိယော ယာ သမဏိယော သကျဓိတရော၊ သန္တညာပိ သမဏိယော လဇ္ဇိနိယော ကုက္ကုစ္စိကာ သိက္ခာကာမာ၊ တာသဟံ သန္တိကေ ဗြဟ္မစရိယံ ဧရိယာမီ'တိ။ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနိယာ 'မာယေျ ကုပိတာ အနတ္တမနာ ဧဝံ အဝစ ဗုဒ္ဓံ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ ဓမ္မံ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊

သံဃံ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ သိက္ခံ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ ကိန္နုမာဝ သမဏိယော ယာ သမဏိယောသကျမိတရော သန္တညာပိ သမဏိယော လဇ္ဇိနိယောကုက္ကုစ္စိကာ သိက္ခာကာမာ၊တာသာဟံ သန္တိကေ ဗြဟ္မစရိယံ စရိယာမိတိ၊အဘိရမာယေ၊ သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ စရ ဗြဟ္မစရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာ'တိ၊ ဧဝံ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေပ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝ- တတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ တာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏိယံ သံဃာဒိသေသံ။

အဓိကရဏကုပိတ သိက္ခာပဒ

(၁၉-၁၁) *ယာ ဗန ဘိက္ခုနီ ကိသ္မိဉ္စဒေဝ အဓိကရဏေ ပစ္စာကတာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ ဧဝံ ပဒေယျ 'ဆန္ဒဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနီယော ဒေါသဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနီယော မောဟဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနီယော ဘယဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနီယော' တိ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနိယာ 'မာယေ၊ ကိသ္မိဉ္စဒေဝ အဓိကရဏေ ပစ္စာကတာ ကုပိတာ အနတ္တ- မနာ ဧဝံ အဝစ ဆန္ဒဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနီယော ဒေါသဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနီယော မောဟဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနီယော ဘယဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနီယောတိ၊ အယျာ ခေါ ဆန္ဒာပိ ဂစ္ဆေယျ၊ ဒေါသာပိ ဂစ္ဆေယျ၊ မောဟာပိ ဂစ္ဆေယျ၊ ဘယာပိ ဂစ္ဆေယျာ'တိ။ ဧဝံ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေပ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယ- မာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏိယံ သံဃာဒိသေသံ။

ပဌမပါပသမာစာရ သိက္ခာပဒ

(၂၀-၁၂) *ဘိက္ခုနီယော ပနေဝ သံသဠာ ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဓါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနီသံသဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပ္ပုဋ္ဌိစ္ဆာဒိကာ၊တာ ဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿုဝစနိယာ 'ဘဂီနိယော ခေါ သံသဠာ ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဓါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနီ-

သံဃဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ဝိဝိစ္စထာယေျ၊
ဝိဝေကညေဝ ဘဂိနီနံ သံဃော ဝဏ္ဏတိ'တိ။ ဧဝံ တာ ဘိက္ခုနီယော
ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ တာ ဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုနီဟိ
ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ ယာဝတတိယဉ္စ
သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ
ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣမာပိ ဘိက္ခုနီယော ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ
နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

ဒုတိယပါပသမာစာရ သိက္ခာပဒ

(၂၁-၁၃) * ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဧဝံ ဝဒေယျ၊ သံသဌာဝ အယေျ တုမေ
ဝိဟရထ၊ မာ တုမေ နာနာ ဝိဟရိတ္ထ၊ သန္တိ သံဃေ အညာပိ ဘိက္ခုနီယော
ဧဝါစာရာ ဧဝံသဒ္ဓါ ဧဝံသိလောကာ ဘိက္ခုနီသံဃဿ ဝိဟေသိကာ အည-
မညိဿာ ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိကာ၊ တာ သံဃော န ကိဉ္စိ အာဟ၊ တုမေညေဝသံဃော
ဥညာယ ပရိဘဝေန အက္ခန္တိယာ ဝေဘဿိယာ ဒုဗ္ဗလျာ ဧဝမာဟ ဘဂိနီ-
ယော ခေါ သံသဌာ ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဓါ ပါပသိလောကာ
ဘိက္ခုနီသံဃဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ဝိဝိစ္စထာယေျ၊
ဝိဝေကညေဝ ဘဂိနီနံ သံဃော ဝဏ္ဏတိ'တိ။ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ
ဝစနိယာ'မာယေျ ဧဝံ အဝစ သံသဌာဝ အယေျ တုမေ ဝိဟရထ၊ မာ တုမေ
နာနာ ဝိဟရိတ္ထ' သန္တိ သံဃေ အညာပိ ဘိက္ခုနီယော ဧဝါစာရာ ဧဝံသဒ္ဓါ
ဧဝံသိလောကာ ဘိက္ခုနီသံဃဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိ-
ကာ၊ တာ သံဃော န ကိဉ္စိ အာဟ၊ တုမေညေဝ သံဃော ဥညာယ ပရိဘဝေန
အက္ခန္တိယာ ဝေဘဿိယာ ဒုဗ္ဗလျာ ဧဝမာဟ ဘဂိနီယော ခေါ သံသဌာ
ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဓါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနီသံဃဿ ဝိဟေသိ-
ကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ဝိဝိစ္စထာယေျ၊ ဝိဝေကညေဝ ဘဂိနီနံ
သံဃော ဝဏ္ဏတိ'တိ။ ဧဝံ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ
ပဂ္ဂဏေယျ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ
ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊
ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ
ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

သံဃဘေဒကံ သိက္ခာပဒ

(၂၂-၁၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမေယျ၊ ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ ဝါ အဓိကရဏံ သမာဒါယ ပဂ္ဂယှ တိဋ္ဌေယျ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝေမဿ ဝစနိယာ ‘မာယျာ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမံ၊ ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ ဝါ အဓိကရဏံ သမာဒါယ ပဂ္ဂယှ အဋ္ဌာသိ၊ သမေတာယျာ သံဃေန၊ သမဂ္ဂေါ ဟိ သံဃော သမ္မောဒမာနော အဝိဝဒမာနော ဧကုဒ္ဒေသော ဖာသု ဝိဟရတိ’တိ၊ ဧဝံ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အယမ္ပိဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိဋ္ဌိသံ။

ဘေဒါနုတ္တကံ သိက္ခာပဒ

(၂၃-၁၅) တဿာယေဝ ခေါပန ဘိက္ခုနီယာ ဘိက္ခုနီယော ဟောန္တိ အနုဝတ္တိကာ ဝဂ္ဂဝါဒိကာ ဧကာ ဝါ ဒွေ ဝါ တိဿော ဝါ၊ တာ ဧဝံ ဝဒေယျ၊ ‘မာယျာယော ဧတံ ဘိက္ခုနီ’ ကိဉ္စိ အဝစုတ္ထ၊ ဓမ္မဝါဒိနီ စေသာ ဘိက္ခုနီ၊ ဝိနယဝါဒိနီ စေသာ ဘိက္ခုနီ၊ အမှာကဉ္စေသာ ဘိက္ခုနီ ဆန္ဒဉ္စ ရုစိဉ္စ အာဒါယ ဝေါဟရတိ ဇာနာတိ နော ဘာသတိ အမှာကဓမ္မေတံ ခမတိ’တိ၊ တာ ဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုနီဟိ ဝေမဿ ဝစနိယာ ‘မာယျာယော ဧဝံ အဝစုတ္ထ၊ န စေသာ ဘိက္ခုနီ ဓမ္မဝါဒိနီ၊ န စေသာ ဘိက္ခုနီ ဝိနယဝါဒိနီ၊ မာယျာနမ္ပိ သံဃဘေဒေါ ရုစိတ္ထ၊ သမေတာယျာနံ သံဃေန၊ သမဂ္ဂေါ ဟိ သံဃော သမ္မောဒမာနော အဝိဝဒမာနော ဧကုဒ္ဒေသော ဖာသု ဝိဟရတိ’တိ၊ ဧဝံ တာ ဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ တာ ဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣမာပိ ဘိက္ခုနီယော ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိဋ္ဌိသံ။

ဒုဗ္ဗေ သိက္ခာပဒ

(၂၄-၁၆) ဘိက္ခုနီ ပနေဝ ဒုဗ္ဗေဇာတိကာ ဟောတိ ဥဒ္ဓေသပရိယာပန္နေသု သိက္ခာပဒေသု ဘိက္ခုနီဟိ သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနာ အတ္တာနံ အဝစနိယံ

ကရောတိ ‘မာ မံ အယျာယော ကိဉ္စိ အဝစုတ္ထ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊
 အဟမ္မာယျာယော န ကိဉ္စိ ဝက္ခာမိ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊ ဝိရမသ္မာ-
 ယျာယော မမ ဝစနာယာ’တိ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝေမဿ ဝစနီယာ
 ‘မာယျာ အတ္တာနံ အဝစနီယံ အကာသိ၊ ဝစနီယမေဝ အယျာ အတ္တာနံ
 ကရောတု၊ အယျာပိ ဘိက္ခုနီယော ဝဒတု သဟဓမ္မေန ဘိက္ခုနီယောပိ
 အယံ ဝက္ခန္တိ သဟဓမ္မေန၊ ဧဝံ သံဝုဇာ ဟိ တဿ ဘဂဝတော ပရိသာ
 ယဒိဒံ အညမညဝစနေန အညမညဝဋ္ဋာပနေနာ’တိ၊ ဧဝံ သာ ဘိက္ခုနီ
 ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝ-
 ဟတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနု-
 ဘာသီယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေ-
 ယျ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ
 သံဃာဒိသေသံ။

ကုလဒူသက ‘သိက္ခာပဒ

(၂၅-၁၇) ဘိက္ခုနီ ပနေဝ အညတရံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ
 ဝိဟရတိ ကုလဒူသိကာ ပါပသမာစာရာ တဿာ ခေါ ပါပကာ သမာစာရာ
 ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ၊ ကုလာနိ စ တာယ ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ၊
 သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝေမဿ ဝစနီယာ ‘အယျာ ခေါ ကုလဒူသိကာ
 ပါပသမာစာရာ၊ အယျာယ ခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ
 စ၊ ကုလာနိ စာယျာယ ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ၊ ပက္ကမတာယျာ
 ဣမမ္မာ အာဝါသာ၊ အလံ တေ ဣဓ ဝါသေနာ’တိ၊ ဧဝံ သာ ဘိက္ခုနီ
 ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တာ ဘိက္ခုနီယော ဧဝံ ပဒေယျ ‘ဆန္ဒဂါမိနိယော စ
 ဘိက္ခုနီယော ဒေါသဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနီယော မောဟဂါမိနိယော စ
 ဘိက္ခုနီယော ဘယဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနီယော တာဒိသိကာယ အာပတ္တိယာ
 ဧကစ္စံ ပဗ္ဗာဇေန္တိ ဧကစ္စံ န ပဗ္ဗာဇေန္တိ’တိ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝေမဿ
 ဝစနီယာ ‘မာယျာ ဧဝံ အဝစ၊ န စ ဘိက္ခုနီယော ဆန္ဒဂါမိနိယော န စ
 ဘိက္ခုနီယော ဒေါသဂါမိနိယော န စ ဘိက္ခုနီယော မောဟဂါမိနိယော
 န စ ဘိက္ခုနီယော ဘယဂါမိနိယော အယျာ ခေါ ကုလဒူသိကာ ပါပသမာ-

စာရာ၊ အယျာယ ခေါ် ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေ သုယျန္တိ စ၊
ကုလာနိ စာယျာယ ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိစေ သုယျန္တိစ၊ ပက္ကမတာယျာ လူမမှာ
အာဝါသာ အလံ တေ လူမ ဝါသေနာ'တိ၊ ဧဝံ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ
ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ
သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိ-
ယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ လူစေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊
အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံသံဃာဒိဿေသံ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ် အယျာယော သတ္တရသ သံဃာဒိဿေသာ ဓမ္မာ နဝ ပဌမာ-
ပတ္တိကာ အဋ္ဌ ယာဝတတိယကာယေသံ ဘိက္ခုနီ အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ
အာပဇ္ဇတိ၊ တာယ ဘိက္ခုနီယာ ဥဘတောသံဃေ ပက္ခမာနတ္ထံ စရိတဗ္ဗံ၊
စိဏ္ဏမာနတ္ထာယ ဘိက္ခုနီယာ ယတ္ထ သိယာ ဝီသတိဂဏော ဘိက္ခုနီသံဃော၊
တတ္ထ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ အဗ္ဘေတဗ္ဗာ၊ ကောယပိ စေ ဥနော ဝီသတိ-
ဂဏော ဘိက္ခုနီသံဃော တံ ဘိက္ခုနီ အဗ္ဘေယျ၊ သာ စ ဘိက္ခုနီ အနဗ္ဘိတာ၊
တာ စ ဘိက္ခုနီယော ဂါရယှာ အယံ တတ္ထ သာမိစိ၊ တတ္ထာယျာယော
ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ
ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယျာယော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ
ဓာရယာမိတိ။

သံဃာဒိဿေသုဒ္ဓေသော တတိယော။

၄-ဝိတ္ထာရဒ္ဒေသ
၁-နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ္တိယ (၃၀)

လူမေ ခေါ် ပနာယျာယော တိ သနိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ
အာဂစ္ဆန္တိ။

ပတ္တသန္တိစယ 'သိက္ခာပဒ

(၂၆-၁) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပတ္တသန္တိစယံ ကရေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ။

(၅၂)

ဘိက္ခုနီပါတိမောက်ပါဠိတော်

အကာလစီဝရ သိက္ခာပဒ

(၂၇-၂) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အကာလစီဝရံ 'ကာလစီဝရ'န္တိ အဓိဋ္ဌာဟိတော ဘာဇာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရပရိဝတ္တန သိက္ခာပဒ

(၂၈-၃) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ သဒ္ဓိံ စီဝရံ ပရိဝတ္တေတော သာ ပစ္ဆာ ဧဝံ ဝဒေယျ 'ဟန္တာယေျ တုယံ စီဝရံ အာဟရ မေ တံ စီဝရံ ယံ တုယံ တုယုမေဝေတံ၊ ယံ မယံ မယုမေဝေတံ၊ အာဟရ မေ တံ စီဝရံ၊ သကံ ပစ္စာဟရာ'တိ အစ္ဆိန္နေယျ ဝါအစ္ဆိန္နာပေယျ ဝါ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အညံဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၉-၄) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညံ ဝိညာပေတော အညံ ဝိညာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အညစေတာပန သိက္ခာပဒ

(၃၀-၅) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညံ စေတာပေတော အညံ စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမသံဃိကစေတာပန သိက္ခာပဒ

(၃၁-၆) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညုဒ္ဓိသိကေန သံဃိကေန အညံ စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယသံဃိကစေတာပန သိက္ခာပဒ

(၃၂-၇) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညုဒ္ဓိသိကေန သံဃိကေန သညာစိကေန အညံ စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမမဟာဇနိကစေတာပန သိက္ခာပဒ

(၃၃-၈) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညုဒ္ဓိသိကေန မဟာဇနိကေန အညံ စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယမဟာဇနိကစေတာပန သိက္ခာပဒ

(၃၄-၉) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညုဒ္ဓိသိကေန မဟာဇနိကေန သညာစိကေန အညံ စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပုဂ္ဂလိကစေတနာပန သိက္ခာပဒ

(၃၅-၁၀) *ယာပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညဒ္ဓိ-
သိကေန ပုဂ္ဂလိကေန သညာစိကေန အညံ စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ။

ပတ္တဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ဂရုပါဝုရဏ သိက္ခာပဒ

(၃၆-၁၁) *ဂရုပါဝုရဏံ ပန ဘိက္ခုနီယာ စေတာပေန္တိယာ စတုက္ကံသ
ပရမံ စေတာပေတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ စေဟာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ။

လဟုပါဝုရဏ သိက္ခာပဒ

(၃၇-၁၂) *လဟုပါဝုရဏံ ပန ဘိက္ခုနီယာ စေတာပေန္တိယာ အစု-
တေယျကံသပရမံ စေတာပေတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ စေဟာပေယျ၊
နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမကထိန သိက္ခာပဒ

(၃၈-၁၃) နိဠိတစိဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနီယာ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ ဒသာဟ-
ပရမံ အတိရေက စိဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ နိဿဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယကထိန ဥဒေါသိတ သိက္ခာပဒ

(၃၉-၁၄) နိဠိတစိဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနီယာ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ ကေရတ္တမ္ပိ
စေ ဘိက္ခုနီ တိစိဝရေန ဝိပွဝသေယျ အညတြ ဘိက္ခုနီသမ္မုတိယာ၊ နိဿဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ။

တတိယကထိန သိက္ခာပဒ

(၄၀-၁၅) နိဠိတစိဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနီယာ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ ဘိက္ခုနီ-
ယာပနေဝ အကာလစိဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အာကခံမာနာယ ဘိက္ခုနီယာ
ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခိပ္ပမေဝ ကာရေတဗ္ဗံ၊ နော စဿ ပါရိပူရိ၊

မာသပရမံ တာယ ဘိက္ခုနီယာ တံ စိဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ ဥိနဿ ပါရိပူရိယာ သတိယာ ပစ္စာသာယ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ နိက္ခိပေယျ သတိယာပိ ပစ္စာသာယ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အညာတကဝိညတ္တိ သိက္ခာပဒ

(၄၁-၁၆) ယာပန ဘိက္ခုနီ အညာတကံ ဂဟပတိံ ဝါ ဂဟပတာနိံ ဝါ စိဝရံ ဝိညာပေယျ အညတြ သမယာ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော အစ္ဆိန္ဒစိဝရာ ဝါ ဟောတိ ဘိက္ခုနီ နဋ္ဌစိဝရာ ဝါ၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

တဗုတ္တရိ သိက္ခာပဒ

(၄၂-၁၇) တဉ္စေ အညာတကော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတာနိဝါ ဗဟူဟိ စိဝရေဟိ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ၊ သန္တရုတ္တရပရမံ တာယ ဘိက္ခုနီယာ တတော စိဝရံ သာဒိတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒိယေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမဥပက္ခဋ္ဌသိက္ခာပဒ

(၄၃-၁၈) ဘိက္ခုနီပနော ဥဒ္ဓိဿ အညာတကာယ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတာနိယာ ဝါ စိဝရစေတာပန္နံ ဥပက္ခဋ္ဌံ ဟောတိ ‘ဣမိနာ စိဝရစေတာ ပန္နေန စိဝရံ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္ဓာမံ ဘိက္ခုနီ စိဝရေန အစ္စာဒေဿာ မိ’ ဟိ၊ တတြ စေသာ ဘိက္ခုနီ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတာ ဥပသင်္ကမိတွာ စိဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ ‘သာဓု ဝတ မံ အာယသ္မာ ဣမိနာ စိဝရစေတာပန္နေန ဝေပူပံ ဝါ ဝေပူပံ ဝါ စိဝရံ စေတာပေတွာ အစ္စာဒေဟိ’တိ ကလျာဏကမ္ပတံ ဥပါဒါယ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယဥပက္ခဋ္ဌသိက္ခာပဒ

(၄၄-၁၉) ဘိက္ခုနီပနော ဥဒ္ဓိဿ ဥဘိန္ဒ အညာတကာနံ ဂဟပတိနံ ဝါ ဂဟပတာနိနံ ဝါ ပစ္စေကစိဝါရစေတာပန္နာနိ ဥပက္ခဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ ဣမေဟိ မယံ ပစ္စေကစိဝရစေတာပန္နဟိ ပစ္စေကစိဝရာနိ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္ဓာမံ ဘိက္ခုနီ စိဝရေဟိ အစ္စာဒေဿာမာ’တိ တတြ စေ သာ ဘိက္ခုနီ

ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတာ ဥပသင်္ကမိတွာ စိဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ ‘သာဓု ဝတ မံ အာယသ္မန္တော လူမေဟိ ပစ္စေကစိဝရစေတာပန္နေဟိ ဝေရူပံဝါ ဝေရူပံ ဝါ စိဝရံ စေတာပေတွာ အစ္စာဒေထ ဥဘောဝ သန္တာ ဧကေနာ’တိ ကလျာဏ-ကမ္ပတံ ဥပါဒါယ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ရာဇ သိက္ခာပဒ

(၄၅-၂၀) ဘိက္ခုနီ ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ ရာဇာ ဝါ ရာဇဘောဂ္ဂေါ ဝါ မြှာဟ္မဏော ဝါ ဂဟပတိကော ဝါ ဒူတေန စိဝရစေတာပန္နံ ပဟိဏေယျ ‘ဣမိနာ စိဝရစေတာပန္နေန စိဝရံစေတာပေတွာ ဣတ္ထန္တာမံ ဘိက္ခုနီ စိဝရေန အစ္စာဒေဟိ’တိ၊ သော စေ ဒူတော တံ ဘိက္ခုနီ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံဒေယျ ‘ဣဒံခေါ အယျေ အယျံ ဥဒ္ဓိဿ စိဝရစေတာပန္နံ အာဘတံ ပဋိဂ္ဂဏှာတာယျာ စိဝရစေတာပန္နန္တိ၊ တာယ ဘိက္ခုနီယာ သော ဒူတော ဧဝမဿ ဝစနိယော ‘န ခေါ မယံ အာဝုသော စိဝရစေတာပန္နံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ စိဝရဉ္စ ခေါ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ ကာလေန ကပ္ပိယ’န္တိ၊ သော စေ ဒူတော တံ ဘိက္ခုနီ ဧဝံ ဒေယျ ‘အတ္ထိ ပနာယျာယ ကောစိ ဝေယျာဝစ္စကရော’တိ စိဝရတ္ထိကာယ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနီယာ ဝေယျာဝစ္စကရော နိဒ္ဓိသိတဗ္ဗော အာရာမိကော ဝါ ဥပါသကော ဝါ ‘သော ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခုနီ ဝေယျာဝစ္စကရော’တိ၊ သော စေ ဒူတော တံ ဝေယျာဝစ္စကရံ သညာပေတွာ တံ ဘိက္ခုနီ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဒေယျ ‘ယံ ခေါ အယျေ အယျာ ဝေယျာဝစ္စကရံ နိဒ္ဓိသိ၊ သညတ္တော သော မယာ၊ ဥပသင်္ကမိတာယျာ ကာလေန စိဝရေန တံ အစ္စာဒေသတိ’တိ၊ စိဝရတ္ထိကာယ ဘိက္ခဝေဘိက္ခုနီယာ ဝေယျာဝစ္စကရော ဥပသင်္ကမိတွာ ဒုတ္တိက္ခတ္တု စောဒေတဗ္ဗော သာရေတဗ္ဗော ‘အတ္ထော မေ အာဝုသော စိဝရေနာ’တိ၊ ဒုတ္တိက္ခတ္တု စောဒိယမာနာ သာရိယမာနာ တံစိဝရံ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ လူစေတံ ကုသလံ၊ နော စေ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ စတုက္ခတ္တု ပဉ္စက္ခတ္တု ဆက္ခတ္တုပရမံ တုဏှိဘူတာယ ဥဒ္ဓိဿဌာတဉ္စ၊ စတုက္ခတ္တု ပဉ္စက္ခတ္တု ဆက္ခတ္တုပရမံ တုဏှိဘူတာ ဥဒ္ဓိဿ တိဌမာနာ တံစိဝရံ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ လူစေတံ ကုသလံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ ဝါယမမာနာ တံ စိဝရံ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ နော စေ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ ယတဿာ စိဝရစေတာပန္နံ အာဘတံ၊ တတ္ထ သာမံ ဝါ ဂန္တဗ္ဗံ ဒူတော ဝါ ပါဟေတဗ္ဗော ‘ယံ ခေါ တုမေ အာယသ္မန္တော ဘိက္ခုနီ’

(၅၆)

ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ပါဠိတော်

ဥဒ္ဓိဿ စီဝရစေတာပန္နံ ပဟိဏိတ္ထံ၊ န တံ တဿ၊ ဘိက္ခုနီယာ ကိဉ္စိ အတ္ထံ
အနုဘောတိ၊ ယုဉ္ဇန္တာယသ္မန္တော သကံ၊ မာ ဝေါ သကံ ဝိနဿာ'တိ၊ အယံ
တတ္ထ သာမိစိ။

စီဝရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ရူပိယ သိက္ခာပဒ

(၄၆-၂၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာတရူပရဇတံ ဥဂ္ဂဏေယျ ဝါ ဥဂ္ဂဏာ-
ပေယျ ဝါ ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒိယေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပဒ

(၄၇-၂၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နာနပ္ပကာရကံ ရူပိယသံဝေါဟာရံ
သမာပဇ္ဇေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ကယဝိက္ကယ သိက္ခာပဒ

(၄၈-၂၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နာနပ္ပကာရကံ ကယဝိက္ကယံ သမာ-
ပဇ္ဇေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဦနပဉ္စဗန္ဓန သိက္ခာပဒ

(၄၉-၂၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဦနပဉ္စဗန္ဓနေန ပတ္တေန အညံ နဝံ ပတ္တံ
စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ တာယ ဘိက္ခုနီယာ သော ပတ္တော
ဘိက္ခုနီပရိသာယ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗော ယော စ တဿာ ဘိက္ခုနီပရိသာယ ပတ္တ-
ပရိယန္တော၊ သော တဿာ ဘိက္ခုနီယာ ပဒါတဗ္ဗော 'အယံ တေ ဘိက္ခုနီ
ပတ္တော ယာဝ ဘေဒနာယ ဓာရေတဗ္ဗော'တိ၊ အယံ တတ္ထ သာမိစိ။

ဘေသဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

(၅၀-၂၅) ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ဂိလာနာနံ ဘိက္ခုနီနံ ပဋိသာယ-
နီယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ၊ သေယျထိဒံ၊ သပ္ပိ နဝနီတံ တေလံ မဓု ဖာဏိတံ၊
တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သတ္တာဟပရမံ သန္ဓိမိကာရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ၊ တံ
အတိက္ကာမေန္တိယာ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရ အန္တိန္ဒန သိက္ခာပဒ

(၅၁-၂၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ သာမံ စိဝရံ ဒတာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ အန္တိန္ဒေယျ ဝါ အန္တိန္ဒာပေယျ ဝါ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

သုတ္တ ဝိညတ္တိ သိက္ခာပဒ

(၅၂-၂၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သာမံ သုတ္တံ ဝိညာပေဟ္မာ တန္တဝါယေဟိ စိဝရံ ဝါယာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မဟာပေသကာရ သိက္ခာပဒ

(၅၃-၂၈) ဘိက္ခုနီ ပနေဝ ဥဒ္ဒိဿ အညာတကော ဂဟပဟိ ဝါ ဂဟပတာနိ ဝါ တန္တဝါယေဟိ စိဝရံ ဝါယာပေယျ၊ တတြ စေ သာ ဘိက္ခုနီ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတာ တန္တဝါယေ ဥပသင်္ကမိတော စိဝရေ ဝိကပ္ပိ အာပဇ္ဇေယျ 'ဣဒံ ခေါ အာဝုသော စိဝရံ မံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိယျတိ အာယတဉ္စ ကရေယ၊ ဝိတ္တတဉ္စ အပ္ပိတဉ္စ သုဝိတဉ္စ သုပ္ပဝါယိတဉ္စ သုဝိလေခိတဉ္စ သုပိတန္တိတဉ္စ ကရေယ၊ အပ္ပေဝနာမ မယမ္ပိ အာယသ္မန္တာနံ ကိဉ္စိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျာ-မာ'တိ၊ ဝေဉ္စ သာ ဘိက္ခုနီ ဝတော ကိဉ္စိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျ အန္တမသော ပိဏ္ဍပါတမတ္တမ္ပိ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အစ္စေက စီဝရ သိက္ခာပဒ

(၅၄-၂၉) ဒသာဟာနာဂတံ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ ဘိက္ခုနီယာ ပနေဝ အစ္စေကစိဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အစ္စေကံ မညမာနာယ ဘိက္ခုနီယာ ပဋိဂ္ဂဟေတဉ္စ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ယာဝ စိဝရကာလသမယံ နိက္ခိယတဉ္စ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ နိက္ခိပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပရိဏတ သိက္ခာပဒ

(၅၅-၃၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ သံဇာကံ လာဘံ ပရိဏတံ အတ္တနော ပရိဏာမေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပတ္တဝေက္ခိတတိယော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ အယျာယော တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ မပ္ပာ၊ တတ္တာ-ယျာယော ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊

(၅၈)

ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ပါဠိတော်

တတိယမိ ပုစ္ဆာမိ ကစိတ္တ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယျာယော၊ တဿှာ တုဏှိ၊
ဝေမေတံ ဓာရယာမိတံ။

နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သုဒ္ဓပါစိတ္တိယ (၁၆၆)

ဣမေ ခေါ ပနာယျာယော ဆသဋ္ဌိသတာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ
အာဂစ္ဆန္တိ။

လညုဏ သိက္ခာပဒ

(၅၆-၁) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ လညုဏံ ခါဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သမ္ဗာဓေ လောမ သိက္ခာပဒ

(၅၇-၂) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သမ္ဗာဓေ လောမံ သံဟရာပေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

တလသာတက သိက္ခာပဒ

(၅၈-၃) *တလသာတကေ ပါစိတ္တိယံ။

ဇေတုမဋ္ဌက သိက္ခာပဒ

(၅၉-၄) *ဇေတုမဋ္ဌကေ ပါစိတ္တိယံ။

ဥဒက သုဒ္ဓိက သိက္ခာပဒ

(၆၀-၅) *ဥဒကသုဒ္ဓိကံ ပန ဘိက္ခုနီယာ အာဒိယမာနာယ ဒွဂ္ဂိုလ-
ပဗ္ဗပရမံ အာဒါတဗ္ဗံ၊ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ပါစိတ္တိယံ။

ဥပတိဋ္ဌန သိက္ခာပဒ

(၆၁-၆) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဿ ဘုဉ္ဇန္တဿ ပါနီယေန ဝါ
ဝိဓူပနေန ဝါ ဥပတိဋ္ဌေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အာမကဓည သိက္ခာပဒ

(၆၂-၇) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အာမကဓညံ ဝိညတော ဝါ ဝိညာပေတော
ဝါ ဘဇ္ဇိတော ဝါ ဘဇ္ဇာပေတော ဝါ ကောဇ္ဇေတော ဝါ ကောဇ္ဇာပေတော ဝါ
ပစိတော ဝါ ပစာပေတော ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမ ဥစ္စာရဆဉ္စန သိက္ခာပဒ

(၆၃-ဂ) *ယံ ပန ဘိက္ခုနီ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ သင်္ကာရံ ဝါ ဝိဿာသံ ဝါ တိရောကုဋေ ဝါ တိရောပါကာရေ ဝါ ဆဉ္ဇေယျ ဝါ ဆဉ္ဇာပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယ ဥစ္စာရဆဉ္စန သိက္ခာပဒ

(၆၄-ဇ) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ သင်္ကာရံ ဝါ ဝိဿာသံ ဝါ ဟရိတေ ဆဉ္ဇေယျဝါဆဉ္ဇာ ပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

နစ္စ ဂီတ သိက္ခာပဒ

(၆၅-ဃ) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နစ္စံ ဝါ ဂိတံ ဝါ ဝါဒိတံ ဝါ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

လသုဏဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ရတ္တန္တကာရ သိက္ခာပဒ

(၆၆-၁၁) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ရတ္တန္တကာရေ အပ္ပဒီပေ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဧကေနေကာ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ သလ္လပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပဋိစ္စန္ဓောကာသ သိက္ခာပဒ

(၆၇-၁၂) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပဋိစ္စန္ဓေ ဩကာသေ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဧကေနေကာ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ သလ္လပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အဇ္ဈောကာသ သလ္လပန သိက္ခာပဒ

(၆၈-၁၃) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဇ္ဈောကာသေ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဧကေနေကာ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ သလ္လပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယိက ဥယျောဇန သိက္ခာပဒ

(၆၉-၁၄) *ယာပန ဘိက္ခုနီ ရထိကာယ ဝါ ဗျူဟေ ဝါ သင်္ခာ ဌကေ ဝါ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဧကေနေကာ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ သလ္လပေယျ ဝါ နိကဏ္ဍိကံ ဝါ ဇပေယျ ဒုတိယိယံ ဝါ ဘိက္ခုနီ ဥယျောဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အနုပုစ္ဆာ ပက္ကမန သိက္ခာပဒ

(၇၀-၁၅) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပုရေဘတ္တံ ကုလာနိ ဥပသက္ခံ မိတွာ အာသုနေ နိသိဒိတွာ သာမိကေ အနာပုစ္ဆာ ပက္ကမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အနာပုစ္ဆာ အဘိနိသီဒနသိက္ခာပဒ

(၇၁-၁၆) * ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပစ္ဆာဘတ္တံ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမိတော သာမိကေ အနာပုစ္ဆာ အာသနေ အဘိနိသီဒေယျ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇေယျ ဝါ ပါစိတ္တိယံ။

အနာပုစ္ဆာ ဘန္တရန သိက္ခာပဒ

(၇၂-၁၇) * ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝိကာလေ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမိတော သာမိကေ အနာပုစ္ဆာ သေယျံ သန္တရိတော ဝါ သန္တရာပေတော ဝါ အဘိ-
နိသီဒေယျ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇေယျ ဝါ ပါစိတ္တိယံ။

ပရံဥဇ္ဈာပနက သိက္ခာပဒ

(၇၃-၁၈) * ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒုဂ္ဂဟိတေန ဒူပဓာရိတေန ပရံ
ဥဇ္ဈာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပရံအသိသပန သိက္ခာပဒ

(၇၄-၁၉) * ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အတ္တာနံ ဝါ ပရံ ဝါ နိရယေန ဝါ
ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ အဘိသပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ရောဒန သိက္ခာပဒ

(၇၅-၂၀) * ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အတ္တာနံ ဝဓိတော ဝဓိတော ရောဒေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ရတ္တန္ဓကာရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

နဂ္ဂ သိက္ခာပဒ

(၇၆-၂၁) * ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နဂ္ဂါ နဟာယေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဥဒကသင်္ဃိက သိက္ခာပဒ

(၇၇-၂၂) * ဥဒက သင်္ဃိကံ ပန ဘိက္ခုနီယာ ကာရယမာနာယ
ပမာဏံကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ ဒိဃသော စတသော ဝိဒတ္ထိ-
ယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော၊ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ
ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

စိဝရသိပ္ပန သိက္ခာပဒ

(၇၈-၂၃) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ စိဝရံ ဝိသိဗ္ဗေတော ဝါ
ဝိသိဗ္ဗာပေတော ဝါ သာ ပစ္စာ အနန္တရာယိကိနိ နေဝ သိဗ္ဗေယျ၊ န သိပ္ပာ
ပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ အညတြ စတူဟပဉ္စာဟာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သဿံဒ္ဓိစာရ သိက္ခာပဒ

(၇၉-၂၄) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပဉ္စာဟိကံ သဿံဒ္ဓိစာရံ အတိက္ကာ-
မေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

စိဝရသင်္ကမနိယ သိက္ခာပဒ

(၈၀-၂၅) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ စိဝရသင်္ကမနိယံ ဓာရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဂဏစိဝရ သိက္ခာပဒ

(၈၁-၂၆) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂဏဿ စိဝရလာဘံ အန္တရာယံ
ကရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပဋိဗာဟန သိက္ခာပဒ

(၈၂-၂၇) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဓမ္မိကံ စိဝရဝိဘက်ံ ပဋိဗာဟေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

စိဝရဘါန သိက္ခာပဒ

(၈၃-၂၈) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂါရိကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝါ
ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ သမဏစိဝရံ ဒဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ကာလအတိက္ကမန သိက္ခာပဒ

(၈၄-၂၉) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒုဗ္ဗလစိဝရ ပစ္စာသာယ စိဝရကာလ-
သမယံ အတိက္ကာမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ကထိနုဒ္ဓါရ သိက္ခာပဒ

(၈၅-၃၀) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဓမ္မိကံ ကထိနုဒ္ဓါရံ ပဋိဗာဟေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

နဂ္ဂပဂ္ဂေါ တတိယော။

ကေမဇ္ဇတုဝဋ္ဌန သိက္ခာပဒ

(၈၆-၃၁) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီယော ခွေ ကေမဇ္ဇေ တုပဋ္ဌေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

(၆၂)

ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ပါဠိတော်

ကေတ္တိရဏတုဝဋ္ဌန သိက္ခာပဒ

(၈၇-၃၂) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီယော ဌေ ကေတ္တိရဏ ပါဝုရဏာ တုဝဋ္ဌေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အဖာသုကရဏ သိက္ခာပဒ

(၈၈-၃၃) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ သဉ္စိစ္စ အဖာသု ကရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

န ဥပဋ္ဌာပန သိက္ခာပဒ

(၈၉-၃၄) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒုက္ခိတံ သဟဇီဝိနိ နေဝ ဥပဋ္ဌေယျ၊ န ဥပဋ္ဌာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

နိက္ကမန သိက္ခာပဒ

(၉၀-၃၅) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ ဥပဿယံ ဒတွာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ နိက္ကမေယျ ဝါ နိက္ကမာပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သံသဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၉၁-၃၆) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သံသဋ္ဌာ ဝိဟရေယျ ဂဟပတိနာ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တေန ဝါ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယာ 'မာယေ သံသဋ္ဌာ ဝိဟရိ ဂဟပတိနာပိ ဂဟပတိပုတ္တေနာပိ ဝိဝိစ္စာယေ ဝိဝေကဉ္ဍေဝ ဘဂိနီယာ သံဝဿာ ဝဏ္ဏေတိ'တိ၊ ဧဝေ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိ- တဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာပ တတိယဉ္ဇေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိ- နိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အန္တောရဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၉၂-၃၇) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အန္တောရဋ္ဌေ သာသင်္ကံသမ္ပတေ သပ္ပဋ္ဌိ- ဘယေ အသတ္တိကာ စာရိကံ စရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

တိရောရဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၉၃-၃၈) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ တိရောရဋ္ဌေ သာသင်္ကံသမ္ပတေ သပ္ပဋ္ဌိ- ဘယေ အသတ္တိကာ စာရိကံ စရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အန္တောဝဿ သိက္ခာပဒ

(၉၄-၃၉) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အန္တောဝဿံ စာရိကံ စရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

စာရိကံ န ပက္ခမန 'သိက္ခာပဒ

(၉၅-၄၀) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝဿံဝုဋ္ဌာ စာရိကံ န ပက္ခမေယျ
အန္တမသော ဆပ္ပဉ္စယောဇနာနိပါ ပါစိတ္တိယံ။

တုဝဋ္ဌဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

ရာဇာဂါရ သိက္ခာပဒ

(၉၆-၄၁) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ရာဇာဂါရံ ဝါ စိတ္တာဂါရံ ဝါ အာရုဏံ
ဝါ ဥယျာနံ ဝါ ပေါက္ခရဏိံ ဝါ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အာသန္တိ ပရိဘုဇ္ဇန သိက္ခာပဒ

(၉၇-၄၂) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အာသန္တိံ ဝါ ပလ္လက္ခံ ဝါ ပရိဘုဇ္ဇေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

သုတ္တ ကန္တန သိက္ခာပဒ

(၉၈-၄၃) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သုတ္တံ ကန္တေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဂိဟိဝေယျာဝစ္စ သိက္ခာပဒ

(၉၉-၄၄) * ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂိဟိဝေယျာဝစ္စံ ကရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အဓိကရဏ သိက္ခာပဒ

(၁၀၀-၄၅) * ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ 'ဟောယျဏ္ဍမံအဓိကရဏံ
ဝူပသမေဟိ'တိ ဝုစ္စမာနာ 'သာဓူ'တိ ပဋိဿုဏိတော သာ ပစ္စာ အနန္တရာယိ-
ကိနီ နေဝ ဝူပသမေယျ၊ န ဝူပသမာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဘောဇနဒါန သိက္ခာပဒ

(၁၀၁-၄၆) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂါရိကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝါ
ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ သဟတ္တာ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ဒဒေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

အာဝသထ စိဝရ သိက္ခာပဒ

(၁၀၂-၄၇) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အာဝသထစိဝရံ အနိဿဇ္ဇိတော
ပရိဘုဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

(၆၄)

ဘိက္ခုနီ ပါတိမောက်ပါဠိတော်

အာဝသထ ဝိဟာရ သိက္ခာပဒ

(၁၀၃-၄၈) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အာဝသထံ အနိဿဇ္ဇိတှာ စာရိကံ ပက္ခမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ သိက္ခာပဒ

(၁၀၄-၄၉) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇံ ပရိယာပုဏ္ဏေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ သိက္ခာပဒ

(၁၀၅-၅၀) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇံ ဝါစေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။
စိတ္တာဂါရဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမေ။

အာရာမ ပဝိသန သိက္ခာပဒ

(၁၀၆-၅၁) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ သဘိက္ခုကံ အာရာမံ အနာပုစ္ဆာ ပဝိသေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဘိက္ခု အက္ခောသန သိက္ခာပဒ

(၁၀၇-၅၂) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခု အက္ခောသေယျ ဝါ ပရိဘာသေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဂဏပရိဘာသန သိက္ခာပဒ

(၁၀၈-၅၃) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ စဏ္ဍိကတာ ဂဏံ ပရိဘာသေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပဝါရိတ သိက္ခာပဒ

(၁၀၉-၅၄) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နိမန္နိတာ ဝါ ပဝါရိတာ ဝါ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဠေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ကုလမစ္ဆရိနီ သိက္ခာပဒ

(၁၁၀-၅၅) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ကုလမစ္ဆရိနီ အဿ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အဘိက္ခုကာဝါသ သိက္ခာပဒ

(၁၁၁-၅၆) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဘိက္ခုကေ အာဝါသေ ဝဿံ ဝသေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အပဝါရဏာ သိက္ခာပဒ

(၁၁၂-၅၇) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝဿံဝုဠာ ဥဘယောသံဇာတံ တိဟိ ဌာနေဟိ န ပဝါရေယျ၊ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဩဝါဒ သိက္ခာပဒ

(၁၁၃-၅၈) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဩဝါဒါယ ဝါ သံပါသာယ ဝါ န ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဩဝါဒုပသင်္ကမန သိက္ခာပဒ

(၁၁၄-၅၉) *အန္တဒ္ဓမာသံ ဘိက္ခုနီယာ ဘိက္ခုသံသယော ဒွေ မပုဉ္ဇာ ပစ္စာသိသိတဗ္ဗာ ဥပေါသထပုစ္ဆကဉ္စ ဩဝါဒုပသင်္ကမနဉ္စ၊ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ပါစိတ္တိယံ။

ပသာခေ ဇာတ သိက္ခာပဒ

(၁၁၅-၆၀) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပသာခေ ဇာတံ ဂဏှံဝါ ဂုမိတံ ဝါ အနုပလောကေတွာ သံဃံ ဝါ ဂဏံ ဝါ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဧကေနကာ ဘေဒါပေယျ ဝါ ဖာလာပေယျ ဝါ ဓောဝါပေယျ ဝါ အာလိမ္မာပေယျ ဝါ ဗန္ဓာပေယျ ဝါ မောစာပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အာရာမဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

ဂဗ္ဘိနိ သိက္ခာပဒ

(၁၁၆-၆၁) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂဗ္ဘိနိံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပါယန္တိ သိက္ခာပဒ

(၁၁၇-၆၂) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပါယန္တိံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌပ သိက္ခမာန သိက္ခာပဒ

(၁၁၈-၆၃) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒွေ ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု အသိက္ခိတသိက္ခံ သိက္ခမာနံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ခုတိယ သိက္ခာမာန သိက္ခာပဒ

(၁၁၉-၆၄) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒွေ ဝဿာနိ ဆဿ ဓမ္မေသု သိက္ခိတ-
သိက္ခံ သိက္ခမာနံ သံဃေန အသမ္ပတံ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမ ဂိဟိဂတ သိက္ခာပဒ

(၁၂၀-၆၅) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥိနဒ္ဓါဒသဝဿံ ဂိဟိဂတံ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ခုတိယ ဂိဟိဂတ သိက္ခာပဒ

(၁၂၁-၆၆) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဓါဒသဝဿံ ဂိဟိဂတံ ဒွေ
ဝဿာနိ ဆဿ ဓမ္မေသု အသိက္ခိတသိက္ခံ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

တတိယ ဂိဟိဂတ သိက္ခာပဒ

(၁၂၂-၆၇) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဓါဒသဝဿံ ဂိဟိဂတံ ဒွေ
ဝဿာနိ ဆဿ ဓမ္မေသု သိက္ခိတသိက္ခံ သံဃေန အသမ္ပတံ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမ သဟဇီဝိနိ သိက္ခာပဒ

(၁၂၃-၆၈) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဟဇီဝိနိ ဝုဋ္ဌာပေတွာ ဒွေ ဝဿာနိ
နေဝ အနုဂ္ဂဏေယျ န အနုဂ္ဂဏာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

နာနုဗန္ဓန သိက္ခာပဒ

(၁၂၄-၆၉) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝုဋ္ဌာပိတံ ပဝတ္တိနိ ဒွေ ဝဿာနိ
နာနုဗန္ဓေယျ ပါစိတ္တိကံ။

ခုတိယ သဟဇီဝိနိ သိက္ခာပဒ

(၁၂၅-၇၀) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဟဇီဝိနိ ဝုဋ္ဌာပေတွာ နေဝ ဝူပကာ
သေယျ န ဝူပကာသာပေယျ အန္တမသော ဆပ္ပဉ္စယောဇနာနိပိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဂဗ္ဘိနိဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

ပဌမ ကုမာရိဘူတ သိက္ခာပဒ

(၁၂၆-၇၁) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥနပိသတိပဿိ ကုမာရိဘူတံ ဝုဋ္ဌာ-
ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယ ကုမာရိဘူတ သိက္ခာပဒ

(၁၂၇-၇၂) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဝိသတိပဿိ ကုမာရိဘူတံ ဒွေ
ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု အသိက္ခိတသိက္ခံ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

တတိယ ကုမာရိဘူတ သိက္ခာပဒ

(၁၂၈-၇၃) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဝိသတိပဿိ ကုမာရိဘူတံ ဒွေ
ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု သိက္ခိတသိက္ခံ သံသေန အသမ္မတံ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ဦနဒ္ဒါဒသဝဿာ သိက္ခာပဒ

(၁၂၉-၇၄) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဦနဒ္ဒါဒသဝဿာ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ပရိပုဏ္ဏ ဒ္ဒါဒသဝဿာ သိက္ခာပဒ

(၁၃၀-၇၅) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဒါဒသဝဿာ သံသေန
အသမ္မတာ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ခိယနဓမ္မ သိက္ခာပဒ

(၁၃၁-၇၆) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ 'အလံ တာပ ဧကေ အယျေ ဝုဋ္ဌာပိ-
တေနာ'တိ ဝုစ္စမာနာ သာဓူတိ ပဋိဿုဏိတွာ သာ ပစ္စာ ခိယနဓမ္မံ
အာပဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမ သိက္ခာမာန နဝုဋ္ဌာပန သိက္ခာပဒ

(၁၃၂-၇၇) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာနံ 'သစေ မေ တံ အယျေ
စိဝရံ ဒဿသိ၊ ဧဝါဟံ တံ ဝုဋ္ဌာပေဿာမိ'တိ ဂတွာ သာ ပစ္စာ
အနန္တရာယိကိနီ နေဝ ဝုဋ္ဌာပေယျ န ဝုဋ္ဌာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယ သိက္ခမာန ပုဋ္ဌာပန သိက္ခာပဒ

(၁၃၃-၇၈) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာနံ 'သစေ မံ တံ အယျေ ဒွေ ဝဿာနိ အနုဗန္ဓိဿသိ၊ ဧဝါဟံ တံ ဝုဠာပေဿာမိ'တိ ဝတှာ သာ ပစ္ဆာ အနန္တရာယိကီနိ နေဝ ဝုဠာပေယျ၊ န ဝုဠာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သောကာဝါသ သိက္ခာပဒ

(၁၃၄-၇၉) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပုရိသသံသဠံ ကုမာရကသံသဠံ စဏ္ဍိံ သောကာဝါသံ သိက္ခမာနံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အနုညာတ သိက္ခာပဒ

(၁၃၅-၈၀) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ မာတာပိတူဟိ ပါ သာမိကေန ပါ အနုညာတံ သိက္ခမာနံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပါရိဝါသိက သိက္ခာပဒ

(၁၃၆-၈၁) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပါရိဝါသိကဆန္ဒဒါနေန သိက္ခမာနံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အနုဝဿ သိက္ခာပဒ

(၁၃၇-၈၂) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနုဝဿံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဧကဝဿ သိက္ခာပဒ

(၁၃၈-၈၃) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဧကံ ဝဿံ ဒွေ ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။
ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

ဆတ္တုပါဟန သိက္ခာပဒ

(၁၃၉-၈၄) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ဆတ္တုပါဟနံ ဓာရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ယာန သိက္ခာပဒ

(၁၄၀-၈၅) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ယာနေန ယာယေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သဃာဏိ သိက္ခာပဒ

(၁၄၁-၈၆) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဃာဏိံ ဓာရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဣတ္ထာလင်္ကာရ သိက္ခာပဒ

(၁၄၂-၈၇) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဣတ္ထာလင်္ကာရံ ဓာရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဂန္ဓဝဏ္ဏက သိက္ခာပဒ

(၁၄၃-၈၈) *ယာပန ဘိက္ခုနီ ဂန္ဓဝဏ္ဏကေန နဟာယေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဝါသိတက သိက္ခာပဒ

(၁၄၄-၈၉) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝါသိတကေန ပိညာကေန နဟာယေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သိက္ခုနီဥမ္ပဒ္ဒါပန သိက္ခာပဒ

(၁၄၅-၉၀) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ ဥမ္ပဒ္ဒါပေယျ ဝါ ပရိမဒ္ဒါပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သိက္ခမာနဥမ္ပဒ္ဒါပန သိက္ခာပဒ

(၁၄၆-၉၁) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာနာယ ဥမ္ပဒ္ဒါပေယျ ဝါ ပရိမဒ္ဒါပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သာမဏေရီဥမ္ပဒ္ဒါပန သိက္ခာပဒ

(၁၄၇-၉၂) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သာမဏေရီယာ ဥမ္ပဒ္ဒါပေယျ ဝါ ပရိမဒ္ဒါပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဂိဟိနီဥမ္ပဒ္ဒါပန သိက္ခာပဒ

(၁၄၈-၉၃) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂိဟိနီယာ ဥမ္ပဒ္ဒါပေယျ ဝါ ပရိမဒ္ဒါပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အနာပုစ္ဆာ သိက္ခာပဒ

(၁၄၉-၉၄) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဿ ပုရတော အနာပုစ္ဆာ အာသနေ နိသီဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

(၇၀)

ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ပါဠိတော်

ပဉ္စာပုစ္ဆက သိက္ခာပဒ

(၁၅၀-၉၅) * ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနောကာသကတံ ဘိက္ခု ပဉ္စ
ပုစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အသံကစ္ဆိက သိက္ခာပဒ

(၁၅၁-၉၆) * ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အသံကစ္ဆိကာ ဂါမံ ပဝိသေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ဆတ္တုပါဟနဝဂ္ဂေါ နဝမော။

မုသာဝါဒ သိက္ခာပဒ

(၁၅၂-၉၇) သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ။

ဩမသဝါဒ သိက္ခာပဒ

(၁၅၃-၉၈) ဩမသဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ။

ပေသုည သိက္ခာပဒ

(၁၅၄-၉၉) ဘိက္ခုနီပေသုညေ ပါစိတ္တိယံ။

ပဒသောဓမ္မ သိက္ခာပဒ

(၁၅၅-၁၀၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနုပသမ္ပန္နံ ပဒသော ဓမ္မံ ဝါစေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမသဟသေယျ သိက္ခာပဒ

(၁၅၆-၁၀၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနုပသမ္ပန္နာယ ဥတ္တရိ ဒိရတ္တ တိရတ္တံ
သဟသေယျံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယ သဟသေယျ သိက္ခာပဒ

(၁၅၇-၁၀၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပုရိသေန သဟသေယျံ ကပ္ပေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

ဓမ္မဒေသနာ သိက္ခာပဒ

(၁၅၈-၁၀၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပုရိသဿ ဥတ္တရိ ဆပ္ပဉ္စဝါစာဟိ ဓမ္မံ
ဒေသေယျ အညတြ ဝိညနာ ဣတ္ထိဝိဂ္ဂဟေန၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဘူတာရောစန သိက္ခာပဒ

(၁၅၉-၁၀၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနိ အနုပသမ္ပန္နာယ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မံ အာရောစေယျ၊ ဘူတသ္မိံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုန္ဒုလ္လာရောစန သိက္ခာပဒ

(၁၆၀-၁၀၅) ယာ ပန ဘိက္ခုနိ ဘိက္ခုနိယာ ဒုန္ဒုလ္လာ အာဂတ္တိံ အနုပသမ္ပန္နာယ အာရောစေယျ အညတြ ဘိက္ခုနိသပ္ပုတိယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပထဝီဇဏန သိက္ခာပဒ

(၁၆၁-၁၀၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနိ ပထဝီ ဇဏေယျ ဝါ ဇဏာပေ ပျဂါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မုသာဝါဒဝဂ္ဂေါ ဒသမော။

ဘူတဂါမ သိက္ခာပဒ

(၁၆၂-၁၀၇) ဘူတဂါမပါတဗျတာယ ပါစိတ္တိယံ။

အညဝါဒက သိက္ခာပဒ

(၁၆၃-၁၀၈) အညဝါဒကေ ဝိဟေသကေ ပါစိတ္တိယံ။

ဥဇ္ဈာပနက သိက္ခာပဒ

(၁၆၄-၁၀၉) ဥဇ္ဈာပနကေ ခိယျနကေ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌပသေနာသန သိက္ခာပဒ

(၁၆၅-၁၁၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနိ သံသိကံ မဉ္ဇ ဝါ ပိဋ္ဌံ ဝါ ဘိသိ ဝါ ကောဇ္ဈံ ဝါ အဇ္ဈောကာသေ သန္တရိတွာ ဝါ သန္တရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တိ နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ န ဥဒ္ဓရာပေယျ အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယသေနာသန သိက္ခာပဒ

(၁၆၆-၁၁၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနိ သံသိကေ ဝိဟာရေ သေယျံ သန္တရိတွာ ဝါ သန္တရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တိ နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ န ဥဒ္ဓရာပေယျ အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

(၇၂)

ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ပါဠိတော်

အနုပဓဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

(၁၆၇-၁၁၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သံဃိကေ ဝိဟာရေ ဇာနံ ပုဗ္ဗပကတံ ဘိက္ခုနီ အနုပဓဇ္ဇ သေယျံ ကပ္ပေယျယဿာ သမ္မာဓော ဘဝိဿတိ၊ သာ ပက္ကမိဿတိတိ တေဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ၊ ပါစိတ္တိယံ။

နိက္ကဗုဒ္ဓ သိက္ခာပဒ

(၁၆၈-၁၁၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီ ကုပိတာ အနတ္တမနာ သံဃိကာ ဝိဟာရာ နိက္ကဗုဒ္ဓေယျ ဝါ နိက္ကဗုဒ္ဓာပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဝေဟာသကုဋိ သိက္ခာပဒ

(၁၆၉-၁၁၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သံဃိကေ ဝိဟာရေ ဥပရိဝေဟာသ- ကုဋိယာ အာဟာစူပါဒကံ မဉ္ဇ ဝါ ပိဋ ဝါ အဘိနိသိဒေယျ ဝါ အဘိ- နိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မဟလ္လကဝိဟာရ သိက္ခာပဒ

(၁၇၀-၁၁၅) မဟလ္လကံ ပန ဘိက္ခုနီယာ ဝိဟာရံ ကာရယမာနာယ ယာဝ ဒွါရကောသာ အဂ္ဂဋ္ဌပနာယ အာလောကသန္တိ ပရိကမ္မာယ ဒုတ္တိစ္ဆဒနဿ ပရိယာယံ အပ္ပဟရိတေ ဌိတာယ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ အပ္ပဟရိတေပိ ဌိတာ အဓိဋ္ဌဟေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သပ္ပါဏက သိက္ခာပဒ

(၁၇၁-၁၁၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ သပ္ပါဏကံ ဥဒကံ တိဏံ ဝါ မတ္တိကံ ပါ သိဇ္ဇေယျ ဝါ သိဉ္ဇာပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဘူတဂါမဝဂ္ဂေါ ကောဒသမော။

အာဝသထပိဏ္ဏ သိက္ခာပဒ

(၁၇၂-၁၁၇) အဂီလာနာယ ဘိက္ခုနီယာ ဧကော အာဝသထပိဏ္ဏော ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော၊ တတော စေ ဥတ္တရိ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဂဏဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၁၇၃-၁၁၈) ဂဏဘောဇနေ အညတြ သမယာ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော ဂိလာနသမယော စိဝရဒါနသမယော စိပရကာရသမယော အဒ္ဓါနဂမနသမယော နာဝါဘိရုဟနသမယော မဟာသမယော သမဏ-ဘတ္တသမယော၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

ကာဏမာတု သိက္ခာပဒ

(၁၇၄-၁၁၉) ဘိက္ခုနီ ပနေဝ ကုလံ ဥပဂတံ ပူဝေဟိ ဝါ မဇ္ဈေဟိ ဝါ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ၊ အာကခံမာနာယ ဘိက္ခုနီယာ ဒုတ္တိပတ္တပုဏှ ပဋိဂ္ဂ-ဟေတဗ္ဗာ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ ပဋိဂ္ဂဏေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။ ဒုတ္တိပတ္တပုဏှ ပဋိဂ္ဂဟေတုာ တတော နိဟရိတုာ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ သံဝိဘဇိတဗ္ဗံ၊ အယံ တတ္ထ သမိစ္ဆိ။

ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၁၇၅-၁၂၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝိကာလေ ခါဒနိယံ ဝါ ဘောဇနိယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဠေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သန္တိမိကာရက သိက္ခာပဒ

(၁၇၆-၁၂၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သန္တိမိကာရကံ ခါဒနိယံ ပါ ဘောဇနိယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ၊ ဘုဠေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒန္တပေါန သိက္ခာပဒ

(၁၇၇-၁၂၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဒိန္နမုခဒ္ဓါရံ အာဟာရံ အာဟာရေယျ အညတြ ဥဒကဒန္တပေါနာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဥယျောဇန သိက္ခာပဒ

(၁၇၈-၁၂၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီ ဟောယျ၊ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဏာယပဝိသိဿာမာ'တိ တဿာ ဒါပေတွာ ဝါ အဒါပေတွာ ဝါ ဥယျောဇေယျ၊ ဂစ္ဆာယျ၊ န မေ တယာ သဒ္ဓိံ ကထာဝါ နိသဇ္ဇာဝါ ဖာသု ဟောတိ ကေကာယ မေ ကထာ ဝါ နိသဇ္ဇာ ဝါ ဖာသု ဟောတိ'တိ ဧတေဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၁၇၉-၁၂၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဘောဇနေ ကုလေ အနုပခဇ္ဇ နိသဇ္ဇိ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ရဟောပဋိစ္ဆန္တ သိက္ခာပဒ

(၁၈၀-၁၂၅) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ရဟော ပဋိစ္ဆန္တေ အာသနေ နိသဇ္ဇိ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ရဟောနိသဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

(၁၈၁-၁၂၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဧကေနကာ ရဟော နိသဇ္ဇိ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဘောဇနဝဂ္ဂေါ ဒွါဒသမော။

စာရိတ္တ သိက္ခာပဒ

(၁၈၂-၁၂၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နိမန္တိတာ သဘတ္တာ သမာနာ သန္တိံ ဘိက္ခုနီ အနာပုစ္ဆာ ပုရောဘတ္တံ ဝါ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ ကုလေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျ အညတြ သမယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော၊ စိဝရဒါန သမယော၊ စိဝရကာရသမယော၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

မဟာနာမ သိက္ခာပဒ

(၁၈၃-၁၂၈) အဂီလာနာယ ဘိက္ခုနီယာ စတုမာသပ္ပစ္စယပဝါရဏာ သာဒိတဗ္ဗာ အညတြ ပုနပဝါရဏာယ အညတြ နိစ္စပပါရဏာယ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒိယေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဥယျုတ္တသေနာ သိက္ခာပဒ

(၁၈၄-၁၂၉) ယာပန ဘိက္ခုနီ ဥယျုတ္တံ သေနံ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ အညတြ တထာရူပပ္ပစ္စယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သေနာဝါသ သိက္ခာပဒ

(၁၈၅-၁၃၀) သိယာ စ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ ကောစိဒေဝ ပစ္စယော သေနံ ဂမနာယ၊ ဒိရတ္တတိရတ္တံ တာယ ဘိက္ခုနီယာ သေနာယ ဝသိတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ ဝသေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဥယျောဓိက သိက္ခာပဒ

(၁၈၆-၁၃၀) ဒိရတ္တတိရတ္တံ စေ ဘိက္ခုနီ သေနာယ ဂသမာနာ ဥယျောဓိကံ ဝါ ဗလဂ္ဂံ ဝါ သေနာဗျူဟံ ဝါ အနိကဒဿနံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သုရာပါန သိက္ခာပဒ

(၁၈၇-၁၃၂) သုရာမေရယပါနေ ပါစိတ္တိယံ။

အင်္ဂုလိပတောဒက သိက္ခာပဒ

(၁၈၈-၁၃၃) အင်္ဂုလိပတောဒကေ ပါစိတ္တိယံ။

ဟသဓမ္မ သိက္ခာပဒ

(၁၈၉-၁၃၄) ဥဒကေ ဟသဓမ္မေ ပါစိတ္တိယံ။

အနာဒရိယ သိက္ခာပဒ

(၁၉၀-၁၃၅) အနာဒရိယေ ပါစိတ္တိယံ။

ဘိဿာပန သိက္ခာပဒ

(၁၉၁-၁၃၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီ ဘိဿာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

စာရိတ္တဝဂ္ဂေါ တေရသမော။

ဇောတိ သိက္ခာပဒ

(၁၉၂-၁၃၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခာ ဇောတိံ သမာဒဟေယျ ဝါ သမာဒဟာပေယျ ဝါ အညတြ ကထာရူပပ္ပစ္စယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

နဟာန သိက္ခာပဒ

(၁၉၃-၁၃၈) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဩရေနဒ္ဓမာသံ နဟာယေယျ အညတြ သမယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော၊ ဒိယဇော မာသော သေသော ဂိမ္မာနံ ဝဿာနဿ ပဌမော မာသော ဣစ္စေတေ အစုတေယျမာသာ ဥက္ကသမယော ပရိဋ္ဌာဟသမယော ဂိလာနသမယော ကမ္မသမယော အဒ္ဓါနဂမနသမယော ဝါတဝုဠိသမယော၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏ သိက္ခာပဒ

(၁၉၄-၁၉၅) နဝံ ပန ဘိက္ခုနီယာ စီဝရလာဘာယ တိဏ္ဍံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ အာဒါတဗ္ဗံ နီလံ ဝါ ကဒ္ဒမံ ဝါ ကာဠသမံ ဝါ၊ အနာဒါ စေ ဘိက္ခုနီ တိဏ္ဍံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ နဝံ စီဝရံ ပရိဘုဠေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဝိကပ္ပန သိက္ခာပဒ

(၁၉၅-၁၉၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုယ ဝါ ဘိက္ခုနီယာ ဝါ သိက္ခမာနာယ ဝါ သမဏေရဿ ဝါ သာမဏေရိယာ ဝါ သာမံ စီဝရံ ဝိကပ္ပေတွာ အပစ္စုဒ္ဓါရဏံ ပရိဘုဠေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဝိဝရာဒိအပနိဓာန သိက္ခာပဒ

(၁၉၆-၁၉၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ ပတ္တံ ဝါ စီဝရံ ဝါ နိသီဒနံ ဝါ သူစီသရံ ဝါ ကယဗန္ဓနံ ဝါ အပနိဓေယျ ဝါ အပနိဓာပေယျ ဝါ အန္တမသော ဟသာပေက္ခာပိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သဉ္စိစ္စ သိက္ခာပဒ

(၁၉၇-၁၉၈) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဉ္စိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သပ္ပါဏကံ သိက္ခာပဒ

(၁၉၈-၁၉၉) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ သပ္ပါဏကံ ဥဒကံ ပရိဘုဠေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဥက္ကောဋ္ဌန သိက္ခာပဒ

(၁၉၉-၂၀၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ ယထာဓမ္မံ နိဟတာဓိကရဏံ ပုနကမ္မာယ ဥက္ကောဋ္ဌေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ထေယျသတ္တ သိက္ခာပဒ

(၂၀၀-၂၀၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီဇာနံ ထေယျသတ္တေန သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ကေဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အရိဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၂၀၁-၂၀၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဧဝံ ဝဒေယျ ‘တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ ယထာ ယေမေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ

ဘဂဝတာ၊ တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ'တိ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝေမဿ ဝစနိယာ 'မာယေျ ဇေံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အပ္ပက္ခာနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဇေံ ဝဒေယျ၊ အနေက ပရိယာယေနာယေျ အန္တရာယိကာ ဝမ္မာ အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ အလဉ္စ ပန တေ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယာ'တိ၊ ဧဝံ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝကတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝကတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဇောတိပဂ္ဂေါ စုဒ္ဓသမော။

ဥက္ခိတ္တ သမ္ဘောဂ သိက္ခာပဒ

(၂၀၂-၁၄၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ တထာပါဒိနိယာ ဘိက္ခုနိယာ အကဋ္ဌာနုဓမ္မာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌာယ သဒ္ဓိံ သမ္ပုဉ္ဇေယျ ဝါ သံဝေယျ ဝါ သဟ ဝါ သေယျံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ကဏ္ဍက သိက္ခာပဒ

(၂၀၃-၁၄၈) သမဏုဒ္ဓေသာပိ စေ ဇေံ ဝဒေယျ 'တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ-ယထာ ယေမေ အန္တရာယိကာ ဝမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ'တိ၊ သာ သမဏုဒ္ဓေသာ ဘိက္ခုနီဟိ ဝေမဿ ဝစနိယာ 'မာယေျ သမဏုဒ္ဓေသော ဇေံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အပ္ပက္ခာနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဇေံ ဝဒေယျ၊ အနေက ပရိယာယေနာယေျ သမဏုဒ္ဓေသေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ အလဉ္စ ပန တေ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယာ'တိ၊ ဧဝံ သာ သမဏုဒ္ဓေသာ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သာ သမဏုဒ္ဓေသာ ဘိက္ခုနီဟိ ဝေမဿ ဝစနိယာ 'အဇ္ဇေတဂ္ဂေ တေ အယေျ သမဏုဒ္ဓေသေ နစေဝ သော ဘဂဝါ သတ္တာ အပဒိသိတဗ္ဗော၊ ယမ္မိ စညာ သမဏုဒ္ဓေသာ လဘန္တိ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ ဒိရတ္တတိရတ္တံ

သဟသေယံ၊ သာပိ တေ နတ္ထိ၊ စရ ပိရေ ဝိနဿာ'တိ၊ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ
ဇာနံ တထာနာသိတံ သမဏုဒ္ဓေသံ ဥပလာပေယျ ဝါ ဥပဋ္ဌာပေယျ ဝါ
သမ္ဘုဠေယျ ဝါ သဟ ဝါ သေယံ ဝါ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သဟ ဓမ္မိက သိက္ခာပဒ

(၂၀၄-၁၄၉) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနာ
ဧဝံ ဝဒေယျ 'န တာဝါဟံ အယျေ ဧတသ္မိံ သိက္ခာပဒေ သိက္ခိဿာမိ ယာဝ
န အညံ ဘိက္ခုနီ' ဗျတ္တံ ဝိနယဓရံ ပရိပုစ္ဆမိ'တိ၊ ပါစိတ္တိယံ။ သိက္ခမာ-
နာယ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနီယာ အညာတဉ္စ ပရိပုစ္ဆတဉ္စ ပရိပဉ္စိတဉ္စ၊ အယံ
တတ္ထ သာမိစိ။

ဝိလေခန သိက္ခာပဒ

(၂၀၅-၁၅၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ ဧဝံ
ဝဒေယျ 'ကိ' ပနိမေဟိ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကေဟိ သိက္ခာပဒေဟိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေဟိ ယာဝဒေဝ
ကုက္ကုစ္စာယ ဝိဟေသာယ ဝိလေခါယ သံပတ္တန္တိ'တိ၊ သိက္ခာပဒဝိပဏ္ဏကေ၊
ပါစိတ္တိယံ။

မောဟန သိက္ခာပဒ

(၂၀၆-၁၅၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနုဒ္ဓမာသံ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿ-
မာနေ ဧဝံ ဝဒေယျ 'ဣဒါနေဝ ခေါ အဟံ အယျေ ဇာနာမိ အယမ္ပိ ကိရ
ဓမ္မော သုတ္တာဂဟော သုတ္တပရိယာပန္နော အနုဒ္ဓမာသံဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ'တိ၊
တဉ္စ ဘိက္ခုနီ အညာ ဘိက္ခုနီယော ဇာနေယျ၊ နိသိန္နပုဉ္စ ဣမာယဘိက္ခု-
နီယာ ဒုတ္တိက္ခတ္တု ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊ ကော ပန ဝါဒေါဘိယျော၊ န
စ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ အညာဏကေန မုတ္တိ အတ္တိ၊ ယဉ္စ တတ္ထ အာပတ္တိံ
အာပန္နာ၊ တဉ္စ ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော၊ ဥတ္တရိစဿ မောဟော အာရော
ပေတဗ္ဗော 'တဿာ တေ အယျေ အလာဘာ၊ တဿာ တေ ဒုလ္လဗ္ဗံ၊ ယံ တံ
ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ န သာဓုကံ အဋ္ဌိံ ကတော မနသိကရောသိ'တိ၊
ဣဒံ တသ္မိံ မောဟနကေ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ပဟာရ သိက္ခာပဒ

(၂၀၇-၁၅၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ
ပဟာရံ ဒဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

တလသတ္တိက သိက္ခာပဒ

(၂၀၈-၁၅၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ ကုပိတာ အနတ္တမာနာ တလသတ္တိကံ ဥဂ္ဂိရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အမူလကံ သိက္ခာပဒ

(၂၀၉-၁၅၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီ အမူလကေန ယံသာဒိဝေသေန အနုဒ္ဓိသေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

သဗ္ဗိစ္စ သိက္ခာပဒ

(၂၁၀-၁၅၅) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ သဗ္ဗိစ္စ ကုဏုဇ္ဈံ ဥပဒဟေယျ ‘ဣတိဿာ ပုဟုတ္တမ္မိ အဗာသု ဘဝိဿတိ’တိ တေဒေဝ ပဗ္ဗယံ ကရိတွာ အနညံ ပါစိတ္တိယံ။

ဥပဿုတိ သိက္ခာပဒ

(၂၁၁-၁၅၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီနံ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ ကလဟဇာတာနံ ဝိဝါဒါပန္နာနံ ဥပဿုတိ တိဋ္ဌေယျ ‘ယံ ဣမာ ဘဏိဘန္တိ ကံသောဿာမိ’တိ တေဒေဝ ပဗ္ဗယံ ကရိတွာ အနညံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂေါ ပန္နရသမော။

ကမ္မပဒ္ဓိဗာဟန သိက္ခာပဒ

(၂၁၂-၁၅၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ ဆန္ဒံ ဒတွာ ပစ္စာခီယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဆန္ဒအဒတွာ ဝပန သိက္ခာပဒ

(၂၁၃-၁၅၈) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သံဃေ ဝိနိစ္ဆယကထာယ ပတ္တမာနာယ ဆန္ဒံ အဒတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုဗ္ဗလ သိက္ခာပဒ

(၂၁၄-၁၅၉) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သမဂ္ဂေန သံဃေန စိဝရံ ဒတွာ ပစ္စာခီယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ၊ ‘ယထာသန္နုတံ ဘိက္ခုနီယော သမိကံ လာဘံ ပရိဏာမေန္တိ’တိ ပါစိတ္တိယံ။

(၈၀)

ဘိက္ခုနီ ပါတိမောက် ပါဠိတော်

ပရိဏာမန သိက္ခာပဒ

(၂၁၅-၁၆၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ သံဃိကံ လာဘံ ပရိဏတံ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏာမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

ရတန သိက္ခာပဒ

(၂၁၆-၁၆၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ရတနံ ဝါ ရတနသမ္ပတံ ဝါ အညတြ အဇ္ဈာရာမာ ဝါ အဇ္ဈာဝသထာ ဝါ ဥဂ္ဂဏေယျ ဝါ ဥဂ္ဂဏှာပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။ ရတနံ ဝါ ပန ဘိက္ခုနီယာ ရတနသမ္ပတံ ဝါ အဇ္ဈာရာမေ ဝါ အဇ္ဈာဝသထေ ဝါ ဥဂ္ဂဟေတော ဝါ ဥဂ္ဂဟာပေတော ဝါ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ ‘ယဿ ဘဝိဿတိ သော ဟရိဿတိ’တိ၊ အယံ တတ္ထ သာမိစိ။

သုစိဃရ သိက္ခာပဒ

(၂၁၇-၁၆၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဠိမယံ ဝါ ဒန္တမယံ ဝါ ဝိသာဏမယံ ဝါ သုစိဃရံ ကာရာပေယျ၊ ဘေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

မဇ္ဇဒိဌ သိက္ခာပဒ

(၂၁၈-၁၆၃) နဝံ ပန ဘိက္ခုနီယာ မဉ္ဇံ ဝါ ပိဌံ ဝါ ကာရယမာနာယ အဠုလပါဒကံ ကာရေတဗ္ဗံ သုဂတဂုံလေန အညတြ ဟေဠိမာယ အဠုနိယာ၊ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

တူလောနဒ္ဓ သိက္ခာပဒ

(၂၁၉-၁၆၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ မဉ္ဇံ ဝါ ပိဌံ ဝါ တူလောနဒ္ဓံ ကာရာပေယျ၊ ဥဒ္ဓါလနကံ ပါစိတ္တိယံ။

ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိ သိက္ခာပဒ

(၂၂၀-၁၆၅) ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိံ ပန ဘိက္ခုနီယာ ကာရယမာနာယ ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ ဒီလသော စတသော ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော၊ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

နန္ဒ သိက္ခာပဒ

(၂၂၁-၁၆၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သုဂတစိဝရပ္ပမာဏံ စိဝရံ ကာရာပေယျ၊ အတိရေကံ ဝါ၊ ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။ တတြိဒံ သုဂတဿ သုဂတစိဝရပ္ပမာဏံ၊

ဒီဃသော နဝ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ သ ဝိဒတ္ထိယော၊ ဣဒံ သုဂတဿ သုဂတစိဝရပ္ပမာဏန္တိ။

ဓမ္မိကဝဂ္ဂေါ သောဠသယော။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ အယျာယော ဆသဋ္ဌိသတာပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ၊ တတ္တာယျာ ယော ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္တ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္တ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္တ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယျာယော၊ တသ္မာတုဏှိ၊ ဂေမေတံ ဓာရယာမိတိ။

ပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပါဠိဒေသနိယ (ဂ)

ဣမေ ခေါ ပနာယျာယော အဋ္ဌ ပါဠိဒေသနိယာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

သပ္ပိ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၁၂-၁) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ သပ္ပိ ဝိညာပေတွာ ဘုဠေယျ၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တာယ ဘိက္ခုနီယာ ဂါရယံ အယျေ ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနိယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။

ခတလ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၃-၂) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ တေသံ ဝိညာပေတွာ ဘုဠေယျ။ပ။ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။

မရ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၄-၃) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ မရံ ဝိညာပေတွာ ဘုဠေယျ။ပ။ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။

ဖာဏိတ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၅-၄) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ဖာဏိတံ ဝိညာပေတွာ ဘုဠေယျ။ပ။ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။

မစ္ဆ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၆-၅) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ မစ္ဆံ ဝိညာပေတွာ ဘုဠေယျ။ပ။ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။

မံသံ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၇-၆) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ မံသံ ဝိညာပေတွာ
ဘုဠေယျ။ပ။ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။

ဒီရံ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၈-၇) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ဒီရံ ဝိညာပေတွာ
ဘုဠေယျ။ပ။ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။

ဒမိ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၉-၈) *ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ဒမိ ဝိညာပေတွာ
ဘုဠေယျ။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တာယ ဘိက္ခုနီယာ ဂါရယံ အယျေ ဓမ္မံ
အာပဇ္ဇိ အသပ္ပါယံ၊ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ အယျာယော အဋ္ဌ ပါဠိဒေသနီယာ မော၊ တတ္ထာယျာယော
ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမိ ပုစ္ဆာမိ
ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓတ္ထောယျာယော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဝေမေတံ
ဓာရယာမိတိ။

ပါဠိဒေသနီယာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သေခိယ (၇၅)

ဣမေ ခေါ ပနာယျာယော သေခိယာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

ပရိမဏ္ဍလ သိက္ခာပဒ

(၂၃၀-၁) ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(၂၃၁-၂) ပရိမဏ္ဍလံ ပါရုပိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သုပ္ပဋိစ္ဆန္တ သိက္ခာပဒ

(၂၃၂-၃) သုပ္ပဋိစ္ဆန္တာ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရ-
ဏီယာ။

(၂၃၃-၄) သုပ္ပဋိစ္ဆန္တာ အန္တရဃရေ နိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သုသံဝုတ သိက္ခာပဒ

(၂၃၄-၅) သုသံဝုတာ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(၂၃၅-၆) သုသံဝုတာ အန္တရဃရေ နိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ဩက္ခိတ္တဗန္ဓု သိက္ခာပဒ

(၂၃၆-၇) ဩက္ခိတ္တဗန္ဓုနိ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(၂၃၇-၈) ဩက္ခိတ္တဗန္ဓုနိ အန္တရဃရေ နိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

န ဥက္ခိတ္တကာယ သိက္ခာပဒ

(၂၃၈-၉) န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(၂၃၉-၁၀) န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရဃရေ နိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပရိမဏ္ဍလဝဂ္ဂေါ ပဌပော။

န ဥဇ္ဈိကာယ သိက္ခာပဒ

(၂၄၀-၁၁) န ဥဇ္ဈိကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(၂၄၁-၁၂) န ဥဇ္ဈိကာယ အန္တရဃရေ နိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

အပ္ပသဒ္ဓ သိက္ခာပဒ

(၂၄၂-၁၃) အပ္ပသဒ္ဓါ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(၂၄၃-၁၄) အပ္ပသဒ္ဓါ အန္တရဃရေ နိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

န ကာယပ္ပစာလက သိက္ခာပဒ

(၂၄၄-၁၅) န ကာယပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(၂၄၅-၁၆) န ကာယပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

န ဗာဟုပ္ပစာလက သိက္ခာပဒ

(၂၄၆-၁၇) န ဗာဟုပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(၂၄၇-၁၈) န ဗာဟုပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(၈၄)

ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ပါဠိတော်

န သီသပ္ပစာလက သိက္ခာပဒ

(၂၄၈-၁၉) န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

(၂၄၉-၂၀) န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ဥဇ္ဇေဋ္ဌိကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

န ခမ္ဘကတ သိက္ခာပဒ

(၂၅၀-၂၁) န ခမ္ဘကတာ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

(၂၅၁-၂၂) န ခမ္ဘကတာ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

န ဩဂုဏ္ဍိတ သိက္ခာပဒ

(၂၅၂-၂၃) န ဩဂုဏ္ဍိတာ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

(၂၅၃-၂၄) န ဩဂုဏ္ဍိတာ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

န ဥက္ကဋ္ဌိကာယ သိက္ခာပဒ

(၂၅၄-၂၅) န ဥက္ကဋ္ဌိကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

န ပလ္လတ္တိကာယ သိက္ခာပဒ

(၂၅၅-၂၆) န ပလ္လတ္တိကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သက္ကစံပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၂၅၆-၂၇) သက္ကစံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပတ္တသညိနီပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၂၅၇-၂၈) ပတ္တသညိနီ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သမဿူပကပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၂၅၀-၂၉) သမဿူပကံ ပိဏ္ဏပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သမတိတ္တိက သိက္ခာပဒ

(၂၅၉-၃၀) သမတိတ္တိကံ ပိဏ္ဏပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ခမ္ဘကတဝဂ္ဂေါ ကတိယော

သက္ကစဘုဇ္ဇန သိက္ခာပဒ

(၂၆၀-၃၁) သက္ကစံ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပတ္တသညိနီဘုဇ္ဇန သိက္ခာပဒ

(၂၆၁-၃၂) ပတ္တသညိနီ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သပဒါန သိက္ခာပဒ

(၂၆၂-၃၃) သပဒါနံ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သမဿူပကဘုဇ္ဇန သိက္ခာပဒ

(၂၆၃-၃၄) သမဿူပကံ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

နထူပကံတ သိက္ခာပဒ

(၂၆၄-၃၅) န ထူပကတော ဩပဒ္ဒိတော ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဒနပဋိစ္ဆာဒန သိက္ခာပဒ

(၂၆၅-၃၆) န သူပံ ဝါ ဗျဉ္ဇနံ ဝါ ဩဒေနန ပဋိစ္ဆာဒေဿာမိ
တိယျောကမျတံ ဥပါဒါယာတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၆၆-၃၇) န သူပံ ဝါ ဩဒနံ ဝါ အဂီလာနာ အတ္တနော အတ္တာယ
ဝိညာပေက္ခာ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

နဥဇ္ဈာနသညိနီ သိက္ခာပဒ

(၂၆၇-၃၈) န ဥဇ္ဈာနသညိနီ ပရေသံ ပတ္တံ ဩသောကောဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။

နာတိမဟန္တ သိက္ခာပဒ

(၂၆၈-၃၉) နာတိမဟန္တံ ကဗဠံ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(၈၆)

ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ပါဠိတော်

ပရိမဏ္ဍလအာလောပ သိက္ခာပဒ

(၂၆၉-၄၀) ပရိမဏ္ဍလံ အာလောပံ ကရိယာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။
သက္ကစ္စဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

နအနာဟဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၂၇၀-၄၁) န အနာဟဋ္ဌေ ကဗဠေ မုခဒ္ဒါရံ ဝိဝရိယာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

နဘုဇ္ဈမာန သိက္ခာပဒ

(၂၇၁-၄၂) န ဘုဇ္ဈမာနော သဗ္ဗံ ဟတ္ထံ မုက္ခေ ပက္ခိပိယာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သကဗလေန သိက္ခာပဒ

(၂၇၂-၄၃) န သကဗလေန မုခေန ဗျာဟရိယာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

ပိဏ္ဍုက္ခေပက သိက္ခာပဒ

(၂၇၃-၄၄) န ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ ဘုဉ္ဇိယာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကဗဠာဝဇ္ဈေဒက သိက္ခာပဒ

(၂၇၄-၄၅) န ကဗဠာဝဇ္ဈေဒကံ ဘုဉ္ဇိယာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

အဝဂဏ္ဏကာရက သိက္ခာပဒ

(၂၇၅-၄၆) န အဝဂဏ္ဏကာရကံ ဘုဉ္ဇိယာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဟတ္ထနိဒ္ဒါနက သိက္ခာပဒ

(၂၇၆-၄၇) န ဟတ္ထနိဒ္ဒါနကံ ဘုဉ္ဇိယာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သိတ္တာဝကာရက သိက္ခာပဒ

(၂၇၇-၄၈) န သိတ္တာဝကာရကံ ဘုဉ္ဇိယာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဇိဌာနိစ္ဆာရက သိက္ခာပဒ

(၂၇၈-၄၉) န ဇိဌာနိစ္ဆာရကံ ဘုဉ္ဇိယာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

စပုစပုကာရက သိက္ခာပဒ

(၂၇၉-၅၀) န စပု စပု ကာရကံ ဘုဉ္ဇိယာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။
ကဗဠဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

သုရုသုရုကာရက သိက္ခာပဒ

(၂၈၀-၅၁) န သုရု သုရု ကာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ဟတ္ထနိဗ္ဗေဟန သိက္ခာပဒ

(၂၈၁-၅၂) န ဟတ္ထနိဗ္ဗေဟကံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ပတ္တနိဗ္ဗေဟန သိက္ခာပဒ

(၂၈၂-၅၃) န ပတ္တနိဗ္ဗေဟကံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ဩဋ္ဌနိဗ္ဗေဟန သိက္ခာပဒ

(၂၈၃-၅၄) န ဩဋ္ဌနိဗ္ဗေဟကံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

သာမိသ ဟတ္ထ သိက္ခာပဒ

(၂၈၄-၅၅) န သာမိသေန ဟတ္ထေန ပါနိယထာလကံ ပဋိဂ္ဂဟေ-
ဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

သသိတ္တက သိက္ခာပဒ

(၂၈၅-၅၆) န သသိတ္တကံ ပတ္တဇောဝနံ အန္တရဃဒရ ဆဇေဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ဆတ္တပါဏိ သိက္ခာပဒ

(၂၈၆-၅၇) န ဆတ္တပါဏိဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ဒဏ္ဍပါဏိ သိက္ခာပဒ

(၂၈၇-၅၈) န ဒဏ္ဍပါဏိဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

သတ္တပါဏိ သိက္ခာပဒ

(၂၈၈-၅၉) န သတ္တပါဏိဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

အာဝုဓပါဏိ သိက္ခာပဒ

(၂၈၉-၆၀) န အာဝုဓပါဏိဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

သုရုသုရုဝဂ္ဂေါဆဋ္ဌော။

ပါဒုကာရဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၂၉၀-၆၁) န ပါဒုကာရဋ္ဌဿ အဂီလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏိယာ။

(၈၈)

ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ပါဠိတော်

ဥပါဟနာရုဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၂၉၁-၆၂) န ဥပါဟနာရုဋ္ဌဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ယာနဂတ သိက္ခာပဒ

(၂၉၂-၆၃) န ယာနဂတဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သယနဂတ သိက္ခာပဒ

(၂၉၃-၆၄) န သယနဂတဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပလ္လတ္တိကာယ သိက္ခာပဒ

(၂၉၄-၆၅) န ပလ္လတ္တိကာယ နိသိန္ဓဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေ-
ဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဝေဠိတသီသ သိက္ခာပဒ

(၂၉၅-၆၆) န ဝေဠိတသီသဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဂုဏ္ဍိတသီသ သိက္ခာပဒ

(၂၉၆-၆၇) န ဩဂုဏ္ဍိတသီသဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဆမာယံ သိက္ခာပဒ

(၂၉၇-၆၈) န ဆမာယံ နိသိဒ္ဓိတော အာသနေ နိသိန္ဓဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

နိစေအာသနေ သိက္ခာပဒ

(၂၉၈-၆၉) န နိစေ အာသနေ နိသိဒ္ဓိတော ဥစ္စေ အာသနေ နိသိန္ဓဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဌိတာနိသိန္ဓ သိက္ခာပဒ

(၂၉၉-၇၀) န ဌိတာ နိသိန္ဓဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပစ္ဆိမော ဂစ္ဆန္တိ သိက္ခာပဒ

(၃၀၀-၇၁) န ပစ္ဆိမော ဂစ္ဆန္တိ ပုရကော ဂစ္ဆန္တော အဂ္ဂိလာနာယ
ဓမ္မံ ဒေသဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ဥပ္ပထေန ဂစ္ဆန္တိ သိက္ခာပဒ

(၃၀၁-၇၂) န ဥပ္ပထေန ဂစ္ဆန္တိ ပထေန ဂစ္ဆန္တော အဂ္ဂိလာနာယ
ဓမ္မံ ဒေသဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

န ဌိတာ သိက္ခာပဒ

(၃၀၂-၇၃) န ဌိတာ အဂ္ဂိလာနာ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ကရိဿာ
မိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

န ဟရိတ သိက္ခာပဒ

(၃၀၃-၇၄) န ဟရိတေ အဂ္ဂိလာနာ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ခေဋ္ဌံ
ဝါ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

န ဥဒက သိက္ခာပဒ

(၃၀၄-၇၅) န ဥဒကေ အဂ္ဂိလာနာ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ခေဋ္ဌံ ဝါ
ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ။

ပါဒုကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ အယျာယော သေခိယာ ဓမ္မာ၊ တတ္ထာယျာယော ပုစ္ဆာမိ
ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ
ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယျာယော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဝေဓေတံ
ဓာရယာမိတိ။

သေခိယာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အဓိကရုဏသမထ (၇)

ဣမေ ခေါ ပနာယာယျော သတ္တအဓိကရုဏသပထာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ
အာဂစ္ဆန္တိ။

(၃၀၅-၁) ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အဓိကရုဏာနံ သမထာယ ဝူပသမာယ
သမ္ပုခါဝိနယော ဒါတဗ္ဗော။

(၃၀၆-၂) သတိဝိနယော ဒါတဗ္ဗော။

(၃၁၇-၃) အမူဠဝိနယော ဒါတဗ္ဗော။

(၃၀၈-၄) ပဋိညာယ ကာရေတဗ္ဗံ။

(၃၀၉-၅) ယေဘုယျသိကာ။

(၃၁၀-၆) တဿ ပါပိယသိကာ။

(၃၁၁-၇) တိဏဝတ္ထာရကောတိ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ် အယျာယော သတ္တ အဓိကရဏသမထာ ဓမ္မာ၊ တတ္ထာ-
ယျာယော ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ 'ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊
တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယျာယော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊
ဝေမေတံ ဓာရယာမိတိ။

အဓိကရဏသမထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ခေါ် အယျာယော နိဒါနံ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ အဋ္ဌ ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ သတ္တရသ သံဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ တိဿ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ဆသဋ္ဌိသတာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ အဋ္ဌ ပါဠိဒေသနိယာ ဓမ္မာ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ သေခိယာ ဓမ္မာ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ သတ္တ အဓိကရဏသမထာ ဓမ္မာ။

တ္ထေကံ တဿ ဘဂဝတော သုတ္တာဂတံ သုတ္တပရိယာပနံ အနုဒ္ဓမာသံ
ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ သဗ္ဗာဟေဝ သမဂ္ဂါဟိ သမ္မောဒမာနာဟိ
အဝိဝဒမာနာဟိ သိက္ခိတဉ္စန္ဒိ။

ဝိတ္တာရုဒ္ဓေသော စတုရတ္ထာ။

ဘိက္ခုနီပါတိမောက္ခံ နိဋ္ဌိတံ။

ခုဒ္ဒသိက္ခာပါဠိ

နမော တဿ ဘဂပတော အရဟတော သမ္မာသပ္ပုဒ္ဓဿ။

အာဒိတော ဥပသမ္ပန္န၊ သိက္ခိတဗ္ဗံ သမာတိကံ။

ခုဒ္ဒသိက္ခံ ပဝက္ခာမိ၊ ဝိဒ္ဓိတော မုတနုတ္တယံ။

၁ ပါရာဇိကာ စ စတ္တာရော၊ ၁ ဂရုကာ နဝ ၁ စိဝရံ။

၂ ရဇနာနိ စ ၂ ပတ္တော စ၊ ၂ ထာလကာ စ ၂ ပဝါရဏာ။

၃ ကာလိကာ စ ၃ ပဋိဂ္ဂါဟော၊ ၃ မိသေသု စ အကပ္ပိယံ။

၄ နိဿဂ္ဂိယာနိ ၄ ပါစိတ္တိ၊ ၄ သမဏကပ္ပ ၄ ဘူမိယော။

၅ ဥပဇ္ဈာစေရ ဝတ္တာနိ၊ ၅ ဝစ္စပ္ပဿာဝ ဌာနိကံ။

၆ အာပုစ္ဆာကရဏံ ၆ နဂ္ဂေါ၊ ၆ နှာနကပ္ပေါ ၆ အဝဋ္ဌိယော။

၇ စမ္ပ ၇ ဥပါဟနာ စေဝ၊ ၇ အနောလောကိယ ၇ မဉ္ဇနိ။

၈ အကပ္ပိယ သယနာနိ၊ ၈ သမာနာသနိကောပိ စ။

၉ အသံဝါသိကော စ ၉ ကမ္မံ၊ ၉ မိစ္ဆာဇီဝ ဝိဝဇ္ဇနာ။

၁၀ ဝတ္တံ ၁၀ ဝိကပ္ပနာ စေဝ၊ ၁၀ နိဿယော ၁၀ ကာယဗန္ဓနံ။

၁၁ ပယဝီ စ ၁၁ ပရိက္ခာရော၊ ၁၁ ဘေသဇ္ဈ ၁၁ ဂ္ဂဟ ၁၁ ဒူသနံ။

၁၂ ပဿူပနာယိကာ စေဝါ၊ ၁၂ ဝေဘင်္ဂိယံ ၁၂ ပကိဏ္ဏကံ။

၁၃ ဒေသနာ ၁၃ ဆန္ဒဒါနာဒိ၊ ၁၃ ဥပေါသထ ၁၃ ပွဝါရဏာ။

၁၄ သံဝရော ၁၄ သုဒ္ဓိ ၁၄ သန္တောသော၊ ၁၄ စတုရက္ခာ ၁၄ ဝိပဿနာတိ။

၁-ပါရာဇိကာ စ စတ္တာရေတိ

(၁) မဂ္ဂတ္တယေ အနိက္ခိတ္တံ၊ သိက္ခော သန္တတ သန္တတေ။
အလ္လောကာသေ နိမိတ္တံ သံ၊ တိလမတ္တမ္ပိ သန္တတံ။

(၂) အသန္တတ မုပါဒိန္နံ၊ ပဝေသေန္တော စုတော ယဝါ။
ပဝေသန ဌိတုဒ္ဓါရ၊ ပဝိဋ္ဌက္ခဏ သာဒကော။

- (၃) အာဒိယေယျ ဟရေယျာဝ၊ ဟရေယျ ဣရိယာပထံ။
ကောပေယျ ဌာနာ စာဝေယျ၊ သင်္ကေတံ ဝီတိနာမယေ။
- (၄) အဒိန္နံ ထေယျစိတ္တေန၊ ဘဝေ ပါရာဇိကော ထဝါ။
ထေယျာဗလကုသစ္ဆန္တ၊ ပရိကပ္ပါဝဟာရကော။
ဘဏ္ဍကာလဂ္ဂဒေသေဟိ၊ ပရိဘောဂေတ္ထ နိစ္ဆယော။
- (၅) မနုဿဝိဂ္ဂဟံ စိစ္စ၊ ဇီဝိတာ ဝါ ဝိယောဇယေ။
သတ္တံ ဝါ အဿ မရဏ၊ စေတနော ဥပနိက္ခိပေ။
- (၆) ဂါဟေယျ မရဏူပါယံ၊ ဝဒေယျ မရဏေ ဂုဏံ။
စုတော ပယောဂါ သာဟတ္ထိ၊ နိဿဂ္ဂါဏတ္တိယာဝရာ။
- (၇) ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇာမယာ ကာလ၊ ဝတ္ထာဝုဓိရိယာပသာ။
ကြိယာဝိသေသော ဩကာသော၊ ဆ အာဏတ္တိနိယာမကာ။
- (၈) ဈာနာဒိဘေဒ နောသန္တ၊ မတ္တနတ္တုပနာယိကံ။
ကတွာ ကောဠာသ မေကေကံ၊ ပစ္စုပ္ပန္န ဘဝဿိတံ။
- (၉) အညာပဒေသရဟိတံ၊ ဒီပေန္တော နာမိမာနိကော။
ကာယေန ဝါစာ ဝိညတ္တိ၊ ပထေ ဉာတေ စုဟော ဘဝေ။
- (၁၀) ပါရာဇိကေတေ စတ္တာရော၊ အသံဝါသာ ယထာ ပုရေ။
အဘဗ္ဗာ ဘိက္ခုဘဝါယ၊ သံသစ္ဆိန္ဒောပ ဇီဝိတုံ။
- (၁၁) ပရိယာယော စ အာဏတ္တိ၊ တတိယေ ဒုတိယေ ပန။
အာဏတ္တိယေဝ သေသေသု၊ ဌာယမေတံ န လဗ္ဘတိ။
- (၁၂) သေဝေတုကာမတာ စိတ္တံ၊ မဂ္ဂေ မဂ္ဂပ္ပဝေသနံ။
ဣမံ မေထုနဓမ္မဿ၊ အာဟု အင်္ဂဒ္ဓယံ ဗုဓာ။
- (၁၃) မနုဿသံ တထာသညံ၊ ထေယျစိတ္တဉ္စ ဝတ္ထုနော။
ဂရုတာ အဝဟာရေ စ၊ အဒိန္နာဒါန ဟေတုယော။
- (၁၄) ပါဏော မာနုဿကော ပါဏ၊ သညိတာ သာဝာစေတနာ။
ပယောဂေါ တေန မရဏံ၊ ပဉ္စေတေ ဝဒဟေတုယော။

- (၁၅) အသန္တတာ အတ္တနိ ပါပမိစ္ဆကာ၊
ယာရောစနာ တဿ မနုဿဇာတိကာ။
နာညာပဒေသော စ တဒေဝ ဇာနန၊
ပဉ္စေတ္ထ အင်္ဂါနိ အသန္တဒီပနေ။
- (၁၆) အသာဓာရဏာ စတ္တာရော၊ ဘိက္ခုနိန မဘဗ္ဗကာ။
ဧကောဒသ စ ဝိဗ္ဗန္တာ၊ ဘိက္ခုနိ မုဒုပိဋ္ဌိကော။
- (၁၇) လမ္ဗိ မုခေန ဂဏှန္တော၊ အင်္ဂဇာတံ ပရဿ စ။
တတ္ထေဝါဘိ နိသိဒန္တော၊ စတ္တာရော အနုလောမိကာ။
- (၁၈) မဂ္ဂေ မဂ္ဂပဝေသနာ၊ မေထုနဿ ဣဓာဂတာ။
စတ္တာရောဟိ စတုဗ္ဗိသ၊ သပောဓာနာ ပရာဇိကာတိ။

၂-ဂရုကာနဝါဟိ

- (၁) မောစေတုကာမတာ သုက္က၊ သုပက္ကမ္မ ဝိမောစယံ။
အညတြ သုပိနန္တေန၊ သမဏော ဂရုကံ ဖုဿ။
- (၂) ဣတ္ထိသညိ မနုဿိတ္ထိ၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂဝါ။
သမ္ဗုသန္တော ဥပက္ကမ္မ၊ သမဏော ဂရုကံ ဖုဿ။
- (၃) တထာ သုဏန္တိ ဝိညုဉ္ဇ၊ မဂ္ဂ ဝါရဗ္ဗ မေထုနံ။
ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာရာဂေန၊ ဩဘာသေတွာ ဂရုံ ဖုဿ။
- (၄) ဝတ္တာတ္တကာမုပဋ္ဌာန၊ ဝဏ္ဏံ မေထုနရာဂိနော။
ဝါစာ မေထုနယုတ္တေန၊ ဂရုံ မေထုနယာစနေ။
- (၅) ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သန္ဓေသံ၊ ဣတ္ထိယာ ပုရိသဿ ဝါ။
ဝိမံသိတွာ ဟရံ ပစ္စာ၊ သမဏော ဂရုကံ ဖုဿ။
- (၆) သံယာစိတပရိက္ခာရံ၊ ကတွာ ဒေသိတပတ္ထုကံ။
ကုဋ္ဌိ ပမာဏာတိက္ကန္တံ၊ အတ္တုဒ္ဓေသံ ဂရုံ ဖုဿ။

- (၇) မဟလ္လကံ ဝိဟာရံ ဝါ၊ ကတွာ ဒေသိတဝတ္ထုကံ။
အတ္တနော ဝသနတ္ထာယ၊ သမဏော ဂရုကံ ဖုသေ။
- (၈) အမူလကေန စောဒေန္တော၊ စောဒါပေန္တောဝ ဝတ္ထုနာ။
အန္တိမေန စ စာဝေတုံ၊ သုဏမာနံ ဂရု ဖုသေ။
- (၉) အညဿ ကိရိယံ ဒိသ္မာ၊ တေန လေသေန စောဒယံ။
ဝတ္ထုနာ အန္တိမေနာညံ၊ စာဝေတုံ ဂရုကံ ဖုသေ။
- (၁၀) ဆာဒေတိ ဇာနမာပန္နံ၊ ပရိဝသေယျ တာဝတာ။
စရေယျ သံဃေ မာနတ္တံ၊ ပရိဝုတ္တော ဆ ရတ္တိယော။
စိဏ္ဏမာနတ္တမဗ္ဗေယျ၊ တံ သံဃော ဝိသတိဂ္ဂဏော။
- (၁၁) အာပတ္တိ နုက္ခိတ္တ မနန္တရာယ၊
ပဟုတ္တတာယော တထသညိတာ စ။
ဆာဒေတုကာမော အထ ဆာဒနာတိ၊
ဆန္ဒာ ဒသင်္ဂေဟျ ရုဏ္ဏုဂ္ဂမ္ပိတိ။

၃-စိဝရန္တိ

- (၁) ခေါမကောသေယျ ကပ္ပါယ၊ သာဏ ဘင်္ဂါနိ ကမ္မလံ။
ကပ္ပိယာနိ ဆဋ္ဌေတာနိ၊ သာနုလောမာနိ ဇာတိတော။
- (၂) ဒုက္ခလဉ္စေဝ ပဇ္ဇုဏ္ဏ၊ ပဋ္ဌံ သောမာရ စိနဇံ။
ဣဒ္ဓိဇံ ဒေဝဒိန္နဉ္စ၊ တဿ တဿာနုလောမိကံ။
- (၃) တိစိဝရံ ပရိက္ခာရ၊ စောဋ္ဌံ ဝဿိကသာဋ္ဌိကံ။
အဓိဋ္ဌေ န ဝိကပ္ပေယျ၊ မုခပုဉ္ဇနိသီဒနံ။
- (၄) ပစ္စရတ္ထဏကံ ကဏ္ဍ၊ ဣဒိမေတ္ထ တိစိပရံ။
န ဝသေယျ ဝိနေကာဟံ၊ စာတုမာသံ နိသီဒနံ။
- (၅) ဣမံ သင်္ခာဋ္ဌိံ ဓိဋ္ဌာမိ၊ သင်္ခာဋ္ဌိမိစ္စ ဓိဋ္ဌဟေ။
အဟတ္ထပါသမေတန္တိ၊ သေသေသုပိ အယံ နယော။

- (၆) အဓိဋ္ဌဟန္တော သဃံာဋ္ဌိ၊ ပုဘုတိံ ပုဗ္ဗစိဝရံ။
ပစ္စုဒ္ဓရိတော ဓိဋ္ဌေယျ၊ ပတ္တာ ဓိဋ္ဌဟနေ တထာ။
- (၇) ဧတံ ဣမံ သဃံာဋ္ဌိ၊ သံသေ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတံ။
ဧဝံ သဗ္ဗာနိ နာမေန၊ ဝတော ပစ္စုဒ္ဓရေ ဝိဒူ။
- (၈) သဃံာဋ္ဌိ ပစ္ဆိမန္တေန၊ ဒိဃသော မုဋ္ဌိပဉ္စကော။
ဥတ္တမန္တေန သုဂတ၊ စိဝရုနာပိ ဝဋ္ဋတိ။
- (၉) မုဋ္ဌိတ္တိကဉ္စ တိရိယံ၊ တထာ ဧကံသိကဿပိ။
အန္တရဝါသကော စာပိ၊ ဒိဃသော မုဋ္ဌိပဉ္စကော။
အနုတေယျော ဒွိဟတ္ထော ဝါ၊ တိရိယန္တေန ဝဋ္ဋတိ။
- (၁၀) နိသိဒနဿ ဒိဃေန၊ ဝိဒတ္ထိ ဒွေ ဝိသာလတော။
ဒိယနံ ဒဿ ဝိဒတ္ထိ၊ သုဂတဿ ဝိဒတ္ထိယာ။
- (၁၁) ကဏ္ဍပုဋ္ဌိစ္ဗာဒိကဿ၊ တိရိယံ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော။
ဒိဃန္တတော စတသောဝ၊ သုဂတဿ ဝိဒတ္ထိယာ။
- (၁၂) ဝဿိကသာဋ္ဌိကာယာပိ၊ ဒိဃသော ဆ ဝိဒတ္ထိယော။
တိရိယံ အနုတေယျောဝ၊ သုဂတဿ ဝိဒတ္ထိယာ။
- (၁၃) ဧတ္ထ ဆေဒနပါစိတ္တိ၊ ကရေန္တဿ တဒုတ္တရိ။
ပစ္စတ္တရမုခစောဋ္ဌာ၊ အာကခိတပ္ပမာဏိကာ။
- (၁၄) ပရိက္ခာရစောဋ္ဌေ ဂဏနာ၊ ပမာဏံ ဝါ န ဒိပိတံ။
တထာ ဝတော အဓိဋ္ဌေယျ၊ ထဝိကာဒိ ဝိကပ္ပိယံ။
- (၁၅) အဟတာဟတကပ္ပါနံ၊ သဃံာဋ္ဌိ ဒိဂုဏာ သိယာ။
ဧကစိယောတ္တရာသင်္ဂေါ၊ တထာ အန္တရဝါသကော။
- (၁၆) ဥတုဒ္ဓဋ္ဌာနံ ဒုဿာနံ၊ သဃံာဋ္ဌိ စ စတုဂ္ဂုဏာ။
ဘဝေယျံ ဒိဂုဏာ သေသာ၊ ပံသုကူလေ ယထာရုစိ။
- (၁၇) တီသု ဒွေ ဝါပိ ဧကံ ဝါ၊ ဆိန္နိတဗ္ဗံ ပဟောတိ ယံ။
သဗ္ဗေသု အပ္ပဟောန္တေသု၊ အန္တာမိ မာဒိယေယျ ဝါ။
အစိန္နဉ္စ အနာဒိန္နံ၊ န ဓာရေယျ တိစိဝရံ။

- (၁၈) ဂါမေ နိဝေသနေ ဥဒ္ဓေါ၊ သိတပါသာဒ ဟမ္ပိယေ။
နာဝါဠမာဠ အာရာမေ၊ သတ္တခေတ္တခလေ ဒုမေ။
- (၁၉) အဇ္ဈောကာသေ ဝိဟာရေ ဝါ၊ နိက္ခိပိတ္တာ တိစိဝရံ။
ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာညတြ၊ ဝိပွဝတ္ထံ န ဝဇ္ဇတိ။
- (၂၀) ရောဂဿ ပရိယန္တာ၊ ကဏ္ဍုစ္ဆာဒိက သာဠိကာ။
တတော ပရံ ဝိကပ္ပေယျ၊ သေသာ အပရိယန္တိကာ။
- (၂၁) ပစ္စတ္တရ ပရိက္ခာရ၊ မုခပုဉ္ဇန စောဠကံ။
ဒသံပျ ရတ္တနာဒိန္ဒ၊ ကပ္ပံ လဗ္ဘံ နိသိဒနံ။
- (၂၂) အဒသံ ရဇတံ ယေဝ၊ သေသစိဝရ ပဉ္ဇကံ။
ကပ္ပတာဒိန္ဒကပ္ပံ၊ သဒသံ နိသိဒနံ။
- (၂၃) အနုမိဋ္ဌိတ နိဿဋ္ဌံ၊ ကပ္ပေတော ပရိဘုဉ္ဇယေ။
ဟတ္ထဒီသံ တတောပု၊ ဝိတ္တာရဉ္စ ဝိကပ္ပိတံ။
- (၂၄) တိစိဝရဿ ဘိက္ခုဿ၊ သဗ္ဗမေတံ ပကာသိတံ။
ပရိက္ခာရ စောဠိယော သဗ္ဗံ၊ တထာ ဝတော အဓိဋ္ဌဟံ။
- (၂၅) အစ္ဆေဒ ဝိဿဇ္ဇန ဂါဟ ဝိဗ္ဘမာ၊
ပစ္စုဒ္ဓရော မာရဏလိင်္ဂသိက္ခာ။
သဗ္ဗေသု ဓိဋ္ဌာန ဝိယောဂ ကာရဏာ၊
နိဗ္ဗိဒ္ဓံ ဆိဒ္ဓဉ္စ တိစိဝရဿပိ။
- (၂၆) ကုသဝါက ဖလကာနိ၊ ကမ္ပလံ ကေသဝါဠဇံ။
ထုလ္လစ္စယံ ဓာရယတော၊ လူကပက္ခာ ဇိနက္ခိပေ။
- (၂၇) ကဒလေ ရကက္ကဒုဿ၊ ပေါတ္ထကေ စာပိ ဒုက္ကဋ္ဌံ။
သဗ္ဗနီလက မဉ္ဇိဋ္ဌ၊ ပိတလောဟိတ ကဏ္ဍကေ။
- (၂၈) မဟာရင်္ဂ မဟာနာမ၊ ရင်္ဂရတ္ထေ တိရိဋ္ဌကေ။
အတ္ထိန္ဒ ဒီသ ဒသကေ၊ ဖလပုပ္ဖသေ တထာ။
ကဉ္စကေ ဝေဌနေ သဗ္ဗံ၊ လဘတျတ္ထိန္ဒစိဝရေတိ။

၄-ရဇနာနိစာတိ

- (၁) မူလက္ခန္ဓ တစပတ္တ၊ ဖလပုပ္ဖပုဘေဒတော။
ရဇနာနိ ဆဗ္ဗိဓာနိ၊ အနုညာတာနိ သတ္တုနာ။
- (၂) မူလေဟလိဒ္ဓိံ ခန္ဓေ စ၊ မဉ္ဇိဋ္ဌဟုဂ် ဟာရကေ။
အလ္လိံ နိလ္လဉ္စ ပတ္တေသု၊ တစေ လောဒ္ဓဉ္စ ကဏ္ဍုလံ။
ကုသမ္ဘိကိံ သုကံ ပုပ္ဖေ၊ သဒ္ဓံ လတ္တံ ဝိဝဇ္ဇိယာတိ။

၅-ပတ္တောစာတိ

- (၁) အယောပဒတ္တာ ဘူမိပတ္တာ၊ ဇာတိယာ ကပ္ပိယာ ဒုဝေ။
ဥက္ကဋ္ဌော မဇ္ဈိမော စေဝ၊ ဩမကော စ ပမာဏတော။
- (၂) ဥက္ကဋ္ဌော မဂဓာနာဋ္ဌိ၊ ဒွယ တဏှုလ သာမိတံ။
ဂဏှာတိ ဩဒနံ သူပံ၊ ဗျဉ္ဇနဉ္စ တဒ္ဓပိယံ။
- (၃) မဇ္ဈိမော တဿုပဇောဝ၊ ဟတော ပဇောဝ ဩမကော။
ဥက္ကဋ္ဌတော စ ဥက္ကဋ္ဌော၊ အပတ္တော ဩမကောမကော။
- (၄) အတိရေကပတ္တော ဓာရေယျော၊ ဒသာဟပရမံ သကော။
ကပ္ပေါ နိဿဂ္ဂိယော ဟောတိ၊ တသ္မိံ ကာလေ တိနာမိကေ။
- (၅) အစ္ဆေဒဒါနဂါဟေဟိ၊ ဝိဗ္ဘမာ မရဏုဒ္ဓဋ္ဌာ။
လိဂ်သိက္ခာဟိ ဆိဒ္ဓေန၊ ပတ္တော မိဋ္ဌာန မုဇ္ဈိဟိ။
- (၆) ပတ္တံ နပ္ပဋိသာမေယျ၊ သောဒကံ န စ ဩတပေ။
ဥက္ကေ န နိဒဟေ ဘူမျာ၊ န ဌပေ နော စ လဂ္ဂယေ။
- (၇) မိစ္ဆန္တေ ပရိဘဏ္ဍန္တေ၊ အကေ ဝါ အာတပတ္တကေ။
ပါဒေသု မဉ္ဇပိဋ္ဌေ ဝါ၊ ဌပေဟံ န စ ကပ္ပတိ။
- (၈) န နိဟရေယျ ဥစ္ဆိဋ္ဌော၊ ဒကဉ္စ စလကဋ္ဌိကံ။
ပတ္တေန ပတ္တဟတ္တော ဝါ၊ ကဝါဋ္ဌံ နပ္ပဏာမယေ။
- (၉) ဘူမိအာဓာရကေ ဒါရ၊ ဒဏှာဓာရေ သုသဇ္ဇိတေ။
ဒုဝေ ပတ္တေ ဌပေယျေကံ၊ နိကုဇ္ဇိတာန ဘူမိယံ။

- (၁၀) ဒါရု ရှုပိယ သောဝဏ္ဏ၊ မဏိ ဝေဠုရိယာမယာ။
ကံသ ကာစ တိပုသိသ၊ ဖလိကာ တမ္ပလောဟဇာ။
- (၁၁) ဆဝသီသမယော စာပိ၊ ဃဋ္ဌိတုမ္ပကဋ္ဌာဟဇာ။
ပတ္တာ အကပ္ပိယာ သဗ္ဗေ၊ ဝုတ္တာ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုကာတိ။

၆-ထာလကာစာတိ

- (၁) ကပ္ပိယာ ထာလကာ တိသော၊ တမ္ပာယော မတ္တိကာမယာ။
ဒါရု သောဝဏ္ဏ ရဇတ၊ မဏိ ဝေဠုရိယာမယာ။
- (၂) အကပ္ပိ ဖလိကာ ကာစ၊ ကံသဇာ ဂိဟိသန္တကာ။
သံသိကာ ကပ္ပိယာ တုမ္ပ၊ ဃဋ္ဌိဇာ တာဝကာလိကာတိ။

၇-ပဝါရဏာစာတိ

- (၁) ယေနီရိယာယထေနာယံ၊ ဘုဉ္ဇမာနော ပဝါရိတော။
တတော အညေန ဘုဉ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိ နုတိရိတ္တကံ။
- (၂) အာသနံ ဘောဇနဉ္စေ၊ အဘိဟာရေ သမိပတာ။
ကာယပါစာ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပဉ္စအင်္ဂါ ပဝါရဏာ။
- (၃) ဩဒနော သတ္တု ကုမ္မာသော၊ မစ္ဆော မံသဉ္စ ဘောဇနံ။
သာလိ ဝီဟိ သဝေါ ကင်္ဂ၊ ကုဒြုသ ဝရ ဂေါရုံမာ။
သတ္တန္တမေသံ ဓညာနံ၊ ဩဒနော ဘောဇဇယာဂူ စ။
- (၄) သာမာကာဒိ တိဏံ ကုဒြု၊ သကေဝရကစောရကော။
ဝရကေ သာလိယဉ္စေ၊ နိဝါရေ သင်္ဂဟံ ဂတော။
- (၅) ဘဋ္ဌဓညမယော သတ္တု၊ ကုမ္မာသော ယဝသမ္ဘဝေါ။
မံသော စ ကပ္ပိယော ဝုတ္တာ၊ မစ္ဆော ဥဒကသမ္ဘဝေါ။
- (၆) ဘုဉ္ဇန္တော ဘောဇနံ ကပ္ပ၊ မကပ္ပံ ဝါ နိသေယေ။
ဝါရိတော ဘိဟဋ္ဌံ ကပ္ပံ၊ တံ နာမေန ဣမန္တိ ဝါ။

- (၇) လာဇာ တံ သတ္တု ဘတ္တာနိ၊ ဂေါရသော သုဒ္ဓခဇ္ဇကော။
တဏှုလာ ဘဠပိဠု၊ ပုဟုကာ ဝေဠုယာဒိနိ။
- (၈) ဘတ္တံ ဝုတ္တာဝသေသာနိ၊ ရသယာဂုရသောပိ စ။
သုဒ္ဓယာဂု ဖလာဒိနိ၊ န ဇေနန္တိ ပဝါရဏံ။
- (၉) ပဝါရိတေန ဝုဠာယ၊ သဘုတ္တေန စ ဘောဇနံ။
အတိရိတ္တံ န ကာဘဗ္ဗိ၊ ယေန ပံ ဝါ ပုရေ ကဘံ။
- (၁၀) ကပ္ပိယံ ဂဟိတဉ္ဇေဝ၊ စွာရိတံ ဟတ္ထပါသကံ။
အတိရိတ္တံ ကရောဇ္ဇေဝံ၊ အလ မေကန္တိ ဘာသတု။
- (၁၁) န ကရေ နုပသမ္ပန္န၊ ဟဏ္ဍကံ ပေသယိဘူပိ။
ကာရေတုံ လဘတေ သဗ္ဗေ၊ ဘုဉ္ဇိတုံ ကမကာရကောကံ။

ဂ-ကာလိကစာတိ

- (၁) ပဋိဂ္ဂဟိတာ စတ္တာရော၊ ကာလိကာ ယာဝကာလိကံ။
ယာမကာလိကံ သတ္တာဟ၊ ကာလိကံ ယာဝဇီဝိကံ။
- (၂) ပိဋ္ဌံ မူလံ ဖလံ ခဇ္ဇံ၊ ဂေါရသော ခညဘောဇနံ။
ယာဂုသုပပ္ပဘုတယော၊ ဟောဇ္ဇေတေ ယာဝကာလိကာ။
- (၃) မဓုမုဒ္ဒိက သာလုကာ၊ စောစ မောစမ္မ ဇမ္ဗုဇံ။
ဖာရသံ နာဂိသန္တတ္တံ၊ ပါနကံ ယာမကာလိကံ။
- (၄) သာနုလောမာနိ ခညာနိ၊ ဌပေတွာ ဖလဇော ရသော။
မဓုကပ္ပုပ္ပိ အညတြ၊ သဗ္ဗော ပုပ္ဖရသောပိ စ။
- (၅) သဗ္ဗပတ္တရသော စေဝ၊ ဌပေတွာ ပက္ကဋ္ဌာကဇံ။
သီတောဒမဒ္ဒိတာဒိစ္စ၊ ပါကော ဝါ ယာမကာလိကော။
- (၆) သပ္ပိ နောနိတ တေလာနိ၊ မဓုဖာဏိတမေဝ စ။
သတ္တာဟ ကာလိကာ သပ္ပိ၊ ယေသံ မံသမဝါရိတံ။
- (၇) တေလံ တိလဝသေရဏှ၊ မဓုသာသပသမ္ဘဝံ။
ခုဒ္ဒါဘမရ မဓုကရိ၊ မက္ခိကာဟိ ကတံ မဓု။

- (၈) ရသာဒိဥစ္ဆုဝိကတံ၊ ပက္ခာ ပက္ခာ စ ဖာဏိတံ။
သဝတ္ထုပက္ခာ သာမံ ဝါ၊ ဝသာ ကာလေ အမာနုဿ။
အညေသံ န ပစေ ဝတ္ထု၊ ယာပကာလိကဝတ္ထုနံ။
- (၉) ဟလိဒ္ဓံ သိဂီဝေရဉ္စ၊ ဝစတ္တံ လသုဏံ ဝစာ။
ဥသီရံ ဘဒ္ဒမုတ္တဉ္စ၊ တိဝိသံ ကဋ္ဌကရောဟိဏီ။
ပဉ္စ မူလာဒိကဉ္စာပိ၊ မူလံ တံ ယာဝဇီဝိကံ။
- (၁၀) ဗိလင်္ဂံ မရိစ္ဆံ ကောဠ၊ ဖလံ ပိပ္ပလိ ရာဇိကာ။
တိဖလေ ရဏ္ဏကာဒိနံ၊ ဖလံ တံ ယာဝဇီဝိကံ။
- (၁၁) ကပ္ပါသ နိဗ္ဗုဒ္ဓဇ၊ ပဋ္ဌောလသုလသာဒိနံ။
သုပေယျပဏ္ဍိ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ပဏ္ဍိ တံ ယာဝဇီဝိကံ။
- (၁၂) ဌပေတွာ ဥစ္ဆုနိယျာသံ၊ သရသံ ဥစ္ဆုဇံ တစံ။
နိယျာသောစ တစောတဗျော၊ လောကံလောဟံ သိလာတထာ။
- (၁၃) သုဒ္ဓသိတ္တဉ္စ သေဝါလော၊ ယဉ္ဇကိဉ္စိ သုဗျာပိတံ။
ဝိကဋ္ဌာဒိပ္ပဘေဒဉ္စ၊ ဉာတဗ္ဗံ ယာဝဇီဝိကံ။
- (၁၄) မူလံ သာရံ တစော ဖေဂ္ဂ၊ ပဏ္ဍိ ပုပ္ဖံ ဖလံ လတာ။
အာဟာရတ္ထ မသာဓေန္တံ၊ သဗ္ဗံ တံ ယာဝဇီဝိကံ။
- (၁၅) သဗ္ဗကာလိကသမ္ဘောဇဂါ၊ ကာလေ သဗ္ဗဿ ကပ္ပတိ။
သတိ ပစ္စယေ ဝိကာလေ၊ ကပ္ပတေ ကာလိကတ္တယံ။
- (၁၆) ကာလယာမမတိက္ကန္တာ၊ ပါစိတ္တိံ ဇနယန္တုဘော။
ဇနယန္တိ ဉဘောပေတေ၊ အန္တေဝုတ္တဉ္စ သန္တိမိ။
- (၁၇) သတ္တာဟကာလိကေ သတ္တ၊ အဟာနိ အတိနာမိတေ။
ပါစိတ္တိံ ပါဠိနာရုဠေ၊ သပ္ပိဗ္ဗာဒိမိ ဒုက္ကဋ္ဌံ။
- (၁၈) နိဿဠလဒ္ဓံ မက္ခေယျ၊ နာဂံ နာဇ္ဈောဟရေယျ စ။
ဝိကပ္ပေန္တဿ သတ္တာဟေ၊ သာမဏေရဿ ဓိဠတော။
မက္ခနာဒိဉ္စ နာပတ္တိ၊ အညဿ ဒဒတောပိ စ။

- (၁၉) ယာဝကာလိကအာဒိနိ၊ သံသဋ္ဌာနိ ဘဟတ္တနာ။
ဂါဟာပယန္တိ သဗ္ဗာဝံ၊ တဿော ဝေ ပုဒ္ဓိရိတံ။
- (၂၀) ပုရေ ပဋိဂ္ဂဟိတဉ္စ၊ သတ္တာဟံ ယာဝဇီဝိကံ။
သေသကာလိကသမ္ပိဿံ၊ ပါစိတ္တိ ပရိဘုဉ္ဇေတော။
- (၂၁) ယာဝကာလိကသမ္ပိဿံ၊ ဣတရံ ကာလိကတ္တယံ။
ပဋိဂ္ဂဟိတံ တဒဟု၊ တဒဟေဝ စ ဘုဉ္ဇေယ။
- (၂၂) ယာမကာလိကသမ္ပိဿ၊ သေသမေဝံ ဝိဇာနိယံ။
သတ္တာဟကာလိကမိဿဉ္စ၊ သတ္တာဟံ ကပ္ပကေတရန္တိ။

— —

၉-ပဋိဂ္ဂါဟောတိ

- (၁) ဒါတုကာမာဘိဟာရော စ၊ ဟတ္ထပါသေ ရုဏက္ခမံ။
တိဓာ ဒေန္တေ ဒ္ဓိဓာ ဂါဟော၊ ပဉ္စင်္ဂေဝံ ပဋိဂ္ဂဟော။
- (၂) အသံဟာရေ တတ္ထ ဇာတေ၊ သုခုမေ စိဉ္စအာဒိနိ။
ပဏ္ဏေ ဝါသယုဘာရေ စ၊ ပဋိဂ္ဂါဟော န ရူဟတိ။
- (၃) သိက္ခာမရုဏလိင်္ဂေဟိ၊ အနပေက္ခ ဝိသဂ္ဂတော။
အစ္ဆေဒါနုပသမ္ပန္န၊ ဒါနာ ဂါဟောပသမ္ပတိ။
- (၄) အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ သဗ္ဗံ၊ ပါစိတ္တိ ပရိဘုဉ္ဇေတော။
သုဒ္ဓဉ္စ နာတိဗဟလံ၊ ကပ္ပတေ ဥဒကံ တဏာ။
- (၅) အင်္ဂလဂ္ဂမဝိစ္ဆန္တိ၊ ဒန္တက္ခိကဏ္ဍဂုထကံ။
လောဏသု ခေဋ္ဌသိဿံ၊ သေမှပုတ္တ ကရိသကံ။
- (၆) ဂုဏမတ္တိကမုတ္တာနိ၊ ဆာရိကဉ္စ တထာဝံဓေ။
သာမံ ဂဟေဝံ၊ သေဝေယျ၊ အသန္တေ ကပ္ပကာရကေ။
- (၇) ဒုရူပစိဏ္ဏေ ရဇောကိဏ္ဏေ၊ အထုဂ္ဂဟပဋိဂ္ဂဟေ။
အန္တောဝုတ္တေ သယံပဏ္ဏေ၊ အန္တောပဏ္ဏေ စ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ။

၁၀-မံသေသု စ အကပ္ပိယန္တိ

- (၁) မနုဿ ဟတ္ထိ အဿာနံ၊ မံသံ သုနခ ဒီပိနံ။
သီဟ ဗျုတ္တ တရစ္ဆာနံ၊ အစ္ဆဿ ဥဂရဿ စ။
- (၂) ဥဒ္ဓိဿ ကတမံသဉ္စ၊ ယဉ္စ အပ္ပဋ္ဌိဝေက္ခိတံ။
ထုလ္လစ္စယံ မနုဿာနံ၊ မံသေ သေသေသု ဒုက္ကဋ်။
- (၃) အဋ္ဌိပိ လောဟိတံ စမ္ပံ၊ လောမမေသံ န ကပ္ပတိ။
သစိတ္တကံဝ ဥဒ္ဓိဿ၊ ကတံ သေသာ အစိတ္တကာတိ။

—

၁၁-နိဿဂ္ဂိယာနိတိ

- (၁) အရူပိယံ ရူပိယေန၊ ရူပိယံ ဣတရေန စ။
ရူပိယံ ပရိဝတ္တေယျ၊ နိဿဂ္ဂိ ဣခ ရူပိယံ။
- (၂) ကဟာပဏော သဇ္ဈ၊ သိင်္ဂိ၊ ဝေါဟာရူပဂ မာသကံ။
ဝတ္ထမုတ္တာဒိ ဣတရံ၊ ကပ္ပံ ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု စ။
- (၃) ဣမံ ဂဟေတွာ ဘုတွာ ဝါ၊ ဣမံ ဒေတိ ကရာနယ။
ဒေမိ ဝါတိ သမာပန္နေ၊ နိဿဂ္ဂိ ကယဝိက္ကယေ။
- (၄) အတ္တနော အညဟော လာဘံ၊ သံသယညဿ ဝါ နတံ။
ပရိဏာမေယျ နိဿဂ္ဂိ၊ ပါစိတ္တိ ဧာပိ ဒုက္ကဋ်။
- (၅) အနိဿဇ္ဇိတွာ နိဿဂ္ဂိ၊ ပရိဘုဉ္ဇေ န ဒေယျ ဝါ။
နိဿဋ္ဌံ သကသညာယ၊ ဒုက္ကဋ် အညထေတရန္တိ။

—

၁၂-ပါနိတ္တိတိ

- (၁) မုသာဝါဒေါမသဝါဒေါ၊ ပေသုညဟရဏေ တထာ။
ပဒေသောဓမ္မသာဂါရာ၊ ဥဇ္ဈာပနကခိယျနေ။
- (၂) တလသတ္တိ အနာဒရာ၊ ကုက္ကုစ္စုပ္ပါဒနေသု စ။
ဂါမပ္ပဝေသနာ ပုစ္ဆာ၊ ဘောဇနေ စ ပရမ္ပရာ။

- (၃) အနုဒ္ဓရိတော ဂမနေ၊ သေယံ သေနာသနာနိ ပါ။
ဣတ္ထိယာဒ္ဓါနဂမနေ၊ ဧကေကာယ နိသိဒ္ဓေန။
- (၄) ဘိဝံသပနာ ကောဋ္ဌန အညဝါဒေါ၊
ဝိဟေသ ဒုဋ္ဌုလ္လပကာသဆာဒေါ။
- ဟာသောဒကေ နိစ္ဆုဘဏ ဝိဟာရာ၊
ပါစိတ္တိ ဝုတ္တာနုပဒ္ဓေသာယေတိ။

၁၃-သမဏကပ္ပါတိ

- (၁) ဘူတဂါမ သမာရမ္ဘေ၊ ပါစိတ္တိ ကတကပ္ပိယံ။
နခေန ပါဂ္ဂိသတ္ထေဟိ၊ ဘဝေ သမဏကပ္ပိယံ။
- (၂) သမူလခန္ဓဗီဇဂ္ဂ၊ ဖဋ္ဌုပိဇပ္ပဘာဝိတော။
ဒမာရမ္ဘ ဒုက္ခဋံ ဗီဇံ၊ ဘူတဂါမ ပိယောဇိတံ။
- (၃) နိဗ္ဗတ္တဗီဇံ နော ဗီဇ၊ မကတဉ္စာပိ ကပ္ပတိ။
ကဋ္ဌာဟ ဗဒ္ဓဗီဇာနိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါပိ ကာရယော။
- (၄) ကောဗဒ္ဓေသု ပိဇေသု၊ ဘာဇနေ ဝါပိ ဘူမိယံ။
ကတေ စ ကပ္ပိယေကသ္မိံ၊ သဗ္ဗေသ္မေဝ ကတံ ဘဝေ။
- (၅) နိက္ခိတ္တေ ကပ္ပိယံ ကတော၊ မူလပဏ္ဏာနိ ဇာယရုံ။
ကပ္ပိယံ ပုန ကာရေယျ၊ ဘူတဂါမော ဟိ သော တဒါ။
- (၆) သပဏ္ဏော ဝါ အပဏ္ဏော ဝါ၊ သေဝါလောဒက သမ္ဘဝေါ။
စေတိယာဒိသု သေဝါလော၊ နိက္ခန္ဓ ဒုတ္တိပတ္တကော။
ဘူတဂါမောပ ဗီဇမ္ပိ၊ မူလပဏ္ဏေ ဝိနိဂ္ဂတေ။
- (၇) သဋ္ဌာဒိပိဋေ သေဝါလော၊ မကုဋံ အဟိဆတ္တကံ။
ဒုက္ခဋသေဝ ဝတ္ထုနိ၊ ဖုလ္လ မဗျဝဟာရိတံ။
- (၈) လာခါနိယျာသ ဆတ္တာနိ၊ အလ္လရုက္ခေ ဝိကောပိယ။
ဂဏှတော ကတ္ထ ပါစိတ္တိ၊ ဆိန္ဒုတော ဝါပိ အက္ခရံ။

- (၉) ပိဋေတုံ နာဠိကေရာဒိံ၊ ဒါရမက္ကဋ္ဌကာဒိနာ။
ဆိန္ဒိတုံ ဂဏ္ဍိကံ ကာတုံ၊ တိဏာဒိံ န စ ကပ္ပတိ။
- (၁၀) ဘူတာဂါမံ ဗိဇံ ဝါ၊ ဆိန္ဒု ဘိန္ဒောစိနာဟိ ဝါ။
ဗာလေဟိ ဝိဇ္ဈ ပစ ဝါ၊ နိယမေတွာ န ဘာသယေ။
- (၁၁) ဣမံ ကဇရာဟိ ကပ္ပိယံ၊ ဣမံ ဂဏ္ဍေဒ မာဟရ။
ဣမံ ဒေဟိ ဣမံ သောမေ၊ ဟေဝံ ဝဋ္ဋတိ ဘာသိတုန္တိ။

၁၄-ဘူမိယောဂိ

- (၁) သမ္ပုတုဿာဝနန္တာ စ၊ ဂေါနိသာဒိ ဂဟပ္ပတိ။
ကပ္ပိယာ ဘူမိယော ယာသု၊ ဝုတ္တံ ပက္ကဉ္စ ကပ္ပတိ။
- (၂) ဝါသတ္ထာယ ကတေ ဂေဟေ၊ အံသိကေ ဝေကသန္တကေ။
ကပ္ပိယာ ကုဋ္ဌိ လဒ္ဓဗ္ဗာ၊ သဟသေယျပ္ပဟောနကေ။
- (၃) ဂေဟေ သံဃဿ ဝေကဿ၊ ကရမာနေဝ မီရယံ။
ပဌမိဋ္ဌကထမ္ဘာဒိံ၊ ဌပေယျုဿာဝနန္တိကာ။
“ကပ္ပိယကုဋ္ဌိံ ကရောမ၊ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိံ ကရောမာ”တိ။
- (၄) ယေဘုယျေနာပရိက္ခိတ္တော၊ အာရာမော သကလောပိ ဝါ။
ဝုစ္စတေ၊ ဂေါနိသာဒိတိ၊ သမ္ပုတိ သံဃသမ္ပတာ။
- (၅) ဘိက္ခု ဌပေတွာ အညေဟိ၊ ဒိန္ဒော တေသံ သန္တကော။
အတ္ထာယ ကပ္ပကုဋ္ဌိယာ၊ ဂေဟော ဂဟပတိ မတော။
- (၆) အကပ္ပကုဋ္ဌိယာ ဝုတ္တံ၊ သပ္ပိအာဒိဟိ မိဿိတံ။
ဝဇေယျ အန္တောဝုတ္တတ္တံ၊ ပုရိမံ ကာလိကဒ္ဓယံ။
- (၇) တေဟေဝ ဘိက္ခုနာ ပက္ကံ၊ ကပ္ပတေ ယာပဇီဝိကံ။
နိရာမိသံ သတ္တာဟံ၊ သာမိသေ သာမပါကတာ။

- (၈) ဥဿာဝနန္တိကာ ယေဟိ၊ ထမ္ဘာဒီဟိ အမိဋ္ဌိတာ။
တေသုယေဝါပနိတေသု၊ တဒညေသုပိ တိဋ္ဌတိ။
- (၉) သဗ္ဗေသု အပနိတေသု၊ ဘဝေ ဇဟိတဝတ္ထုကာ။
ဂေါနိသာဒိ ပရိက္ခိတ္တေ၊ သေသာ ဆဒနဝိပ္ပမာတိ။

— — —

၁၅-ဥပဇ္ဈာစေရဝတ္ထာနိတိ

- (၁) နိဿာယုပဇ္ဈာစရိယေ၊ ဝသမာနော သုပေသလော။
ဒန္တကဋ္ဌာသနံ တောယံ၊ ယာဂုံ ကာလေ ဒဒေ သဒါ။
- (၂) ပတ္တေ ဝတ္တံ စရေ ဂါမ၊ ပွဝေသေ ဂမနာဂမေ။
အာသနေ ပါဒပိဋ္ဌေ စ၊ ကထလောပါဟနစိဝရေ။
- (၃) ဘောဇနိယပါနိယေသု၊ ပစ္စပ္ပဿာဝဋ္ဌာနိသု။
ဝိဟာရသောဓန္တေ၊ ဝတ္တံ၊ ပုန ပညာပနေ တတာ။
- (၄) န ပပ္ဖေါဋ္ဌေယျ သောဓန္တော၊ ပဋိဝါဟေ စ သင်္ဂဏေ။
ဝိဟာရံ ဘိက္ခု ပါနိယ၊ သာမန္တာ သယနာသနံ။
- (၅) နှာနေ နှာတဿ ကာတဗ္ဗေ၊ ရင်္ဂပါကေ စ ဓောဝနေ။
သိဗ္ဗနေ စိဝရေ ထေဝေ၊ ရဇန္တော န ဝဇေ ဌိတေ။
- (၆) ကေစ္စဿ အနာပုစ္ဆာ၊ ပတ္တံ ဝါ စိဝရာနိ ဝါ။
န ဒဒေယျ န ဂဏှေယျ၊ ပရိက္ခာရဉ္စ ကိဉ္စနံ။
- (၇) ကေစ္စံ ပစ္ဆာတော ကာတံ၊ ဂန္တုံ ဝါ ကဿ ပစ္ဆတော။
ပိဏ္ဏပါတဉ္စ နိန္တေတံ၊ နိဟရာပေတု မတ္တနော။
- (၈) ကိစ္စယံ ပရိကမ္ပံ ဝါ၊ ကေသစ္ဆေဒဉ္စ အတ္တနော။
ကာရာပေတုံ ဝါ ကာတုံ ဝါ၊ အနာပုစ္ဆာ န ဝဋ္ဌတိ။
- (၉) ဂါမံ သုသာနံ နိဿိမံ၊ ဒိသံ ဝါ ဂန္တု မိစ္ဆတော။
အတ္တနော ကိစ္စယံ ဝါပိ၊ အနာပုစ္ဆာ န ဝဋ္ဌတိ။

- (၁၀) ဥပ္ပန္နံ အရတိံ ဒိဋ္ဌိံ၊ ကုက္ကုစ္စံ ဝါ ဝိနောဒယေ။
ကရေယျ ဝါပိ ဥဿုက္ကံ၊ သံဃာယတ္တေသု ကမ္မိသု။
- (၁၁) ဂိလာနေ စ သုပဋ္ဌေယျ၊ ဝုဠာနံ နေသမာဂမေ။
ဝတ္တဘေဒေန သဗ္ဗတ္ထ၊ အနာဒရေန ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ။

၁၆-ဝစ္စပ္ပဿာဝဌာနိကန္တိ

- (၁) န ကရေယျ ယထာဝုနံ၊ ဝစ္စံ ယာတာနုဗ္ဗိယာ။
ဝစ္စပ္ပဿာဝကုဋ္ဌိယော၊ နှာနတိတ္ထဉ္စ လဗ္ဘတိ။
- (၂) ပဝိသေယျုဗ္ဘဇိတော နော၊ သဟသာ ပဝိသေယျ စ။
ဥက္ကာသိတော ဝုဗ္ဘဇေယျ၊ ပါဒုကာသေဝ သဏ္ဍိတော။
- (၃) န ကရေ နိတ္ထုနံ ဝစ္စံ၊ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ ခါဒယံ။
ဝစ္စပ္ပဿာဝဒေါဏီနံ၊ န ကရေယျုဘယံ ဗဟိ။
- (၄) ကူပေ ကဋ္ဌံ န ပါတေယျ၊ ခေဋ္ဌံ ပဿာဝဒေါဏီယာ။
နှာဝလေခေယျ ဖရသေ၊ နုဟတဉ္စာပိ ဓောဝယေ။
- (၅) န နိက္ခမေယျ သဟသာ၊ ဝုဗ္ဘဇိတော န နိက္ခမေ။
စပု စပု နာစမေယျ၊ ဥက္ကာပဉ္စ ဝိသောဓယေတိ။

၁၇-အာပုစ္ဆကရဏန္တိ

- (၁) အနုဇ္ဈိဋ္ဌောဝ ထေရေန ပါတိမောက္ခံ န ဥဒ္ဓိသေ။
ဓမ္မံ န ကထယေ ပဉ္စ၊ န ပုစ္ဆေ န စ ဝိဿဇေ။
- (၂) အာပုစ္ဆိတော ကထေန္တဿ၊ ပုန ဝုဇ္ဈတရာဂမေ။
ပုန အာပုစ္ဆနံ နတ္ထိ၊ ဘတ္တဂ္ဂေ စာနုမောဒတော။
- (၃) ဝသန္တော စ အနာပုစ္ဆာ၊ ဝုဇ္ဈေနက ဝိဟာရကေ။
န သဇ္ဈာယေယျ ဥဒ္ဓေသံ၊ ပရိပုစ္ဆဉ္စ နော ဒဒေ။

- (၄) ဓမ္မံ န ဘာသယေ ဒိပံ၊ န ကရေ န စ ဝိဇ္ဈပေ။
ဝါတပါနံ ကဝါဠံ ဝါ၊ ဝိဝရေယျ ထကေယျ စ။
- (၅) စကံမေ စကံမန္တောပိ၊ ဝုဗ္ဗေန ပရိဝတ္တယေ။
ဧ ယန ဝုဗ္ဗော သသဃံသဋ္ဌိ၊ ကဏ္ဏေနေနံ န ဘန္တယေကံ။

၁၈-နဂ္ဂေါတိ

- (၁) နဂ္ဂေါ မဂ္ဂံ ဝဇေ ဘုဉ္ဇေ၊ ပိဝေ ခါဒေ န သာယယေ။
န ဂဏှေ န ဒဒေ နေဝ၊ ဝန္တေ ဝန္တာပယေယျ ဝါ။
- (၂) ပရိကမ္မံ န ကာရေယျ၊ န ကရေ ပဋိဆာဒိသု။
ပရိကမ္မေ ဒု ဝေ ဝတ္ထ၊ စ္ဆာဒိ သဗ္ဗတ္ထ ကပ္ပိယာတိ။

၁၉-နှာနကပ္ပေါတိ

- (၁) န စ နှာယေယျ ထေရာနံ၊ ပုရတော ပရိ ဝါ တထာ။
ဒဒေယျ ဩတရန္တာနံ၊ မဂ္ဂမုတ္တရမာနကော။
- (၂) ကုဋ္ဌတ္တမ္ဘ တရုဋ္ဌာနေ၊ နှာယမာနော န ဃံသယေ။
ကာယံ ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထေန၊ ကုရုဝိန္ဒကသုတ္တိယာ။
- (၃) မလ္လကေ နာညမညံ ဝါ၊ သရီရေန န ဃံသယေ။
ကပါလိဋ္ဌကခဏ္ဍာနိ၊ ဝတ္ထဝဋ္ဌံ စ ဝဗ္ဗတိ။
- (၄) သဗ္ဗေသံ ပုထုပါဏီ စာ၊ ကလ္လဿာ ကတမလ္လကံ။
ဝါသာဏဖေဏကထလာ၊ ကပ္ပန္တိ ပါဒဃံသနေကံ။

၂၀-အဝဋ္ဌိယောတိ

- (၁) ဥက္ခိတ္တာ နုပသမ္ပန္န၊ နာနာသံဝါသ ဣတ္ထိယော။
နဝေါ စ ဂရုကဋ္ဌော စ၊ ပဏ္ဏကော စ အဝဋ္ဌိယာတိ။

၂၁-စမ္ပန္နိ

- (၁) မိဂါဇေဋ္ဌကစမ္မာနိ၊ ကပ္ပန္နိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။
လောဟိတေဏီ ပသဒါ စ၊ ကုရုဂံ မိဂဇာတိကာ။
- (၂) အနုညာတတ္တယာ အညံ၊ စမ္ပံ ဒုက္ခဒုက္ခတ္တကံ။
ထဝိကောပါဟနေ စမ္ပံ၊ သဗ္ဗံ ကပ္ပတျ မာနုသန္တိ။

၂၂-ဥပါဟနာ စေဝါတိ

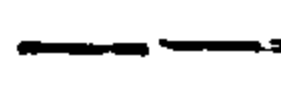
- (၁) မဇ္ဈဒေသေ န ကပ္ပန္နိ၊ ဂဏင်္ဂဏူပါဟနာ နဝါ။
သဗ္ဗဿ ကပ္ပန္တာရာမေ၊ သဗ္ဗတ္တာ ကလ္လကဿ စ။
- (၂) သဗ္ဗနီလကဩဒါတ၊ ပီတလောဟိတကဏ္ဍကာ။
မဟာရင်္ဂ မဟာနာမ၊ ရင်္ဂရတ္တာ ဥပါဟနာ။
- (၃) သဗ္ဗမဉ္ဇိဋ္ဌိကာ စိတြာ၊ နီလပီတာဒိဝဒ္ဓိကာ။
တိတ္ထိရပတ္တိကာ မေဏ္ဍ၊ အဇဝိသာဏဝဒ္ဓိကာ။
- (၄) ခလ္လဗဒ္ဓါ ပုဋ္ဌဗဒ္ဓါ၊ တူလပုဏ္ဏာ စုပါဟနာ။
ပါဠိဂုဏ္ဏိမကာ မောရ၊ ပိဗ္ဗေန ပရိသိဗ္ဗိတာ။
- (၅) ဝိစ္ဆိကာဋ္ဌိကတာ သီဟ၊ ဗျဿုဒ္ဓါဇိနဒီပိနံ။
မဉ္ဇာရကာဋ္ဌကောလူက၊ စမ္ပေဟိ စ ပရိက္ခတာ။
ပါဒုကာ သင်္ကမနိယာ၊ ကောစိ ဓာရေယျ ဒုက္ခဒ္ဓိ။
- (၆) နီလာဒိဝဏ္ဏံ သကလ၊ ပုဉ္ဇိတော ဝေကဒေသကံ။
ဥပါဟနာ ဝဋ္ဌဉ္ဇေယျ၊ ဟာရေတွာ ခလ္လကာဒိကန္တိ။

၂၃-အနောလောကီယန္တိ

- (၁) သာရတ္ထော ဣတ္ထိယာ ယောနိံ၊ မုခံ ဝါ ဘိက္ခဝါယိကာ။
ပရဿ ပတ္တမုဇ္ဈာန၊ သညိ ဝါ အတ္တနော မုခံ။
အာဒါသောဒကပတ္တေ ဝါ၊ ဩလောကေယျဿ ဒုက္ခဒ္ဓန္တိ။

၂၄-အဉ္စနိတိ

- (၁) ဝဇ္ဇာဌသောဌသံသာ ဝါ၊ မဌာ ဝဇ္ဇတိ အဉ္စနိ။
တိဿောပိ မူလေ ဂီဝါယံ၊ လောခါ ကောဝ ပဋိဟံ။
- (၂) ယံကိဉ္စိ ရူပံ၊ မာလာဒိ၊ ကမ္မံ မကရဒန္တကံ။
ဂေါမုတ္တကခုစန္ဒာဒိ၊ ဝိကာရံ နေတ္ထ ဝဇ္ဇတိ။
- (၃) လဗ္ဗေကဝဏ္ဏသုတ္တေန၊ သိဗ္ဗိတုံ ယဝိကာ ဘယာ။
သိပါဠိ ကုဉ္စိကာ ကောသော၊ သလာကာပိ အစိတ္တဂာ။
- (၄) သင်္ခနာဘိ ဝိသာဏဋ္ဌိ၊ နဌဒန္တမယာ တထာ။
ဖလကဌမယာ ဝေဠု၊ လာခါလောဟမယာ ပန။
- (၅) အဉ္စနိယော သလာကာယော၊ ဓူမနေက္ကာ စ လဗ္ဗရေ။
တထာ သတ္တကဒဏ္ဍာနိ၊ နတ္ထုဒါနာ စ တမ္မယာတိ။

၂၅-အကပ္ပိယသယနာနိတိ

- (၁) အာသန္နိ တူလီ ပလ္လကော၊ ပဋိတံ ဂေါနစိတ္တကံ။
ပဋ္ဌလိ ပိကတိ ဥဒ္ဓ၊ လောမိ ကေန္တ လောမိကာ။
- (၂) ကုဉ္စိ ကောသေယံ၊ ကဋ္ဌိဿံ၊ ဟတ္ထိ အဿ ခုထတ္တရာ။
ဇိနပ္ပဝေဏီ ကဒလိ၊ မိဂပ္ပဝရ အတ္တရာ။
- (၃) သလောဟိတ ဝိတာနဉ္စ၊ ဘတောရတ္ထု ပဝာနကံ။
အကပ္ပိယာနိ တောနိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ ပရိဘုဉ္စကော။
- (၄) အာသန္ဒာဒိတ္တယာ သေသေ၊ လဗ္ဗတေ ဂိဟိသန္တကေ။
ဓမ္မာသနေ စ ဘတ္တဂေါသရေ ဝါပိ နိသိဒိတုံ။
ဘူမတ္ထရဏသင်္ခေပေ၊ သယိတုဉ္စာပိ ကပ္ပတိ။
- (၅) စတုရံသပိဌာ သတ္တ၊ ဂံ၊ ပဉ္စဂုံစပါဒကာ။
တူလောနဒ္ဓါ သရေယေဝ၊ မဉ္စပိဌာ နိသိဒိတုံ။
- (၆) စောဌဝါကုဏ္ဏပဏ္ဏာနံ၊ တိဏာနဉ္စေဝ ပူရိတာ။
စိဝရစ္ဆဝိယော မဉ္စ၊ ဘိသိ သဗ္ဗတ္ထ ကပ္ပိယာ။

- (၇) တူလတ္တယံ ဘိသိဂဗ္ဗော၊ လောမာနိ မိဂပက္ခိနံ။
ဗိဗ္ဗောဟနေ အနုညာတံ၊ တူလဝဇ္ဇံ မဿရကေ။
- (၈) မနုဿလောမ မုဏ္ဍာယံ၊ ပဏ္ဏေ ပုပ္ဖံ တမာလကံ။
သုဒ္ဓိံ န အာသနဉ္စေ၊ လဗ္ဘ မပ္ပဋိဝေက္ခိတန္တိ။

၂၆-သမာနာသနိကောပိစာတိ

- (၁) တိဝဿန္တရာ နုညာတံ၊ ဘိက္ခုန မေကမာသနံ။
သတ္တဝဿ တိဝဿေဟိ၊ ပဉ္စဝဿော နိသီဒိတုံ။
- (၂) ဌပေတွာ ပဏ္ဍကံ ဣတ္ထိံ၊ ဉာတောဗျဉ္ဇနံ မုနိ။
ဒီဃာသနေ အနုညာသိ၊ သဗ္ဗေဟေဝ နိသီဒိတုံ။
- (၃) အန္တံ ဒီဃာသနံ တိဏ္ဍံ၊ ယံ ပဟောတိ နိသီဒိတုံ။
မဉ္ဇကေ ဝါပိ ပိဌေ ဝါ၊ ဒိန္တံ လဗ္ဘံ နိသီဒိတန္တိ။

၂၇-အသံဝါသိကောစာတိ

- (၁) ဉက္ခိတ္တာ နုပသမ္ပန္နော၊ ဘိက္ခုနိ ဆိန္ဒမူလကော။
နာနာသံဝါသ နိသီမ၊ ဌိတဝေဟာသ သဏ္ဌိတာ။
ကောဒသ အဘဗ္ဗာ စ၊ အသံဝါသာတိ ဒီပိတာတိ။

၂၈-ကမ္မန္တိ

- (၁) ဝဂ္ဂေန အဓမ္မကမ္မံ၊ သမဂ္ဂေန အဓမ္မိကံ။
ဝဂ္ဂေန ဓမ္မကမ္မဉ္စ၊ သမဂ္ဂေန စ ဓမ္မိကံ။
စတုတ္ထိယေဝ နုညာတံ၊ သေသကမ္မေသု ဒုက္ကဋ္ဌံ။
- (၂) စတုဝဂ္ဂေါ ပဉ္စဝဂ္ဂေါ၊ ဒသ ဝိသတိ ဝဂ္ဂိကော။
တိရေက ဝိသတိဝဂ္ဂေါ၊ ပဉ္စသံဃာ ဝိဘာဝိတာ။

- (၃) စတုဝဂ္ဂေတ္တ အဗ္ဘာနု၊ ပသမ္ပဒပ္ပဝါရဏာ။
ပဉ္စဝဂ္ဂေါ စ အဗ္ဘာနံ၊ မဇ္ဈဒေသုပသပ္ပဒံ။
- (၄) ဒသဝဂ္ဂေါ စ အဗ္ဘာနံ၊ ဌပေတော သဗ္ဗကမ္ပိကော။
ဣတရော သဗ္ဗကမ္မေသု၊ ကမ္မပ္ပတ္တောတိ ဒီပိကော။
- (၅) စတုဝဂ္ဂေန ကတ္တဗ္ဗေ၊ စတ္တာရော ပကတတ္တကာ။
ကမ္မပ္ပတ္တာ ပရေ ဆန္ဒာ၊ ရဟာ သေသေပျယံ နယော။
- (၆) စတုဝဂ္ဂါဒိ ကတ္တဗ္ဗံ၊ အသံဝါသ ကမ္မာရဟ။
ဂရုကဋ္ဌေ သုညတရံ၊ ကတောန ဂဏပူရကံ။
ပရိဝါသာဒိကံ ကမ္ပံ၊ ကတံ ကပ္ပဉ္စ ဒုက္ကဋ္ဌံ။
- (၇) အဓမ္မကမ္ပံ ဝါရေယျ၊ အန္တရာယေ ဒုဝေ တယော။
ဒိဋ္ဌာဝိမေကော မိဋ္ဌာနံ၊ ဝါရေန္တေဝ တတောမိကာ။
- (၈) ကမ္မာရဟာ အသံဝါသာ၊ ခိတ္တစိတ္တ ဒုခဋ္ဌိတာ။
ဧတေသံ သံဃမဇ္ဈမ္ပိ၊ ပဋိက္ခေပေါ န ရူဟတိ။
- (၉) ပကတတ္တေက သီမဋ္ဌ၊ သမသံဝါသ ဘိက္ခုနော။
အာရောစေန္တဿန္တမသော၊ နန္တရဿာပိ ရူဟတိ။
- (၁၀) ကောပေတုံ ဓမ္မိကံ ကမ္ပံ၊ ပဋိက္ခောသေယျ သမ္ပုခါ။
တိရောက္ခော ကာယသာမဂ္ဂိ၊ ဆန္ဒံ နော ဒေယျ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ။

၂၉-မိစ္ဆာဇိဝဝိဝဇ္ဇနာတိ

- (၁) ဒါရုံ ဝေဠု ဖလံ ပုပ္ဖံ၊ စုဏ္ဏံ နှာန မုခေါဒကံ။
မတ္တိကာ ဒန္တကဋ္ဌာဒိ၊ န ဒေဒေ ကုလသင်္ဂဟာ။
- (၂) ပါရိဘဋျကတာ မုဂ္ဂ၊ သုပ္ပတာ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇယာ။
ပဟေဏ ဒုတကမ္မေန၊ ဇာသံပေသနိယေန ဝါ။

(၁၁၂)

ခုဒ္ဒသိက္ခာပါဌ်

- (၃) အနုပ္ပါဒါနပ္ပဋိပိဏ္ဏ၊ ဝေဇ္ဇကမ္မေန ဝါ ပန။
နာညေန ပါပိ သမ္ပဒ္ဓ၊ ပဋိကုဋ္ဌေန ဇီဝယေ။
- (၄) ဝိညတ္တိ နေသနာဘူတ၊ လ္လပနာ ကုဟနာဒိဟိ။
ကုလဒ္ဓသာဒိ နုပ္ပန္န၊ ပစ္စယေ ပရိဝဇ္ဇယေတိ။

၃၀-၀တ္တနိ

- (၁) အာဂန္တုကော န အာရာမံ၊ ပဝိသေ သဥပါဟနော။
သဆတ္တော ဂုဏ္ဏိတော သိသေ၊ ကရိတွာ ဝါပိ စိဝရံ။
- (၂) ပါနိယေန န ဓောဝေယျ၊ ပါဒေ ဝုစ္ဆတရေပိ စ။
အာဝါသိကေ ဘိဝါဒေယျ၊ ပုစ္ဆေယျ သယနာသနံ။
- (၃) ဂမိကော ပဋိသာမေတွာ၊ ဒါရုမတ္တိကဘဏ္ဍကံ။
ဂိဟာရဉ္စ ယကေတွာန၊ အာပုစ္ဆ သယနာသနံ။
- (၄) အာပုစ္ဆိတဗ္ဗေ အသတိ၊ သံဂေါပေတွာန သာဓုကံ။
ပက္ကမေယျညထာ တဿ၊ ပက္ကန္တံ န စ ကပ္ပတိ။
- (၅) အာဝါသိကော ပညာပေယျ၊ ဝုဇ္ဇာဂန္တုဿ အာသနံ။
ဥပနိက္ခိပေ ပါဒေါဒါ၊ ပွဘုတိံ ပတ္တစိဝရံ။
- (၆) ပစ္စုဂ္ဂန္တာန ဂဏှေယျ၊ ပါနိယေန စ ပုစ္ဆယေ။
အာဂန္တုကေ ဘိဝါဒေယျ၊ ပညပေ သယနာသနံ။
- (၇) အဇ္ဈာဝုတ္တ မဝုတ္တံ ဝါ၊ ဂေါစရာ ဂေါစရံ ဝဒေ။
ဝစ္စပ္ပဿာဝဌာနာနိ၊ ကတိကံ သေက္ခသမ္ပတိံ။
- (၈) ပဝေသနိက္ခမေ ကာလံ၊ ပရိဘောဇိယ ပါနိယံ။
နိသိန္ဓောဝ နဝကဿ၊ ဧတံ သဗ္ဗံ သမုဒ္ဒိသေတိ။

၃၁-ဝိကပ္ပနာစေတီ

- (၁) သမ္ဗုဒ္ဓါ ပရမ္မုဒ္ဓါတိ၊ ဒုဝေ ဝုတ္တာ ဝိကပ္ပနာ။
သမ္ဗုဒ္ဓါယ ဝိကပ္ပေန္တော၊ ဗျတ္တိဿေကဿ သန္တိကေ။
“ဣမံ စိဝရံ တုယံ၊ ဝိကပ္ပေမိ”တိ ဘာသယေ။
- (၂) ဧတ္တာဝတာ နိဓေတံပ၊ ကပ္ပတိ န စ ကပ္ပတိ။
ပရိဘောဂါဒိကံ တေန၊ အပစ္စုဒ္ဓေဋ္ဌဘာဝတော။
- (၃) “မယံ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ
ကရေဟိ”တိ တေန ပစ္စုဒ္ဓေဋ္ဌေယေဝ၊ ပရိဘောဂါဒိ ကပ္ပတိ။
- (၄) အပရာ သမ္ဗုဒ္ဓါဝေကာ၊ ဘိက္ခုဿေကဿ သန္တိကေ။
ဂဟေတွာ နာမမေကဿ၊ ပဉ္စန္ဒံ သဟဓမ္မိနံ။
- (၅) “ဣမံ စိဝရံ တိဿဿ ဘိက္ခုနေ၊ တိဿာယ ဘိက္ခုနီယ၊
တိဿဿ သာမဏေရဿ၊ တိဿာယ သာမဏေရီယ၊ တိဿာယ
သိက္ခမာနာယ ဝိကပ္ပေမိ”တိ ဝတ္ထုဗျူတေန ဘိက္ခုနာ “တိဿဿ
ဘိက္ခုနေ၊ တိဿာယ ဘိက္ခုနီယ၊ တိဿဿ သာမဏေရဿ၊
တိဿာယ သာမဏေရီယ၊ တိဿာယ သိက္ခမာနာယ သန္တကံ
ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရေဟိ”တိ
ဝတ္ထုဗျူ။
- (၆) ပရမ္မုဒ္ဓါ ဝိကပ္ပနေ၊ ကဿန္တိကေဝ မိရယေ။
“ဣမံ စိဝရံ တုယံ၊ ဝိကပ္ပနတ္ထာယ ဒမ္မိ”တိ။
- (၇) တေန ဝတ္ထုဗျူ “ကော တေ မိတ္တော ဝါ သန္တိဋ္ဌော ဝါ”တိ
ဣတရေန စေဝံ ဝတ္ထုဗျူ “တိဿော ဘိက္ခုတိ ဝါ၊ တိဿာ ဘိက္ခု-
နီတိ ဝါ၊ တိဿော သာမဏေရေတိ ဝါ၊ တိဿာ သာမဏေရီတိ
ဝါ၊ တိဿာ သိက္ခမာနာ”တိဝါ၊ ပုန တေန “အဟံ တိဿဿ
တိဿာယ ဝါ ဒမ္မိ”တိ ဝိကပ္ပိဟေ တေန ဝ “တိဿဿ
ဘိက္ခုနေ၊ တိဿာယ ဘိက္ခုနီယ၊ တိဿဿ သာမဏေရဿ၊
တိဿာယ သာမဏေရီယ၊ တိဿာယ သိက္ခမာနာယ သန္တကံ

ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရောဟိ”တိ
ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ။

- (ဂ) ဒုရသန္တိကဇ္ဈကတ္တ၊ ဗဟုဘာဝံ ဝိဇာနိယ။
ဧတံ ဣမန္တိ ဧတာနိ၊ ဣမာနိတေတ္ထ ယောဇယေ။
- (ဇ) ဒသာဟံ မာသမေကံ ဝါ၊ ပဉ္စ ဝါ ကထိနတ္ထတေ။
ပါရိပုရတ္ထ မုနဿ၊ ပစ္စာသာ သတိ မာသကံ။
နုပ္ပါဒယတိ နိဿဂ္ဂိ၊ နာမိဋ္ဌိတ ဝိကပ္ပိတန္တိ။

၃၂-နိဿယောတိ

- (၁) ဗျတ္တဿ ပဉ္စဝဿဿ၊ နတ္ထိနိဿယကာရိယံ။
ယာဝဇိဝမ္ပိ အဗျဇတ္တာ၊ နိဿိတောယေဝ ဇိဝတိ။
- (၂) ဧကံသံ စိဝရံ ကတ္တာ၊ ပဂ္ဂဏှိတ္တာန အဉ္စလိံ။
ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိသိဒ္ဓိတ္တာ၊ ဝဒေ ယာဝတတိယကံ။
- (၃) “အာစရိယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ၊ အာယသ္မတော
နိဿာယ ဝစ္ဆာမိ”တိ။
- (၄) ပက္ကန္တေ ပက္ခသင်္ကန္တေ၊ ဝိဗ္ဘန္တေ စာပိ နိဿယော။
မရဏာဏတ္ထုပဇ္ဈာယ၊ သမောဓာနေဟိ သမ္ပတိ။
- (၅) နိဿာယ န ဝဒေ လဇ္ဇိံ၊ အပုဉ္ဗံ ဌာန မာဂတော။
အာဂမေ စတုပဉ္ဇာဟံ၊ ဉာတုံ ဘိက္ခု သဘာဂတံ။
- (၆) အဒ္ဓိကဿ ဂိလာနဿ၊ ဂိလာနုပဋ္ဌကဿ စ။
ယာစိတဿ အရညေ ဝါ၊ သလ္လက္ခန္တေန ဖာသုကံ။
သဘာဂေ ဒါယကေ သန္တေ၊ ဝသိတုံ တာဝ လဗ္ဘတိတိ။

၃၃-ကာယဗန္ဓနန္တိ

- (၁) အကာယဗန္ဓနော ဂါမံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ ပဝိသေယျ စေ။
ဗန္ဓေယျ ယတ္ထ သရတိ၊ တတ္ထေ ဝါ သတိယာ ဂတော။

- (၂) ပဋိကာ သူကရန္တန္တိ၊ ဒုဝိဓံ ကာယဗန္ဓနံ။
ဒုဿပဋော စ ရဇ္ဇေ စ၊ ကော ကဒနုလောပိကာ။
- (၃) မစ္ဆကဏ္ဍက ခဇ္ဇုရိ၊ ပတ္တာ မဋ္ဌာ စ ပဋိကာ။
လဗ္ဘာ ဒဿာ စတဿောပိ၊ အန္တေ ဒိဂုဏာပုတ္တကံ။
- (၄) မာလာဒိံ ကက္ကဋ္ဌန္တာဒိံ၊ ဒဿေတွာ ဂုဏသုတ္တကံ။
ကောဋိတာ ကုဉ္ဇရဗ္ဘာဒိံ၊ ပဋိကာ န စ ကပ္ပတိ။
- (၅) သဋ္ဌကံ မကြမုခါဒိံ၊ န ကပ္ပန္တိ ဒဿမုခေ။
ဥဘန္တေ သဋ္ဌကာ လေခါ၊ ဝိဓေ အညဉ္ဇ စိတ္တကံ။
- (၆) ဒေဇျသကဉ္စ မုရဇံ၊ မဒ္ဒဝိဏံ ကလာဗုကံ။
န ကပ္ပန္တိ ဒဿသု ဒေ၊ မဇ္ဈိမာယေဝ ကပ္ပရေ။
- (၇) ဝေဠု ဒန္တ ဝိဘာဏဋ္ဌိ၊ ကဋ္ဌ လာခါ ဖလာမယာ။
သင်္ခနာဘိမယာ သုတ္တ၊ နဋ္ဌလောဟမယာပိ စ။
ဝိဓာ ကပ္ပန္တိ ကပ္ပိယာ၊ ဂဏ္ဍိယော စာပိ တမ္ပယာတိ။
ပဌမဘာဏဝါရံ နိဋ္ဌိတံ။

— —

၃၄-ပထဝီစာတိ

- (၁) ဇာတာ ဇာတာတိ ဒုဝိဓာ၊ သုဒ္ဓမတ္တိက ပံသုကာ။
ဇာတာ ဒဗ္ဘာ စ ပထဝီ၊ ဗဟုမတ္တိက ပံသုကာ။
- (၂) စာတုမာသာဓိကောဝဋ္ဌ၊ ပံသုမတ္တိကရာသိ စ။
သုဒ္ဓသက္ခရ ပါသာဏ၊ မရမ္ပ ကက ဝါလုကာ။
- (၃) ဒဗ္ဘာ စ ဘူမိ ယေဘုယျ၊ သက္ခရာဒိ မဟိပိ စ။
ဒုတိယာ ဝုတ္တရာသိ စ၊ စာတုမာသော မဝဋ္ဌကော။
- (၄) ဒေ ဘာဂါ တိသု ဘာဂေသု၊ မတ္တိကာ ယာယ ဘူမိယာ။
ယေဘုယျမတ္တိကာ သော၊ သေသေသုပိ အယံ နယော။

- (၅) ပါစိတ္တိ ခနနေ ဇာတေ၊ ဇာတသညိဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ။
ဒေဠဿာ ဇာတသညိဿ၊ နာပတ္တာဏာပနေ တထာ။
- (၆) ပဟာရေပဟာရာပတ္တိ၊ ခနမာနဿ အတ္တနာ။
ကောယာဏတ္တိယာ ကော၊ နာနာဏတ္တိသု ဝါစသော။
- (၇) ဣမံ ဌာန မိမံ ကန္ဒ၊ မိမ ဝါပိ ခနေတ္ထ စ။
ဇာလေဟဂ္ဂိန္တိ ဝါ ဝတ္တု၊ နိယမေတွာ န ဝဇ္ဇတိ။
- (၈) ထမ္ဘသိမဿ အာဝါဠ၊ မတ္တိကံ ဇာန မာဟရ။
ကရောဟိ ကပ္ပိယဉ္ဇေတိ၊ ဝစနံ ဝဇ္ဇတေဒိသံ။
- (၉) အသမ္ဗန္တံ ပထဝိယာ၊ သုက္ခကဒ္ဒမအာဒိကံ။
ကောပေတုံ တနုကံ လဗ္ဘ၊ မုဿိဉ္ဇနိယကဒ္ဒမံ။
- (၁၀) ဂဏ္ဍုပ္ပါဒိ ဥပစိကာ၊ မတ္တိကံ မုသိက္ခန္တိရံ။
စာတုမာသာမိကောဝဠ၊ လေဇ္ဇာဒိဉ္ဇ န ကောပဇယ။
- (၁၁) ပတိတေ ဝါပိအာဒိနံ၊ ကူလေ ဥဒကသန္တိကေ။
ပါသာဏေ စ ရဇေ လဂ္ဂေ၊ ပတိတေ နဝသောဏ္ဍိယာ။
- (၁၂) ဝမ္ပိကေ မတ္တိကာကုဇ္ဇေ၊ အပ္ပောကာသုဠိတေ တထာ။
ယေဘုယျ ကထလဠာနေ၊ တိဠတိဠကကုဇ္ဇကော။
- (၁၃) ထမ္ဘာဒိ ဂဏ္ဍိတုံ ဘူမိံ၊ သဉ္ဇာလေတွာ ဝိကောပယံ။
ဓာရာယ ဘိန္တိတုံ ဘူမိံ၊ ကာတုံ ဝါ ဝိသမံ သမံ။
- (၁၄) သမ္ပဇနိဟိ ဃံသိတုံ၊ ကဏ္ဍကာဒိ ပဝေသိတုံ။
ဒဿေဿာမိတိ ဘိန္တိန္ဒေဿ၊ ဘူမိံ စက်မိတုံ ပဒိ။
- (၁၅) ဃံသိတုံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ၊ ကဏ္ဍုရောဂီ တဠာဒိသု။
ဟတ္ထံ ဝါမောပိတုံ ဘူမိံ၊ ဃံသိတုံ န စ ကပ္ပတိ။
- (၁၆) ထမ္ဘာဒိ ဥဇုကုဒ္ဒါရော၊ ပါသာဏာဒိ ပဝဇ္ဇနံ။
သာခါဒိကဗုနံ ရုက္ခ၊ လတာစ္ဆေဒန ဖာလနံ။

- (၁၇) သေကော ပဿာဝအာဒိနံ၊ သုဒ္ဓမ္မိတ္တဿ ဝဋ္ဋတိ။
အလဟတ္ထံ ဌပေတွာန၊ ရဇဂူရိဟော စ ဘူမိယာ။
- (၁၈) အဂ္ဂိဿ အနုပါဒါနေ၊ ကပါလေ ဣဋ္ဌကာယာ ဝါ။
ပါတေတုံ လဗ္ဘကေ အဂ္ဂိ၊ ဘူမိယံ ဝါ ဝဂော သကိတိ။

၃၅-ပရိက္ခရာရောထိ

- (၁) ပဉ္စဝဏ္ဏေဟိ သုဒ္ဓေဟိ၊ အန္တောပဟိ စ သိဗ္ဗိတုံ။
ဂိရိကုဋ္ဌနံ စန္ဒာဒိ၊ ဆတ္တေ ပဏ္ဏေ စ သိဋ္ဌိတုံ။
- (၂) သဋ္ဌကံ ဝါဠုရူပံ ဝါ၊ ဒဏ္ဏေ လေခါ န ဝဋ္ဋတိ။
ဝဋ္ဋတေ ဒဏ္ဏဗုဒ္ဓမ္ပိ၊ အဟိန္ဒတ္တကသာဒိသံ။
- (၃) သိဗ္ဗိတုံ ကောဝဏ္ဏေန၊ ပဉ္စရံ ဝါ ဝိနန္ဒိတုံ။
ထိရတ္ထံ ဝဋ္ဋတိ ဆတ္တေ၊ ဒဏ္ဏေ လေခါ ဝ ပဋိတုံ။
- (၄) အန္တေ ပဋ္ဌမုခေ ဝါပိ၊ ဝေဏိ သင်္ခလိကာပိ ဝါ။
သုစိဝိကာရမညံ ဝါ၊ စိဝရေ န စ ကပ္ပတိ။
ကပ္ပဗိန္ဒုဝိကာရံ ဝါ၊ ပါဠိကဏ္ဍိက အာဒိကံ။
- (၅) ဂဏ္ဍိပါသကပဋ္ဌာပိ၊ စတုက္ကောဏသဝ အဂ္ဂိယံ။
မုဂ္ဂရော ကဏ္ဌဋ္ဌာဒိ၊ ဂိကာရံ နေတ္ထ ဝဋ္ဋတိ။
- (၆) ကောဏသုတ္တာ စ ပိဋကာ၊ ဒုဝိညေယျာဝ ကပ္ပရေ။
ဂန္ဓံ တေလံ လာခံ ဝါ၊ ရဇနေ န စ ပက္ခိပေ။
- (၇) ရတ္တံ သင်္ခေန မဏိနာ၊ သန္ဓေယျညေန ဝါ န စ။
သံသေယျ ဒေါဏိယံ ကတွာ၊ ပဟာရေ န စ မုဋ္ဌိနာ။
- (၈) ကဏ္ဍကောဏကသုတ္တာနိ၊ ရတ္တေ ဆိန္ဓေယျ စိဝရေ။
လေခါ န ဝဋ္ဋတိ မေ၊ ကရဏေ ဆတ္တဝဋ္ဋိယံ။
- (၉) လေခံ ဌပေတွာ မဏိကာ၊ ပိဋကာ ကုဋ္ဌိကာယ စ။
ပိပ္ပလေ စ ပရိစ္ဆေဒ၊ လေခါ ဒဏ္ဏမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

- (၁၀) မာလာဒျရဏိယံ ပတ္တ၊ မဏ္ဍလေ ဘိတ္တိကမ္မ စ။
ဟေဋ္ဌာ လေခါဒ္ဒယံ ဥဒ္ဓ၊ မဟိစ္ဆတ္တက သာဒိသံ။
- (၁၁) ဟိတ္တာ ကတ္တရယဉ္ဇိမ္မိ၊ သုဓိ သဏ္ဍာသကေပိ စ။
ယံကိဉ္စိ ဂိရိကုဋ္ဌာဒိ၊ ဝဏ္ဏမဋ္ဌံ န ဝဋ္ဋတိ။
- (၁၂) ဗိဗ္ဗောဟနေ ဘိသိမဉ္စ၊ ပိဋ္ဌာဒိ သယနာသနေ။
သမ္ပုဉ္ဇနိမ္မိ သင်္ကာရ၊ ဆဋ္ဌနေ ရင်္ဂဘာဇနေ။
- (၁၃) ပါနိယဘာဇနေ ပါဒ၊ ပိဋ္ဌေ ကထလိကာယ စ။
ပတ္တာဓာရ ပိဓာနေသု၊ တာလဝဏ္ဏေ စ ဗိဇနေ။
ယံကိဉ္စိ မာလာကမ္မာဒိ၊ ဝဏ္ဏမဋ္ဌ မဝါရိတံ။
- (၁၄) သေနာသနေ ပန ဒွါရ၊ ကဝါဋ္ဌာဒိပုဘေဒနေ။
သောဝဏ္ဏမယံ နုညာတံ၊ ဝဏ္ဏမဋ္ဌမ္ပိ ကာ ကတာ။
- (၁၅) ဝိသာဏ နာဠိလာဗ္ဗာဒိ၊ ပုဘေဒေ ကေလဘာဇနေ။
ပုမိတ္ထိရူပရဟိတံ၊ ဝဏ္ဏမဋ္ဌ မဝါရိတန္တိ။

၃၆-ဘေသဇ္ဇန္တိ

- (၁) ဇနဿ ကာတုံ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဒါဟုံ ဝတ္တု န လဗ္ဘတိ။
ဘိက္ခာစရိယဝိညတ္တိ၊ သကေဟိ သဟဓမ္မိနံ။
- (၂) ပိတုနံ တဒုပဋ္ဌာကာ၊ ဘိက္ခုနိဿိတ ဘဏ္ဍုနံ။
လဗ္ဘံ ဘေသဇ္ဇကရဏံ၊ ဝေယျာဝစ္စကာရဿ စ။
- (၃) မဟာစူဠ ပိတာ မာတာ၊ ဘာတာ ဘဂိနိအာဒိနံ။
တေသံ သကေ နတ္တနိယေ၊ ဒါတဉ္စ တာဝကာလိကံ။
- (၄) ကုလဒုသနဝိညတ္တိ၊ ဘေသဇ္ဇ ကရဏာဒိဟိ။
မာတာပိတုဟိ သမ္ပန္န၊ ဉာတဝကသု န ရူပတိ။
- (၅) ပိဏ္ဍပါတော အနာမဋ္ဌော၊ မာတာဒိန မဝါရိတော။
ဆန္တံ ဒါမရိစောရဿ၊ ဒါတု မိဿရိယဿ စ။

- (၆) တေသံ သုတ္တောဒကေဟေဝ၊ ပရိတ္တံ ကရေ နတ္တေနာ။
ဘဏိတဉ္စံ ဘဏာပေန္တံ၊ ပရိတ္တံ သာသနောဂံ။
- (၇) သီလံ ဓမ္မံ ပရိတ္တံ ဝါ၊ အာပန္နာ ဒေတု ဘာသတု။
ဒါဟံ ဝတ္ထုဉ္စ လဗ္ဘတိ၊ ဂန္ဓာ ကေနစိ ပေသိကောတိ။

၃၇-ဥဂ္ဂဟောတိ

- (၁) ကမ္မစေတိယသံသည၊ ပုဂ္ဂလက္ခံ ဂဏဿ စ။
ဒသဘေဒမ္ပိ ရတနံ၊ ဥဂ္ဂဏန္ဓဿ ဒုက္ကဋ်။
- (၂) နိဿဂ္ဂိ တေသု အတ္တတ္ထံ၊ ဦးသု သေသေသု ဒုက္ကဋ်။
အနာမသိတွာ ဝုတ္တေ ကု၊ ဂဏသံသညပုဂ္ဂလံ။
- (၃) ဇေတျဿ နဝကမ္မဿ၊ ဒမ္ပိတိ န ပဋိက္ခိပေ။
ဝဒေ ကပ္ပိယကာရာနံ၊ ဝဒန္တေဝ မိမေ ဣဘိ။
- (၄) ခေတ္တံ ဝတ္ထု တဋ္ဌာကံ ဝါ၊ ဒေန္တေ ဒါသပသ္မာဒိကံ။
ပဋိက္ခိပိတွာ ဂဏေယျ၊ ကပ္ပိယေန ကပေန စ။
ခေတ္တာဒိနိ ဝိဟာရဿ၊ ဝုတ္တေ ဒမ္ပိတိ ဝဇ္ဇတိ။
- (၅) နဝမာတိက ကေဒါရ၊ တဋ္ဌာက ကိရိယာ နဝေ။
မတ္တိကုဒ္ဒရဏံ ဗန္ဓော၊ ယိရကာရော စ အာလိယာ။
- (၆) အတိရေက ဘာဂါဒါနံ၊ ကေဒါရေ အနဝေ နဝေ။
အပရိစ္ဆိန္နဘာဂေ စ၊ သဿေ ဒေထေတ္တကေ ဣတိ။
ကဟာပဏဋ္ဌာပနဉ္စ၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ အကပ္ပိယံ။
- (၇) အဝက္ခာ ကသ ဝပ္ပိစ္စာ၊ ဒေတ္တကာယ စ ဘူမိယာ။
ပတိဋ္ဌာပေဟိ ဘူမိံ ဝါ၊ ဘာဂေါ ဒေယျောတိ ဧတ္တကော။
- (၈) ဘူမိဘာဂေ ကတံ သဿံ၊ ဧတ္တကေ ဂဏထေတ္တကံ။
ဂဏနတ္ထံ ဝဒန္တေပံ၊ ပမာဏံ ဒဏ္ဍရဇ္ဇဘိ။
- (၉) မိနနေ ရက္ခဏေ ဌတွာ၊ ခလေ တံ နိဟရာပနေ။
ကောဋ္ဌာဒိပ္ပဋိသာမနေ၊ တဿေဝေတ မကပ္ပိယံ။

- (၁၀) ပဋိသာမေယျ ပါစိတ္တိ၊ ယံကိဉ္စိ ဂိဟိသန္တကံ။
ဘဏ္ဍာဂါရိကသီသေန၊ သဒစပိ ပိတုသန္တကံ။
- (၁၁) ပိတုနံ ကပ္ပိယံ ဝတ္ထု၊ အဝဿံ ပဋိသာမိယံ။
အတ္တနော သန္တကံ ကတု၊ လဗ္ဘတေ ပဋိသာမိတုံ။
- (၁၂) ဒေဟိတိ ပဋိသာမေတု၊ ဝုတ္တေ စာပိ ပဋိက္ခိပေ။
ပါတေတုန ဂတေ လဗ္ဘံ၊ ပလိဗောဓောတိ ဂေါပိတုံ။
- (၁၃) ကမ္မံ ကရေန္တာ အာရာမေ၊ သကံ ဝဗ္ဗကံ အာဒယော။
ပရိက္ခာရဉ္စ သယန၊ ဘဏ္ဍံ ဝါ ရာဇဝလ္လဘာ။
- (၁၄) ဒေဟိတိ ပဋိသာမေတု၊ ဝဒန္တိ ယဒိ ဆန္ဒသော။
န ကရေယျ ဘယာ ဌာနံ၊ ဂုတ္တံ ဒဿေတု ဝဋ္ဋတိ။
- (၁၅) ဗလက္ကာရေန ပါတေတု၊ ဂတေသု ပဋိသာမိတုံ။
ဘိက္ခု မနုဿာ သင်္ကန္တိ၊ နဋေ ဝတ္ထုမ္ပိ တာဒိသေ။
- (၁၆) ဝိဟာရာ ဝသထဿန္တော၊ ရတနံ ရတုသမ္ပတံ။
နိက္ခိပေယျ ဂဟေတုန၊ မဂ္ဂေရညေပိ တာဒိသေ။
သာမိကာနာဂမံ ဥတု၊ ပတိရူပံ ကရိယတိတိ။

၃၀-ဒုသနန္တိ

- (၁) ပုပ္ဖံ ဝေဠု ဖလံ စုဏ္ဍံ၊ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ မတ္တိကံ။
သင်္ဂဟဏတ္ထံ ဒဒတော၊ ကုလဒုသန ဒုက္ကဋ်။
- (၂) ထုလ္လစွယံ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ဣဿရေနေတ္ထ သံဃိကံ။
ဒေန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌာဒိနိ၊ ထေယျာ သံဃဿ သန္တကံ။
- (၃) ကုလသင်္ဂဟာ ရောဗပတု၊ ရောပါပေတုဉ္စ သဗ္ဗထာ။
ဖလပုပ္ဖုပကံ ရုက္ခံ၊ ဇံဂိတုဉ္စ န ဝဋ္ဋတိ။
- (၄) နိမိတ္တော ဘာသတော ကပ္ပ၊ ဝေါဟာရ ပရိယာယတော။
အတ္တနော ပရိဘောဂတ္ထံ၊ ရောပါပနာဒိ လဗ္ဘတိ။

- (၅) ဝုတ္တာဝ ဝေဇ္ဇိကာ ဇဿံ၊ ပေသနေ ဂိဟိကမ္ပိသု။
ဌပေတွာ ပိတရော ဘဏ္ဍု၊ ဝေယျာဂစ္စကရံ သကံ။
- (၆) ဒုက္ကဋ္ဌံ ပဒဝါရေန၊ ဟရုဏေ ဒုတသာသနံ။
သာသနံ အဂဟေတွာပိ၊ ပဌမံ ဝဒတော ပုနံ။
- (၇) ဥပ္ပန္နပစ္စယာ ဧဝံ၊ ပဉ္စန္ဒမ္ပိ အကပ္ပိယာ။
အဘူတာရောစနာရူပ၊ သံဝေါဟာရဂ္ဂဟာဒိသာ။
- (၈) ဟရာပေတွာ ဟရိတွာပိ၊ ပိတုနံ သေသဉာတိနံ။
ပတ္တာနံ ဝတ္ထုပူဇတ္ထံ၊ ဒါတုံ ပုပ္ဖါနိ လဗ္ဘတိ။
မဏ္ဍနတ္ထု လိင်္ဂါဒိ၊ ပူဇတ္ထု န လဗ္ဘတိ။
- (၉) တထာ ဖလံ ဂိလာနာနံ၊ သမ္ပတ္တိဿရိယဿ စ။
ပရိဗ္ဗယဝိဟိနာနံ၊ ဒါတုံ သပရသန္တကံ။
- (၁၀) ဘာဇေန္တေ ဖလပုပ္ဖမ္ပိ၊ ဒေယျံ ပတ္တဿ ကဿစိ။
သမ္ပတေနာပလောကေတွာ၊ ဒါတဗ္ဗ မိတရေန တု။
- (၁၁) ဝိဟာရေ ဝါ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ၊ ကတွာန ကတိကံ တကော။
ဒေယျံ ယထာ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ဂိလာနသေတရဿ ဝါ။
ယာစမာနဿ ကတိက၊ ကတရုက္ခာဝ ဒဿိတာ။
- (၁၂) သိရိသ ကသာဝါဒီနံ၊ စုဏ္ဏေ သေသေ စ နိစ္ဆယော။
ယထာ ဝုတ္တနယော ဧဝ၊ ပဏ္ဏမေတ္တ ပပေသယေတိ။

၃၉-ဝဿုပနာယိကစေဝါတိ

- (၁) ပုရိမိကာ ပစ္ဆိမိကာ၊ ဒုဝေ ဝဿုပနာယိကာ။
တတ္ထာလယ ပရိဂ္ဂဟော၊ ဝစီဘေဒေါ စ ဧဒိသော။
- (၂) “ဣမသ္မိ” ဝိဟာရေ ဣမံ၊ တေမာသံ ဝဿံ ဥပေမိ။
ဣဿံ ဝ ဥပေမိ”တိ၊ စိတ္တုပ္ပါဒေတ္ထ အာလယော။

- (၃) နောပေတုကာမော အာဝါသံ၊ တဒဟူတိက္ကမေယျ ဝါ။
ဘဝေယျ ဒုက္ခဋ္ဌာပတ္တိ၊ ဇာနံ ဝါ နုပဂစ္ဆတော။
- (၄) ဒုတိယံ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ဆိန္ဒဝဿော နုပါဂတော။
န ပက္ကမေယျ တေမာသံ၊ အဝသိတွာန စာရိကံ။
- (၅) မဒတာပိတုန မတ္တာယ၊ ပဉ္စန္ဒံ သဟဓမ္မိနံ။
ဂိလာန တဒုပဋ္ဌာက၊ ဘတ္တမေသိဿ မောသဓံ။
- (၆) ပုစ္ဆိဿာမိ ဥပဋ္ဌိဿံ၊ ဂန္ဓာန ဘိရတိံ အဟံ။
ဝုပကာသိဿံ ကုက္ကုစ္စံ၊ ဒိဋ္ဌိံ ဂရုက မာဒိကံ။
- (၇) ကရိဿံ ဝါပိ ကာရေဿံ၊ ဝိနောဒဉ္စ ဝိဝေစနံ။
ဝုဋ္ဌာနံ ဝါပိ ဥဿုက္ကံ၊ ဂန္တုမိစ္ဆေဝ မဒဒိနာ။
လဗ္ဘံ သတ္တာဟဂိစ္ဆေန၊ ပဟိတာ ပဟိတေပိ စ။
- (၈) သံဃကမ္မေ ဝဇေ ဓမ္မ၊ သဝနတ္ထံ နိမန္တိတော။
ဂရုဟိ ပဟိတော ဝါပိ၊ ဂရုနံ ဝါပိ ပဿိတုံ။
- (၉) န အဏ္ဏဓောဝနုဒ္ဒေသ၊ ဉာတုပဋ္ဌာက ဒဿနေ။
လဗ္ဘံ န ပါပုဏေယျဇ္ဇေ၊ ဝါဂမိဿန္တျ ဒုရဂေါ။
- (၁၀) သေသဉာတိဟိ ပေသိတေ၊ ဘိက္ခု နိဿိတကေန စ။
ဥပါသကောပါသိကာဟိ၊ နိဒ္ဒိသိတွာဝ ပေသိတေ။
- (၁၁) ဝဿစ္ဆေဒေ အနာပတ္တိ၊ အန္တရာယေ သတတ္တနော။
သံဃဿာမဂ္ဂိယာ ဝါ နော၊ ဆိန္ဒဝဿော ပဝါရယေ။
- (၁၂) အဇ္ဈောကာသေစ ရုက္ခဿ၊ သုသိရေ ဝိဋ္ဌပေပိ ဝါ။
ဆဝကုဋိ ဆတ္တ စဒဋ္ဌိ၊ သုပဂန္တံ န ဝဋ္ဌတိ။
- (၁၃) အသေနာသနိကေနာပိ၊ ဥပဂန္တံ န လဗ္ဘတိ။
ပဝါရေတုဉ္စ လဗ္ဘတိ၊ နာဝါသတ္ထ ဝဇူပဂေါတိ။

၄၀-အဝေဘင်္ဂိယန္တိ

- (၁) အာရာမာရာမဝတ္ထုနိ၊ ဝိဟာရေတဿ ဝတ္ထု စ။
မဉ္ဇော ပိဋံ ဘိသိ မိဗ္ဗော၊ ဟနာဒိ သယနာသနံ။
- (၂) လောဟကုမ္ဘိ ကဋ္ဌာဟော စ၊ လောဟဘာဏကဝါရကော။
ကုဋ္ဌာရိ ဝါသိ ဇေယျ၊ ကုဒါလော စ နိခါဒနံ။
- (၃) ဝလ္လိ ဝေဠု တိဏံပဏ္ဍိ၊ မုဉ္ဇပဗ္ဗေ မတ္တိကာ။
ဒါရုမတ္တိကဘဏ္ဍာနိ၊ ပဉ္စေကေ အဝိဘာဇိယာ။
- (၄) ထုလ္လစ္စယံ ဘာဇယတော၊ ဘာဇိတာပိ အဘာဇိတာ။
ဂရုဘဏ္ဍာနိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဇေတေ ဝိသာဇိယာ န စ။
- (၅) ဝလ္လိဗုဗာဟုမတ္တာပိ၊ ဝေဠု အဋ္ဌင်္ဂလာယတော။
တိဏာဒိ မုဋ္ဌမတ္တမ္ပိ၊ ပဏ္ဍိ ကေမ္ပိ မတ္တိကာ။
- (၆) ပါကတာ ပဉ္စဝဏ္ဏာ ဝါ၊ သုခာ ကင်္ကဋ္ဌအာဒိကာ။
တာလပက္ကပ္ပမာဏာပိ၊ ဒိန္နာ ဝါ တတ္ထ ဇာတကာ။
- (၇) ရက္ခိတာ သံသိကာ ရဇ္ဇု၊ ယောတ္တာဒိပိ အဘာဇိယာ။
နိဋ္ဌိတေ ဘာဇိယာ ကမ္ပေ၊ သံသိကေ စေတိယဿ ဝါ။
- (၈) ပတ္တာဒိ ဘိက္ခု သာရပုံ၊ တထာ ဝိပ္ပကဟာ ကတံ။
ဘာဇိယံ လောဟဘဏ္ဍေသု၊ ဝါရကံ ပါဒဂဏ္ဍကံ။
- (၉) ဝေဠုမ္ပိ ဘဇိယာ ကေလ၊ နာဠိကတ္တရ ဒဏ္ဍကော။
ဆတ္တဒဏ္ဍ သလာကာယော၊ တထောပါဟန ဒဏ္ဍကော။
- (၁၀) အနုညာတ ပါသိဒဏ္ဍော၊ ကရဏ္ဍော ပါဒဂဏ္ဍကော။
အရဏိဉ္ဇနိ သိင်္ဂါဒိ၊ ဘိက္ခုပကရဏံ တထာ။
- (၁၁) တစ္ဆိတာနိဋ္ဌိတံ ဒါရု၊ ဘဏ္ဍံ ဒန္တဉ္ဇ ဘာဇိယံ။
ဘိက္ခုပကရဏေ ပါဒ၊ သဋ္ဌကော မတ္တိကာမယော။

- (၁၂) ဘဇိယံ ကပ္ပိယံ စမ္ပံ၊ ဋေဓမ္မ မဘာဇိယံ။
ဂရုနာ ဂရုဘဏ္ဍု၊ ထာဝရံ ထာဝရေန စ။
- (၁၃) ထာဝရံ ပရိဝတ္တေယျ၊ တထာ ကတော စ ဘုဉ္ဇတု။
ဝလ္လောဒိံ ဖာတိကဗ္ဗေန၊ ဂဏှေ သေသ မဘာဇိယန္တိ။
-

၄၁ - ပကိဏ္ဍကန္တိ

- (၁) သဒ္ဓါရဗန္ဓနေ ဌာနေ၊ သောဒုက္ခလကပါသကေ။
သယန္တေန ဒိဝါ ဒွါရံ၊ ဗန္ဓေယျ ပရိဝတ္တကံ။
- (၂) သန္တေ ဝိညမ္ပိ ပုရိသေ၊ အာဘောဂေါ စာပိ ကပ္ပတိ။
သဝသေ တံဝိနာကာရံ၊ သယန္တော ဒုက္ကဋ္ဌံ ဖုသေ။
- (၃) ရတနာနိတ္ထိရူပါနိ၊ ဓညမိတ္တိ ပသာဓနံ။
တူရိယာဝုဓဘဏ္ဍာနိ၊ အာမသန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ။
- (၄) သိတ္ထ တေလောဒ တေလေဟိ၊ ဖဏ္ဏဟတ္ထ ဖဏ္ဏဟိ ဝါ။
ကောဇ္ဇေန ဝါပိ ယော ကေသေ၊ ဩသဏ္ဏေယျဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ။
- (၅) နေကပါဝုရဏာ ကေ၊ ဣရဏာ ဝါ တုဝဋ္ဌယံ။
တထေကမဉ္ဇေ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ကေသ္မိံ ဝါပိ ဘာဇေန။
- (၆) စတုရဂုံလတော ဉိန၊ မဓိကဋ္ဌဂုံလံ တထာ။
ဒန္တကဋ္ဌံ န ခါဒေယျ၊ လသုဏံ န အကလ္လကော။
- (၇) ဟိန္ဒုက္ကဋ္ဌေဟိ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဟိနံ ဝါ ဇာတိအာဒိဟိ။
ဥဇုံ ဝါညာပဒေသေန၊ ဝဒေ ဒုဗ္ဘာသိတံ ဒဝါ။
- (၈) ဒိဃေ နဓေ စ ကေသေ စ၊ နာသလောမေ န ဓာရယေ။
န လဗ္ဘံ ဝိသတိမဋ္ဌံ၊ သမ္မာဓေ လောမဟာရဏံ။
- (၉) ယထာဝုဇုံ န ဗာဓေယျ၊ သံဃုဒ္ဓိဋ္ဌံ သံဃိကံ။
အဓောတ အလ္လပါဒေဟိ၊ နာက္ကမေ သယနာသနံ။
သုဓောတပါဒကံ ဝါပိ၊ တထေဝ သဉ္ဇပါဟနော။

- (၁၀) သုဇ်ာဠိယာ န ပလ္လက္ခေ၊ ဘိက္ခာဒိံ န အပဿယေ။
ပရိကမ္ပကတံ သန္တေ၊ ဥဒကေ နော န အာစယေ။
- (၁၁) အကပ္ပိယ သမာဒါနေ၊ ဒဝါ သိလာ ပဂိဇ္ဈနေ။
ဒေသနာယ သဘာဂါယ၊ အာဝိကဓမ္မေ စ ဒုက္ကဋ္ဌံ။
- (၁၂) ပဋိဿဝဝိသံဝါဒေ၊ သုဒ္ဓစိတ္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ။
ပဋိဿဝက္ခဏေ ဝေ၊ ပါမိတ္တိံ ဣတရဿ စ။
- (၁၃) န ရုက္ခ မဘိရူဟေယျ၊ သတိ ကိစ္စေဂ ပေါရိသံ။
အာပဒါသု ယထာကာမံ၊ ကပ္ပတေ အဘိရူဟိတုံ။
- (၁၄) ဝိနာဒ္ဒါနံ ဝဇန္တဿ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ ပရိသာဝနံ။
ယာစမာနဿ အဒ္ဓါနေ၊ အဒဒန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ။
- (၁၅) ထုလ္လစ္စယံ ဖုသေ အင်္ဂံ၊ ဇာတဇ္ဇေဒေန ဒုက္ကဋ္ဌံ။
အာဗာဓပစ္စယာညတြ၊ သေသင်္ဂေ အတ္တသာတနေ။
- (၁၆) စိတ္တပေါတ္တကရူပါနိ၊ န ကရေ န စ ကာရပေ။
န ဝုဠာပေယျ ဘုဉ္ဇန္တံ၊ အာရာပာရညဂေဟသု။
- (၁၇) ယာနာနိ ပုမယုတ္တာနိ၊ သိဝိကံ ဟတ္ထဝဋ္ဋကံ။
ပါဠိကိဉ္စ ဂိလာနဿ၊ ကပ္ပတေ အဘိရူဟိတုံ။
- (၁၈) ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဉ္စ သံသဉ္စ၊ အာရဗ္ဗ ကရုဏေ ဒဝံ။
ဒုက္ကဋ္ဌံ ပရိသံ ဝါပိ၊ အညဿ ဥပလာဠနေ။
- (၁၉) ကာယံ ဥရုံ နိမိတ္တံ ဝါဘိက္ခုနိနံ န ဒဿယေ။
ဝိဝရိတွာ န သိဇ္ဈေယျ၊ တာ ကဒ္ဒမုဒကာဒိနာ။
- (၂၀) အဂဏှတော စ ဩဝါဒံ၊ န ပစ္စာဟရတောပိ စ။
ဗာလံ ဂိလာနံ ဂမိယံ၊ ဝဇ္ဇယိတွာန ဒုက္ကဋ္ဌံ။
- (၂၁) လောကာယတံ န ဝါစေယျ၊ ပလိတံ န စ ဂါဟယေ။
ပေဋ္ဌာယပိ န ဘုဉ္ဇေယျ၊ န ကိဋ္ဌေ ကိဉ္စိ ကိဋ္ဌိတံ။

- (၂၂) ပါရုပေ န နိဝါသေယျ၊ ဂိဟိ ပါရုပနံ နိဝါ။
သနံ ကရေ သံဝလ္လိယံ၊ ဒါယ မာလိမ္မယေယျ ဝါ။
- (၂၃) ဝဇ္ဇိံ ပယောဇယေ ယာစေ၊ နောညာတကပ္ပဝါရိတေ။
အတ္တနော ပရိဘောဂတ္ထံ၊ ဒိန္နမညဿ နော ဒဒေ။
အဂ္ဂံ ဂဟေတွာ ဘုတွာ ဝါ၊ ကတိပါဟံ ပုနော ဒဒေ။
- (၂၄) ဥဒ္ဓိဿ ယာစနေ ဖုန္ဒံ၊ ဥတွာ ဥတွာဝ ဒဏ္ဍိနံ။
ဂိဝါဿ ဒဏ္ဍိတေ ဒဏ္ဍော၊ သယံ ဒဏ္ဍာပနေ ပန။
ဒဏ္ဍဿ အဋ္ဌဘေဒေန၊ ငဉယျာ ပါရာဇိကာဒိကာ။
- (၂၅) ဟရန္တေသု ပရိက္ခာရံ၊ စောရော စောရောတိ ဘာသိတေ။
အနတ္ထာယေသံ ဂဏ္ဍန္တေ၊ ဒဏ္ဍံ ဂိဝါဿ တတ္တကံ။
- (၂၆) ဝိဿာသုစ္စာရသင်္ကာရံ၊ မုတ္တံ ဆဋ္ဌေယျ ဒုက္ကဋ်။
ဗဟိပါကာရကုဋ္ဌာနံ၊ ဝဋ္ဌဉ္စေ နာဝလောကီယ။
ဟရိတေ ဝါပိ ဝိဟာဒိ၊ နာဠိကေရာဒိ ရောပိမေ။
- (၂၇) ယောဇာပေတုဉ္စ ယောဇေတုံ၊ ပယုတ္တာနိ စ ပဿိတုံ။
န လဗ္ဗံ ဓမ္မယုတ္တမ္ပိ၊ နစ္စံ ဂိတုဉ္စ ဂါဒိတံ။
ဥပဟာရံ ကရောမာတိ၊ ပုတ္တေ ဝါ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတုံ။
- (၂၈) ရာဇာဂါရံ ပေါက္ခရဏိံ၊ ဥယျာနံ စိတ္တဂါရကံ။
ဂိဠတ္ထံ ဂဠတော ဒဠု၊ အာရာပံ ဒုက္ကဋ်ကတံ။
- (၂၉) န ဝေ နပုဋ္ဌိဗာဟေယျာ၊ သနေနုဏှေ န စိဝရံ။
နိဒဟေယျ ခမာပေယျ၊ ဂရုနာ စ ပဏာမိတော။
- (၃၀) အက္ခောသနေ ပရမ္ပုခါ၊ အာပဗ္ဗိဟိ စ သတ္တဟိ။
ဘိက္ခုဉ္စပါသကံ ပါပိ၊ အညေနော စ ဒုက္ကဋ်။
- (၃၁) န လဗ္ဗံ ဝိနိပါတေတုံ၊ သဒ္ဓါဒေယျဉ္စ စိဝရံ။
လဗ္ဗံ ပိတုနံ သေသာနံ၊ ဉာတိနမ္ပိ န လဗ္ဗတိ။

- (၃၂) ဝဿိဝုဋ္ဌော ညတောညတြံ၊ ဘာဂံ ဂဏှောယျ ဒုက္ကဋ်။
ပဋိဒေယျ နဋ္ဌေ ဇိဏှော၊ ဂိဝါ နော ဒေယျ စောဒိတော။
ဓုရနိက္ခေပတော တေသံ၊ ဟောတိ ဘဏ္ဍက္ခကာဂိယော။
- (၃၃) န သန္တရုတ္တရော ဂါမံ၊ ကလ္လော ဝါ သဥပါဟနော။
ပဝိသေယျ န ဓာရေယျ၊ စာမရိံ ပကသပိဒနိံ။
- (၃၄) အဂိလာနော န သိန္ဓေယျ၊ ကေသေ ကတ္တရိယာ ပဟိ။
အာရာမတော န ဓာရေယျ၊ ဆတ္တံ လဗ္ဘတိ ဂုတ္တိယာ။
- (၃၅) ဝဟေယျ နုဘကော ကာဇံ၊ ကေန္တုဂ္ဂါ ကာဇကံ။
သိသက္ခန္ဓ ကဋိဘာရာ၊ ဟတ္ထာလမ္ဗော စ လဗ္ဘတိ။
- (၃၆) အာပတ္တိယာ အနာကာသ၊ ကတံ စောဒေယျ ဒုက္ကဋ်။
သုဒ္ဓဿ စ အဝဠုသ္မိံ၊ တထာ ဩကာသကာရေဏ။
- (၃၇) အဋ္ဌင်္ဂုလာဓိကံ မဉ္ဇ၊ ပဋိပါဒံ န ဓာရဇယ။
ပကတျင်္ဂုလျာ သတ္တာနံ၊ မဉ္ဇံ ဝါ ဥစ္စပါဒကံ။
- (၃၈) မူဂဗ္ဗတာဒိံ ဂဏှောယျ၊ ဒုက္ကဋ် တိတ္ထိယဗ္ဗတံ။
နုရဘဏ္ဍံ ပရိဟရေ၊ တထာ နှာပိတ ပုဗ္ဗကော။
- (၃၉) ယံကိဉ္စိ ယာစိတုံ ဟတ္ထ၊ ကမ္ပံ တဒနုသာရတော။
လဒ္ဓံ ဂဟေတုံ နိက္ကမ္မ၊ မယာစိတာပိ ကပ္ပတိ။
ကာရေတု မာဟရာပေတုံ၊ ယံကိဉ္စိ ပရသန္တကံ။
- (၄၀) ဂိဟိနံ ဂေါပကေ ဒေန္တေ၊ ဂဟေတုံ ဒေတိ ယတ္တကံ။
လဒ္ဓံ ယထာပရိစ္ဆေဒံ၊ သံဆစေတိယသန္တကံ။
- (၄၁) ဒွိဟာပဇ္ဇေယျ အာပတ္တိံ၊ ကာယဝါစာဟိ ဝါ ပဟိ။
အလဇ္ဇိညာဏ ကုက္ကုစ္စ၊ ပကတတ္တာ သတိပ္ပဝါ။
အကပ္ပိယေ ဝါ ကပ္ပိယေ၊ ကပ္ပါကပ္ပိယသညိတာ။
- (၄၂) အလဇ္ဇိညာဏတာပတ္တိံ၊ ကာယဝါစာဟိ ဆာဒဇယ။
လိဂေ သံသေ ဂဏှောယျ၊ စတုဓာပတ္တိ ဝုဋ္ဌတိ။

- (၄၃) ပရိကထောဘာသဝိညတ္တိ၊ န လဗ္ဘာ ပစ္စယဒ္ဓယေ။
ဝိညတ္တိယော တတိယေ၊ သေသေ သဗ္ဗမ္ပိ လဗ္ဘတိ။
- (၄၄) န ရူဟတစ္စယေ ဒါနံ၊ ပဉ္စန္ဒံ သဟဓမ္မိနံ။
သံသယေဝ စ တံ ဟောတိ၊ ဂိဟိနံ ပန ရူဟတိ။
- (၄၅) ဘိက္ခု ဝါ သာမဏေရော ဝါ၊ မရေယျံ ယဒျုပ္ပာယေ။
ဘိက္ခုသံသောဝ ဒါယဇ္ဇော၊ တတ္ထ သေသေပျယံ နယော။
- (၄၆) ပုရိမဿေဝိမံ ဒိန္နံ၊ ဒေဟိ နနတော သုကဿ စ။
ပစ္ဆိမဿေဝ ဒမ္ပိတိ၊ ဒိန္နံ ဥတော ဣမံ ဝိမိ။
ဂဏှေ ဝိဿာသဂါဟံ ဝါ၊ မိဋ္ဌေ မတကစိဝရံ။
- (၄၇) လောဟဘဏှေ ပဟရဏိံ၊ ဒါရုဘဏှေ စ ဒါရုဇံ။
ပတ္တံ ပါဒုကပလ္လက္ခံ၊ အာသန္နိံ မတ္တိကာမယေ။
ဌပေတော ကပ္ပတိ သဗ္ဗံ၊ ကတကံ ကုမ္ဘကာရိကန္တိ။

၄၂-ဒေသနာတိ

- (၁) စာဂေါ ယော ဘိက္ခုဘာဝဿ၊ သာ ပါရာဇိကဒေသနာ။
ယဏာဝုတ္တေန ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဂရုကာပတ္တိ ဒေသနာ။
- (၂) ဥက္ကုဋ္ဌိကံ နိသိဒိတော၊ ပဂ္ဂဏိတောန အဉ္ဇလိံ။
ထုလ္လစ္စယာဒိံ ဒေသေယျ၊ ဧဝမေကဿ သန္တိကေ။

အဟံ ဘန္တေ ဧကံ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ၊ တံ တုမ္မမူလေ ပဋိဒေသေမိတိ ဝတော၊ တေန ပဿသိ အာဝုသော တံ အာပတ္တိန္တိ ဝုတ္တေ၊ အာမ ဘန္တေ ပဿာမိတိ ပတော၊ ပုန တေန အာယတိံ အာဝုသော သံဝရေယျာသိတိ ဝုတ္တေ၊ သာဓု သုဋ္ဌု ဘန္တေ သံဝရိဿာမိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ။ အဟံ ဘန္တေ ဒေ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ အဟံ ဘန္တေ သမ္ပဟုလာ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမ္မမူလေ ပဋိဒေသေမိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ။ နိဿဂ္ဂိယေသု ပန ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိဝရံ ဒသာဟာတိက္ကန္တံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိတိ၊ ဣမာနိ မေ ဘန္တေ စိဝရာနိ၊ ဧတံ မေ ဘန္တေ

စီဝရံ၊ တောနိ မေ ဘန္တေ စီဝရာနိ ဒဿဟာတိက္ကန္တာနိ နိဿဂ္ဂိယာနိ၊
တောနာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိတိ။

(၃) နိဿဇ္ဇိတွာန ဒေသေယျ၊ အာပတ္တိံ တေန ဘိက္ခုနာ။
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အာပတ္တိံ၊ ဒေက္ခံ နိဿဇ္ဇစီဝရံ။

ဣမံ ဣမာနိ၊ တေ တောနိ စီဝရာနိ အာယသ္မတော ဒေက္ခံ။ ။ဣဒံ
မေ ဘန္တေ စီဝရံ ရတ္တိဝိပ္ပဝုတ္တံ အညတြ ဘိက္ခုသမ္ပတိယာ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣဒံ
မေ ဘန္တေ အကာလစီဝရံ မာဿာတိက္ကန္တံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ဣဒံ မေ ဘန္တေ
ပုရာဏစီဝရံ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဓောဝိပိတံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ဣဒံ
မေ ဘန္တေ စီဝရံ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဟတ္ထကော ပဋိဂ္ဂဟိတံ
အညတြ ပါရိဝတ္တကာ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ အညာတကံ
ဂဟပတိကံ ဝိညာပိတံ အညတြ သမယာ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ဣဒံ မေ ဘန္တေ
စီဝရံ အညာတကံ ဂဟပတိကံ ဝတုတ္တရိ ဝိညာပိတံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ဣဒံ
မေ ဘန္တေ စီဝရံ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတံ အညာတကံ ဂဟပတိကံ ဥပသကံမိတွာ
ဝိကပ္ပံ အာပန္နံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတေ
အညာတကေ ဂဟပတိကေ ဥပသကံမိတွာ ဝိကပ္ပံ အာပန္နံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။
ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ အတိရေကတိက္ခတ္တု စောဒနာယ အတိရေကဆက္ခတ္တု
ဌာနေန အဘိနိပ္ပုဒိတံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ဣဒံ မေ ဘန္တေ ကောသိယံမိဿကံ
သန္တတံ ကာရာပိတံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ဣဒံ မေ ဘန္တေ သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဇဠက-
လောမာနံ သန္တတံ ကာရာပိတံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ဣဒံ မေ ဘန္တေ သန္တတံ
အနာဒိယိတွာ တူလံ ဩဒါတာနံ တူလံ ဂေါစရိယာနံ ကာရာပိတံ
နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ဣဒံ မေ ဘန္တေ သန္တတံ ဥိနဆဗ္ဗဿ ကာရာပိတံ အညတြ
ဘိက္ခု သမ္ပတိယာ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိသီဒနသန္တတံ အနာဒိ-
ယိတွာ ပုရာဏသန္တတဿ သာမန္တာ သုဂတဝိဒတ္ထိံ ကာရာပိတံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။
ဣမာနိ မေ ဘန္တေ ဇဠကလောမာနိ တိယောဇနပရမံ အတိက္ကာမိတာနိ
နိဿဂ္ဂိယာနိ။ ။ဣမာနိ မေ ဘန္တေ ဇဠကလောမာနိ အညာတိကာယ
ဘိက္ခုနိယာ ဓောဝိပိတာနိ နိဿဂ္ဂိယာနိ။ ။အဟံ ဘန္တေ ရူပိယံ ပဋိဂ္ဂ-
ဟေသိ၊ ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ သံဃဿ နိဿဇ္ဇာမိ။ ။အဟံ

ဘန္တေ နာနာပုကာရကံ ရူပိယသံဝေါဟာရံ သမာပဇ္ဇိံ။ ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိဿဂ္ဂိယံ။ ဣမာဟံ သံဃဿ နိဿဇ္ဇာမိတိ။

- (၄) နိဿဇ္ဇိတာန အာပတ္တိံ၊ ဒေသေယျာထ ဂိဟိံ ဝဒေ။
ဇာနာဟိ မန္တိ ဣမိနာ၊ သော ဝဒေယျာ ဟရာမိ ကိံ ။
- (၅) အဝတွာ မန္တိ တေလာဒိံ၊ ဝဒေ ဘိက္ခုန ကပ္ပိယံ။
ယံ အာဟရတိတိ သော တေန၊ ပရိဝတ္တေတွာ ကပ္ပိယံ။
- (၆) လဗ္ဘံ ဌပေတွာ ဌေပေတေ၊ သဗ္ဗေဟိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။
တတော အညေန လဒ္ဓေါပိ၊ ဘာဂေါ တေသံ န ကပ္ပတိ။
- (၇) ရုက္ခစ္ဆာယာ ပန္နမသော၊ တံ နိဗ္ဗတ္တာ န ကပ္ပတိ။
နိဿဉ္စံ ပဋိလဒ္ဓမ္ပိ အာဒိတော သန္တတတ္ထယံ။
- (၈) နော စေ လဗ္ဘေထ ဧဝံ သော၊ ဣမံ ဆဇ္ဇေဟိ သံသိယော။
ပေမ္ပိ ဘိက္ခု ဆဇ္ဇေယျ၊ နော စေ လဗ္ဘေထ သမ္ပတော။
- (၉) တောနိ ဒုတိယံ ပတ္တံ၊ သံဃေ သေသာနိ လဗ္ဘရေ။
သံဃေကသ္မိံ ဂဏေ ဝတ္တု၊ လဗ္ဘံ ဘာသန္တရေနပိ။

အဟံ ဘန္တေ နာနာပုကာရကံ ကယဝိက္ကယံ သမာပဇ္ဇိံ။ ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ အယံ မေ ဘန္တေ ပတ္တော ဒသာဟာတိက္ကန္တော နိဿဂ္ဂိယော။ ။ အယံ မေ ဘန္တေ ပတ္တော ဥနပဉ္စဗန္ဓနေန ပတ္တေန စေတာပိတော နိဿဂ္ဂိယော၊ ဣမာဟံ သံဃဿ နိဿဇ္ဇာမိတိ။

- (၁၀) နိဿဇ္ဇိတာန ဒေသေယျ၊ အာပတ္တိံ ပတ္တဂါဟကံ။
သမ္ပနိတာန သံဃဿ၊ ပတ္တန္တံ တဿ ဒါပယေ။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ ဘေသဇ္ဇံ သတ္တာဟာတိက္ကန္တံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ ဣဒံ မေ ဘန္တေ ဝဿိကသာဠိကစီဝရံ အတိရေကမာသေ သေသေ ဂိမ္မာနေ ပရိယိဋ္ဌံ၊ အတိရေကမာသေ သေသေ ဂိမ္မာနေ ကတွာ ပရိဒဟိတံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ ဘိက္ခုဿ သာမံ ဒတွာ ပုန အစ္ဆိန္တံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ သာမံ သုတ္တံ ဝိညာပေတွာ တန္တဝါယေဟိ ဝါယာပိတံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတဿ အညာတကဿ

ဂဟပတိကဿ တန္တဝါယေ ဥပသင်္ကမိတော ဝိကပ္ပံ အာပန္နံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ ဣဒံ
 မေ ဘန္တေ အစ္စေကစိပရံ စိဝရကာလသမယံ အတိက္ကမိတံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ။
 ဣဒံမေ ဘန္တေ စိဝရံ အတိရေကဆာရတ္ထံ ဝိပ္ပဝုတ္တံ အညုတု ဝိတု သမ္ပုတိယာ
 နိဿဂ္ဂိယံ။ ။ ဣဒံ မေ ဘန္တေ ဇာနံ သံသိကံ လာဘံ ပရိကတံ ဗဟ္မဇော
 ပရိကာမိတံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိကံ။

(၁၁) သေသံ သဒ္ဓံ ယတာယောဂံ၊ အာဒိမ္ပိ ဝိယ ယောဇယေ။

အဟံ ဘန္တေ ဧကံ ပါစိတ္တိယာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ၊ ဒွေ သမ္ပဟုလာ ပါစိတ္တိ-
 ယာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ။ ။ ဂါရယံ ဘန္တေ ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ၊ အသပ္ပါယံ
 ပါဠိဒေသနိယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိတိ၊ တေန ပဿသိ အာဝုဿော ဟံ ဓမ္မန္တိ
 ဝတ္တဗ္ဗံ။ ။ အဟံ ဘန္တေ ဧကံ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ၊ ဒွေ သမ္ပဟုလာ
 ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ။ ။ အဟံ ဘန္တေ ဧကံ ဒုဗ္ဘာသိတာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ၊
 ဒွေ သမ္ပဟုလာ ဒုဗ္ဘာသိတာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမ္မမူလေ ပဋိဒေသေ-
 မိတိ။ ။ အဟံ ဘန္တေ ဒွေ နာနာဝတ္ထုကာ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊
 သမ္ပဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမ္မမူလေ
 ပဋိဒေသေမိတိ ဝတော၊ တေန ပဿသိ အာဝုဿော တာ အာပတ္တိယောတိ
 ဝုတ္တေ၊ အာမ ဘန္တေ ပဿာမိတိ ဝတော၊ ပုန တေန အာယတိ အာဝုဿော
 သံဝရေယျာသိဟိ ဝုတ္တေ၊ သာဓု သုဠ၊ ဘန္တေ သံဝရိဿာမိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

(၁၂) အာဒေသနာ ဂါမိနိယံ၊ အနာပတ္တိဉ္စ ဒေသိတံ။
 နာနာသံပါသနိဿိမ၊ ဌိတာနံ စတုပဉ္စဟိ။
 မနသာ ပကတတ္တာနံ၊ နာနေကာတိ န ဒေသယေတိ။

၄၃-ဆန္ဒဒါနာဒိတိ

- (၁) ဘေရိံ သဏ္ဌိံ ပတာလေတွာ၊ ကမ္မပ္ပတ္တေ သမာဂတေ။
 သံသေ ဟရေယျ ဆန္ဒံ ဝါ၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ ပဝါရဏံ။
- (၂) ဧကံ ဘိက္ခုံ ဥပဂုဗ္ဗ၊ နိသိဒ္ဓိတွာ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ။
 အဉ္ဇလိံ ပဂုဏိတွာန၊ ဒဒေ ဆန္ဒံ ဝိစက္ခဏော။

- “ဆန္ဒံ ဒမ္မိ၊ ဆန္ဒံ မေ ဟရ၊ ဆန္ဒံ မေ အာရောစေဟိ”တိ
ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပါရိသုဒ္ဓိံ ဒေန္တေန “ပါရိသုဒ္ဓိံ ဒမ္မိ၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ မေ
ဟရ၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ မေ အာရောစေဟိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။
- (၃) ပါရိသုဒ္ဓိပ္ပဒါနေန၊ သမ္မာဒေတိ ဥပေါသထံ။
သံဃဿ အတ္တနော စာပိ၊ သေသကမ္ပံ ဝိဗာဓတိ။
- (၄) ဆန္ဒဒါနေန သံဃဿ၊ ဒွယံ သာဓေတိ နာတ္တနော။
တသ္မာ ဟိ ဆန္ဒံ ဒေန္တေန၊ ဒါတဗ္ဗာ ပါရိသုဒ္ဓိပိ။
- (၅) ဟရေယျေကော ဗဟူနမ္ပိ၊ ပရမ္ပရာ န ဟာရယေ။
ပရမ္ပရာဟဋ္ဌာ ဆန္ဒ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ န ဂစ္ဆတိ။
- (၆) သဗ္ဗုပစာရံ ကတုာန၊ ဧဝံ ဒေယျာ ပဝါရဏာ။
“ပဝါရဏံ ဒမ္မိ၊ ပဝါရဏံ မေ ဟရ၊ ပဝါရဏံ မေ အာရောစေဟိ
မမတ္တာယ ပဝါရေဟိ”တိ။
- (၇) အာရောစေတုာထ သော သံဃံ၊ ပဝါရေယျာဝ မာဂတော။
“ဣတ္ထန္တာမော ဘန္တေ သံဃံ ပဝါရေတိ ဒိဋ္ဌေန ဝါသုတေန ဝါ
ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒေတု တံ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊
ပဿန္တော ပရိကရိယတိ”တိ။
- (၈) ဂဟေတုာ ပါရိသုဒ္ဓိံ ဝါ၊ ဆန္ဒံ ဝါပိ ပဝါရဏံ။
ဟာရကော သံဃ မပ္ပတုာ၊ ဝိဗ္ဗမေယျ မရေယျ ဝါ။
- (၉) သာမဏေရာဒိဘာဝံ ဝါ၊ ပဋိဇာနေယျ နာဟဋ္ဌာ။
ပတုာ သံဃံ တထာ ဟေယျ၊ အာဟဋ္ဌာ ဟောတိ ဟာရကော။
- (၁၀) သံဃပ္ပတ္တော ပမတ္တော ဝါ၊ သုတ္တော နာရောစယေယျ ဝါ။
အနာပတ္တိဝ သဉ္စိစ္စ၊ နာရောစေန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ။

၄၄-ဥပေါသထောတိ

- (၁) ဒုဝေ ဥပေါသထာ စာတု၊ ဒွသော ပန္နရသော ဣတိ။
သုတ္တုဒ္ဓေသ မဓိဋ္ဌာန၊ ပါရိသုဒ္ဓိဝသာ တယော။

- (၂) သုတ္တုဒ္ဓေသော သံဃဿ၊ အဝိဇ္ဇာနဥပေါသကော။
ပုဂ္ဂလဿေဝ သေသာနံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသကော။
- (၃) ပုဗ္ဗကိစ္စေ စ ကရဏေ၊ ပတ္တကလ္လေ သဟာနိကော။
သုတ္တံ ဥဒ္ဓိသတိ သံဃော၊ ပဉ္စမာ သော ပိတဘဂိကော။
- (၄) ဝိနာန္တရာယံ သင်္ခေပေ၊ နုဒ္ဓေသော ဝိဂါရိကော။
ထေရောဝ လူဿရော ဒိဿ၊ ဥဒ္ဓေသေသေက္က ဟံသု ဝါ။
ဝိသဒေသုတိ ဂုတ္တတ္တာ၊ အဝတ္တန္တပိ ဂဗ္ဘိကံ။
- (၅) အာဂစ္ဆေယျံ ယဒိ သမာ၊ ဥဒ္ဓိသန္ဓေဝ ကောကိကာ။
ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ယံ သုဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ သောတဗ္ဗမဝသေသကံ။
- (၆) ဥဒ္ဓိဋ္ဌမတ္တေ သကလာ၊ ယေ ကစ္စာယုဋ္ဌိတာယ ဝါ။
ပါရိသုဒ္ဓိံ ကရေယျေသံ၊ သန္တိကေ ဗဟုကာထ စေ။
ကတ္တာ သဗ္ဗဝိကပ္ပေသု၊ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ပုနုဒ္ဓိသေ။
- (၇) ပန္နရသော ဝါသိကာနံ၊ ဣတရေသံ သစေ တရော။
သမာနေတရေ နုဝတ္တန္တု၊ ပုရိမာနံ သစေဓိကာ။
ပုရိမာ အနုဝတ္တန္တု၊ ကေသံ သေသေပျယံ နယော။
- (၈) ပါဠိပဒါ ပါသိကာနံ၊ ဣတရေသံ ဥပေါသထော။
သမထောကာနံ သာမဂ္ဂိ၊ မူလဌာ ဒေန္တု ကာမတော။
- (၉) ဗဟိ ဂန္ဓာ န ကာတဗ္ဗော၊ နော စေ ဒေန္တိ ဥပေါသထော။
ဒေယျာနိစ္ဆာယ သာမဂ္ဂိ၊ ဗဟူသု ဗဟိ ဝါ ပဇေ။
- (၁၀) ပါဠိပဒါ ဂန္တုကာနံ၊ ပေမေဝ အယံ နယော။
သာဝေယျ သုတ္တံ သဉ္စိစ္စ၊ အဿာဝေန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ။
- (၁၁) သမ္မဇ္ဇိတုံ ပဒီပေတုံ၊ ပညာပေတုံ ဒကာသနံ။
န ကရေယျ တထာ ကလ္လော၊ မဟာထေရေန ပေသိတော။
- (၁၂) သမ္မဇ္ဇိတုံ ပဒီပေတုံ၊ ပဌပေတုံ ဒကာသနံ။
ဂဏဉ္စတ္ထိံ ဌပေတုံ၊ ကတ္တဗ္ဗော တိဟုပေါသထော။

သုဏန္တ၊ မေ အာယသ္မန္တော၊ အဇ္ဈပေါသထော ပန္နရသော၊ ယဒါ-
ယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရေယျာမာတိ။

(၁၃) ကေသံ စီဝရံ ကတော၊ နိသိဒ္ဓိတော ဥက္ကုဋ္ဌိကံ။
ထေရေန အဉ္ဇလိံ တေဝံ၊ ပဂ္ဂယံ သမုဒီရိယာ။
“ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ အာပုသော၊ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေထာ” တိ။
ဝဒေ ယာဝတတိယကံ။

(၁၄) သမတ္ထပုဗ္ဗာရမ္ဘေန၊ တေ နဝေနေဝ မီရိယာ။
“ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ ဘန္တေ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေထာ” တိ။
ဝဒေ ယာဝတတိယကံ။

(၁၅) ဒွီသု ထေရေန ကတ္တဗ္ဗံ၊ ကတော မီရိယော နဝေါ။
“ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ အာပုသော၊ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေဟိ” တိ။
တိက္ခတ္တံ ဝတ္တဗျော။

(၁၆) နဝေန ထေရော တိက္ခတ္တံ၊ ဧဝမဿ ဥဒီရိယော။
“ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ ဘန္တေ၊ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေထာ” တိ။

(၁၇) ပုဗ္ဗကိစ္စံ သမ္မာဒေတော၊ အဓိဋ္ဌေယျေဝ မေကကော။
“အဇ္ဈ မေ ဥပေါသထော ပန္နရသောတိ ဝါစာတုဒ္ဓသောတိ ဝါ
အဓိဋ္ဌာမိ” တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ နော ငစ ဓိဋ္ဌေယျ ဒုက္ကဋ္ဌံ။

(၁၈) ယဗ္ဘ ဝသန္တိ စတ္တာရော၊ တယော ပါ ယဒိ ဝါ ဒုဝေ။
ပါရိသုဒ္ဓိံ ဟရိက္ခာန၊ ဧကေကဿိ တရိတရေ။
တံ တံ ဥပေါသထံ ကယိရုံ၊ သိယာ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌံ။

(၁၉) ဝဂ္ဂေ သမဂ္ဂေ ဝဂ္ဂေါတိ၊ သညိနော ဝိမတိဿ ဝါ။
ဒုက္ကဋ္ဌံ ကရေတော ဘေဒါ၊ ဓိပ္ပေါယေန ထုလ္လစ္စယံ။
ဝဂ္ဂေ သမဂ္ဂေနာပတ္တိ၊ သမဂ္ဂေါ ဣတိ သညိနော။

(၂၀) ဥက္ခိတ္တဿ ဂဟဋ္ဌဿ၊ သေသာနံ သဟဓမ္မိနံ။
ပါရာဇိကဿာဘဗ္ဗဿ၊ သိက္ခာ နိက္ခိတ္တကဿ စ။

- (၂၁) နိဿိန္ဒ ပရိသာယဉ္ဇ၊ သဘာဂါပတ္တိကော တဏှာ။
ဆန္နေန ပရိဝုက္ခေန၊ ပါတိမောက္ခံ န ဥဒ္ဓိသေ။
- (၂၂) အဒေသယိတော နာပန္နံ၊ နာဝိကတောန ဝေမတိ။
နုပေါသထောပိ ဝါ ကာတုံ၊ ပေါသကော န စ ကပ္ပတိ။
- (၂၃) အဓိဋ္ဌိတော ပေါသထာဝါသာ၊ န ဝဇေ တဒက္ခ ဝိနာ။
အန္တရာယံ ဝါ ခံသံ ဝါ၊ ဝိဋ္ဌာတုံ သိမမေဝ ပါသိ။

၄၅-ပဝါရဏာတိ

- (၁) ဒိန္နံ တိဏ္ဍံ စတုနဉ္စ၊ အညမညပဝါရဏာ။
ကေသ ဝ အဝိဋ္ဌာနံ၊ သေသာ သံဃပဝါရဏာ။
- (၂) ပုဗ္ဗကိစ္စ စေ ကရဏေ၊ ပတ္တကလ္လေ သမာနိတေ။
ဌပေတွာ ဥတ္တိံ သံဃေန၊ ကတ္တဗ္ဗေဝံ ပဝါရဏာ။
သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသိ။
ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ပဝါရေယျာတိ။
- (၃) ကေသံ စိဝရံ ကတော၊ နိဿိဒိတွာ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ။
ထေရေန အဉ္ဇလိံ သံဃော၊ ပဂ္ဂယ သမုဒိရိယော။

“သံဃံ အာဝုသော ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ပါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒန္တ မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ၊ တတိယမ္ပိ အာဝုသော သံဃံ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒန္တ မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ” တိ။

- (၄) ပဝါရေန္တေသု ထေရေသု၊ နိသဇ္ဇုက္ကုဋ္ဌိကံ နဝေ။
ပဝါရေတိ သယံ ယာဝ၊ ဥက္ကုဋ္ဌိကောာ အစ္စတု။

- (၅) ပုဗ္ဗာရမ္ပံ သမာပေတွာ၊ နဝေ သံဃမုဒိရယေ။

“သံဃံ ဘန္တေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ပါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒန္တ မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ၊

တတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံဃံ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ။ပ။
ပဋိကရိဿာမိ”တိ။

- (၆) ဒါနေန ဓမ္မသာကစ္ဆာ၊ ကလဟေဟိ စ ရတ္တိယာ။
တေဝါစိကာယ ဩကာသေ၊ သတိ ခေပိတဘာပတော။
အန္တရာယေ ဒသဝိဓေ၊ ဥတ္တိံ ဝတှာ နုရူပတော။

သုဏာဘူ မေ ဘန္တေ သံဃော၊ မနုဿေဟိ ဒါနံ ဒေန္တေဟိ၊ ဒွိဟိ
တိက္ခုဟိ မမ္ပံ သာကစ္ဆန္တေဟိ၊ ကလဟံ ကရောန္တေဟိ ယေဘုယျေန ရတ္တိ
ခေပိတာ၊ သစေ သံဃော တေဝါစိကံ ပဝါရေဿတိ၊ အပ္ပဝါရိတောဝ
သံဃော ဘဝိဿတိ၊ အထာယံ ရတ္တိ ဝိဘာယိဿတိ၊ အယံ ရာဇန္တရာယော၊
အယံ စောရန္တရာယော၊ အယံ အဂျန္တရာယော၊ အယံ ဥဒကန္တရာယော၊
အယံ မနုဿန္တရာယော၊ အယံ အမနုဿန္တရာယော၊ အယံ ဝါဠုန္တရာယော၊
အယံ သရီသပန္တရာယော၊ အယံ ဇီဝိတန္တရာယော၊ အယံ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော၊
သစေ သံဃော တေဝါစိကံ ပဝါရေဿတိ၊ အပ္ပဝါရိတောဝ သံဃော ဘဝိ-
ဿတိ၊ အထာယံ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော ဘဝိဿတိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ
သံဃော ဒွေ ဝါစိကံ၊ ဧကဝါစိကံ၊ သမာနဝဿိကံ ပဝါရေယျာတိ။

- (၇) ပဝါရေယျာနုရူပေန၊ ယထာဌပိတ ဥတ္တိယာ။
အာဂစ္ဆေယျံ ယဒိ သမာ၊ အာဒိကာ စေတ္တ အာဟာရေ။

- (၈) ဧဝံ တိ စတုဝဂ္ဂေါ စ၊ ဥတ္တိံ ဝတှာ ပဝါရယေ။

သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ၊ အဇ္ဇေ ပဝါရဏာ ဝန္တရသိ၊ ယဒါယသ္မန္တာနံ
ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ ပဝါရေယျာမာတိ။

- (၉) ဧကံသံ စိပရံ ကတှာ၊ နိသိဒိတှာ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ။
ထေရေန အဉ္ဇလိံ တေဝံ၊ ပဂ္ဂယ သမုဒီရိယာ။

အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ
ပရိသင်္ကာယ ပါ၊ ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော
ပဋိကရိဿာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ၊ တတိယမ္ပိ အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တေ
ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ပါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တာ

အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိသာမိတံ။ ။ နဝေနာပိ အဟံ ဘန္တေ
 အာယသ္မန္တော ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒေတု
 မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိသာမိတံ။ ဒုတိယမ္ပိ
 တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ အာယသ္မန္တော ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ
 ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒေတု မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော
 ပဋိကရိသာမိတံ။

(၁၀) ဒွိသု ထေရေန ကတ္တဗ္ဗံ၊ နဝေါကတွေ မိရိယော။

အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ
 ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒေတု မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော
 ပဋိကရိသာမိတံ။ ဒုတိယမ္ပိ၊ တတိယမ္ပိ အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ
 ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒေတု မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ
 ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိသာမိတံ။ ။ နဝေနာပိ အဟံ ဘန္တေ
 အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒေတု
 မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိသာမိတံ။ ဒုတိယမ္ပိ၊
 တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ။ ပ။ ပဋိကရိသာမိတံ။

(၁၁) ပုဗ္ဗကိစ္စံ သမာပေတွာ၊ အဓိဗုဒ္ဓယျေပ မေကကော။

“အဇ္ဇေ မေ ပဝါရဏာ စာတုဒ္ဓသိတံ ဝါ ပန္နရသိတံ ဝါ
 အဓိဋ္ဌာမိ”တံ ဝတ္တဗ္ဗံ။

(၁၂) ယသ္မိံ ဝသန္တိ ဝါ ပဉ္စ၊ စတ္တာရော ဝါ ကဿာ ဒုဂ္ဂံ။
 ပဝါရဏံ ဟရိတွာန၊ ဧကေကဿိ တရိတရေ။

(၁၃) တံ တံ ပဝါရဏံ ကယိရုံ၊ သိယာ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ်။
 သေသာ ဥပေါသထေ ဝုတ္တာ၊ ဂါကာယော စေတ္ထ အာဟရေ။

(၁၄) ပဝါရိတေဝ သံဃမ္ပိ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထံ။
 ကရေယျ ဆိန္နဝသော ဝါ၊ အဝုတ္တော ဝါ နုပါဂကော။

(၁၅) စာတုမာသိနိယာ စာပိ၊ ကတေ သံဃေ နုပေါသထေ။
 ဝုဋ္ဌဝဿာ ပဝါရေယျ၊ သစေ အပ္ပတရာ သိယုန္တိ။

၄၆-သံဝရောတိ

- (၁) စက္ခု သောတာဒိဘေဒဟိ၊ ရူပ သဒ္ဓါဒိဂေါစရေ။
အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿာဒိ၊ ပွဝတ္တိံ ဝိနိဝါရယေ။
- (၂) နိဂ္ဂဏေယျ သကံ စိတ္တံ၊ ကိဋ္ဌာဒိ ဝိယ ဒုပ္ပသုံ။
သတိမာ သမ္ပဇာနော စ၊ စရေ သဗ္ဗိရိယာပထေတိ။

၄၇-သုဒ္ဓိတိ

- (၁) ဒေသနာ သံဝရော ဧဋ္ဌိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဘေဒတော။
သုဒ္ဓိ စတုဗ္ဗိဓာ ပါတိ၊ မောက္ခသံဝရသမ္ပတံ။
ဒေသနာယ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ ဒေသနာသုဒ္ဓိ ဝုစ္စတိ။
- (၂) န ပုနေဝံ ကရိဿန္တိ၊ စိတ္တာဓိဋ္ဌာနသံဝရော။
ဝုတ္တော သံပရသုဒ္ဓိတိ၊ သုဇျတိန္ဒြိယသံဝရော။
- (၃) ပဟာယာနေသနံ ဓမ္မေ၊ နုပ္ပါဒေန္တဿ ဧဋ္ဌိယာ။
သုဒ္ဓတ္တာ ဧဋ္ဌိသုဒ္ဓိတိ၊ ဝုတ္တမာဇီဝနိဿိတံ။
- (၄) ယောနိသော ပဋိသင်္ခါပ၊ စိဝရံ ပဋိသေဝတိ။
ဝေမာဒိ ယထာဝုတ္တ၊ ပစ္စဝေက္ခဏသုဇျနာ။
ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိတိ၊ ဝုတ္တံ ပစ္စယနိဿိတန္တိ။

၄၈-သန္တောသောတိ

- (၁) အပ္ပေန အနဝဇ္ဇေန၊ သန္တုဋ္ဌော သုလဘေန စ။
မတ္တည သုဘရော ဟုတ္တာ၊ စရေ သဒ္ဓမ္မဂါရဝေါ။
- (၂) အတိတံ နာနုသောစန္တော၊ နပ္ပဇပ္ပ မနာဂတံ။
ပစ္စုပ္ပန္နေန ယာပေန္တော၊ သန္တုဋ္ဌောတိ ပဝုစ္စတိတိ။

၄၉-စတုရက္ခာတိ

- (၁) ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မေတ္တာ စ၊ အသုဘံ မရဏသဟာတံ။
အာရကတ္တာဒိနာရဟံ၊ သမ္မာ သာမဉ္ဇ ဗုဒ္ဓကော။
- (၂) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဣတိ ဝါ၊ နုဿတိယာ ပုနပုနံ။
နဝဘေဒေ ဘဂဝကော၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ သာ ဂုဏေ။
- (၃) သိမဋ္ဌသံဃေ သိမဋ္ဌ၊ ဒေဝတာသု စ ဣဿရေ။
ဇနေ ဂေါစရဂါမမှိ၊ တတ္ထုပါဒါယ မာနုယေ။
- (၄) သဗ္ဗသက္ကေသု သုခိတာ၊ ဟောန္တာ ဝေရာတိ အာဒိနာ။
ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ဘာပနာ မေတ္တဘာဝနာ။
- (၅) ဝဏ္ဏ သဏ္ဌာန ဩကာသ၊ ဒိသတော ပရိဆေဒတော။
ဝဝတ္ထပေတွာ ကေသာဒိ၊ ကောဋ္ဌာသေ အနုပုဗ္ဗတော။
- (၆) နာတိသီသဉ္စ သဏိကံ၊ ဝိက္ခေပံ ပဋိဗာဟယံ။
ပဏ္ဏတ္တိံ သမတိက္ကမ္မ၊ မုဉ္ဇန္တဿာနုပုဗ္ဗတော။
- (၇) ဝဏ္ဏ အာသယ သဏ္ဌာန၊ ဂန္ဓောကာသေဟိ ဘာဝနာ။
ပဋိကူလာတိ ကောဋ္ဌာသေ၊ ဥဒ္ဓုမာတာဒိ ဝတ္ထုသု။
ဂဟေတွာ အသုဘာကာရံ၊ ပဝတ္တာ ဘာဝနာသုဘိ။
- (၈) မရဏံ မေ ဘဝိဿတိ၊ ဇီဝိတံ ဥပရုဇ္ဈတိ။
မရဏံ မရဏံ ဝါတိ၊ ဘာဝယိတွာန ယောနိသော။
- (၉) ဝကေသေဝုပဋ္ဌာနာ၊ သမ္ပတ္တိနံ ဝိပတ္တိဟော။
ဥပသံဟရတော ကာယ၊ ဗဟုသာဓာရဏာ တထာ။
- (၁၀) အာယု ဒုဗ္ဗလတော ကာလ၊ ဝဝတ္ထာနဿ ဘာဝတော။
အဒ္ဓါနဿ ပရိစ္ဆေဒါ၊ ဘာဝနာ မရဏသဟာတိ။

၅၀-ဝိပဿနာတိ

- (၁) နာမရူပံ ပရိဂ္ဂဟာ၊ တတော တဿ စ ပစ္စယံ။
ဟုတွာ အဘာဝတော နိစ္စာ၊ ဥဒယဗ္ဗယပိဋ္ဌနာ။
- (၂) ဒုက္ခာ အဝဿတ္တိတ္တာ၊ အနတ္တာတိ တိလက္ခဏံ။
အာရောပေတွာန သင်္ခါရေ၊ သမ္မသန္တော ပုနပ္ပုနံ။
ပါပုဏ္ဏယျာနုပုဗ္ဗေန၊ သဗ္ဗသယောဇနက္ခယန္တိ။

နိဂုံး

- (၁) အဓိသိလာဓိစိတ္တာနံ၊ အဓိပညာယ သိက္ခနာ။
ဘိက္ခု ကိစ္စမတော ခုဒ္ဒ၊ သိက္ခာယံ သမုဒါဟဋ္ဌာ။
- (၂) မဟတော ကိတ္တိသဒ္ဓဿ၊ ယဿ လောကဝိစာရိနော။
ပရိဿမော န သမ္ဘောတိ၊ မာလုတဿေဝ နိစ္စသော။
- (၃) တေန ဓမ္မသိရိကေန၊ တမ္ပပဏ္ဍိယကေတုနာ။
ထေရေန ရစိတာ ဓမ္မ၊ ဝိနယည ပသံသိတာ။
- (၄) ဧတ္တာဝတာယံ နိဋ္ဌာနံ၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဥပါဂတာ။
ပဉ္စမတ္တေဟိ ဂါထာနံ၊ သတေဟိ ပရိမာဏတောတိ။

ခုဒ္ဒသိက္ခာ နိဋ္ဌိတာ။

မူလသိက္ခာပါဠိ

—

နပေတဿ ဘဂပတော အရဟတော သပ္ပာသဗျဒ္ဓဿ။
နဟ္မာ နာထံ ပဝက္ခာမိ၊ မူလသိက္ခံ သဟာ ဟကော။
ဘိက္ခုနာ နဝကေနာဒေါ၊ မူလဘာသာယ သိက္ခိတုံ။

—

၁-ပါရာဇိကနိဒ္ဒေသ

- (၁) သဒ္ဓိမိတ္တံ ပပေသေန္တော၊ ဘိက္ခု မဂ္ဂတ္ထယေ စုတော။
ပဝေသန ဌိတုဒ္ဓါရ၊ ပဝိဋ္ဌေ စေပိ သာဒယံ။
- (၂) အဒိန္နံ မာနုသံ ဘဏ္ဍိ၊ ထေယျာယေနောန အာဒိယံ။
ပဉ္စဝိသာဝဟာရေသု၊ ဂရုကံ စေ စုတော ဘဝေ။
- (၃) အာဒိယန္တော ဟရန္တောဝ၊ ဟရန္တောပိ ရိယာပယံ။
ဝိကောပေန္တော တထာ ဌာနာ၊ စာဝေန္တောပိ ပရာဇိကော။
- (၄) တတ္ထ နာနေကဘဏ္ဍာနံ၊ ပဉ္စကာနံ ယော ပန။
အဝဟာရာ ဒသဉ္စေပိ၊ ဝိညာတဗ္ဗာ ဝိဘာဝိနာ။
- (၅) သာဟတ္တာဏတ္ထိကော စေဝ၊ နိဿဂ္ဂေါ စာက္ကသမကော။
ဓုံရနိက္ခေပနဉ္စေဝ၊ ဣဒံ သာဟတ္ထိပဉ္စကံ။
- (၆) ပုဗ္ဗသဟပ္ပယောဂေါ စ၊ သံဝိဓာဟရဏပိ စ။
သင်္ကေတကပ္ပံ နိမိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗပ္ပယောဂပဉ္စကံ။
- (၇) ထေယျာပသယ ပရိကပ္ပ၊ ပဋိစ္စန္ဒာ ကုသာတိကော။
အဝဟာရာ ဣမေ ပဉ္စ၊ ဝိညာတဗ္ဗာ ဝိဘာဝိနာ။
- (၈) မနုဿပါဏံ ပါဏောတိ၊ ဇာနံ ဝဓကစေကသာ။
ဇီဝိတာယော ဝိယောဇေတိ၊ သာသနာ တော ပရာဇိကော။

- (၉) စျာနာဒိဘောဒံ ဟဒယေ အသန္တံ၊
 အညာပဒေသဉ္စ ဝိနာဓိမာနံ။
 မနုဿဇာတိဿ ဝဒေယျ ဘိက္ခု၊
 ဉာယက္ခဏေ တေန ပရာဇိကော ဘဝေတိ။
 ပါရာဇိကနိဒ္ဒေသော။

၂-ဂရုကာပတ္တိနိဒ္ဒေသ

- (၁) မောစေတုကာမစိတ္တေန၊ ဥပက္ကမ္မ ဝိမောစယံ။
 သုက္က မညတြ သုပိနာ၊ သမဏော ဂရုကံ ဖုသေ။
- (၂) ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန၊ မနုဿိတ္ထိံ ပရာမသံ။
 ဣတ္ထိသညီ ဥပက္ကမ္မ၊ သမဏော ဂရုကံ ဖုသေ။
- (၃) ဒုဠုလ္လဝါစဿာဒေန၊ မဂ္ဂံ ဝါရဗ္ဗ မေထုနံ။
 သြဘာသန္တော မနုဿိတ္ထိံ၊ သုဏမာနံ ဂရံ ဖုသေ။
- (၄) ဝဏ္ဏံ ဝတုတ္တနော ကာမ၊ ပါရိစရိယာယ မေထုနံ။
 ဣတ္ထိံ မေထုနရာဂေန၊ ယာစမာနော ဂရံ ဖုသေ။
- (၅) သန္ဓေသံ ပဋိဂ္ဂဟိတု၊ ပုရိသဿိတ္ထိယာပိ ဝါ။
 ဝိမံသိတု ဟရံ ပစ္စာ၊ သမဏော ဂရုကံ ဖုသေ။
- (၆) စာဝေတုကာမော စောဒေန္တော၊ အမူလန္တိမဝတ္ထုနာ။
 စောဒါပယံ ဝါ သမဏော၊ သုဏမာနံ ဂရံ ဖုသေ။
- (၇) လေသမတ္တံ ဥပါဒါယ၊ အမူလန္တိမဝတ္ထုနာ။
 စာဝေတုကာမော စောဒေန္တော၊ သုဏမာနံ ဂရံ ဖုသေတိ။

ဂရုကာပတ္တိနိဒ္ဒေသော။

၃-နိဿဂ္ဂိယနိဒ္ဒေသ

- (၁) ဝိကပ္ပန မဓိဋ္ဌာန၊ မကတော ကာလစီဝရံ။
ဒသာဟ မတိမာပေတိ၊ တဿ နိဿဂ္ဂိယံ သိယာ။
- (၂) ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာညတြ၊ တိစီဝရ မဓိဋ္ဌိတံ။
ကောဟ မတိမာပေတိ၊ နိဿဂ္ဂိ သမယံ ဝိနာ။
- (၃) အညာတိကာ ဘိက္ခုနိယာ၊ ပုရာဏစီဝရံ ပန။
ဓောဝါပေတိ ရဇာပေတိ၊ အာကောဋ္ဌာပေတိ တံ သိယာ။
- (၄) အညာတိကာ ဘိက္ခုနိယာ၊ ဟတ္ထတော ကိဉ္ဇိမူလကံ။
အဒတော စီဝရာဒါနေ၊ နိဿဂ္ဂိယ မုဒီရိတံ။
- (၅) အပ္ပဝါရိတ မညာတိ၊ ဝိညာပေန္တဿ စီဝရံ။
အညတြ သမယာ တဿ၊ နိဿဂ္ဂိယ မုဒီရိတံ။
- (၆) ရဇတံ ဇာတရူပံ ဝါ၊ မာသကံ ဝါ ကဟာပဏံ။
ဂဏှေယျ ဝါ ဂဏှာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိ သာဒိယေယျ ဝါ။
- (၇) ပရိဝတ္တေယျ နိဿဂ္ဂိ၊ ရဇတာဒိ စတုဗ္ဗိဓံ။
ကပ္ပိယံ ကပ္ပိယေနာပိ၊ ဌပေတွာ သဟဓမ္မိကေ။
- (၈) ဝိကပ္ပန မဓိဋ္ဌာန၊ မကတောန ပမာဏိကံ။
ဒသာဟ မတိမာ ပေတိ၊ ပတ္တံ နိဿဂ္ဂိယံ သိယာ။
- (၉) ပဉ္စဗန္ဓနတော ဥိန၊ ပတ္တေ သတိ ပရံ ပန။
ဝိညာပေတိ နဝံ ပတ္တံ၊ တဿ နိဿဂ္ဂိယံ သိယာ။
- (၁၀) ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇန္တော၊ သပ္ပိ တေလာဒိကံ ပန။
သတ္တာဟ မတိမာပေတိ၊ တဿ နိဿဂ္ဂိယံ သိယာ။
- (၁၁) ဘိက္ခုဿ စီဝရံ ဒတွာ၊ အစ္စန္ဒန္တဿ တံ ပန။
သကသညာယ နိဿဂ္ဂိ၊ အစ္စန္ဒာပယတောပိ ဝါ။

- (၁၂) အပ္ပဝါရိတ မညာတိံ၊ သုတ္တံ ယာစိယ စိဝရံ။
ဝါယာပေန္တဿ နိဿဂ္ဂိ၊ ဝိနာဉာတိပ္ပဝါရိတေ။
- (၁၃) ဇာနန္တော ဘိက္ခုသံဃဿ၊ လာဘံ ပရိဏာတံ ပန။
အတ္တနော ပရိဏာမေတိ၊ တဿ နိဿဂ္ဂိယံ သိယာတိ။
နိဿဂ္ဂိယနိဒ္ဒေသော။

—

၄-ပါစိတ္တိယနိဒ္ဒေသ

- (၁) သမ္ပဇာန မုသာဝါဒေ၊ ပါစိတ္တိယ မုဒီရိတံ။
ဘိက္ခုဉ ဩမသန္တဿ၊ ပေသုည ဟရဏေပိ စ။
- (၂) ဌပေတွာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခု၊ အညေန ပိဋကတ္တယံ။
ပဒသော ဓမ္မံ ဘဏန္တဿ၊ ပါစိတ္တိယ မုဒီရိတံ။
- (၃) အနုပသမ္ပန္နေနော၊ သယိတွာန တိရတ္တိယံ။
ပါစိတ္တိ သဟသေယျာယ၊ စတုတ္ထတ္တိဂံတေ ပုန။
- (၄) ဣတ္ထိယာ ဧကရတ္တိမ္ပိ၊ သေယျံ ကပ္ပယတောပိ ဝါ။
ဒေသေန္တဿ ဝိနာ ဝိည၊ ဓမ္မဉ္စ ဆပ္ပဒုတ္တရိ။
- (၅) ဒုဠုလ္လံ ဘိက္ခုနော ဝဇ္ဇံ၊ ဘိက္ခု သမ္ပတိယာ ဝိနာ။
အဘိက္ခုနော ဝဒန္တဿ၊ ပါစိတ္တိယ မုဒီရိတံ။
- (၆) ခနေယျ ဝါ ခနာပေယျ၊ ပထဝိဉ္စ အကပ္ပိယံ။
ဘူတဂါမံ ဝိကောပေယျ၊ တဿ ပါစိတ္တိယံ သိယာ။
- (၇) အဇ္ဈောကာသေ တု မဉ္ဇာဒိံ၊ ကတွာ သန္တရဏာဒိကံ။
သံဃိကံ ယာတိ ပါစိတ္တိ၊ အကတွာ ပုစ္ဆနာဒိကံ။
- (၈) သံဃိကာဝသထေ ထေယျံ၊ ကတွာ သန္တရဏာဒိကံ။
အကတွာ ပုစ္ဆနာဒိံ ယော၊ ယာတိ ပါစိတ္တိ တဿပိ။

- (၉) ဇာနံ သပ္ပါဏကံ တောယံ၊ ပါစိတ္တိ ပရိဘုဉ္ဇေယေ။
အညာတိကာ ဘိက္ခုနိယာ၊ ဌပေတွာ ပရိဝတ္တကံ။
- (၁၀) စိဝရံ ဒေတိ ပါစိတ္တိ၊ စိဝရံ သိဗ္ဗတောပိ စ။
အတိရိတ္တံ အကာရေတွာ၊ ပဝါရေတွာန ဘုဉ္ဇေတော။
- (၁၁) ဘိက္ခု အာသာဒနာပေက္ခော၊ ပဝါရေတိ ပဝါရိတံ။
အနတိရိတ္တေန ဘုတ္တေ တု၊ ပါစိတ္တိယ မုဒီရိတံ။
- (၁၂) သန္တိမိဘောဇနံ ဘုဉ္ဇေ၊ ဝိကာလေ ယာဝကာလိကံ။
ဘုဉ္ဇေတော ဝါပိ ပါစိတ္တိ၊ အဂိလာနော ပဏီတကံ။
- (၁၃) ဝိညာပေတွာ န ဘုဉ္ဇေယျ၊ သပ္ပိ ဘတ္တာဒိကမ္ပိ စ။
အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ ဘုဉ္ဇေ၊ ဒန္တကဋ္ဌောဒကံ ဝိနာ။
- (၁၄) တိတ္ထိယဿ ဒေဒေ ကိဉ္ဇိ၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ သဟတ္ထတော။
နိသဇ္ဇံ ဝါ ရဟော ကပ္ပေ၊ မာတုဂါမေန စေကတော။
- (၁၅) သုရာမေရယပါနေပိ၊ ပါစိတ္တိယ မုဒီရိတံ။
အင်္ဂုလိပတောဒကေ စာပိ၊ ဟသဓမ္မေပိ စောဒကေ။
- (၁၆) အနာဒရေပိ ပါစိတ္တိ၊ ဘိက္ခု ဘိသယတောပိ ဝါ။
ဘယာနကံ ကထံ ကတွာ၊ ဒဿေတွာ ဝါ ဘယာနကံ။
- (၁၇) ဌပေတွာ ပစ္စယံ ကိဉ္ဇိ၊ အဂိလာနော ဇလေယျ ဝါ။
ဇောတိံ ဇလာပယေယျာပိ၊ တဿ ပါစိတ္တိယံ သိယာ။
- (၁၈) ကပ္ပဗိန္ဒုမနာဒါယ၊ နဝစိဝရဘောဂိနော။
ဟသာပေက္ခဿ ပါစိတ္တိ၊ ဘိက္ခုနော စိဝရာဒိကံ။
- (၁၉) အပနေတွာ နိဓေန္တဿ၊ နိဓာပေန္တဿ ဝါ ပန။
ဇာနံ ပါဏံ မရန္တဿ၊ တိရစ္ဆာနဂတမ္ပိ စ။

(၁၄၆)

မူလသိက္ခာပါဌ်

- (၂၀) ဆာဒေတုကာမော ဆာဒေတိ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လံ ဘိက္ခုနောပိ စ။
ဂါမန္တရဂတဿာပိ၊ သံဝိဓာယိတ္ထိယာ သဟ။
- (၂၁) ဘိက္ခု ပဟရတော ဝါပိ၊ တလသတ္တိကမုဂ္ဂိရေ။
စောဒေတိ ဝါ စောဒါပေတိ၊ ဂရုကာ မူလကေနပိ။
- (၂၂) ကုက္ကုစုပ္ပါဒနေ စာပိ၊ ဘဏ္ဍနတ္ထာယုပဿတိ။
သောတုံ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ၊ ယာတိ ပါစိတ္တိယံ သိယာ။
- (၂၃) သံဃဿ လာဘံ ပရိဏာမိတန္တု၊
နာမေတိ ယော တံ ပရပုဂ္ဂလဿ။
ပုစ္ဆံ အကတုာပိ စ သန္တဘိက္ခု၊
ပါစိတ္တိ ဂါမဿ ဂတေ ဝိကာလေတိ။

ပါစိတ္တိယနိဒ္ဒေသော။

—

၅-ပ'ကိဏ္ဍက

- (၁) သံဃိကံ ဂရုကံ ဘဏ္ဍံ၊ ယော ဒေတုညဿ ဣဿရော။
ထုလ္လစ္စယံ ယထာဝတ္ထု၊ ထေယျာ ပါရာဇိကာဒိပိ။
- (၂) ကုသာဒိမယစီရနိ၊ ကမ္ပလံ ကေသဝါလဇံ။
သမယံ ဝိနာ ဓာရယတော၊ လူကပက္ခာ ဇိနက္ခိပံ။
- (၃) သတ္ထကမ္ပေ ဝတ္ထိကမ္ပေ၊ သံနိမိတ္တဉ္စ ဆိန္ဒတော။
ထုလ္လစ္စယံ မနုဿာနံ၊ မံသာဒိဘောဇနေပိ ဝါ။
- (၄) ကဒလေ ရကက္ကဒုဿာနိ၊ ပေါတ္ထကံ သဗ္ဗနီလကံ။
သဗ္ဗပီတာဒိကဉ္စာပိ၊ ဓာရယန္တဿ ဒုက္ကဋ်။
- (၅) ဟတ္ထိဿုရဂ သောဏာနံ၊ သီဟ ဗျုစ္ဆန္တ ဒီပိနံ။
တုရစ္ဆဿ စ မံသာဒိ၊ ဥဒ္ဓိဿ ကတကမ္ပိ စ။

- (၆) အနာပုစ္ဆိတမံသဉ္စ၊ ဘုဉ္ဇန္တော ဒုက္ကဋ္ဌံ သိယာ။
ယာတာနုပုဗ္ဗံ ဟိတုာန၊ ဒကတိတ္ထာဒိကံ ဝဇေ။
- (၇) သဟဿာ ဝုဗ္ဗဇိတုာ ဝါ၊ ပဝိသေ နိက္ခမေယျ ဝါ။
ဝစ္စပ္ပဿာဝကုဋ္ဌိကံ၊ ဝိနာ ဥက္ကာသိကံ ဝိသေ။
- (၈) နိတ္တုနန္တော ကရေ ဝစ္စံ၊ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ ခါဒယံ။
ဝစ္စပ္ပဿာဝဒေါဏီနံ၊ ဗဟိ ဝစ္စာဒိကံ ကရေ။
- (၉) ခရေန စာဝလေခေယျ၊ ကဋ္ဌံ ပါတေယျ ကူပကေ။
ဥဟတဉ္စ န ဓောဝေယျ၊ ဥက္ကာပဉ္စ န သောဓယေ။
- (၁၀) ဒကကိစ္စံ ကရေန္တဿ၊ ကတုာ စပု စပူတိ စ။
အနုဇ္ဈိဋ္ဌောဝ ထေရေန၊ ပါတိမောက္ခမ္ပိ ဥဒ္ဓိသေ။
- (၁၁) အနာပုစ္ဆာယ ပဉ္ဇဿ၊ ကထနေ ဝိဿဇ္ဇေနပိ စ။
သဇ္ဈာယကရဏေ ဒိပ၊ ဇာလနေ ဝိဇ္ဈာပနေပိ စ။
- (၁၂) ဝါတပါနကဝါဋ္ဌာဒိ၊ ဝိဝရေယျ ထကေယျ ဝါ။
ဝန္ဒနာဒိ ကရေ နဂ္ဂေါ၊ ဂမနံ ဘောဇနာဒိကံ။
- (၁၃) ပရိကမ္ပံ ကရေ ကာရေ၊ တိပ္ပဋ္ဌိစ္ဆန္နကံ ဝိနာ။
ကာယံ နာဟာယံ ခံသေယျ၊ ဂုဇ္ဇေ ထမ္ဘေ တရုမ္ပိ ဝါ။
- (၁၄) ကုရုဝိန္ဒကယုတ္တေန၊ အညမညဿ ကာယတော။
အဂီလာနော ဗဟာရာမေ၊ စရေယျ သဉ္ဇပါဟနော။
- (၁၅) ဉပါဟနံ ယော ဓာရေတိ၊ သဗ္ဗနီလာဒိကမ္ပိ စ။
နိမိတ္တံ ဣတ္ထိယာ ရတ္တော၊ မုခံ ဝါ ဘိက္ခဝါယိယာ။
- (၁၆) ဉဇ္ဈာနသညီ အညဿ၊ ပတ္တံ ဝါ အတ္တနော မုခံ။
အာဒါသာဒိမ္ပိ ပဿေယျ၊ ဉစ္စာသန မဟာသနေ။

- (၁၇) နိသဇ္ဇာဒိံ ကရောန္တဿ၊ ဒုက္ကဋ် ဝန္တနေပိ စ။
ဥက္ခိတ္တာနုပသမ္ပန္နံ၊ နာနာသံဝါသကာဒိနံ။
- (၁၈) ဧကတော ပဏ္ဏကိတ္တိဟိ၊ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနေန ဝါ။
ဒိဃာသနေ နိသီဒေယျ၊ အဒိဃေ အာသနေ ပန။
- (၁၉) အသမာနာသနိကေန၊ မဉ္ဇပိဋေ သယေယျ ဝါ။
ကုလသင်္ဂဟတ္ထံ ဒေတော၊ ဖလပုပ္ဖါဒိကမ္ပိ စ။
- (၂၀) ဂန္တိမာဒိံ ကရေ ကာရေ၊ ဇိနဝါရိတပစ္စယေ။
ပရိဘုဉ္ဇေယျအဗျတ္တော၊ အ နိဿာယံ ဝသေယျ ဝါ။
- (၂၁) အနုညာတေဟိ အညဿ၊ ဘေသဇ္ဇံ ဝါ ကရေ ဝဒေ။
ကရေ သာပတ္တိကော ဘိက္ခု၊ ဥပေါသထပ္ပဝါရဏံ။
- (၂၂) ဒွါရဗန္ဓာဒိကေ ဌာနေ၊ ပရိဝတ္တကဝါဠကံ။
အပိဓာယ ဝိနာ ဘောဂံ၊ နိယောဂံ ဝါ သယေ ဒိဝါ။
- (၂၃) ဓညိတ္ထိရူပရတနံ၊ အာဝုဓိတ္ထိပသာဓနံ။
တူရိယဘဏ္ဍံ ဖလံ ရုက္ခေ၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏာဒိဉ္ဇ အာမသေ။
- (၂၄) သသိတ္ထောဒကတေလေဟိ၊ ဖဏဟတ္ထဖဏေဟိ ဝါ။
ကေသမောသဏ္ဌနေကသ္မိံ၊ ဘာဇနေ ဘုဉ္ဇနေပိ စ။
- (၂၅) ကေတ္တရဏပါဝုရဏာ၊ သယေယျံ ဒွေကမဉ္ဇကေ။
ဒန္တကဋ္ဌဉ္ဇ ခါဒေယျ၊ အဓိက္ခနံ ပမာဏတော။
- (၂၆) ယောဇေတိ ဝါ ယောဇာပေတိ၊ နစ္စံ ဂိတဉ္ဇ ဝါဒိတံ။
ဒဿနံ သဝနံ တေသံ၊ ကရောန္တဿ စ ဒုက္ကဋ်။
- (၂၇) ဝိဟာဒိရောပိမေ စာပိ၊ ဗဟိပါကာရကုဋ္ဌကေ။
ဝစ္စာဒိဆဉ္စနာဒိမ္ပိ၊ ဒိဃကေသာဒိဓာရဏေ။

- (၂၈) နခမဋ္ဌကရာဒိမ္ပ၊ သမ္မာဓေ လောမဟာရဏေ။
ပရိကမ္မကတံ ဘူမိံ၊ အက္ကမေ သဥပါဟနော။
- (၂၉) အဓောတအလ္လုပါဒေဟိ၊ သံဃိကံ မဉ္ဇပိဌကံ။
ပရိကမ္မကတံ ဘိတ္တိံ၊ အာမသန္တိဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ။
- (၃၀) သင်္ခာဋီယာပိ ပလ္လုတ္တေ၊ ဒုပ္ပရိဘုဉ္ဇေယျ စိဝရံ။
အကာယဗန္ဓနော ဂါမံ၊ ဝဇေ ကတုာန ဝစ္စကံ။
- (၃၁) နာစမေယျုဒကေ သန္တေ၊ သမာဒိယေ အကပ္ပိယေ။
ဒေသနာရောစနာဒိမ္ပ၊ သဘာဂါပတ္တိယောပိ စ။
- (၃၂) နဝသေ ဝဿံ ဝိသံဝါဒေ၊ သုဒ္ဓစိတ္တော ပဋိဿဝံ။
ဝဿံ ဝသိတွာ ဂမနေ၊ အနုညာတကိစ္စတော။
- (၃၃) ဝိနာပဒံ တရုဿုဒ္ဓံ၊ ပေါရိသမ္ပာ ဘိရုဟဏေ။
အပရိဿာဝနောဒ္ဓါနံ၊ ဝဇေ တံ ယာစိတော နဒေ။
- (၃၄) အတ္တနော ဃာတနေ ဣတ္ထိ၊ ရူပါဒိံ ကာရယေယျ ဝါ။
ဟိတွာ မာလာဒိကံ စိတ္တံ၊ ဇာတကာဒိံ သယံ ကရေ။
- (၃၅) ဘုဉ္ဇန္တမဋ္ဌပေန္တဿ၊ သာလာဒီသု နိသီဒတော။
ဝုဇ္ဇာနံ ပန ဩကာသံ၊ အဒတွာ ဝါပိ ဒုက္ကဋ္ဌံ။
- (၃၆) ယာနာဒိ မဘိရုဟေယျ၊ ကလ္လကော ရတနတ္ထယံ။
အာရဗ္ဗ ဝဒေ ဒဝါည၊ ပရိသာယ ပလောဘနေ။
- (၃၇) ကာယာဒိံ ဝိဝရိတွာန၊ ဘိက္ခုနီနံ န ဒဿယေ။
ဝါစေ လောကာယတံ ပလိတံ၊ ဂဏှေယျ ဂဏှာပေယျ ဝါ။
- (၃၈) ယတ္ထကတ္ထစိ ပေဋ္ဌာယံ၊ ဘုဉ္ဇတော ပတ္တဟတ္ထကော။
ဝါတပါနကဝါဋ္ဌံ ဝါ၊ ပဏာမေ သောဒကမ္ပိ စ။

(၁၅၀)

မူလသိက္ခာပါဠိ

- (၃၉) ဥဏှေယျ ပဋိသာမေယျ၊ အတိဥဏှေယျ ဝေါဒကံ။
ဌပေယျ ဘူမိယံ ပတ္တံ၊ အကေ ဝါ မဉ္ဇူပိဌကေ။
- (၄၀) မိစ္ဆန္တေ ပရိဘဏ္ဍန္တေ၊ ပါဒေ ဆတ္တေ ဌပေတံ ဝါ။
စလကာဒိံ ဌပေ ပတ္တံ၊ ပတ္တေ ဝါ ဟတ္ထဓောဝနေ။
- (၄၁) ပတ္တေန နိဟရန္တဿ၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌမုဒကမ္ပိ စ။
အကပ္ပိယမ္ပိ ပတ္တံ ဝါ၊ ပရိဘုဉ္ဇေယျ ဒုက္ကဋ်။
- (၄၂) ဝဒေ ဇီဝါတိ ခိပိတေ၊ န သိက္ခတိ အနာဒရေ။
ပရိမဏ္ဍလကာဒိမ္ပိ၊ သေခိယေ ဒုက္ကဋ် သိယာ။
- (၄၃) ယော ဘဏ္ဍာဂါရေ ပယုတောဝ ဘဏ္ဍကံ။
မာတုန ပါစိတ္တိယ မဿ ဂေါပယေ။
ဒဝါယ ဟိနေနပိ ဇာတိအာဒိနာ။
ဝဒေယျ ဒုဗ္ဘာသိတ မုတ္တမမ္ပိ ယောတိ။
ပကိဏ္ဍကံ။

၆-ဝတ္ထာဒိကဏ္ဍ

- (၁) ဥပဇ္ဈာစေရ ဝတ္ထု၊ ဂမိကာဂန္ထကမ္ပိ စ။
သေနာသနာဒိဝတ္ထု၊ ကာတဗ္ဗံ ပိယသီလိနာ။
- (၂) ဟတ္ထပါသေ ဌိတော ကိဉ္စိ၊ ဂဟိတဗ္ဗံ ဒဒေ တိဓာ။
ဂဟေတုကာမော ဂဏှေယျ၊ ဒွိဓာယံ သမ္ပုဋ္ဌိဂ္ဂဟော။
- (၃) သင်္ခာဋိ မုတ္တရာသင်္ဂံ၊ တထာ အန္တရဝါသကံ။
တေ လ္လမံ အဓိဋ္ဌာမိ၊ တထာ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ။

- (၄) ဣမံ ဣမာနိ တောနိ၊ တေမိ စိဝရန္တိ ဝါ။
ပရိက္ခာရစောဠာနီတိ၊ တထာ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ။
- (၅) ဧတံ ဣမံ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ပတ္တံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ။
ဧဝံ ပစ္စုဒ္ဓရေ မိဋ္ဌေ၊ စိဝရာဒိံ ယထာဝိမိ။
- (၆) သဉ္ဇရိတ္တံ ဝိနာ သေသာ၊ သစိတ္တာ ဂရုကန္တိမာ။
အစ္ဆိန္နံ ပရိဏတံ ဟိတု၊ နိဿဂ္ဂိယ မစိတ္တကံ။
- (၇) ပဒေသော ဓမ္မံ ဒုဝေ သေယျာ၊ ဣတ္ထိယာ ဓမ္မဒေသနာ။
ဒုဝေ သေနာသနာနိပိ၊ သိဗ္ဗနံ စိဝရဿပိ။
- (၈) ပဝါရိတံ သုရာပါနံ၊ ပဉ္စသန္တိမိ အာဒိကံ။
ဇောတိဉ္ဇောလနဉ္ဇေဝ၊ ကပ္ပဗိန္ဒု မနာဒိကံ။
ဂါမပ္ပဝေသနန္တေတေ၊ ပါစိတ္တိသု အစိတ္တကာ။
- (၉) ပကိဏ္ဏကေသု ဉဒ္ဒိဿ၊ ကထံ ဟိတုည မံသကံ။
ကေတ္တရဏပါဝုရဏံ၊ ကေမဉ္ဇေ တုဝဋ္ဋနံ။
ကေတော ဘုဉ္ဇနဉ္ဇာပိ၊ နစ္စဂီတာဒိ သတ္တပိ။
- (၁၀) အကာယဗန္ဓနဉ္ဇာပိ၊ ပတ္တဟတ္ထ ကဝါဠကံ။
အစိတ္တကမိဒံ သဗ္ဗံ၊ သေသမေတ္တ သစိတ္တကံ။
- (၁၁) ဝီတိက္ကမန စိတ္တေန၊ သစိတ္တက မစိတ္တကံ။
ပညတ္တိ ဇာနေန စာပိ၊ ဝဒန္တာ စရိယာ တထာ။
- (၁၂) ပုဗ္ဗကရဏာဒိကံ ကတု၊ ဉပေါသထပ္ပဝါရဏံ။
နဝဓာ ဒီပိတံ သဗ္ဗံ၊ ကာတဗ္ဗံ ပိယသီလိနာ။
- (၁၃) သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ၊ ဉဒကံ အာသနေန စ။
ဉပေါသထဿ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။
- (၁၄) ဆန္ဒ ပါရိသုဒ္ဓိ ဉတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုဂဏနာ စ ဩဝါဒေါ။
ဉပေါသထဿ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။

(၁၅၂)

မူလသိက္ခာပါဌ်

(၁၅) ဥပေါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခု ကမ္မပ္ပတ္တာ၊
သဘာဂါပတ္တိယော စ နဝိဇ္ဇန္တိ။
ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တိ၊
ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ။

(၁၆) ပုဗ္ဗကရဏ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတွာ ဒေသိတာပတ္တိကဿ
သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုမတိယာ ပါဘိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတုံ အာရာဓနံ
ကရောမ။

(၁၇) ပါရိသုဒ္ဓိ အဓိဋ္ဌာန၊ သုတ္တုဒ္ဓေသဝသာ တိဓာ။
ဂဏ ပုဂ္ဂလ သံဃာစ၊ တံ ကရေယျံ ယထာက္ကမံ။

(၁၈) စာတုဒ္ဓသော ပန္နရသော၊ သာမဂ္ဂိ ဒိနတော တိဓာ။
ဒိန ပုဂ္ဂလ ကာတဗ္ဗာ၊ ကာရတော တေ နဝေရိတာ။

(၁၉) တယော တယောတိ ကတွာန၊ ဒိန ပုဂ္ဂလ ဘေဒတော။
တေဝါစီ ဒွေကဝါစီတိ၊ နဝ ဝုတ္တာ ပဝါရဏာ။

(၂၀) ကတ္တိကန္တိမ ပက္ခမ္ဘာ၊ ဟေမံ ဖဂ္ဂုနပုဏ္ဏမာ။
တဿ အန္တိမ ပက္ခမ္ဘာ၊ ဂိမံ အာသဠိပုဏ္ဏမာ။
ဝဿကာလံ တတော သေသံ၊ စတုဝိသတုပေါသထာ။

(၂၁) စာတုဒ္ဓသာ ဆ ဧတေသု၊ ပက္ခာ တတိယ သတ္တမာ။
သေသာ ပန္နရသာ ဥေယျာ၊ အဋ္ဌာရသ ဥပေါသထာ။

(၂၂) “ဆန္ဒံ ဒမ္ပိ၊ ဆန္ဒံ မေ ဟရ၊ ဆန္ဒံ မေ အာရောစေဟိ”တိ ဆန္ဒံ
ဒါတဗ္ဗံ။

(၂၃) “ပါရိသုဒ္ဓိံ ဒမ္ပိ၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ မေ ဟရ၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ မေ
အာရောစေဟိ”တိ ပါရိသုဒ္ဓိံ ဒါတဗ္ဗာ။

(၂၄) “ပဝါရဏံ ဒမ္ပိ၊ ပဝါရဏံ မေ ဟရ၊ ပဝါရဏံ မေ အာရောစေဟိ
မမတ္တာယ ပဝါရေဟိ”တိ ပဝါရဏာ ဒါတဗ္ဗာ။

(၂၅) အာပတ္တိဒေသကေန အဟံ ဘန္တေ သမ္ပဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမ္မမူလေ ပဋိဒေသေမိတိ ဝတှာ၊ ပဿသိ အာဝုသော တာ အာပတ္တိယောတိ ပဋိဂ္ဂဏန္တေန ဝုတ္တေ၊ အာမ ဘန္တေ ပဿမိတိ ဝတှာ ပုန ပဋိဂ္ဂဏန္တေန အာယတိံ အာဝုသော သံဝရေယျာသိတိ ဝုတ္တေ၊ သာဓု သုဠ ဘန္တေ သံဝရိဿာမိတိ တိက္ခတ္တုံ ဝတှာ ဒေသေတဗ္ဗာ။

(၂၆) ဝေမတိကေန အာရောစေန္တေန အဟံ ဘန္တေ သမ္ပဟုလာသု နာနာဝတ္ထုကာသု အာပတ္တိသု ဝေမတိကော၊ ယဒါ နိဗ္ဗေမတိကော ဘဝိဿာမိ၊ တဒါ တာ အာပတ္တိယော ပဋိကရိဿာမိတိ တိက္ခတ္တုံ အာရော-
စေတဗ္ဗာ။

(၂၇) “အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော ပန္နရသော စာတုဒ္ဓသောတိ ဝါ အဓိဋ္ဌာမိ” တိ တိက္ခတ္တုံ ဝတှာ ပုဂ္ဂလေန အဓိဋ္ဌာနုပေါသထော ကာတဗ္ဗော။

(၂၈) ဒွိသု ပန ထေရေန “ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ အာဝုသော၊ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေဟိ” တိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဉ္စ။ ။ နဝကေနာပိ တထေဝ ဝတ္တဉ္စ၊ “အဟံ ဘန္တေ မံ ဓာရေထာ” တိ ဝစနံ ဝိသေသော။

(၂၉) တီသု ပန သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တော၊ အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသော စာတုဒ္ဓသောတိ ဝါ၊ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရေယျာမာတိ ဥတ္တိံ ဌပေတွာ ပဋိပါဠိယာ ဝုတ္တနယေန ဝ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။

(၃၀) “အဇ္ဇ မေ ပဝါရဏာ ပန္နရသိ စာတုဒ္ဓသိတိ ဝါ အဓိဋ္ဌာမိ” တိ တိက္ခတ္တုံ ဝတှာ ဧကေန ပဝါရေတဉ္စ။

(၃၁) ဒွိသု ပန ထေရေန “အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒတု မံ အာယသ္မာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ” တိ တိက္ခတ္တုံ ပဝါရေတဉ္စ။ ။ နဝကေနာပိ တထေဝ ကာတဉ္စ၊ “အဟံ ဘန္တေ” တိ ဝစနံ ဝိသေသော။

(၃၂) တီသု ဝါစတုသု ဝါပန “သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ စာတုဒ္ဓသီတိ ဝါ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ ပဝါရေယျာမာ”တိ ဥတ္တိံ ဌပေတွာ ထေရေန “အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တော ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ”တိ တိက္ခတ္တံ ဝတွာ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ ။ နဝကေဟိပိ တထေဝ ပဋိပါဠိယာ ပဝါရေတဗ္ဗံ “အဟံ ဘန္တေ”တိ ဝစနံ ဝိသေသော။

(၃၃) စတုဟိ အဓိကေသု ပန “သုဏာတု မေ အာဝုသော သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ စာတုဒ္ဓသီတိ ဝါယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ပဝါရေယျာ”တိ ဥတ္တိံ ဌပေတွာ ဝုဗ္ဗတရေန “သံဃံ အာဝုသော ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒတု မံ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ”တိ တိက္ခတ္တံ ဝတွာ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ ။ နဝကေဟိပိ တထေဝ ပဋိပါဠိယာ “သံဃံ ဘန္တေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒတု မံ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ”တိ တိက္ခတ္တံ ဝတွာ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ ။ “အတ္တတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော အနုမောဒါမာ”တိ တိက္ခတ္တံ အနုမောဒိတဗ္ဗန္တိ။

ဝတ္တာဒိကဏ္ဍ နိဒ္ဒေသော။

မူလသိက္ခာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိနည်းငယ်လေးစောင်နိဿယ

ဘိက္ခု၊ ပါတိမောက္ခိ ပါဠိတော် နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ပဏာမ ပုဗ္ဗက ဂန္ထာရန္တိ

ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဉ္စ သံသဉ္စ၊ ဝိပုသန္ဓေန စေတသာ။
ဝန္တိတော ဝန္တနာ မာန၊ ပူဇာ သက္ကာရ ဘာဇနံ။
ပါမောက္ခံ အနဝဇ္ဇာနံ၊ ဓမ္မာနံ ယံ ပကာသိတံ။
မုခံ မောက္ခပုဝေသာယ၊ ကရိဿာမဿ နိဿယံ။

အဟံ၊ ငါသည်။ ဝန္တနာ မာန ပူဇာ သက္ကာရ ဘာဇနံ၊ ရှိခိုးခြင်း၏ တည်ရာ၊ မြတ်နိုးခြင်း၏တည်ရာ၊ ပူဇော်ခြင်း၏တည်ရာ၊ ကောင်းစွာစီရင်အပ်သော ပစ္စည်းကို ပေးလှူခြင်း၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော။ ပါ၊ ရှိခိုးခြင်းဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏တည်ရာ၊ မြတ်နိုးခြင်းဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏တည်ရာ၊ ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော။ ဝါ၊ ရှိခိုးသဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏တည်ရာ၊ မြတ်နိုးသဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပူဇော်သဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော။ ဝါ၊ ရှိခိုးခြင်းတည်းဟူသော ကောင်းစွာပြုခြင်း၏တည်ရာ။ ပ။ ဝါ၊ ရှိခိုးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ကောင်းစွာပြုခြင်း၏တည်ရာ။ ပ။ ဝါ၊ ရှိခိုးသော ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏ တည်ရာ ။ ပ။ ဝါ၊ ရှိခိုးခြင်း ကောင်းစွာပြုခြင်း၏ တည်ရာ။ ပ။ ဝါ၊ ရှိခိုး၍ ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏တည်ရာ။ ပ။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ပြုခြင်းဖြင့် ရှိခိုးခြင်း၏ တည်ရာ၊ ကောင်းစွာပြုခြင်းဖြင့် မြတ်နိုးခြင်း၏တည်ရာ

ကောင်းစွာပြုခြင်းဖြင့် ပူဇော်ခြင်း၏တည်ရာဖြစ်တော်မူသော။ ဝါ၊ ကောင်းစွာပြုသဖြင့် ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ။ပ။ ဝါ၊ကောင်းစွာ ပြုခြင်း တည်းဟူသော ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ။ပ။ ဝါ၊ကောင်းစွာပြုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ။ပ။ ဝါ၊ကောင်းစွာပြုသောရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ။ပ။ ဝါ၊ကောင်းစွာပြုခြင်း ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ။ပ။ ဝါ၊ကောင်းစွာပြု၍ ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ။ပ။ ဝါ၊ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံဖြင့်ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ၊ မြတ်နိုးခြင်းမနောကံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ၊ ပူဇော်ခြင်းကာယကံဖြင့်ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော။ ဝါ၊ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံအားဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ။ပ။ ဝါ၊ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံတည်းဟူသော ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ။ပ။ ဝါ၊ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံဟု ဆိုအပ်သော ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ။ပ။ ဝါ၊ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံဖြစ်သော ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ ။ပ။ ဝါ၊ ချီးမွမ်းခြင်း တည်းဟူသော ဝစီကံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ ။ပ။ ဝါ၊ ချီးမွမ်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဝစီကံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ ။ပ။ ဝါ၊ ကော်ရော်ခြင်းဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံ၏တည်ရာ၊ ကော်ရော်ခြင်းဖြင့် မြတ်နိုးခြင်း မနောကံ၏တည်ရာ၊ ကော်ရော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကာယကံ၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော။ ဝါ၊ ကော်ရော်သဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံ၏တည်ရာ။ပ။ ဝါ၊ ကော်ရော်ခြင်း တည်းဟူသော ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံ၏ တည်ရာ ။ပ။ ဝါ၊ ကော်ရော်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံ၏တည်ရာ။ပ။ ဝါ၊ကော်ရော်သောချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံ၏တည်ရာ ။ပ။ ဝါ၊ ကော်ရော်ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံ၏တည်ရာ ။ပ။ ဝါ၊ ကော်ရော်ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံ၏တည်ရာ။ပ။ (ဤနည်း၌ဝန္တဓာတ်ကား ထုတိအနက်ဟော) ဝါ၊ ဇာတိမဟတ် ဂုဏ်းထူးမြတ်၍ ပြုအပ်သော ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ၊ ဂုဏမဟတ် ဂုဏ်ထူးမြတ်၍ ပြုအပ်သော မြတ်နိုးခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပုညမဟတ် ဂုဏ်ထူးမြတ်၍ ပြုအပ်သော ပူဇော်ခြင်း၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော။ ဝါ၊ သီလက္ခန္ဓာကြောင့် ရှိခိုးခြင်း၏ တည်ရာ၊ သမာဓိက္ခန္ဓာကြောင့် မြတ်နိုးခြင်း၏တည်ရာ၊ ပညာက္ခန္ဓာကြောင့် ပူဇော်ခြင်းတည်ရာ၊ ခန္ဓသုံးပါးကြောင့်ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာဖြစ်တော်မူသော။ ဝါ၊နှုတ်ဖြင့်ချီးမွမ်းခြင်း စိတ်ဖြင့်မြတ်နိုးခြင်း ကိုယ်ဖြင့်ပူဇော်ခြင်း သုံးပါးစုံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏

ဘည်ရာဖြစ်တော်မူသော။ဗုဒ္ဓဉ္စ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း။ ဝန္တနာ မာန ပူဇာ သက္ကာရ ဘာဇနံ၊ သော။ ဓမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝန္တော။ ပ။ ဘာဇနံ၊ သော။ သံဃဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝိပ္ပသန္ဓေန၊ ဘယ၊လာဘစသည်ညစ်ကြေးကင်းဝေးသန့်စင် ကြည်လင်လှစွာသော။ ဝါ၊ အသဒ္ဓိယ စသည် ညစ်ကြေး ကင်းဝေးသန့်စင် ကြည်လင်စွာသော။ ဝါ၊ ဝန္တနာ မာန စသော အထူးထူးသော ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ကြည်လင်သော။စေတသာ၊မနောဒွါရနှင့်တကွ။ ကာယဝါစာဟံ၊ ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့်။ဝန္တိတော-ဝန္တမိ၊ရှိခိုးပါ၏။ဝိပ္ပသန္ဓေနစေတသာ-ဝိပ္ပသန္ဓော စေတော ဟုတော၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ လက္ခိတော၊ မှတ်အပ်သော။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝန္တိတော-ဝန္တမိ၊ရှိခိုးပါ၏။ဝန္တိတော၊ရှိခိုးပြီး၍ ။

အနုဝဇ္ဇာနံ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။ ဝါ၊ကင်းသောအပြစ်ရှိကုန်သော။ဝါ၊ အပြစ်ကင်းကုန်သော။ ဝါ၊ အပြစ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ စတုဘူမိက ကုသိုလ် အဗျာကဟ တရားတို့၏။ ပါမောက္ခံ၊ အကြီးအမှူး ဖြစ်သော။ မုခံ၊ ခံတွင်းသဘွယ်ဖြစ်သော။ မောက္ခပုဝေသာယ၊နိဗ္ဗာန်ဝင်ခြင်း ၏။ မုခံ၊ အဦးအစ တခါးဝဖြစ်သော။ ယံပါတိမောက္ခံ၊ အကြင် အာဏာ ပါတိမောက်ကို။မဟေသိနာ၊သီလက္ခန္ဓ စသည်ကျေးဇူးအထူးထူးကိုဆည်းပူး ရှာမှီးလေ့ကျက်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပကာသိတံ၊ပြတော်မူအပ်ပြီ။ အဿ ပါတိမောက္ခဿ၊ ထို အာဏာပါတိမောက်၏။ နိဿယံ၊နိဿယကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကရိဿာမိ၊ ပြုပေအံ့သတည်း။

ပဏာမ ပြီး၏။

၁-နိဒါနုဒ္ဒေသ

ပုဗ္ဗကရဏ လေးပါး

သမ္မဇ္ဇနီ စ၊ ဥပုသ်အိမ် သိမ်အပြင်၌ တံမြက်လှည်းခြင်း၎င်း။ ပဒီပေါစ၊ ဆီးမီးညှိထွန်းခြင်း၎င်း။ အာသနေန၊ နေရာ ခင်းခြင်းနှင့် တကွ။ ဥဒကဉ္စ၊ သောက်ပေးသုံးဆောင်ရေ တည်ထားခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။စတ္တာရိ၊လေးပါး ကုန်သော။ ဧတာနိကမ္မာနိ၊ ဤအမှုတို့ကို။ ဥပေါသထဿ၊သံဃ၊ဂဏ၊ပုဂ္ဂလ

ဥပုသ်၏။ ဝါ၊ သုတ္တုဒ္ဓေသ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ အဓိဋ္ဌာန် ဥပုသ်၏။ ဝါ၊ စာတုဒ္ဓသီ၊ ပန္နရသီ၊ သာမဂ္ဂီ ဥပုသ်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေါ သဿံမစည်းဝေးမီ ရှေးအဘို့၌။ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ၊ ပုဗ္ဗကရဏဟူ၍။ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တေ၊ မိန့်အပ်ကုန်၏။

ပုဗ္ဗကိစ္စ ငါးပါး

ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ ဥတုက္ခာနဉ္စ၊ ဆောင်အပ်သော ဆန္ဒကိုကြားခြင်း၊ ဆောင်အပ်သော ပါရိသုဒ္ဓိကို ကြားခြင်း၊ ဥတုသုံးပါး၌ လွန်သောပက္ခ၊ ကြွင်းသောပက္ခကို ကြားခြင်း၎င်း။ ဘိက္ခုဂဏနာစ၊ သိမ်အပြင်၌ စည်းဝေးသောရဟန်းအပေါင်းကို ဤမျှရှိ၏ဟု ရေတွက်၍ ကြားခြင်း၎င်း။ ဩဝါဒေါ၊ အဆုံးအမကို ရပါအံ့လောဟု တောင်းပန်သော ဩဝါဒကို ကြားခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ တောနိ ကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ဥပေါသထဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ ပါတိမောက်မပြုမီပါရိသုဒ္ဓိကို မကြားမီ အဓိဋ္ဌာန်မပြုမီရှေးအဘို့၌။ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စဟူ၍။ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တေ၊ ကုန်၏။

ပတ္တကလ္လ လေးပါး

ဥပေါသထော စ၊ စာတုဒ္ဓသီ၊ ပန္နရသီ၊ သာမဂ္ဂီ ဥပုသ်နေသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာဝတိကာ-ယတ္တကာ၊ အကြင်မျှလောက် အယုတ်ဆုံး လေးယောက်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ပကတတ်ရဟန်းတို့သည်။ ကမ္မပုတ္တာ၊ သုတ္တုဒ္ဓေသသံဃဥပုသ်ကံအား လျှောက်ပတ်ကုန်၏။ တာဝတိကာ-တတ္တကာ၊ ထိုမျှလောက် အယုတ်ဆုံး လေးယောက်ကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ ဧကသီမာယံ၊ တသိမ်ထည်း၌။ ဟတ္ထပါသံ၊ နှစ်ထောင့်ထွာဟတ္ထပါသ်ကို။ အဝိဇ္ဇဟိတော၊ မစွန့်ကုန်မူ၍။ ဌိတာ စ၊ တည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဘာဂါပတ္တိယော စ၊ သဘောတူ ဝတ္ထုကြောင့်သင့်သော အာပတ် တို့သည်လည်း။ န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်။ တသ္မိံ၊ ထို သိမ်အပြင် နှစ်ထောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌။ ဝဇ္ဇနီယာ၊ ဟတ္ထပါသ်မှ အပပြုသဖြင့် ကြည်အပ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ စ၊ လူအစရှိသော နှစ်ကျိပ်တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ အဂေဟိ၊ အင်္ဂါတို့နှင့်။ သမ္ပန္တံ၊ ပြည့်စုံသော။ ဥပေါသထကမ္မံ၊ ဥပုသ်ကံကို။ ပတ္တကလ္လန္တိ၊ လျှောက်ပတ်သောအခါရှိသော ကံ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ မိန့်အပ်၏။

ပုဂ္ဂကရဏ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏ လေးပါး၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ ငါးပါး တို့ကို။ သမာပေတွာ၊ ကောင်းစွာ ပြီးစေ၍။ ဒေသိတာပတ္တိကဿ၊ ကြားအပ် ပြီးသော အာပတ်ရှိသော။ ဝါ၊ ဒေသိတအာပတ်ရှိသော ပတ္တကလ္လရှိသော။ သမဂ္ဂဿ၊ စိတ်တူကိုယ်မျှ ဖြစ်ထသော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းသံဃာ၏။ အနုမတိယံ၊ အလိုအားလျော်သဖြင့်။ ပါတိမောက္ခံ၊ အာဏာပါတိမောက် ကို။ ဥဒ္ဓိသိတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ အာရာဓနံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ကရောမ၊ ပြုကုန်အံ့။

ဒေသိတာ အာပတ္တိ တသ္မိံ ပတ္တကလ္လေတိ ဒေသိတာပတ္တိ။ ပတ္တကလ္လ ရစေ။ ။ဒေသိတာပတ္တိ အဿာတိ ဒေသိတာပတ္တိကော။ သံဃာရစေ။ ဝိနယာလင်္ကာရ ဋီကာရှင်ကံး-ဤသို့ မကြံမူ၍ ဤပုဒ်ကို ပယ်လေ၏။ ပတ္တကလ္လ သမာနိတေ ပုဒ်ကိုလည်း ထည့်သွင်းလေ၏။

နိဒါနေ ဥတ္တိထပနံ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ ပုစ္ဆနံ။
 နိဒါနုဒ္ဒေသ သဝနေ၊ ဝိသုဒ္ဓါရောစနေ ဝိမိ။
 အနာရောစနေ စာပတ္တိ၊ ဧညယံ ပိဏ္ဏတ္ထပဉ္စကံ။

ကင်္ခါဋီကာသစ်ဂါထာ၊ ၄၈-ကဝိမူ။

နိဒါနေ၊ နိဒါန်း၌။ ဥတ္တိထပနံ၊ ဥတ်ထားခြင်း၎င်း။ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ ကိုးပါးကို။ ပုစ္ဆနံ၊ ပြုအပ်ပြီလောဟု မေးခြင်း၎င်း။ နိဒါနုဒ္ဒေသ သဝနေ၊ နိဒါနုဒ္ဒေသကို နာခြင်း၌။ ဝိမိ၊ အစီအရင်၎င်း။ ဝိသုဒ္ဓါရောစနေ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ခြင်းကို ကြားခြင်း၌။ ဝိမိ၊ အစီအရင်၎င်း။ အနာရောစနေ၊ ရှိသော အာပတ်ကိုမကြားခြင်းကြောင့်။ အာပတ္တိစ၊ အာပတ် သင့်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပိဏ္ဏတ္ထပဉ္စကံ၊ အနက်ပိဏ္ဏတ် ပဉ္စကတ်ကို။ ဧညယံ၊ မယှက်မစပ်သိလေအပ်၏။

သုဏာတု မေ-မှ ဥဒ္ဓိသေယျတိုင်အောင် ဥတ်။ ကိံ သံဃဿ-မှ ဥဒ္ဓိ သိဿာမိ တိုင်အောင် ပုဗ္ဗကိစ္စပုစ္ဆနံ။ တံ သဗ္ဗေဝ-မှ မနသိကရောမ တိုင်အောင် နိဒါနုဒ္ဒေသ သဝနေဝိမိ၊ ယဿ သိယာ-မှ အနုသာဝိတံ ဟောတိ တိုင်အောင် ဝိသုဒ္ဓါရောစနေ ဝိမိ။ ယော ပန ဘိက္ခု-မှ ဖာသု ဟောတိ တိုင်အောင် အနာရောစနာပတ္တိ ဝိမိ မည်၏။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ သံဃော၊ သံဃာတော်သည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။
ဝစနံ၊ စကားကို။ သုဏာတု၊ နာတော်မူလော့။ အဇ္ဇေ၊ ယနေ့။ ဥပေါသထော၊
ဥပုသ်နေ့သည်။ ပန္နရသော၊ ပန္နသီ တိထီရက်စေ့ ဥပုသ်နေ့တည်း။ သံဃဿ၊
အား။ ပတ္တကလ္လံ၊ လျှောက်ပတ်သော အခါအင်္ဂါ၄-ပါးရှိသော ဥပုသ်ကံသည်။
ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။
သံဃော၊ သည်။ ဥပေါသထံ၊ သုတ္တုဒ္ဓေသ ဥပုသ်ကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။
ပါတိမောက္ခံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဓေယျ၊ ပြုရာ၏။

သံဃဿ-သံဃေန၊ သည်။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကိုးပါးသော ပုဗ္ဗကိစ္စကို။ ကတံ ကိံ၊
ပြုအပ်ပြီလော။ အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ မိမိ၏
အာပတ်မှ စင်ကြယ်ခြင်းကို။ အာရောစေထ၊ မဂ္ဂုက်မထား ကြားကြကုန်
လော့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရောစေထ၊ ကြားကြ ကုန်သနည်း။ အဟံ၊
သည်။ ပါတိမောက္ခံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိသိဿာမိ၊ ပြုပါအံ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
အာရောစေထ၊ ကုန်လော။ တံ၊ ထိုင်ပြုလတ္တံ့သော အာဏာပါတိမောက်ကို။
သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံ ထေရ၊ နဝ၊ မဇ္ဈိမ ဖြစ်ကုန်သော။ သန္တာ၊ သူတော်ကောင်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ သိမ်အပြင်၌ ထင်ရှားရှိကုန်သော။ မယံ၊ ငါတို့သည်။
သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ သုဏောမ၊ နာကြကုန်အံ့။ မနသိကရောမ၊ နှလုံးသွင်း
ကြကုန်အံ့။ ယဿ၊ အကြင် ထေရ၊ နဝ၊ မဇ္ဈိမ ဖြစ်သော ရဟန်းအား။
အာပတ္တိ၊ ခြောက်ပါးသော အကြောင်းကြောင့် သင့်သော ခုနစ်ပါးသော
အာပတ်သည်။ သိယာ-အတ္ထိ၊ မထ၊ မကြား ရှိချေငြားအံ့။ သော၊ ထိုအာပတ်
ရှိသော ရဟန်းသည်။ တံ၊ ထိုရှိသော အာပတ်ကို။ အာဝိကရေယျ၊ ကြား
မူလည်းကြား ထင်ရှားမူလည်း ပြုလော့။ အာပတ္တိယာ၊ အာပတ်သည်။
အသန္တိယာ၊ ဒေသနာကြား ထသောအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိလတ်သော်။
တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊
ကြောင့်။ တုဏှိဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ရာသနည်း။ ပန-ယသ္မာ၊ အကြင်
ကြောင့်။ တုဏှိဘာဝေန ခေါ-တုဏှိဘာဝေန ဝေ၊ ဆိတ်ဆိတ် နေသဖြင့်
သာလျှင်။ အာယသ္မန္တေ၊ အရှင်တို့ကို။ ပရိသုဒ္ဓါတိ၊ အာပတ်မှစင်ကြယ်ကုန်၏
ဟူ၍။ ဝေဒိဿာမိ၊ သိရ၏။ သိရအံ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။
ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ ဧဝံဘဝနံ၊ ဤသို့ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝေယျာကရဏံ၊

ပါရိသုဒ္ဓိကိုကြားခြင်းမည်၏။ ပန တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ ထိုသို့အာပတ်ရှိလျှင် ထင်ရှားစွာပြုခြင်း အာပတ်မရှိသော် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် ကြားသည်မည် ရာ၌ ဥပမာဖြင့် ထင်ရှားစွာ ပြုအံ့။ ပစ္စေကပုဋ္ဌဿ၊ အသီးအသီး မေးအပ် သောသူ၏။ ဝေယျာကရဏံ ခေါ-ဝေယျာကရဏံ ဧဝ၊ ကြားခြင်းသည်လျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ ဧဝံ ဘဝနံ၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝေယျာကရဏံ၊ ကြားသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝပပါယ၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် ပါရိသုဒ္ဓိကိုကြားသော သဘော ရှိသော။ ပရိသာယ၊ ရဟန်းပရိသတ်၌။ မယာ၊ ငါသည်။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ် မြောက်အောင်။ ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ အနုသာဝိတံ၊ အဖန် တလဲလဲကြားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။ ပါရိသုဒ္ဓိ အာ- ရောစနံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိကိုကြားခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ အနုသာဝိတံ၊ အဖန်တလဲလဲမေး စိစစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဝိသုဒ္ဓါရောစန ဝိဓိမှတပါးအနာရောစနာ ပတ္တိ ဝိဓိကား။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။ ပါတိမောက္ခံ၊ ကို။ အနုသာဝိယမာနေ၊ အဖန်တလဲလဲ ကြားအပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ အာရောစနေ၊ အဖန်တလဲလဲ မေးစိစစ်အပ်သည် ရှိသော်။ သရမာနေ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော အာပတ်ကို သိလျက်။ သန္တိ၊ မထမကြား ထင်ရှား ရှိသော။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်ကို။ နာဝိကရေယျ၊ ဒေသနာ ပကာသနအားဖြင့် ထင်ရှားစွာ မပြုငြားအံ့။ အဿ ဘိက္ခုနေ၊ ထိုရဟန်းအား။ သမ္ပဇာန- မုသာဝါဒေါ၊ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ဆိုသည်မည်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ္ဌံ အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကိုဆိုခြင်း မည်သည်။ အန္တရာယိကော၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော။ ဓမ္မော၊ အာပတ်ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပန-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရမာနေ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော အာပတ်ကို သိသော။ အာပန္နေ၊ အာပတ် သင့်သော။ ဝါ၊ အာပတ်မှ။ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခေန၊ စင်ကြယ်ခြင်းကိုအလိုရှိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ သန္တိ၊ ထင်ရှားရှိသော။ အာပတ္တိ၊ ကို။ အာဝိကာတဗ္ဗာ၊ ထင်စွာ ပြုအပ်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြုခြင်း၏အကျိုးကား။ အာဝိကတာ-အာဝိကတုယ၊

အာပတ်ကို ထင်စွာပြုသဖြင့်။ ဝါ၊ ပြုခြင်းကြောင့်။ အဿဘိက္ခုနော၊ အား။
ဗာသု၊ ပဉ္စမဈာန် စသည်ကို ရခြင်းငှာ ချမ်းသာသော အကျင့်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ နိဒါနံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ခေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ပြီးသည်
သာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနိဒါန်း၌။ အာယသ္မန္တ၊ အရှင်တို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါမေး၏။
ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ တုမေ၊ အရှင်တို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ကုန်
သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ ဝါ၊ ကစ္စိ၊ နည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဒါန်း၌။ တုမေ၊
တို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။
ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း။ တုမေ၊ တို့သည်။
ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ လော။ တတိယမ္ပိ၊ လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊
နည်း။ တုမေ၊ တို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ လော။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဒါန်း၌။
အာယသ္မန္တော၊ တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်
ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တုဏှိ၊ မမြက်သံခြေ ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ ဧဝံ ဣမိနာ
ဟုဏှိဘာဝေန၊ ဤသို့ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့်။ ဧတံပရိသုဒ္ဓဘာဝံ၊ ထိုအာပတ်မှ
စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဓာရယာမိ၊ သိရ၏။ ဣတိ ဣမိနာ အနုက္ကမေန၊
ဤသို့သော သဒ္ဓါအစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့်။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။
နိဒါနုဒ္ဓေသော၊ နိဒါနုဒ္ဓေသသည်။ သမတ္တော၊ ပြီး၏။

ဤ ယဿ သိယာ စသော ဝါကျ၏အနက်ကို ဥပမာနု၊ ဥပမေယျ
ထင်လင်းအောင် ဆရာတို့ မသမ္ပန်ကြသောကြောင့် သောတုဇနတို့
အဓိပ္ပာယ်ခက်သည်။ ထို့ကြောင့် သမ္ပန်သောအနက်ကိုလုံးသွင်းရာ၏။
သမတ္တောကား သံ-ရှေး အာ-ရှေးရှိသော ဒါမာတ် တပစ္စည်း ဘူဝါဒိ
ဂိုဏ်း၊ “အတ္တမနောတိ ပီတိ သုခါဒီဟိ ဂဟိတမနော”၌ အတ္တကဲ့သို့
တည်း။ ပြီး၏ ဟူသည်မှာ အဓိပ္ပာယ်တူ။

နိဒါနုဒ္ဓေသပြီး၏။

၂-ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ (၄)

ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိဿာမိတိဟူ၍။ ယံပါတိမောက္ခံကို။ မယာသညံ။
 ပဋိညာတံ၊ ဝန်ခံအပ်ပြီ။ တတြ တသ္မိံ ပါတိမောက္ခေ၊ ထိုပါတိမောက်၌။
 ဝါ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသေယျာတိဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ မယာ
 သညံ။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တတြ တသ္မိံ ပါတိမောက္ခေ၊ ထိုပါတိမောက်၌။
 စတ္တာရောလေးပါးကုန်သော။ ပါရာဇိကော၊ ပါရာဇိက အမည်ရှိကုန်သော။
 ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤအာပတ်တို့သည်။ ဥဒ္ဓေသံ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်သည်၏
 အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

မေထုန သိက္ခာပဒ

(၁) ယော ပန ဘိက္ခု၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏။
 သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလတည်းဟူသော အဓိသီလ
 သိက္ခာ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်းဟူသော သာဇီဝသို့ရောက်
 လျက်။ သိက္ခံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ တည်းဟူသော အဓိသီလသိက္ခာကို။
 အပစ္စက္ခာယ၊ မချမူ၍။ ဒုဗ္ဗလျံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်းဟူ
 သော သာဇီဝ၌အားနည်းသည်၏အဖြစ်ကို။ အနာဝိကတွာ၊ ထင်စွာမပြုမူ၍။
 မေထုနံ ဓမ္မံ၊ တပ်ခြင်းတူသောသူနှစ်ယောက်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သောအကျင့်ကို။
 ပဋိသေဝေယျ၊ မှီဝဲငြားအံ့။ အန္တမသော၊ ယုတ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။
 တိရစ္ဆာနဂတာယပိ၊ တိရစ္ဆာန်မ၌လည်း။ ပဋိသေဝေယျ၊ မှီဝဲငြားအံ့။ သော
 ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပါရာဇိကော၊ သာသနာတော်မှရုံးခြင်းသို့ရောက်သည်။
 အသံဝါသော၊ ရဟန်းကောင်းတို့နှင့်တကွ ကံကြီး၊ ကံငယ်ဟု ဆိုအပ်သော
 တူသော ပေါင်းဘော်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ၁-မှီဝဲလိုသောစိတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-မဂ်ဖြင့်
 မဂ်သို့သွင်းသည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤအင်္ဂါ ၂-ပါးရှိက အာပတ်သင့်၏။
 ယထာ စေတ္ထ ဧဝံ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာ-
 ပန္နော သိက္ခံ အပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတွာ ဂါမာ ဝါ အရညာ
 ဝါ အဒိန္နံ ။ပ။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော

သိက္ခံ အပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလံ အနာဝိကတွာ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ စီဝရံ
ကာရာပေယျာတိ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗာ။

ကင်္ခါဠိကာဟောင်း။

အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပဒ

(၂) ယော ပန ဘိက္ခုသည်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သိက္ခာသာဇီဝသမာ-
ပန္နောလျက်။ သိက္ခံကို။ အာပစ္စက္ခာယာ၍။ ဒုဗ္ဗလံ၊ ကို။ အနာဝိကတွာ၍။
ဂါမာ ဝါ၊ ရွာမှ၎င်း။ အရညာ ဝါ၊ တောမှ၎င်း။ အဒိန္နံ၊ အရှင်သည် ကိုယ်၊
နှုတ်ဖြင့်မပေးအပ်သော သူတပါး၏ဥစ္စာကို။ ထေယျသင်္ခါတံ-ထေယျသင်္ခါ
တေန၊ ခိုးလိုသောသူ၏အဖြစ် တည်းဟူသော စိတ်အစုဖြင့်။ အာဒိယေယျ၊
ခိုးယူငြားအံ့။ ယထာရူပေ၊ အကြင်သို့ပါဒ၊ ပါဒါရဟ၊ အတိရေကပါဒသဘော
ရှိသော။ အဒိန္နာဒါနော၊ အရှင်သည် ကိုယ်၊ နှုတ်ဖြင့်မပေးအပ်သောသူတပါး၏
ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းကြောင့်။ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။ စောရံ၊ ခိုးသူကို။
ဂဟေတွာ၊ ဘမ်း၍။ ဟနေယျံ၊ ဝါ၊ သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲမှုလည်းသတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲ
ကုန်ရာ၏။ ဗဒန္တယျံ၊ ဝါ၊ နှောင်ဘွဲ့မှုလည်း နှောင်ဘွဲ့ကုန်ရာ၏။ ပဗ္ဗာဇေယျံ၊ ဝါ၊
တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်မှုလည်း နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏။ “တံ၊ သင်ကား။ စောရော၊
ခိုးသူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဗာလော၊ မိုက်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ မူဠော၊
တွေဝေသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ထေနော၊ ဝှက်တတ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။”
ဣတိ အာဒိဝစနေဟိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ဖြင့်။ ပရိဘာသေယျံ၊ ဝါ၊
ဆဲရေးမှုလည်းဆဲရေးကုန်ရာ၏။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့ ပါဒ၊ ပါဒါရဟ၊ အတိရေက
ပါဒ သဘောရှိသော။ အဒိန္နံ၊ အရှင်သည် ကိုယ်၊ နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော
သူတပါး၏ဥစ္စာကို။ အာဒိယမာနော၊ ခိုးယူသော။ အယမ္ပိ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်း
သည်လည်း။ ပါရာဇိကော၊ သည်။ အသံဝါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ ၁-လူ၏ဥစ္စာ၊ ၂-လူ၏ဥစ္စာဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊ ၃-ခိုးလို
သောစိတ်၊ ၄-ပါရာဇိကလောက်သောဝတ္ထု၊ ၅-ထိုဝတ္ထုကိုခိုးခြင်း။

၁။ ပါဠိဒေသနီယ၊ သေခိယ သိက္ခာပုဒ်ဆိုင်ရာ အပြစ်များကိုလည်း သိက္ခာ
မချဘဲပြုမှု အာပတ်သင့်သောကြောင့် ပါဠိဒေသနီယ၊ သေခိယ တိုင်အောင်
လိုက်ခွင့်ရှိလေသည်။

မနုဿဝိဂ္ဂဟ သိက္ခာပဒ

(၃) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သိက္ခာသာဇီဝသမာ-
 ပန္နောလျက် ။ပ။ အနာဝိကတွာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗိစ္စ၊ သတ္တဝါဟူသော အမှတ်နှင့်
 တကွ သတ်လိုသောစိတ်ဖြင့် လုံ့လပြု၍။ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ၊ လူဇာတ်ဖြစ်သော
 သူ၏ကိုယ်ကို။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါရောပေယျ၊ ချဉ်းအံ့။ အဿ၊
 ထိုလူဇာတ်ဖြစ်သောသူ၏။ သတ္တဟာရကံ ဝါ၊ အသက်ကို ဆောင်တတ်သော
 ဓားလက်နက်ကိုမူလည်း။ ဝါ၊ ဆောင်၍ ထားအပ်သော ဓားလက်နက်ကို
 မူလည်း။ ပရိယေသေယျ၊ ရှာမှီး၍ အနီး၌ ထားဉ်းအံ့။ မရဏပဏ္ဏံ ဝါ၊
 သေခြင်း၏ ကျေးဇူးကိုမူလည်း။ သံဝဏ္ဏေယျ၊ ချီးမွမ်းဉ်းအံ့။ မရဏာယ ဝါ၊
 သေခြင်းငှာမူလည်း။ ဝါ၊ သေခြင်း၏အကြောင်းကိုလည်း။ သမာဒပေယျ၊
 ဆောက်တည်စေဉ်းအံ့။ “အမ္ဘောပုရိသ၊ အိုယောကျ်ား။ တုယံ၊ သင်အား။
 ပါပကေန၊ ယုတ်မာစွာသော။ ဣမိနာ ဒုဇ္ဇီဝိတေန၊ ဤမကောင်းသောအသက်
 ရှင်ခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ တေ၊ သင်အား။ ဇီဝိတာ၊
 အသက်ရှင်သောထက်။ မတံ၊ သေခြင်းသည်။ သေယျော၊ မြတ်၏” ။ ဣတိ
 စိတ္တမနော၊ ဤသို့သေစေလိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ၊
 ဤသို့ ဆန်းကြယ်သော သေခြင်း၌အမှတ်၊ သေခြင်း၌စေတနာ၊ သေခြင်း၌
 အလိုအကြံရှိသည်ဖြစ်၍။ အနေကပရိယာယေန၊ များစွာသော အကြောင်း
 ဖြင့်။ မရဏပဏ္ဏံ ဝါ၊ သေခြင်း၏ ကျေးဇူးကိုမူလည်း။ သံဝဏ္ဏေယျ၊ အံ့။
 မရဏာယ ဝါ၊ မူလည်း။ သမာဒပေယျ၊ အံ့။ အယမ္ပိ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။
 ပါရာဇိကော၊ သည်။ အသံဝါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။၁-လူဖြစ်သော သတ္တဝါ၊ ၂-သတ္တဝါ ဟူသော
 အမှတ်၊ ၃-သေစေလိုသောစိတ်၊ ၄-သတ်ခြင်း လုံ့လပယောဂ၊ ၅-ထို
 ပယောဂဖြင့် သေခြင်း။

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ သိက္ခာပဒ

(၄) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သိက္ခာသာဇီဝ
 သမာပန္နောလျက်။ပ။ အနာဝိကတွာ၊ ရှိ။ အနဘိဇာနံ-အနဘိဇာနန္တော၊
 မိမိ၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ထင်ရှားရှိသည်ကို မသိဘဲ။ အလမရိယ ဉာဏဒဿနံ၊

ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှာစွမ်းနိုင်သောမြတ်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိသော။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ၊ လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို။ ဝါ၊ မြတ်ကုန်သော ဈာနလာဘီ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တရားကို။ အတ္တုပနာယိကံ၊ မိမိ၌ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို ဆောင်သည်ကို။ ဝါ၊ မိမိကိုယ်ကို ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရား၌ ဆောင်သည်ကို။ ကတော၊ ရှိ။ “ဣတိဇာနာမိ၊ ဤအကြောင်းဖြင့် ငါသိ၏။ ဣတိပဿာမိ၊ ဤအကြောင်းဖြင့် ငါမြင်၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမုဒါစရေယျ၊ ပြောဆိုငြားအံ့။ တတော၊ ထိုပြောဆိုပြီးသည်မှ။ အပရေန၊ တပါးသော။ သမယေန၊ အခါ၌။ သမနုဂ္ဂါ-ဟိယမာနောဝါ၊ သူတပါးတို့ မေးစိစစ်အပ်သော်၎င်း။ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာ-နော ဝါ၊ သူတပါးတို့မမေးစိစစ်အပ်သော်၎င်း။ အာပန္နော၊ အာပတ်သင့်ပြီးသော ရဟန်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အဇာနံ-အဇာနန္တော၊ မသိဘဲ။ ဇာနာမိ၊ ငါသိ၏။ အပဿံ-အပဿန္တော၊ မမြင်ဘဲ။ ပဿာမိ၊ ငါမြင်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အဝစံ၊ ဆိုမိ၏။ တုစ္ဆံ၊ အချည်းနှီးသော။ မုသာ၊ ချွတ်ယွင်းသောစကားကို။ ဝိလပိ၊ ဆိုမိ၏” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ အဓိမာနာ၊ ရနိုးခြင်းကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အယမ္ပိ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ပါရာဇိကော၊ သည်။ အသံဝါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဝစံ-၌ ဝစဇာတ် အဝိဘတ် အ-ကား အာဂုံ၊ ထိုကြောင့် အ-နှင့် ဝစံကို ခြား၍ရွတ်။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ ၁-မိမိ၌ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မထင်ရှားမရှိခြင်း၊ ၂-ယုတ်မာသောအလိုဖြင့် ထိုဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ကြားခြင်း၊ ၃-သူကပါးကို မညွှန်ခြင်း၊ ၄-အကြင်သူအား ကြား၏ ထိုသူ၏ လူဇာတ်ဖြစ်ခြင်း၊ ၅-ထိုကြားသော ခဏ၌ သိခြင်း။

အာယသုန္တော၊ တို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ပါရာဇိကော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ်၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ကုန်ပြီးသည်သာတည်း။ (ယေသံ-ယော ဇေသံ) ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဇေသံ၊ ထိုလေးပါးသော ပါရာဇိကတို့တွင်။ ဝါ၊ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယေသံ၊ အကြင်လေးပါးသော

ပါရာဇိကတို့တွင်။ အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ၊ တပါးပါးသော ပါရာဇိကသို့
လည်း။ အာပဇ္ဇိတော၊ ရောက်၍။ ဝါ၊ ရောက်သောကြောင့်။ ဝါ၊ ရောက်သည်
ရှိသော်။ ပုရေ၊ ရှေး လူ့သမဏေဖြစ်သောအခါ၌။ ဘိက္ခုဟံ၊ တို့နှင့်။
သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံဝါသံ၊ ကံကြီး၊ ကံငယ်ဟုဆိုအပ်သော တူသောပေါင်းဘော်
ခြင်းကို။ န လဘတိ ယထာ၊ မရသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။
န လဘတိ၊ မရ။ ပါရာဇိကော၊ သည်။ အသံဝါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော ပါရာဇိကတို့၌။ အာယသ္မန္တေ၊ တို့ကို။
ပုစ္ဆာမိ၊ ။ ပ။

“အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ”၌ “ဂါမေ ဂါမေ သတံ ကုဓမ္မာ” ၌
ကဲ့သို့ ဒဗ္ဗဝိစ္ဆာဖြစ်၍ “ဒိတ္တံ ဝိစ္ဆာယ မေကဿ၊ နေကတ္တဿနိပါတနာ”
ဟူသော ဘေဒစိန္တာနှင့် အညီ တခုသော “အညတရံ ဝါ” ပုဒ်ကိုတည်၍
သုတ်ကြီးနှင့် နှစ်ပုဒ်ပြု၊ ထို့ကြောင့် တပုဒ်စီခွဲ၍ မသမ္ပန်အပ်၊ တပေါင်း
တည်းသာ သမ္ပန်အပ်၏။ ထိုထိုအရာ၌ ဤနည်းချည်း။

ဒုတိယော၊ သော။ ပါရာဇိကုဒ္ဓေသော၊ ပါရာဇိကုဒ္ဓေသသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ။ ။

ပါရာဇိကုဒ္ဓေသ ပြီး၏။

၃-သံဃာဒိဿေသုဒ္ဓေသ (၁၃)

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ တေရဿ၊ တဆဲ့သုံးပါးကုန်သော။ သံဃာဒိဿေသာ၊
သံဃာဒိဿိသံအမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေ ခေါ ပန ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။
ဥဒ္ဓေသံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

သုက္ကဝိဿန္တိ သိက္ခာပပ

(၅-၁) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ သိက္ခာသာဇီဝ
သမာပန္နော၊ လျက်။ အနာဝိကတော၊ ၍။ သုပိနန္တာ၊ အိပ်မက်၌ သုက်လွတ်
ခြင်းကို။ အညတြ-ဌပေတော၊ ၍။ သဉ္ဇေတနိကာ၊ လွတ်စေလိုသောစေတနာ
ထင်ရှားရှိသော။ ဝါ၊ လွတ်စေလိုသော စေတနာရှိသော။ ယာသုက္ကဝိဿန္တိ၊
အကြင်သုက်လွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ သုက္ကဝိဿန္တိ၊ ဤသုက်လွတ်

ခြင်းသည်။ သံဃာဒိသေသော။ သံဃာဒိသိသ် အမည်ရှိသော။ အာပတ္တိ-
နိကာယော၊ အာပတ်အပေါင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-လွတ်စေလိုသောစေတနာ၊ ၂-လုံ့လပြုခြင်း၊
၃-လွတ်ခြင်း။

ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပဒ

(၆-၂) ယော ပန ဘိက္ခုသည်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ပ။ အနာဝိကတော၊
၍။ ဩတိဏ္ဏော၊ ရာဂတည်းဟူသောတိုင်းသို့ သက်ဝင်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရာဂ
တည်းဟူသော ဘီလူးသည် သက်ဝင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိပရိဏတေန၊ ဘောက်
ပြန်၍တည်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝါ၊ စိတ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဝိပရိဏတေန
စိတ္တေန-ဝိပရိဏတစိတ္တောဟုတော၊ ဘောက်ပြန်၍ဖြစ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။
မာတုဂါမေန၊ မာတုဂါမနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ကာယသံသဂ္ဂံ၊ ကိုယ်လက်နှီးနှော
ခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့။ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါ၊ လက်ကိုကိုင်ခြင်းသို့
၎င်း။ ဝေဏိဂ္ဂါဟံဝါ၊ ဆံထုံးကို ကိုင်ခြင်းသို့၎င်း။ အညတရဿဝါ၊ အညတရဿ
ဝါ၊ တပါးပါးလည်းဖြစ်သော။ အင်္ဂဿ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို။ ပရာမသနံ၊ သုံးသပ်
ခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ သံဃာဒိသေသော၊
သော။ အာပတ္တိနိကာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ ၁-လူမိန်းမ၊ ၂-မိန်းမဟူသောအမှတ်၊ ၃-ကာယ
သံသဂ္ဂ ရာဂ၊ ၄-ထိုရာဂဖြင့် လုံ့လပြုခြင်း၊ ၅-ဟတ္ထဂ္ဂါဟ စသည်သို့
ရောက်ခြင်း။

“ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော” စသည်ကို သိက္ခာပုဒ်တိုင်း
လိုက်စေမည်။

ဒုဋ္ဌ၊ ဗ္ဗဝါစာ သိက္ခာပဒ

(၇-၃) ယော ပန ဘိက္ခုသည်။ ဩတိဏ္ဏော၊ သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အပ်သည်
ဖြစ်၍။ ဝိပရိဏတေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကြောင့်။ မာတုဂါမံ၊ ကို။
ဒုဋ္ဌ၊ ဗ္ဗဟိ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော။ ဝါစာဟိ၊ ဝစ္စမင်္ဂ၊ ပဿာဝမင်္ဂနှင့် စပ်ကုန်သော
စကားတို့ဖြင့်။ ဩဘာသေယျ၊ ပြယ်ဆိုငြားအံ့။ ယုဝါ၊ လုလင်ပျိုသည်။
ယုဝတိံ၊ မိန်းမပျိုကို။ မေထုနုပသံဟိတာဟိ၊ မေထုနုနှင့် စပ်သောစကား

တို့ဖြင့်။ ဩဘာသေယျ ယထာ၊ ပြယ်ဆိုသကဲ့သို့။ ဟထာ၊ တို့ အတူ။
ဩဘာသေယျ၊ အံ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ သံဃာဒိဿေသော၊ သော။
အာပတ္တိနိကာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။၁-လူမိန်းမ၊ ၂-မိန်းမဟူသော အမှတ်၊ ၃-ဒုဠုလ္လ
ဝါစာ၌ သာယာသော ရာဂ၊ ၄-ထိုရာဂဖြင့် ဆိုခြင်း၊

အတ္တကာမ ပါရိစရိယ သိက္ခာပဒ

(၈-၄) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဩတိဏ္ဏော၊ သည်ဖြစ်၍။ ဝါ
အပ်သည် ဖြစ်၍။ ဝိပရိဏတေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကြောင့်။ မာတုဂါမဿ၊
၏။ သန္တိကော၊ ၌။ အတ္တကာမ ပါရိစရိယာယ၊ မိမိအကျိုးငှာ မေထုန်အကျင့်
တည်းဟူသော ကာမဂုဏ်ဖြင့်လုပ်ကျွေးခြင်း၏။ ဝါ၊ မိမိသည်အလိုရှိအပ်သော
မေထုန်အကျင့်တည်းဟူသော ကာမဂုဏ်ဖြင့်လုပ်ကျွေးခြင်း၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူး
ကို။ ဘာသေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ “ဘဂိနိ၊ နမ။ ယာဣတ္ထိ၊ အကြင် မိန်းမသည်။
သီလဝန္တံ၊ သီလရှိသော။ ကလျာဏဓမ္မံ၊ ကောင်းသော သဘော ရှိသော။
ဗြဟ္မစာရိံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသော။ မာဒိသံ၊ ငါကဲ့သို့သော
သူကို။ ဧတေနဓမ္မေန၊ ထိုမေထုန်အကျင့်ဖြင့်။ ပရိစရေယျ၊ လုပ်ကျွေးရာ၏။
တဿာဣတ္ထိယာ၊ ထိုမိန်းမ၏။ ယာ-အယံ ပါရိစရိယာနာမ၊ အကြင် မေထုန်
အကျင့်ဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်းမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ သော ပါရိစရိယာ၊
ထိုမေထုန်အကျင့်ဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်းသည်။ ပါရိစရိယာနံ၊ လုပ်ကျွေးခြင်း
တကာတို့ထက်။ အဂ္ဂံ-အဂ္ဂါ၊ မြတ်၏။ ဝါ၊ ပါရိစရိယာနံ၊ တို့တွင်။ ဧတေန
ဓမ္မေန၊ ဖြင့်။ ပရိစရေယျ၊ ရာ၏။ တဿာဣတ္ထိယာ၊ ၏။ ဧတံ-သော ပါရိစရိယာ၊
သည်။ အဂ္ဂံ-အဂ္ဂါ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ မေထုနုပသံဘိတေန၊ မေထုန်နှင့်စပ်သော
စကားဖြင့်။ ဘာသေယျ၊ အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ သံဃာဒိဿေသော၊
သော။ အာပတ္တိနိကာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။၁-လူမိန်းမ၊ ၂-မိန်းမဟူသော အမှတ်၊ ၃-အတ္တ
ကာမ ပါရိစရိယ၌ တပ်ခြင်း၊ ၄-ထိုရာဂဖြင့် ကျေးဇူးဆိုခြင်း၊ ၅-ထို
ခဏ၌ သိခြင်း။

သန္ဓရိက္ခ သိက္ခာပဒ

(၉-၅) ယော ပန ဘိက္ခုသည။ သန္ဓရိက္ခံ၊ မိန်းမ ယောက်ျား နှစ်ပါး တို့၏အကြား၌ သွားလာလေ့ရှိသော အောင်တမန်သည်၏အဖြစ်သို့။ သမာ-
ပဇ္ဇေယျ၊ အံ။ ဣတ္ထိယာ ဝါ၊ မိန်းမအားမူလည်း။ ပုရိသမတိံ၊ ယောက်ျား၏
အလိုကို။ ဇာယတ္တနေ ဝါ၊ မယားဖြစ်စေလိုသောကြောင့်၎င်း။ ပုရိသဿ ဝါ၊
ယောက်ျားအားမူလည်း။ ဣတ္ထိမတိံ၊ မိန်းမ၏အလိုကို။ ဇာရတ္တနေ ဝါ၊ လင်
ဖြစ်စေလိုသောကြောင့်၎င်း။ အန္တမသော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအား
ဖြင့်။ တခံဏိကာယပိ၊ တခဏမျှ ပေါင်းဘော်အပ်သော မိန်းမအားလည်း။
အာရောစေယျ၊ ကြားငြားအံ။ တဿ ဘိက္ခုနောပ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊
ဣတ္ထိယာ ဝါ၊ လည်း။ ပုရိသမတိံ၊ ကို။ ဇာယတ္တနေ ဝါ၊ အမြဲမယားဖြစ်စေလို
၍၎င်း။ ဇာရတ္တနေ ဝါ၊ အခိုက်အတန့် မယားဖြစ်စေလို၍၎င်း။ အာရောစေယျ၊
အံ။ ပုရိသဿ ဝါ၊ လည်း။ ဣတ္ထိမတိံ၊ ကို။ ဇာယတ္တနေ ဝါ၊ အမြဲလင် ဖြစ်စေလို
၍၎င်း။ ဇာရတ္တနေ ဝါ၊ သယောက်လင် ဖြစ်စေလို၍၎င်း။ အာရော-
စေယျ၊ အံ။ ပ။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ ၁-အကြင်သူတို့၏ အကြား၌ သွား၏၊ ထိုသူတို့၏
လူဇာတ်ဖြစ်ခြင်း၊ ၂-အောင်တမန် သွားခြင်းငှာ ထိုက်ခြင်း၊ ၃-ဝန်ခံ
ခြင်း၊ ၄-စုံစမ်းခြင်း၊ ၅-တဖန်ပြန်၍ ကြားခြင်း။

ကုဒ္ဓိကာရ သိက္ခာပဒ

(၁၀-၆) သညာစိကာယ၊ ကိုယ်တိုင်တောင်းအပ်သော အဆောက်အဦ
ဖြင့်။ အဿာမိကံ၊ ဆောက်လုပ်သူ ဒါယကာမရှိသော။ အတ္တုဒ္ဓေသံ၊ မိမိဟု
ဆိုအပ်သော ညွှန်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသော။ ကုဒ္ဓိံ၊ ကုဒ္ဓိကို။ ကာရယမာနေန၊
ပြုစေလိုသော။ ဘိက္ခုနာ ပန၊ သည်ကား။ ပမာဏိကာ၊ အတိုင်းအရှည်နှင့်
ယှဉ်သောကုဒ္ဓိကို။ ကာရေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတြ တဿာ ကုဒ္ဓိယာ၊ ထိုကုဒ္ဓိ၏။ ဣဒံ၊
ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်တည်း။ ဒီသသော၊ အလျား
မှ။ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ မြတ်စွာဘုရား လက်သန်းအထွာတော်ဖြင့်။ ဒွါဒသ
ဝိဒတ္ထိယော၊ တဆဲ့နှစ်ထွာတို့ကို။ မိနေတဗ္ဗာ၊ အပစွန်းဖြင့် တာအပ်ကုန်၏။
တိရိယံ၊ အနံမှ။ သတ္တ၊ ခုနစ်ထွာတို့ကို။ အန္တရာ-အဗ္ဘန္တရိမေန၊ အတွင်းစွန်း

ဖြင့်။မိနေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ကုဋိရာကို
 ကြာစေခြင်းငှာ။ အဘိနေတဗ္ဗာ၊ ပင့်ဆောင်အပ်ကုန်၏။ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ၊
 ထိုရဟန်းတို့သည်။ အနာရဗ္ဗံ၊ ပိုးရွ၊ ခြပုန်းစသော တဆွဲခြောက်ပါးသော
 ဘေးရန် မရှိသော။ သပရိက္ကမနံ၊ နွားနှစ်ခုကသော လှည်းဖြင့် လှည့်လည်
 လောက်သော ဥပစာရှိသော။ ဝတ္ထု၊ ကုဋိရာကို။ ဒေသေတဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်၏။
 ဘိက္ခု၊ သည်။ သာရဓဗ္ဗံ၊ ပိုးရွ၊ ခြပုန်းစသောတဆွဲခြောက်ပါးသော ဘေးရန်
 ရှိသော။ အပရိက္ကမနေ၊ နွားနှစ်ခုကသော လှည်းဖြင့် လှည့်လည်လောက်သော
 ဥပစာမရှိသော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ကုဋိရာ၌။ သညာစိကာယ၊ ဖြင့်။ ကုဋိံ၊ ကို။ စေ
 ကာရေယျ၊ အကယ်၍ ပြုစေငြားအံ့။ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ငှာ။ ဘိက္ခု ဝါ၊
 တို့ကိုမူလည်း။ စေ အနဘိနေယျ၊ အကယ်၍ မပင့်ဆောင်ငြားအံ့။ ပမာဏံ
 ဝါ၊ အလျား ၂၇-တောင်၊ အနံ ၁၇-တောင် ၁-မိုက် ပမာဏကိုမူလည်း။
 စေ အတိက္ကာမေယျ၊ အကယ်၍လွန်သည်ဖြစ်စေအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော။ပ။
 ဟောတိ၊ ၏။

အာ-ပုဗ္ဗော ရာဘ-ဟိံ သာကရဏ ဝါယမနေသု၊ သာရဗ္ဗံ၊ အနာရဗ္ဗံ၊
 ပကရဏာရဗ္ဗော၊ ဝီရိယာရဗ္ဗော-ဟု သဒ္ဓနီတိ မိန့်ရကား အသဒိသ
 ဒွေဘော်နှင့် အနာရဗ္ဗံ-စသည်ရှိရမည်။ ။မြတ်စွာဘုရားတထွာသည်
 မဇ္ဈိမပုရိသတတောင်ထွာရှိ၏။မဇ္ဈိမပုရိသတတောင်သည် ပကတိပုရိသ၏
 တတောင်ထွာရှိ၏။

အင်္ဂါ ၆-ပါး၊ ၇-ပါး။ ။၁-ဥလိတ္တ၊ အဝလိတ္တ၊ဥလိတ္တာဝလိတ္တ ကုဋိ
 သုံးပါးတွင် တပါးပါး၏အဖြစ်၊ ၂-ညောင်စောင်း လှည့်လည်လောက်
 သော ဟေဠိမ ပမာဏ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်း၊ ၃-အဒေသိတဝတ္ထုက အဖြစ်၊
 ၄-ပမာဏာတိက္ကန္တ အဖြစ်၊ ၅-အတ္ထုဒ္ဓေသိက အဖြစ်၊ ၆-ဝါသာဂါရ
 အဖြစ်၊ ၇-လေပဿဋ္ဌနအဖြစ်။

ဝိဟာရကာရ သိက္ခာပဒ

(၁၁-၇) သဿာမိကံ၊ ဆောက်လုပ်သူဒါယကာရှိသော။ အတ္ထုဒ္ဓေသံ၊
 မိမိဟု ဆိုအပ်သော ညွှန်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသော။ မဟလ္လကံ၊ ကြီးစွာသော။
 ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းကို။ ကာရယမာနေန၊သော။ ဘိက္ခုနာ ပန၊ သည်ကား။

ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ကျောင်းရာကို ကြားစေခြင်းငှာ။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အဘိ-
 နေတဗ္ဗ၊ ကုန်၏။ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ အနာရဗ္ဗံ၊ သော။ သပရိက္ကမနံ၊
 သော။ ဝတ္ထု၊ ကျောင်းရာကို။ ဒေသေတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခု၊ သည်။
 သာရဗ္ဗံ၊ သော။ အပရိက္ကမနေ၊ သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ သွ်။ မဟလ္လကံ၊ သော။
 ဝိဟာရံ၊ ကို။ စေ ကာရေယျ၊ အံ။ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ကျောင်းရာကို။
 ကြားစေခြင်းငှာ။ ဘိက္ခု ဝါ၊ တို့ကိုမူလည်း။ စေ အနဘိနေယျ၊ အံ။ တဿ
 ဘိက္ခုနော ။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။

ပမာဏ မရှိခြင်းသာ ရှေးသိက္ခာပုဒ်အင်္ဂါမှ ထူး၏။

ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပဒ

(၁၂-ဂ) ယောပနဘိက္ခု၊ သည်။ ဒုဋ္ဌောဒေါသသည်ဖျက်ဆီးအပ်သည်
 ဖြစ်၍။ ဒေါသော၊ သူတပါးကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပတိတော၊
 ပီတိ၊ သုခ တို့သည် မကပ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခု၊ တပါးသော ရဟန်းကို။
 အမူလကေန၊ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ရွံရှာခြင်း အရင်းမရှိသော။ ပါရာဇိကေန
 ဓမ္မေန၊ ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့်။ အနုဒ္ဓံသေယျ၊ စွပ်စွဲနှိပ်စက်ဖျက်ဆီးငြားအံ။
 “နံ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ၊ ဤမြတ်သောအကျင့်မှ။
 အပ္ပေဝ နာမ စာဝေယံ၊ ရွှေလျှောစေနိုင်ငြားအံလည်းမသိ။” ဣတိ-ဣမိနာ
 အဓိပ္ပာယ်န၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ အနုဒ္ဓံသေယျ၊ အံ။ တတော၊ ထိုစွပ်စွဲ
 နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးပြီးသည်မှ။ အပရေန၊ တပါးသော။ သမယေန၊ အခါ၌။
 သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ပါ၊ သူတပါးတို့မေးစိစစ်အပ်သော်၎င်း။ အသမနုဂ္ဂါ-
 ဟိယမာနော ဝါ၊ သူတပါးတို့ မမေးစိစစ်အပ်သော်၎င်း။ တံ အဓိကရဏံ၊
 ထိုအာပတ္တာဓိကရုဏ်းသည်။ အမူလကဉ္စေ၊ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ရွံရှာခြင်း
 အရင်းမရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု စ၊ စွပ်စွဲနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးသော
 ရဟန်းသည်လည်း။ ဒေါသံ၊ မိမိ စွပ်စွဲ နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးသော အပြစ်ကို။
 ပဘိဋ္ဌာတိ၊ ဝန်ခံ၍တည်၏။ တဿ ဘိက္ခုနော ။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။၁-အကြင်သူအားစောဒနာ၏၊ ထိုသူ၏ပဉ္စင်းဟူသော
 ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း၊ ၂-ထိုသူ၌ စင်ကြယ်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊
 ၃-အကြင်ပါရာဇိကဖြင့်စောဒနာ၏၊ ထိုပါရာဇိက၏ အမူလကဖြစ်ခြင်း၊

၄-သာသနာတော်မှရွှေလျှောစေလိုသဖြင့် မျက်မှောက်၌စောဒနာခြင်း၊
၅-ထိုခဏ၌သိခြင်း။

ဒုတိယဒုဋ္ဌဘေဂါသ သိက္ခာပဒ

(၁၃-၉) ယော ပန ဘိက္ခု၊သည်။ ဒုဋ္ဌော၊အပ်သည်ဖြစ်၍။ဒေဂါသော၊
တတ်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပတိတော၊ဖြစ်၍။ ဘိက္ခု၊ကို။အညဘာဂိယဿ၊ တပါး
သော အဘို့ရှိသော။ အဓိကရဏဿ၊ တည်ရာ၏။ ကိဉ္ဇိဒေသံ၊ တစုံတခုကို
ရည်၍ညွှန်အပ်သော။လေသမတ္တံ၊အမြွက်မျှကို။ဥပါဒါယ၊စွဲ၍။ပါရာဇိကေန
ဓမ္မေန၊ဖြင့်။ အနုဗ္ဗံသေယျ၊ အံ့။ “နံ ဘိက္ခု၊ကို။ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ၊ မှ။
အပ္ပေဝ နာမ စာဝေယျ၊ မသိ”။ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယ်နာ၊ ဖြင့်။ အနုဗ္ဗံ-
သေယျ၊ အံ့။ တတော၊မှ။ အပရေန၊သော။ သမယေန၊ ၌။ သမနုဂ္ဂါဟိယ-
မာနေ၊ ဝါ၊ သော်၎င်း။ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနေ၊ ဝါ၊သော်၎င်း။တံ အဓိ-
ကရဏံ၊ထိုတည်ရာသည်။အညဘာဂိယဉ္ဇေဝ၊တပါးသော အဘို့ရှိသည်လည်း။
ဟောတိ၊၏။ကောစိဒေသော၊ တစုံတခုကိုရည်၍ ညွှန်အပ်သော။ လေသ-
မတ္တော၊အမြွက်မျှသည်။ ဥပါဒိဏ္ဏော၊ ယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဘိက္ခု၊စ၊
စွပ်စွဲနိုင်စွမ်း ဖျက်ဆီးသော ရဟန်းသည်လည်း။ ဒေဂါသံ၊ကို။ပတိဌာတိ၊၏။
တဿဘိက္ခုနေ၊။’။ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါတို့၌ လေသမတ္တအင်္ဂါသည် ရှေးသိက္ခာပုဒ်ထက် လွန်၏။

သံဃဘေဒက သိက္ခာပဒ

(၁၄-၁၀) ယော ပန ဘိက္ခု၊သည်။ သမဂ္ဂဿ၊ ကိုယ်စိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်
သော။ဝါ၊အညီအညွတ်ဖြစ်သော။သံဃဿ၊၏။ ဘေဒါယ၊ကွဲပြားခြင်းငှာ။
ပရက္ကမေယျ၊ လုံ့လပြုငြားအံ့။ ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ၊ ကွဲပြားခြင်းကို ဖြစ်စေ
တတ်သော။အဓိကရဏံ ဝါ၊အကြောင်းကိုမူလည်း။ သမာဒါယ၊ကောင်းစွာ
ဆောက်တည်၍။ပဂ္ဂယ၊ချီးမြှောက်၍။တိဋ္ဌေယျ၊တည်ငြားအံ့။ သော ဘိက္ခု၊
ထိုရဟန်းကို။ ဘိက္ခု၊ဟိ၊မြင်ကုန် ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။
ဝစနိယော၊ ဆိုအပ်သည်။အဿ၊ဖြစ်ရာ၏။ “အာယသ္မာ၊ သည်။ သမဂ္ဂဿ၊
အညီအညွတ်ဖြစ်သော။ သံဃဿ ၏။ဘေဒါယ၊ကွဲပြားခြင်းငှာ။မာ ပရက္ကမိ၊
လုံ့လမပြုလင့်။ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ၊ ကွဲပြားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။အဓိ-

ကရဏံ ဝါ၊ အကြောင်းကိုမူလည်း။ သမာဒါယ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်၍၊
 ပဂ္ဂယ၊ ချီးမြှောက်၍။ မာအဋ္ဌာသိ၊ မတည်လင့်။ အာယသ္မာ၊ သည်။ သံဃေန၊
 နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမေတု၊ အယူသီလတူမျှသော အဖြစ်သို့ ရောက်စေလော့။
 ဟိ-သစ္စံ၊ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ သမဂ္ဂေါ၊ ကိုယ်စိတ်နှင့်တကွ
 ဖြစ်သော။ ဝါ၊ အညီအညွတ်ဖြစ်သော။ သံဃော၊ သည်။ သမ္မောဒမာနော၊
 သီလစသည် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍။ အဝိဝဒမာနော၊ ဓမ္မ၊
 အဓမ္မစသည်ဖြင့် ငြင်းခုံခြင်းမရှိသည် ဖြစ်၍။ ဧကုဒ္ဒေသော၊ တူသော ပါတိ
 မောက် ပြခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဖာသု၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရတိ၊ နေရ၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သမေတု၊ အယူသီလတူမျှသော အဖြစ်သို့ ရောက်စေလော့။ လူတို့၊
 သို့။ ဝစနိယော၊ သံည။ အဿ၊ ၏။ ဧဝှေ၊ ဤသို့လျှင်။ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်း
 သည်။ ဘိက္ခုဟိ၊ မြင်ကုန်ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုဆုံးမ
 အပ်သည်ရှိသော်။ တထေဝ၊ ထိုရှေးအတူသာလျှင်။ ပဂ္ဂဏေယျ၊ ချီးမြှောက်
 ငြားအံ့။ သော ဘိက္ခု၊ ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထိုအယူကို။ ပဋိ-
 နိဿဂ္ဂါယ၊ စွန့်စေခြင်းငှာ။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်။ သမနု-
 ဘာသိထဗ္ဗော၊ ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်၏။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်
 မြောက်အောင်။ သမနုဘာသိယမာနော၊ ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်
 သည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုအယူကို။ စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ စွန့်ငြားအံ့။
 ဣစ္စေတံ-ဣတိတေ၊ ဤသို့အယူကိုစွန့်ခြင်းသည်။ ကုသလံ သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏။
 ကုသလံ-အနုဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ အယူကို
 မစွန့်ငြားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ပ။ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-ကဲ့စိမ့်သောငှာ လုံ့လ ပြုခြင်း၊ ၂-ဓမ္မကံဖြင့်
 ဆုံးမခြင်း၊ ၃-ကမ္မဝါစာဆုံးမခြင်း၊ ၄-မစွန့်ခြင်း၊

ဘေဒါနုဝတ္တက သိက္ခာပဒ

(၁၅-၁၁) တဿေဝခေါပနဘိက္ခုဿ၊ ထိုသင်္ခါကဲ့ပြားအောင် လုံ့လ
 ပြုသော ရဟန်း၏သာလျှင်။ အနုဝတ္တကာ၊ အယူကိုယူသဖြင့် အတုလိုက်တတ်
 ကုန်သော။ ဝဂ္ဂဝါဒကာ၊ မညီမညွတ်သောအဘို့၌ ဖြစ်သော စကားကိုဆိုတတ်
 ကုန်သော။ ဧကောဝါ၊ တယောက်လည်းဖြစ်သော။ ဒွေဝါ၊ နှစ်ယောက်လည်း

ဖြစ်ကုန်သော။တယောဝါ၊ သုံးယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ ရဟန်း
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဘိက္ခု။ ထိုအနုဝတ္တကရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ၊
 ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်ရာ၏။ “အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ တုမေ၊ အရှင်
 တို့သည်။ တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုကိုမျှ။ မာအဝစုတ္တ၊ မဆိုကြ
 ကုန်လင့်။ ဧသောဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်။ ဓမ္မဝါဒီ၊ တရားကိုလည်း ဆိုလေ့
 ရှိ၏။ ဧသော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိနယဝါဒီ၊ ဝိနည်းကိုလည်းဆိုလေ့ရှိ၏။ ဧသော
 ဘိက္ခု၊ သည်။ အမ္မာကဉ္စ၊ ငါတို့၏လည်း။ ဆန္ဒဉ္စ၊ အလိုကို၎င်း။ ရုစိဉ္စ၊ နှစ်သက်
 ခြင်းကို၎င်း။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဝေါဟရတိ၊ ဆို၏။ နော၊ ငါတို့၏။ ဆန္ဒဉ္စ၊ ကို၎င်း။
 ရုစိဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ နော၊ ငါတို့အား။ ဘာသတိ၊ ဤသို့
 ပြုအံ့ဟုဆို၏။ တေ၊ ထိုရဟန်း၏ အယူကို။ အမ္မာကမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။
 ခမဟိ၊ နှစ်သက်အပ်၏” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ ဘိက္ခု။
 ထိုအနုဝတ္တက ရဟန်းတို့ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပစနိယာ၊
 ဆိုအပ်ကုန်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ “အာယသ္မန္တော၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။
 ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဝစုတ္တ၊ မဆိုကြကုန်လင့်။ ဧသောဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်။ န စ
 ဓမ္မဝါဒီ၊ တရားကိုလည်းဆိုလေ့မရှိ။ ဧသောဘိက္ခု၊ သည်။ နစဝိနယဝါဒီ၊ ဝိနည်း
 ကိုလည်းဆိုလေ့မရှိ။ အာယသ္မန္တာနမ္ပိ၊ အရှင်တို့အားလည်း။ သံဃဘေဒေါ၊
 သံဃာ၏ကွဲပြားခြင်းကို။ မာ ရုစိတ္တ၊ မနှစ်သက်အပ်ကုန်။ အာယသ္မန္တာနံ၊ အရှင်
 တို့၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သံဃေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမေတု၊ တူမျှသော
 အဖြစ်သို့ရောက်စေလော့။ ဟိ-သစ္စံ၏။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ခကြာင့်။ သမဂ္ဂေါ၊
 သော။ သံဃော၊ သည်။ သမ္မောဒမာနော၊ ဖြစ်၍။ အဝိဝဒမာနော၊ ဖြစ်၍။
 ဧကုဒ္ဓေသော၊ ဖြစ်၍။ ဖာသု၊ စွာ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမေတု၊
 လော့” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစနိယာ၊ ကုန်သည်။ အဿ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ လျှင်။
 ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။
 တထေဝ၊ လျှင်။ ပဂ္ဂဏေယျ၊ ကုန်ငြားအံ့။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊
 ရဟန်းတို့သည်။ တဿ၊ ထိုအယူကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ဌာ။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။
 သမနုဘာသိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။ သမနုဘာသိယမာနာ၊
 ကုန်သော။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ တံ၊ ထိုအယူကို။ စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊
 အကယ်၍စွန့်ကုန်ငြားအံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိတေ၊ ဤသို့အယူကိုစွန့်ခြင်းသည်။

ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏။ ကုသလံ-အနုပဇ္ဇာ၊ အပြစ်မရှိ။ နော စေ ပဋိ-
နိဿဇ္ဇေယျံ၊ အံ့။ တေသံ ဘိက္ခုနံ၊ ထိုအနုဝတ္ထကရဟန် တို့အား။ သံဃာဒိ-
သေသော၊ သော။ အာပတ္တိနိကာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-အတုလိုက်ခြင်း၊ ၂-ဆုံးမခြင်း၊ ၃-ကမ္မဝါစာ
ဆုံးခြင်း၊ ၄-မစွန့်ခြင်း။

ဒုဗ္ဗစ သိက္ခာပဒ

(၁၆-၁၂) ဘိက္ခု ပနေဝ၊ ရဟန်းသည်သာလျှင်။ ဒုဗ္ဗစ ဇာတိကော၊
ဆိုနိုင်ခက်သော သဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓေသ ပရိယာပန္နေသု၊
ပါတိမောက်၌အကျုံးဝင်ကုန်သော။ သိက္ခာပဒေသု၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌။ ဘိက္ခုဟိ၊
တို့သည်။ သဟဓမ္မိကံ-သဟဓမ္မိကေန၊ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်။ ဝုဇ္ဇမာနာ၊ ဆိုဆုံးမ
အပ်သည်ရှိသော်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အဝစနီယံ၊ မဆိုအပ်သည်ကို။
ကရောတိ၊ ပြု၏။ “အာယသ္မန္တော၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ မ၊ ငါ့ကို။
ကလျာဏံဝါ၊ ကောင်းသည်ကို၎င်း။ ပါပကံဝါ၊ မကောင်းသည်ကို၎င်း။ ကိဉ္ဇိ၊
တစုံတခုကိုမျှ။ မာ အဝစုတ္ထ၊ မဆိုကြ ကုန်လင့်။ အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း။
အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့ကို။ ကလျာဏံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ပါပကံ ဝါ၊ ကို၎င်း။
ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုကိုမျှ။ န ဝက္ခာမိ၊ မဆိုအံ့။ အာယသ္မန္တော၊ တို့။ တုမေ၊
တို့သည်။ မမ၊ ငါ့အား။ ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းမှ။ ဝိရမထ၊ ကြဉ်ကုန်လော့”။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အဝစနီယံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သော ဘိက္ခု၊
ထိုဒုဗ္ဗစရဟန်းကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝစနီယော၊ သည်။ အဿ၊ ၏။
“အာယသ္မာ၊ သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အဝစနီယံ၊ ကို။ မာ အကာသိ၊ မပြုလင့်။
အာယသ္မာ၊ သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဝစနီယမေဝ၊ ဆိုအပ်သည်ကိုသာလျှင်။
ကရောတု၊ ပြုလော့။ အာယသ္မာပိ၊ သည်လည်း။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ သဟဓမ္မေန၊
သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်။ ဝဒတု၊ ဆိုကာမူ။ ဘိက္ခုပိ၊ တို့သည်လည်း။ အာယသ္မန္တံ၊ ကို။
သဟဓမ္မေန၊ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်။ ဝက္ခန္တိ၊ ဆိုကုန်လတ္တံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ ယဒိဒံ-ယေန
အညမည ဝစနေ၊ အကြင် အချင်းချင်း ဆိုဆုံးမခြင်းဖြင့်။ ဆိုဆုံးမခြင်း
ကြောင့်။ ယဒိဒံ-ယေန အညမညဝုဋ္ဌာပနေ၊ အကြင် အချင်းချင်းဆိုဆုံးမ
သဖြင့် အာပတ်မှ ထစေခြင်းဖြင့်။ ထစေခြင်းကြောင့်။ တဿ ဘဂဝတော၊

ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ပရိသ၊ ပရိသတ်သည်။ သံဝဇ္ဇာဟိ-သံဝဇ္ဇာဝေ၊ သီလ
စသည်ဖြင့် ပွားသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနိယော၊
သည်။ အဿ၊ ၏။ ဝေဉ္ဇ၊ လျှင်။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ဝုစ္စမာနော၊ အပ်သော။
သော ဘိက္ခု၊ ထိုဒုဗ္ဗစရဟန်းသည်။ တထေဝ၊ လျှင်။ ပဂ္ဂဏေယျ၊ အံ့။
သော ဘိက္ခု၊ ထိုဒုဗ္ဗစ ရဟန်းကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထိုအယူကို။
ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ငှာ။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။ သမနုဘာသိတဗ္ဗဗ္ဗာ၊ ဥတ်၊
ကမ္မဝါစာဖြင့်ဆိုဆုံးမအပ်၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။ သမနုဘာသိယမနော၊
သော်။ တံ၊ ထိုအယူကို။ စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတံဇေတံ၊ သည်။
ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊ ၏။ ကုသလံ-အနုဝဇ္ဇံ၊ မရှိ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။
တဿ ဘိက္ခုနော။ ပ။ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-မဆိုအပ်သည်ကိုပြုခြင်း၊ ၂-ဆုံးမခြင်း၊ ၃-ကမ္မ
ဝါစာ ဆုံးခြင်း၊ ၄-မစွန့်ခြင်း။

ကုလဒူသက သိက္ခာပဒ

(၁၇-၁၃) ဘိက္ခုပနေဝ၊ ရဟန်းသည်သာလျှင်။ အညတရံ၊ တပါးပါး
သော။ ဂါမံဝါ၊ ရွာကို၎င်း။ နိဂမံဝါ၊ နိဂုံးကို၎င်း။ ဥပနိဿာယ၊ အမှီပြု၍။
ကုလဒူသကော၊ ပန်းပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ဒါယကာတို့၏ သဒ္ဓါတရားကို
ဖျက်ဆီးသည်ဖြစ်၍။ ပါပသမာစာရော၊ ပန်းပင်ငယ် စိုက်ပျိုးခြင်း စသော
ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တဿ ခေါ၊ ထိုရဟန်း၏
သာလျှင်။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ သမာစာရာ၊ ပန်းပင်ငယ်စိုက်ပျိုး
ခြင်းစသောအကျင့်တို့ကို။ ဒိဿန္တိစေဝ၊ မြင်လည်းမြင်အပ်ကုန်၏။ သုယုန္တိစ၊
ကြားလည်းကြားအပ်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဒုဠာနိ၊ ဖျက်ဆီးအပ်
ကုန်သော။ ကုလာနိစ၊ အမျိုးတို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။ သုယုန္တိစ၊
ကုန်၏။ သောဘိက္ခု၊ ထိုကုလဒူသကရဟန်းကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ မြင်ကုန် ကြားကုန်
သော ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ၏။ “အာယသ္မာ၊
သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ကုလဒူသကော၊ ပန်းပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ဒါယကာ
တို့၏ သဒ္ဓါတရားကိုဖျက်ဆီးတတ်၏။ ပါပသမာစာရော၊ ပန်းပင်ငယ်စိုက်ပျိုး

၁။ ခတ္တိယ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ဝေဿ၊ သုဒ္ဓ-အမျိုးလေးပါး။

ခြင်းစသော ယုတ်မာသော အကျင့်မျိုးရှိ၏။ အာယသ္မတော၊ အရှင်၏။
 ပါပကော၊ ကုန်သော။ သမာစာရာ၊ တို့ကို။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။
 သုယုန္တိစ၊ ကုန်၏။ အာယသ္မတော၊ သည်။ ဒုဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သော။ ကုလာနိစ၊ တို့ကို
 လည်း။ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။ သုယုန္တိစ၊ ကုန်၏။ အာယသ္မာ၊ သည်။ ဣမမှာ
 အာဝါသ၊ ဤကျောင်းမှ။ ပက္ကမတု၊ ဖဲလေလော့။ တေ၊ သင်အား။ ဣဓ၊ ဤ
 ကျောင်း၌။ ဝါသေန၊ နေသဖြင့်။ အလံ၊ မသင့်။ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနိယော၊
 သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝေဉ္ဇ၊ လျှင်။ ဘိက္ခု၊ ဟိ၊ တို့သည်။ ဝုစ္စမာနေ၊ ဆိုဆုံးမ
 အပ်သော။ သောဘိက္ခု၊ ထိုကုလဒူသကရဟန်းသည်။ တေဘိက္ခု၊ ထိုပဗ္ဗာ
 ဇနီယကံပြုသော ရဟန်းတို့ကို။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ “ဘိက္ခု
 တို့သည်။ ဆန္ဒဂါမိနောစ၊ ချစ်သဖြင့် မလားအပ်သည်သို့လည်း လားကုန်၏။
 ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဒေါသဂါမိနောစ၊ အမျက်ထွက်သဖြင့် မလားအပ်သည်သို့
 လည်း လားကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ မောဟဂါမိနောစ၊ မိုက်သဖြင့် မလား
 အပ်သည်သို့လည်း လားကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘယဂါမိနောစ၊ ကြောက်
 သဖြင့် မလားအပ်သည်သို့လည်းလားကုန်၏။ တာဒိသိကာယ၊ ထိုသို့သဘော
 ရှိသော။ အာပတ္တိယာ၊ အာပတ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဧကစ္စံ၊ အချို့သောသူကို။
 ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ နှင်ထုတ်ကုန်၏။ ဧကစ္စံ၊ အချို့သောသူကို။ န ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ မနှင်
 ထုတ်ကုန်” ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုဆန္ဒဂါမိသည်ကို
 ဆိုသောရဟန်းကို။ ဘိက္ခု၊ ဟိ၊ တို့သည်။ ဝေ၊ သို့။ ဝစနိယော၊ သည်။
 အဿ၊ ၏။ “အာယသ္မာ၊ သည်။ ဝေ၊ သို့။ မာ အဝစ၊ မဆိုလင့်။ ဘိက္ခု၊
 တို့သည်။ နစဆန္ဒဂါမိနော၊ ဆန္ဒာဂတိသို့လည်းမလိုက်ကုန်။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။
 နစ ဒေါသဂါမိနော၊ ဒေါသာဂတိသို့လည်းမလိုက်ကုန်။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ နစ
 မောဟဂါမိနော၊ မောဟာဂတိသို့လည်းမလိုက်ကုန်။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ နစ
 ဘယဂါမိနော၊ ဘယာဂတိသို့လည်း မလိုက်ကုန်။ အာယသ္မာ၊ ခေါ၊ သည်သာ
 လျှင်။ ကုလဒူသကော၊ ၏။ ပါပသမာစာရော၊ ၏။ အာယသ္မတော၊ ၏။
 ပါပကော၊ ကုန်သော။ သမာစာရာ၊ တို့ကို။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။
 သုယုန္တိစ၊ ကုန်၏။ အာယသ္မတော၊ သည်။ ဒုဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သော။ ကုလာနိစ၊ တို့ကို
 လည်း။ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။ သုယုန္တိစ၊ ကုန်၏။ အာယသ္မာ၊ သည်။ ဣမမှာ
 အာဝါသ၊ မှ။ ပက္ကမတု၊ လော့။ တေ၊ အား။ ဣဓ၊ ၌။ ဝါသေန၊ ဖြင့်။ အလံ၊

မသင့်” ဣတိသို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ဧ။ ပေဉ္စ၊ လျှင်။ ဘိက္ခုဟိ၊
 တို့သည်။ ဝုစ္စမာနော၊ အပ်သော။ သောဘိက္ခု၊ ထိုဆန္ဒဂါမိစသည်ကို ဆိုသော
 ရဟန်းသည်။ တထေဝ၊ လျှင်။ ပဂ္ဂဏေယျ၊ အံ့။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုဆန္ဒဂါမိ
 စသည်ကိုဆိုသော ရဟန်းကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထိုဆန္ဒဂါမိ စသော
 အယူကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ဌာ။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။ သမနုဘာသိတဗ္ဗော၊
 ဧ။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။ သမနုဘာသိယမာနော၊ သော်။ တံ၊ ထိုဆန္ဒဂါမိ
 စသောအယူကို။ စေပဋိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ဣစ္စေတံ ဣတိဇေတံ၊ သည်။ ကုသလံ-
 သုန္ဒရံ၊ ဧ။ ကုသလံ-အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။
 တဿ ဘိက္ခုနော ။ပ။ ဟောတိ၊ ဧ။

ပုပ္ဖံ ဖလဒံ စုဏ္ဏံ၊ မတ္တိကာ ဒန္တကဋ္ဌဒံ။
 ဝေဠု ဝဇ္ဇ ပေသနန္တိ၊ အာဂတာ ပဒဘာဇနေ။

ပုပ္ဖံ၊ ပန်းပေးခြင်း။ ဖလဒံ၊ သစ်သီးပေးခြင်း။ စုဏ္ဏံ၊ ကသယ်မှုန့်ပေးခြင်း။
 မတ္တိကာ၊ မြေဖြူ၊ မြေနှီ စသည် ပေးခြင်း။ ဒန္တကဋ္ဌဒံ၊ ဒန်ပူ ပေးခြင်း။
 ဝေဠု၊ ဝါးပေးခြင်း။ ဝဇ္ဇ၊ ဆေးကုခြင်း။ ပေသနံ၊ အစေအပါးခံခြင်း။
 ဣတိ ဣမေ ဤ ကုလဒူသက ဝတ္ထု ရှစ်ပါး တို့သည်။ ပဒဘာဇနေ၊
 ပဒဘာဇနီ၌။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။
 အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-ဆန္ဒာဂတိစသည်သို့ရောက်စေခြင်း၊ ၂-ဆုံးမခြင်း၊
 ၃-ကမ္မဝါစာဆုံးခြင်း၊ ၄-မစွန့်ခြင်း။

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ ပဌမာပတ္တိကာ၊ ရှေးဦးစွာ လွန်ကျူးဆဲ ခဏ၌
 ရောက်ခြင်း ရှိကုန်သော။ နဝ၊ ကိုးပါးကုန်သော သံဃာဒိသိသ် တို့၎င်း။
 ယာဝတတိယကာ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာဖြင့်ဆုံးမသည်၏
 အဆုံး၌ရောက်ခြင်းရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော သံဃာဒိသိသ်
 တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေယျ၊ တဆဲ့သုံးပါး ကုန်သော။ သံဃာဒိ-
 သေသာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ်၊ တည်း။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။
 ဧသံ၊ ထိုတဆဲ့သုံးပါးကုန်သော သံဃာဒိသိသ် တို့တွင်။ ဝါ၊ ဘိက္ခု၊ သည်။
 ယေသံ၊ အကြင်တဆဲ့သုံးပါးကုန်သော သံဃာဒိသိသ်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ
 အညတရံ ဝါ၊ တပါးပါးသော သံဃာဒိသိသ် သို့လည်း။ အာပဇ္ဇိတော၊ ရှိ။

ကြောင့်။ ယာဝတီဟံ၊ အကြင်မျှလောက် ရက်ပတ်လုံး။ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ အာပတ်သင့်မှန်းသိလျက်။ ပဋိစ္စာဒေတိ၊ ဖုံးလွှမ်း၏။ တာဝတိဟံ၊ ထိုမျှလောက် ဖုံးလွှမ်းသော ရက်ပတ်လုံး။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ အကာမာ၊ အလိုမရှိဘဲ။ ပရိဝတ္ထဗ္ဗ၊ ပရိဝါသနေအပ်၏။ ပရိဝုတ္တ ပရိဝါသေန၊ ပရိဝါသ် နေပြီးသော။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ဘိက္ခုမာနတ္တာယ၊ ရဟန်းတို့၏ မြတ်နိုးသည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော အကျိုးငှာ။ ဆာရတ္ထံ၊ ခြောက်ညဉ့် ပတ်လုံး။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ၊ မာနတ် ကျင့်အပ်၏။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ စိဏ္ဏမာနတ္တော၊ ခြောက်ရက် မာနတ်ကျင့်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယတ္ထ၊ အကြင်သိမ်၌။ ဝီသတိဂဏော၊ နှစ်ကျိပ်အရေအတွက် ရှိသော။ ဘိက္ခု သံဃော၊ သည်။ သိယာ-အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသိမ်၌။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ ဘိက္ခုဟံ၊ တို့သည်။ အဗ္ဗေတဗ္ဗော၊ သွင်းအပ်၏။ ခေါ်အပ်၏။ ဧကေနပိ၊ တပါးဖြင့်လည်း။ ဦးနော၊ လျော့သော။ ဝီသတိ-ဂဏော၊ သော။ ဘိက္ခု သံဃော၊ သည်။ တံ ဘိက္ခု၊ ကို။ စေ အဗ္ဗေယျ၊ အကယ်၍သွင်းငြားအံ့။ သော စ ဘိက္ခု၊ ကိုလည်း။ အနဗ္ဗိတော၊ မသွင်းအပ်။ မခေါ်အပ်။ တေ စ ဘိက္ခု၊ ထိုသွင်းသော ခေါ်သော ရဟန်းတို့ကိုလည်း။ ဂါရယှာ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ တေ စ ဘိက္ခု၊ တို့သည်လည်း။ ဂါရယှာ၊ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သင့်ကုန်၏။ အယံ ဝိဓိ၊ ဤယေသံ ဘိက္ခု စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သောအစီအရင်သည်။ တတ္ထ၊ ထိုသံဃာဒိသိသ်အာပတ် သင့်ရာ၌။ သာမီစိ၊ ကျင့်ရာသော ဝတ်တည်း။ ဝါ၊ လောကုတ္တရာ တရားအား လျော်သော အကျင့်တည်း။ ဝါ၊ အယံ၊ ဤနှစ်ကျိပ် အရေအတွက်ရှိသော သံဃာသည် အဗ္ဗာန်သွင်းခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုမာနတ်ကျင့်ပြီးသော ရဟန်း၌။ သာမီစိ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတဆဲ့သုံးပါးသောသံဃာဒိသိသ်အာပတ်၌။ အာယသ္မန္တေ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော ။ပ။ ဓာရယာမိ၊ ။၏။

စိဏ္ဏမာနတ္တော၌ ဟေတုတ္ထ ပဌမာ၊ ဘိက္ခု၌ သမ္ပန္နပဌမာ၊ ယောဇနာ၌ကား၊ ယော ဘိက္ခု စိဏ္ဏမာနတ္တော၊ သော ဘိက္ခု အဗ္ဗေတဗ္ဗော ဝါ၊ ဘိက္ခု၊ သည်။ စိဏ္ဏမာနတ္တော၊ မာနတ် ကျင့်အပ်ပြီ။ ဤသို့ နှစ်နည်း

သမ္ပုန့်၏။ ။စိန္တုမာနတ္တာယ ဘိက္ခုနိယာ-ဟူသော ဘိက္ခုနိပါတိမောက်
အလိုကား လက္ခဏတ္ထ ပဌမာလည်းသင့်၏။

တတိယောသော။သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသောသည။နိဋ္ဌိတော၊ပြီး၏။

သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသ၊ပြီး၏။

၄-အနိယတုဒ္ဒေသ (၂)

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ အနိယတာ၊ အနိယတ
အမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေ ခေါ် ပန ဓမ္မာ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဥဒ္ဓေသံ၊ သို့။
အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ အနိယတ သိက္ခာပဒ

(၁၈-၁) ဧကော၊ တယောက်ထည်းသော။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။
ဧကောယ၊တယောက်ထည်းသော။မာတုဂါမေန၊ မာတုဂါမနှင့်။သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
ဝါ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ မာတုဂါမေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဧကော
ဧကောယ၊ တယောက်ချင်းချင်း။ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်သော။ ပဋိစ္ဆန္တေ၊ နံရံ
စသည်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော။အလံကမ္မနိယေ၊ မေထုန်အမှုကို ပြုခြင်းငှာခံ့သော။
အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသဇ္ဇံ၊ထိုင်နေခြင်းကို။ ကပ္ပေယျ၊ ပြုငြားအံ့။ တမေနံ၊
ထိုရဟန်းကို။သဒ္ဓေယျဝစသာ၊ယုံကြည်အပ်သောစကားရှိသော။ဥပါသိကာ၊
အရိယာဖြစ်သောဒါယိကာမသည်။ဒိသ္မာ၊မြင်၍။ပါရာဇိကေနဝါ၊ပါရာဇိက
အာပတ်ဖြင့်၎င်း။ သံဃာဒိသေသေန ဝါ၊ သံဃာဒိသိသ် အာပတ်ဖြင့်၎င်း။
ပါစိတ္တိယေန ဝါ၊ ပါစိတ်အာပတ်ဖြင့်၎င်း။ တိဏ္ဍံ ဓမ္မာနံ၊ သုံးပါးကုန်သော
အာပတ်တို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးပါးသော အာပတ်ဖြင့်။ ဝဒေယျ၊
ဆိုရာ၏။နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်နေခြင်းကို။ပဋိဇာနမာနော၊ ဝန်ခံသော။ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
ကို။ပါရာဇိကေနဝါ၊ဖြင့်၎င်း။သံဃာဒိသေသေန ဝါ၊ဖြင့်၎င်း။ ပါစိတ္တိယေန
ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ တိဏ္ဍံ ဓမ္မာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရေန၊ ဖြင့်။ ကာရေတဗ္ဗော
ပြုအပ်၏။ ယေန ဝါ ဓမ္မေန၊ အကြင်အာပတ်ဖြင့်လည်း။ သဒ္ဓေယျဝစသာ၊
သော။ သာ ဥပါသိကာ၊ ထိုအရိယာဖြစ်သော ဒါယိကာမသည်။ ဝဒေယျ၊
ရာ၏။တေန ဓမ္မေန၊ ထိုအာပတ်ဖြင့်။ သောဘိက္ခု၊ ထိုဝန်ခံသော ရဟန်းကို။

ကာရေတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ အယံ၊ ဤဆိုတိုင်း ဝန်ခံတိုင်း ပြုအပ်သော အာပတ်သည်။ အနိယတော၊ ဤအာပတ်သာဟူ၍ မမှတ်အပ်သော။ ဝါ၊ အမြဲမရှိသော။ ဓမ္မော၊ အာပတ်တည်း။

ဒုတိယ အနိယတ သိက္ခာပဒ

(၁၉-၁) အာသနံ၊ နေရာသည်။ ပဋိစ္ဆန္တံ၊ နံရံစသည်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်။ အလံကမ္မနိယံ၊ မေထုန်အမှုကို ပြုခြင်းငှာ ခံသည်။ နဟေဝ ခေါ်ပန ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ မာတုဂါမံ၊ ကို။ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟံ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော။ ဝါစာဟံ၊ ဝစ္စမင်္ဂ၊ ပဿာဝမင်္ဂနှင့် စပ်သော စကားတို့ဖြင့်။ သြဘာသိတုံ၊ ပြယ်ဆိုခြင်းငှာ။ အလဉ္စ ခေါ်၊ စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ တထာရူပေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ မာတုဂါမေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဧကော ဧကာယ၊ တယောက်ချင်းချင်း။ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌။ နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်နေခြင်းကို။ ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ တမေနံ၊ ကို။ သဒ္ဓေယျဝစသာ၊ သော။ ဥပါသိကာ၊ သည်။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ သံဃာဒိသေသေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပါစိတ္တိယေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဒိန္တံ ဓမ္မာနံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော အာပတ်တို့တွင်။ အညတရေန၊ ဖြင့်။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ နိသဇ္ဇံကို။ ပဋိဇာနမာနော၊ ဝန်ခံသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ သံဃာဒိသေသေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပါစိတ္တိယေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဒိန္တံ ဓမ္မာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရေန၊ ဖြင့်။ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ ယေန ဝါ ဓမ္မေန၊ ဖြင့်လည်း။ သဒ္ဓေယျဝစသာ၊ သော။ သာ ဥပါသိကာ၊ သည်။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ တေန ဓမ္မေန၊ ဖြင့်။ သော ဘိက္ခု၊ ကို။ ကာရေတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ အယမ္ပိ၊ ဤဆိုတိုင်း ဝန်ခံတိုင်း ပြုအပ်သော အာပတ်သည်လည်း။ အနိယတော၊ သော။ ဓမ္မော၊ တည်း။

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ အနိယတာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ်၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအနိယတအာပတ်၌။ အာယသ္မန္တော၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ လော။ ပ။ ဓာရယာမိ၊ ၏။

စတုစတ္တာ၊ သော။ အနိယတုဒ္ဓေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး၏။

အနိယတုဒ္ဓေသပြီး၏။

၅-ဝိတ္ထာရဒ္ဒေသ
၁-နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် (၃၀)
၁-စိဝရဝဂ်

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ တိံသ၊ သုံးဆယ်ကုန်သော။ နိဿဂ္ဂိယာ၊ စွန့်အပ်
သော သင်္ကန်းစသော ဝတ္ထုရှိကုန်သော။ ဝါ၊ စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံရှိကုန်သော။
ပါစိတ္တိယာ၊ ပါစိတ် အမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေ ခေါ်ပန ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
ဥဒ္ဒေသံသို့။ အာဝစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

(၂၀-၁) ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ နိဋ္ဌိတ စိဝရသ္မိံ၊ သင်္ကန်း၌
ပြုအပ်သော ပလိဗောဓပြီးပြီးသော်။ ကထိနေ၊ ခင်းအပ်သော ကထိန်ကို။
ဥပ္ပတသ္မိံ၊ မာတိကာရှစ်ပါးအကြား၌ နုတ်ခြင်းဖြင့်နုတ်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။
ဒသာဟပရမံ၊ ဆတ်ရက်အပိုင်းအခြား ရှိသော ကာလပတ်လုံး။ အတိရေက-
စိဝရံ၊ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာ ပြုသော သင်္ကန်းမှ ပိုလွန်သော သင်္ကန်းကို။
ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။ တံ၊ ထိုဆယ်ရက်အပိုင်းအခြားရှိသောကာလကို။
အတိက္ကာမယတော၊ လွန်စေသောရဟန်းအား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သင်္ကန်းဟူသော
စွန့်အပ်သော ဝတ္ထုရှိသော။ ဝါ၊ စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံ ရှိသော။ ပါစိတ္တိယံ၊
ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ဝါ၊ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သင်္ကန်းကိုလည်းစွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊
ပါစိတ်အာပတ်လည်းသင့်၏။

အထက် သိက္ခာပုဒ် တို့၌လည်း နိဿဂ္ဂိယံ၏ အရကို ထိုထို သိက္ခာပုဒ်၌
လာသော ဝတ္ထုကို ဘော်၍ဆို။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ ၁-ဇာတ်ပမာဏနှင့်ပြည့်စုံသော သင်္ကန်း၏ မိမိဥစ္စာ
၏အဖြစ်၊ ၂-နေ့အရေအတွက် လောက်သော အဖြစ်၊ ၃-ပလိဗောဓ
ပြတ်ခြင်း၊ ၄-အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုခြင်း၊ ၅-ဆယ်ရက်လွန်ခြင်း။

ဒုတိယ ကထိန ဥဒေါသိတ သိက္ခာပဒ

(၂၁-၂) ဘိက္ခုနာ-ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိံ၊ သင်္ကန်း၌
ပြုအပ်သော ပလိဗောဓ ပြီးပြီးသော်။ ကထိနေ၊ ကို။ ဥပ္ပတသ္မိံ၊ သော်။

ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ၊ ရဟန်းတို့၏ ဥတ္တိဒုတိယကံဖြင့် သမုတ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ သမ္မုတိ ရသော ရဟန်းကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ဤ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧကရတ္တမ္ပိ၊ တညဉ် မျှလည်း။ တိစိဝရေန၊ တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန် တင်သော သင်္ကန်းနှင့်။ စေ ဝိပွဝသေယျ၊ အကယ်၍ ကင်း၍ နေဌားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ၁-တိစိဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန် တင်သော သင်္ကန်း၏အဖြစ်၊ ၂-ကထိန်မခင်းခြင်း၊ ၃-သမ္မုတိမရခြင်း၊ ၄-သင်္ကန်း နှင့် ကင်း၍ အရုဏ်တက်ခြင်း။

တတိယ ကထိန သိက္ခာပဒ

(၂၂-၃) ဘိက္ခုနာ-ဘိက္ခုနော၊ ၏။ နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိံ၊ သော်။ ကထိနေ၊ ကို။ ဥဗ္ဘတသ္မိံ၊ သော်။ ဘိက္ခုနောပနေဝ၊ ရဟန်းအားသာလျှင်။ အကာလ စိဝရံ၊ သင်္ကန်းကာလမှ အပ၌ လူအပ်သော သင်္ကန်းသည်။ ဥပုဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ဌားအံ့။ အာကခံမာနေန၊ အလိုရှိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ခံအပ်၏။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံပြီး၍။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာ ဆယ်အရက်တွင်း၌သာ လျှင်။ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ပါရိပူရိ၊ ပြည့်စုံလုံလောက်သည်။ နော စဿ- နောစေ အဿ၊ အကယ်၍ မဖြစ်ဌားအံ့။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တံ စိဝရံ၊ ကို။ မာသပရမံ၊ တလအတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး။ ဦနဿ၊ ယုတ်သော သင်္ကန်းကို။ ပါရိပူရိယာ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှာ။ ပစ္စာသာယ၊ သင်္ကန်းလျာပုဆိုး ရနိုးခြင်းသည်။ သတိယာ၊ ရှိသော်။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ပစ္စာသာယ၊ သင်္ကန်းလျာ ပုဆိုး ရနိုးခြင်းသည်။ သတိယာပိ၊ ရှိသော်လည်း။ တတော၊ ထိုတလထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ စေ နိက္ခိပေယျ၊ အကယ်၍ ထားဌားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါကား ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ ဆယ်ရက်လွန်ခြင်း၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ တလလွန်ခြင်း၊ ဤမျှသာထူး၏။

ပုရာဏစိဝရ သိက္ခာပဒ

(၂၃-၄) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ အညာတိကာယ၊ အမျိုးမတော် သော။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ရဟန်းမိန်းမအား။ ပုရာဏစိဝရံ၊ သင်္ကန်းဟောင်းကို။

ဓောဝါပေယျ ဝါ၊ ဖွပ်မူလည်းဖွပ်စေဌားအံ။ ရဇာပေယျ ဝါ၊ ဆိုးမူလည်း ဆိုးစေဌားအံ။ အာကောဋ္ဌာပေယျ ဝါ၊ နယ်မူလည်းနယ်စေဌားအံ။ တဿ တိက္ခုနော။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ဧ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-သင်္ကန်းဟောင်း၏ အဖြစ်၊ ၂-ဥပစာရ၌တည်၍ တိက္ခုနီမအားစေခိုင်းခြင်း၊ ၃-တိက္ခုနီမ၏ ဖွပ်ခြင်း စသည်ကိုပြုခြင်း။

စိဝရ ပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၂၄-၅) ယော ပန တိက္ခု၊ သည်။ ပါရိဝတ္တကာ၊ ဖလယ်သည်ကို။ အညတြ ဌပေတွာ၊၍။ အညာတိကာယ၊သော။ တိက္ခုနီယ၊၏။စိဝရံ၊ကို။ ပဋိဂ္ဂဏေယျ၊ အံ။ တဿ တိက္ခုနော။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ဧ။

ဤ၌ ဟတ္ထတော-ဟု ဆိုကြသည်၊ မလိုဟူ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-ဝိကပ္ပနာ၊ လောက်သော သင်္ကန်း၏ အဖြစ်၊ ၂-ဖလယ်ခြင်း၏ မရှိခြင်း၊ ၃-အမျိုးမတော်သော တိက္ခုနီမ၏ လက်မှ ခံခြင်း။

အညာတကဝိညတ္တိ သိက္ခာပဒ

(၂၅-၆) ယော ပန တိက္ခု၊ သည်။ အညာတကံ၊အမျိုးမတော်သော။ ဂဟပတိံ ဝါ၊ ဒါယကာသို့၎င်း။ ဂဟပတာနိံ ဝါ၊ ဒါယိကာမသို့၎င်း။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍။သမယာ၊ အခါကို။အညတြဌပေတွာ၊၍။စိဝရံ၊ကို။ ဝိညာပေယျ၊တောင်းဌားအံ။ တဿ တိက္ခုနော၊အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ကန်းကိုတောင်းရာ၌။ အယံ၊ဤ ဆိုလတ္တံ့ သည် ကား။ သမယော၊ အခါတည်း။ တိက္ခု၊ သည်။ အစ္ဆိန္နစိဝရောဝါ၊ ခိုးသူ လုယက်အပ်သော သင်္ကန်းရှိသည်၎င်း။နဋ္ဌစိဝရောဝါ၊ပျောက်သော သင်္ကန်း ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တတ္ထ၊ ထို သင်္ကန်းကို တောင်းရာ၌။ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။၁-ဝိကပ္ပနာလောက်သောသင်္ကန်း၏ အဖြစ်၊ ၂-အခါ မရှိခြင်း၊ ၃- အမျိုးမတော်သူကို တောင်းခြင်း၊ ၄-တောင်းသဖြင့် ရခြင်း။

တတုတ္တရိ သိက္ခာပဒ

(၂၆-၇) တံ၊ ထိုခိုးသူ လုယက်သောသင်္ကန်းရှိသောရဟန်းကို။ အညာတကော၊ အမျိုးမဒတ်သော။ ဂဟပတိဝါ၊ ဒါယကာသည်၎င်း။ ဂဟပတာနိဝါ၊ ဒါယိကာမသည်၎င်း။ ဗဟူဟိ၊ များစွာကုန်သော။ စိဝရေဟိ၊ သင်္ကန်းတို့ဖြင့်။ အဘိဟဋ္ဌု-ဂဏှိတုံ၊ ခံယူစိမ့်သောငှာ။ ဝါ၊ အဘိဟဋ္ဌု-အဘိဟရိတော၊ ရှေးရှုဆောင်၍။ ပဝါရေယျ၊ ဘိတ်ငြားအံ့။ တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တတော၊ ထိုရှေ့ရှုဆောင်အပ်သော သင်္ကန်းမှ။ သန္တရုတ္တရပရမံ၊ သင်းပိုင်နှင့်တကွ ကိုယ်ဝတ်အပိုင်းအခြားရှိသော။ စိဝရံ၊ ကို။ သာဒိတဗ္ဗံ၊ သာယာအပ်၏။ တတော၊ ထိုသင်းပိုင်းကိုယ်ဝတ်ထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ စေ သာဒိယေယျ၊ အကယ်၍ သာယာငြားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

ဤ၌ အဘိဟဋ္ဌု-ပုဒ်ကို ဂဏှိ ဝိသောဓန လေခကဆရာတို့ အထူးထူး ဆုံးဖြတ်ကြလေသော်လည်း ရူပသိဒ္ဓိ၌ အဘိဟဋ္ဌု-ဟု စီရင်၍ရှိလေပြီ။ အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-သင်းပိုင် ကိုယ်ဝတ်ထက် လွန်ခြင်း၊ ၂-အစွိန္န စသော အကြောင်းကြောင့် လှူခြင်း၊ ၃-အမျိုးမတော်ရာ၌တောင်းခြင်း၊ ၄-တောင်းသဖြင့်ရခြင်း။

ပဌမဥပက္ခဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၂၇-၈) ဘိက္ခုပနေဝ၊ ရဟန်းကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ အညာ-တကဿ၊ အမျိုးမစပ်သော။ ဂဟပတိဿဝါ၊ ဒါယကာသည်၎င်း။ ဂဟပတာ-နိယာ ဝါ၊ ဒါယိကာမသည်၎င်း။ စိဝရစေတာပန္နံ၊ သင်္ကန်းဘိုးကို။ ဝါ၊ သည်။ ဥပက္ခဋ္ဌု-သဇ္ဇိတံ၊ စီရင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “ဣမိနာ စိဝရစေတာပန္နေန၊ ဤသင်္ကန်းဘိုးဖြင့်။ စိဝရံ၊ ကို။ စေတာပေတော၊ ဝယ်၍။ ဣတ္ထန္နာမံ၊ ဤ အမည်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ စိဝရေန၊ ဖြင့်။ အစ္စ္ဓာဒေဿာမိ၊ ဖုံးလွှမ်းအံ့”။ ဣတိ မနသိကတော၊ ဤသို့ နှလုံးပြု၍။ ဥပက္ခဋ္ဌု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုသင်္ကန်းဘိုးကို စီရင်သော ဒါယကာအိမ်သို့။ ဥပသင်္ကမိတော၊ ၍။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အပ္ပဝါရိတော၊ မဘိတ်ဘဲ။ စိဝရေ၊ ၌။ ဝိကပ္ပံ-အဓိကဝိဓာနံ၊ အလွန်စီရင်ခြင်းသို့။ စေ အာပဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ ရောက်ငြားအံ့။ “အာယသ္မာ၊ ဒါယကာ။ သာဓု-အာယာစာမိ၊

ငါတောင်းပန်၏။ ဝတ၊ ကြံအောက်မေ့လော။ တုံ့သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဣမိနာ
စီဝရစေတာပန္နေန၊ ဤသင်္ကန်းဘိုးဖြင့်။ ဧဝရူပံ ဝါ ဧဝရူပံ ဝါ၊ ဤသို့အလျား
ရှည်ခြင်းသဘော၊ ဤသို့အနံ့ပြန့်ခြင်းစသောသဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။
စီဝရံ၊ ကို။ စေတာပေတွာ၊ ဝယ်၍။ အစ္စ္စာဒေဟိ၊ လူလေ။ ဣတိ၊ သို့။
ကလျာဏကမ္ပတံ၊ ကောင်းသည်၌ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ-
ဂဟေတွာ၊ စိတ်ဖြင့်ယူ၍။ ဝိကပ္ပံ-အဓိကဝိဓာနံ၊ သို့။ စေ အာပဇ္ဇေယျ၊ အံ။
တဿ ဘိက္ခုနော ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ။၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-သင်္ကန်းများခြင်းကိုအလိုရှိသည်၏အဖြစ်၊ ၂-အမျိုး
မစပ်သောသူကိုတောင်းခြင်း၊ ၃-တောင်းသဖြင့်ရခြင်း။

ဒုတိယဥပက္ခန္ဓ သိက္ခာပဒ

(၂၈-၉) ဘိက္ခုပနေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ၍။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ဦးကုန်သော။
အညာတကာနံ၊ ကုန်သော။ ဂဟပတိနံ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ဂဟပတာနိနံ ဝါ၊
တို့သည်၎င်း။ ပစ္စေကစီဝရစေတာပန္နာနိ၊ အသီးအသီးသော သင်္ကန်းဘိုးတို့ကို။
ဥပက္ခဋ္ဌာနိ၊ စီရင်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ “မယံ၊ တို့သည်။
ဣမေဟိ ပစ္စေကစီဝရစေတာပန္နေဟိ၊ ဤအသီးအသီးသောသင်္ကန်းဘိုးတို့ဖြင့်။
ပစ္စေကစီဝရာနိ၊ အသီးအသီးသော သင်္ကန်းတို့ကို။ စေတာပေတွာ၊ ၍။
ဣတ္ထန္တာမံ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ စီဝရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အစ္စ္စာဒေဿာမ၊ ကုန်အံ”။
ဣတိ မနသိကတွာ၊ ၍။ ဥပက္ခဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတြ၊
ထိုသင်္ကန်းဘိုးကို စီရင်သော ဒါယကာ အိမ်တို့သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။
သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၌။ အပ္ပဝါရိတော၊ ဘဲ။ စီဝရေ၊ ၌။ ဝိကပ္ပံ၊ သို့။
စေ အာပဇ္ဇေယျ၊ အံ။ “အာယသ္မန္တော၊ ဒါယကာတို့။ သာဓု-အာယာစာမိ၏။
ပတ၊ ကြံအောက်မေ့ကုန်လော့။ တုမေ၊ တို့သည်။ မံ၊ ကို။ ဣမေဟိ ပစ္စေက
စီဝရ စေတာပန္နေဟိ၊ ဤအသီးအသီးသော သင်္ကန်းဘိုးတို့ဖြင့်။ ဧဝရူပံ ဝါ
ဧဝရူပံ ဝါ၊ သော။ စီဝရံ၊ ကို။ စေတာပေတွာ၊ ၍။ သန္တာ၊ သူတော်ကောင်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ သင်္ကန်းဘိုးထင်ရှားရှိကုန်သော။ ဥဘောဝ၊ နှစ်ယောက်
တို့သည်သာလျှင်။ ဧကေန၊ တပေါင်းတည်း။ ဟုတွာ၊ ကုန်၍။ အစ္စ္စာဒေဿ၊
လူကုန်လော့”။ ဣတိ၊ သို့။ ကလျာဏကမ္ပတံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝိကပ္ပံ၊ သို့။
စေ အာပဇ္ဇေယျ၊ အံ။ တဿ ဘိက္ခုနော ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ။၏။

ရာဇ သိက္ခာပဒ

(၂၉-၁၀) ဘိက္ခုပနေဝါကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရှိ။ ရာဇာ ဝါ၊ မင်းသည် ၎င်း။ ရာဇဘောဂေါ ဝါ၊ မင်းမှရအပ်သောစည်းစိမ်ရှိသောအမတ်သည်၎င်း။ ပြာဟ္မဏော ဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည်၎င်း။ ဂဟပတိကော ဝါ၊ သူကြွယ်သည် ၎င်း။ ဒုတေန၊ တမန်ဖြင့်။ စီဝရစေတာပန္နံ၊ ကို။ ပဟိဏေယျ၊ စေရာ၏။ “ဣမိနာ စီဝရစေတာပန္နေန၊ ဖြင့်။ စီဝရံ၊ ကို။ စေတာပေတွာ၊ ရှိ။ ဣတ္ထန္တာမံ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ စီဝရေန၊ ဖြင့်။ အစ္ဆာဒေဟိ၊ ဖုံးလွှမ်းချေလော့”။ ဣတိ၊ သို့။ ပဟိဏေယျ၊ ရာ၏။ သော ဒုတော၊ ထို တမန်သည်။ တံ ဘိက္ခု၊ သို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ရှိ။ ဧဝံ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အံ။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အာယသ္မန္တံ၊ အရှင်ဘုရားကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရှိ။ ဣဒံ ခေါ၊ စီဝရစေတာပန္နံ၊ ဤသင်္ကန်းဘိုးကို။ အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်၏။ အာယသ္မာ၊ သည်။ စီဝရစေတာပန္နံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှတု၊ ခံတော်မူလော့။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အံ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ သော ဒုတော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ၏။ “အာဝုသော၊ ဒါယကာ။ မယံ၊ တို့သည်။ စီဝရစေတာပန္နံ၊ သင်္ကန်းဘိုးကို။ န ခေါ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ မခံကုန်။ မယံ၊ တို့သည်။ ကာလေန၊ လျောက်ပတ်သော အခါ၌။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သော။ စီဝရဉ္စ ခေါ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ခံကုန်၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ သော ဒုတော၊ သည်။ တံ ဘိက္ခု၊ ကို။ “အာယသ္မတော၊ အရှင်ဘုရားအား။ ကောစိတစုံ တယောက်သော။ ဝေယျာဝစ္စကရော၊ အမှုကြီးငယ်ကို ပြုသော သူသည်။ အတ္ထိ ပန၊ ရှိပါ၏လော”။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အံ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စီဝရတ္ထိကေန၊ သင်္ကန်းကိုအလိုရှိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ အာရာမိကော ဝါ၊ အရံစောင့်ကို၎င်း။ ဥပါသကော ဝါ၊ သီတင်းသည်ကို၎င်း။ “အာဝုသော၊ ဒါယကာ။ ဧသော ခေါ၊ ဤသူသည်လျှင်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဝေယျာဝစ္စကရော၊ အမှုကြီးငယ်ကို ပြုသော သူတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေယျာဝစ္စကရော၊ ကို။ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော၊ ညွှန်အပ်၏။ သော ဒုတော၊ သည်။ တံ ဝေယျာဝစ္စကရံ၊ ထိုအမှုကြီးငယ်ကို ပြုသောသူကို။ သညာပေတွာ၊ သိစေ၍။ တံ ဘိက္ခု၊ သို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ရှိ။ ဧဝံ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အံ။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အာယသ္မာ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ ယံ ခေါ၊ ဝေယျာဝစ္စကရံ၊ အကြင်အမှုကြီးငယ်ကိုပြုသော

သူကို။ နိဒ္ဒိသိ၊ ညွှန်တော်မူ၏။ သော ဝေယျာဝစ္စကရော၊ ကို။ မယာ၊
အကျွန်ုပ်သည်။ သညတ္တော၊ သိစေအပ်ပြီ။ အာယသ္မာ၊ သည်။ ကာလေန၊
လျောက်ပတ်သောအခါ၌။ ဥပသင်္ကမတု၊ ကပ်တော်မူလော့။ တံ၊ အရှင်
ဘုရားကို။ စိဝရေန၊ ဖြင့်။ အစ္စ္စာဒေသတိ၊ ဖုံးလွှမ်းလတ်။ ဣတိ၊ သို့။
စေ ဝဒေယျ။ အံ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စိဝရတ္ထိကေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။
ဝေယျာဝစ္စကရော၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတု၊ ရှိ။ “အာဝုသော၊ ဒါယကာ။ မေ၊
ငါ့အား။ စိဝရေန၊ ဖြင့်။ အတ္တော၊ အလိုရှိ၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ၊
နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်။ စောဒေတဗ္ဗော၊ တောင်းအပ်၏။ သာရေတဗ္ဗော၊
အောက်မေ့စေအပ်၏။ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ၊ ကြိမ်။ စောဒိယမာနော၊ တောင်းအပ်
သည်ရှိသော်။ သာရိယမာနော၊ အောက်မေ့စေအပ်သည်ရှိသော်။ တံ စိဝရံ၊
ကို။ စေ အဘိနိပ္ပုဒေယျ၊ အကယ်၍ ပြီးစေဌားအံ။ ဣစ္စေတံ-ဣတိတေ၊
ဤသို့ပြီးစေခြင်းသည်။ ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊ ၏။ ကုသလံ-အနဝဇ္ဇံ၊ မရှိ။ နော
စေ အဘိနိပ္ပုဒေယျ၊ အံ။ စတုက္ခတ္တံ၊ လေးကြိမ်။ ပဉ္စက္ခတ္တံ၊ ငါးကြိမ်။
ဆက္ခတ္တုပရမံ၊ ခြောက်ကြိမ် အတိုင်းအရှည်။ တုဏှိဘူတေန၊ ဆိတ်ဆိတ်
နေသဖြင့်။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရှိ။ ဌာတဗ္ဗံ၊ ရပ်ရာ၏။ စတုက္ခတ္တံ၊ ကြိမ်။ ပဉ္စက္ခတ္တံ၊ ကြိမ်။
ဆက္ခတ္တုပရမံ၊ ရှည်။ တုဏှိဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်ဖြစ်၍။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရှိ။
တိဌမာနော၊ ရပ်သည်ရှိသော်။ တံ စိဝရံ၊ ကို။ စေ အဘိနိပ္ပုဒေယျ၊ အကယ်၍
ပြီးစေဌားအံ။ ဣစ္စေတံ-ဣတိတေ၊ သည်။ ကုသလံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသုံးကြိမ်
တောင်းခြင်း ခြောက်ကြိမ်ရပ်ခြင်းထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ဝါယာမမာနော၊
လုံ့လပြုသည်ဖြစ်၍။ တံ၊ စိဝရံ၊ ကို။ စေ အဘိနိပ္ပုဒေယျ၊ အကယ်၍ ပြီးစေ
ဌားအံ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ နော စေအဘိနိပ္ပုဒေယျ၊
အကယ်၍ မပြီးစေဌားအံ။ ယတော၊ အကြင်မင်း မင်း၏အမတ်သည်မှ။
အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ စိဝရစေတာပန္နံ၊ ကို။ အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်၏။
တတ္ထ၊ ထိုမင်းစသောသူ၏ အထံသို့။ သာမံဝါ၊ ကိုယ်တိုင်မူလည်း။ ဂန္တဗ္ဗံ၊
သွားအပ်၏။ သွားသင့်၏။ သွားထိုက်၏။ သွားကောင်း၏။ သွားရမည်။
သွားလေ။ ဒုတောဝါ၊ ကိုမူလည်း။ ပါဟေတဗ္ဗော၊ စေအပ်၏။ စေသင့်၏။
စေထိုက်၏။ စေကောင်း၏။ စေရမည်။ စေလေ။ “အာယသ္မန္တော၊ တို့။
တုမေ၊ တို့သည်။ ယံဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်၍။ စိဝရစေတာပန္နံ၊

ကို။ ပဟိဏိတ္ထ၊ စေကုန်၏။ တံ စိဝရစေတာပန္နံ၊ ထိုသင်္ကန်းဘိုးသည်။ တဿ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ ကိဉ္စိ အတ္ထံ၊ တစုတခုသောအကျိုးကို။ န အနုဘောတိ-
န သာဓေတိ၊ မပြီးစေ။ အာယသ္မန္တော၊ ဒါယကာတို့သည်။ သကံ၊ မိမိဥစ္စာကို။
ယုဉ္ဇန္တု၊ တောင်းကြကုန်လော့။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ သကံ၊ မိမိဥစ္စာကို။
မာ ဝိနဿ၊ မပျက်စေကုန်လင့်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သာမံ ဝါ၊ လည်း။ ဂန္တဗ္ဗံ၊
သွားလေ။ ဒုတောဝါ၊ ကိုမူလည်း။ ပါဟေတဗ္ဗော၊ စေလေ။ အယံ၊ ဤသို့
ကိုယ်တိုင်သွားခြင်း၊ တမန်စေခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ကန်းကို မပြီးစေရာ၌။
သာမိစိ၊ ကျင့်ရာသော ဝတ်တည်း။ ဝါ၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား
လျော်သောအကျင့်တည်း။

ဆောင်။ ။ ရဟန်းညွန့်ပြု၊ လေးယောက်မျှ၊ ဒုတညွန့်လေးဖြာ။
အနိဒ္ဓိဋ္ဌ၊ ဒုဝိဓ၊ ပေါင်းကတကျိပ်သာ။
တဦးမျက်မှောက်၊ ကွယ်သုံးယောက်၊ ညွန့်မြောက်ရဟန်းမှာ။
ရွှေအပ်ပြန်ကြား၊ စေ၍ကြား၊ မှာထားသွားသည်သာ။
တမန်ညွန့်လည်း၊ လေးပါးတည်း၊ ဤနည်းယူလေပါ။
ရွှေအပ်မကြား၊ ကွယ်အပ်သွား၊ နှစ်ပါးမညွန့်ရာ။
ရာဇမေဏ္ဍ၊ အညာတ၊ ကျင့်ရ စဉ်တိုင်းသာ။

ကပ္ပိယကာရကသည် နိဒ္ဓိဋ္ဌ အနိဒ္ဓိဋ္ဌဟူ၍ နှစ်ပါး၊ နိဒ္ဓိဋ္ဌကား ရဟန်းညွန့်၊
တမန်ညွန့်နှစ်ပါး၊ ရဟန်းညွန့်ရာ၌ ရွှေတွင်ညွန့်တယောက်၊ မျက်ကွယ်ညွန့်
သုံးယောက်ဟူ၍ လေးယောက်တွင် ရွှေ၌ သင်္ကန်းဘိုးကို အပ်ပြီးလျှင်
ရဟန်းအား ကြား၍ သွားသူ တယောက်၊ ရွာတွင်း၌ ညွန့်သည်ကို
အပ်နှံခဲ့၍ မိမိပြန်၍ ကြားခြင်း၊ သူတပါးကို စေ၍ ကြားစေခြင်း၊
သွားရင်းကပင် ထိုသူလက်၌ အပ်နှံခဲ့အံ့ဟု မှာထား၍ သွားခြင်းဖြင့်
သုံးယောက်၊ ပေါင်းလေးယောက်။ တမန်ညွန့်ရာ၌လည်း ဤနည်းတူ၊
တစုံတယောက်သောသူ ကပ္ပိယကာရကပြုသည်ကို ရွှေတွင်အပ်၍ မပန်
ကြားဘဲသွားခြင်း၊ ကွယ်ရာ၌အပ်ပြီးလျှင် မပန်ကြားဘဲသွားခြင်းဟူ၍
အနိဒ္ဓိဋ္ဌ နှစ်ယောက်၊ ပေါင်း တကျိပ်တွင် ရဟန်းညွန့် လေးယောက်၌
ဤရာဇသိက္ခာပုဒ်အတိုင်းကျင့်အပ်၏။ တမန်ညွန့်လေးယောက်၌ မေဏ္ဍက

သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း၊ အနိဋ္ဌိန္ဒြနစ်ယောက်၌ အညာတက၊ အပ္ပဝါရိတကဲ့သို့ ကျင့်အပ်၏။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။၁-ကပ္ပိယကာရကကို ရဟန်းညွှန်ခြင်း၊ ၂-တမန် သည် အပ်နှံခြင်း၊ ၃-သုံးကြိမ်တောင်းခြင်း၊ ခြောက်ကြိမ်ထက် အလွန် လုံ့လပြုခြင်း၊ ၄-ထိုလုံ့လဖြင့် ရခြင်း။

စိဝရဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ဇွေကလောမဝဂ်

ကောသိယ သိက္ခာပဒ

(၃၀-၁၁) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ကောသိယမိဿကံ၊ ပိုးချည်နှင့် ရောသော။ သန္တတံ၊ အခင်းကို။ ကာရာပေယျ၊ ပြုစေငြားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်အပ်သောအခင်းရှိသော။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ပိုးချည်၏အဖြစ်၊ ၂-မိမိအကျိုးငှာ ပြုခြင်း၊ ပြုစေခြင်း၊ ၃-ရခြင်း။

သုဒ္ဓကာဠက သိက္ခာပဒ

(၃၁-၁၂) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သုဒ္ဓကာဠကနံ၊ အမည်း သက်သက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဇွေကလောမာနံ၊ သိုးမွေးတို့၏။ သန္တတံ၊ ကို။ ကာရာပေယျ၊ အံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-သုဒ္ဓကာဠက အဖြစ်၊ ၂-ပြုခြင်း၊ ပြုစေခြင်း၊ ၃-ရခြင်း။

ဒွေဘာဂ သိက္ခာပဒ

(၃၂-၁၃) နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ သန္တတံ၊ ကို။ ကာရယမာနေန၊ ပြုစေ လိုသော။ ဘိက္ခုနာ ပန၊ ရဟန်းသည်ကား။ သုဒ္ဓကာဠကနံ၊ ကုန်သော။ ဇွေကလောမာနံ၊ တို့၏။ ဒွေဘာဂါ နှစ်ဘို့တို့ကို။ အာဒါတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ သြဒါတာနံ၊ ဖြူကုန်သော သိုးမွေးတို့၏။ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောအဘို့ကို။ ဂေါစရိယာနံ၊ ကြောင်ကုန်သော သိုးမွေးတို့၏။ စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သော အဘို့ကို။ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုဒ္ဓကာဠကနံ၊ ကုန်သော။

ဧဠကလောမာနံ၊ တို့၏။ ဒေဘာဂေါ၊ နှစ်ဘုံတို့ကို။ ဩဒါတာနံ၊ တို့၏။ တတိယံ၊
ကို။ ဂေါစရိယာနံ၊ တို့၏။ စတုတ္ထံ၊ ကို။ အနာဒါ၊ မယူမူ၍။ နဝံ၊ သော။
သန္တတံ၊ ကို။ စေ ကာရာပေယျ၊ အံ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-နဝသန္တတ၏ အဖြစ်၊ ၂-ပြုခြင်း၊ ပြုစေခြင်း၊
၃-ရခြင်း။

ဆဗ္ဗဿ သိက္ခာပဒ

(၃၃-၁၄) ဘိက္ခုနော၊ သည်။ နဝံ၊ သော။ သန္တတံ၊ ကို။ ကာရာပေတွာ
ပန၊ ပြုစေပြီး၍ကား။ ဆဗ္ဗဿာနိ၊ ခြောက်နှစ်တို့ ပတ်လုံး။ ဓာရေတဗ္ဗံ၊
ဆောင်အပ်၏။ ဆန္တံ ဝဿာနံ၊ ခြောက်နှစ်တို့၏။ ဩရေန၊ အတွင်း၌။ တံ
သန္တတံ၊ ထိုပြုအပ်ပြီးသော အခင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝါ၊ စွန့်၍၎င်း။
အဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝါ၊ မစွန့်မူ၍၎င်း။ အညံ၊ တပါးသော။ နဝံ၊ သော။ သန္တတံ၊ ကို။
စေ ကာရာပေယျ၊ အံ။ ဘိက္ခု သမ္ပတိယာ၊ သမ္ပတိရသောရဟန်းကို။
အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍။ တဿ ဘိက္ခုနော ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ ။
အင်္ဂါ ၃-ပါး ရှေ့နည်း။

နိသီဒန သန္တတ သိက္ခာပဒ

(၃၄-၁၅) နိသီဒနသန္တတံ၊ နိသီဒိုင်အခင်းကို။ ကာရယမာနေန၊ သော။
ဘိက္ခုနောပန၊ သည်ကား။ ပုရာဏသန္တတဿ၊ အခင်းဟောင်း၏။ သာမန္တာ-
ကေပဿတော၊ နံပါးတဘက်မှ။ သုဂတဝိဒတ္ထိ၊ မြတ်စွာဘုရား လက်သန်းထွာ
ပမာဏ မျှလောက်သော အရပ်ကို။ ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာယ၊
အဆင်းပျက်ခြင်းကို ပြုခြင်းငှာ။ အာဒါတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်၏။ ဘိက္ခု၊ သည်။
ပုရာဏသန္တတဿ၊ ၏။ သာမန္တာ-ကေပဿတော၊ မှ။ သုဂတဝိဒတ္ထိံ၊ ကို။
ဆိန္ဒိတွာ၊ ၍။ အနာဒါ၊ မယူမူ၍။ နဝံ၊ သော။ နိသီဒနသန္တတံ၊ ကို။
စေ ကာရာပေယျ၊ အံ။ တဿ ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ ။ အင်္ဂါ ၃-ပါး ရှေ့နည်း။

ဧဠကလောမ သိက္ခာပဒ

(၃၅-၁၆) အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿ၊ အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့သွားသော။
ဘိက္ခုနော ပနေဝ၊ ရဟန်းအားသာလျှင်။ ဧဠကလောမာနိ၊ သိုးမွေးတို့သည်။
စေဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ အာကခံမာနေန၊ အလိုရှိသော။

ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ခံအပ်ကုန်၏။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ဤ။
ဟာရကေ၊ ဆောင်သောသူသည်။ အသန္တေ၊ မရှိလတ်သော်။ တိယောဇနပရမံ၊
သုံးယူဇနာအပိုင်းအခြားရှိသောအရပ်တိုင်အောင်။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။
ဟရိတဗ္ဗာနိ၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဟာရကေ၊ သည်။ အသန္တေ၊ မရှိသော်လည်း။
တတော၊ ထို သုံးယူဇနာ အရပ်ထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ စေ ဟရေယျ၊
ငြားအံ့ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ။၏။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။၁-သိုးမွေး တို့၏ မပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာ၏ အဖြစ်၊
၂-ရှေးဦးစွာ ရခြင်း၊ ၃-မိမိယူ၍၎င်း၊ သူတပါး မသိစဉ် ယာဉ်၌
ထည့်၍၎င်း သုံးယူဇနာကိုလွန်စေခြင်း၊ ၄-အသွားအပြန်ဆောင်ခြင်း၏
မရှိခြင်း၊ ၅-ရောက်ရာကျောင်း၌မနေလိုခြင်း။

ဇဠကလောမဓောဝါပန သိက္ခာပဒ

(၃၆-၁၇) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ အညာတိကာယ၊ သော။
ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ ဇဠကလောမာနိ၊ တို့ကို။ ဓောဝါပေယျ ဝါ၊ ဖွပ်မှုလည်း
ဖွပ်စေငြားအံ့။ ရဇာပေယျ ဝါ၊ ဆိုးမှုလည်း ဆိုးစေငြားအံ့။ ဝိဇဇာပေယျ
ဝါ၊ ရှုပ်ထွေးသည်ကိုဖြေမှုလည်းဖြေစေငြားအံ့။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ။၏။
စီဝရ ဓောဝါပန သိက္ခာပုဒ်၌ကဲ့သို့ အင်္ဂါ ၃-ပါး။

ရူပိယ သိက္ခာပဒ

(၃၇-၁၈) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဇာတရူပရဇတံ၊ ရွှေငွေကို။
ဥဂ္ဂဏေယျ ဝါ၊ မိမိမှုလည်းခံငြားအံ့။ ဥဂ္ဂဏာပေယျ ဝါ၊ သူတပါးကိုမှုလည်း
ခံစေငြားအံ့။ ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ၊ အနီးသို့ ဆောင်၍ လူအပ်သည်ကို မှုလည်း။
သာဒိယေယျ၊ သာယာငြားအံ့။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ။၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-ရွှေငွေ၏အဖြစ်၊ ၂-မိမိကိုညှန်အပ်သည်၏အဖြစ်၊
၃-ခံခြင်း၊ ခံစေခြင်း၊ သာယာခြင်းတို့တွင် တပါးပါး၏အဖြစ်။

ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပဒ

(၃၈-၁၉) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ နာနပ္ပကာရကံ၊ ခုတ်လုပ်ပြီးမခုတ်
လုပ်သေး စသည်၏အစွမ်းဖြင့် အထူးထူးအပြားပြား များစွာသော။ ရူပိယ

(၁၉၄)

ဘိက္ခုပုဂ္ဂိုလ်မောက် ပါဠိတော်နိဿယ

သံဝေါဟာရံ၊ ရွှေငွေကို ဖလယ်ခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့။
တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။၁-အကြင်ဝတ္ထုကို မိမိဥစ္စာဖြင့်ဖလယ်၏၊ ထိုဝတ္ထု၏
၎င်း၊ မိမိဥစ္စာ၏၎င်း ရွှေငွေ၏အဖြစ်၊ ၂-ဖလယ်ခြင်း။

ကယဝိက္ကယ သိက္ခာပဒ

(၃၉-၂၀) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ နာနပ္ပကာရကံ၊ သင်္ကန်း စသော
ကပ္ပိယဘဏ္ဍာအားဖြင့်များစွာသော။ ကယဝိက္ကယံ၊ ဝယ်ခြင်းရောင်းခြင်းသို့။
သမာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-အကြင်ဝတ္ထုကို မိမိဥစ္စာဖြင့်ဖလယ်၏၊ ထိုဝတ္ထု၏
ကပ္ပိယဝတ္ထု၏ အဖြစ်၊ ၂-သီတင်းသုံးဘော် မဟုတ်သည် အဖြစ်၊
၃-ကယဝိက္ကယသို့ရောက်ခြင်း။

ဇဉ္ဇကလောမဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ပတ္တဝဂ်

ပတ္တ သိက္ခာပဒ

(၄၀-၂၁) ဒသာဟပရမံ၊ ဆယ်ရက် အပိုင်းအခြား ရှိသော ကာလ
ပတ်လုံး။ အတိရေကပတ္တော၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာပြုသော သပိတ်မှ လွန်သော
သပိတ်ကို။ ဓာရေတဗ္ဗော၊ ။ တံ၊ ထိုဆယ်ရက်ကို။ အတိက္ကာမယတော၊ အား။
နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်အပ်သောသပိတ်ဟူသောဝတ္ထုရှိသော ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။၁-ဇာတ်ပမာဏနှင့်ပြည့်စုံသောသပိတ်၏ မိမိဥစ္စာ၏
အဖြစ်၊ ၂-နေ့အရေအတွက်လောက်သောအဖြစ်၊ ၃-ဖုတ်ခြင်းပလိဗောဓ
ပြတ်ခြင်း၊ ၄-အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုခြင်း၊ ၅-ဆယ်ရက်လွန်ခြင်း။

“အဟံ ခေါ ပန ဥဒါယိ အပ္ပေကဒါ ဣမိနာ ပတ္တေန သမတိတ္တိကမ္ပိ
ဘုဉ္ဇာမိ ဘိယျောပိ ဘုဉ္ဇာမိ” ဟု မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၌ ဟောတော် မူသော
ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသပိတ်တော်ကား ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍ ဆွမ်းတော်
ဆန့်ရုံသာတည်း။ “သမတိတ္တိကမ္ပိဘုဉ္ဇာမိ” ကိုပကတိကာလကို “ဘိယျောပိ

ဘုဉ္ဇာမိ”ကို ဒေသစာရိကြွတော်မူခါနီးကိုရည်၍မိန့်တော်မူသည်။ ရဟန်းတို့သည် မျှလောက်ရုံသော ဆွမ်းဆန့်ရုံ သပိတ်ကို ဆောင်ကုန်ရာသည်။ ဤအကြောင်းကို ပိဏ္ဏောလဘာရဒွါဇ ဝတ္ထုဖြင့် သိအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ခွက်ကွမ်းစား ပြည်ကွမ်းစားကို ယူကြသည်တွင် ခွက်ကွမ်းစားသာ သင့်လျော်သကဲ့သို့ရှိ၏။

ဦနပဉ္စမန္ဓန သိက္ခာပဒ

(၄၁-၂၂) ဦနပဉ္စမန္ဓနေန၊ ယုတ်သောငါးဘွဲ့ရှိသော။ ဝါ၊ ငါးဘွဲ့မပြည့်သော။ ပတ္တေန၊ သပိတ်ဖြင့်။ လက္ခိတော၊ မှတ်အပ်သော။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝါ၊ ဦနပဉ္စမန္ဓနေန ပတ္တေန-ဦနပဉ္စမန္ဓန ပတ္တော ဟုတွာ၊ ယုတ်သော ငါးဘွဲ့ရှိသော သပိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အညံ၊ တပါးသော။ နဝံ၊ သော။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ စေတောပေယျ၊ တောင်းငြားအံ့။ တဿ၊ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ သော ပတ္တော၊ ထိုတောင်းသော သပိတ်ကို။ ဘိက္ခုပရိသာယ၊ ရဟန်းပရိသတ်၌။ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗော၊ စွန့်အပ်၏။ တဿာ ဘိက္ခု-ပရိသာယ၊ ထိုရဟန်းပရိသတ်၌။ ယော စ ပတ္တော၊ အကြင်သပိတ်သည်လျှင်။ ပတ္တပရိယန္တော၊ အယုတ်ဆုံးသပိတ်တည်း။ သောပတ္တပရိယန္တော၊ ထိုအယုတ်ဆုံး သပိတ်ကို။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုသပိတ်တောင်းသော ရဟန်းအား။ ပဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေ-တယာ၊ သင်သည်။ အယံ ပတ္တော၊ ဤသပိတ်ကို။ ယာဝ ဘေဒနာယ၊ ကဲ့သည်တိုင်အောင်။ ဓာရေ-တဗ္ဗော၊ ဆောင်ရမည်။ ဆောင်လေ”။ ဣတိဝတွာ၊ ဤသို့ဆို၍။ ပဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ အယံ၊ ဤသို့ဆို၍ အယုတ်ဆုံးသပိတ်ကို ပေးခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုသပိတ်ကို တောင်းသောရဟန်းအား သပိတ်ကိုစွန့်ရာ၌။ သာမိစိ၊ တည်း။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-အဓိဋ္ဌာန်လောက်သောသပိတ်၏ငါးဘွဲ့မပြည့်ခြင်း၊ ၂-မိမိကိုယ်ကို ညွှန်ခြင်း၊ ၃-အမျိုးမစပ် မဘိတ်ရာ၌ တောင်းခြင်း၊ ၄-တောင်းသဖြင့်ရခြင်း။

ဘေသဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

(၄၂-၂၃) ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ၊ အကြင် ဆေးတို့ကို။ ဂိလာနာနံ၊ နာကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ပဋိသာယနိယာနိ၊

လျက်အပ်ကုန်၏။ ဣဒံ-ဣမာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ၊ ဤဆေးတို့သည်။ သေယျထာ-
ကတမာနိ၊ အဘယ်သည် တို့နည်း။ အဘယ်မျှတို့နည်း။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်။
နဝနီတံ၊ ဆီဦး။ တေလံ၊ ဆီ။ မဓု၊ ပျား။ ဖာဏိတံ၊ တင်လဲ။ ဣမာနိ၊
ဤသည်တို့တည်း။ ဤမျှတို့တည်း။ တာနိ၊ ထိုဆေးတို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊
အကပ်ခံ၍။ သတ္တာဟပရမံ၊ ခုနစ်ရက်အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး။
သန္ဓိဓိကာရကံ၊ သိုမှီးခြင်းကို ပြု၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ၊ ပရိဘုတ် အပ်ကုန်၏။
တံ၊ ထိုခုနစ်ရက်ကို။ အတိက္ကာမယတော၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်အပ်သော
ဆေးဝတ္ထုရှိသော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

ဆောင်။ ။ သေယျထိဒံ၊ နှစ်ပုဒ်ပြွမ်းကာ၊ တတ်စွမ်းသောလျောက်၊
နောက်စကားကို၊ မှတ်သားကိုင်ကာ၊ ငင်ယူပါ။
သေယျထာနောက်၊ လိင်ဝှစ်ထောက်၍၊ ထပ်လှောက်လေပါ၊
ကတမာ ပုဒ်လည်း တရံတခါ။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ ဆေး၏ မိမိဥစ္စာ၏ အဖြစ်၊ ၂-နေ့အရေအတွက်
လောက်သော အဖြစ်၊ ၃-ဆေးဖြင့် ပြုအပ်သော ပလိဗောဓပြတ်ခြင်း၊
၄-ဦးခေါင်းသုတ်စရာ ဆီစသည် အကျိုးငှာ မဆောက်တည်ခြင်း၊
၅-ခုနစ်ရက်လွန်ခြင်း။

ဝဿိက သာဠိက သိက္ခာပဒ

(၄၃-၂၄) ဂိမ္မာနံ၊ နွေဥတုတို့၏။ မာသော၊ အဆုံး တလသည်။
သေသော၊ ကြွင်းသေး၏။ ဣတိ-မနသိကတွာ၍။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဝဿိက-
သာဠိကစီဝရံ၊ မိုဗ်းရေခံသင်္ကန်းကို။ ပရိယေသိတဗ္ဗံ၊ ရှာအပ်၏။ ဂိမ္မာနံ၊ တို့၏။
အစုမာသော၊ အဆုံးလခွဲသည်။ သေသော၊ ၏။ ဣတိ-မနသိကတွာ၍။ ကတွာ၊
ချုပ်ဆုံး၍။ နိဝါသေတဗ္ဗံ၊ ဝတ်အပ်၏။ ဂိမ္မာနံ၊ တို့၏။ မာသော၊ သည်။
သေသော၊ ၏။ ဣတိ-မနသိကတွာ၍။ ဩရေန၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော်
တရက်နေ့မှစ၍ နယုန်လပြည့်နေ့တိုင်အောင် ၇-လအတွင်း၌။ ဝဿိက-
သာဠိကစီဝရံကို။ စေပရိယေသေယျ၊ အံ့။ ဂိမ္မာနံ၊ တို့၏။ အစုမာသော၊ သည်။
သေသော၊ ၏။ ဣတိ-မနသိကတွာ၍။ ဩရေန၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော်

တရက်နေ့မှစ၍ နယုန်လကွယ်နေ့ တိုင်အောင်သော ၇-လခွဲ အတွင်း၌။
ကတုာ၊ချုပ်ဆိုးစေ၍။ စေ နိဝါသေယျ၊ အံ။ တဿ။ပ။ပါစိတ္တိယံ၊၏။

ဤ၌ “ဩရေန စေ” ၏ နောက်၌ ဘိက္ခုရှိသည် မလိုဟူ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-မိုဃ်းရေခံသင်္ကန်း၏မိမိကိုညွှန်အပ်သည်၏အဖြစ်၊
၂-အခါမဟုတ်သည်၌ ရှာခြင်း၊၃- ရှာသဖြင့်ရခြင်း၊ဤကား ပရိယေသန
အာပတ်၏ အင်္ဂါတည်း။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။၁-မိမိသင်္ကန်း၏ အဖြစ်၊ ၂-ဘေးရန် မရှိခြင်း၊
၃-မိုဃ်းရေခံသင်္ကန်း၏ မိမိဥစ္စာ၏ အဖြစ်၊ ၄-အခါ မဟုတ်သည်၌
ဝတ်ခြင်း၊ ဤကား နိဝါသနအာပတ်၏ အင်္ဂါတည်း။

စိဝရ အစ္စန္ဒန သိက္ခာပဒ

(၄၄-၂၅) ယော ပန ဘိက္ခု၊သည်။ဘိက္ခုဿ၊ရဟန်းအား။ သာမံ၊
ကိုယ်တိုင်။ စိဝရံ၊ ကို။ ဒတုာ၊ ပေးပြီး၍။ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သည်
ဖြစ်၍။ အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍။ အစ္စန္ဒေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း
လုယက်ငြားအံ။ အစ္စန္ဒာပေယျဝါ၊သူတပါးကိုမူလည်း လုယက်စေငြားအံ။
တဿ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

ဤ၌ ပစ္စာရှိကြသည်၊ မလိုဟူလို။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။၁-ဝိကပ္ပနာ လောက်သော သင်္ကန်း၏ အဖြစ်၊
၂-ကိုယ်တိုင်ပေးခြင်း၊ ၃-မိမိဥစ္စာဟုအမှတ်ရှိခြင်း။ ၄-ပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊
၅-အမျက်၏ အစွမ်းဖြင့် လုခြင်း၊လုစေခြင်း။

သုတ္တ ဝိညတ္တိ သိက္ခာပဒ

(၄၅-၂၆) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သာမံ၊ တိုင်။ သုတ္တံ၊ ချည်ကို။
ဝိညာပေတုာ၊ တောင်း၍။ တန္တဝါယေဟိ၊ ရက်ကန်းသည်တို့ကို။စိဝရံ၊ကို။
ဝါယာပေယျ၊ ရက်စေငြားအံ။ တဿ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-သင်္ကန်း အကျိုးငှာ တောင်းအပ်သောချည်၊
၂-မိမိကို ညွှန်သည်၏ အဖြစ်၊ ၃-မအပ်သော ရက်ကန်းသည်ကို မအပ်
သော တောင်းခြင်းဖြင့် ရက်စေခြင်း။

မဟာပေသကာရ သိက္ခာပဒ

(၄၆-၂၇) ဘိက္ခုပနေဝါကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ဤ။ အညာတကော၊
 သော။ ဂဟပတိ ဝါ၊ ဒါယကာသည်၎င်း။ ဂဟပတာနီပါ၊ ဒါယိကာမသည်
 ၎င်း။ တန္တဝါယေဟိတို့ကို။ စိဝရံ၊ ကို။ ဝါယာပေယျ၊ အံ။ တတြ၊ ထိုရက်ကန်း
 သည်တို့ရွာ၌။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အပ္ပဝါရိတော၊ မဘိတ်ဘဲ။
 တန္တဝါယေ၊ ရက်ကန်း သည်တို့သို့။ ဥပသင်္ကမိတော၊ ဤ။ စိဝရေ၊ ၌။ ဝိကပ္ပံ၊
 အလွန်စီရင်ခြင်းသို့။ စေ အာပဇ္ဇေယျ၊ အံ။ “အာဝုသော၊ ဒါယကာတို့။
 ခေါ၊ စစ်။ ဣဒံစိဝရံ၊ ကို။ မံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ဤ။ ဝိယျတိ၊ ရက်အပ်၏။ အာယတဉ္စ၊
 အလျားရှည်သည်ကိုလည်း။ ကရောထ၊ ပြုကုန်လော့။ ဝိတ္ထတဉ္စ၊ အနံပြန်သည်
 ကိုလည်း။ ကရောထ၊ ပြုကုန်လော့။ အပ္ပိတဉ္စ၊ တခဲနက်ထူသည်ကိုလည်း။
 ကရောထ၊ ကုန်လော့။ သုဝိတဉ္စ၊ ကောင်းစွာရက်အပ်သည်ကိုလည်း။ ကရောထ၊
 ကုန်လော့။ သုပ္ပဝါယိတဉ္စ၊ ကောင်းစွာ ခင်းအပ်သည်ကိုလည်း။ ကရောထ၊
 ကုန်လော့။ သုဝိလေခိတဉ္စ၊ ကောင်းစွာနယ်ဖြင့်ကန်သည်ကိုလည်း။ ကရောထ၊
 ကုန်လော့။ သုဝိဟစ္ဆိတဉ္စ၊ ကောင်းစွာ မီးဖြင့် မီးသည်ကိုလည်း။ ကရောထ၊
 ကုန်လော့။ မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ အာယသ္မန္တာနံ၊ ဒါယကာတို့အား။
 ကိဉ္စမတ္တံ၊ စိုးစဉ်မျှသော ပေးကမ်းဘွယ်ကို။ အပ္ပေဝနာမ-အနုပဒဇ္ဇေယျာမ၊
 အကယ်၍ ပေးကမ်းရကုန်ငြားအံ့လည်းမသိ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိကပ္ပံ၊ သို့။ စေ
 အာပဇ္ဇေယျ၊ အံ။ ဝေဉ္စ၊ ဤသို့လျှင်။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဝတော၊ ဆို၍။
 အန္တမသော။ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ပိဏ္ဏပါတမတ္တမ္ပိ၊ ဆွမ်းမျှ
 လည်းဖြစ်သော။ ကိဉ္စမတ္တံ၊ စိုးစဉ်မျှသော ပေးကမ်းဘွယ်ကို။ အနုပဒဇ္ဇေယျ၊
 ပေးငြားအံ့။ တဿ၊ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-အမျိုးမစပ် မဘိတ်သောသူတို့၏ ရက်ကန်းသည်
 တို့ကို ကပ်၍ အလွန်စီရင်ခြင်း၊ ၂-သင်္ကန်း၏ မိမိကို ညွှန်သည်၏အဖြစ်၊
 ၃-ထိုရဟန်း၏ စကားကြောင့် ချည်ကိုပွားစေခြင်း၊ ၄-သင်္ကန်းကို
 ရခြင်း။

အစ္စက စိဝရ သိက္ခာပဒ

(၄၇-၂၈) ဒသာဟာနာဂတံ၊ ဆယ်ရက်ဖြင့် မရောက်သေးသော။
 ကတ္တိကတေမာသိက ပုဏ္ဏမံ၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်တိုင်အောင်သော နေ့၌။

ဝါ၊ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ၊သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေသို့။ဒသာဟာနာဂတံ၊
ဆယ်ရက်ဖြင့် မရောက်သေးသော သီတင်းကျွတ်လဆန်း ငါးရက်မှစ၍ ဖြစ်
သောနေ့၌။ဘိက္ခုနော ပနေဝ၊ရဟန်းအားသာလျှင်။အစွေကစီဝရံ၊ အဆော
တလျှင်ရှောင်တခင်လူအပ်သောသင်္ကန်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ငြားအံ့။အစွေကံ၊
အဆောတလျှင် ရှောင်တခင် လူအပ်သော သင်္ကန်း ဟူ၍။ မညမာနေန၊
သိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ခံအပ်၏။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။
ယာဝ စီဝရကာလသမယံ၊ သင်္ကန်းကာလ ဆုံးသည်တိုင်အောင်သော အခါ
ပတ်လုံး။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ တတော၊ထိုသင်္ကန်းကာလထက်။ဥတ္တရိ၊
အလွန်။ စေနိက္ခိပေယျ၊အကယ်၍ထားငြားအံ့။တဿ။ပ။ပါစိတ္တိယံ၊၏။

ပဌမ ကထိန သိက္ခာပုဒ် အင်္ဂါ၅-ပါးတွင် ကာလလွန်ခြင်း အင်္ဂါမျှသာ
ထူး၏။

သဒ္ဓမ္မသိက္ခာပဒ

(၄၈-၂၉) ဥပဝဿံ ခေါ ပန၊ ပုရိမဝါကပ်၍နေပြီး၍သာလျှင်။ သာ-
သင်္ကသမ္မတာနိ၊ ရွံရှာဘွယ်ရှိ၏ဟုသမုတ်အပ်ကုန်သော။ သပ္ပဋ္ဌိဘယာနိ၊ဘေး
ဘျမ်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ အာရညကာနိ၊ တော၌ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိ
ခေါ ပန တာနိ သေနာသနာနိ၊အကြင်ကျောင်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
တထာရူပေသု၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ သေနာသနေသု၊ ကျောင်းတို့၌။
ကတ္တိကပုဏ္ဏမံ၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့တိုင်အောင်သော ကာလပတ်လုံး။
ဝိဟရန္တော၊ နေလိုသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာကင်္ခမာနော၊အလိုရှိသည်
ရှိသော်။ တိဏ္ဍံ စီဝရာနံ၊ သုံးထည်သော သင်္ကန်းတို့တွင်။ အညတရံ စီဝရံ၊
တထည်ထည်သောသင်္ကန်းကို။ အန္တရသရေ၊ ရွာတွင်း၌။ နိက္ခိပေယျ၊ ထား
ရာ၏။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ တေန စီဝရေန၊ ထိုရွာတွင်း၌ ထားသော
သင်္ကန်းနှင့်။ ဝိပ္ပဝါသာယ၊ အရပ်တပါးသို့သွားသဖြင့် ကင်း၍နေခြင်းငှာ။
ကောစိဒေဝ ပစ္စယော၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သောအကြောင်းသည်။သိယာ
စ အတ္ထိ၊ ရှိငြားအံ့။ ဆာရတ္ထပရမံ၊ခြောက်ညဉ့်အပိုင်းအခြားရှိသောကာလ
ပတ်လုံး။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ထိုအရပ်တပါးသို့သွားသောရဟန်းသည်။ တေန
စီဝရေန၊ထိုရွာတွင်း၌ထားသောသင်္ကန်းနှင့်။ 'ဝိပ္ပဝသိတဗ္ဗံ၊ကင်း၍နေအပ်၏။

ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာကို။ အညတြဌပေတွာ၍။ တတောထိုခြောက်ညဉ့်ထက်။
ဥတ္တရိအလွန်။ စေ ဝိပွဝသေယျ။ အကယ်၍အရပ်တပါး၌ကင်း၍နေငြားအံ့။
တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၏။

အင်္ဂါ၃ပါး။ ။၁-တိစိဝရိက် အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော
သင်္ကန်း၏အဖြစ်၊ ၂-သမ္ပုတိမရခြင်း၊ ၃-ကင်း၍နေခြင်း။

ပရိဏတ သိက္ခာပဒ

(၄၉-၃၀) ယော ပန ဘိက္ခုသည။ ပရိဏတံ၊ သံဃာသို့ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်
ညွတ်လေပြီးသော။ သံဃိကံ၊ သံဃာ၏ဥစ္စာဖြစ်သော။ လာဘံ၊ ရအပ်သော
သင်္ကန်းစသော ဝတ္ထုကို။ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ သိလျက်။ အတ္တနော၊ မိမိသို့။
ပရိဏာမေယျ၊ ညွတ်စေငြားအံ့။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၏။

အင်္ဂါ၃ပါး။ ။၁-သံဃာ၌ ညွတ်ပြီးသည်၏အဖြစ်၊ ၂-ထိုလာဘ်ကို
သိလျက် မိမိသို့ညွတ်စေခြင်း၊ ၃-ရခြင်း။

ပတ္တဝဂ္ဂေါတတိယော။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ ။ပ။ ဓာရယာမိ၏။

နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။
နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ပြီး၏။

၂-သုဒ္ဓပါစိတ် (၉၂)

၁-မုသာဝါဒဝဂ်

အာယံသုန္ဒောတို့။ ခွေ နဝုတိကိုးဆွဲနှစ်ပါးကုန်သော။ ပါစိတ္တိယာ၊ သုဒ္ဓ
ပါစိတ်အမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေ ခေါ ပန ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓေသံ၊ သို့။
အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

မုသာဝါဒ သိက္ခာပဒ

(၅၀-၁) ယော ပန ဘိက္ခုသည။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သိက္ခာသာဇီဝ-
သမာပန္နော၊ လျက်။ သိက္ခံကို။ အပစ္စက္ခာယာ၍။ ဒုဗ္ဗလုံ၊ ကို။ အနာဝိ-

ကတော၊ ရှိ။ သမ္ပဇာန မုသာဝါဒေ၊ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ၁-ချွတ်ယွင်းခြင်းသို့ ရွှေ့ရသည်၏ အဖြစ်၊ ၂-ချွတ်ယွင်းစေလိုသောစိတ်ဖြင့် အကြင်အနက်ကို ဆိုလို၏။ ထိုအနက်ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သိစေခြင်းငှာ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် လုံ့လပြုခြင်း။

ဩမသဝါဒ သိက္ခာပဒ

(၅၁-၂) ဩမသဝါဒေ၊ နှုတ်လှံ ထိုးခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ နား၊ နှလုံးကို ထိုးကျင့်သော စကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ။

ဇာတိ၊ နာမ၊ ဂေါတ္တ၊ ကမ္မံ၊ သိပ္ပံ၊ အာဗာဓ၊ လိင်္ဂိကံ။
ကိလေသာ၊ ပတ္တိ၊ အက္ခောသော၊ ဒသိမောမသဝါဒကာ။

ဇာတိ၊ ယုတ်မြတ်သောအမျိုး။ နာမ၊ ယုတ်မြတ်သောအမည်။ ဂေါတ္တ၊ ယုတ်မြတ်သော အနွယ်။ ကမ္မံ၊ ယုတ်မြတ်သောအမှု။ သိပ္ပံ၊ ယုတ်မြတ်သော အတတ်။ အာဗာဓ၊ ယုတ်မြတ်သောအနာ။ လိင်္ဂိကံ၊ ယုတ်မြတ်သောသဏ္ဌာန်အသွင်။ ကိလေသာ၊ ယုတ်မြတ်သော ကိလေသာ။ အာပတ္တိ၊ ယုတ်မြတ်သော အာပတ်။ အက္ခောသော၊ ယုတ်မြတ်သော ဆဲရေးခြင်း။ ဣမေ ဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ ဩမသဝါဒကာ၊ ဩမသဝါဒ မည်ကုန်၏။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-အကြင်သူကို ဆဲရေး၏။ ထိုသူ၏ပဉ္စင်း၏ အဖြစ်၊ ၂-သူတပါးကို မရည်ညွှန်းဘဲဇာတ်စသည်ဖြင့် ဆဲရေးခြင်း၊ ၃-ဆဲရေး၏ ဟု သိခြင်း၊ ၄-အနက်ကို ရွှေ့ချင်း၊ ပါဠိကိုရွှေ့ချင်း၊ ဆုံးမခြင်းကို ရွှေ့ချင်း၏ မရှိခြင်း။

ပေဋ္ဌည သိက္ခာပဒ

(၅၂-၃) ဘိက္ခုပေသုညေ၊ ရဟန်းတို့ကို ချောပစ်ဂုံးတိုက်ခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-ဇာတ်၊ နာမ်စသော ဝတ္ထုဆယ်ပါးဖြင့် သူတပါးကို မညွှန်းဘဲ ဆဲရေးသော ရဟန်း၏ စကားကို ကြား၍ ရဟန်းအထံ

ဆောင်ခြင်း၊ ၂-မိမိကိုယ်ကို ချစ်စေလိုခြင်း၊ သူတပါးကို ကဲ့ပြားစေလိုခြင်းတို့တွင် တပါးပါး၏ အဖြစ်၊ ၃-စကားကို ထိုရဟန်းသိခြင်း။

ပဒသောဓမ္မ သိက္ခာပဒ

(၅၃-၄) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုပသမ္ပန္နံ၊ လူ၊ သာမဏေကို။ ပဒသော၊ ပုဒ်ပြိုင်။ ဝါ၊ ပဒ၊ အနုပဒ၊ အနုက္ခရ၊ အနုဗျဉ္ဇန တို့တွင် တခုခုသော အဘို့အစုအားဖြင့်။ ဓမ္မ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ ပါဠိအဋ္ဌကထာတရားကို။ ဝါစေယျ၊ တပြိုင်နက်ပို့ချဌာနအံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား။ ပဒါဒိဂဏနာယ၊ ပုဒ်စသော အရေအတွက်ဖြင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

ဆောင်။ ။ အချီအချ၊ တပြိုင်မျှ၊ “ပဒ” မည်သည်သာ။
အသီးချီမျှ၊ တပြိုင်ချ၊ “ပဒအနု” မှာ။
ရူပံ အနိစ္စံ၊ “သင်ရွတ်အံ၊ ဆုံးတံရူမာ “နုက္ခရာ”။
ရူပံ အနိစ္စံ၊ သင်အံသောခါ၊ ပညာလျှင်ထွေ၊ ဝေဒနာ အနိစ္စာ၊
တူစွာရွတ်မှု၊ အမှတ်ပြု၊ “အနုဗျဉ္ဇနာ”။
လေးပါးလုံးတွင်၊ ရွတ်တိုင်းပင်၊ ပြိုင်လျှင် သင့်သည်သာ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-လူသာမဏေ၏ အဖြစ်၊ ၂-ပါဠိ အဋ္ဌကထာတရားကို ပုဒ်ပြိုင်ပို့ချခြင်း၊ ၃-တပြိုင်နက် ဆုံးခြင်း။

ပဌမသဟသေယျ သိက္ခာပဒ

(၅၄-၅) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုပသမ္ပန္နေန၊ လူ၊ သာမဏေနှင့်။ ဥတ္တရိ ဒိရတ္တ တိရတ္တံ၊ နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ထက် အလွန်။ သဟသေယံ၊ တမိုးတရံတည်းသော ကျောင်း၌ တကွအိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေယျ၊ ပြုဌာနအံ့။ တဿ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-အလုံးစုံအမိုး အလုံးစုံ အရံရှိခြင်း၊ များသော အမိုး များသောအရံ ရှိခြင်းကြောင့် ပါစိတ်ဝတ္ထု ဖြစ်လောက်သော ကျောင်း၊ ၂-ထိုကျောင်း၌ လူ၊ သာမဏေနှင့်တကွ အိပ်ခြင်း၊ ၃-လေးရက်မြောက်၌ နေဝင်ခြင်း။

ဒုတိယသမာဓယေ သိက္ခာပဒ

(၅၅-၆) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ မာတုဂါမေန၊ နှင့်။ သဟသေယံ၊ ကို။ ကပ္ပေယျ၊ အံ။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ဧ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-ပါစိတ် ဝတ္ထုလောက်သော ကျောင်း၊ ၂-ထို ကျောင်း၌ မာတုဂါမနှင့် တကွအိပ်ခြင်း၊ ၃-နေဝင်ခြင်း။

ဓမ္မဒေသနာ သိက္ခာပဒ

(၅၆-၇) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိညနာ၊ သိကြားလိမ်မာသော။ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန၊ လူဖြစ်သောယောက်ျားကို။ အညတြ-ဝိနာ၊ ကြည်၍။ မာတု-ဂါမဿ၊ အား။ ဥတ္တရိ ဆပ္ပဉ္စ ဝါစာဟိ၊ ငါးပုဒ်၊ ခြောက်ပုဒ်ထက် လွန်သော စကားတို့ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ ပါဠိ အဋ္ဌကထာတရားကို။ ဒေသေယျ၊ မာဂဓာသာဖြင့် ဟောပြောအံ့။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ဧ။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။၁-ပါဠိအဋ္ဌကထာတရားကို ခြောက်ပုဒ်ထက်အလွန် ဟောခြင်း၊ ၂-သိကြား လိမ်မာသော မာတုဂါမ၊ ၃-ဣရိယာပုထ် မပြောင်းခြင်း၊ ၄-သိကြား လိမ်မာသော လူယောက်ျား မရှိခြင်း၊ ၅-ပြဿနာကိုဖြေခြင်း၏မရှိခြင်း။

ဘူတာရောစန သိက္ခာပဒ

(၅၇-၈) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုပသမ္ပန္နဿ၊ အား။ ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ အာရောစေယျ၊ အံ။ ဘူတသ္မိံ၊ ဟုတ်မှန်သည်ရှိသော်။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ဧ။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။၁-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ထင်ရှားရှိခြင်း၊ ၂-လူ့သာမဏေ အားကြားခြင်း၊ ၃-ထိုခဏ၌သိခြင်း၊ ၄-သူတပါးကိုမရည်ညွှန်းခြင်း။

ဒုဒ္ဓါဇ္ဈာရောစန သိက္ခာပဒ

(၅၈-၉) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခုသမ္ပတိယာ၊ အပလောကန ကံဖြင့် သမုတ်ခြင်းကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍။ ဘိက္ခုဿ၊ ဧ။ ဒုဠုလ္လံ၊ ရုန့်ရင်းသော။ အာပတ္တိံ၊ သံဃာဒိသိသ် အာပတ်ကို။ အနုပသမ္ပန္နဿ၊ အား။ အာရောစေယျ၊ အံ။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ဧ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-ရဟန်း၏ ဝတ္ထုနှင့် တကွသော သံဃာဒိသိသ်၊
၂-လူ့သမဏေအားကြားခြင်း၊ ၃-သမ္မုတိမရခြင်း။

ပထဝီဓဏန သိက္ခာပဒ

(၅၉-၁၀) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ပထဝီ၊ မြေစစ်ဖြစ်သော ဇာတ
ပထဝီကို။ ခဏေယျ ဝါ၊ မိမိမူလည်းတူးငြားအံ့။ ခဏာပေယျ ဝါ၊ သူတပါးကို
မူလည်း တူးစေငြားအံ့။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-မြေစစ်ဖြစ်ခြင်း၊ ၂-မြေစစ်ဟူသောအမှတ်ရှိခြင်း၊
၃-တူးခြင်း၊ တူးစေခြင်းတို့တွင် တပါးပါး။
မုသာဝါဒဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ဘူတဂါမဝဂ်

ဘူတဂါမ သိက္ခာပဒ

(၆၀-၁၁) ဘူတဂါမ ပါတဗျတာယ၊ ကြီးပွားဆဲ ကြီးပွား ပြီးသော
မြက်သစ်ပင် အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

ပါတိမောက္ခဂဏ္ဍိ ဆရာကား တဗျ-ပစ္စည်းကို ဘောအနက်၌ စီရင်၏။
သဒ္ဓနီတိဆရာကား ဘော၊ ကံ၊ ကတ္တား အနက်၌ စီရင်၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-ဘူတဂါမဖြစ်ခြင်း၊ ၂-ဘူတဂါမဟုတ်အမှတ်ရှိခြင်း၊
၃-ဖျက်ခြင်း၊ ဖျက်စေခြင်း။

အညဝါဒက သိက္ခာပဒ

(၆၁-၁၂) အညဝါဒကေ၊ မေးအပ်သည်မှတပါးသောစကားကိုဆိုခြင်း
ကြောင့်။ ဝါ၊ အဖျင်းဖျင်းဆိုခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။
ဝိဟေသကေ၊ ဆိတ်ဆိတ် နေသဖြင့် သံဃာကို ညည်းဆဲ ခြင်းကြောင့်။
ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-ဓမ္မကံဖြင့် အညဝါဒက၊ ဝိဟေသကသို့ တင်ခြင်း၊
၂-အာပတ်ဖြင့်၎င်း၊ ဝတ္ထုဖြင့်၎င်းစီစစ်ခြင်း၊ ဖုံးလွှမ်းလိုသဖြင့် အဖျင်းဖျင်း
ပြုခြင်း၊ ၃-ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း။

ဥဇ္ဈာပနက သိက္ခာပဒ

(၆၂-၁၃) ဥဇ္ဈာပနကေ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ ခိယျနကေ၊ ရှုတ်ချခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၆-ပါး။ ။ ၁-ဓမ္မကံဖြင့် သမုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်၊ ၂-ပဉ္စင်း၏ အဖြစ်၊ ၃-အဂတိသို့လိုက်ခြင်း၊ မရှိခြင်း၊ ၄-ထိုသူ၏ကျေးဇူးမဲ့ကို အလို ရှိခြင်း၊ ၅-အကြင်သူ၏အထံ၌ဆို၏၊ ထိုသူ၏ပဉ္စင်းဖြစ်ခြင်း၊ ၆-ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ ရှုတ်ချခြင်း။

ပဌမသေနာသန သိက္ခာပဒ

(၆၃-၁၄) ယောပနဘိက္ခု၊ သည်။ သံဃိကံ၊ သံဃာ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ မဉ္ဇူ ဝါ၊ ညောင်စောင်းကို၎င်း။ ပိဋ္ဌံ ဝါ၊ အင်းယျဉ်ကို၎င်း။ ဘိသိံ ဝါ၊ ဘုံလျှို ကို၎င်း။ ကောစ္စံ ဝါ၊ ကပ်အခင်းကို၎င်း။ အဇ္ဈောကာသေ၊ ဟင်းလင်းအပြင် လွင်တီးခေါင်အရပ်၌။ သန္တရိတွာ ဝါ၊ မိမိ ခင်း၍၎င်း။ သန္တရာပေတွာ ဝါ၊ သူတပါးကို ခင်းစေ၍၎င်း။ တံ၊ ထိုညောင်စောင်း စသည်ကို။ ပက္ကမန္တော၊ အရပ်တပါးသို့ ခဲ့သည်ရှိသော်။ နေဝဥဒ္ဓရေယျ၊ ဝါ၊ မိမိမူလည်း မသိမှီးငြားအံ့။ နဥဒ္ဓရာပေယျ၊ ဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း မသိမှီးစေငြားအံ့။ အနာပုစ္ဆံ ဝါ၊ မပန်ကြားမူ၍လည်း။ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားငြားအံ့။ တဿ၊ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၆-ပါး။ ။ ၁-ညောင်စောင်း စသည်၏ သံဃိက၏ အဖြစ်၊ ၂-အဇ္ဈောကာသ၌ ခင်းခြင်း၊ ခင်းစေခြင်း၊ ၃-နှိပ်စက်ခြင်း၊ မရှိခြင်း၊ ၄-ဘေးရန် မရှိခြင်း၊ ၅-ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိ ဖဲ့ခြင်း၊ ၆-ခဲတကျကိုလွန်ခြင်း။

ဒုတိယသေနာသန သိက္ခာပဒ

(၆၄-၁၅) ယောပနဘိက္ခု၊ သည်။ သံဃိကေ၊ သံဃာ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝိဟာရေ၌။ သေယျံ၊ အိပ်ရာ နေရာကို။ သန္တရိတွာ ဝါ၊ ကိုယ်တိုင်ခင်း၍၎င်း။ သန္တရာပေတွာ ဝါ၊ သူတပါးကို ခင်းစေ၍၎င်း။ တံ၊ ထိုအိပ်ရာ နေရာကို။ ပက္ကမန္တော၊ သေ၌။ နေဝဥဒ္ဓရေယျ၊ အံ့။ န ဥဒ္ဓရာပေယျ၊ အံ့။ အနာပုစ္ဆံ ဝါ၊ ၍လည်း။ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ တဿ၊ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၇-ပါး။ ။ ၁-ဘုံလျှိုစသော အိပ်ရာ နေရာ ဆယ်ပါး၊ ၂-ထို အိပ်ရာ၏ သံဃာ့ဥစ္စာ၊ ၃-သံဃိကကျောင်း၌ ခင်းခြင်း၊ ခင်းစေခြင်း၊

၄-နှိပ်စက်ခြင်း မရှိခြင်း၊ ၅-ဘေးရန် မရှိခြင်း၊ ၆-ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိ
ဖဲခြင်း၊ ၇-ဥပစာရသိမ်ကို လွန်ခြင်း။

အနုပ ခဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

(၆၅-၁၆) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သံဃိကေ၊ သော။ ဝိဟာရေ၊ ဌံ။
ဇာနိ-ဇာနန္တော၊ သီတင်းကြီး၊ သူနာ၊ သံဃာပေးသော သူဟု သိလျက်။
ပုဗ္ဗုပဂတံ၊ ရှေးဦးစွာ ကပ်လင့်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အနုပခဇ္ဇ၊ တိုးဝှေ့၍။
သေယျံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ ယံပေယျ၊ ပြုငြားအံ့။ “ယဿ၊ အကြင်ရဟန်းအား။
သမ္မာဓော၊ ကျဉ်းမြောင်းခြင်းသည်။ ဘဝိဿတံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ သော၊ ထိုရဟန်း
သည်။ ပက္ကမိဿတံ၊ ဖဲလတ္တံ့”။ ဣတိ-မနုသိကတော၊ ၍။ ဧတဒေဝ၊ ထို
ကျဉ်းမြောင်း၍ ဖဲစေလိုခြင်းကိုသာလျှင်။ ပစ္စယံ ကရိတော၊ အကြောင်းပြု၍။
အနညံ၊ အကြောင်းတပါး မရှိဘဲ။ သေယျံ၊ ကို။ ကပေယျ၊ အံ့။ တဿ၊ ပ။
ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-သံဃိကကျောင်း၊ ၂-မထစေအပ်သော သူဟု
သိခြင်း၊ ၃-ကျဉ်းမြောင်းစေလိုခြင်း၊ ၄-အနီး၌ ထိုင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်း။

နိက္ကဗုဒ္ဓ သိက္ခာပဒ

(၆၆-၁၇) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ကုပိတော၊ ၍။
အနတ္တမနော၊ ၍။ သံဃိကာ၊ သော။ ဝိဟာရာ၊ မှ။ နိက္ကဗေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း
နှင်ထုတ်ငြားအံ့။ နိက္ကဗုဒ္ဓပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း နှင်ထုတ်စေငြားအံ့။
တဿ၊ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ သံဃိကကျောင်း၏ အဖြစ်၊ ၂-ပဉ္စင်း၏ ဘဏ္ဍာ
ကာရကံစသောအဖြစ်မှ ကင်းခြင်း၊ ၃-အမျက်ဖြင့် ထုတ်ခြင်း၊ ထုတ်
စေခြင်း။

ဝေဟာသကုဋိ သိက္ခာပဒ

(၆၇-၁၈) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သံဃိကေ၊ သော။ ဝိဟာရေ၊ ဌံ။
ဥပရိ ဝေဟာသကုဋိယာ၊ အထက်ဆင့်တွင် ပျဉ်မခင်း၍ ဟင်းလင်း အပြင်
ရှိသောကုဋိ၌။ ဝါ၊ ဝေဟာသကုဋိယာ၊ ပျဉ်မခင်း၍ ဟင်းလင်းအပြင် ရှိသော
ကုဋိ၏။ ဥပရိ၊ အထက်ဘုံ၊ ရက်မ၊ ဆင့်သား၏ အထက်၌။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်

သော။ အာဟန္တပါဒကံ၊ အပေါင်၌ အခြေတပ်သော။ မဉ္ဇဝါ၊ ကိုရင်း။ ပိဋ္ဌဝါ၊ ကိုရင်း။ အဘိနိဿိဒေယျ ဝါ၊ ဘိ၍မူလည်း ထိုင်ငြားအံ့။ အဘိနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ဘိ၍မူလည်း အိပ်ငြားအံ့။ တဿ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

ဤ၌ သဟဿာ ရှိသည်။ မလိုဟူ၏။ ဝေဟာသကုဋိ ဟူသည်ကား ဘုံနှစ်ဆင့်ရှိလော ကျောင်း၌ ဒုတိယဘုံတွင် ရက်မလျှို၍ ဆင့်သား ခံပြီးလျှင် ပျဉ်ကြမ်းမခင်း၊ မစိဘဲ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် တင်၍သာ သုံးဆောင်သော ကုဋိတည်း။ ဘုံသုံးဆင့် ရှိရာ၌လည်း နည်းတူပင်၊ ထို ဘုံဆင့်လည်း အမြင့်အားဖြင့် မဇ္ဈိမပုရိသ၏ ဦးခေါင်း မထိအောင် မြင့်သည်ကို လိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ကင်္ခါ၌-

ဥပရိဝေဟာသကုဋိယာတိ ဥပရိအတ္ထန္နတလာယ ဒိဘူမိကကုဋိယာ ဝါ တိဘူမိကကုဋိယာ ဝါ၊ ပဒဘာဇနေ ပန ဣဓ အဓိပ္ပေတံ ကုဋိံ ဒဿေတုံ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ အသိသဃန္နာတိ ဝုတ္တံ-ဟု မိန့်အပ်၏။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-သံသိကကျောင်း၊ ၂-ဦးခေါင်းမထိသော ဝေဟာ သကုဋိ၊ ၃-အောက်၌ သုံးဆောင် ကောင်းခြင်း၊ ၄-စရွေးစွန်း၌ ကလန့် မနှက်သော အပေါင်၌ အခြေစွပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၌ ထိုင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်း။

မဟလ္လကဝိဟာရ သိက္ခာပဒ

(၆၈-၁၉) မဟလ္လကံ၊ သော။ ဝိဟာရံ၊ ကို။ ကာရယမာနေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား။ ယာဝဒ္ဓါရကောသာ၊ တံခါးပေါင်၏ နှစ်တောင့်ထွာ အရပ်တိုင်အောင်။ အဂ္ဂဋ္ဌပနာယ၊ တံခါးပေါင်နှင့်တကွတံခါးအိမ်ကိုမြဲမြံစွာ ထားခြင်းငှာ။ အာလောကသန္တိ ပရိကမ္မာယ၊ အထက်လေသာ ပြုတင်းကို အပြေအပြစ်ပြုခြင်းငှာ။ ပုနပ္ပုနံ၊ အထပ်ထပ်။ လေပေတဗ္ဗော၊ လိမ်းကျံအပ်၏။ ဆဒနဿ၊ အမိုး၏။ ဒုတ္တိပရိယာယံ၊ နှစ်စဉ် သုံးစဉ်မိုးခြင်းကို။ အပ္ပဟရိတေ၊ စိမ်းသော ကောက်ပဲမရှိရာ၌။ ဌိတေန၊ ရပ်သဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ စီရင်အပ်၏။ တတော၊ ထိုနှစ်စဉ် သုံးစဉ် အမိုးထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ အပ္ပဟရိတေ၊ စိမ်းသော ကောက်ပဲမရှိရာ၌။ ဌိတော၊ ရပ်လျက်။ စေ အဓိဋ္ဌေယျ၊ အကယ်၍ စီရင်ငြားအံ့။ တဿ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-ကြီးသော ကျောင်း၊ ၂-မိမိနေရာ၏ အဖြစ်၊
၃-အလွန် စီရင်ခြင်း။

သပ္ပါဏက သိက္ခာပဒ

(၆၉-၂၀) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ သိလျက်။
သပ္ပါဏကံ-သပ္ပါဏကေန၊ ပိုးရှိသော။ ဥဒကံ-ဥဒကေန၊ ရေဖြင့်။ တိဏံ ဝါ၊
မြက်ကို၎င်း။ မတ္တိကံ ဝါ၊ မြေကို၎င်း။ သိဉ္ဇေယျ ဝါ၊ မိမိမူလည်း သွန်းငြားအံ့။
သိဉ္ဇာပေယျ ဝါ၊ သူ့ကိုမူလည်း သွန်းစေငြားအံ့။ တဿ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။
ဝါ၊ သပ္ပါဏကံ၊ သော။ ဥဒကံ၊ ကို။ တိဏံ ဝါ၊ မြက်၌၎င်း။ မတ္တိကံ ဝါ၊
မြေ၌၎င်း။ ပ။ ဝါ၊ ဥဒကံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဗဟိ၊ ၌။ သိဉ္ဇေယျ၊ အံ့။
တမ္ပိ စ ဥဒကေ၊ ထိုရေ၌လည်း။ တိဏံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ မတ္တိကံ ဝါ၊ ကို၎င်း။
အာဟရိတွာ၊ ရှိ။ ပက္ခိပေယျ၊ အံ့။ ပ။

သပ္ပါဏကံ သပ္ပါဏကေန၊ တိဏံ သိဉ္ဇေယျ ဝါ ပန။
သပ္ပါဏကံ ဂဟေတွာန၊ တိဏမ္ပိ သိဉ္ဇေယျ ဝါ။
သပ္ပါဏကံ ဂဟေတွာန၊ ဗဟိ သိဉ္ဇေယျ တမ္ပိ စ။
တိဏာဒိ ဝါ ဟရိတွာန၊ ပက္ခိပေယျာတိ ယောဇနာ။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-ရေ၏ ပိုးရှိသောအဖြစ်၊ ၂-သွန်းသဖြင့် ပိုးသေ
လတ္တံ့ဟု သိခြင်း၊ ၃-ထိုပိုးရှိသောရေ၊ ၄-ထိုသို့သဘောရှိသော ရေကို
ဝဓက စေတနာနှင့် ကင်း၍ တစုံတခု ပြုဘွယ်ဖြင့် မြက်စသည်သို့
သွန်းခြင်း။

ဘူတဂါမဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-သြဝါဒဝဂ်

သြဝါဒ သိက္ခာပဒ

(၇၀-၂၁) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ အသမ္ပတော၊ သမ္ပတိမရဘဲ။
ဘိက္ခုနိယော၊ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို။ သြဝဒေယျ၊ ဂရုဓံရှစ်ပါးဖြင့် ဆုံးမငြားအံ့။
တဿ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

သီလံ သုတဉ္စ သွာဂတံ၊ ဝါစော ပိယော ပဋိဗလော။
နာဇ္ဈာပန္နော ဝိသာမိကော၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကင်္ဂိမေ။

သီလံ၊ သီလရှိခြင်း။ သုတဉ္စ၊ အကြားအမြင် များခြင်း။ သွာဂတံ၊ ဝိဘင်းနှင့်တကွ နှစ်ပါးသော မာတိကာနှုတ်၌လာခြင်း။ ဝါစော၊ ကောင်းသောစကားရှိခြင်း။ ပိယော၊ များသောအားဖြင့်ဘိက္ခုနီမတို့ ချစ်ခြင်း။ ပဋိဗလော၊ ဘိက္ခုနီမတို့အားဆုံးမခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ခြင်း။ နာဇ္ဈာပန္နော၊ လူဖြစ်သောအခါဘိက္ခုနီမတို့၌ ကာယသံသဂ္ဂသို့၊ သိက္ခမာန်သာမဏေမတို့၌ မေထုန သံဝါသသို့ မရောက်ဘူးခြင်း။ ဝိသာမိကော၊ ဝါနှစ်ဆယ်၊ ဝါနှစ်ဆယ်ထက်အလွန်ရှိခြင်း။ ဣမေ၊ ဤရှစ်ပါးတို့သည်။ ဘိက္ခုနော ဝါဒကင်္ဂါ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိရခြင်း၏ အကြောင်းတို့တည်း။

ဝဿသတ မဘိက္ခုကံ၊ ပစ္စာသိသာ ပဝါရဏာ။
မာနတ္ထုပသမ္ပဒေသာ၊ နက္ကောသော ဩဝဋ္ဌော ဂရူ။

ဝဿသတံ၊ ဝါ-တရာရသောဘိက္ခုနီမသည် ထိုနေ့ပဉ္စင်းခံသောရဟန်းကို ရှိခိုးရခြင်း။ အဘိက္ခုကံ၊ ဘိက္ခုနီမသည် ရဟန်း မနီးသောကျောင်း၌ ဝါ မဆိုရခြင်း။ ပစ္စာသိသာ၊ လခွဲတိုင်း ရဟန်းသံဃာမှ ဥပုသ်မေးခြင်း၊ ဆုံးမခံခြင်းငှာ ကပ်ခြင်း၊ တရားနှစ်ပါးကို တောင့်တရခြင်း။ ပဝါရဏာ၊ ဝါကျွတ်ပြီးခါသံဃာနှစ်ပါး၌သုံးပါးသောအကြောင်းဖြင့် ဘိတ်ရခြင်း၊ မာနတ္ထံ၊ သံဃာဒိသိသ်သို့ ရောက်သောအခါသံဃာနှစ်ပါး၌ ပက္ခမာနတ် ကျင့်ရခြင်း။ ဥပသမ္ပဒေသာ၊ နှစ်နှစ်ပတ်လုံး ခြောက်ပါးသောတရားတို့၌ ကျင့်အပ်ပြီးသော သိက္ခာရှိသော သိက္ခမာန်အား နှစ်ပါးသောသံဃာ၌ ပဉ္စင်းခံခြင်းကို ရှာရခြင်း။ နက္ကောသော၊ တစုံတခုသော အကြောင်းဖြင့် ရဟန်းကို မဆဲရေး ရခြင်း။ ဩဝဋ္ဌော၊ ဘိက္ခုနီမတို့အား ဘိက္ခုတို့၌ ဆိုခြင်း၏ အကြောင်းကို မြစ်ရခြင်း။ ဣမေ၊ ဤရှစ်ပါးတို့သည်။ ဂရူ၊ ဂရုဓံမည်ကုန်၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-သမ္မုတိမရခြင်း၊ ၂-ဘိက္ခုနီမ၏ ပြည့်စုံသော ပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊ ၃-ဆုံးမခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် အဋ္ဌဂရုဓံကို ဟောခြင်း။

အတ္တိကံ သိက္ခာပဒ

(၇၁-၂၂) သမ္မတော၊ သမ္မတိရသော။ ဘိက္ခုပိ၊ သည်လည်း။ သူရိယေ၊ နေသည်။ အတ္တိကံတေ၊ ဝင်သည်ရှိသော်။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ စေ၊ ဩပဒေယျ၊ အံ။ တဿ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ဧ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-နေဝင်ခြင်း၊ ၂-ပြည့်စုံသော ပဉ္စင်း ဖြစ်ခြင်း၊ ၃-ဆုံးမခြင်း။

ဘိက္ခုနုပဿယ သိက္ခာပဒ

(၇၂-၂၃) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သမယာ၊ အခါကို။ အညတြ-ဌပေတော၊ ရှိ။ ဘိက္ခုနုပဿယံ၊ ဘိက္ခုနီမ ကျောင်းသို့။ ဥပသကံမိတော၊ ရှိ။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ ဩပဒေယျ၊ အံ။ တဿ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့သွား၍ ဆုံးမရာ၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ သမယော၊ တည်း။ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းမိန်းမသည်။ ဂိလာနာ၊ နာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုဘိက္ခုနီမ ကျောင်းသို့ သွား၍ ဆုံးမရာ၌။ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-ဘိက္ခုနီမ ကျောင်းသို့ကပ်ခြင်း၊ ၂-ပြည့်စုံသော ပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊ ၃-အခါမရှိခြင်း၊ ၄-ဂရုဓံဖြင့် ဆုံးမခြင်း။

သမိသ သိက္ခာပဒ

(၇၃-၂၄) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ အာမိသဟေတု၊ သင်္ကန်းစသော အာမိသဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ထေရာ၊ ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ ဩပဒန္တိ၊ ဆုံးမကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ အံ။ တဿ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ဧ။

အင်္ဂါ လေး-ပါး။ ။ ၁ ပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊ ၂-တရားသဖြင့်သမ္မတိရခြင်း၊ ၃-အာမိသကိုင်သောစိတ်မရှိခြင်း၊ ၄-ကျေးဇူးမဲ့ကို လို၍ ဤသို့ဆိုခြင်း။

စီဝရဒါန သိက္ခာပဒ

(၇၄-၂၅) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ အညာတို့ကာယ၊ သော။ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ ပါရိဝတ္တကာ၊ ဖလယ်ကြသည်ကို။ အညတြ-ဌပေတော၊ ရှိ။ စီဝရံ၊ ကို။ ဝဒေယျ၊ အံ။ တဿ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ဧ။

အင်္ဂါကို စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ သိအပ်၏။

စိဝရသိဗ္ဗန သိက္ခာပဒ

(၇၅-၂၆) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ အညာတိကာယ၊ သော။ ဘိက္ခု-
နိယာ၊ ဤ။ စိဝရံ၊ ကို။ သိဗ္ဗေယျ ဝါ၊ မိမိမူလည်းချုပ်ငြားအံ့။ သိဗ္ဗာပေယျ ဝါ၊
သူ့ကိုမူလည်းချုပ်စေငြားအံ့။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ဤ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-အမျိုး မစပ်သော ဘိက္ခုနီမ၏ ဥစ္စာ၏ အဖြစ်၊
၂-ဝတ်ရုံလောက်သည်၏အဖြစ်၊ ၃-ချုပ်ခြင်း၊ ချုပ်စေခြင်း။

သံဝိဓာန သိက္ခာပဒ

(၇၆-၂၇) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သမယာ၊ ကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊
ထား၍။ ဘိက္ခုနိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံဝိဓာယ၊ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍။
ဧကဒ္ဓါနမဂ္ဂံ၊ တကြောင်းတည်းသော အခွံရှည်သော ခရီးသို့။ ဝါ၊ တပေါင်း
တည်းအခွံရှည်သော ခရီးသို့။ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ သွားငြားအံ့။ အန္တမသော၊ ဖြင့်။
ဂါမန္တရမ္ပိ၊ ရွာတပါးသို့လည်း။ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ဤ။
တတ္ထ၊ ထိုဘိက္ခုနီမနှင့် တိုင်ပင်၍ ခရီးသွားရာ၌။ အယံ၊ ကား။ သမယော၊
တည်း။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးသည်။ သတ္တဂမနိယော၊ ကုန်သည်နှင့်တကွ သွားအပ်သည်။
သာသကံသမ္ပတော၊ ရွံ့ရှာဘွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ် အပ်သည်။ သပ္ပဋိဘယော၊
ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အယံ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ၌။
သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။၁-နှစ်ဦးတိုင်ပင်၍ ခရီးသွားခြင်း၊ ၂-ကာလမချွတ်
ယွင်းခြင်း၊ ၃-အခါမရှိခြင်း၊ ၄-ဘေးရန် မရှိခြင်း၊ ၅-ရွာတပါးသို့
သက်ခြင်း၊ ယူဇနာခွဲကိုလွန်ခြင်း။

နာဝါဘိဂ္ဂဟန သိက္ခာပဒ

(၇၇-၂၈) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ တိရိယန္တရဏာယ၊ ဖိလာကူးခြင်းကို။
အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍။ ဘိက္ခုနိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံဝိဓာယ၊ ၍။
ဥဒ္ဓံဂါမိနိံ ဝါ၊ အထက်အညာသို့ ဆန်တက်သည်လည်းဖြစ်သော။ အဓော
ဂါမိနိံ ဝါ၊ အောက်အကြေသို့စုန်သွားသည်လည်းဖြစ်သော။ ဧကံနာဝံ၊ တစင်း
တည်းသောလှေကို။ အဘိဂ္ဂဟေယျ၊ စီးငြားအံ့။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ဤ။

ရှေးသိက္ခာပုဒ်၌ကဲ့သို့ အင်္ဂါ ၅-ပါး။

ပရိပါဠိတ သိက္ခာပဒ

(၇၈-၂၉) ယော ပန ဘိက္ခုသညံ။ ပုဗ္ဗေ ဘိက္ခုနီမစီရင်သညံမှရေ၌။
ဂိဟိသမာရမ္ဘာ၊ လူတို့စီရင်ခြင်းကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ရှိ။ ဘိက္ခုနီပရိပါစိတံ၊
ဘိက္ခုနီမစီရင်အပ်သော။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ လျက်။ ဘုဉ္ဇေယျ၊
စားငြားအံ့။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ ၁-ဘိက္ခုနီမ စီရင်ခြင်း၊ ၂-စီရင်သည်ကို သိခြင်း၊
၃-လူတို့မစီရင်ခြင်း၊ ၄-ဩဒနစသည်တို့တွင်တပါးပါး၊ ၅-ထိုကိုမျှခြင်း။

ရဟောနိသန္ဓ သိက္ခာပဒ

(၇၉-၃၀) ဧကော၊ သော။ ယော ပန ဘိက္ခုသညံ။ ဧကာယ၊ သော။
ဘိက္ခုနီယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခာ။ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌။ နိသဇ္ဇံ၊ ကို။
ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ တဿ ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကား ဒုတိယ အနိယတနှင့်၎င်း၊ အထက်ဥပနန်၏ စတုတ္ထ
သိက္ခာပုဒ်နှင့်၎င်း တူသော အပိုင်းအခြားရှိ၏။

ဩဝါဒဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-ဘောဇနဝဂ်

အာဝသထပိဏ္ဍာ သိက္ခာပဒ

(၈၀-၃၁) အဂိလာနေန၊ မနာမဗျားသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သညံ။ ဧကော၊
တကြိမ်။ အာဝသထပိဏ္ဍော၊ ဧည့်သည်တို့တည်းခိုရာ ဇရပ်၌ ထားသော
ဆွမ်းကို။ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော၊ စားအပ်၏။ တတော၊ ထိုတကြိမ်ထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။
စေဘုဉ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ စားငြားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-အာဝသထပိဏ္ဍ၏အဖြစ်၊ ၂-အဂိလာန၏အဖြစ်၊
၃-နေ့တိုင်းနေ၍စားခြင်း။

ဂဏဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၈၁-၃၂) သမယာ၊ ခုနစ်ပါးသောအခါကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊
ထား၍။ ဂဏဘောဇနေ၊ ဂဏဘောဇဉ်ကိုစားခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။
တတ္ထ၊ ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို စားရာ၌။ အယံ၊ ကား။ သမယော၊ တည်း။

ဂိလာနသမယော၊ နာသောအခါ။ စိဝရဒါနသမယော၊ သင်္ကန်းလှသောအခါ။
စိဝရကာလသမယော၊ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ။ အဒ္ဓါန ဂမန သမယော၊
အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားသောအခါ။ နာဝါ ဘိရုဟနသမယော၊ လှေ
စီးသောအခါ။ မဟာသမယော၊ များစွာသော ရဟန်းအပေါင်း စည်းဝေး
သောအခါ။ သမဏဘတ္တသမယော၊ ရဟန်းတို့ ဆွမ်းလှသောအခါ။ အယံ၊
ကား။ တတ္ထ၊ ထိုဂဏဘောဇဉ်ကိုစားရာ၌။ သမယော၊ တည်း။

စိဝရကာလဟု ရှိရာ၌ ရ-ကို လ- ပြုသည်။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-လေးပါးထက် အလွန်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့အား
ထမင်းဖြင့် ဘိတ်သော ဂဏဘောဇဉ်၏အဖြစ်၊ ၂-အခါ မရှိခြင်း၊
၃-မျှခြင်း။

ပရမ္ပရ ဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၈၂-၃၃) သမယာ၊ ကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ရှိ။ ပရမ္ပရဘောဇန၊
ရှေးဘိတ်သူ၏ ဆွမ်းကို မစား၊ တပါးတပါးသောသူ၏ ဆွမ်းကို စားခြင်း
ကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပရမ္ပရဘောဇဉ်ကိုစားရာ၌။ အယံ၊ ကား။
သမယော၊ တည်း။ ဂိလာနသမယော၊ ခါ။ စိဝရဒါနသမယော၊ ခါ။ စိဝရ-
ကာရသမယော၊ ခါ။ အယံ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ၌။ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-ပရမ္ပရဘောဇဉ်၏ အဖြစ်၊ ၂-အခါ မရှိခြင်း၊
၃-မျှခြင်း။

ကာဏမာတု သိက္ခာပဒ

(၈၃-၃၄) ကုလံ၊ ဒါယကာအိမ်သို့။ ဥပဂတံ၊ ကပ်စသော။ ဘိက္ခုပနေဝ၊
ရဟန်းကိုသာလျှင်။ ဝူဝေဟိ ဝါ၊ လက်ဆောင် အကျိုးငှာ စီရင်အပ်သော
မုံ့တို့ဖြင့်၎င်း။ မန္တေဟိ ဝါ၊ ရိက္ခာအကျိုးငှာ စီရင်အပ်သော မုံ့ကြွက်ကျစ်တို့
ဖြင့်၎င်း။ အဘိဟဋ္ဌု-ဂဏှိတုံ၊ ငှာ။ ဝါ၊ အဘိဟဋ္ဌု-အဘိဟရိတုံ၊ ရှိ။ ပဝါ-
ရေယျ၊ အံ။ အာကခံမာနေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဒုတ္တိပတ္တပူရာ၊ နှစ်သပိတ်
သုံးသပိတ်ပြည့်သော မုံ့တို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ခံအပ်ကုန်၏။ တတော၊ ထို
နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ်ထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ စေပဋိဂ္ဂဏှေယျ၊ အံ။ တဿ၊ ပ။
ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ ဒုတ္တိပတ္တပူရေ၊ နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ် ပြည့်သော မုံ့တို့ကို။

ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၍။တတော၊ထိုခံရာအရပ်မှ။ နိဟရိတွာ၊ဆောင်၍။ ဘိက္ခုဟိ၊
တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံဝိဘဇိတဗ္ဗံ၊ ဝေဘန်အပ်၏။ အယံ၊ ဤသို့ ဝေဘန်
ခြင်းသည်။တတ္ထ၊ ထိုနှစ်သပိတ် သုံးသပိတ် ပြည့်သောမို့ကို ခံရာ၌။ သာမိစိ၊
တည်း။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။၁-လက်ဆောင်ရိက္ခာအလို့ငှာ စီရင်အပ်သော ပူဝ၊
မန္တ၏အဖြစ်၊ ၂-လက်ဆောင်ရိက္ခာမှအကြွင်းမဟုတ်ခြင်း၊ ၃-သွားခြင်း၏
မငြိမ်းခြင်း၊ ၄-အမျိုးမစပ်ခြင်း၊ ၅-အလွန်ခံခြင်း။

ပဌမ ပဝါရဏာ သိက္ခာပဒ

(၈၄-၃၅) ဘုတ္တဘဝိ၊ဆွမ်းစားစဉ်။ ပဝါရိတော၊တန်ပြီဟု မြစ်မိသော။
ယော ပန ဘိက္ခု၊သည်။အနုတိရိတ္တံ၊အတိရိက် ဝိနည်းကံမပြုသော။ ခါဒနိယံ
ဝါ၊ ခဲဘွယ်ကို၎င်း။ဘောဇနိယံဝါ၊ဘောဇဉ်ကို၎င်း။ ခါဒေယျဝါ၊ခဲမှုလည်း
ခဲငြားအံ့။ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊စားမှုလည်း စားငြားအံ့။ တဿ။ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊၏။

အသနံ ဘောဇနံ ဟတ္ထ၊ ပါသေ ဌိတော ဘိဟရတိ။

ပညာယတိ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပဉ္စင်္ဂေဝံ ပဝါရဏာ။

အသနံ၊ဘောဇဉ်ငါးပါးတွင် တပါးပါးကို စားခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊
ထင်၏။ ဘောဇနံ၊ ပဝါရဏာလောက်သော ပယ်အပ်သော ဘောဇဉ်
သည်။ပညာယတိ၊၏။ ဟတ္ထပါသေ၊နှစ်ထောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်တွင်း၌။
ဌိတော၊ ဘောဇဉ်ကိုယူ၍ ကပ်လူအံ့ဟု ရပ်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ၏။
အဘိဟရတိ၊ကိုယ်ဖြင့် ရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည်။ပညာယတိ၊၏။ပဋိက္ခေ-
ပေါ၊ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် ပယ်ခြင်း၊ မြစ်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ဝေဝံသို့။
ပဝါရဏာ၊ပဝါရိတ်သင့်ခြင်းသည်။ ပဉ္စင်္ဂါ၊အင်္ဂါငါးပါးရှိ၏။

ဆောင်။ ။ကံနှင့် ကတ္တား၊ နှစ်ပါးလုံးပင်၊ အာချာတ်တွင်၊ ထင်၏ မှတ်
လေမင်း။

ကံမိမှာမိ၊ ဝိဇ္ဇတိ၊ သတိ ကတ္တားသွင်း။

ဟူသော ပရိဘာသနှင့်အညီ အဘိဟရတိ ဟူသော အာချာတ်သည်
ကတ္တားပဋ္ဌာန ဖြစ်၏။

ဆောင်။ ။စားခြင်း ဘောဇဉ်၊ နီးတွင် ရပ်ခြင်း၊ ဆောင်လျဉ်း မြစ်ပယ်၊
အင်ငါးသွယ်၊ သင့်ဘွယ် ပဝါရိတ်။

ဤအင်္ဂါငါးပါးညီ၍ ပရိဝါသ် သင့်သော် ဣရိယာပုထ် ပျက်ပြီးသော
နောက်၌ စားလိုသည်ရှိသော်၊ ဝိနည်းမရှိအထံ၌ အတိရိက်ဝိနည်းကံပြု၍
စားအပ်၏။ ထိုအတိရိက်၏အင်္ဂါကား ခုနစ်ပါးတည်း။

ကပ္ပိယံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ဥစ္စာရိတံ ဟတ္ထပါသေ။
ဘုတ္တာဝိနာ နုဋ္ဌိတေန၊ အလ မေတန္တိ သတ္တဓာ။

ကပ္ပိယံ၊ ကပ္ပိပြီးသော သစ်သီးစသည်ကို အတိရိက် ပြုခြင်း၊ အပ်သော
အသားအပ်သောဘောဇဉ်ကို အတိရိက်ပြုခြင်း၎င်း။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အကပ်ခံ
ပြီးသောဝတ္ထုကို အတိရိက်ပြုခြင်း၎င်း။ ဥစ္စာရိတံ၊ အတိရိက် ပြုခြင်းငှာ
လာသောရဟန်းသည်သပိတ်ခွက်ကိုဝိနည်းမရှိသို့ချီ ရွှေသည်ကိုအတိရိက်
ပြုခြင်း၎င်း။ ဟတ္ထပါသေ၊ ဝိနည်းမရှိ၏ဟတ္ထပါသ်၌။ ဌိတံကတံ၊ တည်သော
ဝတ္ထုကို အတိရိက် ပြုခြင်း၎င်း။ ဘုတ္တာဝိနာ၊ ပဝါရိတ် လောက်သော
ဘောဇဉ်ကိုဝိနည်းမရှိစား၍ပြုခြင်း၎င်း။ အနုဋ္ဌိတေန၊ ပဝါရိတ်သင့်သော
ရဟန်းသည် နေရာမှမထဘဲ တပါးရဟန်း၏ ဘောဇဉ်ကို အတိရိက်
ပြုခြင်း၎င်း။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ အလံ၊ ငါတန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့
ဆိုခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အတိရိတ္တံ၊ အတိရိက်ဝိနည်းကံ ပြုခြင်းသည်။
သတ္တဓာ၊ ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။

ပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်းသည်ကပ္ပိအပ်သော သစ်သီးစသည်ကိုကပ္ပိခြင်း
စသည်ကိုပြု၍ ဝိနည်းမရှိသို့ ကပ်၍ “အတိရိတ္တံ ကရေထ ဘန္တေ” ဟု ဆို
အပ်၏။ ဝိနည်းမရှိသည် ထိုသပိတ်မှ ဆွမ်းတလုံး အမဲတတုံးမျှကို မူလည်း
စားပြီးလျှင် “အလမေတံသဗ္ဗံ” ဟုဆို၍ ထိုရဟန်းအားပေးအပ်၏။ သူနာ၏
ဥစ္စာ သူနာ၏အကြွင်းဖြစ်မှုကား အတိရိက်မပြုဘဲပင် အပ်၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-ပဝါရိတ် သင့်ခြင်း၊ ၂-အာမိသ၏ အတိရိက်
မပြုခြင်း၊ ၃-ကာလ၌ မျှီခြင်း။

ခုံတိယပဝါရဏာ သိက္ခာပဒ

(၈၅-၃၆) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘုတ္တဝါစဉ်။ ပဝါရိတံ၊ တန်ပြီဟု မြစ်မိသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ လျက်။ အာသာဒနာပေက္ခော၊ အရှိန်အစော်မရှိခြင်းကိုခံသည်ဖြစ်၍။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟန္တ၊ တိုက်တွန်း၏။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ။ ခါဒဝါ၊ ခဲမှုလည်းခဲလော့။ ဘုဉ္ဇဝါ၊ စားမှုလည်း စားလော့”။ ဣတိ၊ သို့။ အနတိရိတ္တေန၊ အတိရိက်ဝိနည်းကံမပြုသော။ ခါဒနီယေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဘောဇနီယေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ အဘိဟဋ္ဌု-ဂဏှိတုံ၊ ဌာ။ ဝါ၊ အဘိဟဋ္ဌု-အဘိဟရိတုံ၊ ဌာ။ ပဝါရေယျ၊ ဘိတ်ငြားအံ့။ ဘုတ္တသ္မိံ၊ ဘိတ်အပ်သောရဟန်း စားသည်ရှိသော်။ ပ။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ ၁-ပဝါရိတ် သင့်ခြင်း၊ ၂-သင့်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ၃-အာသာဒနကိုခံခြင်း၊ ၄-အနတိရိတ္တဘောဇဉ်ကို ဆောင်၍ ဘိတ်ခြင်း၊ ၅-စား၍ ပြီးဆုံးခြင်း။

ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၈၆-၃၇) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိကာလေ၊ နေလွဲသောအခါ၌။ ခါဒနီယံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ခါဒေယျ ဝါ၊ အံ့။ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-ဝိကာလ၊ ၂-ယာဝကာလိက၊ ၃-မျိုးခြင်း။

သန္နိမိကာရက သိက္ခာပဒ

(၈၇-၃၈) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သန္နိမိကာရကံ၊ သိုမှီးခြင်းကိုပြု၍။ ခါဒနီယံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ခါဒေယျ ဝါ၊ အံ့။ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-အာမိသ၊ ၂-သန္နိမိ၊ ၃-မျိုးခြင်း။

ပဏိတဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၈၈-၃၉) ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ပဏိတဘောဇနာနိ၊ အကြင် မှန် မြတ်သော ထောပတ်စသည်နှင့်ရောနှောအပ်သော ဘောဇဉ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣဒံ-ဣမာနိပဏိတဘောဇနာနိ၊ ဤဘောဇဉ်နှင့်ရောနှောအပ်သော မှန်မြတ်သောဝတ္ထုတို့သည်။ သေယျထာ-ကတမာနိ၊ ကား။ သပ္ပံ၊ ထောပတ်။

နဝနီတံ၊ ဆိဉ္ဇိး။ တေလံ၊ ဆိ။ မဇုပျား။ ဖာဏိတံ၊ တင်လဲ။ မစ္ဆော၊ ငါး။ မံသံ၊
အမဲ။ ခီရံ၊ နို့ရည်။ ဒမိန္နိဓမ္မံ။ ဣမာနိ၊ ဤကိုးပါးတို့တည်း။ ယော ပနဘိက္ခု၊
သည်။ ဝေရူပါနိ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ပဏိတဘောဇနာနိ၊ တို့ကို။
အဂ္ဂိလာနော၊ မနာဘဲ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ ဝိညာ-
ပေတွာ၊ တောင်း၍။ ဘုဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-ပဏိတဘောဇနံ၊ ၂-မနာခြင်း၊ ၃-တောင်း၍
ရခြင်း၊ ၄- မျှီခြင်း။

ဒန္တပေါန သိက္ခာပဒ

(၈၉-၄၀) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥဒကဒန္တပေါနာ၊ ရေ-ဒန်ပူကို။
အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍။ အဒိန္နံ၊ အကပ်မခံအပ်သော။ အာဟာရံ၊ ဆွမ်းစသော
အာဟာရကို။ မုခဒ္ဒါရံ၊ ခံတွင်းဝသို့။ အာဟာရေယျ၊ ဆောင်ငြားအံ့။ တဿ။ ပ။
ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

ဥစ္စာရဏံ ဟတ္ထပါသော၊ ဘိဟာရော ဒေဝတာဒိဒေါ။

ပဋိဂ္ဂါဟောတိ ဂါဟေဝံ၊ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ ရူဟတိ။

ဥစ္စာရဏံ၊ အားလျစ်လျူရှိသောသူ ချီနိုင်လောက်သောဝတ္ထု။ ဟတ္ထ
ပါသော၊ ဟတ္ထပါသ်၌ တည်ခြင်း။ အဘိဟာရော၊ ကိုယ်ဖြင့် ရှေးရှု
ဆောင်ခြင်း။ ဒေဝတာဒိဒေါ၊ နတ်၊ လူ၊ တိရစ္ဆာန်တို့ ကိုယ်-ကိုယ်နှင့်
စပ်သော ဝတ္ထုကို လွတ်လိုက်၍ပေးခြင်း။ ပဋိဂ္ဂါဟော၊ ရဟန်းသည်
ကိုယ်-ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့် ခံခြင်း။ ဣတိဇေ၊ သို့။ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ၊
အင်္ဂါ ၅-ပါးတို့ဖြင့်။ ဂါဟော၊ အကပ်ခံခြင်းသည်။ ရူဟတိ၊ ရောက်၏။
အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-အကပ်မခံခြင်း၊ ၂-ခွင့်ပြုအပ်သော အဖြစ်၏
မရှိခြင်း၊ ၃- အဗ္ဗောဟာရိက၏ မရှိခြင်း၊ ၄-မျှီခြင်း။

ဘောဇနဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-အစေလကဝဂ်

အစေလက သိက္ခာပဒ

(၉၀-၄၁) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ အစေလကဿ ဝါ၊ အဝတ်မဝတ်
သော တက္ကတွန်းအား၎င်း။ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝါ၊ ပရိဗိုဇ်ရဟန်းအား၎င်း။

ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ၊ ပရိဗုဇ်မအား၎င်း။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ ခါဒနီယံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဒဒေယျ၊ ပေးငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၃ ပါး။ ။ ၁-အညတိတ္ထိယ၏အဖြစ်၊ ၂-ခွင့်ပြုခြင်း၏မရှိခြင်း၊ ၃-မျှအပ်သော ဝတ္ထုကိုမျှစိမ့်သောငှာ မိမိလက်ဖြင့် ပေးခြင်း။

ဥယျောဇန သိက္ခာပဒ

(၉၁-၄၂) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ ကို။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဧဟိ၊ လာလှည့်။ ဂါမံ ဝါ၊ ရွာသို့၎င်း။ နိဂမံ ဝါ၊ နိဂုံးသို့၎င်း။ ပိဏ္ဏာယံ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ။ ပဝိသိဿာမ၊ ဝင်ကုန်အံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့ခေါ်၍။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဒါပေတွာ ဝါ၊ တစုံတခုသော အာမိသကို ပေး၍၎င်း။ အဒါပေတွာ ဝါ၊ မပေးမူ၍၎င်း။ ဥယျောဇေယျ၊ လွှတ်လိုက်ငြားအံ့။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဂစ္ဆ၊ သွားလေ။ မေအား။ တယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကထာဝါ၊ စကားဆိုရခြင်းသည်၎င်း။ နိသဇ္ဇာဝါ၊ နေရခြင်းသည်၎င်း။ ဖာသု၊ ချမ်းသာသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧကကဿ၊ တယောက်ထည်းတည်း။ မေ အား။ ကထာဝါ၊ သည်၎င်း။ နိသဇ္ဇာ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဖာသု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ဧတဒေဝ၊ ထိုယုတ်မာသော အကျင့်ကို ကျင့်လိုခြင်းကိုသာလျှင်။ ပစ္စယံကရိတွာ၊ အကြောင်းပြု၍။ အနညံ၊ အကြောင်း တပါးမရှိဘဲ။ ဥယျောဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

ဤ၌ “ဧဝံ ဒဒေယျ” ရှိသည် မလိုဟူ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-အနာစာရကို ကျင့်လိုခြင်း၊ ၂-ထိုအကျိုးငှာ ပဉ္စင်းကို လွှတ်လိုက်ခြင်း၊ ၃-ထိုသို့၏ ဒဿနူပစာ၊ သဝနူပစာကို လွန်ခြင်း။

သဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၉၂-၄၃) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သဘောဇနေ၊ စည်းစိမ်ခံဘော် ရှိသော။ ဝါ၊ သဘောဇနေ-သဉ္စဘောဇနေ၊ လင်မယားနှစ်ယောက်ရှိသော။

၁။ ပါတိမောက်ဘာသာဒီကာ၌ အဇ္ဈောဟရဏီယတာကို အဇ္ဈောဟရဏီယံ-ဟု စာပြင်မှား၍ အင်္ဂါသုံးပါးဖြစ်၍ နေသည်ဟုဆို၏။ ဆဋ္ဌမူ၌လည်း အဇ္ဈောဟရဏီယံ-ဟုပင် မှားလျက်ရှိလေသည်။ သတိပြု။

ကုလေ၊ အိမ်၌။ အနုပဓဇ္ဇ၊ အိမ်တွင်းသို့ ဝင်၍။ နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်ခြင်းကို။
ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။၁-မကင်းသောရာဂရှိသော လင်မယားနှစ်ယောက်
တို့၏အနီး၌နေသည်၏အဖြစ်၊ ၂-အိပ်ရာတိုက်ခန်း၏အဖြစ်၊ ၃-အဘော်
ရဟန်း၏မရှိခြင်း၊ ၄-အတွင်းသို့ဝင်၍နေခြင်း။

ရဟောပဋိစ္စန္ဓ သိက္ခာပဒ

(၉၃-၄၄) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ မာတုဂါမေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
ရဟော၊ သော။ ပဋိစ္စန္ဓေ၊ သော။ အာသနေ၊ ချ်။ နိသဇ္ဇံ၊ ကို။ ကပ္ပေယျ၊
အံ့။ပ။

ရဟောနိသဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

(၉၄-၄၅) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ မာတုဂါမေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
ဧကော ဧကောယ၊ ချင်း။ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ အမုတ်၌။ နိသဇ္ဇံ၊ ကို။
ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ပ။

စာရိတ္တ သိက္ခာပဒ

(၉၅-၄၆) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သမယော၊ ကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊
၍။ နိမန္တိတော၊ ဘောဇဉ်ဖြင့် ဘိတ်အပ်သော။ သဘတ္တော သမာနော၊
ဆွမ်းရှိသည်ဖြစ်လျက်။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အနာပုစ္ဆာ၊
မပန်မူ၍။ ပုရေဘတ္တံ ဝါ၊ ဘိတ်အပ်သောဘတ်ကို စားသည်မှ ရှေး၌၎င်း။
ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ၊ ဘိတ်အပ်သောဘတ်ကိုစားသည်မှနောက်၌၎င်း။ ကုလေသု၊
ဘိတ်သောအိမ်မှတပါးသောအိမ်တို့၌။ စာရိတ္တံ၊ လှည့်လည်သွားလာခြင်းသို့။
အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့။ပ။ တတ္ထ၊ ထိုအိမ်တပါးသို့သွားရာ၌။ အယံ၊ ကား။
သမယော၊ တည်။ စိဝရဒါနသမယော၊ သင်္ကန်းလှူသောအခါ။ စိဝရကာလသ
မယော၊ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ။ အယံ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ၌။ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။၁-ဘောဇဉ်ငါးပါးတွင် တပါးပါးဖြင့်ဘိတ်သည်ကို
သာယာခြင်း၊ ၂-ထင်ရှားရှိသောရဟန်းကိုမပန်ခြင်း၊ ၃-ဘိတ်သောအိမ်မှ
တပါးသောအိမ်သို့ဝင်ခြင်း၊ ၄-မွန်းတည့်ကိုမလွန်ခြင်း၊ ၅-အခါ၏၎င်း၊
ဘေးရန်၏၎င်း မရှိခြင်း။

ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ၊ ပရိဗုဇ်မအား၎င်း။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ ခါဒနီယံ ဝါ၊
ကို၎င်း။ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဒဒေယျ၊ ပေးငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၃ ပါး။ ။ ၁-အညတိတ္ထိယ၏အဖြစ်၊ ၂-ခွင့်ပြုခြင်း၏မရှိခြင်း၊
၃-မျှအပ်သော ဝတ္ထုကိုမျှစိမ့်သောငှာ မိမိလက်ဖြင့် ပေးခြင်း။

ဥယျောဇန သိက္ခာပဒ

(၉၁-၄၂) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ ကို။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။
ဟိ၊ လာလှည့်။ ဂါမံ ဝါ၊ ရွာသို့၎င်း။ နိဂမံ ဝါ၊ နိဂုံးသို့၎င်း။ ပိဏ္ဏာယံ၊
ဆွမ်းအလို့ငှာ။ ပဝိသိဿာမ၊ ဝင်ကုန်အံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့ခေါ်၍။ တဿ၊
ထိုရဟန်းအား။ ဒါပေတွာ ဝါ၊ တစုံတခုသော အာမိသကို ပေး၍၎င်း။
အဒါပေတွာ ဝါ၊ မပေးမှု၍၎င်း။ ဥယျောဇေယျ၊ လွှတ်လိုက်ငြားအံ့။ “အာ-
ဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဂစ္ဆ၊ သွားလေ။ မေအား။ တယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
ကထာ ဝါ၊ စကားဆိုရခြင်းသည်၎င်း။ နိသဇ္ဇာ ဝါ၊ နေရခြင်းသည်၎င်း။ ဖာသု၊
ချမ်းသာသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧကကဿ၊ တယောက်ထည်းတည်း။
မေ အား။ ကထာ ဝါ၊ သည်၎င်း။ နိသဇ္ဇာ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဖာသု၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ တေဒေဝ၊ ထိုယုတ်မာသော အကျင့်ကို
ကျင့်လိုခြင်းကိုသာလျှင်။ ပစ္စယံကရိတွာ၊ အကြောင်းပြု၍။ အနညံ၊ အကြောင်း
တပါးမရှိဘဲ။ ဥယျောဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

ဤ၌ “ဧဝံ ဒဒေယျ” ရှိသည် မလိုဟူ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-အနာစာရကို ကျင့်လိုခြင်း၊ ၂-ထိုအကျိုးငှာ
ပဉ္စင်းကို လွှတ်လိုက်ခြင်း၊ ၃-ထိုသူ၏ ဒဿနူပစာ၊ သဝနူပစာကို
လွန်ခြင်း။

သဘောဇန သိက္ခာပဒ

(၉၂-၄၃) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သဘောဇနေ၊ စည်းစိမ်ခံဘော်
ရှိသော။ ဝါ၊ သဘောဇနေ-သဉ္စဘောဇနေ၊ လင်မယားနှစ်ယောက်ရှိသော။

၁။ ပါတိမောက်ဘာသာသင်္ဃီကား၌ အဇ္ဈောဟရဏိယတာကို အဇ္ဈောဟရဏိယံ-
ဟု စာပြင်မှား၍ အင်္ဂါသုံးပါးဖြစ်၍ နေသည်ဟုဆို၏။ ဆဋ္ဌမူ၌လည်း အဇ္ဈော
ဟရဏိယံ-ဟုပင် မှားလျက်ရှိလေသည်။ သတိပြု။

ကုလေ၊ အိမ်၌။ အနုပဓဇ္ဇ၊ အိမ်တွင်းသို့ ဝင်၍။ နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်ခြင်းကို။
ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။၁-မကင်းသောရာဂရှိသော လင်မယားနှစ်ယောက်
တို့၏အနီး၌နေသည်၏အဖြစ်၊ ၂-အိပ်ရာတိုက်ခန်း၏အဖြစ်၊ ၃-အဘော်
ရဟန်း၏မရှိခြင်း၊ ၄-အတွင်းသို့ဝင်၍နေခြင်း။

ရဟောပဋိစ္ဆန္တ သိက္ခာပဒ

(၉၃-၄၄) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ မာတုဂါမေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။
ရဟော၊ သော။ ပဋိစ္ဆန္တေ၊ သော။ အာသနေ၊ ချ်။ နိသဇ္ဇံ၊ ကို။ ကပ္ပေယျ၊
အံ့။ပ။

ရဟောနိသဇ္ဇ သိက္ခာပဒ

(၉၄-၄၅) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ မာတုဂါမေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။
ဧကော ဧကောယ၊ ချင်း။ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌။ နိသဇ္ဇံ၊ ကို။
ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ပ။

စာရိတ္တ သိက္ခာပဒ

(၉၅-၄၆) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သမယာ၊ ကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊
၍။ နိမန္တိတော၊ ဘောဇဉ်ဖြင့် ဘိတ်အပ်သော။ သဘတ္တော သမာနော၊
ဆွမ်းရှိသည်ဖြစ်လျက်။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အနာပုစ္ဆာ၊
မပန်မူ၍။ ပုရေဘတ္တံ ဝါ၊ ဘိတ်အပ်သောဘတ်ကို စားသည်မှ ရှေး၌၎င်း။
ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ၊ ဘိတ်အပ်သောဘတ်ကိုစားသည်မှနောက်၌၎င်း။ ကုလေသု၊
ဘိတ်သောအိမ်မှတပါးသောအိမ်တို့၌။ စာရိတ္တံ၊ လှည့်လည်သွားလာခြင်းသို့။
အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့။ပ။ တတ္ထ၊ ထိုအိမ်တပါးသို့သွားရာ၌။ အယံ၊ ကား။
သမယော၊ တည့်။ စိဝရဒါနသမယော၊ သင်္ကန်းလှူသောအခါ။ စိဝရကာလသ
မယော၊ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ။ အယံ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ချ်။ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။၁-ဘောဇဉ်ငါးပါးတွင် တပါးပါးဖြင့်ဘိတ်သည်ကို
သာယာခြင်း၊ ၂-ထင်ရှားရှိသောရဟန်းကိုမပန်ခြင်း၊ ၃-ဘိတ်သောအိမ်မှ
တပါးသောအိမ်သို့ဝင်ခြင်း၊ ၄-မွန်းတည့်ကိုမလွန်ခြင်း၊ ၅-အခါ၏၎င်း၊
ဘေးရန်၏၎င်း မရှိခြင်း။

မဟာနာမ သိက္ခာပဒ

(၉၆-၄၇) အင်္ဂါလောနေနာသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ စာတုမာသပစ္စယ ပဝါရဏာ၊ လေးလပတ်လုံး ဆေးပစ္စည်းဖြင့် ဘိတ်ခြင်းကို။ သာဒိတဗ္ဗာ၊ သာယာအပ်၏။ ပုန ပဝါရဏာယ၊ တဘန်ဘိတ်ခြင်း ကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ရှိ။ နိစ္စပဝါရဏာယ၊ အမြဲဘိတ်ခြင်းကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ရှိ။ တတော၊ ထိုဘိတ်အပ်သောညဉ့်အပိုင်းအခြား ဆေးအပိုင်းအခြားထက်။ ဥတ္တရိ၊ လွန်။ စေ သာဒိယေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။၁-သံဃာကို ဘိတ်ခြင်း၊ ၂-ထိုမှ ဆေးကိုတောင်းခြင်း၊ ၃-မနာခြင်း၊ ၄-အပိုင်းအခြားကိုလွန်ခြင်း။

ဥယျုတ္တသေနာ သိက္ခာပဒ

(၉၇-၄၈) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ တထာရူပပ္ပစ္စယာ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသောအကြောင်းကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ရှိ။ ဥယျုတ္တံ၊ ပြည်မှထွက်သော။ သေနံ၊ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ကို။ ဒဿနာယ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှာ။ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-ပြည်မှ ထွက်သော စစ်သည်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှာ သွားခြင်း၊ ၂-ခွင့်ပြုရာအရပ်မှတပါးသောအရပ်၌ကြည့်ခြင်း၊ ၃-ထိုသို့ သောအကြောင်း၏၎င်း၊ ဘေးရန်၏၎င်း မရှိခြင်း။

သေနာဝါသ သိက္ခာပဒ

(၉၈-၄၉) တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ သေနံ၊ စစ်သည်ဘောင်သို့။ ဂမနာယ၊ သွားခြင်းငှာ။ ကောစိဒေဝ ပစ္စယော၊ တစုံတခုသောအကြောင်း သည်။ သိယာ စ အတ္ထိ၊ ရှိငြားအံ့။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဒိရတ္တ-တိရတ္တံ၊ နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ပတ်လုံး။ သေနာယ၊ ၌။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေအပ်၏။ တတော၊ ထိုနှစ်ညဉ့်သုံးညဉ့်ထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ စေ ဝသေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-သုံးညဉ့်ကို လွန်ခြင်း၊ ၂-စစ်သည် ဘောင်၌ နေဝင်ခြင်း၊ ၃-နာခြင်းစသည်မရှိခြင်း။

ဥယျောဓိက သိက္ခာပဒ

(၉၉-၅၀) ဒိရတ္တတိရတ္တံ၊ လုံး။ သေနာယ၊ ဌံ။ ဝသမာနော၊ နေသော။
ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥယျောဓိကံဝါ၊ တက်၍တက်၍ ထိုးပစ်ရာသို့၎င်း။ ဗလဂ္ဂံ ဝါ၊
ဗိုလ်ပါရဲမက်ကို ရေတွက်ရာသို့၎င်း။ သေနာဗျူဟံ ဝါ၊ စစ်ဆင်ရာသို့၎င်း။
အနိကဒဿနံ ဝါ၊ ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်၊ ရထားတပ်၊ လက်နက်စွဲသော ရဲမက်
တပ်ကို ရှုခြင်းငှာ၎င်း။ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ပ။

ဥယျုတ္တသေနာ သိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ အင်္ဂါ ၃-ပါး။

အစေလကဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

၆-သုရာပါနဝဂ်

သုရာပါန သိက္ခာပဒ

(၁၀၀-၅၁) သုရာမေရယပါနေ၊ သေအရက်ကို သောက်ခြင်းကြောင့်။
ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

ပိဋ္ဌသုရာ၊ မှုံညက်ဖြင့်ပြုသော သေ။ ပူဇသုရာ၊ မှုံဖြင့်ပြုသော သေ။
ဩဒနသုရာ၊ တမင်းဖြင့် ပြုသောသေ။ ကိဏ္ဍပက္ခိတ္တာ၊ တဆေးထည့်၍
ပြုသောသေ။ သမ္ဘာရသံယုတ္တာ၊ သဖန်းခါးစသော အဆောက်အဦနှင့်
ယှဉ်သောသေ။ သေမျိုး ငါးပါး။

ဆောင်။ ။ ပိဋ္ဌ ပူဝ၊ ဩဒန၊ ကိဏ္ဍ သမ္ဘာရာ။

ပုပ္ဖုသဝ၊ ပန်းပွင့်ရည်ဖြင့် ပြုသောအရက်။ ဖလာသဝ၊ သစ်သီးရည်ဖြင့်
ပြုသောအရက်။ မဇ္ဇာသဝ၊ ပျားရည်ဖြင့် ပြုသောအရက်။ ဂုဠာသဝ၊
ကြံရည်စသည်ဖြင့် ပြုသောအရက်။ သမ္ဘာရသံယုတ္တာ၊ တိဖလ စသော
အဆောက်အဦနှင့် ယှဉ်သောအရက်။

ဆောင်။ ။ ပုပ္ဖ ဖလာ၊ မဇ္ဇာ ဂုဠ၊ သမ္ဘာရ၊ ပဉ္စ မေရယာ။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ၁-သေအရက်၏ အဖြစ်၊ ၂-ထိုကိုသောက်ခြင်း။

အင်္ဂုလိပတောဒက သိက္ခာပဒ

(၁၀၁-၅၂) အင်္ဂုလိပတောဒကေ၊ ချိုင်းထိုး၍ ကစားခြင်းကြောင့်။
ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

(၂၂၂) ဘိက္ခုပါတိမောက် ပါဠိတော်နိဿယ

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ရယ်မြူးလိုခြင်း၊ ၂-မိမိကိုယ်ဖြင့် ပဉ္စင်း၏ကိုယ်ကို သုံးသပ်ခြင်း။

ဟသဓမ္မ သိက္ခာပဒ

(၁၀၂-၅၃) ဥဒကော ရေ၌။ ဟသဓမ္မေ၊ မြူးတူးကစားခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ၁-ဖမျက်နှစ်လောက်သော ရေ၊ ၂-မြူးထူးလိုသဖြင့် ကစားခြင်း။

အနာဒရိယ သိက္ခာပဒ

(၁၀၃-၅၄) အနာဒရိယေ၊ ပုဂ္ဂလ၊ ဓမ္မကို မရိုသေခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ၁-ပဉ္စင်း၏ ပညတ်တော်ဖြင့် ဆိုခြင်း၊ ၂-ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ် ထိုတရားကို မရိုမသေပြုခြင်း။

ဘိံသာပန သိက္ခာပဒ

(၁၀၄-၅၅) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဘိံသာပေယျ၊ ချောက်ငြားအံ့။ ဝါ၊ ကြောက်စေငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ၁-ပဉ္စင်း၏ အဖြစ်၊ ၂-ထိုသူ၏မြင်ကောင်း ကြားကောင်းရာ၌ ကြောက်စိမ့်သောငှာ လုံ့လပြုခြင်း။

ဇောတိ သိက္ခာပဒ

(၁၀၅-၅၆) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ တထာရူပပ္ပစ္စယာ၊ ထိုသို့ ဆီမီး ထွန်းခြင်းစသော အကြောင်းကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍။ အဂီလာနော၊ မနာဘဲ။ ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော၊ လုံ့လိုသည် ဖြစ်၍။ ဇောတိံ၊ မီးကို။ သမာဒဟေယျ ဝါ၊ မိမိမူလည်း ညှိငြားအံ့။ သမာဒဟာပေယျ ဝါ၊ သူတပါးကို မူလည်း ညှိစေငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-မနာခြင်း၊ ၂-ခွင့်ပြုသောအကြောင်း မရှိခြင်း၊ ၃-လုံ့လိုခြင်း၊ ၄-ညှိခြင်း။

နဟာန သိက္ခာပဒ

(၁၀၆-၅၇) ယောပနဘိက္ခုသညံ။ သမယောကံ။ အညတြဌပေတွာ၍။
 သြရေနဒ္ဓမာသံ၊ ရေချိုးသည့်နေ့မှစ၍ လခွဲမပြည့်မီအတွင်း၌။ နဟာယေယျ၊
 ရေချိုးငြားအံ့ ။ပ။ တတ္ထ၊ ထိုလခွဲမပြည့်မီ ရေချိုးရာ၌။ အယံ၊ ကား။
 သမယော၊ တည်း။ ဂိမ္မာနံ၊ တို့၏။ သေသော၊ ကြွင်းသော။ ဒိယဇော
 မာသော၊ အခွဲနှင့်တကွနှစ်လ။ ဝါ၊ တလခွဲ။ ဣတိအယံ၊ ဤနေ့တုအဆုံးတလခွဲ
 သည်။ ဥဏှသမယော၊ ပူသောအခါမည်၏။ ဝဿာနဿ၊ မိုဃ်းရတု၏။ ပဌမော
 မာသော၊ ရှေးဦးစွာသောလ။ ဣတိအယံ၊ ဤမိုဃ်းဦးအစလသည်။ ပရိဋ္ဌာ
 ဟသမယော၊ အိုက်သောအခါမည်၏။ ဧတေ၊ ဤဥဏှသမယ၊ ပရိဋ္ဌာဟသမယ
 တို့သည်။ အစုတေယျမာသာ၊ အခွဲနှင့်တကွ သုံးလတို့တည်း။ ဝါ၊ နှစ်လခွဲတို့
 တည်း။ ဥဏှသမယော၊ ပူသောအခါ။ ပရိဋ္ဌာဟသမယော၊ အိုက်သောအခါ။
 ဂိလာနသမယော၊ နာသောအခါ။ ကမ္မသမယော၊ တံမြက်လှည်းခြင်း စသော
 အမှုလုပ်သောအခါ။ အဒ္ဓါနဂမနသမယော၊ ယူဇနာခွဲခရီးသို့ သွားလတ္တံ့၊
 သွားဆဲ၊ သွားပြီးသောအခါ။ ဝါတဝုဋ္ဌိသမယော၊ မြူနှင့်တကွလေပြင်းထ၍
 မိုဃ်းကျသောအခါ။ အယံ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ၌။ သမယော၊ တည်း။

ဤ၌ သမယ၏ အရာကို ပြတော် မူလိုရကား “တတ္ထာယံ သမယော၊
 ဥဏှသမယော၊ ပရိဋ္ဌာဟသမယော ။ပ။ သမယော” ဟူသည်တည်း။
 ထိုသမယခြောက်ပါးတွင် ဥဏှ ပရိဋ္ဌာဟသမယ၏ သမယဝန္တကို သရုပ်
 သင်္ချာနှင့်တကွ ပြတော်မူလို၍ “ဧတေ အစုတေယျမာသာ” ဟူသော
 ပုဒ်ကို မိန့်တော်မူသည်။ ဥဏှနှင့် ပရိဋ္ဌာဟသည် ပရိယာယ်တူဖြစ်၍ အဒ္ဓ
 တေယျမာသသည် ဥဏှလည်းမည်၏။ ပရိဋ္ဌာဟလည်းမည်၏။ ယင်းသို့
 မည်ခွဲသော် သမယခြောက်ပါးမဖြစ်ရာဟု ထင်ရန်ရှိသောကြောင့် ဥဏှ
 သမယဝန္တ ပရိဋ္ဌာဟသမယဝန္တကို ခွဲ၍ ပြတော်မူလိုရကား “ဒိယဇော
 မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဝဿာနဿ ပဌမော မာသော ဣတိ”
 ဟူသော ပါဠိကို မိန့်တော် မူသည်။ “ဒိယဇော မာသော သေသော
 ဂိမ္မာနန္တိ” ၌ ဣတိသဒ္ဓါ နာမဝါစက။ ဝါ၊ ပရိသမာပနဟု ဂဏှိ၌
 မိန့်၏။ လောက၌ ဣတိသဒ္ဓါ မလို ဟူ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-မဇ္ဈိမအရပ်၊ ၂-လခွဲမပြည့်ခြင်း၊ ၃-သမယ၏၎င်း၊
မြစ်တဘက်သို့ သွားခြင်း၏၎င်း၊ ဘေးရန်၏၎င်း မရှိခြင်း။

ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏ သိက္ခာပဒ

(၁၀၇-၅၈) နဝံစိဝရလာဘေန၊ ရအပ်သော သင်္ကန်းသစ် ရှိသော။
ဘိက္ခုနာ ပန၊ သည်ကား။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ၊ အဆင်း
ပျက်ခြင်းကိုပြုခြင်းတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ၊ အဆင်း
ပျက်ခြင်းကိုပြုခြင်းကို။ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ နီလံ ဝါ၊ စိမ်းညိုသောအဆင်း
ကို၎င်း။ ကဒ္ဒမံ ဝါ၊ ညွန်ကို၎င်း။ ကာဠသမံ ဝါ၊ မည်းသောအဆင်းကို၎င်း။
အာဒါတဗ္ဗံ၏။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ၊ တို့တွင်။
အညတရံ၊ သော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ၊ ကို။ အနာဒါ၊ မယူမူ၍။ နဝံ စိဝရံ၊ သင်္ကန်း
သစ်ကို။ စေ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့ ။ ပ။

အလဗ္ဘိတိ လဘော။ ယံ စိဝရံ၊ ကို။ အလဗ္ဘိ၊ ရအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
တံ စိဝရံ၊ သည်။ လဘော၊ မည်၏။ အလဗ္ဘိ ပုဒ်ကား ကမ္မရုပ်တည်း။
အဇ္ဇတနီ အတ္တနောပုဒ် အာဝိဘတ်ကို ပရဿပုဒ်ပြန်၍ အလဗ္ဘိရှိသည်။
လဘမာတ်နောင် အပစ္စည်းကား ပုလ္လိင်၌ ဖြစ်သောကြောင့် စိဝရံ
ဟူသော ဝစ္စကို မငဲ့ဘဲ လဘောဟု ပြီးသည်။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-ကပ္ပပိန္နုမထိုးသော သင်္ကန်း၏အဖြစ်၊ ၂-သင်္ကန်း
ပျောက်ခြင်း စသည်၏မရှိခြင်း၊ ၃-ဝတ်ခြင်း၊ ရှိခြင်း။

ဝိကပ္ပန သိက္ခာပဒ

(၁၀၈-၅၉) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ သ ဝါ၊ အား၎င်း။ ဘိက္ခု
နိယာဝါ၊ အား၎င်း။ သိက္ခမာနာယဝါ၊ သိက္ခာမာန်အား၎င်း။ သာမဏေရဿ
ဝါ၊ အား၎င်း။ သာမဏေရိယာဝါ၊ သာမဏေမအား၎င်း။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။
စိဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ဝိကပ္ပေတွာ၊ “ဣမံစိဝရံ တုယံ ဝိကပ္ပေမိ” ဟု ဝိကပ္ပနာပြု၍။
အပ္ပစ္စုဒ္ဓါရဏံ၊ ပစ္စုဒ္ဓိရှိမပြုဘဲ။ ဝါ၊ “မယံ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ
ယထာပစ္စယံ ကရောဟိ” ဟု ဝိပုကနာ မပြုဘဲ။ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့ ။ ပ။

ပစ္စုဒ္ဓိရှိသည် အဓိဋ္ဌာန်ချသော ပစ္စုဒ္ဓိရှိ၊ ဝိကပ္ပနာပြန်သော ပစ္စုဒ္ဓိရှိ-
ဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် ဤ၌ ဝိကပ္ပနာပြန်သောပစ္စုဒ္ဓိရှိမည်၏။

အလျားတတောင့်ထွာ၊ အနံတထွာ လက်ခြောက်သစ်ရှိသော သင်္ကန်းသည် အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝိကပ္ပနာ လောက်၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-ကိုယ်တိုင် ဝိကပ္ပနာပြုသော သင်္ကန်းကို ပစ္စုဒ္ဓါရ် မပြုခြင်း၊ ၂-ဝိကပ္ပနာလောက်သောအဖြစ်၊ ၃-သုံးဆောင်ခြင်း။

စိဝရာဒိ အပနိဓာန သိက္ခာပဒ

(၁၀၉-၆၀) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ အန္တမသော၊ ဖြင့်။ ဟဿ-ပေက္ခာပိ၊ ရယ်မြူးလို၍လည်း။ ဘိက္ခုဿ၊ ၏။ ပတ္တံဝါ၊ အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော သပိတ်ကို၎င်း။ စိဝရံ ဝါ၊ ဝိကပ္ပနာလောက်သောသင်္ကန်းကို၎င်း။ နိဿိဒနံ ဝါ၊ နိဿိဒ်ကို၎င်း။ သူစိဿရံ ဝါ၊ အပ်ကျည်ကို၎င်း။ ကာယဗန္ဓနံ ဝါ၊ ခါးပန်းကို၎င်း။ အပနိဓေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း ဝှက်ငြားအံ့။ အပနိဓာပေယျ ဝါ၊ သူ့ကို မူလည်း ဝှက်စေငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ၁-ပဉ္စင်း၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သပိတ် စသည်ကို ဝှက်ခြင်း၊ ဝှက်စေခြင်း။ ၂-ညှဉ်းဆဲလိုခြင်း၊ ရယ်မြူးလိုခြင်း။ သုရာပါနဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၇-သပ္ပါဏကဝဂ်

သဒ္ဓိစ္စ သိက္ခာပဒ

(၁၁၀-၆၁) ဿာ ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သဒ္ဓိစ္စ၊ သတ္တဝါဟူသောအမှတ်နှင့် တကွ သတ်လိုသော စေတနာဖြင့် လုံ့လပြု၍။ ပါဏံ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော သတ္တဝါကို။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ ဝေါရောပေယျ၊ အံ့။ ပ။

သပ္ပါဏက သိက္ခာပဒ

(၁၁၁-၆၂) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ သောက်သဖြင့် သေလတ္တံ့ဟု သိလျက်။ သပ္ပါဏကံ၊ ပိုးရှိသော။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ပရိဘုဠေယျ၊ အံ့။ ပ။

ဥက္ကောဋန သိက္ခာပဒ

(၁၁၂-၆၃) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ လျက်။ ယထာဓမ္မံ၊ အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှာ ဟောတော်မူအပ်သော တရား

အားလျော်စွာ။ နိဟတာဓိကရဏံ၊ ငြိမ်းလေပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို။
ပုနကမ္မာယ၊ တဖန် ကံ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ ဥက္ကောဋေယျ-ဥစ္စာလေယျ၊
လှုပ်ချောက်ငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-ယထာဓမ္မနိဟတ အဖြစ်၊ ၂-သိခြင်း၊ ၃-လှုပ်
ချောက်ခြင်း။

ဒုဗ္ဗလ သိက္ခာပဒ

(၁၁၃-၆၄) ယော ပန ဘိက္ခုသညံ။ ဇာနိ-ဇာနန္တော၊ လျက်။
ဘိက္ခုဿ၊ ဤ။ ဒုဗ္ဗလံ၊ ရုန့်ရင်းသော။ အာပတ္တိံ၊ သံဃာဒိသိသ် အာပတ်ကို။
ပဋိစ္စာဒေယျ၊ ဖုံးလွှမ်းငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ၁-ပဉ္စင်း၏ ဒုဗ္ဗလအာပတ်ကို သိခြင်း၊ ၂-ဖုံးလွှမ်း
လိုသဖြင့် မကြားအံ့ဟု ဝန်ချခြင်း။

ဦန ဝိသတိဝဿ သိက္ခာပဒ

(၁၁၄-၆၅) ယော ပန ဘိက္ခုသညံ။ ဇာနိ-ဇာနန္တော၊ လျက်။
ဦနဝိသတိဝဿံ၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။
ဥပသမ္မာဒေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ သော စ ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပဉ္စင်း
ခံအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အနုပသမ္ပန္တော၊ ပဉ္စင်းမဖြစ်။ တေစ ဘိက္ခု၊
ထိုကာရက ရဟန်း တို့သည်လည်း။ ဂါရယှာ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ကုန်၏။
တသ္မိံ၊ ထိုဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၌။ ဣဒံပါစိတ္တိယံ၊ ဤပါစိတ် အာပတ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်ခြင်း၊ ၂-မပြည့်ဟုအမှတ်
ရှိခြင်း၊ ၃-ပဉ္စင်းခံခြင်း။

ထေယျသတ္တ သိက္ခာပဒ

(၁၁၅-၆၆) ယော ပန ဘိက္ခုသညံ။ ဇာနိ-ဇာနန္တော၊ လျက်။
ထေယျသတ္တန၊ ကင်းကိုရှောင်လွှဲလိုသော ခိုးသူကုန်သည်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
သံဝိဓာယ၊ တိုင်ပင် ညီညွတ်၍။ ဧကဒ္ဓါနမဂ္ဂံ၊ တကြောင်းတည်းသောအခွန်
ရှည်သော ခရီးသို့၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းအခွန်ရှည်သောခရီးသို့။ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊
အံ့။ အန္တမသော၊ ဖြင့်။ ဂါမန္တရမ္ပိ၊ သို့လည်း။ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-ခိုးသူကုန်သည်၏အဖြစ်၊ ၂-သံခြင်း၊ ၃-တိုင်ပင်ခြင်း၊ ၄-မချွတ်ယွင်းသဖြင့် သွားခြင်း။

သံဝိဇာန သိက္ခာပဒ

(၁၁၆-၆၇) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ မာတုဂါမေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သံဝိဇာယ၊ ရှိ။ ကေဒ္ဓါနမဂ္ဂံ၊ သို့။ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ အံ။ အန္တမသော၊ ဖြင့်။ ဂါမန္တရမ္ပိ၊ သို့လည်း။ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ အံ။ ပ။

အရိဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၁၁၇-၆၈) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ “ယထာယေန ပကာရေန၊ အကြင်သို့သောအပြားအားဖြင့်။ အန္တရာယိကာ၊ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန် စျာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ယေ ဣမေ ဓမ္မာ၊ အကြင် မေထုန ပဋိသေဝန တရားတို့ကို။ အန္တရာယိကာ၊ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန် စျာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုမေထုန ပဋိသေဝန တရားတို့သည်။ ပဋိသေဝတော၊ မှီဝဲသောရဟန်းအား။ အန္တရာယာယ၊ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန် စျာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှာ။ နာလံအသမတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ တထာ- တေန ပကာရေန၊ ထိုသို့သောအပြားအားဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ အဟံ၊ သည်။ အာဇာနာမိ၊ သိ၏။” ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ မြင်ကုန်ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ၏။ “အာယသ္မာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဝစ၊ မဆိုလင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ မာ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ မစွပ်စွဲလင့်။ ဘဂဝတော၊ အား။ အဗ္ဘက္ခာနံ၊ စွပ်စွဲခြင်းသည်။ နဟိ သာဓု၊ မကောင်း သည်သာတည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ နဟိ ဝဒေယျ၊ ဟောတော်မူရာသည်သာတည်း။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အနေကပရိယာယေန၊ များစွာသော အကြောင်းဖြင့်။ အန္တရာယိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အန္တရာယိကာ၊ ကုန်၏ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဋိသေဝတော၊ အား။ အန္တရာယာယ၊ ငှာ။ အလဉ္စပန-သမတ္တာဝေ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်သာ

လျှင်တည်း”။ ဣတိ သို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ဧ။ ဝေဉ္စ၊ လျှင်။
ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ဝုစ္စမာနော၊ သော်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ တထေဝ၊
လျှင်။ ပဂ္ဂဏေယျ၊ မြဲမြံစွာ ယူငြားအံ့။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။
ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ တဿ၊ ထိုအယူကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ စွန့်ခြင်းငှာ။
ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်တိုင်အောင်။ သမနုဘာသိတဗ္ဗော၊ ဧ။ ယာဝတတိယံ၊
သုံးကြိမ်တိုင်အောင်။ သမနုဘာသိယမာနော၊ သော်။ တံ၊ ထိုအယူကို။ စေ
ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိ ဧတံ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊ သည်။ ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊
ဧ။ ကုသလံ-အနုဝဇ္ဇံ၊ မရှိ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

ပဉ္စာနန္တရိယကံသည် ကမ္မန္တရာယ်၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည် ကိလေသန္တရာယ်၊
အဟိတ်ပဋိသန္ဓေသည် ဝိပါကန္တရာယ်၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲခြင်းသည်
အရိယူပဝါဒန္တရာယ်၊ ပညတ်တော် မူသော သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူး
ခြင်းသည် ပညတ္တိဝီတိက္ကမန္တရာယ် မည်၏။ ဤ ၅-ပါးတို့တွင် ပညတ္တိ
ဝီတိက္ကမန္တရာယ်ကိုရည်၍ “ယထာ ယေမေ” စသည်ကို ဆိုအပ်၏။

ဆောင်။ ။ ကံ-ကိလေသ၊ ဝိပါက၊ ဝါဒ တိက္ကမာ။

နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်၊ မဂ်ဖိုလ်စျာန်၊ ၅-တန် အန္တရာ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-ဓမ္မကံ၏အဖြစ်၊ ၂-ဆုံးမခြင်း၊ ၃-မစွန့်ခြင်း။

ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂ သိက္ခာပဒ

(၁၁၈-၆၉) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဇာနိ-ဇာနန္တော၊ ဥက္ခိတ္တက
ရဟန်းအဖြစ်ကိုသိလျက်။ တထာဝါဒိနာ၊ ထိုသို့သော မိစ္ဆာအယူရှိသော။
အကတာနုဓမ္မေန၊ မပြုအပ်သော ဩသာရဏကံဟု ဆိုအပ်သော တရား
ရှိသော။ တံ ဒိဋ္ဌိ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူကို။ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇေန၊ မစွန့်သော။ ဘိက္ခုနာ၊
နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ သမ္ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊ တကွမူလည်း အာမိသသမ္ဘောဂ၊ ဓမ္မ
သမ္ဘောဂကိုပြုအံ့။ သံဝသေယျ ဝါ၊ တကွမူလည်း ကံကြီး၊ ကံငယ်ကိုပြုအံ့။
သဟ ဝါ သေယံ၊ တကွမူလည်း တမိုးတရံတည်းသောကျောင်း၌အိပ်ခြင်းကို။
ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-မသွင်းခြင်း၊ ၂-သိခြင်း၊ ၃-သမ္ဘောဂစသည်ကို
ပြုခြင်း။ -

ကဏ္ဍက သိက္ခာပဒ

(၁၁၉-၇၀) သမဏုဒ္ဓေသောပိ၊ သာမဏေသညလည်း။ ဧဝံ သို့။ စေ
 ဝဒေယျ၊ အံ။ “ယထာ-ယေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ အန္တရာယိကာ၊ ကုန်သော။
 ယေ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အန္တရာယိကာ၊ ကုန်၏ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဋိသေဝတော၊ အား။ အန္တရာယာယ၊
 ဌာ။ နာလံ-အသမတ္တာ၊ ကုန်။ တထာ-တေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 ဒေသိတံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ အာဇာနာမိ၊ ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 စေဝဒေယျ၊ အံ။ သော သမဏုဒ္ဓေသော၊ ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။
 ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ၏။ “အာဝုသော သမဏုဒ္ဓေသ၊
 ငါရှင် သာမဏေ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မာအဝစ၊ လင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ မာအပ္ပာစိက္ခံ၊ လင့်။
 ဘဂဝတော၊ အား။ အပ္ပက္ခာနံ၊ သည်။ နဟိ သာဓု၊ တည်း။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နဟိဝဒေယျ၊ သာတည်း။ အာဝုသော သမဏုဒ္ဓေသ၊
 ဏေ။ အနေကပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ အန္တရာယိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။
 အန္တရာယိကာ၊ ကုန်၏ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ ပဋိသေဝတော၊ အား။ အန္တရာယာယ၊ ဌာ။ အလဉ္စပန-သမတ္တာဝေ၊
 တည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ၏။ ဧဝံ၊ လျှင်။ ဘိက္ခုဟိ၊
 ရဟန်းတို့သည်။ ဝုစ္စမာနော၊ သော်။ သော သမဏုဒ္ဓေသော၊ သည်။
 တဒထဝ၊ လျှင်။ ပဂ္ဂဏေယျ၊ အံ။ သော သမဏုဒ္ဓေသော၊ ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊
 ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ၏။ “အာဝုသော
 သမဏုဒ္ဓေသ၊ ဏေ။ အဇ္ဇတဂ္ဂေယနေကို အစပြု၍။ တေ-တယာ၊ သင်သည်။
 သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ သတ္တာ၊ ဆရာဟူ၍။ နစေဝ အပဒိသိ-
 တဗ္ဗော၊ မညွှန်းအပ်သည်သာတည်း။ အညေ၊ သင်မှတပါးကုန်သော။ ယမ္ပိစ
 သမဏုဒ္ဓေသ၊ အကြင် သာမဏေတို့သည်လည်း။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဒိရတ္တတိရတ္တံ၊ နှစ်ည၌ သုံးည၌ပတ်လုံး။ သဟသေယျ၊ တမိုးတရံ
 တည်းသောကျောင်း၌ တကွအိပ်ခြင်းကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ သာပိ သဟ
 သေယျာ၊ ထိုတမိုးတရံတည်းသော ကျောင်း၌ တကွအိပ်ခြင်း သည်လည်း။
 တေ၊ အင်အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ သာပိ သဟသေယျာ၊ ကိုလည်း။ တေ၊
 အား။ ဝါ၊ တေ-တယာ၊ နှင့်တကွ။ နတ္ထိ-န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ပိရေ-အမာမကာ

မမြတ်နိုးအပ်သော သာမဏေ။ စရ၊ပြေးရှာလေလော့။ဝိနဿ၊ ပျောက်ပျက်လေလော့”။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဝစနီယော၊သည်။ အဿ၊၏။ ယော ပန ဘိက္ခု၊သည်။ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊လျက်။ တထာ နာသိတံ၊ ထိုသို့သော ဒဏ္ဍကမ္မ နာသနဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သော။ သမဏုဒ္ဓေသံ၊ကို။ ဥပလာပေယျဝါ၊သင်္ကန်းသပိတ် ပရိက္ခရာ ပေးအံ့၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာ သင်အံ့ဟူ၍လည်း ဖြားယောင်းငြားအံ့။ ဥပဋ္ဌာပေယျ ဝါ၊ ဝတ်ကြီး၊ဝတ်ငယ်ကို သာယာ သဖြင့်လည်း လုပ်ကျွေးစေ ငြားအံ့။ သမ္ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊ တက္ကမူလည်း သုံးဆောင် ငြားအံ့။ သဟဝါသေယံ၊မူလည်း။ ကပ္ပေယျ၊အံ့။ပ။

သပ္ပါဏကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

ဂ-သဟဓမ္မိကဝဂ်

သဟဓမ္မိက သိက္ခာပဒ

(၁၂၀-၇၁) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ သဟဓမ္မိကံ-သဟဓမ္မိကေန၊ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်။ ဝုစ္စမာနေ၊ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဧဝံ၊ဤသို့။ ဝဒေယျ၊၏။ “အာဝုသော၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ အညံ၊ သင်တို့မှ တပါးသော။ ဗျတ္တံ၊ လိမ်မာသော။ ဝိနယဓရံ၊ ဝိနည်းကိုဆောင်သော။ ဘိက္ခု၊ကို။ န ပရိပုစ္ဆံ၊မိ၊ မမေးရသေး။ တာဝ၊ ထိုမမေးရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ ဧတသ္မိံ သိက္ခာပဒေါ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌။ န သိက္ခိဿာမိ၊ မကျင့်အံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ရဟန်းတို့။ သိက္ခမာနေ၊ကျင့်လိုသော။ ဘိက္ခုနာ၊သည်။ အညာတဗ္ဗံ၊သိအောင်ပြုအပ်၏။ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊တဖန်တလဲလဲမေးအပ်၏။ ပရိပဉ္စိတဗ္ဗံ၊ အဖန်တလဲလဲ စဉ်းစား နှိုင်းချိန်အပ်၏။ အယံ၊ ဤသိအောင်ပြုခြင်း စသည်သည်။ တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌။ သာမိစိ၊တည်း။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။၁-ပဉ္စင်း၏ ပညတ်တော်ဖြင့် ဆိုခြင်း၊ ၂-မကျင့်လိုသဖြင့် ဤသို့ဆိုခြင်း။

ဝိလေခန သိက္ခာပဒ

(၁၂၁-၇၂) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ပါတိမောက္ခေ၊ ပါတိမောက်ကို။ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊ ဆိုမြက်ရွတ်အံ ပြန်လှန်သုံးသပ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ အံ။ ခုဒ္ဓါနုခုဒ္ဓကေဟိ၊ ငယ်ကုန် အလွန်ငယ်ကုန်သော။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေဟိ၊ ရွတ်အံ သရဇ္ဈာယ် အပ်ကုန်သော။ ဣမေဟိ သိက္ခာပဒေဟိ၊ ဤသိက္ခာပုဒ် တို့ဖြင့်။ ကိံ ပန ပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ယာဝဒေဝ၊ ရွတ်အံ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းဖြစ်သမျှ ကာလ အပိုင်းအခြားတိုင်အောင်လျှင်။ ကုက္ကုစ္စာယ၊ အပ်သလော မအပ်သလောဟု အလို့လို့ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဝိဟေသာယ၊ ပင်ပန်း ခြင်းငှာ။ ဝိလေခါယ၊ နှလုံးအရေးအကြောင်းဖြစ်ခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန် ၏။ ဝါ၊ ကုက္ကုစ္စာယ၊ ငှာ။ ဝိဟေသာယ၊ ငှာ။ ဝိလေခါယ၊ ငှာ။ ယာဝဒေဝ၊ အလွန်လျှင်။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခာပဒ ဝိဝဏ္ဏကေ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ၁-ကဲ့ရဲ့ လိုခြင်း၊ ၂-ပဉ္စင်း၏ အထံ၌ သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့ခြင်း။

မောဟန သိက္ခာပဒ

(၁၂၂-၇၃) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ အန္တဒ္ဓမာသံ၊ လခွဲတိုင်း။ ပါတိ-
မောက္ခေ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊ ဥပုသ်ပြုခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပြအပ်သည်
ရှိသော်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ အံ။ “ဣဒါနေဝ ခေါ၊ ယခုအခါ၌သာလျှင်။ အဟံ၊
သည်။ ဇာနာမိ၊ ၏။ အယမ္ဗိဓမ္မော၊ ဤတရားသည်လည်း။ သုတ္တာဂတောကိရ၊
ပါတိမောက်၌ လာသတတ်။ သုတ္တပရိယာပန္နော ကိရ၊ ပါတိမောက်၌အကျိုး
ဝင်သတတ်။ အန္တဒ္ဓမာသံ၊ တိုင်း။ ဥဒ္ဓေသံ၊ သရုပ် အားဖြင့် ပြအပ်သည်၏
အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆတိ ကိရ၊ ရောက်သတတ်”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ အံ။
တံဘိက္ခု၊ ထိုမှိုက်ပောင်မှုသောရဟန်းကို။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ ဘိက္ခု၊
တို့သည်။ စေ ဇာနေယျ၊ အကယ်၍ သိကုန်ငြားအံ့။ ကထံ ဇာနေယျ၊ အသို့
သိကုန်ရာသနည်း။ “ပါတိမောက္ခေ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။
ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ ဤမှိုက်ပောင်မှုသောရဟန်းသည်။ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်
သုံးကြိမ်။ နိသိန္နပုဗ္ဗံ၊ ရှေးအခါပါတိမောက်ပြရာအရပ်၌နေဘူးပြီ”။ ဣတိ၊ သို့။

စေဇာနေယျ၊ အံ။ တတော ယေဝ၊ ထိုသို့သုံးကြိမ်သိပြီးဖြစ်သောကြောင့်သာ
လျှင်။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုမှိုက်ယောင်မှုသောရဟန်းအား။ အညာဏကေန၊
မှိုက်ယောင်မှုကာမျှဖြင့်။ မုတ္တိ၊ အာပတ်မှလွတ်ခြင်းသည်။ န စ အတ္ထိ၊ မရှိ
သည်သာတည်း။ ဘိယျော၊ သုံးကြိမ်ထက်အလွန်။ နိသိန္နပုဗ္ဗတာယ၊ နေဘူး
သည်၏အဖြစ်၌။ ဝါဒေါ၊ အာပတ်မှလွတ်၏ဟုဆိုဘွယ်သည်။ ကောပနအတ္ထိ၊
အတိမှာရှိအံ့နည်း။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာတည်း။ တတ္ထ တသ္မိံ အနာစာရေ၊
ထိုမကျင့်အပ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းကြောင့်။ ယဉ္ဇ အာပတ္တိံ၊ အကြင်အာပတ်သို့
လည်း။ အာပန္နောရောက်၏။ တဉ္ဇ အာပတ္တိံ၊ ထိုအာပတ်ကိုလည်း။ သော
ဘိက္ခု၊ ကို။ ယထာဓမ္မော၊ ဟုတ်မှန်သော သဘော စောဒနာသာရဏာဝိနည်း
တည်တိုင်း။ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပြုစေအပ်၏။ ဥတ္တရိစ၊ ထိုထက်အလွန်လည်း။
အဿ၊ ထိုမှိုက်ယောင်မှုသောရဟန်းအား။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ တဿ-တေ၊
ထိုသင်အား။ အလာဘာ၊ လူ၏အဖြစ်ကိုအရမတော်။ တဿ-တေ၊ အား။ ဒုလ္လဒ္ဓံ၊
ရဟန်း၏အဖြစ်ကိုမကောင်းသဖြင့်ရအပ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ယံ-
ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ပါတိမောက္ခေ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊ သော်။
သာဓကံ၊ ကောင်းစွာ။ အဋ္ဌိံ ကတံ၊ အလိုရှိသည်ကိုပြု၍။ နမနသိကရောသိ၊
နှလုံးမသွင်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ နိန္ဒိတံ၊ ကဲ့ရဲ့၍။
မောဟော၊ မှိုက်ရာသို့။ အာရောပေတဗ္ဗော၊ ဥတ္တိဒုတိယကံဖြင့်တင်အပ်၏။
မောဟနကေ၊ မောဟာရောပနကံကိုပြုပြီးသည်ရှိသော်။ တသ္မိံ၊ ထိုမှိုက်ယောင်
မှုသောရဟန်း၌။ ဣဒံ ပါစိတ္တိယံ၊ ဤပါစိတ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

“တိဋ္ဌဂါဒီနံ အညပဒတ္ထေဌာနေ ကာလေဝါ၊ တိဋ္ဌန္တိဂါဝေါအသ္မိံဌာနေ
ကာလေဝါတိ တိဋ္ဌဂုဝဟန္တိ ဂါဝေါအသ္မိံဌာနေ ကာလေဝါတိ ဝဟဂု၊
ခလေ ယဝံ အသ္မိံ ကာလေတိ ခလေ ယဝံ၊ ဣစ္စာဒိ” ဟူသောပရိဘာသာ
ဥဒါဟရုဏ်တို့တွင်ခလေယဝံ-၌ ဌာနဖြစ်သောခလ-သဒ္ဓါသည်သမာသ်
ပုဒ်ဖြစ်၍၊ အသ္မိံ ကာလေဟူသောအခါကာလသာအညပုဒ်ဖြစ်သကဲ့သို့၊
နိသိန္နပုဗ္ဗံ ဟူသောပုဒ်၌ ကာလအနက်ရှိသော ပုဗ္ဗသဒ္ဓါသည် သမာသ်
ပုဒ်ဖြစ်၍ ပါတိမောက္ခေဌာနသာ အညပုဒ်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်
“နိသိဒ္ဓိတ္တာတိနိသိန္နော၊ နိသိန္နောပုဗ္ဗေ အသ္မိံ ပါတိမောက္ခေဌာနေ

တိ နိသိန္နပုဗ္ဗံ”ဟု ဌာန အညပဒတ္တ အဗျယိဘောသမာသံပြု။ နိသိန္နပုဗ္ဗံ အဖြစ်ကိုဆိုသဖြင့် သုတပုဗ္ဗအဖြစ်သည်ပြီး၏။ ထို့ကြောင့် ဤနိသိန္နပုဗ္ဗံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်ပင် ဇာနနာကာရကို ပြခြင်းပြီး၏။ ယင်းသို့ ပြီးသော်နိသိန္နပုဗ္ဗ၏အရ ပုဂ္ဂလ ကာလ ဌာန သုတိကိုပင် ထင်စွာပြုတော် မူခြင်းငှာ၊ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤတွင် ဣမိနာ ဘိက္ခုနာဖြင့် နိသိန္န၏ အရကို ပြ၏။ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ ဟူသော ကာလဝန်ဖြင့် ပုဗ္ဗ၏အရ ကာလကိုပြ၏။ ပါတိ မောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ ပုဒ်တို့တွင် ဥဒ္ဓိဿမာနေ ဟူသော ဌာနီဖြင့် အသို့ ပါတိမောက္ခေဒွေသ ဌာနေ ဟူသော ဌာန အညပဒတ္တကိုပြ၏။ ပါတိမောက္ခေ ဟူသော သောတဗ္ဗဓမ္မဖြင့် သုတပုဗ္ဗအဖြစ်ကို ပြ၏။ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၏ နောက်၌ ရှိသင့်သော ဇာနနာကာရ ဇောတက ဣတိ သဒ္ဓါသည် အဌာန ပယုဂ်အားဖြင့် ကော ပန ဝါဒေါ ဘိယျော၏ နောက်၌ နေသတည်း။ ဤ ကော ပန ဝါဒေါ ဘိယျော ပုဒ်ကိုကား ဒုတ္တိက္ခတ္တံပုဒ်နှင့် သဒ္ဓါအားဖြင့် နီးပါးစပ်လျဉ်းသောကြောင့် ဤ၌ ဟောတော်မူသည်။ အနက်အားဖြင့်ကား န စ တဿ ဘိက္ခုနော အညာဏကေန မုတ္တိ အတ္တိ ၏ နောက်၌ သမ္ဗုဒ္ဓိရမည်။ ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီ၌ “ပါဠိယံ ကော ပန ဝါဒေါ ဘိယျောတိ တေဟိ အညေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဒုတ္တိဝါရတော ဘိယျောပိ ဝိတ္ထာရေန ဥဒ္ဓိသိယမာနေ ပါတိမောက္ခေ နိသိန္နပုဗ္ဗတာ အတ္တိ စေ တတ္ထ ကိမေဝ ဝတ္တဉ္စ၊ အာပတ္တိ မောက္ခော နတ္ထိဝေတိ အဓိပ္ပာယော”ဟု မိန့်၏။ ဤ၌ အာပတ္တိ မောက္ခော နတ္ထိဝေ ဖြင့် မုတ္တိ အတ္တိ၏ နောက်၌ သမ္ဗုဒ္ဓိသင့်သည်ကို သိစေ၏။ ဤအရာများကား အလွန်သိမ်မွေ့စွာ၏။ အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ၁-မောဟာရောပန ကံပြုခြင်း၊ ၂-မိုက်လိုခြင်း၊ ၃-သုံးကြိမ် နာဘူးခြင်း၊ ၄-မိုက်ခြင်း။

ပဟာရ သိက္ခာပဒ

(၁၂၃-၇၄) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍။ အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍။ ပဟာရံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ ဒဒေယျ၊ ပေးငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-အမျက်ထွက်ခြင်း၊ ၂-လွတ်လိုခြင်း၏ မရှိခြင်း၊
 ၃-ပဉ္စင်းအား ပုတ်ခတ်ခြင်း။
 ရဟန်းကို ပုတ်ခတ်လျှင် ပါစိတ်၊ လူ့သမဏေ၊ တိရစ္ဆာန်၌ ဒုက္ခ၌။
 “သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပါရာဇိကသဒိသာနိ၊ ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနံ” ။ ကင်္ခါ။
 ပဌမပါရာဇိကသည် အနာဏတ္တိကဖြစ်၍ သူတပါးကို စေခိုင်းခြင်း
 ကြောင့် အာပတ်မသင့်။ ။ “ဘိက္ခု ပန အာဏာပေန္နော အကပ္ပိယ
 သမာဒါနာပတ္တိတော န မုစ္စတိ” ။ ကင်္ခါ။ ရဟန်းကို စေခိုင်းလျှင်
 မအပ်သည်ကို ဆောက်တည်စေသော် ဒုက္ခ၌မလွတ်။ သာမဏေတို့အား
 လည်း သုက္ကဝိဿဋ္ဌိစသော လောကဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်များကို ဆုံးမအပ်သော
 ကြောင့် သာမဏေကိုလည်း မစေခိုင်းအပ်။ သာမဏေ တို့လည်း
 မလွန်ကျူးအပ်။ ထို့ကြောင့် ရှေးဆရာတို့သည် တပည့်သူငယ်တို့ကို
 အချင်းချင်း ဆုံးမစေကုန်၏။

တလသတ္တိက သိက္ခာပဒ

(၁၂၄-၇၅) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။ ကုပိတော၊ ၍။
 အနတ္တမနော၊ ၍။ တလသတ္တိကံ၊ လက်ဝါးပြက်ကို။ ဥဂ္ဂိရေယျ၊ မိုးငြားအံ့။ ပ။
 အင်္ဂါ ရှေးနည်း ၃-ပါး။

အမူလက သိက္ခာပဒ

(၁၂၅-၇၆) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အမူလကေန၊ မြင်ခြင်း
 ကြားခြင်း၊ ရှိရှိခြင်းအရင်းမရှိသော။ သံဃာဒိသေသေန၊ ဖြင့်။ အနုဒ္ဓံသေယျ၊
 စွပ်စွဲနိုင်စက်ဖျက်ဆီး စောဒနာငြားအံ့။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၍။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ၁-ပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊ ၂-သံဃာဒိသိသ်၏ အမူလက
 အဖြစ်၊ ၃-စောဒနာခြင်း၊ ၄-ထိုခဏသိခြင်း။

သဉ္စိစ္စ သိက္ခာပဒ

(၁၂၆-၇၇) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။ သဉ္စိစ္စ၊
 မချမ်းသာစေလိုသော စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍။ ကုက္ကုစ္စံ၊ အလို့လိုကို။ ဥပ္ပါ-
 ဒေယျ၊ ဖြစ်စေငြားအံ့။ “ဣတိ-ဣမိနာ ဥပ္ပါဒနေန၊ ဤသို့ ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။
 အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ မုဟုတ္တမ္ပိ၊ တခဏမျှလည်း။ အဖာသု၊ မချမ်းသာခြင်း

သည်။ဘဝိဿတိ၊ဖြစ်လတ္တံ့။”။ဣတိ-ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလို ဖြင့်။ တေဒေဝ၊ ထိုမချမ်းသာ ဇေလိခြင်းကိုသာလျှင်။ ပစ္စယံကရိတု၊ ဤ။ အနညံ၊ အကြောင်းတပါးမရှိဘဲ။ကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေယျ၊အံ့။ပ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-ပဉ္စင်း၏ အဖြစ်၊ ၂-မချမ်းသာ ဇေလိခြင်း၊ ၃-ကုက္ကုစ္စကို ဖြစ်စေခြင်း။

ဥပဿုတိ သိက္ခာပဒ

(၁၂၇-၇၈) ယောပနဘိက္ခု၊သည်။ ဘဏ္ဍနဇာတာနံဖြစ်သော တိုးတိုး တိုင်ပင်ခြင်းရှိကုန်သော။ ကလဟဇာတာနံ၊ ဖြစ်သောခိုက်ရန်ရှိကုန်သော။ ဝိဝါဒါပန္နာနံ၊ ငြင်းခုံခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ဥပဿုတိ၊ ထိုသူတို့စကားကို ကြားကောင်းရာအရပ်သို့ကပ်၍။ ဝါ၊ ကြားကောင်းသော အရပ်၌။ တိဋ္ဌေယျ၊ ရပ်ငြားအံ့။ “ယံ ဝစနံ၊ အကြင် စကားကို။ ဣမေ ဤရဟန်းတို့သည်။ ဘဏိဿန္တိ၊ ဆိုကုန်လတ္တံ့။ တံ ဝစနံ၊ကို။ သောဿာမိ၊ နားထောင်အံ့”။ဣတိ မနသိကတု၊၍။ တေဒေဝ၊ထိုရဟန်းတို့တိုင်ပင်သော စကားကို ကြားလိုခြင်းကိုသာလျှင်။ ပစ္စယံ ကရိတု၊ ဤ။ အနညံ၊ ဘဲ။ တိဋ္ဌေယျ၊အံ့ ။ပ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-ပဉ္စင်း၏ အဖြစ်၊ ၂-စောဒနာလိုခြင်း၊ ၃-နား ထောင်ခြင်း။

ကမ္မပဒ္ဓိဗာဟန သိက္ခာပဒ

(၁၂၈-၇၉) ယော ပန ဘိက္ခု၊သည်။ဓမ္မိကာနံ၊ ဟုတ်မှန်သောသဘော စောဒနာသာရဏာဝိနည်း၊ ဥ တ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ အပလောကနကံ၊ ဥတ္တိကံ၊ ဥတ္တိဒုတိယကံ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကံတို့အား။ ဆန္ဒ၊ ဆန္ဒကို။ ဒတု၊ပေးပြီး၍။ပစ္စာ၊နောက်မှ။ခိယနဓမ္မ၊ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊အံ့ ။ပ။

ပဉ္စဌာနံ ပလောကနံ၊ ဥတ္တိ စ နဝဌာနကံ။
ဒုတိယဉ္စ စတုတ္ထဉ္စ၊ သတ္တဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

အပလောကနံ၊ အပလောကနကံသည်။ ပဉ္စဌာနံ၊ ငါးဌာနသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဥတ္တိစ၊ဥတ္တိကံသည်ကား။ နဝဌာနကံ၊ ကိုးဌာနသို့ရောက်၏။

ဒုတိယဉ္စ၊ ဥတ္တိဒုတိယကံသည၎င်း။ စတုတ္ထဉ္စ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကံသည၎င်း။
သတ္တဋ္ဌာနာနိ၊ ခုနစ်ဋ္ဌာနတို့ကို။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။

ဆောင်။ ။ ပန် ငါးဋ္ဌာန၊ ဥတနဝ၊ ကြွင်းမှ ခုနစ်ဋ္ဌာန။

ဩသာရဏံ နိဿာရဏံ၊ ဘဏ္ဍု ပြဟ္မဉ္စ လက္ခဏံ။
ပဉ္စဋ္ဌာနံ ပလောကနံ၊ အဝန္တိယာဒိ လက္ခဏံ။

ဩသာရဏံ၊ ဒဏ္ဍကမ္မ နာသနဖြင့် ဖျက်ဆီး အပ်သော သာမဏေကို
သွင်းခြင်း။ နိဿာရဏံ၊ ကဏ္ဍက သာမဏေကဲ့သို့သော သူကို ဒဏ္ဍကမ္မ
နာသနဖြင့်နှင်ထုတ်ခြင်း။ ဘဏ္ဍု၊ ရှင်အဖြစ်ကိုငဲ့သောသူ၏ဆံရိတ်ခြင်းကို
ပန်ခြင်း။ ပြဟ္မဉ္စ၊ နှုတ်ကြမ်းသောရဟန်းကို မဆိုဆုံးမအပ်ဟု ပြဟ္မဒဏ်
ထားခြင်း။ လက္ခဏံ၊ ကံဟူ၍သာလျှင် မှတ်အပ်သော ကမ္မလက္ခဏာ။
ဣတိ၊ သို့။ အပလောကနံ၊ သည်။ ပဉ္စဋ္ဌာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။ အဝန္တိယာဒိ၊
ဘိက္ခုနီမတို့ ပြုအပ်သော အဝန္တိယကံ စသည်သည်။ လက္ခဏံ၊ ကမ္မ
လက္ခဏာမည်၏။

ဩသာ နိဿာ ဥပေါသထံ၊ ပဝါရဏဉ္စ သမ္မုတိ။
ဒါနဉ္စ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ ပစ္စုက္ခနု လက္ခဏံ။
ဥတ္တိကမ္မံ နဝဋ္ဌာနံ၊ တိဏေ တိဿောဝ လက္ခဏံ။

ဩသာ၊ ပဉ္စင်းလောင်းကိုသွင်းသော 'ဩသာရဏဉ္စ'။ နိဿာ၊ ဥပ္ပာ
ဟိက ဝိနိစ္ဆယ၌ ဓမ္မကထိကကိုထုတ်သော နိဿာရဏဉ္စ။ ဥပေါသထံ၊
ဥပုသ်ပြုခြင်းငှာထားသောဉ္စ။ ပဝါရဏဉ္စ၊ ပဝါရဏာပြုခြင်းငှာထား
သောဉ္စ။ သမ္မုတိ၊ ပဉ္စင်းလောင်းကိုဆုံးမခြင်းငှာ မိမိကိုယ်ကိုမိမိသမုတ်
ခြင်းစသောဉ္စ။ ဒါနဉ္စ၊ စွန့်အပ်သောသင်္ကန်းစသည်ကိုပေးသောဉ္စ။
ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ အာပတ်ကိုခံခြင်းငှာထားသောဉ္စ။ ပစ္စုက္ခနု၊ ပဝါရဏာ
ငင်သောဉ္စ။ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာဉ္စ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တိကမ္မံ၊ သည်။
နဝဋ္ဌာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။ တိဏေ၊ တိဏဝတ္ထာရကသမထ၌။ တိဿောဝ၊
သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဉ္စ စသောအားဖြင့် သုံးပါးသော ဥတတို့သည်သာ
လျှင်။ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာမည်၏။

ဆောင်။ ။အသွင်းအထုတ်၊ ဥပုသ် ပဝါ၊ သမုတ်ရာ၊ ပေးပါခံငင်လက်။
 ဥတ္တိကမ္ပံ၊ ကိုးဌာနံ၊ ရောက်ဟန် ယွင်းမကွက်။
 ဩဿ နိဿာ စ သမ္ပတိ၊ ဒါန မုဒ္ဓါရ ဒေသနာ။
 လက္ခဏံ ဒုတိယံ သတ္တ၊ တိဏမောဟာဒိ လက္ခဏံ။

ဩဿ၊ သပိတ်လှန်သဖြင့်သွင်းခြင်း။ နိဿာ စ၊ သပိတ်မွှေးကပ်သဖြင့် ထုတ်ခြင်း။ သမ္ပတိ၊ သိမ်သမုတ်ခြင်းကံစသောသမ္ပတိ။ ဒါနံ၊ ကထိန် သင်္ကန်း၊ မတကသင်္ကန်းကို ပေးခြင်း။ ဥဒ္ဓါရ၊ ကထိန် နုတ်ခြင်း။ ဒေသနာ၊ ကုဋ္ဌိရာ ကျောင်းရာကို ကြားခြင်း။ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုတိယံ၊ ဥတ္တိဒုတိယကံသည်။ သတ္တဌာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တိဏ- မောဟာဒိ၊ တိဏဝတ္ထာရကသမထ၌ ကမ္မဝါစာ၊ မောဟာရောပနစသည့် ကမ္မဝါစာသည်။ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာမည်၏။

ဆောင်။ ။ထုတ်သွင်းသမုတ်၊ ပေးနုတ်ကြားရာ၊ လက္ခဏာ၊ ရောက် လာသတ္တ၊ ဒုတိယ။

ဩဿ နိဿာ စ သမ္ပတိ၊ ဒါနံ နိဂ္ဂဟ ဘာသနံ။
 လက္ခဏံ စတုတ္ထံ သတ္တ၊ သမ္ပဒဗ္ဗာန လက္ခဏံ။

ဩဿ၊ တဇ္ဇနီယ စသော ခုနစ်ပါးသောကံ ငြိမ်းသဖြင့် သွင်းခြင်း။ နိဿာ စ၊ တဇ္ဇနီယစသော ခုနစ်ပါးသော ကံကို ပြုသဖြင့် ထုတ်ခြင်း။ သမ္ပတိ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒက သမ္ပတိ။ ဒါနံ၊ ပရိဝါသ်မာနတ်ပေးခြင်း။ နိဂ္ဂဟ၊ မူလာယ ပဋိကဿနဖြင့် နှိပ်ခြင်း။ ဘာသနံ၊ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တက၊ ရှစ်ပါးသော ယာဝတတိယက၊ အရိဋ္ဌ၊ စဏ္ဍကဋ္ဌ ဤတဆွဲတပါးသော သမနုဘာသန။ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာ။ ဣတိ၊ သို့။ စတုတ္ထံ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထ ကံသည်။ သတ္တဌာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ သမ္ပဒဗ္ဗာနံ၊ ဥပသမ္ပဒကံ၊ အဗ္ဗာန ကံသည်။ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာမည်၏။

ဆောင်။ ။အသွင်းအထုတ်၊ သမုတ်ပေးချက်၊ နှိပ်လျက်ဆုံးမ၊ လက္ခဏာ၊ ရောက်ထ သတ် စတုတ်။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-ဓမ္မကံ၊ ၂-ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ၃-ဆန္ဒပေး ပြီးလျက် ရှုတ်ချခြင်း။

ဆန္ဒ အဒတွာ ဂမန သိက္ခာပဒ

(၁၂၉-၈၀) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သံဃောဉ္စ။ ဝိနိစ္ဆယကထာယ၊ အဆုံးအဖြတ်စကားသည်။ ဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်လတ်သော်။ ဆန္ဒ၊ ကို။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ပက္ကမေယျ၊ ဖဲငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၆-ပါး။ ၁-အဆုံးအဖြတ် ဖြစ်ဆဲ၊ ၂-ဓမ္မကံ၊ ၃-ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ၄-သမာနသံဝါသကသိမ်၌ တည်ခြင်း၊ ၅-သမာန သံဝါသကအဖြစ်၊ ၆-ပျက်စေလိုသဖြင့် ဟတ္ထပါသ်ကိုစွန့်ခြင်း။

ဒုဗ္ဗလ သိက္ခာပဒ

(၁၃၀-၈၁) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သမဂ္ဂေန၊ ညီညွတ်သော။ သံဃေန၊ သံဃာနှင့် တကွ။ စိဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ဒတွာ၊ ပေးပြီး၍။ ပစ္စွာ၊ နောက်၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ယထာသန္နုတံ၊ အကြင် အကြင် ချစ်ကျွမ်းဝင် သဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော သူအား။ ဝါ၊ သူသို့။ သံဃိကံ၊ သံဃာ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော။ လာဘံ၊ လာဘ်ကို။ ပရိကာမေန္တိ၊ ညွတ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ခီယနဓမ္မံ၊ ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

သမ္မာ ထဝီယတိ ပသံသီယတိဟိ သန္နုတော၊ မိတ္တော။ သံ-ပုဗ္ဗော ထု-အဘိတ္ထဝေ၊ ကမ္မေ တော။ ယော ယော သန္နုတော ယထာသန္နုတံ၊ အံဝိဘတ္တိနမကာရန္တာ အဗျယိဘာဝါတိ သဿ အံ။ ပါတိမောက္ခဂဏ္ဍိ။ ကင်္ခါဉ္စလည်း “တဿ တဿာတိ အတ္ထော” ဟုမိန့်အပ်၏။ သ-ဝိဘတ်ကား စတုတ္ထိ၊ ကမ္မတ္ထဆဋ္ဌိ နှစ်ပါးသင့်၏။

ကုလပ္ပသာဒကာ နဂ္ဂေါ၊ ယော တယာ သန္နုတော မုနေ။

တာဒိသောဟံ မဟာဝီရ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သာသနေ-

ဟူသော ကာဠုဒါယီ အပဒါန်ဖြင့်လည်း သန္နုတောပုဒ် သင့်သည်ကို သိအပ်၏။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ၁-ပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊ ၂-ဓမ္မကံဖြင့် ရအပ်သော သမ္မုတိ ရှိခြင်း၊ ၃-သံဃာနှင့်တကွ ဝိကပ္ပနာလောက်သောသင်္ကန်းကို ပေးခြင်း၊ ၄-ရှုတ်ချခြင်း။

ပရိဏာမန သိက္ခာပဒ

(၁၃၁-၈၂) ယောပနဘိက္ခုသညံ။ ဇာနိ-ဇာနန္ဒောလျက်။ ပရိဏတံ၊
 ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်သံဃာသို့ညွတ်လေပြီးသော။ သံဃိကံ၊ သော။ လာဘံ၊ လာဘ်ကို။
 ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ သို့။ ပရိဏာမေယျ၊ အံ့။
 သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

၉-ရတနဝဂ်

အန္တပုရ သိက္ခာပဒ

(၁၃၂-၈၃) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သညံ။ ခတ္တိယဿ၊ မင်းမျိုး၌ဖြစ်သော။
 မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ၊ ထိပ်၌သွန်းအပ်သော အဘိသိက်ရှိသော။ ရညော၊ မင်း၏။
 အနိက္ခန္တရာဇကေ၊ မထွက်သောမင်းရှိသော။ အနိဂ္ဂတရတနကေ၊ မထွက်သော
 မိဖုရား ရတနာရှိသော။ သယနိသရေ၊ အိပ်ရာ ဟိုက်ခန်း၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။
 အပ္ပဋ္ဌိသံဝိဒိတော၊ မိမိလာသောအဖြစ်ကိုမပန်ကြားဘဲ။ ဣန္ဒြိလံ၊ တံခါးခုံကို။
 အတိက္ကာမေယျ၊ လွန်စေငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ ၁-မင်း၏အဖြစ်၊ ၂-အဘိသိက်သွန်းခြင်း၊ ၃-မင်း
 မိဖုရားနှစ်ပါး အခန်းမှမထွက်ခြင်း၊ ၄-မပန်ကြားခြင်း၊ ၅-တံခါးခုံကို
 လွန်ခြင်း။

ရတန သိက္ခာပဒ

(၁၃၃-၈၄) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သညံ။ ရတနံဝါ၊ ရတနာဆယ်ပါးကို
 ၎င်း။ ရတနသမ္မတံ ဝါ၊ ရတနာဟုသမုတ်အပ်သော အသုံးအဆောင်ကို၎င်း။
 အဇ္ဈာရာမာ ဝါ၊ အရံတွင်းကို၎င်း။ အဇ္ဈာဝသထာ ဝါ၊ တည်းခိုးရာ အိမ်ဇရပ်
 တွင်းကို၎င်း။ အညတြ-ဌပေတော၊ ဤ။ ဥဂ္ဂဏေယျ ဝါ၊ မိမိမူလည်း ကောက်ယူ
 ငြားအံ့။ ဥဂ္ဂဏာပေယျ ဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း ကောက်ယူစေငြားအံ့။ ပ။
 ဘိက္ခုနာ၊ သညံ။ ရတနံ ဝါ၊ ရတနာဆယ်ပါးကို၎င်း။ ရတနသမ္မတံ ဝါ၊ ကို၎င်း။
 အဇ္ဈာရာမေဝါ၊ ၌၎င်း။ အဇ္ဈာဝသထေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ဥဂ္ဂဟေတော ဝါ၊ မိမိကောက်
 ယူ၍၎င်း။ ဥဂ္ဂဟာပေတော ဝါ၊ စေ၍၎င်း။ “ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ သန္တကံ၊
 ဥစ္စာသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ သော၊ ထိုဥစ္စာရှင်သည်။ ဟရိဿတိ၊

ဆောင်လတ္တံ့။” ။ဣတိမနသိကတော၊၍ ။နိက္ခိပိတဉ္စ၊ထားအပ်၏။အယံ၊ ဤသို့ ထားခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုဒါယကာတို့ဥစ္စာမေ့ရစ်ရာ၌။သမိစိ၊ တည်း။

အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။၁-ခွင့်ပြုခြင်း၏မရှိခြင်း၊ ၂-သူတပါးဥစ္စာ၏ အဖြစ်၊ ၃-ဝိဿာသဂ္ဂါဟပံသုကူ ဟူသောအမှတ်၏ မရှိခြင်း၊ ၄-ကောက်ခြင်း၊ ကောက်စေခြင်း။

ဒိကာလ ဂါမပ္ပဝေသနံ သိက္ခာပဒ

(၁၃၄-၈၅) ယောပနဘိက္ခု၊သည်။တထာရူပ၊ထိုသို့သဘောရှိသော။ အစ္စာယိကာ၊ အဆောတလျင်ရှောင်တခင်ပြုအပ်သော။ကရဏီယာ၊ ပြုဘွယ် ကိစ္စကို။အညတြ-ဌပေတော၊၍ ။သန္တံ၊ထင်ရှားရှိသော။ဘိက္ခု၊ကို။အနာပုစ္ဆာ၊ “ဝိကာလေ ဂါမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆာမိ” ဟု မပန်မူ၍ ။ ဝိကာလေ၊နေလွဲသော အခါ၌။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။ ပဝိသေယျ၊ ဝင်ငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-ထင်ရှားရှိသောရဟန်းကိုမပန်ကြားခြင်း၊ ၂-ခွင့်ပြု ခြင်း၏ အကြောင်းမရှိခြင်း၊ ၃-နေလွဲသောအခါ ရွာဝင်ခြင်း။

သုစိဃရ သိက္ခာပဒ

(၁၃၅-၈၆) ယောပနဘိက္ခု၊သည်။အဋ္ဌိမယံဝါ၊အရိုးဖြင့်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်သော။ဒန္တမယံဝါ၊ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိသာဏမယံဝါ၊ သားချိုဖြင့်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။သုစိဃရံ၊အပ်ကျည်ကို။ ကာရာပေယျ၊ အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဘေဒနကံ၊ အပ်ကျည်ကိုခွဲခြင်းရှိသော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။၁-အပ်ကျည်၏အဖြစ်၊ ၂-အဋ္ဌိမယ စသည်၏အဖြစ်၊ ၃-မိမိအကျိုးငှာပြု၍၎င်း၊ပြုစေ၍၎င်း ရခြင်း။

မဇ္ဇဒိဌ သိက္ခာပဒ

(၁၃၆-၈၇) နဝံ၊သော။မဇ္ဇံဝါ၊ကို၎င်း။ပိဋ္ဌံဝါ၊ကို၎င်း။ကာရယမာနေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ ပန၊ သည်ကား။ အဋ္ဌနိယာ၊ အပေါင်၏။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ အောက်အရပ်ကို။ အညတြ-ဌပေတော၊၍ ။ သုဂတဂုံလေန၊ မြတ်စွာဘုရား လက်သစ်တော်ဖြင့်။ အဋ္ဌဂုံလပါဒကံ၊ လက် ရှစ်သစ် အခြေ ရှိသော

ညောင်စောင်း၊အင်းပျဉ်ကို။ကောရေတဗ္ဗံ၊အပ်၏။ တံ၊ထိုအခြေတထောင့်ထွာ
ပမာဏကို။ အတိက္ကာမယတော၊ လွန်စေသော ရဟန်းအား။ ဆေဒနကံ၊
အခြေကိုဖြတ်ခြင်းရှိသော။ ပါစိတ္တိယံ၊၏။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။၁-ပမာဏကိုလွန်သော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊
၂-မိမိအကျိုးငှာပြု၍၊ပြုစေ၍ရခြင်း။

တူလောနဒ္ဓ သိက္ခာပဒ

(၁၃၇-၈၈) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။တူလောနဒ္ဓံ၊လဲကိုအောက်ထက်
ပုဆိုးကြက်၍ ဘွဲ့ရှက်မှေးရစ်ရာသော။ မဉ္ဇူ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ပီဌံ ဝါ၊ ကိုရင်း။
ကာရာပေယျ၊အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ဥဒ္ဓါလနကံ၊ လဲကိုထုတ်ခြင်း
ရှိသော။ပါစိတ္တိယံ၊၏။

တူလံ ဩနဒ္ဓံ ဧတ္တာတိ တူလောနဒ္ဓံ၊ စိမိလိကံ ပတ္ထရိတွာ တူလံ
ပက္ခိပိတွာ ဥပရိ စိမိလိကာယ ဩနဒ္ဓန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကင်္ခါ။
ဥဒ္ဓါရနကံ ဟူအပ်လျက် ရ-ကို လ-ပြုသည်။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။၁-တူလောနဒ္ဓအဖြစ်၊ ၂-မိမိ အကျိုးငှာ ပြု၍၊ပြုစေ၍
ရခြင်း။

နိသီဒန သိက္ခာပဒ

(၁၃၈-၈၉) နိသီဒနံ၊ ကို။ ကာရယမာနေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ ပန၊
သည်ကား။ ပမာဏိကံ၊ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော နိသီဒိုင်ကို။ ကောရေတဗ္ဗံ၊ ၏။
တတြ၊ ထိုနိသီဒိုင်၌။ ဣဒံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်
တည်း။ ဒီဃသော၊ အလျားမှ။ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်။ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော၊
နှစ်ထွာတို့တည်း။ တိရိယံ၊ အနံကား။ ဒီယနံ၊ တထွာ ခြောက်သစ်တည်း။
ဒဿ၊ အဆာကား။ ဝိဒတ္ထိ၊ တထွာတည်း။ တံပမာဏံ၊ ထိုအလျား
လေးတောင့်ထွာ၊ အနံ သုံးတောင့် ကိုးသစ်၊အဆာ နှစ်တောင့်ခြောက်သစ်
ပမာဏကို။ အတိက္ကာမယတော၊အား။ ဆေဒနကံ၊သော။ပါစိတ္တိယံ၊၏။

အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။၁-နိသီဒိုင်၏ ပမာဏကို လွန်ခြင်း၊ ၂-မိမိအကျိုးငှာ
ပြု၍၊ပြုစေ၍ ရခြင်း။

ကဏ္ဍပုဋိစ္စာဒိ သိက္ခာပဒ

(၁၃၉-၉၀) ကဏ္ဍပုဋိစ္စာဒိ၊ အမာလ္လမ်း သင်္ကန်းကို။ ကာရယမာနေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ ပန၊ သည်ကား။ ပမာဏိကာ၊ ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော အမာလ္လမ်း သင်္ကန်းကို။ ကာရေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုအမာလ္လမ်း သင်္ကန်း၌။ ဣဒံ၊ ကား။ ပမာဏံ၊ တည်း။ ဒီဃသော၊ မှ။ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်။ စတသော၊ ဝိဒတ္ထိယော၊ လေးထွာတို့တည်း။ တိရိယံ၊ ကား။ ဒွေဝိဒတ္ထိယော၊ တို့တည်း။ တံ ပမာဏံ၊ ထိုအလျား ကိုးတောင်၊ အနံ လေးတောင့်ထွာ ပမာဏကို။ အတိက္ကာမယတော၊ အား။ ဆေဒနကံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ ။ အင်္ဂါ ၂-ပါး ရှေးနည်း။

ဝဿိက သာဠိက သိက္ခာပဒ

(၁၄၀-၉၁) ဝဿိကသာဠိကံ၊ မိုဗ်းရေခံ သင်္ကန်းကို။ ကာရယမာနေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ ပန၊ သည်ကား။ ပမာဏိကာ၊ ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော မိုဗ်းရေခံ သင်္ကန်းကို။ ကာရေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုမိုဗ်းရေခံ သင်္ကန်း၌။ ဣဒံ၊ ကား။ ပမာဏံ၊ တည်း။ ဒီဃသော၊ မှ။ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်။ ဆဝိဒတ္ထိယော၊ ၆-ထွာတို့တည်း။ တိရိယံ၊ ကား။ အစုတေယျာ၊ ၂-ထွာခွဲ တည်း။ တံ ပမာဏံ၊ ထိုအလျား ၁၃-ထောင့်ထွာ၊ အနံ ၄-ထောင့်ထွာ ၃-သစ်ပမာဏကို။ အတိက္ကာမယတော၊ အား။ ဆေဒနကံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ ။ အင်္ဂါ ၂-ပါး ရှေးနည်း။

နန္ဒိ သိက္ခာပဒ

(၁၄၀-၉၂) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ၊ မြတ်စွာ ဘုရား သင်္ကန်းတော် ပမာဏမျှလောက် ပမာဏရှိသော။ စီဝရံ၊ ကို၎င်း။ အတိရေကံ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော် ပမာဏထက် လွန်သောပမာဏ ရှိသော သင်္ကန်းကို၎င်း။ ကာရာပေယျ၊ အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဆေဒနကံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ တတြ ဝစနေ၊ ထိုစကား၌။ ဣဒံ၊ ကား။ သုဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ၊ မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော် ပမာဏတည်း။ ဒီဃသော၊ မှ။ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်။ နဝ ဝိဒတ္ထိယော၊ ကိုးထွာ တို့တည်း။ တိရိယံ၊ ကား။ ဆဝိဒတ္ထိယော၊ ခြောက်ထွာ တို့တည်း။

ဣဒံ၊ ဤအလျား အတောင် နှစ်ဆယ် လက်ခြောက်သစ်၊ အနံ တဆွဲ သုံးတောင်ထွာ အတိုင်းအရှည်သည်။ သုဂတဿ၊ ဧ။ သုဂတစိဝရပ္ပမာဏံ၊ တည်း။ ။အင်္ဂါ ၂-ပါး ရှေးနည်း။

ရတနဝဂ္ဂေါ နဝမော။

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ ဒွေ နဝုတိ၊ သော။ ပါစိတ္တိယာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ်၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ဒွေနဝုတိ သုဒ္ဓပါစိတ်၌ ။ပ။ ဓာရယာမိ၊ ဧ။

ပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါစိတ်ပြီး၏။

၃-ပါဠိဒေသနီယ (၄)

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ပါဠိဒေသနီယာ၊ ပါဠိဒေသနီယ အမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေ ခေါ် ပန ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓေသံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ ပါဠိဒေသနီယ သိက္ခာပဒ

(၁၄၂-၁) ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ အန္တရဃရံ၊ ရွာတွင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌာယ၊ ဝင်သော။ အညာတိကာယ၊ သော။ ဘိက္ခုနီယာ၊ ဧ။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ ခါဒနီယံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံ၍။ ခါဒေယျ ဝါ၊ အံ။ ဘုဠေယျ ဝါ၊ အံ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ “အာဝုသော၊ တို့။ ဂါရယံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ အသပ္ပါယံ၊ မလျှောက်ပတ်သော။ ပါဠိဒေသနီယံ၊ ပါဠိဒေသနီယ အမည် ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ အာပတ်သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊ ငါရောက်ပြီ။ တံ၊ ထိုပါဠိဒေသနီယအာပတ်ကို။ ပဋိဒေသေမိ၊ ကြား၏” ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်၏။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ ၁-ပြည့်စုံသော ပဉ္စင်းအဖြစ်ရှိခြင်း၊ ၂-အမျိုးမစပ်ခြင်း၊ ၃-ရွာတွင်း၌တည်သော ဘိက္ခုနီမ၏လက်မှ မိမိလက်ဖြင့်ခံခြင်း၊ ၄-ယာဝကာလိကအဖြစ်၊ ၅-မျိုးခြင်း။

ဒုတိယ ပါဠိဒေသနီယ သိက္ခာပဒ

(၁၄၃-၂) ဘိက္ခုပနေဝါရဟန်းတို့သည်သာလျှင်။ ကုလေသု၊ အိမ်တို့၌။ နိမန္နိတာ၊ ဘိတ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ။ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဆွမ်းစားကုန်၏။ တတြ၊ ထိုဆွမ်းစားရာ၌။ သောဘိက္ခုနီ၊ ဤရဟန်းမိန်းမသည်။ “ဣဓ၊ ဤရဟန်း၏သပိတ်၌။ သူပံ၊ ဟင်းကို။ ဒေထ၊ လှူကုန်လော့။ ဣဓ၊ ၌။ သြဒနံ၊ ဆွမ်းကို။ ဒေထ၊ ကုန်လော့” ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါသာသမာနရူပ၊ စီရင်သောသဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ ဌိတာ၊ တည်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ သာ ဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို။ “ဘဂိနိ၊ နှမ။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဆွမ်းစားကုန်၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။ အပသက္က၊ ဖဲခွါဆုတ်ရှားသွားလေဦး” ။ ဣတိ၊ သို့။ အပသာဒေတဗ္ဗာ၊ မောင်းမဲအပ်၏။ ဧကဿပိ ဘိက္ခုနော-ဧကော ဘိက္ခုပိ၊ တယောက်သော ရဟန်းသည် မျှလည်း။ တံ ဘိက္ခုနိံ၊ ကို။ အပသာဒေတုံ၊ မောင်းမဲခြင်းငှာ။ ဝါ၊ မကြည်လင်စေခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ဖဲခွါဆုတ်ရှားသွားစေခြင်းငှာ။ “ဘဂိနိ၊ နှမ။ ယာဝ၊ လုံး။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တာဝ၊ လုံး။ အပသက္က၊ ဦး” ။ ဣတိ၊ သို့။ စေ နပ္ပဋိဘာသေယျ၊ အကယ်၍မ မဆိုငြားအံ့။ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ “အာဝုသော၊ တို့။ ဂါရယံ၊ သော။ အသပ္ပယံ၊ သော။ ပါဠိဒေသနီယံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိမ္မ၊ ငါတို့ ရောက်ချေကုန်ပြီ။ တံ၊ ထိုပါဠိဒေသနီယ အာပတ်ကို။ ပဋိဒေသေမ၊ ငါတို့ကြားကုန်၏” ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဗဟုဝုဓ် ထင်မှတ်၍ ပဋိဒေသေတဗ္ဗာ ရှိတတ်ကြ၏။ မသင့်၊ ဧကဿ ဘိက္ခုနော-ကား ပစ္စတ္တံ၌ ဆဋ္ဌိ။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ ၁-ပြည့်စုံသောပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊ ၂-ဘောဇဉ်ငါးပါး၏အဖြစ်၊ ၃-ရွာတွင်း၌ ခွင့်ပြုအပ်သောအပြားမှ တပါးသောအပြားဖြင့် စီရင်ခြင်း၊ ၄-မမြစ်ခြင်း၊ ၅-မျိုးခြင်း။

တတိယ ပါဠိဒေသနီယ သိက္ခာပဒ

(၁၄၄-၃) သေက္ခသမ္မတာနိ၊ ဥတ္တိဒုတိယကံဖြင့်သေက္ခဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော။ ယာနိ ခေါ်ပန တာနိ ကုလာနိ၊ အကြင်သဒ္ဓါပွားများ၍ ဥစ္စာပါးသော အမျိုးတို့သည်၊ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ တထာရူပေသု၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ သေက္ခသမ္မတေသု၊ ကုန်သော။ ကုလေသု၊ အမျိုးတို့၌။ ပုဗ္ဗေ၊ အိမ်၏ ဥပစာသို့ မသက်မီ ရှေးအဘို့၌။ အနိမန္တိတော၊ မတိတ်ဘဲ။ အဂီလာနော၊ မနာဘဲ။ ခါဒနီယံ ပါ၊ ကို၎င်း။ ဘောဇနီယံဝါ၊ ကို၎င်း။ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံ၍။ ခါဒေယျဝါ၊ အံ။ ဘုဠေယျဝါ၊ အံ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “အာဝုသော၊ တို့။ ဂါရယံ၊ သော။ အသပ္ပါယံ၊ သော။ ပါဠိဒေသနီယံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိ၊ ပြီ။ တံ၊ ကို။ ပဋိဒေသေမိ၏” ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဒေသေတဉ္စ၊ ၏။

အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ ၁-သေက္ခဟု သမုတ်ခြင်း၊ ၂-ရှေး၌ မတိတ်ခြင်း၊ ၃-မနာခြင်း၊ ၄-အိမ်၏ ဥပစာသို့သက်ခြင်း၊ ၅-နိစ္စဘတ်စသည်ကို ထား၍ တပါးသော အာမိသကို စားခြင်း။

စတုတ္ထ ပါဠိဒေသနီယ သိက္ခာပဒ

(၁၄၅-၄) အာရညကာနိ၊ တော၌ဖြစ်ကုန်သော။ သာသကံသမ္မတာနိ၊ ရွံရှာဘွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော။ သပ္ပဋိဘယာနိ၊ ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိ ခေါ် ပန တာနိ သေနာသနာနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ တထာရူပေသု၊ ကုန်သော။ သေနာသနေသု၊ တို့၌။ ပုဗ္ဗေ၊ မခံမီရှေး၌။ အပ္ပဋိသံဝိဒိတံ၊ ရွံရှာဘွယ်ဘေးဘျမ်းရှိသည်ကိုမကြားဘဲ။ ခါဒနီယံဝါ၊ ကို၎င်း။ ဘောဇနီယံဝါ၊ ကို၎င်း။ အဇ္ဈာရာမေ၊ အရံတွင်း၌။ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ အဂီလာနော၊ မနာဘဲ။ ခါဒေယျဝါ၊ အံ။ ဘုဠေယျဝါ၊ အံ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ “အာဝုသော၊ တို့။ ဂါရယံ၊ သော။

၁။ စီးပွားဆုတ်ယုတ်လျက် သဒ္ဓါလွန်ကဲသောအမျိုးကို ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် သေက္ခမျိုး (သေက္ခအရိယာပုဂ္ဂိုလ်များကဲ့သို့ သဒ္ဓါတရားလွန်ကဲသော အမျိုး) ဟု သမုတ်ဘို့ရန် ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူသည်။

အသပ္ပါယံ၊ သော။ ပါဠိဒေသနီယံ၊ သော။ ဓမ္မံသို့ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ။ တံ၊ ကို။
 ပဋိဒေသေမိ၊ ဤ။ လူတိ၊ သို့။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဤ။

ဤ၌ သေနာသနေသု နောက်တွင် ဝိဟရန္တော ရှိသည် မလိုဟူ၏။

အင်္ဂါ ၇-ပါး။ ။ ၁-တောကျောင်း၏ အဖြစ်၊ ၂-ယာဝကာလိက၏
 ထိုအရံ၌ မရောက်ခြင်း၊ ၃-မနာခြင်း၊ ၄-သုနာ၏အကြွင်း မဟုတ်ခြင်း၊
 ၅-ဘေးရှိသည်ကို မကြားခြင်း၊ ၆-အရံတွင်း၌ ခံခြင်း၊ ၇-မျှခြင်း။
 အာယသ္မန္တော၊ တို့။ ပ။ ဓာရယာမိ၊ ဤ။

ပါဠိဒေသနီယာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါဠိဒေသနီယ ပြီး၏။

၄-သေခိယ (၇၅)

၁-ပရိမဏ္ဍလဝဂ်

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ သေခိယာ၊ ကျင့်အပ်ကုန်သော။ လူမေ ခေါ် ပန
 ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓေသံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ပရိမဏ္ဍလ သိက္ခာပဒ

(၁၃၆-၁) ပရိမဏ္ဍလံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ညီညွတ်စွာ။ နိဝါသေဿာမိ၊
 သင်းပိုင်ကိုငါဝတ်အံ့။ လူတိ၊ သို့။ သိက္ခာ၊ အကျင့်ကို။ ပါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။
 ကရဏိယာ၊ ပြုအပ်၏။

အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ၁-မရိုသေခြင်း၊ ၂-အာပတ် မသင့်ခြင်း၏
 အကြောင်းမရှိခြင်း၊ ၃-မညီမညွတ်ဝတ်ခြင်း။

ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အင်္ဂါ ၃-ပါး ဖြစ်သကဲ့သို့ ခပ်သိမ်းသော သေခိယ
 သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ၁-အနာဒရပြုခြင်း၊ ၂-အာပတ်မသင့်ခြင်း၏အကြောင်း
 မရှိခြင်းဟူသော အင်္ဂါနှစ်ပါး၊ ၃-ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်၌ ဟောတော် မူအပ်
 သော သိက္ခာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပြုခြင်းအားဖြင့် အင်္ဂါ ၃-ပါးစီချည်း
 ဖြစ်ကုန်၏။

(၁၄၇-၂) ပရိမဏ္ဍလံ၊ စွာ။ ပါရူပိဿာမိ၊ ကိုယ်ဝတ် သင်္ကန်းကို
 ငါရုံအံ့။ ပ။

သက်ကတော့ ထိုးသည်ကို ပါရုပနဟူသည်“ယထာ စ ပါဠိကာရကော
ဘိက္ခု ဧကံသံ ပါရုပနေန ပါရုတံ ဝါမဗာဟံ ဝိဝရိတံ စီဝရံ အံသ
ကုဋေ အာရောပေတိ၊ ဧဝံ အပါရုပိတံ” ဌိကား လောကပတ်တင်သည်
ကိုယူ။ ။ “တထာ အပါရုပိတံ အာရာမေ ဝါ အန္တရဃရေ ဝါ
အနာဒရေန ယံကိဉ္စိ ဝိကာရံ ကရေန္တဿ ဒုက္ကဋ်” ဌိ အာရာမေပုဒ်
ကိုကား ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနစသော ကာလကိုရည်၍ မိန့်အပ်၏။ အန္တရဃရေ
ပုဒ်ကိုကား ရွာတွင်းခရီးဖြင့် သွားခြင်း ဝါသူပဂတ ကာလကိုရည်၍
မိန့်အပ်၏။

သုပ္ပဋိစ္ဆန္တ သိက္ခာပဒ

(၁၄၈-၃) သုပ္ပဋိစ္ဆန္တော၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွမရုံဘဲ ကမ္မတ်ကွင်း၌ကမ္မတ်
သီးကိုတပ်၍ အလျားအနားပတ်စွန်းဖြင့် လည်ကိုဖုံးလွှမ်းလျက်နှစ်ဘက်သော
အစွန်းကို အညီပြုပြီးမှ လိပ်သဖြင့် လက်ကောက်ဝတ်တိုင်အောင် ဖုံးလွှမ်း၍ ။
အန္တရဃရေ၊ ရွာတွင်း၌။ ဂမိဿာမိ၊ ငါသွားအံ့။ ပ။ နိသီဒိဿာမိ၊ ငါနေအံ့။ ပ။

သုသံဝုတ သိက္ခာပဒ

(၁၅၀-၅) သုသံဝုတော၊ လက်ခြေကိုမကစားဘဲ ကောင်းစွာ ဣန္ဒြေကို
စောင့်လျက်။ အန္တရဃရေ၊ ၌။ ဂမိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။ နိသီဒိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။

ဩက္ခိတ္တဇက္ခ သိက္ခာပဒ

(၁၅၂-၇) ဩက္ခိတ္တဇက္ခ၊ လေးထောင်ခန့်မျှ ကြည့်သဖြင့်ချအပ်သော
မျက်လွှာရှိသည် ဖြစ်၍။ အန္တရဃရေ၊ ၌။ ဂမိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။ နိသီဒိဿာမိ၊
အံ့။ ပ။

န ဥက္ခိတ္တကာယံ သိက္ခာပဒ

(၁၅၄-၉) ဥက္ခိတ္တကာယ၊ သင်္ကန်းကိုပင့်သဖြင့်။ ဝါ၊ လျက်။ အန္တရဃရေ၊
၌။ န ဂမိဿာမိ၊ ငါမသွားအံ့။ ပ။ န နိသီဒိဿာမိ၊ ငါမနေအံ့။ ပ။

ဥက္ခိတ္တကာယာတိ ဥက္ခေပေန ဣတ္ထမ္မူတ · လက္ခဏေ ကရဏဝစနံ ။
ဧကတော ဝါ ဥဘတော ဝါ ဥက္ခိတ္တစီဝရော ဟုတုတံ အတ္ထော၊ ကင်္ခါ။
ဥဒ္ဓံ ခိပိတဗ္ဗန္တိ ဥက္ခိတ္တံ၊ ဥက္ခိတ္တံ စီဝရ မဿာတိ ဥက္ခိတ္တကော။ ပရိမဏ္ဍလ
လက္ခဏာမှထူးသော ဥဒ္ဓဘာဝ ဘောဂုဏ်သည် ဣတ္ထံ၊ ထိုသို့ရောက်သော

ဘိက္ခုသည် ဘူတ၊ ပဋိအပ်သော သင်္ကန်းသည် လက္ခဏ။ လူတ္တမ္မတ
လက္ခဏအနက်၌ မုချဖြစ်သော ကရဏဝစနကို သက်သည်ရှိသော် ဥက္ခိတ္တ
ကာယဟူ၍ မပြီး၊ ဥက္ခိတ္တကေနဟူ၍သာ ပြီးရာသောကြောင့် ကရဏဝစန
ဟူသောပုဒ်ကို “ကရဏေ တတိယာဝိဘတ္တိဌာနေ ဝိဟိတံဝစနံကရဏ-
ဝစနံ” ဟုပြု၍ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသအားဖြင့်စီရင်အပ်သော စတုတ္ထဝိဘတ်ကို
ကရဏဝစနဟူ၍ “အာယစတုတ္ထကဝစနဿ တု” ဖြင့်စီရင်၊ ဥဇ္ဇန္တိကာယ၊
ဥက္ကုဋ္ဌိကာယ၊ ပလ္လတ္တိကာယ တို့၌လည်း ဤနည်းပင်။

ပရိမဏ္ဍလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ဥဇ္ဇန္တိကဝဂ်

န ဥဇ္ဇန္တိကာယ သိက္ခာပဒ

(၁၅၆-၁၁) ဥဇ္ဇန္တိကာယ၊ ပြင်းစွာ ရယ်လျက်။ အန္တရဃရော ဌံ။
န ဂမိဿာမိ၊ အံ။ ပ။ န နိသီဒိဿာမိ၊ အံ။

အပ္ပသဒ္ဒ သိက္ခာပဒ

(၁၅၇-၁၃) အပ္ပသဒ္ဒေါ၊ ငယ်သောအသံရှိသည်ဖြစ်၍။ အန္တရဃရောဌံ။
ဂမိဿာမိ၊ အံ။ ပ။ နိသီဒိဿာမိ၊ အံ။

နကာယပ္ပစာလက သိက္ခာပဒ

(၁၆၀-၁၅) ကာယပ္ပစာလကံ၊ ကိုယ်ကို လှုပ်၍ လှုပ်၍။

နဗာဟုပ္ပစာလက သိက္ခာပဒ

(၁၆၂-၁၇) ဗာဟုပ္ပစာလကံ၊ လက်ရုံးကို လှုပ်၍ လှုပ်၍။

နသီလပ္ပစာလက သိက္ခာပဒ

(၁၆၄-၁၉) သီလပ္ပစာလကံ၊ ဦးခေါင်းကို လှုပ်၍ လှုပ်၍။
ဥဇ္ဇန္တိကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ခမ္ဘကတဝဂ်

နခမ္ဘကတ သိက္ခာပဒ

(၁၆၆-၂၁) ခမ္ဘကတော၊ ခါးထောက်လျက်။ အန္တရဃရော ဌံ။
န ဂမိဿာမိ၊ အံ။ ပ။ န နိသီဒိဿာမိ၊ အံ။

နဩဇုတ္တိတ သိက္ခာပဒ

(၁၆၈-၂၃) ဩဂုဏ္ဍိတော၊ ဦးခေါင်းမြုံလျက်။

နဥက္ကုဒ္ဓိကာယ သိက္ခာပဒ

(၁၇၀-၂၅) ဥက္ကုဒ္ဓိကာယ၊ ဘဝါးစွန်းဖြင့် နင်းလျက်။ ဝါ၊ ဖနောင့်၊
ခြေဖျား ဤနှစ်ပါးတွင် တပါးကိုပင့် တပါးဖြင့်သာ နင်းစကာလျှင်။
န ဂမိဿာမိ၊ အံ။

နပလ္လတ္တိကာယ သိက္ခာပဒ

(၁၇၁-၂၆) ပလ္လတ္တိကာယ၊ လက် အာယောဂပတ်၊ ပုဆိုး အာယော
ဂပတ် ခွဲလျက်။ ဝါ၊ ဒူးကိုသိုင်းလျက်လက်ချင်းရှက်သော လက်အာယောဂ
ပတ်၊မြင်းခေါင်းကျောက်ဆစ်အဝတ်ရစ်သောပုဆိုးအာယောဂပတ်ခွဲလျက်။

သက္ကစပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၁၇၂-၂၇) သက္ကစံသတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ သတိကိုဖြစ်စေ၍။ ပိဏ္ဏပပါတံ၊
ဆွမ်းကို။ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိ၊ ငါခံအံ။ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခာ၊ ကို။ ကရဏီယာ၊၏။

ပတ္တသညီပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၁၇၃-၂၈) ပတ္တသညီ၊ သပိတ်၌ အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။

သမဿူပက ပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၁၇၄-၂၉) သမဿူပကံ၊ ဆွမ်း၏ လေးတို့ တဘို့မျှလောက်သော
ပဲနောက်ဟင်းရှိသော။ ပိဏ္ဏပပါတံ၊ ကို။

သမတိတ္တိက သိက္ခာပဒ

(၁၇၅-၃၀) သမတိတ္တိကံ၊ သပိတ်အတွင်း အနားရေးနှင့်အမျှ။ ပိဏ္ဏ
ပပါတံ၊ ကို။

ခမ္ဘကတဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-သက္ကစွဝဂ်

သက္ကစဘုဇ္ဇန သိက္ခာပဒ

(၁၇၆-၃၁) သက္ကစံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ သတိကိုဖြစ်စေ၍။ ပိဏ္ဏပပါတံ၊
ကို။ ဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ ငါစားအံ။

ပတ္တသညီဘုဇ္ဇန သိက္ခာပဒ

(၁၇၇-၃၂) ပတ္တသညီ၊ သပိတ်၌ အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။

သပဒါန သိက္ခာပဒ

(၁၇၈-၃၃) သပဒါနံ၊ အစဉ်အတိုင်း။

သမဿူပကဘုဇ္ဇန သိက္ခာပဒ

(၁၇၉-၃၄) သမဿူပကံ၊ ဆွမ်း၏ လေးဘို့ တဘို့မျှလောက်သော ပဲနောက်ဟင်းရှိသော။

နထူပကတ သိက္ခာပဒ

(၁၈၀-၃၅) ထူပကတော၊ ဆွမ်းဦးဆွမ်းထိပ်ဆွမ်းလယ်မှ။ သြမဒ္ဓိတော၊ နှိပ်၍။

သြဒနပဋိစ္ဆာဒန သိက္ခာပဒ

(၁၈၁-၃၆) ဘိယျောကမ္ပတံ၊ များသည်၌ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သူပံဝါ၊ ဟင်းကို၎င်း။ ဗျဉ္ဇနံဝါ၊ ငါးအမဲကို၎င်း။ သြဒနေန၊ ဆွမ်းဖြင့်။ နပဋိစ္ဆာဒေဿာမိ၊ ငါးမဖုံးလွှမ်းအံ့။

ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၁၈၂-၃၇) အဂီလာနော၊ မနာဘဲ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အတ္တာယ၊ အလိုငှာ။ သူပံဝါ၊ ကို၎င်း။ သြဒနံဝါ၊ ကို၎င်း။ ဝိညာပေတော၊ တောင်း၍။ နဘုဋ္ဌိဿာမိ၊ အံ့။

နဥဇ္ဈာနသညီ သိက္ခာပဒ

(၁၈၃-၃၈) ဥဇ္ဈာနသညီ၊ ကဲ့ရဲ့လိုသော အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ နသြလောကေဿာမိ၊ ငါးမကြည့်အံ့။

နာတိမဟန္တ သိက္ခာပဒ

(၁၈၄-၃၉) အတိမဟန္တံ၊ အလွန်ကြီးစွာ။ ကဗဠံ၊ ဆွမ်းလုပ်ကို။ နကရိဿာမိ၊ ငါးမပြုအံ့။

ပရိမဏ္ဍလံ အာလောပ သိက္ခာပဒ

(၁၈၅-၄၀) ပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းညီစွာ။ အာလောပံ၊ ဆွမ်းလုပ်ကို။ ကရိဿာမိ၊ အံ့။

သက္ကစူဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-ကဗဠဝဂ်

နအနာဟဋ သိက္ခာပဒ

(၁၈၆-၄၁) ကဗဠေ၊ ဆွမ်းလုပ်သည်။ မုခဒ္ဓါရံ၊ ခံတွင်းဝသို့။ အနာဟတေ၊ မရောက်မီ။ နဝိဝရိဿာမိ၊ ခံတွင်း ငါမဖွင့်အံ့။

နဘုဇ္ဇမာန သိက္ခာပဒ

(၁၈၇-၄၂) ဘုဇ္ဇမာနေ၊ ဆွမ်းစားသော ငါသည်။ သဗ္ဗဟတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော လက်ကို။ မုခေ၊ ခံတွင်း၌။ နပက္ခိပိဿာမိ၊ မထည့် မသွင်းအံ့။

နသကဗဠေန သိက္ခာပဒ

(၁၈၈-၄၃) သကဗဠေန၊ ဆွမ်းလုပ်နှင့်တကွသော။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ န ဗျာဟရိဿာမိ၊ ငါ စကား မဆိုအံ့။

ပိဏ္ဍုက္ခေပက သိက္ခာပဒ

(၁၈၉-၄၄) ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ၊ ဆွမ်းလုပ်ကို မြှောက်၍။ နဘုဇ္ဇိဿာမိ၊ အံ့။

ကဗဠာဝစ္ဆေဒက သိက္ခာပဒ

(၁၉၀-၄၅) ကဗဠာဝစ္ဆေဒကံ၊ ဆွမ်းလုပ်ကို ကိုက်ဖြတ်၍။

အဝဂဏ္ဏကာရက သိက္ခာပဒ

(၁၉၁-၄၆) အဝဂဏ္ဏကာရကံ၊ မျောက်ကဲ့သို့ပါးစောင်၌ ထားသည်ကိုပြု၍။

ဟတ္ထနိဒ္ဓုနက သိက္ခာပဒ

(၁၉၂-၄၇) ဟတ္ထနိဒ္ဓုနကံ၊ လက်ကိုခါ၍။

သိတ္တာဝကာရက သိက္ခာပဒ

(၁၉၃-၄၈) သိတ္တာဝကာရကံ၊ ဆွမ်းလုံးကို ကြဲ၍။

ဇိဌာနိစ္ဆာရက သိက္ခာပဒ

(၁၉၄-၄၉) ဇိဌာနိစ္ဆာရကံ၊ လျှာကို ထုတ်၍။

စပုစပုကာရက သိက္ခာပဒ

(၁၉၅-၅၀) စပုစပု ကာရကံ၊ စပ်စပ် မြည်အောင် ပြု၍။

ကဗဠဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမေ။

(၂၅၂)

ဘိက္ခုပပါတိမောက် ပါဠိတော်နိဿယ

၆-သုရသုရဝဂ်

သုရသုရကာရက သိက္ခာပဒ

(၁၉၆-၅၁) သုရသုရ ကာရကံ၊ ရှုတ်ရှုတ် မြည်အောင် ပြု၍။

ဟတ္ထနိဇ္ဈေဟန သိက္ခာပဒ

(၁၉၇-၅၂) ဟတ္ထ နိဇ္ဈေဟကံ၊ လက်ကို လျက်၍။

ပတ္တနိဇ္ဈေဟန သိက္ခာပဒ

(၁၉၈-၅၃) ပတ္တ နိဇ္ဈေဟကံ၊ သပိတ်ကိုခြစ်၍။

ဩဋ္ဌနိဇ္ဈေဟန သိက္ခာပဒ

(၁၉၉-၅၄) ဩဋ္ဌနိဇ္ဈေဟကံ၊ နှုတ်ခမ်းကို လျက်၍။

သမိသဟတ္ထ သိက္ခာပဒ

(၂၀၀-၅၅) သာမိသေန၊ ဆွမ်း စသော အာမိသနှင့် တကွသော။
ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ ပါနီယ ထာလကံ၊ ရေသောက် ခွက်ကို။ နပဋိဂ္ဂ
ဟေဿာမိ၊ ငါမကိုင်အံ့။

သသိတ္တက သိက္ခာပဒ

(၂၀၁-၅၆) သသိတ္တကံ၊ ဆွမ်းလုံးနှင့် တကွသော။ ပတ္တဓောဝနံ၊
သပိတ်ဆေး ရေကို။ အန္တရသရေ၊ ၌။ န ဆဇ္ဈေဿာမိ၊ ငါမစွန့်အံ့။

ဆတ္တပါဏိ သိက္ခာပဒ

(၂၀၂-၅၇) ဆတ္တ ပါဏိဿ၊ လက်၌ ထီးရှိသော။ အဂီလာနဿ၊ မနာ
သော သူအား။ ဓမ္မံတရားကို။ နဒေသေဿာမိ၊ ငါမဟောအံ့။

ဒဏ္ဍပါဏိ သိက္ခာပဒ

(၂၀၃-၅၈) ဒဏ္ဍပါဏိဿ၊ လှံကန် လက်၌ ရှိသော။ အဂီလာ
နဿ၊ အား။

သတ္တပါဏိ သိက္ခာပဒ

(၂၀၄-၅၉) သတ္တပါဏိဿ၊ သံလျက် လက်၌ ရှိသော။

အာဝုဓပါဏိ သိက္ခာပဒ

(၂၀၅-၆၀) အာဝုဓပါဏိဿ၊ လေးလက်၌ရှိသော။

သုရသုရဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၇-ပါဒကဝဂ်
ပါဒကရုဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၂၀၆-၆၁) ပါဒကရုဋ္ဌဿ၊ ချေနှင်းစီးသော။

ဥပါဟနာရုဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၂၀၇-၆၂) ဥပါဟနာရုဋ္ဌဿ၊ ဘိနပ်စီးသော။

ယာနဂတ သိက္ခာပဒ

(၂၀၈-၆၃) ယာနဂတဿ၊ ယဉ်စီးသော။

သယနဂတ သိက္ခာပဒ

(၂၀၉-၆၄) သယနဂတဿ၊ အိပ်ရာ၌နေသော။

ပလ္လတ္တိကာယ သိက္ခာပဒ

(၂၁၀-၆၅) ပလ္လတ္တိကာယ၊ လက်အာယောဂပတ်၊ ပုဆိုး အာယောဂပတ် ဆွဲလျက်။ နိသိန္ဓဿ၊ နေသော။

ဝေဠိတသီသ သိက္ခာပဒ

(၂၁၁-၆၆) ဝေဠိတသီသဿ၊ ဆံလျင်ကို မမြင်အောင် ဦးရစ်ပေါင်းသော ဦးခေါင်း ရှိသော။

ဩဂုဏ္ဍိတသီသ သိက္ခာပဒ

(၂၁၂-၆၇) ဩဂုဏ္ဍိတ သီသဿ၊ ဦးခေါင်းနှင့် တကွ ရှိသော။

ဆမာယံ သိက္ခာပဒ

(၂၁၃-၆၈) ဆမာယံ၊ မြေ၌။ နိသီဒိတု၊ ရှိ။ အာသနေ၊ ၌။ နိသိန္ဓဿ၊ သော။

နိစေ အာသန သိက္ခာပဒ

(၂၁၄-၆၉) နိစေ၊ နိမ့်သော။ အာသနေ၊ ၌။ နိသီဒိတု၊ ရှိ။ ဥစ္စေ၊ မြင့်သော။ အာသနေ၊ ၌။ နိသိန္ဓဿ၊ သော။

ဌိတော နိသိန္ဓ သိက္ခာပဒ

(၂၁၅-၇၀) ဌိတော၊ ရပ်သော ငါသည်။ နိသိန္ဓဿ၊ ထိုင်သော။ အဂီလာနဿ၊ အား။

ပစ္ဆိတော ဂစ္ဆန္တ သိက္ခာပဒ

(၂၁၆-၇၁) ပစ္ဆိတော၊ နောက်မှ။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသော ငါသည်။ ပုရတော၊ ရှေ့မှ။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသော။

(၂၅၄)

ဘိက္ခုပဂါတိမောက် ပါဠိတော်နိဿယ

ဥပ္ပထေန ဂစ္ဆန္တိ သိက္ခာပဒ

(၂၁၇-၇၂) ဥပ္ပထေန၊ ခရီးမဟုတ်သဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသော
ငါသည်။ ပထေန၊ခရီးဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တဿ၊သော။

န ဌိတော သိက္ခာပဒ

(၂၁၈-၇၃) အဂိလာနေဘ၊ မနာသော ငါသည်။ ဌိတော၊ ရပ်လျက်။
ဥစ္စာရံဝါ၊ကျင်ကြီးကို၎င်း။ ပဿာဝံဝါ၊ကျင်ငယ်ကို၎င်း။ န ကရိဿာမိ၊ အံ့။

န ဟရိတ သိက္ခာပဒ

(၂၁၉-၇၄) အဂိလာနေဘ၊ မနာသောငါသည်။ ဟရိတော၊ စိမ်းသော
မြက်သစ်ပင်ပေါ်၌။ ဥစ္စာရံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ပဿာဝံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ခေဋ္ဌံ ဝါ၊
တံထွေးကို၎င်း။ န ကရိဿာမိ၊အံ့။

န ဥဒက သိက္ခာပဒ

(၂၂၀-၇၅) အဂိလာနေဘသည်။ ဥဒကော၊ သုံးဆောင်ကောင်းသော
ရေ၌။ ဥစ္စာရံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ပဿာဝံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ခေဋ္ဌံ ဝါ၊ ကို၎င်း။
န ကရိဿာမိ၊အံ့။ဣတိ၊ဤသို့။ သိက္ခာ၊ကို။ ကရဏီယာ၊ ၏။

ပါဒုကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

အာယသ္မန္တော၊တို့။ပ။ ဓာရယာမိ၊၏။

သေခိယာ နိဋ္ဌိတာ။

သေခိယ ပြီး၏။

၅-အဓိကရဏသမထ (၇)

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ အဓိကရဏသမထာ၊
အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေတတ်ကုန်သော။ ဣမေ ခေါ် ပန ဓမ္မာ၊ ဤတရား
တို့သည်။ဥဒ္ဓေသံ၊သို့။အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

(၂၂၁ ၁) ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ၊ဖြစ်ကုန်ဖြစ်ကုန်သော။အဓိကရဏာနံ၊ ဝိဝါဒါ
ဓိကရုဏ်း၊ အနုဝါဒါဓိကရုဏ်း၊ အာပတ္တာဓိကရုဏ်း၊ ကိစ္စာဓိကရုဏ်း
တို့ကို။ သမထာယ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှာ။ ဝုပသမာယ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်းစေ

ခြင်းငှာ။ သမ္မုခါဝိနယော၊ သံဃ၊ဓမ္မ၊ဝိနယ၊ပုဂ္ဂလ မျက်မှောက်ဖြစ်သော သမ္မုခါဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။

(၂၂၂-၂) သတိဝိနယော၊ရဟန္တာအားသတိဝိနည်းကို။ဒါတဗ္ဗော၊၏။

(၂၂၃-၃) အမူဠဝိနယော၊ ဥမ္မတ္တက ရဟန်းအား အမူဠ ဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ၏။

(၂၂၄-၄) ပဋိညာယ၊ “ပဿသိ အာဝုသော တာအာပတ္တိယော” ဟု ဆိုလတ်သော် “အာမ ဘန္တေ ပဿာမိ” ဟု ဝန်ခံသဖြင့်။ ကာရေတဗ္ဗံ၊ “အာယတိံ သံဝရေယျာသိ” ဟု ပြုအပ်၏။

(၂၂၅-၅) ယေဘုယျသိကာ၊ ဓမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ် များရာသို့ လိုက်၍ ပြုခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။

(၂၂၆-၆) တဿပါပိယသိကာ၊ ဥပဝါဠ ရဟန်းကဲ့သို့ ယုတ်မာသော သူအား ပြုအပ်သော ဥတ္တိစတုတ္ထကံကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။

(၂၂၇-၇) တိဏဝတ္ထာရကော၊ မစင်ကို မြက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့ ပြုအပ်သောသမထကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ ပ။ ဓာရယာမိ၊ ၏။

ဓမ္မာဒိနာ ဝိဝါဒေါ တံ၊ အနုဝါဒေါ စ စောဒနာ။

သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓာပတ္တိ၊ ကိစ္စံ ပလောကနာဒိကံ။

သမ္မုခါ ယေဘုယျသိကာ၊ ဝိဝါဒေါ ဒွိဟိ သမ္ပတိ။

သံဃ ဓမ္မ ဝိနယံနံ၊ ပုဂ္ဂလာနဉ္စ သမ္မုခါ။

ပဉ္စင်္ဂံ သမ္ပနိတံ၊ တေန အညတရံ ဂဟံ။

ဓမ္မဝါဒီ ယေဘုယျတ္တာ၊ ယေဘုယျသိကတာ တထာ။

သမ္မုခါ သတိ အမူဠ၊ ပါပိကာယာနုဝါဒကော။

သမ္မုခါ ပဋိညာ တိဏာ၊ အာပတ္တိ ကိစ္စ မေကတော။

ဓမ္မာဒိနာ၊ ဓမ္မ၊အဓမ္မ၊ဝိနယ အဝိနယ စသော တဆွဲရှစ်ပါးသော ဝိဝါဒ ဝတ္ထုဖြင့်။ ဝိဝါဒေါ၊ ငြင်းခုံခြင်းသည်။တံဝိဝါဒါဓိကရဏံ၊ ထိုဝိဝါဒါ ဓိကရုဏ်းမည်၏။ စောဒနာ စ၊ သီလဝိပတ္တိ၊ အာစာရဝိပတ္တိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊ အာဇီဝဝိပတ္တိဖြင့် စောဒနာခြင်း သည်ကား။ အနုဝါဒေါ၊ အနုဝါဒါ

ဓိကရုဏ်းမည်၏။ သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓော၊ ခုနစ်ပါးသော အာပတ်အစုသည်။ အာပတ္တိ၊ အာပတ္တာဓိကရုဏ်းမည်၏။ အပလောကနာဒိကံ၊ အပလောကန ကံစသည်သည်။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စာဓိကရုဏ်းမည်၏။ ။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော အဓိကရုဏ်းတို့တွင်။ ဝိဝါဒေါ၊ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်းသည်။ သမ္မုခါ၊ သမ္မုခါ ဝိနည်း။ ယေဘုယျသိကာ၊ ယေဘုယျသိကကံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သောသမထတို့ဖြင့်။ သမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏။ သံဃ၊ ဓမ္မ ဝိနယာနံ၊ ကာရကသံဃာ၏ညီညွတ်ခြင်း သံဃသမ္မုခ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘော တည်းဟူသောဓမ္မသမ္မုခ၊ ငြိမ်းစေအပ်သောသဘောအတိုင်းငြိမ်းစေခြင်း ဝိနယသမ္မုခတို့၏၎င်း။ ပုဂ္ဂလာနဉ္စ၊ ငြင်းခုံသော ဆန့်ကျင်ဘက် ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏၎င်း။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်သည်။ သမ္မုခါ- ဝိနယော၊ မည်၏။ ။ ပဉ္စင်္ဂံ၊ အဂတိသို့ မလိုက်ခြင်း အင်္ဂါလေးပါး၊ ယူပြီး မယူရသေးသည်ကို သိခြင်းအားဖြင့် အင်္ဂါငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော စာရေးတံယူစေသော ရဟန်းကို။ သမ္မုနိတွာန၊ သမုတ်၍။ တေန၊ ထို ရဟန်းသည်။ တိသု၊ အလဇ္ဇီများသော ပရိသတ်၌ ယူစေအပ်သော ဂုဠက၊ လဇ္ဇီများသော ပရိသတ်၌ ယူစေအပ်သော ဝိဝဋ္ဌက၊ သူမိုက်များသော ပရိသတ်၌ ယူစေအပ်သော သကဏ္ဍဇပုက သုံးပါးတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော ယူစေခြင်းကို။ ဂဟံ-ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ ဓမ္မဝါဒီ- ယေဘုယျတ္တာ၊ စာရေးတံယူသော ရဟန်းတို့တွင် ဓမ္မဝါဒီများသည်၏အ ဖြစ်ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုဓမ္မဝါဒီဆိုတိုင်းငြိမ်းစေခြင်းသည်။ ယေဘုယျသိ- ကတာ၊ မည်၏။ ။ အနုဝါဒကော၊ အနုဝါဒါဓိကရုဏ်းသည်။ သမ္မုခါ သတိအမူဠပပါပိကာယ၊ သမ္မုခါဝိနည်း၊ သတိဝိနည်း၊ အမူဠဝိနည်း၊ တဿ ပါပိယသိကကံ ဟူသော လေးပါးသော သမထဖြင့်။ သမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏။ အာပတ္တိ၊ အာပတ္တာဓိကရုဏ်းသည်။ သမ္မုခါ ပဋိညာတိဏာ၊ သမ္မုခါ ဝိနည်း ပဋိညာတကရဏ၊ တိဏဝတ္ထာရက ဟူသော သုံးပါးသော သမထဖြင့်။ သမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စာဓိကရုဏ်းသည်။ ဧကတော၊ သမ္မုခါဝိနည်းတခုဖြင့်။ သမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏။

သတ္တအဓိကရုဏသမထာ နိဋ္ဌိတာ။

အဓိကရုဏ သမထ ပြီး၏။

အာယသ္မန္တောတို့။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံခေါ၊ သရုပ်အားဖြင့်ပြအပ်
ပြီးသည်သာတည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ပါရာဇိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ ကုန်ပြီ။ ပ။ တွေ့ကံ'ဤမျှလောက်သော နှစ်ရဲ့နှစ်ဆယ် ခုနှစ်ပါး
သောသိက္ခာပုဒ်သည်။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သုတ္တာဂတံ၊
ပါတိမောက်၌လာ၏။ သုတ္တပရိယာပန္နံ၊ ပါတိမောက်၌အကျုံးဝင်၏။ အန္တဒ္ဓ
မာသံ၊ တိုင်း။ ဥဒ္ဓေသံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ရဲ့ 'နှစ်ဆယ် ခုနှစ်ပါး
သောသိက္ခာပုဒ်၌။ သဗ္ဗေဟဝ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ထေရ်၊ နဝ၊ မဇ္ဈိမတို့သည်
သာလျှင်။ သမဂ္ဂေဟိ၊ ကိုယ်ဖြင့်ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမ္မောဒမာနေဟိ၊
စိတ်ဖြင့်တကွ ဝမ်းမြောက် ကုန်သည် ဖြစ်၍။ အဝိဝဒမာနေဟိ၊ နှုတ်ဖြင့်
ငြင်းခုံခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။

ဝိတ္တာရုဒ္ဓေသော ပဉ္စမော။

ဘိက္ခုပါတိမောက် ပါဠိတော်နိဿယ ပြီး၏။

သိက္ခာနိ ပါတိပေဓာန် ပါဠိတော် နိဿယ

— —

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာမ ပုဗ္ဗက ဂန္ဓာရန္တ

ကရုဏာ သီတလံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မံ သုခပ္ပဒံ သံဃံ။

ပုညက္ခေတ္တံ နမဿိတု၊ ယာစိတော သံသုတေသီဟိ။

ဝတ္ထဂါထာ

ပါမောက္ခဿ နဝဇ္ဇာနံ၊ ဂုရုဝါစက လက္ခဏံ။

ဓမ္မာနံ ပါတိမောက္ခဿ၊ လိခိဿာမတ္ထနိဿယံ။

ပထ၂၁ဝတ္ထ ဂါထာ

အဟံ၊ နွားပြင်းဇာတိ မုနိန္ဒသာရ အမည်ရှိသောငါသည်။ ကရုဏာ သီတလံ၊ မဟာကရုဏာတော်ဖြင့် ချမ်းမြေ့ခြင်း ရှိတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သစ္စာ လေးပါးတရားတို့ကို သိစေသဖြင့် ဝေနေယျ သတ္တဝါတည်းဟူသောကြောင့် ပွင့်စေတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း။ သုခပ္ပဒံ၊ သုံးပါးချမ်းသာ ပေးတတ်စွာသော။ ဓမ္မံ၊ ဆယ်ပါးသော တရားတော်ကို၎င်း။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့တို့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်ကောင်း သဘွယ် ဖြစ်သော။ သံဃံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ရှစ်ယောက်အပေါင်းကို၎င်း။ နမဿိတု၊ ကျမ်းမပြုမီ ရှိခိုးဦး၍။ သံသုတေသီဟိ၊ သုတပညာကို ရှာလေ့ရှိသော ဂဏာ စရိယစသော သူတော်ကောင်း ရဟန်းတို့သည်။ ယာစိတော-ယာစိတတ္တာ၊ တောင်းပန်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂုရုဝါစကလက္ခဏံ၊ တိပိဋကလင်္ကာရ သိရိဓဇမဟာဓမ္မရာဇဂုရု ဆရာတော်ဘုရား ပို့ချအပ်သည့်အတိုင်း မှတ်မိပါ သမျှ ဖြစ်သော။ အနဝဇ္ဇာနံ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ စာတုဘူမိက ကုသိုလ်တရားတို့၏။ ပါမောက္ခဿ၊ အစဖြစ်ထသော။ ဝါ၊ အစ၏ အဖြစ်၌ ကောင်းစွာဖြစ်ထသော။ ဝါ၊ အကြီးဖြစ်ထသော။ ဝါ၊ အကြီး၏အဖြစ်၌ ကောင်းထသော။ ဝါ၊ အမှူးအကဲဖြစ်ထသော။ ဝါ၊ အမှူးအကဲ၏ အဖြစ်၌

ကောင်းထသော။ ပါတိမောက္ခဿ၊ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၏။ အတ္တနိဿယံ၊
မှီရာ အတ္တနိဿယကို။ လိခိဿာမိ၊ ရေးပေအံ့။

ပဏာမ ပြီး၏။

၁-နိဒါနဋ္ဌေသ

“သုဏ္ဍာတု မေ အယျေ သံဃော” စသည်သာ မာတိကာဟု ဆိုအပ်
သော ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း ဤပါတိ
မောက်၌ “ကိံ သံဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ”ဟု ဥပေါသထက္ခန္ဓက ပါဠိတော်၌
“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥပေါသထာဂါရံ သမ္မဇ္ဇိတုံ”စသည်ဖြင့် ဟော
တော်မူအပ်သော အဋ္ဌကထာ၌လည်း “သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါစ” အစရှိသည်
ဖြင့် လာသော ပုဗ္ဗကိစ္စကိုးပါး၊ ပတ္တကလ္လ အင်္ဂါလေးပါးကို အသင်
အကြားနည်း၍ မသိနိုင်အံ့သော ရဟန်းတို့အား သိလွယ်စေခြင်းငှာ
ရှေးဆရာတို့ အချို့သော ပေစာတို့၌ ရှေးဦးစွာ “သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ”
အစရှိသော ဂါထာကို ထားကုန်၏။ ထိုဂါထာတို့၏ အတ္ထကား-

ပုဗ္ဗကရဏ လေးပါး

သမ္မဇ္ဇနီစ၊ ဥပုသ်အိမ် သိမ်အပြင်၌ တံမြက်လှည်ခြင်း၎င်း။ ပဒီပေါ စ၊
ဥပုသ်အိမ် သိမ်အပြင်၌ ဆီမီးထွန်းခြင်း၎င်း။ အာသနေန၊ နေရာခင်းခြင်းနှင့်
တကွ။ ဥဒကဉ္စ၊ သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေ တည်ထားခြင်း၎င်း။ ဣတံ၊ သို့။
စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဧတာနိ ကမ္မာနိ၊ ထိုကံတို့ကို။ ဥပေါသထဿ၊
သုတ္တုဋ္ဌေသ ဥပုသ်ကံ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ သံဃာစည်းဝေးသည်မှ ရှေးအဘို့၌။
ကတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ- ပုဗ္ဗကရဏာနီတိ၊
ပုဗ္ဗကရဏတို့ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာတို့သည်။ ဝုစ္စတိ-
ဝုစ္စန္တေ၊ မိန့်အပ်ကုန်၏။

ပုဗ္ဗကိစ္စ ငါးပါး

ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ ဥတုက္ခာနဉ္စ၊ ဆန္ဒကိုဆောင်ခြင်း၊ ပါရိသုဒ္ဓိကိုဆောင်ခြင်း၊
ဥတုကို ကြားခြင်း၎င်း။ ဘိက္ခုနီဂဏနာစ၊ ရဟန်းမိန်းမ အပေါင်းကို ရေတွက်

ခြင်း၎င်း။ သြဝါဒေါ စ၊ ရဟန်းယောက်ျားတို့ထံ သြဝါဒခံပါအံ့ဟု တောင်း
ပန်သော စကားကို ကြားခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။
ဧတာနိ ကမ္မာနိ၊ ထိုကံတို့ကို။ ဥပေါသထဿ၊ သုတ္တုဒ္ဓေသ ဥပုသ်ကံ၏။ ပုဗ္ဗ
ဘာဂေါပါတိမောက်ပြသည်မှရှေးအဘို့၌။ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ-ပုဗ္ဗကိစ္စာနိတိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စတို့ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ၊
အဋ္ဌကထာ ဆရာတို့သည်။ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တေ၊ မိန့်အပ်ကုန်၏။

ပတ္တကလ္လ လေးပါး

ဥပေါသထော စ၊ ဥပုသ်နေ့သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာဝတိကာ-
ယတ္တကာ၊ အကြင်မျှလောက်လေးယောက်ကုန်သော။ ဘိက္ခုနီ-ဘိက္ခုနီယော၊
ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ကမ္မပုတ္တာ၊ သုတ္တုဒ္ဓေသ ဥပုသ်ကံအား လျှောက်ပတ်
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာဝတိကာ-တတ္တကာ၊ ထိုမျှလောက်ကုန်သော။
ဘိက္ခုနီ-ဘိက္ခုနီယော၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဧကသီမာယံ၊ တသိမ်တည်း၌။
ဟတ္ထပါသံ၊ နှစ်ထောင့်ထွာသောဟတ္ထပါသ်ကို။ အဝိဇဟိတော၊ မစွန့်ကုန်မူ၍။
ဌိတာ စ၊ တည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဘာဂါပတ္တိယော စ၊
သဘောတူဝတ္ထုကြောင့်သင့်သောအာပတ်တို့သည်လည်း။ န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်။
တသ္မိံ၊ ထိုသိမ်အပြင် နှစ်ထောင့်ထွာသော ဟတ္ထပါသ် တွင်း၌။ ဝဇ္ဇနိယာ၊
ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာစ၊ လူအစရှိသောနှစ်ကျိပ်တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ ရှိသည်မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။
အင်္ဂေဟိ၊ အင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံသော။ ဥပေါသထကမ္မ၊ သုတ္တုဒ္ဓေသ
ဥပုသ်ကံကို။ ပတ္တကလ္လန္တိ ပတ္တကလ္လံ ဣတိ၊ လျှောက်ပတ်သောအခါရှိသောကံ
ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တေ၊ မိန့်အပ်ကုန်၏။

ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏလေးပါး၊ ပုဗ္ဗကိစ္စငါးပါးတို့ကို။ သမာ-
ပေတွာ၊ ကောင်းစွာ ပြီးစေ၍။ ဒေသိတာပတ္တိကဿ၊ ကြားအပ်ပြီးသော
အာပတ်ရှိသော။ ဝါ၊ အာပတ်ကိုကြားပြီးသော။ သမဂ္ဂဿ၊ ညီညွတ်သော။
ဝါ၊ ကိုယ်စိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနီ သံဃဿ၊ ရဟန်းမိန်းမသံဃာ၏။
အနုမတိယာ၊ အလိုအားဖြင့်။ ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက်ကို။ ဥဒ္ဓိသိတံ၊ ပြခြင်း
ငှာ။ အာရာဓနံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ကရောမ၊ ပြုကုန်အံ့။

ယခုအခါ ရှေးဆရာတို့သိလွယ်အောင် ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၏အစ အချို့
သောပေစာစောင်တို့၌ထားအပ်သော “သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါစ” အစရှိသော
သုံးဂါထာနှင့်တကွ ပဋိညာဉ်ပါဌ် တို့၏ အတ္ထယောဇနာကို ရေးပြီး၍
သုဏာတုမေ အစရှိသော ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၏ အတ္ထယောဇနာကိုရေး
လိုက်ပေအံ့။ ကျမ်းတက်ကား-အာဏာပါတိမောက်ဟု ဆိုအပ်သော
ဘိက္ခုနီပါတိမောက္ခဒ္ဒေသ လေးပါးတို့တွင် နိဒါနုဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ
ပြတော်မူလိုသော သုံးလူ့ထွတ်ထား ဘုရားသခင်သည် “သုဏာတု မေ
အယျေ သံဃော” စသည်ကို ဟောတော် မူသည်။ ထိုနိဒါနုဒ္ဒေသ၏
အတ္ထကား-

အယျေ၊ အရှင်မတို့။ သံဃော၊ သံဃာတော်သည်။ မေ-မမ၊ ငါ၏။ ဝစနံ၊
စကားကို။ သုဏာတု၊ နားထောင်လော့။

ဤသုဏာတုတို့၌ တု-ဝိဘတ်ကား အာသိဋ္ဌ မဟုတ် အာဏတ္တိတည်း။
ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “သုဏာတုတိ သဝနာဏတ္တိဝစနံ” ဟု မိန့်သ
တည်း။ ဆရာတို့ကား အာသိဋ္ဌသမ္ဗုဒ္ဓကုန်၏။

အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်နေ့သည်။ ပန္နရသော၊ ပန္နရသီ ဥပုသ်
နေ့တည်း။ သံဃဿ၊ အား။ ပတ္တကံလ္လံ၊ လျှောက်ပတ်သော အခါရှိသော
ကံသည်။ ယဒိဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပတ်သော
အခါရှိသောကံဖြစ်သော်။ သံဃော၊ သည်။ ဥပေါသထံ၊ ဥပုသ်ကို။ ကရေယျ၊
ပြုရာ၏။ ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက်ကို။ ဥဒ္ဓိသေယျ၊ ပြုရာ၏။

သံဃဿ-သံဃေန၊ သည်။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကိုးပါးသောပုဗ္ဗကိစ္စကို။ ကတံ ကိံ၊
ပြုအပ်ပြီလော။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ တုမေ၊ ရှင်မတို့သည်။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊
မိမိ၏အာပတ်မှစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အာရောစေထ၊ ကြားကုန်လော့။
အဟံ၊ ငါသည်။ ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက်ကို။ ဥဒ္ဓိသိဿာမိ၊ ပြပေအံ့။
တံ၊ ထိုပါတိမောက်ကို။ သဗ္ဗာဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သန္တာ၊
သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိ ကုန်သော။
ဝါ၊ ဥပုသ်အိမ်သိမ်အပြင်၌ထင်ရှားရှိကုန်သော။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သာဓုကံ၊
ကောင်းစွာ။ ဝါ၊ အရိုအသေပြု၍။ သုဏောမ၊ နာပါကုန်အံ့။ ဝါ၊ သောတဒ္ဓါရ၌

ဖြစ်သော ဇောစိတ်၏အစွမ်းဖြင့် နားထောင်ကုန်အံ့။ မနသိကရောမ၊ စိတ်၌ ထားကုန်အံ့။ ဝါ၊ နားထောင်ပြီးလျှင် စိတ်၌ဆင်ခြင်ကုန်အံ့။

သုဏောမဖြင့် သောတဒွါရဝီထိ၊ မနသိကရောမဖြင့် မနောဒွါရဝီထိကို ပြသည်။

ယဿ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမအား။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သည်။ သိယာ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ သာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမသည်။ အာဝိကရေယျ၊ ထင်စွာပြုလော့။

ဇေယျ-ဝိဘတ်ကား အာဏတ္တိ အနက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်အဋ္ဌကထာ၌ “အာဝိကရေယျာတိ ဒေသေတု ဝါ ပကာသေတု ဝါ”ဟု မိန့်သတည်း။

အာပတ္တိယာ၊ အာပတ်သည်။ အသန္တိယာ၊ ထင်ရှား မရှိသည် ရှိသော်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်။ ဘဝိတဉ္စ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုလိုက်အံ့။ တုဏှိဘာဝေန ခေါ-တုဏှိဘာဝေန ဧဝံ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် သာလျှင်။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့ကို။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တိ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝေဒိဿာမိ၊ သိရအံ့။ ပန-တပ္ပါကဋ္ဌိ ကရောမိ၊ ထိုစကားကို ထင်စွာ ပြလိုက်အံ့။ ဝါ၊ ပန-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ဥပမာ ဥပမေယျဖြင့် အကျယ်ကို ဆိုလိုက် ဦးအံ့။ ပစ္စေကပုဋ္ဌဿ၊ အသီးအသီး တယောက်တယောက်စီ မေးအပ်သော သူ၏။

ပစ္စေကပုဋ္ဌဿ၌ ဘိက္ခုနီမ အရာဖြစ်၍ ပစ္စေကပုဋ္ဌာယ လိုသည်ဟု ဆရာအချို့ ဆိုကုန်၏။ သာမည ဥပမာနသာ၊ လိုရင်း ဥပမေယျ မဟုတ် သောကြောင့် ထိုစကားတို့သည် မသင့်။

ဝေယျာကရဏံ ခေါ-ဝေယျာကရဏံ ဧဝံ၊ ကြားခြင်းသည် သာလျှင်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ ဧဝံတထာ၊ ထို့အတူ။ ဧဝရူပါယ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ပရိသာယ၊ ရဟန်းမိန်းမပရိသတ်၌။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ် မြောက်အောင်။ အနုသာဝိတံ၊ မေးစိစစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ပါတိမောက်ပြသောရဟန်းမိန်းမ၏ ဗျာပါရမှတစ်ပါး၊ အာပတ်ရှိလျက် ပါတိ မောက်နာသော ရဟန်းမိန်းမ၏ဗျာပါရကိုဆိုလိုက်အံ့။ ယာဘိက္ခုနီ၊ အကြင် ရဟန်းမိန်းမသည်။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်။ အနုသာဝိယ မာနေ၊ မေးစိစစ်အပ်သည်ရှိသော်။ သရမာနာ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော

အာပတ်ကိုသိလျက်။ သန္တိ။ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော။ အာပတ္တိ။ အာပတ်ကို။
 နာဝိကရေယျ၊ ထင်စွာမပြုငြားအံ့။ အဿာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမအား။ သမ္ပဇာန
 မုသာဝါဒေါ၊ သိလျက်ပျက်စကားကိုဆိုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန-ဗလံ
 ဝက္ခာမိ၊ အကျိုးကိုဆိုလိုက်အံ့။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ၊
 သိလျက် ပျက်စကားကို ဆိုခြင်းကို။ အန္တရာယိကော ခေါ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏
 အန္တရာယ်ကို ပြသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။

ခေါ-သဒ္ဓါကား ဝေတ္ထ-ဝါစက၊ ပန-သဒ္ဓါကား ဗလတ္ထဝါစက၊
 ဤကား သဒ္ဓါနှစ်ပါး အထူး။

ဓမ္မော၊ တရားဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
 ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သရမာနာယ၊ မိမိ၌
 ထင်ရှားရှိသော အာပတ်တို့ သိသော။ အာပန္နာယ၊ အာပတ်သင့်သော။
 ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခာယ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုရှိသော။ ဘိက္ခုနီယာ၊ ရဟန်းမိန်းမ
 သည်။ သန္တိ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်ကို။ အာဝိကာတဗ္ဗာ၊
 ထင်စွာ ပြုအပ်၏။

သန္တိ အာပတ္တိ ဤနှစ်ပုဒ်ကား ရှေ့နှစ်ပုဒ်ကဲ့သို့ နိဂ္ဂဟိတန္တမလို၊ ဟိ-ကို
 ကာရဏ ဇောတကကြံပ၊ အဋ္ဌကထာ အလိုဖြစ်လျှင် ပဒပူရဏ။

ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ အာဝိကတာ-အာဝိကတာယ၊ အာပတ်ကို
 ထင်စွာ ပြုခြင်းဖြင့်။ အဿာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမအား။ ဖာသု၊ ပဌမဈာန် အစရှိ
 သည်ကိုရခြင်း၌ ချမ်းသာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
 အာဝိကာတဗ္ဗာ၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။

အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် မေးစိစစ်သည်ရှိသော် သုံးကြိမ်မြောက်အောင်
 မေးစိစစ်အပ်သည်မည်၏။ ထိုအခြင်းအရာကို ပြခြင်းငှာ “တတ္ထာယျာ-
 ယော ပုစ္ဆာမိ” စသည်ကို မိန့်သော်၊ ထို တတ္ထာယာယော စသော
 စကားသည် ပါရာဇိကစသည်၏ အဆုံး၌ထင်၏။ နိဒါန်းအဆုံး၌ မထင်၊
 အကယ်၍ကားမထင်၊ ထိုသို့ မထင်သော်လည်း ပါတိမောက္ခ ပြသော
 ကာလ၌ “အာဝိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတိ” ဟုဆိုပြီးလျှင် “ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ

ခေါ် အယျာယော နိဒါနံ တတ္ထာယျာယောဉ္စပုစ္ဆာမိ”စသောနည်းဖြင့် ဆိုသင့်သည်သာတည်း။ ထိုစကားသည် မှန်၏။ ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော် နိဒါန်းသည် သုဉ္စဒ္ဓိ ဖြစ်၏။ မဆိုသည်ရှိသော် ဒုဉ္စဒ္ဓိ ဖြစ်၏။ ထိုစကား သည်မှန်၏။ ဤအနက်ကိုရည်၍ပင် ဥပေါသထက္ခန္ဓကဉ္စ “ယာဝတတိယံ အနုသာဝိတံ ဟောတိတံ၊ သကံ ပိ အနုသာဝိတံ ဟောတိ”ဟူ၍ ဟော တော်မူအပ်ပြီ။ ထိုနိဒါန်း၏သုဉ္စဒ္ဓိဖြစ်သောကြောင့် ကောင်းမြတ်သော “ဉ္စဒ္ဓိဉ္စ ခေါ် အယျာယော နိဒါနံ၊ တတ္ထာယျာယောဉ္စပုစ္ဆာမိ”အစရှိသော ပါဠိကို အတ္ထယောဇနာ ပြုသော်ကား-

အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းကို။ မယာ၊ သည်။ ဉ္စဒ္ဓိဉ္စ ခေါ် ဉ္စဒ္ဓိ-
ဝေ၊ အကျဉ်းပြအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနိဒါန်း၌။ အယျာယော၊
ရှင်မတို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါမေး၏။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ
စင်ကြယ်ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။
ပုစ္ဆာမိ၊ ငါမေး၏။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှစင်ကြယ်ကုန်သည်။
အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ တတိယမ္ပိ၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါမေး၏။
ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှစင်ကြယ်ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏
လော။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဒါန်း၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ
စင်ကြယ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အာပတ်မှစင်ကြယ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံဣမိနာ တုဏှိဘာဝေန၊ ဤသို့ဆိတ်
ဆိတ်နေသောအဖြစ်ဖြင့်။ ဧတံပရိသုဒ္ဓဘာဝံ၊ ထိုအာပတ်မှ စင်ကြယ်သည်၏
အဖြစ်ကို။ ဓာရယာမိ၊ မှတ်ရ၏။ ဣတံ၊ ဤသည်လျှင်နိဒါနုဒ္ဓေသအပြီးတည်း။

နိဒါနုဒ္ဓေသော၊ နိဒါနုဒ္ဓေသသည်။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာတည်း။ တနည်း
ကား-ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ နိဒါနုဒ္ဓေသော၊ နိဒါန်းကို အကျဉ်းပြခြင်း
သည်။ နိဠိဟော-နိဠိ ဣတော ဂတော ပတ္တော၊ အပြီးသို့ရောက်ပြီ။

နိဒါနုဒ္ဓေသ ပြီး၏။

၂-ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ (ဂ)

ယခုအခါ နိဒါနုဒ္ဒေသကိုပြပြီး၍ ပါရာဇိကုဒ္ဒေသကို ပြတော်မူလိုသော ဘုရားသခင်သည်“တတြိမေ အဋ္ဌ ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ” ဟူသောပါဌ်ကိုရှေးဦးစွာသင်္ခေပထားတော်မူသည်။ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား

တတြ-တသ္မိံ ပါတိမောက္ခေ ထိုဘိက္ခုနီပါတိမောက္ခံ။ အဋ္ဌ၊ကုန်သော။ ပါရာဇိကာ၊ ပါရာဇိကအမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ဤအာပတ်တို့သည်။ ဥဒ္ဒေသံ၊ အကျဉ်း ပြခြင်းသို့။ ဝါ၊ သရုပ်အားဖြင့် အကျဉ်း ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဝါ၊ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

ပါရာဇိက ရှစ်ပါးသည် အကျဉ်း ပြခြင်းသို့ ရောက်လတ္တံ့-ဟု သင်္ခေပ ပဋိညာဉ်နှင့်အညီ ထိုပါရာဇိကရှစ်ပါးသရုပ်ကို ထုတ်၍ ဝိတ္ထာရပြတော် မူလိုသော ဘုရားသခင်သည် “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဆန္ဒသော” စသည်ကို မိန့်သော်။ပါရာဇိကရှစ်ပါးတွင် ပဌမမေထုနပါရာဇိက၌အကြင်ကြောင့် ရဟန်းမိန်းမအား သိက္ခာချခြင်းမည်သည် မရှိ၊ ထိုကြောင့် “ဘိက္ခုနီနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နာ သိက္ခံ အပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတာ”ဟု ဟောတော်မူဘဲ“ယာပန ဘိက္ခုနီ ဆန္ဒသော မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတေနာပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ”ဟု ဟောတော်မူသည်။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

မေထုနဓမ္မ သိက္ခာပဒ

(၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။ ဆန္ဒသော၊ မေထုန ရာဂနှင့် ယှဉ်သော အလိုဖြင့်။ မေထုနံဓမ္မံ၊ ရာဂနှိပ်စက်အပ်သော အားဖြင့် အချင်းချင်း အလိုတူသောသူနှစ်ယောက်တို့၏ ပေါင်းဘော်ခြင်းဟု ဆိုအပ် သောအကျင့်ကို။ ပဋိသေဝေယျ၊မှီဝဲငြားအံ့။ အန္တမသော၊ယုတ်သောအပိုင်း အခြားအားဖြင့်။ တိရစ္ဆာနဂတေနာပိ၊တိရစ္ဆာန်ယောက်ျားနှင့်လည်း။ ဝါ၊ ညွှဲလည်း။ မေထုနံဓမ္မံ၊ ရာဂနှိပ်စက်သောအားဖြင့် အချင်းချင်းအလိုတူသော သူနှစ်ယောက်တို့၏ ပေါင်းဘော်ခြင်းဟုဆိုအပ်သောအကျင့်ကို။ ပဋိသေဝေ ယျ၊မှီဝဲငြားအံ့။ သာဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမသည်။ ပါရာဇိကာ၊ သာသနာ တော်မှ ရှုံးခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဝါ၊ သာသနာတော်မှရှုံးစေတတ်သည်။ ဝါ၊

သာသနာတော်မှရုံးစေအပ်သည်။ ဝါ၊သာသနာတော်မှရုံးတတ်သောအဖြစ် သို့ရောက်သည်။ ဝါ၊သာသနာတော်မှရုံးစေအပ်သောအဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အသံဝါသာ၊ ထို ပါရာဇိကသို့ ရောက်သော ရဟန်းမိန်းမနှင့် အတူတကွ ကံကြီး၊ ကံငယ်ဟု ဆိုအပ်သော ပေါင်းဘော်ခြင်း မရှိသည်။ ဝါ၊ရဟန်းမိန်းမကောင်းတို့နှင့်အတူတကွ ဧကုဒ္ဒေသ၊ ဧကကမ္မ၊ သမသိက္ခတာ ဟု ဆိုအပ်သော ပေါင်းဘော်ခြင်း မရှိသည်။ ဟောတိ၊ဤ။

ဤမှ ကြွင်းသော သာဓာရဏ သိက္ခာပုဒ်၌ ဘိက္ခုပါတိမောက်၌ နည်းကို မှီးသဖြင့် သိသာပြီ။ စီဝရ ဝိပုဝါသ စသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ စိုးစဉ်း ပါဌ်နေ ပါဌ်ထား လိင်မျှသာ ထူးသည်၊ အနက် မခဲလွန်း။ ထို့ကြောင့် ပဌမပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်မှ နောက်သိက္ခာပုဒ်တို့၌ အသာဓာရဏ သိက္ခာပုဒ်တို့ကိုသာ အနက်ယောဇနာအံ့၊ ထိုအသာဓာရဏ သိက္ခာပုဒ်တို့၌လည်း အသာဓာရဏ ပါရာဇိကလေးပါးတို့တွင် ပဌမ အသာဓာရဏသိက္ခာပုဒ်ကို အတ္ထယောဇနာမူကား-

ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာ သိက္ခာပဒ

(၅) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။ အဝဿုတာ၊ ကာယ သံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စွတ်သည် ဖြစ်၍။ အဝဿုတဿ၊ ကာယ သံသဂ္ဂ ရာဂဖြင့် စွတ်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ကာယ သံသဂ္ဂရာဂသို့ ရောက်ခြင်းငှာ သိသော လူဇာတ်ဖြစ်သော ယောက်ျားဟု ဆိုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဓက္ခကံ၊ ရဟန်း မိန်းမဟု ဆိုအပ်သော မိမိညှပ်ရိုးတို့၏ အောက်ကို။ ဝါ၊ ၌။ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလံ၊ ပုဆစ်ဒူးဝန်းတို့၏ အထက်ကို။ ဝါ၊ ၌။ အာမသနံဝါ၊ ထိရာအရပ်ကို မလွန်မူ၍ ထိုအရပ်၌သာ သုံးသပ်ခြင်းကို၎င်း။ ပရာမသနံဝါ၊ ထိုမှ ဤမှ ရွှေ့ရှား၍ သုံးသပ်ခြင်းကို၎င်း။ ဂဟဏံ ဝါ၊ ကိုင်ကာမျှကို၎င်း။ ဆုပနံ ဝါ၊ မနှိပ်စက်မူ၍ တို့ခြင်းမျှကို၎င်း။ ပဋိပိဋနံ ဝါ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ၌ကိုင်၍ နှိပ်ခြင်းကို၎င်း။ သာဒိယေယျ၊ သာယာငြားအံ့။ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာ၊ ပုဆစ်ဒူးဝန်းတို့၏ အထက်၌သုံးသပ်ခြင်းကို သာယာခြင်းကြောင့် ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာ အမည် ရှိသော။ အယဗ္ဗိ၊ ဤရဟန်းမိန်းမသည်လည်း။ ပါရာဇိကာ၊ သာသနာတော်မှ ရုံးခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဝါ၊ ရုံးတတ်သည်။ ဝါ၊ သာသနာတော်မှ ရုံးစေအပ်

သည်။ ဝါ၊ သာသနာတော်မှ ရှုံးတတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ ဝါ၊ သာသနာတော်မှ ရှုံးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသံဝါသာ၊ ထိုပါရာဇိကသို့ ရောက်လေသော ရဟန်းမိန်းမနှင့် အတူတကွ ကံကြီးကံငယ်ဟုဆိုအပ်သော ပေါင်းဘော်ခြင်းမရှိသည်။ ဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမ ကောင်းနှင့် အတူတကွ ကေုဒ္ဒေသ၊ ကေကမ္မ၊ သမသိက္ခတာဟု ဆိုအပ်သော ပေါင်းဘော်ခြင်း မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤ အသာဓာရဏ ပဌမသိက္ခာပုဒ်၌ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျ-ဟု ဟောတော်မူဘဲ၊ သာဒိယေယျ-ဟု ဟောတော်မူခြင်းကြောင့် ပြုအပ် သည်ကို မပြုခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဝဇီရဗုဒ္ဓိဒ္ဓိကံ၌ “ကာယ- သံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျာတိ အဝတှာ သာဒိယေယျာတိ ဝုတ္တတ္တာအကိရိ- ယတော သမုဋ္ဌာတီတိ ဝေဒိတဉ္စ” ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ဘိက္ခုနီမ၏ ပိုင်းခြား အပ်သောကိုယ်၌ ယောကျ်ား၏ သုံးသပ်ခြင်း စသည်ကို သာယာလျှင် ပါရာဇိကဟု သိသာ၏။ ဘိက္ခုနီမက ပိုင်းခြားအပ်သော ကိုယ်ဖြင့် ယောကျ်ားကို သုံးသပ်ရာ၌ အဘယ်အာပတ် သင့်မည်နည်းဟူမူ၊ ၎င်း ပါရာဇိကပင်၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “အယံ ပန တေန ကာယေန ပုရိသဿ ယံကိဉ္စ ကာယပဒေသံ သာဒိယမာနာ ဆုပတိ၊ အယံ ဥပ္ပဇာဏု မဏ္ဍလိကာနာမ ပါရာဇိကာ” ဟူ၍ မိန့်အပ်ပြီ။ နှစ်ပါးစုံက ကာယ သံသဂ္ဂရာဂဖြင့်စွတ်မှ ပါရာဇိက၊ တယောက်က ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် မစွတ်လျှင် ပါရာဇိက မကျ။ ဂရုကအာပတ်ကို သာဝသေသ အကြွင်း ထား၍ ဟောတော် မမူသောကြောင့် ညှပ်ရိုး၊ ပုဆစ်ဒူးဝန်းတို့ကို ထုလွှစဉ်းဝတ္ထုသို့ သွင်းပါ၊ ပါရာဇိကသို့ မသွင်းနှင့်။ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ။

ဆရာအချို့ကား အဓမ္မက၊ ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလ သဒ္ဓါတို့ကို အပါဒါန် ကေုရုစ် ပေးလေသည်ကား ဘိက္ခုနီကံ၊ ဘိက္ခုနီအဋ္ဌကထာကြီးတို့နှင့် မညီလေ၊ ညှပ်ရိုးတဘက်လွှတ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာနှင့်ခိုင်းနှိုင်း သော် သင့်၏မထင်။ ထိုအဋ္ဌကထာ၌ သမ္ပန် ဗဟုဝုဏ်သာ ဖွင့်လေသည်။ ယခုပေးအပ်သော သမ္ပန် ဗဟုဝုဏ် အတ္ထ ယောဇနာခြင်းသည်သာလျှင် အတိယုတ္တ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “အဓမ္မကန္တိ အတ္တနော

အက္ခကာနံ အဓော” စသည်ကိုမိန့်အပ်ပြီ၊ အက္ခကာဗ္ဗဇာဏုမဏ္ဍလိကာဟု ဆိုလိုလျက်အဆုံးဖြစ်သော ဥဗ္ဗဇာဏုမဏ္ဍလိကာကိုသာယူ၍ အန္တဒီပက နည်းအားဖြင့် ဥဗ္ဗဇာဏုမဏ္ဍလိကာ-ဟုဟောတော်မူသည်။ ဝါ၊ အက္ခ- ကဉ္စ ဥဗ္ဗဇာဏုမဏ္ဍလဉ္စ ဥဗ္ဗဇာဏုမဏ္ဍလံ-ဟု ဧကသိသ်ပြုပြီးမှ ဥဗ္ဗဇာဏု- မဏ္ဍလဿ ဂဟဏေ သာဒိယတိတိ ဥဗ္ဗဇာဏုမဏ္ဍလိကာ-ဟု သာဒိယတိ တဒ္ဓိတ်ကြံလေ၊ ဂန္ထဂရုရောက်အံ့စိုး၍ လိုရုံသာ အကျဉ်းမှာထား လိုက် သည်။ အကျယ်ကိုသိလိုမှဘိက္ခုနီကင်္ခါအဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ ဘိက္ခုနီဝိဘင်း၊ ၎င်းအဋ္ဌကထာ၊ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာ၊ တေရသကဏ်ဋီကာ၊ ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာ တို့မှ ဆောင်ယူပါလေ။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို နန္ဒာ၊ သုနန္ဒာ၊ သုန္ဒရီနန္ဒာ၊ ထုလ္လ- နန္ဒာဟု ဘိက္ခုနီ ညီအမလေးယောက်တို့တွင် သာဝတ္ထိပြည်၌ သုန္ဒရီနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူသည်။ ။ ပဌမသိက္ခာပုဒ်။

ဝဗ္ဗဒ္ဓိန္ဒာဒိကာ သိက္ခာပဒ

(၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင် ရဟန်းမိန်းမသည်။ ဇာနံ ဇာနန္တိ၊ သိလျက်။ ပါရာဇိကံဓမ္မံ၊ ပါရာဇိကအာပတ်သို့။ အဇ္ဈာပန္နံ၊ ရောက်လေသော။ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းမိန်းမကို။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ နေဝပဋ္ဌိစောဒေယျ၊ မစောဒနာ ငြားအံ့။ ဂဏဿ၊ ရဟန်းမိန်းမဂိုဏ်းအား။ ဝါ၊ တပါးသောရဟန်းမိန်းမ တို့အား။ န အာရောစေယျ၊ မကြားငြားအံ့။ ယဒါ စ၊ အကြင်အခါ၌လည်း။ သာ၊ ထိုပါရာဇိကသို့ရောက်ပြီးသောရဟန်းမိန်းမသည်။ ဌိတာဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမ အသွင်၌တည်သည်မူလည်း။ အဿ၊ ဖြစ်၏။ စုတာဝါ၊ သေလွန်သည်မူလည်း။ အဿ၊ ၏။ နာသိတာဝါ၊ အသွင်ပျက်ခြင်းမိမိအလိုလိုပျက်စီးသည်မူလည်း။ ဝါ၊ အသွင်ပျက်ခြင်းသူတပါးတို့သည် ပျက်ဆီးအပ်သည်မူလည်း။ အဿ၊ ၏။ အဝဿဋ္ဌာ ဝါ၊ တိတ္ထိတို့၏ကျောင်းသို့ပြေးသည်မူလည်း။ အဿ၊ ၏။ သာ၊ ထိုသို့သောရဟန်းမိန်းမသည်။ ပစ္စာ၊ နောက်ကာလမှ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ “အယျေ၊ ရှင်မတို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေး၌သာလျှင်။ သာဘဂီနီ၊ ထိုညီမသည်။ ဧဝရူပါ စ၊ ဤသို့ယုတ်မာသောသဘောလည်းရှိ၏။ ဧဝရူပါ စ၊ ဤသို့ယုတ်မာသောသဘောလည်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို။ အညာသိ၊ သိ၏။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အတ္တနာ၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော ငါသည်။ နော စ ပဋ္ဌိစောဒေယျ၊ မစောဒနာပချေ။ ဂဏဿ၊ ရဟန်းမိန်းမ

ဂိုဏ်းအား။ န အာရောစေသံ၊မကြားမိပချေ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊
ဆိုငြားအံ့။ ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိကာ၊ အပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သောကြောင့် ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာ
ဒိကာ အမည်ရှိသော။ အယမ္ပိ၊ ဤရဟန်းမိန်းမ သည်လည်း။ ပါရာဇိက၊
သာသနာတော်မှရုံးခြင်းသို့ရောက်သည်။ (နောက်နည်းပေးမြဲ) ။ဟောတိ၊၏။
အသံဝါသာ၊သည်။ (နောက်နည်းအနက်ပေးမြဲ) ။ ဟောတိ၊၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်၌ မိမိသိလျက် စောဒနာခြင်းကိုလည်း မပြု၊ တပါးသော
ဘိက္ခုနီမတို့အား အကြောင်းကိုလည်းမကြားအံ့။ပါရာဇိကသို့ရောက်၏။
သံဃာ၏ ဘဏ္ဍာန၊ကလဟ၊ ဝိဝါဒ ဖြစ်လတ္တံ့ဟု မကြားအံ့။ အနာပတ္တိ။
သံဃဘေဒန၊သံဃရာဇိ ဖြစ်လတ္တံ့ဟု မကြားအံ့ အနာပတ္တိ။ ဤရဟန်း
မိန်းမသည်ကား ကက္ခဠ၊ ဖရသ၊ ဇီဝိတန္တရာယ၊ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယကိုပြု
လတ္တံ့ဟုမကြားအံ့၎င်းအနာပတ္တိပင်။ တပါးလာရောက်သော ဘိက္ခုနီမ
တို့ကို မမြင်သည်ဖြစ်၍ မကြားအံ့ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကို အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍
မကြားအံ့မိမိအမှုဖြစ်လျှင် ထင်ရှားလတ္တံ့ဟုမကြားအံ့၎င်းအနာပတ္တိပင်။
ဥမ္မတ္တိက၊အာဒိကမ္ပိကအားလည်း အနာပတ္တိပင်။ဘိက္ခုနီဝိဘင်း။ ပညတ်
တော်ကိုမသိသောဘိက္ခုနီမအားလည်း ဤအပြစ်ကိုထင်စွာမပြုလတ္တံ့ဟု
ချစ်သဖြင့်ဝန်ကိုချသောခဏ၌ ပါရာဇိကဟူ၍ မှတ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့်
ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌ “ဓုရနိက္ခိတ္တမတ္တေတိ ဝုတ္တတ္တာ ပဏ္ဏတ္တိ” အဇာ
နန္တဿပိ ဣမံ ဝဇ္ဇံ န ပကာသေဿာမိတိ ဆန္နေန ဓုရနိက္ခေပနက္ခဏေ
ပါရာဇိကန္တိ ဒဠဗ္ဗံ”ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ဘိက္ခုပါတိမောက် သပ္ပါဏကဝဂ်၌
ဒုဠုလ္လအာပတ်ကို ဖုံးလွှမ်းလျှင် ပါစိတ်။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက် သိက္ခာ
ပုဒ်၌ ပါရာဇိက၊ ဤသည်လျှင် အထူးတည်း။

ထို့ကြောင့် ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၌ “ဝိတ္တာရကထာ ပနေသ သပ္ပါဏက-
ဝဂ္ဂမ္ပိ ဒုဠုလ္လသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗျာ၊ တတြ ပါစိတ္တိယံ၊
ဣဓ ပါရာဇိကန္တိ အယမေဝ ဝိသေသော” ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ဂဏဿ-၌
နောက်နည်းကို ဗဟုဝုဉ်ပေးသည်ကား ဂဏဿာတိ အညာသံ ဘိက္ခုနီနံ-
ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သောကြောင့်ပေးလိုက်သည်။ န ဂဏဿ အာရောစေ
သန္တိ၌ ဣတိ သဒ္ဒါကိုသာ ပစ္စာ ဧဝံ ဝဒေယျ-ဟု ပြန်၍သတ်။ ။
ထို့ကြောင့် နိယံဆရာသည်-

ဆောင်။ ။ဣတိ တေ၊ ဝစနံ တဖနံ၊ နောက်သို့ပြန်က၊ မြင်းဇက်ခွ-ဟု
မိန့်သတည်း။

ပိဋကတ်သုံးပုံပါဠိတော်တို့၌ ဣတိသဒ္ဒါ နောက်မှာ ရှိလျှင် ရှေးကိရိယာ
သို့ ပြန်၍သတ်လေ။ ဤကား တစိတ်မျှသာ မှာလိုက်သည်။ အကျယ်ကို
အလိုရှိမူ အဋ္ဌကထာဋီကာမှာကြည့်လေ။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ညီမဖြစ်သော
သုန္ဒရီနန္ဒာ အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းကြောင့် အစ်မ ဖြစ်သော သုန္ဒာ
ဘိက္ခုနီမကိုအကြောင်းပြု၍ သာဝတ္ထိပြည်၌ ပညတ်တော်မူသည်။ ။
ဒုတိယ သိက္ခာပုဒ်။

ဥက္ခိတ္တာနုဗ္ဗိကာ သိက္ခာပဒ

(၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းသည်။ သမဂ္ဂေန၊ ညီညွတ်
သော။ ဝါ၊ ကိုယ်စိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သံဃေန၊ သံဃာသည်။ ဓမ္မေန၊
ဟုတ်မှန်သော သဘော အားဖြင့်။ ဝိနယေန၊ စောဒနာ၊ သာရဏာကံဖြင့်။
သတ္တုသာသနေန၊ ဥတံ၊ ကမ္မဝါစာဖြင့်။ ဝါ၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်
မူသောဘုရားသခင်၏အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ဥတံ၊ ကမ္မဝါစာဖြင့်။ ဥက္ခိတ္တာ၊
နှင်ထုတ်အပ်သော။ အနာဒရံ၊ ရိုသေခြင်းကင်းသော။ ဝါ၊ ထိုဥက္ခေပနိယကံ
ပြုသော သံဃာ၌ ရိုသေခြင်း မရှိသော။ ဝါ၊ ထိုဥက္ခေပနိယကံ ပြုသော
သံဃာ၌အကျုံးဝင်သော ဂိုဏ်းပုဂ္ဂိုလ်၌ ရိုသေခြင်းမရှိသော။ ဝါ၊ ထိုဥက္ခေ
ပနိယကံ၌ရိုသေခြင်းမရှိသော။ အပ္ပဋ္ဌိကာရံ၊ မသွင်းအပ်သေးသော။ အကတ
သဟာယံ၊ အပေါင်းအတော် မပြုအပ်သေးသော။ တံ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသို့။
အနုဝတ္ထေယျ၊ အတုယူသောအားဖြင့်လိုက်ငြားအံ့။ သာ ဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်း
မိန်းမကို။ ဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တပါးသော ရဟန်းမိန်းမ တို့သည်။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ ဝစနိယာ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏။ “ခေါ၊ စင်စစ်။ အယေ၊
ရှင်မ။ ဧသော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ ဝါ၊ သည်။ သမဂ္ဂေန၊ ညီညွတ်သော။
ဝါ၊ ကိုယ်စိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သံဃေန၊ သံဃာသည်။ ဓမ္မေန၊ ဟုတ်မှန်
သော သဘောအားဖြင့်။ ဝိနယေန၊ စောဒနာ၊ သာရဏာကံဖြင့်။ သတ္တု-
သာသနေန၊ ဥတံ၊ ကမ္မဝါစာဖြင့်။ ဝါ၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော
ဘုရားသခင်၏ အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ဥတံ၊ ကမ္မဝါစာဖြင့်။ ဥက္ခိတ္တော၊
နှင်ထုတ်အပ်၏။ အနာဒရော၊ ရိုသေခြင်း ကင်း၏။ ဝါ၊ ထိုဥက္ခေပနိယကံ

ပြုသော သံဃာ၌ ရှိသေခြင်းမရှိ။ ဝါ၊ ထိုဥက္ခေပနိယကံပြုသော သံဃာ၌ အကျုံးဝင်သော ဂိုဏ်းပုဂ္ဂိုလ်၌ရှိသေခြင်းမရှိ။ ဝါ၊ ထိုဥက္ခေပနိယကံ၌ရှိသေခြင်းမရှိ။ အပ္ပဋ္ဌိကာရော၊ သွင်းလည်းမသွင်းအပ်သေး။ အကတ သဟာယော၊ အပေါင်းအဘော်လည်းမပြုအပ်သေး။ အယျေ၊ ရှင်မ။ ဧတံဘိက္ခု၊ ထိုဥက္ခိတ္တက အဖြစ်၌ တည်သော ရဟန်းသို့။ မာ အနုဝတ္ထိ၊ ထို အယူကို ယူသဖြင့် အတု မလိုက်ပါလင့်”။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝစနိယာ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ သာ ဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို။ ဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တပါးသော ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုဆုံးမအပ်သည် ရှိသော်။ တထေဝ၊ ထိုရှေးအတူပင်လျှင်။ ပဂ္ဂဏေယျ၊ ချီးမြှောက်ငြားအံ့။ ဝါ၊ မြဲစွာ ယူငြားအံ့။ သာ ဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို။ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တပါးသော ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ တဿ၊ ထိုအယူကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ စွန့်စိမ့်သောငှာ။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်။ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ၊ ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်၏။ သမနုဘာသိယမာနာ၊ ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာဖြင့်ဆိုဆုံးမအပ်သည် ရှိသော်။ တံ၊ ထိုအယူကို။ စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ စွန့်ငြားအံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိ ဧတံ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊ ဤသို့စွန့်ခြင်းသည်။ ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏။ ဝါ၊ ကုသလံ-အနုဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍မစွန့်ငြားအံ့။ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္ထိကာ၊ ဥက္ခိတ္တက ရဟန်းသို့အတုလိုက်သောကြောင့် ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္ထိကာ အမည်ရှိသော။ အယမ္ပိ၊ ဤရဟန်း မိန်းမသည်လည်း။ ပါရာဇိကာ၊ သာသနာတော်မှ ရှုံးခြင်းသို့ ရောက်သည်။ (နောက်အနက် ပေးမြဲ)။ ဟောတိ၊ ၏။ အသံဝါသာ၊ သည်။ (နောက် အနက်ပေးမြဲ)။ ဟောတိ၊ ၏။

သတ္ထုသာသနေန-ကို နောက်အနက်ပေးရာ၌ သတ္ထုသာသနေနာတိ ဇိန သာသနေန ဗုဒ္ဓသာသနေန-ဟု ပါဠိတော်ပဒဘာဇနီ ဖွင့်သောကြောင့် ပေးလိုက်သည်။ အနုဝတ္ထတိတိ၌ ဣတိသဒ္ဓါကို နောက်သို့လည်၍ပေးရာ၌ မြင်းဇက်ခွအဓိပ္ပာယ်ယူမြဲပင်။ အကြင်ရဟန်းယောက်ျားသည် ဥက္ခိတ္တက ရဟန်းနှင့် တူသော အယူရှိသည်ဖြစ်၍ အယူအားဖြင့် အထူးထူးသော သံဝါသ ရှိသည်မည်၏။ ထိုလဒ္ဓိနာနာသံဝါသက ရဟန်းကိုရှိမခိုးအပ်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား ကံထိုက်သောကြောင့် ကံပြုအပ်သော

ဥက္ခိတ္တက ရဟန်းနှင့်တူသောကြောင့်တည်း။ ဂဏပူရဏလည်း မဖြစ်၊
 တမိုးတရံတည်း၌ အတူတကွအိပ်ခြင်းကိုလည်း မရ၊ရဟန်းယောက်ျား
 ကဲ့သို့ ရဟန်းမိန်းမမှာ မဟုတ်၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ ထိုရဟန်းမိန်းမသည်
 အကြင်မျှလောက်သောကာလပတ်လုံး ဥတ်၊ကမ္မဝါစာဖြင့်မဆုံးမအပ်၊
 ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ဂဏပူရဏ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။
 ကံကြီး၊ကံငယ် အပေါင်းအဘော်ကိုလည်းရ၏။ ထို့ကြောင့် ဝဇီရဗုဒ္ဓိ
 ဋီကာ၌“ယော ဘိက္ခု ဥက္ခိတ္တကဘိက္ခုနာ သဟ ဒိဋ္ဌိကော လဒ္ဓိ နာနာ
 သံဝါသိကော ဟောတိ အဝန္တနိယော၊ ကဿာ ကမ္မေ န ဥက္ခိတ္တကော
 ဝိယ ဂဏပူရဏော၊ သဟသေယျမ္ပိ န လဘတိ၊ န တထာ ဘိက္ခုနီ၊သ
 ဟိ ယာဝ န သမနုဘာသိဋ္ဌာ၊တာဝ ဂဏပူရဏောဝ ဟောတိ။သံဝါသဉ္စ
 လဘတိ”ဟူ၍မိန့်သည်။ ဤပါဌ်ကို ထောက်၍ပင် ယခုကာလ မိစ္ဆာ
 အယူကို မစွန့်နိုင်သော ဒုက္ကဋ္ဌဂိုဏ်းတို့ကိုလည်း မရှိခိုးအပ်ဟုယူရမည်။
 ဤမှတစ်ပါး အလုံးစုံအဓိပ္ပာယ်ပေါ်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ထုလွှနန္ဒာ
 ဘိက္ခုနီမသည် ဌင်းတသတ်အမျိုးဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းသို့ အတု
 လိုက်ခြင်းကြောင့် သာဝတ္ထိပြည်၌ ပညတ်တော်မူသည်။ ။တတိယ
 သိက္ခာပုဒ်။

အဋ္ဌဝတ္ထုကာ သိက္ခာပဒ

(ဂ) ယာပနဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။အဝဿုတာ၊လောက၌
 အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သောအစွမ်းဖြင့် ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စွတ်သည်
 ဖြစ်၍။အဝဿုတာယ၊လောက၌ အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သောအစွမ်းဖြင့်
 ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စွတ်သော။ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ လောက၌ အဆွေခင်ပွန်း
 ချစ်ကျွမ်းဝင်သော ကာယသံသဂ္ဂရာဂသို့ ရောက်ခြင်းငှာ သိသော လူဇာတ်
 ဖြစ်သော ယောက်ျားဟု ဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံဝါ၊ လက်ကို
 ကိုင်ခြင်းကိုမူလည်း။ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ ပါရာဇိကခေတ် မဟုတ်သော လက်၊
 မျက်နှာ၊ခြေသလုံး စသော အင်္ဂါကို ကိုင်ခြင်းကိုမူလည်း။ သာဒိယေယျ၊
 သာယာဌားအံ့။ သံသာဋီကဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ ဝါ၊အမှတ်မရှိ ဝတ်အပ်၊ရုံအပ်သော
 သင်္ကန်းစွန်းကို ကိုင်ခြင်းကိုမူလည်း။ သာဒိယေယျ၊သာယာဌားအံ့။သန္တိဋ္ဌေ
 ယျ ဝါ၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂဟု ဆိုအပ်သော သူတော်မဟုတ် သူယုတ်တို့၏

အကျင့်ကို မှီဝဲစီမံသောငှာ ယောက်ျား၏ နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်တင်း၌
မူလည်း တကွရပ်ငြားအံ့။ သလ္လပေယျ ဝါ၊ ယောက်ျား၏ နှစ်တောင့်ထွာ
ဟတ္ထပါသ်တင်း၌မူလည်း မျပ်၍ ပြောဆိုငြားအံ့။ သင်္ကေတံဂါ၊ ချိန်းချက်ရာ
အရပ်သို့မူလည်း။ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားငြားအံ့။ ပုရိသဿ၊ ယောက်ျား၏။
အဗ္ဘာဂမနံဝါ၊ လာခြင်းကိုမူလည်း။ သာဒိယေယျ၊ သာယာငြားအံ့။ ဓနံဝါ၊
ဖုံးကွယ်ရာ အရပ်သို့မူလည်း။ အနုပဝိသေယျ၊ ဝင်ငြားအံ့။ ကဒတ္ထာယ၊
ထိုကာယသံသဂ္ဂ အကျိုးငှာ။ ဧတဿ အသဒ္ဓမ္မဿ၊ ထိုကာယသံသဂ္ဂရာဂ-ဟု
ဆိုအပ်သော သူတော်မဟုတ် သူယုတ်တို့၏ အကျင့်ကို။ ပဋိသေဝနတ္ထာယ၊
မှီဝဲစီမံသောငှာ။ ကာယံဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမ၏ ကိုယ်ကိုမူလည်း။ ဥပသံဟရေယျ၊
ယောက်ျား၏ နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်တင်း၌ ရပ်၍ ညွတ်စေသဖြင့်
ဆောင်ငြားအံ့။ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ၊ ရှစ်ပါးသော ဝတ္ထုကို ဖြစ်စေသောကြောင့်
အဋ္ဌပတ္ထုကာ အမည်ရှိသော။ အယမ္ပိ၊ ဤရဟန်း မိန်းမသည်လည်း။
ပါရာဇိကာ၊ သည်။ (နောက်နောက်ပေးမြဲ) ။ ဟောတိ၊ ၏။ အသံဝါသာ၊
သည်။ (နောက်နောက်ပေးမြဲ) ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အဓိပ္ပါယ်ကား ချိန်းချက်ရာအရပ်သို့ သွားခြင်း၌ လှမ်း
တိုင်း လှမ်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ ယောက်ျား၏ဟတ္ထပါသ်သို့ သက်သာမျှ၌
ထုလွှစဉ်းသင့်၏။ ဟောကျား၏ လာခြင်းကို သာယာသော်လည်း ဒုက္ကဋ်
သင့်၏။ ဟတ္ထပါသ်သို့ သက်ခြင်း၌ ထုလွှစဉ်းသင့်၏။ အကြွင်း ခုနစ်ပါး
တခုတခု၌ ထုလွှစဉ်းသာသင့်၏။ ရှစ်ပါးလုံး ပြည့်သည့်ရှိသော် ပါရာဇိက
သင့်၏။ အထူးအားဖြင့်ကား တခုတခုသောဝတ္ထု၌မူလည်း အကြိမ်တရာ
ပင် လွန်ကျူးသော်လည်း “နောက် သည့်ပြင် မလွန်ကျူးပါပြီ” ဟု ထို
အာပတ်တို့ကို ဒေသနာကြား၍ လွတ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌
“သင်္ကေတဂမနေ ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋ်၊ ပုရိသဟတ္ထပါသံ ဩက္ကန္တမတ္တေ
ထုလ္လစယံ၊ ပုရိသဿ အဗ္ဘာဂမနံ သာဒိယမာနေပိ ဒုက္ကဋ်၊ ဟတ္ထ-
ပါသောက္ကမနေ ထုလ္လစယံ၊ သေသေသု ကေသ္မိံ ထုလ္လစယမေဝ၊ အဋ္ဌမေ
ပရိပုဏ္ဏေ ပါရာဇိကံ၊ ဧကေကသ္မိံ ပန ဝတ္ထုသ္မိံ ဝါ သကက္ခတ္တု
ဝိတိက္ကန္တေ တာ အာပတ္တိယော ဒေသေတွာ မုစ္စတိ” ဟု မိန့်အပ်ပြီ။
ရှစ်ပါးတွင် တခုတခုသော ဝတ္ထုကို လွန်ကျူးပြီးလျှင် “သည့်ပြင်

မလွန်ကျူးပါပြီ”ဟု ဓုရနိက္ခေပကို မပြုမူ၍ ရှစ်ပါးလုံး စေ့အောင် လွန်ကျူးမည် ဟု နှလုံးထားရှိသော ရဟန်းမိန်းမအား ဒေသနာ ကြားသော်လည်း ကြားသည် မမည်။ အဂဏန္တပဂအာပတ် ဖြစ်သည်။ ဘခုတခုသော ဝတ္ထုကို လွန်ကျူးပြီးလျှင် “သည့်ပြင် မလွန်ကျူးပါ”ဟု ဓုရနိက္ခေပကိုပြု၍ ဒေသနာကြားသော ရဟန်းမိန်းမအား အာပတ် စင်သဖြင့် ဒေသနာကြားသည် မည်သောကြောင့် ဂဏန္တပဂ အာပတ် ဖြစ်သည်။ အဋ္ဌကထာ။ ဒေသနာဂါမ် ဝတ္ထုကို လွန်ကျူးမိ၍ ဒေသနာကြားလျှင် စင်သောအာပတ်သည် ဂဏန္တပဂအာပတ် မည်၏။ ဒေသနာ ကြားသော်လည်း မစင်သော အာပတ်သည် အဂဏန္တပဂ အာပတ်မည်၏။ ထိုအဂဏန္တပဂ အာပတ်သည် ဘိက္ခုနီမတို့၌ အဋ္ဌ ဝတ္ထုက ပါရာဇိကတည်းဟူ၍ ပရိဝါအဋ္ဌကထာ၌ လာသည်။ သာရတ္ထ ဒီပနိ ဋီကာ၌လည်း ဤနည်းအတူပင်။ ဝိမတိဝိနောဒနိ ဋီကာ၌ မူကား ရဟန်းယောကျ်ားတို့အားပင်သော်လည်း ဓုရနိက္ခေပကိုမပြုမူ၍ အတန် ငယ် အတန်ငယ် ထောပတ်ကို သောက်သည်ရှိသော် တမတ်ထိုက်သော ထောက်ပတ်ကုန်သည့်ကာလ ပါရာဇိကကျသည့်အရာစသည်တို့၌ အဂဏန္တပဂ အာပတ်ဖြစ်သည်ဟု လာ၏။ အတိဂမနံ ဟူ၍၎င်း၊ ပရိပဝေ- သေယျဟူ၍၎င်း အချို့ပါ၌ရှိ၏။ ပါဠိတော်နှင့် မညီသောကြောင့်မသင့်။ ဟတ္ထဂဟဏံ ဝါ စသည်တို့၌ ဝါသဒ္ဓါကား ရာဇဘောဂေါ ဝါ စသည်၌ ကဲ့သို့ သမုစ္စည်း၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ သာမညရဟန်းမိန်းမ တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူအပ်၏။

၁-ကာယသံသဂ္ဂရာဂ ရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ဥဿာဟ ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ရှစ်ပါးသော ဝတ္ထုနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃ပါး တည်း။

ပဌမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယသိက္ခာပုဒ်တို့၌ အင်္ဂါကို အဋ္ဌကထာဆရာမဆို။ ။ စတုတ္ထ သိက္ခာပုဒ်။

ယခုအခါ ပါရာဇိကရှစ်ပါးကို ဟောတော်မူပြီး၍ ပါတိမောက် ပြသော ရဟန်းမိန်းမသည် မေးစိစစ်အပ်သော အခြင်းအရာကို ဟောတော်မူလို

သော သုံးလူ့ထိပ်ပန်း ရဟန်းမင်းဘုရားသည် “ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ အယျာယော အဋ္ဌပါရာဇိကာဓမ္မာ” စသည်ကို မိန့်သော်၊ ထိုပါဠိ၏အဋ္ဌကား-

အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပါရာဇိကာ၊ ပါရာဇိက အမည်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ- ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ဝေ၊ အကျဉ်းပြုအပ်ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းမိန်းမ သည်။ ယေသံ၊ အကြင်ရှစ်ပါးသော ပါရာဇိက အာပတ်တို့တွင်။ ဝါ၊ ယာ ဘိက္ခုနီ၊ အကြင် ရဟန်းမိန်းမသည်။ သေ၊ ထိုရှစ်ပါးသော ပါရာဇိက အာပတ်တို့တွင်။

နောက်အနက်ပေးရာ၌ ယေသံ-ကို ယာ-သေဟု ပဒစ္စေဒပြုသည်။

အညတရံဝါ၊ တပါးပါးသို့၎င်း။ အညတရံဝါ၊ တပါးပါးသို့၎င်း။ အာ - ပဇ္ဇိတု၊ ရောက်၍။ ပုရေ၊ နွေးလူမိန်းမ၊ သာမဏေရီ၊ သိက္ခမာန်ဖြစ်သော ကာလ၌။ ဘိက္ခုနီဟိ၊ ရဟန်းမိန်းမကောင်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံဝါသံ၊ ပေါင်းဘော်ခြင်းကို။ န လဘတိယထာ၊ မရဘဲသို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ပစ္စာ၊ ပါရာဇိကသို့ ရောက်ပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌။ ဘိက္ခုနီဟိ၊ ရဟန်းမိန်းမ ကောင်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သံဝါသံ၊ ပေါင်းဘော်ခြင်းကို။ န လဘတိ၊ မရ။ ပါရာဇိကာ၊ သာသနာတော်မှရှုံးခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဝါ၊ (ပေးမြဲ)။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အသံဝါသ၊ (ပေးမြဲ)။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရှစ်ပါးသောပါရာဇိက အာပတ်တို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါမေး၏။ ကစ္စိ၊ အသိနည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ ဒုတိယမ္ပိ၊ လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ လော။ တတိယမ္ပိ၊ လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ လော။ ဧတ္ထ၊ ဤရှစ်ပါးသော ပါရာဇိကအာပတ်တို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မ တို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှစင်ကြယ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ ဣမိနာ တုဏှိဘာဝေန၊ ဤသို့ဆိတ်ဆိတ် နေသော အဖြစ်ဖြင့်။ ဧတံ ပရိသုဒ္ဓဘာဝံ၊ ထိုအာပတ်မှ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဓာရယာမိ၊ မှတ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ အပြီး တည်း။ (ဣတိသဒ္ဓါကာ ပရိသမာပနဟူလိ)။

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသော' ပါရာဇိကုဒ္ဒေသသည်။ ခုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက် တည်း။ ဝါ၊ (ပေးမြဲ)။

၃-သံဃာဒိသေသုဒ္ဒေသ (၁၇)

ပါရာဇိ ကုဒ္ဒေသကို ဟောတော် မူပြီးလျှင် သံဃာဒိသေ သုဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူပါဟု တောင်းပန်လတ္တံ့သော ဘိက္ခုနီမ တို့၏ အလိုကို သိတော်မူ၍ သံဃာဒိသေသုဒ္ဒေသကိုဟောတော်မူလိုသော ဘုရားသခင် သည်ထိုသံဃာဒိသေသုဒ္ဒေသ၏အစ၌ ဥဒ္ဒေသပဋိညာဉ်ကိုထားတော်မူလို သောကြောင့် “ဣမေ ခေါ ပနာယျာယော သတ္တရသ ။လ။အာဂစ္ဆန္တိ” ဟူသောပါဠိကိုမိန့်သော်၊ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ သတ္တရသ၊ တဆဲ့ခုနစ်ပါး ကုန်သော။ သံဃာဒိသေသော၊ သံဃာဒိသိသ်အမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤအာပတ်တို့သည်။ ဥဒ္ဒေသံ၊ အကျဉ်း ပြခြင်းသို့။ ဝါ၊ သရုပ်အားဖြင့် အကျဉ်းပြအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ယခုအခါ ဥဒ္ဒေသပဋိညာဉ် ပြုတော်မူသည်နှင့်အညီ တဆဲ့ခုနစ်ပါးသော သံဃာဒိသေသုဒ္ဒေသကို သရုပ် ထုတ်၍ ဟောတော် မူလိုသော ဘုရား သခင်သည်“ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥဿယဝါဒိကာ ဝိဟရေယျ”စသည်ကို မိန့်သော်၊ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ဥဿယဝါဒိကာ သိက္ခာပဒ

(၉-၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊အကြင် ရဟန်းမိန်းမသည်။ဂဟပတိနာ ဝါ၊ သူကြွယ်နှင့်၎င်း။ဝါ၊သူကြွယ်နှင့်တကွ၎င်း။ ဂဟပတိပုတ္တေနဝါ၊သူကြွယ်သား နှင့်၎င်း။ဝါ၊သူကြွယ်သားနှင့်တကွ၎င်း။ဒါသေန ဝါ၊ကျွန်နှင့်၎င်း။ဝါ၊ကျွန် နှင့်တကွ၎င်း။ ကမ္မကာရေနဝါ၊အမှုလုပ်သောသူနှင့်၎င်း။ဝါ၊ အမှုလုပ်သော သူနှင့်တကွ၎င်း။ အန္တမသော၊ဖြင့်။သမဏပရိဗ္ဗာဇနေနပိ၊သာသနာတော်မှ အပဖြစ်သောပရိဗိုဇ်ရဟန်းနှင့်လည်း။ ဝါ၊ သာသနာတော်မှ အပဖြစ်သော ပရိဗိုဇ်ရဟန်းနှင့်တကွလည်း။ဥဿယဝါဒိကာ၊ အမျက်မာန်မာနပြောသဖြင့် ငြင်းခုံသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အမျက်မာန်မာနပြောသဖြင့်တရားတွေသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျ၊နေငြားအံ့။ အယံဘိက္ခုနီ၊ ဤရဟန်းမိန်းမသည်။ ပဌမာပတ္တိကံ၊

ရှေးဦးစွာလွန်ကျူးသောခဏ၌ရောက်ခြင်းရှိသော။ နိဿာရဏိယံ၊ နှင်ထုတ်
စေတတ်သော။ သံဃာဒီသေသံ၊ အစဉ်၎င်း၊ အစမှ ကြွင်းသော အလယ်အဆုံး
တို့၌၎င်း သံဃာကိုအလိုရှိအပ်သောကြောင့် သံဃာဒီသိသ် အမည်ရှိသော။
ဓမ္မံ၊ အာပတ်သို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်၏။

ဘိက္ခုနီအရကို တရားတွေ့တတ်သော ဘိက္ခုနီမကိုယူ၊ ဂဟပတိအရသည်
အမှတ်မရှိ အိမ်ရာ ထောင်သော လူ့ဘောင်၌ နေသော သူတည်း။
ဂဟပတိပုတ္တေနဟူသည်လည်း အမှတ်မရှိသော သားညီအစ်ကိုဖြစ်သော
သူတည်း။ ဒါသ၏အရသည် အိမ်ပေါက်ကျွန်၊ ဥစ္စာဖြင့် ဝယ်သည့်ကျွန်၊
သို့ရကျွန်တည်း။ ကမ္မကာရ၏အရသည် အရင်းအစားတည်း။ သမဏ
ပရိဗ္ဗာဇက အရသည် ရဟန်း ယောက်ျား၊ ရဟန်း မိန်း၊ သိက္ခမာန်၊
သာမဏေယောက်ျား၊ သာမဏေမိန်းမ ဤသီတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်
ကိုထား၍ အမှတ်မရှိသော သာသနာမှအပဖြစ်သောရဟန်းသည် သမဏ
ပရိဗ္ဗာဇကမည်၏။ တရားတွေ့အံ့ဟု အဘော်ကိုရှာလျက်သွားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်
သင့်၏။ တယောက်သောသူအားအကြောင်းကိုကြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်ပင်သင့်၏။
အဘော် အားဖြင့် ကြားအံ့ ထုလွှစဉ်း သင့်၏။ တရားတွေ့ပြီးသည်၏
အဆုံး၌ကား သံဃာဒီသိသ် သင့်၏။ ဘိက္ခုနီဝိဘင်း။

ဂဟပတိနာ ဟူ၍၎င်း၊ ဂဟပတိပုတ္တေန ဟူ၍၎င်း ဤသို့ စသည်ဖြင့်
ပုလ္လင်နှင့်ဟောတော်မူသောကြောင့်သူကြွယ်မ၊ သူကြွယ်သွီး၊ ကျွန်မိန်းမ၊
ကျွန်အမှုလုပ်မိန်းမတို့နှင့်တရားတွေ့သော် အာပတ်လွတ်ကောင်းအံ့လော
ဟူငြားအံ့ မ်လွတ်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား ပဝာနနည်း၊ ယေ
ဘုယျနည်း ဟောတော်မူသောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် မဟုတ်လော
အဋ္ဌကထာ၌ “ဂဟပတိ အာဒိဟိ ဌပေတွာ ပဉ္စ သဟဓမ္မိကေ
အဝသေသာ ဂဟဌပဗ္ဗဇိတာ သင်္ဂဟိတာ”ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ဂဟပတိနာ
ဝါစသည်၌ ဝါသဒ္ဓါကား ဝိကပ်၊ သမုစ္စည်း မဟုတ်။ တဦးတည်း
နှင့်ပင် တရားတွေ့လျှင် အာပတ်သင့်၏ ဟူလို။ အကျယ်ကို အလိုရှိမှု
ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာ တို့မှယူလေ။ ဤပဌမသံဃာဒီသိသ် သိက္ခာပုဒ်၌
“အယမ္မိ ဘိက္ခုနီ”ဟု စာအများရှိ၏ ပိသဒ္ဓါကိုမလို။ ပဒဘာဇနိဉ်ကား
တစောင်စောင်မျှ မရှိ။ အယမ္မိတိ ဟူ၍ မဖွင့်။ နောက်ဒုတိယ စသော

သိက္ခာပုဒ်တို့၌သာ ပိသဒ္ဓါကိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယ သိက္ခာပုဒ်၌ “အယမ္မိတံ ပုရိမံ ဥပါဒါယ ဝုစ္စတံ” ဟု တတိယစသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ “အယမ္မိတံ ပုရိမာယော ဥပါဒါယ ဝုစ္စတံ” ဟုဖွင့်၍ ဟောတော်မူသည်။ ပိသဒ္ဓါကား သံပိဏ္ဍနဟော၊ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်၌ ပိသဒ္ဓါကား ဒုတိယတ္ထကို ပေါင်းသည်။ တတိယသိက္ခာပုဒ်၌ ပိသဒ္ဓါကား တတိယကိုပေါင်းသည်။ နောက်ကိုလည်း ဤနည်းသိလေ။ ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိ ပြည်၌ ထုလွှာနန္ဒာဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူအပ်၏။

၁-တရားတွေသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-တရားတွေ၍ ဆုံးသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ပဌမ သိက္ခာပုဒ်။

စောရိ ဂုဠာဒိကာ သိက္ခာပဒ

(၁၀-၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။ ဇာနိ-ဇာနန္တိ၊ သိလျက်။ ဝဇ္ဇံ၊ သတ်အပ်သော။ ဝိဒိတံ၊ သတ်ခြင်းငှာဆိုက်၏ဟု သိအပ်သော။ ဇောရိ၊ ခိုးသူမကို။ ရာဇာနိ ဝါ၊ မင်းကို၎င်း။ သံဃံ ဝါ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာကို၎င်း။ ဂဏံ ဝါ၊ ပရမိသ္မာနတ်ကိုကိုးကွယ်သည်ဖြစ်၍ ထိုသို့သောအရပ်၌ ရေအိုးစင် တည်ခြင်း၊ လေးထောင့်ကန်တူးခြင်းစသော ကောင်းမှုကိုပြုသောသူအပေါင်း ကိုစိုးအုပ်ဆုံးမသောအစီရင်မင်း၊ ပရမိသ္မာနတ်၏သား ဗိဿဏိုးကို ကိုးကွယ် သောသူအပေါင်းကို စိုးအုပ်ဆုံးမသော အစီရင်မင်း စသော အကြီးအမှူး ကို၎င်း။ ပူဂံ ဝါ၊ သာသနာ၌၎င်း၊ လောက၌၎င်း များသော အပြားရှိသော ကောင်းမှုကိုပြုသောသူအပေါင်းကို စိုးအုပ်ဆုံးမသော အစီရင်မင်းကို၎င်း။ သေဏီ ဝါ၊ နံ့သာအထူးကို ပြုတတ်သောသူအပေါင်းကို စိုးအုပ် ဆုံးမသော အစီရင်မင်း၊ ရက်ကန်းသည် အပေါင်းကို စိုးအုပ် ဆုံးမသော အစီရင်မင်း စသောအကြီးအကဲကို၎င်း။ အနုပလောကေတွာ၊ မပန်ကြားမှု၍။ ကပ္ပါ-ကပ္ပံ၊ တံတ္ထိတို့ထံတပါးသောဘိက္ခုနီမတို့ထံ၌ သာမဏေပြုဘူးသော မိန်းမကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဝုဠာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ အယမ္မိဘိက္ခုနီ၊ ဤဘိက္ခုနီမသည်လည်း။ ပဌမာပတ္တိကံ၊ ရှေးဦးစွာလွန်ကျူး သောခဏ၌ ရောက်ခြင်းရှိသော။ နိဿာရဏီယံ၊ နှင်ထုတ်စေတတ်သော။ သံဃာဒိသေသံ၊ အစ၌၎င်း၊ အစမှကြွင်းသော အလယ် အဆုံးတို့၌၎င်း

သံဃာကို အလိုရှိအပ်သောကြောင့် သံဃာဒိသိသ် အမည်ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ အာပတ်သို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်၏။

ရာဇာနံဝါ စသည်၌ဝါသဒ္ဓါကား သမုစ္စည်း၊ဝိကပ်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် မင်း စသည်ကို ပန်သော်လည်း ဘိက္ခုနီ သံဃာကို ကေနပ်ရသည်သာ တည်း။ သည်ကိုရည်၍“ရာဇာနံ ဝါဂဏာဒိကေ ဝါ အပလောကေတွာပိ ဘိက္ခုနီသံဃာ အပလောကေတဗ္ဗာ” ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။ဆရာ တို့ကား ကပ္ပိ-ကပ္ပံ၊ ရှေး၌ရဟန်းပြုဘူးသည်ကိုဟု အနက်သမ္ပန်ကုန်၏။ ရဟန်းမိန်းမတို့မှာ လူထွက်လျှင် ပါရာဇိက ကျပြီးသည်ဖြစ်၍ မတော်။ ရဟန်းအရကို သိက္ခမာန်၊ သာမဏေမ ယူမည်ဆိုငြားအံ့။ ဘိက္ခုနီ၊ သိက္ခမာနာ၊ သာမဏေရိဟု အသီးဟောတော်မူခြင်းကြောင့် မဆိုပေ။ (ကပ္ပိ-ကပ္ပံ၊ တိတ္ထိတို့ထံ တပါးသော ဘိက္ခုနီမ တို့ထံ၌ သာမဏေ ပြုဘူးသောမိန်းမကို သမ္ပန်)။ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနိ၌“ အညတြကပ္ပိ ဝုဠာပေယျာတိ ဌပေတွာ ကပ္ပိ ကပ္ပံ နာမ ဒေ ကပ္ပိနိ တိတ္ထိယေသု ဝါ ပဗ္ဗဇိတာ ဟောတိ၊အညာသု ဝါ ဘိက္ခုနီသု ပဗ္ဗဇိတာ” ဟုဟောတော် မူသည်။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း ပဗ္ဗဇိတ-သာ လာသည်။ဥပသမ္ပဒမလာ။ ဝိနည်းဒေသနာ၌ သာမဏေကို ပဗ္ဗဇိတ၊ ရဟန်းကို ဥပသမ္ပဒ လာသည်။ ဇာတ်နိပါတ်တို့၌ကား သာမညပဗ္ဗဇိတ-သာလာသည်။ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှာနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်ဟော် မူအပ်၏။

၁-ခိုးသူမလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခိုးသူမဟု အမှတ် ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သောအကြောင်းကိုထား၍ ရဟန်း ပြုသည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်။

ကော ဂါမန္တရ ဂမန သိက္ခာပဒ

(၁၁-၄) ယာပန ဘိက္ခုနီ၊အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။ကော၊တယောက် ထည်းတည်း။ ဂါမန္တရံ ဝါ၊ ရွာတပါးသို့မူလည်း။ဂစ္ဆေယျ၊ သွားငြားအံ့။ ကော၊ တယောက်အထည်းတည်း။ နဒီပါရံ ဝါ၊ မြစ်တဘက်သို့ မူလည်း။ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားငြားအံ့။ ကော၊ တယောက် အထည်းတည်း။ ရတ္တိံ ဝါ၊

ညဉ့်၌မူလည်း။ ဝိပွဝသေယျ၊ ရဟန်းမိန်းမ အဘော်နှင့် ကင်း၍ နေဌားအံ့။
 ကော၊ တယောက်အထည်းတည်း။ ဂဏမှာဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမအပေါင်းအဘော်
 မူလည်း။ ဩဟိယေယျ၊ ချန်၍နေဌားအံ့။ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ၊ ဤရဟန်း
 မိန်းမသည်လည်း။ ပဌမာပတ္တိကံ၊ ရှေးဦးစွာလွန်ကျူးသောခဏ၌ရောက်ခြင်း
 ရှိသော။ နိဿာရဏိယံ၊ နှင်ထုတ်စေတတ်သော။ သံဃာဒိသေသံ၊ အစဉ်၎င်း၊
 အစမှကြွင်းသော အလယ် အဆုံးတို့၌၎င်း သံဃာကို အလိုရှိအပ်သော
 ကြောင့် သံဃာဒိသိသံ အမည်ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ အာပတ်သို့။ အာပန္နာ၊
 ရောက်၏။

ဘိက္ခုနီမ ကျောင်းနှင့် ဆက်ဆံသော ရွာကို ဂါမန္တရ မဆိုရ ရွာကြီး
 အလယ်၌ ဘိက္ခုနီမကျောင်းရှိ၍ ထိုရွာလေးစုကွဲလျှင် လေးရွာလုံးနှင့်ပင်
 ဆက်ဆံသော်လည်း ရှေးဦးစွာဇုသောရွာသို့သွားလျှင်အာပတ်မသင့်။
 ထိုရွာမှ တပါးသောရွာသို့ တံခါးဖြင့်၎င်း၊ စောင်ရန်း ပေါက်ဖြင့်၎င်း
 ဝင်သော် အာပတ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ပုဗ္ဗေ မဟာဂါမော
 ဟောတိ၊ မဇ္ဈေ ဘိက္ခုနီ ဝိဟာရော၊ ပစ္စာ တံ ဂါမံ စတ္တာရော ဇံနာ
 ဘဏ္ဍိတာ ဝိသုံ ဝတိပရိက္ခေပံ ကတာ ဝိဘဇိတာ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဝိဟာရတော
 ဧကံ ဂါမံ ဂန္တု ဝဇ္ဇတိ၊ တတော ပရံ ဂါမံ ဒွါရေန ဝါ ဝတိဆိဒ္ဓေန ဝါ
 ပဝိသိတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ပုန ဝိဟာရမေဝ ပစ္စာဂန္တု ဝဇ္ဇတိ၊ ကသ္မာဝိဟာရဿ
 စတုဂါမသာဓာရဏတ္တာ” ဟုမိန့်အပ်ပြီ။ ကော ဝါ ၌ ဝါသဒ္ဓါကား
 အဋ္ဌာနပယုဂ်ယူ၊ ဂါမန္တရ၊ နဒီပါရစသော သဒ္ဓါနှင့်သာယှဉ်လေ ဝိကပ်၊
 ဌာနပယုဂ်ပေးမှု သင့်အံ့မလင်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌အမှတ်
 မရှိသောဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။ ဂါမန္တရ
 သည် ပဌမပညတ်၊ ကြွင်းသည့်သုံးပါးအနုပညတ်။

၁-အန္တရာယ်မရှိသဖြင့် တယောက် ထည်းလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ဂါမန္တရ
 ဂမန စသည်တို့တွင် တပါးပါးသို့ ရောက်သည် ဖြစ်စေ၊ ၃-လာရန်
 မရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ တတိယသိက္ခာပုဒ်။

ဥက္ခိတ္တက ဩသရဏ သိက္ခာပဒ

(၁၂-၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။ သမဂ္ဂေန၊
 ညီညွတ်သော။ ဝါ၊ သော။ သံဃေန၊ သည်။ ဓမ္မေန၊ ဟုတ်မှန်သောသဘော

ဖြင့်။ ဝိနယေန၊ စောဒနာ၊ သာရဏာ ကံဖြင့်။ သတ္ထုသာသနေန၊ ဥတ်၊
 ကမ္မဝါစာဖြင့်။ ဝါ၊ မာရ်ငါးပါးကိုအောင်တော်မူသောဘုရားသခင်၏ အဆုံး
 အမတော် ဖြစ်သောဥတ်၊ ကမ္မဝါစာဖြင့်။ ဥက္ခိတ္တံ၊ နှင်ထုတ် အပ်သော။
 ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းမိန်းမကို။ ကာရကသံဃံ၊ ကံပြုသောရဟန်းမိန်းမသံဃာကို။
 အနုပလောကေတွာ၊ မပန်ကြားမူ၍။ ဂဏဿ၊ ကံပြုသော ရဟန်းမိန်းမ
 သံဃာ၏။ ဆန္ဒံ၊ အလိုကို။ အနညာယ၊ သိအောင်မပြုမူ၍။ ဩဘာသေယျ၊
 သွင်းငြားအံ့။ ဩသာရဏကံကို ပြုငြားအံ့။ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ၊ သည်လည်း။
 ပဌမာပတ္တိကံ၊ သော။ နိဿာရဏိယံ၊ သော။ သံဃာဒိဿေသံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ သို့။
 အာပန္နာ၊ ရောက်၏။

အနညာယ ဂဏဿ ဆန္ဒံ-၌ ဂဏဿ၊ ဂိုဏ်း၏ဟု မပေးလင့်။ ဂဏဿ၊
 ကံပြုသော ရဟန်းမိန်းမ သံဃာ၏ဟုပေး။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌
 “အနညာယ ဂဏဿ ဆန္ဒန္တိ တဿေဝ ကာရကသံဃဿ ဆန္ဒံ အဇာ-
 နိတွာ” ဟု မိန့်သည်။ ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှာနန္ဒာ
 ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဓမ္မကံဖြင့်နှင်ထုတ်အပ်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော
 အကြောင်းကိုထား၍ သွင်းသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကားအင်္ဂါ ၂-ပါး။။
 စတုတ္ထ သိက္ခာပုဒ်။

ပဌမ ဘောဇန ပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၁၃-၅) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင် ရဟန်းမိန်းမသည်။ အဝဿုတာ၊
 အားကြီးသောရာဂဖြင့် စွတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကြိုက်သောရာဂဖြင့် စွတ်သည်
 ဖြစ်၍။ အဝဿုတဿ၊ အားကြီးသောရာဂဖြင့် စွတ်သော။ ဝါ၊ ကြိုက်သော
 ရာဂဖြင့် စွတ်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ လူဇာတ်ဖြစ်သော ယောက်ျားဟု
 ဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ ခါဒနီယံဝါ၊ ခဲဘွယ်ကို၎င်း။
 ဘောဇနီယံဝါ၊ စားဘွယ်ကို၎င်း။ သဟတ္တာ-သဟတ္ထေန၊ မိမိလက်ဖြင့်။
 ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံ၍။ ခါဒေယျဝါ၊ ခဲမှုလည်း ခဲငြားအံ့။ ဘုဇ္ဇေယျဝါ၊
 စားမှုလည်း စားငြားအံ့။ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ၊ ဤရဟန်း မိန်းမသည်လည်း။
 ပဌမာပတ္တိကံ၊ သော။ နိဿာရဏိယံ၊ သော။ သံဃာဒိဿေသံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ သို့။
 အာပန္နာ၊ ရောက်၏။

ခဲဘွယ် စားဘွယ်ကို ခံခြင်းကြောင့် ထုလွှစဉ်းသင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း သံဃာဒိသိသ် သင့်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျဂါတိ ဧတ္ထ ပဋိဂ္ဂဟေ ထုလွှစယံ၊ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ သံဃာဒိသေဓသ” ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ “ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ” ၌ ဝါ-သဒ္ဒါကား ဝိကပ်၊ ခဲဘွယ်ကိုသာ ခံမှုလည်း ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ စားဘွယ်ကိုသာ ခံမှုလည်း ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ နှစ်ပါးလုံးကို ခံမှု ဒုက္ကဋ် နှစ်ချက်သင့်၏။ ခဲခြင်းကိုသာ ပြုမှုလည်း သံဃာဒိသိသ် သင့်၏။ စားခြင်းကိုသာ ပြုမှုလည်း သံဃာဒိသိသ်သင့်၏။ ခဲခြင်း၊ စားခြင်း နှစ်ပါးလုံးကို ပြုမှုလည်း သံဃာဒိသိသ် နှစ်ချက် မျှတိုင်း မျှတိုင်း သင့်၏။ ရေဒန်ပူကိုမူကား ခံသော အခါလည်း ဒုက္ကဋ်သာ။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ သုန္ဒရီနန္ဒာဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ရေဒန်ပူမှတစ်ပါး မျှအပ်သော ဝတ္ထုလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမ နှစ်ပါးစုံ ရာဂဖြင့်စွတ်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-မိမိလက်ဖြင့် ခံသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၄-မျှသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကားအင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်။

ဒုတိယ ဘောဇန ပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ

(၁၄-၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင် ရဟန်းမိန်းမသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ “အယျေ၊ ရှင်မ။ တေ၊ ရှင်မအား။ ဧသော ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ထိုလူဇာတ်ဖြစ်သော ယောက်ျားဟု ဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဝဿုတောဝါ၊ ရာဂဖြင့်စွတ်သည်မှုလည်းဖြစ်စေ။ အနဝဿုတော ဝါ၊ ရာဂဖြင့် မစွတ်သည်မှုလည်းဖြစ်စေ။ ကိံ ကရိယတိ၊ အသို့ပြုလတ္တံ့နည်း။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ တံ၊ ရှင်မသည်။ အနဝဿုတော၊ ရာဂဖြင့်မစွတ်။ အယျေ၊ ရှင်မ။ ဣဿံ၊ ငါတို့ကံတုန်း၏။ တေ၊ ရှင်မအား။ ဧသောပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ထိုလူဇာတ် ဖြစ်သော ယောက်ျားဟုဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယံ ခါဒနီယံ ဝါ၊ အကြင် ခဲဘွယ်ကို၎င်း။ ယံဘောဇနီယံဝါ၊ အကြင်ဘောဇဉ်ကို၎င်း။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ တံ၊ ထိုခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို။ တံ၊ ရှင်မသည်။ သဟတ္ထာ-သဟတ္ထေန၊ မိမိလက်ဖြင့်။

ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံ၍။ ခါဒ ဝါ၊ ခဲမူလည်းခဲလော့။ ဘုဉ္ဇ ဝါ၊ စားမူလည်း စားလော့။ ။ ဣတိ-ဝေဝံသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ၊ ဤရဟန်း မိန်းမသည်လည်း။ ပဌမာပတ္တိကံ၊ သော၊ သံဃာဒိသေသံ၊ သော။ မမ္မံသို့။ အာပန္နာ၊ ဧ။ ။

အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည် တိုက်တွန်း၏။ ထိုတိုက်တွန်းသော ရဟန်း မိန်းမသည် တိုက်တွန်းသော အခါလည်း ဒုက္ကဋ္ဌ၊ တိုက်တွန်းအပ်သော ရဟန်းမိန်းမ၏ ခံသောအခါလည်း ဒုက္ကဋ္ဌ။ တိုက်တွန်းအပ်သော ရဟန်း မိန်းမ၏ မျှီသော အရေအတွက်ဖြင့် ထုလွှစဉ်း အာပတ်သို့ ရောက်၍ တိုက်တွန်းအပ်သော ရဟန်းမိန်းမ၏ စားသောအဆုံး၌ သံဃာဒိသိသ် အာပတ်သို့ ရောက်၏။ ရေဒန်ပူကိုခံခြင်း၊ တိုက်တွန်းခြင်း၊ သုံးဆောင်ခြင်း တို့၌ ဒုက္ကဋ္ဌ။ ကင်္ခါ။

တိုက်တွန်းအပ်သော ရဟန်းမိန်းမအား သင့်သောအာပတ်မှ အခြားမဲ့ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်နှင့် အတူယူလေ။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ ၌ “ဣတရိဿာ ပန အာပတ္တိဒေါသော ပဌမသိက္ခာပဒေပိ ဝုတ္တော”ဟု မိန့်သည်။ “ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ”စသည်၌ ဝါသဒ္ဓါကား ဝိကပ်။ ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ အမှတ်မရှိသော ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်း ပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-လူဇာတ် ယောကျ်ားလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော် မူအပ်သော အကြောင်းကို ကြည့်၍ ဤခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ကိုယူ၍ စားလော့ဟု တိုက်တွန်းသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ထိုစကားဖြင့် တိုက်တွန်းအပ်သော ဘိက္ခုနီမ စား၍ ဆုံးသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ဆဌသိက္ခာပုဒ်။

သဉ္ဇရိတ္တ၊ ပဌမ ဒုဋ္ဌဒေါသ၊ ဒုတိယ ဒုဋ္ဌဒေါသဟု ဆိုအပ်သော သတ္တမ၊ အဋ္ဌမ၊ နဝမ သိက္ခာပုဒ် သုံးပါးအပေါင်း၌ ဘိက္ခုပပါတိမောက်မှာ ဆိုသောနည်းဖြင့် အဆုံးအဖြတ်ကို သိလေ။ ထို့ကြောင့် ဤ ဘိက္ခုနီ ကင်္ခါ၌ “သဉ္ဇရိတ္တာဒိတ္တယေ ဝုတ္တနယေနဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗျော” ဟု မိန့်သည်။

သိက္ခံ ပစ္စာစိက္ခဏ သိက္ခာပဒ

(၁၈-၁၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင် ရဟန်းမိန်းမသည်။ ကုပိတာ၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍။ အနတ္တမနာ၊ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ “ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ စွန့်၏။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ စွန့်၏။ သံဃံ၊ သံဃာကို။ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ စွန့်၏။ သိက္ခံ၊ သိက္ခာကို။ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ စွန့်၏။ ယာ သမဏိယော၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ သကျမီတရော၊ သာကီဝင် မင်းသမီးတို့တည်း။ ဣမာဝ၊ ဤသာကီဝင်မင်းသမီး တို့သည်သာလျှင်။ သမဏိယော ကိံ နု၊ ရဟန်းမိန်းမတို့လော။ အညာ၊ သာကီဝင်မင်းသမီးတို့မှ တပါးကုန်သော။ လဇ္ဇိနိယော၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်တတ်ကုန်သော။ ကုက္ကုစ္စိကာ၊ အလို့လို့ပြုတတ်ကုန်သော။ သိက္ခာကာမာ၊ သိက္ခာသုံးပါး၌ အလိုရှိကုန်သော။ သမဏိယောပိ၊ ရဟန်းမိန်းမ တို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုသာကီဝင်မင်းသမီးတို့မှတပါးကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။ စရိယာမိ၊ ကျင့်အံ့”။ ဣတိ-ဧဝံသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ သာ ဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို။ ဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တပါးသောရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝစနိယာ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏။ “အယျေ၊ ရှင်မ။ ကုပိတာ၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍။ အနတ္တမနာ၊ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မာ အဝစ၊ မဆိုလင့်။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ စွန့်၏။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ စွန့်၏။ သံဃံ၊ သံဃာကို။ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ စွန့်၏။ သိက္ခံ၊ သိက္ခာကို။ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ စွန့်၏။ ယာ သမဏိယော၊ အကြင် ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ သကျမီတရော၊ သာကီဝင် မင်းသမီး တို့တည်း။ ဣမာဝ၊ ဤသာကီဝင်မင်းသမီးတို့သည်သာလျှင်။ သမဏိယော ကိံ နု၊ ရဟန်းမိန်းမတို့လော။ အညာ၊ သာကီဝင်မင်းသမီးတို့မှ တပါးကုန်သော။ လဇ္ဇိနိယော၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်ကုန်သော။ ကုက္ကုစ္စိကာ၊ အလို့လို့ပြုတတ်ကုန်သော။ သိက္ခာကာမာ၊ သိက္ခာသုံးပါး၌ အလိုရှိကုန်သော။ သမဏိယောပိ၊ ရဟန်းမိန်းမ တို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုသာကီဝင်မင်းသမီးတို့မှ တပါးကုန်သောရဟန်းမိန်းမတို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဗြဟ္မ-

စရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။ စရိယာမိ၊ ကျင့်အံ့။ “ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့။ မာအဝစ၊ မဆိုလင့်။ အယျေ၊ ရှင်မ။ အဘိရမ၊ သာသနာတော်၌ မွေ့လျော်လော့။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ (ဘဂဝတာကား ပါဠိသေသ)။ ဓမ္မော၊ တရားတော်ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏။ အန္တကိရိယာယ၊ အဆုံးကိုပြုခြင်းငှာ။ ဗြဟ္မ-စရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။ စရ၊ ကျင့်လော့”။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝစနိယာ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဉ္ဇ၊ ဤသို့လျှင်။ သာ ဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို။ ဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီဟံ၊ တပါးသော ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ တထေဝ၊ ထို့ အတူလျှင်။ ပဂ္ဂဏေယျ၊ ချီးမြှောက်ငြားအံ့။ ဝါ၊ မြဲစွာယူငြားအံ့။ သာဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို။ ဘိက္ခုနီဟံ၊ တပါးသော ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ တဿ၊ ထိုအယူကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ စွန့်စိမ့်သောငှာ။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်။ သမနုဘာသိဟဗ္ဗာ၊ ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာ ဖြင့်ဆုံးမအပ်၏။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်။ သမနုဘာသိယ-မာနာ၊ ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမအပ်သည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုအယူကို။ စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ စွန့်ငြားအံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိ ဧတံ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊ ဤသို့ စွန့်ခြင်းသည်။ ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏။ ဝါ၊ ကုသလံ-အနုဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ မစွန့်ငြားအံ့။ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ၊ ဤရဟန်းမိန်းမသည်လည်း။ ယာဝတတိယကံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာ ဖြင့် ဆုံးမအပ်သည်၏ အဆုံး၌သင့်သော။ နိဿာရဏီယံ၊ သော။ သံဃာဒိ-သေသံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ သို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်၏။

ကိံနု မာဝ-ကို ကိံနု ဣမာဝ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ တေရသကဏ်။ ဤသိက္ခာ ပုဒ်ကိုသာဝတ္ထိပြည်၌ စဏ္ဍကောဠိဘိက္ခုနီမကိုအကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဓမ္မကံဖြင့် ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာ ပြုသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ကမ္မဝါစာ ဆုံးသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-အယူကို မစွန့်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ဒသမ သိက္ခာပုဒ်၊ ကင်္ဂါ။ ။ သုဒ္ဓုဖြစ်လျှင် သတ္တမ သိက္ခာပုဒ်။ ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

အဓိကရုဏာကုပ္ပိတ သိက္ခာပဒ

(၁၉-၁၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင် ရဟန်းမိန်းမသည်။ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ အဓိကရုဏေ၊ အဓိကရုဏ်း လေးပါး တို့တွင် အမှတ်မရှိ တခုခုသော အဓိကရုဏ်း၌သာလျှင်။ ပစ္စာကတာ၊ ရှုံးသည်ဖြစ်၍။ ကုပ္ပိတာ၊ အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍။ အနတ္တမနာ၊ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ “ဘိက္ခုနီယော၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဆန္ဒဂါမိနိယော၊ ဆန္ဒာဂတိသ္မိလည်း လိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ ချစ်သဖြင့် မလားအပ်သည်သ္မိလည်း လားကုန်၏။ ဘိက္ခုနီယော၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဒေါသဂါမိနိယော၊ ဒေါသာဂတိသ္မိလည်း လိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ အမျက်ထွက်သဖြင့် မလားအပ်သည်သ္မိလည်း လားကုန်၏။ ဘိက္ခုနီယော၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ မောဟဂါမိနိယော၊ မောဟာဂတိသ္မိလည်း လိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ မိုက်သဖြင့် မလားအပ်သည်သ္မိလည်း လားကုန်၏။ ဘိက္ခုနီယော၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဘယဂါမိနိယော၊ ဘယာဂတိသ္မိလည်း လိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကြောက်သဖြင့် မလားအပ်သည်သ္မိလည်း လားကုန်၏”။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ သာဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို။ ဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တပါးသောရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝစနိယာ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏။ “အယျေ၊ ရှင်မ။ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ အဓိကရုဏေ၊ အဓိကရုဏ်းလေးပါးတို့တွင် အမှတ်မရှိတခုခုသော အဓိကရုဏ်း၌ သာလျှင်။ ပစ္စာကတာ၊ ရှုံးသည်ဖြစ်၍။ ကုပ္ပိတာ၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍။ အနတ္တမနာ၊ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မာ အဝစ၊ မဆိုလင့်။ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့သည်။ ဆန္ဒဂါမိနိယော၊ ဆန္ဒာဂတိသ္မိလည်း လိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ ချစ်သဖြင့် မလားအပ်သည်သ္မိလည်း လားကုန်၏။ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့သည်။ ဒေါသဂါမိနိယော၊ ဒေါသာဂတိသ္မိလည်း လိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ အမျက်ထွက်သဖြင့် မလားအပ်သည်သ္မိလည်း လားကုန်၏။ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့သည်။ မောဟဂါမိနိယော၊ မောဟာဂတိသ္မိလည်း လိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ မိုက်သဖြင့် မလားအပ်သည် သ္မိလည်း လားကုန်၏။ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့သည်။ ဘယဂါမိနိယော၊ ဘယာဂတိသ္မိလည်း လိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကြောက်သဖြင့် မလားအပ်သည်သ္မိလည်း လားကုန်၏”။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ မာ အဝစ၊ မဆိုလင့်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အယျေ၊ ရှင်မသည်။ ဆန္ဒာ-ဆန္ဒနုပိ၊ ချစ်သဖြင့်လည်း။ ဂစ္ဆေယျ၊ မလားအပ်သည်သ္မိ

လားသည်တကား။ ဒေါသာ-ဒေါသေနပိ၊ အမျက် ထွက်သဖြင့်လည်း။
 ဂစ္ဆေယျ၊ မလားအပ်သည်သို့ လားသည်တကား။ မောဟာ-မောဟေနပိ၊
 မိုက်သဖြင့်လည်း။ ဂစ္ဆေယျ၊ မလားအပ်သည်သို့လားသည်တကား။ ဘယာ-
 ဘယေနပိ၊ ကြောက်သဖြင့်လည်း။ ဂစ္ဆေယျ၊ မလားအပ်သည်သို့ လားသည်
 တကား။ ဣတိဝေဝံသို့။ ဝစနိယာ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဉ္စ၊ ဤသို့လျှင်။
 သာဘိက္ခုနိ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနိဟိ၊ တို့သည်။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်သည်
 ရှိသော်။ တထေဝ၊ ထိုရှေးအတူလျှင်။ ပဂ္ဂဏေယျ၊ ချီးမြှောက်ငြားအံ့။ ဝါ၊
 မြဲစွာယူငြားအံ့။ သာဘိက္ခုနိ၊ ကို။ ဘိက္ခုနိဟိ၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထိုအယူကို။
 ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ စွန့်စိမ့်သောငှာ။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ၊
 အပ်၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။ သမနုဘာသိယမာနာ၊ သော်။ တံ၊ ထို
 အယူကို။ စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိဝေတံပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊ ခြင်းသည်။
 ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏။ ဝါ၊ ကုသလံ-အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိ။ နော စေ
 ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ မစွန့်ငြားအံ့။ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနိ၊ ဤရဟန်းမိန်းမ
 သည်လည်း။ ယာဝတတိယကံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ဥတ်, ကမ္မဝါစာဖြင့်
 ဆုံးမသည်၏ အသုံး၌ သင့်သော။ နိဿာရဏီယံ၊ သော။ သံဃာဒိသေသံ၊
 သော။ ဓမ္မံ၊ သို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်၏။

ပစ္စာတကာ-ဟု စာအချို့၌ရှိ၏။ ပစ္စာကဟာ-ဟု လိုသည်။ ပတိ-ရှေး
 အာ-ရှေးရှိသော ကရဓာတ် တပစ္စည်း ရှုံးခြင်းသို့ ရောက်သည်ကို
 ဟောသည်။ ထို့ကြောင့် “ပစ္စာကတာတိ ပါရာဇိကာ”ဟု မိန့်အပ်ပြီ။
 သာရဏ ကုသလ ဒုဿိလသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဤသိက္ခာပုဒ်သည် ဝတ္ထု
 ထူးသော အားဖြင့်၎င်း၊ ကမ္မဝါစာ ထူးသောအားဖြင့်၎င်း ထူး၏။
 ထို့ကြောင့် ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋ္ဌိကာ၌ “ဝတ္ထုဝိသေသတော ကမ္မဝါစာဝိသေသ-
 တော စ ဥဘိန္တံ နာနာကရဏံ”ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိ
 ပြည်၌ စဏ္ဍကဗျာဘိက္ခုနိမကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူသည်။
 ၁-ဓမ္မကံဖြင့် ဥတ်, ကမ္မဝါစာ ပြုသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ကမ္မဝါစာ
 ဆုံးသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-အယူကို မစွန့်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား
 အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ကောဒသမ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ဝါ၊ သုဒ္ဓါဖြစ်လျှင်
 အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်။

ပဌမ ပါပသမာစာရ သိက္ခာပဒ

(၂၀-၁၂) ဘိက္ခုနီယော ပနေဝ၊ ရဟန်း မိန်းမတို့သည် သာလျှင်။ သံသဌာ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား မလျောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါးထောင်းခြင်း၊ ထမင်းချက်ခြင်း၊ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်းစသော ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာနှင့် ရောနှောကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပါပါစာရာ၊ ယုတ်မာသော ကိုယ်အကျင့်၊ နှုတ်အကျင့်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပါပသဒ္ဓါ၊ ယုတ်မာသော ကျော်စောသံရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါပသိလောကာ၊ ယုတ်မာသော အသက်မွေးခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခုနီသံဃဿ၊ အား။ ဝါ၊ ကို။ ဝိဟေသိကာ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အညမညိဿ၊ တယောက်သည် တယောက်၏။ ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက အပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ တာ ဘိက္ခုနီယော၊ ယိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တပါးသော ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝစနီယာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်။ အဿု-ဘဝန္တိ၊ ပြစ်ကုန်၏။ “ခေါ၊ စင်စစ်။ ဘဂိနီယော၊ ညီမတို့သည်။ သံသဌာ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား မလျောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါးထောင်းခြင်း၊ ထမင်းချက်ခြင်း၊ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်း စသော ကိုယ်အမူအရာနှုတ်အမူအရာနှင့် ရောနှောကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါပါစာရာ၊ ယုတ်မာသော ကိုယ်အကျင့်၊ နှုတ်အကျင့် ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပါပသဒ္ဓါ၊ ယုတ်မာသော ကျော်စောသံ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါပသိလောကာ၊ ယုတ်မာသော အသက်မွေးခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခုနီသံဃဿ၊ ရဟန်းမိန်းမ သံဃာအား။ ဝါ၊ ကို။ ဝိဟေသိကာ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက် ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အညမညိဿ၊ တယောက်သည် တယောက်၏။ ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်း ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ (အယျေ၊ အယျာယောကား ဝစန ဝိပလ္လာသ။) တုမေ၊ ရှင်မတို့သည်။ (တုမေကား ပါဌသေသ)။ ဝိဝိစ္စေ၊ ဆိတ်ငြိမ်စေကုန်လော့။ ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေကုန်လော့။ ဝါ၊ လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်း ကင်းသည် ဖြစ်ကုန်လော့။ ဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား မလျောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါးထောင်းခြင်း၊ ထမင်းချက်ခြင်း၊ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်းစသော ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာနှင့် ရောနှောခြင်းကိုစွန့်ကုန်လော့။ ဘဂိနီနိ၊ ညီမတို့၏။ ဝိဝေကဉ္စေ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကို သာလျှင်။ ဝါ၊

ဆိတ်ငြိမ်စွာနေခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ လူတို့နှင့်ရောနှောခြင်း ကင်းသည်ကို
သာလျှင်။ ဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား မလျှောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါး
ထောင်းခြင်း၊ ထမင်းချက်ခြင်း၊ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်း စသော
ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာနှင့် ရောနှောသည်ကို စွန့်ခြင်းကိုသာလျှင်။
သံဃော! ရဟန်းမိန်းမ သံဃာသည်။ ဝဏ္ဏတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။
ဝစနိယာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်။ အဿု၊ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေဉ္စ၊ ဤသို့လျှင်။
တာဘိက္ခုနိယော၊ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဘိက္ခုနိဟိ၊ တပါး
သော ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တထေဝ၊
ထိုရှေးအတူလျှင်။ ဗဂ္ဂဏေယျ၊ ချီးမြှောက်ကုန်ငြားအံ့။ ဝါ၊ မြဲစွာယူကုန်
ငြားအံ့။ တာဘိက္ခုနိယော၊ ထိုရဟန်း မိန်းမတို့ကို။ ဘိက္ခုနိဟိ၊ တပါး
သောရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ တဿ၊ ထိုအယူကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ စွန့်စိမ့်သော
ငှာ။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်။ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ၊ ဥတ်ကမ္မ
ဝါစာဖြင့် ဆုံးမအပ်ကုန်၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။ သမနုဘာသိယမာနာ၊
ဥတ် ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုအယူကို။ စေပဋ္ဌိ
နိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍စွန့်ကုန်ငြားအံ့။ ဣစ္စေတံ ဣတိဇေတံ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊
ခြင်းသည်။ ကုသလံ သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏။ ဝါ၊ ကုသလံအနုဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိ။
နောစေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍မစွန့်ကုန်ငြားအံ့။ ဣမာပိဘိက္ခုနိယော၊
ဤရဟန်းမိန်းမတို့သည်လည်း။ ယာဝတတိယကံ၊ သုံးကြိမ် မြောက်အောင်
ဥတ် ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမသည်၏ အဆုံး၌သင့်သော။ နိဿာရဏိယံ၊ သော။
သံဃာဒိသေသံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ အာပတ်သို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်ကုန်၏။

အဓိပ္ပာယ်ပေါ်၏။ ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိ ပြည်၌ များစွာသော
ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဓမ္မကံဖြင့်ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာ ပြုသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ကမ္မဝါစာ
ဆုံးသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-အယူကို မစွန့်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား
အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ဒွါဒသမ သိက္ခာပုဒ်။ ။ဝါ၊ သုဒ္ဓဖြစ်လျှင် နဝမ
သိက္ခာပုဒ်။

ဗုဒ္ဓိယပါပသမာစာရ သိက္ခာပဒ

(၂၁-၁၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ “အယျေ၊ အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ (၎င်း ဝစနဝိပလ္လာသ ယူမြဲ)။ တုမေ၊ ရှင်မတို့သည်။ သံသဌာဝ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား မလျောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါးထောင်းခြင်း၊ ထမင်းချက်ခြင်း၊ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်းစသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာနှင့်ရောနှောကုန်သည်ဖြစ်၍ သာလျှင်။ ဝိဟရထ၊ နေကုန်လော့။ တုမေ၊ ရှင်မတို့သည်။ နာနာ၊ လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်းကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ မာ ဝိဟရိတ္ထ၊ မနေကုန်လင့်။ သံဃေ၊ သံဃာတော်ဘောင်၌။ ဧဝံ၊ စာရာ-ဧဝံ၊ အာစာရာ၊ ဤသို့ယုတ်မာသော ကိုယ်အကျင့် နှုတ်အကျင့် ရှိကုန်သော။ (ဧဝံ၊ စာရာ-ကို ဧဝံ၊ အာစာရာ-ဟု ပဒစ္ဆေဒ ပြုသည်)။ ဧဝံ၊ သဒ္ဓါ၊ ဤသို့ ယုတ်မာသောကျော်စောသံရှိကုန်သော။ ဧဝံ၊ သိလောကာ၊ ဤသို့ ယုတ်မာသော အသက်မွေးခြင်းရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနီ သံဃဿ၊ ရဟန်းမိန်းမသံဃာအား။ ဝါ၊ ကို။ ဝိဟေသိကာ၊ ညည်းဆဲနှိပ်စက်တတ်ကုန်သော။ အညမညိဿာ၊ တယောက်သည်တယောက်၏။ ဝဇ္ဇပ္ပုဋ္ဌိစ္ဆာဒိကာ၊ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒါကအပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်သော။ အညာ၊ ရှင်မတို့မှ တပါးကုန်သော။ ဘိက္ခုနီယောပိ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာ၊ ထိုရှင်မတို့မှတပါးကုန်သောရဟန်းမိန်းမတို့ကို။ သံဃော၊ သံဃာသည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောစကားကိုမျှ။ နအာဟ၊ မဆို။ တုမေ၊ ညေဝ၊ သင်တို့အားသာလျှင်။ ဝါ၊ သင်တို့ကိုသာလျှင်။ သံဃော၊ သံဃာသည်။ ဥညာယ၊ မထေမဲ့မြင်ပြုသဖြင့် ၎င်း။ ဝါ၊ အယုတ်အညံ့ပြု၍ သိစေသဖြင့် ၎င်း။ ပရိဘဝေန၊ နှိပ်စက်သဖြင့် ၎င်း။ အက္ခန္တိယာ၊ သည်းမခံသဖြင့် ၎င်း။ ဝါ၊ အမျက်ထွက်သဖြင့် ၎င်း။ ဧဝံ၊ သမိယာ၊ သူတို့စကားအားကြီးသဖြင့် ၎င်း။ ဝါ၊ မိမိတို့၏ အားကြီးသော အဖြစ်ကိုပြ၍ ခြိမ်းချောက်သဖြင့် ၎င်း။ ဒုဗ္ဗလျာ၊ ရှင်မတို့အားနည်း လေသဖြင့် ၎င်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဘဂိနိယော၊ ညီမတို့သည်။ သံသဌာ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အားမလျောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါးထောင်းခြင်း၊ ထမင်းချက်ခြင်း၊ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်းစသော ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာနှင့်ရောနှောကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါပါစာရာ၊ ယုတ်မာသော ကိုယ်အကျင့် နှုတ်အကျင့်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါပသဒ္ဓါ၊ ယုတ်မာသောကျော်စောသံရှိကုန်

သည်ဖြစ်၍။ ပါပသိလောကာ၊ ယုတ်မာသော အသက်မွေးခြင်း ရှိကုန်သည် ဖြစ်သည်။ ဘိက္ခုနီသံဃဿ၊ ရဟန်းမိန်းမသံဃာအား။ ဝါ၊ ကို။ ဝိဟေသိကာ၊ ညဉ်းဆဲနှိပ်စက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အညမညိဿာ၊ တယောက်သည်တယောက် ၏။ ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒါကအပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ အယျေ-အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ (၎င်းဝစနဝိပလ္လာသ)။ တုမေ၊ ရှင်မတို့သည်။ (တုမေကားပါဌသေသ) ဝိဝိစ္စထ၊ ဆိတ်ငြိမ်စေကုန်လော့။ ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာနေကုန်လော့။ ဝါ၊ လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်းကင်းကုန်လော့။ ဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အားလျောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါးထောင်းခြင်း၊ ထမင်း ချက်ခြင်း၊ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်း စသော ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူ အရာနှင့်ရောနှောခြင်းကို စွန့်ကုန်လော့။ ဘဂိနီနံ၊ ညီမတို့၏။ ဝိဝေကညေဝ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာနေခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်း ကင်းသည်ကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား မလျောက် ပတ်သောလူတို့နှင့် စပါးထောင်းခြင်း၊ ထမင်းချက်ခြင်း၊ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်းစသောကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာနှင့် ရောနှောခြင်းကိုစွန့်ခြင်း ကိုသာလျှင်။ သံဃော၊ ရဟန်းမိန်းမသံဃာသည်။ ဝဇ္ဇေတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ “ဣတိ- ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ (ဣတိသဒ္ဓါကားမြင်းဇက်ခွ) သာဘိက္ခုနီ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီဟံ၊ တပါးသောရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝစနိယာ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏။ (သာဘိက္ခုနီဟူသောပုဒ်ကို ဝစနိယာ-ကိုင့်ခိုက် ကမ္မတ္ထ၊ အဿ-ကိုင့်ခိုက် ကမ္မတ္ထ၊ ဤကဲ့သို့ချည်းမှတ်လေ)။ “အယျေ၊ ရှင်မ။ တံ၊ သည်။ (တံကား ပါဌသေသ)။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဝစ၊ မဆိုလင့်။ အယျေ- အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ (၎င်းဝစနဝိပလ္လာသ)။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ သံသဌာဝ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား မလျောက်ပတ်သောလူတို့၏ စပါးထောင်းခြင်း၊ ထမင်း ချက်ခြင်း သတင်းစကားကိုဆောင်ခြင်း စသော ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူ အရာနှင့် ရောနှောကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဝိဟရထ၊ နေကုန်လော့။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ နာနာ၊ လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်း ကင်းကုန်သည် ဖြစ်၍။ မာ ဝိဟရိတ္ထ၊ မနေကုန်လင့်။ သံဃေ၊ သံဃာတော်တော်၌။ ဧဝံ၊ စာရာ-ဧဝံ အာစာရာ၊ ဤသို့ ယုတ်မာသော ကိုယ်အကျင့် နှုတ်အကျင့် ရှိကုန်သော။ (ပဒစ္စေဒ ပြုမြဲပင်)။ ဧဝံသဒ္ဓါ၊ ဤသို့ယုတ်မာသော ကျော်စောသံရှိကုန်သော။ ဧဝံ

သိလောကာ၊ ဤသို့ ယုတ်မာသော အသက်မွေးခြင်း ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနီ-
သံဃဿ၊ အား။ ဝါ၊ ကို။ ဝိဟေသိကာ၊ ညည်းဆဲ နှိပ်စက် တတ်ကုန်သော။
အညမညိဿာ၊ တယောက်သည်တယောက်၏။ ဝဇ္ဇပ္ပုဋ္ဌိစ္ဆာဒိကာ၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက
အပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်သော။ အညာ၊ ရှင်မတို့မှတပါးကုန်သော။ ဘိက္ခုနီ-
ယောပိ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာသံ၊ ထို့ရှင်မတို့မှ
တပါးကုန်သောရဟန်းမိန်းမတို့ကို။ သံဃော၊ ရဟန်းမိန်းမသံဃာသည်။ ကိဉ္ဇိ၊
တစုံတခုသော ဖကားကိုမျှ။ န အာဟ၊ မဆို။ တုမ္ပညေဝ၊ သင်တို့အားသာ
လျှင်။ ဝါ၊ သင်တို့ကိုသာလျှင်။ သံဃော၊ သည်။ ဥညာယ၊ မထေမဲ့မြင် ပြုသဖြင့်
၎င်း။ ဝါ၊ အယုတ်အညံ့ပြု၍ သိစေသဖြင့်၎င်း။ ပရိဘဝေန၊ နှိပ်စက်သဖြင့်၎င်း။
အက္ခန္တိယာ၊ သည်းမခံသဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ အမျက်ထွက်သဖြင့်၎င်း။ ဝေဘသိယာ၊
မိမိတို့စကား အားကြီးလေသဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ မိမိတို့၏ အားကြီးသော အပြစ်ကို
ပြု၍ ခြိမ်းချောက်သဖြင့်၎င်း။ ဒုဗ္ဗလျာ၊ ရှင်မတို့ အားနည်းလေသဖြင့်၎င်း။
ဝေ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဘဂိနိယော၊ ညီမတို့သည်။ သံသဋ္ဌာ၊
ရဟန်းမိန်းမတို့အား မလျောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါး ထောင်းခြင်း၊
ထမင်းချက်ခြင်း၊ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်းစသော ကိုယ်အမူအရာ၊
နှုတ်အမူအရာနှင့် ရောနှောကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပါပါစာရာ၊ ယုတ်မာသော
ကိုယ်အကျင့်၊ နှုတ်အကျင့် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါပသဒ္ဒါ၊ ယုတ်မာသော
ကျော်စောသံရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါပသိလောကာ၊ ယုတ်မာသော အသက်
မွေးခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခုနီသံဃဿ၊ အား။ ဝါ၊ ကို။ ဝိဟေသိကာ၊
ညည်းဆဲနှိပ်စက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အညမညိဿာ၊ ၏။ ဝဇ္ဇပ္ပုဋ္ဌိစ္ဆာဒိကာ၊ ခုဒ္ဒါနု
ခုဒ္ဒကအပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ အယျေ-
အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ (၎င်း ဝစနဝိပလ္လာသ)။ တုမ္ပေ၊ သင်တို့သည်။
(၎င်း ပါဌသေသ)။ ဝိဝိစ္စထ၊ ဆိတ်ငြိမ်စေကုန်လော့။ ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာ
နေကုန်လော့။ ဝါ၊ လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်း ကင်းသည် ဖြစ်ကုန်လော့။ ဝါ၊
ရဟန်း မိန်းမတို့အား မလျောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါးထောင်းခြင်း၊
ထမင်းချက်ခြင်း၊ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်းစသော ကိုယ်အမူအရာ၊
နှုတ်အမူအရာနှင့် ရောနှောခြင်းကို စွန့်ကုန်လော့။ ဘဂိနိနံ၊ ညီမတို့၏။
ဝိဝေကညေဝ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကို သာလျှင်။ ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေခြင်းကို

သာလျှင်။ ဝါ၊လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်း ကင်းသည်ကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ ရဟန်း
မိန်းမတို့အား မလျှောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါးထောင်းခြင်း၊ ထမင်းချက်
ခြင်း၊သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်းစသော ကိုယ်အမူအရာ၊နှုတ်အမူအရာနှင့်
ရောနှောသည်ကို စွန့်ခြင်းကိုသာလျှင်။သံသော၊သံဃာတော်သည်။ဝဇ္ဇေတိ၊
ချီးမွမ်း၏။ဣတိ-ဧဝံသို့။အာဟ၊၏”။ဣတိ-ဧဝံသို့။ဝစနိယ၊ဆိုအပ်သည်။
အဿ၊ ၏။

ရှေး ဣတိသဒ္ဓါကား ဧဝမာဟသို့ လည်၍ငဲ့သည်၊ နောက် ဣတိသဒ္ဓါ
ကား ဧဝမဿသို့ လည်၍ငဲ့သည်၊ နောက် ဣတိသဒ္ဓါကား လုတ္တနိဒ္ဓိဌ။
ဝါ၊ ကာကောလောကနနည်း။

ဝေဉ္ဇ၊ ဤသို့လျှင်။ သာဘိက္ခုနီ၊ ကို။ (ဝုစ္စမာနာ မှာစပ်)။ ဝါ၊ သည်။
(ပဂ္ဂဏေယျ မှာစပ်၊ဤကဲ့သို့ချည်းယူလေ)။ဘိက္ခုနီဟိ၊ တပါးသော ရဟန်း
မိန်းမတို့သည်။ ဝုစ္စမာနာ၊ သော်။တထေဝ၊ ထိုရှေးအတူလျှင်။ ပဂ္ဂဏေယျ၊
ချီးမြှောက်ငြားအံ့။ ဝါ၊ မြဲစွာယူငြားအံ့။ သာ ဘိက္ခုနီ၊ ကို။ ဘိက္ခုနီဟိ၊
တပါးသော ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ တဿ၊ ထိုအယူကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ဌာ။
ယာဝတတိယံ၊အောင်။ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။
သမနုဘာသိယမာနာ၊ သော်။ တံ၊ ထိုအယူကို။ စေပဋိဿဇ္ဇေယျ၊ ငြားအံ့။
ဣစ္စေတံ-ဣတိ ဧတံ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊ခြင်းသည်။ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊ကောင်း၏။ ဝါ၊
ကုသလံ-အနုဝဇ္ဇံ၊အပြစ်မရှိ။ နောစေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ငြားအံ့။အယမ္ပိဘိက္ခုနီ၊
သည်လည်း။ ယာဝတတိယကံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ဥ တ်၊ကမ္ပဝါစာဖြင့်
ဆုံးမသည်၏ အဆုံး၌ သင့်သော။ နိဿာယဇ္ဇိယံ၊ သော။ သံဃာဒိသေသံ၊
သော။ ဓမ္မံ သို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်၏။

မာသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ရာ၊ယှဉ်ရာ၌ ဝိဟရထဟူ၍ချည်း စာအများရှိတတ်၏
မလို၊မာသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ရာ၌ ဝိဟရိတ္ထ-ဟု ဟိယျတ္တနိတုမှယောဂ-တ္ထ-ဝိဘတ်
နှင့်လိုသည်၊ဘိက္ခုနီဝိဘင်းနှင့် သို့မည်သည်၊ မာ အနုဝတ္တိစသောပါဠိနှင့်
လည်း ညီသည်။ ဝိဝိစ္စထကား ဝိပုဗ္ဗ-ဝိစဓာတ် ထ ဝိဘတ် ဝိစ ဝိဝေစနေ
ဟူလို။ထို့ကြောင့်ဘိက္ခုနီကံ၌“ဝိဝိစ္စထာတိ နာနာ ဟောထ၊ အနုနု-
လောမိကံ ကာယိကဝါစသိကသံသဂ္ဂံ ပဇဟထာတိ အတ္ထော”ဟုမိန့်ပြီ။

ဝေဘသိယာ-ကား ဝိပုဗ္ဗ-ဘာသဓာတ်ကံဟော၊ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓနိတိ၌
 ဘာသ-ဘဿနေ၊ ဘဿန္တိ ကထနံ ဝုစ္စတိ-ဟု မိန့်သည်။ ဝိဘသံတေသာ
 အတ္ထိတိ ဝေဘသိယာ-ဟု အသာတ္ထိတဒ္ဓိတ်ပြုလေ။ ထူးသော စကား
 ရှိသည်။ အားကြီးသောစကားရှိသည်ဟူလို။ ဝိဘသပုဒ်၌ ဣယပစ္စည်း။
 ဝါ၊ ဣယပစ္စည်းကို ယေပြု၊ ဘာဝပုဋ္ဌာန၊ ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနီ၌ “ဝေ-
 ဘသိယာတိ ဝိဘသိကတာ” ဟု ဟောတော်မူသည်။ ဝေဘသိယာယ-
 ဟုလိုလျက် ယ-ကို ချေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကံ၌ “ဝေဘသိယာတိ
 ဗလဝဘသဘာဝေန အတ္တနော ဗလဝပုကာသန သမုတြာသနေနာတိ
 အတ္ထော” ဟု မိန့်ပြီ။ ဒုဗ္ဗလျာယ-ဟု ဆိုလိုလျက် ယ-ကျေ၍ ဒုဗ္ဗလျာ
 ရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကံ၌ “ဒုဗ္ဗလျာတိ အမှာကံ ဒုဗ္ဗလ
 ဘာဝေန” ဟု မိန့်သည်။ “ဥညာယ။ လ။ ဒုဗ္ဗလျာ” တို့၌ စသဒ္ဓါကား
 လုတ္တနိဒ္ဓိဌဂမ္ပမာန သမုစ္စည်းဟော။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကံ၌ “သဗ္ဗတ္ထ
 ဥညာယ စ ပရိဘဝေနစာတိ ဧဝံ သမုစ္စယတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော” ဟု မိန့်
 သတည်း။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှာနွှာ ဘိက္ခုနီမကို
 အကြောင်းပြု ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဓမ္မကံဖြင့် ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာ ပြုသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ကမ္မဝါစာ
 ဆုံးသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-အယူကို မစွန့်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား
 အင်္ဂါ ၃-ပါး။

တေရသမသိက္ခာပုဒ်။ ဝါ၊ သုဒ္ဓဖြစ်လျှင် ဒသမသိက္ခာပုဒ်။ သာဓာရဏ၊
 သံဃဘေဒ စသော လေးပါးတို့၌ ဘိက္ခုနီ ကံ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော
 အဆုံးအဖြတ်ကိုသိလေ။ စင်စစ်အားဖြင့် ရဟန်းမိန်းမသည် သံဃာကို
 သင်းမခွဲ၊ ကဲ့ပြားစေခြင်းငှာ လုံ့လပြု၏၊ အတုလည်းလိုက်၏၊ ဤမျှသာ
 ထူးသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကံ၌ “ကေဝလံ ဟံ ဘိက္ခုနီသံဃံ န ဘိန္ဒတိ၊
 ဘေဒါယ ပန ပရက္ကမတိ စေဝ အနုဝတ္တတိ စ” ဟု မိန့်ပြီ။

ထိုတဆဲ့ခုနစ်ပါးသော သံဃာဒိသိသ်တို့တွင် တပါးပါးသော အာပတ်သို့
 ရောက်သော ရဟန်းမိန်းမသည် ပရိဝါသ်မကျင့်မူ၍ ဥဘတောသံဃာ၌
 တဆဲ့ငါးရက် ပက္ခမာနတ်သာကျင့်ရာသော အဖြစ်ကို ၎င်း၊ မာနတ်ကျင့်

ပြီးလျှင် အပ္ပာန်သွင်းရာသောအဖြစ်ကို၎င်း၊ မေးစိစစ်အပ်သော အခြင်း အရာကို၎င်း ပြတော်မူလိုသော ဘုရားသခင်သည် “ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ အယျာယော” စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ ပဌမာပတ္တိကာ၊ ရှေးဦးစွာ လွန်ကျူးသော ခဏ၌သင့်ကုန်သော။ နဝ၊ ကိုးပါးကုန်သော သံဃာဒိသိသ်အာပတ်တို့၎င်း။ ယာဝ တတိယကာ၊ သုံးကြိမ် မြောက်အောင် ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမ သည်၏အဆုံး၌ သင့်ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါး ကုန်သော သံဃာဒိသိသ် အာပတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဣတိကား ပါဌသေသ)။ သတ္တရသ၊ ဟဆဲ့ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ သံဃာဒိသေသ၊ သံဃာဒိသိသ်အမည်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ဝေ၊ အကျဉ်းပြအပ် ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းမိန်းမသည်။ ယေသံ၊ အကြင် တဆဲ့ခုနစ်ပါးသောသံဃာဒိသိသ်အာပတ်တို့တွင်။ တနည်းကား-ယာဘိက္ခုနီ၊ အကြင် ရဟန်းမိန်းမသည်။ သေ၊ ထိုတဆဲ့ခုနစ်ပါးသော သံဃာဒိသိသ် အာပတ်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော သံဃာဒိသိသ် အာပတ်သို့၎င်း။ အညတရံ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော သံဃာဒိသိသ် အာပတ်သို့၎င်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တာယ ဘိက္ခုနီယာ၊ ထိုဘိက္ခုနီမ သည်။ ဥဘတော သံဃေ၊ ဘိက္ခုသံဃာ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာဟု ဆိုအပ်သော ဥဘတောသံဃာ၌။ ပက္ခမာနတ္တံ၊ ပက္ခမာနတ်ကို။ ဝါ၊ တဆဲ့ငါးရက် ကျင့်အပ် သောမာနတ်ကို။ စရိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဘိက္ခုနီယာ၊ သည်။ စိဏ္ဏမာနတ္တာယ၊ တဆဲ့ငါးရက် မာနတ်ကျင့်ပြီးသော်။ ယတ္ထ၊ အကြင်သိမ်၌။ ဝါ၊ အကြင် ကျောင်း၌။ ဝါ၊ အကြင်သိမ်ရှိသောကျောင်း၌။ ဝိသတိဂဏော၊ နှစ်ကျိပ် သောဂိုဏ်းရှိသော။ ဝါ၊ နှစ်ကျိပ် အရေအတွက်ရှိသော။ ဘိက္ခုနီသံဃေ၊ ရဟန်းမိန်းမသံဃာသည်။ သိယာ-အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသိမ်၌။ ဝါ၊ ဟိုကျောင်း၌။ ဝါ၊ ထိုသိမ်ရှိသောကျောင်း၌။ သာ ဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်း မိန်းမကို။ အဗ္ဗေတဗ္ဗာ၊ အပ္ပာန် သွင်းအပ်၏။ ဝါ၊ အပ္ပာန်၏ အစွမ်း အားဖြင့်ခေါ်အပ်၏။ ကောယပိ၊ တယောက်ဖြင့်လည်း။ ဥနေ၊ ယုတ်သော။ ဝိသတိဂဏော၊ နှစ်ကျိပ်သော ဂိုဏ်းရှိသော။ ဝါ၊ နှစ်ကျိပ် အရေအတွက် ရှိသော။ ဘိက္ခုနီသံဃေ၊ ရဟန်းမိန်းမသံဃာသည်။ တံ ဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်း

မိန်းမကို။ စေ အဗ္ဗယျ၊ အကယ်၍ အဗ္ဗာန်သွင်းငြားအံ့။ ဝါ၊ အဗ္ဗာနကံ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ခေါ်ငြားအံ့။ သာ စ ဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမ ကိုလည်း။ ဝါ၊ သည်လည်း။ အနုဗ္ဗိတာ၊ အဗ္ဗာန်သွင်းအပ်သည်မမည်။ ဝါ၊ အဗ္ဗာနကံ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ခေါ်အပ်သည် မမည်။ တာ စ ဘိက္ခုနီယော၊ ထိုကာရက ဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကိုလည်း။ ဂါရယျာ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ ဒုက္ကဋ္ဌ အာပတ်သင့်ကုန်၏။ အယံ၊ ဤသို့အဗ္ဗာန်သွင်းခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုမာနတ် တဆဲ့ငါးရက်ကျင့်ပြီးရာ၌။ သာမိစိ၊ ကျင့်ရာသောဝတ်တည်း။ ဝါ၊ သာမိစိ- အနုဓမ္မတာ၊ လောကုတ္တရာတရားအား လျော်သော သဘောတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတဆဲ့ခုနစ်ပါးကုန်သောသံဃာဒိသိသ်အာပတ်တို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့ ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါမေး၏။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ် ကုန်၏လော။ ဒုတိယမ္ပိ၊ လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန် သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ တတိယမ္ပိ၊ လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ ဧတ္ထ၊ ဤတဆဲ့ခုနစ်ပါးသော သံဃာဒိသိသ်အာပတ်တို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ် မှ စင်ကြယ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အာပတ်မှ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံဣမိနာ တုဏှိဘာဝေန၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေသော အဖြစ်ဖြင့်။ ဧတံပရိသုဒ္ဓဘာဝံ၊ ထိုသို့အာပတ်မှစင် ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဓာရယာမိ၊ မှတ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် သံဃာ ဒိသေသုဒ္ဓေသ အပြီးတည်း။ (ဣတိကား ပရိသမာန ဟူလို့)။

သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသော၊ သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသည်။ တတိယော၊ သုံးခု မြောက်တည်း။ ဝါ၊ (ပေးမြဲ)။

သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသ ပြီး၏။

၄-ဝိတ္ထာရုဒ္ဓေသ
၁-နိဿဂ္ဂိယပါတိစိတ် (၃၀)
၁-ပတ္တဝဂ်

ယခုအခါ သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသကို ဟောတော်မူပြီး၍ ဝိတ္ထာရုဒ္ဓေသကို ဟောတော်မူအံ့သောအရာ ရောက်သည်နှင့် အညီ ထိုဝိတ္ထာရုဒ္ဓေသတွင်

သုံးဆယ်သော နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်ကို ရှေးဦးစွာပြတော်မူလိုသော ဘုရား သခင်သည် ထိုတိ*သနိဿဂ္ဂိယပါစိတ်၏ အကျဉ်းပြအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ကို ပဋိညာဉ်ပြုတော်မူလို၍ “ဣမေ ခေါပနာ ယျာယော။ ပ။ အာဂစ္ဆန္တိ” ဟု ဟောတော်မူသည်။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

အယျာဓယာ၊ ရှင်မတို့။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ တိ*သ၊ သုံးဆယ်ကုန်သော။ နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ္တိယာ၊ နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် အမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေခမ္မာ၊ ဤအာပတ်တို့သည်။ ဥဒ္ဓေသံ၊ အကျဉ်းပြခြင်းသို့။ ဝါ၊ ဥဒ္ဓေသံ၊ သရုပ်အား ဖြင့် အကျဉ်းပြအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ယခုအခါ ပဋိညာဉ်ပြုတော်မူသည်နှင့် အညီ သရုပ်ထုတ်၍ အသီးအသီး ဟောတော်မူလိုသော ဘုရားသခင်သည် “ယာပနဘိက္ခုနီ ပတ္တသန္နိစယံ ။ပ။” စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

ပတ္တသန္နိစယ သိက္ခာပဒ

(၂၆-၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။ ပတ္တသန္နိစယံ၊ သပိတ်ကို သိုမှီးခြင်းကို။ ဝါ၊ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ တရက်မျှ သပိတ်ကို သိုမှီးခြင်းကို။ ကရေယျ၊ ပြုငြားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနီယာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံရှိသော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တနည်းကား-နိဿဂ္ဂိယံ၊ သပိတ်ကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်းသင့်၏။

သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော် မူသည်၊ ဘိက္ခုပါတိမောက်၌ ဆယ်ရက် လွန်လျှင် အာပတ်သင့်၏၊ ဤ သိက္ခာပုဒ်၌ တရက်မျှလွန်လျှင် အာပတ်သင့်၏။ ဤကားအထူး။

၁-ပမာဏလောက်သော သပိတ်၏ မိမိဥစ္စာလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ရက် အရေအတွက်သို့ ရောက်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာ ပြု သောသပိတ်မှ လွန်သော သပိတ်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-တရက် လွန်သည် လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။

သုတပါးတို့က “ဤသပိတ်ကို ဤ ရဟန်းမိန်းမအား လှူပါကုန်” ဟု သုတပါးလက်၌ ပေးအပ်လိုက်သော သပိတ်သည်လည်း အကြင်မျှ

လောက်သော ကာလပတ်လုံးလက်သို့မရောက်သေး၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ရက်အရေအတွက်သို့ မရောက်၊ လက်သို့ ရောက်သည့် ကာလ ရက်အရေအတွက်သို့ ရောက်သောကြောင့် ဂဏနူပဂတာ အင်္ဂါ ဖြစ်၏။ ဟူလို။ ။ပဌမသိက္ခာပုဒ်။

အကာလ စီဝရ သိက္ခာပဒ

(၂၇-၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။ အကာလစီဝရံ၊ အကာလသင်္ကန်းကို။ ကာလစီဝရန္တိ၊ ကာလ၌လှသောသင်္ကန်းဟူ၍။ အဓိဋ္ဌ-ဟိတု၊ ခဏ်တည်း။ ပါ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဘာဇာပေယျ၊ ဝေဘန်စေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံရှိသော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ် အာပတ်သင့်သည်။ ဟောတိ၊ ။ တနည်းကား- နိဿဂ္ဂိယံ၊ သင်္ကန်းကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်းသင့်၏။

ကထိန်ခင်းလျှင် တပေါင်းလပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှစ၍ သီတင်းကျွတ် လပြည့်တိုင်ခန့်လ၊ မခင်းလျှင်တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော်တရက်နေ့မှ စ၍ သီတင်းကျွတ်လပြည့်တိုင် ဆွဲတလသည် အကာလ၊ ထိုအကာလ၌ ဖြစ်သောသင်္ကန်းသည် အကာလသင်္ကန်းမည်၏။ ကာလတွင်း၌ပင်ဖြစ် သော်လည်းရောက်လာသော ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ခွဲဝေပါစေဟူ၍၎င်း၊ ဂိုဏ်းပုဂ္ဂိုလ်အား လူ၏ ဟူ၍၎င်း။ ခြေရင်း၌ ထား၍၎င်းလူအပ်သော သင်္ကန်းသည် အကာလသင်္ကန်း မည်၏။ ထိုအကာလသင်္ကန်းကို ကာလ သင်္ကန်းဟုနှလုံးသွင်း၍ ဝေဘန်သဖြင့်ရအပ်သော သင်္ကန်းကိုစွန့်ပြီးလျှင် သုံးဆောင်ကောင်းအံ့လောဟု ဆိုငြားအံ့ မသုံးဆောင်ကောင်း၊ လူမြဲ တိုင်းသောအရာ၌သာ သုံးဆောင်ရမည်။ ထို့ကြောင့် ကင်္ခါ၌ ‘ယံ အတ္တနာလဒ္ဓံ၊ တံ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ နိဿဋ္ဌံ ပဋိလဘိတုာပိ ယထာ ဒါနေယေဝ ဥပနေတဗ္ဗံ’ ဟု မိန့်ပြီ။ သာဝတ္ထိပြည်၌ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အကာလ၌လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-အကာလသင်္ကန်းဟု အမှတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ကာလသင်္ကန်းဟု ဆောက်တည်၍ အမြက် ထောင်သဖြင့် ဝေဘန် စေသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄- ရသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ -၄ပါး။ ။ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်။

စိဝရပရိဝတ္တန သိက္ခာပဒ

(၂၈-၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီယာ၊ တယောက်သော ဘိက္ခုနီမနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ စိဝရံ၊ ကို။ ပရိဝတ္တေတွာ-ပရိဝတ္တေတိ၊ ဖလယ်၏။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ ဖလယ်ပြီး၍။ သာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမသည်။ ပစ္စာ၊ နောက်ကာလမှ။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ “အယျေ၊ ရှင်မ။ တုယံ၊ သင်၏။ စိဝရံ၊ သင်၏ကို။ ဟန္တာ၊ ယူလေ။ မေ၊ ငါ၏။ တံ စိဝရံ၊ ထိုသင်၏ကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ခဲ့။ ယံ၊ အကြင်သင်၏သည်။ တုယံ၊ သင်၏။ စိဝရံ၊ သင်၏တည်း။ (စိဝရံကား ပါဌသေသ)။ ဧတံ၊ ထိုသင်၏သင်၏သည်။ တုယုမေဝ၊ သင့်အား သာလျှင်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ (ဟောတုကား ပါဌသေသ)။ ယံ၊ အကြင် သင်၏သည်။ မယံ၊ ငါ၏။ စိဝရံ၊ သင်၏တည်း။ (စိဝရံကား ၎င်းပါဌသေသ ပင်)။ ဧတံ၊ ထိုငါ၏သင်၏သည်။ မယုမေဝ၊ ငါ့အားသာလျှင်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ (ဟောတုလည်းပါဌသေသပင်)။ မေ၊ ငါ၏။ တံစိဝရံ၊ ထိုသင်၏ကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ခဲ့။ သကံ၊ ပိမိဉ္စောဖြစ်သောသင်၏ကို။ ပစ္စာဟရ၊ တဖန် ဆောင်လေလော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ အစ္စန္ဒေယျဝါ၊ မိမိမူလည်းလုငြားအံ့။ အစ္စန္ဒာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း လုစေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံရှိသော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တနည်းကား-နိဿဂ္ဂိယံ၊ သင်၏ကိုလည်းစွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်းသင့်၏။

ပရိဝတ္တေတွာကားကောကောလောကနည်း၊ ယာ-ဟူသော အနိပတ်ကို ငဲ့လျှင် ပရိဝတ္တေတိဟုပြင်၍ပေး၊ သာ-ဟူသော နိယတ်နှင့်တကွ ဝဒေယျ ဟူသောကိရိယာဝိသိသ်ကိုငဲ့လျှင်မပြင်နှင့် ရှိတိုင်းကိရိယာဝိသေသနနှင့် ပေး။ ဤပါဌကဲ့သို့ အနေတွေ့ခဲ့လျှင် သတိပြုလေ။ ဟန္တာ၊ ယခု ဟူ၍ မ-သမ္ပုန့်နှင့်။ ဟန္တာ၊ ယူလေလော့-ဟုသမ္ပုန့်လေ၊ ထို့ကြောင့်ကန်၍ “ဟန္တာ တိ ဂဏှ” ဟု မိန့်သည်။ အာဏတ္တိနှင့်တကွ ကိရိယာဝါစကနိပါတ်ဟူလို၊ ဟန္တာယျေ၊ နောင်ဂဏှ-ဟုစာအချို့ရှိသည်မသင့်။ အစ္စန္ဒေယျ ဝါ-၌ ဝါ သဒ္ဓါကားဝိကပ်။ ရဟန်းမိန်းမ၏သင်၏မှတစ်ပါးကုန်သော ပရိက္ခရာတို့၌ တိကဒုက္ကဋ္ဌ။ တိကဒုက္ကဋ္ဌဟူသည်ကား ရဟန်းမိန်းမဟုအမှတ်ရှိ၍လုသော် ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ယုံမှားရှိ၍ လုသော်လည်း ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ရဟန်းမိန်းမ၌ ရဟန်းမိန်းမ

မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိ၍ လုသော်လည်းဒုက္ခံ၊ သိက္ခမာန်သာမဏေမတို့၏ သင်္ကန်းကို၎င်း၊ သင်္ကန်းမှတစ်ပါး ပရိက္ခရာကို၎င်းလုလျှင် တိကဒုက္ခံ။ သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော် မူသည်။

၁-ပဉ္စင်းလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ဖလယ်အပ်သော သင်္ကန်း၏ ဝိကမ္ပနာ လောက်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-မိမိဥစ္စာ အမှတ်ဖြင့် လုသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဝါ၊ လုစေသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကားအင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ တတိယသိက္ခာပုဒ်။

အညံ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၉-၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အညံ၊ တပါးသော ထောပတ် စသည်ကို။ ဝိညာပေတွာ၊ သိစေ၍။ ဝါ၊ တောင်း၍။ အညံ၊ တပါးသော ဆီ၊ပျားစသည်ကို။ ဝိညာပေယျ၊ သိစေငြားအံ့။ ဝါ၊ တောင်းငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တနည်းကား-နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဆီ၊ပျား စသည်ကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်း သင့်၏။

ဝိညာပေတွာ၊ သိစေ၍။ ဤကား သဒ္ဓတ္ထကာရိုက်။ ဝါ၊ တောင်း၍။ အဓိပ္ပာယ်။ ထို့ကြောင့် ကံ၌ “ဝိညာပေတွာတိ ဇာနာပေတွာ ဣဒံ နာမ အာဟရထာတိ ယာစိတွာ” ဟု မိန့်သည်။ ဝိပုဗ္ဗ-ဉာဓာတ် တွာ-ပစ္စည်းကာရိုက် ဏာပေပစ္စည်း။ ။ ဒါယကာကတိတ်လျှင် ထောပတ်ကို အလိုရှိသည်ဟု ဆိုသောကြောင့် ဈေးမှာ ထောပတ်ယူ၍ လှူလျှင် ထိုထောပတ်ကို၎င်း၊ ထောပတ်မှတစ်ပါးသော ဆီကို၎င်း ယူချင်၍ “ငါ ထောပတ်ကိုအလိုမရှိပြီ” ဟုဆိုပြန်လျှင် ထောပတ်ကို ထောပတ်ရှင်အား ပြန်၍ ထောပတ်ဘိုးဖြင့် ဆီပေးပါဟုဆိုသော်လည်း “ရောင်းပြီးသည်ကို မပေးနိုင်” ဟု ထောပတ်ရှင်က ဆိုသည့်အရာတွင် သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူသည်။

၁-အရိပ်အမြွက်မျှဖြင့် ယူခြင်းငှာအလိုရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-အလိုရှိသည်ဟုဆိုရင်း ထောပတ် စသည်မှ တပါး ဆီ၊ ပျား စသည်ကို တောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ရသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်။

အညံ စေတာပန သိက္ခာပဒ

(၃၀-၅) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အညံ၊ တပါးသော ထောပတ်စသည်ကို။ စေတာပေတွာ၊ မိမိ၏ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့် ဝယ်စေ၍။ ဝါ၊ လဲလှယ်စေ၍။ အညံ၊ တပါးသော ဆီ၊ ပျားစသည်ကို။ စေတာပေယျ၊ မိမိ၏ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့် ဝယ်စေခြင်းအံ့။ ဝါ၊ လဲလှယ်စေခြင်းအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဆီ၊ ပျား စသည်ကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်းသင့်၏။

စေတာပေတွာ-ကား စိတိဓာတ် တွာပစ္စည်း ကာရိုက် ဣာပေပစ္စည်း၊ စိတိ-ပရိဝတ္တနေဟူလို။ ။ သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီပသည် ဒါယကာတို့က အပ်နှံခဲ့သော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့် “ထောပတ် ဈေးမှာ ဝယ်ချေ” ဟု သိက္ခာမာန်ကိုစေလျှင် ထောပတ်ဝယ်ခဲ့၍ရောက်သော အခါ ထောပတ်ကို၎င်း၊ ထောပတ်မှတပါး ဆီကို၎င်း လိုချင်ပြန်၍ “ငါ ထောပတ်ကို အလိုမရှိ၊ ဆီကိုအလိုရှိသည်” ဟု ဆိုလျှင် သိက္ခာမာန်ပြန်၍ “ထောပတ်ကိုယူပါ ထောပတ်ဘိုး ဝင်သည်ကိုဆီပေးပါ” ဟု ဆိုသော်၊ ထောပတ်ရှင်က “ရောင်းပြီးသည်ကို မပေး” ဟု ဆိုသည့်အရာတွင် မြက်စွာဘုရား ရွှေနားတော် ကြားတော်မူသောကြောင့် ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူသည်။ ၁-အရိပ်အမြွက်မျှ ယူခြင်းငှာ အလိုရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-အလိုရှိ၍ ပယ်စေရင်းထောပတ် စသည်မှတပါး ဆီ၊ ပျား စသည်ကို ပယ်ရင်း အဘိုးနှင့်ထုတ်၍ ဝယ်စေသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ရသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ပဉ္စမ သိက္ခာပုဒ်။

ပဉ္စမ သံဃိက စေတာပန သိက္ခာပဒ

(၃၁-၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အညဒတ္ထိကေန၊ တပါးသော သင်္ကန်းစသည်၏ အကျိုးငှာ လှူအပ်သော။ အညဒ္ဓိသိကေန၊ တပါးသော

သင်္ကန်းစသည်ကို ညွှန်၍ လှူအပ်သော။ သံသိကေန၊ သံဃာအား စွန့်အပ်သော။ ပရိက္ခာရေန၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့်။ အညံ၊ သင်္ကန်းစသည်မှ တပါးသော ဆေးစသည်ကို။ စေတာပေယျ၊ ဝယ်စေငြားအံ့။ ဝါ၊ လဲလှယ်စေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တနည်းကား-နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဆေး စသည်ကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်းသင့်၏။

အညဒတ္ထိကေန-ဟု ဒန္တဇ ပဌမက္ခရာ သဒ္ဓိသ ဒွေဘော်နှင့် ရှိတတ်၏ မသင့်။ အညဒတ္ထိကေန-ဟုဒန္တဇဒုတိယက္ခရာ အသဒ္ဓိသဒွေဘော်နှင့်ရှိမှ သင့်သည်။ ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနိဌ “အညဒတ္ထိကေနာတိ အညဒတ္ထာယ ဒိန္နေန” ဖွင့်သည်။ “အညဿ အတ္ထောအညဒတ္ထော၊ အညာယ အတ္ထာယ ဒိန္နေန အညဒတ္ထိကော” ဟု ဆဋ္ဌိတပုရိသသမာသံ တဲ့ပြီးမှဒိန္နတဒ္ဓိတ်ပြု။ အညတ္ထပုဒ်ဏိကပစ္စည်း၊ ဒ-ကားအာဂုံဟူလို့။ “အညံ ဥဒ္ဓိသိတောအညုဒ္ဓိသိတော” ဟု ဒုတိယာ တပုရိသ သမာသံတဲ့ပြီးမှ “အညုဒ္ဓိသိတော ဒိန္နေန အညုဒ္ဓိသိကော” ဟု ဒိန္နတဒ္ဓိတ်ပြု။ တေန အညုဒ္ဓိသိကေန-ဟု ဝိဘတျန်ခံ၊ တွာလောပ သည်ကိုရည်၍ ကမ်၌ “အညုဒ္ဓိသိကေနာတိ အညံ ဥဒ္ဓိသိတော ဒိန္နေန” ဟု မိန့်ပြီ။ တွာပစ္စယန္တ ဥဒ္ဓိသိတောနှင့် အညသည် သမာသံ ဖြစ်ကောင်းအံ့လော ဟူငြားအံ့။ တွာပစ္စယန္တ ရှေ့နေ၍သာ သမာသံ မဖြစ်သည်၊ နောက်နေမှုကားဖြစ်၏။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ “န ကတွာ အကတွာ” စသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။ တွာပစ္စယန္တ ရှေ့နေသော်လည်းကိရိယံ၊ ဝါစကကိတ်ပုဒ်နှင့်ယှဉ်မှု သမာသံဖြစ်သေး၏။ ပုံကား “ဥပါဒါယပဝတ္တံ ရူပံ ဥပါဒါရူပံ” ကဲ့သို့တည်း။ သင်္ကန်းအကျိုးငှာ လှူအပ်သောကပ္ပိယ ဘဏ္ဍာဖြင့် ဆေးဝယ်၍ သုံးဆောင်ရာတွင် သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာသော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူသည်။ ၁-သင်္ကန်းစသည်၏ အကျိုးငှာ လှူအပ်သောသံသိက ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့် တပါးသော ဆေးစသည်ကို ဝယ်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ရသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။

အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ အင်္ဂါတိုက်ရိုက်မလာ၊ ကံ၌ “သေသံ စတုတ္ထ သဒိသမေဝ” ဟုလာသည်ကိုထောက်၍ အင်္ဂါ ၂-ပါးရေးလိုက်သည်။ ။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်။

ဒုတိယသံသိကစေတနာပန သိက္ခာပဒ

(၃၂-၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အညဒတ္တိကေန၊ တပါးသော သင်္ကန်း စသည်၏အကျိုးငှာ လူအပ်သော။ အညဒ္ဓိသိကေန၊ တပါးသော သင်္ကန်းစသည်ကိုညွှန်၍လူအပ်သော။ သံသိကေန၊ သံသာအားစွန့်အပ်သော။ ပရိက္ခာရေန၊ ကပ္ပိယ ဘဏ္ဍာဖြင့်၎င်း။ သညာစိကေန၊ ကိုယ်တိုင် တောင်း အပ်သော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာ ဖြင့်၎င်း။ အညံ၊ သင်္ကန်း စသည်မှ တပါးသော ဆေးစသည်ကို။ စေတာပေယျ၊ ဝယ်စေငြားအံ့။ ဝါ၊ လဲလှယ်စေ ငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တနည်းကား-နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဆေးစသည် ကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်းသင့်၏။

ပရိက္ခာရေန သညာစိကေန နှစ်ပုဒ် သည်ကား ဂမ္ပမာန လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌ သမုစ္စယတ္ထ ဝါစက၊ ထို့ကြောင့် အတ္ထုပ္ပတ္တိ၌ “ဘိက္ခုနီယော တေန စ ပရိက္ခာရေန သယမ္ပိ ယာစိန္တာ ဘေသဇ္ဇံ စေတာပေတွာ ပရိဘုဒ္ဓိံ သု” ဟူ၍ လာသည်။ သညာစိကေန၊ မိမိကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သောဟု ဝိသေသနမပေးလင့်။ ဝိသေသနပေးလျှင် သဘော အဓိပ္ပာယ် မတော် မသင့်၊ သညာစိကေန၊ သံသာစိကေန-ဟု ပါဌ်နှစ်ချက် တွေ့ရှိသည်။ သင့်သည်ချည်း။ သန္နိဖြစ်သည် မဖြစ်သည်သာထူးသည်။ သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာသော ရဟန်းမိန်းမတို့သည် သင်္ကန်းအကျိုးငှာ ဒါယကာတို့က လူအပ်သော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာ ဖြင့်၎င်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့်၎င်း ဆေးဝယ်၍ သုံးဆောင်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းမိန်းမ တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူသည်။

၁-သင်္ကန်း စသည်၏အကျိုးငှာ လူအပ်သော သံသိက ကပ္ပိယ ဘဏ္ဍာ ဖြင့်၎င်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သော ကပ္ပိယ ဘဏ္ဍာ ဖြင့်၎င်း၊ တပါးသော ဆေးစသည်ကို ဝယ်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ရသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်။

ပဌမ မဟာဇနိကစေတာပန သိက္ခာပဒ

(၃၃-ဂ) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အညဒတ္ထိကေန၊ တပါးသောသင်္ကန်း စသည်၏အကျိုးငှာ လူအပ်သော။ အညဒ္ဓိသိကေန၊ တပါးသော သင်္ကန်း စသည်ကို ညွှန်၍လူအပ်သော။ မဟာဇနိကေန၊ ဂိုဏ်းအား စွန့်အပ်သော။ ပရိက္ခာရေန၊ ကပ္ပိယ ဘဏ္ဍာဖြင့်။ အညံ၊ သင်္ကန်းစသည်မှ တပါးသော ဆေးစသည်ကို။ စေတာပေယျ၊ ဝယ်စေငြားအံ့။ ဝါ၊ လဲလှယ်စေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တနည်းကား-နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဆေးစသည်ကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်း သင့်၏။

မဟာဇနိကေန-ကို ဂိုဏ်းအားစွန့်အပ်သောဟု ပေး။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာသော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-သင်္ကန်းစသည်၏ အကျိုးငှာ လူအပ်သောဂဏိယကပ္ပိယ ဘဏ္ဍာဖြင့် တပါးသော ဆေးစသည်ကို ဝယ်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ရသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါး ၂-ပါး။ ။အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်။

ဒုတိယမဟာဇနိက စေတာပန သိက္ခာပဒ

(၃၄-ဇ) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အညဒတ္ထိကေန၊ တပါးသော သင်္ကန်းစသည်၏ အကျိုးငှာ လူအပ်သော။ အညဒ္ဓိသိကေန၊ တပါးသော သင်္ကန်းစသည်ကို ညွှန်၍ လူအပ်သော။ မဟာဇနိကေန၊ ဂိုဏ်းအား စွန့်အပ်သော။ ပရိက္ခာရေန၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့်၎င်း။ သညာစိကေန၊ မိမိ ကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့်၎င်း။ အညံ၊ သင်္ကန်း စသည်မှ တပါးသော ဆေး စသည်ကို။ စေတာပေယျ၊ ဝယ်စေငြားအံ့။ ဝါ၊လဲလှယ်စေငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တနည်းကား-နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဆေးစသည်ကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ် အာပတ်လည်း သင့်၏။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိ ပြည်၌ များစွာသော ရဟန်း မိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-သင်္ကန်းစသည်တို့၏ အကျိုးငှာလူအပ်သော ဂဏိယ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာ ဖြင့်၎င်း၊ မိမိ ကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သော ကပ္ပိယ ဘဏ္ဍာဖြင့်၎င်း၊ တပါးသော ဆေး စသည်ကို ဝယ်စေသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ရသည် လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။နဝမ သိက္ခာပုဒ်။

ပုဂ္ဂလိကစေတာပန သိက္ခာပဒ

(၃၅-၁၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အညဒတ္ထိကေန၊ တပါးသော သင်္ကန်းစသည်၏ အကျိုးငှာ လူအပ်သော။ အညဒ္ဓိသိကေန၊ တပါးသော သင်္ကန်းစသည်ကို ညွှန်၍လူအပ်သော။ ပုဂ္ဂလိကေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား စွန့်အပ် သော။ ပရိက္ခာရေန၊ ကပ္ပိယ ဘဏ္ဍာဖြင့်၎င်း။ သညာစိကေန၊ မိမိကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သောကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့်၎င်း။ အညံ၊ သင်္ကန်းမှ တပါးသောဆေး စသည်ကို။ စေတာပေပျ၊ ဝယ်စေငြားအံ့။ ဝါ၊လဲလှယ်စေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တနည်းကား နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဆေးစသည်ကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်းသင့်၏။

တဿာဘိက္ခုနီယာ ဟူ၍ နိယတ်သမ္ပန်လှန်သမျှပင် ပါဌသေသချည်း။ ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ လုလုနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်း ပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-သင်္ကန်းစသည်၏ အကျိုးငှာ လူအပ်သော ပုဂ္ဂလိက ကပ္ပိယဘဏ္ဍာ ဖြင့်၎င်း၊ မိမိ ကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သော ကပ္ပိယ ဘဏ္ဍာဖြင့်၎င်း၊ တပါးသော ဆေးစသည်ကို ဝယ်စေသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ရသည် လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ဒသမ သိက္ခာပုဒ်။

ပတ္တ ဝဂ္ဂေါ၊ပတ္တဝဂ်သည်။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာတည်း။ ဝါ၊ (ပေးမြဲ)။

ဂရုပါဝုရဏ သိက္ခာပဒ

(၃၆-၁၁) ဂရုပါဝုရဏံ၊ လေးသော အရံကို။ ဝါ၊ ချမ်းသောကာလ ခြုံသောကမ္မလာစသောအရံကို။စေတာပေန္တိယာ၊သိစေသော။ ဝါ၊ တောင်း သော။ဘိက္ခုနီယာပန၊ ရဟန်းမိန်းမသည်ကား။ စတုက္ကံသပရမံ၊ လေးကံသ

ထိုက်သောအရံကို။ ဝါ၊ တဆဲ့ခြောက်သပြာထိုက်သောအရံကို။ စေတာပေ
တဉ္စ၊ သိစေအပ်၏။ ဝါ၊ တောင်းအပ်၏။ တတော၊ ထိုလေးကံသထိုက်သော။
ဝါ၊ တဆဲ့ခြောက်သပြာ ထိုက်သော အရံထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ စေ စေ-
တာပေယျ၊ အကယ်၍သိစေငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊
သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တနည်းကား-နိဿဂ္ဂိယံ၊ အရံ
ကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်း သင့်၏။

စေတာပေန္တိယာ·ကို လဲလှယ်စေသောဟု အနက်သမ္ပုလျင် မသင့်၊
ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့နှင့် မညီ၊ စေတာပေန္တိယာ၊ သိစေသော။
သဒ္ဒတ္ထ။ ဝါ၊ တောင်းသော။ အဓိပ္ပာယ်တ္ထ။ ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနိဉ္စ
“စေတာပေန္တိယာတိ ဝိညာပေန္တိယာ” ဖွင့်သည်။ စတုက္ကံသပရမဉ္စ
တကံသမည်သည်ကားလေးသပြာထိုက်၏၊ လေးကံသသည်တဆဲ့ခြောက်
သပြာထိုက်၏၊ စတုက္ကံသော ပရမော အဋ္ဌေါ အဿ ပါဝုရဏဿာတိ
စတုက္ကံသပရမံ-ဟု စတုတ္ထိ ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသိပြု။ ထို့ကြောင့်ကမ်၌
“စတုက္ကံသပရမန္တိ ကံသော နာမ စတုက္ကဟာပဏိကော ဟောတိ၊
တဿာ သောဠသကဟာပဏဂ္ဂနကံ”ဟု မိန့်သည်။ သီတင်းသုံးတော်
ငါးယောက်ကို၎င်း၊ ဉာတကပ္ပဝါရိတ ဖြစ်သူ လူတို့ကို၎င်း ထား၍
တပါးသော သူသည် တစုံတခုသော ဂုဏ်၌လည်း နှစ်သက်သဖြင့်
အကြင်ပစ္စည်းဖြင့် အလိုရှိ၏၊ ထိုပစ္စည်းကို ဆိုလောဟု ဆိုအပ်သော
ဘိက္ခုနီမသည် တောင်းအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ကမ်၌ “စေတာပေတဗ္ဗန္တိ
ဌပေတော သဟဓမ္မိကေန စ ဉာတကပ္ပဝါရိတေန စ အညေန ကိသ္မိဉ္စ
ဒေဝ ဂုဏေ ပရိတုဋ္ဌေန ဝဒေယျ ယေနတ္ထောတိ ဝုတ္တာယ ဝိညာပေ-
တဗ္ဗ” ဟု မိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှာနန္ဒာ
ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-လေးသောအရံလည်းဖြစ်စေ၊ ၂-လေးကံသထက် အလွန်ထိုက်သည်
လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သော အရာ၌ တောင်းသည်လည်း
ဖြစ်စေ၊ ၄-ရသည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ပဌမ
သိက္ခာပုဒ်။

လဟု ပါရုရဏ သိက္ခာပဒ

(၃၇-၁၂) လဟုပါရုရဏံ၊ ပေါသောအရုံကို။ ပူသောကာလ ရုံအပ်သော ခေါမ ပုဆိုးစသော အရုံကို။ စေတာပေန္တိယာ၊ သိစေသော။ ဝါ၊ တောင်းသော။ ဘိက္ခုနီယာပန၊ ရဟန်းမိန်းမသည်ကား။ အခုတေယျကံသပရမံ၊ အခွဲနှင့်တကွ သုံးကံသထိုက်သော အရုံကို။ ဝါ၊ နှစ်ကံသခွဲထိုက်သော အရုံကို။ ဝါ၊ ဆယ်သပြာ ထိုက်သော အရုံကို။ စေတာပေတဉ္စ၊ သိစေအပ်၏။ ဝါ၊ တောင်းအပ်၏။ တတော၊ ထိုအခွဲနှင့်တကွ သုံးကံသထိုက်သော အရုံထက်။ ဝါ၊ ထိုနှစ်ကံသ ခွဲထိုက်သော အရုံထက်။ ဝါ၊ ထိုဆယ်သပြာ ထိုက်သော အရုံထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ စေ စေတာပေယျ၊ အကယ်၍ သိစေငြားအံ့။ ဝါ၊ အကယ်၍တောင်းငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တနည်းကား-နိဿဂ္ဂိယံ၊ အရုံကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်း သင့်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ပေါသော အရုံလည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ဆယ်သပြာထက် အလွန်ထိုက်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ခွဲပြုတော် မမူအပ်သော အရာ၌ တောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-ရသည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်။

ဤ ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ဒုတိယဝဂ်တွင် လာသည့် အသာဓာရဏ သိက္ခာပုဒ်နှစ်ပါးနှင့် ဘိက္ခုပါတိမောက်စိဝရဝဂ်တွင် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် မဆက်ဆံသော စတုတ္ထပဉ္စမ ဤသိက္ခာပုဒ်နှစ်ပါးကိုထား၍ ကြွင်းသည့် သာဓာရဏ သိက္ခာပုဒ် ရှစ်ပါးကိုပေါင်းသော် တဆယ်ဖြစ်၍ “စိဝရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော” ဟု ထားသည်။ ဘိက္ခုပါတိမောက်၌ လာသည့် ဇာတရူပသိက္ခာပုဒ်၊ ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်၊ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်၊ ဥနပဉ္စမန္ဓနသိက္ခာပုဒ်၊ ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်၊ အစ္ဆိန္ဒနသိက္ခာပုဒ်၊ တန္တဝါယသိက္ခာပုဒ်ရှစ်ပါး၊ အစွေကသိက္ခာပုဒ်၊ ပရိဏတသိက္ခာပုဒ် အားဖြင့် ဆယ်ပါးသော သာဓာရဏသိက္ခာပုဒ်တို့ကို တတိယဝဂ်ပြု၍ “ဇာတရူပဝဂ္ဂေါ တတိယော” ဟု ထားသည်။

ယခုအခါ သုံးဆယ်သော နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် အာပတ်တို့၌ မေးစိစစ် အပ်သော အခြင်းအရာကို ပြသဖြင့် နိဂုံးအုပ်တော်မူလိုသော ဘုရား သခင်သည် “ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ် အယျာယော တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ။လ။ဝေမေတံ ဓာရယာမိ” ဟု ဟောတော်မူသည်။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ တိံသ၊ သုံးဆယ်ကုန်သော။ နိဿဂ္ဂိယာပါစိတ္တိယာ၊ နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် အမည်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ် ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ဝေ၊ အကျဉ်း ပြအပ်ကုန် ပြီးသည် သာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးဆယ်သော နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်အာပတ်တို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ကုန်၏လော။ ဒုတိယမ္ပိ၊ လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ကုန်၏လော။ တတိယမ္ပိ၊ လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ကုန်၏လော။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးဆယ်သော နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် အာပတ် တို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှစင်ကြယ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အာပတ်မှစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဧပံ-ဣမိနာ တုဏှိဘာဝေန၊ ဤသို့ဆိတ်ဆိတ်နေသောအဖြစ်ဖြင့်။ ဧတံ ပရိသုဒ္ဓဘာဝံ၊ ထို အာပတ်မှ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဓာရယာမိ၊ မှတ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် အပြီးတည်း။ (ဣတိကား ပရိသမာ ပန ဟူလို)။

နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ္တိယာ၊ နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် အာပတ် တို့သည်။ သမတ္တာ၊ အပြီးသို့ရောက်ကုန်ပြီ။

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် ပြီး၏။

၂-သုဒ္ဓပါစိတ် (၁၆၆)

၁-လသုဏဝဂ်

ယခုအခါ ဝိတ္ထာရုဒ္ဓေသတွင် သုံးဆယ်သော နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်ကို ပြတော်မူပြီး၍ တရားခြောက်ဆဲ့ ခြောက်ပါးသော ပါစိတ်ကို ပြတော်မူ

လိုသောဘုရားသခင်သည် ရှေးဦးစွာ “ဣမေ ခေါ ပနာယျာယော-
 ။လံ။အာဂစ္ဆန္တိ”ဟူ၍ ဥဒ္ဓေသထားတော်မူသည်။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

အယျာယော၊ရှင်မတို့။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ဆသဋ္ဌိသတာ၊တရားခြောက်ဆဲ့
 ခြောက်ပါးကုန်သော။ ပါစိတ္တိယာ၊ ပါစိတ်အမည်ရှိကုန်သော။ဣမေဓမ္မာ၊
 ဤအာပတ်တို့သည်။ ဥဒ္ဓေသံ၊ အကျဉ်းပြခြင်းသို့။ ဝါ၊ သရုပ်အားဖြင့်
 အကျဉ်းပြအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ယခုအခါ ပဋိညာဉ် ဥဒ္ဓေသ ထားတော်မူသည်နှင့် အညီ ထိုတရား
 ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော ပါစိတ်အာပတ်တို့ကိုအသီးအသီးခွဲခြမ်း၍
 ဟောတော် မူလိုသော ဘုရားသခင်သည် “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ လသုဏ္ဏံ
 ခါဒေယျ ပါစိတ္တိယံ” စသည်ကိုမိန့်သော်၊ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

လသုဏ္ဏံ သိက္ခာပဒ

(၅၆-၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ လသုဏ္ဏံ၊ ကြက်သွန်ဖြူကို။ ဝါ၊
 အမြောင့် များသော ကြက်သွန်ဖြူကို။ ဝါ၊ မဂဓရာဇ်တိုင်း၌ ဖြစ်သော
 ကြက်သွန်ဖြူကို။ခါဒေယျ၊စားငြားအံ့။တဿာဘိက္ခုနီယာ၊အား။ပါစိတ္တိယံ၊
 ပါစိတ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အတ္ထယောဇနာ ကကည်းက သိသာပြီ ဖြစ်၍ အမှားအထား မရေး
 လိုက်ပြီ။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှာနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို
 အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-မဂဓရာဇ်တိုင်း၌ ဖြစ်သော အမြောင့်များသော ကြက်သွန်ဖြူအစိမ်း
 လည်းဖြစ်စေ၊ မျိုသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။
 ပဌမသိက္ခာပုဒ်။

သမ္မာဓေ လောမ သိက္ခာပဒ

(၅၇-၂) ယာပနဘိက္ခုနီ၊သည်။သမ္မာဓေ၊ ပဿာဝမဂ်၊ လက်ကတီး
 ကြားဟု ဆိုအပ်သော ကျဉ်းမြောင်းရာ အရပ်၌။ လောမံ၊ အပွေးကို။
 သံဟရာပေယျ၊ နုတ်စေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သင်ဇုန်း၊ မွေးညှပ်၊ ကပ်ကျေး စသည် တို့ဖြင့် ရိတ်ဖြတ် စေသော်
ပယောဂ အရေအတွက်အားဖြင့် အာပတ်သင့်၏။ အမွှေးအရေအတွက်
အားဖြင့် အာပတ်မသင့်။ အဋ္ဌကထာ။

သံဟရာဒပယျ-ဟု ကာရိုက်နှင့်ဟောတော်မူသည်။ ကိုယ်တိုင်နုတ်သော်
အာပတ်မသင့်ဟူ၍ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ အထူးမလာ၊ ထိုသို့ မလာ
သော်လည်း ကာရိုက်နှင့် ဟောတော်မူအပ်သော တပါးသော သိက္ခာ
ပုဒ်ကို ထောက်၍၎င်း “သမ္မာဓေ လောမံ သံဟရဏံ” ဟူသော ကင်္ခါ
ပါဠိကိုထောက်၍၎င်း မိမိကိုယ်တိုင် နုတ်သော်လည်း အာပတ်မလွတ်။
ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂီ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်း
ပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အနာမရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ပဿာဝမဂ်၊ လက်ကတီးကြားဟု
ဆိုအပ်သော ကျဉ်းမြောင်းသော အရပ်၌ အမွှေးကို နုတ်သည်လည်း
ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ဒုတိယ သိက္ခာပုဒ်။

တလသ္မာတယ သိက္ခာပဒ

(၅၈-၃) တလသ္မာတကေ၊ ပဿာဝမဂ်အပြင်ကို ပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့်။
ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အယုတ်သဖြင့် ကြာဖက်ဖြင့်လည်း ပဿာဝမဂ်ကိုပုတ်ခတ်လျှင် အာပတ်
မလွတ်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ နှစ်ယောက်သော ရဟန်း
မိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အနာမရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ပဿာဝမဂ်ကို ပုတ်ခတ်သည်လည်း
ဖြစ်စေ၊ ၃-သာယာသည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။
တတိယသိက္ခာပုဒ်။

ဇတုမဋ္ဌက သိက္ခာပဒ

(၅၉-၄) ဇတုမဋ္ဌကေ၊ အပြေအပြစ်ပြုအပ်သော ချိပ်လုံးဖြင့် ပဿာဝ
မဂ်ကို ထိုးခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ အမှတ် မရှိသော ရဟန်းမိန်းမကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အနာမရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ပဿာဝမဂ်ကို ချိပ်လုံးဖြင့် ထိုးသည်
လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-သာယာသည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။
စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်။

ဥဒက သုဒ္ဓိက သိက္ခာပဒ

(၆၀-၅) ဥဒက သုဒ္ဓိကံ၊ ပဿာဝမဂ်ကို ရေဆေးခြင်းကို။ အာဒိယ-
မာနာယ၊ ယူသော။ ဝါ၊ ဆေးသော။ ဝါ၊ ပြုသော။ ဘိက္ခုနီယာပန၊ ရဟန်း
မိန်းမသည်ကား။ ဒွဂ်လပဗ္ဗပရမံ၊ လက်နှစ်သစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်
တိုင်အောင်။ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ဝါ၊ ဆေးအပ်၏။ ဝါ၊ ပြုအပ်၏။ တံ၊
ထိုလက်နှစ်သစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ကို။ အတိက္ကာမေန္တိယာ၊
လွန်စေသော ရဟန်းမိန်းမအား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သက္ကတိုင်း၌ အမှတ်မရှိသော ရဟန်းမိန်းမကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အနာမရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ပဿာဝမဂ်၌ လက်နှစ်သစ် အလွန်
ထိုး၍ ဆေးသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃ သာယာသည်လည်း ဖြစ်စေ။
ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်။

ဥပလက္ခန သိက္ခာပဒ

(၆၁-၆) ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဘုဉ္ဇန္တဿ၊ ဆွမ်းစားသော။ ဘိက္ခုဿ၊
ရဟန်းယောကျ်ားအား။ ပါနီယေနဝါ၊ သောက်ရေဖြင့်၎င်း။ ဝိဓူပနေနဝါ၊
ယပ်လေခပ်သဖြင့်၎င်း။ ဥပတိဋ္ဌယျ၊ ခစားငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊
အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပါနီယေန-ကား ဥပလက္ခနနည်းတည်း။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌
“ပါနီယေနာတိ သုဒ္ဓေန ဝါ ဥဒကေန တက္ကာဒိသု ဝါ အညတရေန”
ဟုမိန့်သည်။ ဝါသဒ္ဓါကား ဝိကပ်။ ထို့ကြောင့် ကံ၌ “ဧတေတု ဒိသု
အညတရံ ဂဟေတွာ ဟတ္ထပါသေ တိဋ္ဌတိ” ဟု မိန့်သည်။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ အမှတ်မရှိသော ဘိက္ခုနီမကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဆွမ်းစားဆဲဖြစ်သော ရဟန်း၏ ဟတ္ထပါသ်၌ ရပ်သည်လည်းဖြစ်စေ၊
၂-ရေကို၎င်း၊ ယပ်ခပ်ခြင်းကို၎င်း ယူသည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား
အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်။

အာမကဓည သိက္ခာပဒ

(၆၂-၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အာမကဓညံ၊ စပါးစိမ်းကို။ ဝိညတော
ဝါ၊ မိမိတောင်း၍၎င်း။ ဝိညာပေတောဝါ၊ သူတပါးကို တောင်းစေ၍၎င်း။
ဘဇ္ဇိတော ဝါ၊ မိမိလှော်၍၎င်း။ ဘဇ္ဇာပေတော ဝါ၊ သူတပါးကိုလှော်စေ၍၎င်း။
ကောဇ္ဇတော ဝါ၊ မိမိထောင်း၍၎င်း။ ကောဇ္ဇာပေတော ဝါ၊ သူတပါးကို
ထောင်းစေ၍၎င်း။ ပစိတော ဝါ၊ မိမိချက်၍၎င်း။ ပစာပေတော ဝါ၊ သူတပါးကို
ချက်စေ၍၎င်း။ ဘုဉ္ဇေယျ၊ စားငြားအံ့။ တဿာ-ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိညတော ဝါ စသည်၌ ဝါ-သဒ္ဒါကား ဝိကပ်။ ။ ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို
သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာသောရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်
တော်မူသည်။

၁-စပါးမျိုးခုနစ်ပါးတွင် တပါးပါးသောစပါးကို တောင်းသည်လည်း
ဖြစ်စေ၊ ၂-ရသည်လည်းဖြစ်စေ၊ လှော်ခြင်း စသည်တို့ကို မိမိပြု၍၎င်း၊
သူတပါးကို ပြုစေ၍၎င်း၊ ၃-မျှသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား
အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။သတ္တမသိက္ခာပုဒ်။

ပဌမ ဥစ္စာရဆဋ္ဌန သိက္ခာပဒ

(၆၃-၈) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကျင်ကြီးကို၎င်း။ ပဿာဝံ
ဝါ၊ ကျင်ငယ်ကို၎င်း။ သင်္ကာရံဝါ၊ တံမြက်ချေးကို၎င်း။ ဝါ၊ အမှိုက်ကို၎င်း။
ဝိဿာသံ ဝါ၊ စားကြွင်းကို၎င်း။ တိရောကုဋ္ဌေဝါ၊ နံရံတဘက်၌၎င်း။ တိရော
ပါကာရေဝါ၊ တံတိုင်းတဘက်၌၎င်း။ ဆဇ္ဇေယျ ဝါ၊ မိမိမူလည်းစွန့်ငြားအံ့။
ဆဇ္ဇာပေယျ ဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း စွန့်စေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊
အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဥစ္စာရံ ဝါ စသည်၌ ဝါ-သဒ္ဓါကား ဝိကပ်။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ အမှတ်မရှိသော ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ကျင်ကြီး စသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-မကြည့်ရှုသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-သုံးဆောင် သွားလာရာ အရပ်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-နံရံတဘက်တံကိုင်း တဘက်မှလည်း ဖြစ်စေ၊ ၅-မိမိမှလည်း စွန့်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ သူတပါး ကိုမှလည်း စွန့်စေသည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်။

ဒုတိယ ဥစ္စာရဆဋ္ဌန သိက္ခာပဒ

(၆၄-၉) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကို၎င်း။ ပဿာဝံပါ၊ ကို၎င်း။ သင်္ကာရံဝါ၊ တံမြက်ချေးကို၎င်း။ ဝါ၊ အမှိုက်ကို၎င်း။ ဝိဿာသံဝါ၊ ကို၎င်း။ ဟရိတေ၊စိမ်းသော ကောက်ပဲရှိရာအရပ်၌။ ဆဇ္ဇေယျဝါ၊ မိမိမှလည်း စွန့်ငြားအံ့။ ဆဇ္ဇာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုမှလည်း စွန့်စေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊အား။ ပါစိတ္တိယံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်ရှိ များစွာသော ရဟန်းမိန်းမ တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ကျင်ကြီး အစရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-မကြည့်ရှု သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃ သုံးဆောင်ရာ အရပ်လည်းဖြစ်စေ၊ ၄-စိမ်းသော ကောက်ပဲ ရှိရာ အရပ်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၅-မိမိ စွန့်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ သူတပါးကို စွန့်စေသည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။နဇ္ဇမသိက္ခာပုဒ်။

နစ္စ ဂီတ သိက္ခာပဒ

(၆၅-၁၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊သည်။ နစ္စံဝါ၊ ကခြင်းကို၎င်း။ ဂီတံဝါ၊ သီခြင်းကို၎င်း။ ဝါဒိတံဝါ တီးမှုတ်ခြင်းကို၎င်း။ ဒဿနာယ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှာ။ ဝစ္ဆေယျ၊ သွားငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆဋ္ဌဂီ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်း ပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ကခြင်းစသည်တို့တွင် တပါးပါးလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းကိုကြည့်၍ သွားသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဝါ၊ကြည့်ရှုသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-နားထောင်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ဒသမသိက္ခာပုဒ်။

လသုဏ္ဏဝဂ္ဂေါ၊လသုဏ္ဏဝဂ်သည်။ပဌမော၊ရှေးဦးစွာတည်း။ (ဝါ၊ပေးမြဲ)။

၂-ရတ္တန္ဓကာရဝဂ်

ရတ္တန္ဓကာရ သိက္ခာပဒ

(၆၆-၁၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အပ္ပဒီပေ၊ ဆီမီးမရှိသော။ ဝါ၊ အလင်းမှ ကင်းသော။ ရတ္တန္ဓကာရေ၊ ညဉ့်မှိုက်သော အခါ၌။ ဧကေန၊ တယောက်သော။ ပုရိသေန၊ ယောက်ျားနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဧကော၊ တယောက် အထီးတည်း။ တနည်းကား-ပုရိသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဧကေနော၊ တယောက်သည် တယောက်ချင်း။ သန္တိဋ္ဌေယျ၊ ဝါ၊ တကွ မူလည်းရပ်ငြားအံ့။ သလ္လပေယျ၊ ဝါ၊တကွမူလည်း ပြောဆိုငြားအံ့။ တဿ၊ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။

သန္တိဋ္ဌေယျ၊ ဝါ စသည်၌ ဝါသဒ္ဓါကား ဝိကပ်၊ ရပ်ခြင်းကြောင့်လည်း ပါစိတ်၊ပြောဆိုခြင်းကြောင့်လည်း ပါစိတ်၊ နှစ်ပါးလုံးကိုပြုလျှင် ပါစိတ် နှစ်ချက် ဟူလို။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဒေမုတ်မရှိသော ရဟန်းမိန်းမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ညဉ့်မှိုက် သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ယောက်ျား၏ ဟတ္ထပါသ်၌ ရပ်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ဝါ၊ တကွပြောဆိုသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-အပေါင်း အဘော်မရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၄-ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကို ငဲ့သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ပဌမသိက္ခာပုဒ်။

ပဋိစ္ဆန္ဓကာသ သိက္ခာပဒ

(၆၇-၁၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပဋိစ္ဆန္ဓေ၊ ဖုံးလွှမ်းသော။ ဩကာသေ၊ အရပ်၌။ ဧကေန၊ တယောက်သော။ ပုရိသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဧကော၊ တယောက် အထီးတည်း။ တနည်းကား-ပုရိသေန၊ နှင့်။

သဒ္ဓိံ၊တက္ခ။ ဧကေနောက၊တယောက်သည်တယောက်ချင်း။သန္တိဋ္ဌေယျဝါ၊
တက္ခမူလည်းရပ်ငြားအံ့။ သလ္လပေယျ ဝါ၊ တက္ခမူလည်း ပြောဆိုငြားအံ့။
တဿာ ဘိက္ခုနိယ၊အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ အမှတ်မရှိသော ရဟန်းမိန်းမ တို့ကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဖုံးလွှမ်းသော အရပ်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ယောက်ျား၏ ဟတ္ထပါသ်
အတွင်း၌ ရပ်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဝါ၊တက္ခပြောဆိုသည်လည်းဖြစ်စေ၊
၃-အပေါင်းအဘော်မရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၄-ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကို ငဲ့သည်
လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်။

အဇ္ဈောကာသ သဗ္ဗပန သိက္ခာပဒ

(၆၈-၁၃) ယာပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အဇ္ဈောကာသ၊လွင်တီးခေါင်၌။
ဧကေန၊ သော။ပုရိသေန၊နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊တက္ခ။ ဧက၊ တယောက်အထီးတည်း။
တနည်းကား-ပုရိသေန၊နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊တက္ခ။ ဧကေနောက၊ တယောက်သည်
တယောက်ချင်း။ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ၊ တက္ခမူလည်းရပ်ငြားအံ့။သလ္လပေယျဝါ၊
တက္ခမူလည်း ပြောဆိုငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနိယ၊အား။ ပါစိတ္တိယံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ အမှတ်မရှိသော ရဟန်းမိန်းမ တို့ကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-လွင်တီးခေါင်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ယောက်ျား၏ဟတ္ထပါသ်၌ ရပ်သည်
လည်း ဖြစ်စေ၊ ဝါ၊တက္ခ ပြောဆိုသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-အဘော်မရှိ
သည်လည်းဖြစ်စေ၊၄-ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကို ငဲ့သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား
အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။တတိယသိက္ခာပုဒ်။

ဒုတိယိက ဥပျောဇန သိက္ခာပဒ

(၆၉-၁၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ရထိကာယ ဝါ၊ ခရီးမ၌၎င်း။
ဗျူဟေ ဝါ၊ ထုတ်ချင်းမထွင်းသော ခရီးငယ်၌၎င်း။ သိဃံ၊ဌကေ ဝါ၊ခရီး
လမ်းဆုံ၌၎င်း။ ဧကေန၊ သော။ ပုရိသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဧက၊
တယောက်အထည်းတည်း။ တနည်းကား-ပုရိသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။

ဧကေဝနကာ၊ တယောက်သည် တယောက်ချင်း။ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ၊ တက္ကမူလည်းရပ်ငြားအံ့။ သလ္လပေယျဝါ၊ တက္ကမူလည်း ပြောဆိုငြားအံ့။ နိကဏ္ဍိကံ ဝါ၊ နား၏ အနီး၌မူလည်း။ ဗပေယျ၊ ပြောဆိုငြားအံ့။ ဒုတိယိကံ၊ အဘော် ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနီ ဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမကိုလည်း။ ဥယျောဇေယျ၊ လွှတ်လိုက် ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ရထိယာယဟူ၍ စာအချို့ရှိသည်။ ရထိကာယ- ဟူ၍သာ ပဒဘာဇနီ အစောင်စောင်၌ ရှိသည်။ သန္တိဋ္ဌေယျဝါစသည်၌ ဝါသဒ္ဓါကားဝိကပ်၊ ရပ်ခြင်းကြောင့်လည်းပါစိတ်၊ နား၏ အနီး၌တိုးတိုးပြောဆိုခြင်းကြောင့် လည်း ပါစိတ်၊ အဘော် ဘိက္ခုနီမကို လွှတ်သည်ရှိသော် ဟတ္ထပါသ်ကို စွန့်စဉ် ဒုက္ကဋ်၊ စွန့်ပြီးလည်းပါစိတ်၊ လေးပါးလုံးကို ပြုလျှင် ပါစိတ် လေးချက် ဟူလို။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလုနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ခရီးမစသည်တို့တွင် တပါးပါးလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ယောက်ျား၏ ဟတ္ထပါသ်၌ရပ်ခြင်း၊ ပြောဆိုခြင်း၊ နား၏အနီး၌ တိုးတိုးပြောဆိုခြင်း၊ အဘော် ဘိက္ခုနီမကို လွှတ်ခြင်း ဤလေးပါးတို့တွင် တပါးပါးလည်း ဖြစ်စေ၊ ၃ အပေါင်း အဘော်မရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-ဆိတ်ငြိမ် ခြင်းကို ငဲ့သည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ စတုတ္ထ သိက္ခာပုဒ်။

အနာပုစ္ဆာ ပက္ခမန သိက္ခာပဒ

(၇၀-၁၅) ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပုရောတတ္တံ၊ နံနက်အခါ၌။ ကုလာနိ၊ ဒါယကာတို့သို့။ ဝါ၊ ဒါယကာတို့၏ အိမ်တို့သို့။ ဥပသင်္ကမိတု၊ ကပ်၍။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒိတု၊ နေ၍။ သာမိကေ၊ အိမ်ရှင်တို့ကို။ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်ကြားမူ၍။ ပက္ခမေယျ၊ သွားငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်တွင် ပုရောတတ္တံ၊ နံနက်အခါ၌ဟူ၍သာ ပေးရမည်။ ဆွမ်း မစားမီဟု မပေးလင့်။ ထို့ကြောင့် ကင်္ဂါ၌ “ပုရောတတ္တံ အရုဏဂ္ဂမနံ ဥပါဒါယ ယာဝမဇ္ဈန္တိကံ” ဟု မိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုသာဝတ္ထိပြည်၌

အမှတ်မရှိသော ရဟန်းမိန်းမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။
 ၁-နံနက်အခါ၌လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-အိမ်တွင်း၌ နေသည်လည်း ဖြစ်စေ၊
 ၃-နေရာ၏ ပလ္လင်၏ တည်ရာအရပ်၏ အဖြစ်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-ခွင့်ပြု
 တော်မူအပ်သော အကြောင်းကိုကြည့်၍ မပန်ကြားသည်လည်း ဖြစ်စေ၊
 ၅-မိုဃ်းမစွတ်ရာအိမ်တွင်လွင်တီးခေါင်၌ ဥပစာရကိုနှစ်ဘဝါးလှမ်းခြင်း
 ဖြင့် လွန်သည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကားအင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ပဉ္စသိက္ခာပုဒ်။

အနာပုစ္ဆာ အဘိနိသီဒန သိက္ခာပဒ

(၇၁-၁၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပစ္စာဘတ္တံ၊ ညနေအခါ၌။ ကုလာနီ၊
 ဒါယကာတို့သို့။ ဝါ၊ ဒါယကာတို့၏ အိမ်တို့သို့။ ဥပသင်္ကပိတော၊ ကပ်၍။
 သာမိကေ၊ အိမ်ရှင်တို့ကို။ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်ကြားမှု၍။ အာသနေ၊ နေရာ၌။
 အဘိနိသီဒေယျဝါ၊ နေမှုလည်းနေငြားအံ့။ အဘိနိပဇ္ဇေယျဝါ၊ အိပ်မှုလည်း
 အိပ်ငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်တွင် ပစ္စာဘတ္တံ၊ ညနေအခါ၌ ဟူ၍သာ ပေးရမည်။
 ဆွမ်းစားပြီးသောအခါ၌ မပေးလင့်၊ ထို့ကြောင့်ကပ်၍ “ပစ္စာဘတ္တန္တိ
 မဇ္ဈန္တိကေ ဝီတိဝတ္တေ ယာဝ သူရိယအတ္ထင်္ဂမနံ” ဟု မိန့်သည်။ အဘိ-
 နိသီဒေယျ ဝါ စသည်၌ ဝါသဒ္ဓါကား ဝိကပ်၊ နေသာနေမှု ပါစိတ်
 တချက်၊ အိပ်၍သာနေမှု ပါစိတ်တချက်၊ နှစ်ပါးလုံးကိုပြုမှု ပါစိတ်
 နှစ်ချက် ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် ကပ်၍ “အဘိနိသီဒေယျဝါတိ အာသနမ္ပိ
 နိသီဒိတော ဂစ္ဆန္တိယာ ကောပတ္တိ၊ နိပဇ္ဇိတော ဂစ္ဆန္တိယာပိ ကော၊
 နိသီဒိတော နိပဇ္ဇန္တိယာ ဒေ” ဟု မိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိ
 ပြည်၌ ထုလွှာနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-နေလွဲသောအခါ၌လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-အိမ်တွင်း၌ နေသည်လည်း
 ဖြစ်စေ၊ ၃-တည်ရာအရပ်၏ အဖြစ်လည်းဖြစ်စေ၊ ၄-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်
 သော အကြောင်းကို ကြည့်၍ မပန်ကြားသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၅-မိုဃ်း
 မစွတ်ရာအိမ်တွင် လွင်တီးခေါင်၌ ဥပစာရကို နှစ်ဘဝါး လှမ်းခြင်းဖြင့်
 လွန်သည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကားအင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်။

အနာပုစ္ဆာ သန္တရန သိက္ခာပဒ

(၇၂-၁၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဝိကာလေ၊ ညအခါ၌။ ကုလာနိ၊ ဒါယကာတို့သို့။ ဝါ၊ ဒါယကာတို့၏ အိမ်တို့သို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ကပ်၍။ သာမိကေ၊ အိမ်ရှင်တို့ကို။ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်ကြားမှု၍။ သေယံ၊ အိမ်ရာကို။ သန္တရိတွာဝါးမိပိခင်း၍၎င်း။ သန္တရာပေတွာဝါ၊ သူတပါးကိုခင်းစေ၍၎င်း။ အဘိနိသိဒေယျ ဝါ၊ နေမှုလည်းနေငြားအံ့။ အဘိနိပဇ္ဇေယျဝါ၊ အိပ်မှုလည်း အိပ်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤ သိက္ခာပုဒ်တွင် ဝိကာလေ၊ ညအခါ၌ ဟူ၍သာ ပေးရမည်။ နေလွဲသောအခါ၌ဟုမပေးသင့်။ ထို့ကြောင့်ကန်၌ “ဝိကာလေတိ အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ” ဟု မိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှန်၌ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ညအခါလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-အိမ်အတွင်း၌ နေသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-အိပ်ရာ၏ပလ္လင်၏တည်ရာအရပ်၏အဖြစ်လည်းဖြစ်စေ၊ ၄-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သောအကြောင်းကိုကြည့်၍မပန်ကြားသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၅-မိုသ်းမစုတ်ရာအိမ်တွင် လွင်တီးခေါင်၌ ဥပစာရကို နှစ်ဘဝါး လှမ်းခြင်းဖြင့် လွန်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်။

ပရံ ဥဇ္ဈာပနက သိက္ခာပဒ

(၇၃-၁၈) ယာပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဒုဂ္ဂဟိတေန၊ အယူမဟုတ်သဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ အယူမှတစ်ပါးဖြင့်၎င်း။ ဒုပဓာရိတေန၊ မစုံစမ်းခြင်းဖြင့်၎င်း။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ဥဇ္ဈာပေယျ၊ ကဲ့ရဲ့ငြားအံ့။ ဝါ၊ အယုတ်အားဖြင့်ကြည့်စေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဒုဂ္ဂဟိတေန ဒုပဓာရိတေန-၌ ဒု သဒ္ဒါကား ပဋိသေမ ဟော၊ ပဋိသေမ ဆယ်ပါးတွင်လည်း အညတ္ထ ဟော။ ဒုဂ္ဂဟိတေန စ ဒုပဓာရိတေန စ” မှီလိုလျက်စသဒ္ဒါကျေသည်။ ထို့ကြောင့် ကန်၌ ဒုဂ္ဂဟိတေန ဒုပဓာရိတေနာတိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တတော အညထာ ဂဟိတေန စ ဥပဓာရိတေန စ” ဟု မိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ အမှတ်မရှိသော ရဟန်းပိန်းမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အယူ မဟုတ်သည်ကို ယူသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-သုတပါးကို ကဲ့ရဲ့သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-အကြင်မိန်းမကိုကဲ့ရဲ့၏။ ထိုမိန်းမ၏ ပဉ္စင်းအဖြစ်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်။

ပရံအဘိသပန သိက္ခာပဒ

(၇၄-၁၉) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အတ္တာနံ ဝါ၊ မိမိကိုယ်ကို၎င်း။ ပရံဝါ၊ သုတပါးကို၎င်း။ နိရယေနဝါ၊ ငရဲဖြင့်၎င်း။ ဗြဟ္မစရိယေနဝါ၊ ပြတ်သော အကျင့်ဖြင့်၎င်း။ အဘိသပေယျ၊ ကျိန်ဆဲငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမအား။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

“အတ္တာနံ ဝါ ပရံ ဝါ” စသည်၌ ဝါသဒ္ဓါကား ပိကပ်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ စဏ္ဍကောဠိ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်း ပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ငရဲ၊ မြတ်သောအကျင့်တို့ဖြင့် ကျိန်ဆဲ သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ရဟန်းမိန်းမလည်းဖြစ်စေ၊ ၃-အကျိုးအကြောင်းကို ရွှေ့ရှုခြင်းတို့၏ မရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။နဝမသိက္ခာပုဒ်။

ရောဒန သိက္ခာပဒ

(၇၅-၂၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဝမိတ္တာ-ဝမိတ္တာ၊ ထု၍ထု၍။ ဝါ၊ လက်စသည်တို့၌ ခတ်၍ခတ်၍။ ဝါ၊ လက်စသည်တို့ဖြင့် သတ်၍သတ်၍။ ရောဒေယျ၊ ငိုငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ထုခြင်း၊ ငိုခြင်း နှစ်ပါးစုံကိုပြုပါမှ ပါစိတ်သက်သက်၊ ထုသာထုမှုဒုက္ကဋ်၊ ငိုသာငိုမှု ဒုက္ကဋ်။ ထို့ကြောင့် ကင်္ဂါ၌ “ဥဘယံ ရောဒန္တိယာ ဝေန္တိယာ ပါစိတ္တိယံ” ဟူ၍၎င်း၊ “ကေဝလံ ဝေန္တိယာဝါ ရောဒန္တိယာဝါ ဒုက္ကဋ်” ဟူ၍၎င်းမိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ စဏ္ဍကောဠိ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-မိမိကိုယ်ကို ထုသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ငိုသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ဒသမသိက္ခာပုဒ်။

ရတ္တန္တကာရဝဂ္ဂေါ၊ ရတ္တန္တကာရဝဂ်သည်။ ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်တည်း။ ဝါ၊ (ပေးမြဲ)။

၃-နဂ္ဂဝဂ်
နဂ္ဂ သိက္ခာပဒ

(၇၆-၂၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ နဂ္ဂါ၊ အချည်းစည်း။ ဝါ၊ မဝတ်
မရုံဘဲ။ န ဟာယေယျ၊ ရေချိုးငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။
ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

နာယေယျ၊ န ဟာယေယျ ပါဠိနှစ်ချက် ရှိသည် သင့်သည်ချည်း။
ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာသော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အချည်းစည်းလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်း
မရှိ သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ရေချိုးခြင်း၏ ဆုံးသည်လည်း ဖြစ်စေ။
ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ပဌမသိက္ခာပုဒ်။

ဥဒကသာဠိက သိက္ခာပဒ

(၇၇-၂၂) ဥဒကသာဠိကံ၊ ရေသနပ်ကို။ ကာရယဒာနာယ၊ ပြုစေ
လိုသော။ ဘိက္ခုနီယာပန၊ ရဟန်းမိန်းမသည်ကား။ ပမာဏိကာ၊ အတိုင်း
အရှည်နှင့်ယှဉ်သော ရေသနပ်ကို။ ကာရေတဗ္ဗာ၊ ပြုစေအပ်၏။ တတြ-
တဿာ ဥဒကသာဠိကာယ၊ ထိုရေသနပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။
ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။ ဒီသသော၊ အလျားမှ။ သုဂတဝိဒတ္တိယာ၊ မြတ်စွာ
ဘုရား အထွာတော်ဖြင့်။ စတဿော ဝိဒတ္တိယော၊ လေးထွာ။ တိရိယံ၊ အနံ့မှ။
ဒေ ဝိဒတ္တိယော၊ နှစ်ထွာ။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။
တံ၊ ထိုအလျားလေးထွာ၊ အနံ နှစ်ထွာကို။ အတိက္ကာမေန္တိယာ၊ လွန်စေသော
ရဟန်းမိန်းမအား။ ဆေဒနကံ၊ ဖြတ်ခြင်း မရှေးရှိသော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဥဒကသာဠိကာ-ဟု အာကာရန္တနှင့် အချို့ရှိသည်။ သာဓာရဏ ဘိက္ခု
ပါတိမောက်၌ ဥဒကသာဠိကံဟု နိဂ္ဂဟိတန္တနှင့် ရှိသည်။ အဝုတ္တကံအရာ
ဖြစ်၍ ဥဒကသာဠိကာ-ဟု အာကာရန္တနှင့်ရှိမှု ဒုတိယာ ယောဝိဘတ်
ကျေ၍ ဗဟုဝုဇ်ပေး၊ ဣတ္ထိလိင် ပဌမန္တ ကေဝုဇ် မကြံနှင့်။ ဥဒကသာဠိကံ-
ဟု ဒုတိယာ ကေဝစနန္တရှိမှု အပြောင့်ပင်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိ
ပြည်၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ရေသနုပပမာဏကို လွန်သောအဖြစ်လည်းရှိစေ၊ ၂-မိမိ အကျိုးငှာ ပြု၍၎င်း၊ပြုစေ၍၎င်း ရသည်လည်းဖြစ်စေ။ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ဒုတိယ သိက္ခာပုဒ်။

စိဝရသိဗ္ဗန သိက္ခာပဒ

(၇၈-၂၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီယာ၊ တယောက်သော ရဟန်းမိန်းမ၏။စိဝရံ၊သင်္ကန်းကို။ ဝိသိဗ္ဗေတွာဝါ၊ မိမိဖြည့်၍၎င်း။ ဝိသိဗ္ဗာပေတွာဝါ၊ သူတပါးကိုဖြည့်စေ၍၎င်း။ သာဘိက္ခုနီ၊ထိုရဟန်း မိန်းမသည်။ ပစ္ဆာ၊နောက်မှ။အနန္တရာယိကိနီ၊အန္တရာယ်မရှိဘဲ။စတုဟပဉ္စာဟာ၊ လေးရက် ငါးရက်ကို။ အညတြ၊ကြည့်၍။နေဝသိဗ္ဗေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း မချုပ်ငြားအံ့။ သိဗ္ဗာပနာယ၊ သူတပါးကို ချုပ်စိမ့်သောငှာ။ဥဿန္တံ၊လုံ့လကို။န ကရေယျ၊ မပြုငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှာနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်း ပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဝတ်လောက် ရုံလောက်သော သင်္ကန်းလည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ရဟန်းမိန်းမ ဥစ္စာလည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ချုပ်ခြင်းငှာ မိမိ ဖြည့်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ သူတပါးကို ဖြည့်စေသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-ခွင့်ပြုတော် မူခြင်း၏ အကြောင်းကို ကြည့်၍ ငါးရက်ကို လွန်စေသည်လည်းဖြစ်စေ၊၅-ဝန်ချ သည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၅-ပါး။ ။တတိယ သိက္ခာပုဒ်။

သင်္ခာဒ္ဓိစာရ သိက္ခာပဒ

(၇၉-၂၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ပဉ္စာဟိကံ၊ငါးရက်ကို။သင်္ခာဒ္ဓိ- စာရံ၊ သင်္ကန်းငါးထည် လဲလှယ်၍ ဝတ်ခြင်းကို။ အတိက္ကာမေယျ၊ လွန်စေ ငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။

ပဉ္စ အဟာနိ ပဉ္စာဟံ၊ဒီဂုသမာသ်။ ပဉ္စာဟမေဝ ပဉ္စာဟိကံ၊ သူတ တဒ္ဓိတ်၊ဣက ပစ္စည်းကား အနက်မရှိ၊ အဋ္ဌကထာ။

သင်းပိုင်၊ ကိုယ်ဝတ်၊ဒု၊ပုဋ်၊ရေသနုပ၊ တဘက် ဤငါးထည်ကို တထည်စီ လဲလှယ်၍ဝတ်ရမည်။တထည်ကို မလဲလှယ်မူ၍ငါးရက်လွန်သော်အာပတ်

တချက်၊ နှစ်ထည်၊ သုံးထည်၊ လေးထည်၊ ငါးထည် လုံးကို မလဲလှယ်ဘဲ
 ငါးရက်လွန်သော် အာပတ်နှစ်ချက်၊ သုံးချက်၊ လေးချက်၊ ငါးချက်သင့်၏။
 ထို့ကြောင့် ကန်၌ “အတိက္ကမဗေယျ ပါစိတ္တိယန္တိ ဆဋ္ဌေ အရုဏုဂ္ဂမနေ
 ကေသ္မိံ စိဝရေ ဝုတ္တနယေန အပရိဝတ္တိတေ ကော အာပတ္တိ၊ ပဉ္စသု
 ပဉ္စ” ဟု မိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော
 ရဟန်း မိန်းမ တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။
 ၁-သင်းပိုင်၊ ကိုယ်ဝတ်၊ ဒုက္ခဋ္ဌ၊ ရေသနပ်၊ တဘက် ဤငါးထည်သော
 သင်္ကန်းတို့တွင် တထည်ထည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ငါးရက်ကလွန်သည်လည်း
 ဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၄-မလဲ
 လှယ်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်။

စိဝရသင်္ကမနိယ သိက္ခာပဒ

(၈၀-၂၅) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ စိဝရသင်္ကမနိယံ၊ မပနိကြားဘဲ
 ယူအပ်သော သူတပါး သင်္ကန်းကို။ ဓာရေယျ၊ ဆောင်ဌားအံ့။ တဿာ
 ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ အမှတ် မရှိသော ရဟန်း မိန်းမကို
 အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-မပနိကြားဘဲ ယူအပ်သော သူတပါး သင်္ကန်းလည်း ဖြစ်စေ၊
 ၂-ရဟန်းမိန်းမ၏ ဥစ္စာလည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏အကြောင်း
 မရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၄-ဝတ်ရုံခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဆောင်သည်လည်း
 ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ပဉ္စမ သိက္ခာပုဒ်။

ဂဏစိဝရ သိက္ခာပဒ

(၈၁-၂၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဂဏဿ၊ ဘိက္ခုနီ သံဃာ၏။
 စိဝရလာဘံ၊ သင်္ကန်းရခြင်းကို။ ဝါ၊ သင်္ကန်းရခြင်း၏။ ဝါ၊ ရအပ်သော
 သင်္ကန်းကို။ ရအပ်သော သင်္ကန်း၏။ အန္တရာယံ၊ အန္တရာယ်ကို။ ကရေယျ၊
 ပြုဌားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွန်၌ ဘိက္ခုနီမကိုအကြောင်းပြု၍
 ပညတ်တော်မူသည်။

၁-မဇ္ဈိမပုရိသ အလျားတတောင်၊ အနံကထွာ ပမာဏ ရှိသည် ဖြစ်၍
ဝိကပ္ပနာ လောက်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-သံဃာကို ညွတ်သည်လည်း
ဖြစ်စေ၊ ၃-အာနိသင်ကို ပြုခြင်းကင်း၍ အန္တရာယ်ကို ပြုသည်လည်း
ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်။

ပဋိဗာဟန သိက္ခာပဒ

(၈၂-၂၇) ယာပနဘိက္ခုနိ၊သည်။ဓမ္မိကံ၊တရားနှင့်လျော်ပတ်သော။
စီဝရဝိဘင်္ဂံ၊သင်္ကန်းဝေဘန်ခြင်းကို။ ပဋိဗာဟေယျ၊တားမြစ်ငြားအံ့။တဿာ
ဘိက္ခုနိယာ၊အား။ ပါစိတ္တိယံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။

ကဝဂ္ဂန္တနှင့် စီဝရဝိဘင်္ဂံ-ဟု ပါတိမောက် ကင်္ခါ ပဒဘာဇနီ စာအမျှား
ရှိသည်။အချို့ပါတိမောက်တွင် စီဝရဝိဘင်္ဂံ-ဟုရှိသည်။ဝိ-ပုဗ္ဗ ဘဇမာတ်
သာ၊ အတူပင်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှနန္ဒာဘိက္ခုနီမကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-သင်္ကန်းဝေဘန်ခြင်း၏တရားနှင့်လျော်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-တရားနှင့်
လျော်သည်ဟု အမှတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-အာနိသင်နှင့် ကင်း၍
တားမြစ်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ဤကားအင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။သတ္တမသိက္ခာပုဒ်။

စီဝရဝါန သိက္ခာပဒ

(၈၃-၂၈) ယာ ပန ဘိက္ခုနိ၊သည်။ အဂါရိကဿ ဝါ၊ လူအား၎င်း။
ပရိဗ္ဗာဇကဿဝါ၊ ပရိဗ္ဗိဇရဟန်းအား၎င်း။ဝါ၊သာသနာတော်မှအပဖြစ်သော
ပရိဗ္ဗိဇရဟန်းအား၎င်း။ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ၊ ပရိဗ္ဗိဇရဟန်းမိန်းမ အား၎င်း။
ဝါ၊သာသနာတော်မှအပဖြစ်သောပရိဗ္ဗိဇရဟန်းမိန်းမအား၎င်း။သမဏစီဝရံ၊
ကပ္ပဗိန္ဒု၊ ထိုးအပ်သော ဝတ်ရုံလောက်သော ရဟန်း သင်္ကန်းကို။ ဒဒေယျ၊
ပေးငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ၊အား။ပါစိတ္တိယံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍
ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ရဟန်းသင်္ကန်းလည်းဖြစ်စေ၊ ၂-သီတင်းသုံးကော် ငါးယောက်တို့ကို
၎င်း၊ အမိအဘတို့ကို၎င်း ထား၍ တပါးသော သူတို့အား ပေးသည်

လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-အခိုက်အတန့် ပဟုတ်သည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်။

ကလ အဘိက္ကမန သိက္ခာပဒ

(၈၄-၂၉) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဒုဗ္ဗလစီဝရပစ္စာသယ၊ အားနည်းသော သင်္ကန်း ရနိုးခြင်းဖြင့်။ စီဝရကာလသမယံ၊ သင်္ကန်း ကာလကို။ အဘိက္ကမေယျ၊ လွန်စေငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အားနည်းသော သင်္ကန်းလည်းဖြစ်စေ၊ ၂-အားနည်းသော သင်္ကန်းဟု အမှတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-အကျိုးဆက်ကို ကြည်၍ ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ နဝမသိက္ခာပုဒ်။

ကထိနုဒ္ဓါရ သိက္ခာပဒ

(၈၅-၃၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဓမ္မိကံ၊ တရားနှင့်လျော်သော။ ကထိနုဒ္ဓါရံ၊ ကထိန်နုတ်ခြင်းကို။ ပဋိဗာဟေယျ၊ တားမြစ်ငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမအား။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ် အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁- ကထိန်နုတ်ခြင်း၏ တရားနှင့် လျော်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-တရားနှင့် လျော်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-အာနိသင်နှင့် ကင်း၍ တားမြစ် သည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ဒသမသိက္ခာပုဒ်။

နဂ္ဂဝဂ္ဂေါ၊ နဂ္ဂဝဂ်သည်။ တတိယော၊ ၃-ခုမြောက်တည်း။ ဝါ၊ (ပေးမြဲ)။

၄-တုဝဋ္ဌဝဂ်

ဧကမဇ္ဈ တုဝဋ္ဌ န သိက္ခာပဒ

(၈၆-၃၁) ဒွေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ယာပနဘိက္ခုနိယော၊ အကြင် ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဧကမဇ္ဈ၊ တခုသော ညောင်စောင်း၌။ တုဝဋ္ဌေယျ၊ အိပ်ကုန်ငြားအံ့။ တာသံ ဘိက္ခုနိနံ၊ ထိုရဟန်းမတို့အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧါ။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-တခုသော ညောင်စောင်းလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-နှစ်ယောက်သော ဘိက္ခုနီမတို့ အိပ်သည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ပဌမသိက္ခာပုဒ်။

ဧကတ္ထရဏ တုဝဋ္ဌ န သိက္ခာပဒ

(၈၇-၃၂) ဒွေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ယာ ပန ဘိက္ခုနိယော၊ အကြင် ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဧကတ္ထရဏပါဝုရဏာ၊ တခုတည်းသော အခင်း အရုံ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တုဝဋ္ဌေယျ၊ အိပ်ကုန်ငြားအံ့။ တာသံ ဘိက္ခုနိနံ၊ ထိုရဟန်း မိန်းမတို့အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧါ။

တခုတည်းသောအခင်းအရုံဟူသည် တထည်တွင်းတွင် တစွန်းကိုခင်း၍ တစွန်းကို ရံသည်။ အခင်းတခု အရုံတခု မယူလင့်။ ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနီ၌ “တညေဝ အတ္ထရိတော တညေဝ ပါရုပန္နိ”ဟု ဖွင့်တော် မူသည်။ ကခံ၍လည်း “ဧကအန္တံ ပါရုပိတော”ဟု မိန့်သည်။ ဤသိက္ခာ ပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်း ပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-တထည်တည်းကို အခင်းအရုံ ပြုသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-နှစ်ယောက် သော ဘိက္ခုနီမတို့ အိပ်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်။

အဗာသုကရဏ သိက္ခာပဒ

(၈၈-၃၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနိ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီယာ၊ တယောက်သော ရဟန်းမိန်းမ၏။ ဝါ၊ အား။ သဉ္စိစ္စ၊ စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍။ အဗာသု၊

မချမ်းသာခြင်းကို။ ကရေယျ၊ ပြုငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဖာသု ဟူသည် ငြူစူသဖြင့် တပါးသော ဘိက္ခုနီမ၏ ရွှေက မပန် ကြားဘဲ စကြံသွားခြင်းစသည်တည်း။ စကြံသွားလျှင် ပြန်သောအရေ အတွက်ဖြင့် အာပတ်သင့်သည်။ ဘဝါးလှမ်းတိုင်း မသင့်။ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ လျောင်းခြင်းတို့၌ ပယောဂအရေအတွက်ဖြင့် အာပတ်သင့်၏။ ပါဠိသင်ခြင်း၊ သင်စေခြင်း၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုသည်ဖြစ်အံ့။ ပုဒ်အရေ အတွက်ဖြင့် အာပတ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဘိက္ခုနီဝိဘင်း၌ “ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီ ဣဿာပကတာ ဣမာ ကိရ အပ္ပိစ္ဆာ သန္တုဋ္ဌာ ပဝိဝိတ္တာ အ- သံသဋ္ဌာ၊ ယာဣမာ သညတ္တိဗဟုလာ ဝိညတ္တိဗဟုလာ ဝိဟရန္တိတိ ဘဒ္ဒါယ ကာပိလာနိယာ ပုရတော စင်္ဂမတိပိ တိဋ္ဌတိပိ နိသီဒတိပိ သေယျမ္ပိ ကပေတိ ဥဒ္ဓိသတိပိ ဥဒ္ဓိသာပေတိပိ သဇ္ဈာယမ္ပိ ကရောတိ” ဟုဟောတော် မူသည်။ ကင်္ခါ၌လည်း “အဖာသုန္တိ ဣမိနာ ဣမိဿာ အဖာသုကံ ဘဝိဿတိတိ အနာပုစ္ဆာ ပုရတော စင်္ဂမနဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာဒယော ဝါ ဥဒ္ဓိသနဥဒ္ဓိသာပနသဇ္ဈာယံ ဝါ ကရောန္တိယာ စင်္ဂမနေ နိဇတ္တန ဂဏ- နာယ ဌာနာဒိသု ပယောဂဂဏနာယ ဥဒ္ဓေသာဒိသု ပဒဂဏနာယ ပါစိတ္တိယံ” ဟု မိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ရဟန်းပိန်းမလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-မချမ်းသာခြင်းကို အလိုရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-မချမ်းသာသည်ကို ပြုသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄- မပန်ကြား သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။တတိယသိက္ခာပုဒ်။

နဥပဋ္ဌာပန သိက္ခာပဒ

(၇၉-၃၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဒုက္ခိတံ၊ ဖျားနာသော။ သဟဇီဝိနိ၊ အဘူနေ တပည့်မကို။ နေဝ ဥပဋ္ဌေယျ၊ ငိမိလည်း မလုပ်ကျွေးငြားအံ့။ ဥပဋ္ဌာပနာယ၊ သူတပါးကို လုပ်ကျွေး စေခြင်းငှာ။ ဥဿုက္ကံ၊ လုံ့လကို။ န ကရေယျ၊ မပြုငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒုက္ခိတံ၊ ဖျားနာသော ဟူ၍သာ အနက် သမ္ပန္နံ၊ ဆင်းရဲသောဟု မသမ္ပန္နံလင့်။ ထို့ကြောင့် ကင်္ခါ၌ “ဒုက္ခိတန္တိ ဂိလာနံ”ဟု မိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှာနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-နာသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-အတူနေ ဝပညံ့မလည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြု တော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-လုပ်ကျွေး ခြင်း၌ ဝန်ချသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်။

နိက္ခနုန သိက္ခာပဒ

(၉၀-၃၅) `ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီယာ၊ တယောက်သော ဘိက္ခုနီမအား။ ဥပဿယံ၊ ကျောင်းကို။ ဒတွာ၊ ပေးပြီး၍။ ကုပိတာ၊ အမျက် ထွက်သည်ဖြစ်၍။ အနတ္တမနာ၊ နှလုံးမသာသည် ဖြစ်၍။ နိက္ကဓုယျဝါ၊ မိမိ မှလည်းနှင်ထုတ်ငြားအံ့။ နိက္ကဓုာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုမှလည်း နှင်ထုတ်စေ ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကျောင်းဟူ သည် တံခါးရှက်ဖြင့် ဘွဲ့အပ်သော မိမိ ပုဂ္ဂလိကကျောင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ကင်္ခါ၌ “ဥပဿယံ ဒတွာတိ ကပါဠုဗဒ္ဓံ အတ္တနော ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရံ ဒတွာ”ဟု မိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှာနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကိုအကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ဘိက္ခုနီမတို့၏ ခိုက်ရန်ပြုခြင်း စသည်မှလွတ်သော အပြစ် လည်းရှိစေ၊ ၃-အမျက်ထွက် သဖြင့် မိမိ နှင်ထုတ်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ပါ၊ သူတပါးကို နှင်ထုတ်စေ သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်။

သံသဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၉၁-၃၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဂဟပတိနာ ဝါ၊ သူကြွယ်နှင့်၎င်း။ ဂဟပတိပုတ္တေန ဝါ၊ သူကြွယ်သားနှင့်၎င်း။ သံသဋ္ဌာ၊ ရဟန်းမိန်းမ တို့အား မလျှောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါးကောင်းခြင်း၊ ထမင်းချက်ခြင်း၊ သတင်း စကားကိုဆောင်ခြင်းစသောကိုယ်အမှုအရာ၊ နှုတ်အမှုအရာနှင့် ရောနှောသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျ၊ နေငြားအံ့။ သာဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို။ ဝါ၊ သည်။

ဘိက္ခုနီဟိ၊ တပါးသော ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝစနိယာ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏။ “အယျေ၊ ရှင်မ၊ ဂဟပတိနာပိ၊ သူကြွယ်နှင့်၎င်း၊ ဂဟပတိ-ပုတ္တေနာပိ၊ သူကြွယ်သားနှင့်၎င်း။ သံသဌာ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား မလျောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါးထောင်းခြင်း၊ ထမင်းချက်ခြင်း၊ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်းစသော ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာနှင့် ရောနှောသည် ဖြစ်၍။ မာဝိဟရိ၊ မနေလင့်။ အယျေ၊ ရှင်မ၊ တံ၊ ရှင်မသည်။ (တံကား ပါဌသေသ)။ ဝိဝိစ္စ၊ ဆိတ်ငြိမ်စေလော့။ ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာနေလော့။ ဝါ၊ လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်လော့။ ဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား မလျောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါးထောင်းခြင်း၊ ထမင်းချက်ခြင်း၊ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်း စသော ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာနှင့် ရောနှော ခြင်းကို စွန့်လော့။ ဘဂိနိယာ၊ ညိမ၏။ ဝိဝေကညေဝ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာနေခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်း ကင်းသည်ကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား မလျောက်ပတ်သော လူတို့၏ စပါးထောင်းခြင်း၊ ထမင်းချက်ခြင်း၊ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်း စသော ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာနှင့် ရောနှောခြင်းကို စွန့်ခြင်းကိုသာလျှင်။ သံဃော၊ ရဟန်းမိန်းမသံဃာသည်။ ဝဏ္ဏတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝစနိယာ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ သာဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို။ ဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တပါးသော ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ တထေဝ၊ ထိုရှေးအတူသာလျှင်။ ပဂ္ဂဏေယျ၊ ချီးမြှောက်ငြားအံ့။ ဝါ၊ မြဲစွာယူငြားအံ့။ သာဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို။ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တပါးသော ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ တဿ၊ ထိုအယူကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ခွန့်စိမ့်သောငှာ။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်။ သမနုဘာသိဟဗ္ဗာ၊ ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမအပ်၏။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်။ သမနုဘာသိယမာနာ၊ ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမအပ်သည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုအယူကို။ ဧပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ စွန့်ငြားအံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိဧတံ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊ ဤသို့ စွန့်ခြင်းသည်။ ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏။ ဝါ၊ ကုသလံ-အနုဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ မစွန့်ငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

“ဝိဟရေယျ ဂဟပတိနာဝါ ဂဟပတိပုတ္တေနဝါ”ဟူ၍ ဝါသဒ္ဓါနှင့်သာ ရှိသည်။ ဘိက္ခုနီဝိဘင်းအစောင်စောင်၌လည်း ဝါသဒ္ဓါနှင့်သာရှိသည်။ ဝါသဒ္ဓါနှင့်ရှိမှသာ ဤကဲ့သို့လာသော ဥဿယဝါဒီစသော သိက္ခာပုဒ် နှင့်ညီသည်။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက် အစောင်စောင်တို့၌မူကား “ဂဟပတိ- နာပိ ဂဟပတိပုတ္တေနာပိ”ဟု ပိသဒ္ဓါနှင့်ရှိသည် မတော်။ နောက် ဘိက္ခုနီမတို့က ဆိုသည့်အရာ၌ မူကား “မာယေ သံသဋ္ဌာ ဝိဟရိ ဂဟပတိနာပိ ဂဟပတိပုတ္တေနာပိ”ဟု ပိသဒ္ဓါနှင့် ရှိလိုသည်။ စာစောင် အများ၊ ပါတိမောက် ဘိက္ခုနီ ဝိဘင်း၌လည်း တညီဟညွတ်တည်း ရှိသည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ စဏ္ဍကဋ္ဌိ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဓမ္မကံလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ဥတံ၊ ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-အယူကိုမစွန့်သည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်။

အန္တောရဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၉၂-၃၇) ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်။ သာသကံသမ္မတေ၊ ရွံရှာဘွယ်ရှိသည် ဟု သမုတ်အပ်သော။ သပ္ပဋိဘယေ၊ ဘေးဘျမ်းရှိသော။ အန္တောရဋ္ဌေ၊ တိုင်း၏ အတွင်း၌။ ဝါ၊ နိုင်ငံ၏အတွင်း၌။ အသတ္ထိကာ၊ သွားဘော်ကုန်သည်မရှိဘဲ။ ၁၊ သွားဘော် ကုန်သည်နှင့်ကင်း၍။ ဝါ၊ သွားဘော် လှည်းကုန်သည်နှင့် ကင်း၍။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရိကို။ ဝါ၊ စိတ်အားလျော်သော ဇနပုဒ်သို့။ ၁ရေယျ၊ သွားငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ် အာပတ်သင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-တိုင်း၏အတွင်း၌လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ဘေးရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြု တော်မူခြင်း၏ အကြောင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-ဒေသစာရိသွား သည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်။

တိရောရဋ္ဌ သိက္ခာပဒ

(၉၃-၃၈) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ သာသကံသမ္ပတေ၊ ရံရံဘွယ် ရှိသည်ဟုသမုတ်အပ်သော။ သပ္ပဋိဘယေ၊ ဘေးဘျမ်းရှိသော။ တိရောရဋ္ဌေ၊ တိုင်းတပါး၌။ ဝါ၊ နိုင်ငံတပါး၌။ အသတ္ထိကာ၊ သွားဘော်ကုန်သည်မရှိဘဲ။ ဝါ၊ သွားဘော် ကုန်သည်နှင့်ကင်း၍။ ဝါ၊ သွားဘော် လှည်းကုန်သည်နှင့် ကင်း၍။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရိကို။ ဝါ၊ စိတ်အား လျော်သော ဇနပုဒ်သို့။ စရေယျ၊ သွားငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-တိုင်းနိုင်ငံမှအပလည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ဘေးရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြု တော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-ဒေသစာရိသွား သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်။

အန္တောဝဿ သိက္ခာပဒ

(၉၄-၃၉) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အန္တောဝဿံ၊ ဝါတွင်း၌။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရိကို။ ဝါ၊ စိတ်အားလျော်သောဇနပုဒ်သို့။ စရေယျ၊ သွားငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ပုရိမဝါ၊ ပစ္စိမဝါ အတွင်း၌လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ဒေသစာရိသွားသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။နဝမသိက္ခာပုဒ်။

စာရိကံ န ပက္ကမန သိက္ခာပဒ

(၉၅-၄၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင် ရဟန်းမိန်းမသည်။ ဝဿံဝုဋ္ဌာ၊ ဝါကျွတ်ပြီးသော်။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရိကို။ ဝါ၊ စိတ်အားလျော်သောဇနပုဒ်သို့။ နပက္ကမေယျ၊ မသွားငြားအံ့။ အန္တမသော၊ အယုတ်အားဖြင့်။ ဆပဉ္စယောဇနာ-

နိပိ၊ ငါးယူဇနာ၊ ခြောက်ယူဇနာ အရပ်တို့ကိုလည်း။ န ပက္ကမေယျ၊ မသွား
 ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝဿဝုဠာ-ဟု မုဒ္ဓဇ ဒုတိယက္ခရာ အသဒိသဒ္ဓေဘော်၊ ဝဿဝုတ္တာ-ဟု
 ဒန္တဇဒုတိယက္ခရာ အသဒိသဒ္ဓေဘော်နှင့်ပါဌ်နှစ်ချက်ဟောသည် သင့်သည်
 ချည်း။ ဝိနည်းပါဌိ အစောင်စောင်တို့၌ ဒန္တဇ ဒုတိယက္ခရာ အသဒိသ
 ဒ္ဓေဘော်နှင့်ရှိသည်။ သဒ္ဓါ ကျမ်းမှာလည်း နှစ်ချက် တွေ့ရှိသည်။
 ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို
 အကြောင်းပြု၍ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ပုရိမဝါ၊ ပစ္ဆိမဝါကျတ်ပြီးသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏
 အကြောင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ငါးယူဇနာကို မလွန်သည်လည်း
 ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ဒသမသိက္ခာပုဒ်။

တုဝဋ္ဌဝဂ္ဂေါ၊ တုဝဋ္ဌဝဂ်သည်။ စတုတ္ထော၊ လေးခု မြောက်တည်း။ ဝါ၊
 (ပေးမြဲ) ။

၅-စိတ္တာဂါရဝ်

ရာဇာဂါရ သိက္ခာပဒ

(၉၆-၄၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ရာဇာဂါရံ ဝါ၊ မင်း၏ကစားရာ
 အိမ်ကို၎င်း။ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ဝါ၊ မင်းကွန်းကို၎င်း။ ဝါ၊ သို့၎င်း။ စိတ္တာဂါရံ ဝါ၊
 ပန်းချီဆေးဖြင့်ရေးအပ်သော ကစားရာစရပ်ကို၎င်း။ ဝါ၊ သို့၎င်း။ အာရာမံ ဝါ၊
 ကစားရာ မြို့တွင်း ဥယျာဉ်အရံကို၎င်း။ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ဥယျာနံ ဝါ၊ ကစားရာ
 မြို့ပဥယျာဉ်ကို၎င်း။ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ပေါက္ခရာဏိ ဝါ၊ ကစားရာ လေးထောင့်
 ကန်ကို၎င်း။ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ဒဿနာယ၊ ကြည့်ရှုအံ့သောငှာ။ ဂစ္ဆေယျ၊
 သွားငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ရာဇာဂါရံ ဝါ စသည်၌ ဝါသဒ္ဓါကား ဝိကပ်၊ ရာဇာဂါရံ စသည်တို့၌
 မင်းနေရာ သာမညစသည်ကို မယူလင့်။ ကစား မြို့ထူးရာ မင်းကွန်း
 စသည်ကိုယူ။ ထို့ကြောင့် ကခါ၌ “ရာဇာဂါရန္တိ ရညော ကိဋ္ဌနသရံ”
 စသည်ကို မိန့်သည်။ အာရာမံ-ဟု သာမည ရှိသော်လည်း မြို့တွင်း

ဥယျာဉ်အရံကိုယူ။ ဥယျာဉ်-ဟု သာမညရှိသော်လည်း မြို့ပ ဥယျာဉ်
ကိုယူ။ ထို့ကြောင့် တေရသကဏ် ဒီကာ၌ “ကိဠနဥပဝနန္တိ အန္တော
နဂရေ ဌိတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ကိဠနဥယျာနန္တိ ဗဟိနဂရေ ဌိတံ သန္ဓာယ”
ဟု မိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ရာဇာဂါရ စသည်တို့တွင် တပါးပါးလည်းဖြစ်စေ၊ ၂- ခွင့်ပြုတော်
မူသော အကြောင်းကို ကြည့်၍ သွားသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃- ကြည့်ရှု
သည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ပဌမ သိက္ခာပုဒ်။

အာသန္နိ ပရိဘုဇ္ဈန သိက္ခာပဒ

(၉၇-၄၂) ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အာသန္နိ ဝါ၊ မဇ္ဈိမပုရိသတတောင်၊
ပကတိ လူတို့၏ တတောင့်ထွာထက် အခြေရှည်သောညောင်စောင်း ကို၎င်း။
ပလ္လင်္က ဝါ၊ အခြေ၌ သားရဲရုပ်ထူသော ပလ္လင်ကို၎င်း။ ပရိဘုဇ္ဈေယျ၊
သုံးဆောင်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာသန္နိ ဝါ စသည်၌ ဝါသဒ္ဓါကား ဝိကပ်၊ ပရိဘုဇ္ဈေယျ-ဟု သာမည
ရှိသော်လည်း ထိုင်ခြင်း၊ လျောင်းခြင်းဖြင့်သုံးဆောင်ခြင်းကိုယူရမည်။
ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနီ၌ “ပရိဘုဇ္ဈေယျာတိ တသ္မိံ အဘိနိသိဒတိ ဝါ
အဘိနိပဇ္ဇတိ ဝါ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ” ဟု ဟောတော် မူသည်။
ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမ တို့ကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-မဇ္ဈိမပုရိသ တတောင်၊ ပကတိလူတို့၏ တတောင့်ထွာထက် အခြေ
ရှည်သော ညောင်စောင်း၊ အခြေ၌ သားရဲရုပ်ထူသော ပလ္လင်လည်း
ဖြစ်စေ၊ ၂-နေခြင်း၊ အိပ်ခြင်းကို ပြုသည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား
အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ဒုတိယ သိက္ခာပုဒ်။

သုတ္တကန္တန သိက္ခာပဒ

(၉၈-၄၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ သုတ္တံ၊ ချည်ကို။ ကန္တေယျ၊
ငင့်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂီ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်း ပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-မငင့်အပ် သေးသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ငင့်သည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။တတိယသိက္ခာပုဒ်။

ဂိဟိဝေယျာဝစ္စ သိက္ခာပဒ

(၉၉-၄၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဂိဟိဝေယျာပစ္စံ၊ ယာဂုကျိခြင်း၊ ခေါင်းပေါင်းဖွပ်ခြင်းစသော လူတို့၏အမှုကြီးငယ်ကို။ ကရေယျ၊ ပြုငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

လူတို့သည် သံဃာ၏ အကျိုးငှာ ယာဂုကျိခြင်း၊ ထမင်းချက်ခြင်းကို ပြုသော်၎င်း၊ စေတီအား ပူဇော်ခြင်းကိုပြုသော်၎င်း၊ ယိုလူတို့၏ အဘော် သဟဲအဖြစ်ဖြင့် ယာဂုကျိခြင်းစသည်ကိုပြုသော်၎င်း၊ မိမိအမှုကြီးငယ်ကို ပြုသောလူတို့၏ ယာဂုကျိခြင်းစသည်ကို ပြုသော်၎င်း အာပတ် မသင့်။ ထို့ကြောင့် ကင်္ခါ၌ “မနုဿေဟိ သံဃဿ ယာဂုပါနေ ဝါ ဘတ္တ ဝါ စေတိယပူဇာယ ဝါ ကရိယမာနာယ တေသံ သဟာယဘာဝေန ယာဂုပစနာဒီနိ အတ္တနော ဝေယျာဝစ္စကရဿ စ တာနိယေပ ကရေန္တိယာ ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ” ဟု မိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ယာဂုကျိခြင်း၊ ခေါင်းပေါင်းဖွပ်ခြင်းစသော လူတို့၏အမှုကြီးငယ်ကို ပြုသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်း မရှိသည် လည်းဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်။

အဓိကရုဏ သိက္ခာပဒ

(၁၀၀-၄၅) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီယာ၊ တယောက်သော ရဟန်းမိန်းမသည်။ “အယျေ၊ ရှင်မ။ ဧဟိ၊ လာခဲ့။ ဣမံ အဓိကရုဏံ၊ ဤအဓိ ကရုဏ်းကို။ ဝုပသမေဟိ၊ ငြိမ်းစေလော့” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ် သည်ရှိသော်။ သာဓူတိ၊ ကောင်းပြီဟု။ ပဋိဿုဏိတွာ၊ ဝန်ခံ၍။ သာ၊ ထို ဝန်ခံသော ရဟန်းမိန်းမသည်။ ပစ္စာ၊ နောက်ကာလ၌။ အနန္တရာသိကိနိ၊

အန္တရာယ်မရှိဘဲ။ နေဝဂ္ဂပသမေယျ၊ မငြိမ်းစေခြားအံ့။ ဝုပသမာယ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှာ။ ဥဿုက္ကံ၊ လုံ့လကို။ န ကရေယျ၊ မပြုခြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှန်၌ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-တောင်းပန်သူ ရဟန်းမိန်းမလည်းဖြစ်စေ၊ ၂-အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းပါစေဟု တောင်းပန်လျှင် ကောင်းပြီဟု ငန်ခံသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏အကြောင်းကိုကြည့်၍ တရက်ကို လွန်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ပဉ္စသိက္ခာပုဒ်။

ဘောဇနဒါန သိက္ခာပဒ

(၁၀၁-၄၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အဂါရိကဿဝါ၊ အိမ်ရာထောင်သောလူအား၎င်း။ ပရိဗ္ဗာဇကဿဝါ၊ ပရိဗိုဇ်ရဟန်းအား၎င်း။ ဝါ၊ သာသနာပရဟန်းအား၎င်း။ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ၊ ပရိဗိုဇ် ရဟန်းမိန်းမအား၎င်း။ ဝါ၊ သာသနာပ ရဟန်းမိန်းမအား၎င်း။ သဟတ္ထာ-သဟတ္ထေန၊ မိမိလက်ဖြင့်။ ခါဒနီယံ ဝါ၊ ခဲဘွယ်ကို၎င်း။ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ဘောဇဉ်ကို၎င်း။ ဒဒေယျ၊ ပေးခြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သဟတ္ထာ-ဟု ဟောတော်မူသည်ကား “လဒ္ဓါတပတ္တော ရာဇကုမာရော” ကဲ့သို့ဥပလက္ခဏနည်း။ ထို့ကြောင့် ကန့်၌ “သဟတ္ထာတိ ကာယေန ဝါ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ နိဿဂ္ဂိယေန ဝါ ဌာပေတွာ ပဉ္စ သဟဓမ္မိကေ အဝသေသနံ အညတြ ဥဒကဒန္တပေါနာယံကိဉ္စိအဇ္ဈောဟရဏီယံ ဒဒန္တိယာ ပါစိတ္တိယံ” ဟု မိန့်သည်။ ရေ ဒန်ပူကိုပေးလျှင် ဒုက္ကဋ်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှန်၌ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ရေ ဒန်ပူကိုကြည့်၍ မျှီအပ်သောဝတ္ထုလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-သိတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်တို့ကို ထား၍ တပါးသောသူအား မိမိလက်ဖြင့် ပေးသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်။

အာဝသထစိဝရ သိက္ခာပဒ

(၁၀၂-၄၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အာဝသထစိဝရံ၊ ဥတုန္တီးသင်္ကန်းကို။ အနိဿဇ္ဇိတော၊ မစွန့်မူ၍။ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ သုံးဆောင်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဥတုန္တီးသင်္ကန်း ဟူသည်ကား ဥတု လာသော ရဟန်းမိန်းမ တို့သည် သုံးဆောင်စေသတည်း ဟု လူအပ်သော သံဃိကသင်္ကန်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝိဘင်း၌ “အာဝသထစိဝရံ နာမ ဥတုနိယော ဘိက္ခုနီယော ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ ဒိန္နံ ဟောတိ” ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်။ ပမာဏကို ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ အထူးမလော။ သင်္ကန်းငါးထည်၌လည်း မသင့်။ နှစ်ည၌သုံးည၌သုံးဆောင်ပြီးလျှင် လေးရက်မြောက်၌လျှော်၍ရဟန်း မိန်းမ၊ သိက္ခမာန်၊ သာမဏေမတို့အား မစွန့်မူ၍ သုံးဆောင်လျှင် အာပတ် သင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိဘင်း၌ “အနိဿဇ္ဇိတော ပရိဘုဉ္ဇေယျာတိ ဒေ တိဿော ရတ္တိယော ပရိဘုဉ္ဇိတော စတုတ္ထဒိဝသေ ဓောဝိတော ဘိက္ခုနီယာ ဝါ သိက္ခမာနာယ ဝါ သာမဏေရိယာ ဝါ နိဿဇ္ဇိတော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ” ဟူ၍ ဟောတော် မူသည်။ ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှာနန္ဒာဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော် မူသည်။

၁-ဥတုန္တီး သင်္ကန်းလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-လေးရက်မြောက် သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-လျှော်၍မစွန့်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၄-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ သတ္တမ သိက္ခာပုဒ်။

အာဝသထ ဗိဟာရ သိက္ခာပဒ

(၁၀၃-၄၈) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အာဝသထံ၊ ကျောင်းကို။ အနိဿဇ္ဇိတော၊ မစွန့်မူ၍။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရိကို။ ဝါ၊ စိတ်အားလျော် သောအရပ်သို့။ ပက္ကမေယျ၊ သွားငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကျောင်း ဟူသည်လည်း တံခါး ဘွဲ့သော ကျောင်းကို ယူရမည်။
 ထို့ကြောင့် ကင်္ဂါ၌ “အာဝသထန္တိ ကဝါဠုဗဒ္ဓဝိဟာရံ” ဟူ၍ မိန့်သည်။
 ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှာနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍
 ပညတ်တော်မူသည်။

၁-တံခါးဘွဲ့သော ကျောင်းလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်
 ဖဲသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြုတော် မူခြင်း၏ အကြောင်း မရှိသည်
 လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်။

ပဌမတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာသိက္ခာပဒ

(၁၀၄-၄၉) ယာပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ၊ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာကို။
 ဝါ၊ မဂ်ဖိုလ်မှ ဖိလာ ဖြစ်သော ဆင်အတတ်၊ မြင်းအတတ်၊ ရထားအတတ်၊
 လေး အတတ်၊ ဓားဆောက်ချွတ် အတတ်၊ အထဗ္ဗန ဗေဒင် အစရှိသော
 သူတပါးအား သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းကိုပြုသောအတတ်ကို။ ပရိယာပုဏ္ဏ-
 ယျ၊ သင်ဌားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်း
 ပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အထဗ္ဗနဗေဒင် မြေဝင် မန္တန်စသော တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာလည်း ဖြစ်စေ၊
 ၂-သင်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိ
 သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ နဝမသိက္ခာပုဒ်။

ဒုတိယ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာသိက္ခာပဒ

(၁၀၅-၅၀) ယာပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ၊ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာကို။
 ဝါ၊ မဂ်ဖိုလ်မှ ဖိလာ ဖြစ်သော ဆင်အတတ်၊ မြင်း အတတ်၊ ရထားအတတ်၊
 လေးအတတ်၊ ဓားဆောက်ချွတ် အတတ်၊ အထဗ္ဗနဗေဒင် အစရှိသော
 သူတပါးအား သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲခြင်းကိုပြုသော အတတ်ကို။ ဝါစေယျ၊
 ချဉ်းအံ့။ ဝါ၊ သင်စေဌားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာပတ္တိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂီရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အထဗ္ဗနဗေဒင် မြေဝင်မန္တန်စသော တိမ်မြောက်နဝိဇ္ဇာလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ချပို့သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ဒသမသိက္ခာပုဒ်။

အချို့စာကိုယ်၌ ရာဇာဂါရဝဂါ ကို ထောက်၍ “ရာဇာဂါရဝဂေါ” ဟု ရှိတတ်၏။ မတော်လွန်း။ စိတ္တာဂါရကို ကြည့်ရှုသော ဘိက္ခုနီမတို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုစွဲ၍ ပညတ်တော်မူသောကြောင့် “စိတ္တာဂါရဝဂေါ” ဟု ရှိသောပါဌ်သာ သင့်မြတ်သည်။

စိတ္တာဂါရဝဂေါ၊ စိတ္တာဂါရဝဂေါသည်။ ပဉ္စမော၊ ငါးခုမြောက်တည်း။ ပါ၊ (ပေးမြဲ)။

၆-အာရာမဝဂ်

အာရာမ ပဝိသန သိက္ခာပဒ

(၁၀၆-၅၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဇာနံ-ဇာနန္တိ၊ သိလျက်။ သဘိက္ခုကံ၊ ရဟန်းယောက်ျားရှိသော။ အာရာမံ၊ အရံသို့။ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်ကြားဘဲ။ ပဝိသေယျ၊ ဝင်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဆရာ အချို့ကား “သန္တံဘိက္ခု၊ အနာပုစ္ဆာတိ စ ဇာနံ သဘိက္ခုကန္တိ စ ဣမာနေတ္ထ ခွေ အနုပညတ္တိယော” ဟူသော ကပ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သန္တံဘိက္ခု၊ အနာပုစ္ဆာ ဇာနံ သဘိက္ခုကံ အာရာမံ ပဝိသေယျ” လိုသည်ဟု ဆိုသည်မသင့်။ သန္တံဘိက္ခု ဟူသော ပါဌ်ကို သိသာလွယ်အောင် ဆောင်၍ ဆိုသည်။ ပဌမအနုပညတ်၊ ဒုတိယအနုပညတ် ဤနှစ်ရပ်ကို ပေါင်း၍ ပညတ်တော်မူသည့် ကာလ သန္တံ ဘိက္ခု အရကို သဘိက္ခုကံ ထား၍ “ယာ ပနဘိက္ခုနီ ဇာနံ သဘိက္ခုကံ အာရာမံ အနာပုစ္ဆာ ပဝိသေယျ ပါစိတ္တိယံ” ဟု ပညတ်တော်မူသည် ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ပဒဘာဇနီ၌လည်း “သဘိက္ခုကော နာမ အာရာမော၊

ယတ္ထ ဘိက္ခု ရုက္ခမူလေပိ ဝသန္တိ”ဟူ၍သာ ရှိသောကြောင့်၎င်းတည်း။
ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ရဟန်းယောက်ျားရှိသော အရံကျောင်းလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ရဟန်း
ယောက်ျားရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-အရံ ရှိသော
ကျောင်း၏ အရံ၊ အရံမရှိသော ကျောင်း၏ အရံထိုက်ရာ အရပ်အပိုင်း
အခြားကို လွှန်းသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၄-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်း
မရှိသည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကားအင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ပဌမသိက္ခာပုဒ်။

ဘိက္ခု အက္ခောသန သိက္ခာပဒ

(၁၀၇-၅၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းယောက်ျားကို။
အက္ခောသေယျ ဝါ၊ ဆဲရေးမူလည်း ဆဲရေးငြားအံ့။ ပရိဘာသေယျ ဝါ၊
ဘေးကိုပြု၍ ခြိမ်းချောက်မှုလည်း ခြိမ်းချောက်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊
အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ဝေသာလီပြည်၌ ဆဗ္ဗဂိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်း
ပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ရဟန်းယောက်ျားလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ဆဲရေးခြိမ်းချောက်သည်လည်း
ဖြစ်စေ၊ ၃-အကျိုးကို ရှေ့သွားမပြုခြင်း အစရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ။
ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်။

ဂဏပရိဘာသန သိက္ခာပဒ

(၁၀၈-၅၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ စဏ္ဍိကတာ၊ ကြမ်းကြုတ်သည်
ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍။ ဂဏံ၊ ဘိက္ခုနီမ သံဃာကို။ ပရိ-
ဘာသေယျ၊ ဘေးကိုပြု၍ ခြိမ်းချောက်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။
ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလ္လနန္ဒဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍
ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဘိက္ခုနီမ သံဃာလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခြိမ်းချောက်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊
၃-အကျိုးကို ရှေ့သွားမပြုသည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကားအင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။
တတိယသိက္ခာပုဒ်။

ပဝါရိတ သိက္ခာပဒ

(၁၄၉-၅၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ နိမန္တိတာ ဝါ၊ ဘိတ်အပ်သည် ဖြစ်၍၎င်း။ ပဝါရိတာ ဝါ၊ ပဝါရိတ်သင့်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ခါဒနိယံ ဝါ၊ ခဲဘွယ် ကို၎င်း။ ဘောဇနိယံ ဝါ၊ ဘောဇဉ်ကို၎င်း။ ခါဒေယျ ဝါ၊ ခဲမှုလည်းခဲငြားအံ့။ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊ စားမှုလည်း စားငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမ တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဘိတ်အပ်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ပဝါရိတ် သင့်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ထို နှစ်ပါးလုံးကိုမူလည်းဖြစ်စေ၊ ၂-နံနက်အခါ အာမိသခဲဘွယ် ဘောဇဉ် ကို မျှသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ရှင် ဒါယကာတို့အား မပန်ကြား သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ စတုတ္ထ သိက္ခာပုဒ်။

ကုလမစ္ဆရိနီ သိက္ခာပဒ

(၁၁၀-၅၅) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ကုလမစ္ဆရိနီ၊ အမျိုး၌ဝန်တို့သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ အမှတ်မရှိသော ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်း ပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ရဟန်းမိန်းမတို့၏ လာဘ်ရခြင်းကို အလိုမရှိ သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-အမျိုး၏ထံ၌လည်း ရဟန်းမိန်းမတို့၏ကျေးဇူးမဲ့ကို ရဟန်းမိန်းမတို့၏ အထံ၌မူလည်း အမျိုး၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ဆိုသည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ပဉ္စမ သိက္ခာပုဒ်။

အဘိက္ခုကာဝါသ သိက္ခာပဒ

(၁၁၁-၅၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အဘိက္ခုကေ၊ ရဟန်းယောက်ျား မရှိသော။ အာဝါသေ၊ ကျောင်း၌။ ဝဿံ၊ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး။ ဝသေယျ၊ နေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခုနီမ ကျောင်းမှ ယူဇနာခွဲ အတွင်း၌ အဆုံးအမ ပေးတတ်သော ရဟန်းယောကျ်ားတို့သည်အကယ်၍ မနေကုန်အံ့။ ခရီးသည် မူလည်း ဘေးမရှိသည်ဖြစ်၍ အန္တရာယ်မရှိသဖြင့် သြဝါဒ ခံအံ့ဟု သွားခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းသည်ဖြစ်အံ့။ ဤဘိက္ခုနီမ ကျောင်းသည် ရဟန်း ယောကျ်ား မရှိသောကျောင်း မည်၏။ ထို့ကြောင့် ကင်္ခါ၌ “သစေ ဘိက္ခုနုပဿယတော အခုယောဇနဗ္ဗန္တရေ သြဝါဒဒါယကာ ဘိက္ခုနဝသန္တိ၊ မဂ္ဂေါ ဝါ အခေမော ဟောတိ၊ နသက္ကာ အနန္တရာယေန ဂန္တု၊ အယံ အဘိက္ခုကော နာမ အာဝါသော” ဟု မိန့်သည်။ ယူဇနာခွဲ အတွင်း၌ သြဝါဒ ပေးတတ်သော ရဟန်းယောကျ်ားနေသော်၎င်း၊ ခရီးသည်မူလည်း ဘေးမရှိသည် ဖြစ်၍ အန္တရာယ်မရှိသဖြင့် သြဝါဒခံအံ့ဟု သွားခြင်းငှာ တတ်ကောင်းသော်၎င်း ရဟန်းယောကျ်ားရှိသောကျောင်း ဟုသိလေ။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုသာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမ တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ရဟန်းယောကျ်ား မရှိသော ကျောင်းလည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ဝါသိုကပ် သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃- အရုဏ်တက်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်။

အပဝါရဏာ သိက္ခာပဒ

(၁၁၂-၅၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဝဿဝုဋ္ဌာ၊ ပုရိမဝါ၊ ပစ္ဆိမဝါ ကျွတ်ပြီးလျက်။ ဥဘတောသံဃေ၊ ဘိက္ခုသံဃာ ဘိက္ခုနီသံဃာ နှစ်ပါး၌။ ဒိဋ္ဌေန ဝါ၊ မြင်သဖြင့်၎င်း။ သုတေန ဝါ၊ ကြားသဖြင့်၎င်း။ ပရိသင်္ကာယဝါ၊ ရှုံရှာသဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဣတိကား ပါဌသေသ)။ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန် သော။ ဌာနေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ နပဝါရေယျ၊ ပဝါရဏာမပြုငြားအံ့။ ဝါ၊ မတိတ်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခုနီမ တို့သည် ပုရိမဝါ ကပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း တဆဲ့လေးရက်နေ့၊ ပစ္ဆိမဝါ ကပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ တန်ဆောင်မုန်း လဆန်း တဆဲ့လေးရက်နေ့က စာတုဒ္ဓသီ ပဝါရဏာပြုပြီးလျှင် ပုရိမ ဝါကပ်သည် ဖြစ်လျှင် သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့။ ပစ္ဆိမဝါကပ်သည်ဖြစ်လျှင် တန်ဆောင် မုန်းလပြည့်နေ့ ရဟန်းယောကျ်ားတို့ထံပန္နရသီပဝါရဏာပြု၍ ဘိက္ခုနီမက

သံဃာ၊ ဂိုဏ်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန်းယောက်ျားက သံဃာ၊ ဂိုဏ်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်
ဖြစ်သည်ကိုထောက်၍ ပဝါရဏာပြုသည့်ပါဌ် ကဲ့ပြားအောင်ဆိုရမည်။
အကျယ်ကိုလို့မူ ဘိက္ခုနီကင်္ခါ ဘိက္ခုနီခန္ဓကတို့မူယူလေ။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို
သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍
ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ပုရိမဝါ၊ ပစ္ဆိမဝါ ကျွတ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ဘိက္ခုသံဃာ၊
ဘိက္ခုနီသံဃာဟု ဆိုအပ်သော နှစ်ပါးသော သံဃာ၌ ပဝါရဏာ မပြု
သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်း
ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ သက္ကမသိက္ခာပုဒ်။

ဩဝါဒ သိက္ခာပဒ

(၁၁၃-၅၈) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဩဝါဒါယ ဝါ၊ အဆုံးအမခံအံ့
သောဌာသင်း။ ဝါ၊ ဂရုဓမ္မကို နာအံ့သောဌာသင်း။ သံဝါသာယ ဝါ၊ ဥပုသ်
ပဝါရဏာကို မေးခြင်းဌာသင်း။ (အဋ္ဌကထာကြီး)။ ဝါ၊ ဥပုသ်ကိုမေးခြင်း
ပဝါရဏာပြုခြင်း အကျိုးဌာသင်း။ (ကင်္ခါ)။ န ဂစ္ဆေယျ၊ မသွားငြားအံ့။
တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သက္ကတိုင်း၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍
ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အဆုံးအမကိုခံခြင်း၊ ဥပုသ်၊ ပဝါရဏာကို မေးခြင်းတို့၏ အကျိုးဌာ
မသွားသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်း မရှိ
သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်။

ဩဝါဒုပသကံပန သိက္ခာပဒ

(၁၁၄-၅၉) ဘိက္ခုနီယာ၊ သည်။ အန္ဓဒ္ဓမာသံ၊ လခွဲတကြိမ်။ ဘိက္ခု-
သံဃဟော၊ ရဟန်းယောက်ျား သံဃာမှ။ ဥပေါသထ ပုစ္ဆကဉ္စ၊ ဥပုသ်ကို
မေးခြင်းကို၎င်း။ ဩဝါဒုပသကံမနဉ္စ၊ အဆုံးအမခံခြင်းဌာ ကပ်ခြင်းကို၎င်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဣတိကား ပါဌသေသ)။ ဒွေဓမ္မာ၊ နှစ်ပါးသော တရား
တို့ကို။ ပစ္စာသီသိတဗ္ဗာ၊ တောင့်တအပ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုတလတကြိမ် ဥပုသ်ကို

မေးခြင်း၊ အဆုံးအမခံခြင်းငှာ ကပ်ခြင်း နှစ်ပါးကို။ အတိက္ကာမေန္တိယာ၊ လွန်စေသော ရဟန်းမိန်းမအား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁ ဥပုသ်ကို မေးခြင်း၊ အဆုံးအမကို ခံအံ့သောငှာ မတောင်းပန်ခြင်း၌ ဝန်ချသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည် လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။နဝမသိက္ခာပုဒ်။

ပသာခေ ဇာတ သိက္ခာပဒ

(၁၁၅-၆၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပသာခေ၊ ခက်မ၌။ ဝါ၊ ပုဆစ် ဒူးဝန်းအထက် ချက်အောက် အရပ်အတွင်း၌။ ဇာတံ၊ ပေါက်သော။ ဂဏ္ဍဝါ၊ ဒိုင်းအမာကို၎င်း။ ရုဓိတံဝါ၊ အမာကို၎င်း။ သံသံဝါ၊ ဘိက္ခုနီမ သံဃာကို၎င်း။ ဂဏံဝါ၊ နှစ်ယောက်၊ သုံးယောက်သော ဘိက္ခုနီမ ဂိုဏ်းကို၎င်း။ အနပလော-
ကေတွာ၊ မပန်ကြားမူ၍။ ဧကေန၊ တယောက်သော။ ပုရိသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဧကော၊ တယောက်အထီးတည်း။ တနည်းကား-ပုရိသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဧကေနကော၊ တယောက်သည် တယောက်ချင်း။ ဘေဒါပေယျ ဝါ၊ ခွဲမူလည်း ခွဲစေခြားအံ့။ ဖာလာပေယျဝါ၊ ဖောက်မူလည်း ဖောက်စေခြားအံ့။ ခောဝါပေယျ ဝါ၊ ဆေးမူလည်း ဆေးစေခြားအံ့။ အာလိမ္မာပေယျ ဝါ၊ လိမ်းမူလည်း လိမ်းစေခြားအံ့။ ဗန္ဓာပေယျဝါ၊ စည်းမူလည်း စည်းစေခြားအံ့။ မောစာပေယျဝါ၊ ဖြေမူလည်းဖြေစေခြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပသာခေ- ဟူသည် ပုဆစ်ဒူးပန်းမှ အထက် ချက်မှ အောက်အရပ် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ပသာခေတိ နာဘိယာ ဟေဋ္ဌာ ဇာဏုမဏ္ဍလာနံ ဥပရိပဒေသေ၊ တကော ဟိ ယသ္မာ ရုက္ခဿ သာခါဝိယ ဥဘော ဥရု ပဘိဇ္ဇိတွာ ဂတာ” ဟု မိန့်သည်။ ရုဋ္ဌိတံဝါ-ဟု မုဒ္ဒဇ ပဌမက္ခရာ နှင့် ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၊ ဘိက္ခုနီဝိဘင်း စာစောင်အများ ရှိသည်။ အချို့သော ဘိက္ခုနီဝိဘင်း၌ ရုဓိတံဝါ-ဟု ဒန္တဇစတုတ္ထက္ခရာနှင့်ရှိသည်။ ဤ ဒန္တဇ စတုတ္ထက္ခရာနှင့် ရုဓိတံဝါ-ဟု ရှိသောပါဌ်သာ အနက်သဘော

အဓိပ္ပါယ်ဖြောင့်သည်။ ဘေဒါပေယျဝါ စသည်၌ ဝါသဒ္ဓါကား ဝိကပ်၊
 ဖောက်ခြင်းစသော ခြောက်ပါးတွင် တပါးပါးကို စေသည်ဖြစ်အံ့၊
 စေခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်တချက်၊ ဖောက်ခြင်းစသည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်
 ပါစိတ်တချက်တည်း၊ ခြောက်ပါးလုံးကို စေသည်ဖြစ်အံ့၊ စေခြင်းကြောင့်
 ဒုက္ကဋ်ခြောက်ချက်၊ ဖောက်ခြင်းစသော ခြောက်ပါးကို ပြုခြင်းကြောင့်
 ပါစိတ်ခြောက်ချက် သင့်၏ဟူလို။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌
 အမှတ်မရှိသော ရဟန်းမိန်းမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။
 ၁-ခက်မ၌ ဖောက်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-မပန်ကြား သည်လည်း
 ဖြစ်စေ၊ ၃-ဘိက္ခုနီမအဘော်မရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၄-ယောက်ျားကို
 ဖောက်ခြင်းစသည်ကိုပြုစေသည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကားအင်္ဂါ ၄-ပါး။
 ဒသမသိက္ခာပုဒ်။
 အာရာမဝဂ္ဂေါ၊ အာရာမဝဂ်သည်။ ဆဋ္ဌော၊ ခြောက်ခုမြောက်တည်း။
 ဝါ၊ (ပေးမြဲ)။

၇-ဂဗ္ဘိနီဝဂ်
 ဂဗ္ဘိနီ သိက္ခာပဒ

(၁၁၆-၆၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဂဗ္ဘိနီ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော
 မိန်းမကို။ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊
 အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမ တို့ကို
 အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ကိုယ်ဝန်ဆောင်သောမိန်းမလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော
 မိန်းမဟု သိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံသည်လည်း
 ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ပဌမသိက္ခာပုဒ်။

ပါယန္တိ သိက္ခာပဒ

(၁၁၇-၆၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပါယန္တိ၊ နို့တိုက်သောမိန်းမကို။
 ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။
 ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပါယန္တိ ဟူသည် ဒမိဖြစ်စေ၊ တပါးသော နှိုထိန်းဖြစ်စေ နှိုတိုက်သော မိန်းမတည်း။ ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာ ကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကိုအကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-နှိုတိုက်သော မိန်းမလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-နှိုတိုက်သော မိန်းမဟု သိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်။

ပဌမ သိက္ခမာန သိက္ခာပပ

(၁၁၈-၆၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဒွေဝဿာနိ၊ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဆသုဓမ္မေသု၊ “ပါဏာတိပါတာဝေရမဏိအစ၊ ဝိကာလဘောဇနာပေရမဏိ” အဆုံးရှိသောခြောက်ပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့၌။ အသိက္ခိတသိက္ခိ၊ မကျင့်အပ်လော သိက္ခာရှိသော။ ဝါ၊ သိက္ခာကို မကျင့်သေးသော။ ဝါ၊ ကျင့်ပြီး၍ သိက္ခာပျက်သော။ သိက္ခမာနံ၊ သိက္ခမာန်ကို။ ဝုဠာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ပဉ္စင်း ခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။

သိက္ခမာန် ဟူသည် (၁) ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ° ဒွေ ဝဿာနိ အဝီတိက္ကမသမာဒါနံ သမာဒိယာမိ၊ (၂) အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ° ဒွေ ဝဿာနိ အဝီတိက္ကမသမာဒါနံ သမာဒိယာမိ၊ (၃) အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိ° ဒွေ ဝဿာနိ အဝီတိက္ကမသမာဒါနံ သမာဒိယာမိ၊ (၄) မုသာ ဝါဒါ ဝေရမဏိ° ဒွေ ဝဿာနိ အဝီတိက္ကမသမာဒါနံ သမာဒိယာမိ၊ (၅) သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဠာနာ ဝေရမဏိ° ဒွေ ဝဿာနိ အဝီတိက္ကမသမာဒါနံ သမာဒိယာမိ၊ (၆) ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိ° ဒွေ ဝဿာနိ အဝီတိက္ကမသမာဒါနံ သမာဒိယာမိ-ဟူ၍ ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်ကို သင်္ကန်းဝတ်၍ ကျင့်သော မိန်းမတည်း။ ထိုမိန်းမသည် နှစ်နှစ်မပြည့်ခင် တရုသောသိက္ခာပုဒ်ပျက်လျှင် နှစ်နှစ်ပြန်၍ကျင့်ရမည်။ ကျင့်မှ သိက္ခမာန်မြောက်သည်။ အချို့သီလဆောက်တည်၍ ရဟန်းမိန်းမတို့ထံနေသောယောကျ်ားကိုပင် သိက္ခမာန်ထင်ကုန်၏၊ ထင်လျှင်မဟုတ်။ ဤတတိယသိက္ခာပုဒ်၌လာသော သိက္ခမာန်သည် အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်

ဖြစ်၍ မဟာသိက္ခမာန် မည်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာ ကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။
၁-နှစ်နှစ်ပတ်လုံး ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ် တို့၌ မကျင့်အပ်သေးသော သိက္ခာရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ဓမ္မကံလည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ကမ္မဝါစာ ဆုံးသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ တတိယသိက္ခာပုဒ်။

ဒုတိယ သိက္ခမာန သိက္ခာပဒ

(၁၁၉-၆၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။ ဇွေ ဝဿာနိ၊ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဆဿု ဓမ္မေသု၊ “ပါဏာတိပါတာဝေရမဏိ ဒေစ၊ ဝိကာလ ဘောဇနာဝေရမဏိ” အဆုံးရှိသော ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌။ သိက္ခိတ- သိက္ခိ၊ ကျင့်အပ်ပြီးသော သိက္ခာရှိသော။ ဝါ၊ သိက္ခာကို ကျင့်ပြီးသော။ သံသေန၊ ဘိက္ခုနီသံဃာသည်။ အသမ္ပတံ၊ မသမုတ်အပ်သေးသော။ သိက္ခမာနံ၊ သိက္ခမာန်ကို။ ဝုဠာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

နှစ်နှစ်ပတ်လုံး ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကျင့်ပြီးသော သိက္ခာရှိပြီး သိက္ခမာန်တို့၌ ပဉ္စင်းခံစေခြင်းငှာ ဝုဠာနသမ္ပတိကို ဥတ္တိဒတိယကံဖြင့် ပေးပြီးမှ ပဉ္စင်းခံရသည်။ ဝုဠာနသမ္ပတိကို မရသေးသော သိက္ခမာန်ကို ပဉ္စင်းမခံကောင်း။ ဤစတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌ လာသော သိက္ခမာန်သည်လည်း အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော် ဖြစ်၍ မဟာသိက္ခမာန် မည်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာ ကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ကျင့်ပြီးသော သိက္ခာရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ပဉ္စင်းခံခြင်းငှာ ဝုဠာန သမ္ပတိကို မရသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ဓမ္မကံလည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-ကမ္မဝါစာ ဆုံးသည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်။

ပဌမ ဂိဟိဂတ သိက္ခာပဒ

(၁၂၀-၆၅) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဥိနဒ္ဒါဒသဝဿံ၊ တဆဲ့နှစ်နှစ် မပြည့် သေးသော။ ဂိဟိဂတံ၊ ယောက်ျားတပါး သွားလာဘူးသော မိန်းမကို။

ဝုဠာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။
ပါစိတ္တိပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

ယောကျ်ားတပါး သွားလာဘူး၍ ဆယ်နှစ်က သိက္ခမာန်ကျင့်လျှင်
တဆဲ့နှစ်နှစ်မြောက်သည့်ကာလ ပဉ္စင်းခံရ၏။ တဆဲ့နှစ်နှစ်မပြည့်မီပြည့်၏
ဟု အမှတ်ရှိ၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့၊ ဥပဇ္ဈာယ်၊ ကာရကသံသာတို့အား အပတ်
မသင့်၊ ဥပသမ္ပဒကံ မမြောက်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာ
ကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-တဆဲ့နှစ်နှစ် မပြည့်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-တဆဲ့နှစ်နှစ် မပြည့်ဟု
အမှတ် ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံသည်လည်း
ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်။

ဒုတိယ ဂိဟိဂတ သိက္ခာပဒ

(၁၂၁-၆၆) ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဒါဒသဝဿံ၊ တဆဲ့နှစ်နှစ်
ပြည့်သော။ ဂိဟိဂတံ၊ ယောကျ်ားတပါး သွားလာဘူးသော။ ဒွေဝဿာနိ၊
နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဆသု ဓမ္မေသု၊ “ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ အစ၊ ဝိကာလ
ဘောဇနာ ဝေရမဏိ” အဆုံးရှိသော ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌။
အသိက္ခိတသိက္ခံ၊ မကျင့်အပ်သော သိက္ခာရှိသော မိန်းမကို။ ဝါ၊ သိက္ခာကို
မကျင့်သေးသော မိန်းမကို။ ဝါ၊ ကျင့်ပြီး၍ သိက္ခာပျက်သော မိန်းမကို။
ဝုဠာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ ထို
ရဟန်းမိန်းမအား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-တဆဲ့နှစ်နှစ်ပြည့်လျက် နှစ်နှစ်ပတ်လုံး ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်
တို့၌ မကျင့်အပ်သေးသော သိက္ခာရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ဓမ္မကံလည်း
ဖြစ်စေ၊ ၃-ကမ္မဝါစာဆုံးသည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။
ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်။

တတိယ ဂိဟိဂတ သိက္ခာပဒ

(၁၂၂-၆၇) ယာပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဒါဒသဝဿံ၊ တဆဲ့နှစ်နှစ်
ပြည့်သော။ ဂိဟိဂတံ၊ ယောကျ်ားတပါး သွားလာဘူးသော။ ဒွေဝဿာနိ၊

နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဆသု ဓမ္မေသု၊ “ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိအစ၊ ဝိကာလ
ဘောဇနာ ဝေရမဏိ” အဆုံးရှိသော ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌။
သိက္ခိတသိက္ခိ၊ ကျင့်အပ်ပြီးသော သိက္ခာရှိသော။ ဝါ၊ သိက္ခာကိုကျင့်ပြီးသော။
သံဃေန၊ ဘိက္ခုနီသံဃာသည်။ အလမ္မတံ၊ မသမုတ်အပ်သေးသောမိန်းမကို။
ဝုဠာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။
ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ယောကျ်ားတပါး သွားလာဘူး၍ ဆယ်နှစ်မြောက်က သိက္ခမာန်
ကျင့်လျှင် တဆဲ့နှစ်နှစ်မြောက်၌ ပဉ္စင်းခံခြင်းငှာ ဝုဠာနသမ္မုတိပေးပြန်မှ
ပဉ္စင်းခံရသည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာ ကုန်သော
ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

တဆဲ့နှစ်နှစ်ပြည့်၍ နှစ်နှစ်ပတ်လုံး ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌
ကျင့်အပ်ပြီးသော သိက္ခာရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ဝုဠာနသမ္မုတိကို
မရသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ဓမ္မကံလည်းဖြစ်စေ၊ ၄-ကမ္မဝါစာ ဆုံးသည်
လည်းဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်။

ပဌမ သဟဇိဝိနိ သိက္ခာပဒ

(၁၂၃-၆၈) ယာ ပနဘိက္ခုနီ၊ သည်။ သဟဇိဝိနိ၊ အတူနေတပည့်မကို။
ဝုဠာပေတွာ၊ ပဉ္စင်းခံစေ၍။ ဒွေဝဿာနိ၊ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ နေဝအနုဂ္ဂဏှယျ၊
မိမိမူလည်း မချီးမြှောက်စေငြားအံ့။ န အနုဂ္ဂဏှာပေယျ၊ သူတပါးကိုမူလည်း
မချီးမြှောက်စေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

သဒ္ဓိဝိဟာရိက ဟူသည် ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ တပည့် ပြုသော သူတည်း။
အန္တေဝါသိကကား ပဗ္ဗဇ္ဇန္တေဝါသိက၊ ဥပသမ္ပဒန္တေဝါသိက၊ ဓမ္မန္တေ ဝါ-
သိက၊ နိဿယန္တေဝါသိက-ဟုလေးပါးတည်း။ ထိုလေးပါးတို့တွင် သရဏဂုံ
ပေးသောဆရာ၏တပည့်သည် ပဗ္ဗဇ္ဇန္တေဝါသိက မည်၏။ ကမ္မဝါဆရာ၏
တပည့်သည် ဥပသမ္ပဒန္တေဝါသိက မည်၏။ စာချသောဆရာ၏ တပည့်
သည် ဓမ္မန္တေဝါသိက မည်၏။ နိဿယည်းဆရာ၏တပည့်သည် နိဿယန္တေ
ဝါသိက မည်၏။ ဤကား သဒ္ဓိဝိဟာရိက အန္တေဝါသိကအထူးတည်း။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုသာဝတ္ထိပြည်၌ထုလွှာနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍
ပညတ်တော်မူသည်။

၁-သဒ္ဓိဝိဟာရိကလည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိ
သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ပါဠိသင်ခြင်းစသည်၌ မချိုးမြှောက် မထောက်ပံ့
သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်။

နာနုဗန္ဓန သိက္ခာပဒ

(၁၂၄-၆၉) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဝုဠာပိတံ၊ ပဉ္စင်းခံသော။
ပဝတ္တိနိ၊ ဥပဇ္ဈာယ်မသို့။ ဝါ၊ ကို။ ဒွေဝဿာနိ၊ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ နာနုဗန္ဓယျ၊
မလိုက် ငြားအံ့။ ဝါ၊ မလုပ်ကျွေးငြားအံ့။ တဿံ၊ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။
ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝုဠာပိတံ-ကို “ဝုဠာပေတဗ္ဗာ ဧတာယာတိ ဝုဠာပိတာ” ဟု အဝုတ္တ-
ကတ္တုသာဓနပြု၊ ဥပဇ္ဈာယ်မ ရ၏။ သည်ကိုရည်၍ ကခံ၍” ဝုဠာပိတံ
ပဝတ္တိနိန္တိ ဝုဠာပိတံ ပဝတ္တိနိ၊ ယာယ ဥပသမ္ပာဒိတာ၊ တံ ဥပဇ္ဈာယိနိန္တိ
အတ္ထော” ဟုမိန့်သည်။ နာနုဗန္ဓယျ-ဟူသည် ကသည်မုန့်၊ မြေညက်၊
ဒန်ပူ၊ မျက်နှာသစ်ရေဖြင့် မလုပ်ကျွေးခြင်းကို ဆိုသည်။ နောက်သို့လိုက်
ခြင်းဟူသော သာမညကိုမယူလင့်။ ထို့ကြောင့် ကခံ၍ “နာနုဗန္ဓ-
ယျာတိ စုဏ္ဏေန မတ္တိကာယ ဒန္တကဋ္ဌေန မုခေါဒကေနာတိ ဧပံ တေန
တေန ကရဏိယေန န ဥပဋ္ဌာပေယျ” ဟုမိန့်သည်။ ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို
သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမ တို့ကို အကြောင်းပြု၍
ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ပဉ္စင်းခံပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်မလည်းဖြစ်စေ၊ ၂-နှစ်နှစ်ပတ်လုံး မလိုက်
ခြင်း၌ ဝန်ချသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိ
သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။နာမသိက္ခာပုဒ်။

ဒုတိယ သဟဇိဝိနိ သိက္ခာပဒ

(၁၂၅-၇၀) ယာပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ သဟဇိဝိနိ၊ အတူနေတာပည့်မကို။
ဝုဠာပေတွာ၊ ပဉ္စင်းခံစေ၍။ နေဝ ဝူပကာသေယျ၊ မိမိမူလည်းခေါ်၍မသွား
ငြားအံ့။ နဝူပကာသာပေယျ၊ သူတပါးကိုမူလည်းခေါ်၍ မသွားစေငြားအံ့။

အန္တမသော၊ အယုတ်သဖြင့်။ ဆပ္ပဉ္စယောဇနာနိပိ၊ ငါးယူဇနာ၊ ခြောက်ယူဇနာ
အရပ်တို့သို့လည်း။ နေဝ ဝူပကာသေယျ၊ မိမိမူလည်း ခေါ်၍ မသွားငြားအံ့။
န ဝူပကာသာပေယျ၊ သူတပါးကိုမူလည်း ခေါ်၍ မသွားစေငြားအံ့။ တဿာ
ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါဏိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှာနန္ဒာဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍
ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အတူနေတပည့်မလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခေါ်၍ သွားခြင်းသွားစေခြင်း၌
ဝန်ချသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြုဟော် မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိ
သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ဒသမသိက္ခာပုဒ်။

ဂဗ္ဘိနိဝဂ္ဂေါ၊ ဂဗ္ဘိနိ ဝဂ်သည်။ သတ္တမော၊ ခုနစ်ခုမြောက်တည်း။ ဝါ၊
(ပေးမြဲ) ။

ဂ-ကုမာရိဘူတဝဂ်

ပဌမ ကုမာရိဘူတ သိက္ခာပဒ

(၁၂၆-၇၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဦးစွာသတိဝဿ၊ အသက်နှစ်ဆယ်
မပြည့်သေးသော။ ကုမာရိဘူတံ၊ သတို့သမီးဖြစ်၍ ဖြစ်သော သာပဏေမကို။
ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈယ်ပြု၍ ပဉ္စင်း ခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။
ပါဏိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယောကျ်ားတပါး သွားလားဘူးသော မာတုဂါမသည် ဂိဟိဂတပည်၏။
ထိုဂိဟိဂတမိန်းမအား အနှစ်တဆယ်မြောက်သောကာလ သိက္ခာသမ္ပုတိ
ကိုပေး၍ တဆဲ့နှစ်နှစ်မြောက်သောကာလ နှစ်နှစ်သိက္ခာမာန် ကျင့်ပြီးဖြစ်
သောကြောင့် ဥပသမ္ပဒကံကို ပြုအပ်၏။ တဆဲ့တနှစ်ရှိသော ကာလ
သိက္ခာသမ္ပုတိကိုပေး၍ တဆဲ့သုံးနှစ်ရှိလျှင် ပဉ္စင်းခံရ၏။ တဆဲ့နှစ်နှစ်
ရှိသောကာလ သိက္ခာသမ္ပုတိကိုပေး၍ တဆဲ့လေးနှစ်ရှိလျှင်ပဉ္စင်းခံရ၏။
တဆဲ့သုံးနှစ်ရှိသောကာလ သိက္ခာသမ္ပုတိကိုပေး၍ တဆဲ့ငါးနှစ် ရှိလျှင်
ပဉ္စင်းခံရ၏။ တဆဲ့လေးနှစ်ရှိသောကာလ သိက္ခာသမ္ပုတိကိုပေး၍ တဆဲ့
ခြောက်နှစ်ရှိလျှင် ပဉ္စင်းခံရ၏။ လ။ တဆဲ့ရှစ်နှစ်ရှိသောကာလ သိက္ခာ

သမ္မုတိကို ပေး၍ အနှစ်နှစ်ဆယ်ရှိလျှင် ပဉ္စင်းခံရ၏။ တဆဲရှစ်နှစ်မှ စ၍ နှစ်ဆယ်မပြည့်မီ ယောက်ျား သွားလာဘူးသည့် မိန်းမသည် ဂိဟိဂတ မည်၏။ ကုမာရိဘူတလည်းမည်၏။ ထိုကုမာရိဘူတဖြစ်သော သာမဏေမ အား တဆဲရှစ်နှစ်ရှိသည့်ကာလ ဘိက္ခုသမ္မုတိကိုပေး၍ အနှစ်နှစ်ဆယ် ရှိလျှင် ပဉ္စင်းခံရ၏။ ထိုကုမာရိဘူတ ဖြစ်သော သာမဏေမသည် ဂိဟိဂတ မမည်။ ကုမာရိဘူတသာမည်သည်။

ဂိဟိဂတမှာ ဆယ်နှစ်ကစ၍ နှစ်ဆယ်မပြည့်မီကာလ သိက္ခမာန်ကျင့်လျှင် ရ၏။ ကုမာရိဘူတမှာ တဆဲရှစ်နှစ်မှစ၍ နှစ်ဆယ်မပြည့်မီ ကာလ သိက္ခမာန် ကျင့်လျှင်ရ၏။ ဤသည်လျှင် နှစ်ပါး အထူး။ ဂတ္ထိနိဝဂ် တတိယ၊ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌ လာသော သိက္ခမာန် နှစ်ယောက်သည် အသက်နှစ်ဆယ် လွန်သည်ဖြစ်သောကြောင့် မဟာသိက္ခမာန် မည်၏။ ထိုနှစ်ယောက်ကို ဂိဟိဂတဖြစ်စေ သိက္ခမာန်သာ ဆိုရမည်။ ဂိဟိဂတ ဟူ၍၎င်း၊ ကုမာရိဘူတ ဟူ၍၎င်း မဆိုရ။ ဤသည်လျှင် သုံးပါးအထူး။ သိက္ခာသမ္မုတိ ပေးသော အစွမ်းဖြင့်ကား မဟာသိက္ခမာန်၊ ဂိဟိဂတ၊ ကုမာရိဘူတ သုံးယောက်တို့ကို သိက္ခမာန်ဟု ဆိုသင့်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-အသက် နှစ်ဆယ် မပြည့်ဟု အမှတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံသည် လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ပဌမသိက္ခာပုဒ်။

ဒုတိယ ကုမာရိဘူတ သိက္ခာပဒ

(၁၂၇-၇၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿံ၊ အသက် နှစ်ဆယ်ပြည့်သော။ ဒွေဝဿာနိ၊ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဆသု ဓမ္မေသု၊ “ပါဏာတိ ပါတာ ဝေရမဏိ အစ၊ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိ” အဆုံးရှိသော ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌။ အသိက္ခိတသိက္ခံ၊ မကျင့်အပ်သော သိက္ခာ ရှိသော။ ဝါ၊ သိက္ခာကို မကျင့်သေးသော။ ဝါ၊ ကျင့်ပြီး၍ သိက္ခာပျက်သော။ ကုမာရိဘူတံ၊ သက္ကံသွီး သာမဏေမ ဖြစ်၍ဖြစ်သော မိန်းမကို။ ဝုဠာပေယျ၊

ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အသက် နှစ်ဆယ်ပြည့်လျက် နှစ်နှစ်ပတ်လုံး ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ မကျင့်အပ်သေးသော သိက္ခာရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ဓမ္မကံလည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ကမ္မဝါစာဆုံးသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ဒုတိယ သိက္ခာပုဒ်။

ကတိယ ကုမာရိဘူတ သိက္ခာပဒ

(၁၂၈-၇၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿံ၊ အသက် နှစ်ဆယ်ပြည့်သော။ ဒေဝဿာနိ၊ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဆသုဓမ္မေသု၊ “ ပါဏာတိ ပါတာ ဝေရမဏိ အစ၊ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိ” အဆုံးရှိသော ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌။ သိက္ခိတသိက္ခံ၊ ကျင့်အပ်ပြီးသော သိက္ခာ ရှိသော။ သံသေန၊ ဘိက္ခုနီသံသာသည်။ အသမ္ပတံ၊ မသမ္ပတ်အပ်ဘဲ။ ကုမာရိဘူတံ၊ သတို့သမီး သာမဏေမ ဖြစ်၍ဖြစ်သောမိန်းမကို။ ဝုဠာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမ တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်၍ နှစ်နှစ်ပတ်လုံး ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ် တို့၌ ကျင့်အပ်ပြီးသော သိက္ခာရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ဝုဠာနသမ္ပတိကို မရသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ဓမ္မကံလည်းဖြစ်စေ၊ ၄-ကမ္မဝါစာ ဆုံးသည် လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ တတိယ သိက္ခာပုဒ်။

ဦန ဒွါဒသဝဿာ သိက္ခာပဒ

(၁၂၉-၇၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဦနဒွါဒသဝဿာ၊ ယုတ်သော တဆဲ့နှစ်ဝါရှိလျက်၊ ဝါ၊ ယုတ်သောတဆဲ့နှစ်ဝါရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝုဠာပေယျ၊

(၃၅၂)

ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ပါဠိတော်နိဿယ

ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အာစာ။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဤ။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမ တို့ကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-တဆဲ့နှစ်ဝါ မပြည့်ဘဲ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံ သည်လည်း ဖြစ်စေ၊
၂-ဓမ္မကံလည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ကမ္မဝါစာ ဆုံးသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား
အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။စတုတ္ထ သိက္ခာပုဒ်။

ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဝဿာ သိက္ခာပဒ

(၁၃၀-၇၅) ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဝဿာ၊ တဆဲ့နှစ်ဝါ
ရှိသည်ဖြစ်၍။ သံသေန၊ ဘိက္ခုနီ သံသာသည်။ အသမ္မတာ၊ မသမုတ်ဘဲ။
ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အာစာ။
ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမ တို့ကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-တဆဲ့နှစ်ဝါ ပြည့်လျက် ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံသည်လည်း ဖြစ်စေ၊
၂-သမ္မတိကို မရသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ဓမ္မကံလည်းဖြစ်စေ၊ ၄-ကမ္မဝါစာ
ဆုံးသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်။

ဒီယနဓမ္မ သိက္ခာပဒ

(၁၃၁-၇၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ “အယျေ၊ ရှင်မ။ တေ၊ အာစာ။
တာဝ၊ ငွှေးဦးစွာ။ ဝုဋ္ဌာပိတေန၊ သိက္ခမာန်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံခြင်းဖြင့်။
အလံ၊ တန်ပြီ။ ဝါ၊ အကျိုးမရှိ” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စမာနာ၊ တပါးသော
ရဟန်းမိန်းမတို့ကဆိုသည်ရှိသော်။ သာဓူတိ၊ ကောင်းပြီဟူ၍။ ပဋိသုဏိတော၊
ဝန်ခံ၍။ သာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမသည်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ဒီယနဓမ္မံ၊ ရုတ်ချခြင်း
သဘောသို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အာစာ။
ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ စဏ္ဍကဠီ ဘိက္ခုနီမကိုအကြောင်းပြု၍
ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဝုဠာပနသမ္မုတိကိုရသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-အကြင်ဝုဠာပနသမ္မုတိကို စုံစမ်းဆင်ခြင်၍ ဆန္ဒာဂတိစသည်ကိုမလိုက်သဖြင့် ပယ်အပ်သည်ရှိသော်၊ ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-နောက်မှ ရှုတ်ချသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်။

သိက္ခမာနန ဝုဠာပန သိက္ခာပဒ

(၁၃၂-၇၇) ယာပနဘိက္ခုနီ၊သည်။ သိက္ခမာနံ၊သိက္ခမာန်ကို။ “အယျေ၊ ရှင်မ။ တံ၊ ရှင်မသည်။ မေ၊ ငါ့အား။ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ သစေ ဒဿသိ၊ အကယ်၍လူသည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ဤသို့လူသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ (သတိကား ပါဌသေသ) ။အဟံ၊သည်။ တံ၊ရှင်မကို။ ဝုဠာပေဿာမိ၊ပဉ္စင်းခံစေအံ့” ။ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတု၊ဆို၍။ သာ၊ထိုရဟန်းမိန်းမသည်။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ အနန္တရာ-ယိကိနီ၊အန္တရာယ်မရှိဘဲ။ နေဝဝုဠာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းမခံငြားအံ့။ ဝုဠာပနာယ၊ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ပဉ္စင်းခံခြင်းငှာ။ ဥဿုက္ကံ၊ လုံ့လကို။ န ကရေယျ၊ မပြုငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊အား။ ပါစိတ္တိယံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဤသို့ငါ့အားသင်္ကန်းပေးသည်ရှိသော်၊ ရှင်မကိုငါပဉ္စင်းခံအံ့ဟု ဝန်ခံသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-အလိုရှိအပ်သောသင်္ကန်း၏ရသဖြင့်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-သင်္ကန်းရပြီးသည့်နောက်မှ ပဉ္စင်းမခံပြီဟု ဝန်ခံသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။သတ္တမသိက္ခာပုဒ်။

ဒုတိယ သိက္ခမာန န ဝုဠာပန သိက္ခာပဒ

(၁၃၃-၇၈) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ သိက္ခမာနံ၊ သိက္ခမာန်ကို။ “အယျေ၊ ရှင်မ။ တံ၊ ရှင်မသည်။ မေ၊ ငါသို့။ ဝါ၊ ငါ့အား။ ဒွေဝဿာနိ၊ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ သစေ အနုဗန္ဓိဿသိ၊ အကယ်၍ လိုက်သည်ဖြစ်အံ့။ ဝါ၊ အကယ်၍ လုပ်ကျွေးသည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ဤသို့လိုက်သည်။ ဝါ၊လုပ်ကျွေးသည်။ သတိ၊ရှိသော်။ (သတိကား ထည့်သည်) ။ အဟံ၊ ငါသည်။ တံ၊ရှင်မကို။ ဝုဠာပေဿာမိ၊ ပဉ္စင်းခံစေအံ့” ဣတိ၊ဤသို့။ ဝတု၊ဆို၍။ သာ၊ ထိုရဟန်း

မိန်းမသည်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ အနန္တရာယိကိနီ၊ အန္တရာယ်မရှိဘဲ။ နေဝ
 ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းမခံငြားအံ့။ ဝုဋ္ဌာပနာယ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍
 ပဉ္စင်းခံခြင်းငှာ။ ဥဿုက္ကံ၊ လုံ့လကို။ န ကရေယျ၊ မပြုငြားအံ့။ တဿာ
 ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလွှာနန္ဒာဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍
 ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဤသို့နှစ်နှစ်ပတ်လုံး ငါ့နောက်သို့ လိုက်သော်၊ ဝါ၊ ငါ့အား လုပ်ကျွေး
 သော် သင်ရှင်မကို ငါပဉ္စင်းခံအံ့ဟု ဝန်ခံသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-အလို
 ရှိအပ်သောနှစ်နှစ်ပတ်လုံး နောက်သို့လိုက်ခြင်း၊ ဝါ၊ လုပ်ကျွေးခြင်း၏
 ပြီးသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-နှစ်နှစ်ပတ်လုံး နောက်သို့ လိုက်ပြီးသည်
 နောက်မှ ပဉ္စင်းမခံပြီဟု ဝန်ချသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-ခွင့်ပြုတော်မူ
 ခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။
 အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်။

သောကာဝါသသိက္ခာပဒ

(၁၃၄-၇၉) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပုရိသသံသဋ္ဌံ၊ အသက်နှစ်ဆယ်
 ရှိသော ယောက်ျားနှင့် နှီးနှောသော။ ကုမာရကသံသဋ္ဌံ၊ အသက်နှစ်ဆယ်
 မပြည့်သော သတို့သားနှင့် နှီးနှောသော။ စဏ္ဍိံ၊ အမျက်ဒေါသကြီးသော။
 သောကာဝါသံ၊ ယောက်ျားတို့၏အတွင်းသို့ စိုးရိမ်ခြင်းကို သွင်းတတ်သော။
 ဝါ၊ စိုးရိမ်ခြင်းလျှင် နေရာရှိသော။ ဝါ၊ စိုးရိမ်ခြင်းသို့ဝင်သော။ သိက္ခမာနံ၊
 သိက္ခမာန်ကို။ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊
 အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပုရိသ- ဟူသည် အသက်နှစ်ဆယ် ပြည့်သော ယောက်ျားတည်း။
 ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနီ၌ “ပုရိသော နာမ ပတ္တဝီသတိ ဝဿော”ဟု
 မိန့်သည်။ ကုမာရက-ဟူသည် အနှစ်နှစ်ဆယ်မပြည့်သော ယောက်ျား
 တည်း။ ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနီ၌ “ကုမာရကောနာမ အပ္ပတ္တဝီသတိ-
 ဝဿော”ဟု မိန့်သည်။ “သောကာဝါသံ”ဟု ကခံ၍ရှိသည်။ “သောကာ
 ဝေသံ”ဟု အချို့ရှိသည်။ သောကာဝါသံ၊ ယောက်ျားတို့၏ အတွင်းသို့

စိုးရိမ်ခြင်းကို သွင်းသော။ အာ-ပုဗ္ဗ ဝိသဓာတ်၊ သောကနှင့် ဒုတိယာ တပျူရိသ်တဲ။ ထို့ကြောင့် ကင်္ခါ၌ “သောကာဝါသန္တိ သင်္ကေတံ ကတွာ အာဂစ္ဆမာနာနံ ပုရိသာနံ အန္တော သောကံ ပဝေသေကီတိ သောကာဝါသာ” ဟု မိန့်သည်။ ဝါ၊ သောကာဝါသံ၊ စိုးရိမ်ခြင်းလျှင် နေရာရှိသော။ အာ-ပုဗ္ဗ ဝိသဓာတ်၊ သောကနှင့် စတုတ္ထံ ဗဟုဗ္ဗိဟိတဲ။ ထို့ကြောင့် ကင်္ခါ၌ “အထ ဝါ သရိဝိယ သရသာမိကာ အယမ္ပိ ပုရိသ သမာဂမံ အလဘမာနာ သောကံ အာဝိသတိ၊ ဣတိ ယံ အာဝိသတိ၊ သုဿာ အာဝါသော ဟောတီတိ သောကာဝါသာ” ဟု မိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ယောကျ်ားတို့၏ အတွင်းသို့ စိုးရိမ်ခြင်းကို သွင်းသည်လည်းဖြစ်စေ၊
၂-သိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ပဉ္စင်းခံစေသည်လည်းဖြစ်စေ။ ဤကား
အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ နဝမသိက္ခာပုဒ်။

အနုညာတ သိက္ခာပဒ

(၁၃၅-၈၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ မာတာပိတူဟိ ဝါ၊ အမိအဘ တို့သည်၎င်း။ သာမိကေန ဝါ၊ လင်သည်၎င်း။ အနုညာတံ၊ ခွင့်မပြုသော။ သိက္ခမာနံ၊ သိက္ခမာန်ကို။ ဝုဠာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ရဟန်းမိန်းမ တို့မှာ ရှင်ပြုသည်ကာလ တကြိမ်၊ ပဉ္စင်းခံသည့်ကာလ တကြိမ်၊ အမိအဘကိုနှစ်ကြိမ်ပန်ကြားရမည်။ ရဟန်းယောကျ်ားတို့မှာ ရှင်ပြုသည့်ကာလ ပန်ကြားလျှင် ပြီးတော့သည်။ ရဟန်းပြုသောကာလ မပန်ကြားရပြီ။ ထို့ကြောင့်အဋ္ဌကထာ၌ “အနုညာတန္တိ ဥပသမ္ပဒတ္တာယ အနုညာတံ၊ ဒွိက္ခတ္တု၌ ဘိက္ခုနီဟိ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ပဗ္ဗာဇနကာလေ စ ဥပသမ္ပဒါကာလေ စ၊ ဘိက္ခုနံ ပန သကံ အာပုစ္ဆိတေပိ ငနုတိ” ဟု မိန့်သည်။ ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-မပန်ကြားသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-အမိအဘလင်ရှိ၏ဟု သိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ဥပဇ္ဈာယ် ပြု၍ ပဉ္စင်း ခံသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ဒသမသိက္ခာပုဒ်။

ပါရိဝါသိက သိက္ခာပဒ

(၁၃၆-၈၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပါရိဝါသိကဆန္ဒဒါနေန၊ သိုးသောဆန္ဒပေးခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ဆန္ဒပေးခြင်းသိုးသဖြင့်။ သိက္ခမာနံ၊ သိက္ခမာန် ကို။ ဝုဠာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

သိုးခြင်းမည်သည် ပရိသတ်၏သိုးခြင်း၊ ညဉ့်၏သိုးခြင်း၊ ဆန္ဒ၏သိုးခြင်း၊ အဇ္ဈာသယ သိုးခြင်း ဟူ၍ လေးပါးတည်း။ ထိုလေးပါး တို့တွင် (၁) ရဟန်းတို့သည် တစုံတခုပြုဘွယ်ကိစ္စဖြင့် စည်းဝေးကုန်၏။ ထိုအခါ မိုဗ်းကြီးသည်မူလည်း တက်၏။ သဘင်ပွဲလမ်းကိုလည်းခံ၏။ လူတို့သည် မူလည်းလွမ်းမိုး၍လာကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည်ငါတို့၏အရာမဟုတ်၊ အရပ် တပါးသို့သွားကုန်အံ့ဟု ဆန္ဒကို မစွန့်ကုန်မူ၍သာလျှင်ထကုန်၏။ ဤကား ပရိသတ်၏သိုးခြင်း မည်၏။ အကယ်၍ကား ပရိသတ်၏သိုးခြင်း သို့၏။ ယင်းသို့ဆိုသော်လည်း ဆန္ဒကိုမစွန့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကံပြုခြင်းငှာ အပ်၏။ (၂) ရဟန်းတို့သည်ဥပုသ်ပြုခြင်းစသည်ကိုပြုကုန်အံ့ဟုညဉ့်အခါ စည်းဝေး၍ အကြင်မျှလောက်သောကာလပတ်လုံးခပ်သိမ်းသောရဟန်း တို့သည် စည်းဝေးကုန်၏။ ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံး တရားတော်ကို နာကုန်အံ့ဟု ဟယောက်သောရဟန်းကို နှိုးဆော် တိုက်တွန်းကြကုန်၏။ ထိုရဟန်းတရားဟောစဉ်ပင် အရုဏ်တက်ခဲ့၏။ စာတုဒ္ဓသီဥပုသ်ကိုပြုကုန် အံ့ဟုအကယ်၍နေကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ ပန္နရသီဥပုသ်ပြုခြင်းငှာအပ်သေး၏။ ပန္နရသီဥပုသ်ပြုခြင်းငှာ အကယ်၍ နေကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ အထွက်တရက် ဥပုသ်နေမဟုတ်သည်၌ ဥပုသ်ပြုခြင်းငှာမအပ်၊ ဥပုသ်မှတပါးသော သံဃ ကိစ္စကိုပြုခြင်းငှာမူကားအပ်သေး၏။ ဤသည်ကားညဉ့်၏သိုးခြင်းမည်၏။ (၃-၄) တဖန် ရဟန်းတို့သည် တစုံတခု အဗ္ဘာနကံ စသော သံဃကံကို ပြုကုန်အံ့ဟု နေကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့တွင် နက္ခတ်တတ်သော ရဟန်း

တယောက်က “ယနေနက္ခတ်ကြမ်း၏။ ဤသံဃကံကိုမပြုကြလင့်” ဟု ဆို၏။
 ထိုနက္ခတ်တတ်သောရဟန်း၏ စကားကြောင့် ကံဆောင်ခြင်း၌ ဆန္ဒကိုစွန့်
 ၍ ထိုအရပ်၌ပင်နေကုန်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတယောက်က လာ၍ “ဤ
 နက္ခတ်ကို မြတ်နိုးတနာပြုသောသူမှိုက်ကို အကျိုးစီးပွားလွန်၍ သွား၏။
 ထို့ကြောင့်နက္ခတ်ဖြင့်အဘယ်မှုစအံ့နည်း” ဟုဆို၏။ ဤသည်ကားဆန္ဒ၏
 သိုးခြင်းလည်းမည်၏။ အဇ္ဈာသယ၏သိုးခြင်းလည်းမည်၏။ ဤသို့သိုးရာ၌
 တဖန် ဆန္ဒပါရှိသဒ္ဓိကိုမဆောင်မူ၍ ကံကိုပြုခြင်းငှာ မအပ်သည်ကိုရည်၍
 “ပါရိဝါသိက ဆန္ဒဒါနေန” ဟု ဟောတော်မူသည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို
 ရာဇဂြိုဟ်၌ ထုလွှနန္ဒာဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။
 ၁-သိုးလေပြီးသော ဆန္ဒပေးခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ဥပဇ္ဈာယ်
 ပြု၍ပဉ္စင်းခံသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ကောဒသမ
 သိက္ခာပုဒ်။

အနုဝဿ သိက္ခာပဒ

(၁၃၇-၈၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အနုဝဿံ၊ နှစ်စဉ် အတိုင်း။
 ဝုဠာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။
 ပါဏိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို
 အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။
 ၁-နှစ်စဉ်အဖြစ်လည်း တပါး၊ ၂-ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံသည်လည်း
 တပါး၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ဒွါဒသမသိက္ခာပုဒ်။

ကေဝဿ သိက္ခာပဒ

(၁၃၈-၈၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ကေဝဿံ၊ ကနှစ်လည်း၌။ ဇေ၊
 နှစ်ယောက်ကုန်သော သိက္ခမာန်တို့ကို။ ဝုဠာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်း
 ခံငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါဏိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို
 အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူ၏။

၁-တန့်စ်ထည်း၏ အဖြစ်လည်း တပါး၊ ၂-သိက္ခမာန် နှစ်ယောက်ကို ဥပဇ္ဈာယ် ပြု၍ ဗညောင်း ခံသည်လည်း တပါး၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။
တေရသမ သိက္ခာပုဒ်။

ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂေါ၊ ကုမာရိဘူတဝဂ်သည်။ အဋ္ဌမော၊ ရှစ်ခုမြောက်
တည်း။ ဝါ၊ (ပေးမြဲ။)

၉-ဆတ္တုပါဟနပဂ် ဆတ္တုပါဟန သိက္ခာပဒ

(၁၃၉-၈၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အဂီလာနာ၊ မနာမဖျားဘဲ။
ဆတ္တုပါဟနံ၊ ထီး၊ ဘိနပ်ကို။ ဓာရေယျ၊ ဆောင်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီ-
ယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ထီးကိုသာ ဆောင်းသော်၎င်း၊ ဘိနပ်ကိုသာ စီးသော်၎င်း ဒုက္ကဋ်။
အကြင်ရဟန်းမိန်းမအား ထီး၊ ဘိနပ်ကင်း၍ ချမ်းသာ၏။ ထိုရဟန်း
မိန်းမသည် အဂီလာန မည်၏။ ထို့ကြောင့်ဝိဘင်း၌ “အဂီလာနာနာမ
ယဿာ ဝိနာ ဆတ္တုပါဟနံ ဖာသု ဟောတိ” ဟု လာသည်။ အကြင်
ရဟန်း မိန်းမအား ထီး၊ ဘိနပ်နှင့် ကင်း၍ မချမ်းသာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမ
သည် ဂီလာန မည်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိဘင်း၌ “ဂီလာနာနာမ ယဿာ
ဝိနာ ဆတ္တုပါဟနံ န ဖာသု ဟောတိ” ဟု လာသည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို
သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်း မိန်းမတို့ကို အကြောင်း ပြု၍
ပညတ်တော်မူသည်။ ပါဠိတော်၌ ဆဗ္ဗန္တိ ရဟန်းမိန်းမ ဟု လာသည်။
၁-ထီးဆောင်းခြင်း ဘိနပ်စီးခြင်းဟု ဆိုသော နှစ်ပါးစုံ ကိုဆောင်
သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိ သည်လည်း
ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ပဌမသိက္ခာပုဒ်။

ယာနဂတ သိက္ခာပဒ

(၁၄၀-၈၅) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အဂီလာနာ၊ မနာမဖျားဘဲ။
ယာနန၊ ယာဉ်ဖြင့်။ ယာယေယျ၊ သွားငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။
ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ခြေဖြင့် သွားခြင်းငှာ တတ်နိုင်လျှင် အဂီလာန မည်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိဘင်း၌ “အဂီလာနာ နာမ သက္ကောတိ ပဒသာ ဂန္တိ” ဟုလာသည်။ ထို့ကြောင့် သွားခြင်းငှာ မတတ်နိုင်လျှင် ဂီလာနမည်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိဘင်း၌ “ဂီလာနာ နာမ သက္ကောတိ ပဒသာ ဂန္တိ” ဟုလာသည်။ အနာပတ္တိဝါရ၌ “အာရာမေ အာရာမူပစာရေ” ဟူသောပုဒ်သည် မရှိ။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ဆဗ္ဗဂီ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ယာဉ်စီးသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိ သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ဒုတိယ သိက္ခာပုဒ်။

သင်္ခာဏိ သိက္ခာပဒ

(၁၄၁-၈၉) ယာ ပနဘိက္ခုနီ၊ သည်။ သင်္ခာဏိံ၊ ခါးကြိုးတန်ဆာကို။ ဓာရေယျ၊ ဆောင်ဌားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ခါးကြိုးတန်ဆာကို ခါး၌ဆင်မှသာ ဆောင်သည်။ လက်နှင့် ကိုင်၍သွား သည်ကို ဆောင်သည်ဟု မဆိုရ။ ထို့ကြောင့် ကပ်၌ “ဓာရေယျာတိ ကဋိယံ ပဋိမုဉ္ဇေယျ” ဟုမိန့်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုသာဝတ္ထိပြည်၌အမှတ် မရှိသော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ခါးကြိုးတန်ဆာကို ခါး၌ဆင်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂- ခွင့်ပြုတော် မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ တတိယ သိက္ခာပုဒ်။

ဣတ္ထာလင်္ကာရ သိက္ခာပဒ

(၁၄၂-၈၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဣတ္ထာလင်္ကာရံ၊ မိန်းမတို့၏ တန်ဆာကို။ ဓာရေယျ၊ ဆောင်ဌားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂီ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်း ပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-မိန်းမတို့၏ ဆင်ဝတ်စရာ တန်ဆာကို ဆင်ဝတ်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊
၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိ သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား
အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။စတုတ္ထ သိက္ခာပုဒ်။

ဂန္ဓဝဏ္ဏက သိက္ခာပဒ

(၁၄၃-၈၈) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဂန္ဓဝဏ္ဏကေန၊ အနံအဆင်းကို
ပြုသဖြင့်။ ဝါ၊ အမှတ်မရှိသော နံသာအဆင်းကို ပြုတတ်သောဝတ္ထုဖြင့်။
နဟာယေယျ၊ ရေချိုးငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဒွန်သမာသံ ဖြစ်သည်။ ကမ္မဇာရယ် သမာသံ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့်
ကင်္ခါ၌ “ဂန္ဓဝဏ္ဏကေနာတိ ယေန ကေနစိ ဂန္ဓေန စ ငဏ္ဍကေန စ” ဟု
မိန့်သည်။ ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-နံသာဖြင့်၎င်း၊ အဆင်းကိုပြုတတ်သော ဝတ္ထုဖြင့်၎င်း ရေချိုးသည်
လည်းဖြစ်စေ၊ ၂- ခွင့်ပြုတော် မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်း
ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ပဉ္စမ သိက္ခာပုဒ်။

ဝါသိတက သိက္ခာပဒ

(၁၄၄-၈၉) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပါသိတကေန၊ နံသာဖြင့်
ထုံအပ်သော။ ပိညာကေန၊ နှမ်းမုံညက်ဖြင့်။ နဟာရေယျ၊ ရေချိုးငြားအံ့။
တဿာဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်း
ပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-နံသာဖြင့် ထုံအပ်သော နှမ်း မုံညက်ဖြင့် ရေချိုးသည်လည်း ဖြစ်စေ၊
၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား
အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်။

ဘိက္ခုနီဥမ္ပဒ္ဒါပန သိက္ခာပဒ

(၁၄၅-၉၀) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဘိက္ခုနီယာ၊ တယောက်သော
ရဟန်းမိန်းမကို။ ဥမ္ပဒ္ဒါပေယျ ဝါ၊ ပွတ်သပ်မှုလည်း ပွတ်သပ်စေငြားအံ့။

ပရိမဒ္ဓါပေယျ ဝါ၊ ဆုပ်နယ်မူလည်း ဆုပ်နယ် စေဌာဒံ။ တဿာ
ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

ဘိက္ခုနိယာ ကား ကာရိက်ကံ ဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းမိန်းမကို
ဟူ၍သာ အနက်သမ္ပန်၊ ရဟန်းမိန်းမအားဟု မသမ္ပန်လင့်။ လက်ကို
မလွှတ်မူ၍ ပွတ်သပ်ရာ၌ အာပတ်တချက်သာ၊ လက်ကိုလွှတ်၍ ပွတ်သပ်
ရာ၌ ပယောဂအရေအတွက်ဖြင့် အာပတ်သင့်သည်သာတည်း။ ဆုပ်နယ်
ရာ၌လည်း ဤအတူပင်။ ထို့ကြောင့် ကင်္ခါ၌ “ဟတ္ထံ အမုဉ်တော
ဥဗ္ဗန္ဓနေ ကောဝ အာပတ္တိ၊ မောစေတော မောစေတော ဥဗ္ဗန္ဓနေ ပယောဂ
ဂဏနာယ အာပတ္တိယော။ သမ္မာဟနေပိ ဧသေဝ နယော” ဟု မိန့်သည်။
ဝါသဒ္ဓါကား ဝိကပ်၊ ပွတ်သပ်စေခြင်းကြောင့်သာလည်း အာပတ်
သင့်၏။ ဆုပ်နယ်စေခြင်းကြောင့် သာလည်း အာပတ်သင့်၏ ဟူလို။
အသီးအသီးသာ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ လာသည်။ နှစ်ချက်လုံးကို ပြုသော်
ပါစိတ်နှစ်ချက် ဟူ၍၎င်း၊ ပါစိတ်တချက် ဒုက္ကဋ္ဌတချက် ဟူ၍၎င်း
ခွဲခြား၍မလာ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော
ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ဘိက္ခုနိမ တယောက်ကို ပွတ်သပ်စေခြင်း၊ ဆုပ်နယ်စေခြင်း ပြုသည်
လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်း မရှိသည်လည်း
ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်။

သိက္ခမာန ဥဗ္ဗန္ဓါပန သိက္ခာပဒ

(၁၄၆-၉၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ သိက္ခမာနာယ၊ သိက္ခမာန်ကို။
ဥဗ္ဗန္ဓါပေယျ ဝါ၊ ပွတ်သပ်မူလည်း ပွတ်သပ်စေဌာဒံ။ ပရိမဒ္ဓါပေယျ ဝါ၊
ဆုပ်နယ်မူလည်း ဆုပ်နယ်စေဌာဒံ။ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ
သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-သိက္ခမာန်ကို ပွတ်သပ်စေခြင်း ဆုပ်နယ်စေခြင်း ပြုသည်လည်း
ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊
ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်။

သမဏေရီဥမ္မဒ္ဒါပန သိက္ခာပဒ

(၁၄၇-၉၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ သမဏေရီယာ၊ သမဏေ
မိန်းမကို။ ဥမ္မဒ္ဒါပေယျဝါ၊ ပွတ်သပ်မှုလည်း ပွတ်သပ်စေငြားအံ့။ ပရိမဒ္ဒါပေယျ
ဝါ၊ ဆုပ်နယ်မှုလည်း ဆုပ်နယ်စေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။
ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-သမဏေမိန်းမကို ပွတ်သပ်စေခြင်း ဆုပ်နယ်စေခြင်းကို ပြုသည်လည်း
ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊
ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ နဝမသိက္ခာပုဒ်။

ဂိဟိနီဥမ္မဒ္ဒါပန သိက္ခာပဒ

(၁၄၈-၉၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဂိဟိနီယာ၊ လူမိန်းမကို။
ဥမ္မဒ္ဒါပေယျဝါ၊ ပွတ်သပ်မှုလည်း ပွတ်သပ်စေငြားအံ့။ ပရိမဒ္ဒါပေယျဝါ၊
ဆုပ်နယ်မှုလည်း ဆုပ်နယ်စေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို
အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-လူမိန်းမကို ပွတ်သပ် စေခြင်း ဆုပ်နယ် စေခြင်းကို ပြုသည်လည်း
ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော် မူခြင်း၏ အကြောင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊
ဤကား အင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ဒသမသိက္ခာပုဒ်။

အနာပုစ္ဆာ သိက္ခာပဒ

(၁၄၉-၉၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်ကြားမှု၍။ ဝါ၊
ခွင့်မတောင်းမှု၍။ ဘိက္ခုဿ၊ ရဟန်းယောက်ျား၏။ ပုရတော၊ ရွှေမှ။ ဝါ၊ ရွှေရူ။
ဝါ၊ ဥပစာရအတွင်းဖြစ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒေယျ၊ နေငြားအံ့။
ဝါ၊ ထိုင်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

ပုရတော-ဟူသည် ရွှေရူဖြစ်သည်။ ဤစကားကိုလည်း ဥပစာရကိုရည်၍
ဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းယောက်ျား၏ ဥပစာရအတွင်း၌ အယုတ်

သဖြင့်မြေ၌ပင်မပန်ကြားမှု၍ထိုင်သောရဟန်းမိန်းမအားပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် ကင်္ခါ၌ “ဘိက္ခုဿ ပုရတောတိ အဘိမုခမေဝါတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ပနုပစာရံ သန္ဓာယ ကထိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဿှာ ဘိက္ခုဿ ဥပစာရေ အန္တမသော ဆမာယမ္ပိ နိသီဒါမိ အယျာတိ အနာပုစ္ဆိတှာ နိသီဒန္တိယာ ပါစိတ္တိယံ” ဟု မိန့်သည်။ ဥပစာရသာမညဆိုသော်လည်း အရာကိုထောက်လျှင် ရှေ့ဥပစာရကိုယူ။ ဟတ္ထပါသ်ဗယ်၊ ဟတ္ထပါသ်ကြီး နှစ်ပါး ထူးခြားကွဲပြား၍ ဤသိက္ခာပုဒ်တွင် ပါဠိ အဋ္ဌကထာ မလာ။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ရဟန်းယောကျ်ားအား မပန်ကြားသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ဥပစာရ အတွင်း၌ထိုင်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း အကြောင်းမရှိ သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ ဧကောဒသမသိက္ခာပုဒ်။

ပဉ္စာပုစ္ဆက သိက္ခာပဒ

(၁၅၀-၉၅) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အနောကာသကတံ၊ ခွင့်မဟောင်း အပ်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းယောကျ်ားကို။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆေယျ၊ မေးငြား အံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ များစွာကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ရဟန်းယောကျ်ားအားခွင့်မတောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ပြဿနာ ကိုမေးသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤကားအင်္ဂါ ၂-ပါး။ ။ ဒွါဒသမသိက္ခာပုဒ်။

အသံကစ္စိက သိက္ခာပဒ

(၁၅၁-၉၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အသံကစ္စိကာ၊ တဘက်မပတ်ဘဲ။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။ ပဝိသေယျ၊ ပင်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဘက်-ဟူသည် ညှပ်ရိုးမှအောက် ချက်မှအထက် ကိုယ်အရပ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှာ ခွင့်ပြုအပ်သော အဝတ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနီ၌ “သံကစ္စိကာ နာမ အဓိကံ ဥဗ္ဘနာဘိ၊ တဿ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထာယ” ဟု

လာသည်။ အတောင်၊ အထွာကိုမလာ။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ရဟန်းမိန်းမတယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-တဘက် မဝတ်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၂-အရံရှိသော ရွာ၏အရံ၊ အရံ မရှိသော ရွာ၏ဥပစာကို လွန်သည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။
တေရသမ သိက္ခာပုဒ်။

ဆတ္တုပါဟနဝဂ္ဂေါ၊ ဆတ္တုပါဟနဝဂ်သည်။ နဝမော၊ ကိုးခုမြောက်တည်း။ တနည်းကား- နဝမော၊ ကိုးခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဆတ္တုပါဟန ပဂ္ဂေါ၊ ဆတ္တုပါဟနဝဂ်သည်။ နိဋ္ဌိတော-နိဋ္ဌိ ဣတော ဂတော ပတ္တော၊ အပြီးသို့ရောက်ပြီ။

ဤကား အသာဓာရဏ ပါစိတ်ငါး၊ ထို့နောင် မုသာဝါဒ စသော သာဓာရဏသိက္ခာပုဒ် ဆယ်ပါးကို “မုသာဝါဒဝဂ္ဂေါ ဒသမော” ဟု ထားတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ဘူတဂါမစသော သာဓာရဏသိက္ခာပုဒ် ဆယ်ပါးကို “ဘူတဂါမဝဂ္ဂေါ ဧကောဒသမော” ဟု ထားတော်မူသည်။ ထို့နောင် အာဝသထပိဏ္ဏစသော သာဓာရဏသိက္ခာပုဒ် ဆယ်ပါးကို “ဘောဇနဝဂ္ဂေါ ဒွါဒသမော” ဟု ထားတော်မူသည်။ ထို့နောင် နိမန္တနကုလေသု စာရိတ္တစသော သာဓာရဏသိက္ခာပုဒ် ဆယ်ပါးကို “စာရိတ္တဝဂ္ဂေါ တေရသမော” ဟု ထားတော်မူသည်။ ထို့နောင် ဇောတိသမာဒဟနစသော သာဓာရဏသိက္ခာပုဒ် ဆယ်ပါးကို “ဇောတိ ဝဂ္ဂေါ စုဒ္ဒသမော” ဟု ထားတော်မူသည်။ ထို့နောင် ဒိဋ္ဌိအပ္ပဋ္ဌိနိဿဇ္ဇန စသော သာဓာရဏသိက္ခာပုဒ် ဆယ်ပါးကို “ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂေါ ပန္နရသမော” ဟု ထားတော်မူသည်။ ထို့နောင် ဓမ္မိကစသော သာဓာရဏသိက္ခာပုဒ် ဆယ်ပါးကို “ဓမ္မိကဝဂ္ဂေါ သောဠသမော” ဟု ထားတော်မူသည်။ ဤသို့လျှင် သုဒ္ဓပါစိတ်၌ ဝဂ်ပေါင်း တဆဲ့ခြောက်ဝက်ရှိသည်။ ထိုတဆဲ့ ခြောက်ဝက်တို့တွင် အသာဓာရဏ ကုမာရိဘူတဝဂ်၊ ဆတ္တုပါဟနဝဂ် ဤနှစ်ဝဂ်၌ သိက္ခာပုဒ် ကဆဲ့သုံးပါးစီ၊ ကြွင်းသည့် အသာဓာရဏ ခုနစ်ဝဂ်၊ သာဓာရဏခုနစ်ဝဂ် ပေါင်း-တဆဲ့လေးဝက်မှာ သိက္ခာပုဒ် တဆယ်ဖီ ဖြစ်၍ ပါစိတ်သိက္ခာပုဒ် တရာ့ခြောက်ဆဲ့ ခြောက်ပါး

ဖြစ်သည်။ တရားခြောက်ဆဲ့ခြောက်ပါးသော ပါမိတ်တို့ကို အသီးအသီး ပြတော်မူပြီး၍ နိဂုံးအုပ်တော်မူလိုသော မြတ်စွာဘုရားသည် “ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ။လ။ ဓာရယာမိတံ” ဟု ဟောတော်မူသည်။ ထိုပါဠိတို့၏ အတ္ထကား-

အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ ဆသဋ္ဌိသတာ၊ တရားခြောက်ဆဲ့ ခြောက်ပါး ကုန်သော။ ပါမိတ္တိယာ၊ ပါမိတ်အမည်ရှိ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ-ဥဒ္ဓိဋ္ဌာဝေ၊ အကျဉ်း ပြအပ်ကုန်ပြီးသည် သာလျှင် တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတရားခြောက်ဆဲ့ခြောက်ပါးကုန်သော ပါမိတ်အာပတ်တို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါမေး၏။ ကစ္စိ၊ အသိနည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ် မြောက်လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါမေး၏။ ကစ္စိ၊ အသိနည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ တတိယမ္ပိ၊ သုံးကြိမ်မြောက် လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါမေး၏။ ကစ္စိ၊ အသိနည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ ဧတ္ထ၊ ဤတရားခြောက်ဆဲ့ ခြောက်ပါးသော ပါမိတ် အာပတ်တို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ် ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အာပတ်မှ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ-ဣမိနာ တုဏှိဘာဝေန၊ ဤသို့ဆိတ်ဆိတ် နေသော အဖြစ်ဖြင့်။ ဧတံ-ပရိသုဒ္ဓကာဝံ၊ ထိုအာပတ်မှ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဓာရယာမိ၊ မှတ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤ သည်လျှင် တရားခြောက်ဆဲ့ ခြောက်ပါးသော ပါမိတ်အာပတ် အဆုံးအဖြတ်ပြီး၏ဟု မှတ်လေ။

ပါမိတ္တိယာ၊ ပါမိတ်အာပတ်တို့သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ကုန်၏။
ပါမိတ် ပြီး၏။

၃-ပါဠိဒေသနီယ (ဂ)

တရား ခြောက်ဆဲ့ ခြောက်ပါးသော ပါမိတ်တို့ကို ပြတော်မူပြီး၍ ရှစ်ပါးသော ပါဠိဒေသနီယတို့ကို ပြတော်မူလိုသော ဘုရားသခင်သည် ထိုရှစ်ပါးသော ပါဠိဒေသနီယ၏ ဥဒ္ဓေသပဋိညာဉ်ကို ရှေးဦးစွာပြတော်

မူခြင်းငှာ “ဣမေ ခေါ ပနာယျာယော ။လ။ အာဂစ္ဆန္တိ” ဟု မိန့်သော်၊
ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ အဌ၊ ရှစ်ပါး ကုန်သော။ ပါဠိဒေသနီယာ၊
ပါဠိဒေသနီယအမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေ ခေါ ပန ဓမ္မာ၊ ဤအာပတ်တို့သည်။
ဥဒ္ဓေသံ၊ အကျဉ်းပြခြင်းသို့။ ဝါ၊ သမုပအားဖြင့် အကျဉ်း ပြအပ်သည်၏
အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ဥဒ္ဓေသပဋိညာဉ်ကို ပြတော်မူသည်နှင့်အညီ ယခုအခါ ထိုရှစ်ပါးသော
ပါဠိဒေသနီယတို့ကို အသီးအသီး သရုပ်ထုတ်၍ ဟောတော်မူလိုသော
ဘုရားသခင်သည် “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ” စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။
ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

သပ္ပိ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၂-၁) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။ အဂီလာနာ၊
မနာမဖျားဘဲ။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်ကို။ ဝိညာပေတွာ၊ တောင်း၍။ ဘုဉ္ဇေယျ၊
စားငြားအံ့။ တာယ ဘိက္ခုနီယာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမသည်။ “အယျေ၊ ရှင်မတို့။
အဟံ၊ ငါသည်။ (အဟံကားပါဌသေသ) ဂါရယံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ အသပ္ပါယံ၊
မလျှောက်ပတ်သော။ ပါဠိဒေသနီယံ၊ ပါဠိဒေသနီယအမည်ရှိသော။ ဓမ္မံ၊
အာပတ်သို့။ အာပဇ္ဇိ၊ ရောက်ပြီ။ ဝံ၊ ထိုပါဠိဒေသနီယအာပတ်ကို။ ပဋိ
ဒေသေမံ၊ ကြား၏” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဒေသနာကြားအပ်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍
ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ပါဠိတော်၌ဟောတော်မူအပ်သောလက္ခဏာရှိသော ထောပတ်လည်း
ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊
၃-တောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-မျှသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား
အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ပဌမသိက္ခာပုဒ်။

တေလ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၃-၂) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အဂီလာနာ၊ မနာမဖျားဘဲ။
တေလံ၊ ကို။ ဝိညာပေတွာ၊ တောင်း၍။ ဘုဉ္ဇေယျ၊ စားငြားအံ့။ တာယ

ဘိက္ခုနီယာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမသည်။ “အယျေ၊ ရှင်မတို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဂါရယံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ အသပ္ပ၊ ယံ၊ မလျောက်ပတ်သော။ ပါဠိဒေသနီယံ၊ ပါဠိဒေသနီယ အမည်ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊ ရောက်ပြီ။ တံ၊ ထို ပါဠိ ဒေသနီယအာပတ်ကို။ ပဋိဒေသေမိ၊ ကြား၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဒေသနာကြားအပ်၏။

ဤကား ပေယျာလ ဝှပ်ကို ဖော်၍ အတ္ထယောဇနာ လိုက်သည်။ နောက်ကိုလည်းဤကဲ့သို့ဖော်၍ အတ္ထယောဇနာပေအံ့။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော် မူသည်။

၁-ပါဠိတော်၌ ဟောတော် မူအပ်သော လက္ခဏာရှိသော ဆီလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော် မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-တောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-မျှသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ဒုတိယ သိက္ခာပုဒ်။

မရ ဝိညာပနသိက္ခာပဒ

(၂၂၄-၃) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အဂီလာနာ၊ မနာမဖျားဘဲ။ မဓုံ၊ ပျားကို။ ဝိညာပေတွာ၊ တောင်း၍။ ဘုဇ္ဇေယျ၊ စားငြားအံ့။ တာယံ၊ ဘိက္ခုနီယာ၊ သည်။ “အယျေ၊ ရှင်မတို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဂါရယံ၊ သော။ ပ၊ ဓမ္မံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ။ တံ၊ ထိုပါဠိဒေသနီယ အာပတ်ကို။ ပဋိဒေသေမိ၊ ကြား၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဒေသနာကြားအပ်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ပါဠိတော်၌ ဟောတော် မူအပ်သော လက္ခဏာရှိသော ပျားလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော် မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိ သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-တောင်းသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၄-မျှသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ တတိယသိက္ခာပုဒ်။

ဗာဏိတ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၅-၄) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အဂိလာနာ၊ ဘဲ။ ဗာဏိတံ၊ တင်လဲကို။ ဝိညာပေတွာ၊ ရှိ။ ဘုဇ္ဈေယျ၊ အံ။ တာယ ဘိက္ခုနီယာ၊ သည်။ “အယျေ၊ ရှင်မတို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဂါရယံ၊ သော။ အသပ္ပါယံ၊ သော။ ပါဠိဒေသနီယံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ။ တံ၊ ထိုပါဠိဒေသနီယအာပတ်ကို။ ပဋိဒေသေမိ၊ ကြား၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဒေသနာကြားအပ်၏။

ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာရှိသော တင်လဲလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-တောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-မျှသည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်။

မစ္ဆိဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၆-၅) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အဂိလာနာ၊ ဘဲ။ မစ္ဆိံ၊ ငါးကို။ ဝိညာပေတွာ၊ ရှိ။ ဘုဇ္ဈေယျ၊ အံ။ တာယ ဘိက္ခုနီယာ၊ သည်။ “အယျေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ဂါရယံ၊ သော။ အသပ္ပါယံ၊ သော။ ပါဠိဒေသနီယံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ။ တံ၊ ထိုပါဠိဒေသနီယအာပတ်ကို။ ပဋိဒေသေမိ၊ ကြား၏။” ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဒေသနာကြားအပ်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာရှိသော ငါးလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-တောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-မျှသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်။

မံသ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၇-၆) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အဂိလာနာ၊ ဘဲ။ မံသံ၊ အမဲကို။ ဝိညာပေတွာ၊ တောင်းရှိ။ ဘုဇ္ဈေယျ၊ အံ။ တာယ ဘိက္ခုနီယာ၊ သည်။

“အယျေတို့။ အဟံသည။ ဂါရယံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ အသပ္ပါယံ၊ သော။ ပါဠိဒေသနီယံသော။ ဓမ္မံသို့။ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ။ တံ၊ ထိုပါဠိဒေသနီယအာပတ်ကို။ ပဋိဒေသေမိ၊ ကြား၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဒေသနာကြားအပ်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။
၁-ပါဠိဟော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာရှိသော အမဲလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-တောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-မျှသည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်။

ဒီရ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၀-၇) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အဂိလာနာ၊ ဘဲ။ ဒီရံ၊ နို့ရည်ကို။ ဝိညာပေတော၊ ရှိ။ ဘုဠေယျ၊ အံ။ တာယ ဘိက္ခုနီယာ၊ သည်။ “အယျေတို့။ အဟံ၊ သည်။ ဂါရယံ၊ သော။ အသပ္ပါယံ၊ သော။ ပါဠိဒေသနီယံ၊ သော။ ဓမ္မံသို့။ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ။ တံ၊ ထိုပါဠိဒေသနီယအာပတ်ကို။ ပဋိဒေသေမိ၊ ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဒေသနာကြားအပ်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။
၁-ပါဠိဟော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာရှိသော နို့ရည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-တောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-မျှသည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်။

ဒမိ ဝိညာပန သိက္ခာပဒ

(၂၂၉-ဂ) ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အဂိလာနာ၊ ဘဲ။ ဒမိ၊ နို့ဓမ္မကို။ ဝိညာပေတော၊ တောင်းရှိ။ ဘုဠေယျ၊ အံ။ တာယ ဘိက္ခုနီယာ၊ သည်။ “အယျေတို့။ အဟံသည။ ဂါရယံ၊ သော။ အသပ္ပါယံ၊ သော။ ပါဠိဒေသနီယံ၊

သော၊ ဓမ္မံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိ၊ ပြီ။ တံ၊ ထိုပါဠိဒေသနီယအာပတ်ကို။ ပဋိဒေသေမိ၊ ကြား၏။ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဒေသနာကြားအပ်၏။

အဟံ ဟူသမျှ ပါဠိသောသ၊ ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂီရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာရှိသော နို့ဓမ္မလည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-ခွင့်ပြုတော် မူခြင်း၏ အကြောင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-တောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-မျှသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤကား အင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်။

ရှစ်ပါးသောပါဠိဒေသနီယအာပတ်တို့ကို အသီးအသီးဟောတော်မူပြီး၍ ထိုရှစ်ပါးသော ပါဠိဒေသနီယ အာပတ်တို့ကို နိဂုံးအုပ်တော်မူလိုသော ဘုရားသခင်သည် “ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ အယျာယော ။လ။ ဓာရယာမိတိ” ဟု ဟောတော်မူသည်။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပါဠိဒေသနီယာ၊ ပါဠိဒေသနီယ အမည်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ (မယာကား ပါဠိသောသ) ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ-ဥဒ္ဓိဋ္ဌာဝေ၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီးသည်သာ လျှင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရှစ်ပါးသော ပါဠိဒေသနီယအာပတ်တို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ။ ကစ္စ၊ နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ကုန်၏လော။ ဒုတိယမ္ပိ၊ လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ။ ကစ္စ၊ နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ကုန်၏လော။ တတိယမ္ပိ၊ လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ။ ကစ္စ၊ နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ကုန်၏လော။ ဧတ္ထ၊ ဤရှစ်ပါးသော ပါဠိဒေသနီယ အာပတ်တို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အာပတ်တို့မှ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ-ဣမိနာ တုဏှိဘာဝေန၊ ဤသို့ဆိတ်ဆိတ်နေသောအဖြစ်ဖြင့်။ ဧတံ-ပရိသုဒ္ဓါ-ဘာဝံ၊ ထိုအာပတ်မှစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဓာရယာမိ၊ မှတ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ပါဠိဒေသနီယ သိက္ခာပုဒ်ပြီး၏ဟု မှတ်လေ။

အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါး ကုန်သော။ ပါဠိဒေသနီယာ၊ ပါဠိဒေသနီယ အမည်ရှိကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ နိဋ္ဌတာ၊ အပြီးသို့ရောက်ကုန်ပြီ။

ပါဠိဒေသနီယပြီး၏။

၄-သေခံယ (၇၅)
၁-ပရိမဏ္ဍလဝဂ်

ရှစ်ပါး ကုန်သော ပါဠိဒေသနိယ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပြတော် မူပြီး၍
သေခံယသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပြတော်မူလိုသော ဘုရားသခင်သည် ထိုသေခံယ
သိက္ခာပုဒ်တို့၏ ဥဒ္ဓေသပဋိညာဉ်ကို ရှေးဦးစွာ ပြတော်မူခြင်းငှာ “ဣမေ
ခေါပနာယျာယော။လ။အာဂစ္ဆန္တိ” ကိုမိန့်သော်၊ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား-

အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ သေခံယ၊ သေခံယ အမည်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊
ကျင့်အပ်ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။
ဥဒ္ဓေသံ၊ အကျဉ်း ပြခြင်းသို့။ ဝါ၊ သရုပ်အားဖြင့် အကျဉ်း ပြအပ်သည်၏
အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ရောက်ကုန်၏။

ဥဒ္ဓေသ ပဋိညာဉ်ကို ပြတော်မူသည်နှင့် အညီ ယခုအခါ ထိုသေခံယ
သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အသီးအသီး သရုပ်ထုတ်၍ ဟောတော်မူလိုသော ဘုရား
သခင်သည် “ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏိယာ” စသော
ပါဠိကို မိန့်တော်မူသည်။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ပရိမဏ္ဍလ သိက္ခာပဒ

(၂၃၀-၁) ပရိမဏ္ဍလံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ညီညွတ်စွာ။ နိဝါသေဿာမိ၊
သင်းပိုင်ကိုငါဝတ်အံ့။ဣတိ၊သို့။သိက္ခာ၊ အကျင့်ကို။ဝါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။
ကရဏိယာ၊ပြုအပ်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂိုရဟန်းမိန်းမ တို့ကိုအကြောင်းပြု၍
ပညတ်တော်မူသည်။

၁-မရိသေသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-အာပတ် မသင့်ခြင်း၏ အကြောင်း
မရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၃-ထက်ဝန်းကျင်မှ ညီညွတ်စွာ မဝတ်သည်လည်း
ဖြစ်စေ။ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ပဌမသိက္ခာပုဒ်။

။ဃ။ ပေယျာလသည် အရာကျဉ်း၊ အရာကျယ်ဟု နှစ်ပါးရှိသည်တွင်
ဒန္တဇ လ-အက္ခရာနှင့်ထားလျှင် အရာကျဉ်း၊စတုတ္ထ သ ကြီးအက္ခရာနှင့်
ထားလျှင် အရာကျယ်ဟု ဆရာမြတ်တို့ မိန့်သည်နှင့်အညီ၊ ဤအရာ၌
သ-အက္ခရာနှင့် ပေယျာလ ထားရကား အရာကျယ်ဟု မှတ်ရမည်။

၇-ပါဒုကဝဂ်

န ဥဒက သိက္ခာပဒ

(၃၀၄-၇၅) အဂီလာနာ၊ မနာမဖျားသော ငါသည်။ ဥဒကော၊ ရေ၌။ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကျင်ကြီးစွန့်ခြင်းကို၎င်း။ ပဿာဝံဝါ၊ ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်းကို၎င်း။ ခေဋ္ဌံဝါ၊ တံတွေးထွေးခြင်း၊ နှပ်စွန့်ခြင်းကို၎င်း။ န ကရိဿာမိ၊ ငါမပြုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခာ၊ အကျင့်ကို။ ပါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏိယာ၊ ပြုအပ်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆဗ္ဗဂီရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁-မရိသေသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-အာပတ် မသင့်ခြင်း၏ အကြောင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-သုံးဆောင် ကောင်းသော ရေ၌ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်း တံတွေးထွေးခြင်း နှပ်စွန့်ခြင်းကို ပြုသည်လည်း ဖြစ်စေ။ ဤကား အင်္ဂါ ၃-ပါး။ ။ပဉ္စသတ္တတိ သိက္ခာပုဒ်။

သတ္တမော၊ ခုနစ်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပါဒုကဝဂ္ဂေါ၊ ပါဒုကဝဂ်သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

သေခိယသိက္ခာပုဒ် ဟူသမျှသည် လိင်မျှသာထူး၏။ ဘိက္ခုပါတိမောက် နှင့်တူပြီးဖြစ်၍ မိဂပဒဝလဉနနည်းဖြင့် ပေါတ္တကာရုဠဆရာတို့ထားတော်မူသည်။ ပညတ်ရာဌာန ပုဂ္ဂိုလ်အင်္ဂါတို့ကို ပဌမသိက္ခာပုဒ်ကို၎င်း၊ ပါစိတ်ပါဌ အဋ္ဌကထာတို့ကို၎င်း ကြည့်သဖြင့် ဤနည်းကိုမှီ၍ သိလေ။ သေခိယသိက္ခာပုဒ်တို့ကို အသီးအသီး ဟောတော်မူပြီး၍ ထိုသေခိယ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို နိဂုံးအုပ်တော်မူလိုသော ဘုရားသခင်သည် “ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ။လ။ ဝာရယာမိတိ” ဟု ဟောတော်မူသည်။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

အယျာဇယာ၊ ရှင်မတို့။ သေခိယာ၊ သေခိယ အမည်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ကျင့်အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ (မယာကား ပါဌသေသ)။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာခေါ-ဥဒ္ဒိဋ္ဌာဧဝ၊ အကျဉ်း ပြအပ်ကုန်ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသေခိယသိက္ခာပုဒ်တို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစိ၊ နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ကုန်၏လော၊ ဒုတိယမှီ၊ လည်း။

ပုစ္ဆာမိ၏။ ကစွဲနည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ကုန်၏လော။ တတိယမ္ပိ၊
 လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၏။ ကစွဲနည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ကုန်၏လော။
 ဧတ္ထ၊ ဤသေခံယ သိက္ခာပုဒ်တို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊
 ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အာပတ်မှ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုဏှိ၊
 ဆိတ်ဆိတ်နေသည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ-ဣမိနာ တုဏှိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဧတံ-
 ပရိသုဒ္ဓဘာဝံ၊ ကို။ ဓာရယာမိ၊ မှတ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤ သည်လျှင် သေခံယ
 သိက္ခာပုဒ်ပြီး၏ဟု မှတ်လေ။

သေခံယာ၊ သေခံယသိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ အပြီးသို့ရောက်ကုန်ပြီ။
 သေခံယ ပြီး၏။

၅-အဓိကရုဏသမထ (၇)

သေခံယ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပြတော်မူပြီး၍ ခုနစ်ပါးသော အဓိကရုဏ
 သမထတရားတို့ကိုပြတော်မူလိုသော ဘုရားသခင်သည် ထိုခုနစ်ပါးသော
 အဓိကရုဏ သမထတရားတို့၏ ဥဒ္ဓေသပဋိညာဉ်ကို ရှေးဦးစွာ ပြတော်
 မူခြင်းငှာ “ဣမေ ခေါ ပနာယျာယော ။လ။ အာဂစ္ဆန္တိ”ကို မိန့်သော်၊
 ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား-

အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ အဓိကရုဏသမထာ၊
 အဓိကရုဏသမထ အမည်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အဓိကရုဏ်းကို ပြီးစေတတ်
 ကုန်သော။ ဣမေ ခေါ ပန ဓမ္မာ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ဥဒ္ဓေသံ၊ အကျဉ်း
 ပြခြင်းသို့။ ဝါ၊ သရုပ်အားဖြင့် အကျဉ်းပြအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊
 ရောက်ကုန်၏။

ဥဒ္ဓေသ ပဋိညာဉ်ကို ပြတော်မူသည်နှင့်အညီ ယခုအခါ ထိုခုနစ်ပါး
 သော အဓိကရုဏ သမထတရားတို့ကို အသီးအသီး သရုပ်ထုတ်၍
 ဟောတော်မူလိုသော ဘုရားသခင်သည် “ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ ။လ။ ဟိဏဝတ္ထာ-
 ရကောတိ”ဟု ဟောတော်မူသည်။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား-

(၃၀၅-၁) ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ ၊ ဖြစ်ကုန် ဖြစ်ကုန် ပြီးသော။ အဓိကရဏာနံ၊
အဓိကရုဏ်းတို့ကို။ သမထာယ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှာ။ ဝူပသမာယ၊ ကောင်းစွာ
ငြိမ်းစေခြင်းငှာ။ သမ္မုခါဝိနယော၊ သမ္မုခါဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။

(၃၀၆-၂) သတိဝိနယော၊ သတိဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။

(၃၀၇-၃) အမူဠဝိနယော၊ အမူဠဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။

(၃၀၈-၄) ပဋိညာယ၊ ဝန်ခံသဖြင့်။ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပြုစေအပ်၏။

(၃၀၉-၅) ယေဘုပျသိကာ၊ များသောအားဖြင့် ပြုအပ်သော အပြစ်
ရှိသောကံကို။ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပြုစေအပ်၏။

(၃၁၀-၆) တဿပါပိယသိကာ၊ ထိုရဟန်း၏ ယုတ်မာသောအဖြစ်ကို။
ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပြုစေအပ်၏။

(၃၁၁-၇) တိဏဝတ္ထာရကော၊ မစင်ကိုမြက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့သော
ကံကို။ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပြုစေအပ်၏။

ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်အဓိကရဏသမထတရား ခုနစ်ပါးပြီး၏ဟု မှတ်လေ။
ခုနစ်ပါးသော အဓိကရဏသမထတရားတို့ကို အသီးအသီး ဟောတော်
မူပြီး၍ ထိုခုနစ်ပါးသော အဓိကရဏ သမထတို့ကို နိဂုံးအုပ်တော်
မူလိုသော ဘုရားသခင်သည် ‘ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ် အယျာယော ။ လ ။
ဓာရယာပိတိ’ ဟု ဟောတော်မူသည်။ ထိုပါဠိတို့၏ အတ္ထကား-

အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ အဓိကရဏသမထာ၊
အဓိကရဏသမထ အမည်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေတတ်
ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ (မယာကားပါဌသေသ)။
ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ်-ဥဒ္ဓိဋ္ဌာဝေ၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီးသည်သာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုခုနစ်
ပါးသော အဓိကရဏသမထတရားတို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊
ငါးမေး၏။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ကုန်သည်။ အတ္ထ၊
ဖြစ်ကုန်၏လော။ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါးမေး၏။ ကစ္စိ၊
အသို့နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှစင်ကြယ်ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။
တတိယမ္ပိ၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း။ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါးမေး၏။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။
ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ ဧတ္ထ၊ ဤ
ခုနစ်ပါးသော အဓိကရဏ သမထတရားတို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မကောင်း

တို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှစင်ကြယ်ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုသို့ အာပတ်မှ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဣမိနာ တုဏှိဘာဝေန၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေသော အဖြစ်ဖြင့်။ ဧတံ- ပရိသုဒ္ဓါဘာဝံ၊ ထိုအာပတ်မှ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဓာရယာမိ၊ မှတ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ခုနစ်ပါးသော အဓိကရဏသမထတရားတို့၏ နိဂုံးချုပ် ပြီး၏ဟု မှတ်လေ။

သတ္တ၊ ခုနစ်ပါး ကုန်သော။ အဓိကရဏသမထာ၊ အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေတတ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ နိဠိတာ၊ အပြီးသို့ရောက်ကုန်ပြီ။

အဓိကရဏသမထ ပြီး၏။

နိဂုံး

လေးပါးသော ပါတိမောက္ခဒွေသကို အသီးအသီးပြတော်မူပြီး၍ ယခု အခါ တပေါင်းတည်း နိဂုံးအုပ်၍ ပြအော်မူလိုသော ဘုရားသခင်သည် “ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ။ လ။ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ” ဟု ဟောတော်မူသည်။ ထိုပါဌ်တို့၏ အတ္ထကား-

အယျာယော၊ ရှင်မကောင်းတို့။ မယာ၊ ငါသည်။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌ ခေါ၊ အကျင့်ပြအပ်ပြီ။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပါရာဇိကာ၊ ပါရာဇိက အမည်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီ။ သတ္တရသ၊ တဆဲ့ခုနစ်ပါးကုန်သော။ သံဃာဒိသေသ၊ သံဃာဒိသိသ်အမည်ရှိ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီ။ တိံသ၊ သုံးဆယ် ကုန်သော။ နိဿဂ္ဂိယာပါစိတ္တိယာ၊ နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်အမည်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီ။ ဆသဋ္ဌိသတာပါစိတ္တိယာ၊ တရား ခြောက်ဆဲ့ခြောက်ပါးကုန်သော ပါစိတ်အမည်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာပတ် တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီ။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပါဠိဒေသနီယာ၊ ပါဠိဒေသနီယအမည်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ အကျဉ်းပြအပ် ကုန်ပြီ။ သေခိယာ၊ သေခိယအမည်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊

အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီ။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ အဓိကရဏသမထာ၊ အဓိကရဏသမထအမည် ရှိကုန်သော။ မေဃ၊ တရားတို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီ။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သော သိက္ခာပုဒ်အစဉ်သည်။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သုတ္တာဂတံ၊ ပါတိမောက်၌လာ၏။ သုတ္တပရိယာပန္နံ၊ ပါတိမောက်၌အကျုံးဝင်၏။ အန္တဒ္ဓမာသံ၊ လခွဲတကြိမ်။ ဥဒ္ဓေသံ၊ အကျဉ်းပြခြင်းသို့။ ဘိ၊ သရုပ်အားဖြင့် အကျဉ်းပြအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါတိမောက်၌။ သဗ္ဗာဟေဝ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းမိန်းမ တို့သည် သာလျှင်။ သမဂ္ဂါဟံ၊ ညီညွတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ သမ္မောဒမာနာဟံ၊ အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ အဝိဝဒမာနာဟံ၊ ငြင်းခုံခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ မလွန်မကျူး ကြည်နူးစိတ်သတ် ကြပ်ကြပ်ကျင့်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ပြီး၏ဟုမှတ်လေ။

ဝိတ္တာရုဒ္ဓေသော၊ ဝိတ္တာရုဒ္ဓေသသည်။ စတုတ္ထော၊ လေးခုမြောက်တည်း။ တနည်းကား- စတုတ္ထော၊ လေးခု တို့၏ ပြည့်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ဝိတ္တာရုဒ္ဓေသော၊ ဝိတ္တာရုဒ္ဓေသကို အကျဉ်းပြခြင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော-နိဋ္ဌိတုတော ဂတော ပတ္ထော၊ အပြီးသို့ရောက်ပြီ။

ဘိက္ခုနီပါတိမောက္ခံ၊ ဘိက္ခုနီ ပါတိမောက်သည်။

နိဋ္ဌိတံ၊ အပြီးသို့ရောက်ပြီ။

နိဿယ နိဂုံး

- (၁) တမ္ပဒီပေ မရမ္ပူရေ၊ အာဒိမန္တိရ ဌာနကေ။
သာသနုဇ္ဇောတိကေ ရမ္မေ၊ ခညာဓိဝါသ ဗာကရေ။

ပထ၂၁ဝတ္ထ ဂါထာ

- (၂) သဒ္ဓမ္ပဋ္ဌိတိကာမဿ၊ ဝိဟာရေ သန္တဝုတ္တိနော။
သီလာဒိဂုဏယုတ္တဿ၊ ပရပ္ပဝါဒဟာရိနော။

ပထ၂၁ဝတ္ထ ဂါထာ

- (၃) သဗ္ဗသတ္တဟိတေသိဿ၊ တိပေဋကအလင်္ကာရ။
မဟာဓမ္မရာဇဂုဏှ၊ တိ လက္ခိနော ပဘာလဗ္ဗ။

တတိယ အင်္ကာရ ဝိပုလာဂါထာ

- (၄) နှုပြင်္ဂဝယဂါမမ္ပိ၊ သန္တိယာ ဇာတဘိက္ခုနာ။
သာသနုဇ္ဇောတကာဓမ္မာ၊ ပုနိန္ဒသာရနာမိနာ။

ပထ၂၁ဝတ္ထ ဂါထာ

- (၅) ယုဝသောတုနမတ္ထာယ၊ ကတော ယော အတ္ထနိဿယော။
ဘိက္ခုနီပါတိမောက္ခဿ၊ သိဒ္ဓေါ သော နန္တရာယိကော။

ပထ၂၁ဝတ္ထ ဂါထာ

- (၆) ဇိနစက္ကေ ဖလဂ္ဂါရေ၊ သာကရာဇေ နပာကဗ္ဗေ။
ဣမိနာ ပုညကမ္မေန၊ ပါရမီစရိယာစာဂေ။

ဝတ္ထ ဂါထာ

- (၇) ဗုဒ္ဓဘာဝံ ကရိတွာန၊ ပတ္တော ဟာရေမိ ဩသတော။
ဩသနိမုဂ္ဂဝေနေယျံ၊ ဥဒ္ဓရိတွာ ထလက္ခရံ။

ပထ၂၁ဝတ္ထ ဂါထာ

(၁-၄) သာသနုဇ္ဇောတိကေ၊ သာသနာတော်၏ စည်ပင်တောက်ပရာ ဖြစ်သော။ တမ္ပဒီပေ၊ ရာမညတိုင်း၊ ဇေယျာဝစုနတိုင်း၊ ဟရိပူဥတိုင်း၊ မဟာ နဂရတိုင်း၊ ဂန္ဓာရတိုင်း အစရှိသော ထိုထိုသို့သော တိုင်းတကာတို့၏အထွဋ်

ဆီမီးတန်ဆောင်သဘွယ်ဖြစ်၍ တမ္ပဒီပ မည်ရထင်ပေ၍ တိုင်းမြတ်ကျော်၌။
 ရမ္မေ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရှိသော။ အမရဗျူရေ၊ အမရပူရ အမည်ရှိသော။
 ပြည်ကြီး၌။ ဝါ၊ ၏။ အာဒိမန္တိရဌာနကေ၊ အစပကတူး အဦးသိမ်းမြန်း
 ဓာတ်နန်းတည်ရာ ဖြစ်သော။ ဓညာဓိဝါသေ၊ ဘုန်းရှိသောသူတို့၏ နေရာ
 ဖြစ်သော။ ဗာကရေ၊ ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာ မြတ်နှစ်ဖြာကို ပြုရာဖြစ်
 ခြင်းကြောင့်ဗာကရာ အမည်ရှိသော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ သန္တဝုတ္တိနော၊
 ငြိမ်သက်စွာနေခြင်း ရှိထသော။ ဝါ၊ ငြိမ်သက်သောအကျင့် ငြိမ်သက်သော
 အသက်မွေးခြင်းရှိထသော။ သဒ္ဓမ္မဥတိကာမဿ၊ သူတော်ကောင်း တရား၏
 ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းကို အလိုရှိ ထသော။ သီလာဒိဂုဏယုတ္တဿ၊ သီလ
 အစရှိသော ကျေးဇူးနှင့်ယှဉ်ထသော။ ပရပ္ပဝါဒဟာရိနော၊ သူတပါးတို့၏
 မိစ္ဆာအယူကို နှိပ်နင်းနိုင်သော အစွမ်းရှိထသော။ သဗ္ဗသတ္တဟိတေသိဿ၊
 ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို အလိုရှိထသော။ တိပေဋက-
 အလင်္ကာရ မဟာဓမ္မ ရာဇဂူရုတိ လဒ္ဓိနော တိပိဋက အလင်္ကာရ မဟာဓမ္မ
 ရာဇဂူရု ဟူ၍ တံဆိပ်နာမံတော် ရှိသော ဆရာတော်ဘုရား၏။ ပဘံ၊ ပါဠိ
 အဋ္ဌကထာ ဋီကာ အနု မရ လက်သန်း ထိုထိုကျမ်း၌ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ
 နိုင်သော ပညာတော် အရောင် တည်းဟူသော အစွမ်း အာနုဘော်ကို။
 အာလမ္မ၊ အမှီပြု၍။ မုနိန္ဒသာရနာမိနာ၊ ရဟန်းမင်းဘုရား၏ တရားတော်ကို
 လိုချင်နှစ်သက်ခြင်း အားထုတ်၍ကျင့်ခြင်း အစရှိသော သတ္တိကြောင့် မုနိန္ဒ
 သာရအမည်ရှိထသော။ သာသနုဇ္ဇောတကာမေန၊ သာသနာတော်၏ စည်ပင်
 ထွန်းလင်းတောက်ပခြင်းကိုအလိုရှိထသော။ နှုပြင်္ဂဝုယဂါမမ္ပိ၊ ဘုရင်အထွတ်
 လောကနတ်၏အဘအရာတည်သောသုမနမည်သောသူဌေးကြီး၏ အထောင်
 မကသော နွားတို့၏ အဓိပတိ ဖြစ်သော ဂေါအာဇာနည်၏ ကျင်လည်ရာ
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့် နွားပြင်း အမည်ရှိသော ရွာမြတ်၌။ သန္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ
 အားဖြင့်။ ဇာတဘိက္ခုနာ၊ ဖြစ်သောရဟန်းသည်။

(၅-၇) ယုဝသောတူနံ၊ စာသင်ပျို့မြစ် ပဉ္စင်းသစ် တို့၏။ အတ္ထာယ၊
 အကျိုးငှာ။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက္ခဿ၊ အသာဓာရဏဘိက္ခုနီပါတိမောက်၏။
 ယော အတ္ထနိဿယော၊ အကြင်အမှီတံကဲနိဿယည်းကို။ ကတော၊ ရေးစီရင်

အပ်၏။ သော အတ္တနိဿယော၊ ထို အသာဓာရဏ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၏ အမှီတံကဲနိဿယည်းသည်။ ဇိနစက္ကေ၊ ဘုရားသခင် သာသနာတော်သည်။ ဖလဂ္ဂါရေ၊ နှစ်ထောင့် သုံးရာ သုံးဆဲ့နှစ်နှစ် ရောက်လတ်သော်။ နမာကပ္ပေ၊ တထောင့်တရာငါးဆယ်ပြည့်သော။ သာကရာဇေ၊ သက္ကရာဇ်၌။ အနန္တရာယိကော၊ အန္တရာယ်မရှိသည်ဖြစ်၍။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ အဟံ၊ မုနိန္ဒသာရအမည် ရှိသောငါသည်။ ဣမိနာပုညကမ္မေန၊ ဤအသာဓာရဏဘိက္ခုနီပါတိမောက်၏ အမှီတံကဲနိဿယည်းကိုစီရင်ခြင်း တည်းဟူသော ကောင်းမှုကြောင့်။ ပါရမီ စရိယာစာဂေ၊ ပါရမီသုံးဆယ် စရိယသုံးပါး စွန့်ခြင်းကြီး ငါးပါး တို့ကို။ ကရိတွာန၊ ဖြည့်ကျင့်ပြီး၍။ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ ပညာဓိကဘုရားအဖြစ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်လျက်။ သြဿနိမုဂ္ဂဝေနေယျံ၊ သံသရာဝဲသြဿနစ်မှန်းမျှ ပါး ရိရား ပင်ပန်းသော ဝေနေယျသတ္တဝါအပေါင်းကို။ သြဿတော၊ သံသရာဝဲသြဿမှ။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ ထလက္ခရံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောကြည်းထက်သို့။ တာရေမိ၊ ကယ်တင်ရလို၏။

ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ပါဠိတော်နိဿယ ပြီး၏။

ခုဒ္ဒသိက္ခာ နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အာသီသ ပုဗ္ဗက ဝန္တရန္တိ

ခုဒ္ဒမိ ဒွါစရံ ခုဒ္ဒံ၊ ခုဒ္ဒမိ သွာစရံ စရံ။

ခုဒ္ဒမိ သိက္ခယံ နာထော၊ ခုဒ္ဒမိ သိက္ခတံ သ နော။

ခုဒ္ဒမိ၊ အနည်းငယ်မျှလည်း။ ဒွါစရံ၊ ပျက်ချော်ကျင့်သွပ် မပြုအပ်သော ဒုစရိုက်ကို။ ခုဒ္ဒံ၊ ထူပြောပည်းဖြင့် အများထင်၍။ ဒွါစရံ၊ ဝေးစွာကြည့်ဖဲ ရှောင်လွှဲတော်မူသော။ ခုဒ္ဒမိ၊ များစွာလည်း။ သွာစရံ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော သုစရိုက်ကို။ စရံ၊ ကျင့်သုံးတော်မူသော။ ခုဒ္ဒမိ၊ အကျဉ်းသုံးသွယ် အကျယ်အချိ အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာသိက္ခာသုံးပါးကိုလည်း။ သိက္ခယံ၊ ကိုယ်တော်ရှေးတီး ကျင့်သုံးပြီးမှ ဝေနေယျကို လုံ့လကုသေ ကျင့်စေတော်မူတတ်သော။ သ-သော နာထော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ နော၊ အကျွန်ုပ်တို့အား။ ခုဒ္ဒမိ၊ အနည်းသုံးပါး အများတချို့ အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာ သိက္ခာသုံးပါးကိုလည်း။ သိက္ခတံ၊ သင်အနေည လုံ့လကုသေ ကျင့်စေတော်မူစေသော်။

အဟံ၊ ငါသည်။ အာဒိတော၊ လက်မှန်မကွ အစဦးစွာ ရှေးခါကျမ်းမှ ပဌမ၌။ ရတနတ္ထယံ၊ ရတနာတို့၏ သုံးပါး၏ အပေါင်းကို။ ဝါ၊ ရတနာတို့၏ သုံးပါးသော အစိတ်ရှိသော အပေါင်းကို။ ဝါ၊ ရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့ကို ပေါင်းအပ်သော အပေါင်းကို။ တနည်းကား- သုံးပါးတို့၏ အပေါင်း ဖြစ်သော ရတနာကို။ ဝါ၊ သုံးပါးသော အစိတ်ရှိသော အပေါင်းဖြစ်သော ရတနာကို။ ဝါ၊ သုံးပါးတို့ကို ပေါင်းအပ်သော အပေါင်း ဖြစ်သော ရတနာကို။ ဝါ၊ စိတ္တိကတ သဘာဝကြောင့် ရတနာမည်သော ရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို။ ဝန္တိတော၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဝန္တိတော၊ ၍။ အာဒိတော၊ ရှေးဦးစွာ ယူအပ်သော ရှင်အဖြစ်မှ။ ပစ္စာ၊ ၌။ (ထည့်) ဥပသမ္ပန္န- ဥပသမ္ပန္နော ဟူတော့၊ ပဉ္စင်းဖြစ်၍။ အာဒိတော၊ ရှေးဦးစွာ ယူအပ်သော အဓိသီလ သိက္ခာမှစ၍။ သိက္ခိတဉ္စ၊ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ အားဖြင့် သင်အပ်၊

ကျင့်အပ်,အားထုတ်အပ်သော။ဝါ။ဝစသော ပရိစိတအားဖြင့် သင်အပ်သော။
 ဝါ။သိက္ခိတဗ္ဗံ-သံဏ္ဍိက္ခိတဗ္ဗံ၊ မနသန္တပေက္ခိတအားဖြင့် အဖန်ဖန်ရှုအပ်သော။
 ဝါ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ-သုဏ္ဍိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓအားဖြင့် သိအပ်သော။ ဝါ။
 သိက္ခိတဗ္ဗံ-သိက္ခာဏ္ဍိတဗ္ဗံ၊ သင်ခြင်း,ကျင့်ခြင်း, အားသစ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်အပ်
 သိအပ် ရောက်အပ်သော။ ခုဒ္ဒသိက္ခံ၊ သဒ္ဓါနည်းလျက် အနက်များစွာ
 သင်ရာကျင့်တမ်း လက်သန်းအဋ္ဌကထာကို။သမာတိကံ၊ အမိပမာ မာတိကာ
 နှင့်တကွ။ ဝါ။ ရေမြောင်းသဘွယ် ဆောင်လွယ်လိုရာ မာတိကာနှင့်တကွ။
 အာဒိတော၊ရှေးဦးစွာ ပါရာဇိကမှစ၍။ဝါ။ပါရာဇိကစသော အပိုင်းအပိုင်း။
 ဝါ။ ပါရာဇိကစသည်၌ ပဌမပါရာဇိကစသော အစိတ်အစိတ်။ ပဝက္ခာမိ၊
 အပြားအားဖြင့် ဆိုပေအံ့သတည်း။

အာဒိတောပုဒ်ကား အာဒိဒီပက ဖြစ်၍ သင့်ရာယှဉ်၊ “တိဏ္ဍံ သမ္မဟော
 တယံ၊တယော အဝယဝါ အဿာတိဝါ တယံ၊ တိဏ္ဍံ သမာဟဋ္ဌာနီတိပါ
 တယံ၊ရတနာနံ တယံ” တွဲ၊ နောက်သုံးနက်မှာ ဝိသေသန ပရနိပါတ၊
 သိက္ခိတဗ္ဗံ၌ သိက္ခ-ဝိဇ္ဇောပါဒါနေ၊ ဣက္ခ-ဒဿနကေသု။ ဣ-ဂတိယံ၊
 ဣ-အဇ္ဈာယနေ၊ ဓာတ်နက်။ ဧတ္ထ စ ဒုဝိဓေန ဘဂပတော ထောမနာ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကထံ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိတော ပရဟိတပဋိပတ္တိတော။ တတ္ထ
 ရမဏံ ရတနန္တိ ဝစနတ္ထေန ရတနသဒ္ဓေန အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ-
 သင်္ခါတာ ဝိသယဇ္ဈတ္တဘူတာ နိစ္စကပ္ပဝိဟာရာ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ
 ဒဿိတာ၊ ရတိ” ပေမံ ဇနေတိတိ ရတနန္တိ ဝစနတ္ထေန သဗ္ဗညုတ-
 ဉာဏသင်္ခါတဒေသနာဉာဏဘူတာ နိယျာနိက ဓမ္မဒေသနာဘူတာ စ
 ပရဟိတပဋိပတ္တိ ဒဿိတာ။ တာဟိ စ ဒေနတ္ထုက္ကံသနတာ အပရဝတ္ထ-
 နတာ။ တတောယေဝ သရဏဂမနိယတာ သရဏဂတာနဉ္စ တဒတ္ထသိဒ္ဓိ
 သူစိတာတိ။ အထဝါ စိတ္တိကတဋ္ဌေန ရတနသဒ္ဓေန သဒေဝကေန
 လောကေန စိတ္တိကတဋ္ဌဘူတာ သိလဒယော ဓမ္မာ ဒဿိတာ။ သီလဉ္စ
 သဗ္ဗဗုဒ္ဓဂုဏာနံ အာဒိ၊ သမာဓိ မဇ္ဈေ၊ ပညာ ပရိယောသာနန္တိ အာဒိ-
 မဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏာ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။
 မဟဂ္ဂဋ္ဌာဒိသုပိ ဧသေဝနယော။ အထဝါ စိတ္တိကတဋ္ဌေန ရတနသဒ္ဓေန
 ဂုဏမဟတ္တတာ ဒဿိတာ။မဟဂ္ဂဋ္ဌေန ပုညမဟတ္တတာ။ ပုညမဟတ္တာဟိ

ဟတ္ထာဇာနိယာဒယော မဟန္တာ ဟောန္တိ။ အတုလဋ္ဌေန ဇာတိမဟတ္တတံ။
 ဒုလ္လဘဒဿနဋ္ဌေန ဒဿနာနုတ္တရိယတံ။ တာဒိသဉ္စိ ပုရိသုတ္တမံ တာဒိသေ-
 ယေဝ ကာလေ ဒဿနာယ လဘန္တိ။ နာညဒါ။ အနောမသတ္တ
 ပရိဘောဂဋ္ဌေနပါရိစရိယာနုတ္တရိယတံ။ သဝနလာဘသိက္ခာ အနုဿတာ-
 နုတ္တရိယတံ ဝါ။ တေ ဟိတေ အနောမသတ္တာ တံ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။
 နာညထာတိ၊ ဓမ္မရတနေ ပန သွာက္ခာတတ္တာ ရတိံ ဇနေတီတိ ရတနန္တိ
 အာဒိနာ တံ တဒတ္ထော ဒဿိတဗ္ဗော။ သံသရတနေ စ သုပ္ပဋိပန္နတ္တာ
 ရတိံ ဇနေတီတိ ရတနန္တိ အာဒိနာ တံ တဒတ္ထော ဒဿိတဗ္ဗော။ တယန္တိ
 ဣမိနာ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ ဒဿိတော။ အထဝါ တယ-ဂတိယံ၊ တယတိ။
 နာမိကပဒံ ပန ပရိယေသိတဗ္ဗန္တိ သဒ္ဓနီတိယံ ဝုတ္တတ္တာ တယတိ ဂစ္ဆတိ
 ပဝတ္တတိ ယထာသဘာဝန္တိ တယန္တိ နိဗ္ဗစနိယံ။ အထဝါ တေန တေန
 သဘာဝေနတိဟာယေဟေဝါ အယတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိ။ တံ တံသဘာဝံ
 တိဓာဝယဝံ ဝါ ယာတိ ပါပုဏာတိတိ ဟယံ။ ဣမိနာ “ယံကိဉ္စ ဝိတ္တံ
 ဣဓ ဝါ”တိ အာဒိနာဝုတ္တရတနဘာဝါဒယော ပိဋကတ္တယဂတာ သဗ္ဗေ
 ရတနတ္တယဂုဏာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ အထဝါ တိဝိဓေန ထောမနာ
 ဟေတုဖလောပကာရတော။ တတ္ထ ဟေတု မဟာကရုဏာ။ သာ ဒုဝိဓာ
 ကုသလကြိယဝသေန။ ကုသလံ ဒုဝိဓံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတတော။ ပရိတ္တံ
 စတုဓာ စိတ္တုပ္ပါဒဝသေန။ မဟဂ္ဂတံ တိဓာ စတုဓာ ဝါ။ တထာ
 ကြိယာ ဒုဝိဓာ ဝါ ကရုဏာ အတ္တဟိတပရဟိတသမ္ပတ္တိဟေတုတော။
 ပါရမိတာဟေတု ဓမ္မဒေသနာဟေတုတောဝါ။ ဟေတုဖလကရုဏာတော
 ဝါ။ ပုရိမာ စေတ္ထ သုမေဓသန္တာနဂတာ။ ပစ္ဆိမာ ဗုဒ္ဓသန္တာနဂတာ။
 တာ ပန အတ္တဟိတပရဟိတသမ္ပတ္တိဒီပကေန ရတနသဒ္ဓေန ဒီပေတဗ္ဗော။
 ဖလံ ပန နိဿန္တုဖလမတ္တတော ဧကဝိဓံ။ ရူပကာယနာမကာယသမ္ပတ္တိ-
 ဖလတော ဒုဝိဓံ။ ပါရမိတာဖလသမထဝိပဿနာဖလတော ဝါ။ တေသု
 ပါရမိတာဖလေကဒေသမတ္တံ ရူပကာယသမ္ပတ္တိဖလံ၊ နာမကာယသမ္ပတ္တိ-
 ဖလံ ပန ဉာဏပဟာနာနုဘာဝသမ္ပဒါဝသေန တိဝိဓံ။ တတြ ဉာဏသမ္ပဒါ
 ဝိပဿနာဖလံ။ ပဟာနာနုဘာဝသမ္ပဒါ သမထဖလံ။ ဥပကာရော
 ဒုဝိဓော အာသယပယောဂတော။ အာသယော စ ဟိတဇ္ဈာသယိန္ဒြိယ-

ပရိပါကကာလာဂမနဝသေန ဒုဝိဓော။ ပယောဂေါ ပန သဏှေန
ဝိနယနာဒိဝသေန တိဝိဓော။ သဗ္ဗောပေသော ဖလသမ္ပဒေကဒေသော-
ယေဝ။ တထာပိ ကိဉ္စိမတ္တာကာရနာနာတ္တဘေဒတော ဝိသုံ ပုတ္တော။
ဧဝံ သတိ အတ္တဝိသေသာဝဗောဓောဟောတိတိ။ တံသဗ္ဗံ စိတ္တိကတာ-
ဒျတ္တေန ရတနသဒ္ဓေန ဒဿိတန္တိဝေဒိတဗ္ဗံ။ ရူပပမာဏိကာဒယော ဟိ
စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ ရူပကာယာဒိသမ္ပတ္တိ မာဂမ္မ စိတ္တိကတာ ဟောန္တိ။
တာ စ ဘဂဝတော ရူပကာယသမ္ပတ္တာဒယော အတိသယေန စိတ္တိကတာ
မဟန္တာ အတုလာ ဒုလ္လဘဒဿနာ အနောမသတ္တပရိဘောဂါဟောန္တိတိ
အလမတိပ္ပပဉ္ဇေန။

ပဏာမပြီး၏။

မာတိကာ

သမာတိကံ-၌ မာတိကာ ဟူသော ဥဒ္ဓေသကို နိဒ္ဓေသ မူလိရကား
“ပါရာဇိကာ စ” စသည်ကိုမိန့်-

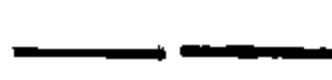
- (၁) ပါရာဇိကာ စ စတ္တာရော၊ ပါရာဇိက လေးပါးတို့၎င်း။ ဂါ၊
ပါရာဇိက ၄-ပါးကို ဆိုရာစကားအစဉ်ကို၎င်း။
- (၂) ဂရုကာနဝ၊ သံဃာဒိသိသံ ၉-ပါးတို့၎င်း။
- (၃) စိဝရံ၊ သင်္ကန်း၎င်း။
- (၄) ရဇနာနိ စ၊ ဆိုးရည်တို့၎င်း။
- (၅) ပတ္တော စ၊ သပိတ်၎င်း။
- (၆) ထာလကာ စ၊ ခွက်တို့၎င်း။
- (၇) ပဝါရဏာ စ၊ ပဝါရိတ်သင့်ခြင်း၎င်း။
- (၈) ကာလိကာ စ၊ ကာလိကလေးပါး၎င်း။
- (၉) ပဋိဂ္ဂါဟော၊ အကပ်ခံခြင်း၎င်း။
- (၁၀) မံသေသု စ အကပ္ပိယံ၊ အသားတို့တွင် မအပ်သောအသား၎င်း။
- (၁၁) နိဿဂ္ဂိယာနိ၊ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုတို့၎င်း။
- (၁၂) ပါစိတ္တိ၊ မုသာဝါဒ စသော ပါစိတ်၎င်း။

- (၁၃) သမဏကပ္ပ၊ ရဟန်းတို့၏ ကပ္ပိခြင်း၎င်း။
- (၁၄) ဘူမိယော၊ ကပ္ပိယကုဋိ လေးလုံးတို့၎င်း။
- (၁၅) ဥပဇ္ဈာစေရဝတ္ထာနိ၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ်၊ အာစရိယဝတ်တို့၎င်း။
- (၁၆) ဝစ္စပ္ပဿာဝဠာနိကံ၊ ဝစ္စကုဋိ၊ ပဿာဝကုဋိ၌ ပြုရာသောဝတ်၎င်း။
- (၁၇) အာပုစ္ဆကရဏံ၊ ပန်ကြားခြင်းကို ပြုခြင်း၎င်း။
- (၁၈) နဂ္ဂေါ၊ သင်္ကန်းမဝတ်သောရဟန်းပြုရာသော ဝတ်၎င်း။
- (၁၉) နှာနကဒပ္ပ၊ အပ်သော ရေချိုးခြင်း၎င်း။
- (၂၀) အဝန္တိယော၊ ရှိမခိုးအပ်သောသူ၎င်း။
- (၂၁) စမ္ပံ၊ သားရေ၎င်း။
- (၂၂) ဥပါဟနာ စေဝ၊ ဘိနပ်၎င်း။
- (၂၃) အနောလောကိယံ၊ မကြည့်အပ်သောဝတ္ထု၎င်း။
- (၂၄) အဠာနီ၊ မျက်စဉ်းကျည်၎င်း။
- (၂၅) အကပ္ပိယသယနာနိ၊ မအပ်သော အိပ်ရာနေရာတို့၎င်း။
- (၂၆) သမာနာသနိကောပိ စ၊ နေရာတူ နေရသောသူ၎င်း။
- (၂၇) အသံဝါသိကော စ၊ ပေါင်းဘော်ခြင်းငှာ မထိုက်သောသူ၎င်း။
- (၂၈) ကမ္မံ၊ ကံ၎င်း။
- (၂၉) မိစ္ဆာဇီဝဝိဝဇ္ဇနာ၊ မိစ္ဆာဇီဝမှ ကြဉ်ခြင်း၎င်း။
- (၃၀) ဝတ္တံ၊ အာဂန္တုကစသောဝတ်၎င်း။
- (၃၁) ဝိကပ္ပနာ စေဝ၊ ဝိကပ္ပနာ၎င်း။
- (၃၂) နိဿယော၊ နိဿယည်း၎င်း။
- (၃၃) ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်း၎င်း။
- (၃၄) ပထဝီ စ၊ မြေ၎င်း။
- (၃၅) ပရိက္ခာရော၊ ရဟန်းတို့၏ ပရိက္ခရာ၎င်း။
- (၃၆) ဘောသဇ္ဇ၊ ဆေးကုခြင်း၎င်း။
- (၃၇) ဥဂ္ဂဟ၊ ရွှေငွေစသည်ကို ခံခြင်း၎င်း။
- (၃၈) ဒူသနံ၊ ကုလဒူသန၎င်း။
- (၃၉) ဝဿုပနာယိကာ စေဝ၊ ဝါကပ်ခြင်း၎င်း။
- (၄၀) အဝေဘဂီယံ၊ မဝေဘန်အပ်သော ဝတ္ထု၎င်း။

- (၄၁) ပကိဏ္ဍကံ၊ ပြီးပြီမင်းသော အဆုံးအဖြတ်၎င်း။
- (၄၂) ဒေသနာ၊ ဒေသနာကြားခြင်း၎င်း။
- (၄၃) ဆန္ဒဒါနာဒိ၊ ဆန္ဒစသည် ပေးခြင်း၎င်း။
- (၄၄-၄၅) ဥပေါသထပ္ပဝါရဏာ၊ ဥပုသ် ပဝါရဏာ၎င်း။
- (၄၆) သံဝရော၊ စက္ခုန္ဓြေစသည်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း၎င်း။
- (၄၇) သုဒ္ဓိ၊ သုဒ္ဓိလေးပါး၎င်း။
- (၄၈) သန္တောသော၊ ပစ္စည်းလေးပါး၌ ရောင့်ရဲခြင်း သုံးပါး၎င်း။
- (၄၉) စတုရက္ခာ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းလေးပါး၎င်း။
- (၅၀) ဝိပဿနာ၊ လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါးသို့တင်၍ သင်္ခါရတို့ကို ရှုခြင်း၎င်း။ ဣတိ အယံ ပညာသပဒေသာတိ၊ ဤ ၅၀-သော ပုဒ်အစုသည်။ မာတိကာ၊ မာတိကာမည်၏။

စသဒ္ဓါကို ပုဒ်တိုင်းယှဉ်အပ်လျက် အနက်၌သာလျှင်ယှဉ်၍ သမ္မန်သည်၊ ထိုထိုအရာ၌ ဤနည်းချည်း။ ဥပဇ္ဈာစေရဝတ္တာနိ-၌ အာစေရပုဒ်ကို ဆန္ဒာနုရက္ခဏအလိုငှာ “အာစရိယဿာစေရော” ဟူသော သဒ္ဓါနိတိ သုတ်ဖြင့်စီရင်။

မာတိကာ ပြီး၏။

၁-ပါရာဇိက

ကရဏပ္ပကာရ၌ သမာတိကံဟူသော ဥဒ္ဓေသကို ပါရာဇိကာစ စတ္တာရော စသော မာတိကာ ထပ်နုအားဖြင့် နိဒ္ဓေသပြု၍ ထိုကို ပဋိနိဒ္ဓေသမူ လိုရကား “ပါရာဇိကာ စ စတ္တာရော” ဟူသော ၎င်းပုဒ်ကိုပင် ထုတ်ပြန်သော်။

ပါရာဇိကာ စ စတ္တာရောတိ၊ စတ္တာရောဟူသည်ကား။ ဝါ၊ ပါရာဇိကာ စ စတ္တာရောတိပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်။ ဝါ၊ ဤသို့။ ပဏ္ဏယော၊ ဖွင့်ရာ၏။ စတ္တာရောတိပဒေန၊ သည်။ ဧဝံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္ထော၊ ဟောအပ်၏။ ဝါ၊ စတ္တာရောတိပဒေန၊ ဖြင့်။ ဧဝံ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဧဝံ ဝိတဗ္ဗော၊ ၏။ စတ္တာရောတိပဒဿ၊ အား။ စတ္တာရောတိပဒါ၊ မှ။ ပဒဿ၊ ၏။ ပဒေ၌။ ဧဝ-

မတ္တော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ဧ။ ဝါ၊ စတ္တာရောတိဥဒ္ဓေသဿ၊ ဧ။ မဂ္ဂတ္တယေစ္စာဒိ
 နိဒ္ဓေသော၊ ကို။ ဝါ၊ စတ္တာရောတိနိဒ္ဓေသဿ၊ ဧ။ မဂ္ဂတ္တယေစ္စာဒိပဋိနိဒ္ဓေသော၊
 ကို။ သမာတိကန္တိ၊ ဟူ၍၊ ယံကရဏပ္ပကာရံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ပဋိညာတံ၊ ပြီ။
 တတ္ထကရဏပ္ပကာရေ၊ ထိုဝေးသောကရဏပ္ပကာရ၌။ သမာတိနိဝိဋ္ဌော၊ သော။
 ယော ပါရာဇိကာ စ စတ္တာရောစ္စာဒိမာတိကာပဒသမုဒါယော၊ ကို။ မယာ၊
 သည်။ ထပိတော၊ ပြီ။ တေသ္မိံ ဝစနေ၊ ဤမနီးမဝေးသော ပါရာဇိကာ စ
 စတ္တာရော စသော မာတိကာ ပုဒ်အပေါင်း၌။ သမာတိနိဝိဋ္ဌော၊ သော။ ယော
 ပါရာဇိကာ စ စတ္တာရောတိ ပဒါဝယဝေါ၊ ကို။ ဥဒ္ဓတော၊ ထုတ်အပ်ပြီ။ ဣမဿ
 ပါရာဇိကာ စ စတ္တာရောတိပဒါဝယဝဿ၊ ဤအလွန်နီးသော ပါရာဇိကာ စ
 စတ္တာရော ဟူသော ပုဒ်အစိတ်၏။ ဝိတ္တာရော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။
 ဝါ၊ မာတိကာယ၊ ဧ။ ပဒဘာဇနိယံ၊ ကို။ ဝါ၊ မာတိကာယ၊ အမိန့်တူသော။
 ပါရာဇိကာ စ စတ္တာရောတိ ပဒဇာတိယာ၊ ဧ။ ပုတ္တသဒိသော၊ သော။
 ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် သမ္ဗန်၊ အထက်၌လည်း ဤနည်းချည်း။

သန္တတ သန္တတေ-ကို သန္တတေ အသန္တတေ ပုဒ်ဖြတ်၊ ဒုတိယက္ခရာ
 စတုတ္ထက္ခရာ သင့်သည်ချည်း။

(၁-၂) အနိက္ခိတ္တသိက္ခော၊ မချအပ်သော သိက္ခာ ရှိသော။ ဝါ၊
 ချအပ်သောသိက္ခာမရှိသော။ ဝါ၊ သိက္ခာကိုမချသော ရဟန်းသည်။ သန္တတေ၊
 နီးအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အသန္တတေ၊ မနီးအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။
 ဝါ၊ အနီးမရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂတ္တယေ၊ မဂ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်း၌။
 ဝါ၊ တွင်။ ဝါ၊ ဧ။ အလ္လောကာသေ၊ ပကတိလေသည် မတွေ့အပ်သော
 စိုသောအရပ်၌။ သန္တတံ၊ သော။ အသန္တတံ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ သံ၊ မိမိဥစ္စာ
 ဖြစ်သော။ နိမိတ္တံ၊ အင်္ဂါဇာတ်ကို။ တိလမတ္တမ္ပိ၊ နှမ်းစေ့ခန့်မျှလည်း။ ဥပါဒိန္နံ၊
 မပျက်သော ကာယပသာဒ ရှိသော။ ဝါ၊ သရိရဋ္ဌက စတုဇရုပ် ဖြစ်သော။
 နိမိတ္တံ၊ အင်္ဂါဇာတ်သို့။ ဝါ၊ ဥပါဒိန္နံ၊ နိမိတ်၌ ပေါက်လျက် မပျက်သော
 ကာယပသာဒရှိသော အိုင်းအမာ အရေငုတ်သို့။ ပဝေသန္တော၊ သွင်းသည်
 ရှိသော်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ဝင်စေသောကြောင့်။ စုတော၊ သာသနာတော်မှ

ရွှေ၏။အထ-သော ပုဗ္ဗနယော၊ ဤမိမိပယောဂဖြစ်သော ရှေးနည်းသည်။
 ယုတ္တော၊ပဒဒေါသ စသည်ဝေးလွင့် ဂုဏ်ပေါင်းဆင့်၍ သင့်စလှလေပြီ။ ဝါ-
 အပရောနယော၊ သူတပါးပယောဂဖြစ်သောနောက်နည်းကို။မယာ၊ သည်။
 ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ပဝေသနုဋ္ဌိတုဒ္ဓါရပဝိဋ္ဌက္ခဏ သာဒကော၊ သွင်းဆဲ၊ တည်ဆဲ၊
 နုတ်ဆဲ၊ဝင်ဆဲခဏ၌ သာယာသော ရဟန်းသည်။ စုတော၊ ၏။

သွင်း၏ ဟူသည် ဝင်စေသည်ပင် ဖြစ်၍ ပဝေသန္တောကား ကာရိ-
 တန္တောဂဓ။ ဝါ၊ကာရိက်ပစ္စည်းကြေ၏။ ဥပါဒိန္နံ ဟူသော ဓာတ်ကံ
 ကိုကား“ဇီဝမာနကသရိရဿ ဝုတ္တပ္ပကာရေ မဂ္ဂေ သစေပိ တစာဒိနိ
 အနဝသေသေတွာ သဗ္ဗသော ဆိန္နေ နိမိတ္တသဏ္ဌာနမတ္တံ ပညာယတိ။
 တတ္ထ အန္တမသော အင်္ဂဇာတေ ဥဋ္ဌိတံ အနုဋ္ဌကာယပ္ပသာဒံ ပိဋကံ ဝါ
 စမ္မခိလံဝါ ပဝေသန္တဿပိ သေဝနစိတ္တေ သတိ ပါရာဇိကံ” ဟူသော
 ကံ၌ “အင်္ဂဇာတေ။ ပ။ စမ္မခိလံ ဝါ” ဟူသည်ကိုရည်၍ မိန့်အပ်၏။
 ဋီကာနှစ်စောင်၌လည်း ကံ၌ပါဝင်ကိုရည်၍ဥပါဒိန္နပုဒ်ကိုဆိုအပ်၏ဟု
 သိစေလို၍“ဥပါဒိန္နန္တိ အနုဋ္ဌကာယပ္ပသာဒံ”ဟု မိန့်၏။ သရိရဋ္ဌက စတုဇ
 ရုပ်သည် ဥပါဒိန္နမည်၏ ဟု အဋ္ဌသာလိနိ စသည်၌ မိန့်သည်တွင် ဤ၌
 အရာအားဖြင့် မဂ္ဂဋ္ဌကကို လိုအပ်၏။ ဤအကြောင်းကိုမသိသောနိဿယ
 တို့၌ အဓိပ္ပာယ်လည်းပျက် အနက်လည်း ချွတ်လေ၏။ ပဝေသန ပဝိဋ္ဌ
 ဋ္ဌိတုဒ္ဓါရက္ခဏသာဒကော ဟူလျှင် အနက်၊သဒ္ဓါ၊ဆန်း၊အလင်္ကာ၊အာဂုံ၊
 ယုတ္တိရှိလျက် ပဝိဋ္ဌကို နောက်မှဆိုသည်မှာ “ပကတိဟေသာစရိယာနံ
 ယဒိဒံ ယေနကေန ဈာကာရေနာဓိပ္ပာယ ဝိညာပနံ” ဟူသည်နှင့်အညီ
 ဂါထာဗန္ဓအရာ ယထိစ္ဆိတ ပယောဂကို သိစေတော် မူသည်။ ။
 ပဌမပါရာဇိက ပြီး၏။

(၃-၄) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ အဒိန္နံ၊ အရှင်သည် မပေးအပ်သော
 သူတပါးဥစ္စာကို။ ထေယျစိတ္တေန၊ ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့်။ အာဒိယေယျ၊ အရံ
 စသည်ကို တရားဆင်၍ ခိုးငြားအံ့။ ဟရေယျ၊ မိမိဆောင်သောသူ့ဥစ္စာကို
 ခိုးငြားအံ့။ အဝဟရေယျ၊ နှံထားသော ဥစ္စာကိုခိုးငြားအံ့။ ဣရိယာပထံ
 ကောပေယျ။ ဥစ္စာကိုဆောင်သောသူ၏ ဣရိယာပုထ်ကိုဖျက်၍ ခိုးငြားအံ့။
 ဌာနာစာဝေယျ၊ အရာမှရွှေစေ၍ ခိုးငြားအံ့။

ဤငါးပုဒ်ဖြင့် နာနာဘဏ္ဍာ၊ ကေဘဏ္ဍာပဉ္စကကို ပြ၏။

ဝါ၊ သင်္ကေတံ ဝိတိနာမယေ၊ လွတ်လိုက်၍ ကင်းထားရာကို လွန်စေခြားအံ့။

ဤနည်းဖြင့် သာဟတ္ထိက ပဉ္စက၌ နိဿဂ္ဂိယကို ဥပလက္ခဏပြု၍ ၎င်းပဉ္စကကို ပြ၏။

ဝါ၊ သင်္ကေတံ ဝိတိနာမယေ၊ အချိန်းအချက်ကို မလွန်စေမှု၍ ခိုးခြားအံ့။

ဤနည်း၌ ဝိဂတဒာတိနာမန ဖြစ်ရကား ပကတပုတ္တ ဖြစ်၏။ ဤနည်းဖြင့် ပုဗ္ဗပယောဂပဉ္စက၌ သင်္ကေတကမ္မကို ဥပလက္ခဏပြု၍ ၎င်း ပဉ္စကကို ပြ၏။

ဝါ၊ သင်္ကေတံ ဝိတိနာမယေ၊ ဥစ္စာကို ကြံရာအရပ်ကို လွန်စေ၍ ခိုးခြားအံ့။

ဤနည်းဖြင့် ထေယျာဟာရပဉ္စက၌ ပရိကပ္ပဝိဟာရကို ဥပလက္ခဏပြု၍ ၎င်းပဉ္စကကို ပြ၏။

သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပါရာဇိကော၊ သာသနာတော်မှ ရှုံးခြင်းသို့ရောက်သည်။

ဘဝေ၊ ၏။ အထ-ဧသောပုဗ္ဗနယော၊ ဤပဉ္စပဉ္စက သာမညကိုပြသော ရှေးနည်းသည်။ ဝါ၊ ပါဠိတော်နည်းကိုပြသော ရှေးနည်းသည်။ ယုတ္တော၊ ပြီ။

ဝါ-အပရောနယော၊ ပဉ္စမပဉ္စကကို ဝိသေသပြသော နောက်နည်းကို။ ဝါ၊

အဋ္ဌကထာ နည်းကိုပြသော နောက်နည်းကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။

ထေယျာဗလကုသစ္ဆန္တ ပရိကပ္ပဝိဟာရကော၊ ချိန်စဉ်းလဲ တင်းစဉ်းလဲ

အသပြာစဉ်းလည်း စသည်ဖြင့် ခိုးခြင်း၊ အားရှိအင်္ဂါကန်နိုင်ထက်လွှမ်းမိုး၍

ခိုးခြင်း၊ ကမ္မည်းပြောင်း၍ ခိုးခြင်း၊ မြက်သစ်ရွက်စသည်ကိုဖုံးလွှမ်း၍ခိုးခြင်း၊

ဥစ္စာအရပ်ကို ကြံ၍ခိုးခြင်းဖြင့် ခိုးသော ရဟန်းသည်။ ပါရာဇိကော၊ သည်။

ဘဝေ၊ ၏။

ထေယျာဗလ၌ အာ-သဒ္ဒါကား အဘိဘဝနတ္ထ၊ ဤ၌လည်း ထေယျာ

ပဿယ ပရိကပ္ပ ဆန္တ ဂုဿာဝဟာရကော ဟူအပ်လျက် ယေနကေနစီ

ဖြင့် သိစေတော်မူသည်။

နာနာဘဏ္ဍာ ကေဘဏ္ဍာ၊ သာဟတ္ထိက ပုဗ္ဗပယောဂါ။

ထေယျာဝဟာရပဉ္စက၊ ပဉ္စဝိသာဝဟာရကော။

တ္ထေ၊ ဤအဒိန္နာဒါနံ။ ဘဏ္ဍာကာလဌဒေသေဟိ၊ ခိုးအပ်သောဥစ္စာ၊ ခိုးရာ
ကာလ၊ ဘဏ္ဍာ၏အဘိုး၊ ခိုးရာအရပ်တို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိဘောဂေါ၊ သုံးဆောင်
ခြင်းဖြင့်၎င်း။ နိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

ပရိဘောဂေါ ဧတ္ထ ပုဒ်ဖြတ်၊ ကရုဏတ္တံ ပစ္စတ္တသက်။ ။ဒုတိယ
ပါရာဇိက ပြီး၏။

(၅-၇) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ စိစ္စ၊ သတ်လိုသောစေတနာဖြင့် လုံ့လပြု၍ ။
မနုဿဝိဂ္ဂဟံ၊ လူဇာတ်ဖြစ်သောသူ၏ကိုယ်ကို။ ဇီဝိတာဝါ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှမူလည်း။
ဝိယောဇယေ၊ ခွင်းငြားအံ့။ မရဏစေတနော၊ သေစေလိုသောစေတနာရှိသည်
ဖြစ်၍။ သတ္တံဝါ၊ အသက်ကို ဆောင်တတ်သော လက်နက်ကိုမူလည်း။ ဝါ၊
ဆောင်အပ်သော လက်နက်ကိုမူလည်း။ အဿ၊ ထိုလူဇာတ်ဖြစ်သော သူ၏။
ဥပနိက္ခိပေ၊ အနီး၌ ထားငြားအံ့။ မရဏူပါယံ၊ သေခြင်း၏ အကြောင်းကို
လည်း။ ဂါဟေယျ၊ ယူငြားအံ့။ မရဏေ၊ သေခြင်း၌။ ဂုဏံ၊ ကျေးဇူးကိုလည်း။
ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ စုတော၊ ။ ပယောဂါ၊ သတ်ခြင်း၊
လုံ့လတို့သည်။ သာဟတ္ထိက နိဿဂ္ဂါဏတ္ထိထာဝရာ၊ မိမိလက်ဖြင့် သတ်ခြင်း၊
ပမ်ခတ်၍ သတ်ခြင်း၊ စေခိုင်း၍ သတ်ခြင်း၊ တွင်းတူးခြင်းစသော ထာဝရ
ပယောဂဖြင့် သတ်ခြင်းတို့၎င်း။ ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇမယာ၊ တန်ခိုးဖြင့် သတ်ခြင်း၊ အတတ်
ဖြင့်သတ်ခြင်းတို့၎င်း။ ဣမေ ဆ၊ ဤ ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ကာလဝတ္ထာ-
ဝုမိရိယာပထာ၊ နံနက်စသောကာလ၊ သတ်အပ်သောသူ၊ ဓား လှံ စသော
လက်နက်၊ သွားခြင်းစသော ဣရိယာပုထ်တို့၎င်း။ ကြိယာဝိသေသော၊
ထိုးခုတ်ခြင်းစသော အမှုအရာ အလှူ၎င်း။ ဩကာသော၊ ရွာစသော အရပ်
၎င်း။ ဣမေ ဆ၊ ဤခြောက်ပါး တို့သည်။ အာဏတ္တိနိယာမကာ၊ စေခိုင်း
ခြင်းကို ပိုင်းခြားတတ်ကုန်၏။ ။တတိယပါရာဇိက ပြီး၏။

ဈာနာဒိဘေဒံ နိဂ္ဂဟိတံ အနက်ပေးသော
အခါ ဆောင်အပ်၏။

ဆောင်။ ။ဆန်းကြောင့်ပျက်ကြ၊ ယွင်းကွက်သွေ၊ ဆောင်လေနက်ပေးခါ။

(၈-၉) အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ နောသန္တံ၊ မရသောအား ထင်ရှားမရှိသော။
ပစ္စုပ္ပန္နဘဝသိတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌မရှိသော။ အညာပဒေသရဟိတံ၊ သူတပါးအား
ရည်ညွှန်းမြင်းကင်းသော။ ဈာနာဒိဘေဒံ၊ ဈာန်စသည်အပြားရှိသော ဥတ္တရိ

မနုဿဓမ္မကို။ ကောဌာသံ၊ ဈာန်၊ ဝိမောက္ခစသော အစုအစု၎င်း။ (ကောဌာသံ ကားဝိစ္ဆာလောပ)။ ဧကေကံ၊ ပဌမဈာန်၊ သုညတဝိမောက်စသော တပါးပါး ၎င်း။ အတ္တုပနာသိကံ၊ မိမိ၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကိုဆောင်သည်။ ဝါ၊ မိမိကို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၌ ဆောင်သည်ကို။ ကတော၊ ရှိ။ နာဓိမာနိကော၊ ရနိုးခြင်း မရှိဘဲ။ ကာယောန ဝါစာ၊ ကိုယ်ဖြင့်၎င်း နှုတ်ဖြင့်၎င်း။ ဝိညတ္တိပထေ၊ ကာယဝိညတ်၊ ဝစီဝိညတ်ကို ယူသင့်ရာအရပ်၌။ ဌတော၊ တည်၍။ (ထည့်)။ ဒီပေန္တော၊ ပြသောရဟန်းသည်။ ဉာတေ၊ ပြအပ်သောသူ သိသည်ရှိသော်။ စုတော၊ သည်။ ဘဝေါ၏။

ဝါ၊ ဈာနာဒိဘေဒံ၊ သော။ ကောဌာသံ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မအစုကို။ ဧကေကံ၊ “ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ” စသည်ဖြင့် တခုစီ သမ္ပန်။ ။ စတုတ္ထပါရာဇိကပြီး၏။

အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယကို ပြပြီး၍ တဒါပန္နဝိနိစ္ဆယကို ပြခြင်းငှာ ပါရာဇိကေ-
တေ-စသည်ကိုမိန့်-

(၁၀) စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော။ ဧတေ ပါရာဇိကာ၊ ဤ ပါရာဇိကသို့ ငရောက်ကုန်သော သူတို့သည်။ ပုရေ၊ ရှေးလူသာမဏေ ဖြစ်သော အခါ၌။ ဝါ၊ ဖြစ်စဉ်။ အသံဝါသာ၊ ဧကကမ္မစသော သံဝါသမထိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ ပစ္စာ၊ ၌။ (ထည့်)။ အသံဝါသာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ န ကေဝလမသံဝါသာဝ၊ သက်သက် သံဝါသ မထိုက်ရုံသာ မကုတ်ကုန်သေး။ အထ ခေါ၊ ကား။ (ထည့်)။ ဘိက္ခုဘာဝါယ၊ ရဟန်းတဖန် ဖြစ်ပြန်ခြင်းငှာလည်း။ အာဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်ကုန်သည်သာတည်း။ ကိမိဝ၊ ဘိက္ခု ဘောဌာ မထိုက်ရာဝယ် ပမာအတိနည်း။ သီသစ္စိန္တော၊ လည်ညွန့် ဦးခေါင်း ဟောင်းလောင်းပြတ်ပြီးသော သူသည်။ ဇီဝိတုံ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်လျက် အသက် တဖန် ရှင်ပြန်ခြင်းငှာ။ အဘဗ္ဗော ဣဝ၊ မထိုက်လှည့်ယောင်တည်း။

ပရိယာယ် စသည်ဖြင့် လွတ် မလွတ်ကို ပြလို၍ ပရိယာယော
စသည်ကိုမိန့်-

(၁၁) တတိယေ၊ တတိယ ပါရာဇိက၌။ သံဝဏ္ဏေယျာကိဝစနတော၊ သံပဏ္ဏေယျပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ၌ “ယော ဧဝံ မရတိ” အစရှိသဖြင့် ပရိယာယ်

ဟောတော်မူသောကြောင့်။ တနည်း-ပရိယာယော စ၊ ပရိယာယ်ဆိုခြင်းကို
 ၎င်း။ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဘိက္ခု ဘိက္ခု အာဏာပေတိတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။
 (ထည့်)။ အာဏတ္တိ၊ သူ့ကိုသတ်ချေ စေခိုင်းခြင်းကို၎င်း။ ဝါ၊ သည်၎င်း။
 အမုစ္စနဘာဝေန၊ အာပတ်မလွတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် (ထည့်)။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။
 ဝါ၊ လဗ္ဘတိဉာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ လဗ္ဘတိအတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဒုတိယေပန၊ အဒိန္နာဒါနံ
 ဌ်ကား။ ဘိက္ခု ဘိက္ခု အာဏာပေတိတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ (ထည့်)။
 အာဏတ္တိယေဝ၊ သူ့ကိုခိုးချေစေခိုင်းခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ သည်သာလျှင်။
 အမုစ္စနဘာဝေန၊ ဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ လဗ္ဘတိ ဉာယတိ၊ ၏။ လဗ္ဘတိ အတ္တိ၊ ၏။
 အာဒိယေယျာတိဝစနတော စ၊ ကြောင့်ကား။ ပရိယာယော၊ ထိုသူ့ဥစ္စာကို
 အလွယ်သာကို ခိုးပါဘိမူ ရလိမ့်ဟူသော ပရိယာယ် ဆိုခြင်းကို။ ဝါ၊ သည်။
 မုစ္စနဘာဝေန၊ အာပတ်လွတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ န လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ န လဗ္ဘတိ
 န ဉာယတိ၊ အပ်။ န လဗ္ဘတိ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဤသို့ဗျာတိရိက်ထုတ်)။ သေသေသု၊
 ဒုတိယ၊ တတိယမှ ကြွင်းသော ပဌမ၊ စတုတ္ထ တို့၌။ ဧတံ ဒွယံ၊ ဤပရိယာယ်
 အာဏတ္တိ နှစ်ပါးစုံကို။ ဝါ၊ သည်။ မုစ္စနဘာဝေန၊ ဖြင့်။ န လဗ္ဘတိ၊ အပ်။
 န လဗ္ဘတိ န ဉာယတိ၊ အပ်။ န လဗ္ဘတိ နတ္ထိ၊ မရှိ။

(၁၂) (အင်္ဂါကို ပြလို၍ သေဝေတု-စသည်ကိုမိန့်)။ သေဝေတု-
 ကာမတာစိတ္တံ၊ မှီဝဲခြင်းငှာအလိုရှိသောသူ၏အဖြစ် တည်းဟူသောစိတ်၎င်း။
 မဂ္ဂေမဂ္ဂပဝေသနံ၊ သူတပါးမဂ်၌မိမိမဂ်ကိုသွင်းခြင်းကို၎င်း၊ ဣမံ၊ ဤနှစ်ပါးကို။
 မေထုနဓမ္မဿ၊ မေထုန်ပါရာဇိက၏။ အင်္ဂဒွယံ၊ အင်္ဂါ ၂-ပါးဟူ၍။ ဗုဓာ၊
 ပညာရှိတို့သည်။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ။

(၁၃) မနုဿ-သံ၊ လူ၏ဥစ္စာ။ ဟထာသညံ၊ ထိုလူ၏ဥစ္စာဟုအမှတ်ရှိခြင်း။
 ထေယျစိတ္တဉ္စ၊ ခိုးလိုသော စိတ်ရှိခြင်း။ ဝတ္ထုနော၊ ခိုးအပ်သော ဝတ္ထု၏။
 ဂရုကာ၊ တမတ်၊ တမတ်ထိုက်၊ တမတ်ထက်အလွန်၊ တမတ်ထက် အလွန်
 ထိုက်ခြင်း။ အဝဟာရောစ၊ ခိုးခြင်း။ ဣမေပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့သည်။ (ထည့်)
 အဒိန္နာဒါနဟေတုယော၊ အဒိန္နာဒါန၏ အကြောင်း အင်္ဂါတို့တည်း။

ဤကဲ့သို့သော အရာ၌ သရုပ်ကြားသမျှသာ ပမာဏပြု၍ စ-သဒ္ဒတ္ထ
 တို့ကို မငဲ့ပြီ။

(၁၄) မာနုဿကော ပါဏောလုဖြစ်သော သတ္တဝါ။ ပါဏသညိတာ၊ သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိခြင်း။ သာတစေတနာ၊ သတ်လိုသော စေတနာ။ ပယောဂေါ၊ သတ်ခြင်းလုံ့လ။ တေနမရဏံ၊ ထိုလုံ့လဖြင့် သေခြင်း။ ဧတေ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဝခဟေတုယော၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟ ပါရာဇိက၏ အကြောင်း အင်္ဂါ တို့တည်း။

(၁၅) အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ အသန္တတာ၊ မရသောအား ထင်ရှားမရှိသည်၏ အဖြစ်။ ဝါ ပဌမဈာန်စသည်ဖြင့် နိဝရဏစသည်၊ ပဌမမဂ်စသည်ဖြင့် ဒိဋ္ဌိ စသည် မငြိမ်းသည်၏အဖြစ်။ ပါပမိစ္ဆတာ၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အာရောစနာ၊ ကြားခြင်း။ တဿ၊ ထိုကြားအပ်သော သူ၏။ မနုဿဇာတိတာ၊ လူဇာတ်၏အဖြစ်။ နာညာပဒေသောစ၊ သူတပါးကို မရည်ညွှန်းခြင်း။ တဒေဝ ဇာနနံ၊ ထိုစကားကို ကြားဆဲခဏသိခြင်း။ ဧတေ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဧတ္ထ အသန္တဒီပနေ၊ ဤဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြခြင်း၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

ပဌမပါဒ ဝံသဠုအကြွင်း ဣဒ္ဓဝံသ-ရောသော ဥပဇာတိဂါထာ။

အောက်၌ ဆိုအပ်သော လေးပါးနှင့်တကွ ပါရာဇိက ရှိသမျှကို ပေါင်း၍ ပြလိုရကား အသာဓာရဏာ စသည်ကိုမိန့်-

(၁၆-၁၈) ဘိက္ခုနီနံ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့၏။ အသာဓာရဏာ၊ ရဟန်း ယောက်ျားတို့နှင့် မဆက်ဆံကုန်သော။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော ပါရာဇိကတို့၎င်း။ အဘဗ္ဗကာ၊ ပဏ္ဍုက်စသော တကျိပ် တယောက်သော သူတို့၏ ရဟန်းအဖြစ်ကို မထိုက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဧကောဒသစ၊ တဆဲ့ တပါးသော ပါရာဇိကတို့၎င်း။ ဝိဗ္ဘန္တာ ဘိက္ခုနီ၊ လူထွက်သော ဘိက္ခုနီမ၏ ပါရာဇိက၎င်း။ ဒုမုပိဋ္ဌိကော၊ နူးညံ့သော ကျောက်ရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိခံတွင်း ဖြင့် မိမိအင်္ဂါဇာတ်ကို စုတ်သောရဟန်း၏ ပါရာဇိက၎င်း။ လမ္ဗိ၊ ရှည်သော အင်္ဂါဇာတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိအင်္ဂါဇာတ်ဖြင့်မိမိဝစ္စမဂ်ကို ထိုးသောရဟန်း၏ ပါရာဇိက၎င်း။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ အင်္ဂဇာတံ၊ ကို။ မုခေန ဂဏှန္တောစ၊ ခံတွင်းဖြင့် စုတ်သော ရဟန်း၏ ပါရာဇိက၎င်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုသူတပါး၏ အင်္ဂါဇာတ်၌သာလျှင်။ အဘိနိသီဒန္တော၊ ရှေးရှုထိုင်သောရဟန်း၏ ပါရာဇိက

၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂေမဂ္ဂပ္ပဝေသနာ၊ မဂ်၌ မဂ်ကို သွင်းခြင်းကြောင့်။
မေထုနဿ၊ မေထုန် ပါရာဇိကအား။ အနုလောမိကာ၊ လျော်ကန်သော။
စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့၎င်း။ ဣဓ၊ ဤခုဒ္ဒသိက္ခာကျမ်း၌။ အာဂတာ၊ လာကုန်
သော။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော သာဓာရဏ ပါရာဇိက တို့၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ သမောဓာနာ၊ ပေါင်းသောအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိသ၊ နှစ်ဆဲ့လေးပါး
ကုန်သော။ ပါရာဇိကာ၊ ပါရာဇိကတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ဧတ္ထ စ ဂါထာဗန္ဓဝသေန ရဿံ ကတွာ ပရာဇိကာတိ ဝုတ္တံ။ ဌိကာသစ်။
ပဏ္ဏက၊ ထေယျသံဝါသက၊ တိတ္ထိယပက္ကန္တက၊ တိရစ္ဆာနဂတ၊ မာတု ပိတု-
အရဟန္တသဘာတက၊ သံသဘေဒက၊ လောဟိတုပ္ပါဒက၊ ဘိက္ခုနီဒုသက၊
ဥဘတောဗျဉ္ဇနက။

ဆောင်။ ။ ပဏ်- ထေ- ပဏ်- ဆင်း၊ ပဉ္စာနန်၊ ဒုသန်- ဥဘောဗျည်း။
မထိုက် ပယ်ပစ်၊ တဆွဲတစ်၊ ရှင်ချစ် ဟောဝိနည်း။

ဣတိ သဒ္ဓါ ပရိသမာပန၊ ပါရာဇိက ပြီးပြီဟူလို၊ အထက်၌လည်း
ဤနည်းချည်း။

ပါရာဇိက ပြီး၏။

၂-ဂရုက

(၁) (ဂရုကာ နဝါတိကား အကျယ်ဆိုမြဲ)။ သုပိနန္တေန၊ အိပ်မက်၌
သုက်လွတ်ခြင်းကို။ အညတြ၊ ကြည့်၍။ မောစေတုကာမဟာ၊ လွတ်စေလိုသော
အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပက္ကမ္မ၊ လက်စသည်ဖြင့်နိမိတ်၌လုံ့လပြု၍။ သုက္ကဿ၊ သုက်ကို။
ဝိမောစယံ-ဝိမောစယန္တော၊ လွတ်စေသော။ သမဏော၊ ရဟန်းသည်။ ဂရုကံ၊
သံဃာဒိသိသ်အာပတ်သို့။ ဖုသေ၊ ရောက်၏။

(၂) ဣတ္ထိသညိ၊ မိန်းမဟုအမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ မနုဿိတ္ထိံ၊ လူမိန်းမကို။
ကာယသံသဂ္ဂရာဂဝါ၊ ကိုယ်ကိုသုံးသပ်ခြင်း၌ တပ်သောရာဂရှိသည် ဖြစ်၍။
ဥပက္ကမ္မ၊ လုံ့လပြု၍။ သမ္မုသန္တော၊ သုံးသပ်ထိပါးသော။ သမဏော၊ သည်။
ဂရုကံ၊ သို့။ ဖုသေ၊ ရောက်၏။

(၃) တထာ၊ ထို့အတူလူမိန်းမဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သုဏန္တိံ၊ မိမိ စကားကိုကြားကောင်းရာ၌တည်၍နားထောင်သော။ ဝိညုဉ္ဇ၊ ရုန့်ရင်းမရုန့်ရင်း သောစကားကို မှတ်သားနိုင်သော လူမိန်းမကို။ မဂ္ဂံ ဝါ၊ ငစွမဂ်၊ ပဿာဝမဂ် ကို၎င်း။ မေထုနံ ဝါ၊ မေထုနံကို၎င်း။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဒုဋ္ဌုလ္လ- ဝါစာရာဂေန၊ ရုန့်ရင်းသော စကားကို ဆိုခြင်း၌ တပ်သော ရာဂဖြင့်။ ဩဘာသေတွာ၊ ချီးမွမ်းခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်း စသည်ဖြင့် ပြယ်ဆိုသောကြောင့်။ ဂရုကံ၊ သံသာဒိသိသ်အာပတ်သို့။ ဖုသေ၊ ဤ။

(၄) ဝါစာမေထုနယုတ္တေန၊ မေထုနံနှင့်စပ်သော စကားဖြင့်။ အတ္တ- ကာမုပဋ္ဌာနဝဏ္ဏံ၊ မိမိအကျိုးငှာ မေထုနံအကျင့်ဟုဆိုအပ်သော ကာမဂုဏ်ဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း၏ ကျေးဇူးကို။ ဝါ၊ မိမိသည် အလိုရှိအပ်သောကာမ တည်း ဟူသော လုပ်ကျွေးခြင်း၏ ကျေးဇူးကို။ ဝတွာ၊ လုပ်ကျွေးခြင်း တကာထက် မြတ်၏ဟု ချီးမွမ်း၍။ မေထုနရာဂိနော၊ မေထုနံ၌တပ်ခြင်းရှိသော ရဟန်း၏။ ဝါ၊ အား။ မေထုနယာစနေ၊ မေထုနံကို တောင်းခြင်းကြောင့်။ ဂရုံ၊ သို့။ ဖုသေ၊ ဤ။

(၅) ဣတ္တိယာ၊ နှစ်ကျိပ်သောမိန်းမသို့သူတို့၏အမိစသောမိန်းမ၏၎င်း။ ပုရိသဿဝါ၊ ယောက်ျားထိုသူတို့၏ အဘစသောယောက်ျား၏၎င်း။ သဗန္ဓသံ၊ ဤသို့ဆိုပါ မှာထားသော သတင်းစကားကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် ဝန်ခံ၍။ ဝိမံသိတွာ၊ အလိုကိုမိမိစုံစမ်း သူ့ကိုစုံစမ်းစေ၍။ ဟရံ ပစ္စာ ပတိ အာဟရန္တော၊ စေသသူ့ထံတဖန် ဆောင်သောဆောင်စေသော။ သမဏော၊ သည်။ ဂရုကံ၊ သို့။ ဖုသေ၊ ဤ။

ပတိ ပရိ အနွဘိတိ၊ စတ္တာရော ဩပသဂ္ဂိကာ။

အာဒိမ္ပိ ပဒါနံ ဝေ၊ အန္တေပိ စ ပဒိဿရေ။

ဟူသော သဒ္ဒနိတိနှင့်အညီ ပတိအာ ဟူသော ဥပသာရသည် ဟရံ- ဟူသောပုဒ်၏ နောက်၌ ဖြစ်သည်။

(၆) သံယာစိတပရိက္ခာရံ၊ မိမိတောင်းအပ်သောပဲခွပ်စသော အဆောက် အဦရှိသော။ အဒေသိတဝတ္ထုကံ၊ မကြားအပ်သော ကုဋိရာရှိသော။ ဝါ၊ ကြားအပ်သောကုဋိရာမရှိသော။ ပမာဏာတိက္ကန္တံ၊ အလျားတဆဲ့နှစ်ထွာ၊ အနံ

နခုစ်ထွာပမာဏကိုလွန်သော၊ အတ္ထုဒ္ဓေသံ၊ မိမိဟုဆိုအပ်သောညွှန်းအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသော။ ကုဋိ၊ အတွင်းအပ လိမ်းကျံသော ကုဋိကို။ ကဟ္မာ၊ ပြုခြင်း ပြုစေခြင်းကြောင့်။ ဂရုံ၊ သို့။ ဖုသေ၊ ဤ။

(၇) မဟလ္လကံ၊ ကြီးသော။ အဒေသိတ ဝတ္ထုကံ၊ မကြားအပ်သော ကျောင်းရာရှိသော။ ဝါ၊ သော။ ဝိဟာရံ ဝါ၊ အတွင်းအပ လိမ်းကျံသော ကျောင်းကိုမူလည်း။ အတ္တနော၊ ဤ။ ဝသနတ္ထာယ၊ နေရာအကျိုးငှာ။ ကဟ္မာ၊ ပြုခြင်း ပြုစေခြင်းကြောင့်။ သမဏော၊ သည်။ ဂရုကံ၊ သို့။ ဖုသေ၊ ဤ။

(၈) သုဏမာနံ၊ မိမိစကားကို ကြားကောင်းရာ၌ တည်၍ နားထောင် သောရဟန်းကို။ စာဝေတုံ၊ သာသနာတော်မှရွှေ့စေခြင်းငှာ။ အမူလကေန၊ မြင်ခြင်းကြားခြင်း ရွံရှာခြင်းအရင်းမရှိသော။ အန္တိမေနစ ဝတ္ထုနာ၊ ပါရာဇိက တဆွဲကိုးပါးဖြင့်လျှင်။ စောဒေန္တော ဝါ၊ စောဒနာသော ရဟန်းသည်၎င်း။ စောဒါပေန္တော ဝါ၊ စောဒနာစေသောရဟန်းသည်၎င်း။ (ဝါသဒ္ဓါ၌ ဆန်း ကြောင့်ရသပြုသည်ကိုဒိသပြု၍သမ္ပုဋ်)။ ဝါ၊ စောဒေန္တော စောဒါပေန္တော၊ ဝတ္ထုသန္ဓယနစသော လေးပါးဖြင့် စောဒနာသောစောဒနာစေသောရဟန်း သည်လျှင်။ သုဏမာနံ၊ စောဒနာအပ်သောသူကြားသည် မှီသော်။ ဂရုံ၊ သို့။ ဖုသေ၊ ဤ။ (သုဏမာနံကား တန္တနည်း)။

(၉) အညဿ၊ တပါးသော ခတ္တိယဇာတိ အစရှိသော သူ၏။ ကြိယံ၊ မေထုန်မှီဝဲခြင်းအမှုအရာကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တေန လေသေန၊ ယိုမေထုန်မှီဝဲခြင်း အမြက်ဖြင့်။ အညံ၊ တပါးသောခတ္တိယဇာတိအစရှိသောသူကို။ စာဝေတုံ၊ ငှာ။ အန္တိမေနဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ စောဒယံ-စောဒယန္တော၊ စောဒနာသော စောဒနာ စေသော ရဟန်းသည်။ ဂရုကံ၊ သို့။ ဖုသေ၊ ဤ။

ဂရုကကို ပြုပြီး၍ တဒါပန္နကို ကျင့်အပ်သည်ကို ပြလို၍ ဆာဒေတိ စသည်ကိုမိန့်။

(၁၀) အာပန္နံ၊ သင့်သော သံဃာဒိသိသ် အာပတ်ကို။ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ အာပတ်ဝတ္ထုအားဖြင့် သိလျက်။ ယာဝတ၊ အကြင်မျှလောက်သောရက်၊ လ၊ နှစ်ပတ်လုံး။ ဆာဒေတိ၊ ဖုံးလွှမ်း၏။ တာဝတ၊ ထိုဖုံးလွှမ်းသမျှ ရက်၊ လ၊ နှစ်ပတ်လုံး။ ပရိဝါသေယျ၊ ပရိဝါသ်နေရာ၏။ ပရိဝုတ္တော၊ ပရိဝါသ်နေပြီး

သောရဟန်းသည်။ ဆရတ္တိယော၊ ခြောက်ညဉ့်တို့ပတ်လုံး။ သံဃော၊ မာနတ္တံ၊ ရဟန်းတို့ နှစ်လိုဘွယ်ကို။ စရေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။ စိတ္တမာနတ္တံ၊ မာနတ် ကျင့်ပြီးသော။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ဝိသတိဂုဏော၊ နှစ်ကျိပ်သော ဂိုဏ်းရှိသော။ ဝါ၊ နှစ်ကျိပ်သော အရေအတွက်ရှိသော။ သံဃော၊ သည်။ အဗ္ဗေယျ၊ အဗ္ဘာန်သွင်းရာ၏။

ဆာဒနံကို ပြုလို၍ အာပတ္တိစသည်ကိုမိန့်၊ ဒုတိယပါဒ ဥပေန္နဝဇီရာ၊ အကြွင်း၌ ဣန္ဒဝဇီရာ ဂါထာ။

(၁၁) အာပတ္တိနက္ခိတ္တမနန္တရာယပဟုတ္တတာယော၊ အာပတ်သင့်သည်၏ အဖြစ်၊ ဥက္ခိတ္တကရဟန်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်၊ အန္တရာယ်ဆယ်ပါး မရှိသည်၏ အဖြစ်၊ ဒေသနာကြားစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်တို့၎င်း။ တထာသညိတာစ၊ ထို အာပတ်သင့်၏ဟူသော အမှတ်၊ ဥက္ခိတ္တက ရဟန်းမဟုတ်ဟူသော အမှတ်၊ အန္တရာယ်ဆယ်ပါး မရှိဟူသောအမှတ်၊ ကြားစွမ်းနိုင်၏ ဟူသော အမှတ် မရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဆာဒေတုကာမော၊ ဖုံးလွှမ်းလိုခြင်း၎င်း။ အထ၊ ထိုသို့ ဖုံးလွှမ်းလိုတိုင်း။ ဆာဒနာ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသင်္ဂေဟိ၊ ဆယ်ပါးသော အင်္ဂါတို့ဖြင့်။ အရုဏုဂ္ဂမမှ၊ အရုဏ်တက်သည် ရှိသော်။ ဝါ၊ ။ ဆန္နာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။

ရာဇ၊ စောရ၊ အဂ္ဂိ၊ ဥဒက၊ မနုဿ၊ အမနုဿ၊ ဝါဠု၊ သရိပသ၊ ဇီဝိတ၊ ဗြဟ္မစရိယ။

ဆောင်။ ။ မင်းနှင့်၊ ခိုးသူ၊ မီးပူ၊ ရေမှိုး၊ လူဆိုး၊ ဘီလူး၊ စားကြူး၊ ဆီခဲ၊ သားရဲ၊ မြွေ၊ သက်၊ ကျင့်မြတ်ပျက်၊ ဆယ်ချက်အန္တရာယ်။ သံဃာဒိသိသံ ပြီး၏။

၃-စိဝရ

(၁) စိဝရန္တိ၊ ကား။ ခေါမ ကောသေယျ၊ ကပ္ပိသ သာဏ ဘင်္ဂါနိ၊ ခေါမချည်ဖြင့် ရက်သောပုဆိုး၊ ပိုးချည်ဖြင့် ရက်သောပုဆိုး၊ ဝါချည်ဖြင့် ရက်သောပုဆိုး၊ ပိုက်ဆံလျှော်ဖြင့် ရက်သောပုဆိုး၊ ခေါမ စသောချည် ငါးပါးကိုရော၍ ရက်သော ပုဆိုးတို့၎င်း။ ကမ္မလံ၊ လူမွေး၊ သာရဲမွေးကို

ယား၍ ကြွင်းသောအမွေ တို့ဖြင့် ရက်အပ်သော သက္ကလတ်၎င်း။ ဇာတိ-
တော၊ ချည်ဇာတ်အားဖြင့်။ သာနုလောမာနိ၊ အလျော်အဟပ်နှင့် တကွ
ကုန်သော။ ဆဋ္ဌေတာနိ၊ ဤခြောက်ထည်သော သင်္ကန်းတို့သည်။ ကပ္ပိယာနိ၊
အပ်ကုန်၏။

“ကမ္မလန္တိ မနုဿလောမံ ဝါဠုလောမဉ္စ ယပေတွာသေသလောမေဟိ
ဝါယိတံ” ဟု ဋီကာ မိန့်သည်နှင့်အညီ မြန်မာဝေါဟာရ အားဖြင့်
သက္ကလတ်ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ဥဏ္ဏာမယ ဝါယိတဝတ္ထုကိုသင်္ကန်း
အရာ၌ ကမ္မလာဟု မှတ်အပ်၏။ ကမ္မလာဟူသော ဝေါဟာရဖြင့်
သုံးဆောင်သော ဥဏ္ဏာမယ သန္တတဝတ္ထုကို သင်္ကန်းအရာ၌ ကမ္မလာဟု
မမှတ်အပ်။ ထိုသန္တတကိုကား “တေန ခေါ ပန သမယေန သံသယ
နမတကံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ ဘဂဝတော တေမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အနု-
ဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ နမတကံ။ အထခေါ ဘိက္ခုနံ တေဒဟောသိ နမတကံ
အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ န ဝိကပေတဗ္ဗ” နှို၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထု၊ ကုန္ဒကပါဠိတော်။ “နမတကံ
နာမ ဋ္ဌေကလောမေဟိ ကတံ အဝါယိမံ” ။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ။ ဤပါဠိ
အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ယခုအခါ ကမ္မလာဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော
သန္တတဝတ္ထုကို မာဂဓဘာသာ၌ နမတက သမုတ်အပ်၏။ ယင်း
နမတကကို မြန်မာဘာသာ နာမသတ်သမ္ပန်၍ နမတ် ဟု ခေါ်ဝေါ်
သင့်၏။ ဤသို့ နာနာကာလ ဒေသ ဝေါဟာရဝတ္ထုကို အတပ်အကြပ်
စပ်ဟပ်၍ မှတ်သားရမည့်အရာ ခဲလှစွာ၏။ “နမတကန္တိ သတ္ထက-
ဝေဠုနကံ ပိလောတိကခဏ္ဍံ” ၎င်းခုဒ္ဒကဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ။ ဤနမတက
ကား သာနုလောမ ဆစိပရနှင့် ဆက်ဆံ၏။

(၂) ဒုက္ကလဉ္စေ၊ ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးသည်၎င်း။ ပဠုဏ္ဍပဋံ၊ ပဠုဏ္ဍတိုင်း၌
ဖြစ်သော ပိုးချည်ပုဆိုး သည်၎င်း။ သောမာရစိနဇံ၊ သောမာရတိုင်း၌
ဖြစ်သော ပိုးချည်ပုဆိုး၊ စိနတိုင်း၌ဖြစ်သော ပိုးချည်ပုဆိုးသည်၎င်း။ ဣဒ္ဓိဇံ၊
ဧဟိဘိက္ခုတို့အား ပုညဒ္ဓိဖြင့် ဖြစ်သော ပုဆိုးသည်၎င်း။ ဒေဝဒိန္နဉ္စ၊ နတ်လူ
သော ပုဆိုးသည်၎င်း။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုခေါ်မစသော ပုဆိုးအား။
အနုလောမိကံ၊ လျော်၏။

(၃-၄) တိစီဝရံ၊ သင်္ကန်းသုံးထည်ကို၎င်း။ ပရိက္ခရာစောဠ၊ အိတ်အစရှိသော ပရိက္ခရာပုဆိုးကို၎င်း။ ဝဿိကသင်္ဃိကံ၊ မိုဗ်းရေခံ သင်္ကန်း ကို၎င်း။ မုခပုဉ္ဇနိသိဒနံ၊ မျက်နှာသုတ်ပုဆိုး နိသိဒ်ကို၎င်း။ ပစ္စတ္ထရဏကံ၊ အိပ်ရာလွှမ်းကို၎င်း။ ကဏ္ဍုပဋိစ္ဆာဒိ၊ အမာလွှမ်း ပုဆိုးကို၎င်း။ အဓိဋ္ဌေသံဃာဋ္ဌိ အစရှိသော အမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၏။

ကသ္မာ၊ ငေမနဒိဋ္ဌိတေ သင်္ဃာဋ္ဌာဒိဝေါဟာရဿ ဝါ သမ္ဘဝတော။ သမ္ဗန်။

န ဝိကပ္ပေယျ၊ သင်္ဃာဋ္ဌိအစရှိသော အမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာမပြုရာ။

ကသ္မာ၊ အနဓိဋ္ဌိတဿ သင်္ဃာဋ္ဌာဒိနာမာဘာဝတော အဓိဋ္ဌိတဿ စ ပစ္စုဒ္ဓရဏေန သင်္ဃာဋ္ဌာဒိနာမဿေဝ ဝိဂတဘာဝတော သိက္ခာပစ္စက္ခာနေန ဘိက္ခုတိ နာမဿ ဝိဂတဘာဝေါ ဝိယ။ သမ္ဗန်။

ဧတ္ထ၊ ဤသင်္ကန်း ကိုးထည်တို့တွင်။ တိစီဝရံ၊ သင်္ကန်းသုံးထည်ကို။ ဝါ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ကောဟံ၊ တရက်မျှ။ ဝါ၊ တရက်ပတ်လုံး။ ဝါ၊ တရက်ကိုမျှ။ ပရိစ္ဆိန္နိတု၊ ၍။ န ဝသေယျ၊ မနေရာ။ နိသိဒနံ၊ ကို။ ဝါ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ စာကုမာသံ၊ လေးလပတ်လုံး။ ဝါ၊ ကိုမျှ။ ပရိစ္ဆိန္နိတု၊ ၍။ န ဝသေယျ၊ ရာ။

ပုခံ ပုနာဟိ သောဓေတိ ဧတေနာတိ မုခပုဉ္ဇ။ ပု-ပဝနေ၊ ဇ-ပစ္စယော၊ နိဂ္ဂဟိတဘဝမော။ ပုဇိ-သောဓနေ ဝါ၊ “ဂေါမယေန ပထဝီ” ဩပုဉ္ဇာ-ပေတုာ” ဌ။ ဩပုဇိ-လိမ္မနေ ဟူ၏။ “ဒွေ ပုဉ္ဇေ ကာရာပေသိ” ဌ။ ပုဂ သမ္မဟေ ဓာတ်နက်။ မုခပုဉ္ဇ၊ ဩပုဉ္ဇ၊ ဒွေပုဉ္ဇပုဒ်တို့ကား နိပ္ပန္နသုတိတူ။ ဓာတ်ပစ္စည်းပြား။ တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုန္တိ နာမံ ပတုာ အဓိဋ္ဌာတုံ။ န ဝိကပ္ပေတုန္တိ နာမံ ဝတုာ န ဝိကပ္ပေတုံ သာရတ္ထဒီပနီ။ တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုန္တိ သံဃာဋ္ဌိအာဒိနာမေန အဓိဋ္ဌာတုံ။ န ဝိကပ္ပေတုန္တိ ဣမိနာ နာမေန န ဝိကပ္ပေတုံ။ ဝိမတိဝိနောဒနီ။ တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုန္တိ ဧတ္ထ တိစီဝရန္တိ စိဝရာဓိဋ္ဌာနေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗယုတ္တကံ။ ယံ တံ တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနေန အဓိဋ္ဌာတုံ၊ န ဝိကပ္ပေတုံ။ တဿ အဓိဋ္ဌာနကာလပရိစ္ဆေဒါဘာဝတော သဗ္ဗကာလံ အဓိဋ္ဌာတုံ ယေဝ အနုဇာနာပိ။ တံ ကာလပရိစ္ဆေဒိကတွာ ဝိကပ္ပေတုံ နာနုဇာနာမိ။ သတိ ပန ပစ္စယေ တဒါ တံ ပစ္စုဒ္ဓရိတုာ

ဝိကပ္ပေတုံ ဝဇ္ဇတီတိ။ အနာပတ္တိ အန္တောဒဿာဟံ အဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေ-
 တီတိ ဝစနတော သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဝဇ္ဇိရဗုဒ္ဓိ။ ဤ၌လွှင့်လိုရင်းကား “တိစီဝရံ
 အဓိဋ္ဌာတုန္တိ တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနေန အဓိဋ္ဌာတုံ” ဤမျှသာတည်း။ ထို့ကြောင့်
 ဋီကာသုံးရပ်ကို စပ်ဟပ်နှိုးနှောသော် “တိစီဝရန္တိ စီဝရာဓိဋ္ဌာနေန
 သံဃာဒိအာဒိနာမေန နာမံ ပတှာ သဗ္ဗကာလံ အဓိဋ္ဌာတုံ အနုဇာနာမိ”
 ဟူ၍ အဘိန္နတ္ထကို ရအပ်၏။

တိစီဝရံ တိစီဝရသင်္ခေပေန ပရိဟရတော အဓိဋ္ဌာတုဗေဝ အနုဇာနာမိ၊
 နဝိကပ္ပေတုံ။ ဝဿိကသာဋီကံ ပန စာတုမာသတော ပရိ ဝိကပ္ပေတုဗေဝ၊
 နာဓိဋ္ဌာတုံ။ ဧဝံ သတိ ယော တိစီဝရေ ဧကေန စီဝရေန ဝိပုဂ္ဂံသိတု-
 ကာမော ဟောတိ။ တဿ စီဝရာဓိဋ္ဌာနံ ပစ္စုဒ္ဓရိတှာ ဝိပုဂ္ဂါသသုဝတ္ထံ
 ဝိကပ္ပနာယ ဩကာသော ဒိန္နော ဟောတိ။ အဋ္ဌကထာ။

ဤတွင်လည်း အဓိဋ္ဌာတုမေဝ ၌ “တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနေန သံဃာဒိ-
 အာဒိနာမေန နာမံ ဝတှာ သဗ္ဗကာလံ” ဟူသော ဋီကာသုံးရပ်ကို
 ဆောင်၍ ယောဇနာသော် ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ နှိုးနှောသည်သာ
 တည်း။ ဝိနယာလင်္ကာရ ဋီကာရှင်ကား ဋီကာဝါဒ သုံးပါးတွင် ဧကိယ
 ဝါဒသာ ပါဠိ အဋ္ဌကထာနှင့် နှိုးနှောရကား ယုတ္တတရ ယုပြီးလျှင်
 “ပဌမဝါဒေန ဝိကပ္ပေတုန္တိ နာမံ ဝတှာ န ဝိကပ္ပေတုန္တိ အတ္ထော
 ဝုတ္တော။ ဧဝံ သန္တေ တတော ပရိ ဝိကပ္ပေတုန္တိ ဧတ္ထ တတော ပရိ နာမံ
 ဝတှာ ဝိကပ္ပေတုန္တိ အတ္ထော ဘဝေယျ။ သော စ အတ္ထော ဝိကပ္ပနာ-
 မိကာရေန ဝုတ္တော။ နာမံ ဝတှာတိ စ ဝိသေသနေ ကတ္တဗ္ဗေ သတိ
 န ဝိကပ္ပေတုန္တိ စ တတော ပရိ ဝိကပ္ပေတုန္တိ စ ဘေဒဝစနံ န သိယာ။
 သဗ္ဗေသုပိ စီဝရေသု နာမမဝတှာဝ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗတော” ဟု အပြစ်ဆို၏။
 ယင်းသို့ ဆိုရာဝယ် အကယ်၍ န ဝိကပ္ပေတုံ-ဟူသောပုဒ်၏ နာမံ ဝတှာ
 န ဝိကပ္ပေတုံ-ဟူသော အနက်ဖြစ်ခဲ့သော် ဝိကပ္ပေတုံ ဟူရာ၌ နာမံ ဝတှာ
 ဝိကပ္ပေတုံ-ဟူသော အနိဋ္ဌတ္ထဖြစ်ရာ၏ဟူသော ဒေါသာပိကရဏ ဝိသုဂ္ဂါရ
 သည်မသင့်။ အဘွဲ့ကြောင့်နည်း “တတောပရိ ပစ္စုဒ္ဓရိတှာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ”
 ဟူသောကြောင့်တည်း။ ဤ၌ ပစ္စုဒ္ဓရိတှာ၏ အရကိုလည်း “ပစ္စုဒ္ဓရိတှာ
 ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာတိဝဿိကသာဋီကဘာဝတော အပနေတှာပိကပ္ပေတဗ္ဗာ” ဟု

ကင်္ခါဋ္ဌိကာသစ် လှစ်ရကား အဓိဋ္ဌာန် ချသော ပစ္စုဒ္ဓါရ်ကို မယူအပ်။ မိုဃ်းရေခံသင်္ကန်းအဖြစ်မှမဲခြင်းကိုလိုအပ်၏။ “တတော ပရံ ပစ္စုဒ္ဓါရ်တော ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာတိ ဝဿိကသာဋ္ဌိကမာသတော ပရံ အဓိဋ္ဌာန် ပစ္စုဒ္ဓါရ်တော ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ။ ဣမိနာ စတုန္တံ ဝဿိကမာသာနံဥပရိ အဓိဋ္ဌာန် ဝိဇဟတီတိ ဝိညာယတိ။ အသတော ပစ္စုဒ္ဓါရယောဂါ”။ ဤဝိနယာလင်္ကာရ အလို ကားအဓိဋ္ဌာန်ချပစ္စုဒ္ဓါရ်ကိုလိုအပ်၏။ ယင်းသို့ဖြစ်သောကြောင့်အဓိဋ္ဌာန် ကိုချလျှင် အမည်ဟောင်း ကွယ်ပျောက်ပြီ ဖြစ်၍ “တတော ပရံ နာမံ ဝတ္တာဝိကပ္ပေတုန္တံ အတ္ထော ဘဝေယျ” ဟူသော အနိဋ္ဌတ္ထ မဖြစ်ရာပြီ။ “နာမံ ဝတ္တာတိ” စသည်ဖြင့် အပြစ် ပြရာ၌လည်း “ဝဿိကသာဋ္ဌိကာ ဝဿာနမာသာတိက္ကမေနပိ ကဏ္ဍပုဋ္ဌိစ္ဆာဒိအာဗာဓဝပသမေနပိအဓိဋ္ဌာန် ဝိဇဟတိ” ဟု ကင်္ခါမိန့်သောကြောင့် မိုဃ်းရေခံသင်္ကန်း၊ အမာလွမ်းပုဆိုး တို့သည်ဒုက္ခံ စသည်ကဲ့သို့ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ဖြင့်သာ အဓိဋ္ဌာန်ကျသည်မဟုတ်၊ ကာလာတိက္ကမအားဖြင့်လည်း ကျ၏။

ဥပမာကား-အပဏ္ဏက ပက္ခ၌ ဥပသမ္ပန္န ဖြစ်သော သူသည် ပဏ္ဏက ပက္ခ၌ အနုပသမ္ပန္န ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဤသို့သော အထူးကို သိစေလို သောကြောင့် ထိုသင်္ကန်းနှစ်ထည်၌သာ “တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတု” ဟု ဟောတော်မူသည်။ အဓိဋ္ဌာန်ရှိကလည်း ဝိကပ္ပနာပြုခွင့်မရှိ။ ထို့ကြောင့် ဘေဒဝစနာဘာဝဒေါသလည်းမဖြစ်ရာ။ ကင်္ခါကိုပယ်လို၍ “အတ္ထာပတ္တိ ဟေမန္တေ အာပဇ္ဇတိ၊ နော ဂိမေတိ ။ပ။ ကုရုန္တိယံ ပန ကတ္တိကပုဏ္ဏမ- ဒိဝသေ အပ္ပစ္စုဒ္ဓါရ်တော ဟေမန္တေ အာပဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တံ ။ပ။ တဿ ကုရုန္တိယာ ဝုတ္တနယေနပိ ဝဿိကသာဋ္ဌိကာဝဿာနာတိက္ကမေနပိ အဓိဋ္ဌာန် န ဝိဇဟတီတိ ဝိညာယတိ” ဟူရာ၌လည်း (ကတ္တိကပုဏ္ဏမဒိဝသေ၊ ၌။ အပ္ပစ္စုဒ္ဓါရ်တော၊ ဝိကပ္ပနာမပြန်မှ၍။ ဝဿိကသာဋ္ဌိကံ၊ ကို။ နိဝါသေန္တော၊ သည်။ ဟေမန္တေ၊ ၌။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏)။ ဤသို့ အပ္ပစ္စုဒ္ဓါရ်၏ အရကို အဓိဋ္ဌာန်ချ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ကို မယူအပ်။ ဝိကပ္ပနာပြန် ပစ္စုဒ္ဓါရ်ကို ယူအပ်၏။ “အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနေသု စ ဝဿာနမာသအာဗာဓာနံ ဝိဂမေ ဝိဇဟနံ မာတိကာဋ္ဌကထာယဗ္ဗိ န ဥဒ္ဓုဋ္ဌံ” ဟူရာ၌လည်း ပုရာဏသင်္ချာဋီစသည်ကို စီဝရဘိသိ စသည်ပြုသဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌လာသော အဓိဋ္ဌာန်စွန့်ခြင်းမှ

ဘပါးသော စွန့်ခြင်းသည်လည်း ပါကဋုဖြစ်၍ အသီးမဆိုအပ်သကဲ့သို့
 ကာလာတိက္ကမ အားဖြင့် စွန့်ခြင်းသည်လည်း ပါကဋုဖြစ်၍ အဓိဋ္ဌာန
 ဝိဇဟနအရာ၌ မဆိုသည်ဖြစ်ရာ၏။ “န ဘိက္ခဝေ စာဟုမာသံ နိသီဒနေန
 ဝိပွဝသိတဗ္ဗိ” ယောဝိပွဝသေယျ အာပတ္တိဒုက္ခဿ။ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုပါဠိတော်။
 စာဟုမာသံ နိသီဒနေနာတိ နိသီဒနေန စတ္တာရော မာသေ န ဝိပွဝသိ-
 တဗ္ဗန္တိ အတ္ထော” ၎င်းအဋ္ဌကထာလာသောကြောင့် မိုသ်းလေးလ သမ္ဗုဒ္ဓိ
 ကြသည် မသင့်။ လေးလ သာမညကိုသာ ယူအပ်၏။

(၅) သံဃာဋီ၊ ဟတ္ထပါသ်၌ တည်သော ဒုက္ခိကို။ ဣမံ သံဃာဋီ၊
 ဤဒုက္ခိကို။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ မိဋ္ဌာန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌဟေ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၏။
 အဟတ္ထပါသံ၊ နှစ်တောင့်ထွာဟတ္ထပါသ်မှ အပ၌ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို။ ဧတံ
 သံဃာဋီ၊ ထိုဒုက္ခိကို။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌဟေ၊ ရာ၏။
 သေသေသုပိ၊ ဒုက္ခိမှကြွင်းသော သင်းပိုင်စသည်တို့၌လည်း။ အယံ နယော၊
 ဤနည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

(၆) အဓိဋ္ဌဟန္တော၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်သောရဟန်းသည်။ သံဃာဋီပုဘုတိံ
 ပုဗ္ဗစိဝရံ၊ ဒုက္ခိအစရှိသောသင်္ကန်းဟောင်းကို။ ပစ္စုဒ္ဓရိတော၊ ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍။
 အဓိဋ္ဌေယျ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၏။ ပတ္တာမိဋ္ဌဟနေ၊ သပိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌။
 တယာ၊ ထိုသင်္ကန်းအတူတည်း။

(၇) ဧတံ သံဃာဋီ၊ ထိုဒုက္ခိကို။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊ ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၏။ ဝါ၊
 အဓိဋ္ဌာန်ချ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။ ဣမံ သံဃာဋီ၊ ဤဒုက္ခိကို။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊
 ၏။ ဣတိဝါ၊ ၎င်း။ သံသေ၊ ဆိုရာ၏။ ဝေ၊ သို့။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကိုးထည်သော
 သင်္ကန်းတို့ကို။ နာမေန၊ သံဃာဋီ စသော မိမိအမည်ဖြင့်။ ဝဟ္တာ၊ ဆို၍။
 ဝိဒူ၊ ပညာရှိသည်။ ပစ္စုဒ္ဓရေ၊ ရာ၏။

ဣမံ-၌ ရသပြုသော ဝါ သဒ္ဒါကို ဣတိ နောင်ယှဉ်။

(၈) သံဃာဋီ၊ သည်။ ပစ္ဆိမန္တေန၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားဖြင့်။
 ဒီသသော၊ အလျားမှ။ မုဋ္ဌိပဉ္စကော၊ အဆုပ်နှင့်တကွမိမိငါးတောင်သည်။
 ဝါ၊ လေးတောင်နှင့်တောင်ဆုပ်သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ ဥတ္တမန္တေန၊ လွန်သော
 အပိုင်းအခြား အားဖြင့်။ သုဂတစိဝရနာပိ၊ မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော်
 ပမာဏအောက်ယုတ်သောဒုက္ခိသည်လည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

မုဠိယာ ဥပလက္ခိတံ၊ ပဉ္စကံ မုဠိပဉ္စကံ။
 စတုဟတ္ထေ မိနိတံ၊ မုဠိ ကတံ၊ ပဉ္စမံ။
 မိနိတဗ္ဗန္တိ ဓိပ္ပာယော၊ ဝုတ္တော အာစရိယေဟိ ဝေ။
 ကေစိ စ မုဠိဟတ္တာနံ၊ ပဉ္စကံ မုဠိပဉ္စကံ။
 ပဉ္စဟတ္တာ မုဠိ ကတံ၊ မိနိတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တရေ။

သင်္ဂဟဂါထာ။ ကေစိဝါဒ၌ ပမာဏ ရလွယ်၏။ ကေစိဆရာတို့ အလိုကား
 ပဉ္စမပမာဏကိုပြသောအရာဖြစ်၍ဟတ္ထပမာဏတွင်လည်း မုဠိဟတ္ထသည်
 ပဉ္စမဖြစ်ရကား မုဠိဟတ္ထဖြင့်သာ ယူအပ်၏ ဟူလို။

မုဠိပဉ္စကမိစ္စတြ၊ ကဿ မုဠိတိ ဉာယတိ။
 တံ သာမိကဿ မုဠိတိ၊ ဒဏ္ဍကထိနယုတ္တိတော။

မုဠိပဉ္စကမိစ္စတြ၊ မုဠိပဉ္စကဟူသော ဤပါဌ်၌။ ကဿ မုဠိတိ၊ မဇ္ဈိမ
 ပုရိသ၊ ပကတိပုရိသတို့တွင် အဘယ်သူ၏ မုဠိ ဟူ၍။ ဉာယတိ၊ သိအပ်
 သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ အယမနုယောဂေါ၊
 ဤ စောဒနာသည်။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ဂဏ္ဍိ
 ဝိနိစ္ဆယ၌။ န ဒိဿတိ၊ မထင်။ တထာပိ၊ လည်း။ တံ သာမိကဿ မုဠိတိ၊
 ထိုသင်္ကန်းရှင်၏ မုဠိဟူ၍။ ဒဏ္ဍကထိနယုတ္တိတော၊ ကားကြီး အလယ်
 ကားငယ်အပေါင်းဘွဲ့ခြင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူသော ခုဒ္ဒကဝတ္ထု ပါဠိတော်
 အသင့်အားဖြင့်။ ဉာယတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ ပရိဟာရော၊ တည်း။

ဒဏ္ဍကထိန ဟူသည်ကား မြတ်စွာဘုရား ရွှေလက်ထက် ကားကြက်၍
 သင်္ကန်းချုပ်ရာရှည်သောရဟန်း၏ပမာဏဖြင့်ပြုအပ်သောကား၌ တိုသော
 ရဟန်း၏ သင်္ကန်းကို ကြက်သည်ရှိသော် ကားအပေါ်သို့ ပရောက်
 သောကြောင့်လျှောက်ထားသည်တွင် ထိုကားကြီးအလယ်၌ တပါးသော
 သင်္ကန်းရှင်ရဟန်း၏ပမာဏဖြင့် အပေါ်ဘွဲ့၍ ကြက်စေဟု ခွင့်ပြုတော်မူ
 ခြင်းတည်း။ ဤသို့မိမိပမာဏအားဖြင့်ကားကို ခွင့်ပြုတော်မူသောကြောင့်
 မိမိ၏ မုဠိ ဟူသော အနက်သည် အတိပါကဋ ဖြစ်သတည်း။

(၉) တိရိယံ၊ အနံမှ။ မုဠိတ္တိကဉ္စ၊ အဆုတ်နှင့်တကွသုံးတောင်သည်၎င်း။
 သုဂတစိဝရနဉ္စ၊ သည်၎င်း။ (စသဒ္ဒါဖြင့်ဆည်း)။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ဤ၌မုဠိ

ပဉ္စကော မုဠိတ္တိကံပုဒ်ကား လိင်ပြန်ချည်း)။ ဧကံသိကဿပိ၊ လက်ပဲတဘက် ပခုံးထက်၌ တင်အပ်သော ကိုယ်ဝတ်၏လည်း။ ဝါ၊ အားလည်း။ တထာ၊ လိုဒုကုဋ်အတူ ပမာဏသည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ယထာဝုတ္တပ္ပမာဏံ၊ သည်။ သံဃာဋ္ဌိယာ၊ အား။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ တထာဝုတ္တပ္ပမာဏံ၊ သည်။ ဧကံသိကဿပိ၊ အားလည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ၊ သည်။ သံဃာဋ္ဌိယာ၊ အား။ ဝဇ္ဇတိ ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ၊ သည်။ ဧကံသိကဿပိ၊ အားလည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ယထာယေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပ။ တထာတေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ အန္တရဝါသကောစာပိ၊ အလယ်အဝတ်သည်လည်း။ ဝါ၊ သင်းပိုင် သည်လည်း။ ဒိဃသော၊ မှ။ မုဠိပဉ္စကော၊ သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ တိရိယန္တေန၊ အနံအပိုင်းအခြားဖြင့်။ ဝါ၊ မှ။ အခုတေယျာ၊ နှစ်တောင့်ထွာသည်၎င်း။ ဒွိဟတ္ထော ဝါ၊ နှစ်တောင်သည်၎င်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

(၁၀) နိသီဒနဿ၊ နိသီဒိုင်၏။ ဒိဃေန၊ အလျားအားဖြင့်။ သုဂတဿ ဝိဒတ္ထိယာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ လက်သန်းအထွာတော်ဖြင့်။ ဒွေဝိဒတ္ထိ၊ နှစ်ထွာ တို့သည်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိသာလတော၊ အနံမှ။ ဒိယဗျာ၊ တထွာခွဲသည်။ ဒသ၊ အဆာကား။ ဝိဒတ္ထိ၊ တထွာသည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဤ နိသီဒနကား ယခုပြုလုပ်ရိုး သုံးဆောင်ရိုး ပြတ်လေပြီ၊ ပြုလိုမှုကား ဇဠကလောမ သန္တတ အခင်းဖြစ်သော ယခုကမ္မလာ ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ် အပ်သော နမတကအခင်းကိုတဘက်ခြေမင်းမှ နှစ်ဌာနတို့၌ကိုက်ဖြတ်၍ အဆာပြုလျှင် နိသီဒိုင်ဖြစ်တော့သည်။

(၁၁) ကဏ္ဍပုဋ္ဌိစ္စာဒိကဿ၊ ၏။ တိရိယံ၊ အနံမှ။ သုဂတဿ ဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်။ ဒွေဝိဒတ္ထိယော၊ တို့သည်။ ဒိဃန္တတော၊ အလျား အပိုင်းအခြားမှ။ စာသောဝ၊ လေးထွာတို့သည်သာလျှင်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

(၁၂) ဝဿိကသာဋ္ဌိကာယာပိ၊ ၏လည်း။ ဒိဃသော၊ မှ။ သုဂတဿ ဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်။ ဆဝိဒတ္ထိယော၊ တို့သည်။ တိရိယံ၊ မှ။ အခုတေယျာဝ၊ နှစ်ထွာခွဲတို့ သည်သာလျှင်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

(၁၃) ဧတ္ထ၊ ဤသင်္ကန်းခြောက်ထည်တို့၌။ တဒုတ္တရိ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ပမာဏထက် အလွန်။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောရဟန်းအား။ ဆေဒနပါစိတ္တိ၊

အလွန်ကို ဖြတ်ခြင်းရှိသော ပါစိတ်သင့်၏။ ပစ္စတ္တရမုခစောဠာ၊ အိပ်ရာခင်း၊ မျက်နှာသုတ် ပုဆိုးတို့သည်။ အာကခိတပ္ပမာဏိကာ၊ လိုအပ်သော ပမာဏ ရှိကုန်၏။

(၁၄) ပရိက္ခာရစောဠာ၊ ဤ။ ဂဏနာ၊ အနည်းအများ အရေအတွက် ကို၎င်း။ ပမာဏံဝါ၊ အကြီးအငယ်ပမာဏကို၎င်း။ န ဒီပိတံ၊ အဋ္ဌကထာ၌ မပြအပ်။ ထဝိကာဒိဝိကပ္ပိယံ၊ ဝိကပ္ပနာလောက်သော အိတ်စသည်ကို။ တထာဝတော၊ ထိုပရိက္ခာရစောဠာ-ဟု ဆို၍။ အဓိဋ္ဌေယျ၊ ရာ၏။

(၁၅) အဟတာဟတကပ္ပိနံ၊ မဖွပ်အပ်သေးသော ပုဆိုး၊ တကြိမ်သာ ဖွပ်၍ မဖွပ်သေးသည်နှင့်တူသော ပုဆိုးတို့၏။ ဒိဂုဏာ၊ နှစ်ထပ်သော။ သံဃာဋီ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဧကစ္စိယော၊ တထပ်တလွှာသော။ ဥတ္တရာ သင်္ဂေါ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ အန္တရဝါသကော၊ သည်။ တထာ၊ ထိုကိုယ်ဝတ် အတူ တလွှာတထပ် အပ်၏။

ကေစိတိုကား ဤဂါထာကိုမှီ၍ ဒုက္ခိကား နှစ်ထပ်မှ အပ်သည်။ တထပ် မအပ်။ ကိုယ်ဝတ်သင်းပိုင်ကား တထပ်သာ ဟူကုန်၏။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အဟတာနံ ဒုဿာနံ အဟတကပ္ပိနံ ဒိဂုဏံ သံဃာဋီ” စသော အနုညာတပါဠိကို ပဋိက္ခိတ္တပြု၍ ပြခြင်း၏ မဟာသာဝဇ္ဇ အပြစ်ကို မသိသည်ထက် လွန်ကဲသော အပြစ်ကား ထိုသူတို့အား မရှိရာပြီ။

(၁၆) ဥတုဒ္ဓမာနံ၊ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး သိုမှီးအပ်ကုန်သော။ ဒုဿာနံ၊ ပုဆိုးနှမ်းတို့၏။ သံဃာဋီစ၊ တို့သည်ကား။ စတုဂ္ဂုဏာ၊ လေးထပ် တို့သည်။ ဘဝေယျုံ၊ ကုန်၏။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော ကိုယ်ဝတ် သင်းပိုင် တို့သည်။ ဒိဂုဏာ၊ တို့သည်။ ဘဝေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ ပံသုကုလေ၊ ပံသုကု၍။ ယထာရုစိ၊ အထပ် အလိုရှိတိုင်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

“သဗ္ဗမိဒံ သာဒိယန္တဿ ဘိက္ခုနော ဝုတ္တံ” ။ အဋ္ဌကထာ။ သဗ္ဗ၏ အရကို ရှေ့ဂါထာနှင့်တကွယူ။ “ပကတိယာ ဒုပဇ္ဇစိဝရဿ ဒုပဇ္ဇတ္တာယေဝ ဒါတဗ္ဗံ” ။ ကထိနက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ။

(၁၇) တီသု၊ သုံးထည်ကုန်သောသင်္ကန်းတို့တွင်။ ယံယာနိဒ္ဓေဝါပိ၊ အကြင် နှစ်ထည်သော သင်္ကန်းတို့ကိုလည်း။ ဆိန္ဒုမာနာနိ၊ ဖြတ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ပဟောန္တိ၊ လောက်ကုန်၏။ တေဒ္ဓေဝါပိ၊ တို့ကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒုတဗ္ဗာနိ၊ ဖြတ်အပ်

ကုန်၏။ ယံကေဝါ၊ အကြင် တထည်သော သင်္ကန်း ကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒမာနံ၊
 သော်။ ပဟောတိ၊ လောက်၏။ တံ ကေဝါ၊ ကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒတဗ္ဗံ၊ ၏။
 သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံ သုံးထည်သော သင်္ကန်းတို့သည်။ အပ္ပဟောန္တေသု၊ ဖြတ်၍
 မလောက်ကုန်သည်ရှိသော်။ အန္ဓာဓိံ ဝါ၊ သလင်းထောင်ကိုမူလည်း။ ဝါ၊
 လျားရှည်နံကြီး ရပြီးလောက်ကာ သင်္ကန်းလျာကို လိုရာဖြတ်လျက် ၎င်း
 တက်ဝယ် ဖြည့်စွက်ထပ်ချုပ် မြောင်းတလုပ်ဟု ဒုက္ခဋ္ဌအသွင် အလွှာတင်ခြင်း
 ကို။ ဝါ၊ ဒုက္ခဋ္ဌအဟန် သဏ္ဌာန်တူမူ အာဂန္တုဟု ထပ်ပြုချုပ်မြှောင် သလင်း
 ထောင်ကို။ အာဒိယေယျ၊ ယူရာ၏။ အဆိန္ဒူ အနာဒိန္ဒူ၊ တထည် နှစ်ထည်
 ကိုလည်း မဖြတ်အပ်၊ သလင်းထောင်ကိုမူလည်း မယူအပ်သော။ တိစိဝရံ၊ ကို။
 န ဓာရေယျ၊ ရာ။

“န ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ အတ္ထိန္ဒကံ ဓာရေတဗ္ဗံ” ဌ သဗ္ဗတ္ထိန္ဒ ဖြစ်အောင်
 အိမ်ကြီး အိမ်ငယ် မြောင်းတလုပ်အနားပတ်ဖြတ်ကောင်းသမျှအလုံးစုံကို
 ဖြတ်၍ချည်း အချို့ စီရင်ကုန်၏။ ကာလ၊ ဒေသ၊ ပမာဏကို မသိခြင်းမှ
 တပါး ထိုသူတို့၏ ဒုဂ္ဂဟိတဂါဟ အကြောင်းမရှိပြီ။ ဇီဝက လူသောအနံ
 ရှစ်တောင် အလျားတဆဲ့ခြောက်တောင်ရှိသောသင်္ကန်းလျာကဲ့သို့ နံကြီး
 လျားရှည်ရသည်ရှိသော် ဒုက္ခဋ္ဌပမာဏစသဖြင့်သာ ဖြတ်၍မသုံးဘဲဒုက္ခဋ္ဌ
 စသည်၌ အယုတ်ဆုံး ပဉ္စခန်းမျှသော်လည်းဖြတ်၍ သုံးစိမ့်သောငှာယခင်
 သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူသည်။ ဤကဲ့သို့ပြည့်စုံလုံလောက်အောင်မရ
 သောကြောင့် “အနုဇနာမိဘိက္ခဝေ ဒေသိန္ဒကာနိကေအတ္ထိန္ဒကံ” စသည်
 ဖြင့်ခွင့်ပြုတော်မူသည်။ ဤအနက်ပြလို၍တိသုစသည်ကိုမိန့်။ “အန္ဓာဓိကမ္ပိ
 အာရောပေတုန္တိအာဂန္တုကပဋ္ဌံဒါတုံ။ ဣဒံပန အပ္ပဟောနကေ အာရော-
 ပေတဗ္ဗံ၊ သဓေ ပဟောတိ၊ အာဂန္တုကပဋ္ဌံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဆိန္ဒတဗ္ဗမေ”။
 အဋ္ဌကထာ။ “အန္ဓဓိနာမအနုဝါတံဝိယ သံဟရိတွာစိဝရသုပရိ သံဃာဋ္ဌိ
 အာကာရေနအာရောပေတဗ္ဗံ၊ အာဂန္တုကပဋ္ဌန္တိပိဝဒန္တိ”။ ဋီကာဟောင်း။
 အန္ဓဓိန္တိ အာဂန္တုကပဋ္ဌံ။ အနုပစ္စာ အာဝိယတိတိ အန္ဓာဓိ။ ယံ စိဝရ-
 သောပရိသံဃာဋ္ဌိအာကာရေနအာရောပေတဗ္ဗံ”။ ဋီကာသစ်။ သံဃာဋ္ဌိ-
 ယာအာကာရောသံဃာဋ္ဌိအာကာရော။ သံဃာဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အာကာရော၊
 နှစ်ထပ် အသွင် သဏ္ဌာန်တည်း။ ဝါ၊ သံဃာဋ္ဌိယာ၊ ၌။ အာကာရော၊

တည်း။ သံဃာဌိအာကာရော၊ ဒုက္ခဋ္ဌိ၏ဒုက္ခဋ္ဌိ၌ နှစ်ထပ်အသွင်သဏ္ဌာန်။ သံဃာဌိယာ၏အရကို ကေဒေသုပစာရ အားဖြင့် မြောင်းတလုပ်ကိုသာ ယူ။ ဝါ၊ သံဃာဌိယာ၏။ ။ ။ အာကာရော၊ မြောင်းတလုပ်သဏ္ဌာန်တည်း။ အာကာရသဒ္ဓါကား သဏ္ဌာနတ္ထ။ “အာကာရော ကာရဏေ ဝုတ္တော၊ သဏ္ဌာနေဣဒိတေပိစ” ။ အဘိဓာန်။ လျားရှည် နံကြီး သင်္ကန်းလျာကို ပစ္စိမစိဝရပမာဏဖြတ်၍၎င်းအထက် ဒုက္ခဋ္ဌိအသွင် မြောင်းတလုပ် အထပ် လွှာတင်လျက် အိမ်ကြီး အိမ်ငယ်ဖော်၍ ချုပ်လေ ဟူလို။ ဤအရာ များကား ပြုရိုးမရှိပြီဖြစ်၍ အလွန်သိခဲစွာ၏။ မဟာကဿပသင်္ကန်းတော် အစွန်းအနား ပြတ်မှ ချည်စ လျှောကြကြောင်းကို လျှောက်သည်တွင် “အနုဇာနာမိဘိက္ခဝေအနုဇာတံပရိဘဏ္ဍံ” ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသောကြောင့် သင်းပိုင်၌လည်း အနံအနားပတ်တင်မှ အပ်သည်ဟူကုန်၏။ ထိုဆရာတို့ ကား ဤအနုညာတကို ဒိဝါသေယျ အနုညာတကဲ့သို့ မချွတ်ပြုအပ်၏ဟု နှလုံးထားသည်ဖြစ်ရာ၏။

(၁၈-၁၉) ဂါမေ၊ ကေကုဋ္ဌိ ကေကုလ သန္တက စသော ရွာ၌၎င်း။ နိဝေသနေ၊ ကေကုလသန္တကစသောအိမ်၌၎င်း။ ဥဒ္ဓေါသိတပါသာဒဟမ္ပိယေ၊ ကေကုလသန္တက စသော ဥစ္စာထားရာတိုက် ပြာသာဒ်ရှည် ဦးပြည်း၌၎င်း။ နာဝါဠမာဠအာရာမေ၊ ကေကုလ သန္တက စသော လှေ၊ ပြအိုး၊ တန်ဆောင်း၊ အရံ၌၎င်း။ သတ္တ ခေတ္တ ခလေ ဒုမေ၊ ကေကုလသန္တကစသောလှည်း၊ လယ်၊ ကောက်နယ်သလင်း၊ သစ်ပင်ရင်း၌၎င်း။ အဇ္ဈောကာသေ၊ ရွာမှကင်းသော ဟင်းလင်းအပြင်လွင်တီးခေါင်၌၎င်း။ ဝိဟာရေ ဝါ၊ ကေကုလသန္တကစသော ကျောင်း၌၎င်း။ တိစိဝရံ၊ ကို။ နိက္ခိပိဗ္ဗာ၊ ၍။ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ၊ ရဟန်းတို့၏ သမုတ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ သမ္ပုတိရသော ရဟန်းကို။ အညတြ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဝိပ္ပဝတ္ထု၊ ကင်း၍နေခြင်းငှာ။ ဝါ၊ သည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

အောက်၌ပြုအပ်သော ပစ္စုဒ္ဓါရ်၏ ကာလ ပရိယန္တ ရှိ-မရှိကို ပြလို၍ ရောဂ-စသည်ကိုမိန့်-

(၂၀) ကဏ္ဍုစ္ဆာဒိကသာဌိကာ၊ အမာလ္လမိုးပုဆိုး၊ မိုးရေခံ သင်္ကန်းတို့သည်။ ရောဂဝဿ ပရိယန္တံ၊ ရောဂါရှိသောကာလ၊ မိုးလေးလကာလ အပိုင်းအခြားရှိကုန်၏။ တတော၊ ထိုရောဂါရှိသောကာလ၊ မိုးလေးလကာလ

အပိုင်းအခြားမှ။ ပရံ၌။ ထပ်တူကာပေနေ၊ ထားလိုသောရဟန်းသည်။ (ဝဇီရ ဗုဒ္ဓိအလိုထည့်)။ ပရိဘုတူကာမေန၊ သည်။ (ဂဏ္ဍိသုံးစောင်အလိုထည့်) ရောဂဝူပသမဒိနကတ္တိကပုဏ္ဏမဒိဝသေ၊ အနာငြိမ်းသောနေ့၊ တန်ဆောင်မှန်း လပြည့်နေ့၌။ ပစ္စုဒ္ဓရိတုဘ၍။ (ကုရုန္တိ အလိုထည့်)။ ဝိကပ္ပေယျ၊ ဝိကပ္ပနာ ပြုရာ၏။ သေသာကြွင်းကုန်သောသင်္ကန်းခုနစ်ထည်တို့သည်။ အပရိယန္တိကာ၊ အဓိဋ္ဌာန်ကာလ ဝိကပ္ပနာကာလအပိုင်းအခြားမရှိကုန်။

အဆင်းသဏ္ဌာန်အထူးအားဖြင့်အပ်သော သင်္ကန်းလေးထည်ကို ပစ္စတ္တ- ရဏ စသည်ဖြင့်ပြ၏။

(၂၁-၂၂) ပစ္စတ္တရပရိက္ခာယမုခပုညနစောဠကံ၊ အိပ်ရာခင်း၊ ပရိက္ခရာ၊ မျက်နှာသုတ်ပုဆိုးသည်၎င်း။ နိသီဒနံ၊ သည်၎င်း။ ဒသမ္ပိ၊ အမြိတ်အဆာ သဏ္ဌာန်ရှိသော်၎င်း။ အရတ္တနာဒိန္နကပ္ပံ၊ အညီစသည်ဆိုးရည်မတပ် ကပ္ပဗိန္န၊ မထိုးသော်၎င်း။ လတ္တံ၊ အပ်၏။ ဝါ၊ ဒသံပျရတ္တနာဒိန္နကပ္ပံ၊ သော။ ပစ္စတ္တရ။ ပ။ စောဠကံ၊ သည်။ လတ္တံ၊ ၏။ အရတ္တနာဒိန္နကပ္ပံ၊ သော။ နိသီဒနံ၊ သည်။ လတ္တံ၊ ၏။

ပိသဒ္ဓါဖြင့် “အဒသမ္ပိ ရတ္တမ္ပိ အာဒိန္နကပ္ပမ္ပိ” ကိုပေါင်း။ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခဋ္ဌစသည်ပြုသင့်သော သင်္ကန်းကို ပစ္စတ္တရဓာတ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်သင့် သည်ကို သိအပ်၏။ အဒသမ္ပိကိုကား နိသီဒနံ မလိုအပ်။

သေသစီဝရပဉ္စကံ၊ ကြွင်းသော သင်္ကန်းသုံးထည်၊ မိုသ်းရေခံ၊ အမာလွှမ်း သင်္ကန်း ငါးထည်အပေါင်းသည်။ အဒသံ၊ အဆာမရှိသော်သာလျှင်။ ရဇိတံ ယေဝ၊ အပ်သောဆိုးရည်ဆိုးသော်သာလျှင်။ အာဒိန္နကပ္ပံ၊ ကပ္ပဗိန္န၊ ထိုးသော် သာလျှင်။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ နိသီဒနံ၊ သည်။ သဒသံ၊ အဆာရှိသော်သာ လျှင်။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။

ရှေးဂါထာ၌ “ဒသမ္ပိ အဒသမ္ပိ ပုပ္ဖဒသမ္ပိ နိသီဒနံ” ဟူသော ပသင်္ကကို မြစ်လို၍ ဤ၌ “သဒသံ နိသီဒနံ” ကို မိန့်သည်။

အဓိဋ္ဌာနဝိဓိဖြင့် ပရိဘောဂုပါယကို ပြပြီး၍ အညဝိဓိဖြင့် ပရိဘောဂု- ပါယကို ပြလို၍ အနဓိဋ္ဌိတ စသည်ကိုမိန့်။ “ဣဒါနိ အနဓိဋ္ဌိတေ အနိဿဠေ စ ကာ ပဝတ္တတိတိ တံ ဒဿေတုံ အနဓိဋ္ဌိတန္တိအာဒိ မာဟ”။ ဦးကာသစ်။

(၂၃) အနဓိဋ္ဌိတနိဿဋ္ဌံ၊ တိစိဝရစသည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်မတင်အပ်၊ သူတပါး အား မစွန့်အပ်သော သင်္ကန်းကို။ ကပ္ပေတော၊ ဝိကပ္ပနာပြု၍။ ပစ္စုဒ္ဓရိတော၊ ဝိကပ္ပနာပြု၍ ပစ္စုဒ္ဓါရိပြု၍။ (ထည့်) ပရိဘုဉ္ဇယေ၊ သုံးဆောင်ရာ၏။ ဝါ၊ ကပ္ပေတော၊ သော်။ ပရိဘုဉ္ဇယေ၊ သုံးဆောင်ထိုက်၏။

ပရိဘုဉ္ဇယေ-၌ ယျေဝိဘတ်ကို “ကညံ ဂဟေယျ ဘဝတာ” ၌ ကဲ့သို့ အရဟတ္တ၌သက်။ “အနာပတ္တိ အန္တောဒဿဟံ အဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေတိ ဝိဿဇ္ဇေတိ” ဟူသော ဝိဘင်းပါဠိကိုမှီ၍ ဤဂါထာခွဲကို ဆိုအပ်သော ကြောင့် ထိုပါဠိ၏ ဗျတိရေက ဖြစ်သော “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတုံ၊ န ဝိကပ္ပေတုံ” ဟူသော ခန္ဓကပါဠိကိုမှီ၍ “အဝိကပ္ပ မနိဿဋ္ဌမိဋ္ဌာယ ပရိဘုဉ္ဇယေ” ဟူ၍ ဆိုအပ်လျက်အောက်၌ “ဣမံသံဃာဋ္ဌိ အဓိဋ္ဌာမိ” စသည်၌ ဝင်ပြီးဖြစ်၍ ဤ၌ မဆိုသင့်ပြီ။ ထိုခန္ဓကပါဠိကို “တိစိဝရံ တိစိဝရသင်္ခေပေန ပရိဟရတော အဓိဋ္ဌာတုမေဝ အနုဇာနာမိ န ဝိကပ္ပေတုံ” ဟု ဖွင့်၍ လဒ္ဒဂုဏ်ကို ပြသော “ဧဝံ သတိ ယော တိစိဝရေ ဧကေန စိဝရေန ဝိပွဝသိတုကာမော ဟောတိ၊ တဿ တိစိဝရာဓိဋ္ဌာနံ ပစ္စုဒ္ဓရိတော ဝိပွဝါသသုခတ္ထံ ဝိကပ္ပနာယ ဩကာသော ဒိန္နော ဟောတိ” ဟူသော အဋ္ဌကထာကိုမှီ၍-

အဓိဋ္ဌိတံပျ နိဿဋ္ဌံ၊ ကပ္ပေတော ပရိဘုဉ္ဇယေ။

ဝိပွဝါသသုခတ္ထံ၊ တိသေကံ ဒွေတယမ္ပိ ဝါ။

ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ “ဧကေန စိဝရေန” ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ “ဒွိဟိ ဝှိဟိ စိဝရေဟိ” ဟူသော အတ္ထယုတ္တံအားဖြင့် ဤ၌ ဒွေတယမ္ပိဝါ-ဟူသတည်း။ ဝိဿဇ္ဇေတိ-ဟူသော ပါဠိကိုမှီ၍-

နာဓိဋ္ဌိတမကပ္ပံ ဝါ၊ နိဿဋ္ဌိတော ပရံ ဒဒေ။

ဧဝံ သတိ နိဿဂ္ဂံ၊ ပါစိတ္တိယံ န ဟေဿတိ။

ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဤသို့လျှင် ခန္ဓကပါဠိ အဋ္ဌကထာကြီးတို့၌ အဓိဋ္ဌာန် တင်ပြီးသော သင်္ကန်း၏ ဝိကပ္ပနာကိုပြ၏။ ဝိဘင်းပါဠိ ဤခုဒ္ဒသိက္ခာ လက်သန်း အဋ္ဌကထာတို့၌ အဓိဋ္ဌာန် မတင်သေးသော သင်္ကန်း၏ ဝိကပ္ပနာကို ပြ၏။ အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ သုံးဆောင်ခြင်း ဝိကပ္ပနာပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်းတို့တွင် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ သုံးဆောင်သော အရာကား

အရိုးအစဉ်မပြတ်ဖြစ်၍ အလွန်ထင်ရှားစွာ၏။ ဝိကပ္ပနာပြု၍ သုံးဆောင်သော အရာကား အရိုးအစဉ် ပြတ်ပြီဖြစ်၍ ဤသို့ သုံးဆောင်အပ်၏ဟု အမှတ်သညာမျှ မရှိကြပြီ။ ပဋိစ္စန္ဒ အပါကဋ ဖြစ်ခဲ့၏။ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်၌ တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနသည် ဒုပ္ပရိဟာရဖြစ်၍ ဝိပွင်္ဂါသသုခ အကျိုးငှာ ဝိကပ္ပနာပြု၍ သုံးဆောင်သော အရာများပင် ရှိသည်။ ယင်းသို့ ရှိခြင်းကား ဝိကပ္ပနာသိက္ခာပုဒ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် ရှင်ဥပနန်၏ ဝတ္ထုဖြင့်၎င်း၊ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အတိရေကစီဝရံ ဒဿာဟတော ပရံ ဝိကပ္ပေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ”ဟူသော ပါဠိဖြင့်၎င်း အလွန်ထင်ရှား၏။ နောက်အခါကား ပရိက္ခာရစောဋ္ဌာဓိဋ္ဌာန သုခပရိဟာရနည်းကို ရည်၍ ထိုနည်းဖြင့်သာ သုံးလေ့ရှိရကား ဝိကပ္ပနာ ပရိဘောဂနည်း အပါကဋ ဖြစ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုနည်းကိုပြလို၍ ဤဂါထာခွဲကို မိန့်တော်မူသည်။ ဤအရာ၌ ဤသို့သော သင်္ဂဟဂါထာကို ဆိုအပ်၏။

တိစီဝရာဒိနုညာတံ၊ ဓိဋ္ဌိတံ ကပ္ပိတံ နုတိ။
 ဓိဋ္ဌာတုံ န ကပ္ပေတုန္တိ၊ ဝုတ္တတ္တာ ကပ္ပနာ န စေ။
 အနာပတ္တိ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ကပ္ပေတိ သဇ္ဇတိတိ စ။
 ဝုတ္တတ္တာ ကပ္ပနာ ကပ္ပ၊ ဣစ္စတ္ထော နိစ္စိတော ယတော။
 ဒုခာ စီဝရသမ္ဘောဂေါ၊ အဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပတော။
 အဓိဋ္ဌာနံ ဒုခာ တတ္ထ၊ သုခဒုပ္ပရိဟာရတော။
 ပရိက္ခာရစောဋ္ဌံ သုခံ၊ ဒုက္ခမကြ တိစီဝရံ။
 တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနု၊ ဓုတင်္ဂဝိနယာ ဒုခာ။
 ဝိကပ္ပနာ ဒုခာ ဧည ယျာ၊ ဓိဋ္ဌာနဓိဋ္ဌကပ္ပတော။
 ဒုခာ ဓိဋ္ဌာ တိစီဝရံ၊ စောဋ္ဌံ သုဒ္ဓါဒိတော တိခာ။
 ပရိက္ခာရစောဋ္ဌေ စာပိ၊ တိစီဝရံဝ ကပ္ပတိ။
 တဒညံ စေ ကပ္ပဟေဝံ၊ နိရတ္တံ ကပ္ပနံ သိယာ။
 န စ နိရတ္တကံ တေ၊ ဣတိ ဘာသန္တိ ကေစန။
 တေသန္တမဗျာပိတံ၊ ဣစ္စိတာပရိပူရတော။
 အတိဗျာပိတဒေါသဉ္စ၊ အနိစ္စိတတ္ထဒိဿနာ။

ဣစ္စာဒိနာ ဗဟူ ဒေါသ၊ ကိမတ္ထော ဘာသနေန သော၊
 သာသကေ ဂေါစရေ မာသံ၊ ဆာဟညတ္ထ ဝသံ အယံ။
 အဓိပ္ပေါယော ပဋိစ္ဆန္နော၊ ပကာသိတောဝိဓာပိ သော။
 ပထဝီ ပရိဝတ္တေတွာ၊ ပထဝေါဇမဓုဒ္ဓရာ။
 သတေန သုဒုက္ကရေဒံ၊ စိန္တိတဗ္ဗံ ပုနပုနံ။

အနုညာတံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော။ တိစီဝရာဒိ၊
 တိစီဝရိက်စသည်ကို။ အဓိဋ္ဌိတံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ သုံးဆောင်အပ်သလော။
 ကပ္ပိတံ န၊ ဝိကပ္ပနာပြု၍ သုံးဆောင်အပ်သလော။ ဣတိ အာရောဂီတေ၊
 ဤသို့ရဟန်းတို့သည် အကြံဖြစ်၍ ကြားလျှောက်လတ်သော်။ အဓိဋ္ဌာတုံ
 န ကပ္ပေတုန္တိ၊ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ”
 စသဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ခန္ဓကဋ္ဌ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ကပ္ပနာ၊ ဝိကပ္ပနာပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ န၊ မအပ်။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့
 ဆိုငြားအံ့။ ။ အနာပတ္တိ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ကပ္ပေတိ သဇ္ဇတိတိ စ၊ “အနာပတ္တိ
 အန္တောဒဿဟံ အဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေတိ ဝိဿဇ္ဇေတိ” ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊
 ဝိဘင်း၌ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကပ္ပနာ၊ ဝိကပ္ပနာ
 ပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ကပ္ပ၊ အပ်၏။ ဣစ္စတ္ထော၊ ဤသို့ အညမည
 ဝိရုဒ္ဓကဲ့သို့ ပင်ဖြစ်လှည့်ငြားသော်လည်း အညမညာကာသဒါနအနက်ကို။
 ယတော၊ ကြောင့်။ နိစ္ဆိတော၊ ပါဠိ အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။
 ဝါ၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့မှထုတ်၍ အလိုရှိအပ်၏။ တတော၊ ကြောင့်။ စီဝရ-
 သမ္ဘောဂေါ၊ သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပတော၊
 တင်၍ သုံးခြင်းပြု၍ သုံးခြင်းအားဖြင့်။ ဒုဓာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။
 အဓိဋ္ဌာနံ၊ တင်၍ သုံးခြင်းသည်။ သုခဒုပ္ပရိဟာရတော၊ ဆောင်လွယ်ခြင်း၊
 ဆောင်ခဲခြင်းအားဖြင့်။ ဒုဓာ၊ ၏။ အတြ၊ ဤနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပရိက္ခာရ-
 စောဠံ၊ ပရိက္ခာရစောဠတင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ သုခံ၊ ဆောင်လွယ်
 သောတင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းမည်၏။ တိစီဝရံ၊ တိစီဝရိက်တင်၍ သုံးဆောင်
 ခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆောင်ခဲသောတင်၍ သုံးခြင်းမည်၏။ တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနဉ္စ၊
 သည်လည်း။ ဓုတင်္ဂဝိနယာ၊ ဓုတင်တိစီဝရိက်၊ ဝိနည်းတိစီဝရိက်အားဖြင့်။

ဒုခါ၏။ ။ဝိကပ္ပနာ၊ပြု၍သုံးခြင်းကို။အဓိဋ္ဌာနဓိဋ္ဌကပ္ပတော၊ တင်ပြီး၊
မတင်သေးသည်ကိုပြု၍သုံးခြင်းအားဖြင့်။ ဒုခါ၊နှစ်ပါးဟူ၍။ ဥေယျာ၊
သိအပ်၏။ အဓိဋ္ဌာ၊ တင်ပြီးကိုပြု၍သုံးခြင်းသည်။ ဒုခါ၊ ဓုတင်္ဂ၊ဝိနယ
အားဖြင့်နှစ်ပါးတည်း။ ဣတရံ၊မတင်သည်ကိုပြု၍သုံးခြင်းသည်။ တိခါ၊
ဓုတင်္ဂ၊ဝိနယ၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ မတင်သည်ကိုသုံးသောအားဖြင့် သုံးပါး
တည်း။ စောဋ္ဌ၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌတင်၍ သုံးခြင်းသည်။ သုဒ္ဓါဒိတော၊
တိစိဝရိက်မတင်ဘူးသည်ကိုတင်သော သုဒ္ဓပရိက္ခာရစောဋ္ဌ၊ ဓုတင်္ဂတိစိ
ဝရိက်တင်ဘူးသည်ကိုတင်သောဓုတင်္ဂတိစိဝရပုဗ္ဗပရိက္ခာရစောဋ္ဌ၊ ဝိနည်း
တိစိဝရိက် တင်ဘူးသည်ကိုတင်သော ဝိနယ တိစိဝရပုဗ္ဗ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ
အားဖြင့်။ တိခါ၊ သုံးပါးတည်း။

“တိစိဝရံ ပန ပရိက္ခာရစောဋ္ဌံ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဇ္ဇတိ” ဟူသော ပုစ္ဆာကို
ဖြေရာ။ “မယံ ပုဗ္ဗေဝ မဟာထေရာနံ အသုမ္ပ အရညပါသိနော ဘိက္ခု။
ရုက္ခသုဿိရာဒိသု စိဝရံ ဌပေတွာ ပဓာနံ ပဒဟနတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တိ။သမန္တ-
ဝိဟာရေ ဓမ္မသဝနတ္ထာယ ဂတာနဉ္စ နေသံ သူရိယေ ဥဋ္ဌိတေသာမဏေရာ
ဝါ ဒဟရဘိက္ခု။ ဝါပတ္တစိဝရံ ဂဟေတွာဂစ္ဆန္တိ။တသ္မာသုခပရိဘော-
ဂတ္ထံ တိစိဝရံ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌံ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဇ္ဇတိ”ဟူသော မဟာတိဿ
ထေရဝါဒ။ “ပုဗ္ဗေ အာရညိကာ ဘိက္ခု။ အဗဒ္ဓသီမာယံ ဒုပ္ပရိဟာရန္တိ
တိစိဝရံ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌမေဝ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိ’သု”။ ဟူသော
ပဟာပစ္စရိဝါဒ တို့၌ အရညဝါသိနော ဘိက္ခု။ဖြင့် ထိုရဟန်းတို့၏
အရညကင်ဓုတင်ပြ၏။ “ရုက္ခသုဿိရာဒိသု စိဝရံ ဌပေတွာ”ဖြင့် ရုက္ခမူ
ဓုတင်ကိုမူချ၊ ကြွင်းသော ဓုတင်ကို အပဋ္ဌာနအားဖြင့်ပြ၏။ ပဓာနံ
ပဒဟနတ္ထာယ ဖြင့် အာရဒ္ဓဝိပဿက အဖြစ်ကိုပြ၏။ ထို့ကြောင့်
“အရညဝါသိနော ရုက္ခမူလိကာ ပဟိတတ္တာ သမာနာနတေ တေ-
စိပရကင်္ဂံ သမာဒိယိဿန္တိယံ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ” ဟူသော ယုတ္တိ။
တိစိဝရိက်ကို ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ တင်သဖြင့် ဌတင်မပျက်သင့်သောယုတ္တိ။
အပ္ပိစ္ဆတာဒိ အဝိရောဓ သုခပရိဘောဂယုတ္တိအားဖြင့် ဓုတင်္ဂတိစိဝရပုဗ္ဗ
ကိုပင် ဓုတင်ဆောင်လျက် ပရိက္ခာရစောဋ္ဌတင်၍ သုံးဆောင်အပ်၏-

ဟူသော အနက်သည် အလွန်ထင်ရှား၏ဟု မှတ်အပ်၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်သော်လည်း ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်သည်ကို ထားဘိဦး။ ပြောဆိုရိုးပင် ပြတ်ကြီးပြတ်ခွဲသောကြောင့် အပ္ပဿတတို့အား ဇစ္စန္ဓသည် နေ့လကို မမြင်သကဲ့သို့ ဗဟုသုတတို့အားသတိမမူ ဂူမမြင် ဟူ၏သို့သာ ဖြစ်၏။ ဝိကပ္ပနာဉ္စလည်း ဤနည်းကိုသိအပ်၏။ ယခုအခါ ဤသို့သောအနက်ကို မသိကုန်သော သူတို့၏ ဝါဒကိုပြလို၍ ပရိက္ခာရစောဠေစာပိ စသည်ကို ဆိုအပ်၏။

အပိ၊ အဘို့တပါးကား။ ပရိက္ခာရစောဠေစ၊ ပရိက္ခာရစောဠေဆောင်ရာ ဉ္စလည်း။ တိစီဝရံ၊ သင်္ကန်းသုံးထည်သည်သာလျှင်။ ဝါ၊ ကိုသာလျှင်။ ပရိက္ခာရစောဠေန္တိ၊ ၍။ အဓိဋ္ဌာတုံ၊ ဌာ။ (ထည့်) ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ တဒညံ၊ ထိုမှကြွင်းသော တိစီဝရ ပဟောနက သင်္ကန်းရှိသမျှကို။ ဝိကပ္ပေတဉ္စ၊ ဝိကပ္ပနာ ပြုအပ်၏။ ဝါ၊ တဒညံ၊ သည်။ န ကပ္ပတိ၊ ပအပ်။ (ထည့်) တဒညံ၊ သည်။ စေ ကပ္ပတိ၊ အံ။ ဧဝံ၊ ဤသို့အပ်ခဲ့သော်။ ကပ္ပနံ၊ ဝိကပ္ပနာ သိက္ခာပုဒ်သည်။ နိရတ္ထံ၊ မြတ်စွာဘုရား ကြိုးစားပြင်းစွာပညတ်ပါလျက် အနက်မဲ့သာ လိုရာမပြီး အချည်းနှီးသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကဿ၊ ကား။ ဩကာသာဘာဝတော၊ ဝိကပ္ပနာပြုဘွယ်ရာဟိခွင့်မရှိသောကြောင့် တည်း။ (ထည့်) ဧတံသိက္ခာပဒံ၊ သည်။ န စ နိရတ္ထကံ၊ လိုရာယွင်းကွက် အနက်မဲ့နိုး အကျိုးမပြီး အချည်းနှီးမဟုတ်သည်သာတမုံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကေစ၊ အချို့ကုန်သောသူတို့သည်။ ဘာသန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ တို့၏။ တံဘာသနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဣစ္ဆိတာ ပရိပူရတော၊ အလိုရှိအပ်သော အနက်တည်းဟူသော ဝိကပ္ပနပဂဟူသမျှ မပြည့်စုံသောကြောင့်။ အဗျာ ပိတံ၊ အဗျာပိတဒေါသသင့်သည်သာတည်း။ နကေဝလမဗျာပိတမေဝ၊ အဗျာပိတသာ မဟုတ်သေး။ (ထည့်) အနိစ္ဆိတတ္ထဒိဿနာ၊ အလိုမရှိ အပ်သော ပါဠိဝိရုဒ္ဓစသော အနက်၏ ထင်မြင်သောကြောင့်။ အတိ-ဗျာပိတဒေါသဉ္စ၊ အတိဗျာပိတဒေါလည်း သင့်သေး၏။ ဣစ္ဆာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒေါသ၊ တို့သည်။ ဗဟူ၊ များကုန်၏။ သော ဒေါသော၊ ကို။ ဘာသနေန၊ ဖြင့်။ ကိမတ္ထော၊ နည်း။ သာသကေ၊ သာသကံသိက္ခာပုဒ်၌။ ဂေါစရေ၊ ဆွမ်းခံရွာ၌။ နိက္ခိပိတော၊ သင်္ကန်းကိုထား၍။ ဝသံ-ဝသန္တော၊

ရှေးဝါကျွတ်မြောက် နောက်ကြတ္တိကာ တာငါးရာတွင် ရှံရှာဘွယ်များ
 လေးပါးအင်္ဂါ ပြည့်စုံစွာနေသော သူသည်။ မာသံ၊ တလပတ်လုံး။
 ဝိပွဝသိတဗ္ဗံ၊ ထိုသင်္ကန်းနှင့်ကင်း၍ နေအပ်၏။ အညတ္တ၊ ထိုမှတခြား
 ရပ်တပါး၌။ ဝသံ-ဝသန္ဓေ၊ သည်။ ဆာဟံ၊ ခြောက်ရက် ပတ်လုံး။
 ဝိပွဝသိတဗ္ဗံ၊ အယံအဓိပ္ပါယ်၊ ဤသို့သော ဘုရားအလိုတော်သည်။
 ပဋိစ္စန္ဓော၊ ဖုံးလွှမ်းရကား။ ဘဒန္တဗုဒ္ဓဒတ္တေန၊ အရှင် ဗုဒ္ဓဒတ်သည်။
 ဝိနယဝိနိစ္ဆယေ၊ ၌။ ပကာသိတော၊ ကဲ့သို့။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။
 အယံအဓိပ္ပါယ်၊ သည်။ ပဋိစ္စန္ဓော၊ ရကား။ ဘဒန္တဓမ္မသီရိနာ၊ သည်။
 ဣဓ၊ ဤခုဒ္ဒသိက္ခာကျမ်း၌။ ပကာသိတော၊ ၏။ ပထဝီ၊ မဟာပထဝီကို။
 ပရိဝတ္တေတွာ၊ ထက်အောက်ပြောင်းပြန် မှောက်လှန်၍။ ပထဝေါဇမ-
 ဓုဒ္ဓရာ၊ ချိုမြိန်လှစွာ မြေဩဇာကို ထုတ်ဖော်သည်ထက်။ သတေန
 သုဒ္ဓက္ကရံ၊ အဆအရာ လွန်စွာပြုခဲ့သော။ ဣဒံဌာနံ၊ ဤအရာကို။ ပုနပုနံ၊
 ရှေ့နောက် ပြန်လှန် အဖန်ဖန်။ စိန္တိတဗ္ဗံ၊ အောက်မေ့အပ်၏။ ။
 ဝိကပ္ပန္နပဂ ပစ္ဆိမပမာဏကို ပြလို၍ ဟတ္ထဒီဃံ စသည်ကိုမိန့်-

စ၊ ဝိကပ္ပန္နပဂပမာဏကား။ ဟတ္ထဒီဃံ၊ မဇ္ဈိမပုရိသ၏ တတောင်အလျား
 ရှိသော။ တတောပခုဝိတ္ထာရံ၊ ထိုအလျားတတောင် ထက်ဝက် အနံရှိသော
 သင်္ကန်းကို။ ဝါ၊ သင်္ကန်းသည်။ ဝိကပ္ပိယံ၊ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်၏။ ဝါ၊ ဝိကပ္ပိယံ၊
 ဝိကပ္ပနာလောက်၏။

(၂၄) တိစီဝရဿ၊ ဝိနည်းတိစီဝရိက်ဆောင်သော။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။
 ဝါ၊ ရဟန်းအကျိုးငှာ။ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော အဓိဋ္ဌာန်အစီအရင်ဆောင်ရာ
 သော အစီအရင်ကို။ (ဋီကာဟောင်း)။ ဝါ၊ ထိုအလုံးစုံသော သင်္ကန်းကိုးထည်
 အစီအရင်ကို။ (ဋီကာသစ်)။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်၏။ ပရိက္ခာရစောဠိယော၊
 ပရိက္ခာရစောဠိဆောင်သော ရဟန်းသည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ ကိုးထည်သော
 သင်္ကန်းကို။ ဟထာဝတွာ၊ ထိုပရိက္ခာရစောဠိဟုဆို၍။ အဓိဋ္ဌဟိ၊ အဓိဋ္ဌာန်
 တင်၏။

ဝါ၊ အနုမိဋ္ဌိတနိဿဋ္ဌံ၊ ကပ္ပေတွာ ပရိဘုဉ္ဇယေ-ဟူသော အစီအရင်ကို
 သဗ္ဗဘိက္ခုအကျိုးငှာ ပြအပ်သလော။ (စုဒ္ဒိ)။ တိစီဝရဿ-စသည်ကိုမိန့်။
 ထိုအစီအရင်ကား တေစီဝရိကတို့အား ဝိပွဝါသသုခဘို့သာ။ ပရိက္ခာရ

စောဠိယအားကား ပရိက္ခာရစောဠာဓိဋ္ဌာနဖြင့်ပင် ဝိပုဝါသသုခကိုရလေ
ပြီဟူလို။ ။ တိစိဝရဿ၊ ဓုတင်ဝိနည်းတိစိဝရိက်ဆောင်သော။ ဘိက္ခုဿ၊
အား။ ။ ဝိပုဝါသသုခတ္ထံ၊ သင်္ကန်းကင်းကွာ ချမ်းသာစွာနေခြင်းငှာ။
(ထည့်)။ တေံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော အနုဓိဋ္ဌိတ အနိဿဋ္ဌဟူသမျှကို
ဝိကပ္ပနာပြု၍ချည်းသုံးဆောင်ရာ၏ဟူသောအစီအရင်ကို။ ပကာသိတံ၊ ။
ကဿွာ၊ ကား။ ယဿွာ၊ ကြောင့်။ (ထည့်)။ ပရိက္ခာရစောဠိယော၊ သည်။
သဗ္ဗံ၊ ကို။ တထာဝတုာ၊ ။ အဓိဋ္ဌဟိ၊ ။ ဟေနေဝပရိက္ခာရစောဠာဓိဋ္ဌာ-
နေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိပုဝါသသုခံ၊ ကို။ လဘော၊ ရ၏။ တဿွာ၊ ကြောင့်။
“တိစိဝရဿ ဘိက္ခုဿ ဝိပုဝါသသုခတ္ထံ တေံ သဗ္ဗံ ပကာသိတံ” သမ္ပန်။
နဝစိဝရ၏ အဓိဋ္ဌာနဝိဓိကို ပြပြီး၍ နဝကာရဏကြောင့် အဓိဋ္ဌာန
ဇဟနဝိဓိကို အစွေဒစသည်ဖြင့် ပြ၏။ ဒုတိယ ပါဒကား ကောဒုသက္ခရ
ဣန္ဒြိယရာ၊ အကြွင်းကား ဒွါဒသက္ခရ ဣန္ဒြိယာ။

(၂၅) အစွေဒ ဝိဿဇ္ဇန ဂါဟ ဝိဗ္ဗမာ၊ ခိုးသူလုခြင်း၊ စွန့်ခြင်း၊ အကျွမ်း
ဝင်၍ယူခြင်း၊ သိက္ခာမချမှ၍လူထွက်ခြင်း၎င်း။ ပစ္စုဒ္ဓရော၊ ပစ္စုဒ္ဓိပြုခြင်း၎င်း။
မရဏ လိင်္ဂံ သိက္ခာ၊ သေခြင်း၊ လိင်ပြန်ခြင်း၊ သိက္ခာချခြင်း၎င်း။ ဣမေ အဋ္ဌ၊
ဤရှစ်ပါးတို့သည်။ (ထည့်)။ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံ သင်္ကန်း ကိုးထည်တို့၌။
အဓိဋ္ဌာနဝိယောဂကာရဏာ၊ အဓိဋ္ဌာန ကင်းခြင်း၏ အကြောင်းတို့တည်း။
တိစိဝရဿပိ၊ တိစိဝရိက်၏ကား။ နိဗ္ဗိဒ္ဓဆိဒ္ဓဉ္စ၊ ထုတ်ချင်းထွင်းသောအပေါက်
သည်လည်း။ အဓိဋ္ဌာနဝိယောဂကာရဏံ၊ တည်း။

ဤ၌ ယုံမှားကင်းစိမ့်သောငှာ စောဒနာ သောဓနာကို ဆိုအပ်၏။

ဆိဒ္ဓံ တိစိဝရဿာတိ၊ ဝုတ္တံ ကဿာတိ နာဂတံ။

ဝိနယတေစိဝရိကော၊ တိစိဝရပုဇ္ဇဟာနကံ။

စောဠာဓိဋ္ဌာနတော ဘုဉ္ဇေ၊ တဿ ဟံ န ဇဟေ ယထာ။

တထာ န ပရိက္ခာရိဿ၊ မုဟာဒိဿေဝ တန္တိ စ။

တိစိဝရဿ၊ ။ ဆိဒ္ဓံ၊ သည်။ အဓိဋ္ဌာနဝိယောဂကာရဏံ၊ တည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ။ ကဿ၊ ဓုတင် ဝိနည်း ပရိက္ခာရစောဠာ တို့တွင်
အဘယ်သူ၏။ တိစိဝရဿ၊ ။ ဆိဒ္ဓံ၊ သည်။ အဓိဋ္ဌာနဝိယောဂကာရဏံ၊

နည်း။ ဣတိစောဒနာ၊ တည်း။ ဣဒံ အနုယုဉ္ဇနံ၊ ဤစောဒနာသည်။
 နာဂတံ၊ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ပဏ္ဍိ ဝိနိစ္ဆယ၌ မလာ။ တထာပိ၊ လည်း။
 ယုတ္တိယာ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဝေ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိနယတေစိဝရိကော၊
 ဝိနည်းတိစိဝရိကံဆောင်သော ရဟန်းသည်။ တိစိဝရပ္ပဟောနကံ၊ တိ-
 စိဝရိကံအဓိဋ္ဌာန်တင်လောက်သော သင်္ကန်းသုံးထည်ကို။ စောဋ္ဌာမိဋ္ဌာန-
 တော၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌတင်သောအားဖြင့်။ ဘုဉ္ဇိ၊ သုံးဆောင်၏။ တဿ၊ ထို
 ဝိနည်း တိစိဝရိကံဆောင်သော ရဟန်း၏ ထိုပရိက္ခာရစောဋ္ဌတင်သော
 သင်္ကန်းသုံးထည်၏။ တံ၊ ထိုအပေါက်သည်ထိုအဓိဋ္ဌာန်ကို။ နဇဟေယတာ၊
 မစွန့်၏သို့။ တထာ၊ တူ။ ပရိက္ခာရိဿ၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌဆောင်သောရဟန်း
 ၏။ တဿ၊ ထိုပရိက္ခာရစောဋ္ဌတင်သော သင်္ကန်းသုံးထည်၏။ တံ၊ ထို
 အပေါက်သည်ထိုအဓိဋ္ဌာန်ကို။ န၊ မစွန့်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထည့်)။
 ဓုတာဒိဿေဝ၊ ဓုတင်ဝိနည်းတိစိဝရိကံဆောင်သော ရဟန်း၏သာလျှင်။
 တဿ၊ ထိုသင်္ကန်းသုံးထည်၏။ တံ၊ ထိုအပေါက်သည်။ အဓိဋ္ဌာနဝိယောဂ-
 ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိစ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

အကပ္ပိယ စိဝရဘေဒကို၎င်း၊ ထိုကိုဆောင်ခြင်း၌ အာပတ္တိဘေဒကို၎င်း၊
 ထို၏ ရံခါအပ်သည်ကို၎င်း ပြလို၍ ကုသဝါက စသည်ကိုမိန့်။

(၂၆) ကုသဝါက ဗလကာနိ၊ သမန်းမြက်ကို ကျစ်၍ပြုသော သင်္ကန်း၊
 လျှော်မျှင်ကိုရက်သော သင်္ကန်း၊ ပျဉ်ချပ်ကိုစပ်သော သင်္ကန်းတို့ကို၎င်း။
 ကေသဝါဋ္ဌဇံ၊ လူဆံပင်၊ စာမရီမြီးမှဖြစ်သော။ ကမ္မလံ၊ သက္ကလတ်ကို၎င်း။
 ဥလူကပက္ခာ ဇိနက္ခိပေ၊ ခင်ပုပ်တောင်ဖြင့်ရက်သော သင်္ကန်း၊ အဝေးဝှာနှင့်
 တကွသော သစ်နက်ရေတို့ကို၎င်း။ အက္ကနာဋ္ဌံ၊ မုရိုးတံကို မုရိုးမျှင်ဖြင့် စီသော
 သင်္ကန်းကို၎င်း။ (လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌ စသဒ္ဒါဖြင့်ယူ) ဓာရယတော၊ ဆောင်သော
 ရဟန်းအား။ ထုလ္လစွယံ၊ ထုလ္လစွဉ်း အာပတ်သင့်၏။

(၂၇-၂၈) ကဒလေရကက္ကဒုဿေ၊ ငှက်ပျောမျှင် ပြိတ်မျှင် မုရိုးမျှင်ဖြင့်
 ရက်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပေါတ္တကေစာပိ၊ သင်ပန်း
 လျှော်ဖြင့် ရက်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌ
 အာပတ်သင့်၏။ သဗ္ဗနီလက မဉ္ဇိဋ္ဌ ပီတ လောဟိတ ကဏှကေ၊ အလုံးစုံ

ညိုသော သင်္ကန်း၊ အလုံးစုံ မောင်းသော သင်္ကန်း၊ အလုံးစုံ ရွှေသော သင်္ကန်း၊
အလုံးစုံ နီသော သင်္ကန်း၊ အလုံးစုံ မည်းသော သင်္ကန်းတို့ကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်
၎င်း။ ၀၂။ အလွန်ညိုသော။ ၀၂။ တခဲနက်ညိုသော။ ပ။ ၎င်း။ မဟာရက် မဟာ
နာမရက်ရတ္တေ၊ အလုံးစုံ ကင်းခြေများ ကျောက်ကုန်း အဆင်းရှိသော
ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးသော သင်္ကန်း၊ အလုံးစုံ ဖြောင့်တော့သော အဆင်းရှိသော
ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးသော သင်္ကန်းတို့ကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ တိရိစ္ဆကေ၊
တိရိစ္ဆကမည်သော သစ်ခွံဖြင့်ပြုသော သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။
အတ္ထိန္ဒဒိသဒသကေ၊ မဖြတ်သော အဆာရှိသော သင်္ကန်း၊ အလယ်၌ ဖြတ်သည်
ဖြစ်၍ ရှည်သော အဆာရှိသော သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဖလပုပ္ဖ
ဒသေ၊ အချင်းချင်းစပ်၍ ချုပ်အပ်သော အသီးပမာ အဆာရှိသော သင်္ကန်း၊
ဆပ်သွားတမျှ အပွင့်အဆာရှိသော သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။
ကဉ္စုကေ၊ အင်္ကျီဒုယင် သင်ဒိုင်းကို ဝတ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝေဌနေ၊ ဦးရစ်
ခေါင်းပေါင်းကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ တထာ၊ ထိုအတူ ဒုက္ကဋ်အာပတ်
သင့်၏။ အတ္ထိန္ဒစိဝရော၊ ခိုးသူလုသော သင်္ကန်းရှိသော ရဟန်းသည်။ သဗ္ဗံ၊
အလုံးစုံရသမျှ ကုသစိဝရစသည်ကို။ ဓာရေတုံ၊ ဌာ။ (ထည့်) လဘတိ၊ ရ၏။

“ဖလပုပ္ဖဒသေတိ အညမညံ သံသိဗ္ဗိတှာ ကတာ ဖလသဒိသာ ဒသာ
ဖလာ ဝုစ္စန္တိ၊ ကေတကာဒိပုပ္ဖသဒိသာနိ ပုပ္ဖါနိ”။ ဌိကာသစ်။ သံ-
သိဗ္ဗိတှာ၌ သံ ကား သမ္ဗန္တေ၊ နိသိဒ္ဓိင် အဆာကဲ့သို့ ခွဲ၍ပြုသည်ကို
နစ်စေလိုရကား အညမညံ သံသိဗ္ဗိတှာ ကတာ” ဟူသည်။ ဤပုဒ်ကို
နောက် “ကေတကာဒိပုပ္ဖသဒိသာနိ” သို့လည်း လိုက်စေ။ ။ သိဝု-တန္တ
သန္တာနေ ဟူသော ဓာတ်နက်၌ တန္တသန္တာနုတ္တ၏ သာမညဖြစ်၍ ချုပ်၍
အပြောက်ထိုးခြင်း ရက်၍ပြုခြင်းသည်ပင် သံသိဗ္ဗနမည်သည်ချည်း၊ ဤ
ဖလပုပ္ဖဒသကို ပကတိအဝတ်မှ အဆင်းအထူး ထင်စေ၍ပြုသော အရာ
သည် ငလောက်၌ ပါကဋ္ဌပင်။ ထိုဖလပုပ္ဖကို အဆာ၌သာ ပယ်ခြင်းသည်
လည်း သာသနာ၌ ပါကဋ္ဌပင်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ တထည်လုံး
မှန်ကူသီးအသွင် ထင်စေလျက် ရက်သော လေးလုံးပြောက်ခေါ်သော
သင်္ကန်းသည် ကပ္ပိယာနုလောမကဲ့သို့ ရှိ၏။

စိဝရ ပြီး၏။

၄-ရဇန

(၁) ဇရနာနိ စာတံ၊ ကား။ မူလက္ခန္ဓတစပတ္တဖလပုပ္ဖပုဘေဒဝော၊ အမြစ်၊ ပင်စည်၊ အခေါက်၊ အရွက်၊ အသီး၊ အပွင့် အပြားအားဖြင့်။ ဆဗ္ဗဓာနိ၊ ခြောက်ပါးအပြားရှိကုန်သော။ ရဇနာနိ၊ ဆိုးရည်တို့ကို။ သတ္ထုနာ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ အနုညာတာနိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်၏။

(၂) မူလေ၊ အမြစ်ဆိုးရည်၌။ ဟလိဒ္ဓိံ၊ နန္ဒင်းဥကို။ ဝိဝဇ္ဇိယ၊ ကြည်၍။ ခန္ဓေစ၊ ပင်စည်ဆိုးရည်၌ကား။ မဇ္ဈိဋ္ဌတုဂ်ဟာရကေ၊ ထန်းကျင့်၊ ပိန်းနဲနွယ် တို့ကို။ ဝိဝဇ္ဇိယ၊ ၍။ ပတ္တေသု၊ အရွက်ဆိုးရည်တို့၌။ အလ္လိဉ္စ၊ မဲရွက်ကို၎င်း။ နိလ္လဉ္စ၊ ဒန်းရွက်ကို၎င်း။ ဝိဝဇ္ဇိယ၊ ၍။ တစေ၊ အခေါက်ဆိုးရည်၌။ လောဒ္ဓဉ္စ၊ တောက်ရပ်ကို၎င်း။ ကဏ္ဍုလံ၊ ကြာပိုင်ခေါက်ကို၎င်း။ ဝိဝဇ္ဇိယ၊ ၍။ ပုပ္ဖေ၊ ပွင့်။ ကုသုမ္ဘံ၊ ဝတ်ပန်းပွင့် ကို၎င်း။ ကိံသုကံ၊ ပေါက်ပွင့် ကို၎င်း။ ဝိဝဇ္ဇိယ၊ ၍။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောဆိုးရည်ကို။ လတ္တံ၊ ရအပ်၏။

အသီး၌ ကြဉ်ဘွယ်မရှိ၊ ယခုအခါ ဆိုးရည်ကိုမကျိုမူ၍ ဆိုးကြကုန်၏။
“တေန ခေါပန သမယေန ဘိက္ခူ သိတုဒကေန စိပရံ ရဇန္တိ။ စိပရံ ဒုဂ္ဂန္တံ ဟောတိ။ ဘဂဝတော တေမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ရဇနံ ပစိတုံ။ ။ သိတုဒကာတိ အပက္ကရဇနံ ဝုစ္စတိ” ။ ဤသို့ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ လာသောကြောင့် ကျိုမူအပ်မည်။
ရဇနုပ္ပါဒ်။

၅-ပတ္တ

(၁) ပတ္တောစာတံ၊ ကား။ အယောပတ္တော၊ သံသပိတ်၎င်း။ ဘူမိပတ္တော၊ မြေသပိတ်၎င်း။ ဇာတိယာ၊ ဇာတ်အားဖြင့်။ ဒုဝေ၊ နှစ်လုံးကုန်သောသပိတ် တို့သည်။ ကပ္ပိယာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ သပိတ်ကြီး၎င်း။ မဇ္ဈိမောစေဝ၊ သပိတ်လတ်၎င်း။ ဩမကော စ၊ သပိတ်ငယ်၎င်း။ ပမာဏတော၊ ပမာဏ အားဖြင့်။ တယော၊ သုံးလုံးကုန်သောသပိတ်တို့သည်။ ကပ္ပိယာ၊ ကုန်၏။

(၂) ဥက္ကဋ္ဌော၊ သည်။ မဂဓနာဠိဒ္ဓယတဏှုလသာဓိတံ၊ မဂဓတိုင်း၌ နှစ်ကွမ်းစားသောဆန်ဖြင့်ချက်အပ်သော။ ဩဒနံ၊ ထမင်းကို၎င်း။ သူပံ၊ ထို

ထမင်း၏ လေးဘို့တဘို့ရှိသော လက်ဖြင့်ယူကောင်းသော ပဲနောက်ဟင်းကို
၎င်း။ တဒူပိယံ၊ အဆုံးထမင်းလုပ်တိုင်အောင် စားလောက်သည်ဖြစ်၍ ထိုထမင်း
အားလျှောက်ပတ်သော။ ဗျဉ္ဇနဉ္စ၊ ငါး၊ အမဲစသော ဟင်းလျာကို၎င်း။ ဂဏှာတိ၊
ယူ၏။ ဝင်၏။ ဆံ့၏။

(၃) “တဿ၊ တိဉ္ဇက္ကဋ္ဌသပိတ်၏။ ဥပဇောဝ၊ ထက်ဝက်ဝင်သော သပိတ်
သည်သာလျှင်။ မဇ္ဈိမော၊ မဇ္ဈိမသပိတ်မည်၏။ တတော၊ ထိုမဇ္ဈိမသပိတ်မှ။
ဥပဇောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဩမကော၊ မည်၏။ ဥက္ကဋ္ဌတော စ ဥက္ကဋ္ဌော၊ ဥက္ကဋ္ဌ
သပိတ်ထက်ကြီးသော သပိတ်သည်၎င်း။ ဩမကောမကော၊ ဩမကသပိတ်
အောက်ငယ်သော သပိတ်သည်၎င်း။ အပတ္တော၊ သပိတ်မမည်။

ဆွမ်းနှစ်ပြည် ပဲဟင်း၊ အမဲ၊ ငါး တခွက်သားစီ သုံးပြည် တခွက်
ဝင်သည်ကား ဥက္ကဋ္ဌ သပိတ် မည်၏။

ဝါ၊ အပတ္တော၊ ကပ္ပိယကိုမြစ်သောခွက်တည်း။ (ပဋိသေဓ)။ ဝါ၊ ဥက္ကဋ္ဌ
တော၊ ထက်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ ကား။ အပတ္တော၊ ခွက်ကြီးတည်း။ (ဝုဒ္ဓတ္ထ)။ ဝါ၊
အပတ္တော၊ ခွက်မျှသာတည်း။ (တဗ္ဘော)။ ဝါ၊ အပတ္တော၊ ကပ္ပိယမှ တပါးသော
ခွက်တည်း။ (အညတ္ထ)။ ဝါ၊ အပတ္တော၊ ကပ္ပိယနှင့်သဏ္ဌာန်တူသောခွက်တည်း။
(သဒိသ)။ ဝါ၊ အပတ္တော၊ ကပ္ပိယနှင့်ဆန့်ကျင်သော ခွက်တည်း။ (ဝိရုဒ္ဓ)။
ဝါ၊ အပတ္တော၊ မအပ်ဟုကဲ့ရဲ့အပ်သောခွက်တည်း။ (ဂရဟာ)။ ဝါ၊ အပတ္တော၊
ကပ္ပိယမှဆိတ်သောခွက်တည်း။ (သုည)။ ဝါ၊ အပတ္တော၊ အပ်သောအဖြစ်မှ
ကင်းသောခွက်တည်း။ (ဝိဂတ)။ ဝါ၊ ဩမကော၊ ဩမကအောက်။ ဩမကော၊
ယုတ်မှုကား။ အပတ္တော၊ ခွက်ငယ်သာတည်း။ (အပ္ပက)။

“အဟံ ခေါ ပန ဥဒါယိ အပ္ပေကဒါ ဣမိနာ ပတ္တေန သမတိတ္တိကပ္ပိ
ဘုဉ္ဇာမိဘိယျေပိဘုဉ္ဇာမိ” ဟုမဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၌ ဟောတော်မူသောကြောင့်
မြတ်စွာဘုရားသပိတ်တော်ကား ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍ ဆွမ်းတော်ဆံ့ရုံသာ
တည်း။ “သမတိတ္တိကပ္ပိ ဘုဉ္ဇာမိ” ကို ပကတိကာလကို “ဘိယျေပိ
ဘုဉ္ဇာမိ” ကို ဒေသစာရိကြွတော်မူခါနီးကိုရည်၍ မိန့်တော်မူသည်။ ရဟန်း
တို့လည်းမျှလောက်ရုံသောဆွမ်း ဆံ့ရုံသပိတ်ကိုသာဆောင်ကုန်ရာသည်။
အခါခပ်သိမ်း ဆောင်အပ်သော ပရိက္ခရာဖြစ်၍ ကြီးစွာသောသပိတ်ကို

မခံဆောင်ကုန်ရာ၊ ဤအကြောင်းကို ပိဏ္ဏောလဘာရဒွါဇဝတ္ထုဖြင့်သိအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ခွက်ကွမ်းစားပြည်ကွမ်းစားကို ယူကြသည်တွင် ခွက်ကွမ်းစားသာ သင့်လျော်သကဲ့သို့ ရှိ၏။ “ပါဒဂုဏှနကတော အနတိရိတ္တပ္ပမာဏော ပန ခဋ္ဌကောပတ္တိထာလကံကဉ္စနကောကုဏ္ဍိကာတိ ဣဒမေတ္ထ ဘာဇနီယဘဏ္ဍ” ။ ဤမတ္တိကာဘဏ္ဍ ဂရုဘဏ်၌ပတ္တိထာလကသည်ဆွမ်းခွက်ချည်း။ ထိုပတ္တိထာလက၏ ဘာဇနီယအဖြစ်ကားငယ်သောပမာဏကြောင့်တည်းဟူသိစေလို၍ “ပါဒဂုဏှနကတော အနတိရိတ္တပ္ပမာဏော” ဟူသော ဟေတုမန္တဝိသေသနကို မိန့်သတည်း။ ဂရုဘဏ်၌ခုဒ္ဒကပမာဏကို လိုရာ၌ ပါဒဂုဏှနသဒ္ဓါဖြင့် ဆိုမြဲ။ ဤပတ္တိထာလကတို့လည်း နှစ်ပြည်ကခွက်ဝင် ဖြစ်၍ ဥက္ကဋ္ဌောမက သပိတ် ပမာဏပင်၊ ဤမှတပါးလည်း (ကြာသွတ်အိုး၊ ခဋ္ဌက၊ ရေခွက် ကဉ္စနက၊ ရေတကောင်း ကုဏ္ဍိက) ဟူသော ယှဉ်ဘက်အားဖြင့်လည်း ခုဒ္ဒကပမာဏကိုလို၏ဟု သိအပ်၏။

(၄) သကော၊ မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော။ ကပ္ပေါ၊ ဇာတ် ပမာဏ အဆင်း ဖုတ်ခြင်းအားဖြင့်အပ်သော။ အတိရေကပတ္တော၊ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြုသော သပိတ်မှ လွန်သော သပိတ်ကို။ ဒသာဟပရမံ၊ ဆယ်ရက်အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး။ ဓာရေယျော၊ ဆောင်အပ်၏။ တသ္မိံကာလေ၊ ထိုဆယ်ရက်အပိုင်းအခြားရှိသောကာလကို။ ဝါ၊ သည်။ အတိနာမိတေ၊ လွန်စေအပ်သည် ရှိသော်။ ဝါ၊ လွန်လတ်သော်။ ဝါ၊ အတိနာမိတေ၊ သော။ တသ္မိံကာလေ၊ ထိုတဆဲ့ တအရုဏ်တက်သော အခါ၌။ နိဿဂ္ဂိယော၊ စွန့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၅) အစ္စေဒဒါနဂါဟေဟိ၊ ခိုးသူလူခြင်း၊ သူတပါးအားပေးခြင်း၊ အကျွမ်းဝင်၍ ယူခြင်းတို့ဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ တို့ကြောင့်၎င်း။ ဝိဗ္ဘမာ၊ သိက္ခာမချမှု၍ လူထွက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ မရဏုဒ္ဓဋ္ဌာ၊ သေခြင်း၊ ပစ္စုဒ္ဓိရံပြုခြင်းကြောင့်၎င်း။ လိင်္ဂသိက္ခာဟိ၊ လိင်ပြန်ခြင်း၊ သိက္ခာချခြင်းတို့ကြောင့်၎င်း။ ဆိဒ္ဓေန၊ ဆပ်ဆွမ်းလုံးဆုံလောက်သော အပေါက်ကြောင့်၎င်း။ ပတ္တော၊ သည်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဥဇ္ဈတိ၊ စွန့်၏။

(၆) သောဒကံ၊ ရေရှိသော။ ပတ္တံ၊ ကို။ နပ္ပဋိသာမေယျ၊ မသိုမှီးရာ။ သောဒကံ၊ သော။ ပတ္တံ၊ ကို။ န စ ဩတပေ၊ နေမလှန်းရာသည်သာတည်း။

(ဝေါဒကံ ကတော မဟုတ္တံ သြတပေ-ဟု အနုညာတပြု၏)။ ဝေါဒကမ္ပိ၊ ရေကင်းသော သပိတ်ကိုလည်း။ (ထည့်) ဥဏှော၊ နေပူ၌။ န နိဒဟော၊ ရှည်ကြာမြင့်စွာ မထားရာ။ ဘူမျာ၊ ကြမ်းသောမြေ၌။ နထပေ၊ မထားရာ။ နော စလဂ္ဂယေ၊ တံသင်းစသည်တို့၌ မဆွဲရာသည်သာတည်း။

(၇) မိဗုဇန္တ၊ ကျောင်းဦးအဟောင်း အကျည်စွန်း၌၎င်း။ ပရိဘဏ္ဍန္တ၊ နံရံအပ အကျည်စွန်း၌၎င်း။ အကေဝါ၊ ပေါင်အလယ်တွင် ရင်ခွင် ၌၎င်း။ အာတပတ္တကေ၊ ထီး၌၎င်း။ ပါဒေသု၊ ခြေတို့၌၎င်း။ မဉ္ဇူပိဋ္ဌေဝါ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၌၎င်း။ ပတ္တံ၊ ကို။ (ထည့်) ထပေတုံ၊ ဌာ။ ဝါ၊ သည်။ န စ ကပ္ပတိ၊ မအပ်သည်သာတည်း။

မိဗုဇန္တဟိ အာဠိန္ဒကမိဗုကာဒိနံ မိဗုနံ အဇန္တ။ ။ ဌိကာ။

အာဠိန္ဒကမိဗုကာဒိနန္တိ ပမုခမိဗုကာဒိနံ ဥစ္စဝတ္ထုကာနန္တိ အတ္ထော။

ဝိမတိဝိနောဒနိ။

(၈) ဥစ္စိဋ္ဌောဒကဉ္စ၊ လုပ်ဆေးခရေကို၎င်း။ စလကဌိကံ၊ စုတ်၍၊ စား၍၊ ဝါး၍၊ စွန့်အပ်သောငါးအမဲ၊ ထိုင်ငါးမဲရိုးကို၎င်း။ ပတ္တေန၊ ဖြင့်။ န နိဟရေယျ၊ မဆောင်ရာ။ ပတ္တဟတ္ထော ဝါ၊ သပိတ်လက်၌ ရှိသောရဟန်းသည်လည်း။ ကဝါဠိ၊ တံခါးရွက်ကို။ နပ္ပဏာမယေ၊ မဖွင့်ရာ။

စလကာနိ စ စမ္ပေတွာ အပဝိဒ္ဓမံသာနိ၊ အဠိကာနိ မဇ္ဈမံသအဠိကာနိ စ စလကဌိကံ။ ။ ဌိကာ။ ။ စမ္ပေတွာတိ ခါဒိတွာ။ ။ သာရတ္ထဒီပနိ။ စမ္ပ-အဒနေ။ သဒ္ဓနိတံ ဗကာရန္တဓာတ်။

(၉) ဘူမိအာဘာရကေ၊ ဆင်စွယ်၊ နွယ်၊ ကြိမ်စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သော မြေနှင့်စပ်ခါ နိမ့်လှစွာသော လက်ကောက် သပိတ်ခြေ၌၎င်း။ သုသဇ္ဇိတေ၊ မြင့်လွန်းလှလည်း မကျစိမ့်ငှာ ကောင်းစွာစီရင်အပ်သော။ ဒါရုဒဏ္ဍာဓာရေ၊ သစ်တခုဖြင့်ပြုအပ်သော သပိတ်ခြေ၊ ဝါးခြမ်းစိတ်အများဖြင့် ပြုအပ်သော သပိတ်ခြေ၌၎င်း။ ဒုဝေပတ္တေ၊ နှစ်လုံးကုန်သော သပိတ်တို့ကို။ ထပေယျ၊ ၏။ ဘူမိယံ၊ သင်ဖြူးစသည်ဖြင့် ခင်းအပ်သောမြေ၌။ နိက္ကုဇ္ဇိတွာန၊ မှောက်၍။ ကေ၊ တလုံးသောသပိတ်ကို။ ထပေယျ၊ ရာ၏။

ဘူမိအာဓာရကေတိ ဒန္တာဒီဟိ ကတေ ဝလယာဓာရကေ၊ တေဿ
 ဝလယာဓာရကဿ အနုစ္စတာယ ထပိတာပိ ပတ္တာ န ပရိပတန္တိတိ
 တယော ပတ္တေ ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဝုတ္တံ။ အနုစ္စဟံ ဟိ သန္ဓာယ အယံ
 ဘူမိအာဓာရကောတိ ဝုတ္တော။ ဒါရုအာဓာရကဒဏ္ဍာဓာရကေသုတိ
 ကေဒါရုနာ ကတအာဓာရကေစ ဗဟူဟိ ဒဏ္ဍေဟိ ကတအာဓာရကေစ။
 တေ စ ဥစ္စတရာ ဟောန္တိ ပတ္တေဟိ သဟ ပတနသဘာဝါ တေန
 သုသဇ္ဇိတေသုတိ ဝုတ္တံ။ ။ဝိပတိဝိနောဒနိ။

(၁၀-၁၁) ဒါရု ရူပိယ သောဝဏ္ဏ မဏိ ဝေဠုရိယာ မယာ၊ သစ်သား
 ဖြင့်၊ ငွေဖြင့်၊ ရွှေဖြင့်၊ ပတ္တမြားဖြင့်၊ ကျောက်မျက်ရဲ ဝင်သဝဏ်ဖြင့်ပြီးသော
 သပိတ်တို့သည်၎င်း။ ကံသ ကာစ တိပု သီသ ဖလိကာ တမ္ဗလောဟဇာ၊
 ကြေးဖြူ၊ စဉ့်၊ သလုံစင်၊ သလုံမည်း၊ ဖလ်၊ ကြေးနီတို့မှဖြစ်ကုန်သောသပိတ်တို့
 သည်၎င်း။ ဆဝသီသမယောစာပိ၊ လူခေါင်းခွံဖြင့်ပြီးသောသပိတ်သည်၎င်း။
 ဃဋ္ဌိတုမ္ဗကဋ္ဌာဟဇာ၊ အိုးအုံ၊ ဗူးအုံ ဖြစ်ကုန်သော။ ပတ္တာ၊ တို့သည်၎င်း။
 အကပ္ပိယာ၊ မအပ်ကုန်။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံတဆွဲလေးလုံးသော သပိတ်တို့ကို။
 ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုကာ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။

ပတ္တ ပြီး၏။

၆-ထာလက

(၁-၂) ထာလကာစာတိ၊ ကား။ တမ္ဗာယောမတ္ထိကာမယာ၊ ကြေးနီ၊
 သံ၊ မြေဖြင့်ပြီးကုန်သော။ တိသော ထာလကာ၊ ဆွမ်းစားခွက်သုံးလုံးတို့သည်။
 ကပ္ပိယာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဒါရု သောဝဏ္ဏ ရုဇတ မဏိ ဝေဠုရိယာမယာ၊
 သစ်သား၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ မြ၊ ဝင်သဝဏ်ဖြင့်ပြီးကုန်သော ခွက်တို့သည်။ အကပ္ပ၊
 သုံးသပ်ရုံမျှ မအပ်ကုန်၊ ဖလိကာ ကာစ ကံသဇာ၊ ဖလ်၊ စဉ့်၊ ကြေးဖြူ
 ဖြစ်ကုန်သောခွက်တို့သည်။ ဂိဟိသန္တကာ၊ လူတို့၏ဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော်၎င်း။
 သံဃိကာ၊ သံဃာ၏ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော်၎င်း။ ကပ္ပိယာ၊ အပ်ကုန်၏။ တုမ္ဗ

သဋ္ဌိဇာ၊ ဗုဒ္ဓံ၊ အိုးအိုးဖြစ်ကုန်သောခွက်တို့သည်။ တာဏကာလိကာ၊ တကြိမ်
စားကာမျှကာလအခိုက်အတန့်။ ကပ္ပိယာ၊ ကုန်၏။

ပဏ္ဏပုဋ္ဌာဒိသုပ္ပိ ဧသေဝ နယော။ ။ဝိပတိဝိနောဒနီ။

ထာလက ပြီး၏။

၇-ပဝါရဏာ

(၁) ပဝါရဏာတိ၊ ကား။ ယေနိရိယာပထေန၊ အကြင်ဣရိယာပုထ်ဖြင့်။
ဘုဉ္ဇမာနော၊ ဆွမ်းစားစဉ်။ ပဝါရိတော၊ ပဝါရိတ်သင့်သော။ အယံ၊ ဤရဟန်း
သည်။ တတော၊ ထိုပဝါရိတ်သင့်သောဣရိယာပုထ်မှ။ အညေန၊ တပါးသော
ဣရိယာပုထ်ဖြင့်။ အနတိရိတ္တံ၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုသောယာဝကာလိကကို။
ဘုဉ္ဇေယျ၊ စားငြားအံ့။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

(၂) အသနံ၊ ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို စားဆဲ၏အဖြစ်။
ဘောဇနဉ္စေဝ၊ ဘောဇဉ်ငါးပါးတွင်တပါးပါး၏အဖြစ်။ အဘိဟာရော၊ ထိုကို
ရှေးရှုဆောင်ခြင်း။ သမိပတာ၊ နှစ်တောင့်ထွာဟတ္ထပါသ်တွင်းဖြစ်၍နီးသည်၏
အဖြစ်။ ကာယဝါစာပဋိက္ခပေါ၊ ကိုယ်ပျက်ဖြင့်ပယ်ခြင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (ထည့်)။
ပဝါရဏာ၊ ပဝါရိတ်သင့်ခြင်းသည်။ ပဉ္စ အင်္ဂါ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိ၏။ ပဉ္စအင်္ဂါ၊
အင်္ဂါငါးပါးရှိသောကြောင့်။ ပဝါရဏာ၊ ပဝါရိတ်သင့်၏။

ဘောဇနဉ္စေဝ-၌ ဘောဇန၏သရုပ်ကို ဩဒနော စသည်ဖြင့် ပြအပ်၏။

(၃) ဩဒနော၊ ယမင်းသည်၎င်း။ သတ္တု၊ မှုံလုံးသည်၎င်း။ ကုမ္မာသော၊
မုယောမှုံသည်၎င်း။ မစ္ဆော၊ ငါးသည်၎င်း။ မံသဉ္စ၊ အသားသည်၎င်း။
ဘောဇနံ၊ ဘောဇဉ်မည်၏။ (ဩဒန စသည်ကို ပြလို၍ သာလိ ဝီဟိ စသည်
ကိုမိန့်)။ သာလိ၊ သလေး။ ဝီဟိ၊ ကောက်။ ယဝေါ၊ မုယော။ ကဂုံ၊ ဆပ်။
ကုဒြု၊ သဝရဂေါဓုမာ၊ လူး၊ ပြောင်းလျှင်၊ နတ်ကောက်။ ဧသံ သတ္တန္တံ ဓညာနံ၊
ဤစပါးမျိုး ခုနစ်ပါးတို့၏။ ဘောဇဇယာဂူ စ၊ ပျော့ပျောင်း ထပ်ထပ်
စားအပ်သောယာဂူသည်လည်း။ ဩဒနော၊ ဩဒနမည်၏။ (ထမင်းမှသာ
မဟုတ်ပါဟူလို)။ ဝါ၊ ဩဒနော၊ သည်၎င်း။ ဘောဇဇယာဂူ စ၊ သည်၎င်း။

ဩဒနောမည်၏။ (အဓိကာရာဓိကနည်း)။ ဝါ၊ ဘောဇ္ဇယာဂုဏသည၎င်း။
ဘတ္တဉ္စ သည၎င်း။ ဩဒနောမည်၏။

အဝုတ္တသမုစ္စယ စသဒ္ဓါဖြင့်ဆည်း။

(၄) (ဓညာနုလောမကိုသာမကာစသည်ဖြင့်ပြ၏)။ သာမကာဒိ-
တိဏံသမန်းသောမြက်သည်။ ကုဒြုသကေလူး၌။ သင်္ဂဟံရေတွက်ခြင်းသို့။
ဂတံရောက်၏။ ဝရကစောရကောပြောင်းလျှင်သည်။ ဝရကေပြောင်းကြီး၌။
သင်္ဂဟံသို့။ ဂတော၏။ နိဝါရောကျိတ်သည်။ သာလိယဉ္စေ၊ သလေး၌
သာလျှင်။ သင်္ဂဟံသို့။ ဂတော၏။

(၅) ဘဠဓညမယောကျက်စွာလှော်အပ်သောစပါးမျိုးခုနစ်ပါးဖြင့်ပြု
အပ်သောမုံ့သည်။ သတ္တုသတ္တုမည်၏။ ယဝသမ္ဘဝေါမုယောကန်မှဖြစ်သော
မုံ့သည်။ ကုမ္မာသောမည်၏။ ကပ္ပိယော စ၊ အပ်သောအသားကိုသာလျှင်။
မံသော၊ မံသဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ အပ်၏။ ဥဒကသမ္ဘဝေါရေ၌ဖြစ်သောသတ္တဝါ
သည်။ မစ္ဆော၊ မည်၏။

မံသောစ-၌ အဝဓာရဏတ္ထ စသဒ္ဓါကို ကပ္ပိယော ပုဒ်နောင်ယှဉ်။

အဘယ်ကဲ့သို့သော ဘောဇဉ်ကိုစားစဉ် အဘယ်သို့ဆို၍ ဆောင်သည်ကို
အဘယ်သို့ဖြစ်သော် ပဝါရိတ်သင့်သနည်းဟူသော စောဒနာကို နှလုံး
ထား၍ ဘုဉ္ဇန္တော စသည်ကိုမိန့်၊ ဋီကာ။ ဝါ၊ ပဝါရဏာအင်္ဂါငါးပါးတွင်
ပဝါရဏာ ပဟောနက ဘောဇနံကို ပြပြီး၍ ပဉ္စင်္ဂသဓာရဏအားဖြင့်
ပြလိုရကား ဘုဉ္ဇန္တောစသည်ကိုမိန့်။ ဤ၌ ဘုဉ္ဇန္တောဖြင့် အသနံ၏အရကို၊
ဘောဇနံဖြင့် ဘောဇနဉ္စေ၏အရကို၊ ကပ္ပမကပ္ပံဝါဖြင့် ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗဝတ္ထု
ကို။ နိသေဓယံဖြင့် ကာယဝါစာ ပဋိက္ခေပ၏အရကို၊ ပဝါရိတောဖြင့်
ပဝါရဏာ၏အရကို၊ အဘိဟဋ္ဌံဖြင့် အဘိဟာရော၏ အရကို၊ ကပ္ပံဖြင့်
အသိတဗ္ဗဝတ္ထုကို၊ တံနာဓမန လူမန္တဝါဖြင့် အဘိဟဋ္ဌာကာရကိုပြ၏။
သမိပတာ၏အရကိုကား အဘိဟဋ္ဌံပုဒ်၏ သာမတ္ထိယဖြင့် ပြ၏။ ဝါ၊
အစူန္တသမိပဝါစီဖြစ်သော လူမံ ပုဒ်ဖြင့်ပြ၏။

(၆) ကပ္ပံဝါ၊ အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အကပ္ပံဝါ၊ မအပ်သည်လည်း
ဖြစ်သော။ ဘောဇနံ၊ ဘောဇဉ်ငါးပါးတွင် တပါးပါးကို။ ဘုဉ္ဇန္တော၊ စားစဉ်။

တံနာမေန၊ ထိုပဝါရိတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့၏ သြဒန စသောဝိသေသ အမည်ဖြင့်၎င်း။ ဣမန္တိဝါ၊ ဤဘောဇဉ်ဟူ၍သာမညအမည် ဖြင့်၎င်း။ ဝတု၊၍။ (ထည့်)အဘိဟဋ္ဌံ၊အနီးရောက်အောင်ရွှေ့ရှုဆောင်အပ် သော။ ကပ္ပံ၊ အပ်သောဘောဇဉ်ငါးပါးတွင် တပါးပါးကို။ နိသေဓယံ၊ ကိုယ်နှုတ်ပယ်မြစ် စွန့်ပစ်သော ရဟန်းသည်။ ပဝါရိတော၊ပဝါရိတ်သင့်၏။

ဣမန္တိ၌ ဣတိသဒ္ဒါအာကာရတ္ထနာမတ္ထ၊ ထိုပုဒ်နောင် တတိယာလောပ။ ဝါ တံနာမေန သြဒနန္တိ ဝါ။ပ။မံသန္တိဝါ ဝတု၊ဣမန္တိသြဒနာဒိဝတ္ထု၊ ဒဿေတု၊ ဝါ အဘိဟဋ္ဌံ ကပ္ပံ နိသေဓယံ ဝါရိတော။ သမ္ပန်။

ပဝါရိတ်ကို မဖြစ်စေတတ်သည်ကို ပြလို၍ လာဇာ စသည်ကိုမိန့်။

(၇-ဂ) လာဇာ၊ သလေးစသည်ဖြင့်ပြုအပ်သော မရွေးပေါက်ပေါက် တို့သည်၎င်း။ တံသတ္တုဘတ္တာနိ၊ ထို မရွေးပေါက်ပေါက်ဖြင့် ပြုအပ်သော မုံ့လုံးထမင်းတို့သည်၎င်း။ဂေါရသော၊ခီရစသောဂေါရသငါးပါးသည်၎င်း။ သုဒ္ဓခဇ္ဇကော၊ ငါးအမဲမရော သက်သက်သော ခဲဘွယ်သည်၎င်း။တဏှုလ၊ ကြပ်ကြပ်ရှိရုံလှော်အပ်သော သလေးဆန် စသည်တို့သည်၎င်း။ ဘဠပိဠ၊ အမှတ်မရှိ လှော်အပ်သော အမှုန့်သက်သက်သည်၎င်း။ ပုထုကာ၊ သလေး စသည်တို့၏ မုံ့ဆန်းသည်၎င်း။ ဝုတ္တာဝသေသာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောစပါးမျိုး ခုနစ်ပါးမှ ကြွင်းကုန်သော။ ပုထုကာပေဋ္ဌုအာဒိနံ၊ မုံ့ဆန်း ဝါးသုဉ်းဆန် စသည်တို့၏။ ဘတ္တံ၊ထမင်းသည်၎င်း။ရသယာဂု၊ ငါးရည်၊အမဲရည်စသည်နှင့် ရောသော ယာဂုသည်၎င်း။ ရသောပိစ၊ ငါးရည် အမဲရည်သည်၎င်း။ သုဒ္ဓယာဂုဖလဒိနိ၊ ငါးအမဲမရော သက်သက်သော ယာဂု၊ သစ်သီးစသည် တို့သည်၎င်း။ ပဝါရဏံ၊ ကို။ န ဇနေန္တိ၊ မဖြစ်စေတတ်ကုန်။

ဋီကာသစ်၌ ပုထုကာပုဒ်ကို သမာသံ ဝါကျ နှစ်နည်းယူသည်။

အနုတိရိတ္တ ဖြစ်သော ဝိနယာကမ္မာကာရ ခုနစ်ပါးတွင်ငါးပါးကိုနောက် ဂါထာ၌ပြုအပ်သော ကပ္ပိယစသည်မှပြန်သောအားဖြင့် နှစ်ပါးကိုသရုပ် အားဖြင့်ပြလို၍ ပဝါရိတေနစသည်ကိုမိန့်။ဝါ၊ နှစ်ပါးကိုသရုပ်အားဖြင့် ငါးပါးကို အတိရိတံ န ကာတဗ္ဗံ ပုဒ်၏ သာမတ္ထိယ အားဖြင့် ပြလို၍

ပဝါရိတေန စသည်ကိုမိန့်။ နောက်ဂါထာ၌ အတိရိတ္တံ ကရောန္တော ပုဒ်ကို အတိရိတ္တံ ကရောန္တေန-ဟု ပြန်၍လိုက်စေ။

(၉) အတိရိတ္တံ၊ အတိရိက်ဝိနည်းကံကို။ ကရောန္တေန၊ ပြုသောဝိနည်းခိုရ် ရဟန်းသည်။ ပဝါရိတေန၊ ပဝါရိတ်သင့်သဖြင့်။ ဝါ၊ သင့်လျက်။ ဝုဋ္ဌာယ၊ နေရာမှထ၍။ အတိရိတ္တံ၊ ကို။ န ကာတဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်။ ဘောဇနံ၊ ပဝါရိတ် လောက်သောဘောဇဉ်ကို။ အဘုတ္တေန၊ မစားသဖြင့်လည်း၊ မစားဘဲလည်း။ အတိရိတ္တံ၊ ကို။ န ကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်သော ဘောဇဉ်၊ မကပ္ပိ သော ဘောဇဉ်ကို။ အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ၊ အကပ်မခံသော ဘောဇဉ်ကို။ အနုစ္စာရိတံ၊ မချီမကြ မညွတ်သော ဘောဇဉ်ကို။ အဟတ္ထပါသကံ၊ ဟတ္ထပါသ်မှ အပ ဖြစ်သော ဘောဇဉ်ကို။ အလမေတန္တိ၊ ၍။ အဘာသယံ၊ မဆိုဘဲ။ အတိရိတ္တံ၊ ကို။ န ကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။ (နောက်ဂါထာ၌ကပ္ပိယစသည်ကိုပြန်၍လိုက်စေ)။ ယေန၊ အကြင်ဝိနည်းကံပြုသော ဝိနည်းခိုရ်သည်။ ယံ၊ အကြင်ဘောဇဉ်ကို။ ပုရေ၊ ရှေး၌။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ တေနဝါ-တေနဝ၊ ထိုရှေးပြုပြီးသော ဝိနည်းခိုရ်သည် သာလျှင်။ တံပါ-တံဝေ၊ ထိုရှေးပြုပြီးသော ဘောဇဉ်ကိုပင်လျှင်။ အတိရိတ္တံ၊ ကို။ န ကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။

အညံ ပန ကာတဗ္ဗံ ဟူလို။ “ယေန ယံ ဝါ ပုရေကတန္တိ ဧတ္ထ စ ဝေသဒ္ဓေါဒိဿံ ကတွာ နိဒ္ဒိဋ္ဌော” စသည်ဖြင့် ဋီကာသစ်မိန့်၏။ “ပတ္ထဒ္ဓေါ ဘဝတိ ကာယော၊ ဒဋ္ဌော ကဋ္ဌမုခေန ဝါ” ၌ ဝါသဒ္ဓါ၊ ဝေတ္ထ ဟူသော မူလဋီကာ။ “ယံ ပနာနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ ဝါ သုခံ ဝါ” ၌ ဝါသဒ္ဓါ၊ ဝေတ္ထ ဟူသော ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာ အလိုကား ယံဝါ-၌ဝါသဒ္ဓါပင် ဝေတ္ထ ဖြစ်၏။ ဤဋီကာသစ်နည်းဖြင့် ထိုဋီကာတို့ဆုံးဖြတ်သော ထိုပါဌ်၌လည်း ဝေ သဒ္ဓါကို ဒိဿ ပြသည်ဟု သိအပ်၏။ ။ အဘုတ္တေန စ ဘောဇနန္တိ ယေန ပဉ္စန္ဒံ ဘောဇနာနံ အညတရံ ဘောဇနံ အန္တမသော ကုသဂ္ဂေနပိ အဘုတ္တံ။ တေနာပိ အတိရိတ္တံ န ကာတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော၊ ယေန ပန အရုဏ္ဏဂ္ဂမေပိ ဘုတ္တံ ဟောတိ၊ သော စေ အပ္ပဝါရိတော အာသနာ ဝုဋ္ဌိတောပိ မဇ္ဈန္တိကသမယေပိ ပုန ကိဉ္စိ အဘုတ္တံပိ ကာတံ လဗ္ဘတိ။ ဋီကာဟောင်း။ ဤတွင် “သောစေအပ္ပဝါရိတောအာသနာဝုဋ္ဌိတောပိ” ၌ ပိ-ဖြင့် “ပဝါရိတောအာသနာ အဝုဋ္ဌိတောပိ” ကိုပေါင်း။ ။ ဘောဇနန္တိ

ပဝါရဏပ္ပဟောနကံဘောဇနံ၊ အဘုတ္တေနာတိကေသိတ္ထမတ္တမ္ပိအဘုတ္တာ-
ဝိနာ။ ဋီကာသစ်။ ။ ဤသို့ ဋီကာတို့၌ ပဝါရဏပ္ပဟောနကဘောဇနံကို
ဆိုသောကြောင့် ဘုတ္တဘဝိအရာ၌လည်းပဝါရဏပ္ပဟောနကကိုလိုအပ်၏။
ထို့ကြောင့် ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်း ဆွမ်းစားလိုသော် အဘယ်သို့
ပြုအပ်သနည်းဟု ဆင်ခြင်အပ်၏။ ။ ယံ ဖလံ ဝါ ကန္တမူလံ ဝါ ပဉ္စဟိ
သမဏကပ္ပေဟိ ကတကံပွယ် အညမ္ပိ ကပွယ်ဘောဇနံ ဝါ ကပွယ် နာမ။
ဋီကာဇောဓာနံ။ ယံ ဖလံ ဝါ ကန္တမူလာဒိ ဝါ ပဉ္စဟိ သမဏကပ္ပေဟိ
ကပွယ်ကတံ ယဉ္စ ကပွယ်မံသံ ဝါ ကပွယ်ဘောဇနံ ဝါ၊ ဧတံ ကပွယ် နာမ။
ဋီကာသစ်။ ။ ဤသို့ သမဏကပ္ပဖြင့်ကပွယ်သော ဖလစသည်၏ကပွယ်ကတ
အဖြစ်ကို ဆိုသောကြောင့် ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းပြုစေသော ဖလ
စသည်ကိုပင်စား၍ပြုအပ်၏ ဟူသော အနက်သည်ထင်၏။ န ကာတဗ္ဗံ-၌
ကရဓာတ်သည် “သုဝဏ္ဏံ ကဋ္ဌကံ ကတံ” ၌ကဲ့သို့ ဒွိကမ္မကဖြစ်၍ ဘောဇနံ
အတိရိတ္တံ-ဟု ကံနှစ်ခုရှိသင့်သတည်း။ ထို့တွင်အဘယ်ကံသည် ဝုတ္တဖြစ်၍
အဘယ်ကံကို တဗ္ဗပစ္စည်း ဟောသနည်းဟူမူ။ ဒွိကမ္မကဓာတ်၏ ဒုဟာဒိ
ဂိုဏ်း၊ နှာဒိဂိုဏ်းနှစ်ပါးတို့တွင် ကရဓာတ်သည် ဒုဟာဒိဂိုဏ်းဖြစ်၍ အပ
ဋ္ဌာနကိုဟောရကားကရဏ ကြိယာဖြင့်အလိုရှိအပ်သောမုချပဋ္ဌာနဝိကတိ
ဖြစ်သော အတိရိတ္တကို ပြုလိုသော ဝိနည်းဓိရ်သည် ဘောဇနံကို ပြုအပ်
သောကြောင့် ဘောဇနံ-ဟူသော အမုချ အပဋ္ဌာန ပကတိကံကို
ဟော၏ဟူပေ။ ထို့ကြောင့် ဘောဇနံ-ကား ပဌမန္တ၊ အတိရိတ္တံ-ကား
ဒုတိယန္တ။ အတိရိတ္တ ဖြစ်သော ဝိနယကမ္မာကာရ ခုနစ်ပါး တို့တွင်
နှစ်ပါးကို ရှေးဂါထာ၌ပြုအပ်သော ဝုဋ္ဌာယ-စသည်မှ ပြန်သောအား
ဖြင့် ငါးပါးကို သရုပ်အားဖြင့် ပြုလို၍ ကပွယ်-စသည်ကိုမိန့်။

(၁၀) ကပွယ်၊ ကပွိပြီးလည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။
ဂဟိတဉ္ဇေဝ၊ အကပ်ခံအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဥစ္စာရိတံ၊ စဉ်းငယ်မျှလည်း
ဝိနည်းဓိရ်ရှေ့ ချီရှေ့ အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ညွှတ်အပ်သည်လည်း
ဖြစ်သော။ ဟတ္ထပါသဂံ၊ နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်သို့ ရောက်သည်လည်း
ဖြစ်သောယာဝကာလိကကို။ အတိရိတ္တံ၊ ကို။ ကရောဇ္ဇော၊ ပြုသောဝိနည်းဓိရ်
သည်။ ပဝါရိတေန၊ သဖြင့်။ အဝုဋ္ဌာယ၊ နေရာမှမထမူ၍။ ဘောဇနံ၊ ကို။

ဘုတ္တေန စ၊ ဖြင့်လျှင်။ အလမေတန္တိ၊ “အလမေတံ သဗ္ဗံ” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။
ဘာသတု၊ ဆိုဘိလော့။

ပဝါရိတေနစသည်ကား ရှေးဂါထာမှပြန်၍လိုက်စေသည်။ “ဥစ္စာရိတန္တိ
ဤသကံမ္ပိ ဥက္ခိတ္တံ အဝပနာမိတံ ဝါ”။ ဋီကာ။ ဤဥက္ခိတ္တဖြင့် ဥ-၏
ဥဒ္ဓကမ္ပတ္တကို၊ အဝပဏာမိတံ-ဖြင့် အဝ-၏ကာရိယဖြစ်သောသြ၊ ထိုသြ၏
ဝိပရိတ် ဥ-အပြုကိုပြ၏။ အဝ-ကား ဩဏတတ္ထ။

ကပ္ပိယံ ပဋိဂ္ဂဟိတု၊ စွာရိတံ ဟတ္ထပါသကံ။
ဘုတ္တာဝီ အဝုဋ္ဌိတေန၊ အလမေတန္တိ သတ္တဓာ။

(သင်္ဂဟဂါထာ)။ ကပ္ပိယံ၊ ကပ္ပိပြီးသော သစ်သီးစသည်ကို အတိရိတ်
ပြုခြင်း၊ အပ်သောအသား အပ်သော ဘောဇဉ်ကို ပြုခြင်း။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊
အကပ်ခံပြီးသောဝတ္ထုကိုအတိရိတ်ပြုခြင်း။ ဥစ္စာရိတံ၊ အတိရိတ်ပြုခြင်းငှာ
လာသော ရဟန်းသည် သပိတ်ခွက်ကို ဝိနည်းခိုရ်တို့ ချီရွှေစောင်းငဲ့
သည်ကို အတိရိတ်ပြုခြင်း။ ဟတ္ထပါသကံ၊ ဝိနည်းခိုရ်၏ ဟတ္ထပါသသို့
ရောက်သည်ကိုပြုခြင်း။ ဘုတ္တာဝီ၊ ယူခဲ့သည်ကို ဝိနည်းခိုရ်စား၍ ပြုခြင်း။
(စားပြီးဖြစ်မှု ယူခဲ့သည်ကို မစားဘဲပင် “အလမေတံ သဗ္ဗံ” ဆိုလျှင်
အပ်၏ဟု ဋီကာဟောင်း အဆိုကို အောက်၌ရေးခဲ့ပြီ)။ အဝုဋ္ဌိတေန၊
ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည် နေရာမှ မထဘဲ တပါး ရဟန်း၏
ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ်ပြုခြင်း။ ဧတံတဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ အလံ၊ ငါတန်ပြီ။
ဝါ၊ သင်စားထိုက်ပြီ။ ဝါ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော။ ဧတံ-
ဝိနယကမ္မာကာရံ၊ ဤဝိနည်းကံဟူသော အကြောင်းသည်။ အနာပတ္တိံ၊
အာပတ် မသင့်ခြင်းကို။ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှာ။ အလံ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အတိရိတ္တံ၊ သည်။ သတ္တဓာ၊ ၏။

အတိရိတ် ဝိနည်းကံပြုရာ၌ “အလမေတံ သဗ္ဗံ” ဟူသော စကားကို
ပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်း ဆိုအပ်၏။ ဝိနည်းခိုရ်ရဟန်းကား တလုံးသော
ဆွမ်းကိုမျှယူ၍ “မယံ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇေ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ
ကရေတိ” ဟု ဆို၍ ပြုအပ်၏ဟု ရွှေဥမင် ဘုန်းတော်ကြီး စီရင်သော

ပါစိတ်နိဿယ၌ ဆို၏။ ယင်းသို့ဆိုရာ၌ ပဝါရိတ်သင့်သောကြောင့် စားလို့၍ ဝိနည်းကံကိုပြုရကား “အလမေတံ သဗ္ဗံ” ဟုမဆိုရာ။ ယင်းသို့ ဆိုရုံမျှဖြင့် ဒါနလက္ခဏာအမြွက်မျှမရှိရကား “ယေသန္တကံ” စသည်ကိုဝိနည်းမိရ်မဆိုရာ။ တောင်ဘိလာဘုန်းတော်ကြီး စီရင်သော ဓုတဂံဝိနိစ္ဆယ၌ကား ပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်းသည် အတိရိက္ခံပြုသောဝိနည်းမိရ်ရဟန်းအထံ၌ “အတိရိက္ခံ ကရောထ ဘန္တေ” ဟုဆိုအပ်၏။ ဝိနည်းမိရ်ရဟန်းကားသပိတ်၌ရှိသော တလုံးသော ဆွမ်းကိုမျှယူ၍ “အလမေတံ သဗ္ဗံ” ဟု ဆိုအပ်၏ဟုဆို၏။ ဤစကားနှစ်ရပ်တွင် နောက်စကား သင့်ကြောင်းကို ဋီကာပါဌ်ကိုဆောင်၍ မဏိရတနာနိဿယ၌ဆုံးဖြတ်၏။ ထိုဋီကာပါဌ်သည် “အတိရိက္ခံ ကရောန္တော၊ အလမေတန္တိ ဘာသတု” ဟူသော အဋ္ဌကထာကို ယောဇနာရုံမျှသာ။ အဋ္ဌကထာဖြင့်ပင် ဝိနည်းမိရ်ဆိုရမည့်စကားထင်ရှားလှလေပြီ။ ဤသာမဟုတ်သေး။ “ကပ္ပိယကတံ ဟောတိ” အစရှိသော သတ္တဝိဓဝိနယကမ္မာကာရကိုပြသော ပါဠိတော်၌ “အတိရိက္ခံ ကရောန္တော ဗျတ္တော ဘိက္ခု ပဋိဗလော ဝိနယဓရော ကပ္ပိယကတံ ဟောတိ။ အတိရိက္ခံ ကရောန္တော ပဋိဂ္ဂဟိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အတိရိက္ခံ ကရောန္တော ဥစ္စာရိတံ ကတံ ဟောတိ။ အတိရိက္ခံ ကရောန္တော ဟတ္ထပါသေ ဌိတံ ကတံ ဟောတိ။ အတိရိက္ခံ ကရောန္တေန ဘုတ္တာဝိနာ ကတံ ဟောတိ။ အတိရိက္ခံ ကရောန္တေန ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန ဝိနယဓရေန ပဝါရိတေန အာသနာ အဝုဋ္ဌိတေန ကတံ ဟောတိ။ အတိရိက္ခံ ကရောန္တော ဗျတ္တော ဘိက္ခု ပဋိဗလော ဝိနယဓရော အလမေတံ သဗ္ဗန္တိ ဘာသိတံ ဟောတိ” ဟူ၍ အတိရိက္ခံကာရကချည်း ကတ္တားဖြစ်သောကြောင့် “အလမေတံ သဗ္ဗံ” ဟူသော ဝိနယကမ္မာကာရကို ဝိနည်းမိရ်သာ ဆိုအပ်၏။ ပဝါရိတ်သင့်သောသူ မဆိုအပ်။

(၁၁) အနုပသမ္ပန္နဟတ္ထဂံ၊ ပဝါရိတ်သင့်သောသူ စေသောလူ သာမဏေလက်၌ဖြစ်သော ယာဝကာလိကကို။ နကရေ၊ အတိရိက္ခံမပြုရာ။ ပေသယိတွာပိ၊ တပါးသောရဟန်းကို စေခိုင်း၍လည်း။ ကာရေတု၊ အတိရိက္ခံပြုစေခြင်းငှာ။ လဘတေ၊ ရ၏။ တံ၊ ထိုအတိရိက္ခံပြုပြီးသောယာဝကာလိကကို။ အကာရကော၊

အတိရိက်ဝိနည်းကံပြုသော ရဟန်းမှ တပါးသော။ သဗ္ဗေ၊ ပဝါရိတ်သင့်၊
မသင့်သော ရဟန်းခပ်သိမ်းသည်။ ဘုဉ်တုံ၊ ငှာ။ လဘတေ၊ ရ၏။

ပဝါရိတ် ပြီး၏။

ဂ-ကာလိက

(၁) ကာလိကာစာတိ၊ ကာလိကာစဟူသည်ကား။ ပဋိဂ္ဂဟိတာ၊ အကပ်
ခံအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ခံထိုက် ခံကောင်းကုန်သော။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ အကပ်
ခံပြီးသည်မှ။ ပဌာယ၊ ဤ။ (ထည့်) ကာလိကာ၊ ကာလ အပိုင်းအခြား
ရှိကုန်သော ခဇ္ဇ၊ ဘောဇ္ဇ၊ လေယျ၊ ပေယျဟူသော ပုဒ်အနက်တို့သည်။ ဝါ၊
ကာလအပိုင်းအခြားရှိကုန်သော ဆွမ်းပစ္စည်း၊ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်။ ယာဝ-
ကာလိကံ၊ အရုဏ်တက်သည်မှ မုန်းတည့် တိုင်အောင်သော ကာလအပိုင်း
အခြားရှိသော မုန့်၊ ခဲဘွယ်စသော ဝတ္ထု၎င်း။ ယာမကာလိကံ၊ အရုဏ်တက်
သည်မှ ပစ္စိမယာမိဆုံးအောင် ကာလအပိုင်းအခြားရှိသော အဖျော်၎င်း။
သတ္တာဟကာလိကံ၊ ခုနစ်ရက် အပိုင်းအခြားရှိသော ထောပတ် စသော
ဆေး၎င်း။ ယာဝဇီဝိကံ၊ အသက်ရှိသမျှ ကာလ အပိုင်းအခြားရှိသော နန္ဒင်း
စသော ဆေး၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ထည့်)။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋိဂ္ဂဟိတာယေဝတေယာဝကာလိကာဒိကာလိကဝေါဟာရလဘာဘိနော။
နော အညထာတိအဓိပ္ပာယ်ယော။ ဌိကာသစ်။ အကပ်မခံမိပြန်ပူတံသဒိသ
ဟူလို။ ဝါ၊ ပဋိဂ္ဂဟိတာ-၌ က-ပစ္စည်းကို အရဟ သက္ကတ္တ၌ စီရင်။
ကာလိက၌ ကိက-ပစ္စည်းကိုလည်း အရဟတိ တဒ္ဓိတ်၌သက်။

(၂) ပိဋ္ဌ၊ စပါးမျိုးပဲ၊ ပိန်းနဲစေ့ စသည်တို့၏ အမှုန့်ခဲဘွယ်။ မူလံ၊
ဟင်းနုနွယ်မြစ်စသောအမြစ်ခဲဘွယ်။ ဖလံ၊ ပိန်းနဲသီးစသော အသီးခဲဘွယ်။
ခဇ္ဇံ၊ ကျွဲသဲမှုန့်ကတုတ်မှုန့်စသော ကောက်ပဲဖြင့် ပြီးသောခဲဘွယ်။ ဂေါရသေး၊
နို့ရည်၊ နို့ဓမ္မ၊ ရက်တက်ဟူသော ဂေါရသသုံးပါး။ ဝညဘောဇနံ၊ အဟပ်
အလျော်နှင့်တကွသော စပါးမျိုးတို့၏ ထမင်း၊ မုန့်လုံး၊ မုယောမုန့် ဟူသော

ဘောဇဉ်သုံးပါး။ ယာဂုဿပပ္ပဘူတယော၊ ယာဂု၊ ဟင်း စသည်တို့၎င်း။
ဧတေ၊ ဤပိဋ္ဌစသောပုဒ်တို့၏ အနက်တို့သည်။ ဝါ၊ ဤပစ္စည်းအာဟာရ
တို့သည်။ ယာဝကာလိကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဤ၌ ပဘူတိသဒ္ဓါဖြင့် မူလခါဒနိယ၊ ကန္ဓ၊ မုဠာလ၊ မတ္တက၊ ခန္ဓ၊ တစ၊
ပတ္တ၊ ပုပ္ဖ၊ ဖလ၊ အဋ္ဌိ၊ ပိဋ္ဌ၊ နိယျာသ ဟူသော ခဲဘွယ် တဆဲ့နှစ်ပါးတွင်
မူလ၊ ဖလ၊ ပိဋ္ဌ၊ နိယျာသကိုထား၍ အကြွင်းရှစ်ပါးကို၎င်း ခညဘောဇနမှ
တပါးမစွဲ၊ မံသ ဘောဇနကို၎င်းယူ။ နိယျာသကား ယာဝကာလိကမရှိ။
ကြံစေးကား သတ္တာဟကာလိက။ အကြွင်းကား ယာဝဇီဝကချည်း။

ဆောင်။ ။ မြစ်-ဥ-စွယ်-ညောင်၊ ပင်-ခေါက် ရွက်-ပွင့်၊ သီး-ဖေ့-ဆင့်၊
မို့-နှင့်-စေး-ဆဲ့နှစ်။

(၃) မရ မုဒ္ဓိက သာလူက စောစ မောစမ္မ ဇမ္ဗုဇံ၊ သစ်မည်စည်၊ မုဒြက်၊
ကြာစွယ်၊ အစေ့ရှိသောတောငှက်ပျော၊ အစေ့မဲ့သောအိမ်ငှက်ပျော၊ သရက်
သပြေသီးမှဖြစ်သော။ ဖာရသံ၊ ဖက်သက်တရော်သီးမှဖြစ်သော။ နာဂ္ဂိသန္တတ္တံ၊
မီးဖြင့်မချက်အပ်သော။ ပါနကံ၊ အဖျော် ရှစ်ပါးသည်။ ဝါ၊ သောက်ဘွယ်
ရှစ်ပါးသည်။ ယာမကာလိကံ၊ ယာမကာလိကမည်၏။

(၄-၅) သာနုလောမာနိ ခညာနိ၊ အဟပ်နှင့်တကွသော စပါးမျိုး၊
သီးခြားကိုးပါး၊ ပဲတို့ကို။ ထပေတွာ၊ ၍။ ဖလဇောရသော၊ အသီးမှဖြစ်သော
အရည်သည်၎င်း။ မဓုကပုပ္ဖံ၊ သစ်မည်စည်ပွင့်ကို။ အညတြ၊ ကြည်၍။ သဗ္ဗော
ပုဗ္ဗရသောပိ စ၊ ခပ်သိမ်းသောအပွင့်ရည်သည်၎င်း။ ပက္ကဋ္ဌာကဇံ၊ ဟင်းရွက်
ကျက်ရည်ကို။ ထပေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗပတ္တရသော စေတ၊ ခပ်သိမ်းသော အရွက်
ရည်သည်၎င်း။ သီတောဒမဒ္ဓိတော၊ ရေအေး၌ နယ်အပ်သော်၎င်း။ အာဒိစ္စ
ပါကောဝါ၊ နေပူချက်အပ်သော်၎င်း။ ယာမကာလိကော၊ မည်၏။

“တာလ၊ နာဠိကေရ၊ ပနသ၊ လပုဇ၊ အလာပု၊ ကုမ္ဘဏ္ဍ၊ ပုဿဖလ၊
တိပုဿဖလ၊ ဣန္ဒာလုကာနိ နဝ မဟာဖလာနိ သဗ္ဗညုအပရဏ္ဍံ ခညဂတိက-
မေဝ” ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ ခညဂတိကကို ဤ၌ သာနုလောမခည
ဟူသည်။

ဆောင်။ ။ထန်း အုန်းတကဲ့၊ ပိန်းနဲနှစ်စုံ၊ ဗူး-ဖရုံ၊ မှတ်တုံ သုံးသွား။
 ပုဿ တိပု၊ ဇဠာလု၊ သုံးခု သရုပ်ကြား။
 မဟာဖလ၊ ပရဏ္ဏ၊ ဓည-တူအလား။

သီတောဒမဒ္ဒိတော-၌ယှဉ်အပ်သော ဝါ-သဒ္ဒါကြောင့် သီတောဒဖြင့်
 ဥဏှောဒကိုယူ။ မဒ္ဒိတဖြင့် မဓကမှ တပါးသော ပုပ္ဖဖလပတ္တ၌ သုဒ္ဓမ္မဒ္ဒိတ
 ကိုယူ။ “မဓကပါနန္တိ မဓကာနံ ဇာတိရသေနကတပါနံ။ တံ ပနဥဒက-
 သမ္ဘန္တံ ဝဇ္ဇတိ။ သုဒ္ဓံ န ဝဇ္ဇတိ” ဟူ၍အဋ္ဌကထာ၌ မဓက၏ဇာတိရသသုဒ္ဓ
 မအပ်ဟု ပယ်သောကြောင့် မဒ္ဒိကစသည်၌ဇာတိရသ သုဒ္ဓအပ်၏ဟူသော
 အနက်ပြီး၏။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဂိလာနဿ ဂုဠံ၊ အဂိလာနဿ
 ဂုဠောဒကံ” ဟူသော ပါဠိတော်၌လည်းဥစ္ဆုရသလည်း ဂုဠပင်ဖြစ်သော
 ကြောင့် ဤပါဠိဖြင့်လည်း ဇာတိရသသုဒ္ဓအပ်၏ ဟူသောအနက်ပြီး၏။
 ဤဂုဠောဒက ဥစ္ဆုရသသည် သတ္တာဟကာလိက တကား ဟူခြားအံ့။
 “ဥစ္ဆုရသော နိက္ကသဓဇာ ပစ္ဆာဘတ္တံဝဇ္ဇတိ။ ဣတိပါနာနိအနုဇာနန္တေန
 ဣမေပိ စတ္တာရော ရသာ အနုညာတာ” ။ အဋ္ဌကထာ။

ပုပ္ဖပတ္တဖလုစ္ဆုနံ၊ စတ္တာရော ပနိမေ ရသာ။
 အနုညာတာ ဣမာနဌ၊ ပါနာနိ အနုဇာနတာ။

ဟူသော ဝိနယဝိနိစ္ဆယဖြင့် ပါနအရာ၌ အနုညာတအဖြစ်ကို ပြအပ်၏။
 ယင်းသို့ဖြစ်သော် ကာလိကသမ္ဘန္တ ဖြစ်ခဲ့၏တကား ဟူခြားအံ့။ ။
 “ဂိလာနဿ ဂုဠန္တိ တထာရူပေန ဗျာဓိနာ ဂိလာနဿ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဂုဠံ
 အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော” ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ တထာရူပ ဗျာဓိ
 ကြောင့် ဂိလာနသည် ပစ္ဆာဘတ္တ၌ ဂုဠကို သတ္တာဟကာလိက ဘေသဇ္ဇ
 ပရိဘောဂဖြင့် သုံးဆောင်အပ်၏ဟု သိအပ်သကဲ့သို့ “အဂိလာနဿ
 ဂုဠောဒကံ” ဟူသောပုဒ်ကို အဂိလာနဿ ဂုဠောဒကန္တိ အသတိပိ
 တထာရူပေ ဗျာဓိမှ တထာရူပါယ ပိပါသဿ အဂိလာနဿ ပစ္ဆာ
 ဘတ္တံ ဂုဠောဒကံ ပါနပရိဘောဂေန ပရိဘူတိတုံ အနုဇာနာမိတိ
 အတ္ထော” ဟူသောအနက်၏ ဥပ္ပာနဖြစ်သောကြောင့် တထာရူပဗျာဓိ
 မရှိသော်လည်း တထာရူပပိပါသကြောင့် အဂိလာနသည် ပစ္ဆာဘတ္တ၌

ဂုဠောဒကကို ယာမကာလိကပါန ပရိဘောဂဖြင့် သုံးဆောင်အပ်၏ဟု သိအပ်ရကား တထာရူပဗျာဓိ တထာရူပပိပါသ အကြောင်းအထူး၊ အာရောဂျ ပိပါသစ္ဆေဒန အကျိုးအထူး၊ ဘေသဇ္ဇပါနဟူသော ပရိဘောဂ အထူး၊ ဂိလာနာဂိလာန ဟူသော အနုဇာနနကြိယာ ပဋိဂ္ဂဟကသမ္ပဒါန် အထူးအားဖြင့် ကာလိကသမ္ဘိန္ဒမဖြစ် အသမ္ဘိန္ဒသာ ဖြစ်၏ ဟူပေ။

(၆) သပ္ပိနောနီတတေလာနိ၊ ထောပတ်ဆီဦး၊ ဆီတို့၎င်း။ မရံဖာဏိဘမောစ၊ ပျား၊ တင်းလဲ၎င်း။ ဣမေပဉ္စ၊ တို့သည်။ (ထည့်) သတ္တာဟကာလိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေသံ၊ အကြင်နွား၊ ကျွဲစသည်တို့၏။ မံသံ၊ အသားကို။ အဝါရိတံ၊ မအပ်ဟု မမြစ်အပ်။ ဧကသံ၊ ထိုအသားအပ်သော သတ္တဝါတို့၏။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်သည်။ သပ္ပိ၊ သပ္ပိမည်၏။

ယေသံ မံသံ ပဝါရိတံ-ဟူ၍လည်း ပါဠိရှိ၏။ “ယေသံ မံသံ ကပ္ပတိ၊ ဧကသံ သပ္ပိ”ဟူသော ပါဠိတော်၌ ကပ္ပတိ၏အရကိုပြသော ပရိယာယ် ချည်းပင်။ ဤပါဠိဖြင့် နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု သပ္ပိကိုသာပြသည်။ နဝနီတကား သပ္ပိနှင့်တူ၏။

(၇) (တေလ မဇုကိုပြလို၍ တေလံစသည်ကိုမိန့်)။ တိလဝသေရဏ္ဏမဇုသာသပသမ္ဘဝံ၊ နှမ်းစေ့၊ သားဆီခဲ၊ ကြက်ဆူ၊ သစ်မည်စည်၊ မုန့်ညင်းစေ့မှ ဖြစ်သော သံသည်။ တေလံ၊ မည်၏။ ခုဒ္ဒါ ဘမရ မဇုကရိမက္ခိကာဟိ၊ ပျားငယ်၊ ပျားကြီး၊ အတံတို့၌ ပျားအုံ ပြုတတ်သော ယင်ပျားတို့သည်။ (ဋီကာဟောင်း) ပါ၊ ပျားရည်ကို ပြုတတ်ကုန်သော ပျားငယ်၊ ပျားကြီးတို့သည်။ ကဝံ၊ ပြုအပ်သော ပျားရည်သည်။ မဇု၊ မည်၏။

(၈) ပက္ကာ၊ အဖတ်ကိုပစ်အရည်ညှစ်၍ ချက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အပက္ကာစ၊ မချက်အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ရသာဒိဥစ္ဆုဝိကတိ၊ အရည်စသော ကြံအထူးသည်။ ဖာဏိတံ၊ မည်၏။ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ဤသပ္ပိစသော အလုံးစုံသည်။ သတ္တာဟကာလိကံ၊ မည်၏။ (ထည့်) ကာလေ၊ နံနက်အခါ၌။ သာမံဝါ၊ မိမိသည်၎င်း။ ပရေဟိဝါ၊ သူတပါးတို့သည်၎င်း။ (ဝါသဒ္ဓါဖြင့်ယူ)။ သဝတ္ထု ပက္ကာ၊ အသားစိုင့် အဆီခဲဟူသော ဝတ္ထုနှင့်တကွ ချက်အပ်သော။ အမာ-

နုသာ၊ လူဆီမှတပါးသော သားဆီကြည်သည်။ ဝသာ၊ မည်၏။ အညေသံ၊ သားဆီကြည်မှ တပါးကုန်သော။ ယာဝကာလိကဝတ္ထုနံ၊ ယာဝကာလိက ဝတ္ထုရှိသော ထောပတ်ဆီဦးဟူသောသတ္တုဟကာလိကတို့၏။ ဝတ္ထု၊ တည်ရာ အကြောင်း ဖြစ်သော ခီရ၊ ဒဓိဟူသော ယာဝကာလိက ဝတ္ထုကို။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ (လိုက်စေ) န ပစေ၊ မချက်ရာ။

“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝသာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ အစ္ဆဝသံ မစ္ဆဝသံ သံသုမာရဝသံ သူကရဝသံ ဂဒြာဝသံ ကာလေ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ကာလေ နိပက္ကံ ကာလေ သံသဋ္ဌံ တေလပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတုံ” ဟူသည်နှင့် အညီ။

ဆောင်။ ။ဝံ၊ ငါး၊ မိကျောင်း၊ ဝက်၊ အောင်း၊ မြည်းဆီ၊ ဆေးငါးလီ၊ ခါမှီချက်စစ်သုံး။

ဟူသော အနက်သည် ပါကဋဖြစ်၍ တေလန္တောဂဓ ဖြစ်သော ဝသာ၏ ဝိဘာဂကို မပြဘဲ ဘေသဇ္ဇာဓိသ၏ အခြားမဲ့၌ ဝသောဓိသကို ပြလို ရကား သဝတ္ထုစသည်မိန့်။ တပါးသောအရာ၌ သာမံပက္ကကို မြစ်လို၍ အညေသံ စသည်ကိုမိန့်။

ဆောင်။ ။ဗျာဓိ၊ ပုဂ္ဂလ၊ ကာလာ၊ သမယ၊ ဒေသ၊ ဝသာ၊ ဘေသဇ္ဇာ၊ သတ္တု သြဓိသ။

ဘိလူးနာကို၊ သားစိမ်းမျိုး၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရောမန်၊ စားမြုံ့ပြန်။
လေးဟန်ဆေးမှာ၊ မြွေခဲခါ၊ စားရာဇဏ၊ သမယ။
ဒေသဘိနပ်၊ အထပ်ထပ်၊ ပညတ်ဝသာ၊ ဆီငါးဖြာ၊ ပဉ္စာဘေသဇ္ဇ။
သတ္တောဓိသ၊ သရုပ်ပြ၊ မှတ်က သိမည်သာ။

ရောမဋ္ဌက-ဟု ရှိသောပါဌ် အလိုကား-

ပုဂ္ဂိုလ်ရောမဋ္ဌ၊ စားမြုံ့ခတ်၊ ဝိကဋ္ဌဆေးမှာ၊ မြွေခဲခါ။

ဟူ၍ဆို၊ ဒေသောဓိသ၌ ဝိနယဓရပဉ္စမ ဥပသမ္ပဒါ၊ ဓုဝနာန၊ စမ္ပတ္တရဏကို လည်းယူ။ သြဒိဿ၊ သြဓိသ နှစ်ချက် သင့်သည်ချည်း။

(၉) ဟလိဒ္ဓိ၊ နန္ဒင်း။ သိင်္ဂိဝေရဉ္စ၊ ချင်း။ ဝစတ္တံ၊ ဆိတ်ဖူး။ လသုဏံ၊ ကြက်သွန်ဖြူ။ ဝစာ၊ လင်းလေ။ ဥသိရံ၊ ပန်းရင်း။ ဘတ္တမုတ္တဉ္စ၊ နွားမြေရင်း။ အတိဝိသံ၊ တိဝုတ်။ ကဋ္ဌ၊ ကရောဟိဏီ၊ ကုလားဆောင်းမေးခါး။ ပဉ္စမူလာဒိကံ၊ မြစ်ကြီးငါးသွယ်၊ မြစ်ငယ်ငါးပါးစသော။ မူလံ၊ အမြစ်ရင်း။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအမြစ်အလုံးစုံသည်။ ယာဝဇီဝိကံ၊ မည်၏။

ဟရိံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဓာရေတီတိ ဟလိဒ္ဓိ။

(၁၀) ဗိဠှင်္ဂံ၊ အိပ်မွေ့သီး။ မရိစံ၊ ငြိတ်ကောင်း။ ကောဠုဖလံ၊ သမင်စာသီး။ ပိပ္ပလံ၊ ပိတ်ချင်းသီး။ ရာဇိကာ၊ မုန့်ညင်းသီး။ တိဖလေရဏ္ဏကာဒိနံ၊ ကနုခို၊ ကြက်ဆူစသည်တို့၏။ ဖလံ၊ အသီးရင်း။ တံ သဗ္ဗံ၊ သည်။ ယာဝဇီဝိကံ၊ မည်၏။

(၁၁) သူပေယျပဏ္ဏံ၊ ဟင်းချက်ထိုက်သော ဟင်းနုနွယ်ရွက်စသည်ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြည်၍။ ကပ္ပ၊ သ၊ ဝ၊ နိမ္မ၊ တမာ။ ကုဋ္ဌဇ၊ လက်ထုတ်။ ပဋ္ဌောလ၊ ဗြူးတား။ သုလသ၊ ဒိနံ၊ ရိုးစသည်တို့၏။ တံ ပဏ္ဏံ၊ ထိုအရွက်သည်။ ယာဝဇီဝိကံ၊ မည်၏။

(၁၂-၁၃) ဥစ္ဆုနိယျာသံ၊ ကြံစေးကိုရင်း။ သရသံ၊ အရည်ရှိသော။ ဥစ္ဆုဇံ၊ တစ်၊ ကြံခွံ ကိုရင်း။ ထပေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗေ၊ သော။ နိယျာသော စ၊ အစေး။ တစော၊ အခေါက်အခွံ။ လောဏံ၊ ဆား။ လောဟံ၊ သံ၊ ကြေး။ သိလာ၊ ကျောက်။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ သုဒ္ဓသိတ္တဉ္စ၊ ပျားရည်မဘက်သက်သက်သော ဖယောင်း။ သေဝါလော၊ မှော်။ သုဗျာပိတံ၊ အကျွမ်းမီးဘုတ်အပ်သော။ ယဉ္ဇကိဉ္စ၊ အလုံးစုံသော ကာလိကဝတ္ထုရင်း။ ဝိကဋ္ဌာဒိပ္ပဘေဒံ၊ ကျင်ကြီးတသွယ်၊ ကျင်ငယ်တထွေ၊ မြေ၊ သစ်စိမ်းပြာ၊ မဟာဝိကဋ္ဌစသည်အပြားရှိသော။ ယဉ္ဇကိဉ္စ၊ အလုံးစုံသောဝတ္ထုရင်း။ တံ သဗ္ဗံ၊ ကို။ (ထည့်)။ ယာဝဇီဝိကံ၊ ဟူ၍။ ဉာဏဗျူသိအပ်၏။

(၁၄) အာဟာရတ္ထံ၊ အာဟာရကိစ္စကို။ အသာဓေန္တံ၊ မပြီးစေနိုင်သော။ မူလံ၊ အမြစ်။ သာရံ၊ အနှစ်။ တစော၊ အခေါက်အခွံ။ ဖေဂ္ဂ၊ အကာ။ ပဏ္ဏံ၊ အရွက်။ ပုပ္ဖံ၊ အပွင့်။ ဖလံ၊ အသီး။ လတာ၊ အနှယ်။ တံ သဗ္ဗံ၊ သည်။ ယာဝဇီဝိကံ၊ မည်၏။

ကာလိကလေးပါး သရုပ်ကိုပြပြီး၍ ထို၌ ကပ္ပိယာဒိ ဝိဘာကကို သဗ္ဗ စသည်ဖြင့်ပြ၏။

(၁၅) သဗ္ဗကာလိကသမ္ဘောဂေါ၊ ခပ်သိမ်းသော ကာလိကလေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ကာလေ၊ အကပ်ခံသည့်နေ့ နံနက်အခါ၌။ သပ္ပဿ၊ အလုံးစုံနာ၊ မနာသောရဟန်းအား။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ ပစ္စယေသတိ၊ အကြောင်း ရှိမှုကား။ ကာလိကတ္ထယံ၊ ယာမ၊ သတ္တာဟ၊ ယာဝဇီဝိကဟူသော ကာလိက သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းသည်။ ဝိကာလေပိ၊ နေလွဲသော အခါ၌လည်း။ ကပ္ပတေ၊ အပ်၏။

ပိပါသပစ္စည်းရှိမှုယာမကာလိက၊ ဂေလညပစ္စည်းရှိမှု သတ္တာဟကာလိက၊ ယာဝဇီဝိက အပ်၏ ဟူလို။

(၁၆) ဥဘော၊ နှစ်ပါးကုန်သောယာဝကာလိက၊ ယာမကာလိကတို့သည်။ ကာလယာမမတိက္ကန္တာ၊ မှန်းတည့်အခါပစ္စိမယာမကို လွန်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ လွန်ကုန်သောကြောင့်။ ပါစိတ္တိ၊ ဝိကာလဘောဇနပါစိတ်၊ သန္နိဓိပါစိတ် ကို။ ဘုဉ္ဇန္တံ၊ သုံးဆောင်သောရဟန်းကို။ (ကာရိုက်ကံထည့်)။ ဇနယန္တိ၊ ဖြစ်စေ တတ်ကုန်၏။ ဧတေဥဘောပိ၊ ထိုယာဝကာလိက၊ ယာမကာလိကနှစ်ပါးတို့ သည်ပင်လျှင်။ အန္တောသုတ္တဉ္စ၊ အကပ္ပိယကုဋိတုင်း၌သိမ့်ခြင်းကြောင့်ဒုက္ကဋ်ကို ၎င်း။ သန္နိဓိံ၊ သန္နိဓိကာရကပါစိတ်ကို၎င်း။ ဘုဉ္ဇန္တံ၊ ကို။ (ထည့်)။ ဇနယန္တိ၊ ကုန်၏။

(၁၇) သပ္ပိအာဒိမ္မိ၊ ထောပတ် အစရှိသော။ သတ္တာဟကာလိကေ၊ သတ္တာဟကာလိကသည်။ ဝါ၊ သတ္တာဟကာလိကကို။ သတ္တအဟာနိ၊ ခုနစ် ရက်တို့ကို။ အတိနာမိတေ၊ လွန်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ လွန်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ပါစိတ္တိ၊ ပါစိတ်သင့်၏။ ပါဠိနာရုဠေ၊ ပါဠိတော်သို့ မတင်အပ်သော။ ဝါ၊ ပါဠိတော်သို့ မတက်သော။ သပ္ပိအာဒိမ္မိသော၊ သတ္တာဟကာလိကေ၊ ကို။ သတ္တအဟာနိ၊ တို့ကို။ အတိနာမိတေ၊ သော်။ ဒုက္ကဋ်၊ သင့်၏။

သပ္ပိတိ မနုဿာဒိနံ၊ အာဒိနာ တံဝ နောနိတံ။
နာဠိကေရာဒိတေလဉ္စ၊ သိတောဒမရုဗာဏိတံ။

(ပါဠိနာရဠ သပ္ပိ စသည်၌ သင်္ဂဟဂါထာ)။ သပ္ပိတံ၊ ပါဠိနာရဠ သပ္ပိ ဟူသည်ကား။ မနုဿာဒီနံ၊ တို့၏။ သပ္ပိ၊ တည်း။ အာဒိနာ၊ အာဒိသဒ္ဓါ ဖြင့်။ တံဝ နောနီတံ၊ ထိုလူနို့စသည်တို့၏ ဆီဦးကို၎င်း။ နာဠိကေရာဒိ တေလဉ္စ၊ အုန်းစသည်တို့၏ဆီကို၎င်း။ သီတောဒမဓုဖာဏိတံ၊ ရေအေးဖြင့် ပြုအပ်သော သစ်မည်စည်ပွင့် တင်လဲ့ကို၎င်း။ သင်္ဂဟိတံ၊ ၏။

ခုနစ်ရက်လွန်သော သတ္တာဟကာလိကတို့၌ ပြုအပ်သော အစီအရင် ကို၎င်း၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြုအပ်သော အစီအရင်ကို၎င်း ပြလို၍ နိဿဋ္ဌ စသည်ကိုမိန့်။

(၁၈) နိဿဋ္ဌဗဒ္ဓံ၊ စွန့်အပ် စွန့်ထိုက်သော သတ္တာဟကာလိက၊ စွန့်၍ ရအပ် ရထိုက်သော သတ္တာဟကာလိက၊ စွန့်အပ်သည်ကို တဖန်ရပြန်သော သတ္တာဟကာလိကကို။ အင်္ဂံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါကို။ နမက္ခေယျ၊ မလိမ်းကျံရာ။ နာဇ္ဈောဟရေယျစ၊ မျိုလည်း မမျိုရာ။ သာမဏေရဿ၊ သာမဏေအား။ ဝိကပ္ပေန္တဿ၊ သညာ၊ စေတနာ၊ အဓိပ္ပါယ်နှင့် တကွသော စတ္တ၊ ဝန္တ၊ မုတ္တ စိတ်ကို ဆောက်တည်ပြုပြင်စီရင်သော ရဟန်းအား။ မက္ခနာဇ္ဈောဟာရာဒီသု၊ လိမ်းခြင်း မျိုခြင်းစသည်တို့၌။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ သတ္တာဟေ၊ ခုနစ်ရက် အတွင်း၌။ မက္ခနာဒိ၊ အမာသုတ်ရန် စသည် အကျိုးငှာ။ ဝါ၊ စသည်၌။ အဓိဋ္ဌတော စ၊ ဆောက်တည်သော ရဟန်းအား၎င်း။ အညဿ၊ တပါးသော လူ၊ သာမဏေ၊ ရဟန်းအား။ ဒဒတောပိစ၊ ပေးသော ရဟန်း အား၎င်း။ အနာပတ္တိ၊ မသင့်။

နိဿဋ္ဌလဒ္ဓန္တိ ဝိနယကမ္မဝသေန နိဿဇ္ဇိတဉ္စ တံ လဒ္ဓဉ္စ ပုန တထေဝါတိ နိဿဋ္ဌလဒ္ဓံ၊ တံ ဂဟေတွာတိ သေသော။ ဋီကာသစ်။ “နိဿဋ္ဌဉ္စ လဒ္ဓဉ္စ နိဿဋ္ဌလဒ္ဓဉ္စ နိဿဋ္ဌလဒ္ဓံ” ပြုစေလိုသည်။ “နိဿဂ္ဂိယံ အနိဿဇ္ဇိတွာ ပရိဘုဉ္စတိ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ” ဟူသောပါဠိကြောင့် နိဿဋ္ဌဉ္စ-ဟူသော အနက်ကို “သစေ ဒိန္နံ သန္တကံ ဧကေန ပဋိဂ္ဂဟိတံ အဝိဘတ္တံ ဟောတိ။ သတ္တာဟာတိက္ကမေ ဒိန္နမ္ပိ အနာပတ္တိ” ဟူသော အဋ္ဌကထာကြောင့် လဒ္ဓဉ္စ-ဟူသော အနက်ကိုရအပ်၏။ ဤနှစ်နက်၌ တ-ပစ္စည်းကိုအရဟတ္တ၌ စီရင် “နိဿဋ္ဌံ ပဋိလဘိတွာန ကာယိကေန ပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္စိတဗ္ဗံ”

ဟူသောပါဠိကြောင့် နိဿဠလဒ္ဓန္တ-ဟူသောအနက်ကိုရအပ်၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း၌ တိုက်ရိုက် ဝိကပ္ပနာလာ၏။ “အာဝသထံ အနိဿဠိတော စာရိကံ ပက္ခမေယျ ပါစိတ္တိယံ”ဟု ကျောင်း၌ ဝိဿဠနပရိယာယ် အားဖြင့် ဝိကပ္ပနာလာ၏။ “သာမဏေရဿ စတ္တေန ဝန္တေန မုတ္တေန” ဟူသော ပါဠိဖြင့် ဆေး၌ပရိယာယ် ဝိကပ္ပနာကို ရအပ်၏ဟု နှလုံးပြုလျက် ၎င်း ပါဠိကို ရည်၍ “ဝိကပ္ပေန္တဿ သတ္တာဟေ သာမဏေရဿ မိဋ္ဌတော” မိန့်သည်။ အန္တော သတ္တာဟံ အမိဋ္ဌေတိ ဝိဿဠေတိ နဿတိ ဝိနဿတိ သာမဏေရဿ စတ္တေန ဝန္တေန မုတ္တေန” ဟူသော ပါဠိကြောင့် ဤ၌ သတ္တာဟေ-ပုဒ်ကို အမိဋ္ဌတော-၌သာ ယှဉ်အပ်၏။ “သာမဏေရဿ စတ္တေန” စသည်၏ အရဖြစ်သော “ဝိကပ္ပေန္တဿ သာမဏေရဿ”၌ မယှဉ်အပ်။ ပါဠိတော်၌ အန္တောသတ္တာဟံ-ပုဒ်သည် မဟာသုပနထေရ ဝါဒ အားဖြင့် “သာမဏေရဿ စတ္တေန” စသည်သို့လည်း လိုက်ရကား ဤ၌လည်း ထိုထေရဝါဒအားဖြင့် ဝိကပ္ပေန္တဿ၌ ယှဉ်အပ်သော်လည်း ထိုဝါဒကို မဟာပဒုမထေရံ ပယ်ပြီးဖြစ်၍ မယှဉ်သင့်ပြီ။ ဝိကပ္ပေန္တဿ၌ ကပ္ပသဒ္ဒါ ဝိဓာနတ္ထ၊ ယင်းသို့ ဝိဓာနတ္ထကိုလည်း စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ၌ကဲ့သို့ သညာ၊ စေတနာ၊ အဓိပ္ပာယ်တို့ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။ အမိဋ္ဌတော-၌ ဌာ-ဓာတ်သည် အကမ္မကဖြစ်၍ မက္ခနာဒိ ပုဒ်နောင် “အာလပနေစ”၌ စ-ဖြင့် တဒတ္ထ၌ သိ-ဝိဘတ်သက်။ သိ-ဟူသောသုတ်ဖြင့် သိကို အံပြု။ “အံ မော နိဂ္ဂဟိတံ” ဖြင့် ပြီးစေ။ ဝါ၊ သို့ သက်၍ “အာဒိတော ဩစ”၌ စ-ဖြင့် ပြီးစေ။

သပ္ပါဒိံ မုဒ္ဒဗ္ဗန္တနံ၊ မဇ္ဈ အရမက္ခနံ။

ဖာဏိတံ သရဇ္ဈပနံ၊ မိဋ္ဌာယ ဘုဉ္ဇယေ တထာ။

(သင်္ဂဟဂါထာ)။ သပ္ပါဒိံ၊ ထောဘတ်၊ ဆီဦး၊ ဆီကို။ မုဒ္ဒဗ္ဗန္တနံ၊ ခေါင်းလိမ်းရန် ခြေနယ်ရန်အကျိုးငှာ။ မဇ္ဈ၊ ပျားကိုကား။ အရမက္ခနံ၊ အမာသုတ်ရန်အကျိုးငှာ။ ဖာဏိတံ၊ ကို။ သရဇ္ဈပနံ၊ ကျောင်းကိုထုံရန် အကျိုးငှာ။ အမိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍။ တထာ၊ ထိုဆောက်တည်တိုင်း။ ဘုဉ္ဇယေ၊ သုံးရာ၏။

ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်၌ လာသော ခုဒ္ဒသိက္ခာကိုဆိုပြီး၍ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက၌ လာသောခုဒ္ဒသိက္ခာကိုဆိုလိုရကား ယာဝကာလိကအာဒီနိစသည်ကိုမိန့်။ ဝါ၊ အသီးအသီးပြအပ်ပြီးသော ကာလိကဘို့၏ ကာလိကန္တရဂတဘော ကိုပြလို၍ ယာဝ ။ပ။ သဗ္ဗာဝံမိန့်။ တသ္မာ စသည် လဒ္ဒဂုဏ်။

(၁၉) ယာဝကာလိကအာဒီနိ၊ ယာဝကာလိက စသည်တို့သည်။ ဝါ၊ ယာဝ၊ယာမ၊သတ္တာဟကာလိကတို့သည်။ အတ္တနာ၊မိမိဟုဆိုအပ်သော ယာဝ၊ ယာမ၊သတ္တာဟကာလိကနှင့်။ သဟ၊တက္ခ။ သံသဋ္ဌာနိ၊ရောနှောအပ်ကုန်သော ယာမကာလိက၊သတ္တာဟကာလိက၊ယာဝဇီဝိကတို့ကို။ သဗ္ဗာဝံ၊ယာဝ၊ယာမ၊ သတ္တာဟဟူသောမိမိ၏မှန်းတည့်ပစ္စိုမယာမ်ခုနစ်ရက်၌အပ်သောသဘောကို။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဂါဟာပယန္တိ၊ ပူစေတတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧဝံ ဝက္ခမာနဝစနံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောစကားကို။ ဥဒီရိတံ၊ဆိုအပ်၏။

ဝုစ္စမာနာပက္ခ ဧဝံသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သောကြောင့် ဥဒီရိတံ-၌ တ-ပစ္စည်းကို အနာဂတ်၌သက်။

(၂၀) ပုရေပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ခရူးနေ၌အကပ်ခံအပ်သော။ သေသကာလိက- သမ္ပိဿံ၊ ကြွင်းသော ယာဝ၊ယာမ ကာလိကနှင့် ရောသော။ သတ္တာဟဉ္စ၊ သတ္တာဟကာလိကကို၎င်း။ ယာဝဇီဝိကဉ္စ၊ကို၎င်း။ ပရိဘုဉ္စတော၊ သုံးဆောင် သောရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိ၊ သင့်၏။

(၂၁) တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ထိုနေ၌အကပ်ခံအပ်သော။ ယာဝကာလိက- သမ္ပိဿံ၊ယာဝကာလိကနှင့်ရောသော။ ဣတရံ၊ယာဝကာလိကမှတပါးသော။ ကာလိကတ္ထယံ၊ ခုနစ်ရက်အသက်အပိုင်းအခြားမျိုးသော ကာလိကသုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို။ တဒဟေဝ၊ ထိုအကပ်ခံသည့်နေ့နံနက်၌ သာလျှင်။ ဘုဉ္စယေ၊ သုံးဆောင်ရာ၏။

(၂၂) ယာမကာလိကသမ္ပိဿံ၊ ယာမကာလိကနှင့်ရောသော။ သေသံ၊ ကြွင်းသောသတ္တာဟကာလိက၊ယာဝဇီဝိကကို။ ဧဝံ၊ ထို့အတူ အကပ်ခံသည့် နေ့ယာမ်၌သာသုံးဆောင်ရာ၏ဟု။ ဝိဇာနိယံ၊သိအပ်၏။ သတ္တာဟကာလိက- မိဿံ၊ သတ္တာဟကာလိကနှင့်ရောသော။ ဣတပုဉ္စ၊ ယာဝဇီဝိကသည်ကား။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ ကပ္ပတိ၊ ၏။ (သေသမေဝံ၌ ဧဝံသဒ္ဓါ ဥပမာ

အနက်ရှိရကား)။ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ သော။ ယာဝကာလိကသမ္ပိဿံ၊ သော။
ဣတရံကာလိကတ္တယံ၊ ကိ။ တဒဟေဝ၊ လျှင်။ ဘုဇ္ဇယေ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။
တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ သော။ ယာမကာလိကသမ္ပိဿံ၊ သော။ သေသံ ကာလိက
ဒွယံ၊ ကိ။ တဒဟေဝ၊ လျှင်။ ဘုဇ္ဇယေ၊ ဧ။ (ဤသို့အပြည့်အစုံသမ္ပုဋ္ဌာန်)။ ဝါ၊ ဧဝံ
သဗ္ဗာဝံ၊ ဤယာမကာလိက ဟူသော မိမိ၏ အကပ်ခံသည့်နေ့ယာမိ၌သာ
အပ်သော သဘောရှိ၏ဟူ၍။ ဝိဇာနိယံ၊ ဧ။ (ဧဝံသဒ္ဓါ နိဒဿနတ္ထ)။

ကာလိက ပြီး၏။

၉-ပဋိဂ္ဂါဟ

(၁) ပဋိဂ္ဂါဟောတိ၊ ကား။ ဒါတုကာမာဘိဟာရောစ၊ ကပ်လိုသောသူ၏
ရှေးရှုဆောင်ခြင်း။ ဟတ္ထပါသော၊ နှစ်တောင့်ထွာဟတ္ထပါသ်တွင်းသို့ရောက်
ခြင်း။ ဤရဏက္ခမံ၊ ထာမမဇ္ဈိမပုရိသ၏ ချိကြွခြင်းငှာ ခံသောဝတ္ထု။ တိဓာ
ဒေန္တေ၊ ကိုယ်၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သောဝတ္ထု၊ လွှတ်လိုက်ခြင်း သုံးပါးဖြင့် ပေးလတ်
သော်။ ဒွိဓာဂါဟော၊ ကိုယ်၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သောဝတ္ထုနှစ်ပါးဖြင့်ခံခြင်း။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ ပဋိဂ္ဂါဟော၊ အကပ်ခံခြင်းသည်။ ပဉ္စဂေါ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိ၏။

ဥစ္စာရဏံ ဟတ္ထပါသော၊ ဘိဟာရော ဒေဝတာဒိဒေါ။
ပဋိဂ္ဂါဟောတိ ဂါဟေဝံ၊ ပဉ္စဟဂေါဟိ ရူဟတိ။

(အဋ္ဌကထာကြီး၌လာလောအင်္ဂါကိုဆိုသော သင်္ဂဟဂါထာ)။ ဥစ္စာရဏံ၊
အားလျှစ်လျူရှိသောသူ ချီနိုင်လောက်သော ဝတ္ထု။ ဟတ္ထပါသော၊
ဟတ္ထပါသ်၌တည်ခြင်း။ အဘိဟာရော၊ ကိုယ်ဖြင့် ရှေးရှုဆောင်ခြင်း။
ဒေဝတာဒိဒေါ၊ နတ်၊ လူ၊ တိရစ္ဆာန်တို့ ကိုယ်၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထု၊
လွှတ်လိုက်၍ပေးခြင်း။ ပဋိဂ္ဂါဟော၊ ရဟန်းသည် ကိုယ်၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော
ဝတ္ထုဖြင့်ခံခြင်း။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ ပဉ္စဟဂေါဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဂါဟေဝံ၊ အကပ်
ခံခြင်းသည်။ ရူဟတိ၊ ရောက်၏။

(၂) အသံဟာရော၊ မချီနိုင်သော ကျောက်ဖျာစသည်၌၎င်း။ တတ္ထ
ဇာတေ၊ ထိုအပင်၌ရောက်သော အရွက်၌၎င်း။ စိပ္ပအာဒိနံ၊ မန်ကျည်းစသည်
တို့၏။ သုခုမေပဏ္ဏေ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သော အရွက်၌၎င်း။ အသယုဘာရေ စ၊

ထာမမဇ္ဈိမပုရိသသည် မချီနိုင်သော ဝန်၌၎င်း။ ပဋိဂ္ဂဟောသသည်။ နရူဟတိ၊ မရောက်။

(၃) သိက္ခာမရဏလိင်္ဂဟိ၊ သိက္ခာချခြင်း၊ သေခြင်း၊ လိင်ပြန်ခြင်းတို့ကြောင့်၎င်း။ အနုပေက္ခဝိသဂ္ဂတော၊ ငဲ့ခြင်းမရှိ စွန့်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အစ္ဆေဒါနုပသမ္ပန္နဒါနာ၊ လုယက်၍ ယူခြင်း၊ လူသာမဏေအား ပေးခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဂါဟော၊ အကပ်ခံခြင်းသည်။ ဥပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်း၏။

ပသမ္ဘယံ ပုဒ်ကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ဥပသမ္ဘတိ-ဟု ပုဒ်မဖြတ်သင့်ပြီ။။ ပသမ္ဘတိလည်း ရှိ၏။ ဥပသမ္ဘတိ ပုဒ်ဖြတ်။ သမ-အဒဿနေ၊ သမ္ဘတိ ဝူပသမ္ဘတိ အဂ္ဂိ။ သဒ္ဓနိတိ။ ဤ၌ကား ဆန်းကြောင့် ဒွေဘော်ပြု။

(၄-၅) အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ၊ အကပ် မခံအပ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ကာလိက လေးပါးကို။ ပရိဘုဉ္ဇတော၊ သုံးဆောင်သောရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိ၊ ၏။ သုဒ္ဓံ၊ ဝတ်မှုဖြူနည် အရည်တပါးမရော စင်ကြယ်သော။ နာတိဗဟလံ၊ မနောက်လွန်းသော။ ဥဒကဉ္စ၊ သည်၎င်း။ တထာ၊ ပါး။ အင်္ဂလဂ္ဂမဝိစ္ဆန္တံ၊ ကိုယ်၌ငြိမ့်ကပ်ပြတ်၍ မကျသေးသော။ ဒန္တက္ခိကဏ္ဍဂုထကံ၊ သွားညှိ၊ မျက်ဝတ် နဖာသည်၎င်း။ လောဏသုခေဋ္ဌသိဃံ၊ ကိုယ်၌ ပေါက်သော ဆား၊ မျက်ရည်၊ တံကွေး၊ နှပ်သည်၎င်း။ သေမှမုတ္တကရီသကံ၊ သလိပ်၊ အပေါ့၊ အလေးသည်၎င်း။ အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ၊ အကပ်မခံဘဲ။ (လိုက်စေ)။ ကပ္ပတေ၊ အပ်၏။ (ဝါ၊ သုဒ္ဓဉ္စ ၈-ကား ဗျတိရေကတည်း)။ အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သုဒ္ဓံ၊ သော။ ဥဒကံ၊ သည်။ ကပ္ပတေ၊ ၏။ အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ သဗ္ဗံ နာတိဗဟလံ ဥဒကံ ကပ္ပတေ၊ ၏။ အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ၊ အကပ်မခံသော။ အင်္ဂလဂ္ဂံ။ ပ။ ကရီသကံ၊ သည်။ တထာ၊ တူ။ ကပ္ပတေ၊ ၏။ (သမ္ပန်)။

သဘာဝ ကပ္ပိယကို ပြပြီး၍ ကာလောမိသ ကပ္ပိယကို ဂုထ-စသည်ဖြင့် ပြ၏။

(၆) ဂုထမတ္တိကမုတ္တာနိ၊ ဘင်၊ မြေ၊ ရေဟောင်းတို့ကို၎င်း။ ဆာရိကဉ္စ၊ သစ်စိမ်းပြာကို၎င်း။ တထာဝိဓေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော မြေခဲခါ စသည်၌။ ကပ္ပကာရကေ၊ ကပ္ပိယကာရကလူ၊ သာမဏေသည်။ အသန္တေ၊ မရှိလတ်သော်။ သာမံ ဂဟေတွာ၊ ကိုယ်တိုင်ယူ၍။ သေဝေယျ၊ သုံးရာ၏။

(၇) ဒုရူပစိဏ္ဏံ၊ အသီးရှိလျက် နွယ်သစ်ခက်ကို ကိုင်ခြင်း၊ အာမိသ ရှိသော ခွက်ကို ကိုင်ခြင်းစသော ပျက်သော အလေ့အကျက်ကြောင့်၎င်း။ ရဇောကိဏ္ဏံ၊ မြူမြှမ်းသော သပိတ်ဖြင့် ဆွမ်းခံခြင်းကြောင့်၎င်း။ တထာ၊ ထိုမြို့။ ဥဂ္ဂဟပဋိဂ္ဂဟေ၊ အကပ်ပျက်သော အာမိသကိုစားလို၍ အကပ်ခံခြင်း ကြောင့်၎င်း။ အန္တောဝုတ္တေ၊ အကပ္ပိယကုဋိအတွင်း၌ ယာဝ၊ ယာမကာလိကကို သိမီးခြင်းကြောင့်၎င်း။ သယံပက္ကေ၊ အမှတ်မရှိသောအရပ်၌ ယာဝ၊ ယာမ ကာလိကကို ကိုယ်တိုင်ချက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အန္တောပက္ကေစ၊ ယာဝ၊ ယာမ ကာလိကကို အကပ္ပိယကုဋိတွင်း၌ မိမိချက်ခြင်း၊ သူတပါးကို ချက်စေခြင်း ကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သင့်၏။

ပုဗ္ဗပယောဂဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သဟပယောဂ၊ အနာမာသ၊ ဒုရူပစိဏ္ဏံ၊ ဝိနယ၊ ဥတ္တိ၊ ဉာဏ၊ ပဋိဿဝဒုက္ကဋ္ဌံအားဖြင့် ရှစ်ပါးတွင် ဒုရူပစိဏ္ဏံဖြင့် ၎င်းဒုက္ကဋ္ဌံကို ပြ၏။ အကြွင်းကား ဝိနယဒုက္ကဋ္ဌံချည်း။

ဆောင်။ ။ ပုဗ္ဗ၊ သဟ၊ နာမာသ၊ စိဏ္ဏံ၊ ဝိနယာ။
ဥတ္တိ၊ ဉာတ၊ ဋိဿဝ၊ အဋ္ဌ ဒုက္ကဋ္ဌာ။

အထုဂ္ဂဟပဋိဂ္ဂဟေတိ အထ ဥဂ္ဂဟပဋိဂ္ဂဟေ။ အတ္တနာ ဝေ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဂဟိတေတိ အတ္ထော။ ဋီကာဟောင်း။ ဥဂ္ဂဟပဋိဂ္ဂဟေတိ ဥဂ္ဂဟိတ္တာတိ ဥဂ္ဂဟော၊ ဥဂ္ဂဟိတံ။ တဿ ပဋိဂ္ဂဟော၊ တသ္မိံ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတဘာဝံ ဇာနတော အတ္တနာဝေ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဂဟဏေတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။ ဋီကာသစ်။

သာမဏေရံ ပိဏ္ဏံ ဒေန္တေ၊ တဿ ပတ္တဂတံ ဆုပံ။
သပတ္တေ တံ ဂဏုန္တဿ၊ ဟောတိ သော ဥဂ္ဂဟိတကော။
ယာဂုံ ပစိ သာမဏေရော၊ ဘိက္ခု ဘာဇနမာမသိ။
ပိဓာနံ ဖေဏံ ပဟရိ၊ ဒုပစိဏ္ဏံ နာဿ တံ။
ဒဗ္ဗုဠုကံမနုက္ခိပ၊ မာလုဠေ စေ န သဗ္ဗသော။
သာမပါကံ ဒုစိဏ္ဏဉ္စ၊ ဥက္ခိဉ္စိ စုဂ္ဂဟိတကံ။
အာဓာရေ ဌပိတံ ပတ္တံ၊ ကိဠမာမသိ နာဿ တံ။
တဉ္စေ ထပေတိ ဥက္ခိပံ၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ န ပဋိတံ။

(အဋ္ဌကထာ၌ လာသော ဥဂ္ဂဟိတက စသည်၏ သင်္ဂဟ ဂါထာ)။ သာမဏေရံ ပိဏ္ဏံ ဒေန္တေ၊ သာမဏေကို ဆွမ်းပေးသည် မှီသော်။ တဿ ပတ္တဂတံဆုပံ၊ ထိုသာမဏေ၏သပိတ်သို့ ရောက်ပြီးသောဆွမ်းကို ထည့်စေ၍။ သပတ္တေ တံ ဂဏှန္တဿ၊ မိမိသပိတ်၌ ဆွမ်းကို တဖန် ယူပြန်သော ရဟန်း၏။ သာ ပိဏ္ဏော၊ ထိုသာမဏေသပိတ်သို့ရောက်သော ဆွမ်းနှင့် ရောသော မိမိသပိတ်၌ဆွမ်းသည်။ ဥဂ္ဂဟိတကော၊ အကပ်ပျက်သည်။ ဟောတိ ဖြစ်၏။ (ဤလည်း စကားတရပ်)။ သာမဏေရော၊ သည်။ ယာဂုံ၊ ကို။ ပစိ၊ ကျိ၏။ ဘိက္ခု၊ လက်ဆော့သောရဟန်းသည်။ ကိဋ္ဌံ၊ ကစားလျက်။ ဘာဇနံ၊ ယာဂုအိုးကို။ အာမသိ၊ သုံးသပ်၏။ ပိဓာနံ၊ စလောင်းကို။ အာမသိ၊ ၏။ ဖေဏံ၊ တက်သောအမြှုပ်ကို။ ပဟရိ၊ ပုတ်ခတ်ပယ်ရှား၏။ ဒုပစိဏ္ဏံ၊ ဒုရူပစိဏ္ဏမည်၏။ အဿဝေ၊ ထိုရဟန်းအားသာလျှင်။ တံ၊ ထိုယာဂုသည်။ န၊ မအပ်။ ။ ဒဗ္ဗုဠု၊ ကံမနုက္ခိပမာလုဠေ စေ၊ ယောက်မ၊ ဟင်းချိုကိုမကြမ၍ မှသည်ဖြစ်အံ့။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗေသံ၊ ရဟန်းခပ်သိမ်းတို့အား။ န၊ မအပ်။ သာမပါကံ ဒုစိဏ္ဏဉ္စ၊ သာမပါကလည်းဖြစ်၊ ဒုရူပစိဏ္ဏလည်းဖြစ်၏။ ဥက္ခိပိ စေ၊ ယောက်မ၊ ဟင်းချိုကို ချိုကြသည်ဖြစ်အံ့။ ဥဂ္ဂဟိတကံ၊ ဥဂ္ဂဟိတလည်းဖြစ်၏။ (ဤလည်း စကားတရပ်)။ အာဓာရေ ထပိတံ ပတ္တံ၊ ဆွမ်းခံ၍သပိတ်ခြေ၌ထားသောသပိတ်ကို။ လောလဘိက္ခု၊ မရပ်မတည် လော်လည်လျှပ်ပေါ်သောရဟန်းသည်။ ကိဋ္ဌံ၊ ကစားလျက်။ အာမသိ၊ သုံးသပ်၏။ ပိဓာနံ၊ သပိတ်ဖုံးကို။ အာမသိ၊ ၏။ ဒုရူပစိဏ္ဏံ၊ ဒုရူပစိဏ္ဏမည်၏။ (ထည့်)။ အဿ၊ ထိုသပိတ်ကိုကစားသော ရဟန်းအား။ တံ၊ ထိုသပိတ်မှ ရသောဆွမ်းသည်။ န၊ မအပ်။ တံ၊ ထိုသပိတ်ကို။ ဥက္ခိပံ၊ ချိုကြ၍။ စေ ထပေတိ၊ အကယ်၍ ချထား ငြားအံ့။ ဥဂ္ဂဟိတကံ၊ လည်းဖြစ်၏။ (လိုက်စေ)။ သဗ္ဗေသမ္ပ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သောရဟန်းတို့အားလည်း။ နဝဋ္ဌတိ၊ မအပ်။ (ဤလည်းစကားတရပ်)။ ဤသုံးရပ်တွင် ပဌမအလို “ဥက္ခိပိတွာ ဂဟိတေန ဇဟိတပဋိဂ္ဂဟိတေန သံသဋ္ဌံ ဥဂ္ဂဟိတကံ” ပြု။ ဒုတိယ၌ ဒုရူပစိဏ္ဏသ၊ ဖြစ်သည်တချက်၊ သာမံပက္က၊ ဒုရူပစိဏ္ဏနှစ်ပါး ဖြစ်သည်တချက်၊ သာမံပက္က၊ ဒုရူပစိဏ္ဏ၊ ဥဂ္ဂဟိတကသုံးပါး ဖြစ်သည်တချက်၊ တတိယ၌ ဒုရူပစိဏ္ဏသ၊ ဖြစ်သည်တချက်၊ ဒုရူပစိဏ္ဏ၊ ဥဂ္ဂဟိတက နှစ်ပါး ဖြစ်သည်တချက်

အားဖြင့် ငါးပါး ပြားသည်တွင် ဒုရူပစိဏ္ဏသသည်နှင့် ရောနှောသည်ကို ရည်၍ “ဒုရူပစိဏ္ဏသာမပါက မိဿကတ္တာ သမ္မာ ပဋိဂ္ဂဟိတတော ဥဂ္ဂတံ အပဂတံ ဂဟိတန္တိ ဥဂ္ဂဟိတကံ” ပြု။ ဥဂ္ဂဟိတက သက်သက်ကို ရည်၍ “ဥက္ခိပိတော ဂဟိတံ အဝဂဟေတောထပိတန္တိ ဝါ ဥဂ္ဂဟိတကံ” ပြု။ ဥဂ္ဂဟိတ ပဋိဂ္ဂဟိတေ ဟူအပ်လျက် ဝတ္တိစ္ဆာအားဖြင့် ဥဂ္ဂဟပဋိဂ္ဂဟေ ဟူသည်။

ဒုရူပစိဏ္ဏံ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ဂဟဏုဂ္ဂဟိ တဿပိ။

အန္တောဝုတ္တေ သယံ ပက္ခေ၊ အန္တောပက္ခေ စ ဒုက္ကဋ္ဌံ။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယ ဂါထာ။

ပဋိဂ္ဂါဟ ပြီး၏။

— — —

၁၀-အယပ္ပိယမံသ

(၁-၂) မံသေသု စ အကပ္ပိယန္တိ၊ ကား။ မနုဿ ဟတ္တိ အဿာနံ၊ လူ့ ဆင်၊ မြင်းတို့၏၎င်း။ သုနခ ဒီပိနံ၊ ခွေး၊ သစ်တို့၏၎င်း။ သိဟ ဗျဿ တရစ္ဆာနံ၊ ခြင်္သေ့၊ ကျား၊ အောင်းတို့၏၎င်း။ အစ္စဿ၊ ဝံ၏၎င်း။ ဥရဂဿ စ၊ မြွေ၏၎င်း။ ယံ မံသံ၊ အကြင်အသားသည်၎င်း။ ယံ ဥဒ္ဒိဿကတမံသဉ္စ၊ အကြင်သီတင်း သုံးဘော် ငါးပါးတွင် တပါးပါးကိုရည်၍ ပြုအပ်သော အမဲ၊ ငါး၊ အသား သည်၎င်း။ ယဉ္စ အပ္ပဋ္ဌိပေက္ခိတံ၊ အကြင်မမေးအပ်သော အသားသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေသု၊ ထိုတဆဲ့နှစ်ပါးသောအသားတို့တွင်။ (ထည့်)။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ မံသေ၊ ဌ်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ထုလ္လစ္စဉ်း အာပတ်သင့်၏။ သေသေသု၊ လူသားမှ ကြွင်းသော တဆဲ့တပါးသော အသားတို့၌။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သင့်၏။

(၃) သေ၊ ထို အသားမအပ်သော သတ္တဝါ ဆယ်ခုတို့၏။ အဋ္ဌိပိ လောဟိတံစမ္ပံ၊ အရိုး၊ အသွေး၊ အရေသည်၎င်း။ လောမံ၊ အမွေးသည်၎င်း။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ သေ၊ ထိုအသား တဆဲ့နှစ်ပါးတို့တွင်။ (လိုက်စေ) ဥဒ္ဒိဿကတံဝ၊ ရည်၍ ပြုအပ်သော အမဲ၊ ငါး၊ အသားသည် သာလျှင်။ သစိတ္တကံဝ၊ ရည်၍ ပြုအပ်သော အမဲ၊ ငါး၊ အသားဟု သိသောစိတ်ဖြင့် သစိတ္တကမည်၏။ သေသ၊ ဥဒ္ဒိဿကတမ္ပကြွင်းကုန်လော တဆဲ့တပါးသော

အသားတို့သည်။ အစိတ္တကာ၊ လူသားစသည်ကိုသိသော စိတ်မရှိသော်လည်း အာပတ်သင့်ခြင်းကို ပြုတတ်သောကြောင့် အစိတ္တကမည်ကုန်၏။

အပ္ပဋ္ဌိဝေက္ခိတောတိ အပ္ပဋ္ဌိပုစ္ဆိတော၊ သစေ ပန အသုကမံသန္တိ ဇာနာတိ ပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ။ အဇာနန္တေန ပန ပုစ္ဆိတောဝ ခါဒိတဗ္ဗံ။

အဋ္ဌကထာ။

အကပ္ပိယမံသ ပြီး၏။

၁၁-နိဿဂ္ဂိယ

(၁-၂) နိဿဂ္ဂိယာနီတိ၊ ကား။ ရူပိယေန၊ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုဖြင့်။ အရူပိယံ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ခဒုက္ခိယကို၎င်း။ ရူပိယံ၊ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုကို၎င်း။ ပရိဝတ္တေယျ၊ ဖလယ်ဌားအံ့။ ဣတရေနစ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ခဒုက္ခိယ ဖြင့်လည်း။ ရူပိယံ၊ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုကို။ ပရိဝတ္တေယျ၊ အံ့။ နိဿဂ္ဂိ၊ စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံ ရှိသော ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဣမ၊ ဤရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပုဒ်၌။ ကဟာ-ပဏော၊ အသပြာသည်၎င်း။ သဇ္ဈ၊ ငွေသည်၎င်း။ သိင်္ဂီ၊ ရွှေသည်၎င်း။ ဝေါဟာရူပဂမာသကံ၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းသို့ ရောက်သောပဲသည်၎င်း။ ရူပိယံ၊ ရူပိယမည်၏။ ဝတ္ထမုတ္တာဒိ၊ ပုဆိုးစသော ပုလဲစသော။ ကပ္ပိဒုက္ခဒုက္ခိယ စ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ခဒုက္ခိယသည်ကား။ ဣတရံ၊ အရူပိယမည်၏။

ဝတ္ထာဒိကား ကပ္ပိယဝတ္ထု မည်၏၊ မုတ္တာဒိကား ဒုက္ခဒုက္ခိယ မည်၏ ဟူလို။

ရူပိယသံဝေါဟာရကို ပြပြီး၍ ကယဝိက္ကယကို ဣမံ စသည်ဖြင့်ပြ၏။

(၃) ဣမံ၊ ဤဆန်စသည်ကို။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ ဣမံ၊ ဤပုဆိုးစသည်ကို။ ဒေဟိ၊ ပေးလော့။ ဣမံ၊ ဤဆိုးရည်ကျိုခြင်းစသည်ကို။ ကရ၊ ပြုလော့။ ဣမံ၊ ဤထင်းစသည်ကို။ အာနယ၊ ဆောင်ခဲ့လော့။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ ဣမံ၊ ဤဆွမ်းစသည်ကို။ ဘုတော၊ စား၍။ ဣမံ၊ ဤပုဆိုးစသည်ကို။ ဒေဟိ၊ လော့။ ဣမံ၊ ဤဆိုးရည်ကျိုခြင်းစသည်ကို။ ကရ၊ ပြုလော့။ ဣမံ၊ ဤထင်းစသည်ကို။ အာနယ၊ ဆောင်ခဲ့လော့။ ဣတိဝါ၊ ၎င်း။ ဣမံ၊ ဤပုဆိုးစသည်ကို။ ဒေမိ၊

ငါပေး၏။ ဣမံ၊ ဤဖျင်စသည်ကို။ ဒေဟိ၊ လော့။ ဣမံ၊ ဤဆိုးရည်ကျိုခြင်း စသည်ကို။ ကရ၊ လော့။ ဣမံ၊ ဤထင်းစသည်ကို။ အာနယ၊ လော့။ ဣတံ ဝါ၊ ၎င်း။ ကယဝိက္ကယေ၊ ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းသို့။ သမာပန္နေ၊ ရောက်ခြင်း ကြောင့်။ ဝါ၊ သော်။ ဝါ၊ ကယဝိက္ကယေ၊ သည်။ သမာပန္နေ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ သော်။ နိဿဂ္ဂိ၊ စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံရှိသော ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ပရိဏာမနအားဖြင့် အာပတ္တိဘေဒကို အတ္တနော စသည်ဖြင့် ပြ၏။ အတ္တနော သံဃဿ အညဿ-၌ စတုတ္ထဝိဘတ်၊ အညတော-၌ တော- ပစ္စည်းကို သီလာသ၌ စ-သဒ္ဒါဖြင့် နယနတ္ထ ကမ္ပနိ၌ သမ္ပဒါန်သညာ ပြု၍စီရင်။

(၄) သံဃဿ၊ လံသာသို့။ အာနတံ၊ ရှေးရှုညွတ်ကိုင်း၊ ရှိုင်းပျမ်းရည်ကော့၊ ငဲ့ငေါ့လေပြီးသော။ လာဘံ၊ ရအပ် ရထိုက် ရသင့် ရကောင်းသောသက်န်း သပိတ်စသော ပစ္စည်းပရိက္ခရာကို။ အတ္တနော၊ မိမိသို့။ ပရိဏာမေယျ၊ ညွတ်စေ ငြားအံ့။ နိဿဂ္ဂိ၊ လာဘ်ကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိစ၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်း သင့်၏။ အညတော၊ မိမိမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့။ ပရိဏာမေယျ၊ အံ့။ ပါစိတ္တိအပိ၊ သုဒ္ဓပါစိတ်သာ သင့်၏။ အညဿ၊ တပါးသော ကျောင်း၌ သံဃာ၊ စေတီသို့။ ပရိဏာမေယျ၊ အံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။ အညဿ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ စေတီသို့။ အာနတံ၊ သော။ လာဘံ၊ ကို။ အတ္တနောဝါ၊ သို့၎င်း။ အညတောဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တဦး၊ စေတီတဆူသို့၎င်း။ သံဃဿဝါ၊ သို့၎င်း။ ပရိဏာမေယျ၊ အံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

ဤယောဇနာကား ဋီကာနှင့်မတူ၊ အဓိပ္ပာယ်ကား တူ၏။

(၅) နိဿဂ္ဂိ၊ စွန့်အပ် စွန့်သင့် စွန့်ထိုက် စွန့်ကောင်းသော ဝတ္ထုကို။ အနိဿဇ္ဇိတော၊ မစွန့်ဘဲ။ ပရိဘုဉ္ဇေ၊ သုံးဆောင်ငြားအံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။ နိဿဋ္ဌံ ဝါ၊ ဝိနည်းကံဖြင့်စွန့်အပ်သောဝတ္ထုကိုမူလည်း။ သကသညာယ၊ မိမိဥစ္စာဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ န ဒေယျ၊ မပေးငြားအံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သင့်၏။ အညထာ၊ သကသညာမှတပါးခိုးလိုသောအမှတ်ဖြင့်။ ဣတရံ၊ ဝတ္ထုအားဖြင့် တပါးပါး သော ပါရာဇိက၊ ထုလွှစဉ်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌံသင့်၏။

နိဿဂ္ဂိယ ပြီး၏။

၁၂-ပါစိတ္တိယ

(၁-၄) ပါစိတ္တိတိကား။ မုသာဝါဒေါမသဝါဒေါ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုဆိုခြင်း၊ ဇာတ်-စသော ဩမသဝတ္ထုဆယ်ပါး၊ အက္ခောသဝတ္ထု ဆယ်ပါးဖြင့် ရဟန်းကိုဆဲရေးခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပေသုညဟရဏေ၊ ချောပစ် ဂုံးတိုက်သောစကားကိုဆောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ တထာတပါး။ ပဒသော-ဓမ္မ သာဂါရာ၊ ပဒါနု ပဒါနုက္ခရာ နုဗျဉ္ဇန အဘို့အစုအစားဖြင့် ပါဠိအဋ္ဌကထာ တရားကို လူသာမဏေကိုပို့ချခြင်း၊ လူသာမဏေမိန်းမနှင့် တမိုး တရံတည်း သော အိပ်ရာကျောင်း၌ တကွအိပ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဥဇ္ဈာပနကခိယျနေ၊ သမ္ပတိရသော ရဟန်းကို ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ သမ္ပတိရသော ရဟန်းကို ရှုတ်ချခြင်း ကြောင့်၎င်း။ ဟလသတ္တိ အနာဒရ ကုက္ကုစ္စုပ္ပါဒနေသု စ၊ ကိုယ်၊ ကိုယ်နှင့် စပ်သော လှံ-စသောလက်နက်ကို ပုတ်ခတ်အံ့ဟု လွှဲမိုးရှယ်ချီကြွခြင်း၊ ပုဂ္ဂလ ဓမ္မကိုမရိုသေခြင်း၊ ရဟန်းကို အလွှဲလွှဲဖြစ်စေခြင်းတို့ကြောင့်၎င်း။ ဂါမပ္ပဝေ- သနာပုစ္ဆာ၊ မပန်ကြားဘဲ နေလွဲအခါရှာသို့ဝင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဘောဇနေ စ ပရမ္မရာ၊ အာဝသထပိဏ္ဏ၊ ဂဏဘောဇဉ်၊ ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကြောင့် ၎င်း။ သေယျံ၊ ဘုံလျှို-စသောအခင်းဆယ်ပါးကို၎င်း။ သေနာသနာနိ ဝါ၊ မဉ္ဇူ၊ ပိဋ္ဌ၊ ဘိသိ၊ ကောစ္ဆ-ဟူသော အိပ်ရာနေရာတို့ကို၎င်း။ အနုဒ္ဓရိတွာဂမနေ၊ မရပ်ဘဲ သွားခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဣတ္ထိယာဒ္ဓါနဂမနေ၊ မိန်းမနှင့် တိုင်ပင် ညီညွတ်၍ အခွန်ရှည်သော ခရီးကို သွားခြင်း ကြောင့်၎င်း။ ဧကေကာယ နိသီဒနေ၊ မိန်းမနှင့်ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ တယောက်ချင်းချင်းနေခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဘိသာပနာကောဋ္ဌနအညဝါဒေ၊ ရဟန်းကိုချောက်ခြင်း၊ ရဟန်းအား ပုတ်ခတ် ခြင်း၊ အဖျင်းဖျင်းဆိုခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝိဟေသ ဒုဋ္ဌုလ္လ ပကာသဆာဒေ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေ၍သံဃာကိုညှဉ်းဆဲခြင်း၊ ရဟန်း၏ ရုန့်ရင်းသော သံဃာဒိသိသ် ကိုဝတ္ထုအာပတ်စပ်၍ လူသာမဏေအား ပြောခြင်း၊ သံဃာဒိသိသ်ကို ဖုံးလွှမ်း ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဟာသောဒကေ၊ ဂျိုင်းထိုး၍ကစားခြင်း၊ ရေ၌ မြူးတူးခြင်း ကြောင့်၎င်း။ ဝိဟာရာ၊ သံဃိကကျောင်းမှ။ နိစ္ဆုဘနေ၊ ရဟန်းကို နှင်ထုတ် ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အနုပဇ္ဇေသယနေ၊ ရှေးဦး ကပ်လင့်သော ရဟန်းကို ကျဉ်းမြောင်း စေလို၍ တိုးဝှေ့လျက် အိပ်နေခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပါစိတ္တိ၊ ပါစိတ်အာပတ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဤဂါထာကား ဒုတိယပါဒ ဥပေန္တဝဇီရာ၊ အကြွင်းသုံးပါဒ လ္လန္တဝဇီရာ။

ဇာတိ နာမ ဂေါတ္တ ကမ္မံ၊ သိပ္ပ အာဗာဓ လိဂိကံ။

ကိလေသာပတ္တိ အက္ခောသော၊ ဒသိမောမသဝါဒကာ။

ဇာတိ၊ ယုတ်မြတ်သော အမျိုး။ နာမ၊ ယုတ်မြတ်သော အမည်။
ဂေါတ္တ၊ ယုတ်မြတ်သော အနွယ်။ ကမ္မံ၊ ယုတ်မြတ်သော အမှု။ သိပ္ပ၊
ယုတ်မြတ်သော အတတ်။ အာဗာဓ၊ ယုတ်မြတ်သော အနာ။ လိဂိကံ၊
ယုတ်မြတ်သော သဏ္ဌာန်အသွင်။ ကိလေသ၊ ယုတ်မြတ်သော ကိလေသာ။
အာပတ္တိ၊ ယုတ်မြတ်သော အာပတ်။ အက္ခောသော၊ ယုတ်မြတ်သော
ဆဲရေးခြင်း။ လ္လမေ ဒသ၊ တို့သည်။ ဩမသဝါဒကာ၊ မည်ကုန်၏။

ဩဠ မေဏ္ဍ ဂေါ ဂဒြဘာ၊ တိရစ္ဆာန နေရယိကာ။

န သုဂ္ဂတိ ဒုဂ္ဂတီဝ၊ ယဘက္ခောသာတိ တေ ဒသ။

ဩဠ၊ ကုလားအုပ်။ မေဏ္ဍ၊ ဆိတ်၊ ဂေါ၊ နွား။ ဂဒြဘာ၊ မြည်း။
တိရစ္ဆာန၊ တိရစ္ဆာန်။ နေရယိကာ၊ ငရဲသူ။ န သုဂ္ဂတိ၊ သင့်အားလားရာ
သုဂတိမရှိ။ ဒုဂ္ဂတီဝ၊ သင်လားစရာအပါယ်သာတည်း။ ယဘ၊ မေထုန်နှင့်
စပ်သော ဆဲရေးခြင်း။ အက္ခောသာ၊ ယုတ်သောဇာတ် စသည်ဖြင့်
ဆဲရေးခြင်း။ လ္လတိ၊ ဤသို့။ တေ၊ ထိုအက္ခောသဝတ္ထုတို့သည်။ ဒသ၊
တည်း။

ဘောဇနေ စ ပရမ္မရာဉ္စ အာဝသထပိဏ္ဍ၊ ဂဏဘောဇနတို့ကို သိက္ခာပုဒ်
ချင်းချင်းနီးသောကြောင့်၎င်း၊ ဘောဇနသာမည အားဖြင့်၎င်း ထိုကို
ယူသဖြင့် အပြစ်မထင် အကျိုးမြင်သောကြောင့်၎င်း ဤ၌သမ္မန်သည်။
ဤမှတစ်ပါးသော ဘောဇနကိုပေးခြင်း၊ ခံခြင်း၊ စားခြင်းနှင့် စပ်သော
ပါစိတ်ဟူသမျှကိုလည်းယူအပ်၏။

နိမန္တိတမကပ္ပိယံ၊ သမယေ ကပ္ပတေ ဂဏံ။

ဝိညတ္တိ စ တဒါ ကိန္နု၊ လ္လတိ ပုစ္ဆန္တိ ပဏ္ဍိတာ။

တဒကပ္ပံ ယဒဂ္ဂေန၊ ကပ္ပတေ သာ တဒဂ္ဂတော။

ယဒါ ပဿဝိတံ ဒွိဟိ၊ တဒါ န တန္တိ သောဓယေ။

ကပ္ပတေ သာ ဂိလာနဿ၊ သမယံ လဒ္ဓတော ယထာ။
တဒညေသမ္ပိ သာဝေ၊ မနုညာတသမာနတော။

နိမန္နိတမကပ္ပိယံ၊ အကပ္ပိယ ဝေါဟာရဖြင့် နိမန်အပ်သော။ ဂဏံ၊
ဂဏဘောဇဉ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ငှာ။ (ထည့်) သမယေ၊ အခါ၌။
ကပ္ပတေ၊ အပ်၏။ တဒါ၊ ထိုသမယ၌။ ဝိညတ္တိစ၊ တောင်းခြင်းသည်ကား။
ကပ္ပတေကိန္နု၊ အပ်အံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဏ္ဍိတော၊ တို့သည်။ ပုစ္ဆန္တိ၊
မေးကုန်၏။ ။ တဒကပ္ပံ၊ ထိုအကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် နိမန်အပ်သော ဂဏ
ဘောဇဉ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ငှာ။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင် သမယလဒ္ဓအဘို့
အားဖြင့်။ သမယေ၊ ၌။ ကပ္ပတေ၊ ၏။ သာ၊ ထိုဝိညတ်သည်။ တဒဂ္ဂတော၊
ထိုသမယလဒ္ဓအဘို့ အားဖြင့်။ သမယေ၊ ၌။ ကပ္ပတေ၊ ၏။ ယဒါ၊ အကြင်
သမယဝိမုတ်အခါ၌။ တံ၊ ထိုဂဏဘောဇဉ်သည်။ ဒွိဟိ၊ မအပ်သော နိမန်
ဝိညတ်နှစ်ပါးတို့ကြောင့်။ ပဿဝိပွား၏။ ဖြစ်၏။ ပြီး၏။ တဒါ၊ ထိုသမယ
ဝိမုတ်အခါ၌။ တံ၊ ထိုနှစ်တန်ကြောင်းလျား ဖြစ်ပွားလာသော ဂဏ
ဘောဇဉ်သည်။ နကပ္ပတေ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောဓယေ၊ ဖြေရာ၏။
သာဝိညတ္တိ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဂိလာနဿ၊ အား။ သမယံ လဒ္ဓတော၊ ဂိလာန
သမယ စီဝရဒါနသမယစသည်ကို ရသောကြောင့်။ ကပ္ပတေ ယထာ၊
အပ်၏သို့။ ဝါ၊ စီရင်အပ်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တဒညေသမ္ပိ၊ ထိုဂိလာနမှ
တပါးသော ရဟန်းတို့အားလည်း။ သမယံ လဒ္ဓတော၊ ဒါနကာရ
အဒ္ဓနာဝါမဟာသမယကို ရသောကြောင့်၎င်း။ အနုညာတသမာနတော၊
အညတြ သမယာ-ဟူသော ဥဒ္ဓေသ၊ တတ္ထာယံ သမယော-စသော
နိဒ္ဓေသ၊ အနာပတ္တိသမယေ-စသော ပဋိနိဒ္ဓေသ သုံးပါးဖြင့် ခွင့်ပြုတော်
မူခြင်း တူသောကြောင့်၎င်း။ သာဝိညတ္တိ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ကပ္ပတေ၊
အပ်၏။ ဝါ၊ စီရင်အပ်၏။ ဣတိ၊ သောဓယေ၊ ၏။

ကထံ နိမန္နနဘော ပသဝတိ၊ စတ္တာရော ဘိက္ခု၊ ဥပသင်္ကမိတော တုမေ၊
ဘန္တေ ဩဒနေန နိမန္တေမိ ဩဒနံ မေ ဂဏှထ အာကင်္ဂထ ဩလော-
ကေထ အဓိဝါသေထ ပဋိမာနေထာတိ ဧဝံ ယေနကေနစိ၊ ဝေဝစနေန
ဝါ ဘာသန္တရေနဝါ ပဉ္စန္ဒံ ဘောဇနာနံ နာမံ ဂဟေတွာ နိမန္တေတိ။

အဋ္ဌကထာ။ ပဉ္စန္ဒ ဘောဇနာနံ နာမံ ဂဟေတွာ နိမန္တေတိတိ ဝုတ္တတ္တာ ပန ဩဒနံ ဘုဉ္ဇထာတိ ဝါ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇထာတိ ဝါ ဘောဇနနာမံ ဂဟေတွာပ ဝုတ္တေ ဂဏဘောဇနံ ဟောဘိ။ သာရတ္ထဒီပနီ။ ယေနကေနစိ ဝေဝစနေနာတိ ဝုတ္တတ္တာ ဘောဇနံ ဂဏထာတိအာဒိ သာမညနာမေ-
နပိ ဂဏဘောဇနံ ဟောတိ။ ဝိမတိဝိနောဒနီ။ ဧတ္ထ ပန ပဉ္စသု ဘော-
ဇနေသု အညတရံ နာမံ ဂဟေတွာ ဩဒနေန ဝါ ကုမ္မာသေန ဝါ သတ္တုနာ ဝါ မစ္ဆေန ဝါ မံသေန ဝါ နိမန္တေတိတိ အာဒိနာ ယေန
ကေနစိ ဝေဝစနေန ဝါ အကပ္ပိယနိမန္တနာယ နိမန္တိတဿ။ ဋီကာ
ဟောင်း။ ဤအဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ မူလနာမ် ဝေဝစိ ဘာသန္တရ
သာမညနာမံတို့ဖြင့် အကပ္ပိယ နိမန္တနဂဏဘောဇနံဖြစ်သည်ကို ဆို၏။
ထိုမှပြန်သဖြင့် ကပ္ပိယနိမန္တနကို သိအပ်၏။ ယင်းသို့ သိအပ်ရာဝယ်
ပဌမဘောဇနံ၌ ဩဒန၊ ဘတ္တစသော ဝေဝစိ။ ထမင်း၊ ဘတ်၊ အစာ၊
ဘောဇနံစသော ဘာသန္တရ။ ဘောဇန၊ အာဟာရစသော သာမညနာမံ
ဖြစ်သော အကပ္ပိယပေါဟာရ။ ပိဏ္ဍု၊ ဘိက္ခာ၊ ပိဏ္ဍုပါတစသော ဝေဝစိ။
ဆွမ်း၊ ပိဏ္ဍုပါတစသော ဘာသန္တရ ထင်ရှားရှိသကဲ့သို့ သတ္တု၊ ကုမ္မာသ
တို့၌ ဝေဝစိ ဘာသန္တရ သာမည ဝိသေသအမည် မထင်ရှား၊ အသုံး
လည်း နည်း၏။ ပိသိတ၊ အာမိသ၊ အာမဂန္ဓ၊ မဟာဘူတတို့ကား မစ္ဆ၊
မံသ၏ ဝေဝစိ။ ထိုပုဒ်တို့၏အနက်ကား ဘာသန္တရ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်
“အသားခံပါ” ဟု ဘာသန္တရအားဖြင့် ဆိုမှု၊ အပ်၊ မအပ်သော အမဲ၊ ငါး၊
အသားနှင့် ဆက်ဆံသော အကပ္ပိယနိမန် ဖြစ်၏။ “အမဲ ခံပါ”
ဟူသော ဘာသန္တရ။ “မံသံ ဂဏ” ဟူသော မာဂဓဖြင့်ဆိုမှု အပ်၊
မအပ်သော မံသနှင့် ဆက်ဆံသော အကပ္ပိယနိမန် ဖြစ်၏။ “ဟတ္ထိမံသံ
ဂဏ” စသည်ဖြင့်ဆိုမှု အကပ္ပိယနိမန် ဝိသေသဖြစ်၏။ “ဂေါဏမံသံ ဂဏ”
စသည်ဖြင့် ဆိုမှု ဥဒ္ဒိဿကတ သင်္ကာ အပ္ပဋ္ဌိဝေက္ခိတ အဖြစ်ကို ငဲ့၍
အကပ္ပိယနိမန်ဖြစ်၏။ ဥဒ္ဒိဿကတ သင်္ကာ မရှိသော်၎င်း၊ ရှိ၍ ပဋ္ဌိဝေက္ခိတ
ပြုသော်၎င်း ကပ္ပိယနိမန် ဖြစ်၏။ မစ္ဆ၌ကား ဥဒ္ဒိဿကတ သင်္ကာ အပ္ပဋ္ဌိ-
ဝေက္ခိတကို ငဲ့၍ အကပ္ပိယနိမန် ဖြစ်၏။ ထိုမှ ပြန်သဖြင့် ကပ္ပိယနိမန်
ဖြစ်၏။ ။ ပဏိတဘောဇန သူပေါဒနဝိညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်ကို ထောက်၍

ပဏီဝံ ဂဏှ၊ သာဓုံ ဂဏှ၊မဓုရုံ ဂဏှ၊ သုရသံ ဂဏှ” စသော သာမညနာမ်။
 “မစ္ဆံ ဂဏှ၊မံသံ ဂဏှ၊ ဗျဉ္ဇနံ ဂဏှ၊မစ္ဆဗျဉ္ဇနံ ဂဏှ၊မံသဗျဉ္ဇနံဂဏှ” စသော
 ဝိသေသနာမ် ဖြင့်၎င်း ပဝါရိတ်သင့်ကောင်းသော အရာကို၎်၍ ဣမံ-
 ဟူ၍၎င်းဆိုမှု အကပ္ပိယနိမိတ်ဖြစ်၏။ “ကပ္ပိယမစ္ဆံ ကပ္ပိယမံသံ ကပ္ပိယဗျဉ္ဇနံ
 ဂဏှ” စသည်ဖြင့် ဆိုမှု ကပ္ပိယနိမိတ် ဖြစ်၏။ ယခုအခါ ဆွမ်းခံစဉ်
 ပရိတ်ရွတ် ပင့်ဘိတ်၍ အမဲ၊ငါး လူရာ၌ အသိုနည်းဟူမူ “ပဉ္စန္ဒံ ဟိ
 ဘောဇနာနံဝယဝ ဝသေန ဂဏဘောဇနေ ဝိသကေတံ နတ္ထိ၊ ဩဒနေန
 နိမန္တိတာ ကုမ္မာသံ ဂဏန္တာပိ အာပဇ္ဇန္တိ” ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌
 “ပိဏ္ဍပါတေန နိမန္တိတာ မစ္ဆမံသံ ဂဏန္တာပိ န အာပဇ္ဇန္တိ” ဟူသော
 ဗျတိရေကတ္ထကြောင့် အနာပတ္တိဖြစ်၏ ဟူပေ။

ပရိဝေသနဋ္ဌာနေပိ၊ မစ္ဆမံသဟိ ဘောဇနေ။

ဥဒ္ဓိဿာပဋိဝေက္ခိတ၊ မပေက္ခံ ကပ္ပကပ္ပိယံ။

ပရိဝေသနဋ္ဌာနေပိ၊ ပင့်ဘိတ်၍ လုပ်ကျွေးရာ၌လည်း။ မစ္ဆမံသဟိ
 ဘောဇနေ၊ ငါး၊အမဲ တို့ဖြင့် လုပ်ကျွေးရာ၌။ ဥဒ္ဓိဿာ ပဋိဝေက္ခိတံ၊
 ဥဒ္ဓိဿာနုဒ္ဓိဿ၊ ပဋိဝေက္ခိတာပဋိဝေက္ခိတ အဖြစ်ကို။ အပေက္ခံ၊ ငဲ့၍။
 ကပ္ပကပ္ပိယံ၊အပ်၊မအပ်သော အသားသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင်
 ဂဏဘောဇဉ် အရာ၌ ပညာရှိတို့ မေးအပ်သော ပြဿနာကို ဖြေခြင်း
 စသောအဆုံးအဖြတ်ကိုဆိုရခြင်းအကျိုးရှိသောကြောင့်ဋီကာရှင်တို့မဖွင့်
 သော်လည်းဘောဇနသာမညအားဖြင့် ဂဏဘောဇဉ်ကိုယူအပ်သတည်း။

ဘိသိ စိမိလိကတ္တရာ၊ ဘုမ္မတန္တိကစမ္ပကာ။

နိသိဒန ပစ္စတ္တရာ၊ တိဏသန္တာရ ပဏ္ဏကာ။

ဘိသိ စိမိလိကတ္တရာ၊ဘုံလျှို၊ပုဆိုးကြမ်း၊အိပ်ရာလွှမ်း။ ဘုမ္မတန္တိကစမ္ပကာ၊
 မြေအခင်း၊ သဘော့၊ စမ္ပခဏ်။ နိသိဒန ပစ္စတ္တရာ တိဏသန္တာရပဏ္ဏကာ၊
 နိသိဒိုင်၊အိပ်ရာခင်း၊မြက်အခင်း၊သစ်ရွက်အခင်း။ ဣမေ ဒသ၊ တို့သည်။
 သေယျာ၊မည်ကုန်၏။

ပါစိတ် ပြီး၏။

၁၃-သမဏကပ္ပ

(၁) သမဏကပ္ပါတိ၊ ကား။ ဘူတဂါမသမာရဗ္ဗေ၊ ကြီးပွားဆဲ၊ ကြီးပွားပြီးသောမြက်နှယ်သစ်ပင်အပေါင်းကိုဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိ၊ သင့်၏။ နခေန ဝါ၊ လက်သည်း၊ ခြေသည်း ဖြင့်၎င်း။ အဂ္ဂိသတ္ထေဟိ၊ မီး၊ ဓားတို့ဖြင့်၎င်း။ ကတကပ္ပိယံ၊ ပြုအပ်သောကပ္ပိခြင်းရှိသော ဗီဇဂါမ်၊ ဘူတဂါမ်သည်။ သမဏကပ္ပိယံ၊ ရဟန်းတို့၏ ကပ္ပိခြင်း မည်သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကတကပ္ပိယံ၊ “ကပ္ပိယံ ကရောဟံ” ဟူ၍ ပြုစေအပ်သည်ရှိသော် “ကပ္ပိယံ” ဟု ဆို၍။ နခေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ အဂ္ဂိသတ္ထေဟိ ဝါ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ဘဝေ၊ ဆိတ်ခြင်းရှိခြင်း၊ ဖြတ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးသည်ရှိသော်။ သမဏကပ္ပိယံ၊ ရဟန်းတို့၏ကပ္ပိယဝေါဟာရမည်၏။

“ကပ္ပိယံ ကရောဟိတံ ကာရေတဗ္ဗန္တိ ကတကပ္ပိယံ၊ ကပ္ပိယန္တိ ကရဏဝစနံ ကတကပ္ပိယံ၊ ကတကပ္ပိယဉ္စ ကတကပ္ပိယံ” ပြု။ အဂ္ဂိပရိဇိဟံ စသည်ဖြင့် မိန့်အပ်သော အဘိဘဝနတ္ထ ဇီဓာတ်၏ အရာ ဖြစ်၍ ဘဝေ-၌ ဘူဓာတ်ကား (အဘိဘဝနတ္ထ) ဝါ၊ အဘိဘဝေ-ဟူအပ်လျက် ဆန်းကြောင့် အဘိပုဒ်ကျေ။

ဝါ၊ ကတကပ္ပိယံ၊ “ကပ္ပိယံ” ဟု ဆို၍ ပြုအပ်သော ဗီဇဂါမ်၊ ဘူတဂါမ်ကို။ နခေန ဝါ၊ ၎င်း။ အဂ္ဂိသတ္ထေဟိ ဝါ၊ ၎င်း။ ဘဝေ၊ နှိပ်စက် လတ်သော်။ သမဏကပ္ပိယံ၊ မည်၏။

“အာ ပုဗ္ဗော ရာဘ-ဟိံ သာကရဏဝါယမေသု၊ အာရဘတိ၊ အာရဗ္ဗော၊ အာရဒ္ဓံ မေ ဝီရိယံ၊ သာရဟ္မံ၊ အနာရဟ္မံ၊ သာရဗ္ဗော တေ န ဝိဇ္ဇတိ၊ ပကရဏာရဗ္ဗေ” သဒ္ဓနိတိကို ရှု၍ သမာရဗ္ဗေ-ဟု အသဒိသ ဒွေဘော် လိုသည်။ မဝဂ္ဂန္တ မလို။

(၂) (သမူလကို သောမူလ ပုဒ်ဖြတ်) ။ သော ဘူတဂါမော၊ ထိုကြီးပွားဆဲ ကြီးပွားပြီးသော ဘူတဂါမ်ကို။ ဝါ၊ သည်။ မူလ ခန္ဓ ဗီဇဂ္ဂ ဗုဒ္ဓ၊ ဗီဇပုဘာဝိတော၊ အမြစ်မျိုးစေ့၊ ပင်စည်မျိုးစေ့၊ အစေ့မျိုးစေ့၊ အညွန့်မျိုးစေ့၊ အဆစ်မျိုးစေ့တို့သည် ဖြစ်စေအပ်၏။ ဝါ၊ မြစ်၊ ပင်၊ စေ့၊ ညွန့်၊ ဆစ်မျိုးစေ့တို့ကြောင့်ဖြစ်၏။ ဝါ၊ တို့မှဖြစ်၏။ ဘူတဂါမဝိယောဇိဟံ၊ ဘူတဂါမ်မှ ကပ္ပိ

ခြင်းဖြင့် ကင်းစေအပ်သော။ ဝါ၊ ဘူတဂါမ်မှကင်းခြင်းသို့ အလို့အလျောက် ရောက်သော။ ဗီဇံ၊ မြစ်၊ ပင်စေ့၊ ညွန့်၊ ဆစ်ဟူသော အစေ့ကို။ အာရဗ္ဗေ၊ ဖျက်သီးခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သင့်၏။

(၃) နိဗ္ဗတ္တဗီဇံ၊ ထုတ်အပ်သောအစေ့ရှိသော သရက်သီး စသည်၎င်း။ နောဗီဇံ၊ အစေ့နုသော သရက်သီးစသည်၎င်း။ အကတဉ္စာပိ၊ မကပ္ပိ၍မူလည်း။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ ကဋ္ဌာဗဒ္ဓဗီဇာနိ၊ အခွံနှင့် တစပ်ထည်းတည်သော အစေ့ ရှိသော သီးသီး စသည်တို့ကို။ ဗဟိဒ္ဓါဝါပိ၊ အခွံအပ၌လည်း။ ကာရယေ၊ ကပ္ပိခြင်းကို ပြုရာ၏။

(၄) ဘာဇနေဝါပိ၊ တည်ရာအိုးခွက်၌၎င်း။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌၎င်း။ ကော-ဗဒ္ဓေသု၊ ဟစပ်ထည်း ထားအပ်ကုန်သော။ ဗီဇေသု၊ အစေ့တောင်သွင်၊ သစ်ပင် ထောင်ရာ၊ ကြီးစွာ ကြံစည်းဟူသော မျိုးစေ့တို့တွင်။ ဧကသ္မိဉ္စ၊ မျိုးတစေ့၊ သစ်တခက်၊ ကြံတချောင်း၌လည်း။ ကပ္ပိယေကတေ၊ ကပ္ပိခြင်းကို ပြုအပ်သည် ရှိသော်။ သဗ္ဗေသေဝ၊ ခပ်သိမ်းသော မျိုးစေ့တို့၌သာလျှင်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည် မည်သည်။ ဘဝေ၊ ၏။

ဤဂါထာကား “သစေပိ ဗီဇာနံ ပဗ္ဗတမတ္တော ရာသီ ရုက္ခသဟဿံ ဝါ ဆိန္ဒိတော ကောဗဒ္ဓံ ကတော ဥစ္ဆုနံ ဝါ မဟာဘာရေ ဗန္ဓိတော ထပိတော ဟောတိ၊ ဧကသ္မိံ ဗီဇေ ဝါ ရုက္ခသခါယ ဝါ ဥစ္ဆုမ္ပိ ဝါ ကပ္ပိယေ ကတေ သဗ္ဗံ ကတံ ဟောတိ”ဟူသော အဋ္ဌကထာ၏ အရပင်။ ဤ၌ “ရုက္ခသဟဿံ ဆိန္ဒိတော ဥစ္ဆုနံ မဟာဘာရေ”ဖြင့် ဘူတဂါမ်မှ လွတ်ပြီးသော ဗီဇဂါမ်ကိုပြ၏။ ဋီကာသစ် ၌ကား ဗီဇဂါမ်ဖြင့် ဗီဇကို ပြ၏။ ရုက္ခ၊ ဥစ္ဆုဖြင့် ဘူတဂါမ်ကို ပြ၏ဟု နှလုံးထား၍။ “ဗီဇေသုတိ ဗီဇဂါမ်ဘူတဂါမ်မေသု၊ ဘူတဂါမ်မေပိ ဟိ ဣဒ ဗီဇန္တိ ရုဠိဝသေနဝုစ္စတိ” ဟု မိန့်၏။ မသင့်။ ဤတွင် ပဏ္ဍိတပုစ္ဆာ ဝိဿဇနာကို ဆိုအပ်၏။

မရိစာဒိံ ပဋိဂ္ဂယ၊ ကတကပ္ပံ ကပ္ပတိ။

ဥဒါဟု အပ္ပဋိဂ္ဂယ၊ ကတကပ္ပမ္ပိ ပုစ္ဆရေ။

ပဗ္ဗတမတ္တအာဒိဟိ၊ ပဋိဂ္ဂဟာတိကံ ဝဒံ။

အဂယု ကတကပ္ပမ္ပိ၊ ကပ္ပတိတိ ဝိသောဓယေ။

ဒုခ ၀ါကတကပ္ပိယံ၊ ကတမတ္တံ ပုနက္ကတံ။
 ကပ္ပိယံ ကရ ဝုတ္တေသု၊ ပစနာဒိ တရေတရံ။
 ကပ္ပိယံ ကရ ဝုတ္တေ စ၊ ပစိတံ ကပ္ပတေ ယထာ။
 တထာ နဒဂ္ဂိသတ္တေဟိ၊ ကတကပ္ပမ္ပိ ကပ္ပတိ။

မရိစာဒိ၊ ငြိတ်စသည်ကို။ ပဋိဂ္ဂယှ ကတကပ္ပံ၊ အကပ်ခံ၍ ကပ္ပိခြင်းကို ပြုခြင်းသည်သာလျှင်။ ကပ္ပတိ၊ အပ်သလော။ ဥဒါဟုယင်းသို့မဟုတ်။ ဝါ၊ ဥဒါဟု-ဥဒအဟု၊ ယင်းမှတပါး ဖြစ်ခြင်းကား။ အပ္ပဋိဂ္ဂယှကတ-ကပ္ပမ္ပိ၊ အကပ်မခံမူ၍ လူသာမဏေ လက်၌ပင် ကပ္ပိခြင်းကို ပြုခြင်းသည်လည်း။ ကပ္ပတိ၊ အပ်အံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ ပုစ္ဆရေ၊ မေးကုန်၏။ ။ ပဗ္ဗတမတ္တအာဒိဟိ၊ တောင်တရိုမျှစသည်တို့ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟာတိဂံ၊ အကပ်ခံထိုက်သော အရာကို လွန်သောဝတ္ထုကို။ ဝဒံ-ဝဒန္တော၊ ကပ္ပိအပ်သည်ကို ဆိုသောကြောင့်။ အယှကတကပ္ပမ္ပိ၊ အကပ်မခံဘဲ ကပ္ပိခြင်းသည်လည်း။ ကပ္ပတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသောဓယေ၊ ဖြေရာ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ကတကပ္ပိယံ၊ ကပ္ပိခြင်းကိုပြုခြင်းသည်။ ကတမတ္တံ၊ “ကပ္ပိယံ ကရေဟိ” ဟုပြုစေရုံမျှ၎င်း။ ပုနက္ကတံ၊ “ကပ္ပိယံ ကရေဟိ” ဟုပြုစေသည်ကို “ကပ္ပိယံ ဘန္တေ” ဟုကပ္ပိတုံ့ပြန် တဖန်ပြုခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုခ၊ ၏။ သေ၊ ထိုနှစ်ပါး တို့တွင်။ အပ္ပဋိဂ္ဂယှ၊ မူ၍။ (လိုက်စေ) ကပ္ပိယံ ကရ ဝုတ္တေ၊ “ကပ္ပိယံ ကရ” ဟုဆိုလတ်သော်။ ဝစနံ၊ ကြော်လှော်ချက်ပြုတ်၊ ကင်ဖုတ်မြိုက်အုံး၊ စရုံးကျိုသင်း၊ ပေါင်းနှေးခြင်းသည်။ အာဒိ၊ အစဖြစ်သော ကတမတ္တကပ္ပိယမည်၏။ ဣတရံ၊ ဤကတမတ္တကပ္ပိယမှတပါးသော “ကပ္ပိယံ ကရေဟိ” ဟုပြုစေသည်ကို “ကပ္ပိယံ ဘန္တေ” ဟုတဖန်ပြုခြင်းသည်။ ဣတရံ၊ ပုနက္ကတကပ္ပိယမည်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝါ၊ ဘေဒမှတပါး ဝိနိစ္ဆယကား။ အပ္ပဋိဂ္ဂယှ၊ ၍။ ကပ္ပိယံ ကရ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ပစိတံ၊ ကြော်လှော်ချက်ပြုတ်အပ်သော ဝတ္ထုသည်။ ကပ္ပတေ ယထာ၊ အပ်၏သို့။ တထာ၊ တူ။ ပဋိဂ္ဂယှ၊ ၍။ နဒဂ္ဂိသတ္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကတကပ္ပမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကပ္ပတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝိသောဓယေ၊ ရာ၏။

(၅) ကပ္ပိယံ၊ ကပ္ပိခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ နိက္ခိတ္တေ၊ ထားအပ်သော ချင်းဗိဇစသည်၌။ မူလပဏ္ဏာနိ၊ အမြစ်အရှက်တို့သည်။ ဇာယရံ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ ပုန

ကပ္ပိယံ၊ တဖန် ကပ္ပိခြင်းကို။ ကာရေယျ၊ ပြုစေရာ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိ-ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ သော၊ ထိုကပ္ပိ၍ထားသော ချင်းဗီဇစသော ဗီဇဂါမ်သည်။ တဒါ၊
ထိုအမြစ်၊ အရွက် ထွက်သောအခါ၌။ ဘူတဂါမော၊ ဘူတဂါမ် ဖြစ်ပြန်၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုန ကပ္ပိယံ၊ တဖန် ကပ္ပိခြင်းကို။ ကာရေယျ၊ ၏။

(၆) သပဏ္ဏောဝါ၊ အရွက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အပဏ္ဏောဝါ၊ အရွက်
မရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥဒကသမ္ဘဝေါ၊ ရေ၌ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကြီးပွားသော။
ဝါ၊ မေ့သောကြီးပွားရာရှိသော။ ဝါ၊ ကြီးပွားရာရေရှိသော။ သေဝါလော၊ မှော်
သည်၎င်း။ နိက္ခန္ဓဒုတ္တိပတ္တကော၊ နှစ်ရွက်သုံးရွက်ထွက်သော။ စေတိယာဒီသု
သေဝါလော၊ စေတီစသည်တို့၌မှော်သည်၎င်း။ ဘူတဂါမော၊ ဘူတဂါမ်
သာတည်း။ ဗီဇေ၊ မြေ၌စိုက်ပျိုးသော ဗီဇဂါမ်သည်လည်း။ မူလပဏ္ဏေ၊
အမြစ်အရွက်သည်။ ဝိနိဂ္ဂတေ၊ ထွက်လတ်သော်။ ဘူတဂါမော၊ ဘူတဂါမ်
မည်သည်သာတည်း။ (ဗီဇောပိ-ဟုရှိကြ၏ မလို)။

(၇) သဋ္ဌာဒိပိဋ္ဌိသေဝါလော၊ ရေအိုးစသည်တို့၏ အပ၌မှော်သည်၎င်း။
မကုဋ္ဌံ အဟိဆတ္တကံ၊ မှိုင့်သည်၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌသေဝါ၏သာလျှင်။ ဝတ္ထု၊ နီ၊ ဝတ္ထု
တို့တည်း။ ဖုလ္လံ၊ ပွင့်ပြီးသော မှိုသည်။ အဗျပဟာရိကံ၊ အာပတ်၏ အင်္ဂါ
မလောက်။ ဝါ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုဟုမဆိုအပ်။

“ပါနိယသဋ္ဌာဒိနံ ဗဟိ သေဝါလော ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထု၊ အန္တော အဗ္ဗော-
ဟာရိကော” ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ ဗဟိပုဒ်၏အရာဖြစ်၍ “သဋ္ဌာဒိပိဋ္ဌိ
သေဝါလော” ရှိလို၏။

(၈) အလ္လရုက္ခေ၊ စိမ်းသောသစ်ပင်တို့ကို။ ဝါ၊ ၌။ တစံ၊ အခွံကို။ (ထည့်)။
ဝိကောပိယ၊ ဖျက်ဆီးစေ၍။ လဘခါနိယျာသထတ္တာနိ၊ ချိပ်၊ အစေး၊ မှိုတို့ကို။
ဂဏ္ဍတော၊ ယူသောရဟန်းအား၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုစုံသော သစ်ပင်၌။ အက္ခရံ၊
အက္ခရာကို။ ဆိန္ဒတော ဝါပိ၊ ရေးသောရဟန်းအား၎င်း။ ပါစိတ္တိ၊ သင့်၏။

ဝိကောပယံ-ဟုပါ၌ရှိသည်ကားမသင့်ဟုနှိုကာသစ်၌ဆို၏။ ဝိကောပယံ-
ဝိကောပယန္တော၊ လျက်။ ကြိယာဝိသေသနတ္ထ အသင့်ပင် ဖြစ်သည်။

(၉) နာဠိကေရာဒိံ၊ အုန်းပင်စသည်ကို။ ဒါရုမက္ကဋ္ဌကာဒိနာ၊ သစ်မျောက်လက်စသည်ဖြင့်။ ပိဋေတုံ၊ ညှပ်ခြင်းငှာ။ တိဏာဒိံ၊ မြက်စသည်ကို။ ဆိန္ဒုတုံ၊ ဖြတ်ခြင်းငှာ။ ဂဏ္ဍိကံ ကာတုံ၊ အထုံးပြုခြင်းငှာ။ နစ ကပ္ပတိ၊ အလျဉ်းမအပ်။

(၁၀) ဘူတဂါမံ ဗိဇီ ဝါ၊ ဘူတဂါမံကို၎င်း၊ ဗိဇီ ဝါကို၎င်း။ ဆိန္ဒု၊ ဖြတ်လော့။ ဘိန္ဒု၊ ဖျက်လော့။ ဩစိနာဟိ၊ ဆွတ်ချေလော့။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ ဖာလေဟိ၊ ခဲ့လော့။ ဝိဇ္ဈာထိုးဖောက်ထွင်းလော့၊ ပစ၊ ချက်ပြုတ်ဖုတ်ကင်လော့။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ နိယမေတွာ၊ ဤဘူတဂါမံဗိဇီ ဝါဟုမှတ်၍။ န ဘာသဿ၊ မဆိုရာ။

(၁၁) ဣမံရုက္ခဖလံ၊ ဤအပင်ဘူတ၊ အသီးဗိဇီကို။ ကပ္ပိယံ၊ ကပ္ပိခြင်းကို။ ကရောဟိ၊ လော့။ ဣမံ၊ ဤ အမြစ်၊ အရွက်ကို။ ဂဏှယူခဲ။ ဣဒံ၊ ဤသစ်ပင်နှယ်ကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ခဲ့။ ဣမံ၊ ဤ အသီးအပွင့်ကို။ ဒေဟိ၊ ပေးလော့။ ဣမံ၊ ဤမြက်ကို။ သောဓေဟိ၊ သုပ်သင်လော့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘာသိတုံ၊ ငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧါ။

သမဏကပ္ပ ပြီး၏။

၁၄-ဘူမိ

(၁) ဘူမိယောတိ၊ ကား။ ယာသု၊ အကြင်ကပ္ပိယကုဋိတို့၌။ ဝုတ္တံ၊ ရဟန်း၏ဥစ္စာ ယာဝ၊ ယာမကာလိကကို သိမီးခြင်းသည်၎င်း။ ပက္ကဉ္စ၊ ရဟန်း၏ဥစ္စာ ယာဝ၊ ယာမကာလိကကို သူတပါးချက်ခြင်း သတ္တဘဟင်္ဂာလိက၊ ယာဝဇီဝိကကို မိမိချက်ခြင်း သူတပါးချက်ခြင်းသည်၎င်း။ ကပ္ပတိ၊ ဧါ။ တာကပ္ပိယဘူမိယော၊ ထိုကပ္ပိယကုဋိသည်။ သမ္ပုတံ၊ ဥတ္တိဒုတိယကံ၊ အပလောကနက်ဖြင့် သံဃာသမုတ်သော ကုဋိ၎င်း။ ဥဘာဝနန္တာ စ၊ တိုင် နံရံခြေကို မြေထက် ကြားကြား စိုက်ထားစီခင်းခြင်း “ကပ္ပိယကုဋိ” ကရောမ” ဟု ဆိုခြင်း ကာလညီမျှသောအဆုံးရှိသော ကုဋိ၎င်း။ ဂေါနိသာဒိ၊ တံတိုင်းခြံပတ် ထိုထိုအရပ်မှ ကျိုးပြတ်ပေါက်ငြား နွားခြံလားသို့ လှည့်သွားဝင်ထွေ နွားနေရာဖြစ်သော ကုဋိ၎င်း။ ဂဟပ္ပတိ၊ ရဟန်းမှတပါးသော သူသည် လူအပ်သော ကုဋိ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတသော၊ လေးပါးတို့တည်း။

(၂) ဝါသတ္ထာယ၊ နေရာအကျိုးငှာ။ ကတေ၊ ပြုအပ်သော။ သံဃိကေ ဝါသံသာ၏ ဥစ္စာလည်းဖြစ်သော။ ကေသန္တကေ၊ တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာလည်းဖြစ်သော။ ဂေဟေ၊ ကျောင်း၌။ ဝါ၊ ကျောင်း၏။ သဟဿေယျပ္ပဟောနကေ၊ သဟဿေယျလောက်ရာ အရပ်၌။ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ၊ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ၏ အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ၏အဖြစ်တည်းဟူသော သမုတ်ခြင်း “ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ” ကရောမ” ဟု ဥဿာဝနပြုခြင်း၊ အရံပျက်ခြင်း၊ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ” ဒေမ”ဟု လှူခြင်းကို။ လဒ္ဓဗ္ဗာ၊ ရအပ် ရသင့် ရထိုက် ရကောင်း၏ ရစေ။

ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရာဘံ ပဏိတံ-၌ ဗုဒ္ဓေ ရတနဘာဝေါ-ဟု ဘာဝပ္ပဓာန ဖြစ်၏သို့၊ ဂေဟေ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ-၌ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိတာ-ဟု ဘာဝပ္ပဓာန ဖြစ်၏၊ ထိုဘောကား သမုတ်ခြင်း စသည်တည်း။

ဝါ၊ ဝါသတ္ထာယ၊ ငှာ။ သံဃိကေ ဝါသော။ ကေသန္တကေ၊ သော။ သဟဿေယျပ္ပဟောနကေ၊ သော။ ဂေဟေ၊ ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသော်။ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ၊ သမ္ပုတိ ဂေါနိသာဒိ ဂဟပတိ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိကို။ လဒ္ဓဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝါ၊ ဝါသတ္ထာယ၊ ငှာ။ သံဃိကေ ဝါသော။ ပ။ ဂေဟေ၊ ကို။ ကတေ၊ ပြုဆဲ ပြုစဉ်။ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ၊ ဥဿာဝနန္တိက ကပ္ပိယကုဋ္ဌိကို။ လဒ္ဓဗ္ဗာ၊ ၏။

လဒ္ဓဗ္ဗာ-၌ တဗ္ဗပစ္စည်းကို အရဟ သက္က ပေသာတိသဂ္ဂ၌ စီရင်။

(၃) ဝါသတ္ထာယ၊ ငှာ။ (လိုက်စေ) သံဃဿ ဝါ၊ ၏၎င်း။ ကေဿ၊ တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဂေဟေ၊ ကျောင်းကို။ ကရမာနေ၊ ပြုဆဲပြုစဉ်။ ဝါသော။ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ” ကရောမ၊ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ” ကရောမာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဤရယံ-ဤရယန္တော၊ ဆိုလျက်။ ပဌမိဋ္ဌကထမ္ဘာဒိ၊ ရှေးဦးစီခင်းသော နံရံ ခြေအုဋ် ရှေးဦးစိုက်သော သည်တိုင်စသည်ကို။ ထပေ၊ ထားရာ၏။ အယံ၊ ဤကုဋ္ဌိသည်။ ဥဿာဝနန္တိကာ၊ ဥဿာဝနန္တိကကုဋ္ဌိမည်၏။

ထပေယုဿာ-ကို ထပေ အယံ ဥဿာပုဒ်ဖြတ်၊ ဤအလိုကား ယဉ် သံယုတ်မလို၊ သံယုတ်ရှိရာ၌လည်း အာဂမသန္တိမျှသာ။ ဋီကာသစ် ၌ကား “ထပေယျ စေသာ ဥဿာဝနန္တိကာတိ ဧဝံ စေသာသဒ္ဓံ ယောဇေတွာ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော”ဟူ၏။

(၄) ယေဘုယျေန၊ထက်ဝက်ထက်များသောအားဖြင့်။ အပရိက္ခိတ္တော၊ အရံမရှိသော။ သကလောပိဝါ၊ အလုံးစုံမူလည်း။ ပရိက္ခိတ္တော၊ သော။ အာရာမော၊ ဥပစာရသိမ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော အရံကို။ ဂေါနိသာဒိတိ၊ အာရာမဂေါနိသာဒိကကုဋိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဝိဟာရဂေါနိသာဒိကား ပမာဏမဟုတ်၊ အတ္ထုဒ္ဓါရမ္ပသော။ သံဃသမ္ပတော၊ ဥတ္တိဒုတိယကံ၊ အပလောကနကံဖြင့် သံဃာသမုတ် အပ်သော ကုဋိသည်။ သမ္ပတိ၊ မည်၏။

ကပ္ပိယကုဋိ သမုတ်နည်းကို ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ ကထိနကထာ၌ ဘဏ္ဍာဂါရိကသမ္ပတိ ဝိစာရဏနည်းဖြင့် သိအပ်၏။

(၅) ဘိက္ခု၊ရဟန်းကို။ ထပေတွာ၊၍။အညေဟိ၊ရဟန်းမှ တပါးသော သီတင်းသုံးဘော် လေးယောက်၊ လူ၊ အရံစောင့် စသော သူတို့သည်။ ကပ္ပကုဋိယာ၊ ကပ္ပိယကုဋိ၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ ဒိန္နော၊ လူအပ်သော။ ဂေဟော၊ ကျောင်းကို၎င်း။ တေသံဝ သန္တကော၊ ထိုရဟန်းမှ တပါးသော သူတို့၏သာလျှင်ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဂေဟော၊ ကျောင်းအိမ်ကို၎င်း။ ဂဟပတိ၊ ဂဟပတိကုဋိဟူ၍။ မတော၊ သိအပ်၏။

“ဂဟပတိတိ မနုဿာ အာဝါသံ ကတွာ ကပ္ပိယကုဋိံ ဒေမ ပရိဘုဉ္ဇထာတိ ဝဒန္တိ၊ သော ဂဟပတိ နာမ” ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့် အညိယခုအခါ ကျောင်းခံရာ၌ “ကာယာဒိဟိ ဖုသိက္ခာ ယထာသုခံ” ဟူသော ပုဒ်ကိုသွင်း၍အချို့ဆရာတို့ခံကုန်၏။ အချို့ကားထိုပုဒ်ကိုမဆိုမူ၍ခံကုန်၏။ ထိုပုဒ်ကိုဆို၍ ခံသော ဆရာတို့ကား “န ဘိက္ခဝေ ပရိကမ္မကတာ ဘိတ္တိ အပဿာယိတဗ္ဗာ” စသည်ဖြင့် ပညတ်တော်မူသော ဒုက္ကဋ်မှ လွတ်ခြင်း အကျိုးရှိ၏ဟု နှလုံးသွင်း ကုန်၏။ ဤသို့သော နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့် ယင်းပုဒ်ကိုဆို၍ ခံခြင်းသည် “ယသ္မာ ပန ဒါယကေဟိ ဒါနကာလေယေဝ သတသဟဿဂ္ဂနိကမ္ပိ ကမ္ပလံ ပါဒပုဉ္ဇနံ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇထာတိ ဒိန္နံ တထေဝ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ ဣဒမ္ပိ မဉ္ဇပိဂ္ဂာဒိသေနာသနံ အဇ္ဈောကာသေပိ ယထာသုခံ ပရိဘုဉ္ဇထာတိ ဒါယကေဟိ ဒိန္နံ စေ

သဗ္ဗသ္မိမ္မိ ကာလေ အဇ္ဈောကာသေ နိက္ခိပိတုံ ဝဇ္ဇတိ” ဟူသော သာရတ္ထဒီပနီနှင့် ညီသောကြောင့် ယုတ္တတရ ဖြစ်၏။

ကမ္မလံ လက္ခမဉ္ဇမ္မိ၊ ပါဒပုညာယ စေ ဒဒေ။
တထာ နံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ ယထေဝံ တန္တိ ဇာနိယံ။

(သင်္ဂဟ ဂါထာ)။ ကမ္မလံ လက္ခမဉ္ဇမ္မိ၊ သိန်းတန်သပြာ ကမ္မလာကို စဉ်လျက်သည်း။ ပါဒပုညာယ စေ ဒဒေ၊ အကယ်၍ခြေသုတ်စိမ့်သောငှာ လူငြားအံ့။ တထာ၊ ထိုလူတိုင်း။ နံ၊ ထိုကမ္မလာကို။ ပရိဘုဉ္ဇေယျ ယထာ၊ သုံးရာသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ တန္တိ၊ ထိုကျောင်း၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်ကိုထိုသို့ဆို၍လူတိုင်း သုံးရာ၏ဟူ၍။ ဇာနိယံ၊ ၏။ ။ တေသံဝ သန္တကော-ဟူသည်ကား ဆောက်ပြီးမလှသေးသောကျောင်းသည်၎င်း၊ ထိုသူတို့၏ အိမ်သည်၎င်း ဂဟပတိကုဋ္ဌိ မည်၏ ဟူလို။ မလှသေးသော ကျောင်း၏ ဂဟပတိ မည်သော အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ မဆိုသော်လည်း အနုညာတာနုပဝတ္တိလက္ခဏာ တေသံ သန္တက သာမညယုတ္တိ အားဖြင့် သိအပ်၏။

(၆) အကပ္ပကုဋ္ဌိယံ၊ အကပ္ပိယ ကုဋ္ဌိ၌။ ဝုဋ္ဌသပ္ပိအာဒီဟိ၊ သိုမှီးအပ်သော ထောပတ်စသော သတ္တာဟကာလိက၊ ယာဝဇီဝိကတို့နှင့်။ မိဿိတံ၊ ရောနှောအပ်သော။ ပုရိမံ ကာလိကဒွယံ၊ ရှေးဖြစ်သောယာဝ၊ ယာမကာလိက နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းသည်။ အန္တောဝုတ္တတ္တံ၊ အန္တောဝုတ္တ၏အဖြစ်၊ မုခသန္တိမိ၏ အဖြစ်သို့။ ဝဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။

သပ္ပိအာဒီဟိတိ ဣမိနာ သတ္တာဟကာလိကံ ယာဝဇီဝိကဉ္စ ဂဟိတံ။
ဋီကာသစ်။

(၇) တေဟေဝ၊ ထိုအကပ္ပိယကုဋ္ဌိ၌ သိုမှီးအပ်သော ထောပတ် စသော သတ္တာဟကာလိကတို့နှင့် တကွသာလျှင်။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပက္ကံ၊ ကိုယ်တိုင်ချက်အပ်သော။ ယာဝဇီဝိကံ၊ ယာဝဇီဝိကသည်။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ နိရာမိသံဝ၊ အာမိသကင်း၍သာလျှင်။ ကပ္ပတေ၊ အပ်၏။ သာမိသေ၊ အာမိသနှင့်တကွ ရောသော်ကား။ အန္တောဝုတ္တတ္တံ၊ သည်၎င်း။ (လိုက်စေ)။ သာမပါကတာ၊ မိမိချက်သည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။

“သစေ အာမိသသံသဌိံ ကတော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ အန္တောဝုတ္တဉ္ဇေဝ သာမ-
ပါကဉ္စ ဟောတိ” ဟူသော အဋ္ဌကထာကိုမှီ၍ ရှေးဂါထာမှ အန္တော-
ဝုတ္တတ္ထံ-ကို လိုက်စေအပ်သတည်း။

(ဂ) ဥဿာဝနန္တိကာ၊ ဥဿာဝနန္တိက ကုဋ္ဌိကို။ ဝါ၊ သည်။ ယေဟံ
ထမ္ဘာဒီဟံ၊ အကြင်တိုင်စသည်တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌိတာ၊ တည်စေ
အပ်၏။ ဝါ၊ တည်၏။ တေသုယေဝ၊ ထိုတည်စေအပ်သော တိုင်စသည်တို့ကို
သာလျှင်။ ဝါ၊ ထိုတည်ကြောင်း တိုင်စသည်တို့ကိုသာလျှင်။ အပနီတေသု၊
ပယ်အပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ တဒညေသုပိ၊ ထိုတည်စေရင်း တိုင်စသည်မှ
တပါးသော တိုင်စသည်တို့၌လည်း။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။

(ဃ) သဗ္ဗေသု အပနီတေသု၊ အလုံးစုံသော တိုင်စသည်တို့ကို ပယ်အပ်
ကုန်သည်ရှိသော်။ ဇဟိတဝတ္ထုကာ၊ စွန့်အပ်သောအရာရှိသည်။ ဝါ၊ အပ်သော
အရာကို စွန့်ခြင်းရှိသည်။ ဘဝေ၊ ၏။ ဂေါနိသာဒိ၊ ဂေါနိသာဒိ ကုဋ္ဌိသည်။
ပရိက္ခိတ္တေ၊ အရံရှိလတ်သော်။ ဇဟိတဝတ္ထုကာ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဘဝေ၊ ၏။
သေသာ၊ ကြွင်းသော သမ္ပုတိ၊ ဂဟပတိ ကုဋ္ဌိသည်။ ဆဒနဝိဗ္ဗမာ၊ အမှီးပျက်
ခြင်းကြောင့်။ ဇဟိတဝတ္ထုကာ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဘဝေ၊ ၏။

ဘူမိ ပြီး၏။

၁၅-ဥပဇ္ဈာစေရာတ္တ

(၁) ဥပဇ္ဈာစေရာတ္တာနီတိ၊ ကား။ ဥပဇ္ဈာစရိယေ၊ ဥပဇ္ဈာယ်နိဿယည်း
စသော ဆရာတို့ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ဝသမာနော၊ နေသော။ သုပေသလော၊
အလွန်သီလကို ချစ်သော ရဟန်းသည်။ ဒန္တကဋ္ဌံ၊ အလတ်၊ ပါး၊ ထူ ဒန်ပူ
သုံးချောင်းကို၎င်း။ အာသနံ၊ ကိုယ်သန့်ပြီးခါ နေရာကို၎င်း။ တောယံ၊
ပူအေးနှစ်ထွေ မျက်နှာသစ်ရေကို၎င်း။ ယာဂုံ၊ ယာဂုကို၎င်း။ ကာလေ၊
နံနက်အခါ၌။ သဒါ၊ နေ့တိုင်း။ ဒဒေ၊ ပေးရာ၏။

နိဿယ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇေ၊ ဥပသမ္ပဒါ၊ ဓမ္မာစရိယ ဟူ၍ ဆရာလေးပါး၊ ဩဝါဒါ-
စရိယနှင့်သော်ကား ငါးပါး၊ “ပိယံ သီလ မဿာတိ ပေသလော၊ ဝုဒ္ဓိ
ယလောပေန ဤကာရဿ အတ္တကရဏေန” ။ ဌီကာသစ်။

(၂) ပတ္တေ၊ ယာဂုခွက်သပိတ်၌။ ဝတ္တံ၊ ကောင်းစွာဆေး၍ သိုမှီးခြင်း စသောဝတ်ကို။ စရေ၊ ကျင့်ရာ၏။ ဂါမပ္ပဝေသေ၊ ဥပဇ္ဈယ်ဆရာ ရွာဝင်ခါ၌။ ဝတ္တံ၊ ရွာဝင်သင်းပိုင်ပေးခြင်းစသောဝတ်ကို။ စရေ၊ ၏။ ဂမနေ၊ ရွာဝင်အခါ၌။ ဝတ္တံ၊ ကောင်းစွာဝတ်ရုံ၍ မဝေးလွန်း မနီးလွန်း လိုက်ခြင်းစသော ဝတ်ကို။ စရေ၊ ၏။ အာဂမေ၊ ရွာမှပြန်သောအခါ၌။ ဝတ္တံ၊ ရှေးဦးစွာလာ၍ နေရာ ခင်းခြင်းစသောဝတ်ကို။ စရေ၊ ၏။ အာသနေ၊ ခင်းပြီးသောနေရာ၌။ ဝတ္တံ၊ နေထိုင်ပြီးခါ ခေါက်လိပ်ခြင်းစသော ဝတ်ကို။ စရေ၊ ၏။ ပါဒပိဋေနစ ကထလေ၊ သုံးပြီးသော ခြေဆေးအင်းပျဉ်၊ ခြေပွတ်အိုးခြမ်း၌လည်း။ ဝတ္တံ၊ သိုမှီးခြင်းဝတ်ကို။ စရေ၊ ၏။ ဥပါဟနစိဝရေ၊ ဘိနပ်သင်္ကန်း၌။ ဝတ္တံ၊ အခြောက် အစို ပုဆိုးဖြင့် ဘိနပ်ကို သုတ်ခြင်း၊ ချွေးစွန်းသော သင်္ကန်းကို နေလှန်းခြင်း စသောဝတ်ကို။ စရေ၊ ၏။

(၃) ဘောဇနီယပါနီယေသု၊ သုံးရေသောက်ရေတို့၌။ ဝတ္တံ၊ ခြေဆေးရေ ချိုးရေတည်ခြင်းသောက်ရေဖြင့်ပေးခြင်းဝတ်ကို။ စရေ၊ ၏။ (ပရိဘောဇနီယ-ပါနီယေ-ဟု ဋီကာရှိ၏)။ ဝစ္စပ္ပဿာပဋ္ဌာနံသု၊ ကျင်ကြီးအိမ် ကျင်ငယ်အိမ် တို့၌။ ဝတ္တံ၊ တံမြက်လှည်းခြင်း သန့်သက်ရေတည်ခြင်းစသောဝတ်ကို။ စရေ၊ ၏။ ဝိဟာရသောဓနေ၊ ကျောင်းကို သုခိသင်ခြင်း၌။ ဝတ္တံ၊ ရှေးဦးစွာ သပိတ် သင်္ကန်းကိုထုတ်၍ သင့်ရာထားခြင်းစသောဝတ်ကို။ စရေ၊ ၏။ ပုနပညာပနေ၊ ထုတ်၍ သုခိသင်ပြီးသော မြေအခင်းစသည်ကို တဖန် ခင်းခြင်း၌။ ဝတ္တံ၊ ရှေးအတိုင်း ခင်းခြင်းဝတ်ကို။ တထာ၊ တူ။ စရေ၊ ၏။

(၄) ဝိဟာရံ၊ ကို။ သောဓေန္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပဋိဝါတေစ၊ လေညာ၌၎င်း။ သင်္ဂဏေ၊ ရဟန်းတို့ စည်းဝေးရာ အပြင်၌၎င်း။ ပါနီယ-သမန္တော၊ သောက်ရေအိုး၏ အနီး၌၎င်း။ သယနာသနံ၊ မြေအခင်း ညောင်စောင်းစသော အိပ်ရာကို။ န ပပ္ဖေါဋ္ဌေယျ၊ မခါရာ။

ပပ္ဖေါဋ္ဌေယျ-၌ ဖုဋ္ဌ-သဉ္ဇလနေ ဟူရကား အသဒိသ ဒွေဘော်လို၏။ ရူပသိဒ္ဓိ ၌လည်း ပပ္ဖေါဋ္ဌေတိ-စသည်ကို အသဒိသ ဒွေဘော်စီရင်၏။ သင်္ဂဏေ၌ သံ အင်္ဂဏေ ပုဒ်ဖြတ်၊ သံ-သဒ္ဓါ သမောဓာန၊ ပင်္ဂဏေ ရှိရာ၌ ပ-သဒ္ဓါ ပါကဋ္ဌတ္ထ။

(၅) နှာနေ၊ ရေချိုးရာ၌။ ဝတ္ထံ၊ ချေးတုန်းခြင်းဝတ်ကို။ သုပေသလေန၊ သည်။ ကာတဗ္ဗေ-ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ နှာတဿ၊ ရေချိုးပြီးသော ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်အား။ ဝတ္ထံ၊ ကိုယ်မှရေသုတ်ခြင်း၊ သင်းပိုင်ပေးခြင်းစသော ဝတ်ကို။ ကာတဗ္ဗေ၏။ ဝါ၊ နှာနေကို။ ကာတဗ္ဗေ၊ ပြုအပ်လတ္တံ့သည်ရှိသော်။ ဝတ္ထံ၊ ပူအေးနှစ်ထွေ ချိုးရေစီရင်ခြင်းဝတ်ကို။ စရေ၊ ၏။ ရဂံပါကေစ ဓောဝနေ၊ ဆိုးရည်ကျိုခြင်း၊ သင်္ကန်းဖွပ်ခြင်း၌၎င်း။ သိဗ္ဗနေ၊ သင်္ကန်းချုပ်ခြင်း၌၎င်း။ ဝတ္ထံ၊ ကျိုခြင်း၊ ဖွပ်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်း၊ ကြောင့်ကြပြုခြင်းဝတ်ကို။ ကာတဗ္ဗေ- ကာတဗ္ဗံ၊ ကိုယ်တိုင်မချွတ် ပြုအပ် ပြုသင့် ပြုထိုက် ပြုကောင်း၏ ပြုလေ ပြုရမည်။ ဝါ၊ ရဂံပါကေ စ ဓောဝနေ၊ ကို၎င်း။ သိဗ္ဗနေ၊ ကို၎င်း။ ကာတဗ္ဗေ၊ သော်။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ စရေ၏။ ဝါ၊ ကာတဗ္ဗေ၊ သော။ ရဂံပါကေ စ။ ပ။ သိဗ္ဗနေ၊ ၌၎င်း။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ စရေ ၏။ ဝါ၊ ကာတဗ္ဗေ၊ သော။ ရဂံပါကေ စ။ ပ။ သိဗ္ဗနေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ စရေ ၏။

ဤနောက်နည်းကား “သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ ရဇနံ ပစိတဉ္စ ဟောတိ” စသော ပါဠိတော်နှင့် ညီသောကြောင့် ယုတ္တတရ။

ရဇန္တော၊ မိမိသင်္ကန်း၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ် သင်္ကန်းကို ဆိုးသောရဟန်းသည်။ စိဝရေ၌။ ထေဝေ၊ ဆိုးရည်ပေါက်သည်။ ဌိတေ၊ တည်စဉ်။ ဝါ၊ သော်။ ဝါ၊ ၌။ ဝါ၊ လျက်။ န ဝဇေ၊ အရပ်တပါး မသွား မဖဲရာ။

ကာတဗ္ဗေ စရေတိ ဂတ္ထတော ဥဒကသမ္ပဇနနိဝါသနဒါနာဒိကိစ္စေ ပဝတ္တေယျာတိ အတ္ထော၊ ဝနပ္ပဂုဓမ္မတိ အာဒိသုဂိယ သိဿ ကောရာ- ဒေသရူပံ၊ တသ္မာ ကာတဗ္ဗံ ဝတ္ထံ စရေယျာတိ ယောဇေတွာ ပေဒိ- တဗ္ဗော။ ဌိကာသစ်။ ဤ၌ “ကာတဗ္ဗေ စရေ”ကို “ကိစ္စေ ပဝတ္တေယျ”ဟု ဖွင့်ခြင်း၊ “ကာတဗ္ဗံ ဝတ္ထံ စရေယျ”ဟု လဒ္ဒဂုဏ်ကို ပြခြင်းသည် သိဝိဘတ်တို့၏ ဇ-အပြု ရုပ်မဟုတ်ရကား ဝနပ္ပဂုဓမ္မ- ဟူသော ပုဒ်နှင့် ဤ “ကာတဗ္ဗေ ကိစ္စေ ကာတဗ္ဗံ ဝတ္ထံ”ဟူသော ပြင်ပုဒ်ကား မည်။ (ကာတဗ္ဗေ ကိစ္စေ၊ သည်။ စရေ-ပဝတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကာတဗ္ဗံ ဝတ္ထံ၊ သည်။ စရေ၊ ဖြစ်ရာ၏)။ ဤသို့ သိ-၏ ဇ-အပြု ရုပ်ဖြစ်၏ ဟူငြားအံ့။ သုပေသလော-ဟူသော ကတ္တာနှင့် မတန်။ ပတ္တေ ဝတ္ထံ -စရေ-စသော

ရှေးဝါကျဟူသမျှ၌ သုပေသလော-ဟူသော ကတ္တားကိုချည်း ဟောသော စရေ-ဟူသော ကြိယာသည် ဤမှာမှ ကာတဗ္ဗေ ဟူသော ကတ္တားကို မဟောရာ။ ကတ္တားဟော ကြိယာဖြစ်၍ သုပေသလေန-ဟု တတိယန္တလည်း မဖြစ်ရာ။ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဒီကာသစ်ဆရာ အလင်္ကာ၌ဆိုအပ်သော ဘဂ္ဂရိတိဒေါသ သင့်၏။ ပကတိ ဝိကတိ ကတ္တား၏ အရာလည်းမဟုတ်။ သုခေ ဒုက္ခေ-ဟူသော နပုလ္လိင် သိဿေ-ကာရ ရုပ်ဖြစ်လျက် ပုလ္လိင် ဝနပုဂ္ဂဗ္ဗေကို သက်သေ ထုတ်ခြင်းလည်း မသင့်လွန်း။

(၆) အနာပုစ္ဆာ၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်ကိုမပန်မူ၍။ ဧကေစ္စဿ၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်၏ ဝိသဘာဝ အနတ္တကာမ ဝေရီဖြစ်သော အချို့သော ရဟန်းအား။ ပတ္တံ ဝါ စိဝရာနိဝါ၊ မိမိ၏ သပိတ်ကို၎င်း၊ သင်္ကန်းတို့ကို၎င်း။ ကိဉ္ဇနံ၊ တစုံတခုသော။ ပရိက္ခာရဉ္စ၊ ပရိက္ခရာကို၎င်း။ န ဒဒေယျ၊ မပေးရာ။ အနာပုစ္ဆာ၊ ၍။ ဧကေစ္စဿ၊ ၍။ ပတ္တံ ဝါ စိဝရာနိဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ ကိဉ္ဇနံ၊ သော။ ပရိက္ခာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ န ဂဏှေယျ၊ မိမိ မယူရာ။

ကိဉ္ဇနံ ရှိရာ၌ ကိဉ္ဇသော။ နံ ပရိက္ခာရဉ္စ၊ ကိုလည်း။ သမ္ပန်။

(၇-ဂ) အနာပုစ္ဆာ၊ ၍။ ဧကစုံ၊ အချို့သော ရဟန်းကို။ အတ္တနော၊ ၍။ ပစ္ဆတောကာတုံ၊ နောက်လိုက်ရဟန်းပြုခြင်းငှာ၎င်း။ တဿ၊ ထိုဝိသဘာဝ ရဟန်း၏။ ပစ္ဆတော၊ မှ။ ဂန္တုဝါ၊ မိမိလိုက်ခြင်းငှာ၎င်း။ တဿ၊ ထိုဝိသဘာဝ ရဟန်း၏။ ဝါ၊ သို့။ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ကို။ နိန္ဒေတုဉ္စ၊ မိမိဆောင်ခြင်းငှာ၎င်း။ တဿ၊ ထိုဝိသဘာဝရဟန်းကို။ (ဆဋ္ဌိကာရိုက်ကံ)။ အတ္တနော၊ ၍။ ဝါ၊ သို့။ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ကို။ နိဟရာပေတုဉ္စ၊ ဆောင်စေခြင်းငှာ၎င်း။ တဿ၊ ကို။ အတ္တနော၊ ၍။ ကိစ္စယံဝါ၊ သပိတ်ဖုတ်ခြင်းစသော အမှုကြီးငယ်ကို၎င်း။ ပရိကမ္မံဝါ၊ ချေးတွန်းခြင်းစသော ပရိကံကို၎င်း။ ကေသဇ္ဈေဒုဉ္စ၊ ဆံရိတ်ခြင်းကို၎င်း။ ကာရာပေတုံ ဝါ၊ ပြုစေခြင်းငှာ၎င်း။ ကာတုံဝါ၊ ထိုဝိသဘာဝရဟန်း၏ ကိစ္စ ပရိကံဆံရိတ်ခြင်းကို မိမိပြုခြင်းငှာ၎င်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

(၈) အနာပုစ္ဆာ၊ ၍။ ဂါမံ၊ ရွာသို့၎င်း။ သုသာနံ၊ သုသာန်သို့၎င်း။ နိဿိမံ၊ ဥပဇ္ဈာရသိမ်ပသို့၎င်း။ ဒိသံ ဝါ၊ အရပ်တပါးသို့၎င်း။ ဂန္တု၊ ငှာ။

ဣစ္ဆတောပိ၊ အလိရှိသောရဟန်းသည်၎င်း။ (ဆဋ္ဌိကတ္တား)။ အတ္တနော၊ ဤ။
ကိစ္စယံ ဝါ၊ သိမ်တုင်း၌ ပြုအပ်သော ကိစ္စ ပရိကံ ဆံရိတ်ခြင်း ကိုလည်း။
ကာတုံ၊ ငှာ။ (ထည့်) ဣစ္ဆတောပိ၊ သည်၎င်း။ အနာပုစ္ဆာ၊ ဤ။ န ဝဇ္ဇတိ၊
မအပ်။

(၁၀) ဥပ္ပန္နံ၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်၌ဖြစ်သော။ အရတိ၊ မမေ့လျော့ခြင်းကို
၎င်း။ ဒိဋ္ဌိ၊ မှားသောအယူကို၎င်း။ ကုက္ကုစ္စံ၊ အလို့လို့ကို၎င်း။ ဝိနောဒယေ၊
ဖျောက်ရာ၏။ သံဃာယတ္ထေသု၊ ကမ္မေသု၊ သံဃာနှင့် စပ်ကုန်သော ပရိဝါသ
စသော တဇ္ဇနိယစသောကံတို့၌။ ဥဿုက္ကံ၊ အားထုတ်ကြောင့်ကြ လုံ့လ
ကိုလည်း။ ကရေယျ၊ ရာ၏။

(၁၁) ဂိလာနေစ၊ နာသော ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့ကိုလည်း။ သုပဋ္ဌေယျ၊
ကောင်းစွာ လုပ်ကျွေးရာ၏။ နေသံ၊ ထိုဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့၏။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ အနာမ
ထခြင်းကို။ အာဂမေ၊ အရပ်တပါးသွားလိငြားလည်း စောင့်စားငံ့လင့်ရာ၏။
သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဒန်ပူပေးခြင်းစသောအမှု၌။ ဝတ္တဘေဒေန၊ မပြု
နေလျက် ဝတ်ပျက်ခြင်း ကြောင့်၎င်း။ အနာဒရေ၊ ပြုလျက်ပင်ကို မရိုသေ
ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သင့်၏။

ဥပဇ္ဈာစရိယ ပြီး၏။

၁၆-ဝစ္စပ္ပဿာဝဋ္ဌာနိက

(၁) ဝစ္စပ္ပဿာဝဋ္ဌာနိကန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုဇ္ဈံ၊ သီတင်း ကြီးစဉ်ဖြင့်။
ဝစ္စံ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ကို။ န ကရေယျ၊ မပြုရာ။ ယာတာနုပ္ပဗ္ဗိယာ၊ ရောက်သော
အစဉ်ဖြင့်။ ဝစ္စပ္ပဿာဝကုဋ္ဌိယော၊ ကျင်ကြီးအိမ် ကျင်ငယ်အိမ် တို့ကို၎င်း။
နာနတိတ္ထဉ္စ၊ ရေချိုးဆိပ်ကို၎င်း။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ (ထည့်) လဗ္ဘတိ၊
ရအပ်၏။

အံဝိဘတ္တိန မကာရန္တာ အဗျယိဘာဝါ-သုတ်ဖြင့် နာ-ဝိဘတ်ကို
ကံ-ပြု၍ ယထာဝုဇ္ဈံ ပြီးစေ။ ၎င်းသုတ်ဖြင့် သိ-ကို အံ-ပြုမှု ကြိယာ
ဝိသေသန၊ ယထာဝုဇ္ဈံ သီတင်းကြီးစဉ်။ သမ္ဗုဒ္ဓံ။ ဝစ္စပ္ပဿာဝ အရာဖြစ်

သောကြောင့်“ဝစ္စဉ္စ ပဿာဝေါ စ ဝစ္စ”ပြု။ ယာတာနံ ဂတာနံ အနုပုဗ္ဗိ
ကမော ယာတာနုပုဗ္ဗိ။ ဋီကာသစ်။

(၂) ဥဗ္ဘဇိတော၊ သင်းပိုင်ကိုပင့်၍။ နော ပဝိသေယျ၊ ဝစ္စကုဋိသို့မဝင်ရာ။
သဟသာစ၊ အဆောစလျှင်လည်း။ နော ပဝိသေယျ၊ မဝင်ရာ။ ဥက္ကာသိတော၊
ချောင်းညှိ၍သာလျှင်။ ပဝိသေယျ၊ ရာ၏။ ပါဒုကာသေဝ၊ ကျင်ကြီးသွားရာ၌
ခင်းသော ခြေနင်းတို့၌သာလျှင်။ သဏ္ဌိတော၊ ရပ်၍။ ဥဗ္ဘဇေယျ၊ သင်းပိုင်ကို
ပင့်ရာ၏။

ဝစ္စပါဒုက၊ ပဿာဝပါဒုက၊ အာစမနပါဒုက သုံးပါးကို ခွင့်ပြုတော်မူ
သောကြောင့် ခြေနင်းမခင်း ပျဉ်ခင်းရာ၌လည်း တံဌာနိကတဗ္ဗောဟာရ
အားဖြင့် ပါဒုကမည်၏။ ဥဗ္ဘဇိတော၊ ဥဗ္ဘဇိတော၊ ဥဗ္ဘဇိတော မှီကြ၏။
ဓာတုမာလာ စသည်၌ တိုက်ရိုက်မရှိ။ ဋီကာတို့၌ ဥက္ခိပနတ္ထကို ဖွင့်ပြ၏။
ဘဇ-ဘဇ-ပဒ-ဓာတ်သုံးပါးပင် အနေကတ္ထဖြစ်၍ ထိုအနက်ကို ဟော
နိုင်သည်ချည်းပင်။

(၃) နိတ္ထုနံ၊ ညည်းတွားလျက်။ ဝစ္စံ၊ ကို။ န ကရေ၊ ရာ။ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ၊
ကိုလည်း။ ခါဒယံ၊ စားလျက်။ ဝစ္စံ၊ ကို။ န ကရေ၊ ရာ။ ဝစ္စပုဿာဝဒေါ၊ ဟိနံ၊
ကျင်ကြီးတိုင်း ကျင်ငယ်ကြောင်းတို့၏။ ဗဟိ၊ အပ၌။ ဥဘယံ၊ ကျင်ကြီး
ကျင်ငယ် နှစ်ပါးကို။ န ကရေယျ၊ ရာ။

န ဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒန္တေနာတိ အယံ ဝစ္စကုဋိယာ အဝစ္စကုဋိယာပိ သဗ္ဗတ္ထေဝ
ပဋိက္ခေပေါ။ အဋ္ဌကထာ။

(၄) ကူပေ၊ ကျင်ကြီးတိုင်း၌။ ကဋ္ဌံ၊ ကနုတံကို။ န ပါတေယျ၊ မချရာ။
ပဿာဝဒေါ၊ ဟိယာ၊ ကျင်ငယ်ကြောင်း၌။ ခေဋ္ဌံ၊ တံထွေးကို။ န ပါတေယျ၊
မထွေးရာ။ ဖရုသေန၊ ကြမ်းသော ကနုတံဖြင့်။ နာဝလေခေယျ၊ မသုတ်ရာ၊
မသန့်စင်ရာ။ ဥဟတဉ္စာပိ၊ ကျင်ကြီးအိမ်တွင် မစင်လိမ်းကပ်သည်ကိုလည်း။
ဓောဝယေ၊ ဆေးရာ၏။

ဖာဋ္ဌိတ၊ ကဲ့။ ခရ၊ ကြမ်း။ ဂန္တိက၊ ဆစ်ဖု။ ကဏ္ဍက၊ ဆူးရှိ။ သုသိရာ၊
အခေါင်းရှိ။ ပူတိ၊ ဆွေး။ နာဝလေခ၊ ကနုတံ ခြောက်ချောင်း။
ဆောင်။ ။ ကဲ့၊ ကြမ်း၊ ဆစ်ဖု၊ ဆူး၊ ခေါင်း၊ ပူ၊ ကနု မအပ်ခြောက်။

ဟဒ-ကရိသုဿဂ္ဂေ ဟူသော ဓာတ်နက်ကြောင့် ဥဟဒဉ္ဇာပိ-ရှိလိုလျက် ဥဟတာတိ ဥဟဒိတာ ဗဟိဝစ္စမက္ခိတာတိ အတ္ထော”။ အဋ္ဌကထာ ဖွင့် ရကား ဓာတုန်ကျေသည် ဟူလို။ ဥ ကား သြ၏ ငိပရိတ်၊ ထိုသြကား အဝ-၏ ကာရိယ၊ ယင်းအဝကား အဝလိတ္တတ္ထံ၊ ဓောဝယေ၌ ဓူ-ဝိဓုနနေ၊ ဦကာရဿ ဥဝတ္ထံ။ သဒ္ဓနီတိ။ ယထာ ကတ္တရိစဖြင့် ယ ပစ္စည်းသက်။ ယျေကို ပြောဆေးရာ၏ဟူသည်မှာ အဓိပ္ပါယ်တူ။ ဤတွင် “နာဝလေဓေ ဖရသေန၊ စပုစပူတိ နာစမေ” နောက်၌ “ဓောဝယေ ဥဟဒဉ္ဇာပိ၊ ဥက္ကာပဉ္စ ဝိသောဓယေ” ဆိုမှု ဝင်ခြင်း၊ စွန့်ခြင်း၊ သန့်စင်ခြင်း၊ ထွက်ခြင်း အစဉ်သင့်လှ၏။

(၅) သဟသာဝ၊ အဆော တလျင်လျင်။ န နိက္ခမေယျ၊ မထွက်ရာ။ ဥဗ္ဘဇိတော၊ သင်းပိုင်ကိုပင်၍။ န နိက္ခမေ၊ ရာ။ စပုစပု၊ စပ်စပ်စပ်စပ် အသံ မြည်အောင်ပြု၍။ နာစမေယျ၊ သန့်သက်ရေ မဆေးရာ။ ဥက္ကာပဉ္စ၊ ရှိသော အမှိုက်ကိုလည်း။ ဝိသောဓယေ၊ သုခိသင်ရာ၏။

ဝစ္စပ္ပဿာဝဋ္ဌာနိက ပြီး၏။

၁၇-အာပုစ္ဆကရဏ

(၁) အာပုစ္ဆကရဏန္တိ၊ ကား။ ထေရေန၊ သီတင်းကြီး သံဃထေရ်သည်။ အနုဇ္ဈိဋ္ဌာဝ၊ မတိုက်တုန်းအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နဝေ၊ သီတင်းငယ် ရဟန်းသည်။ (ထည့်) ပါတိမောက္ခံ၊ ကို။ န ဥဒ္ဓိသေ၊ မပြရာ။ ဓမ္မ၊ တရားကို။ န ကထယေ၊ မဟောရာ။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ န ပုစ္ဆေ၊ မိမိမမေးရာ။ န စ ဝိဿဇေ၊ ဖြေလည်း မဖြေရာ။

(၂) အာပုစ္ဆိတော၊ သီတင်းကြီးကိုပန်ကြား၍။ ကထေန္တဿ၊ ဟောသော ရဟန်းအား။ ဝုဗ္ဗတရေ၊ သီတင်းကြီးထက် သီတင်းကြီးသည်။ ပုန အာဂမေ၊ တဖန် လာပြန်လတ်သော်။ ပုန အာပုစ္ဆနံ၊ တဖန် ပန်ကြားခြင်းကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘတ္တဂ္ဂေ၊ ဆွမ်းစားဇရပ်၌။ အနုမောဒဒတာစ၊ အလှူရှင် တောင်းပန်၍ အနုမောဒနာပြုသော ရဟန်းငယ်အားလည်း။ အာပုစ္ဆနံ၊ ပန်ကြားခြင်းကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

(၃) ဝုဇေန၊ သီတင်းကြီးနှင့် တကွ။ ကေဝိဟာရကေ၊ ကျောင်းငယ် တခုတည်း၌။ (က-ပစ္စည်း အပ္ပကတ္တ)။ ဝသန္တော၊ နေသောသီတင်းငယ် သည်လည်း။ အနာပုစ္ဆာ၊ ရှိ။ န သဗ္ဗာယေယျ၊ မသရဗ္ဗာယ်ရာ။ ဥဒ္ဒေသံ၊ ပါဠိသင်ခြင်းကို၎င်း။ ပရိပုစ္ဆံ၊ အဋ္ဌကထာ သင်ခြင်းကို၎င်း။ နော ဒဒေ၊ မပေးရာ။

ကေဝိဟာရေတိ ကောဝရကေ။ ဋီကာဟောင်း။ ကေဝိဟာရေတိ သဂန္တုပစာရေ ဝိဟာရေန မဟာဝိဟာရေ။ ဋီကာသစ်။ ။ဝုဇိံ အနာ- ပုစ္ဆာတိ ဧတ္ထ တဿ ဩဝရကေ တဒုပစာရေစ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ ဝဒန္တိ။ ဝိနယာလင်္ကာရ။ ဤဋီကာနှစ်စောင်ကို ရည်သည်။

(၄) ဓမ္မံ၊ ကို။ န ဘာသယေ၊ မဟောရာ။ ဒိပံ၊ ဆီမီးကို။ န ကရေ၊ မညှိထွန်းရာ။ န စ ဝိဇ္ဈပေ၊ ထွန်းပြီးသောဆီမီးကိုလည်း မငြိမ်းရာ။ ဝါတပါနံ၊ လေသာ တံခါးရွက်ကို၎င်း။ ကဝါဠံ၊ တိုက်ခန်း တံခါးရွက်ကို၎င်း။ န ဝိဝရေယျ၊ မဖွင့်ရာ။ န ထကေယျ၊ စ၊ ပိတ်လည်း မပိတ်ရာ။

အောက်၌ “ဓမ္မံ န ကထယေ” ကား ဥပေါသထာဂါရ သံဃသန္နိပါတ ဌ်သာ မြစ်သည်။ ဤ၌ “ဓမ္မံ န ဘာသယေ” ၌ကား ကေဝိဟာရ၌ မြစ်သည်။ ရှေးကား ဥပေါသထက္ခန္ဓက၊ နောက်ကား ဝတ္ထက္ခန္ဓက။ “ဝါတပါနဉ္စ အာလောကသန္နိ ဖလကံ ကဝါဠဉ္စ ဒွါရဖလကံ”။ ဋီကာသစ်။ ဒွါရံ နာမ မဟာဝဠုဉ္စ၊ တတ္ထ အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ။ ဋီကာ ဟောင်း။ “ဒွါရံ နာမ တသ္မာ မဟာဝဠုဉ္စ၊ တသ္မာ တတ္ထ အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ”။ သေနာသန ဝတ္ထက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ။ ဤလေးကျမ်းကို နှီးနှော သော် အာပုစ္ဆမှာ ဝါတပါန ဂဗ္ဘဒွါရ၊ အာပုစ္ဆနံ နတ္ထိမှာ ပမုခကော- ဋ္ဌကဒွါရ ဖြစ်ဘွယ်ရှိ၏။

(၅) စင်္ဂမေ၊ စကြံတခုတည်း၌။ ဝုဇေန၊ သီတင်းကြီးနှင့်တကွ။ စင်္ဂ- မန္တောပိ၊ စကြံသွားသောရဟန်းသည်လည်း။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဝုဇော၊ သီတင်းကြီးရှိ၏။ တေန၊ ထိုသီတင်းကြီးရှိရာသို့။ ပရိဝတ္တယေ၊ ရွှေ့ရှုမျက်နှာ လှည့်လည်ရာ၏။ (သသံဃာဋီ-ကို သော သံဃာဋီ ပုဒ်ဖြတ်)။ သော၊ ထို သီတင်းငယ်သည်။ နေံ၊ ထိုသီတင်းကြီးကို။ သံဃာဋီကဏ္ဍေန၊ ကိုယ်ဝတ် သင်္ကန်းစွန်းဖြင့်။ န ဃန္ဓယေ၊ မခိုက်မထိပါးစေရာ။

သဗ္ဗံ ဟိ စိဝရံ သံဃဋ္ဌိတတ္တာ သံဃာဋ္ဌိဟိ ဝုစ္စဘိ။ တေန ဝုတ္တံ
သံဃာဋ္ဌိယော ဒါတဗ္ဗာတိ။ မဟာဝါအဋ္ဌကထာ။ ဤ၌ကား အရာ
အားဖြင့် ကိုယ်ဝတ်ကို သံဃာဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်၏။

အာပုစ္ဆကရဏ ပြီး၏။

၁၈-နဂ္ဂ

(၁) နဂ္ဂေါတိ၊ ကား။ နဂ္ဂေါ၊ အဝတ်မဝတ်သောပုဟ်နားသည်။ မဂ္ဂံ၊
ခရီးကို။ န ဝဇေ၊ မသွားရာ။ န ဘုဉ္ဇေ၊ စားဘွယ်ကို မစားရာ။ န ပိဝေ၊
သောက်ဘွယ်ကို မသောက်ရာ။ န ခါဒေ၊ ခဲဘွယ်ကို မခဲရာ။ န သာယတေ၊
လျက်ဘွယ်ကို မလျက်ရာ။ န ဂဏှေ၊ မိမိမခံရာ။ န ဒဒေ၊ သူ့အားပပေးရာ။
နေဝ ဝန္နေ၊ မိမိ ရှိမခိုးရာ။ န ဝန္တာပယေယျဝါ၊ သူ့ကိုလည်း ရှိမခိုးစေရာ။

(၂) ပရိကမ္မံ၊ ချေးတွန်းခြင်းစသော လက်အမှုစသည်ကို။ န ကာရေယျ၊
သူ့ကိုမပြုစေရာ။ န ကာရေ'မိမိမပြုရာ။ ပဋိစ္ဆာဒိသု၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းသုံးပါးတို့ဟူင်။
ဒုဝေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ဇရုံးအိမ်၊ ရေ ဖုံးလွှမ်းခြင်းတို့သည်။ ပရိကမ္မံ၊
ချေးတွန်းခြင်းစသော လက်အမှုစသည်၌။ ကပ္ပိယာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဝတ္ထုတ္တဒိ၊
အပတ်ဖုံးလွှမ်းခြင်းသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ သွားခြင်း၊ စားခြင်း စသည်၌။
ကပ္ပိယာ၊ ၏။

ဆောင်။ ။ ဇန္တာယရာ၊ ဥဒက၊ ဝတ္တ ဆာဒိသုံး။

နဂ္ဂ ပြီး၏။

၁၉-နှာနကပ္ပ

(၁) နှာနကပ္ပေါတိ၊ ကား။ ထေရာနံ၊ မထေရ်ကြီးတို့၏။ ပုရတော၊
မျက်နှာရွှေ့၍ တူရူအရပ်၌၎င်း။ ဥပရိ ဝါ၊ ရေညာ၌၎င်း။ န စ နှာယေယျ၊
ရေမချိုးရာသည်သာတည်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဥတ္တရမာနကော၊ ရေမှ
တက်သောသီတင်းငယ်သည်။ ဩတရန္တာနံ၊ ရေသို့သက်ကုန်သော သီတင်းကြီး
တို့အား။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ ဒဒေယျ၊ ရှောင်လွှဲ၍သာပေးရာ၏။

(၂-၄) နာယမာနော၊ ရေချိုးသောရဟန်းသည်။ ကုဋ္ဌတ္တမ္ဘတရဇ္ဇာနေ၊ အဋ္ဌ၊ ကျောက်၊ သစ်နံရံ၊ ရေချိုးဆိပ်၌စိုက်သောတိုင်၊ သစ်ပင်၊ တကျစ်ရေး ရှစ်ကွက်ကျားသဏ္ဌာန်ထူ၍ ရေချိုးဆိပ်၌ စိုက်သောပျဉ်၌။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ န ဗံသယေ၊ မပွတ်ရာ။ ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထေန၊ သစ်မြောက်လက်ဖြင့်၎င်း။ ကုရုဝိန္ဒက သုတ္တိယာ၊ မှတ်ကျောက်မှန်ကို ချိပ်ဖြင့်ဘွဲ့လျက် အလုံးပြု၍ ချည်ဖြင့်သီသော ချေးပွတ်ဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ချိပ်ရဲ့လုံးကိုသီသော ချေးတွန်း ချေးပွတ်ဖြင့်၎င်း။ မလ္လကေန၊ မကရီးသွားထူ၍ ထွေးခံခြေသဏ္ဌာန်ပြုသော ချေးပွတ်ဖြင့်၎င်း။ (ခွေးသွားစိတ်လည်းဟူ)။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သရီရေနဝါ၊ ကိုယ်ဖြင့်၎င်း။ န ဗံသယေ၊ ရာ။ ကပါလိဋ္ဌကခဏ္ဍာနိ၊ အိုးကဲ့၊ အဉ်ခဲတို့သည်၎င်း။ ဝတ္ထဝဋ္ဌံ စ၊ ပုဆိုးကျစ်သည်၎င်း။ ပုထုပါဏိစ၊ ဖြန့်သောလက်သည်၎င်း။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံ နာ၊ မနာသော ရဟန်းတို့အား။ ဗံသိတုံ၊ ငှာ။ (ထည့်)။ ဝါ၊ ပိဋ္ဌိပရိကမ္ပံ၊ ကျောက်ကိုချေးတွန်းခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ငှာ။ (ထည့်)။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ (အကလ္လဿ ပုဒ်ဖြတ်)။ အကလ္လဿ၊ မခန့်ဤသ နာသောရဟန်းအား။ အကတမလ္လကံ၊ မကရီးသွား မထူမူ၍ပြုသော ချေးပွတ်သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပါသာဏဖေဏ ကထလာ၊ ကျောက်ခဲ၊ ပင်လယ်ရေမြုပ်၊ အိုးကဲ့ တို့သည်။ ပါဒဗံသနေ ခြေကိုပွတ်ခြင်း၌။ ကပ္ပန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။

မလ္လကံ နာမ မကရဒန္တေ ဆိန္ဒိတော မလ္လကမူလသဏ္ဌာနေန ကတံ ဝုစ္စတိ။ အဋ္ဌကထာ။ မလ္လက မူလသဏ္ဌာနေနာတိ ခေဋ္ဌမလ္လကမူလ- သဏ္ဌာနေန။ သာရတ္ထဒီပနီ-ဝိမတိ။ “မလ္လကေနာတိမကရဒန္တကေဆိန္ဒိတော ပဒုမကဏ္ဍိကသဏ္ဌာနေန ကတမလ္လကေန”ဟု ဋီကာသစ် ဖွင့်သည်မှာ “ကတကံ နာမ ကဏ္ဍိကာကာရံ ပါဒဗံသနတ္ထံ ကဏ္ဍတေ ဥဋ္ဌာပေတွာ ကတံ”ဟူသော ကတက၏အဖွင့် အဋ္ဌကထာကို မလ္လက၏ အဖွင့်ထင်၍ ဖွင့်ခြင်းသာ။ ခဏ္ဍာနိ ဝဋ္ဌိပါဏိပုဒ်တို့ကို ကရဏတ္ထံ၌ ပစ္စတ္တကြံ၍ဖြင့်သော် လည်းသမ္ပန်။ ခဏ္ဍာနိဝဋ္ဌိကိုငဲ့၍ ဗံသိတုံ၊ ပါဏိကိုငဲ့၍ ပိဋ္ဌိပရိကမ္ပံ ကာတုံ (ထည့်)။ ပုထုပါဏိကန္တိ ဟတ္ထပရိကမ္ပံ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ သဗ္ဗေသံ ဟတ္ထေန ပိဋ္ဌိပရိကမ္ပံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အဋ္ဌကထာ။ ပုထုပါဏိနာ ကာတဗ္ဗကမ္ပံ ပုထုပါဏိကံ။ ဝဇ္ဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ။ လက်ဆုပ်ကိုမပြုမူ၍ဖြန့်သောလက်ဝါးပြင် ဖြင့် ကျောက်ကိုချေးတွန်းသည်ကိုရည်၍ “ဟတ္ထပရိကမ္ပံ ဝုစ္စတိ” ဖွင့်၏ဟု

မိန့်သော ဝိမတိအလိုပုထုသဒ္ဓါ ဝိတ္တာရတ္ထ၊ ပုထု နာနာပါဏိပုထုပါဏိ၊
ဟတ္ထပရိကမ္ပံ ရုဠိဝသေန။ ဋီကာသစ်။ ဤအလို ပုထုသဒ္ဓါ နာနာတ္ထ။
ပုထုပါဏိတိ ဟတ္ထပရိကမ္ပံ ဝုစ္စတိ။ ဋီကာဟောင်း။ ဤသို့ ဖွင့်ကြရာ၌
ပါဏိကပုဒ်ပါဏိပုဒ်အနက်အထူးမရှိ။ ဝိမတိတြတဒ္ဓိတ်မျှသာထူး၏။ ယင်းသို့
လျက် (ပုထုပါဏိ စ၊ လက်ဖနှောင့်သည်၎င်း) ဟူ၍ သမ္ပန်ကြသည်မှာ
ခဏ္ဍာနိ ဝဋ္ဋိ ဟူသော ရှေးပုဒ်နှင့် လျော်စေသည်။ အကလ္လဿဟုမဖြတ်
မူ၍ (ကလ္လဿ၊ မနာသောရဟန်းအား။ အကတမလ္လကံ၊ သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊
အပ်၏)။ သမ္ပန်ကြသည်မှာ “အကတမလ္လကံ နာမ မကရဒန္တေအဆိန္ဒိတာ
ကတံ၊ ဣဒံ အဂ္ဂိလာနသေဝ ဝဋ္ဋဟိ” ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့် မည်။

နာနကပ္ပ ပြီး၏။

၂၀-အဝဋ္ဌိယ

(၁) အဝဋ္ဌိယော၊ ကား။ ဥက္ခိတ္တာ၊ အာပတ်ကိုမရှုခြင်း၊ အာပတ်ကို
မကုခြင်း၊ မိစ္ဆာအယူကို မစွန့်ခြင်းကြောင့် နှင်ထုတ်အပ်ကုန်သော ရဟန်း
သုံးယောက်တို့ကို၎င်း။ အနုပသမ္ပန္န နာနာသံဝါသ ဣတ္ထိယော၊ ပဉ္စင်းမဟုတ်
သောသူ၊ အယူအသီးအခြားဖြစ်လျက် ပေါင်းဘော်သော သီတင်းကြီး၊
အဓမ္မဝါဒီရဟန်း၊ မိန်းမတို့ကို၎င်း။ နဝေါစ၊ သီတင်းငယ် ရဟန်းကို၎င်း။
ဂရုကဋ္ဌောစ၊ သံဃာဒိသိသ်အာပတ်၌ဟည်သောရဟန်းကို၎င်း။ ပဏ္ဍကော စ၊
ပဏ္ဍုက်ကို၎င်း။ အဝဋ္ဌိယာ၊ ရှိမခိုးအပ်ကုန်။

နာနာသံဝါသကသည် ကမ္မနာနာသံဝါသက၊ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသက
အားဖြင့်နှစ်ပါး၊ ဥက္ခိတ္တကသည် ကမ္မနာနာသံဝါသကမည်၏။ ဥက္ခိတ္တာ-
နုဝတ္တကသည် လဒ္ဓိနာနာသံဝါသက မည်၏။ ထိုတွင် ကမ္မနာနာသံဝါ
သကကို ဥက္ခိတ္တသဒ္ဓါဖြင့် ယူအပ်ပြီးဖြစ်၍ ဤ၌ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသက
ကိုယူအပ်၏။ “လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကော နာမ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကော။
ကမ္မနာနာသံဝါသကော နာမ ဥက္ခေပနိယ ကမ္မကတော”။ သာရတ္ထ
ဒီပနီ။ “ဥက္ခိတ္တဂ္ဂဟဏေန ကမ္မ နာနာသံဝါသကော ဂဟိတော၊ နာနာ-
သံဝါသဂ္ဂဟဏေန ပန လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကော”။ စပေယျက္ခန္ဓက

အဋ္ဌကထာ။ ဝါ၊ အတ္တကတ၊ သံဃကတနာနာသံဝါသကနှစ်ပါးတို့တွင် ဥက္ခိတ္တကသည် သံဃကတမည်၏။ အတ္တကတ နာနာသံဝါသကသည် ဓမ္မဝါဒီ၊ အဓမ္မဝါဒီ ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုတွင်၍ အဝနိဿယအရာ၌ အဓမ္မဝါဒီ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကကို လိုအပ်၏။ “နာနာသံဝါသကော ဝုရုတရော အဓမ္မဝါဒီ အဝနိဿယော။ နာနာ။ ပ။ ဓမ္မဝါဒီ အဝနိဿယော”။ ပါဠိတော်။ ယင်းသို့ဖြစ်လျက် “နာနာသံဝါသကောနာမ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကောပိ ကမ္မနာနာသံဝါသကောပိ” ဟု ဋီကာသစ် မိန့်သည်မှာ အတ္ထုဒ္ဓါရမ္ပသော။ “ပါရိဝါသိယ မူလာယ ပဋိကဿနာရဟမာနတ္တာရဟ မာနတ္ထစာရိ အဗ္ဘာနာရဟာ ဂရုကဋ္ဌာတိ ဣဓ ဂဟိတာ”။ ဋီကာဟောင်း။

ဆောင်။ ။ ဝတ်ဆောက်တည်ခြင်း၊ ငင်ရင်းထိုက်လတ်၊ မာနတ်ထိုက်သင့်၊ မာနတ်ကျင့်ဟန်၊ ထိုက်အဗ္ဘာန်၊ ငါးတန်ဂရုက ဌ။
အဝနိဿယ ပြီး၏။

၂၁-စမ္ပ

(၁) စမ္ပန္နိကား။ မိဂါဇေဋ္ဌကစမ္မာနိ၊ သမင်၊ ဆိတ်မြန်မာ၊ ဆိတ်ကုလား တို့၏အရေတို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ဌာ။ ဝါ၊ သည်။ (ဝိကတိကတ္တား) ကပ္ပန္နိ၊ အပ်ကုန်၏။ ရောဟိတ၊ စိုင်း။ ဝါ၊ သမင်ဝက်။ ဝါ၊ သမင်ဘား။ ဧဏိ၊ ဧဏိမည်သောသား။ ပသဒါ၊ ချေတို့သည်၎င်း။ ကုရုဂ်၊ ဆတ်တို့သည်၎င်း။ မိဂမာတုကာ၊ သမင်ပျံ အောက်မား တို့သည်၎င်း။ (စသဒ္ဓါဖြင့်ယူ) မိဂဇာတိကာ၊ အရေအပ်ငြား သားသုံးပါးတွင် သမင်မျိုးတို့တည်း။

မိဂစမ္ပေ ဧဏိမိဂေါ ဝါတမိဂေါ ပသဒမိဂေါ ကုရုဂ်မိဂေါ မိဂမာတုကော ရောဟိတမိဂေါတိ ဧတေသံယေဝ စမ္မာနိ ဝဋ္ဋတိ။ အညေသံ ပန-

မက္ကဋ္ဌော ကာဠသီဟော စ၊ သရဘော ကဒလီမိဂေါ။
ယေ စ ဝါဠမိဂါ ကေစိ၊ တေသံ စမ္ပ နဝဋ္ဋတိ။

ဆောင်။ ။ ဧဏိ၊ ဝါက၊ ပသဒ၊ ရုဂ်၊ မာတုရော။

မိဂမျိုးမှ၊ ဌကထာ၊ သွင်းကာ မိန့်မြွက်ဟော။

ဤမှကြွင်းရာ၊ သားရေမှ၊ ဆောင်ခါ မအပ်သော။

ဦးကာနှစ်စောင်၌ “ဝါတမိဂ မိဂမာတုကာဒယော” ဟု အာဒိ နှင့်ရှိ၏။ ကျမ်းတပါးတို့၌ အာဒိမရှိ။ မက္ကဋ္ဌော-စသော ဂါထာကို ဦးကာဟောင်း ဆောင်ရာ၌ “မက္ကဋ္ဌော ကာဠသီဟော စ၊ ခရဘော ကဒလီမိဂေါ” ဟု ရှိ၏။ ယင်းသို့ရှိသည့်အလိုကား သရဘအရာတွင် ခရဘကိုသွင်း၊ အာဒိ ဖြင့် သရဘမိဂကို ယူလိုရိပ်ရှိ၏။ မက္ကဋ္ဌော၊ ငမ္ပျာက်။ ကာဠသီဟော၊ ဝံ။ သရဘော၊ သမင်ဆီးဆောက်။ ကဒလီမိဂေါ၊ ဝံပိုင်၊ ခရဘော၊ မြည်း။

ဆောင်။ ။ တိရစ္ဆာန်ချေ၊ ဟောက်၍နေ၊ မြိုင်ခြေ မနီးကမ်း။

ဟူ၍ ခွဲထားစပ် ကဗျာကိုရှု၍ ဂျီ-ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါချေကို၎င်း၊ မြိုင်ခြေ၌ မုဒ္ဓဇ ရနှင့် ယှဉ်သောကြောင့် တိရစ္ဆာန် ချေ၌ တာလုဇ ယနှင့် ယှဉ်သည်ကို၎င်း သိအပ်၏။

(၂) အနုညာတတ္တာယ၊ ခွင့်ပြု အပ်သော သမင်၊ ဆိတ်၊ သိုး သုံးပါး အပေါင်း၏အရေမှ။ အညံ စမ္ပ၊ တပါးသော သားရေသည်။ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုကံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌအကြောင်းတည်း။ အမာနုသံ၊ လူရေမှတပါးသော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ စမ္ပ၊ သည်။ ထဝိကောပါဟနေ၊ အိတ်၊ ဘိနပ်၌။ ကပ္ပတိ၊ ၏။

ထဝိကာတိ ဥပါဟနကောသက သတ္တကကောသက ကုဉ္ဇိကာကော- သကာဒိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ န ပတ္တတ္ထဝိကာဒယော။ ဦးကာဟောင်း။

စမ္ပ၊ ပြီး၏။

၂၂-ဥပါဟန

(၁) ဥပါဟနာ စေဝါတိ၊ ကား။ နဝါ၊ အသစ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဂဏင်္ဂဏု- ပါဟနာ၊ အထပ်ထပ်သော ဘိနပ်တို့သည်။ မဇ္ဈဒေသေ၊ မဇ္ဈိမဒေသ၌။ န ကပ္ပန္တိ၊ မအပ်ကုန်။ အာရာမေ၊ အရံတွင်း၌။ သဗ္ဗဿ၊ ခပ်သိမ်းသော နာ၊ မနာသောရဟန်းအား။ ဥပါဟနာ၊ တို့သည်။ (ထည့်)။ ကပ္ပန္တိ၊ ကုန်၏။ အကလ္လကဿ စ၊ နာသောရဟန်းအားကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အရံတွင်း အရံပ အရပ် ခပ်သိမ်း၌။ ကပ္ပန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ တတ္ထ ဂိလာနောတိ၊ တံ ဝိနာ ဖာသုကော ဂတော။
တတော တာယ ဝိနာ ဖာသု၊ အကလ္လောတေတ္ထ ဉာယတိ။

တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို သိက္ခာပုဒ်၌။ တံ ဝိနာ ဖာသုကော၊ ထိုထို အစာ
စသည်နှင့်ကင်း၍ မချမ်းသာသောသူသည်။ ဂိလာနော၊ မည်၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အာဂတော၊ ၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တာယ
ဝိနာ ဖာသု၊ ထိုဘိနပ်နှင့်ကင်း၍ မချမ်းသာသောသူကို။ အကလ္လောတိ၊
ဟူ၍။ ဉာယတိ၊ ၏။

သမ္ဘဝေ ဗျဘိစာရေ စ၊ ဘေဒကံ သာတ္ထကံ ဣတိ။
မဇ္ဈဒေသေတိ ဘေဒေန၊ တဒညံ ဗျဘိစာရတိ။

(ဋီကာသစ်အဆိုကို သင်္ဂဟဂါထာမူသည်)။ သမ္ဘဝေ၊ သာမညဖြစ်သင့်
ခြင်းသည်၎င်း။ ဗျဘိစာရေ စ၊ သာမညသမ္ဘဝ၏ အကျိုး ဖြစ်သော
အထူးပိုင်းခြား၍ဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ သတိ၊ သော်။ ဘေဒကံ၊ ဝိသေသန
သည်။ သာတ္ထကံ၊ အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဇ္ဈဒေသေတိ
ဘေဒေန၊ မဇ္ဈဒေသပစ္စန္ဓ၌မအပ်ခြင်း သာမညဖြစ်သင့်လျက် မဇ္ဈဒေသ
ဟူသော ဝိသေသနဖြင့်။ ကြောင့်။ တဒညံ၊ ထိုမဇ္ဈဒေသ၌ မအပ်ခြင်းမှ
တပါးသောပစ္စန္ဓ၌အပ်ခြင်းအကျိုးကို။ ဗျဘိစာရတိ၊ အထူးပိုင်းခြား၏။
ဗျဘိစာရတိ-၌ ဝိ-ကား ဝိသေသ၊ အဘိ-ကား ပရိစ္ဆိန္ဒ။ “သမ္ဘဝေါ
နာမ သာမညံ၊ ဗျဘိစာရော တု တပ္ပလံ” ။ ဇာလိနီ။

ဘူတကထာ ပျဝစ္ဆေဒေါ၊ ဝိသေသနံ ဒုဓာထဝါ။
သမ္ဘဝေါ ဘူတကထနံ၊ ဗျဘိစာရော ပျဝစ္ဆိဒေါ။
ယုတ္တိဝ သမ္ဘဝေါ နာမ၊ ဂဟဏဟေတုဘာဝတော။
ဂဟိတေ နိဝတ္တိတေ ဝါ၊ ဘေဒကံ သာတ္ထကံ သိယာ။
သမ္ဘဝေါ ဂဟိတော နာမ၊ ဗျဘိစာရော နိဝတ္တိတော။

အထဝါ၊ တနည်းကား။ ဘူတကထနာ၊ ဘူတကထာဝိသေသန၎င်း။
ပျဝစ္ဆေဒေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသနသည်။ ဒုဓာ၊ နှစ်ပါး
အပြားရှိ၏။ တေသု၊ တို့တွင်။ သမ္ဘဝေါ၊ အသင့်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘူတ-
ကထနံ၊ မည်၏။ (ပုံကား၊ စိကြပက္ခော မယူရောတည်း)။ ဗျဘိစာရော၊

သည်။ ဗျဝစ္ဆိဒေါ၊ မည်၏။ (ပုံကား ဗုဒ္ဓံ ဝိသုဒ္ဓံ တည်း)။ ယုတ္တိဝ၊
အသင့်သည်လျှင်။ ဂဟဏဟေတုဘာဝတော၊ ယူခြင်း၏ အကြောင်းအဖြစ်
ကြောင့်။ သမ္ဘဝေါနာမ၊ မည်၏။ (သမ္ဘဝနံ သမ္ဘဝေါ၊ ယုတ္တိတိ အတ္ထော။
သဒ္ဓနိတိ။ သမ္ဘဝေါ ဟိ ဂဟဏကာရဏံ။ ဋီကာဒ္ဒါရ)။ ဝါ၊ ကား။
ဂဟိတော၊ ယူအပ်သော အဖြစ်သည်၎င်း။ နိဝတ္တိတော၊ နှစ်စေအပ်သော
အဖြစ် သည်၎င်း။ သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံ လတ်သော်။ ဘေဒကံ၊
ဝိသေသနသည်။ သာတ္ထကံ၊ အကျိုး ရှိသည်။ သိယာ၊ ၏။ သမ္ဘဝေါ၊
သည်။ ဂဟိတော နာမ၊ မည်၏။ ဗျာဘိစာရော၊ သည်။ နိဝတ္တိတော၊
မည်၏။ “ဂဟေတဗ္ဗ နိဝတ္တေတဗ္ဗ သာဓာရဏဝစနဉ္စိဒံ၊ ဟူသော ဋီကာ
ဒ္ဒါရနည်း။ ဝိသေသနဘေဒ သင်္ဂဟဂါထာကို ဋီကာနည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍
အကျဉ်းမျှသာ ဆိုလိုက်သည်။

(၂-၅) သဗ္ဗနီလက ဩဒါတ ပီတ လောဟိတ ကဏ္ဍကာ၊ အလုံးစုံ
ညိုသောအဆင်း၊ အလုံးစုံဖြူသောအဆင်း၊ အလုံးစုံရွှေသောအဆင်း၊ အလုံးစုံ
နီသောအဆင်း၊ အလုံးစုံ မည်းသောအဆင်း ရှိကုန်သော ဘိနပ်တို့ကို၎င်း။
မဟာရင်္ဂမဟာနာမရင်္ဂရတ္တာဥပါဟနာ၊ အလုံးစုံ ကင်းခြေများကျောက်ကုန်း
အဆင်းရှိသောဆိုးရည်၊ အလုံးစုံဖြောင့်တော့သောအဆင်းရှိသော ဆိုးရည်ဖြင့်
တပ်ကုန်သော ဘိနပ်တို့ကို၎င်း။ သဗ္ဗမဉ္ဇိဋ္ဌိကာ၊ အလုံးစုံ နီတွေးမောင်းစွေး
သော အဆင်းရှိကုန်သော ဘိနပ်တို့၎င်း။ ဝါ၊ ထန်းကျင်တိန်းညက် အဆင်း
။ပ။တို့ကို၎င်း။ ဝါ၊ ကုလားစလပ် အဆင်း။ပ။တို့ကို၎င်း။ စိတြာ၊ သဏ္ဌာန်အား
ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော အသည်းတပ်သော ဘိနပ်တို့ကို၎င်း။ ဝါ၊ ခြူးပန်း၊
ခြူးနွယ်စသည်ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ဘိနပ်တို့ကို၎င်း။ နီလပီတာဒိဝဒ္ဓိကာ၊
အညို၊ အရွှေစသော အသည်းတပ်သော ဘိနပ်တို့ကို၎င်း။ တိတ္ထိရပတ္တိကာ၊
ခါတောင်အလား ပြောက်ကျားသော အသည်းတပ်သော ဘိနပ်တို့ကို၎င်း။
မေဏ္ဍ အဇ ဝိသာဏဝဒ္ဓိကာ၊ ဆိတ်ကုလား၊ ဆိတ်မြန်မာချိုကဲ့သို့အသည်းတပ်
သော ဘိနပ်တို့ကို၎င်း။ ခလ္လဗဒ္ဓါ၊ ဖနှောင့်ဖုံးတပ်ကုန်သော။ ပုဋ္ဌဗဒ္ဓါ၊ ဘမိုးဖုံး
တပ်ကုန်သော။ တူလပုဏ္ဏာ၊ လဲဖြင့် ပြည့်ကုန်သော။ ဥပါဟနာစ၊ တို့ကို၎င်း။
ပါဠိဂုဏ္ဍိမကာ၊ ဖနှောင့်ဖုံး၊ ဘမိုးဖုံး တပ်ကုန်သော။ ဥပါဟနာစ၊ ၎င်း။ မောရ-
ပိဗ္ဗေန၊ ဥဒေါင်းမြီးဖြင့်။ ပရိသိဗ္ဗိတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ချုပ်အပ်ကုန်သော။

ဥပါဟနာစ၊ ၎င်း။ ဝိစ္ဆိကာဠိကတာ၊ ကင်းပုဇ္ဇန်လက်မနှင့်တူသော အသည်း
တပ်ကုန်သော။ ဥပါဟနာစ၊ ၎င်း။ သိဟဗျုဋ္ဌ၊ ခွါဇိနဒီပိနံ၊ ခြင်္သေ့၊ ကျား၊ ဖျံ၊
သစ်နက်၊ သစ်ဆင်တို့၏။ စမ္မေဟိ၊ အရေတို့ဖြင့်၎င်း။ မဉ္ဇောရကာဠကောလူက-
စမ္မေဟိ စ၊ ကြောင်၊ ရှဉ့်နက်၊ ရှူးရေတို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိက္ခဋ္ဌာ၊ ဝန်းကျင်ရံပတ်
အနားကွပ်၍ ပြုအပ်ကုန်သော။ ဥပါဟနာစ၊ ၎င်း။ သင်္ကမနိယာ၊ ခြေခံစပ်၍
ပြောင်းရွှေ့ စီးသွားအပ်ကုန်သော။ ပါဒုကာ၊ မြက်စသည်ဖြင့် ပြုသော
ခြေနင်းတို့ကို၎င်း။ ကောစိ၊ တစုံတယောက် နာ၊ မနာသော ရဟန်းသည်။
ဓာရေယျ၊ ဆောင်ငြားအံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ၎င်း။

မဉ္ဇိဠိကာ မဉ္ဇိဠိဝဏ္ဏာဝေ။ အဋ္ဌကထာ။ ခန္ဓရဇနအရာ၌ မဉ္ဇိဠိကိုထန်းကျင်
တိန်းညက် သမ္ပန်ကြ၏။ မဉ္ဇိဠိကာ ကဏဝေရပုပ္ဖဝဏ္ဏာ။ ဋီကာဟောင်း။
မောင်းသော အဆင်းဟူ၍သာ သမ္ပန်ကြ၏။ ၎င်းအဆင်း၏ သရုပ်အထူး
မထင်ရှားခဲ့ရကား ကျောင်းဆေးရေးရှင်တော်တကား။ မောင်းစွေးတွေး
ဆင်တော်တကား။ နှောင်းမွေးထွေး မြင်မြော်တကား ဟူသည်ကို ရှု၍
နိတျာစွေးစွေး တွေးတွေးရဲရဲ ထင်သောအဆင်းဟု သိအပ်၏။ မဉ္ဇိဠိကေ
ဝိမာနမှီတိ ရတ္တဖလိကမယေ ဝိမာနေ၊ သိန္နဝါယ ကဏဝီရ မကုဠသဒိသ
ဝဏ္ဏမဉ္ဇိဠိ ဟိ မဉ္ဇိဠိကန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိမာနဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ။ ဝိစိတြာတိ
သဏ္ဌာနဝိစိတြဝဒ္ဓါ အဓိပ္ပေတာ၊ န ဝဏ္ဏတော။ သဗ္ဗေတေ အပနေတဗ္ဗာ
ခလ္လကာဒီသု ပဝိဋ္ဌတ္တာ။ ဝိမတိ။ ပုပ္ဖလတာဒီဟိ ဝိစိတြာ စိတြာ။ ဋီကာ
ဟောင်း။ ဥလူကာ ပက္ခိဗိဠာလာ ဋီကာသစ် ရှိ၏။ ဝိမတိ၌လည်း
“ဗိဠာလသဒိသမုခတ္တာမဟာဥလူကာ ပက္ခိဗိဠာလာတိ ဝုစ္စန္တိ၊ တေသံ စမ္ပ
နာမ ပက္ခလောမမေဝ” ဟု ရှိ၏။ “လုကစမ္ပပရိက္ခဋ္ဌာတိ ပက္ခိဗိဠာလ-
စမ္ပပရိက္ခဋ္ဌာ”။ အဋ္ဌကထာဖွင့်ရကား ဂါထာ၌ မဉ္ဇောရကာဠကလူက-
ဟုရှိလို၏။

(၆) နိလာဒိပဏ္ဍိ၊ အညိုအစရှိသော အဆင်းကို။ ဝါ၊ အညိုစသော
အဆင်းရှိသောဘိနပ်ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ရဇနံ၊ ခိုးရည်ကို။ (ထည့်) သကလံ၊
အလုံးစုံကို၎င်း။ ကေဒေသကံဝါ၊ တစိတ်ကို၎င်း။ ပုဉ္ဇိ တွာ၊ သုတ်၍။ ခလ္လကာ-
ဒိကံ၊ ဖနှောင့်ဖုံး စသည်ကို။ ဟာရေတွာ၊ ပယ်၍။ ဥပါဟနာ၊ ဘိနပ်တို့ကို။
ဝဠုဠေယျ၊ သုံးဆောင်ရာ၏။

တောသု ယံကိဉ္ဇိ လဘိတွာ ရဇနံ စောဠကေန ပုဉ္ဇိတွာ ဝဏ္ဏံ ဘိဉ္ဇိတွာ
ဓာရေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အပ္ပမတ္တကေနပိ ဘိဇ္ဇေ ဝဇ္ဇတိယေဝ။ အဋ္ဌကထာ။
ဝဠုဇိ-ပရိဘောဂေ။ သဒ္ဓနီတိ ဇကာရန္တဓာတ်၌ မိန့်ရကား ဝဠုဠေယျ၌
တတိယက္ခရာ ရှိလှို၏။

ဥပါဟန ပြီး၏။

၂၃-အနောလောကိယ

(၁) အနောလောကိယန္တိ၊ ကား။ သာရတ္ထော၊ ဟပ်သော စိတ်ရှိသည်
ဖြစ်၍။ ဣတ္ထိယာ၊ မိန်းမ၏။ ယောနိ၊ အင်္ဂါဇာတ်ကို၎င်း။ ဘိက္ခဝါယိယာ၊
ဆွမ်းလောင်းသောမိန်းမ၏။ မုခံ ဝါ၊ မျက်နှာကို၎င်း။ ဥဇ္ဈာနသည်၊ ကဲ့ရဲ့
လိုသောအမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရဿ၊ သူကပါး၏။ ပတ္တံ ဝါ၊ သပိတ်ဆွမ်းခွက်
ကို၎င်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။ အာဒါယေ၊ ကြေးမုံ၌၎င်း။
ဥဒကပတ္တေ ဝါ၊ ရေခွက်၌၎င်း။ ဩလောကေယျ၊ ကြည့်ငြားအံ့။ အာသ၊
ထိုရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံသည်။ အာသ၊ ဖြစ်၏။

အနောလောကိယ ပြီး၏။

၂၄-အဉ္ဇနီ

(၁) အဉ္ဇနီတိ၊ ကား။ မဋ္ဌာ၊ ပြေပြစ်ချောမောစွာပြုအပ်သော။ အဉ္ဇနီ၊
မျက်စဉ်းကျည်သည်။ ဝဇ္ဇာ၊ အလုံး သည်၎င်း။ အဋ္ဌသောဋ္ဌသံသာ ဝါ၊
ရှစ်မျောင့်၊ တဆဲ့ခြောက်မျောင့်သည်၎င်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ မူလေ၊ မျက်စဉ်းကျည်
အရင်း၌။ တိဿောပိ လေခါ၊ သုံးခုသော အပေး တို့သည်လည်း။ ဝဇ္ဇန္တိ၊
အပ်ကုန်၏။ ဂီဝါယံ၊ ၌။ ဗန္ဓိတုံ၊ အပိတ်ကို ချဲ့ခြင်းငှာ။ ကောဝ လေခါ၊
တခုသောအရေးသည်သာလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

(၂) ဧတ္ထ၊ ဤမျက်စဉ်းကျည်၌။ ယံကိဉ္ဇိ၊ ခပ်သိမ်းသော။ ရူပံ၊ အရုပ်
သည်၎င်း။ မာလာဒိကမ္မု၊ ခြူးပန်းစသည်ကို ရေးထုခြင်းသည်၎င်း။ မကရ-
ဒန္တကံ၊ မကရ်းသွားထုခြင်းသည်၎င်း။ ဂေါမုတ္တကစုစန္ဒာဒိဝိကာရံ၊ ဂေါမုတ်၊
လရေးစသော ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်၎င်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

(၃) ထဝိကာ၊ မျက်စဉ်းအိတ်ကို၎င်း။ တထာ၊ ပါး။ သိပါဠိ၊ သင်စုန်း အိမ်ကို၎င်း။ ကုဉ္ဇိကာ၊ ကောသော၊ သံကောက်အိမ်ကို၎င်း။ ဧကဝဏ္ဏသုတ္တေန၊ ကခုသောအဆင်းရှိသောချည်ဖြင့်။ သိဗ္ဗိတုံ၊ ချုပ်ခြင်းငှာ။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ်၏။ အစိတ္တကာ၊ အရုပ်ပန်းနွယ် မဆန်းကြယ်သော။ သလာကာပိ၊ မျက်စဉ်းတံ ကိုလည်း။ လဗ္ဘာ၊ ၏။

(၄-၅) သင်္ခနာဘိဝိသာဏဋ္ဌိနဋ္ဌဒန္တမယာ၊ ခရုသင်း၊ ချက်၊ သားချို၊ လူရိုးမှတပါး သာ အရိုး၊ ကျူ၊ ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြီးကုန်သော။ အဉ္ဇနိယော၊ မျက် စဉ်းကျည်တို့ကို၎င်း။ တထာ၊ ပါး။ ဖလကဋ္ဌမယာ၊ သစ်သီး၊ သစ်သားတို့ဖြင့် ပြီးကုန်သော။ အဉ္ဇနိယော စ၊ ၎င်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝေဠုလာခါလောဟ- မယာ၊ ဝါး၊ ချပ်၊ ကြေး၊ သံဖြင့်ပြီးကုန်သော။ အဉ္ဇနိယော၊ တို့ကို၎င်း။ လဗ္ဘရေ၊ ရအပ်ကုန်၏။ တံ မယာ၊ ထိုခရုသင်းစသည်ဖြင့် ပြီးကုန်သော။ သလာ- ကာယော၊ မျက်စဉ်းတံ တို့ကို၎င်း။ ဓူမနေတ္တာ စ၊ အခိုးတံ တို့ကို၎င်း။ တထာ၊ ပါး။ သတ္တကဒဏ္ဍာနိ၊ ဓားငယ်ရိုးတို့ကို၎င်း။ နတ္ထုဒါနာ စ၊ နှာနှုတ်တံ တို့ကို၎င်း။ လဗ္ဘရေ၊ ကုန်၏။

ရုစာ ရုစိရဝဏ္ဏိနီ-ဟူသော နာရဒဇာတ်၌ တစိတ် သုတိတူသော ရုစိရ ပုဒ်ဖြင့် ရုစာပုဒ်ကို အထူးပြု၍ ဟောတော်မူ၏သို့ ဒသနဓသမောဓာန- သမုဇ္ဇလံ အဉ္ဇလိံ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ တစိတ် သုတိ တူသော ဇလံ ပုဒ်ဖြင့် ဇလိံ ပုဒ်ကို အထူး ပြု၍ မိန့်၏သို့။ အဉ္ဇနိ ဇနရဉ္ဇနီ-ဟူသော ဝိနိစ္ဆယ၌ တစိတ် သုတိ တူသော ရဉ္ဇနိပုဒ်ဖြင့် အဉ္ဇနိပုဒ်ကို အထူးပြု၍ မိန့်ရကား အဉ္ဇနီ-၌ တတိယက္ခရာလိုသည်။

အဉ္ဇနီ ပြီး၏။

၂၅- အကပ္ပိယသယန

(၁-၃) အကပ္ပိယသယနာနိတိ၊ ကား။ အာသန္နိ၊ မြတ်စွာဘုရား လက် ရှစ်သစ်၊ မဇ္ဈိမပုရိသ၏တတောင်၊ ပကတိပုရိသ၏ တတောင့်ထွာထက် အခြေ ရှည်သောညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်။ တူလီ၊ သစ်လဲ၊ နွယ်လဲ၊ မြက်လဲမြှေးသော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ် လဲသွတ်သောအိပ်ရာနေရာ။ ပလ္လင်္ကော၊ အခြေ၌

ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျား သားရဲရုပ် ဟပ်သော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်ဟူသော ပလ္လင်။ ပဋိကံ၊ သားမွေးဖြင့်ပြီးသော ဖြူသော အခင်း။ ဂေါဏ၊ လက်လေးသစ် ထက်ရှည်သော အမွေးရှိသော ကော်ဇောကြီး။

ဤပုဒ်ကား အဝိဘတ္တိကနိဒ္ဒေသ။ ဝါ၊ လုတ္တဝိဘတ္တိပုဒ်၊ ဝါ၊ သြ-ကုံချေ၍ ထိုကျေရာ၌ အ-အက္ခရာလာ။

စိတ္တကံ၊ ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျား သားရဲရုပ်ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော သားမွေး အခင်း။ ပဋ္ဌလီ၊ တခဲနက် ပန်းပွင့်ရှိသော နီသော သားမွေးအခင်း။ ဝိကတိ၊ ခြင်္သေ့ရုပ်၊ ကျားရုပ်၊ စသည်ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော သားမွေး အခင်း။ ဥဒ္ဒလောမိ၊ နှစ်ဘက် အမွေးတပ်သော သားမွေးအခင်း။ ဧကန္တလောမိကာ၊ တဘက်အမွေးတပ်သော သားမွေးအခင်း။ ကုဋ္ဌ၊ တကျိပ်ခြောက်ယောက်သော ကချေသည်မတို့ ရပ်၍ ကလောက်သော သားမွေးအခင်း။ ကောသေယံ၊ ရကနာရွှေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်သော ပိုးချည်ဖြင့် ပြီးသော အခင်း။ ကန္တိဿံ၊ ပိုးချည်အတွင်း ရွှေချည်သွင်းလျက် ရက်အပ်သော အခင်း။ အတ္တိ အဿ-ရထတ္ထရာ၊ ဆင်ကုန်းနှီး၊ မြင်းကုန်းနှီး ရထား အခင်းတို့။ အဇိနပ္ပဝေဏီ၊ သစ်နက်ရေတို့ဖြင့် ညောင်စောင်း ပမာဏ ချုပ်၍ ပြုအပ်သော အခင်း။ ကဒလီမိဂပ္ပဝရအတ္ထရာ၊ ဝံပိုင်ရေဖြင့် ပြုအပ်သော မြတ်သော အခင်း။ ဝါ၊ အပတ်ပြုထက် ဝံပိုင်ရေကိုဖြန့်လျက် ချုပ်၍ ပြုအပ်သော မြတ်သော အခင်း။ သလောဟိတဝိတာနံ၊ အထက်၌ ကြက်သောဗိတာန်နီနှင့်တကွသော။ ဥဘတော ရတ္တုပဓာနကဉ္စ၊ ခြေရင်း၊ ခေါင်းရင်း နှစ်ဘက်၌ နီသော အိုးရှိသော အိပ်ရာနေရာ၎င်း။ တောနိ အကပ္ပိယာနိ၊ ဤမအပ်သော မြင့်မြတ်သော နေရာတို့ကို။ ပရိဘုတော၊ သုံးဆောင်သော ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဧ။

အာ-နိဝါသိတွာ သမာဒယတိ သုပတိ ဧတ္ထာတိ အာသန္နိ၊ အာပုဗ္ဗသံပုဗ္ဗ ဒါ-ဓာတ် သုပနတ္ထ။ “ဣတ္ထိယ မတိယဝေါ ဝါ” ဖြင့် ဣတ္ထိလိင်၌ အ-ပစ္စည်း၊ နဒါဒိ ဤ-ပစ္စည်း၊ အာပုဒ် နိဝါသနတ္ထ၊ သံပုဒ် သမ္မာအတ္ထ။ “အကပ္ပိယရူပါကုလော အကပ္ပိယမဉ္ဇော ပလ္လင်္ကောတိ သာရသမာသေ ဝုတ္တံ” ။ သာရတ္ထဒိပနီ။ ဤအလိုကား ပလ္လင်္ကော၊ မအပ်သော အရုပ်ဖြင့်ပြုမီးသော ညောင်စောင်း၊ မအပ်သော ရတနာဖြင့် မွမ်းမံသော

ညောင်စောင်းဟူသော ပလ္လင်ဟူသမ္ပန်။ “ဥဒ္ဒလောမိတိ ဥဘတောဒသံ ဥဏ္ဍာမယတ္ထရဏံ။ ကေန္တ လောမိတိ ကေတောဒသံ ဥဏ္ဍာမယတ္ထရဏံ”။ သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာ။ ကဋ္ဌိဿန္တိရတနပရိသိဗ္ဗိတံကောသေယျကဋ္ဌိဿမယံ ပစ္စတ္ထရဏံ။ ကောသေယျန္တိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ ကောသေယျသုတ္တမယံ ပစ္စတ္ထရဏံ။ အဋ္ဌကထာ။ ကောသေယျကဋ္ဌိဿမယန္တိ ကောသိယသုတ္တာနံ အန္တရာ သုဝဏ္ဏမေယသုတ္တာနံ ပဝေသေတွာ ဝီတံ။ သုဝဏ္ဏသုတ္တံ ကိရ ကဋ္ဌိဿံ ကသဋ္ဌန္တိ စ ဝုစ္စတိ။ တေနေဝ ကောသေယျံ ကသဋ္ဌမယန္တိ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေနဝုတ္တန္တိဝဒန္တိ။ ရတနပရိသိဗ္ဗိတန္တိသုဝဏ္ဏလိတ္တံ။ ဝိမတံ။ ဤ၌လိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကား ရွှေချည် ပိုးချည်ရေကြည်သည်တွင် ရွှေမျှား၍ ပိုးနည်းလျှင် ကဋ္ဌိဿ၊ ပိုးမျှား၍ ရွှေနည်းလျှင်ကောသေယျ မည်၏ဟူလို။ ဝါ၊ သွင်း၍ ရက်သည်ကားကဋ္ဌိဿ၊ ပိုးထည် ပေါ်မှာ ရွှေခြယ်လှယ်သည်ကား ကောသေယျဟူလို။ “ရတနပရိသိဗ္ဗိတန္တိသုဝဏ္ဏလိတ္တံ” ဖွင့်သည့်အလိုကား သိဝု-တန္တသန္တာနေ မဟုတ်၊ သိဝု-လေပနေ ဟူလို။ ဤဖြင့် ပိုးထည်ပေါ်ဝယ် ရွှေခြယ်လှယ်သည်ကို ပြ၏။

(၄) ဓမ္မာသနေစ၊ တရားဟောပလ္လင်၌၎င်း။ ဘတ္တဂ္ဂေ၊ ဆွမ်းစားဇရပ်၌ ၎င်း။ ဃရေဝါပိ၊ ရွာတွင်း၌၎င်း။ အာသန္နာဒိတ္တယာ၊ အာသန္တိ၊ တူလိ၊ ပလ္လက် သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းမှ။ သေသေ၊ ကြွင်းသေးပဋိက၊ ဂေါနက စသော အခင်း၌။ ဝါ၊ သည်။ ဂိဟိသန္တကေ၊ လူ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်လတ်သော်။ နိသီဒိတုံ- နိသီဒနံ၊ ထိုင်ရုံမျှကို။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ (ထည်)။ လဗ္ဘတေ၊ ရအပ်၏။ ဝါ၊ နိသီဒိတုံ၊ သည်။ လဗ္ဘတေ၊ အပ်၏။ ဘူမတ္ထရဏသဝေပေ၊ သေယျဆယ်ပါးတွင် မြေအခင်း၌ အကျဉ်းပြုသည်ရှိသော်။ ပါ၊ ကြောင့်။ သယိတုဉ္စာပိ၊ အိပ်ခြင်း ငှာလည်း။ ပါ၊ သည်လည်း။ ကပ္ပတိ၊ ၏။

သယိတုဉ္စာတိ အတ္တနော ကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏံ အတ္ထရိတွာ သယိတုဉ္စ နိသီဒိတုဉ္စ။ ပရိကမ္မကတံ ဘူမိ’ ဝါ ဘူမတ္ထရဏသေနာသနံ ဝါ သံသိကမဉ္စပိဌံ ဝါ အတ္တနော သန္တကေန ပစ္စတ္ထရဏေန၊ ပစ္စတ္ထရိတွာဝ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဟိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ ဋီကာသစ်။

ဓမ္မာသနေ အနာဂတ္တိ၊ ဘတ္တဂ္ဂေပိ နိသီဒိတုံ။
 ဘူမတ္ထရဏကေ တတ္ထ၊ သယိတုဉ္စံ စ ဝုစ္စတိ။

(ဝိနယဝိနိစ္ဆယ)။ ဓမ္မာသနေတိ ဧတ္ထ အဋ္ဌကထာယံ ယဒိ ဓမ္မာသနေ သံဃိကမ္ပိ ဂေါဏကာဒိံ ဘိက္ခုဟိ အနာဏတ္တာ အာရာမိကာဒယော သယမေဝ ပညပေန္တိ စေဝ နိဟရန္တိ။ ဧတံဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရံနာမ။ ဣမိနာ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေန ဝဋ္ဋတိတိ ဝုတ္တံ။ ဘတ္တဂ္ဂေတိ ဝိဟာရေ နိသီဒါပေတုာ ပရိဝေသနဋ္ဌာနေ ဝါ ဘောဇနသလ္လာယံ ဝါ။ အပိသဒ္ဓေန ဂိဟိနံ ဂေဟေပိ တေဟိ ပညတ္တေ ဂေါနကာဒိမ္ပိ နိသီဒိတုံ အနာပတ္တိတိ ဒီပေတိ။ ဓမ္မာသနာဒိ ပဒေသနိယမေန တတော အညတ္တပိ ဟိ ပညတ္တပိ တတ္ထ နိသီဒိတုံ န ဝဋ္ဋတိတိ ဗျတိရေကတော ဝိညာယတိ။ ဘူမတ္ထရဏကေတိ ဧတ္ထ ကတေတိ သေသော။ တတ္ထာတိ သံဃိကေ ဝါ ဂေါနကာဒိမ္ပိ သဟဓမ္ပိကေဟိ အနာဏတ္တေဟိ ဂိဟိဟိဝေ ဘူမတ္ထရဏေ ကတေ။ သယံတုန္တိ ဥပရိ အတ္တနော ပစ္စတ္တရဏံ ကတုာ နိပဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အပိ- သဒ္ဓေန နိသီဒိတုံပိဝါတိ သမုစ္စိနော တိ။ ဘူမတ္ထရဏေ ကတေတိ ဣမိနာ ဂိဟိဟိဝေ မဉ္ဇာဒိသု သယနတ္ထံ အတ္တတေ ဥပရိ အတ္တနော ပစ္စတ္တရဏံ ဒတုာ သယံတုံ ဝါ ဝဋ္ဋတိတိ ဒီပေတိ။ ၎င်း ဋီကာသစ်။

ဤဋီကာတို့၌ ဘူမတ္ထရဏ ပြုသော်လည်း မိမိအခင်းကိုခင်း၍ အိပ်အပ်၏ ဟု မိန့်ခြင်းသည် သံဃသန္တကကို ရည်သည်။ ဋီကာသစ်၌ “ပရိကမ္ပကတံ ဘူမိံ ဝါ” စသော အဋ္ဌကထာကို ဆောင်ခြင်းလည်း သံဃသန္တကပင်။ ကောသလမင်းကြီး ဘွားတော်သေလွန်၍ အာသန္နိ စသည်ဖြစ်ရာတွင် “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခုဝေ အာသန္နိယာ ပါဒေ ဆိန္နိတုာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ပလ္လင်္ကဿ ဝါဠေ ဘိန္နိတုာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ တူလိယံ တူလံ ဝိဇ္ဇေတုာ မိဗ္ဗောဟနံ ကာတုံ။ အဝသေသံ ဘူမတ္ထရဏံ ကာတုံ” ဟု ခွင့်ပြုတော် မူသည်။ “ဂေါနကာဒိနိ သံဃိကဝိဟာရေ ဝါ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရေ ဝါ မဉ္ဇပိဋ္ဌေသု အတ္တရိတုာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဓမ္မာသနေ ပန ဂိဟိဝိကဋ္ဌ- နိဟာရေန လဗ္ဘန္တိ။ တတြာပိ နိပဇ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတိ” ။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ။ “အဝသေသံ ဘူမတ္ထရဏံ ကာတုံ” ဟူရာ၌ အဝသေသံ၏အရ ဂေါနက စသည်ကို မြေ၌ခင်းသော်သာလျှင် ဘူမတ္ထရဏကတ ဖြစ်သောကြောင့် ယင်းသို့ မပြုအပ်သော အရာကိုပြု၍ ပယ်တော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည် “ဂေါနကာဒိနိ။ ပ။ န ဝဋ္ဋတိ” ။ မိန့်။ အရာအထူး အမှတ်အထူး

ဖြင့် အပ်သေးသည်ကို ပြလို၍ “ဓမ္မာသနေ” စသည်မိန့်။ “ဂိဟိဝိကဋ္ဌ-
 နိဟာရေနာတိ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေနော တေဟိ အတ္ထရိတွာ ဒိန္နေန”
 ဝဇီရဗုဒ္ဓိ။ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေနာတိ ဂိဟိဟိ အတ္တနော သန္တကံ အတ္ထရိ-
 တွာ ဒိန္နနိယာမေနာတိ အတ္ထော။ အတ္ထရိတွာ ဒိန္နာနေဝ နိဿိတုံ
 လဗ္ဘန္တိ။ န သယံ အတ္တတာနိ အတ္တရာပိတာနိ ဝါ။ ဝိမတိ။ လူတို့သည်
 မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ဂေါ်နက စသည်ကို ဘတ္တဂ္ဂ စသည်၌ ခင်း၍ပေးရာ၌
 ထိုင်သော အမှတ်ဖြင့် မိမိမခင်း၊ သူ့ကို မခင်းစေ၊ ဓမ္မသဝနအခါ
 ဓမ္မာသနကို ခင်းသောသူတို့ အလိုအလျောက်ခင်းရာ၌ ဂိဟိဝိကဋ္ဌ-
 နိဟာရဖြင့် အပ်၏ဟူလို။

ဋီကာသစ်ဆရာ ဆောင်သော “ပရိကမ္မကတံ ဘူမိ” ဝါ။ ပ။ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ”
 ဘူသော အဋ္ဌကထာ၌ အဓိပ္ပာယ်ကား ဆေးပြီးသော ခြေဖြင့်သာ
 နင်းကောင်းသော သံသိကကျောင်း ပရိကမ္မကတမြေအရပ်၌ ခြေဆေး
 ပြီး၍လည်း အိပ်ခြင်းငှာ ကုက္ကုစ္စ ရှိရကား “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ
 ပစ္စတ္ထရိတွာ နိပဇ္ဇိတုံ” ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသည်။ ယင်းသို့ ခွင့်ပြုတော်မူရာ၌
 ပစ္စတ္ထရိတွာ၏ အရသည် သေနာသနပရိဘောဂ သံဃသန္တက ပစ္စတ္ထ
 ရဏ-ဟု ထင်ရာသောကြောင့် “ပစ္စတ္ထရိတွာတိ ပရိကမ္မကတံ ဘူမိ” ဝါ
 အတ္တနော သန္တကေန ပစ္စတ္ထရဏေန ပစ္စတ္ထရိတွာဝ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ” မိန့်။
 ပါဠိတော်၌ ပရိကမ္မကတ အရာဖြစ်၍ “ပရိကမ္မကတံ ဘူမိ” ဟုတန်စေ၊
 ဝါသဒ္ဓါကို မဆိုသင့် စုဒ္ဓိရှိရကား “ဘူမတ္ထရဏသေနာသနံ ဝါ သံသိက
 မဉ္ဇပိဋံ ဝါ” မိန့်။ ဤ၌ ပရိကမ္မကတဘူမိကား အရာအားဖြင့် သံသိက
 ကျောင်းမြေဟု ထင်ရှား၏။ ဘူမတ္ထရဏသေနာသန၏ သံသိကအဖြစ်ကို
 ကား “အတ္တနော သန္တကေန ပစ္စတ္ထရဏေန” ဟူသော သဒ္ဓန္တရကြောင့်
 သိအပ်၏။ သကသန္တက ဝိဿာသိက သန္တက၌ အနာပတ္တိသာ။ သံသိက
 ဖြစ်သော်လည်း “ကာယာဒီဟိ ဖုသိတွာ” စသော ကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့်
 ခံမှု အပ်ရာ၏။ အဓိပ္ပာယ် အကျဉ်းကား ပကတိမြေ အခင်းအဖြစ်ဖြင့်
 သုံးဆောင်မြဲ ကဋ္ဌသာရကစသော ဘူမတ္ထရဏကို အပြေအပြစ် မပြု
 သောမြေ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၌ခင်း၍ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကို အလို
 ရှိတိုင်း ပြုအပ်၏။ ဂေါ်နကစသည်ကိုမူကား “ဘူမတ္ထရဏံ ကာတုံ” ဟု

ခွင့်ပြုတော်မူတိုင်း မြေ၌သာ ခင်းအပ်၏။ အိပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်းကိုမူကား အလိုရှိတိုင်း ပြုအပ်၏ ဟူလို။ ဤသို့သော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် ဂေါနက စသည်ကို သုံးဆောင်ကြစဉ် မဆေးသော ခြေဖြင့် အပြေအပြစ် ပြုအပ်သောမြေကို နင်းခြင်းကြောင့် သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူလျှင် ခြေဆေးပြီးလျက် အိပ်ခြင်းငှာ ကုက္ကုစ္စ ရှိသောကြောင့် “အနု-ဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပစ္စတ္တရိတှာ နိပဇ္ဇိတုံ” ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသည်။ ယင်းသို့ခွင့်ပြုတော်မူရာ၌ မြေသာမဟုတ်၊ ဘူမတ္ထရဏ သေနာသန မဇ္ဈပိဌ တို့၌လည်း နည်းတူဟူသော အနက်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ပြတော်မူသည်။ ဤ၌ သေနာသနအပြားများလျက် ဘူမတ္ထရဏ သေနာသနကို ဆိုခြင်း သည် ဂေါနကစသည်ကို ရည်ဘွယ်ရှိ၏။ ဒေသအလိုက် မြေကို အကျည် မြှင့်၍ပြုသော ကျောင်း၌ခင်းရကား ဘူမတ္ထရဏဟူသည်ကြမ်းစီခင်းရာ၌ ကြမ်းလည်း ဘူမိဂတိကပင်။

(၅) ဥစ္စပါဒကာ၊ တတောင့်ထွာထက် အလွန်မြင့်သော အခြေရှိကုန် သော။ စတုရံသပိဌာ၊ လေးထောင့်အင်းပျဉ်တို့သည်၎င်း။ သတ္တင်္ဂါ၊ အခြေ လေးပါးအံ့ထားလက်တင်အင်္ဂါခုနစ်ပါးရှိသော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်တို့ သည်၎င်း။ ပဉ္စင်္ဂါ၊ အခြေလေးပါး အံ့ထားအားဖြင့် ငါးပါးသော အင်္ဂါ ရှိသော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်တို့သည်၎င်း။ ကပ္ပန္နိ၊ အပ်ကုန်၏။ တူလော နဒ္ဒါ၊ လဲမြေးကုန်သော။ မဇ္ဈပိဌာ၊ တို့သည်။ ဃရေယေဝ၊ အိမ်၌သာလျှင်။ နိသိဒ္ဓိတုံဇေ၊ ထိုင်ခြင်းငှာသာလျှင်။ ကပ္ပန္နိ၊ အပ်ကုန်၏။

“တေန ခေါ ပန သမယေန မနုဿာ ဘတ္တဂ္ဂေ အန္တရဃရေ တူလော-နဒ္ဒံ မဇ္ဈပိဌံ ပညပေန္တိ” စသည်ဖြင့်လာသောကြောင့် ဃရေယေဝံဌာဝေဖြင့် ဘတ္တဂ္ဂကို အနုညာတပြု။ ဓမ္မာသန စသည်ကို နစ်စေ။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဂိဟိဝိကဋ္ဌံ အဘိနိသိဒ္ဓိတုံ၊ န တေဝ အဘိနိပဇ္ဇိတုံ” ဟူရကား ထိုဝေကို နိသိဒ္ဓိတုံ-သို့လိုက်စေ၍ နိပဇ္ဇိတုံ-ကို နစ်စေ၏။

(၆) စောဠဝါကုဏ္ဍပဏ္ဏာနံ၊ ပုဆိုး၊ လျော်၊ လူမွေးမှတပ.သောသားမွေး၊ သစ်ရွက်တို့ဖြင့်၎င်း။ တိဏာနဉ္စေ၊ မြက်တို့ဖြင့်၎င်း။ ပူရိတာ၊ ပြည့်စေအပ်ကုန် သော။ စိဝရစ္ဆဝိယော၊ သင်္ကန်းအလွမ်းရှိကုန်သော။ ပဉ္စဘိသိ၊ ပုဆိုး၊ လျော်ထွေး

သားမွေး၊ သစ်ရွက်၊ မြက်အစာအားဖြင့် ငါးပါးသော ဘုံလျှို့တို့သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ကျောင်း၊ ညောင်စောင်း စသော အရပ်ခပ်သိမ်း၌။ ကပ္ပိယာ၊ ကုန်၏။

(၇) တူလတ္တယံ၊ သစ်၊ နွယ်၊ မြက်အားဖြင့် လဲသုံးပါး အပေါင်း၎င်း။ ဘိသိဂဗ္ဗော၊ ပုဆိုး၊ လျော်ထွေး၊ သားမွေး၊ သစ်ရွက်၊ မြက် ဟူသော ဘုံလျှို့ အစာငါးပါး၎င်း။ မိဂပက္ခိနံ၊ သားငှက်တို့၏။ လောမာနိ၊ အမွေးတို့၎င်း။ ဧတံ သဗ္ဗါဏှိအစာကိုးပါးလုံးကို။ (ထည့်)။ ဗိဗ္ဗောဟနေ၊ အိုး၌။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်၏။ တူလဝဇ္ဇံ၊ လဲသုံးပါးကြည်သော အစာခြောက်ပါးကို။ မဿရကေ၊ သာရေလွှမ်းသော ဘုံလျှို့၌။ အနုညာတံ၊ ၏။

ဘိသိဂဗ္ဗ-၌ ဥဏ္ဏနှင့် မိဂလောမ မထူးတကား ဟူမူ၊ ဥဏ္ဏ သဒ္ဒါသည် သိုးမွေး၌ သာထင်သောကြောင့် ယင်းဥဏ္ဏနှင့် သိုးမွေးကိုသာ မယူအပ်။ မိဂပက္ခိလောမ ကူသမျှကို ယူအပ်၏။ မနုဿလောမကို ကြည်အပ်၏ဟု ဂဟေတဗ္ဗ နိဝတ္တေတဗ္ဗကိုပြသောအားဖြင့် လောမာနိမိဂပက္ခိနံဟူသည်။

(၈) ဥဏ္ဏာယံ၊ ဥဏ္ဏဘုံလျှို့၌။ ဝါ၊ အမွေးအစာ၌။ မနုဿလောမံ၊ လူမွေး ကို၎င်း။ ပဏ္ဏော၊ ပဏ္ဏဘုံလျှို့၌။ ဝါ၊ သစ်ရွက်အစာ၌။ သုဒ္ဓံတမာလကံ၊ ပန်းညိုရွက် သက်သက်ကို၎င်း။ သုဒ္ဓံ ပုဗ္ဗံ၊ ခရားပွင့်စသော ပန်းသက်သက်ကို၎င်း။ အပ္ပဋ္ဌိ- ဝေက္ခိတံ၊ မဆင်ခြင်မသုံးသပ်အပ်သော။ အာသနဉ္ဇေဝ၊ အတွန့်အလိပ်ရှိသော နေရာကို၎င်း။ န လတ္တံ၊ မရအပ်။

အကပ္ပိယသယန ပြီး၏။

၂၆-သမာနာသနိက

(၁) သမာနာသနိကောပိစာတိ၊ ကား။ တိဝဿန္တရံ၊ သုံးဝါ၏အတွင်း၌ တည်သော ရဟန်းနှင့်တကွ။ ဝါ၊ နှစ်ဝါကြီး၊ နှစ်ဝါငယ် ရဟန်းနှင့် တကွ။ ဧကမာသနံ၊ တခုသောနေရာကို။ ဝါ၊ နေရာတူနေခြင်းကို။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ အနုညာတံ၊ အပ်၏။ တတောဝေ၊ လျှင်။ (ထည့်)။ ပဉ္စဝဿော၊ ငါးဝါရသော ရဟန်းသည်။ သတ္တဝဿ တိဝဿေဟိ၊ ခုနစ်ဝါရသော ရဟန်း၊ သုံးဝါရသော ရဟန်းတို့နှင့်တကွ။ နိသီဒိတံ၊ ငှာ။ ပဉ္စတိ၊ ၏။

“တမေဝ သမတ္ထေတိ သတ္တဝသိစ္စာဒိနာ” ဟု ဌီကာသစ် မိန့်ရကား သတ္တဝသ ဝသော နောက်ထက်ဝက်ကား ရှေးဝါကျ၏အနက်ကို ပြီးစေ တတ်သော အတ္ထန္တရချာသာလင်္ကာရတည်း။ သဗ္ဗဗျာပီ၊ ဝိသေသတ္ထ နှစ်ပါးတွင် ဝိသေသဋ္ဌတည်း။ ဟိသဒ္ဓါဖြင့် အထူးပြု၊ မပြု နှစ်ပါးတွင် အဝိသိဋ္ဌတည်း။

(၂) ပဏ္ဏကံ၊ ကိုရင်း။ ဣတ္ထိံ၊ ကိုရင်း။ ဥဘတောဗျဉ္ဇနံ၊ ကိုရင်း။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သောနေရာ အတူနေရ၊ မနေရသော ရဟန်း သာမဏေ စသည်တို့နှင့် တကွသာလျှင်။ ဒီဃာသနေ၊ ရှည်သော နေရာ၌။ နိသီဒိတုံ၊ ဌာ။ မုနိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုညာသိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

(၃) ယံအာသနံ၊ သည်။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးယောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ နိသီဒိတုံ၊ ဌာ။ ပဟောတိ၊ လောက်၏။ ဆံ၊ ၏။ တံအာသနံ၊ သည်။ အန္တံ ဒီဃာသနံ၊ အယုတ်ဆုံး နေရာရှည်မည်၏။ မဇ္ဇကေဝါပိ၊ ၌ရင်း။ ပိဌေဝါ၊ ၌ရင်း။ ဒိန္နံ၊ တို့အား။ နိသီဒိတုံ၊ နေခြင်းကို။ လဗ္ဘံ၊ ရအပ်၏။

ကာလဒ္ဓဘာဝဒေသေ တု၊ နာဘိဓာတညသမ္ဘဝေ-ဟူသော လက္ခဏာမှ ပြန်သဖြင့်ရအပ်သော၊ ကာလဒ္ဓဘာဝဒေသေပိ၊ အဘိဓာတိ အသမ္ဘဝေ-ဟူသော လက္ခဏာဖြင့် နိသီဒိတုံ-ဟူသော ဘောမှ အသီးအခြား ကံတပါးမရှိရကား ၎င်း နိသီဒိတုံ-ဟူသော ဘောကို လဗ္ဘံ၌ ဣပစ္စည်း ဟောသတည်း။

သမာနာသနိက ပြီး၏။

၂၇-အသံဝါသိက

(၁) အသံဝါသိကောစာတိ၊ ကား။ ဥက္ခိတ္တာနုပသမ္ပန္နော၊ ဥက္ခိတ္တက ရဟန်းသုံးပါးမှ တပါးသောသူ၎င်း။ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းမိန်းမ၎င်း။ ဆိန္န မူလကော၊ ပါရာဇိကသို့ရောက်သော ရဟန်း၎င်း။ နာနာသံဝါသ နိဿိမဋ္ဌိတ ဝေဟာသသဏ္ဌိဘာ၊ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသက အဓမ္မဝါဒီရဟန်း၊ သိမ်ပဉ္စ တည်သောရဟန်း၊ ကောင်းကင်၌တည်သော ရဟန်းတို့၎င်း။ ကောဒသ- အဘဗ္ဗာစ၊ မထိုက်ရှင်ဖြစ် တကျိပ်တစ်တို့၎င်း။ ဣမေ ဝီသတိ၊ ဤနှစ်ကျိပ်သော

ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ (ထည့်) အသံဝါသတိ၊ ဧကုဒ္ဒေသ၊ ဧကကမ္မ၊ သမသိက္ခာ သံဝါသကို မထိုက်သော သူတို့ဟူ၍။ ဒီပိတာ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။

အသံဝါသိက ပြီး၏။

၂၈-ကမ္မ

(၁) ကမ္မန္တိ၊ ကား။ ဝဂ္ဂေန အဓမ္မကမ္မံ၊ ဝဂ်ဖြစ်သော သံဃာသည် ပြုအပ်သောအဓမ္မကံ၎င်း။ သမဂ္ဂေန အဓမ္မိကံ၊ သမဂ္ဂသံဃာသည် ပြုအပ်သော အဓမ္မကံ၎င်း။ ဝဂ္ဂေန ဓမ္မကမ္မဉ္စ၊ ဝဂ်ဖြစ်သောသံဃာသည် ပြုအပ်သော ဓမ္မကံ၎င်း။ သမဂ္ဂေန ဓမ္မိကံ၊ သမဂ္ဂ သံဃာသည် ပြုအပ်သော ဓမ္မကံ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကမ္မာနိ၊ တို့သည်။ စတ္တာရိ၊ တို့တည်း။ ဇေတသု၊ တို့တွင်။ (ထည့်) စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထဖြစ်သော သမဂ္ဂဓမ္မကံကိုသာလျှင်။ အနုညာတံ၊ အပ်၏။ သေသကမ္မေသု၊ ကြွင်းသော ကံသုံးပါးတို့၌။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ကတေသု၊ သော်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

စတုဝဂ္ဂကရဏီယ စသည်၌ ကမ္မပတ္တသံဃာ လောမြင်း၊ ဆန္ဒထိုက်သော သူတို့၏ဆန္ဒကို မဆောင်ခြင်း သမ္ပုဗ္ဗိဘူတတို့ မြစ်ခြင်းသည် ဝဂ်မည်၏။ “ဥတ္တိဒုတိယေ စေ ဘိက္ခဝေ ကမ္မေ ကောယ ဥတ္တိယာ ကမ္မံ ကရောတိ န စ ကမ္မဝါစံ အနုသာဝေတိ အဓမ္မကမ္မံ” စသည်သည် အဓမ္မကံမည်၏။

ဆောင်။ ။ ကံလျောက် သံဃာ၊ မလာကုန်ကြ၊ ဆန္ဒတူအောင်၊ မဆောင် လေမြောက်၊ မျက်မှောက် မြစ်တား၊ အင်သုံးပါး၊ ကွဲပြားဝဂ် ဖြစ်မြဲ။

(၂) စတုဝဂ္ဂေါ၊ လေးပါးအစုဖြစ်သော သံဃာ၎င်း။ ဝါ၊ လေးပါး သောရဟန်းတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော သံဃာ၎င်း။ ပဉ္စဝဂ္ဂေါ၊ ငါးပါးအစု ဖြစ်သော သံဃာ၎င်း။ ဒသဝိသတိဝဂ္ဂိကော၊ တကျိပ်အစုဖြစ်သော သံဃာ၊ နှစ်ကျိပ်အစုဖြစ်သော သံဃာ၎င်း။ အတိရေကဝိသတိဝဂ္ဂေါ၊ နှစ်ကျိပ်ထက် လွန်သော အစုဖြစ်သော သံဃာ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ထည့်) ပဉ္စသံဃာ၊ ဝဂ်အားဖြင့် ငါးပါးသော သံဃာတို့ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ အထူးပြုအပ်ကုန်၏။

(၃) ဧတ္ထဤငါးပါးသောသံဃာတို့တွင်။ စတုဝဂ္ဂေါ၊ စတုဝဂ်သံဃာကို။ အဗ္ဘာနုပသမ္ပဒပဝါရဏာ၊ အဗ္ဘာနကံ၊ ဥပသမ္ပဒကံ၊ သံဃပဝါရဏာကံတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗကမ္မိကော၊ ခပ်သိမ်းသောဥပုသ်ကံ စသည်အားလျောက် ပတ်၏ဟူ၍။ ဒီပိတော၊ အပ်၏။ ပဉ္စဝဂ္ဂေါ၊ စ၊ ပဉ္စဝဂ် သံဃာကို၎င်း။ အဗ္ဘာနံ၊ ကို၎င်း။ မဇ္ဈဒေသုပသမ္ပဒံ၊ မဇ္ဈဒေသ၌ ဥပသမ္ပဒကံကို၎င်း။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗကမ္မိကော၊ ဟူ၍။ ဒီပိတော၊ ၏။

(၄) ဒသဝဂ္ဂေါ၊ ကိုကား။ အဗ္ဘာနံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗကမ္မိကော၊ ဟူ၍။ ဒီပိတော၊ ၏။ ဣတရော၊ ဝိသတိဝဂ်၊ အတိရေကဝိသတိဝဂ် သံဃာကို။ သဗ္ဗကမ္မေသု၊ ခပ်သိမ်းသောကံတို့၌။ ကမ္မပတ္တောဘိ၊ ကံအား လျောက်ပတ်၏ဟူ၍။ ဒီပိတော၊ ၏။

(၅) စတုဝဂ္ဂေန ကတ္တဗ္ဗေ၊ စတုဝဂ်သံဃာသည် ပြုအပ်သောပရိပါသ် ပေးခြင်းစသောကံ၌။ စတ္တာရော ပကတတ္တကာ၊ လေးယောက်ကုန်သော ကေသီမဋ္ဌ ပကတတ် ရဟန်းတို့သည်။ ကမ္မပတ္တာ၊ ကံအားလျောက်ပတ်ကုန်၏။ အပရေ၊ လေးပါးမှတပါးကုန်သော ကေသီမဋ္ဌ ပကတတ် ရဟန်းတို့သည်။ ဆန္ဒာရဟာ၊ ဆန္ဒပေးထိုက်ကုန်၏။ သေသေပိ၊ ကြွင်းသောပဉ္စဝဂ်၊ ဒသဝဂ်၊ ဝိသတိဝဂ်သံဃာသည် ပြုအပ်သော ကံ၌လည်း။ အယံ နယော၊ ဤနည်း ပင်တည်း။ ဝါ၊ “လေးယောက်ပြုရာ လေးဖြာပကတတ် ကံလျောက်ပတ်၏ ကြွင်းလတ်သိမ်၌ ဆန္ဒထိုက်ခြင်း” ဟူသော ဤနည်းပင်တည်း။

ပါရာဇိက ဥက္ခိတ္တက လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကမ္ပ တပါးကား ပကတတ် တည်း။

(၆) စတုဝဂ္ဂါဒိ ကတ္တဗ္ဗံ၊ စတုဝဂ် စသော သံဃာသည် ပြုအပ်သော။ ပရိဝါသာဒိတံ ကမ္မံ၊ ပရိဝါသ်ပေးခြင်းစသောကံကို။ အသံဝါသကမ္မာရဟ- ဂရုကဋ္ဌေသု၊ သံဝါသ သုံးပါးမရှိသော ရဟန်း၊ ကံထိုက်သောရဟန်း၊ သံဃာ ဒီသိသ်၌တည်သော ရဟန်းတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးကို။ ဂဏပူရဏံ၊ ဂိုဏ်းပြည့်ကို။ ကတွာန၊ ပြု၍။ ကဟံ၊ ပြုငြားအံ့။ ကုပ္ပဉ္စ၊ ကံလည်းပျက်၏။ ဒုက္ကဋ်၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်လည်းသင့်၏။

ဂရုကဋ္ဌာ ဂရုကဋ္ဌကမ္မာရဟ ရှိသည်တွင် ဂရုကဋ္ဌမှ တပါးသော ကမ္မာ ရဟကိုယူ။

(၇) အန္တရာယေ! အသက်၏ အန္တရာယ်၊ သာသနာ၏ အန္တရာယ်သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ဧကောပိ၊ တယောက်ထည်းသော ရဟန်းသည်လည်း။ (ထည့်)။ အဓမ္မကမ္မံ၊ အဓမ္မကံကို။ ဝါရေယျ၊ မြစ်ရာ၏။ အန္တရာယေ၊ အန္တရာယ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဒုဝေတယော၊ နှစ်ယောက် သုံးယောက် ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဒိဋ္ဌိံ၊ ဤကံကား အဓမ္မကံတည်းဤကံကိုငါမနှစ်သက်ဟူသောအယူကို။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ကရေယျ၊ ပြုကုန်လော့။ ဧကော၊ တယောက်ထည်းသော ရဟန်းသည်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ဤအဓမ္မကံကိုငါမနှစ်သက်ဟု ဆောက်တည်ခြင်းကို။ ကရေယျ၊ ပြုလေလော့။ တတောဓိကာ၊ ထိုသုံးယောက်ထက်လွန်ကုန်မှုကား။ ဝါရေန္တု ဧဝ၊ မြစ်ကုန် ရမည်သာတည်း။

“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ပဉ္စဟိ ပဋိက္ခောသိတုံ၊ ဒွိဟိ တိဟိ ဒိဋ္ဌိံ အာဝိကာတုံ၊ ဧကေနအဓိဋ္ဌာတုံနမေတံခမတိတိ” ဤပါဠိ၌ပဋိက္ခောသိတုံ ဟူသော ကတ္တဗ္ဗောပဒေသ ဝိမိ၏အရာဖြစ်၍ ဝါရေန္တေဝကို ဝါရေန္တုဧဝ ပုဒ်ဖြတ်၊ အန္တုဝိဘတ်ကိုဝိမုတ္တ၌စီရင်၊ ဝိမိကတ္တဗ္ဗောပဒေသော။ သဒ္ဓနိတိ။ ကရေယျ-ကရေယျ ဟူသော ပါဌသေသ၌လည်း နည်းတူ။

(၈) ကမ္မာရဟာ၊ ကံပြုလျက်သော ရဟန်းတို့၎င်း။ အသံဝါသာ၊ သံဝါသ သုံးပါးမရှိသော ရဟန်းတို့၎င်း။ ခိတ္တစိတ္တဒုခဋ္ဌိတာ၊ စိတ်ပျံ့လွင့်သောရူးသော ရဟန်း၊ ဝေဒနာနိပဏ္ဍိတသော ရဟန်းတို့၎င်း။ ဧတေသံ၊ ဤရဟန်းလေးပါး တို့၏။ သံသမဇ္ဈမ္ပိ၊ သံသာ၏အလယ်၌။ ပဋိက္ခေပေါ၊ တား၊ မြစ်၊ ပစ်၊ ပယ်၊ ကွယ်၊ ကာ၊ ကွက်၊ ကန့်၊ ဆီး၊ ဟန့်၊ တွန်း၊ ရှားခြင်းသည်။ ပဋိက္ခောသနဋ္ဌာနံ၊ တားဖြစ်ရာသို့။ (ထည့်)။ နဟရူတိ၊ မရောက်။

“ဝုတ္တာနံ ဟိ ဝဇော ဒုခေါ” ဟူသော ဝေဿန္တရာ ဇာတ်၌ကဲ့သို့ ဆန်းကြောင့် ဒုခဋ္ဌိတာ-ဟု နိသယောဂလိုသည်။ အဘယ်သူ၏ မြစ်ခြင်းရောက်သနည်း၊ စုဒ္ဓိပကတတ္တ စသည်ကိုမိန့်။

(၉) အန္တမသော၊ ယုတ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ အနန္တရဿာပိ၊ အခြားမဲ့သော ရဟန်းအားလည်း။ အာရောစေန္တဿ၊ ဤကားအဓမ္မကံတည်း၊ ဤကံကို ငါမနှစ်သက်ဟုကြားသော။ ပကတပတ္တက သီမဋ္ဌ သမသံဝါသ-

ဘိက္ခုနော၊ ပကတတ်သည်းဖြစ်၊ တသိမ်တည်း၌လည်းတည်၊ သမာနသံဝါသ
လည်း ဖြစ်သော ရဟန်း၏။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပဋိက္ခောသနဌာနံ၊ သို့။
(ထည့်)။ ရူဟတိ၊ ရောက်၏။ ဝါ၊ ပကတတ္ထေက ။ပ။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။
အန္တမသော၊ဖြင့်။ အနန္တရဿာပိ၊အားလည်း။ အာရောစေန္တဿ၊ ကြားစဉ်။
ပဋိက္ခေပေါ၊သည်။ ပဋိက္ခေပဌာနံ၊ သို့။ ရူဟတိ၊၏။

အနန္တရ ရဟန်းအား“ဣဒံ အဓမ္မကမ္မံ န မေတံခမတိ”ဟု ကြားစဉ်ပင်
ဓမ္မကံ ဖြစ်ငြားသော်လည်း သမ္မုခိဘူတ ပဋိက္ခောသန ဝဂ္ဂကံ၊လ၌ နာနာ
သံဝါသကနှင့် သံဝါသကဖြစ်သောကြောင့်ကံပျက်၏ဟူလို။ထို့ကြောင့်
ယခုအခါ သိမ်နုတ်ခြင်းစသည်ဖြင့် ကြာမြင့်စွာ ကံပြုရာ၌အချို့သောသူ
တို့သည် ဤသို့ပြုသော် ဤကံပျက်၏ ဟူသည်ကို မသိ၊ မိမိ မနှစ်သက်
သည်ကို ပြောဆိုမြည်တမ်းလျက်ပင် ကံပြုကြသည့်အရာများကို လွန်စွာ
နှလုံးမူသင့်စွ။

(၁၀) ဓမ္မကံကမ္မံ၊ တရားအားလျော်သော အပလောကနကံစသည်ကို။
ကောပေတုံ၊ ပျက်စေခြင်းငှာ။ သမ္မုခါ၊ ကံပြုရာမျက်မှောက်၌။ ပဋိက္ခော-
သေယျ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ တိရောက္ခာ၊ မျက်ကွယ်၌။ ကာယသာမဂ္ဂိံ၊ ကာယ
သာမဂ္ဂိကို၎င်း။ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို၎င်း။ နော ဒေယျ၊ မပေးငြားအံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊၏။
ကမ္မ ပြီး၏။

၂၉-မိစ္ဆာဇီဝဝိဝဇ္ဇနာ

(၁) မိစ္ဆာဇီဝဝိဝဇ္ဇနာ၊ကား။ ဒါရုံ၊ သစ်ကို၎င်း။ ဝေဠု၊ ဝါးကို၎င်း။
ဖလံ အသီးကို၎င်း။ ပုပ္ဖံ၊ပန်းကို၎င်း။ စုဏ္ဏံ၊ လိမ်းသတ် ပွတ်နယ် ကသယ်မှုန့်
ကို၎င်း။ နှာနမုခေါဒကံ၊ ရေချိုးကသယ်မှုန့်၊ မျက်နှာသစ်ရေကို၎င်း။မတ္တိကာ
ဒန္တကဋ္ဌာဒိံ၊ မြေညက်၊ ဒန်ပူစသည်ကို၎င်း။ ကုလသင်္ဂဟာ၊ ဒါယကာတို့ကို
သင်္ဂြိုဟ်ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့ခြင်းကို ပြုသဖြင့်။ န ဒဒေ၊ မပေးရာ။

“သိနာနံ သိရိသစုဏ္ဏာဒိ နှာနိယစုဏ္ဏံ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋ္ဌိကာ မိန့်ရကား
“နှာနုဉ္စ မုခုဉ္စ တဿ ဥဒကန္တိ သမာသော”ဟူသော ဋီကာသစ်သို့မလိုက်
သင့်ပြီ။ စုဏ္ဏ၏အရကိုကား ကသာဝစုဏ္ဏ၊ဂန္ဓစုဏ္ဏကိုယူ။

(၂-၃) ပါရိဘဋ္ဌျကတာ၊ ထိန်းယဒေတူ ရွာသူသားငယ်ကို ချီပိုးဆောင် ရွက်သဖြင့်၎င်း။ မုဂ္ဂသူပျတာ၊ မကျက်နည်းပါး အကျက်များခြင်း ပဲနောက် ဟင်းဟန် အမှန်နည်းပါး မမှန်များသော စကားကို ဆိုသဖြင့်၎င်း။ ဝတ္ထု- ဝိဇ္ဇယာ၊ အိမ်ယာစသော မြေကြွန် အတတ်ဖြင့်၎င်း။ ပဟေဏဒူတကမ္မေန၊ စေခိုင်းသောသူတို့၏ ထိုထိုအမှု၌ယှဉ်ခြင်း၊ သဝဏ်စာရင်း သတင်းစကား သို့ ဆောင်းပါးကို အသွားအပြန်ဆောင်ခြင်းဟူသောတမန်စသည်အမှုဖြင့်၎င်း။ ဇသံပေသနိယေနဝါ၊ တအိမ်မှ တအိမ်သို့စေ၍ ခြေဖြင့်သွားသဖြင့်၎င်း။ အနုပ္ပဒါနုပ္ပဋိပိဏ္ဏဝေဇ္ဇကမ္မေန ဝါ ပန၊ လာဘ်ကိုလို၍ တံစိုးပေးခြင်း၊ ဆွမ်းတုံ့ပေးခြင်း၊ ဆေးကုခြင်းဖြင့်၎င်း။ သမ္ပုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေန၊ မြတ်စွာဘုရား သည် စက်ဆုပ်တော်မူအပ်သော။ အညေနဝါပိ၊ တပါးသော အင်္ဂဝိဇ္ဇာ စသည်ဖြင့်၎င်း။ န ဇီဝယေ၊ အသက်မမွေးရာ။

ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာယ ရှိလိုလျက် ဆန်းကြောင့် ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာယ ပြီးသည်။ ဝေဇ္ဇ ကမ္မေန-၌ ဇ-အက္ခရာနှင့် လိုသည်။ “အညတရညတရေနာတိ ဇတေသံ ဝါ ဝေဠုဒါနာဒီနံ ဝေဇ္ဇကမ္မ ဘဏ္ဍာဂါရိကကမ္မ ပိဏ္ဏပဋိပိဏ္ဏကမ္မ သံသုပ္ပါဒစေတိယုပ္ပါဒပဋ္ဌပနာဒီနံ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိတကပ္ပနကတ- ကမ္မာနံ ယေန ကေနစိ” ။ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋ္ဌိကာ** မိန့်ရကား ရဟန်းတို့ အလှ ပေးခြင်း ဘုရားတည်ခြင်း စသည်လည်း မိစ္ဆာဇီဝ လွတ်ခဲစွ။

(၃) ဝိညတ္တိနေသနာ ဘူတုလ္လပနာ ကုဟနာဒီဟိ၊ အဆွေမတော် သောသူ မတိတ်သောသူတို့အား တောင်းခြင်း၊ မသင့်သောရှာမှီးခြင်း၊ မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသော ဥတ္တရိမနုဿခမ္မကို ပြောဟောခြင်း၊ အံ့ဘွယ်သရဲကို ဖြစ်စေခြင်းစသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ကုလဒ္ဓသာဒိနာ၊ ကုလဒ္ဓသန စသည်ဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဥပ္ပန္နပစ္စယေ၊ ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့ကို။ ဗရိဝဇ္ဇယေ၊ ဝေးစွာကြည့်ရာ၏။

ကုလဒ္ဓသာဒိနုပ္ပန္နကို ကုလဒ္ဓသာဒီနံ ဥပ္ပန္န-ဟု ပုဒ်ဖြတ်ကြခြင်းကား ဘဂ္ဂရိတိဒေါသ မလွတ်။

မိစ္ဆာဇီဝဝိဝဇ္ဇနာ ပြီး၏။

၃၀ - ၀တ္ထ

(၁-၂) ၀တ္ထန္တိကား။ အာဂန္တုကော၊ ဧညေသညံ ရဟန်းသည်။ သဥပါ-
 ဟနော၊ ဘိနပ်စီး၍။ သဆတ္တော၊ ထီးဆောင်း၍။ သြဂုဏ္ဏိတော၊ ဦးခေါင်း
 ခြုံ၍။ စီဝရံဝါ၊ သင်္ကန်းကိုလည်း။ သိသေကရိတွာ၊ ခေါင်း၌တင်၍။ အာရာမံ၊
 အရံ အရံထိုက်ရာသို့။ န ပဝိသေ၊ မဝင်ရာ။ (ဘိနပ်ချွတ်ခြင်း စသည်ကိုပြု၍
 ဝင်လေဟူလို)။ ဝုစ္ဆတရေပိစ၊ သီတင်း ကြီးမြတ်သော်လည်း။ ပါနီယေန၊
 သောက်ရေဖြင့်။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ န ဓောဝေယျ၊ မဆေးရာ။ အပိစ၊ စင်စစ်ကား။
 ဝုစ္ဆတရေ၊ သီတင်းကြီး ဖြစ်ကုန်သော။ အာဝါသိကေ၊ ကျောင်းနေ ရဟန်း
 တို့ကို။ အဘိဝါဒေယျ၊ ရာ၏။ သယနာသနံ၊ ဝါစဉ်အလျောက်ရောက်သော
 ကျောင်းကို။ ပုစ္ဆေယျ၊ ငါ့အားအဘယ်ကျောင်းရောက်သနည်းဟုမေးရာ၏။
 (ဝုစ္ဆတရေပိ စ-ကား ရှေ့နောက်ငဲ့၏)။

(၃-၄) ဂမိကော၊ ခရီးသွားသော ရဟန်းသည်။ ဒါရမတ္တိကဘဏ္ဍကံ၊
 ညောင်စောင်းစသော သစ်ဘဏ္ဍာ ပိန်းနဲ့အိုးစသော မြေဘဏ္ဍာကို။ ပဋိ-
 သာမေတွာ၊ သိုမှီး၍။ ဝိဟာရဉ္စ၊ ကျောင်းကိုလည်း။ ထကေတွာန၊ ပိတ်၍။
 သယနာသနံ၊ ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို။ အာပုစ္ဆ၊ ရဟန်း၊ သာမဏေ၊
 အရံစောင့်၊ ကျောင်းတကာကိုပန်ကြား၍။ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗေ၊ ပန်ကြားအပ်သော
 ရဟန်း စသည်သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ သာဓုကံ၊ စွာ။ သံဂေါပေတွာန၊
 လုံခြုံစေ၍။ ပက္ကမေယျ၊ ဖဲရာ၏။ အညထာ၊ ဂမိကဝတ်ကိုပြုသည်မှတစ်ပါးသော
 အပြားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဂမိကရဟန်းအား။ ပက္ကန္တု၊ အရပ်တပါးဖဲသွားခြင်းငှာ။
 န စ ကပ္ပတိ၊ မအပ်သည်သာတည်း။

(၅) အာဝါသိကော၊ ကျောင်းနေရဟန်းသည်။ ဝုဇ္ဈာဂန္တုဿ၊ ဧညေသည်
 သီတင်းကြီး၏။ အာသနံ၊ နေရာကို။ ပညာပေယျ၊ ခင်းထားရာ၏။ ပါဒေ၊ ဒပ္ပ-
 ဘူတိံ၊ ခြေဆေးရေစသည်ကို။ ဥပနိက္ခိပေ၊ အနီး၌ထားရာ၏။

(၆) ပစ္စုဂ္ဂန္တုန၊ ခရီးဦးကြိုဆို၍။ ပတ္တစီဝရံကို။ ဂဏှေယျ၊ လှမ်းယူ
 ရာ၏။ ပါနီယေန စ၊ သောက်ရေဖြင့်လည်း။ ပုစ္ဆယေ၊ မေးရာ၏။ အာဂန္တုကေ၊
 ဧညေသည်သီတင်းကြီးရဟန်းတို့ကို။ အဘိဝါဒေယျ၊ ရာ၏။ သယနာသနံ၊ ဝါစဉ်

အလျောက်ရောက်သောကျောင်းကို။ ပညပေ၊ ဤကျောင်းသည်အရှင်အား
ရောက်၏ဟု ပြည့်န်ကြားလျက် နှစ်သက်စေရာ၏။ (ဉာဓာတ်တောသနတ္ထ)။

(၇-ဂ) အဇ္ဈာဝုတ္တမဝုတ္တံဝါ၊ လူနေဘူး၊ မနေဘူးသည်ကိုလည်း။ ဝဒေ၊
၏။ ဂေါစရာဂေါစရံ၊ ဆွမ်းခံကောင်း မခံကောင်းသောရွာ၊ အနီးအဝေးစသည်
ကို၎င်း။ ဝစ္စပ္ပဿာဝဠာနာနိ၊ ဝစ္စဠာန၊ ပဿာဝဠာနတို့ကို၎င်း။ ကတိကံ၊ သံဃာ
၏ကတိကဝတ်ပြုရာကို။ သေက္ခသမ္ပတိံ၊ သဒ္ဓါပွားလှ ဥစ္စာလျ၍ သေက္ခဟု
သမုတ်အပ်သောသောတာပန်အမျိုးကို။ ပဝေသနိက္ခမေ၊ ဝင်ခြင်း၊ ထွက်ခြင်း၌။
ကာလံ၊ ကို။ ပရိဘောဇိယပါနိယံ၊ သုံးရေသောက်ရေကို၎င်း။ ဝဒေ၊ ဆိုရာ၏။
နဝကဿ၊ သိတင်းငယ်အာဂန္တုအား။ နိသိန္ဒောဝ၊ ထိုင်လျက်သာလျှင်။ ဧတံ
သဗ္ဗံ၊ ဤဝတ်အလုံးစုံကို။ သမုဒ္ဓိသေ၊ ရိုသေစွာညွှန်းပြရာ၏။

“ဝတ္တန္တိ ပန သာမညေန နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ န ထေရေ ဘိက္ခု အတိအလ္လိယိတာ
နိသိဒ္ဓိတဗ္ဗံ ။ပ။ န သံဃာဋီ အဝတ္ထရိတာ နိသိဒ္ဓိတဗ္ဗော” စသည်ဖြင့်
ဘတ္တဂ္ဂဝဂ် စသည်ကို ဋီကာသစ်၌ အမြဲမပြုသေး၏။ ယင်းသို့ပြရာ၌
“သံဃာဋီ အဝတ္ထရိတာ”ဟု ပါ၍ရှိကြ၏။ “န သံဃာဋီ ဩတ္ထရိတာတိ
န သံဃာဋီ အဝတ္ထရိတာ နိသိဒ္ဓိတဗ္ဗံ”ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သောကြောင့်
ဩတ္ထရိတာ-လို့သည်။ ဘတ္တဂ္ဂ အန္တရဃရ၌ ထိုင်နေသောအခါ ဒုက္ခကို
မထိုင်မိအောင်မဖယ်ရှားဘဲ ဝတ်ရုံမြဲတိုင်းဖိ၍ထိုင်သောအရာ ဖြစ်၍လည်း
အဝတ္ထရိတာ-လို့သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကား ယခုအခါ ဆွမ်းစဉ်ပရိတ်ရှုတ်
စသော အရာ၌ ဆက်ဆံသည် များ၏။ ယင်းသို့ ဆက်ဆံလျက် ဤ
သိက္ခာပုဒ်ကို နှလုံးထား၍ ထိုင်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မထင် မမြင်မိပြီ။
ထို့ကြောင့် သိက္ခာကာမ ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ဤသိက္ခာပုဒ် တော်ကို
မကွယ်ပျောက်စိမ့်သောငှာ လွန်စွာ နှလုံးမူသင့်၏။

ဝတ္တ ပြီး၏။

၃၁-ဝိကပ္ပနာ

(၁) ဝိကပ္ပနာတိ၊ ကား။ သမ္ပုခါ၊ မိမိနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း။ ဝါ၊
မျက်မှောက်ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း။ ပရမ္ပုခါ၊ သူတပါးနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း။

ဝါ၊ မျက်ကွယ်ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝေ၊ ကုန်သော။ ဝိကပ္ပနာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ တေသု၊ တို့တွင်။ (ထည့်)။ သမ္မုခါယ ဝိကပ္ပေန္တော၊ မိမိနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုသော ရဟန်းသည်။ ဗျတ္တဿေကံဿ၊ ဝိကပ္ပနာပစ္စုဒ္ဓါရ် အစီအရင်၌ လိမ္မာသော ရဟန်းတယောက်၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဣမံ စိဝရံ၊ တုယံ ဝိကပ္ပေမိတိ၊ ဟူ၍။ ဘာသယေ၊ ဆိုရာ၏။ ဣမံ စိဝရံ၊ ကို။ တုယံ၊ အား။ ဝိကပ္ပေမိ၊ ဝိကပ္ပနာပြု၏။ ဝါ၊ တုယံ၊ ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာဟူ၍။ ဝိကပ္ပေမိ၊ အထူးကြံ၏။ ဝါ၊ တုယံ၊ သင် “မယံ သန္တကံ စသည်ဖြင့်” ပစ္စုဒ္ဓါရ် ပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝိကပ္ပေမိ၊ အထူးစီရင်၏။

(၂) တောဝတာ၊ ဤသို့ဝိကပ္ပနာပြုကာမျှဖြင့်။ နိဓေတုံ၊ သိုမှီးခြင်းငှာ သာလျှင်။ ကပ္ပတိ၊ ၏။ ပရိဘောဂါဒိကံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းစသည်သည်။ န စ ကပ္ပတိ၊ အလျဉ်းမအပ်။ ကဿ၊ ကား။ (ထည့်)။ တေန၊ ထိုဝိကပ္ပနာခံသော ရဟန်းသည်။ အပစ္စုဒ္ဓဘာဝတော၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ဝါ၊ ဝိကပ္ပနာမပြန်သောကြောင့်တည်း။

(၃) မယံ၊ ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာဖြစ်သောသင်္ကန်းကို။ ပရိဘူ ဝါ၊ သုံးလို မူလည်းသုံး။ ဝိဿဇ္ဇေဟိ၊ စွန့်လိုမူလည်းစွန့်။ ယထာပစ္စယံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း စသောအကြောင်းအလျောက်။ ကရေဟိ၊ ဝါ၊ ပြုမူလည်းပြု။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေန၊ ထိုဝိကပ္ပနာခံသော ရဟန်းသည်။ ပစ္စုဒ္ဓဋ္ဌေယေ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုသော် သာလျှင်။ ဝိကပ္ပနာပြန်သော်သာလျှင်။ ပရိဘောဂါဒိ၊ သုံးဆောင်ခြင်း စသည်သည်။ ကပ္ပတိ၊ ၏။

(၄-၅) (ဝေကာကိုဝါ၊ ကောပုဒ်ဖြတ်)။ ဝါ၊ ကား။ အပရာ၊ တပါးသော။ ဧကာ၊ သမ္မုခါ၊ တခုသောသမ္မုခါဝိကပ္ပနာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (ထည့်)။ ဝါ၊ ဧကာ၊ သမ္မုခါ၊ သည်။ အပရာ၊ ဝါ၊ တပါးလည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝါ၊ အပရာ၊ သော။ ဧကာ၊ တခုသော ဝိကပ္ပနာသည်။ သမ္မုခါ၊ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာသာ တည်း။ ဧကာ၊ သော။ ဘိက္ခုဿ၊ ဗျတ္တရဟန်း၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ပဉ္စန္ဒသဟံဓမ္မိနံ၊ သီတင်းသုံးဘော်ငါးယောက်တို့တွင်။ ဧကာ၊ တယောက်ယောက်၏။ နာမံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဣမံ စိဝရံ ။ပ။ ဝိကပ္ပေမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ ဝိကပ္ပိတေ၊ ဤ သင်္ကန်းရှင် ရဟန်း ဝိကပ္ပနာပြုလတ်သော်။ (ထည့်)။

တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုဝိကပ္ပနာခံသောရဟန်းသည်။ တိဿဿ ဘိက္ခုနော ။ပ။
ကရောဟိတိဟူ၍ ။ ဝတ္တဗ္ဗံ၏။ (အနက်ထင်လှပြီ)။

(၆) ပမေုခါဝိကပ္ပနာ၊ကို။ဧဝံသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၏။ (ထည့်)။ကေဿ၊
တပါးသောဗျတ္တရဟန်း၏။သန္တိကေ၊အနီး၌။ ဣမံ စီဝရံ တုယံ ဝိကပ္ပနတ္ထာယ
ဒမ္ပတိ၊ ဟူ၍ ။ ဧဝံသို့။ ဤရယေ၊ရာ၏။

(၇) တေန၊ထိုဝိကပ္ပနာပြုလိုသော ဗျတ္တရဟန်းသည်။ တေ၊ သင်္ကန်း
ရှင်၏။ မိတ္တော ဝါ၊ မြဲမြံသော အဆွေခင်ပွန်းသည်၎င်း။ သန္တိဋ္ဌော ဝါ၊
မြင်ဘူးရုံမျှသော အဆွေခင်ပွန်းသည်၎င်း။ ကော၊ အဘယ်သူနည်း။ ဣဘိ၊
ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတရေန စ၊ သင်္ကန်းရှင်သည်ကား။ တိဿော
ဘိက္ခုတိ ဝါ၊ တိဿမည်သော ရဟန်းဟူ၍၎င်း။ တိဿာ ဘိက္ခုနီတိ ဝါ၊
တိဿာမည်သော ဘိက္ခုနီမဟူ၍၎င်း ။ပ။ ဧဝံ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၏။ ပုန၊တဖန်။
တေန၊ ထိုဝိကပ္ပနာ ပြုလိုသော ဗျတ္တရဟန်းသည်။ အဟံ၊ သည်။ တိဿဿ၊
တိဿမည်သောရဟန်းအား၎င်း။ တိဿာယ ဝါ၊ တိဿာမည်သော ရဟန်း
မိန်းမအား၎င်း။ ဒမ္ပတိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိကပ္ပိတေ၊ ဝိကပ္ပနာပြုပြီးသော်။
တေနော၊ ထိုဝိကပ္ပနာ ပြုသော ဗျတ္တရဟန်း သည်ပင်လျှင်။ တိဿဿ
ဘိက္ခုနော ။ပ။ ကရောဟိတိဟူ၍ ။ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ၊အပ်၏။

(၈) ဧတ္ထ၊ ဤဝိကပ္ပနာပြုရာ၌။ ဒုရသန္တိကတ္တံ၊ ဝေးသည်၊ နီးသည်၏
အဖြစ်ကို၎င်း။ ကေတ္တဗဟုဘာဝံ၊တထည်၏အဖြစ်၊များသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။
ဝိဇာနိယ၊အထူးသိ၍။ ဧတံ ဣမန္တိ၊ဟူ၍၎င်း။ တောနိ ဣမာနီတိ၊ဟူ၍၎င်း။
ယောဇယေ၊ယှဉ်ရာ၏။

(၉) ဒသာဟံ၊ဆယ်ရက်ပတ်လုံး၎င်း။ဧကံ မာသံဝါ၊တလပတ်လုံး၎င်း။
ကထိနတ္ထတေ၊ ကထိန်ခင်းသည်ရှိသော်။ ပဉ္စ ဝါ၊ ငါးလတို့ ပတ်လုံး၎င်း။
ဥနဿ၊ယုတ်သောသင်္ကန်းကို။ ပါရိပူရတ္ထံ၊ ပြည့်စေခြင်းငှာ။ ပစ္စာသာသတိ၊
သင်္ကန်းလျှာ ရနိုးခြင်းရှိလတ်သော်။ မာသကံ၊ တလပတ်လုံး၎င်း။ နာမိဋ္ဌိတ
ဝိကပ္ပိတံ၊ အဓိဋ္ဌာန်မစင်အပ်၊ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်းသည်။ နိဿဂ္ဂံ၊
နိဿဂ္ဂိုကို။ နုပ္ပ၊ဒယတိ၊ ပဖြစ်စေ။

၃၂ - နိဿယ

(၁) နိဿယောတိ၊ ကား။ ပဉ္စဝဿဿ၊ ငါးဝါရှိပြီးသော။ ဗျတ္တဿ၊ ဝိနည်း၌လိမ်မာသောရဟန်းအား။ ဝါ၊သည်။ နိဿယကာရိယံ၊ နိဿယည်း ယူ၍ ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဗျတ္တော၊ ဝိနည်း၌ မလိမ်မာသော ရဟန်းသည်။ ယာဝဇီဝမ္ပိ၊ အသက် ထက်ဆုံးလည်း။ နိဿိတောယေဝ၊ သူ့ကိုမှီ၍သာလျှင်။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။

နိဿယကာရိယံ-လည်းရှိ၏။နိဿယ၊၍။ကာရိယံ၊သည်။သမ္ပန်။

(၂-၃) စိဝရံ၊ကိုယ်ငတ် သင်္ကန်းကို။ဧကံသံ၊လက်ဝဲတဘက်ပုခုံးထက်၌။ ကတွာ၊စမွယ်တင်၍။ အဉ္ဇလိံ၊ ဆယ်ခုပေါင်းစည်း လက်သည်း ဖြူလွှဲ တောက်ပသော လက်အုပ်ကို။ ပဂ္ဂဏှိတွာန၊ ဦးထိင်အပြင်မြှောက်ချီတင်၍။ ဥက္ကုဒ္ဓိကံ၊ ဆောင့်ကြောင့်။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ထိုင်၍။အာစရိယော၊ပ။ဝစ္ဆာမိတိ၊ ဟူ၍။ ယာဝတတိယံကံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်။ ဝဒေ၊ ဆိုရာ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ တံ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ မေ၊အကျွန်ုပ်၏။အာစရိယော၊ နိဿယည်း ဆရာသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်တော်မူပါလော့။ အာယသ္မတော၊ အရှင်ဘုရား အား။ နိဿယ၊၍၊ ဝစ္ဆာမိ၊နေလိုပါ၏။ နေပါရစေ။နေပါအံ့။

(၄) ပက္ကန္တေ၊ဆရာ၎င်း၊ တပည့်၎င်း၊အရပ်တပါးသို့ သွားလတ်သော်။ ပက္ခသင်္ကန္တေ၊ ဆရာ၎င်း၊ တပည့်၎င်း၊ တိတ္ထိအပင်းအသင်းသို့ ပြောင်းလတ် သော်။ ဝိဗ္ဘန္တေ၊ ဆရာ၎င်း၊ တပည့်၎င်း၊လူထွက်လတ်သော်။မရဏာဏတ္တု- ပဇ္ဈာယသမောဓာနေဟိ၊ ဆရာ၎င်း၊ တပည့်၎င်း၊ သေခြင်း နိဿယည်းဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတို့၏ နှင်ထုတ်ခြင်း ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှင့် ပေါင်းမိခြင်းတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ပေါင်းမိခြင်းကြောင့်။ နိဿယောစာပိ၊ နိဿယည်းသည်လည်း။ သမ္ပတိ၊ ငြိမ်၏။ ဝါ၊ မရဏာ။ ပ။ သမောဓာနေ၊ သေသော်၊နှင်သော်၊ ဥပဇ္ဈာယ်နှင့်ပေါင်းမိသော်။ နိဿယော၊ သည်။ သမ္ပတိ၊၏။

ဤနည်း၌ ဟိသဒ္ဓါ နိဿယည်း ယူခြင်းမှတပါး ငြိမ်းခြင်း ပက္ခန္တရတ္ထ၊ ရှေးနည်း၌ ဘဂ္ဂရိတိဒေါသသင့်၏ဟူမူ အနက်အားဖြင့် ဟေတုတ္ထဖြစ်၍ “အတ္ထံ ဟိ နာထော သရဏံ အဝေါစ” စသည်နှင့် အညိ လိုဒေါသ မသင့်ဟူလို။

(၅) အလဇ္ဇိ၊ အလဇ္ဇိ ရဟန်းကို။ နိဿယာ၊ ဤ။ န ဝသေ၊ မနေရာ။ အပုဗ္ဗိဌာနံ၊ မရောက်ဘူးသော အရပ်သစ်သို့။ အာဂတော၊ လာရောက်သော ရဟန်းသည်။ ဘိက္ခု သဘာဂတံ၊ လဇ္ဇိရဟန်းတို့နှင့် သဘောတူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဉာတုံ၊ သိခြင်းငှာ။ စတုပ္ပဉ္စာဟံ၊ လေးရက် ငါးရက် ပတ်လုံး။ အာဂမေ၊ ငုံ့ဦးရာ၏။

(၆) အဒ္ဓိကဿ၊ ခရီးသွားသော ရဟန်းအား၎င်း။ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဂိလာနဿ၊ နာသော ရဟန်းသည်။ ယာဇိတဿ၊ သူနာ ရဟန်းသည် တောင်းပန်အပ်သော။ ဂိလာနုပဋ္ဌကဿစ၊ သူနာကို လုပ်ကျွေးသော ရဟန်း သည်၎င်း။ အရညေဝါ၊ တော၌မူလည်း။ ဖာသုကံ၊ နုသောသမထဝိပဿနာ၏ ထူးသောအဘို့ရှိသဖြင့် ချမ်းသာခြင်းကို။ သလ္လက္ခန္ဓေန၊ မှတ်သဖြင့်၎င်း။ သဘာဂေ၊ သဘောတူသော။ ဒါယကေ၊ နိဿယည်းပေး ဆရာသည်။ အသန္တေ၊ မရှိလတ်သော်။ ဝါ၊ မရှိစဉ်။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက် ဝါဆိုလပြည့် တိုင်အောင်။ ဝသိတုံ၊ နေခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။

ဝသိတုန္တိ ဝုတ္တကမ္ပံ။ ဘာဝေ ဟိ တုံပစ္စယော။ ဝါသောတိ အတ္ထော။

ဋီကာသစ်။

နိဿယ ပြီး၏။

၃၃-ကာယဗန္ဓန

(၁) ကာယဗန္ဓနန္တိ၊ ကား။ အကာယဗန္ဓနော၊ ခါးပန်းမဖွဲ့ဘဲ၊ ဂါမံ၊ သို့။ ပဝိသေယျ စေ၊ ဝင်ငြားအံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။ အသတိယာ၊ မအောက်မေ့မိသဖြင့်။ ဂတော၊ ရွာသို့ဝင်သော ရဟန်းသည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ သရတိ၊ အောက်မေ့၏။ တဒတ္ထဝ၊ ထိုအောက်မေ့ရာ၌သာလျှင်။ ဗန္ဓေယျ၊ ခါးပန်းချည် တည်း ဖွဲ့စည်း ရစ်နှောင်ရာ၏။

(၂) ပဋိကာ၊ ပကတိရက်သော ခါးပန်းပြား၎င်း။ သူကရန္တံ၊ ဝက်အူကဲ့သို့ အခေါင်းရှိသော ခါးပန်း၎င်း။ ဝါ၊ သံကောက်အိတ် သဏ္ဌာန် ရှိသော ခါးပန်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကာယဗန္ဓနံ၊ သည်။ ဒုဝိဓံ၊ ၏။ ဒုဿပဇ္ဇော စ၊ ပုဆိုးဖြင့်ပြုအပ်သော ခါးပန်းပြား သည်ကား။ တဒနုလောမိကော၊ ထိုပဋိကာ

ခါးပန်းအားလျော်၏။ ကောရဇ္ဈေ၊ တလွန်းသောကြိုးခါးပန်းသည်ကား။
တဒနုလောမိကာ၊ ထိုသူကရန္တ ခါးပန်းအားလျော်၏။

“ကောရဇ္ဈေကံ ပန မုဒ္ဒိကကာယဗန္ဓနဉ္စ သူကရန္တကံ အနုလောမေတိ”ဟု
အဋ္ဌကထာ မိန့်ရကား ရဇ္ဈေ စ-၌ စသဒ္ဒါဖြင့် မုဒ္ဒိကကိုယူ။ “မုဒ္ဒိက
သဏ္ဌာနေနာတိ သံသာဋီယာ မုဒ္ဒိကသိပ္ပနာကာရေန ဝရကသိသာ-
ကာရေန”။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိ။

မုဒ္ဒိကသိပ္ပနာကာရေန၊ တလုပ်ချုပ်သော သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ဝရကသိသာ-
ကာရေန၊ ပြောင်းနှံ သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ သမ္ပန်။ ဤဝဇီရဗုဒ္ဓိဖြင့် မုဒ္ဒိကအရ
ကိုယူ။

ပဋိက၏အရကို ပြလိုရကား မစ္ဆ စသည်ကိုမိန့်။ အပ်သော အဆာ
ပမာဏကိုပြလို၍ “လဗ္ဘာ ဒသာ စတဿောပိ” မိန့်။ ထိုအဆာ၌ ပြုအပ်
သည်ကို “အန္တေ ဒိဂုဏသုတ္တကံ” ဖြင့် ပြ၏။

(၃) မစ္ဆကဏ္ဍက ခဇ္ဈရိပတ္တာ၊ ငါး၏ ကျောက်ဆူးရိုး သဏ္ဌာန်၊
သင်ပေါင်းရွက် သဏ္ဌာန်ရက်သော ခါးပန်းသည်၎င်း။ မဋ္ဌာစ၊ ပြေပြစ်
ချောမော သင်းကြောရက်သော အပြားသည်၎င်း။ ပဋိက၊ ပဋိကခါးပန်း
မည်၏။ စတဿောပိ၊ လေးချောင်း လေးသွယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒသာ၊
အဆာအမြိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ်ကုန်၏။ အန္တေ၊ ခါးပန်းပြား၏ အစွန်း
နှစ်ဘက်အဆာဝ၌။ ဒိဂုဏသုတ္တကံ၊ နှစ်ထပ်ဖွဲ့သောကြိုးကို။ လဗ္ဘံ၊ ၏။

ဥဇုကမေပ ပန မစ္ဆကဏ္ဍကံ ဝါ ခဇ္ဈရိပဋ္ဌကံ ဝါ မဋ္ဌပဋ္ဌကံ ဝါ
ကတွာ ကောဇ္ဇေတုံ ဝဋ္ဌတိ။ ကာယဗန္ဓနဿ ဒသာ ကော ဝဋ္ဌတိ။ ဒေ
တီဏိ စတ္တာရိပိ ဝဋ္ဌန္တိ။ တတော ပရံ န ဝဋ္ဌန္တိ။ ဥဘောသု ပန အန္တေသု
ဒသာမုခဿ ထိရဘာဝါယ ဒိဂုဏံ ကောဇ္ဇေတုံ ဝဋ္ဌတိ။ အဋ္ဌကထာ။ ။
ဧတ္ထ စ ဥဘယပဿေသု မစ္ဆကဏ္ဍကယုတ္တံ မစ္ဆဿ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကံ ဝိယ
ယဿာတိ ပဋိကာယ ဝါယနံ ဟောတိ။ ဣဒံ ကာယဗန္ဓနံ မစ္ဆကဏ္ဍကံ
နာမ။ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌိကာ။ ငါး၏ ကျောက်ကုန်းပေါ်၌ အတောင်ကို ပိဋ္ဌိ
ကဏ္ဍကဟူသည်။ “အန္တေတိ ကာယဗန္ဓနဿ ဥဘယန္တေ”။ ဋ္ဌိကာသစ်။
ခါးပန်းပြား၏ အစွန်းတဘက်ကား ပါသန္တ၊ တဘက်ကား ဒသန္တ၊ ဤ

နှစ်ပါးကိုရည်၍ ဥဘယန္တေ ဟူသည်။ “ဒသာဝတ္ထာ ပဋ္ဌန္တေသု”
 အဘိဓာန်။ ဒသာ၊ ဒသာသဒ္ဒါသည်။ အဝတ္ထာပဋ္ဌန္တေသု၊ အခိုက်အတန့်
 ပုဆိုး၏ အပိုင်းအခြားဟူသော အနက်တို့၌။ ဘဝေ၊ ၏။ ထိုတွင် ဤ၌
 ဒသာသဒ္ဒါသည် ပဋ္ဌန္တ၌ ဖြစ်၏။ ယင်းပဋ္ဌန္တကိုလည်း ဤ၌ အရာ
 အားဖြင့် ပါသန္တ၊ ဒသန္တနှစ်ပါးကို လိုအပ်၏။ ဤ၌ ရှေးဆရာတို့သည်
 ယခုကဲ့သို့ အကွင်းနှင့် မပြုကုန်။ အဆာနှစ်ဘက်နှင့် ပြုကုန်၏ဟု
 သိအပ်၏။ ထိုအဆာနှစ်ဘက်အဝကို မြဲမြံခိုင်ခံ့စေခြင်းငှာ နှစ်လွှန်းကြိုး
 ကျစ်၍ ရစ်သည်ကိုလျှင် “အန္တေ ဒိဂုဏသုတ္တကံ လဗ္ဘံ”ဟု ဆိုအပ်၏။
 ဤသို့ မှာထားကြသည်။ ဤအမှာအတိုင်း အချို့စီရင်၍ သုံးစွဲကြသည်
 ကား “ပဝနန္တောတိ ပါသန္တော”။ အဋ္ဌကထာ။ “ပဝနန္တောတိ
 ပါသန္တော၊ ဒသာမူလန္တိ စ လိခိတံ” ဟူသော ဋီကာတို့နှင့် မညီလေ။
 မအပ်သော ပဋိကကို ပြလို၍ မာလာဒိံ စသည်ကိုမိန့်။

(၄) မာလာဒိံ၊ ခြူးပန်းစသည်ကို၎င်း။ ကက္ကဋ္ဌန္တောဒိံ၊ ပုဇွန်မျက်စိ
 သဏ္ဌာန်စသည်ကို၎င်း။ ကုဉ္ဇရန္တောဒိံ၊ ဆင်မျက်ကွင်းသဏ္ဌာန် စသည်ကို၎င်း။
 ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ ဂုဏသုတ္တကံ၊ ထိုထိုအရပ်၌ နှစ်ထပ်ဖွဲ့သော ကြိုးကို။
 ကောဋ္ဌိတာ၊ ကျစ်အပ်သော၊ ခတ်အပ်သော။ ပဋိကာ၊ ခါးပန်းပြားသည်။
 န စ ကပ္ပတိ၊ မအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

တတ္ထ တတ္ထ အစ္စှိနိ ဒဿေတွာ မာလာကမ္မာဒိနိဝါ ကတွာ ကောဋ္ဌိတ-
 ကာယဗန္ဓနမ္ပိ န ပဋ္ဌတိ၊ ကာယဗန္ဓနဿ သောဘဏတ္ထံ တဟိံ တဟိံ
 ဒိဂုဏံ သုတ္တံ ကောဋ္ဌေန္တိ၊ ကက္ကဋ္ဌန္တိနိ ဥဋ္ဌပေန္တိ န ဝဋ္ဌတိ။ အဋ္ဌကထာ။

(၅) ဒသာမုခေ၊ အဆာဝ၌။ ဃဋ္ဌကံ၊ ကြာသွတ်အိုး သဏ္ဌာန်သည်၎င်း။
 မကြမုခါဒိံ၊ မကရ်းခံတွင်းသဏ္ဌာန်စသည်သည်၎င်း။ န ကပ္ပန္တိ၊ ကုန်။ ဝိဓေ၊
 ခါးပန်းဗိဉ္ဇံ။ ဝါ၊ ၏။ ဥဘယန္တေ၊ နှစ်ပါးနှစ်ဘက်အစွန်း၌။ ဃဋ္ဌကာ၊ ကြာသွတ်
 အိုးမှ၎င်း။ လေခါစ၊ အရေးမှ၎င်း။ အညံ၊ သော။ စိတ္တကံ၊ ဆန်းကြယ်သော
 အဋ္ဌမင်္ဂလာစသော သဏ္ဌာန်သည်။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။

မကြမုခါဒိံ-၌ ဗိန္ဒုကား အာဂုံမျှသာ။ “ဒသာမုခေ ပန ဃဋ္ဌကံ ဝါ
 မကရမုခံ ဝါ ဒေဇျဘကသီသံ ဝါ ယံကိဉ္စိ ဝိကာရရူပံ ကာတုံ န ဝဋ္ဌတိ။

ကာယဗန္ဓနဝိဓေ အဋ္ဌမင်္ဂလာဒိကံ ယံကိဉ္စိ ဝိကာရရူပံ န ဝဇ္ဇတိ။ ပရိစ္ဆေဒ
လေခါမတ္ထံ ဝဇ္ဇတိ။ ဝိဓဿ ဥဘောသု အန္တေသု ထိရကရဏတ္ထာယ
သဋ္ဌကံ ကရေန္တိ၊ အယမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ”။ အဋ္ဌကထာ။ ဝိဓ၌ ဝ-ကို ဗ-ပြု၍
ခါးပန်းခိဟူသည်။

သင်္ခါ စက္ကံ ပုဏ္ဏကုမ္ဘော၊ ဂယာ သိရိဝစ္ဆကုသော။
ဓဇံ သောဝတ္တိကံ ဝန္တေ၊ အဋ္ဌမင်္ဂလာမင်္ဂလံ။

သင်္ခါ၊ ခရသင်း။ စက္ကံ၊ စကြာရတနာ။ ပုဏ္ဏကုမ္ဘော၊ မုန်ညင်းနီစေ့ဖြင့်
ပြည့်သောအိုး။ ဂယာ၊ ရတနာ လှံကန်။ သိရိဝစ္ဆော၊ အသရေ၏ နေရာ
ထီးဖြူ။ အကုသော၊ ချန်းတောင်း။ ဓဇံ၊ တံခွန်။ သောဝတ္တိကံ၊ လည်ရေး
သုံးဆင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌမင်္ဂလာမင်္ဂလံ၊ လောက၌ မင်္ဂလာဟု သမိုက်
အပ်သော ဝတ္ထုရှစ်ပါးထက် အလွန်မင်္ဂလာ ဖြစ်တော်မူသော ရတနာ
သုံးပါးကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝန္တေ၊ ၏။ ။ ရှိခိုးလည်းရ၊ သုတလည်း
ပြီးသော ဂါထာ။

(၆) ဒေဇ္ဈဘကဉ္စ၊ ရေမြေဦးခေါင်းနှင့်တူသော ခါးပန်း၎င်း။ မုရဇံ၊
မုရိုးစည်သဏ္ဌာန်ရစ်၍ပြုသောခါးပန်း။ မဒ္ဒဝီဏံ၊ ဆောက်လုံးသဏ္ဌာန်ပြုသော
ခါးပန်း။ ကလာဗုကံ၊ ကြိုးအမျှားရှိသောခါးပန်း။ ဣမာနိ၊ ဤလေးပါး
တို့သည်။ (ထည့်)။ န ကပ္ပန္တိ၊ ကုန်။ ဒဿသု၊ အဆာတို့၌။ ဒွေ၊ နှစ်ပါး
ကုန်သော။ မဇ္ဈိမာယေဝ၊ အလယ်၌ဖြစ်ကုန်သော မုရဇံ၊ မဒ္ဒဝီဏံ တို့သည်
သာလျှင်။ ကပ္ပရေ၊ အပ်ကုန်၏။

ကံလာဗုကံ နာမ ဗဟုရဇ္ဇကံ၊ ဒေဇ္ဈဘကံ နာမ ဥဒကသပ္ပသိသသဒိသံ။
မုရဇံ နာမ မုရဇဝဋ္ဋိသဏ္ဌာနံ ဝေဌေတွာ ကတံ။ မဒ္ဒဝီဏံ နာမ ပါမင်္ဂ-
သဏ္ဌာနံ။ ဤဒိသဉ္စိ ဧကမ္ပိ န ဝဇ္ဇတိ။ ပဂေဝ ဗဟူနိ။ အဋ္ဌကထာ။ ကလံ
ကဋ္ဌိကောဋ္ဌာသံ အာဝုနာတိ ဗန္ဓတိ ဧတေနာတိ ကလာဗုကံ။ ကလာပကံ
လည်းရှိကြ၏။

ကောယဋ္ဌိ ဘဝေ ကိဉ္စိ၊ မေခလာ တုဋ္ဌယဋ္ဌိကာ။
ရတနာ သောဠသ ဧဥယျာ၊ ကလာပါ ပဉ္စဝီသတိ။

ဟူသည်နှင့်အညီ ဤ၌ ဗဟုရဇ္ဇကို နှစ်ဆဲ့ငါးသွယ် အမြိတ်ကိုယူ။

(၇) ဝေဠု ဒန္တ ဝိသာဏဋ္ဌိ ကဋ္ဌ လာခါ ဖလာမယာ၊ ဝါး၊ ဆင်စွယ်၊ သားချို၊ အရိုး၊ သစ်သား၊ ချပ်၊ သစ်သီးဖြင့် ပြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခနာဘိမယာ၊ ခရုသင်းချက်ဖြင့် ပြီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သုတ္တနဋ္ဌ-လောဟမယာပိစ၊ ချည်ကျူ၊ ကြေးဖြင့် ပြီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဓာ၊ ခါးပန်းဗိတို့သည်၊ ကပ္ပန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ မယာ၊ ထိုဝါးစသည်ဖြင့် ပြီးကုန်သော။ ဂဏ္ဍိဇယာ စာပိ၊ ခါးပတ်သီးတို့သည်လည်း။ ကပ္ပိယာ၊ ကုန်၏။

ခါးပန်း ပြီး၏။

ပဌမဘာဏဝါရံ၊ ပဌမဘာဏဝါရသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီး၏။

ရှစ်လုံး တပါဒ၊ လေးပါဒ တဂါထာ၊ အက္ခရာ သုံးဆဲ့နှစ်လုံးရှိသော ဂါထာ နှစ်ရာငါးဆယ်သည် တဘာဏဝါရမည်၏။

၃၄-ပထဝီ

(၁-၃) ပထဝီစာတိ၊ ကား။ ပထဝီ၊ မြေသည်။ ဇာတာ၊ မြေစစ်ဖြစ်သော မြေ၎င်း။ အဇာတာ၊ မြေစစ်မဟုတ်သောမြေ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓာ၊ ၏။ တာသု၊ တွင်။ (ထည့်)။ သုဒ္ဓမတ္တိကပံသုကာ၊ မြေစိုင့် သက်သက် မြေမှုန့် သက်သက်သည်၎င်း။ အဒုဗ္ဘာ စ၊ မီးလောင်သောမြေသည်၎င်း။ ဗဟုမတ္တိက-ပံသုကာ၊ များသော မြေစိုင့် များသော မြေမှုန့်ရှိသော မြေသည်၎င်း။ စာတုမာသာ မိကောဝဋ္ဌ ပံသုမတ္တိကရာသိ စ၊ လေးလထက်အလွန် မိုဗ်းစွတ်စိုသော မြေမှုန့်စု မြေစိုင့်စုသည်၎င်း။ ဝါ၊ တကြိမ်မျှမိုဗ်းစွတ်၍ လေးလလွန်သော မြေမှုန့်စု မြေစိုင့်စုသည်၎င်း။ ဇာတာ၊ ဇာတပထဝီ မည်၏။ သုဒ္ဓသက္ခရာပါသာဏမရမ္ပကထဝါလုကာ၊ ကျောက်အုတ်သက်သက်ကျောက်ခဲ သက်သက် ကျောက်ပြုတ်သက်သက် အိုးခြမ်းကဲ့သက်သက် သဲသက်သက် တို့သည်၎င်း။ ဒုဗ္ဘာ စ ဘူမိ၊ မီးလောင်မြေသည်၎င်း။ ယေဘုယျ သက္ခရာဒိ မဟိပိ စ၊ ကျောက်စစ် စသည် များသော မြေသည်၎င်း။ စာတုမာသာ မဝဋ္ဌကော၊ လေးလအောက် အယုတ် မိုဗ်းစွတ်သော။ ဝါ၊ မိုဗ်းစွတ်ပြီးမှ လေးလယုတ်သော။ ဝုတ္တရာသိ စ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောမြေမှုန့်စု မြေစိုင့်စုသည်၎င်း။ ဒုတိယာ၊ နှစ်ခုမြောက်သော အဇာတပထဝီ မည်၏။

မြေစာအစိုင်းအခဲ ရသော မြေကား မတ္တိက၊ ထိုသို့မရ ကြေမှုသည်မှာ ပံ့သုမည်၏။ “ဩဝဠောတိ ယေန ကေနစိ ဥဒကေန ဩဝဠော။ ဗုဓာ ပန အာကာသတော ဖဋ္ဌဥဒကေနော၊ န အညတ္တ ပဟရိတွာ ပတိတဗိန္နုနာတိ ဝဒန္တိ” စသည်ဖြင့် ဋီကာသစ် မိန့်၏။ “ပေါက္ခရဏိအာဒိနံ တဋ္ဌံ ဘိဇ္ဇိတွာ ဥဒကသာမန္တာ ပတတိ။ သစေ ဩမကစတုမာသံ ဩဝဠံ ဆိန္နိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ စတုမာသတော ဥဒ္ဓံ န ဝဇ္ဇတိ။ သစေ ပန ဥဒကေယေဝ အတိရေက- စတုမာသံ ဩဝဠေပိ ဥဒကေယေဝ ဥဒကဿ ပတိတတ္တာ ဝဇ္ဇတိ”။ စသော အဋ္ဌကထာနှင့် ဆင်ခြင်။ ဩဝဿက၊ ဩဝဠသဒ္ဓါတို့သည်လည်း မိုဃ်းရေစုတ်သည်၌သာ ထင်ကုန်၏။ ရာသိသဒ္ဓါ ဣကာရန္တပုလ္လင်။ “မုဋ္ဌိပ္ပမာဏတော ဥပရိ ပါသာဏောတိ ဝေဒိတဗျော။ မုဋ္ဌိပ္ပမာဏာ သက္ခရာ။ ကထလာတိ ကပါလခဏ္ဍာနိ။ မရမ္ဘာတိ ကဋ္ဌသက္ခရာ”။ အဋ္ဌကထာ။

ဆောင်။ ။ လက်ဆုပ်မက၊ ပါသာဏ၊ ဆုပ်မျှ သက္ခရာ။ ပြုတ်ရှုတ်ငယ်စွ၊ မရမ္ဘ၊ ခေါ်ကြ ရှုံကျောက်သာ။

ရှုံကျောက် ဆိုသည်မှာ ရှုံနှင့် ရောနှောကောင်းသော ကျောက်စစ် ကျောက်ပြုတ်ဟူလိုသည်။ ယခုကျောက်စစ်ခေါ်ကြသော ကျောက်ပြုတ် သည် မရမ္ဘလက္ခဏာ ရှိသည်။ ကထလ၌ လ-အက္ခရာကျေ၍ ကထ- ပါလုကာ ရှိသည်။

(၄) ယသ္မာဘူမိယာ၊ အကြင်မြေ၏။ ဝါ၊ ၌။ ဝါ၊ ကို။ ဓောတေ၊ ရေဆေးလတ်သော်။ (ထည့်) တီသုဘာဂေသု၊ သုံးပါးကုန်သောအဘို့တို့တွင်။ ဇွေဘာဂါ၊ နှစ်ဘို့တို့သည်။ မတ္တိကာ၊ မြေစိုင်းတို့တည်း။ ကော ဘာဂေါ၊ တဘို့ကား။ သက္ခရာဒိ၊ ကျောက်ဆုပ် စသည်တည်း။ (ထည့်) သော၊ ဤ မြေသည်။ ယေဘုယျမတ္တိကာ၊ မြေစိုင်းများသော မြေမည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ယေဘုယျ ပံ့သု စသည်တို့၌လည်း။ အယံနယော၊ ဤနည်းပင် တည်း။

ယသ္မာ-၌ အာကို ရသပြုသည်၊ မြေညက်နှစ်ဘို့ ကျောက်ခဲ ကျောက်ဆုပ် ကျောက်ပြုတ် အိုးကဲ့ လှဲတဘို့ရှိမှု ယေဘုယျပံ့သု မည်၏။ ကျောက်ခဲ

ကျောက်ဆုပ် ကျောက်ပြုတ် အိုးကဲ့ သဲနှစ်ဘို့၊မြေစိုင့် မြေညက် တဘို့ရှိမူ
ယေဘုယျပါသဏာ စသည်မည်၏ ဟူလို။

(၅) ဇာတေ၊ဇာတပထဝီ၌။ ဇာတသညိဿ၊မြေစစ်ဟု အမှတ်ရှိလျက်။
ခနုနေ၊ တူးခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိ၊ သင့်၏။ ဌေဠဿ၊ဇာတလော၊ အဇာတ
လောဟု နှစ်လုံးနှစ်ခွဲ ရှိလျက်။ ခနုနေ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊၏။ အဇာတ-
သညိဿ၊ မြေစစ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိ၍။ ခနုနေ၊ကြောင့်။အနာပတ္တိ၊အာပတ်
မသင့်။အာဏာပနေ၊သူတပါးကို စေခိုင်းရာ၌။ဝါ၊ကြောင့်။ တထာ၊ထိုအတူ
ပါစိတ်၊ဒုက္ကဋ္ဌ၊အနာပတ်တည်း။

(၆) အတ္တနာ ခနုမာနဿ၊ ကိုယ်တိုင်တူးသော ရဟန်းအား။ပဟာရေ
ပဟာရေ၊တူးတိုင်း တူးတိုင်း။ အာပတ္တိ၊ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ကောယာ-
ဏတ္တိယာ၊ တကြိမ် စေခိုင်းခြင်းကြောင့်။ ကော၊ အာပတ်တချက်သင့်၏။
နာနာဏတ္တိယ၊ အထူးထူး စေခိုင်းခြင်းတို့၌။ ဝါစသော၊ စကား ခွန်းတိုင်း
ခွန်းတိုင်း။ အာပတ္တိ၊ သင့်၏။

အကပ္ပိယ ကပ္ပိယ ဝေါဟာရကို ဣမံ စသည်ဖြင့် ပြ၏။

(၇) ဣမံဌာနံ၊ ဤအရပ်ကို။ ခနု၊ တူးလော့။ ဣမံ ကန္တံ၊ ဤအဖုကို။
ခနု၊လော့။ ဣမ၊ဤအရပ်၌။ဝါပိ၊ ရေအိုင်ကို။ ခနု၊လော့။ ဧတ္ထစ၊ ဤအရပ်
၌လည်း။အဂ္ဂိ၊ မီးကို။ဇာလေဟိ၊ညှိလော့။ဣတိဝါ၊ဤသို့လည်း။နိယမေတွာ၊
မှတ်၍။ဝတ္ထု၊ဆိုခြင်းငှာ။ ဝါ၊သည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊မအပ်။

(၈) ဣမဿ ထမ္ဘဿ၊ ဤတိုင်၏။ အာဝါဠ၊တွင်းကို။ ဇာနု၊သိလော့။
ဣမံ မတ္တိကံ၊ဤမြေစိုင့်ကို။အာဟရ၊ဆောင်ခဲ့။ကပ္ပိယံ၊ကပ္ပိခြင်းကို။ကရောဟံ၊
လော့။ဣတိစ၊ဤသို့လည်း။ဒေသံ၊ဤသို့သဘောရှိသော။ဝစနံ၊စကားသည်။
ဝဇ္ဇတိ၊၏။ (ဇာနုမာဟရကို ဇာနု ဣမံ အာဟာရဖြတ်)။

ကပ္ပိယာ ကပ္ပိယ မြေအထူးကို အသမ္ပန္တံ စသည်ဖြင့် ပြ၏။

(၉) ပထဝိယာ၊ အောက်မြေနှင့်။ အသမ္ပန္တံ၊ မစပ်သော။ သုက္ခကဒ္ဒမ-
အာဒိကံ၊ ခြောက်သော ညွှန်စသည်ကို၎င်း။ တနုကံ၊ကြဲသော။ ဥဿိဉ္ဇနီယ-
ကဒ္ဒမံ၊အိုးဖြင့်ခတ်၍သွန်းလောင်းအပ်သောညွှန်စေးရည်ကို၎င်း။ကောပေတုံ၊
ဖျက်ခြင်းငှာ။ လမ္ဘံ၊ ရအပ်၏။

(၁၀) စာတုမာသာမိကောဝဠံ၊ လေးလထက် အလွန် မိုဃ်းစွတ်သော။
ဝါ၊ သော။ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒံ၊ တိကျစွာမြေကို၎င်း။ ဥပစိကာမတ္တိကံ၊ ခြပုန်းအိမ်
ကို၎င်း။ မူသိကုက္ကိရံ၊ ကြွက်ကျစ်စွာမြေကို၎င်း။ လေဒ္ဓာဒိဉ္ဇ၊ ထွန်သွားဖြင့်
ဖြတ်သောမြေစိုင်ကို၎င်း။ န ကောပယေ၊ မဖျက်ရာ။

မူသိကုက္ကိရန္တိ မူသိကာနံ ဥက္ကိရော ခဏိတွာ ဗဟိ ကတပံသုရာသိ
မူသိကုက္ကိရော။ ဋီကာသစ်။ ။ ကိရ-ဝိကိရဏေ၊ ဓာတ်နက်။ ဤတွင်
“ပုရာဏ သေနာသနံ ဟောတိ အစ္ဆဒနံ ဝါ ဝိနစ္ဆဒနံ ဝါ အတိရေက-
စာတုမာသံ သြဝဠံ ဇာတပထဝီသင်္ခမေဝ ဂစ္ဆတိ” ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌
ဇာတပထဝီထက် ကျောင်းဆောက်လျှင် ကျောင်းအောက် မိုဃ်းလွတ်
မြေသည် ကာလရှည်လျားသဖြင့် အဇာတပထဝီဖြစ်ရာ၏ဟု အယူရှိကြ
သည်ကား မသင့်။ မြေကျောင်း၌ အကျည်မြင့်သောမြေ၊ ယခုကျောင်း
များ၌ ဘို့မြေကိုယူရမည်။

(၁၁-၁၂) ဝါပိ အာဒိနံ၊ ထုံးအိုင်စသည်တို့၏။ ဥဒကသန္တိကေ၊ ရေ၏
အနီး၌။ ပတိတေ၊ ကျသော။ ကူလေ၊ ကမ်းပါး၌၎င်း။ ပါသာဏေစ ရဇေလဂ္ဂေ၊
ကျောက်ဖျာ၌ကပ်သော မြို့၌၎င်း။ နဝသောဏ္ဍိယာ၊ တူးသစ်စ ထုံးအိုင်၌။
ပတိတေ၊ သော။ ရဇေ၊ မြို့၌၎င်း။ အဗ္ဗောကာသုဋ္ဌိတေ၊ လွင်တီးခေါင်၌
တက်သော။ ဝမ္မိကေ၊ မြေဟောင်ပို့၌၎င်း။ မတ္တိကာကုဇ္ဇေ၊ မြေနံရံ၌၎င်း။ တထာ၊
ထိုတိကျစွာမြေ စသည်နှင့်အတူတည်း။ ဣဋ္ဌကကုဇ္ဇကော၊ အုတ်နံရံသည်။
ယေဘုယျကထလဌာနေ၊ အိုးခြမ်းများသောမြေအရာ၌။ တိဋ္ဌဝါ၊ တည်၏။

(၁၃-၁၅) သဉ္ဇာလေတွာ၊ ထိုမှဤမှလှုပ်ရှား၍။ ဘူမိံ၊ မြေကို။ ဝိကော-
ပယံ၊ ဖျက်ဆီးလျက်။ ထမ္ဘာဒိံ၊ တိုင်စသည်ကို။ ဂဏ္ဍိတုံ၊ ဌာ၎င်း။ ဓာရာယ၊
ကျင်ငယ်အယဉ်ဖြင့်။ ဘူမိံ၊ ကို။ ဘိန္ဒုတုံ၊ ဖျက်ခြင်းဌာ၎င်း။ ဝိသမံ၊ မည်ညွှတ်ရာ
အရပ်ကို။ သမံ၊ အညီအမျှ။ ကာတုံ၊ ဌာ။ သမ္ပဇ္ဇနိဟိ၊ တံမြက်တို့ဖြင့်။ ခံသိတုံ၊
ဝါ၊ မှတ်ခြင်းဌာ၎င်း။ ကဏ္ဍကာဒိံ၊ ဆူးစသည်ကို။ ဘူမိံ၊ သို့။ ပဝေသိတုံ၊
သွင်းခြင်းဌာ၎င်း။ ပဒံ၊ ခြေရာကို။ ဒသေသ္မာမိတုံ၊ ပြအံ့ဟူ၍။ ဘူမိံ၊ ကို။
ဘိန္ဒုန္တော၊ ဖျက်လျက်။ စင်္ကမိတုံ၊ ဌာ၎င်း။ ဂဏ္ဍုရောဂီ၊ ဝဲနာယာနာရှိသည်
ဖြစ်၍။ တဋ္ဌာဒိသု၊ ကမ်းပါးစသည်တို့၌။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို။ ခံသိတုံ၊

ပွတ်ခြင်းငှာ၎င်း။ ဟတ္ထံ၊လက်ကို။ ဓောဝိတုံ၊ ဆေးခြင်းငှာ။ ဘူမိံ၊ ကို။
ဃံသိတုံ၊ ငှာ၎င်း။ န စ ကပ္ပတိ၊ မအပ်သလျှင်ကတည်း။

“ဟတ္ထံ ဓောဝိဿာမိတိ ပထဝီ ဃံသန္တိ န ဝဇ္ဇတိ” ဟူသော
အဋ္ဌကထာကိုမှီ၍ တဝါကျတည်း သမ္ပန်။

(၁၆-၁၇) ထမ္ဘာဒိဥဇုကုဒ္ဒါရော၊ ဟိုင်စသည်ကိုဖြောင့်ဖြောင့်နုတ်ခြင်း
သည်၎င်း။ ပါသာဏာဒိပဝဇ္ဇနံ၊ကျောက် စသည်ကို လှိမ့်ခြင်း သည်၎င်း။
သာခါဒိကခုနံ၊ သစ်ခက် စသည်ကို ငင်ခြင်းသည်၎င်း။ ရုက္ခလတာစ္ဆေဒန
ဖလနံ၊သစ်ပင်နှယ်ကို ဖြတ်ခြင်းခွဲခြင်းသည်၎င်း။ ပဿာဝအာဒီနံ၊ ကျင်ငယ်
စသည်တို့ကို။ သေကော၊ သွန်းခြင်းသည်၎င်း။ ဘူမိယာ၊ ဌ။ အလ္လဟတ္ထံ၊
စိုသောလက်ကို။ ထပေတွာန၊ ထား၍။ ရဇဂ္ဂါဟော စ၊မြို့ကိုယူခြင်းသည်၎င်း။
သုဒ္ဓစိတ္တဿ၊ မပျက်စေချင်စင်သောစိတ်ရှိသောရဟန်းအား။ ဝဇ္ဇတိ၊၏။

(၁၈) အဂ္ဂိဿ အနုပါဒါနော၊ မီး၏လောင်စာမဟုတ်သော။ ကပါလေ၊
အိုးကင်း၌၎င်း။ ဣဋ္ဌကာယ ဝါ၊ အုတ်၌၎င်း။ အ ဝသေသတိ၊ လိုရာမပါနိုး
အစိုးမရသည်ရှိသော်။ ဘူမိယံ ဝါ၊ မြေ၌၎င်း။ အဂ္ဂိံ၊ကို။ ပါတေတုံ၊ငှာ။
လဗ္ဘတေ၊ရအပ်၏။

ဝသော ပဘုတ္တအာယတ္တေတိ ဟိ နိသဏ္ဌု၊ န ဝသော အဝသော။
တသ္မိံ အပဘုတ္တေတိ အတ္ထော။ ဋီကာသစ်။ ဝသာ ဝိလိနတေလသ္မိံ၊
ဝသဂါဝဉ္စျဂါဝီသု။ အဘိဓာန်။ ဤ၌ ဝသဂနှင့်ထို၌ ပဘုတ္တပရိယာယ်ပင်။

ပထဝီ ပြီး၏။

--

၃၅-ပရိက္ခာရ

(၁-၂) ပရိက္ခာရောတိ၊ကား။ ဆတ္တေ၊ယိုး၌။ အန္တောဗဟိ စ၊ အတွင်း
၌၎င်း၊အပ၌၎င်း။ ပဉ္စဝဏ္ဏဟိသုတ္တေဟိ၊ အဆင်းငါးပါးရှိသောချည်တို့ဖြင့်။
သိဗ္ဗဟံ၊ ချုပ်ခြင်းငှာ။ ပဏ္ဏေ စ၊ထီးရှက်အမိုး၌ကား။ ဝိရိက္ခုဋ္ဌစန္ဒာဒိံ၊မကရ်း
သွားသဏ္ဌာန်၊ လရေးသဏ္ဌာန် စသည်ကို။ သိန္နိတုံ၊ ထုခြင်းငှာ။ ဒဏ္ဏေ၊
ထီးရိုး၌။ သဋ္ဌကံ ဝါဠုပံ ဝါ၊ တိုင်၌ကြာသွတ်အိုးစသည်၎င်း၊သားရဲရုပ်သည်

၎င်း။ လေခါ၊ ကြံဆစ်အရေးသည်၎င်း။ န ဝဋ္ဋတိ၊မအပ်။ ဒဏ္ဍဗုဒ္ဓမ္၊ ထီးရိုး
အရင်း၌။ အဟိဆတ္တကသာဒိသံ၊မှီခိုနှင့်အတူ။ဝဋ္ဋတိ၊၏။

(၃) ဆတ္တေ၊ ၌။ ဧကဝဏ္ဏေန၊ တခုသော အဆင်းရှိသော ချည်ဖြင့်။
ထိရတ္ထံ၊ မြဲမြံစေခြင်းငှာ။ ဝါ၊ အကျိုးငှာ။ သိဗ္ဗိတုံ၊ ချုပ်ခြင်းငှာ။ ပဉ္စရံဝါ၊
ထီးစွန်ကုတ်ကိုမူလည်း။ ဝါ၊ ထီးချိုင့်ကိုမူလည်း။ ဝိနန္ဒိတုံ၊ ဘွဲ့ခြင်းငှာ။
ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဒဏ္ဍေ၊ ထီးရိုး၌။ ဗန္ဓိတုံ၊ လေခတ်သောအခါ ဘွဲ့ခြင်းငှာ။
လေခါဝါလက်ကောက်ကမ္ပ၊ ထသောအရေးသည်သာလျှင်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

လေခါဝါတိ ဝလယမိဝ ဥက္ကိရိတွာ ကတာ လေခါဧဝ ဝဋ္ဋတိ။

ဋီကာသစ်။

(၄) စိဝရေ၊၌။ အန္တေ၊ အလျား၊ အနားပတ်စွန်း၌၎င်း။ ပဋ္ဌမုခေဝါပိ၊
အနားပတ်နှစ်လွှာ စပ်ရာအထောင့်၌၎င်း။ ဝါ၊ လေးထောင့်၌၎င်း။ ဝေဏိ၊
ပြောင်းနှံသဏ္ဌာန် ချုပ်ခြင်းသည်၎င်း။ သင်္ခလိကာပိ ဝါ၊ သံခြေကျင်းဆက်
သဏ္ဌာန် ချုပ်ခြင်းသည်၎င်း။ သူစိဝိကာရမညံဝါ၊ ကင်းခြေများ သဏ္ဌာန်
စသော တပါးသော အပ်အမှု၏ ဘောက်ပြန်ခြင်းသည်၎င်း။ ပါဠိကဏ္ဍိက
အာဒိကံ၊ နိလာသွယ်သွင် အစဉ်ပြု၍ ထိုးခြင်း၊ပန်းချက်တန္တုအပေါင်းပြု၍
ထိုးခြင်း အစရှိသော။ ဝါ၊ ကန်သင်းအသွင် စဉ်၍ထိုးခြင်း၊ စုလစ်တန္တု
စု၍ထိုးခြင်း အစရှိသော။ ကပ္ပဗိန္ဒုဝိကာရံဝါ၊ ကပ္ပဗိန္ဒု၏ ဘောက်ပြန်ခြင်း
သည်၎င်း။ န စ ကပ္ပတိ၊ တည်း။

နိလာဝဠိအာဒိသဏ္ဌာနာယ ဗိန္ဒုပန္နိယာ ယထာ သောဘတိ၊ ဟထာ
ကရိယမာနော ပါဠိကပွေ၊ ။တထေဝ ဗိန္ဒုသမ္ပဟေ ကတ္ထစိ ဒသေတွာ
ကရိယမာနော ကဏ္ဍိကကပွေ၊။ဋီကာသစ်။ကဏ္ဍိကာ ဝိယာတိ ပုပ္ဖမယ-
ကဏ္ဍိကာဝိယ။ ဋီကာဒ္ဒါရ။ ပါဠိကဏ္ဍိကဘေဒတောတိ မဏိကာဝဠိရူပ
ပုပ္ဖကဏ္ဍိကရူပဘေဒတော။ဝိနိစ္ဆယဋီကာ။ဤဋီကာများနှင့် ပါဠိကဏ္ဍိက
အနက်ကို လျော်စေ။

(၅) ဂဏ္ဍိပါသကပဉ္စာပိ၊ကမ္ပတ်သီးတပ်သော ကမ္ပတ်အိမ်၊ ကမ္ပတ်ကွင်း
တပ်သော ကမ္ပတ်အိမ်တို့သည်လည်း။စတုက္ကောဏာဝ၊ လေးထောင့်တို့သည်

သာလျှင်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤကမ္ပတ်အိမ်၌။ အဂ္ဂိယံ၊ စေတီသဏ္ဌာန်သည်၎င်း။ မုဂ္ဂရော၊ ဆောက်ပုတ် သဏ္ဌာန်သည်၎င်း။ ကက္ကဋ္ဌစ္ဆာဒိဝိကာရံ၊ ပုဇွန်မျက်စိ အစရှိသော ဘောက်ပြန်ခြင်းသည်၎င်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

(၆) ဧတ္ထ၊ ဤကမ္ပတ်အိမ်၌။ (လိုက်စေ) ကောဏသုတ္တာစ၊ အထောင့်တို့မှ တုပ်သော ချည်စွန်းတို့သည်၎င်း။ ဝါ၊ ထောင့်သန်းချုပ်သောချည်၊ လေးမျက်နှာလှည့်၍ချုပ်သော ချည်တို့သည်၎င်း။ ပိဋကဿ၊ ထိုချည်စွန်းကိုပင် ပြန်နှစ်စေ၍၊ ရွဲသေးသဏ္ဌာန် ပြုခြင်းတို့သည်၎င်း။ ဝါ၊ ဝန်းကျင်စွန်းနားသွားသော လေးမျက်နှာတိ၍ နှိပ်၍ချုပ်သော ချည်တို့သည်၎င်း။ ဝါ၊ ထောင့်သန်းလေးမျက်နှာ ချုပ်သောချည်ကိုပင် သန္တာပြန်နှစ်၍ ချုပ်သော အစွန်းတို့သည်၎င်း။ ဒုဝိညေယျာဝ၊ ဆိုး၍ပြီးလျှင် မထင်မသိကောင်း ကုန်သော်သာလျှင်။ ကပ္ပရော၊ အပ်ကုန်၏။ ရဇေန၊ ဆိုးရည်၌။ ဂန္ဓံ၊ ရနံ့ကောင်းစိမ့်သောငှာ နံ့သာကို၎င်း။ တေလံဝါ၊ အရောင်တောက်စိမ့်သောငှာ ဆီကို၎င်း။ လာခံဝါ၊ အဆင်းလှစိမ့်သောငှာ ချိပ်ကို၎င်း။ န စ ပက္ခိပေ၊ မထည့်ရာသည်သာတည်း။

ကောဏသုတ္တာတိ နပုံသကနိဒ္ဒေသော။ ဂဏ္ဍိပါသကပဋ္ဌာနံ ကောဏဟိ နိဟဋ္ဌသုတ္တကောဋိယော။ ပိဋကတိ တာနိယေဝ နိဝတ္တေတွာ ပိဋကကာရေန ကတာနိ။ ဋီကာသစ်။ ဂဏ္ဍိပါသကပဋ္ဌာနံ ကောဏတော ကောဏံ နိဟဋ္ဌသုတ္တာ ကောဏသုတ္တာ နာမ။ သမန္တတော ပန ပရိယန္တေန ဂတာ စတုရဿ သုတ္တာ ပိဋကနာမ၊ တံ ဒုဝိဓမ္မိ ကေစိ စိဝရတော ဝိသုံ ပညာယနတ္ထာယ ဝိကာရယုတ္တံ ကရောန္တိ။ တံ နိသေဓာယ ဒုဝိညေယျရူပါ ဝဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ၊ န ပန သဗ္ဗသော အစက္ခဂေါစရဘာဝေန သိဗ္ဗနတ္ထာယ၊ တထာ သိဗ္ဗနဿ အသက္ကုဏေယျတ္တာ။ ဝိမတိဝိနောဒနီ။ ။ ဤဋီကာအလိုကား ပိဋကသဒ္ဓါ ပိဋကအနက်ကဲ့သို့ ရှိ၏။ “သုတ္တာတိ ကောဏတော ကောဏံ သိဗ္ဗိကသုတ္တာ စေတုရဿ သိဗ္ဗိကသုတ္တာ စ၊ ပိဋကတိ တေသမေဝ သုတ္တာနံ နိဝတ္တေတွာ သိဗ္ဗိကကောဋိယော”။ ဝိနိစ္ဆယဋီကာ။ ဤ၌ စတုရဿ၏ ဝိသေသနကိုကား “သမန္တတော ပန ပရိယန္တေန ဂတာ” ဟူသော ဝိမတိပါဌ်ကို ဆောင်အပ်၏။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဂဏ္ဍိကဗလကံ

အန္တေ အပေတုံ၊ ပါသကဖလကံ သတ္တဂုံလံ ဝါ အဋ္ဌဂုံလံ ဝါ
ဩဂါဟေတွာ အပေတုံ”ဟူသော စူဠဝါနှင့်အညီ သီးအိမ်ကွင်းအိမ်ကို
လျော်စွာစီရင်၍ တပ်လေ။

(၇) ရတ္တံ၊ ဆိုးပြီးသောသင်္ကန်းကို။ သင်္ခေ၊ ခရသင်းဖြင့်၎င်း။ မဏိနာ၊
မသာရဂလ်စသောကျောက်ဖြင့်၎င်း။ အညေန ဝါ၊ တပါးသောဆောက်ပုတ်
ကျည်ပွေ့ စသည်ဖြင့်၎င်း။ န စ ဘဇ္ဇေယျ၊ မပွတ်မတိုက်ရာ။ ဒေါဏိယံ၊
ဆိုးကျင်း၌။ ကတွာ၊ ထား၍။ န စ ညံသေယျ၊ ပုဆစ်တုပ်ကာ မပွတ်ရာ။
မနုယံရာ။ မုဠိနာ၊ လက်ဆုပ်ဖြင့်။ န စ ပဟရေ၊ မပုတ်ခတ်ရာ။

(၈-၉) ကဏ္ဍ ကောဏက သုတ္တာနိ၊ အစွန်းအနား လေးထောင့် တို့၌
ဆိုးသောအခါ ဆွဲစရာတပ်သော နသံကွင်းချည်တို့ကို။ စီဝရေ၊ ကို။ ရတ္တံ၊
ဆိုးပြီးသော်။ ဆိန္ဒေယျ၊ ဖြတ်ရာ၏။ ဓမ္မကရဏေ၊ ဓမ္မကရိုဏ်ရေစစ်၌။ ဆတ္တ
ဝဋ္ဋိယံ၊ လက်ကိုင်ရာအမိုးမျက်နှာရေး၌။ ဝါ၊ ပုဆိုးကြက်ရာမျက်နှာရေး၌။
လေခံ၊ လက်ကိုင်သော အရေး ပုဆိုး ကြက်သော အရေးကို။ ထပေတွာ၊
ထား၍။ လေခါ၊ ထိုမှတပါးသောအရေးသည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ကုဉ္ဇိကာယ စ၊
သံကောက်၌၎င်း။ ပိပ္ပလေ စ၊ သင်ဓုန်းခင်း၌၎င်း။ မဏိကာ၊ ရွဲကြီးသည်၎င်း။
ပိဋ္ဌကာ၊ ရွဲသေးသည်၎င်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဒဏ္ဍမ္ပိ၊ ခင်းရိုး၌။ ပရိစ္ဆေဒလေခါ၊
အပိုင်းအခြားအရေးသည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

(၁၀-၁၁) အရဏိယံ၊ ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျေ ပွတ်နှိပ်လေး၌။ မာလာဒိ၊
ခြူးပန်းစသောအဆင်း အပြေအပြစ်ပြုခြင်းသည်၎င်း။ ပတ္တမဏ္ဍလေ၊ သလွဲစင်
သလွဲမည်းစသည်ဖြင့်ပြုသော သပိတ်ခံ၊ သပိတ်နှီးအဝန်း၌။ ဘိတ္တိကမ္မဉ္စ၊ ရုပ်စုံ
ပြုမ်း၍ ဆန်းကြယ်စွာ ပြုခြင်းသည်၎င်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ကတ္တရယဉ္ဇိမ္ပိ၊
တောင်းဝှေး၌။ ဟေဋ္ဌာ လေခါဒွယံ၊ အောက်၌အရေးနှစ်ခုအပေါင်းကို၎င်း။
ဥဒ္ဓမဟိစ္ဆတ္တကသာဒိသံ၊ အထက်၌မိဉ်သဏ္ဌာန်ကို၎င်း။ ဟိတွာ၊ စွန့်၍။ ယံကိဉ္ဇိ၊
အလုံးစုံသော။ ဝဏ္ဏမဋ္ဌံ၊ အဆင်းအပြေအပြစ်ပြုခြင်းသည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။
သုစိသဏ္ဌာသကေပိစ၊ အပ်သေးသောညှပ်၌လည်း။ ယံကိဉ္ဇိ၊ သော။ ဂိရိကုဋ္ဌာဒိ
ဝဏ္ဏမဋ္ဌံ၊ မကရီးသွားထူခြင်း စသော အဆင်း အပြေအပြစ် ပြုခြင်းသည်။
န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

ဂိုရိက္ခဋ္ဌာဒိ-ကို ယထာလာဘနည်း အားဖြင့် သူစိသဏ္ဌာသကေပိ စ-၌ သာယှဉ်။ ကတ္တရယဋ္ဌိမ္ပိ-၌ မယှဉ်လင့် အဋ္ဌကထာ ကိုရူ။ ။ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျေ၊ ထွားထွားကြေ၊ ပွတ်လေ လွန်ကြိုးပမ်း-ဟူသည်ကို ရှု၍ ခေါ်ပေါ်ရေးသားနည်းကို မှတ်ပါ။

(၁၂-၁၃) ဗိဗ္ဗောဟနေ၊ အိုး၌၎င်း။ ဘိသိ မဉ္ဇူ ပိဋ္ဌာဒိ သယနာသနေ၊ ဘုံလျှို၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ် စသော အိပ်ရာနေရာ၌၎င်း။ သမ္မုဉ္ဇနိမ္ပိ၊ တံမြက်ဆုပ်၌၎င်း။ သင်္ကာရဆန္ဒနေ၊ တံမြက်ချေးစွန့်သော တောင်း၌၎င်း။ ရင်ဘာဇနေ၊ ဆိုးရည်ကျိုသော အိုး၌၎င်း။ ပါနီယဘာဇနေ၊ သောက်ရေ အိုး၌၎င်း။ ဗါဒပိဋ္ဌေ၊ ခြေဆေးအင်းပျဉ်၌၎င်း။ ကထလိကာယ စ၊ ခြေပွတ် အိုးခြမ်း ၌၎င်း။ ပတ္တာဓာရ ပိဓာနေသု၊ သပိတ်ခြေ၊ သပိတ်ဖုံး တို့၌၎င်း။ တာလဝဏ္ဏေ စ၊ ထန်းရွက်ယပ်ဝန်း၌၎င်း။ ဗီဇနေ၊ လေးထောင့်ယပ်ဝန်း၌၎င်း။ ယံကိဉ္စ၊ သော။ မာလာကမ္မာဒိဝဏ္ဏမဋ္ဌံ၊ ခြူးပန်းစသောအဆင်း အပြေအပြစ် ပြုခြင်းကို။ အဝါရိတံ၊ မမြစ်အပ်။ (ဣတ္ထိရူပံ ပန ဝါရိတံ။ ဋီကာသစ်) ။

(၁၄) သေနာသနေ ပန၊ ၌ကား။ ဒွါရကဝါဋ္ဌာဒိပုဘေဒနေ၊ တံခါးမ၊ တံခါးရွက်စသောအပြား၌။ သောပဏ္ဏမယံ၊ ရှေ့ဖြင့်ပြီးသည်ကို။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်၏။ ဝဏ္ဏမဋ္ဌမ္ပိ၊ ဖြူသောအဆင်းစသောအပြေအပြစ်ပြုခြင်း၌။ ကာ ကထာ၊ အဘယ်ဆိုဘယ်ရှိအံ့နည်း။

(၁၅) ဝိသာဏနာဋ္ဌိလာဗ္ဗာဒိပုဘေဒေ၊ သားချို၊ ဆီကျည်၊ ဗူးစသည် အပြားရှိသော။ တေလဘာဇနေ၊ ဆီခွက်၌။ ပုမိတ္ထိရူပရဟိတံ၊ အရုပ် ဖို့မ ကင်းထသော။ ဝဏ္ဏမဋ္ဌံ၊ ကို။ အဝါရိတံ၊ အပ်။

“ဝိသာဏေ ဝါ နာဋ္ဌိယံ ဝါ အလာဗုကေ ဝါ” ဟု အဋ္ဌကထာ မိန့်ရကား

“ဝိသာဏနာဋ္ဌိ နာမ ဝိသာဏမယာ နာဋ္ဌိ” ဟူသော ဋီကာသစ် မသင့်ပြီ။

ပရိက္ခာရ ပြီး၏။

၃၆-ဘေသဇ္ဇ

(၁-၂) ဘေသဇ္ဇန္တိ၊ ကား။ ဇနဿ၊ လာတိုင်းသောပြင်ပသူစိမ်းအား။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ကျခြင်းငှာ။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှာ။ ဝတ္တု၊ မေးလာသည်ကို

ပြောဆိုခြင်းငှာ။ နလဗ္ဗတိ၊ မရအပ်။ သဟဓမ္မိနံ၊ သီတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်
တို့အား၎င်း။ ပိတုနံ၊ မိဘတို့အား၎င်း။ တဒုပဋ္ဌာက ဘိက္ခုနိဿိတ ဘဏ္ဍုနံ၊
မိဘကိုလုပ်ကျွေးသသူ၊ ရဟန်းတို့ကို မှီသသူ၊ သာမဏေလောင်းတို့အား၎င်း။
ဝေယျာဝစ္စကရဿ စ၊ မိမိအမှုကို ပြုသသူအား၎င်း။ ဘိက္ခာစရိယဝိညတ္တိ-
သကေဟိ၊ ဆွမ်းခံခြင်းငှာ လှည့်လည်ခြင်း၊ တောင်းခြင်း၊ မိမိဥစ္စာတို့ဖြင့်။
ဘေသဇ္ဇကရဏံ၊ ဆေးကုခြင်းကို ပြုခြင်းကို။ လဗ္ဗံ၊ ရအပ်၏။

(၃-၄) မဟာ စူဠ ပိတာ မာတာ ဘာတာ ဘဂိနိ အာဒီနံ၊ ဘကြီး၊
ဘထွေး၊ မိကြီး၊ မိထွေး၊ အစ်ကို၊ ညီ၊ အစ်မ၊ နှမ စသည်တို့အား။ တေသံ၊ ထို
ဘကြီးစသော သူတို့၏။ သကေ၊ ဥစ္စာဖြစ်သော ဆေးရှိလတ်သော်။ တေန၊
ထိုသူတို့ ဥစ္စာဆေးဖြင့်။ (ထည့်) ဘေသဇ္ဇကရဏံ၊ ကို။ လဗ္ဗံ၊ ၏။ တေသံ၊
ထိုဘကြီးစသော သူတို့၏။ သကေ၊ ဥစ္စာဖြစ်သော ဆေးသည်။ န၊ မရှိခဲ့သော်။
အတ္တနိယေ၊ မိမိဥစ္စာ ရှိပါသော်။ တာဝကာလိကံ၊ အခိုက်တန် တသက်လျာ
မဆပ်နိုင်သမျှ ကာလပတ်လုံး။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊
အား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ နည်း။ (ထည့်) ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုလဒ္ဓသနဝိညတ္တိ
ဘေသဇ္ဇကရဏာဒိ၊ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ တောင်းခြင်း၊ ဆေးကုခြင်း
စသည်သည်။ မာတာပိတုဟိ၊ ဟို့နှင့်။ သမ္ပန္နဉာတကေသု၊ စပ်သော အမျိုး
ခုနစ်ဆက်တို့၌။ န ရူပတိ၊ မရောက်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ အား။
ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။

(၅) အနာမဋ္ဌော ပိဏ္ဍဝါတော၊ မသုံးသပ်အပ်သော ဆွမ်းဦးကို။
မာတာဒီနံ၊ အမိအစရှိကုန်သော။ ဆန္ဒံ၊ ခြောက်ယောက်သောသူတို့အား၎င်း။
ဒါမရိစောရဿ၊ ဓားပြခိုးသူအား၎င်း။ ဝါ၊ မင်းအဖြစ်ကို တောင့်တသော
ခိုးသူ၊ ပြည်ရွာကိုဖျက်သော ခိုးသူအား၎င်း။ ဣဿရိယဿ စ၊ မင်းအား၎င်း။
ဒါတံ၊ ငှာ။ ဝါ၊ ကို။ အဝါရိတော၊ မမြစ်အပ်။

အဋ္ဌကထာ၌ ဆွမ်းဦးပေးအပ်သောသူ ခုနစ်ယောက်သာ လာသည်။
ဤ၌ ဘိက္ခုနိဿိတနှင့်တကွ ရှစ်ယောက်လာသည်။ ဘိက္ခုနိဿိတကား
ဘိက္ခုသံဃာ၏ အမှုလုပ်၊ ဝေယျာဝစ္စကရကား မိမိ၏အမှုလုပ် ဤမျှသာ
ထူးသည်။ ဝေယျာဝစ္စကရ၌ အပ်သမျှသည် ဘိက္ခုနိဿိတ၌ အပ်သည်

ချည်း။ ယင်းသို့ အပ်သည်ကိုလည်း “ဘိက္ခုနီသိတောနာမ ယော
ဝိဟာရေ သဗ္ဗကမ္မာနိ ကရောန္တော ဘိက္ခု နိဿယ ဝသဘိ” ဟူသော
ဋီကာဖြင့် သိအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအရာ၌ ဋီကာသစ် အဆိုကို
ဆင်ခြင်အပ်၏။

(၆) တေသံ၊ ထိုပရိတ်ချည်၊ ပရိတ်ရေလိုသော သူတို့၏။ သုတ္တောဒကေ-
ဟော၊ ပရိတ်ချည်၊ ပရိတ်ရေတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပရိတ္တံ၊ ပရိတ်ရွတ်ခြင်းကို။
ကရေ၊ ပြုရာ၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သုတ္တောဒကေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိတ္တံ၊ ကို။
နကရေ၊ မပြုရာ။ ဘဏာပေန္တေ၊ ပရိတ်ရွတ်တော်မူပါဟု တကာတို့ တောင်းပန်
သည်ရှိသော်။ သာသနောဂဓံ၊ သာသနာတော်၌ အကျိုးဝင်သော။ ပရိတ္တံ၊
ရတနသုတ်၊ မေတ္တာသုတ်၊ ဓဇ်သုတ် ပရိတ်ကို။ ဘဏိတဗ္ဗံ၊ ရွတ်အပ်၏။

(၇) အာဂန္တော၊ ကြွတော်မူ၍။ သီလံ၊ သီလကို။ ဒေတု၊ ပေးကော်
မူပါလော့။ ဣတိဝါ၊ ၎င်း။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဘာသတု၊ ဟောတော်မူပါလော့။
ဣတိဝါ၊ ၎င်း။ ပရိတ္တံ၊ ကို။ ဘာသတု၊ ရွတ်တော်မူပါလော့။ ဣတိဝါ၊ ၎င်း။
ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ ပေသိတော၊ ပင့်စေအပ်သော
ရဟန်းသည်။ ဂန္တော၊ သွား၍။ ဒါတုံ၊ သီလပေးခြင်းငှာ ၎င်း။ ဝတ္ထုဉ္စ၊ တရား
ဟောခြင်း၊ ပရိတ်ရွတ်ခြင်းငှာ ၎င်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၎င်း။

ဘေသဇ္ဇ ပြီး၏။

၃၇-ဥဂ္ဂဟ

(၁) ဥဂ္ဂဟောဘိ၊ ကား။ ကမ္မစေတိယသံသညပုဂ္ဂလတ္ထံ၊ အမှုသစ်၊ စေတီ၊
သံဃာ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အကျိုးငှာ ၎င်း။ ဂဏဿစ၊ ဂိုဏ်းအကျိုးငှာ ၎င်း။
ဒသဘေဒမ္ပိရဟနံ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော ရတနာကိုလည်း။ ဥဂ္ဂဏန္တဿ၊ ခံ
သောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၎င်း။

(၂ ၃) အတ္ထံ၊ မိမိအကျိုးငှာ။ ဥဂ္ဂဏန္တဿ၊ အား။ တေသု၊ ထိုဆယ်ပါး
သော ရတနာတို့တွင်။ ဒွိသု၊ ရွှေ၊ ငွေ ရတနာနှစ်ပါးတို့၌။ နိဿဂ္ဂိ၊ နိဿဂ္ဂိ
ပါစိတ်သင့်၏။ သေသေသု၊ ရွှေ၊ ငွေမှကြွင်းသော ရတနာရှစ်ပါးတို့၌။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊
၏။ (မိဘတို့ကိုလည်း မခံအပ်ဟု ဝဇီရဗုဒ္ဓိ၌ ဆို၏)။ ဂဏ သံသညပုဂ္ဂလံ၊

ဂိုဏ်း၊ သံဃာ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မှု၍။ စေတျဿ၊ စေတီအား။ ဒမ္ပိ၊ လူ၏။ နဝကမ္မဿ၊ အမှုသစ်အား။ ဒမ္ပိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေသု၊ ဆိုသော်ကား။ နပဋိက္ခိပေ၊ မအပ်ဟုမပယ်ရာ။ ဣမေဤသုတို့သည်။ ဝေဝဒန္တိ၊ ဤသို့ဆိုကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကပ္ပိယကာရာနံ၊ ကပ္ပိယကာရကတို့အား။ ဝဒေ၊ ဆိုရာ၏။

အဋ္ဌကထာ၌ “ဝိဟာရဿ ဒေမ” ဟူ၍လည်းလာ၏။

(၄) ခေတ္တံ ဝတ္ထုံ တဋ္ဌာကံ ဝါ၊ လယ်၊ ယာ၊ တဘက်သည်ကန်ကို၎င်း။ ဒါသပသ္မာဒိကံ၊ ကျွန်၊ နွား စသည်ကို၎င်း။ ဒေန္တေလ္လသညရှိသော်။ ပဋိက္ခိ-ပိတွာ၊ မအပ်ဟုပယ်ဦး၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ကပ္ပိယေနကမေန စ၊ အပ်သော ဝေါဟာရအစဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဒိန္တေလ္လအပ်သည်ရှိသော်။ (ထည့်)။ ဂဏေယျ၊ ခံရာ၏။ ခေတ္တာဒိနိ၊ လယ်စသည်တို့ကို။ ဝိဟာရဿ၊ ကျောင်းအား။ ဒမ္ပိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဝန္တဘိ၊ ၏။

(၅) နဝမာတိက ကေဒါရ တဋ္ဌာက ကိရိယာ၊ မြောင်းသစ်သွယ်ခြင်း၊ လယ်သစ်တည်ခြင်း၊ ကန်သစ်ဆည်ခြင်းသည်၎င်း။ အနဝေ၊ ပစ္စည်းလေးပါး၏ အစွမ်းဖြင့်ခံအပ်သော တဘက်သည်ကန်ဟောင်း၌။ မတ္တိကုဒ္ဓရဏံ၊ မြေစိုင့်ကို ထုတ်ခြင်းသည်၎င်း။ အာဠိယာ၊ ကျိုးပျက်သော ကန်သင်းကို။ ဗန္ဓော၊ ဖွဲ့စည်းခြင်းသည်၎င်း။ အာဠိယာ၊ အားနည်းသောကန်သင်းကို။ ထိရကာရော စ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့စွာပြုခြင်းသည်၎င်း။

တဋ္ဌာက ကိရိယာ နဝေ-၌ ကိရိယာသဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်ရာ ဂါထာပါဒအက္ခရာ လွန်သင့်၏ဟုသဒ္ဒါနိတိမိန့်သောကြောင့် ကိရိယာအနဝေ-ဟု ပဒေစ္ဆဒနှင့် ရှိသင့်သော်လည်း ဇ-ဂိုဏ်းအနေပျက်ရကားဤ၌မလွန်သင့်။ ရ-အက္ခရာ နှောင်းရာ ရှေးသရကျေစေဟု၎င်း မိန့်သောကြောင့် ကြိယာဟူ၍လည်း ရှိသင့်၏။ ယင်းသို့ဖြစ်သော် ရှစ်လုံး ပြည့်လျော့ရာ၏ဟူ၍ အက္ခရာသန္တာန် အစဉ်အရေအတွက် လျော့သော်လည်း ရွတ်စဉ် အရေအတွက်မလျော့ ရကားသင့်၏။ ကြိယာ-ဟု ပါဠိတော်၌ သံယုဂ်နှင့်မရှိ။ အဋ္ဌကထာ၌သာ ရှိသည်ဟု၎င်းမိန့်ရာမှ။ အဋ္ဌကထာပေါ် ပမဒါဟိ သန္ဓဝေါ”ဟု သမုဂ္ဂဇာတ်၌လူနွှံသဂါထာပါဒရှိရကားမသင့်။ ဤတွင် “သစေ ပန ဥဒကဿ

ဩကာသော အတ္ထိ တဠာကဿ ပါဠိ ထိရာ ယထာ ဗဟံ ဥဒကံ ဂဏှတိ
 ဧဝံကရောဟိတိ သမိပေ ဥဒကံ ကရောဟိတိဝါ ဧဝံ ဥဒကမေဝ ဝိစာရေတိ
 ဝဇ္ဇတိ။ ဥဒ္ဓနေ အဂ္ဂိ နိပါတေန္တိ ဥဒကကမ္မံ လဗ္ဘတု ဥပါသကာတိဝတ္ထုမ္ပိ
 ဝဇ္ဇတိ”ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ ဥဒ္ဓနေ-စသော ဝါကျ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို
 ဋီကာများ၌လည်းမဖွင့်။ နိဿယ ဂဏှိလည်း သိသာအောင် မဆုံးဖြတ်
 သောကြောင့် အလွန်သိခဲ၏။ န ပါတေန္တိ-ဟု ပဋိသေမ ဖြစ်သော
 နနိပါတ်နှင့်ရှိကြသည်လည်းမလို။ နိပါတေန္တိ-ဟုနိ-ဟူသောဥပါသာရနှင့်
 လိုသည်။ ဥဒကဿ၏။ ဩကာသော၊ နေရာသည်။ သစေ ပန အတ္ထိ၊
 အံ။ ဟဠာကဿ၏။ ပါဠိ၊ သည်။ သစေ ပန ထိရာ၊ အံ။ ပ။ သမိပေ၊
 ကန်သင်း၏အနီး၌။ ဥဒကံ၊ ကို။ ကရောဟိ၊ နေအောင် ပြုလော့။ ပ။
 ဥဒ္ဓနေ၊ ခုံလောက်၌။ ဝါ၊ တို့ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ (ထည့်)။ အဂ္ဂိ၊ ကို။
 သစေ ပန နိပါတေန္တိ၊ အကယ်၍ ကျစေကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ဥပါသကာ၊ တို့။
 တုမေဟိ၊ တို့သည်။ (ထည့်)။ ဥဒကကမ္မံ၊ ရေများစွာ ဆံ့အောင်
 ပြုအပ်သော အမှုကို။ လဗ္ဘတု၊ ရအပ်စေလော့။ ။ ခိုင်ခံ့စွာ အပြန့်
 ကျယ်သော ကန်၏အတွင်း ကန်သင်းထက်ချက်၍စားသော ခုံလောက်
 ထင်းမီးရှိခဲ့အံ့။ ခုံလောက်ထင်းမီးကိုယူ၍ ပစ်ဟုမစီရင်ဘဲ ပရိယာယ်ပြု၍
 ရေကိုသာ စီရင်အပ်၏ ဟူလို။ ဤ၌ ထိရာကာရ နှင့် အလျဉ်းသင့်
 သိခဲသော အရာဖြစ်၍ ရေးလိုက်သည်။

(၆) အနဝေ ကေဒါရေ၊ လယ်ဟောင်း၌။ အတိရေကဘာဂါဒါနံ၊
 ယုမ္ပိထက်လွန်သော အဘို့ကို ယုခြင်းသည်၎င်း။ အပရိစ္ဆိန္နဘာဂေ၊ မပိုင်းခြား
 အပ်သော အဘို့ရှိသော။ နဝေ သဿ၊ ကောက်သစ်၌။ ဧတ္တကေ၊ ဤမျှ
 လောက်သော အသပြာတို့ကို။ ဒေထ၊ ပေးကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ကဟာပဏု-
 ဌာပနဉ္စ၊ အသပြာကိုဖြစ်စေခြင်းသည်၎င်း။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော
 ရဟန်းတို့အားလည်း။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်။

နဝသဿ ဝါ အပရိစ္ဆိန္နဘာဂေ ဧတ္တကေ ကဟာပဏေ ဒေထာတိ
 ကဟာပဏံ ဥဠာပေတိ၊ သဗ္ဗေသမကပ္ပိယံ။ အဋ္ဌကထာ။

(၇) ကဿ၊ ထွန်လော့။ ငပ္ပ၊ စိုက်ပျိုးလော့။ ဣစ္စာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်
 ကို။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ ဧတ္တကာယ စ ဘူမိယာ၊ ဤမျှလောက်သောမြေ၌

သာလျှင်။ ဧတ္ထကောဘာဂေါ၊ ဤမျှလောက်သော အဘို့ကို။ ဒေယျော၊
ပေးအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘူမိံ ဝါ၊ မြေကိုမူလည်း။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ တည်စေ၏။
ဧတံ၊ ဤသို့မြေကို တည်စေခြင်းကြောင့် ရသော စပါးသည်။ တဿေဝ၊
ထိုတည်စေသော ရဟန်းအားသာလျှင်။ န စ ကပ္ပတိ၊ မအပ်။

(၈-၉) ဧတ္ထကေ ဘူမိဘာဂေါ၊ ဤမျှလောက်သောမြေအဘို့၌။ သဿံ၊
ကောက်ကို။ ကတံ၊ ငါတို့ပြုအပ်ပြီ။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သော အဘို့ကို။
ဂဏှထ၊ အရှင်ဘုရားတို့ ယူကုန်လော့။ ဧဝံ ဝဒန္တေ၊ ဤသို့ လယ်လုပ်သားတို့
ဆိုလတ်သော်။ ပမာဏံ၊ လယ်ပယ်အတိုင်းအရှည်ကို။ ဂဏှနတ္ထံ၊ ယူခြင်းငှာ။
ဒဏ္ဍရဇ္ဇူဘိ၊ တာဝါး၊ တာကြိုးတို့ဖြင့်။ မိနနေ၊ တိုင်းတာနှိုင်းယှဉ်ခြင်းကြောင့်။
ခလေ ဌတော၊ တလင်း၌ရပ်၍။ ရက္ခဏေ၊ စောင့်ခြင်းကြောင့်။ တံနိဟရာပနေ၊
ထိုတလင်းမှ ကျိုသို့ ဆောင်စေခြင်းကြောင့်။ ကောဋ္ဌာဒိ ပဋိသာမနေ၊
ကျီစသည်၌ သိုမှီးသွင်းထားခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဧတံ၊ ထိုတိုင်းတာခြင်း စသည်
ကြောင့် ဖြစ်သော စပါးသည်။ တဿေဝ၊ တိုင်းတာခြင်းစသည်ကို ပြုသော
ထိုရဟန်းအားသာလျှင်။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်။

ပဋိသာမန သင်္ဂဟကို ပြလို၍ ပဋိသာမေယျ စသည်မိန့်။ ဝါ၊ မခံအပ်
သည်ကိုပြပြီး၍ မသိုမှီးအပ်သည်ကို ပဋိသာမေယျ စသည်ဖြင့်ပြ၏။

(၁၀) ယံကိဉ္စ၊ အလုံးစုံသော။ ဂိဟိသန္တကံ၊ လူ၏ဥစ္စာကို။ ဘဏ္ဍာဂါရိက-
သိသေန၊ ဘဏ္ဍာစိုးကိုအရင်းပြုသဖြင့်။ ပိတုသန္တကမ္ပိ၊ ဘမိဥစ္စာကိုသော်လည်း။
သစေ ပဋိသာမေယျ၊ အကယ်၍သိုမှီးငြားအံ့။ ပါစိတ္တိ၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

(၁၁) အဝဿံ၊ မချွတ်။ ဝါ၊ အလိုမရှိဘဲလျက်။ ပဋိသာမိယံ၊ သိုမှီးသင့်
သော။ ပိတုနံ၊ မိဘတို့၏။ ကပ္ပိယံ ဝတ္ထု၊ အပ်သော ဥစ္စာကို။ အတ္တနော
သန္တကံကတော၊ မိမိဥစ္စာပြု၍။ ပဋိသာမိတုံ၊ ငှာ။ လဗ္ဘတေ၊ ရအပ်၏။

(၁၂) ပဋိသာမေတော၊ ၍။ ဒေဟိတိ၊ ပေးပါဟူ၍။ ဝုတ္တေစာပိ၊ မိဘတို့
ဆိုသော်လည်း။ ပဋိက္ခိပေ၊ ပယ်ရာ၏။ ပါတေတောန၊ ပစ်ချ၍။ ဂတေ၊ သွား
ခဲ့သော်။ ပလိဗောဓေတိ၊ အဇ္ဈာရာမ သိက္ခာပုဒ်အားဖြင့် ကြောင့်ကြဖြစ်ခဲ့
ပြီဟု။ ဂေါပိတုံ၊ လုံခြုံစေခြင်းငှာ။ လဗ္ဘံ၊ ရအပ်၏။

(၁၃-၁၄) အာရာမေ၌။ ကမ္မကရေန္တာ၊ အမှုကိုပြုကုန်သော။ ဝနုကီ အာဒယော၊ လက်သမားစသည်တို့သည်။ သကံပရိက္ခာရဉ္စ၊ မိမိ၏ပဲခွပ်စသော ပရိက္ခရာကို၎င်း။ ရာဇဝလ္လဘာ၊ မင်းကျမ်းဝင်သောသူတို့သည်။ သယနဘဏ္ဍံ ဝါ အိပ်ရာဘဏ္ဍာကို၎င်း။ ပဋိသာမေတွာ၊ ၍။ ဒေဟီတိ၊ ၍။ ယဒိ ဝဒန္တိ၊ အံ။ ဆန္ဒသော၊ လက်သမားတို့၌ ချစ်သောအားဖြင့်။ ဘယာ၊ မင်းချင်းတို့၌ ကြောက်သောအားဖြင့်။ န ကရေယျ၊ သိမ္မိဒ်ခြင်းကိုမပြုရာ။ ဂုတ္တံဌာနံ၊ လုံခြုံရာ အရပ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၍။

(၁၅-၁၆) ဗလက္ကာရေန၊ နိုင်ထက်မှုသဖြင့်။ ပါတေတွာ၊ ၍။ ဂတေသု၊ သွားကုန်သည်ရှိသော်။ ပဋိသာမိတုံ၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၍။ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ လူ၏ဥစ္စာသည်။ နဋ္ဌေ၊ ပျောက်လတ်သော်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ သကန္တိ၊ ရဟန်း ယူရာ၏ဟု ယုံမှားကုန်၏။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့ယုံမှားကောင်းသော။ ဝိဟာရာဝသထဿန္တေ၊ ကျောင်း၏အတွင်း တည်းခိုရာဇရပ်၏ အတွင်း၌။ ရတနံ၊ ရတနာဆယ်ပါးကို၎င်း။ ရတနသမ္ပတံ၊ ရတနာဟုသမုတ်အပ်သော ပုဆိုး စသည်ကို၎င်း။ ဂဟေတွာန၊ ကောက်ယူ၍။ နိက္ခိပေယျ၊ အမှတ်ပြုကာ သိမ္မိဒ် ရာ၏။ နိက္ခိပိတွာ၊ ၍။ (ထည့်) သာမိကာနာဂမံ၊ ဥစ္စာရှင်၏ မလာခြင်းကို။ ဥတွာ၊ ၍။ ပတိရူပံ၊ လျောက်ပတ်သောကျောင်း၊ စေတီ၊ ရေကန်ကို။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ မဂ္ဂေရညေပိ၊ လူသူမနီးဝောခရီး၌လည်း။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့ ရဟန်း ယူရာ၏ဟု ယုံမှားကောင်းသော ရတနာ၊ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော ဝတ္ထု သည်။ သတိ၊ သော်။ (ထည့်) သာမိကာနံ၊ တို့၏။ အာဂမံ၊ လာခြင်းကို။ ဥတွာ၊ သိ၍။ ပတိရူပံ၊ လျောက်ပတ်စွာ ကြားခြင်းကို။ ကရိယတိ၊ ၍။ သာမိကာနာဂမံ၊ ကို။ ဥတွာ၊ ၍။ ပတိရူပံ၊ လျောက်ပတ်စွာ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော ဝတ္ထု၌ ပံသုကူကောက်ခြင်း၊ ရတနာ၌ ကြောင့်ကြမဲ့ သွားခြင်းကို။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။

ဤသို့သမ္ပန်၊ သာမိကာနာဂမံ-ကားဘိန္ဒုပဒဝါကျသိလေသနည်း။ နာနာ ရက္ခေစမာနိယေ-ဟူသော ဝေဿန္တရာဇာတ်ကိုဆောင်၍ ဂါထာ၌ တနှင့် န အက္ခရာဆင့်ကာရေးသင့်ကြောင်းကိုသဒ္ဒနီတိမိန့်ရကား ရတနသမ္ပတံလိုသည်။

ဥဂ္ဂဟ ပြီး၏။

၃၈-ဒုသန

(၁) ဒုသနန္တိ၊ ကား။ ပုပ္ဖံ ဝေဠုဖလံစုဏ္ဍံ၊ ပန်း၊ ဝါး၊ သစ်သီး၊ ကသယ်မှုန့်
ကို၎င်း။ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ မတ္တိကံ၊ ဒန်ပူမြေညက်ကို၎င်း။ သင်္ဂဟဏတ္ထံ၊ ဒါယကာကို
သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းငှာ။ ဒဒတော၊ ပေးသော ရဟန်းအား။ ကုလဒုသန ဒုက္ကဋ္ဌံ၊
ကုလဒုသနဒုက္ကဋ္ဌသင့်၏။

ပုပ္ဖံ ဖလံ စုဏ္ဍံ၊ မတ္တိကာ ဒန္တကဋ္ဌံ။
ဝေဠု ဝေဠု ပေသနန္တိ၊ အာဂတာ ပဒဘာဇနေ။

ပုပ္ဖံ၊ ပန်းပေး ခြင်း၎င်း။ ဖလံ၊ သစ်သီး ပေးခြင်း၎င်း။ စုဏ္ဍံ၊
ကသယ်မှုန့်ပေးခြင်း၎င်း။ မတ္တိကာဒန္တကဋ္ဌံ၊ မြေဖြူမြေနီပေးခြင်း၊ ဒန်ပူ
ပေးခြင်း၎င်း။ ဝေဠုဝေဠုပေသနံ၊ ဝါးပေးခြင်း၊ ဆေးကုခြင်း၊ အစေအပါး
ခံခြင်း၎င်း။ ဣတိ-ဣမေ၊ ဤ ကုလဒုသနဝတ္ထု ရှစ်ပါးတို့သည်။ ပဒ-
ဘာဇနေ၊ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။

(၂) ဧတ္ထ၊ ဤ ပန်းစသည်တို့တွင်။ သံသိကံ၊ သံဃာဥစ္စာ ဖြစ်သော။
ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ဂရုဘဏ်ကို။ ဣဿရေန၊ အစိုးရသဖြင့်။ ဒန္တဿ၊ ပေးသော
ရဟန်းအား။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ကုလဒုသန ဒုက္ကဋ္ဌနှင့် ဟက္ခ ထုလ္လစဉ်း သင့်၏။
သံဃဿ၊ သန္တကံ၊ ဥစ္စာဖြစ်သော ပန်းစသည်ကို။ ထေယျာ၊ ခိုးလိုသော
စိတ်ဖြင့်။ ဒန္တဿ၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌာဒိနိ၊ ကုလဒုသန ဒုက္ကဋ္ဌနှင့် ဟက္ခ ဒုက္ကဋ္ဌ၊
ထုလ္လစဉ်း၊ ပါရာဇိကတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အရာ အားဖြင့် ကုလဒုသန အကျိုးငှာ ပေးခြင်း ပြီးသောကြောင့်
ကုလဒုသန ဒုက္ကဋ္ဌနှင့် ဟက္ခ ဟူသော အနက်ပြီးသတည်း။

(၃) ကုလသင်္ဂဟာ၊ ဒါယကာတို့ကိုသင်္ဂြိုဟ်ခြင်းငှာ။ ဖလပုပ္ဖုပဂံရက္ခံ၊
အသီးအပွင့်ကို ဆောင်သောသစ်ပင်ကို။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော ကပ္ပိယာ
ကပ္ပိယဝေါဟာရ ပရိမာယ် ဩဘာသနိမိတ်ပြုခြင်းဖြင့်။ ရောပေတုံ၊ မိမိစိုက်
ခြင်းငှာ၎င်း။ ရောပါပေတုဉ္စ၊ သူတပါးကို စိုက်စေခြင်း ငှာ၎င်း။ ဇဂ္ဂိတုံ၊
စောင်ရန်းစသည်ရုံ၍ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၎င်း။ ဝါ၊ ရေသွန်းခြင်းစသည်ကို
ပြု၍ သုခိသင်ခြင်းငှာ၎င်း။ န စ ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်သည်သာတည်း။ (ထည့်)။

(၄) အတ္တနော ပရိဘောဂတ္ထံ၊ မိမိ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ နိမိတ္တော-
ဘာသတော၊ စိုက်ပျိုးအောင်အမှတ်ပြုခြင်း၊ အရိပ်အရောင်ပြုခြင်းဖြင့်၎င်း။
ကပ္ပဝေါဟာရ ပရိယာယတော၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရ ပရိယာယ်အားဖြင့်၎င်း။
ရောပါပနာဒိ၊ စိုက်စေခြင်းစသည်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။

(၅-၆) ဝေဇ္ဇိကာ၊ ဆေးကုခြင်း ကုလဒ္ဓသနကို။ ပုတ္တာဝ၊ မိစ္ဆာဇီဝ
ဝိဝဇ္ဇန၌ဆိုအပ်ပြီးသည်သာတည်း။ ဇဿံပေသနေ၊ အစေခံ၍သတင်းစကားကို
ဆောင်ရာ၌။ ပိတရော၊ မိဘတို့ကို၎င်း။ ဘဏ္ဍု၊ သာမဇဏလောင်း ကို၎င်း။
ဝေယျာဝစ္စကရံ သကံ၊ မိမိ အမှုကို ပြုသော သူကို၎င်း။ ထပေတွာ၊ ၍။
ဂိဟိကမ္ပိယ၊ လူ၏အမှုတို့၌။ ဒုတသာသနံ၊ တမန်၏အမှု သတင်းစကားကို။
ဟရဏေ၊ ဆောင်ခြင်းကြောင့်။ ပဒဝါရေန၊ ဘဝါးလှမ်းအကြိမ်ဖြင့်။ ဝါ၊
ဘဝါးလှမ်းတိုင်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ပဌမံ၊ မှာစအခါရှေးဦးစွာ။ သာသနံ၊ သတင်း
စကားကို။ အဂ္ဂဟေတွာပိ၊ မယူမ၍လည်း။ ပုန၊ တဖန်နောက်ခါမှာအပ်သသူကို
တွေ့ရာ၌။ ဝဒတော၊ ပြောဆိုသောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၍။

(၇) ဧဝံ ဥပ္ပန္နပစ္စယာ၊ ဤကုလဒ္ဓသနကြောင့်ဖြစ်သောပစ္စည်းတို့သည်။
ပဉ္စန္ဒမ္ပိ၊ သီတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်တို့ အားလည်း။ အကပ္ပိယာ၊ ကုန်။
အဘူတာရောစနာ ရူပသံဝေါဟာရဂ္ဂဟာဒိသာ၊ မိမိ၌ထင်ရှားမရှိသောဥတ္တရိ-
မနုဿဓမ္မကိုကြားခြင်း၊ ရှေ့ငွေစသည်ဖြင့် ရောင်းဝယ်ခြင်း၊ ရှေ့ငွေစသည်ကို
ခံခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောပစ္စည်းနှင့်တူကုန်၏။

(၈) ပိတုနံ၊ မိဘတို့အား။ ဟရာပေတွာ၊ သူတပါးကို ဆောင်စေ၍၎င်း။
ဟရိတွာပိ၊ မိမိဆောင်၍၎င်း။ ဝတ္ထုပူဇတ္ထံ၊ ရတနာသုံးပါးကိုပူဇော်စေခြင်းငှာ။
ပုပ္ဖါနိ၊ ပန်းတို့ကို။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ပတ္တာနံ၊ ခေါ်၊
မခေါ်ဘဲ ရောက်လာကုန်သော။ သေသဉာတိနံ၊ မိဘမှကြွင်းသော ဆွေမျိုး
တို့အား။ ဝတ္ထုပူဇတ္ထံ၊ ငှာ။ ပုပ္ဖါနိ၊ တို့ကို။ ဒါတုံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၍။ မဏ္ဍနတ္ထု၊
တန်ဆာဆင်ခြင်းငှာ၎င်း။ လိင်္ဂါဒိပူဇတ္ထု၊ ဗိသုဏ္ဏိုးနတ် စသည်ကို ပူဇော်
စေခြင်းငှာ၎င်း။ ဒါတုံ၊ ကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်၏။

(၉) သပရသန္တကံ၊ မိမိဥစ္စာ အကျွမ်းဝင်သော သူတပါး၏ ဥစ္စာ
ဖြစ်သော။ ဖလံ၊ သစ်သီးကို။ တထာ၊ မိဘ၊ ရောက်လာသော ဆွေမျိုးတို့အား
ထိုပန်းအတူ၎င်း။ ဝါ၊ တထာ တေသံ၊ ထိုမိဘ၊ ရောက်လာသော ဆွေမျိုးတို့

အား၎င်း။ ဂိလာနာနံ၊ သူနာတို့အား၎င်း။ သမ္ပတ္တိဿရိယဿစ၊ ရောက်လာ
သော မင်းအား၎င်း။ ပရိဗ္ဗယဝိဟိနာနံ၊ ရိက္ခာကုန်သော ဧည့်သည်တို့အား
၎င်း။ ဒါတုံ၊ကို။ လဗ္ဘတိ၊၏။

(၁၀) ဖလပုပ္ဖမ္ပိ၊ သစ်သီးပန်းကို။ ဘာဇေဇ္ဇေ၊ ဝေဘန်စဉ်။ ပတ္တဿ၊
ရောက်လာသော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော သူအား။ သမ္ပတေန၊ သမ္ပုတိ
ရသော ရဟန်းသည်။ ဒေယျံ၊ လေးဘို့တဘို့ ပေးအပ်၏။ ဣတရေနတု၊ သမ္ပုတိ
မရသောရဟန်း သာမဏေ သည်ကား။ အပလောကေတွာ၊ သံဃာကို
ပန်ကြား၍။ ဒါတဗ္ဗံ၊၏။ ဝါ၊ ဖလပုပ္ဖမ္ပိ ကို။ပ။ ကဿစိ၊ အား။ သမ္ပတေ၊
သမ္ပုတိရသည်ရှိသော်။ အနပလောကေတွာ၊ မပန်ကြားမူ၍။ ဣတရေန တု၊
ကား။ အပလောကေတွာ၊ ၍။ ဒါတဗ္ဗံ၊၏။

ဤ“သမ္ပတေနပလောကေတွာ”ပုဒ်ကို ဘိန္ဒုပဒဝါကျ သိလေသနည်း
သမ္ပုန်အပ်၏။ “ဘာဇေဇ္ဇေတိ သံဃဿ ဖလပုပ္ဖမ္ပိ ဘာဇိယမာနေ”ဟု
ဋီကာဟောင်းလှစ်ရကား ဘာဇိတေ-ရှိကြသည် မသင့်။

(၁၁) ဝိဟာရေ၊ကျောင်း၌။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ၊ ဤအပင်မှ ဤမျှသောအသီးကို
ယူသည်ကို မမြစ်အပ်ဟုအသီးအပင်ကို အပလောကနကံဖြင့်ပိုင်းခြား၍၎င်း။
ကဟိကံ ကတွာန၊ ကတိကဝတ်ပြု၍၎င်း။ ထပေတဗ္ဗံ၊ ၍။ (ထည့်) တတော၊
ထိုအပလောကနကံ၊ ကတိကဝတ် ပြုပြီးသည်မှစ၍။ ယာစမာနဿ၊ တောင်း
လာသော။ ဂိလာနဿ၊ အား၎င်း။ ဣတရဿဝါ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်အား၎င်း။
ဒေယျံ၊ ပေးအပ်သော သစ်သီးကို။ ယထာပရိစ္ဆေဒံ၊ ပိုင်းခြားတိုင်း။ အာစိက္ခံ-
တဗ္ဗံ၊ တောင်းလာသူအား ကြားအပ်၏။ (ထည့်) ကတိကကဏ္ဍရက္ခာ ဝါ၊
ဤအပင်မှ ဤမျှသောအပိုင်းအခြားဖြင့်ယူသည်ကိုမမြစ်အပ်ဟု ကတိကဝတ်
ပြုသော သစ်ပင်တို့ကိုမူလည်း။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။

ဤသို့ သမ္ပုန်မှ အဋ္ဌကထာကြီးနှင့်ညီ၍ ဤအဋ္ဌကထာ အပြစ်လွှတ်မည်။
အဋ္ဌကထာပါဌ်ကို ရေးလျှင် ကျယ်တော့မည်သာ၊ အလိုရှိမူ ပရိဝါ
အဋ္ဌကထာ ကံပိုင်းမှယူ။ ဋီကာ နိဿယတို့ သမ္ပုန်ကြသည်ကား မသင့်
သည်ချည်း။

(၁၂) သိရိသကသာဝါဒီနံ၊ ကုက္ကိပန်း စသည်တို့၏။ စုဏ္ဏေ၊ အမှန်၌၎င်း။ သေသေစ၊ ကြွင်းသော ဝါး၊ ဒန်ပူ၊ မြေ၌၎င်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ သည်။ ယထာ-
ပုတ္တနယောဝေ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာတည်း။
ဧတ္ထ၊ ဤကုလဒူသနဝတ္ထု၌။ ပဏ္ဏံ၊ သစ်ရွက်ဟူသော ကုလဒူသန ဝတ္ထုကို။
ပဝေသဒယ၊ သွင်းရာ၏။ (လက္ခဏဟာရနည်းဖြင့် ဝင်စေဟူလို)။

ဒူသန ပြီး၏။

၃၉-ဝဿူပနာယိက

(၁-၂) ဝဿူပနာယိကာစေတီတိ၊ ကား။ ပုရိမိကာ၊ နွယ်တာ လပြည့်
ကျော် တရက်နေ့ ရှေ့ဝါကပ်ခြင်း။ ပစ္စိမိကာ၊ နံကာ လပြည့်ကျော် တရက်နေ့
နောက်ဝါကပ်ခြင်းဟူ၍။ ဝဿူပနာယိကာ၊ ပါကပ်ခြင်းတို့သည်။ ဒုဝေ၊ နှစ်ပါး
တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိမဝါ၊ ပစ္စိမဝါ နှစ်ပါးတို့၌။ အာလယပရိဂ္ဂါဟော၊
အာလယပြုခြင်း၊ အာလယနှင့်တကွ ကျောင်းခံခြင်း၎င်း။ ဝါ၊ ဝဇ၊ သတ္တ၊
နာဝါ၌ အာလယပြုခြင်း၊ အာလယရှိလျက် သတိမရ၍ ဝါမဆိုဘဲ ကျောင်း
ခံခြင်း၎င်း။ ဝစီဘေဒေါ၊ ကျောင်း၌ ဝစီဘေဒပြုခြင်း၊ သတ္တ၊ နာဝါ၌
ဝစီဘေဒပြုခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝေ၊ နှစ်ပါး နှစ်ပါးစီတို့တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ
ပုရိမဝါ ဝစီဘေဒအာလယ၊ ပစ္စိမဝါ ဝစီဘေဒအာလယ နှစ်ပါးစီ တို့တွင်။
ဒေသောဝစီဘေဒေါ၊ ဤသို့သော ဝစီဘေဒသည်။ ဣမသ္မိံ၊ ပ။ ဥပေမီတိ၊
မိဟူသည်တည်း။ ဒေသော အာလယော၊ ဤသို့သော အာလယသည်။ ဣဓ
ဝဿံ ဥပေမီတိ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ “ဣဓ ဝဿံ ဥပေမီ”ဟု စိတ်ဖြစ်ခြင်းတည်း။
ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဣမံ တေမာသံ၊ ဤပုရိမဝါ၊ ပစ္စိမဝါ သုံးလပတ်လုံး။
ဝဿံ၊ နေခြင်းသို့။ ဥပေမိ၊ ရောက်၏။ ဝါ၊ ဝဿံ၊ ဝါသို့။ ဥပေမိ၊ ကပ်၏။ ဝါ၊
ဝဿံ ဥပေမိ၊ ဝါဆို၏။ (ဤကား ကျောင်း၌ ဝစီဘေဒပြုခြင်းတည်း)။ ဣဓ၊
ဤကုန်သည်ပြုသော ကုဋိ၊ ဇရပ်အသွင် ရှိသော လှည်း လှေ ကုဋိ၌။ ဝဿံ၊
ဝါလပတ်လုံး။ ဥပေမိ၊ ကပ်၏။

ဤကား သတ္တ နာဝါ၌ ဝစီဘေဒတည်း။ ဤအနက်ကို အဋ္ဌကထာကြီး
နှင့် ညှိ၍ မှတ်ပါ။

(၃) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ တဒဟု၊ ထိုဝါဆို၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော်
တရက်နေ့၌။ နောပေတုကာမော၊ ဝါဆိုကပ်ခြင်းငှာ အလိုမရှိသည် ဖြစ်၍။
အာဝါသံ၊ ကျောင်း၏ဥပစာကို။ အတိက္ကမေယျ၊ လွန်ငြားအံ့။ တဿ ဝါ၊
ထိုရဟန်းအား၎င်း။ ဇာနံ ဝါ၊ ဝါဆိုနေ့ဟုသိလျက်။ အနုပဂစ္ဆတောဝါ၊ ဝါ
မကပ်သော ရဟန်းအား၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သည်။ ဘဝေယျ၊
ရာ၏။

(၄) ဆိန္ဒဝဿော နုပါဂတော၊ ပုရိဝါပြတ်သောရဟန်း တစုံတခု
အန္တရာယ်ကြောင့် ပုရိမဝါမကပ်သော ရဟန်းသည်။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယဝါသို့။
ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ တေမာသံ၊ ပုရိမဝါ၊ ပစ္ဆမဝါ သုံးလပတ်လုံး။ အဝသိတွာန၊
မနေမူ၍။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရီကို။ န ပက္ကမေယျ၊ မဖဲ့ရာ။

(၅-၇) မာတာပိတုနံ၊ တို့၏၎င်း။ ပဉ္စန္ဒံ သဟဓမ္မိနံ၊ တို့၏၎င်း။ အတ္တာယ၊
ငှာ။ ဂိလာန တဒုပဋ္ဌာက ဘတ္တံ၊ ဂိလာနဘတ်၊ ဂိလာနုပဋ္ဌကဘတ် ကို၎င်း။
ဩသဓံ၊ ဆေးကို၎င်း။ ဧသိသံ၊ ရှာအံ့။ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ မေးအံ့။ ဥပဋ္ဌိသံ၊
လုပ်ကျွေးအံ့။ အဟံ၊ သည်။ ဂန္ဓာနု၊ ၍။ အနဘိရတ်၊ သတင်းသုံးဘော်
မမွေ့လျော်ခြင်းကို။ ဝူပကာသိသံ၊ ငြိမ်းစေအံ့။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ဝိနယကုက္ကုစ္စကို။
ဝိနောဒံ၊ ဖြေဖျောက်ခြင်းကို။ ဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို။ ဝိဝေစနံ၊ ကင်းစေခြင်းကို။
ဂရုကမာဒိကံ၊ သံဃာဒိသိသံစသည်ကို။ ဝုဋ္ဌာနံ ဝါပိ၊ ထခြင်းကို၎င်း။ ဥဿုက္ကံ၊
ကြောင့် ကြခြင်းကို၎င်း။ ကရိသံ ဝါပိ၊ မိမိမူလည်းပြုအံ့။ ကာရေသံ၊ သူ့ကို
မူလည်းပြုစေအံ့။ ဣစ္စေဝမာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ သတ္တာဟကိစ္စေန၊
သတ္တာဟကိစ္စဖြင့်။ ဝါ၊ ဣစ္စေဝမာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသောအကြောင်းကြောင့်။
သတ္တာဟကိစ္စေ၊ သတ္တာဟပြုသဖြင့်။ ပဟိတာ ပဟိတေပိ စ၊ ပင့်ခေါ်အပ်
သော်၎င်း၊ မပင့်ခေါ်အပ်သော်၎င်း။ ဂန္တု၊ ကို။ လမ္ဘံ၊ ရအပ်၏။

(၈) သံဃကမ္ပေ၊ သံဃာ၏ ဥပုသ်အိမ်စသော အမှုကြောင့်။ ဝဇေ၊
သတ္တာဟပြု၍ သွားရာ၏။ ဓမ္မသဝနတ္ထံ၊ တရားနာခြင်းငှာ။ နိမန္တိတော၊
ဘိတ်အပ်သော ကတိကဝတ်ပြုအပ်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဂရူဟိ ပဟိတော ဝါပိ၊
ဆရာတို့ သင်္ကန်းဖွပ်စေအပ်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဂရူနံ ဝါပိ ပဿိတုံ၊ ဆရာတို့ကို
ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၎င်း။ ဝဇေ၊ ၏။

(၉) ဘဏ္ဍာစောဓနုဒ္ဒေသဉာတုပဋ္ဌာကဒဿနေ၊ သင်္ကန်းဖွပ်ခြင်း၊ ပါဠိသင်ခြင်း၊ ဆွေမျိုး ဒါယကာကို ရှုလိုသောကြောင့်။ န ဝဇေ၊ သတ္တာဟပြု၍ မသွားရာ။ အဇ္ဇေဝါယနေပင်လျှင်။ အာဂမိဿန္တိ၊ ပြန်အံ့ဟူ၍။ အဒူရဂေါ၊ မဝေးသော ကျောင်းသို့သွားသော ရဟန်းသည်။ န ပါပုဏေယျ၊ အရုဏ်မတက်မီ မရောက်နိုင်ငြားအံ့။ ကပ္ပံ၊ ဝါလည်းမပြတ်ဒုက္ကဋ်မသင့်ခြင်း ဟူသော အပ်ခြင်းကို။ (ထည့်)။ လဗ္ဘံ၊ ရအပ်၏။

(၁၀) သေသဉာတိဟိ၊ မိဘမှ ကြွင်းသော ဆွေမျိုး တို့သည်၎င်း။ ဘိက္ခုနိဿိတကေန စ၊ ရဟန်းကိုမှီသော သူသည်၎င်း။ နိဒ္ဒိသိတွာ၊ “ဣစ္ဆာမိဒါနဉ္စ ဒါတုံ ဓမ္မဉ္စ သောတုံ ဘိက္ခု စ ပဿိတုံ” ဟုရည်ညွှန်း၍။ ပေသိတေ၊ ပင့်ခေါ်အပ်သော်၎င်း။ ဥပါသကောပါသိကာဟိ၊ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့သည်။ နိဒ္ဒိသိတွာ၊ ၍။ ပေသိတေ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ဂမနံ၊ သတ္တာဟ ပြု၍ သွားခြင်းကို။ လဗ္ဘံ၊ ၍။ (ထည့်)။

(၁၁) အဟ္တနော၊ ၍။ အန္တရာယေ၊ ခိုးသူစသော အန္တရာယ်သည်။ သတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ သံဃာသာမဂ္ဂိယာ၊ သံဃာကဲ့အောင်လုံ့လပြုသည်ကို မြင်၍ သံဃာကို ညီညွတ်စေခြင်းသည်။ သတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ဝဿစ္ဆေဒေ၊ အရပ်တပါးသို့သွား၍ ဝါပြတ်ခြင်းကြောင့်။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ဆိန္ဒုဝဿော၊ ဝါပြတ်သောရဟန်းသည်။ နော ပဝါရယေ၊ ပဝါရဏာ မပြုရာ။

(၁၂) အဇ္ဈောကာသေ စ၊ ခွဲ၎င်း။ ရုက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏။ သုသိရေ၊ အခေါင်းခွဲ၎င်း။ ဝိဋ္ဌပေပိ ဝါ၊ အခွဲခွဲ၎င်း။ ဆဝကုဋ္ဌိ ဆတ္တစာဋ္ဌိသု၊ သုသာန်ဋ္ဌိသံဃိက ညောင်စောင်းစသော ကုဋ္ဌိ၊ ထီး၊ အိုးစရည်းကြီး တို့ခွဲ၎င်း။ ဥပဂန္တံ၊ ဝါ ကပ်ခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

(၁၃) အသေနာသနိကေနာပိ၊ အမိုးငါးပါး တံခါးဘွဲ့ ရှိသော ကျောင်းမရှိသော ရဟန်းသည်လည်း။ ဥပဂန္တံ၊ ကို။ နလဗ္ဘတိ၊ အပ်။ နာဝါသတ္ထဝဇ္ဇပဂေါ၊ လှေ၊ လှည်း၊ နွားကျောင်းတို့ နေရာ၌ ဝါကပ်သော ရဟန်းသည်။ ပဝါရေတုဉ္စ၊ ပဝါရဏာ ပြုခြင်းကိုလည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၍။

အန္တောဝဿေ ဌာနပ္ပတ္တေ၊ ဝသံ ဟတ္ထ ပဝါရိယံ။

အန္တောဝဿေ အန္တရဌေ၊ တတော ဂန္တံ န ဝဇ္ဇတိ။

(သတ္တနာဝါ၌ သင်္ဂဟဂါထာ)။အန္တောဝသေ။ ဝါတွင်း၌။ ဌာနပ္ပတ္တေ၊ ရဟန်းလိုရာ လှည်း၊လှေရောက်လတ်သော်။တတ္ထ၊ ထိုလိုရာအရပ်၌။ဝသံ၊ နေလျက်။ ပဝါရိယံ၊ပဝါရဏာပြုအပ်၏။ အန္တောဝသေ၊၌။ အန္တရဋ္ဌေ၊ လှည်း၊လှေမသွား အကြား၌ တည်လတ်သော်။ တတော၊ ထိုလှည်း၊လှေ နေရာမှ။ဂန္တု၊လိုရာတပါးသွားခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

ဆောင်။ ။လှည်း၊ လှေ၊ စီးကာ၊ လိုရာရောက်လျှင်၊ ဝါတွင်းပင်၊ ထိုတွင် နေအပ်စွ။

လှည်း၊လှေ မသွား၊အကြား၌သာ၊တန့်ရပ်ကြား၊ လိုရာမသွားရ။

ပဝါရေတုဉ္ဇာတိ စသဒ္ဓေန ဝဿန္တေဒနိမိတ္တာယ အာပတ္တိယာ အဘာဝံ သမ္ပိဏ္ဏေတိ။ ဝဇ္ဇေ သတ္တေ နာဝါယန္တိ တိသု ဌာနေသု နတ္ထိ ဝဿန္တေဒေ အာပတ္တိ။ပဝါရေတုဉ္ဇ လဗ္ဘတီတိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ ဝဿန္တေဒေတိ စ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခုဝေ ယေန ဝဇ္ဇော တေန ဂန္တုန္တိ” ဝုတ္တတ္တာ နာဝါယံစ ဂမနသဘာဝေန ဌိတတ္တာ စ ဝဿပဂတဌာနေ အဝသိတွာ အညတ္တ ဂမနမတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဌိကာသစ်။

နာဝါသတ္တဝဇ-၌ ဝါပြတ်ခြင်း စင်စစ် ရှိသောကြောင့် မမိန့်ဟူလို။ ဤအကြောင်းကို မသိသောသူတို့ကား ဤပါဌ်ကိုပင်ဆောင်၍ နာဝါ- သတ္တ- ဝဇ္ဇ-၌ ဝဿန္တေဒရှိသော ဟူကုန်၏။
ဝဿပနာယိက ပြီး၏။

၄၀-အဝေဘင်္ဂိယ

(၁-၄) အပေဘင်္ဂိယန္တိ၊ ကား။ အာရာမာရာမဝတ္ထုနိ၊ အရံ၊ အရံရာ တို့၎င်း။ ဝိဟာရော၊ ကျောင်း။ တဿ၊ ထိုကျောင်း၏။ ဝတ္ထုစ၊ ဟရာ၎င်း။ မဇ္ဈေ၊ ညောင်စောင်း။ ပိဌံ၊ အင်းပျဉ်။ ဘိသိဗိဗ္ဗောဟနာဒိသယနာသနံ၊ ဘုံလျှို၊အုံးစသော အိပ်ရာနေရာ၎င်း။ လောဟကုမ္ဘိကဋ္ဌာဟောစ၊ ကြေးအိုး၊ ကြေးဖျဉ်း၎င်း။ လောဟဘာဏကဝါရကော၊ ကြေးအိုးစရည်းကြီး၊ ကြေး အင်္ကျီ၎င်း။ကုဌာရီ ဝါသိ ဗရသု၊မားမ၊ပဲခွပ်၊ပုဆိန်။ ကုဒါလောစ နိခါဒနံ၊ ပေါက်တူး၊ဆောက်၎င်း။ ဝလ္လိ၊ နွယ်၎င်း။ဝေဠု၊ဝါး။ တိဏံ၊မုညပဗ္ဗဇမ္ပဟပါး

သောမြက်သက်ငယ်။ ပဏ္ဏံ၊ သစ်ရွက်။ မုဉ္ဇပဗ္ဗေ မတ္တိကာ၊ ဆံဖြူမြက်၊ ပြိတ်မြက်၊ မြေညက်။ ဒါရုမတ္တိကဘဏ္ဍာနိ၊ သစ်ဘဏ္ဍာ၊ မြေဘဏ္ဍာတို့၎င်း။ ဧတေ ပဉ္စ၊ ဤအစုအားဖြင့် ငါးပါး၊ သရုပ်အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့ငါးပါး၊ အစိတ်အားဖြင့် များစွာကုန်သော ဘဏ္ဍာတို့ကို။ အဝိဘာဇိယာ၊ သံသံ၊ ဂိုဏ်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည် မဝေဘန်အပ်ကုန်။ ဘာဇယတော၊ ဝေဘန်သော ရဟန်းအား။ ထုလ္လစ္စယံ၊ သင့်၏။ ဧတေ၊ ထိုဘဏ္ဍာတို့ကို။ ဘာဇိတာပိ၊ သံသာစသည် ဝေဘန်ကုန်သော် လည်း။ အဘာဇိတာ၊ ဝေဘန်အပ်သည်မမည်ကုန်။ ဂရုဘဏ္ဍာနိ၊ မဝေဘန်ရာ လေးလှစွာသော ဘဏ္ဍာတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိဿဇ္ဇိတာပိ၊ မူလစ္ဆေဇ္ဇ စွန့်အပ်ကုန်သော်လည်း။ (ထည့်) န စ ဝိဿဇ္ဇိယာ၊ စွန့်အပ်သည်မမည်ကုန်။ ဝါ၊ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ တို့ကို။ ဘာဇိတာပိ၊ လည်း။ အဘာဇိတာ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂရုဘဏ္ဍာနိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ တို့ကို။ ဂရုဘဏ္ဍာနိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န စ ဝိဿဇ္ဇိယာ၊ ကုန်။

ဤသို့ အနုလောမ ဟေတာလင်္ကာရအားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ယသ္မာ ဧတေ၊ ကို။ န စ ဝိဿဇ္ဇိယာ၊ ကုန်။ တသ္မာ ဂရုဘဏ္ဍာနိဝုစ္စန္တိ၊ ၏။ ယသ္မာ ဧတေ ဂရုဘဏ္ဍာနိ ဝုစ္စန္တိ၊ တသ္မာ ဘာဇိတာပိ အဘာဇိတာ၊ ကုန်။ ယသ္မာ ဧတေ ဘာဇိတာပိ အဘာဇိတာ၊ ကုန်။ တသ္မာ ဘာဇယတော ထုလ္လစ္စယံ၊ ၏။ ဤသို့ ပဋိလောမ ဟေတာလင်္ကာရ အားဖြင့်၎င်း အနက်ကိုယူအပ်၏။ အာရာမာရာမဝတ္ထု တစု၊ ဝိဟာရ၊ ဝိဟာရဝတ္ထု တစု၊ မဉ္ဇူ၊ ပိဌ၊ ဘိသိ၊ ဗိဗ္ဗောဟန တစု၊ လောဟကုမ္ဘီ။ ပ။ နိခါဒနံ တစု၊ ဝလ္လိ၊ ဝေဠု။ ပ။ ဒါရုမတ္တိကဘဏ္ဍာနိတစု၊ ဤငါးစုတွင် ရှေးသုံးစွဲ၌ ဂရုဘဏ္ဍာမလောက် သောမည်သည်မရှိ။ နောက်နှစ်စုတွင် ဂရုဘဏ္ဍာ လောက်၊ မလောက်ကို ပဉ္စမအစုမှစ၍ ပြလိုရကား ဝလ္လိ စသည်ကိုမိန့်။

(၅-၇) အနုဗာဟုမတ္တာ၊ လက်မောင်းထက်ဝက်ပမာဏရှိသော။ ဝလ္လိပိ၊ နွယ်ကို၎င်း။ အဋ္ဌဂုံလာယတော၊ လက်ရှစ်သစ်လျား၊ လုံးပတ်အားမူ၊ ကန့်ကူ ကညစ်ရိုးပမာဏရှိသော။ ဝေဠု၊ ဝါးကို၎င်း။ မုဉ္ဇမတ္တိမ္ပိတိဏာဒိ၊ တဆုပ်မျှ သော သက်ငယ်မြက်၊ ဖြူဆံမြက်၊ ပြိတ်မြက်ကို၎င်း။ ဧကမ္ပိ ပဏ္ဏံ၊ တခုသော သစ်ရွက်ကို၎င်း။ ပါကတာ၊ ပကတိလည်းဖြစ်သော။ ပဉ္စဝဏ္ဏာ ဝါ၊ အဆင်း

ငါးပါးရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တာလပက္ကပ္ပမာဏာ၊ ထန်းသီးမှည့်ပမာဏ
ရှိသော။ မတ္တိကာပိ၊ မြေစိုက်ကို၎င်း။ တာလပက္ကပ္ပမာဏာ၊ သော။ သုခကကုဋ္ဌ
အာဒိကာပိ၊ အင်္ဂတေ၊ ကညင်စေးစသည်ကို၎င်း။ ဒိန္နာ ဝါ၊ လူအပ်သော်၎င်း။
တတ္ထ ဇာတကာ၊ ထိုသံဃာဒုဒ္ဓရံ၌ ဖြစ်သော်၎င်း။ ရက္ခိတာ၊ စောင့်ရှောက်
အပ်ကုန်သော။ သံဃိကာ၊ သံဃာ့ဥစ္စာတို့ကို။ အဘာဇိယာ၊ မဝေဘန်အပ်ကုန်။
ရဇ္ဇုယောတ္တာဒိပိ၊ သံဃာ့ဥစ္စာကြီးလွန်စသည်ကိုလည်း။ အဘာဇိယာ၊ ကုန်။
သံဃိက ကမ္မေ၊ သံဃာ ပြုအပ်သော အမှုသည်၎င်း။ စေတိယဿ၊ ၏။
ကမ္မေ ဝါ၊ အမှုသည်၎င်း။ နိဋ္ဌိတေ၊ သော်။ ဘာဇိယာ၊ နှယ်စသည်တို့ကို
ဝေဘန်အပ်ကုန်၏။

(ဂ) လောဟဘဏ္ဍေသု၊ ကြေး၊ သံဘဏ္ဍာတို့၌။ ဘိက္ခုသာရပုံ၊ ရဟန်း
အား လျှောက်ပတ်သော။ ပတ္တာဒိ၊ သံသပိတ်၊ သံခွက်၊ ကြေးနီခွက်၊ မျက်စဉ်း
ကျည်စသည်ကို၎င်း။ တထာ၊ ပါး။ ဝိပ္ပကတာကတံ၊ ပြု၍မပြီးသေး၊ အလျဉ်း
မပြုသေးသော ကြေး၊ သံ ဘဏ္ဍာကို၎င်း။ ပါဒဂဏှကံ၊ မဂဓ ငါးကွမ်းစား
ဝင်သော။ ဝါရကံ၊ ကြေးအင်ဟဲ့ကို၎င်း။ ဘာဇိယံ၊ အပ်၏။

ဤ“ဝါရကံ ပါဒဂဏှကံ”ကို မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ ဝါဒကို ပြရုံသာ။
မဟာပစ္စရိဝါဒအားဖြင့် မဝေဘန်အပ်။ ထို့ကြောင့် ဝိမတိ၌ “တသ္မာ
ဝဋ္ဋလောဟ ကံသလောဟမယံ ယံကိုဉ္စိ ပါဒဂဏှနဝါရကမ္ပိ ဥပါဒါယ
အဘာဇိယမေဝ။ ဂိဟိဟိ ဒိယျမာနာပိ ပုဂ္ဂလဿ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတုမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ”။
မိန့်၏။

(၉-၁၁) ဝေဠုမှို၊ ဝါး၌။ တေလနာဠု၊ ဆီကျည်ကို၎င်း။ ကတ္တရဒဏ္ဍကော၊
တောင်ဌေးကို၎င်း။ ဆတ္တဒဏ္ဍသလာကာယော၊ ထီးရိုးထီးတံတို့ကို၎င်း။ တထာ၊
ပါး။ ဥပါဟနဒဏ္ဍကော၊ ဘိုနပ်ချိတ်တံကို၎င်း။ အနုညာတဝါသိဒဏ္ဍော၊ ဝေ
ဘန်အပ်၏ဟုခွင့်ပြုအပ်သော ကြံခံနှေး ဒန်ပူဖြတ်ပဲခွပ်ငယ်ရိုးကို၎င်း။ ဘာဇိ
ယာ၊ ကုန်၏။ ပါဒဂဏှကော၊ မဂဓ ငါးကွမ်းစားဝင်သော။ ကရဏ္ဍော၊ ကြုတ်ကို
၎င်း။ အရဏဉ္စနီသိင်္ဂါဒိ၊ မီးပွတ်၊ မျက်စဉ်းကျည်၊ သားချိုစသော။ ဘိက္ခုပက
ရဏံ၊ ရဟန်း၏အဆောက်အဦကို၎င်း။ တထာ၊ ပါး။ တစ္ဆိတာနိဋ္ဌိဟံ၊ ရှေ့၍မပြီး
သေးသော။ ဒါရုဘဏ္ဍံ၊ လစ်ဘဏ္ဍာကို၎င်း။ ဒန္တဉ္စ၊ ဆင်စွယ်ကို၎င်း။ ဘာဇိယံ၊

၏။ ဘိက္ခုပကရဏေ၊ရဟန်း၏ အဆောက်အဦ၌။ မတ္တိကာမယော၊ မြေဖြင့် ပြီးသော။ ပါဒသဋ္ဌကော၊ မဂဓ ငါးကွမ်းစားဝင်သော ကြာသွတ်အိုးကို။ ဘာဇိယော၊၏။ (ထည့်)။

ပါဒဂဏှကတော အနုတိရိတ္တပ္ပမာဏော ပန သဋ္ဌကော ပတ္တံ ထာလကံ ကဉ္စနကော ကုဏ္ဍိကာတိ ဣဒမေတ္ထ ဘာဇနိယဘဏ္ဍံ။ အဋ္ဌကထာ။

(၁၂-၁၃) ကပ္ပိယံ စမ္ပ၊အပ်သောသားရေကို။ ဘာဇိယံ၊အပ်၏။ဧဋ္ဌစမ္ပ၊ အခင်းနှင့်အလားတူသောသိုးရေကို။ အဘာဇိယံ၊ အပ်။ ဂရုနာ၊ မဉ္ဇူစသော ဂရုဘဏ်ဖြင့်။ ဂရုဘဏ္ဍ၊ မဉ္ဇူစသောဂရုဘဏ်ကို၎င်း။ ထာဝရံ၊ အရံစသော ထာဝရ ကို၎င်း။ ပရိဝတ္တေယျ၊ ဖလယ်ရာ၏။ ထာဝရေန စ၊ အရံစသော ထာဝရဖြင့်ကား။ ထာဝရံ၊အရံစသောထာဝရကို။ ပရိဝတ္တေယျ၊၏။ တထာ ကဇ္ဇာ စ၊ ထိုသို့ဖလယ်ခြင်းကိုပြု၍လည်း။ဘူတု၊သုံးဆောင်ရာ၏။ဝလ္လောဒိံ၊ နွယ်စသည်ကို။ဖာတိကမ္ပေန၊ထမ်းပိုးတိုးပွားသောအမှုဖြင့်။ ဂဏှေ၊ ယူရာ၏။ သေသံ၊ ဝလ္လိဗုဗာဟုမတ္တာပိ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သော စတုတ္ထ ပဉ္စမ အစုမှ ကြွင်းသော ရှေးအစုသုံးပါးကို။ အဘာဇိယံ၊ အပ်။

ဤအရာ၌ ပကိဏ္ဏက သင်္ဂဟဂါထာကို ဆိုအပ်၏။

ထာဝရာ ထာဝရဉ္စေ၊ ဒွါဒိ အာဒိ တရေတရံ။
 ဂရု စ ဂရု ဂရုကံ၊ တျာဒိ အာဒိ တရေတရံ။
 သံသေ ဒိန္နံ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ရက္ခိတဂရုဘဏ္ဍကံ။
 အတ္တလဒ္ဓမ္ပိ သံသိကံ၊ ဂိဟိဝိကံဋ္ဌနိဟရံ။
 ပါဒဂဏှာတိရေကဉ္စ၊ ပါသာဒစရိဘောဂိကံ။
 တတ္ထ မဉ္ဇာဒိကံ အာဒိ၊ ကမ္မာရာဒိ ပကရဏံ။
 သုတ္တာဒိရဇ္ဈေယောတ္တဉ္စ၊ သမုဂ္ဂမဉ္ဇုသဒိ စ။
 ကဋ္ဌသာရာဒိ အင်္ဂါရ၊ ကဋ္ဌာဟ အာဒိကမ္ပိ စ။
 ရက္ခိတံ ဝလ္လိဝေဋ္ဌာဒိ၊ ဓူမနေတ္တာဒိ သံသိကံ။
 ဝိကဋ္ဌံ သံသဒိန္နမ္ပိ၊ ကံသလောဟာဒိ ဘာဇနံ။
 ပါဒိံ တေလဘာဇနာဒိ၊ သောဏ္ဏာဒိ ပရိဘောဂိကံ။

ထာဝရာထာဝရဉ္စေဝ၊ ထာဝရဂရုဘဏ်၊ အထာဝရဂရုဘဏ်ဟူ၍။ ဒုဝိဓံ၊
 ၏။ တေသု၊ တွင်။ ဒွါဒိ၊ အစအစုနှစ်ခုသည်။ အာဒိ၊ ထာဝရဂရုဘဏ်မည်၏။
 ဣတရံ၊ နောက်အစုသုံးခုသည်။ ဣတရံ၊ အထာဝရ ဂရုဘဏ်မည်၏။ ဂရု စ
 ဂရုဂရုကံ၊ ဂရုဘဏ်ချည်း လောက်သော ဂရုဘဏ်၊ ဂရုဘဏ်လောက်၊
 မလောက်သော ဂရုဘဏ်ဟူ၍လည်း။ ဒုဝိဓံ၊ ၏။ တေသု၊ တွင်။ တျာဒိ၊ အစ
 အစုသုံးခုသည်။ အာဒိ၊ ဂရုဘဏ်ချည်းလောက်သော ဂရုဘဏ် မည်၏။
 ဣတရံ၊ နောက်အစုနှစ်ခုသည်။ ဣတရံ၊ လောက်၊ မလောက်သော ဂရုဘဏ်
 မည်၏။ သံဃေဒိန္နဂရုဘဏ်၊ သံဃာကိုလူမှုဂရုဘဏ်ဖြစ်သောဘဏ္ဍာ၎င်း။
 ရက္ခိတဂရုဘဏ်ကံ၊ သံဃာစောင့်ရှောက်မှုဂရုဘဏ်ဖြစ်သောဘဏ္ဍာ၎င်း။
 အတ္တလဒ္ဓမ္မိ သံဃိကံ၊ မိမိရလည်း သံဃာ့အသုံးအဆောင်သာ အပ်သော
 ဘဏ္ဍာ၎င်း။ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟရံ၊ လူ့ဥစ္စာအမှတ် သုံးဆောင်မှ အပ်သော
 ဘဏ္ဍာ၎င်း။ ပါဒဂဏှာတိရေကဉ္စ၊ မဂဓင်းကွမ်းစားဝင်သည်ထက်လွန်မှ
 ဂရုဘဏ်ဖြစ်သောဘဏ္ဍာ၎င်း။ ပါသာဒပရိဘောဂိကံ၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌမှ မအပ်
 ပြာသာဒ်အသုံးအဆောင်မှ အပ်သော ဘဏ္ဍာ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂရုဘဏ္ဍံ၊
 သည်။ ဆဗ္ဗိဓံ၊ ။ တတ္ထ၊ တွင်။ မဉ္ဇာဒိကံ၊ မဉ္ဇစသည်သည်၎င်း။ ကမ္မာရာဒိ-
 ပကရဏံ၊ ပန်းဘဲ၊ ပန်းတည်း၊ ပန်းထိမ်၊ ကျူထရံ၊ ရွဲထွင်း၊ သပိတ်ဖာသမား၊
 သလွဲဖြတ်သသူရွှေသမား၊ သားရေသမား၊ ဆေတ္တာသည်၊ အပ်လျှိုသမား
 တို့၏ပေ၊ တူညှပ်ချိန်စသော အဆောက်အဦသည်၎င်း။ သုတ္တာဒိရဇ္ဇု-
 ယောတ္တဉ္စ၊ ချည်စသည်ဖြင့်ပြုသောကြိုးလွန်သည်၎င်း။ သမုဂ္ဂမဉ္ဇုသာဒိစ၊
 ပန်းတောင်း၊ ပူတာ၊ ပအုပ်ဟူသော သမုဂ္ဂ၊ တံတင်း၊ သစ်တာ၊ ဖာ-ဟူသော
 မဉ္ဇုသာ စသည်သည်၎င်း။ ကဋ္ဌသာရာဒိ၊ ဖျာ၊ သင်ဖြူး၊ မြေအခင်း၊
 အကပ္ပိယ သားရေ စသည်သည်၎င်း။ အင်္ဂါရကဋ္ဌာဟ အာဒိကမ္ပိစ၊
 မီးမယ်ဖြူ စသည်သည်၎င်း။ အာဒိ၊ အစဖြစ်သော သံဃေဒိန္နဂရုဘဏ်
 မည်၏။ (ဤဝတ္ထုတို့၌ “သံဃေ ဒိန္န ဂရုဘဏ္ဍံ”ဟူ၍ လာသောကြောင့်
 သံဃေ ဒိန္န ဂရုဘဏ် ဟူသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလူမှု လဟုဘဏ်၊ ဝလ္လိစသည်
 ၌လည်းသံဃေ ဒိန္န-ဟုလာလျက် ရက္ခိတ ဂေါပိတ ဖြစ်မှ ဂရုဘဏ်
 ဖြစ်သောကြောင့် တို့ကိုရက္ခိတ ဂရုဘဏ်ဟူသည်) ။

ဝလ္လိဝေဠာဒိ၊ နှယ်၊ ဝါးစသည်သည်။ ရက္ခိတံ၊ မုက္ခိတ ဂရုဘဏ်မည်၏။ ဓမ္မနေတ္တာဒိ၊ အခိုးပေါက်၌ ကြက်သော သံကွန်ယက် စသည်သည်။ သံသိကံ၊ မိမိပင် ရသော်လည်း သံသိကသာအပ်သော ဂရုဘဏ်မည်၏။ (ဓမ္မနေတ္ထ ဖာလ ဒီပရက္ခ ဒီပကပလ္လကာ အတ္တနာ လဒ္ဓါနိပိ။ ပ။ သံသိကပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ ဝါ ဝဇ္ဇန္တိ။ တိပုဘဏ္ဍေပိ ဒေသေ နယော။ ဤအဋ္ဌကထာကိုရည်၍ အတ္ထလဒ္ဓမ္မိ သံသိက ဂရုဘဏ် ဟူ၏။ ဤ၌ ဓမ္မနေတ္ထကို အခိုးသောက်စရာ ပန်းတူ သမ္ပန်ကြသည်မှာ အရာမဟုတ်။ ဓမ္မနေတ္ထကို အခိုးထွက်စရာ သံကွန်ယက်ပေါက်။ ဖာလ၊ သံပြတင်းပေါက်။ ဤသို့ သမ္ပန်သည်မှာ အရာနှင့် လျော်၏)။ ။ သံသဒိန္နံ၊ သံသာကိုလှူသော်လည်း သွားရာမဆောင်အပ်လှူဥစ္စာအမှတ် သာအပ်သော။ ကံသလောဟာဒိဘာဇနံ၊ ကြေးဖြူခွက် စသည်သည်။ ဝိကဋ္ဌံ၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌ နိဟာရ ဂရုဘဏ်မည်၏။ (ကံသလောဟ ဝဇ္ဇလောဟ ဘာဇန ဝိကတိ သံသိကပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာ ဝါ ဝဇ္ဇတိ၊ ပုဂ္ဂလိက ပရိဘောဂေန န ဝဇ္ဇတိ။ ကံသလောဟာဒိဘာဇနံ သံသဿ ဒိန္နမ္ပိ ပရိဟာရိယံ န ဝဇ္ဇတိ။ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေန ဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ မဟာ ပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ ဤကိုရည်၍ သံသဒိန္နမ္ပိ ဂိဟိဝိကဋ္ဌ ဂရုဘဏ် ဟူသည်။ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေန ဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဣမိနာ သစေ အာရာမိကာ-ဒယော ပဋိသာမေတွာ၊ ပဋိဒေန္တိ ပရိဘုဉ္ဇိတံ ဝဇ္ဇတိတိ ဒေသတိ။ သာရတ္ထဒီပနိ။ ဤသို့ အဋ္ဌကထာဋီကာတို့မိန့်ရကားသွားရာမဆောင်အပ် ဟူသည်မှာရှည်သော ခရီးကိုဆိုသည်။ နေချင်းပြန်ကားဆောင်အပ်၏ဟု ယူကြသည်။ မသင့်)။ ။ တေလဘာဇနာဒိ၊ ဆီအိုးစသည်သည်။ ပါဒံ၊ ပါဒ ဂဏှာတိရေကဂရုဘဏ်မည်၏။ (သဋ္ဌကော ပနတေလဘာဇနံ ဝါ ပါဒ-ဂဏှနကတော အတိရေကမေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ။ ။ သဋ္ဌကော၊ ကြာသွတ်အိုး မြှူတာ၊ (သမ္ပန်)။ ပါဒဂဏှနကတော အနုတိရိတ္တံ အာမလကတုမ္ပံ အာမ လကသဋ္ဌော လာဗုကတုမ္ပံ လာဗုကဋ္ဌောဝိသာဏတုမ္ပန္တိ သဗ္ဗမေတံ ဘာဇနိယံ။ တတော မဟန္တတံ ဂရုဘဏ္ဍံ။ ဤသို့စသည်ဖြင့်လာသည်ကို ရည်၍ ပါဒါတိရေကဂရုဘဏ်ဟူသည်)။ သောဏ္ဏာဒိ၊ ရွှေခွက်စသည် သည်။ ပရိဘောဂိကံ၊ သေနာသနပရိဘောဂ ဂရုဘဏ်မည်၏။ (သုဝဏ္ဏ

ရံဇတဟာရကုဋ္ဌဇာတိဖလိကဘာဇနာဒီနိ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိပိ န ဝဇ္ဇန္တိ ။ပ။ သဒ္ဓံ ဝဇ္ဇတိ။ ဤကိုရည်၍ သောဏ္ဏာဒိ ပရိဘောဂိကံ ဟူသည်) ။

ဤဂရုဘဏ်အရာ၌ အဋ္ဌဂုံလပ္ပနာဏောပိ ရိတ္တပေ၊ ဣတ္ထကော ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-
ဟူသော အဋ္ဌကထာ ပါဠိကို မဆုံးဖြတ်နိုင်သောအရာ ဤသို့ လာ၏။
ရေးပြီးသောပေကား ဂရုဘဏ်မဖြစ်ဟု အတ္ထာပတ္တိအားဖြင့် ရောက်၏။
ဂရုဘဏ်မဖြစ်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်သောဘုရားတော်၏တည်ရာ
ဖြစ်သောကြောင့် ဓမ္မစေတီ သော်လည်း ဖြစ်မည်။ ကျမ်းဂန် အထူး
မလာ။ အကြောင်းကို ထောက်လျှင် နွယ်၊ ဝါး၊ မြက်-စသည် တို့နှင့်
အတူတူသာ ဖြစ်သော ပေချည်းသက်သက် သစ်ရွက်မျှကား အလေးပြု
အပ်သော ဂရုဘဏ်ဖြစ်မည်။ မြတ်စွာဘုရား စကားတော် တရားတော်
၏တည်ရာ ရှိခိုးပူဇော် မြတ်နိုးရာဖြစ်သော ပိဋကတ်တော်ကား အပေါ့
အလျော့ ပြုအပ်သော လဟုဘဏ်ဖြစ်သည်ဟု ယူ၍လည်း အကြောင်း
အကျိုးမတန်ဖြစ်သည်။ ဓမ္မစေတီကို ကိုးကွယ်လိုလျှင်လည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
စသည်ကိုရေး၍ ကိုးကွယ်ရမည်ဟု အစောင့်စောင့်သော ကျမ်းဂန်တို့၌
လာသည်ကို ထောက်၍သာ ဉာဏ်ရှင်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ ဆင်ခြင်
ရာ၏။ ငါတို့ဆရာဘုရားကား ဓမ္မစေတီပင်ထင်၏ဟုမိန့်၏။ ဤသို့ ဆင်တဲ
ဝိနည်းဂဏ္ဍိ၌ လာ၏။ ဤအရာကို ထိုဆရာတို့သာ မဆုံးဖြတ်နိုင်သည်
မဟုတ်၊ တပါးသော ဆရာ အများပင် အပြီး အပြတ် မဆုံးဖြတ်နိုင်
ကြလေ။ ထို့ကြောင့် ဤသို့သော အဆုံး အပြတ်ကို မှတ်အပ်၏။
ရိတ္တပေ၊ ဣတ္ထက၏ဂရုဖြစ်ကြောင်းကား အဝိဿဇ္ဇိယအဝေဘဂီယသဘော
တည်း။ ယင်းသဘောလည်း ဂရုဘဏ်၏ ဧကန်ဖြစ်သော ကျောင်း၏
အဆောက်အဦဖြစ်၍ ကျောင်းမိုးခြင်းကိစ္စမပြီးမီ ရက္ခိတဂေါပိတ အခိုက်
သာတည်၏။ ကိစ္စပြီး၍ မစောင့်ရှောက်သောအခါ ထိုသဘောကင်း၍
ဂရုဘဏ်မဖြစ်ပြီ။ ဤအနက်သည်ကား “ဧတ္ထ ပန ယံကိဉ္စ ဝလ္လံ ဝေဠု။ ပ။
ပုဂ္ဂလိကကမ္မေပိ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အဂရုဘဏ္ဍတ္တာ ဘာဇိတုမ္ပိ လဗ္ဘတိ။
သေနာသနတ္ထာယ ရက္ခိတဂေါပိတမေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ၊ န ဣတရံ။
သိဟဋ္ဌဒီပေ တု မူလသောမဝိဟာရေ သံဃဿ ပါကဝတ္တမ္ပိ တာလပဏ္ဍံ
ဝိက္ကိဏိတာ ကရိယတိ” ဟူသော ဋီကာဟောင်းဖြင့် အလွန်ထင်ရှား၏။

စာရေးပြီးသော လိခိတပေါတ္ထကကား စိတ္တိကတစသောရတနာသဘောကြောင့် ကျောက်ထီးကဲ့သို့ အလွန်လေးရကား ဂရုဖြစ်၏။ ခိတ္တပေါတ္ထကကဲ့သို့ အဝိဿဇ္ဇိယအဝေဘင်္ဂိယကြောင့်၎င်း၊ ဂရုဘဏ်ဖြစ်သော ကျောင်းစသည်နှင့် ဖပ်၍၎င်း၊ ရက္ခိတဂေါပိတဖြစ်မှ၎င်း ဂရုဖြစ်သည် မဟုတ်။ ဝိဿဇ္ဇိယဝေဘင်္ဂိယပြုသော်၎င်း၊ ကျောင်းနှင့်စပ်သော်၎င်း၊ မစပ်သော်၎င်း၊ ရက္ခိတဂေါပိတ ဖြစ်သော်၎င်း သဘောအားဖြင့် ဂရုသာဖြစ်၏။ ဂရုဘဏ် မဖြစ်သည်ကို ရည်၍ ကင်္ခါဒ္ဓိကာ၌ “လိခိတပေါတ္ထကော ပန ဂရုဘဏ္ဍံ န ဟောတိ” မိန့်၏။ ကျောင်းအကျိုးငှာ စောင့်ရှောက်ရာ၌သာ ဂရုဘဏ်ဖြစ်သောကြောင့် စာရေးရန်ပြုသမျှပေလည်း အဝိဿဇ္ဇိယအဝေဘင်္ဂိယဂရုဘဏ်မဖြစ်။ ဝိဿဇ္ဇိယ ဝေဘင်္ဂိယလဟုဘဏ်သာ ဖြစ်၏။

အဝေဘင်္ဂိယ ပြီး၏။

၄၁-ပကိဏ္ဍက

(၁) ပကိဏ္ဍကန္တိကား။ သောဒုက္ခလကပါသကေ၊ အောက်စရွေးတွင်း အထက်စရွေးတွင်းနှင့် တကွသော။ ဝါ၊ အောက်ဆုံငယ် ပုရစ်တွင်း အထက်လက်ကောက်တွင်း နသံကွင်းနှင့်တကွသော။ သဒ္ဓါရဗန္ဓနေ၊ တံခါးဘွဲ့ရှိသော။ ဌာနေ၊ သဟဿေယျလောက်အောင် အရံရှိရာ၌။ ဒိဝါ၊ နေ၌။ သယန္ဓေန၊ မှောက်ခုံပက်လက် နှစ်ဘက်နံပါး တလန်ကြားလျှင် ကျောက်သားဆန့်လျက် လျောင်းစက် အိပ်လှည်းသော ရဟန်းသည်။ ပရိပဉ္စကံ၊ လှည့်လည်ကောင်းသော။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို။ ဗန္ဓေယျ၊ ပိတ်ရာ၏။ ဝါ၊ ဗန္ဓေယျ၊ ပိတ်အပ်၏။ ဝါ၊ ဗန္ဓေယျ၊ ၍။ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ အိပ်အပ်၏။

သယန္ဓေန-၌ တတိယာကို ပစ္စတ္တ၌ သက်မှု ဗန္ဓေယျကား အာချာတ်။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒိဝါ ပဋိသလ္လိယန္ဓေန” ပါဠိတော် နှင့် အညီ ကပ္ပတ္တ၌သက်မှု ကိတ်ပုဒ်၊ ကံဟော၊ နိဂ္ဂဟိတ်နှင့် လိုသည်။ နောက်၌ကား “ကာမေသု ဝိနေယျ ဂေမံ” ကဲ့သို့ တွာပစ္စယန္တ။

(၂) ဝိညုမိ ပုရိသေ၊ သိကျွမ်း လိမ်မာသော ယောက်ျားသည်။ သန္ဓေ၊ အနီး၌ရှိလတ်သော်။ အာဘောဂေါစာပိ၊ ဤသူပိတ်လတ္တံ့ဟု နှလုံးသွင်းခြင်း

သည်လည်း။ကပ္ပတိ၊အပ်၏။ သဝသေ၊ မိမိနှင့်သာစပ်ရာ၌။ ဝါ၊ မိမိအစိုးရ
ရာ၌။ တံဝိနာကာရံ၊ ထိုပိတ်ခြင်း ကိုယ်အမူအရာ“ပိတ်လေ” စေခြင်း နှုတ်
အမူအရာ နှလုံးသွင်းခြင်း စိတ်အမူအရာကိုကြည့်၍။ သယန္တော၊ မှောက်ခုံ။ ပ။
အိပ်လျည်းသော ရဟန်းသည်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သို့။ ဖုသေ၊ ရောက်၏။

အာဘောဂေါ စာပိ-၌ အပိဖြင့် “ပဂေဝ ဇဂ္ဂါတိတိ ပေသနံ” ဟူသော
အနက်ကိုပေါင်း။

(၃) ရတနာနိ၊ ရတနာဆယ်ပါးတို့ကို၎င်း။ ဣတ္ထိရူပါနိ၊ မိန်းမရုပ်တို့
ကို၎င်း။ ဓညံ၊ စပါးမျိုး ခုနစ်ပါးကို၎င်း။ ဣတ္ထိပသာဓနံ၊ မိန်းမတန်ဆာ
ကို၎င်း။ တူရိယာ ဝုဓာဏ္ဍာနိ၊ တူရိယာမျိုး လက်နက် ဘဏ္ဍာတို့ကို၎င်း။
အာမသန္တဿ၊ သုံးသပ်သော ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

(၄) သိတ္ထတေလောဒတေလေဟိ၊ ဖယောင်းနှင့် ရောသော ဆီတို့ဖြင့်
၎င်း။ ဖလဟတ္ထဖဏေဟိဝါ၊ ခေါင်းဖီး လက်ဖီးတို့ဖြင့်၎င်း။ ကောဇ္ဇေနဝါပိ၊
ပက်မှင်ဖီးဖြင့်၎င်း။ ယော၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ ကေသေ၊ ဆံတို့ကို။
ဩသဏ္ဍေယျ၊ ဖီးငြားအံ့။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

(၅) ဒွေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ (ထည့်)။ ကေပါဝုရဏာ၊ တထည်တည်း
ရုံကုန်၍၎င်း။ ကေတ္တရဏာဝါ၊ တထည်တည်း ခင်းကုန်၍၎င်း။ ဘထာ၊ ပါး။
ကေမဉ္ဇေ၊ တညောင်စောင်းတည်း၌။ န တုဝဋ္ဌယုံ၊ မအိပ်ကုန်ရာ။ ကေသ္မိံ ဝါပိ
ဘာဇနေ၊ တခွက်တည်း ၌လည်း။ န ဘုဉ္ဇေယျ၊ တပြိုင်နက် မစားကုန်ရာ။
(တခွက်တည်း၌ တလှည့်စီယူ၍ စားရာ၏)။

(၆) တထာ၊ ပါး။ စတုရင်္ဂုလတော၊ မဇ္ဈိမပုရိသလက်လေးသစ်အောက်။
ဦနံ၊ ယုတ်သော။ အဓိကဋ္ဌင်္ဂုလံ၊ မဇ္ဈိမပုရိသ လက်ရှစ်သစ်ထက် ရှည်သော။
ဒန္တကဋ္ဌံ၊ ကို။ န ခါဒေယျ၊ ရာ။ အကလ္လကော၊ မနာသော ရဟန်းသည်။
လသုဏံ၊ အမြောင့်များသော ကြက်သွန်ဖြူကို။ န ခါဒေယျ၊ ရာ။

ပလဏ္ဍကော ပဏ္ဍဝဏ္ဏော၊ ဘညနကော စ လောဟိတော။
ဟရိတော ဟရိတဝဏ္ဏော၊ ကမေကဒ္ဓိတိမိဉ္ဇကော။
အမိဉ္ဇကကုရော စာပေါ၊ တီဏိ ဒွေဝေကမိဉ္ဇကော။
ဝဋ္ဌန္တိ ကေ သဘာဝေန၊ သူပါဒီသု စ မာဂဓော။

ပလဏ္ဍကော၊ ပလဏ္ဍက ကြက်သွန်သည်။ ပဏ္ဍဝဏ္ဏော၊ ဖြော့တော့
သော အဆင်းရှိ၏။ ဘဉ္ဇနကော၊ ဘဉ္ဇနက ကြက်သွန်သည်ကား။
လောဟိတော၊ နီသောအဆင်းရှိ၏။ ဟရိတော၊ ဟရိတကြက်သွန်သည်။
ဟရိတဝဏ္ဏော၊ သစ်ရွက်စိမ်း အဆင်းရှိ၏။ ကမာ၊ ပလဏ္ဍ၊ ဘဉ္ဇ၊ ဟရိတ၊
အစဉ်အတိုင်း။ ကေဒ္ဒိတိမိဉ္ဇကော၊ တမြောင့်၊ နှစ်မြောင့်၊ သုံးမြောင့်
ရှိကုန်၏။

စာပေါ၊ စာပကြက်သွန်သည်။ အမိဉ္ဇကကုရော၊ အမြောင့်မရှိ အညွန့်မျှ
သာတည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တိဏိဒ္ဒေကေမိဉ္ဇကော၊ သုံးမြောင့်ပလဏ္ဍ၊
နှစ်ခုဘဉ္ဇန၊ ဟရိတမှာ တမြောင့်သာ ရှိကုန်၏။ ဧတ၊ ထိုပလဏ္ဍကစသော
ကြက်သွန် လေးပါးတို့သည်။ သဘာဝေန၊ ရောနှောမရှိ မိမိသဘော
အားဖြင့်။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကုန်၏။ မာဂဓော၊ အမြောင့် များသော မာဂဓ
ကြက်သွန်သည်ကား။ သူပါဒီသု၊ ဟင်းစသည်တို့၌။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ။
(သက်သက်သာ မအပ်ဟူလို) ။

ဆောင် ။ ။ ပလဏ္ဍ၊ ဘဉ္ဇ၊ ဟရိတ၊ စာပ၊ မာဂဓာ။
အဆင်း ဖြော့မှု၊ ပလဏ္ဍ၊ အဉ္စ တမြောင့်သာ။
အဆင်း နီလ၊ ဘဉ္ဇန၊ ဉ္ဇက မြောင့်နှစ်မြောင့်။
အဆင်း စိမ်းမြ၊ ဟရိတ၊ သုံးခု ဉ္ဇမြောင့်မှာ။
ကြက်သွန် စာပ၊ ဉ္ဇမရ၊ ပေါက်ထ ညွန့်ဝေဆာ။
အမြောင့်များက၊ မာဂဓ၊ ဖြူစွ အဆင်းမှာ။
ပလဏ္ဍ၊ ဘဉ္ဇ၊ ဟရိတ၊ စာပ သုံးအပ်စွာ။
မာဂဓတွင်၊ သက်သက်ပင်၊ သုံးလျှင် ဒုက္ကဋ္ဌာ။
ကြက်သွန် ငါးရပ်၊ အပ်၊ မအပ်၊ ပညတ် ဝိနည်းလာ။

(၇) ဟိနုက္ကဋ္ဌေဟိ၊ အယုတ် အမြတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဇာတိ အာဒိဟိ၊
ဒွန်းစက္ကားမျိုးစသည်တို့ဖြင့်။ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ မြတ်သောမင်းမျိုးစသော ရဟန်း ရှင်
လူကို၎င်း။ ဟိနံ ဝါ၊ ယုတ်သော ဒွန်းစက္ကားမျိုးစသော ရဟန်းမျှင်လူကို၎င်း။
ဥဇုံ ဝါ၊ “စက္ကာလောသိ” စသည်ဖြင့် ဖြောင့်ဖြောင့်၎င်း။ အညာပဒေသေန၊
“သန္တိ ဣဓေကဓေ စက္ကာလာ” စသည်ဖြင့် သူတပါးကို ရည်ညွှန်းသဖြင့်၎င်း။

ဒဝါ၊ ရှင်ပျမြူးရယ် ကျီစယ် ကစားလိုသဖြင့်။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဝဒေ၊ ဆိုငြားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုဗ္ဘာသိတံ၊ ဒုဗ္ဘာသိ အာပတ်သင့်၏။

(၈) ဒီဃေ နခေ စ၊ အသားထက် ရှည်သော လက်သည်း ခြေသည်း တို့ကို၎င်း။ ဒီဃေံ ကေသေ စ၊ အခါ နှစ်လထက် ပမာဏ နှစ်သစ်ထက် ရှည်ကုန်သော ဆံတို့ကို၎င်း။ ဒီဃေ နာသလောမေ၊ နှာခေါင်းမှ အပသို့ ထွက်အောင် ရှည်သော နှာခေါင်းမွေးတို့ကို။ န ဓာရယေ၊ မဆောင်ရာ။ ဝိသတိမဋ္ဌံ၊ နှစ်ဆယ်သော လက်သည်း ခြေသည်းကို အပြေအပြစ်ပြုခြင်းကို ၎င်း။ သမ္မာဓေ၊ ပဿာဝမင်္ဂ လက်ကတီးကြားဟု ဆိုအပ်သော ကျဉ်းမြောင်း ရာ၌။ လောမဟာရဏံ၊ အမွေးကို နုတ်ပယ်ခြင်းကို၎င်း။ န လဗ္ဘံ၊ မရအပ်။

(၉) သံဃုဒ္ဓိဋ္ဌံ ဝါ၊ သံဃာအားရည်၍ ပြုအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ သံဃိကံ၊ သံဃာ့ဥစ္စာမူလည်းဖြစ်သော။ သယနာသနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ ကို။ ယထာဝုဇ္ဈံ၊ သီတင်းကြီးစဉ်အတိုင်း။ ဝါ၊ သီတင်းကြီးအားလျော်စွာ။

ဤကား “နဝါ ဘိက္ခု အာသနေန န ပဋိဗာဟိတဗ္ဗာ” ဟူသည်နှင့် အညီတည်း။

န ဗာဓေယျ၊ ဆီးတားပိတ်ပင် မဝင်စသာ မမြစ်ရာ။ အဓောတအလ္လ- ပါဒေဟိ၊ မဆေး မသုတ်သောခြေ၊ စိုစွတ်သော ခြေတို့ဖြင့်။ သာယနာသနံ၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ အိပ်ရာနေရာကို။ နက္ကမေ၊ မနင်းရာ။ သုဓောတ- ပါဒကံဝါပိ၊ ဆေးပြီးသော ခြေရှိသည် ဖြစ်၍ နင်းရာ အရပ်ကိုလည်း။ သဥပါဟနော၊ ဘိနပ်စီးလျက်။ တထေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ နက္ကမေ၊ မနင်းရာ။

(၁၀) သံဃာဋီယာ၊ ဒုကုဋ်ဖြင့်။ န ပလ္လတ္ထေ၊ မြင်းခေါင်း ကျောက်ဆစ် လှည့်ရစ်ပတ်သိုင်း၍ အာယောကပတ် မဘွဲ့ရာ။ ပရိကမ္မကတံ၊ ဖြူသော အဆင်းစသည်ဖြင့် အပြေအပြစ် ပြုအပ်သော။ ဘိတ္တာဒိံ၊ နံရံစသည်ကို။ န အပဿယေ၊ မမှီရာ။ ဥဒကေ၊ ရေသည်။ သန္တေ၊ ရှိလတ်သော်။ နော န အာစမေ၊ သန့်သက်ရေ ဆေးရာသည်သာတည်း။

(၁၁) အကပ္ပိယ သမာဒါနေ၊ ရဟန်း သာမဏေတို့အား မအပ်သော အမှုကိုဆောက်တည်စေခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဒဝါ သိလာ ပဝိဇ္ဈနေ၊ မြူးထူးလို၍ ကျောက်ကို လှိမ့်သောကြောင့်၎င်း။ သဘာဂါယ၊ ဝတ္ထုသဘောတူ အာပတ်

ကို။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာကြားခြင်းကြောင့်၎င်း။ အာဝိကဓမ္မစ၊ ဤမှတစ်ပါး ဤအာပတ်ကို ငါကုအံ့ဟု ထင်စွာပြုခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ ဝုဋ္ဌာနကံကို ထင်စွာပြုခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ၏။ (စသဒ္ဓါဖြင့် ပဋိဂ္ဂဟဏကိုယူ) ။

(၁၂) ပဋိဿဝ ဝိသံဝါဒေ၊ ဝန်ခံပြီးသည်ကို ချွတ်ယွင်းစေခြင်းကြောင့်။ သုဒ္ဓစိတ္တဿ၊ ဝန်ခံဆဲတွင် စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ၏။ ဣတရဿ စ၊ ဝန်ခံဆဲပင် မစင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအားကား။ ပဋိဿဝက္ခဏေဝ၊ ဝန်ခံဆဲ ခဏ၌ပင်လျှင်။ ပါစိတ္တိ၊ သင့်၏။

(၁၃) ရုက္ခံ၊ သစ်ပင်ကို။ နအဘိရူဟေယျ၊ မတက်ရာ။ ကိစ္စေ၊ ထင်းခြောက် စသည် ယူခြင်းကိစ္စသည်။ သတိဝေ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ ပေါရိသံ၊ တသူခန့်မျှ။ အဘိရူဟေယျ၊ တက်ရာ၏။ အာပဒါ၊ သူသားရဲစသော ဘေးရန်တို့ကြောင့်။ ယထာကာမံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ အဘိရူဟိတံ၊ ငှာ။ ကပ္ပတေ၊ အပ်၏။

(၁၄) ပရိဿာဝနံ၊ ရေစစ်မှ။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဒ္ဓါနံ၊ အခွန်ရှည်စွာ ယူဇနာခွဲခရီးသို့။ ဝဇန္တဿ၊ သွားသောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ၏။ အဒ္ဓါနေ၊ ခရီး၌။ ယာစမာနဿ၊ ရေစစ်ကိုတောင်းပါလျက်။ အဒဒန္တဿ၊ မပေးသော ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ၏။

(၁၅) အင်္ဂဇာတဗ္ဗေဒေန၊ အင်္ဂါဇာတ်ကိုဖြတ်ခြင်းကြောင့်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ သို့။ ဖုသေ၊ ၏။ အာဗာဓပစ္စယာ၊ အနာဟူသော အကြောင်းမှ။ အညတြ၊ ကြည်၍။ သေသဂေ၊ ကြွင်းသော နား၊ နှာခေါင်း စသော အင်္ဂါကိုဖြတ်ခြင်း ကြောင့်၎င်း။ အတ္တဃာတနေ၊ အာဟာရကိုဖြတ်ခြင်းစသည်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ၏။

(၁၆) စိတ္တပေါတ္တကရူပါနိ၊ ပန်းချီရေးသောအရုပ်၊ ပန်းပုထူသောအရုပ် တို့ကို။ န ကရေ၊ မိမိလည်းမပြုရာ။ နစ ကာရယေ၊ သူတပါးကိုလည်းမပြုစေရာ။ အာရာမာရညဂေဟသု၊ အရံ၊ တော၊ အိမ်တို့၌။ ဘုဉ္ဇန္တံ၊ စားဆဲ သီတင်းငယ်ကို။ န ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ နောက်မှလာသော သီတင်းကြီးသည် မထစေရာ။

“သုနံဟိသု စ” ဟူသောပုဗ္ဗဝိမိကို “သုဟိသုကာရေ ဇ” ဟူသော ပရဝိမိ မြစ်၏သို့၊ ထိုပရဝိမိကို ဆန္ဒလက္ခဏာ မြစ်ရကား ဂေဟသု-ပြီးသည်။ ဝါ၊ ပရဝိမိဖြင့်ပြသော ဇ-ကို ဝုတ္တသန္နိအားဖြင့် အ-ပြုသည်။ သဒ္ဓနိတိ အလိုကား ဣ-ပြု၍ ဂေဟိသု ရှိလို၏။

(၁၇) ဂိလာနဿ၊ အား။ ပုမယုတ္တာနိ၊ နွားဖို၊ မြင်းထီး စသည် ကကုန်သော။ ယာနာနိ၊ လှည်း၊ ရထား စသောယာဉ်တို့ကို၎င်း။ သိဝိကံ၊ ထမ်းစဉ်ကို၎င်း။ ဟတ္ထဝဋ္ဋကံ၊ လက်ဖြင့်ငင်သော ယာဉ်ကို၎င်း။ ပါဠိကိဉ္ဇု၊ သံလျင်းကို၎င်း။ အဘိရူဟိတုံ၊ စီးခြင်းငှာ။ ကပ္ပတေ၊ ၏။

(၁၈) ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ၊ ဘုရားကို တရားကို သံဃာကို၎င်း။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဒဝံကရဏေ၊ ကျောက်ဘုရားလော၊ နွားတရားလော၊ သားအပေါင်းလော စသည်ဖြင့် ပြက်ရယ်ပြုခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။ အညဿ၊ သူတပါး၏။ ပရိသံဝါပိ၊ ပရိသတ်ကိုလည်း။ ဥပလာဠနော၊ သပိတ်၊ သင်္ကန်း စသည်ဖြင့် ဖြားယောင်းခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

ဒဝေါတိ ပရိဟာသဝစနံ၊ တံ ယေနကေနစိ ပရိယာယေန ကိံ ဗုဒ္ဓေါ သိလကဗုဒ္ဓေါပဋိဗုဒ္ဓေါ။ ကိံ ဓမ္မော ဂေါဓမ္မော အဇဓမ္မော။ ကိံ သံဃော မိဂသံဃော ပသုသံဃောတိ အာဒိနာ နယေန တီဏိ ရတနာနိ အာရဗ္ဗ န ကာတဗ္ဗံ။ ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ။ သိလကဗုဒ္ဓေါ၊ ကျောက်ရုပ်ဘုရားလော၊ ပဋိဗုဒ္ဓေါ၊ အိပ်၍နိုးသလော။ သမ္ပန်။

(၁၉) ဝိဝရိတော၊ သင်းပိုင်းကိုယ်ဝတ်ကိုဖွင့်လှစ်၍။ ကာယံ ဥရုံ နိမိတ္တံ ဝါ၊ ကိုယ်ကို ပေါင်ကို အင်္ဂါဇာတ်ကို၎င်း။ ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့အား။ န ဒဿယေ၊ တပ်ဖေခြင်းငှာမပြရာ။ တာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို။ ကဒ္ဒမုဒကာဒိနာ၊ ညွှန်ရေ စသည်ဖြင့်။ န သိဉ္ဇေယျ၊ မသွန်းရာ။

(၂၀) ဗာလံ ဂိလာနံ ဂမိယံ၊ ဩဝါဒကို ခံခြင်း စသော အစီအရင်ကို မသိသော ဗာလရဟန်း၊ မစွမ်းနိုင်သော ဂိလာနရဟန်း၊ အထွက်တရက်နေ့ ခရီးသွားလိုသော ရဟန်းကို။ ဝဇ္ဇယိတောန၊ ကြဉ်၍။ ဩဝါဒံ၊ အဆုံးအမကို ရပါအံ့လောဟုတောင်းပန်သော စကားကို။ အဂ္ဂဏှတော စ၊ ဥပုသ်နေ့မခံမယူ သော ရဟန်းအား၎င်း။ န ပစ္စာဟရတောပိ စ၊ အဆုံးအမရ-မရကို အထွက် တရက်နေ့ တဖန်ပြန်၍ မကြားသော ရဟန်းအား၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

(၂၁) လောကာယတံ၊ လောကကို ချဲ့တတ်သော တိတ္ထိ ကျမ်းကို။ န ဝါစေယျ၊ မပို့ချရာ။ ပလိတံ၊ ဆံဖြူကို။ န စ ဂါဟယေ၊ မနုတ်ရာ။ ပေဠာယပိ၊ ကြေးနီ စသည်ဖြင့် ပြုသောအုပ်၌လည်း။ န ဘုဉ္ဇေယျ၊ မစားရာ။ ကိဉ္ဇိ ကိဉ္ဇိတံ၊

တကြစ်ရေး၌ ကစားခြင်းစသော တစုံတခုသော ကစားခြင်းကို။ နကိဋ္ဌေ၊
မကစားရာ။

အဋ္ဌပဒေပီ ကိဋ္ဌန္တိ-စသည်ဖြင့်လာသောဝတ္ထု၌ “န ဘိက္ခဝေ ဥစ္စာဝစာ”
စသည်ဖြင့် ပညတ်သည်ကိုရည်၍ န-ကိဋ္ဌေစသည်ကို မိန့်သည်။ ဤအရာ
ကိုလည်း သတိမရကြသည်များ၏။

(၂၂) ဂိဟိပါရပနံ၊ ပုဆိုးဖြုတ်သောသူ၏ ရံခြင်း၊ ပရိဗိုဇ်၏ ရံခြင်း
စသော လူတို့ကဲ့သို့ရံခြင်းကို။ နပါရပေ၊ မရံရာ။ နိဝါသနံ၊ ဆင်နွှာမောင်းလား၊
ငါးမြီးသဘွယ်၊ လေးသွယ်အစွန်း၊ ယပ်ဝန်းပမာ၊ များစွာချိုး၍ ဝတ်ခြင်း
ဟူသော လူတို့ကဲ့သို့ ဝတ်ခြင်းကို။ န နိဝါသေယျ၊ မဝတ်ရာ။ သံဝလ္လိယံ၊
ခါးတောင်းကျိုက်သိုင်းခြင်းကို။ နကရေ၊ မပြုရာ။ ဒါယံ ဝါ၊ တောက်မှုလည်း။
န အာလိမ္မေယျ၊ ပျက်ဆီးစေလို မြူးထူးလို၍ မီးမတိုက်ရာ။

(၂၃) ဝဇ္ဇိံ၊ ကြွေးမြီအတိုးအပွားကို။ နော ပယောဇယေ၊ မယှဉ်ရာ။
အညာတကပ္ပဝါရိတေ၊ အဆွေမတော်သသူ၊ မဘိတ်သသူတို့ကို။ နောယာစေ၊
မတောင်းရာ။ အတ္တနော ပရိဘောဂတ္ထံ၊ မိမိ၏ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ ဒိန္နံ၊
ရည်မှတ်၍ လှူအပ်သော ဆွမ်း၊ သင်္ကန်းစသည်ကို။ အညဿ၊ တပါးသော
သူအား။ နောဒဒေ၊ ရာ။ အဂ္ဂံဂဟေတုဘုတုဝါ၊ အဦးယူ၍၊ အဦးစား၍၎င်း။
ကတိပါဟံ၊ နှစ်ရက်၊ သုံးရက်။ ဘုတု ဝါ၊ သုံးဆောင်၍၎င်း။ (ဤဘုတု
ပုဒ်ကား တန္တနည်း)။ ပုနောဒဒေ၊ နောက်၌ပေးရာ၏။

(၂၄) ဒဏ္ဍိနံ၊ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ ဥစ္စာ ဒဏ်ထားရာတွင် ဥစ္စာဒဏ် ထားအံ့
သည်ကို။ ဥတု ဥတု ပါ၊ သိ၍၎င်းမသိ၍၎င်း။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ဤသုဤအမှုကို
ပြုပြီး ပြုလတ္တံ့ဟု ညွှန်ပြ၍။ ရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ယာစနေ၊ တရား
သူကြီးတို့ကို တောင်းခြင်းကြောင့်။ ဒဏ္ဍိဟေ၊ ဥစ္စာဒဏ် ထားသည်ရှိသော်။
ဒဏ္ဍော၊ ထားသော ဥစ္စာဒဏ်သည်။ အဿ၊ ထိုညွှန်ပြ၍ အစောင့်အရှောက်
တောင်းသော ရဟန်းအား။ ဂီဝါ၊ အစားထိုက်၏။ သယံ ဒဏ္ဍာ၊ ပနေ ပန၊
ကိုယ်တိုင် ဥစ္စာဒဏ် ထားစေသည် ရှိသော်ကား။ ဒဏ္ဍဿ၊ ဥစ္စာဒဏ်၏။
အဋ္ဌဘေဒေန၊ အဘိုးအထူးအားဖြင့်။ ပါရာဇိကာဒိကာ၊ ပါရာဇိက၊ ထုလွှစဉ်း၊
ဒုက္ကဋ်တို့ကို။ ဧယျာ၊ ကုန်၏။

(၂၅) ပရိက္ခာရံ၊ သပိတ်၊ သင်္ကန်း စသော ပရိက္ခရာတို့ကို။ ဟရန္တေ သု၊ ခိုးသူတို့ ဆောင်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ဆောင်ကုန်စဉ်။ ဧသံ၊ ထိုသူတို့၏။ အနတ္တာယ၊ ၄၁။ စောရော စောရောတိ ဘာသိတေ၊ ခိုးသူ၊ ခိုးသူဟု ဆိုသောကြောင့်။ ဒဏ္ဍံ ဂဏ္ဍန္တေ၊ မင်း၊ အမတ်တို့ဥစ္စာဒဏ်ကိုယူသည်ရှိသော်။ တတ္တကံ၊ ထိုယူသမျှဥစ္စာဒဏ်သည်။ အဿ၊ ထိုခိုးသူဟုကြွေးကြော်ငြာသော ရဟန်းအား။ ဂီဝါ၊ အစားထိုက်၏။

(၂၆) ပါကာရကုဋ္ဌာနံ၊ တံတိုင်းနံရံတို့၏။ ဗဟိ၊ အပဉ္စ။ ဝဋ္ဌဉ္စေ၊ လူတို့ သွားလာသုံးဆောင်ရာ၌၎င်း။ ဝီဟာဒိ နာဠိကေရာဒိ ရောပိမေ၊ စပါးစသည်၊ အုန်းပင်စသည်ကို စိုက်ပျိုးရာဖြစ်သော။ ဟရိတေ ဝါပိ၊ စိမ်းသောကောက်ပဲ သစ်ပင်ရှိရာ၌၎င်း။ နာဝလောကီယ၊ မကြည့်မရှုမှု၍။ ဝိဿာသုစ္စာရသင်္ကာရံ မုတ္တံ၊ စားကြွင်း၊ ကျင်ကြီး၊ တံမြက်ချေး၊ ကျင်ငယ်ကို။ ဆဇ္ဈေယျ၊ စွန့်ငြားအံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

(၂၇) ဓမ္မယုတ္တမ္ပိ၊ ရတနာသုံးပါးဂုဏ်နှင့်စပ်ခြင်းကြောင့် ကောင်းမှုနှင့် ယှဉ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ နစ္စံ ဂီတဉ္စ ဝါဒိတံ၊ ကခြင်း၊ သီတင်း၊ ကီးမှုတ် ခြင်းကို။ ယောဇာပေတုဉ္စ၊ သူတပါးကို ယှဉ်စေခြင်းကို၎င်း။ ယောဇေတုံ၊ မိမိယှဉ်ခြင်းကို၎င်း။ ပယုတ္တာနိ စ ပဿိတုံ၊ ယှဉ်အပ်သောကခြင်းစသည်တို့ကို ရှုခြင်းကို၎င်း။ ဥပဟာရံ၊ ရတနာသုံးပါးအားပူဇော်ခြင်းကို။ ကရောမာတိ၊ ပြုကုန်အံ့ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတုံ ဝါ၊ ကောင်း၏ဟု ဝန်ခံခြင်းကို၎င်း။ န လဗ္ဘံ၊ မရအပ်။

(၂၈) ကိဋ္ဌတ္ထံ၊ မင်း၏ကစားခြင်းငှာ။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ရာဇာဂါရံ၊ မင်းကွန်းကို၎င်း။ ပေါက္ခရဏိ၊ ရေကန်ကို၎င်း။ ဥယျာနံ၊ မြို့ပဥယျာဉ်ကို၎င်း။ စိတ္တာဂါရကံ၊ ပန်းချီဆေးရေးသောဇရပ်ကို၎င်း။ အာရာမံ၊ မြို့တွင်းဥယျာဉ် အရံကို၎င်း။ ဒဠု၊ ရှုခြင်းငှာ။ ဂစ္ဆတော၊ သွားသောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

(၂၉) နဝေ၊ သီတင်းငယ် မဟန်း တို့ကို။ အာသနေန၊ နေရာမှ။ နပ္ပဋ္ဌိဗာဟေယျ၊ မမြစ်ရာ။ ဥဏ္ဍေ၊ နေပူ၌။ စီဝရံ၊ ကို။ န နိဒဟေယျ၊ ကြာမြင့်စွာ မလှန်းရာ။ ဂရုနာ စ၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်သည်လည်း။ ပဏာမိတော၊ နှင်ထုတ် အပ်သောရဟန်းသည်။ ဂရုနာ၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်ကို။ အစ္စယံ၊ အပြစ်ကို။ (ထည့်)။

ခမာပေယျ၊ သည်းခံ စေရာ၏။ ကန်တော့ ရာ၏။ (ဂရုနာကား တန္တနည်း အားဖြင့် ကာရိုက်ကံလည်း ဖြစ်သည်)။

(၃၀) ဘိက္ခု၊ ကို။ ပရမ္မ၊ ခါ၊ မျက်ကွယ်၌။ သတ္တဟိ အာပတ္တိဟိ စ၊ ခုနစ်ပါးသော အာပတ်တို့ဖြင့်၎င်း။ အညနေဝ စ၊ အာပတ်မှတစ်ပါးသော ဇာတ်စသော ကိုးပါးသော ဩမသဝတ္ထု၊ ဆယ်ပါးသော ဆဲရေးခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဥပါသကံ ဝါပိ၊ ဒါယကာ ကိုလည်း။ အညနေဝ စ၊ အာပတ်မှ တစ်ပါး ဇာတ်စသော ကိုးပါးသော ဩမသဝတ္ထု၊ ဆယ်ပါးသော ဆဲရေးခြင်းဖြင့် သာလျှင်။ အက္ခောသနေ၊ ဆဲရေးခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ၏။

(၃၁) သဒ္ဓါဒေယျဉ္စ စိဝရံ၊ သဒ္ဓါ၌ လှူသော သင်္ကန်းကို၎င်း။ အညံ၊ တစ်ပါးသော ပစ္စည်းကို၎င်း။ (ထည့်) ဝိနိပါတေတုံ၊ မိဘမှ တစ်ပါးသော သူကိုပေးသဖြင့် ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ။ န လဗ္ဘံ၊ မရအပ်။ ပိတုနံ၊ မိဘတို့အား။ ဒါတုံ၊ ငှာ။ (ထည့်) လဗ္ဘံ၊ ရအပ်၏။ သေသာနံ၊ မိဘမှကြွင်းသော သူတို့အား။ ဉာတိနမ္ပိ၊ ဆွေမျိုးတို့အားလည်း။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။

(၃၂) အညတြ၊ တစ်ပါးသော ကျောင်း၌။ ဝဿဝုတ္တော၊ ဝါကျွတ်သော ရဟန်းသည်။ အညတော၊ တစ်ပါးသော ကျောင်းမှ။ ဘာဂံ၊ သင်္ကန်းအဘို့ကို။ ဂဏေယျ၊ ခံယူငြားအံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ၏။ ပဋိဒေယျ၊ ခံယူရာမှ ပြန်၍ပေးရာ၏။ နဋ္ဌေ၊ ပျောက်သော်၎င်း။ ဇိဏ္ဏ၊ ဆွေးမြည်သော်၎င်း။ ဂီဝါ၊ အစားပေးအပ်၏။ စောဒိတော၊ သင်္ကန်းရှင်တို့ တောင်းအပ်သော ရဟန်းသည်။ နော ဒေယျ၊ မပေးငြားအံ့။ တေသံ၊ ထိုသင်္ကန်းရှင် ရဟန်းတို့၏။ ခုရနိက္ခေပတော၊ ဝန်ချ ခြင်းကြောင့်။ ဘဏ္ဍုကာရိယော၊ ဘဏ္ဍာဘိုးဖြင့် ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၃၃) သန္တရုတ္တရာ၊ သင်းပိုင် ကိုယ်ဝတ်ကိုသာဝတ်ရုံ၍၎င်း။ ကလ္လော၊ ဤသာရွှင်လန်း ကျန်းမာလျက်။ သဥပါဟနောဝါ၊ ဘိနပ်စီး၍၎င်း။ ဂါမံ၊ သို့။ န ပဝိသေယျ၊ မဝင်ရာ။ စာမရီမကသ ဗီဇနိံ၊ စာမရီမြီးဖြင့် ပြုအပ်သော ယင်နှင်ယပ်ကို။ န ဓာရေယျ၊ မဆောင်ရာ။

(၃၄) အဂီလာနေ၊ မနာသော ရဟန်းသည်။ ကေသေ၊ ဆံတို့ကို။ ကတ္တရိယာ၊ ကတ်ကျေးဖြင့်။ နဆိန္ဒေယျ၊ မကိုက်ဖြတ်ရာ။ အာရာမတော၊ အရံ၏ ဥပစာမှ။ ဗဟိ၊ အပ၌။ ဆတ္တံ၊ ကို။ န ဓာရေယျ၊ ရာ။ ဂုတ္တိယာ၊

မိုဃ်းအခါ သင်္ကန်းကို လုံစေခြင်း၊ သားရဲ ခိုးသူဘေးကြောင့် ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ။ ဓာရေတုံ၊ဆောင်ခြင်းကို။ (ထည့်) လဗ္ဘတိ၊၏။

“အခွံအကြေး၊ ခွါတည့်နှေး၊ ကတ်ကျေး တရထည်”ဟူသည်ကို ရှု၍ ကတ်ကျေးကို ရေးသား ဘတ်ရွတ်လေ။

(၃၅) ဥဘတောကာဇံ၊ နှစ်ဘက်ဝန်ရှိသော ထမ်းပိုးကို။န ဝဟေယျ၊ မထမ်းရာ။ ကေန္တရိကကာဇကံ၊ တဘက်ဝန်ရှိသော ထမ်းပိုး၊ အလယ်၌ ဝန်ရှိသော ထမ်းပိုးကို။ဝဟေယျ၊ထမ်းရာ၏။သိသက္ခန္ဓကဋ္ဌိဗ္ဗာရာ၊ခေါင်းဝန်၊ ပခုံးဝန်၊ ခါးဝန်တို့ကို၎င်း။ ဟတ္ထလမ္ဗောစ၊လက်ဆွဲဝန်ကို၎င်း။ ဝဟိတုံ၊ ငှာ။ (ထည့်) လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။

(၃၆) အနောကာသကတံ၊ စောဒနာခွင့် မတောင်းအပ်သော ရဟန်း ကို။အာပတ္တိယာ၊ဖြင့်။ စောဒေယျ၊ စာဝန၊ အက္ခောသ၊ကမ္မဝဋ္ဌာန အလိုဖြင့် စောဒနာငြားအံ့။ဒုက္ကဋ္ဌံ၊၏။ သုဒ္ဓဿစ၊ စင်ကြယ်သော ရဟန်းအားလည်း။ အဝတ္ထုသ္မိံ၊ အကြောင်းမရှိဘဲ။ ဩကာသကာရဏေ၊ စောဒနာခွင့် တောင်း ခြင်းကြောင့်။ တထာ၊ တူ။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

(၃၇) သတ္တာနံ၊သတ္တဝါတို့၏။ပကတင်္ဂလာ၊ ပကတိသော မဇ္ဈိမ ပုရိသ လက်သစ်ဖြင့်။ အဋ္ဌင်္ဂလာမိကံ၊ လက်ရှစ်သစ်ထက် လွန်သော။ မဉ္ဇုပဋိပါဒံ၊ ညောင်စောင်းခြေ အခံကို၎င်း။ ဥစ္စပါဒကံ၊ တတောင့်ထွာထက် မြင့်သော အခြေရှိသော။မဉ္ဇဝါ၊ ကို၎င်း။ န ဓာရယေ၊ ရာ။

အဋ္ဌကထာ၌“မနုဿာနံ ပမာဏင်္ဂလေန”ဟူ၏။

(၃၈) မူဂဗ္ဗတာဒိံ၊ သူအ အလား၊ စကားမဆိုသော အကျင့် အစရှိ သော။ တိတ္ထိယဗ္ဗတံ၊ တိတ္ထိတို့၏ အကျင့်ကို။ ဂဏှေယျ၊ ကျင့်ဆောက်တည် ငြားအံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။ နှာပိတပုဗ္ဗကော၊ ဆေတ္တာသည် ဖြစ်ဘူးသော ရဟန်း သည်။ခုရဘဏ္ဍံ၊သင်ဓုန်းဘဏ္ဍာကို။ ပရိဟရေ၊ ဆောင်ငြားအံ့။ တထာ၊ တူ။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

ကေသလောဗနခေ ဆိန္ဒုတီတိ ဆေတ္တာ-ဟူသည်နှင့် အညီ ဆေတ္တာ သည်ကို ရေးလေ။ “ချွတ်ယွင်းစေတော်၊ မောသောခတ်သို့၊ ဥပစ္စေဒ” ဟူသော အလင်္ကာ၌ကဲ့သို့ ဘတ်ရွတ်လေ။

(၃၉) ယံကိဉ္စိ၊ သူခပ်သိမ်းကို။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော။ ဟတ္ထကမ္ပံ၊ လက်အမှုကို။ ယာစိတုံ၊ ငှာ၎င်း။ တဒနုသာရတော၊ ထိုလက်မှုတောင်းသည်ကို အစဉ်မှီးသဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သောပစ္စည်းကို။ ဂဟေတုံ၊ ငှာ၎င်း။ နိက္ကမ္ပံ၊ အမှုမရှိပျင်းရိသောသူကို။ အယာစိတွာပိ၊ မတောင်းဘဲလည်း။ ကာရေတုံ၊ ငှာ၎င်း။ ယံကိဉ္စိ၊ သော။ အပရသန္တကံ၊ အရှင်မရှိသော ဥစ္စာကို။ အာဟရာပေတုံ၊ ဆောင်စေခြင်းငှာ၎င်း။ ကပ္ပတိ၊ ၏။

ယာစိတုံ-၌ ယာစာတ် ဒွိကမ္မကဖြစ်၍ ယံကိဉ္စိပုဒ်ဝိသေသနဖြစ်သော အခါ ကာရဏံ-ဟု ကံတခုထည့်။ အာဟရာပေတုံ-၌ ဟရာဇာတ်လည်း ဒွိကမ္မက၎င်းဖြစ်၍ အပရသန္တကံကို။ ယံကိဉ္စိကို။ ဟူ၍၎င်း။ ဣစ္ဆိတ-ဌာနံ ထည့်၍၎င်း သမ္ပန်။

(၄၀) ဂိဟီနံ၊ လူတို့၏။ ဂေါပကေ၊ အရံစောင့်သည်။ ဒေန္တေ၊ ပေးသည်ရှိသော်။ ယတ္တကံ၊ အကြင်မျှလောက်သောသစ်သီးစသည်ကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ တတ္တကံ၊ ထိုမျှလောက်သော သစ်သီးစသည်ကို။ ဂဟေတုံ၊ ခံခြင်းကို။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်၏။ သံဃစေတိယသန္တကံ၊ သံဃာ့ဥစ္စာ၊ စေတီဥစ္စာကို။ ယထာပရိစ္ဆေဒံ၊ နေ့တိုင်းဤမျှစားဟုပိုင်းခြားတိုင်းကိုမလွန်မူ၍။ လဒ္ဓံ၊ အရံစောင့်ရထိုက်သော အသီးစသည်ကို။ ဒါတုံ၊ အရံစောင့် ပေးခြင်းကို။ ဂဟေတုံ၊ ပေးသည်ကို ခံခြင်းကို။ လဒ္ဓံ၊ ၏။

လဒ္ဓံ-ကား ဒီပကနည်း၊ တန္တနည်း၊ လဗ္ဘံလည်း ရှိ၏။

(၄၁) ဒွိဟိ၊ ကုန်သော၊ ကာယဝါစာဟိ ဝါ၊ ကိုယ်၊ နှုတ်တို့ကြောင့်၎င်း။ ဆဟိ၊ ခြောက်ပါးသောသမုဋ္ဌာန်တို့ကြောင့်၎င်း။ အလဇ္ဇိညာဏကုက္ကုစ္စပက-တတ္တာ၊ အရှက်မရှိသည်၊ မသိသည်၊ ကုက္ကုစ္စနိပစ်စက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သတိပ္ပဝါ၊ သတိမေ့ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အကပ္ပိယေ ဝါ၊ မအပ်သော ဝံသားစသည်၌၎င်း။ ကပ္ပိယေ၊ အပ်သော ဝက်သား စသည်၌၎င်း။ ကပ္ပိကပ္ပိယ-သည်တာ၊ အပ်သော ဝက်သား၊ မအပ်သောဝံသားဟု အမှတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။

(၄၂) အလဇ္ဇိညာဏတာပတ္တိံ၊ အရှက်မဲ့ခြင်း၊ မသိခြင်းကြောင့် သင့်သောအာပတ်ကို။ ကာယဝါစာဟိ၊ ကိုယ်၊ နှုတ်တို့ဖြင့်။ ဆာဒယေ၊ ဖုံးလွှမ်း

ငြားအံ့။လိဂေံ၊လိင်ပြန်ခြင်းကြောင့်၎င်း။သံသေဂဏေကသ္မိံ၊ သံသာကြောင့်၊
ဂိုဏ်းကြောင့်၊ပုဂ္ဂိုလ်တပါးကြောင့်၎င်း။ စတုဓာ၊လေးပါးသောအကြောင်း
ကြောင့်။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌိတိ၊ အာပတ်မှထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။

လိဂေံ စသည်ကား စတုဓာ၏ သင်္ချာတည်း။ ဤသို့ သင်္ချာ၊ သင်္ချေ
သရုပ် သရူပဝန္တ နေသည်ကား နည်း၏။ ပဌမန္တနေသည်သာ များ၏။
ဤနည်းတူ သတ္တမိဝိဘတ်ဖြင့် နေသင့်သည်ကို သိအပ်၏။ ဝါ၊ လိဂေံ
စသည်၌ လိဂ်တ္ထသိဝိဘတ်ကို ဧ-ပြု၍။ လိဂေံ၊ လိင်ပြန်ခြင်း၎င်း။ပ။
ဧကသ္မိံ၊တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ဣတိ၊သို့။ (သမ္ပန်)။ဝါ၊၎င်းသိဝိဘတ်
ကို ဟေတုတ္ထ၌သက်၍ ဧ-ပြု။ ဝါ၊ပစ္စတ္တ၌ သတ္တမိသက်။

(၄၃) ပစ္စယဒ္ဓယေ၊ သင်္ကန်း၊ဆွမ်းပစ္စည်း နှစ်ပါးအပေါင်း၌။ ပရိက-
ထောဘာသဝိညတ္တိ၊ ပရိယာယ်ဆိုခြင်း၊ အရိပ်ပြခြင်း၊ တောင်းခြင်း၊ နိမိတ်
ပြုခြင်းလေးပါးကို။န လဗ္ဘာ၊မရအပ်။တတိယေ၊ကျောင်းပစ္စည်း၌။ ဝိညတ္တိ-
ယေဝ၊ တောင်းခြင်းကိုသာလျှင်။ န လဗ္ဘာ၊ အပ်။ သေသေ၊ ကြွင်းသော
ဆေးပစ္စည်း၌။သဗ္ဗမ္ပိ၊ပရိကထာ စသောလေးပါးလုံးကိုလည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။
(နိမိတ္တကမ္မကိုကား အရာအားဖြင့် ယူအပ်၏)။

(၄၄) ပဉ္စန္ဒံ သဟဓမ္မိနံ၊တို့၏။ အစ္စယေ ဒါနံ၊ ငါသေလွန်ခါငါ့ဥစ္စာကို
ယူရစ်ဟု ပေးခြင်းသည်။ န ရူဟတိ၊ ခံသည့်မရောက်။ တံ၊ ထိုဒါနလက္ခဏာ
မရှိပါ၍ပေးရာမရောက်သောဥစ္စာသည်။သံသသေဝ စ၊၏သာလျှင်။ သန္တကံ၊
သည်။(ထည့်)။ဟောတိ၊၏။ဂိဟိနံ ပန၊တို့၏ကား။ သန္တကေ၊၌။ (ထည့်)။
အစ္စယေ ဒါနံ၊သည်။ ရူဟတိ၊၏။

ဧတ္ထ စ ဧကစ္စေ ဝိနယဓရာ ဂိဟိနန္တိ ပဒံ သမ္ပဒါနန္တိ ဂဟေတွာ ဘိက္ခုနံ
သန္တကံ အစ္စယဒါနဝသေန ဂိဟိနံ ဒေန္တော ရူဟတိ။ ပဉ္စန္ဒံ ပန သဟဓမ္မိ-
ကာနံ ဒေန္တော နရူဟတိတိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ သန္တေ မာတာပိတုနံ ဒေန္တောပိ
န ရူဟေယျ၊ တေသမ္ပိ ဂိဟိဘူတတ္တာ။ အထ စ ပန မာတု ဟောတု၊ ပိတု
ဟောတု၊ အညဿ ဝါ ကဿစိ ဟောတူတိ ဝဒတိ၊ တေသံ န ဟောဟိတိ
ဝစနတော န ရူဟတိတိ ဝိညာယတိ။ တဿှာ ဂိဟိနံ ပနာတိ ဣဒံ န
သမ္ပဒါနဝစနံ၊ အထ ခေါ သာမိဝစနမေဝါတိ ဒဠဗ္ဗံ။ တေန ဂိဟိနံ ပန

သန္တကံ အစ္စယဒါနံ ရူပာတီတိ သမ္ပန္နော ကာတဗ္ဗော ။ပ။ ယဒိ ဧဝံ
ဂိဟိနန္တိ ပဒဿ အသမ္ပဒါနတ္ထေ သတိ ကတမံ သမ္ပဒါနံ ဟောကီတိ၊
ယဿ ကဿစီတိ ပဒံ။ ဝိနယာလင်္ကာရ။

(၄၅) ဘိက္ခု ဝါ၊ သည်၎င်း။ သာမဏေရော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဥပဿယေ၊
ရဟန်းမိန်းမကျောင်း၌။ ယဒိ မရေယျ၊ အကယ်၍ သေကုန်ငြားအံ့။ တတ္ထ၊
ထိုသေသော ရဟန်းသာမဏေ ဥစ္စာ၌။ ဘိက္ခုသံသောဝါ၊ သည်သာလျှင်။
ဒါယဇ္ဇော၊ အမွေခံထိုက်၏။ သေသေဝါ၊ ကြွင်းသော ရဟန်း ယောက်ျား
ကျောင်း၌ ရဟန်းမိန်းမ၊ သိက္ခမာန်၊ သာမဏေရီ သေရာ၌လည်း။ အယံ
နယော၊ ဤနည်းတူတည်း။

(၄၆) ဣမံ၊ ဤဥစ္စာကို။ နေတော၊ ဆောင်၍။ အသုကဿ၊ ဤမည်သော
ရဟန်းအား။ ဒေဟိ၊ ပေးချေဟူ၍။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်သော ဥစ္စာသည်။ ပုရိမဿေဝ၊
ရှေးပေးတတ်သော ရဟန်း၏သာလျှင်။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။
ဣမံ၊ ဤဥစ္စာကို။ အသုကဿ၊ အား။ ဒမ္မိတိ၊ ပေး၏ဟူ၍။ ဒိန္နံ၊ သည်။
ပစ္ဆိမဿေဝ၊ နောက်ပေးအပ်သော ရဟန်း၏သာလျှင်။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။
ဣမံ ဝိမိံ၊ ဤဥစ္စာရှင် ဖြစ်၊ မဖြစ်သော အစီအရင်ကို။ ဥတော၊ သိ၍။
ဝိဿာသဂါဟံ ဝါ၊ ဥစ္စာရှင်နှင့် အကျွမ်းဝင်၍ ယူခြင်း ကိုလည်း။ ဂဏှေ၊
ယူရာ၏။ မတကစိဝရံ၊ သူသေ့ သင်္ကန်းကိုလည်း။ အဓိဋ္ဌေ၊ ငါ့အား ရောက်၏
ဟု မိဋ္ဌာန်ရာ၏။

(၄၇) လောဟဘဏှေ၊ သံ၊ ကြေး ဘဏှာ၌။ ပဟရဏိံ၊ လက်နက်ကို။
ဌပေတော၊ ၍။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော သံ၊ ကြေးဘဏှာသည်။ ကပ္ပတိ၊ ၏။
ဒါရုဘဏှေ၊ သစ်ဘဏှာ၌။ ဒါရုဇံ ပတ္တံ၊ သစ်သားဖြစ်သော သပိတ်ကို၎င်း။
ပါဒုကပလ္လက္ခံ၊ ခြေနင်းဘိနပ်၊ အခြားသားရဲရုပ် ထူသော ပလ္လင်ကို၎င်း။
အာသန္နိံ၊ အခြေမြင့်သော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်ကို၎င်း။ ဌပေတော၊ ၍။
သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော သစ်ဘဏှာသည်။ ကပ္ပတိ၊ ၏။ မတ္တိကာမယေ၊ မြေဖြင့်
ပြုအပ်သော ဘဏှာ၌။ ကတကံ၊ ပဒုမာကြာချက်ဘဏှာန် ဆူးပြုတ်အရုပ်ထူ၍
ပြုအပ်သော ခြေပွတ်ကို၎င်း။ ကုမ္ဘကာရိကံ၊ ဓနိယထေရ်၏ ကုဋိကဲ့သို့သော

သဗ္ဗမတ္တိကာမယကုဋိကိုရင်း။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောမြေတဏှာသည်။ ကပ္ပတိ၊ ၏။

ကတကံနာမ ပဒုမကဏ္ဍိကာကာရံ၊ ပါဒသံသနတ္ထံ၊ ကဏှကေ ဥဌပေတွာကတံ။ အဋ္ဌကထာ။

ပကိဏ္ဍက ပြီး၏။

၄၂-ဒေသနာ

(၁) ဒေသနာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုဘာဝဿ၊ ဘိက္ခုဘောတည်းဟူသော ရဟန်း၏ အသွင်ကို။ ယောစာဂေါ၊ အကြင် စွန့်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာစဇနာ၊ ထိုစွန့်ခြင်းသည်။ ပါရာဇိကဒေသနာ၊ ငါ-ပါရာဇိကသို့ရောက်ပြီဟု ကြားခြင်းမည်၏။ ယထာဝုတ္တေန၊ “ဆာဒေတိ ဇာနံ မာပန္နံ” စသော ဆိုအပ်ပြီးသော အစဉ်ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ အာပတ်မှထခြင်းသည်။ ဂရုကာပတ္တိ ဒေသနာ၊ သံဃာဒိသိသ် အာပတ်ကို ကြားခြင်းမည်၏။

“အပစ္စယော ဣဏာ ဒုတိယော၊ ဣပစ္စယော ပုမေ သိယံ” ဟူရကား စာဂေါပုဒ်သည် ဣပစ္စယန္တ ပုလ္လင်မြဲသောကြောင့် ဒေသနာ ဟူသော ဝုဋ္ဌာနပုဒ်၏ လိင်ကိုမယူ။

ဝုတ္တဿ ဝက္ခမာနဿ၊ သဗ္ဗာဒိ လိင်္ဂံ မာဒိယိ။
ဝုတ္တဿ သမာသေ ဝါကျေ၊ အဘိဓမ္မော စ သော ဣတိ။
ဣတရေ ဝက္ခမာနဿ၊ ယော စာဂေါ သာဝ ဒေသနာ။

သဗ္ဗာဒိ၊ သဗ္ဗစသော သဗ္ဗနာမ်သည်။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ပုဒ်၏ ရင်း။ ဝက္ခမာနဿ၊ ဆိုလတ္တံ့သောပုဒ်၏ရင်း။ လိင်္ဂံ၊ လိင်ကို။ အာဒိယိ၊ ယူ၏။ သမာသေ ဝါကျေ၊ သမာသ်ဝါကျ၌။ ဝုတ္တဿ၊ ၏။ လိင်္ဂံ၊ ကို။ အာဒိယိ၊ ၏။ အဘိဓမ္မော စ သော ဣတိ၊ “အဘိဓမ္မော စ သော ပိဋကဉ္စာတိ အဘိဓမ္မပိဋကံ” ဟူသည်တည်း။ ဣတရေ၊ သမာသ်ဝါကျမှ တပါးသော ဝါကျ၌။ ဝက္ခမာနဿ၊ ၏။ လိင်္ဂံ၊ ကို။ အာဒိယိ၊ ၏။ ယော စာဂေါ သာဝ ဒေသနာ၊ ဒေသနာဟူသည်တည်း။ ။ သမာသ် ဝါကျ၌ ရှေးပုဒ်ကို ငဲ့သည်မြဲ၏၊ တပါးသော ဝါကျ၌ ရှေ့နောက်ငဲ့မမြဲ။

(၂) ကေဿ၊ ရဟန်းတပါး၏။ သန္တိကေ၊ ဌ။ ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊ ကြောင့်။ နိဿိတော၊ ရှိ။ အဉ္ဇလိ၊ ဆယ်ခုပေါင်းစည်း၊ လက်သည်းဖြူလွှာ၊ တောက်ပသော လက်အုပ်ကို။ ပဂ္ဂဏိတော၊ ဦးထိပ်အပြင် မြောက်ချီတင်၍။ ထုလ္လစ္စယာဒိ၊ ထုလ္လစ္စဦးစသော အာပတ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုလတ္တံ့။ သောနည်းဖြင့်။ ဒေသေယျ၊ ကြားရာ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဧကံထုလ္လစ္စယာ ပတ္တိ၊ တခုသော ထုလ္လစ္စဦးအာပတ်သို့။ အာပဇ္ဇိ၊ ရောက်ပြီ။ တံ၊ ထိုဘခုသော ထုလ္လစ္စဦး အာပတ်ကို။ တုမ္ပမူလေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏အထံ၌။ ပဋိဒေသေမိ၊ ရှေးရှုကြားပါ၏။ ဣတိ ဝတော၊ ဤသို့ အာပတ်သင့်သောရဟန်းကြားသော ကြောင့်။ တေန၊ ထိုအာပတ်ကိုခံသောရဟန်းသည်။ အာဝုသော၊ ငါ့သျှင်။ တံ၊ သင်ငါ့သျှင်သည်။ တံ အာပတ္တိ၊ ထိုတခုသောထုလ္လစ္စဦးအာပတ်ကို။ ပဿသိ၊ ရှုပေ၏။ ဣတိ သို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အာမ ပဿာမိ၊ ဩော်-ရှုပါ၏။ ဣတိ ဝတော၊ ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ တေန၊ ထိုခံသော ရဟန်းသည်။ အာဝုသော၊ ငါ့သျှင်။ အာယတိံ ဌ၊ သံဝယေယျာသိ၊ စောင့်ဘိလော့။ ဣတိ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ သုဠ၊ လွန်စွာ။ ဝါ၊ သာဓု သုဠ၊ မြဲမြံစွာ၊ သံဝရိဿာမိ၊ စောင့်ပါအံ့။ ဣတိ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဿသိ၊ ရှု၏လော။ ရှုလောဟုပုစ္ဆာ၊ အာဏတ္တိနက် သမ္ပန်ကြသည်မှာ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်သည် ထိုအနက်၌မဖြစ်။ ထို့ကြောင့်အာပတ်ထင်ရှား ရှိလျက် ရှိသည့်အရာကို ရှုပေသည်ဟု ပသံသတ္တ၌ ဝတ္တမာန်သင့်သည်။ ပဿသု ဟူအပ်လျက် ဥကို ဣပြုသော်၎င်း၊ ပသေယျာသိ ဟူအပ်လျက် ယေျာသိကို အာသိပြု၍ ရသပြုသော်၎င်းပုစ္ဆာ၊ အာဏတ္တိသင့်၏။ ယခု အခါကား ဤကြားနည်းမှထူး၍ ဂရုကအာပတ်ရှိလျှင်လည်း ပကာသန ဖြစ်လျှင်အောင် “အဟံ ဘန္တေ သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာရောစေမိ” ဟု ကြားလျှင် “သာဓု သာဓု” ဟုခံ၍ သဘောတူဝတ္တုရှိလျက် ကြားမိခဲ့လျှင် သင့်ကောင်းသော ဒုက္ကဋ် ပါလေအောင် “အဟံ ဘန္တေ သမ္ပဟုလာ နာနာဝတ္တုကာ သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော” စသည်ဖြင့် ကြားပြန်သည်။ ယင်းသို့ကြားရာ၌ ဓင်းဒုက္ကဋ်ပါပြီဖြစ်၍ အလျင်ကြားသောရဟန်းသည်

နောက်တဖန် ထပ်၍ ကြားပြန် ခြင်းကား အလျဉ်း မသင့်၊ ဂိုဏ်း၊ သံဃာအား ကြားခြင်းကို ပါဠိတော်မှယူ။

ဘန္တေ၊ရား။ အဟံ၊သည်။ ဧဒ္ဓ၊နုစ်ပါးကုန်သော။ထုလ္လစ္စယာပတ္တိယော၊ တို့သို့ ။ပ။ သမ္မဟုလာ၊ များစွာကုန်သော ။ပ။ တာ၊ ထိုထုလ္လစ္စဉ်းအာပတ် တို့ကို။ တုမ္မမူလေ၊ဉ္စ။ပဋိဒေသေမိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ဝတ္တဗ္ဗံ၊၏။နိဿဂ္ဂိယေသု ပန၊ စွန့်၍ကြားအပ်သော နိဿဂ္ဂိပါစိတ် တို့၌ကား။ ဘန္တေ၊ဘုရား။မေ၊၏။ ဣဒံ စိဝရံ၊ဟတ္ထပါသ်ဉ္စတထည်သောဤသင်္ကန်းကို။မေ-မယာ၊သည်။ ဒသာဟာ- တိက္ကန္တံ၊ဆယ်ရက်ကိုလွန်စေအပ်ပြီ။ နိဿဂ္ဂိယံ၊စွန့်အပ်၏။ ဝါ၊ဣဒံ စိဝရံ၊ကို။ ဒသာဟာတိက္ကန္တံ၊ဆယ်ရက်လွန်ပြီ။နိဿဂ္ဂိယံ၊၏။ဝါ၊ဣဒံ စိဝရံ၊ကို။ဒသာဟာ- တိက္ကန္တံ၊ ဆယ်ရက်သည် လွန်သည်ဖြစ်၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊၏။ ဝါ၊ဣဒံ စိဝရံ၊ကို။ ဒသာဟာတိက္ကန္တံ၊ ဆယ်ရက် လွန်သည်ဖြစ်၍။ လွန်စေအပ်သည် ဖြစ်၍။ ဆယ်ရက်သည် လွန်အပ်သည်ဖြစ်၍။ လွန်သောဆယ်ရက် မှီသည်ဖြစ်၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊၏။ဝါ၊ဒသာဟာတိက္ကန္တံ၊သော။ဣဒံစိဝရံ၊ကို။ နိဿဂ္ဂိယံ၊၏။အဟံ၊ သည်။ ဣမံ၊ဟတ္ထပါသ်ဉ္စတည်သောတထည်သောဤသင်္ကန်းကို။ အာယသ္မု- တော၊အရှင်ဘုရားအား။ နိဿဇ္ဇာမိ၊စွန့်၏။ ဣတိ၊သို့။ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊အပ်၏။ (ထည့်)။ဣမာနိစိဝရာနိ၊ဟတ္ထပါသ်ဉ္စများစွာသောဤသင်္ကန်းတို့ကို။ပ။ဧတံ စိဝရံ၊ဟတ္ထပါသ်မှအပဉ္စတထည်သောထိုသင်္ကန်းကို။ပ။ ဧတာနိစိဝရာနိ၊ဟတ္ထ ပါသ်မှအပဉ္စများစွာသော ထိုသင်္ကန်းတို့ကို။ပ။ဧတာနိ၊တို့ကို။ အဟံ၊သည်။ အာယသ္မုတော၊အား။ နိဿဇ္ဇာမိ၊၏။ဣတိ၊သို့။နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊၏။

(၃) နိဿဇ္ဇိတုန၊စွန့်ပြီး၍။ အာပတ္တိံ၊ကို။ ဒေသေယျ၊ ရာ၏။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုစွန့်အပ်သောသင်္ကန်းကိုခံသော ရဟန်းသည်။ အာပတ္တိံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတုာ၊ ခံပြီး၍။ ဣမံ စိဝရံ၊ ဟတ္ထပါသ်ဉ္စတည်သော တထည်သော ဤသင်္ကန်းကို ။ပ။ အာယသ္မုတော၊ သင်္ကန်းရှင်ငါ့သျှင်အား။ ဒမ္ပိ၊ပေး၏။ ဣတိ၊ဤသို့ဆို၍။ နိဿဇ္ဇစိဝရံ၊စွန့်အပ်သောသင်္ကန်းကို။ ဒေယျံ၊ပေးအပ်၏။ ပေးလေ။ ပေးရမည်။

ထိုသင်္ကန်းကို မပေးမနေအပ်ရကား ဒေယျံ၌ ဣပစ္စည်းကို ပေသာတိ- သဂ္ဂ၌သက်။ “တောသုံးလောင်ရှင်၊နတ်မင်းသျှင်”ဟူသော ကဗျာကိုရှု၍

ဤသင်္ကန်းရှင်ကား ထို၌ တောသုံးထောင်ရှင်ကဲ့သို့ သာမုတ္တ၊ ငါ့သျှင်
ကား နတ်မင်းသျှင်ကဲ့သို့ ဒီဃာယုက ဇီဝတ္ထ ဟူ၍ သုတိတူ သဒ္ဒါပြား
ခွဲထားအစပ်ကို သိအပ်၏။

ဣဒံ စိဝရံ၊ ကို။ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ၊ သင်္ကန်းနှင့်ကင်း၍ နေစေဟု ရဟန်း
တို့၏ခွင့်ပြုခြင်းကို။ ဝါ၊ ရဟန်းတို့သည်ပေးအပ်သော ဥတ္တိဒုတိယကံဟူသော
ဝေါဟာရပညတ်ကို။ အညတြ ဌပေတွာ၊ ၍၊ ရတ္တံဝိပ္ပဝုတ္တံ၊ ညဉ့်ကင်း၍
နေအပ်သည်ဖြစ်၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၍။

သမ္ပုတုနုညာဝေါဟာရေ။ ။သမ္ပုတံ၊သမ္ပုတံ၊သဒ္ဒါသည်။ အနုညာ-
ဝေါဟာရေ၊ခွင့်ပြုခြင်း ဝေါဟာရပညတ်၌။ ဘဝေါဖြစ်၏။ အဘိဓာန်။

ဣဒံအကာလစိဝရံ၊ ဤအကာလ သင်္ကန်းကို။ မာသတိက္ကန္တံ၊ တလကို
လွန်သည်ဖြစ်၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၍။ ။ဣဒံပုရာဏစိဝရံ၊ဤသင်္ကန်းဟောင်းကို။
အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ၊ ဆွေစဉ်မပျက် ခုနစ်ဆက် မစပ်သော ရဟန်း
မိန်းမကို။ ဓောဝါပိတံ၊ဖွပ်စေအပ်သည်ဖြစ်၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၍။ ။ဣဒံ စိဝရံ၊
ဤသင်္ကန်းကို။ ပါရိဝတ္တကာ၊ဖလယ်ခြင်းကို။ အညတြ၊ ၍။ အညာတိကာယ
ဘိက္ခုနိယာ၊ ၍။ ဟတ္ထတော၊မှ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ခံအပ်သည်ဖြစ်၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊
၏။ ။ဣဒံ စိဝရံ၊ ဤသင်္ကန်းကို။ သမယာ၊ အခါကို။ အညတြ၊ ၍။
အညာတကံ သော။ ဂဟပတိကံ၊ဒါယကာကို။ ပိညာပိတံ၊ တောင်းအပ်သည်
ဖြစ်၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၍။ ။တဒုတ္တရိ၊လုံသင်းပိုင် ကိုယ်ဝတ်ဆက် အလွန်။ဝိညာ-
ပိတံ၊၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၍။ ။ပုဗ္ဗေ၊ရှေး၌။အပ္ပဝါရိတံ၊ ဘိတ်သော။အညာ-
တကံ၊သော။ဂဟပဟိကံ၊သို့။ဥပသင်္ကမိတွာ၊၍။ ဝိကပ္ပံ၊ အလွန်စီရင်ခြင်းသို့။
အာပန္နံ၊ ရောက်ရကား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၍။ ။ပုဗ္ဗေ၊၌။ အပ္ပဝါရိတေ၊ မဘိတ်
ကုန်သော။ (ဗဟုဝုဓ်မျှသာ ထူးလျှပ်)။ ။အတိဝေ၊ ဘတိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်
ထက်အလွန်။ စောဒနာယ၊တောင်းခြင်းဖြင့်။ အတိဝေ၊ ဘဆက္ခတ္တံ၊ ခြောက်
ကြိမ်ထက်အလွန်။ဌာနေန၊ရပ်ခြင်းဖြင့်။ အဘိနိပ္ပာဒိကံ၊ ပြီးစေအပ်ရကား။
နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၍။ ။ဣဒံသန္တတံ၊ဤအခင်းကို။ ကောသေ၊သုမိဿကံ၊ပိုးချည်နှင့်
ရော၍။ကာရာပိတံ၊ရကား။နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၍။ ။ဣဒံ သန္တကံ၊ကို။သုဒ္ဓကာဌ-

ကာနံ၊ သက်သက် မည်းနက်ကုန်သော။ ငွေကလောမာနံ၊ သိုးမွေး တို့ကို။
ကာရာပိတံ၊ ပြုစေအပ်သည်ဖြစ်၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၏။

ကာရာပိတံ-၌ ကရဓာတ် ဒွိကမ္မက၊ သန္တတံ-ဟူသော ပဋ္ဌာနကံကို
တပစ္စည်း ဟောသကား ချဒိဂ္ဂိဏ်း။ ကပ္ပိယကာရကံ-ဟု ကာရိုက်ကံ
ထည့်သော်လည်း ထိုကံကို မဟော။

ဩဒါတာနံ၊ ဖြူကုန်သော သိုးမွေးတို့၏။ တုလံ၊ ချိန်ကို။ ဝေါစရိယာနံ၊
ကြောင်ကုန်သော သိုးမွေးတို့၏။ တုလံ၊ ကို။ အနာဒိယိတွာ၊ မယူမူ၍။
ကာရာပိတံ၊ ပြုစေအပ်သည်ဖြစ်၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၏။ ။ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာကို။
အညတြ၊ ၍။ ဦးနဆဗ္ဗဿံ၊ ခြောက်နှစ်မပြည့်မီ။ ဝါ၊ ခြောက်နှစ်အတွင်း၌။
ကာရာပိတံ၊ ၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၏။

ဦးန ဆဗ္ဗဿန္တိ ဆဗ္ဗဿတော ဩရဘာဂေ။ ဋီကာဟောင်း။ “အံဝိဘတ္တိန
မကာရန္တာ အဗျယိဘာဝါ” သုတ်ဖြင့် သွံဝိဘတ်ကို အံ-ပြု၍
ဦးနဆဗ္ဗဿံ ပြီးသည်ဟူလို၊ ဦးနဆဗ္ဗဿာနိ ရှိကြ၏ မသင့်။

ဣဒံ နိဿိဒနသန္တတံ၊ ဤနိဿိဒိုင် အခင်းကို။ ပုရာဏသန္တတဿ၊ အခင်း
အဟောင်း၏။ သာမန္တာ၊ အစွန်းအနား နံပါးကဘက်၌။ သုဂတဝိဒတ္ထိံ၊
မြတ်စွာဘုရား လက်သန်းထွာ ပမာဏရှိသော အရပ်ကို။ အနာဒိယိတွာ၊
မယူမူ၍။ ကာရာပိတံ၊ ပြုစေအပ်သည်ဖြစ်၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၏။ ။ဣမာနိ ငွေက-
လောမာနိ၊ တို့ကို။ တိယောဇနပရမံ၊ သိုးယူဇနာ အတိုင်းအရှည် ရှိသော
အရပ်ကို။ အတိက္က မိတာနိ၊ လွန်စေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိဿဂ္ဂိယာနိ၊
ကုန်၏။ ။ဣမာနိ ငွေကလောမာနိ၊ တို့ကို။ အညာတိကာယ၊ သော။
ဘိက္ခုနိယာကို။ ဓောဝါပိတာနိ၊ ဖွပ်စေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိဿဂ္ဂိယာနိ၊
ကုန်၏။ ။ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဒာဟံ၊ သည်။ ရူပိယံ၊ ရွှေငွေကို။ ပဋိဂ္ဂဟေသိံ၊ ခံပြီ။
ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤရွှေငွေကို။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။
အဟံ၊ သည်။ ဣမံ၊ ဤရွှေငွေကို။ သံဃဿ၊ အား။ နိဿဇ္ဇာမိ၊ ၏။ ။ဘန္တေ၊
ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ နာနာပ္ပကာရကံ၊ ခုတ်လုပ်ပြီး မခုတ်လုပ်သေးသော
အားဖြင့် အထူးထူးအပြားပြား များစွာသော။ ရူပိယသံဝေါဟာရံ၊ ရွှေငွေကို
ရောင်းဝယ်ခြင်းသို့။ ဘမာပဒ္ဒံ၊ ရောက်ပြီ။ ။ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။

ဣဒံ၊ ဤရောင်းဝယ်သော ရွှေငွေကို။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ ဣမံ၊ ဤရောင်းဝယ်သော ရွှေငွေကို။ သံသယ၊ အား။ နိဿဇ္ဇာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ စွန့်အပ်၏။ (ထည့်) ။

(၄-၆) နိဿဇ္ဇိတနု၊ ရှိ။ အာပတ္တိံ၊ ကို။ ဒေသေယျ၊ ရာ၏။ အထ၊ ထိုနောက်မှ။ ဣမံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ ဇာနာဟိ၊ သိလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဂိဟိံ၊ ထိုသို့လာသော ထိုဦးရှိသော လူကို။ ဝဒေ၊ ဆိုရာ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဣမိနာ၊ ဤဝတ္ထုဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ အာဟရာမိ၊ ဆောင်ရအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ အံ့။ ဣမန္တိ၊ ဤဝတ္ထုကိုဆောင်ခဲ့ဟူ၍။ အဝတှာ၊ မဆိုမူ၍။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ တေလာဒိ၊ ဆီစသည်သည်။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်၏ဟု။ ဝဒေ၊ ရာ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ တေန၊ ထိုရွှေငွေဖြင့်။ ပရိဝတ္တေတှာ၊ ဖလယ်၍။ ကပ္ပိယံ၊ သော။ ယံ၊ အကြင်ဆီစသည်ကို။ အာဟရတိ၊ ဆောင်ခဲ့၏။ တံ၊ ထိုဆီစသည်ကို။ ဒွေပိ၊ နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထိုရွှေငွေကိုခံသော ရဟန်း၊ ရောင်းဝယ်သော ရဟန်းတို့ကို။ ထပေတှာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗေဟိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ ပရိဘုဉ္ဇိတံ၊ ဌာ။ လဗ္ဘံ၊ ရအပ်၏။ တတော၊ ထိုစွန့်သောရွှေငွေဖြင့်ဝယ်သောဆီစသည်မှ။ ဝါ၊ ထိုဝေဘန်ရာမှ။ အညေန၊ တပါးသောသူသည်။ လဒ္ဓေါပိ၊ ရအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဘာဂေါ၊ အဘို့သည်။ တေသံ၊ ထိုခံသောရဟန်း၊ ရောင်းဝယ်သောရဟန်းတို့အား။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။

(၇) အန္တမသော၊ ဖြင့်။ တံနိဗ္ဗတ္တာ၊ ထိုရွှေငွေကြောင့် ဖြစ်သော။ ရုက္ခစ္ဆာယာပိ၊ သစ်ပင်ရိပ်သည်လည်း။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ နိဿဉ္ဇံ၊ စွန့်အပ်ပြီးသည်ကို။ ပဋိလဒ္ဓမ္ပိ၊ ဝဖန်ရသော်လည်း။ အာဒိတော၊ အစဉ်။ သန္တတတ္တယံ၊ ကောသိယမိဿက၊ သုဒ္ဓကာဠက၊ ဒွေဘာဂ အခင်းသုံးခုတို့၏အပေါင်းသည်။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။

(၈) ဧဝံ ပရိဝတ္တေတှာ၊ ဤသို့ဖလယ်၍။ ကပ္ပိယဟာရကေ၊ အပ်သော ဆီစသည်ကိုဆောင်တတ်သောသူကို။ နောစေလဗ္ဗေထ၊ အကယ်၍မရငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့မရခဲ့သော်။ ဝါ၊ ဧဝံ ဝိဓိံ၊ ဤ“ဇာနာဟိ မံ” စသောအစီအရင်ကို။ သော၊ ထိုသူသည်။ နော စေ လဗ္ဗေထ၊ အကယ်၍မသိငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့မသိခဲ့သော်။ သော၊ ထိုသူကို။ ဣမံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ ဆဇ္ဈေဟိ၊ စွန့်ချေလော

ဟူ၍။ သံသိယော၊ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊လည်း။ သော၊ ထိုစွန့်တတ်သောသူကို။
 နော စေ လဗ္ဗေထ၊ အကယ်၍ စွန့်ခြင်းကိုမပြုရငြားအံ့။ ဝါ၊ ဧဝံ၊ လည်း။
 သော၊ ထိုသူသည်။ နော စေ လဗ္ဗေထ၊ အကယ်၍စွန့်ခြင်းကို မသိငြားအံ့။
 အထ၊ထိုသို့စွန့်ခြင်းကိုမသိသည်ရှိသော်။ သမ္မတော၊ ငါးပါးအင်္ဂါ ပြည့်စုံစွာ
 သမုတ်အပ်သော။ ဘိက္ခု၊သည်။ ဆဇ္ဈေယျ၊ ရာ၏။

သမ္မနိ၊ လဗ္ဗေထကား ကမ္မရုပ်၊ ကတ္တရုပ် နှစ်ပါးသင့်၊ ကတ္တရုပ်၌
 လဘဓာတ် ဉာဏတ္ထ၊ ဒိဝါဒိဂိုဏ်း။

(၉-၁၁) တောနိ၊ ထိုခံသောရွှေငွေ၊ ဖလယ်သောရွှေငွေ တို့ကို၎င်း။
 ဒုတိယံ၊ သော။ ပတ္တံ၊ ငါးဘွဲ့မပြည့်သော သပိတ်ရှိလျက် တောင်းအပ်သော
 သပိတ်ကို၎င်း။ သံဃေ၊ သံဃာအထံ၌။ နိဿဇ္ဇိတုံ၊ငှာ။ (ထည့်)။ လဗ္ဗရေ၊
 ရအပ်ကုန်၏။ သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သောသင်္ကန်းစသည်တို့ကို။ သံဃေကသ္မိံ
 ဂဏေ၊ သံဃာ၊ တပါး၊ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ပါး သုံးပါးသော ဂိုဏ်း၌။ နိဿဇ္ဇိတုံ၊ငှာ။
 (ထည့်)။ လဗ္ဗရေ၊ ကုန်၏။ ဘာသန္တရေနပိ၊ မာဂဓဘာသာမှတပါးသော
 ဘာသာအထူးဖြင့်လည်း။ ဝတ္ထု၊ ဤသင်္ကန်းကိုစွန့်အပ်၏စသည်ဖြင့်ဆိုခြင်းကို။
 လဗ္ဗံ၊ရအပ်၏။

ဝတ္ထုပုဒ်ကို ဒီပကနည်း ပြု၍လည်း ဋီကာသစ်၌ ယောဇနာ၏။

ဘန္တေ၊ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ နာနပ္ပကာရကံ၊ သင်္ကန်းစသော အားဖြင့်
 များစွာသော။ ကယဝိက္ကယံ၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာကိုရောင်းဝယ်ခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇိံ၊
 ရောက်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤရောင်းဝယ်အပ်သော ကပ္ပိယ
 ဘဏ္ဍာကို။ နိဿဂိုယံ၊ ၏။ အယံ ပတ္တော၊ ကို။ ဒသာဟာတိက္ကန္တော၊ ၍။
 နိဿဂိုယော၊၏။ ။အယံ ပတ္တော၊ကို။ ဥနပဉ္စဗန္ဓနေန ပတ္တေန၊ ငါးဘွဲ့မပြည့်
 သောသပိတ်ရှိသဖြင့်။ စေတာပိတော၊ တောင်းအပ်ရကား။ နိဿဂိုယော၊၏။
 အဟံ၊သည်။ ဣမံ၊ဤသပိတ်ကို။ သံဃဿ၊ သံဃာအား။ နိဿဇ္ဇာမိတိ၊ ဟူ၍။
 နိဿဇ္ဇိတုနာ၊၍။ အာပတ္တိံ၊ကို။ ဒေသေယျ၊ရာ၏။ ပတ္တဂါဟကံ၊ ငါးပါးအင်္ဂါ
 ပြည့်စုံစွာသောသပိတ်ခံရဟန်ကို။ သမ္မနိတုနာ၊ သမုတ်၍။ သံဃဿ၊သပိတ်
 စွန့်ရာ စည်းဝေးလာသောသံဃာ၏။ ပတ္တန္တံ၊ အယုတ်ဆုံးသပိတ်ကို။ တဿ၊

ထိုတောင်းသောသပိတ်ကိုစွန့်သောရဟန်းအား။ ဒါပယောမထေရ်ကြီးမှ စ၍
လဲကာပေးစေရာ၏။

ဣဒံ ဘေသဇ္ဇံ၊ ကိံ။ သတ္တာဟာတိက္ကန္တံ၊ ဤ။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၏။ ။ဣဒံ
ဝဿိကသဒ္ဓိကစိဝရံ၊ ကိံ။ အတိရေကမာသေ သေသေ၊ တလထက်အလွန်
ကြွင်းသေးသော။ ဂိမ္မာနေ၊ ဌံ။ ဝါ၊ ဂိမ္မာနေ၊ သည်။ အတိရေကမာသေ
သေသေ၊ လျက်။ ဝါ၊ စဉ်။ ပရိယိဋ္ဌံ၊ ရှာအပ်သည်ဖြစ်၍။ အတိရေကမာသေ
သေသေ၊ လခွဲထက်အလွန် ကြွင်းသေးသော။ ဂိမ္မာနေ၊ ဌံ။ ကတွာ၊ ဖွပ်ဆုံး
လှည်းဖြတ်၊ တည်းစပ်ချုပ်ဆုံး၊ ပိန္နုထိုး၍။ ပရိဒဟိတံ၊ ဝတ်အပ် ရကား။
နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၏။ ။ဘိက္ခုဿ၊ အား။ သာမံတိုင်။ ဒတွာ၊ ဤ။ အစ္ဆိန္ဒံ၊ လူအပ်
ရကား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၏။ ။သာမံတိုင်။ သုတ္တံ၊ ကိံ။ ဝိညာပေတွာ၊ ဤ။ တန္တဝါယေ၊
တို့ကို။ သာမံဝိညာပေတွာ၊ ဤ။ ဝါယာပိတံ၊ ရက်စေအပ်ရကား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၏။ ။
ပုဗ္ဗေဌံ။ အပ္ပဝါရိတဿ၊ သော။ အညာတကဿ၊ သော။ ဂဟပတိကဿ၊
၏။ တန္တဝါယေ၊ တို့ကို။ ဥပသက်မိတွာ၊ ဤ။ ဝိကပ္ပံ၊ သို့။ အာပန္နံ၊ ဤ။ နိဿဂ္ဂိယံ၊
၏။ ။ဣဒံ အစ္စေကစိဝရံ၊ ခရီးသွားလာဖျားနာပြင်းဝှန်၊ ကိုယ်ဝန်ရင့်မာ၊
သဒ္ဓါအသစ်၊ ဖြစ်သူရှင်မော၊ အဆောတလျင်၊ ရှောင်တခင် လူအပ်သော
ဤသင်္ကန်းကို။ စိဝရကာလသမယံ၊ သင်္ကန်းကာလအခါကို။ အတိက္ကာမိတံ၊ ဤ။
နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၏။

“အရေးကန့်လန့်၊ ဟန့်ပါကောင်းလျက်၊ ရှောင်းတခင်ခင်” ဟူသည်ကို
ရှု၍ ရှောင်းတခင်ဟု ရေးသား ရွတ်ဘတ်ပါ။

ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ၊ ကိံ။ အညတြ၊ ဤ။ အတိရေကဆာရတ္တံ၊ ခြောက်ညဉ့်
ထက်အလွန်။ ဝိပ္ပဝုတ္တံ၊ ကင်း၍နေအပ်ရကား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၏။ ။ပရိဏတံ၊
သံဃာသို့ ညွတ်လေပြီးသော။ သံဃိကံ၊ တခုသော အခြင်းအရာဖြင့် သံဃာ၏
ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဣဒံ လာဘံ၊ ကိံ။ ဇာနံ၊ သိလျက်။ မေ၊ သည်။ အတ္တနော၊ သို့။
ပရိဏာမိတံ၊ ညွတ်စေအပ်ရကား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤလာဘ်
ကို။ အာယသ္မတော၊ အား။ နိဿဇ္ဇာမိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။
သေသံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောစကားအစဉ်ကို။ ယထာယောဂံ၊ ယှဉ်သင့်
တိုင်းကို မလွန်ဘဲ။ အာဒိမှိဝိယ၊ အစနိဿဂ္ဂိဌကဲ့သို့။ ယောဇယေ၊ ယှဉ်လေမင်း။
ယှဉ်ထိုက်၏။ ယှဉ်စွမ်းနိုင်လောက်ပြီ။

ဝိမိ,အရဟ,သတ္တိ သုံးနက်သင့်။ “ဣမာနိ မေ။ပ။ အာယသ္မတောဒမ္ပိတိ”
ဟူသော စကားရပ်ကိုရည်၍ “သေသံ။ပ။ ယောဇယေ” မိန့်သည်။
နိဿဂ္ဂိပါစိတ္တိ ဒေသနာကို ပြပြီး၍ သုဒ္ဓပါစိတ္တိ ဒေသနာ စသည်ကို
“အဟံ ဘန္တေ” စသည်ဖြင့် ပြသည်။

ဧကံ ပါစိတ္တိယာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ သမ္ပဟုလာ၊
ကုန်သော။ ပါစိတ္တိယာပတ္တိယော၊ တို့သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။
ဒဟံ၊ သည်။ ဂါရဟံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ အသပ္ပာယံ၊ မလျှောက်ပတ်သော။
ပါဠိဒေသနီယံ၊ အမည်ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ အာပတ်သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ။ တံ၊ ထို
ပါဠိဒေသနီယအာပတ်ကို။ ပဋိဒေသေမိ၊ ၏။ ဣတံ၊ ဤသို့ကြားသည်ရှိသော်။
တေန၊ ထိုဒေသနာခံသော ရဟန်းသည်။ အာဝုသော၊ ငါ့သျှင်။ တံဓမ္မံ၊ ထို
ပါဠိဒေသနီယအာပတ်ကို။ ပဿသိ၊ ရှုပေ၏။ ပြပေ၏။ ကြည့်ပေ၏။ မြင်ပေ၏။
ဝါ၊ ရှုလော့၊ ရှုကာမူ။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။

အညာပတ္တိဒေသနာ နယတော ပါဠေက္ကံ ဒေသေတဗ္ဗာတိ ပါဠိဒေသနီ။
ဝုတ္တဉ္ဇေတံ သမန္တပါသာဒိကာယံ ဂါရဟံ အာဝုသောတိ အာဒိနာပိ
ပဋိဒေသေတဗ္ဗာကာရဒဿနန္တိ။ ကင်္ခါဝိတရဏိယမ္ပိ တဿာ ဒေသေ-
တဗ္ဗာကာရော ဂါရဟံ အာဝုသောတိ အာဒိနာ နယေန သိက္ခာပဒဒ-
ယေဝ ဒဿိတောတိ။ ။ ဤသို့ဝစနတ္ထပြု။ ယင်းသို့ဖြစ်သော်ယခုအခါ
ဒေသနာကြားနည်းဖြင့် ကြား၍ ပါဠိဒေသနီယရှိက မထရာဟူမူ သဗ္ဗ
သဒ္ဓါဖြင့် ဂရုကာပတ္တိ ပကာသနပင် ဖြစ်သေး၏။ ပါဠိဒေသနီယမှာ
ပဝေဂ ဟူလို။ ယင်းသို့ဖြစ်သော် ဒေသနာကံကြောင့် ပါဠိဒေသနီယ
မမည်သင့်ဟူမူ ယထာ ကထဉ္စိ ဗျုပ္ပတ္တိဟူလို။ “အဟံ ဘန္တေ ဧကံပါဠိ-
ဒေသနီယာပတ္တိံ၊ ဒွေ သမ္ပဟုလာ ပါဠိဒေသနီယာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ”
ဟု အဘယဂိရိဝါသီတို့ ခုဒ္ဒသိက္ခာ၌ ရှိသောဟူ၏။

ဧကံ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိံ၊ သို့။ပ။ ဧကံ ဒုဗ္ဘာသိတာပတ္တိံ၊ သို့။ ပ။ တာ၊ ထို
ဒုဗ္ဘာသိ အာပတ်တို့ကို။ တုမ္ပမ္ပလေ၌။ ပဋိဒေသေမိ၊ ၏။ ဣတံအာဒိ၊ ကို။
ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ (သမ္ပန်)။

ဧကဝတ္ထုကကို ပြပြီး၍ နာနာဝတ္ထုကကို “အဟံ ဘန္တေ” စသည်ဖြင့်
ပြ၏။

ဒေ၊ ကုန်သော။ နာနာဝတ္ထုကာ၊ အထူးထူးသောဝတ္ထုရှိကုန်သော။ပ။
သမ္ပဟုလ၊ ကုန်သော။ နာနာဝတ္ထုကာ၊ ကုန်သော။ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိယော၊
တို့သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ။ တာ၊ တို့ကို။ တုမ္မုလေ၊ ဌ။ ပဋိဒေသေမိ၊ ၏။
ဣတိ ဝတု၊ ကြားလတ်သော်။ တေန၊ ထို ဒေသနာကို ခံသော ရဟန်း
သည်။ ပ။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။

(၁၂) အဒေသနာဂါမိနိယံ၊ နှုတ်မြက်ဆန်းသကြားတို့ပါလည်း ကြား
ရာမရောက် ထမမြောက်သော ပါရာဇိက၊ သံဃာဒိသိသ်ကို၎င်း။ အနာပတ္တိဉ္စ၊
မသင့်သော အာပတ် ကို၎င်း။ ဒေသိတံ၊ သင့်၍ ကြားပြီးသော လဟုက
အာပတ်ကို၎င်း။ န ဒေသယေ၊ သံဃာ၊ ဂိုဏ်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား မကြားရာ။
နာနာသံဝါသနိဿိမဋ္ဌိတာနံ၊ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကရဟန်း၊ သိမ်ပဉ္စတည်သော
ရဟန်းတို့အား။ န ဒေသယေ၊ ရာ။ စတုပဉ္စဟိ၊ လေးပါး၊ ငါးပါးသောရဟန်း
တို့နှင့်တကွ။ န ဒေသယေ၊ ရာ။ မနသာ၊ နှုတ်မမြက်ပါ စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။
န ဒေသယေ၊ ရာ။ အပကတတ္တာနံ၊ အဆုံးရောက်ငြားသုံးပါးနှင့်ထုတ်ဥပုသ်
ပဝါရဏာ ချန်ကာထားအပ် ဗကတတ်မဟုတ်သော သူတို့၏။ သန္တိကေ၊ ဌ။
န ဒေသယေ၊ ရာ။ နာနာ၊ အထူးအပြားပြားများသောအာပတ်တို့ကို။
ကောတိ၊ တခုသော အာပတ်ဟူ၍။ န ဒေသယေ၊ ရာ။

ဤ၌ “အဒေသနာ။ ပ။ ဒေသိတံ” ဖြင့် အာပတ်အားဖြင့် မကြားရာ
သည်ကို ပြ၏။ “နာနာသံဝါသ နိဿိမဋ္ဌိတာနံ အပကတတ္တာနံ” ဖြင့်
ပဋိဂ္ဂဟက ပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြင့် မကြားရာသည်ကိုပြ၏။ နာနာသံဝါသကို
လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကယူ။ ကမ္မနာနာသံဝါသက ဥက္ခိတ္တက သုံးပါးကို
အပကတတ္တာနံဖြင့်ယူ။ နိဿိမဋ္ဌိတာကိုခဏ္ဍသိမ်၊ သိမန္တရိကဋ္ဌစသည်ဖြင့်ပူ။
မာဠကသိမာယံဟိဋ္ဌိတေန သိမန္တရိကာယဝါ ဌိကဿသိမန္တရိကာယဝါ
ဋ္ဌိတေန အဝိပွဝါသသိမာယ ဌိတဿပိ အာပတ္တိံ ဒေသေတုံ န ဝဇ္ဇတိ”
ပရိဝါအဋ္ဌကထာဥပါလိပဉ္စကဒိဋ္ဌာဝိကမ္မဝဂ်။ ။ စတုပဉ္စဟိဖြင့်ဒေသက၏
အစွမ်းဖြင့် မကြားရာသည်ကို ပြ၏။ နှစ်ပါး သုံးပါးကား တပြိုင်နက်
ကြားရာ၏။ မနသာဖြင့်မာနသိကပယောဂဖြင့် မကြားရာသည်ကို။ နာ
နေကာတိဖြင့် ဝါစသိကပယောဂဖြင့် မကြားရာသည်ကို ပြ၏။ ဟတ္ထမုဒ္ဒ

စသော ကာယိက ပယောဂကား ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဒွိကာမလာ။
အဒေသနာသာမညဖြင့်ယူ။

ဒေသနာ ပြီး၏။

၄၃-ဆန္ဒဒါနာဒိ

(၁) ဆန္ဒဒါနာဒိတိကား။ ဘေရိံ ပတာလေတွာ၊ စည်ကြီး ခတ်တီး
ဆော်ရွှမ်း၍။ သဏ္ဍိံ ပတာဠေတွာ၊ ကျောက်စည်ထိုး၍။ ကမ္မပ္ပတ္တေ၊ ဥပုသ်
စသောကံအားလျောက်ပတ်သော။ သံဃေ၊ စတုဝဂ်စသော သံဃာသည်။
သမာဂတေ၊ အညီအညွတ်စည်းဝေးလတ်သော်။ ဆန္ဒံ ဝါ ကို၎င်း။ ပါရိသုဒ္ဓိံ
ကို၎င်း။ ပဝါရဏံ၊ ကို၎င်း။ ဟရေယျ၊ ဆောင်ရာ၏။

ပေးမှ ဆောင်ရ ရကား ပေးနည်းကို ကော် စသည်ဖြင့် ပြ၏။

(၂) ကံ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတယောက်သို့။ ဥပဂ္ဂမ္မ၊ ကပ်၍။ ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊
ကြောင့်။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ အဉ္ဇလိံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဏိတွာန၊ ၍။ ဝိစက္ခဏော၊
ပညာရှိသော ရဟန်းသည်။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဒဒေ၊ ပေးရာ၏။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဒမ္ပ၊ ၏။
မေ၊ ၏။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဟရ၊ သံဃာဘောင်သို့ ဆောင်ပါလေ။ မေ၊ ၏။ ဆန္ဒံ၊
ကို။ အာရောစေဟိ၊ သံဃာအား ကြားပါလေ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။
ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ကို။ ဒေန္တေန၊ ပေးသောရဟန်းသည်။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ကို။ ဒမ္ပ၊ ၏။
မေ၊ ၏။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ကို။ ဟရ၊ လေ။ ဝါ၊ မေ၊ သည်။ ဒိန္နံ၊ သော။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ကို။
ဟရ၊ လေ။ မေ၊ ၏။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ကို။ အာရောစေဟိ၊ လေ။ ဝါ၊ မေ၊ သည်။
ဒိန္နံ၊ သော။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ကို။ သံဃဿ၊ အား။ ဝါ၊ ကို။ အာရောစေဟိ၊ လေ။
ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။

သံဃဿ-ဟူသော ပါဌသေသ အဇ္ဈာဟာရ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌ ဂမ္ပမာန်ကား
ရုစဓာတ်သည် နှစ်ပါးသောကံ သမ္ပဒါန်ကို ငဲ့ရကား ကမ္မာဓိပ္ပေတ
သမ္ပဒါန်တည်း။

(၃-၄) ပါရိသုဒ္ဓိပ္ပဒါနေန၊ ပါရိသုဒ္ဓိကိုပေးသဖြင့်။ သံဃဿ၊ ၏၎င်း။
အတ္တနောစာပိ၊ ၏၎င်း။ ဥပေါသထံ၊ ဥပုသ်ကံကို။ သမ္ပာဒေတိ၊ ပြည့်စုံစေ၏။

သေသကမ္ပ၊ ဥပုသ်ကံမှကြွင်းသောကံကို။ ဝိဗာဓတိ၊ ဝဂ်ဖြစ်သောအားဖြင့် တားမြစ်၏။ ဆန္ဒဒါနေန၊ ဖြင့်။ သံဃဿ၊ ၏။ ဒွယံ၊ နှစ်ပါးသော ဥပုသ်ကံ၊ ကြွင်းသောကံကို။ သာဓေတိ၊ ၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ (ထည့်)။ န သာဓေတိ၊ ဧ။ တသ္မာဟိ၊ သို့။ ကြောင့်လျှင်။ ဆန္ဒ၊ ကို။ ဒေန္တေန၊ ပေးသော ရဟန်းသည်။ ပါရိသုဒ္ဓိပိ၊ ကိုလည်း။ ဒါတဗ္ဗာ၊ ပေးသင့်၏။ ပေးရမည်။ ပေးလေ။

(၅) ကော၊ တယောက်သော ရဟန်းသည်။ ဗဟူနမ္ပိ၊ များစွာသော သူတို့၏လည်း။ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ကို။ (ထည့်) ဟရေယျ၊ ရာ၏။ ပရမ္ပရာ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဝါ၊ ပရာ၊ တယောက်မှ။ ပရံ၊ တယောက်သို့။ န ဟာရယေ၊ မဆောင်ရာ။ ပရမ္ပရာဟဋ္ဌာ၊ တယောက်မှ တယောက်သို့ ဆောင်အပ်သော။ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိံ၊ သည်။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ မသွား။ မလာ။ မလိုက်။

ဤ၌ နောက်ထက်ဝက်ကား ရှေးထက်ဝက်ဝက်၏အနက်ကို ပြီးစေသော ဝိသေသတ္ထ အတ္တန္တရ နျာသာလင်္ကာရ ဝဂ်ဝုတ္တိတည်း။

(၆) သဗ္ဗုပစာရံ၊ “ကေံ ဘိက္ခုံ ဥပဂ္ဂမ္ပ” စသော ခပ်သိမ်းသော ပဝါရဏူပစာကို။ ကတောန၊ ၍။ ပဝါရဏံ၊ ပ။ ပဝါရေဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝါရဏာ၊ ကို။ ဒေယျာ၊ ပေးရမည်။ ပေးလေ။ ပဝါရဏံ၊ ကို။ ဒမ္ပိ၊ ၏။ ပ။ မမတ္တာယ၊ ငါ၏အကျိုးငှာ။ ပဝါရေဟိ၊ ဘိတ်ပါလေ။

(၇) အာဂတော၊ ပဝါရဏာကိုဆောင်၍လာသော။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ အာရောစေတွာ၊ ပဝါရဏာ ဆောင်ခဲ့သည်ကို သံသာအား ကြား၍။ အထ၊ ထို့ ကြားပြီးသောအခါ၌။ သံဃံ၊ ကို။ ဣတ္ထန္တာမော၊ ပ။ ပဋိကရိဿတိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝါရေယျ၊ ဘိတ်ရာ၏။ ဘန္တေ၊ တို့။ ဣတ္ထန္တာမော၊ ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းသည်။ သံဃံ၊ ကို။ ပဝါရေတိ၊ ဘိတ်၏။ သံဃော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေန ဝါ၊ မြင်သဖြင့်၎င်း။ သုတေန ဝါ၊ ကြားသဖြင့်၎င်း။ ပရိသင်္ကာယဝါ၊ ယုံမှားသင်္ကာ ရှိရှာသဖြင့်၎င်း။ တံဘိက္ခုံ၊ ကို။ အနုကမ္ပံ၊ နှလုံးတုန်ဖိမ့် သိမ့်သိမ့်လှုပ်ခါ ကရုဏာလွန်ပြင်း သနားခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဝဒတု၊ ဆိုတော်မူလော့။ ပဿန္တော၊ အပြစ်ကို မြင်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ အပြစ်ကိုရှု၍။ ပဋိကရိဿတိ၊ ကုလတ္တံ။

(၈-၉) ဟာရကော၊ ဆောင်တတ်သော ရဟန်းသည်။ ပါရိသုဒ္ဓိဝါ၊ ကိုရင်း။ ဆန္ဒဝါ၊ ကိုရင်း။ ပဝါရဏံ၊ ကိုရင်း။ ဂဟေတွာ၊ ဆောင်ယူခဲ့၍။ သံသံ၊ သို့။ အပ္ပတွာ၊ မရောက်မူ၍။ ဝိဗ္ဗမေယျ၊ လူမှုလည်း ထွက်ခဲ့အံ့။ မရေယျ ဝါ၊ သေမှုလည်း သေခဲ့အံ့။ သာမဏေရာဒိဘာဝံ ဝါ၊ သာမဏေ စသည်၏ အဖြစ်ကိုမှုလည်း။ ပဋိဇာနေယျ၊ ဝန်ခံခဲ့အံ့။ နာဟဋ္ဌာ၊ ဆန္ဒစသည်ကို ဆောင် အပ်သည်မမည်။ ဟာရကော၊ ဆောင်တတ်သော ရဟန်းသည်။ သံသံ၊ သို့။ ပဟာ၊ ၍။ တထာ၊ ထိုအတူ လူထွက်ခြင်း စသည်ဖြင့်။ ဟေယျ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ အာဟဋ္ဌာ၊ ဆန္ဒစသည်ကို ဆောင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၍။

(၁၀) သံသပ္ပတ္တော၊ သံသာသို့ရောက်လျက်။ ပမတ္တောဝါ၊ မေ့လျော့ သည်ဖြစ်၍ရင်း။ သုတ္တောဝါ၊ အိပ်ပျော်သည်ဖြစ်၍ရင်း။ နာရောစယေယျ ဝါ၊ ဆန္ဒ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ပဝါရဏာကိုမှုလည်း မကြားငြားအံ့။ န ပဝါရေယျဝါ၊ ပေးလိုက်တိုင်းမှုလည်း မတိတ်ငြားအံ့။ (ဝါသဒ္ဓါဖြင့်ယူ) အနာပတ္တိဝါ၊ အာပတ်မသင့်သည်သာတည်း။ သဉ္စိစ္စ၊ မကြားလိုသော စေတနာရှိသည် ဖြစ်၍။ နာရောစေန္တဿ၊ ဆန္ဒ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ပဝါရဏာကို မကြားမတိတ်သော ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၍။

“ဣတ္ထန္နာမော ဘန္တေ” စသည်ဖြင့် မတိတ်ခြင်းသည်လည်း နာရောစန ပင် ဖြစ်၍ အပဝါရဏာလည်း အနာရောစေန္တဿ ပုဒ်၌ဝင်သည်။ အနာပတ္တိဝါတိ အနာပတ္တိပေ။ ဋီကာဟောင်း။ ။ အနာပတ္တိစာတိ သမ္ပန္နော၊ စသဒ္ဓေါ ပါရိသုဒ္ဓိဟရဏံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ ဋီကာသစ်။ ဋီကာ ဟောင်းနည်းသင့်၏။

ဆန္ဒဒါနာဒိ ပြီး၏။

၄၄-ဥပေါသထ

(၁) ဥပေါသထောတိ၊ ကား။ ဥပေါသထာ၊ တို့သည်။ စာတုဒ္ဓသော၊ စာတုဒ္ဓသီဥပုသ်။ ပန္နရသော၊ ပန္နရသီဥပုသ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝေ၊ ၍။ ရလ္လယ် ဖြစ်လွယ်သော နေ့အားဖြင့် နှစ်ပါးတို့တည်း။ သုတ္တုဒ္ဓေသ မဓိဋ္ဌာန ပါရိ-

သုဒ္ဓိဝသ၊ သုတ္တုဒ္ဓေသ၊ အဓိဋ္ဌာန်၊ ပါရိသုဒ္ဓိကို ကြားခြင်းဟူသော ကာတဗ္ဗာ
ကာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တယော၊ သုံးပါးတို့တည်း။

(၂) သုတ္တုဒ္ဓေသော၊ သုတ္တုဒ္ဓေသဥပုသ်ကိုသာလျှင်။ သံဃဿ၊ သံဃာ
သည်။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဝါ၊ သုတ္တုဒ္ဓေသောကို။ သံဃဿေ၊ သည်
သာလျှင်။ ကတော၊ ၏။ ပုဂ္ဂလဿေ၊ သည်သာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာန ဥပေါ-
သထော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ သေသာနံ၊ ကြွင်းကုန်သော နှစ်ယောက်
သုံးယောက်သော ဂိုဏ်းတို့သည်။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထောကို။ ကတော၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကာရကအားဖြင့် သုံးပါးတို့တည်း။ (သမ္မန်)။

(၃) ပုဗ္ဗကိစ္စေ စ ကချဏေ၊ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိသောပုဗ္ဗကိစ္စငါးပါး၊ သမ္မဇ္ဇနီ
စသောပုဗ္ဗကရဏလေးပါးသည်၎င်း။ ပတ္တကလ္လေ၊ လျှောက်ပတ်သောအခါ
အင်္ဂါလေးပါးရှိသော ဥပုသ်သည်၎င်း။ သမာနိတေ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်
ရှိသော်။ သံဃော၊ သံဃာသည်။ သုတ္တံ၊ ပါတိမောက်ကို။ ဥဒ္ဓိသတိ၊ ပြ၏။
သော သုတ္တုဒ္ဓေသော၊ ထိုပြုအပ်သောပါတိမောက်ကို။ ပဉ္စဓာ၊ နိဒါနုဒ္ဓသ
စသော ငါးပါးအပြားဖြင့်။ ဝိဘာဝိတော၊ ပြအပ်၏။

(၄) အန္တရာယံ၊ အန္တရာယ်ဆယ်ပါးကို။ ဝိနာ၊ ချဲ့။ သင်္ခေပေန၊ ဖြင့်။
ဥဒ္ဓေသော၊ ပါတိမောက်ပြခြင်းကို။ ဝိနိဝါရိတော၊ မြစ်အပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပါတိ
မောက္ခုဒ္ဓေသငါးပါးတို့တွင်။ ဒွိသု ဝါ၊ နိဒါနုဒ္ဓ၊ ပါရာဇိကအားဖြင့် နှစ်ပါး
လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တိသု ဝါ၊ နိဒါနုဒ္ဓ၊ ပါရာဇိက၊ သံဃာဒိသိသ်အားဖြင့်
သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥဒ္ဓေသေသု၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသတို့သည်ကား။
ဝိသဒေသု၊ သန့်ရှင်းကုန်သည်ရှိသော်။ ထေရော၊ မထေရ်ကြီးသည်သာလျှင်။
ဣဿရော၊ အစိုးရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ အဝတ္တန္တေပိ၊ မထေရ်ကြီးအားအကျယ်နှုတ်မတက်သော်၎င်း။
တေဟာဂစ္ဆာတိ၊ တေဟာဂစ္ဆ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ပါဠိ၌ ဟောတော်မူအပ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကဿ စုဒ္ဓေသကဿ၊ တစုံတယောက်သော
ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကအား။ အဝတ္တန္တေပိ၊ သော်၎င်း။ ဝါ၊ အန္တရာယ်ဆယ်ပါး
မဖြစ်သော်၎င်း။ သင်္ခေပေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဥဒ္ဓေသော၊ သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊
အပ်၏။ ဝါ၊ အဝတ္တန္တေ၊ မထေရ်ကြီးအား နှစ်ပါးသော ဥဒ္ဓေသမ္ပ

နွတ်မတက် ခဲ့သော်။ ဗျတ္တာဓေယျံ၊ ဗျတ္တပဋိဗလ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စပ်သော ပါတိမောက်သည်။ ဝဇ္ဇတိ၏။

သမ္ပန်။ “တေဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုဟိ ဧကော ဘိက္ခု သာမန္တာ အာဝါသာ သဇ္ဇကံ ပါဟေတဉ္စ၊ ဂစ္ဆာရသော သံခိတ္တေန ဝါ ဝိတ္တာရေန ဝါ ပါတိမောက္ခံ ပရိယာပုဏိတော အာဂစ္ဆာတိ” ဤကား အဝတ္တန္တေပိ-၌ ပိသဒ္ဒါ၏ အပေက္ခိတဗျူဟာသော တေဟာဂစ္ဆ ဟူသော ပါဌသေသ၌ ပေယျာလ ပါဌကြွင်း။

(၅) ဥဒ္ဓိသန္တေ၊ ပါတိမောက်ပြစဉ်။ သမာ ဝါ၊ တူမျှသော ဧည့်သည် ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ထောကိကာ ဝါ၊ နည်းသော ဧည့်သည် ရဟန်းတို့ သည်၎င်း။ ယဒိ အာဂစ္ဆေယျံ၊ အကယ်၍ လာကုန်ငြားအံ့။ ယံ ပါတိမောက္ခံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဉ္စ၊ ပြအပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုပြအပ်ပြီးသော ပါတိမောက်သည်။ သုဥဒ္ဓိဉ္စ၊ ကောင်းစွာပြခြင်းပင်တည်း။ အဝသေသကံ၊ ကြွင်းသော ပါတိမောက်ကို။ သောတဗ္ဗံ၊ ဧည့်သည်ရဟန်းတို့ နာအပ်၏။

“ဥဒ္ဓိဉ္စမတ္တေကစ္စာယ၊ သကလာယုဋ္ဌိတာယ ဝါ” ရှိမူ အစဉ်သင့်၏။

(၆) ဥဒ္ဓိဉ္စမတ္တေ၊ ပြ၍ပြီးခါဉ်သာလျှင်၎င်း။ ဧကစ္စာယ၊ အချို့သော ပရိသတ်သည်။ ဥဋ္ဌိတာယ ဝါ၊ ထပြီးသော်၎င်း။ သကလာယ၊ အလုံးစုံသော ပရိသတ်သည်။ ဥဋ္ဌိတာယ ဝါ၊ အညီအမျှထစဉ်၎င်း။ သမာ ဝါ၊ ထပ်တူထပ်မျှ သော ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ယဒိ အာဂစ္ဆေယျံ၊ အံ့။ တေ၊ ထိုဧည့်သည်ရဟန်း တို့သည်။ (ထည့်)။ သေ၊ ထိုပြ၍ပြီးစ မထသေးမှီ တချို့ကတုံ လုံးစုံတထွေ ကျောင်းနေ ရဟန်းတို့၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပုသ်ကို။ ကရေယျံ၊ ပြုကုန်ရာ၏။ (ကရေယေသံကို ကရေယျံ သေ-ဖြတ်)။ အထ၊ ထို သမ၊ ထောကမ္ပ လပါး။ ဗဟုကာ စေ၊ ဧည့်သည့် ရဟန်း များကုန် ငြားအံ့။ သဗ္ဗဝိကပေသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်သောဥဒ္ဓိသန္တ၊ ဥဒ္ဓိဉ္စ၊ ဧကစ္စ၊ သလကဝုဋ္ဌိတ ဟူသောလေးဝိကပ်တို့၌။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စလေးပါးကို။ ကတုာ၊ ၍။ ပုနုဒ္ဓိသေ၊ တဖန် ပါတိမောက်ပြရာ၏။

(၇) အာဝါသိကာနံ၊ ကျောင်းနေရဟန်းတို့၏။ ပန္နရသော၊ ပန္နရသိ ဥပုသ်တည်း။ ဣတရာနံ၊ ဧည့်သည်ရဟန်းတို့အား။ သစေတရော၊ အကယ်၍

စာတုဒ္ဓသိဖြစ်အံ့။ သမာ၊ တုမ္ပကုန်သော။ ဦနာယုတ်ကုန်သော။ ဣတရေ၊
 ဧည့်သည်ရဟန်းတို့သည်။ ပုရိမာနံ၊ ကျောင်းနေရဟန်းတို့၏။ ပုဗ္ဗကိစ္စဝိဓိံ၊
 “အဇ္ဈပေါသထော ပန္နရသော” ဟူသော ပုဗ္ဗကိစ္စအစီအရင်သို့။ (ထည့်)။
 အနုဝတ္တန္တ၊ ငါတို့ရက်ကား ဆဲလေးပါးဟု မတားမြစ်ထိုက် အတူလိုက်
 ကုန်လော။ သစေဓိကာ၊ အကယ်၍ ဧည့်သည်ရဟန်းများကုန်အံ့။ ပုရိမာ၊
 ကျောင်းနေရဟန်းတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုဧည့်သည်ရဟန်းတို့၏။ ပုဗ္ဗကိစ္စဝိဓိံ၊
 “အဇ္ဈပေါသထောစာတုဒ္ဓသော” ဟူသောပုဗ္ဗကိစ္စအစီအရင်သို့။ အနုဝတ္တန္တ၊
 ငါတို့ရက်ကား တဆဲငါးဟု မတားမြစ်ထိုက် အတူလိုက် ကုန်လော့။
 သေသေပိ၊ ဧည့်သည်ရဟန်းတို့၏ ပန္နရသိသည် ကျောင်းနေ ရဟန်းတို့အား
 စာတုဒ္ဓသိဖြစ်ရာ၌လည်း။ အယံနယော၊ ဤ သမ၊ ဦန၊ အဓိကသို့ လိုက်ရသော
 နည်းပင်တည်း။

သမာနေတရာ နုဝတ္တန္တ-ကို သမာ ဦနာ ဣတရေ အနုဝတ္တန္တပုဒ်ဖြတ်။
 “သဗ္ဗတောနံ သံသာနံ” “သဉ္စ သာနဉ္စ သံသာနံ” ပြု၍ ဣတရာနံ
 ပုဒ်ကိုစီရင်။

(ဂ) အာဝါသိကာနံ၊ တို့၏။ ပါဠိပဒေါ၊ အထွက် တရက်နေသည်။
 ဣတရေသံ၊ ဧည့်သည်တို့အား။ ဥပေါသထော၊ ပန္နရသိဥပုသ်နေ ဖြစ်ခဲ့အံ့။
 သမထောကာနံ၊ တုမ္ပကုန် နည်းကုန်သော ဧည့်သည်တို့အား။ မူလဋ္ဌာ၊
 ကျောင်းနေ ရဟန်းတို့သည်။ သာမဂ္ဂိံ၊ ကာယသာမဂ္ဂိကို။ ကာမတော၊
 ပေးလိုမှုကား။ ဒေန္တ၊ ပေးလေကုန်။

(ဇ) သာမဂ္ဂိံ၊ ကို။ နော စေ ဒေန္တိ၊ အံ့။ အာဂန္တုကေဟိ၊ တို့သည်။
 (တည့်)။ ဗဟိ၊ သိမ်ပသို့။ ဂန္ဓာန၊ သွားကုန်၍။ ဥပေါသထော၊ ကို။
 ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဗဟူသု၊ ဧည့်သည် များကုန်သည် မှိုသော်။ အနိစ္ဆာယ၊
 မပေးလိုဘဲ။ သာမဂ္ဂိံ၊ ကို။ ဒေယျာ၊ ပေးသင့်၏။ ပေးရမည်။ ပေးလေ။
 ဗဟိဝါ၊ သိမ်ပသို့မူလည်း။ ဝဇေ၊ သွားရာ၏။

(၁၀) အာဂန္တုကာနံ၊ တို့၏။ ပါဠိပဒေါ၊ အထွက်တရက်နေ ဖြစ်ရာ၌။
 အယံနယော၊ ဤသမထောကတို့အား ကာယသာမဂ္ဂိကို အလိုရှိမှ ပေးရခြင်း
 စသောနည်းသည်။ ဇေမေဝ၊ ဤ“ပါဠိပဒေါ ဝါသိကာနံ” စသော နှစ်ဂါထာ

တို့၌ ဆိုအပ်ပြီးသည်နှင့် တူသည် သာတည်း။ သုတ္တံ၊ ပါတိမောက်ကို။
သာဝေယျ၊ ကြားစေရာ၏။ သဗ္ဗိစ္စ၊ မကြားစေလိုသော စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍။
အဿာဝေန္တဿ၊ မကြားစေသော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကအား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

(၁၁) သမ္မဇ္ဇိတုံ၊ တံမြက်လှည်းခြင်းငှာ။ ပဒီပေတုံ၊ ဆီးမီးထွန်းခြင်းငှာ။
ဒကာသနံ၊ သောက်ရေး၊ သုံးရေး၊ နေရာကို။ ပညာပေတုံ၊ တည်ထား ခင်းထား
ခြင်းငှာ။ မဟာထေရေန၊ မထေရ်ကြီးသည်။ ပေသိတော၊ စေခိုင်းအပ်သော
ရဟန်းငယ်သည်။ ကလ္လော၊ ခန့်ကျန်း ဤသာ မဖျားနာဘဲ မာပျင်းလျက်။
န ကရေယျ၊ ငြားအံ့။ ဟထာ၊ တူ။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။ (ပညာပေတုံ၌ ဉာဓာတ်
ထပနတ္ထ)။

(၁၂-၁၃) သမ္မဇ္ဇိတော၊ ၍။ ပဒီပေတော၊ ၍။ ဒကာသနံ၊ ကို။ ပတ္ထပေတော၊
တည်ထား ခင်းထား၍။ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊
ဤသို့ ဆိုလတ္တံ့သော။ ဂဏဉတ္တိံ၊ ကို။ ဌပေတော၊ ၍။ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဤသို့
ဆိုလတ္တံ့သော။ ဥပေါသထော၊ ဂဏပန္နရသိပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ကို။ ကတ္တဗ္ဗော၊ ၏။
(ဧဝံသဒ္ဓါ ကာကောလောကနနည်း) အာယသ္မန္တာ၊ သက်တော်ရှည်ဟို့။
တုမော၊ တို့သည်။ မေ၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ ဝါ၊ မေ၊ ၏။ သန္တိကာ၊ မှ။ ဘဂဝတော၊ ၏။
ဝစနံ၊ ကို။ သုဏန္တု၊ ကုန်လော။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဥပေါသထော၊ သည်။
ပန္နရသော၊ ပန္နရသီတည်း။ ဝါ၊ ပန္နရသော၊ သော။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်နေ့
တည်း။ အာယသ္မန္တာနံ၊ တို့အား။ ပတ္တကလ္လံ၊ လျှောက်ပတ်သောအခါ အင်္ဂါ
လေးပါးရှိသော ဂဏဥပုသ်ကံသည်။ ယဒိသိယာ၊ အံ့။ ဧဝံသတိ၊ သော်။ ဝါ၊
ယံသု၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မယံ၊ တို့သည်။
အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ၊ ကို။ ကရေယျာမ၊ အံ့။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဂဏဉတ္တိံ၊ ကို။ ဌပေတော၊ ၍။ စိဝရံ၊ ကို။ ဧကံသံ၊ ဌံ။ ဝါ၊ သို့။ ကတော၊ ၍။
ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊ ကြောင့်။ နိသီဒိတော၊ ၍။ အဉ္ဇလိံ၊ ကို။ ပဂ္ဂယျ၊ ၍။ ထေရေန၊ သည်။
ဟေ၊ ထိုသီတင်းငယ်တို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမုဒီရိယာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ အာ-
ဝုသော၊ ငါ့သျှင်တို့၊ အဟံ၊ သည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ အာပတ်မှ စင်၏။ မံ၊ ကို။
ပရိသုဒ္ဓေါ၊ အာပတ်မှ စင်သည့်ဟူ၍။ တုမော၊ တို့သည်။ ဓာရေထ၊ မှတ်ကြ
ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ယာဝတတိယကံ၊ သုံးကြိမ်တိုင်အောင်။ ဝဒေ၊ ရာ၏။

(၁၄) သမတ္တပုဗ္ဗာရဗ္ဗေန၊ ပြီးပြီးသောရှေး၌ ကိုယ်ဝတ် စမွယ်တင်ခြင်း စသည်တို့၌ အားထုတ်ခြင်းရှိသော။ နဝေန၊ တပါးသောသီတင်းငယ်သည်။ ကေ၊ ထိုမိမိမှ တပါးသော ရဟန်းနှစ်ပါးတို့ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဤရိယာ၊ အစဉ်သင့် ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ပ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယာဝတတိယကံ၊ အောင်။ ဝဒေ၊ ဆိုရာ၏။

သမတ္တော နိဗ္ဗိတော ပုဗ္ဗေ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကေသကရဏာဒီသု အာရဗ္ဗော ယဿာတိ တိပဒ ဗဟုဗ္ဗိဟိ။ ဌိကာ။ အာရဗ္ဗ-၌ အသဒိသ ဒွေဘော် လိုသည်။

(၁၅) ဒီသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော ရဟန်းတို့တွင်။ ထေရေန၊ သည်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သော ပုဗ္ဗကိစ္စ ကေသစိဝရ စသည်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ နဝေါ၊ သီတင်း ငယ်ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဤရိယော၊ ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့သျှင်။ အဟံ၊ သည်။ ပ။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ တိက္ခတ္တု၊ ကြိမ်။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။

(၁၆) နဝေန၊ သည်။ ထေရော၊ ကို။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ပ။ ဓာရေထာတိ၊ ရှိ။ ဧဝံ၊ သို့။ တိက္ခတ္တု၊ ကြိမ်။ ဥဒီရိယော၊ သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

(၁၇) ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စကိုးပါး ကေသစိဝရစသည်ကို။ သမ္မာဒေတွာ၊ ပြည့်စုံစေဦး၍။ ကေကော၊ တပါးတည်းသော ရဟန်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌေယျ၊ ဓိဋ္ဌာန်ရာ၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မေ၊ ၏။ ဥပေါသထော၊ သည်။ ပန္နရသော၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ စာတုဒ္ဓသော၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဓိဋ္ဌာန်ရာ၏။ ဝါ၊ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ဤသို့ အဓိဋ္ဌာန်၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ နေရာ၏။ (ဝသ-နိပါယေ ဓာတ်နက်)။ နော စေ အဓိဋ္ဌေယျ၊ အံ။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

(၁၈) ယတ္ထ၊ အကြင် မဟာသိမ်၌ တည်သောကျောင်း၌။ စတ္တာရော၊ လေးပါးသော ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ တယော ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ယဒိ၊ ထိုမှ တပါး။ ဒုဝေ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌ ထိုရဟန်းတို့တွင်။ (ထည့်)။ ကေကဿ၊ တပါးပါးသောရဟန်း၏။ ဝါ၊ လေးပါးတွင် တပါး၊ သုံးပါးတွင်တပါး၊ နှစ်ပါးတွင်တပါးသောရဟန်း၏။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ကို။ ဟရိတွာန၊ ရှိ။ ဣတရိတရေ၊ ဤပါရိသုဒ္ဓိ ပေးသူမှတစ်ပါး

ဤပါရိသုဒ္ဓိပေးသူမှတစ်ပါးကုန်သော သုံးပါး၊ နှစ်ပါး၊ တစ်ပါးကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ ဝါ၊ ဤပါရိသုဒ္ဓိပေးသူမှတစ်ပါး သုံးပါးသောရဟန်း၊ ဤပါရိသုဒ္ဓိပေးသူမှတစ်ပါး နှစ်ပါးသောရဟန်း၊ ဤပါရိသုဒ္ဓိပေးသူမှတစ်ပါး တယောက်သောရဟန်းတို့သည်။ တံ တံ ဥပေါသထံ၊ ထိုထို သုတ္တုဒ္ဓေသ သံဃဥပုသ်၊ ပါရိသုဒ္ဓိဂဏဥပုသ်၊ အဓိဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂလဥပုသ်ကို။ ကယိရုံ၊ ပြုကုန်ငြားအံ့။ အာပတ္တိဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သည်။ ဝါ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံသော။ အာပတ္တိ၊ သည်။ ဒုက္ကဋ္ဌံသို့။ အာပတ္တိ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ကယိရုံ-၌ ကရဓာတ်နောင် ယိရပစ္စည်း၊ ယျေဝံဘတ်သက်၍ သဒ္ဓနိတံ၌ ယျေဝံ-ကို ဥ-ပြုသည်။ ရူပသိဒ္ဓိ၌ ယျေဝံ၏ ယျေသဒ္ဓါကို ချေသည်။

(၁၉) ဝဂ္ဂေ၊ ဝဂ်ဖြစ်သောသံဃာ၌။ သမဂ္ဂဝဂ္ဂေ၊ တိ သညိနေ၊ သမဂ္ဂဟူသောအမှတ် ဝဂ်ဟူသောအမှတ် ရှိလျက်၎င်း။ သမဂ္ဂေ၊ သမဂ္ဂသံဃာ၌။ (ထည့်)။ ပဂ္ဂေ၊ တိ သညိနေ၊ ဝဂ်ဟူသောအမှတ်ရှိလျက်၎င်း။ ဝိမတိဿ ဝါ၊ ဝဂ္ဂ၊ သမဂ္ဂ သံဃာ၌ ယုံမှားရှိလျက်၎င်း။ ကရောတော၊ ဥပုသ်ပြုသောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၏။ ဘေဒါဓိပ္ပာယ်ယေန၊ မလာသေးသောရဟန်းရှိသည်ကိုသိလျက် ကွဲပြားစေလိုသဖြင့်။ ကရောတော၊ အား။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ၏။ ဝဂ္ဂေ၊ ၌၎င်း။ သမဂ္ဂေ၊ ၌၎င်း။ သမဂ္ဂေ၊ ဣတိ သညိနေ၊ ညီညွတ်၏ဟု အမှတ်ရှိလျက်။ ကရောတော၊ အား။ အနာပတ္တိ၊ မသင့်။

(၂၀-၂၁) ဥက္ခိတ္တဿ၊ ဥက္ခိတ္တက ရဟန်းသုံးပါးသည်၎င်း။ ဂဟဋ္ဌဿ၊ လူသည်၎င်း။ သေသာနံ သဟဓမ္မိနံ၊ ရဟန်းမှကြွင်းသော သိတင်းသုံးဘော်လေးယောက်တို့သည်၎င်း။ ပါရာဇိကဿ၊ ရှုံးခြင်းသို့ရောက်သောသူသည်၎င်း။ အဘဗ္ဗဿ၊ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တကျိပ်တယောက်သည်၎င်း။ သိက္ခာနိက္ခိတ္တကဿ စ၊ သိက္ခာချပြီးသော သူသည်၎င်း။ နိသိန္နပရိသာယဉ္စ၊ နေအပ်သောပရိသတ်၌၎င်း။ သဘာဂါပတ္တိကော၊ သဘောတူ ဝတ္ထုကြောင့်သင့်သော အာပတ်ရှိသောသံဃာသည်၎င်း။ တထာ၊ ပါး။ ဆန္နေန ပရိဝုတ္တေန၊ သိုးသော ဆန္ဒဖြင့်၎င်း။ ပါတိမောက္ခံ၊ ကို။ နဥဒ္ဓိသေ၊ မပြရာ။

(၂၂) အာပန္နံ၊ သင့်သော လဟုက အာပတ်ကို။ အဒေသယိတွာန၊ မကြားမှ၍၎င်း။ ဝေမတိံ၊ ယုံမှားရှိသောလဟုကအာပတ်ကို။ နာဝိကတွာန၊

ဤမည်သော အာပတ်၌ ယုံမှားရှိ၏ဟု ထင်စွာ မပြုမူ၍၎င်း။ အာပန္နံ၊ သင့်သော ဂရုဏအာပတ်၎င်း။ ဝေမတိ၊ ယုံမှားရှိသော ဂရုဏအာပတ်ကို။ နာဝိကတနာ၊ ထင်စွာမပြုမူ၍၎င်း။ အနုပေါသထေပိ ဝါ၊ ဥပုသ်နေ့မဟုတ်သောနေ့၌၎င်း။ ဥပေါသထောသည်။ ကာတုံငှာ။ န စကပ္ပတိ၊ မအပ်သည်သာတည်း။

(၂၃) အဓိဋ္ဌိတောပေါသထာဝါသာ၊ မတန်မရပ် စွန့်အပ်သော သံဃာ့ ဥပုသ်ရှိသော ကျောင်းမှ။ တဒဟု၊ ထိုဥပုသ်နေ့၌။ အန္တရာယံဝါ၊ အန္တရာယ် ဆယ်ပါးကို၎င်း။ သံဃံဝါ၊ သံဃာကို၎င်း။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ န ဝဇောရဟန်း မရှိသော အာဂါသ၊ အနာဂါသသို့ မသွားရာ။ သိမမေဝပါ၊ ဗဒ္ဒသိမ်၊ အဗဒ္ဒ သိမ်သို့မူလည်း။ အဓိဋ္ဌာတုံ၊ အဓိဋ္ဌာန် ဥပုသ်ပြုခြင်းငှာ။ န ဝဇောမလ္လားရာ။

ဥပုသ် ပြီး၏။

၄၅-ပဝါရဏာ

(၁) ပဝါရဏာတိ၊ ကား။ ဒိန္နံ တိဏ္ဍံ စတုန္နဉ္စ၊ နှစ်ပါး၊ သုံးပါး၊ လေးပါး ကုန်သော ရဟန်းတို့အားကား။ အညမညပ္ပပါရဏာ၊ အချင်းချင်း ဘိတ်အပ်သော ဂဏပဝါရဏာတည်း။ ဧကဿ စ၊ တပါးသော ရဟန်းအားကား။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ပဝါရဏာတည်း။ သေသာ၊ ကြွင်းသော ငါးပါးသော ရဟန်းစသည် ပြုအပ်သော ပဝါရဏာသည်။ သံဃပ္ပဝါရဏာ၊ သံဃပဝါရဏာတည်း။

(၂) ပုဗ္ဗကိစ္စေစ ကရဏေ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စငါးပါး၊ ပုဗ္ဗကရဏ လေးပါးသည် ၎င်း။ ပတ္တကလ္လေ၊ လျှောက်ပတ်သောအခါ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော ပဝါရဏာ ကံသည်၎င်း။ သမာနိတေ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်လတ်သော်။ သံဃေန၊ သည်။ သုဏာတု။ပ။ ပဝါရေယျာဘိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံဥတ္တိ၊ ဤသို့သော သဗ္ဗသင်္ဂါဟိက သံဃပဝါရဏာဉာဏ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဧဝံပဝါရဏာ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော “သံဃံ အာဝုသော” စသော သံဃပဝါရဏာကို။ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ၍။ ဘန္တေ၊ တို့။ သံဃော၊ သည်။ မေ၊ ၍။ ဝစနံ၊ ကို။ သုဏာတု၊ လော့။ပ။ ပတ္တကလ္လေ၊ လျှောက်

ပတ်သောအခါ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော ကံသည်။ ယဒိသမာနိတံ၊ အကယ်၍
ကောင်းစွာဖြစ်အံ့။ ဝါ၊ ယဒိသမာဒပိတံ၊ အကယ်၍ရောက်သည်ဖြစ်အံ့။

သံရှေး အာရှေးရှိသော အပဓာတ်၊ တပစ္စည်း၊ ဒအာဂုံ၊ ဣအာဂုံ၊
ဝါ၊ ရောက်ခြင်းဖြစ်အံ့။ သံပုဗ္ဗ အာပုဗ္ဗ အသသဒ္ဒါပပဒ ဣဓာတ်။

ဧဝံ သတိ၊ သော်။ သံဃော၊ သည်။ ပဝါရေယျ၊ ဧက၊ ဒွေ၊ တေဝါစိက၊
သမာနဝဿိက ပဝါရဏာ ပြုရာ၏။

အောင်။ ။ ယဒိသစေယှဉ်လေတုံထ၊ ပုဒ်တိုမျှ၊ စွန့်ကြသကတ်-သံသယတ်။
ယဒိ သစေနှင့် ယှဉ်သောပုဒ်ကား သကတ္ထကို စွန့်၍ သံသယတ္ထကို
ဟော၏ ဟူလို။

(၃) ဧကံသံ စီဝရံကတွာ၍။ ဥက္ကုဒ္ဓိကံ နိသိဒ္ဓိတွာ၍။ အညလိံ ပဉ္စယု၊
၍။ ထေရေန၊ သည်။ သံဃော၊ ကို။ သံဃံ အာဝုသော။ ပ။ ပဋိကရိဿာ-
မိတိ၊ ဟူ၍။ သမုဒီရိယော၊ ကောင်းစွာ ထုတ်လျက် မိန့်မြွက်သံမြ မြွက်ဟ
ရင့်ကြည် ဆိုမြည်ကျ။ အေး ကြွေးအပ်၏။ အာဝုသော၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။
သံဃံ၊ ကို။ ပဝါရေမိ၊ ဘိတ်၏။ သံဃပရိယာပန္နာ၊ သံဃာ၌ အကျုံးဝင်
ကုန်သော။ (ထည့်)။ အာယသ္မန္တော၊ တို့သည်။ ဝါ၊ အာယသ္မန္တော၊ ကုန်သော။
သံဃာ၊ စတုဝဂ္ဂစသော သံဃာတော်တို့သည်။ (ထည့်)။ ဒိဋ္ဌေနဝါ၊ ၎င်း။ ပ။
အနုကမ္ပံ၊ နှလုံးတုန်ဖိမ့် သိမ့်သိမ့်လှုပ်ကာ ကရုဏာလွန်ပြင်း သနားခြင်းကို။
ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝဒန္တု၊ ဆိုပါကုန်။ ပဿန္တော၊ အပြစ်ကိုရှု၍။ ပဋိကရိဿာမိ၊
အံ့။ ဒုတိယမ္ပိ၊ လည်း။ ပ။ ပဋိကရိဿာမိ၊ အံ့။

“ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ သံဃာဝါ ဂဏာဝါ” ဟူရကား ဗဟုဝုဏ် သံဃာ
ပုဒ်လည်းရှိ၏။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋ္ဌိကာ၌ “သံဃံ ပဝါရေမိ” ဟူရကား “ဝဒတု မံ
သံဃော” ဟု ဆိုသင့်၏ဟုစောဒနာ၍ ဆိုသောအခါ သံဃာမဆို ပုဂ္ဂိုလ်
ဆိုသောကြောင့် “ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တော” မိန့်၏ဟု ပရိဟာရ်ပြု၍
ငယ်တုယျကို ယှဉ်သည်။ သံဃာဆိုသောအရာ ပါဠိ၌ အထင်အရှားပင်၊
မူလသိက္ခာ၌ “ဝဒတု မံ သံဃော” ရှိသည်မှာ ပါဠိဟောင်းမဟုတ်။

(၄) ဥက္ကုဒ္ဓိကံ၊ ကြောင့်။ နိသဇ္ဇ၊ ထိုင်၍။ ထေရေသု၊ မဟာ၊ မဇ္ဈိမထေရ်
တို့သည်။ ပဝါရေန္တော၊ ပဝါရဏာ ပြုကုန်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ကုန်စဉ်။ နဝေါ၊

သိတင်းငယ်သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ သယံ၊ မိမိသည်။ ပဝါရေတိ၊ ပဝါရဏာပြု၏။ ဝါ၊ ပဝါရေတိ-ပဝါရံ ဧတိ၊ ပဝါရဏာကို ဖြစ်စေ၏။ တာဝ၊ လောက်။ (ထည့်)။ ဥက္ကဋ္ဌိကောဝ၊ လျောင်းစက်သွားရပ်၊ ပျပ်စပ်ထက်ဝယ်၊ မသပ္ပာယ်ငြား၊ ဆောင့်ကြားသာလျှင်။ အစ္ဆတု၊ နေရာ၏။

(၅) ပုဗ္ဗာရဗ္ဘံ၊ စမ္ပယ်တင်ခြင်းစသော ရှေး၌အားထုတ်ခြင်းသို့။ ဝါ၊ ရှေး၌ပြုအပ်သောအမှုအရာသို့။ သမာပေတော၊ ကောင်းစွာရောက်၍။ နဝေါ၊ သိတင်းငယ်သည်။ သံဃံ၊ ကို။ သံဃံ ဘန္တေ ။ပ။ ပဋိကရိဿာမီတိ၊ ဟူ၍။ ဥဒီရဇယ၏။ (အနက်ထင်ပြီ)။

(၆-၇) ဒါနေန၊ လူတို့ ပေးလှူ သဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဓမ္မသာကစ္ဆာ ကလဟေ စ၊ ရဟန်းတို့ တရားဆွေးနွေးခြင်း၊ ငြင်းခုံခြင်း တို့ဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ရတ္တိယာ၊ ည၌၏။ ခေပိတဘာဝတော၊ ကုန်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေဝါစိကာယ၊ သုံးကြိမ် ဆိုခြင်း ရှိသော ပဝါရဏာ၏။ ဩကာသေ၊ ပြုခွင့်သည်။ အသတိ၊ မရှိခဲ့သော်။ ဒသဝိဓေ အန္တရာယေ၊ ဆယ်ပါးသော အန္တရာယ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။

သတိ ခေပိတ၌ အသတိ သတိ-ဟု ဘိန္နပဒ ဝါကျ သိလေသဖြစ်သည်။ ဝါ၊ တေဝါစိကာယ၊ သုံးကြိမ်ဆိုခြင်းရှိသောပဝါရဏာ၏။ ဩကာသေ၊ သည်။ သတိ၊ လျက်။ ဒါနေန၊ သည်၎င်း။ ဓမ္မသာကစ္ဆာ ကလဟေဟိ စ၊ သည်၎င်း။ ပနုဿ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့ကို။ ရတ္တိယာ၊ ကို။ ခေပိတဘာဝတော၊ ကုန်စေအပ် ကုန်ခြင်းသို့ရောက်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒသဝိဓေ အန္တရာယေ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ ဆယ်ပါးသောအန္တရာယ်သည်။ ရာဇာဒီဟိ၊ တို့ကို။ ရတ္တိယာ၊ ကို။ ခေပိတဘာဝတော၊ ကြောင့်၎င်း။ သုဏာတု ။ပ။ ပဝါရေယျာတိ၊ ဟူ၍။ အနုရူပတော၊ ဒါနစသည် ဒွေဝါစိကစသည်အား လျော်သဖြင့်။ ဥတ္တိံ၊ ကို။ ပတော၊ ဆို၍ထား၍။ ယံထာထပိတ ဥတ္တိယာ၊ အကြင်အကြင် ထားအပ်သော ဒွေဝါစိကစသော ဥတ်အား။ အနုရူပေန၊ လျော်သဖြင့်။ ပဝါရေယျ၊ ရာ၏။ (ဤသို့ ဥတ်ကိုငြိမ့်သမ္ပုဋ်)။ ဘန္တေ၊ တို့။ သံဃော၊ သံဃာတော်သည်။ မေ၊ ၏။ ဝဇနံ၊ ကို။ သုဏာတု၊ လော့။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေန္တေဟိ၊ ပေးကုန်သော။ မနုဿဟိ၊ ဟူသည်။ တို့ကြောင့်။

ဓမ္မံကို။ သာကစ္ဆန္တေဟိ။ ကုန်သော။ ကာလဟံ။ ငြင်းခုံခြင်းကို။ ကရောန္တေဟိ။ ပြုကုန်သော။ ဒွိဟိ ဘိက္ခုဟိ။ တို့သည်။ တို့ကြောင့်။ ဝါ။ ဒါနံ။ ကို။ ဒေန္တေဟိ။ ပေးခြင်းတို့သည်။ မနုဿေဟိ။ တို့ကို။ ဓမ္မံကို။ သာကစ္ဆန္တေဟိ။ ခြင်းတို့သည်။ ကာလဟံ။ ကို။ ကရောန္တေဟိ။ ပြုခြင်း တို့သည်။ ဒွိဟိ ဘိက္ခုဟိ။ တို့ကို။ ဟောဘုယျေန။ ဖြင့်။ ရတ္တိံကို။ ခေပိတာ။ ကုန်ပြီ။ ကုန်ခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ဝါ။ ကုန်စေအပ်ပြီ။ ကုန်ခြင်းသို့ရောက်စေအပ်ပြီ။ သံဃော။ သည်။ တေဝါစိကံ။ သုံးကြိမ်ရွတ်၍။ သစေ ပဝါရေဿတိ။ အကယ်၍ ပဝါရဏာ ပြုအံ့။ ဝါ။ တေဝါစိကံ။ တေဝါစိက ပဝါရဏာကို။ သစေ ပဝါရေဿတိ ကရိဿတိ။ အကယ်၍ပြုအံ့။ အထ၊ ထိုတေဝါစိကပြုလတ်သော်။ ဝါ။ စဉ်။ အယံ ရတ္တိံ။ ဤအကုန်များခြင်း ညဉ့်အကြောင်းသည်။ အဝိဘာယိဿ၊ နေအရုဏ်နိုးခြင်း လင်းရာလတ္တံ့။ ။ ဣတိ တဿ၊ ထိုသို့ညဉ့်ကြွင်း လင်းရာ လတ္တံ့သောကြောင့်။ ဘဝိဿတိ။ အနာဂတ်ဖြစ်သော အထွက်တရက်နေ့၌။ သံဃော။ သည်။ အပ္ပဝါရိတောဝ၊ ပဝါရဏာပြုအပ်သည်သာတမို့။ ။

ဆောင်။ ။ အခြေပါဒ၊ သင်ဦးစက၊ ချနည်းမကျယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကောင်းစွာ၊ သိရုံသာလျှင်၊ အပ်ရာမသည်း၊ နားထွင်းနည်းသို့၊ ညံ့ဖျည်းသိမ်မွေ့၊ တနေ့တထူး၊ ကျေးဇူးခွဲထွင်၊ ကျမ်းရိုးငင်လျက်။

ဟူသည်နှင့် အညီ၊ ဤဝါကျ၌ အာဒိတုပသမ္ပန္နတို့ နည်းရလွယ်ရုံ သမ္ပန် တော်မူကြသော ရှေးဆရာကျော် ဆရာမြတ်တို့ နည်းကား ထင်ရှားလှပြီ ဖြစ်၍ ဒေသကဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ပရမုက္ကံသဂတ ဝိစိတြ ဉာဏ်တော် ဒေသနာတော်၏ နာနာနယ သုစိတ္တအဖြစ်ကိုပြလျက် နည်း တပါးဖြင့်သမ္ပန်သည်။ ဤမှတပါးလည်း နည်းအများမသင့်လျက် အပ္ပ သုတတို့ခေဒင်္ဂတဖြစ်မည်ကြောင့်လျှူလျစ်ရှုအပ်တော့သည်။ ဗဟုသုတ တို့လည်းနည်းရလောက်ပြီ။ ဘဝိဿတိကို ဘူသဒ္ဓါတည် “သေသေသန္တ၊ မာနာနာ”ဖြင့် သန္တ၊ ပစ္စည်းသက်၊ ဘူကိုခွင်း၊ ဩဝုဒ္ဓိပြု၊ အဝပြု၊ “ယထာ ဂမမိကာရော”ဖြင့် ဣလာ၊ သို့သက်၊ “တောတိတာ သသ္မိံ” နာသု”ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တကွသော န္တုကို တိပြု၊ ဘဝိဿတိ ပြီး၏။ ။ ရတ္တိဝိဘာယိဿတိကို ရတ္တိ အဝိဘာယိဿာ ဣတိဖြစ်။ ဝိပုဗ္ဗ ဘူဓာတ်၊

ကာလာတိပတ္တိ သာဝိဘတ်၊ ဦးကို ဩဝုဒ္ဓိပြု တေအာဝါယာ-ဟူသော
 ယောဂဝိဘာဂဖြင့်ဩ-ကိုအာယ-ပြု၊ “ဣကာရာဂမောအသဗ္ဗဓာတုကမ္ပိ”
 ဖြင့်ဣလာ၊ အကာရာဂမော ဟိယုတ္တနီစသည်ဖြင့် အလာ၊ မှာသာန္တဿစ
 ရဿတာ ဟူသည်နှင့်အညီ မှာ၏အစိတ် သာ၏အစိတ် ရဿပြု ဟူရကား
 သာ၏အစိတ် အာကို- အ-ရဿပြု။ အဝိဘာယိဿ ပြီး၏။ ကာလာတိ
 ပတ္တိကား ဝိရုဒ္ဓဟေတုယောဂ၊ ဟေတုဝေကလ္လယောဂ ဟူသော ယောဂ
 နှစ်ပါး၊ အတိတ်၊ အနာဂတ် ကာလနှစ်ပါး၌ ဖြစ်၏။

ဝိရုဒ္ဓဟေတုယောဂါဝါ၊ ဟေတုဝေကလ္လတောပိ ဝါ။
 ကြိယာန မဘာဝေါဝါ၊ ကြိယာတိပ္ပန္နမိရိတော။
 တဉ္စ ဒ္ဓိဓာ ဘူတံ ဘာဝိ၊ ဘူတံ သမ္ပုဏ္ဏကာရဏာ။
 ဘာဝိဘာဝါ တိပ္ပန္နန္တု၊ ကုတောစိ လိင်္ဂဒဿနာ။

(ကစ္စာယနုသာရ) ဤ၌ကား အနာဂတ်ဟူသော ဘာဝိ၌ ဝိရုဒ္ဓဟေတု
 နှင့် ယှဉ်၍ ဖြစ်၏။

အယံ၊ ဤမင်းလာခြင်းသည်။ ရာဇန္တရာယော၊ ရာဇန္တရာယ်တည်း။ အယံ၊
 ဤခိုးသူလာခြင်းသည်။ စောရန္တရာယော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤဟောမီးလောင်
 ခြင်း ကျောင်း၌ မီးထခြင်းသည်။ အဂျန္တရာယော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤမိုး
 တက်ခြင်း ရေယဉ်လာခြင်းသည်။ ဥဒကန္တရာယော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤလူများ
 လာခြင်းသည်။ မနုဿန္တရာယော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤရဟန်းကို ဘီလူးဖမ်းခြင်း
 သည်။ အမနုဿန္တရာယော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤခြင်္သေ့၊ သစ်ကျား သားရဲ
 လာခြင်းသည်။ ဝါဠုန္တရာယော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤရဟန်းကို မြေ၊ ကင်း၊ သန်း၊
 ကိုက်ခဲခြင်းသည်။ သရိသပန္တရာယော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤရဟန်း နာခြင်း၊
 သေခြင်း၊ ရန်သူသတ်လို၍ ဖမ်းခြင်းသည်။ ဇီဝိန္တရာယော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤ
 ရဟန်းကို သာသနာတော်မှ ရွှေစေလို၍ လူတို့ဖမ်းယူခြင်းသည်။ ဗြဟ္မစရိ-
 ယန္တရာယော၊ တည်း။ သံဃော၊ သည်။ တေဝါစိကံ၊ ၍။ သစေ ပဝါရေဿတိ၊
 အံ။ ဝါ၊ တေဝါစိကံ၊ ကို။ သစေ ပဝါရေဿတိ ကရိဿတိ၊ အံ။ အထ၊ သော်။
 ဝါ၊ စဉ်။ အယံ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော၊ သည်။ အဘဝိဿာ၊ ရာလတ္တံ။ ဣတိ
 တဿ၊ ကြောင့်။ ဘဝိဿတိ၊ ၌။ သံဃော၊ သည်။ အပ္ပဝါရိတောဝ၊ သာတမ္ပံ။

သံဃဿ၊ အား။ ပတ္တကလ္လံ၊ သည်။ ယဒိ သမာနိတံ၊ အံ။ ဝါ၊ ယဒိ သမာဒပိတံ၊ အံ။ ဧဝံသတိ၊ သော်။ သံဃော၊ သည်။ ဒွေဝါစိကံ၊ ကို။ ဧကဝါစိကံ၊ ကို။ သမာနဝံသိကံ၊ ဝါတူပေါင်း၍ပြုသော သမာနဝံသိက ပဝါရဏာကို။ ပဝါရေယျ၊ ရာ၏။ အာဂစ္ဆေယျံ၊ ယဒိ သမာအာဒိကာစ၊ ဥပုသ်၌ ဆိုအပ်သော “အာဂစ္ဆေယျံ ယဒိ သမာ” စသော ဂါထာတို့ကိုလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပဝါရဏာအရာ၌။ အာဟရေ၊ လျော်စွာ ဆောင်ရာ၏။

(၈) တိစတုဝဂ္ဂေါစ၊ တိပင်ဂိုဏ်း၊ စတုဝင်ဂိုဏ်းသည်ကား။ သုဏန္တု၊ ပ။ ပဝါရေယျာမာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံဥတ္တိံ၊ ဤသို့သော ဂဏဉ်တို့ကို။ ဝဘ္ဘာ၊ ၍။ ပဝါရယော၊ မထေရ်ကြီးမှစ၍ စဉ်လျဉ်း အချင်းချင်း ဘိတ်ရာ၏။ အာယသ္မန္တာ၊ အရှင်နှစ်ပါးတို့သည်။ မေ၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုဏန္တု၊ ကုန်လော့။ တိဝင်ဂိုဏ်းတို့ စတုဝင်ဂိုဏ်းတို့၌ကား အာယသ္မန္တာ ဆိုလေ၊ အကြွင်းထင်ပြီ။

(၉) ဧကံသံ စိဝရံ၊ ကတော၊ ၍။ ပ။ ထေရေန၊ သည်။ အဟံ အာဝုသော၊ ပ။ ပဋိကရိသာမိတိ၊ ဟူ၍။ တေ၊ ထိုသီတင်းငယ်တို့ကို။ ဧဝံသို့။ သမုဒီရိယာ၊ ၏။ အာဝုသော၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ အာယသ္မန္တာတို့ကို။ ပဝါရေမိ၊ ၏။ ပ။ အာယသ္မန္တာ၊ တို့သည်။ မံ၊ ကို။ အနုကမ္ပံ၊ ကို။ ပ။

ဤ၌လည်း စတုဝင်မှာ အာယသ္မန္တာ ဆိုလေ။

နဝေနာပိ၊ သည်လည်း။ ဘန္တေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ အာယသ္မန္တာ၊ တို့ကို။ ပဝါရေမိ၊ ၏။ ပ။ ပဋိကရိသာမိအံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေ၊ ထိုနှစ်ပါး သုံးပါးသောရဟန်းတို့ကို။ သမုဒီရိယာ၊ ကုန်၏။ (သမ္ပန်)။

စတုဝင်၌ကား အာယသ္မန္တာ ဆိုလေ။

(၁၀) ဒွိသု၊ တို့တွင်။ ထေရေန၊ သည်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သော ပုဗ္ဗကိစ္စကိုးပါး စမွယ်တင်ခြင်း စသည်ကို။ ကဘ္ဘာ၊ ၍။ နဝေါ၊ ကို။ အဟံ၊ ပ။ ပဋိကရိသာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံသို့။ ဤရိယော၊ ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့သျှင်။ အဟံ၊ သည်။ အာယသ္မန္တာကို။ ပဝါရေမိ၊ ၏။ ပ။ နဝေနာပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ ဘန္တေ၊ ပ။ ပဋိကရိသာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံသို့။ ထေရော၊ ကို။ ဤရိယော၊ ၏။ (သမ္ပန်)။

(၁၁) ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ ကိုးပါး၊ ပတ္တကလ္လင်္ဂံ၊ ဧကံသစီဝရစသည်သို့။ သမာပေတွာ၊ ကောင်းစွာရောက်၍။ ဧကကော၊ တပါးသောရဟန်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌေယျ၊ ရာ၏။ အဇ္ဇေယနော၊ မေ၏။ ပဝါရဏာ၊ သည်။ စတုဒ္ဒသီ၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ပန္နရသီ၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မိဋ္ဌာန်ရာ၏။ ဝါ၊ အဓိဋ္ဌာမိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့အဓိဋ္ဌာန်၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ နေရာ၏။

ဝတ္တဗ္ဗံ၌ အဓိဋ္ဌာမိနှင့် မတန်ရကား ဝစမာတ် ဝဒမာတ် မသင့်၊ ရှေးနည်း၌လည်း ဝတု-ဝတ္တနေဓာတ်နက်၊ ဝတ္တနဟူသည်မိဋ္ဌာန်ခြင်းမနသိကာရပင်၊ နောက်နည်း၌ ဝသ-နိဝါသေ ဓာတ်နက်။

(၁၂-၁၃) ယသ္မိံ၊ အကြင်မဟာသိမ်ပဉ္စတည်သောကျောင်း၌။ ပဉ္စဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ စတ္တာရော ဝါတယော ဒုဝေ၊ လေးပါး သုံးပါး၊ နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ဝသန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌ ထိုရဟန်း တို့တွင်။ ဧကေကဿ၊ တပါးပါးသောရဟန်း၏။ ဝါ၊ ငါးပါးတွင်တပါး၊ လေးပါးတွင်တပါး၊ သုံးပါးတွင်တပါး၊ နှစ်ပါးတွင်တပါးသောရဟန်း၏။ ပဝါရဏံ၊ ကို။ ဟရိတွာန၊ ၍။ ဣတရိတရေ၊ ဤ ပဝါရဏာပေးသူမှ တပါးကုန်သော လေးပါး၊ သုံးပါး၊ နှစ်ပါး၊ တပါးသော ရဟန်းတို့သည်။ ဝါ၊ ဣတရေ၊ ဤ ပဝါရဏာ ပေးသူမှတပါးကုန်သော။ ဣတရေ၊ ဤလေးပါး၊ သုံးပါး၊ နှစ်ပါး၊ တပါးသော ရဟန်းတို့သည်။ တံတံပဝါရဏံ၊ ထိုထိုသံဃ၊ ဂဏ၊ ပုဂ္ဂလပဝါရဏာ ကို။ ကယိရုံ၊ အံ့။ အဓမ္မဝဂ္ဂတော၊ အဓမ္မဝဂ် ဖြစ်သောကြောင့်။ (ထည့်)။ အာပတ္တိဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်၏။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဥပေါသထေ၊ ၌။ ပုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဂါထာယော စ၊ “ဝဂ္ဂေ သမဂ္ဂေ ဝဂ္ဂေါတိ သညိနော” စသောဂါထာတို့ကိုလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပဝါရဏာ အရာ၌။ အာဟရေ၊ ဆောင်ရာ၏။

ပဉ္စေကဿာဟရိဟူာ တံ၊ စတ္တာရော ဂဏဉ္စတ္တိယာ။

စတုတ္ထယော ဘထာကတွာ၊ တယော ဒွေ သံဃဉ္စတ္တိယာ။

ပဝါရေန္တိ သဗ္ဗမေတံ၊ အဓမ္မေန စ ဝဂ္ဂိကံ။

ပဉ္စေက တော နိပတိတွာ၊ ဂဏဉ္စတ္တိယာ ဟိ ပရယံ။

ဒွိ တိစ္စတူ သံဃဉ္စတ္တိယာ၊ အဓမ္မေန သမဂ္ဂိကံ။

ပဉ္စေကဿာ ဟရိတုာတံ၊ စတ္တာရော သံဃဉတ္တိယာ။
 စတုတ္ထယော တထာ ကတုာ၊ တယော ဒွေ ဂဏဉတ္တိယာ။
 ပဝါရေန္တိ သဗ္ဗမေတံ၊ ဓမ္မေနော စ ဝဂ္ဂိကံ။
 ပဉ္စေကတော သံဃဉတ္တိယာ၊ ဂဏဉတ္တိယာ စတုတ္ထယော။
 ဒွေညမညဓိဋ္ဌာနေကော၊ တံ ဓမ္မေန သမဂ္ဂိကံ။

ယသ္မိံ ဝသန္တိ စသောဂါထာအဓိပ္ပာယ်ပြည့်စုံအောင် အဋ္ဌကထာနည်းဖြင့်
 သင်္ဂဟဂါထာကို ဆိုသည်။ ။ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော ရဟန်း တို့သည်။
 ကေသာ၏။ ဟံ၊ထိုပဝါရဏာကို။ အာဟရိတုာ၊၍၊ စတ္တာရော၊တို့သည်။
 ဂဏဉတ္တိယာ၊ဂဏဉ တ်ထားသဖြင့်။ပဝါရေန္တိ၊ပဝါရဏာပြုကုန်ငြားအံ့။
 စတုတ္ထယော၊ လေးပါး၊ သုံးပါးသော ရဟန်းတို့သည်။ တထာ ကတုာ၊
 ထိုသို့ ရဟန်းတပါး၏ ပဝါရဏာကို ဆောင်ခြင်းကိုပြု၍။ တယော ဒွေ၊
 သုံးပါး၊နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည်။ သံဃဉတ္တိယာ၊ သံဃဉ တ်ထား
 သဖြင့်။ပဝါရေန္တိ၊ကုန်အံ့။ဧတံ သဗ္ဗ၊ဤအလုံးစုံသည်။ အဓမ္မေနစဝဂ္ဂိကံ၊
 အဓမ္မဉ တ်မညီမညွတ်သော ပဝါရဏာကံ မည်၏။ ။ပဉ္စ၊ တို့သည်။
 ကေတောနိပတိတုာ၊တပေါင်းတည်းစုဝေးကုန်၍။ ဂဏဉတ္တိယာ၊ဂဏဉ တ်
 ထားသဖြင့်။ ပဝါရယံ၊ကုန်ငြားအံ့။ဒွိတိစတု၊ နှစ်ပါး၊ သုံးပါး၊လေးပါး
 သော ရဟန်း တို့သည်။ ကေတောနိပတိတုာ၊ ၍။ သံဃဉတ္တိယာ၊ဖြင့်။
 ပဝါရယံ၊ အံ့။ ဧတံ သဗ္ဗ၊ သည်။ အဓမ္မေန သမဂ္ဂိကံ၊ အဓမ္မဉ တ်
 ညီညွတ်သော ပဝါရဏာကံမည်၏။ ။ပဉ္စ၊တို့သည်။ ကေသာ၏။ တံ၊
 ထိုပဝါရဏာကို။ အာဟရိတုာ၊၍။ စတ္တာရော၊တို့သည်။ သံဃဉတ္တိယာ၊
 ဖြင့်။ ပဝါရေန္တိ၊အံ့။ စတုတ္ထယော၊တို့သည်။ကထာ ကတုာ၊ထိုသို့ရဟန်း
 တပါး၏ ပဝါရဏာကို ဆောင်ခြင်းကို ပြု၍။ တယော ဒွေ၊ တို့သည်။
 ဂဏဉတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ပဝါရေန္တိ၊ အံ့။ ဧတံ သဗ္ဗ၊ သည်။ ဓမ္မေနော စ
 ဝဂ္ဂိကံ၊ဓမ္မိကဉ တ်မညီမညွတ်သော ပဝါရဏာကံမည်၏။ ။ပဉ္စ၊တို့သည်။
 ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ နိပတိတုာ၊ ၍။ သံဃဉတ္တိယာ၊ ဖြင့်။
 စတုတ္ထယော၊ တို့သည်။ ကေတော နိပတိတုာ၊ ၍။ ဂဏဉတ္တိယာ၊ ဖြင့်။
 ဒွေ၊တို့သည်။ ကေတော နိပတိတုာ၊၍။ အညမညံ၊ချင်း။ပဝါရေန္တိ၊အံ့။

ကောသလံ။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကိ။ ပဝါရေတိ၊ အံ။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသည်။
ဓမ္မေန သမဂ္ဂိကံ၊ တရားမချွတ် ညီညွတ်သော ပဝါရဏာကံမည်၏။

ဆောင်။ ။ ငါးပါးနေရာ၊ လေးပါးသာလျှင်၊ ဆောင်ကာတပါး၊ ဂိုဏ်းဥ တ်
ထား၍၊ သုံးလေးပါးမှ၊ နှစ်သုံးသာမျှ၊ သံဃဥ တ်ထား၊ တပါး
ဆောင်မှု၊ ယင်းသို့ပြုကာ၊ အဓမ္မ၊ ဝဂ္ဂကံမည်ငြား။
ငါးပါးပေါင်းလတ်၊ ဂိုဏ်းဥ တ်ထားဆုံး၊ နှစ်သုံးလေးမှ၊
သံဃဥ တ်ထား၊ ပြုချေငြားကံ၊ အဓမ္မ၊ ညီမျှကံမှတ်သား။
ငါးပါးနေရာ၊ ဆောင်ကာတပါး၊ လေးပါးသာမျှ၊ သံဃ
ဥ တ်ထား၊ သုံးလေးပါးမှ၊ နှစ်သုံးသာမျှ၊ ဂိုဏ်းဥ တ်ပြု၊ ဓမ္မဝဂ္ဂ
ဖြစ်လား။
ငါးပါးစုက၊ သံဃဥ တ်ထား၊ သုံးလေးပါးမှတ်၊ ဂိုဏ်းဥ တ် ထား
လျဉ်း၊ ချင်းချင်းဒွေမှန်၊ ဓိဋ္ဌာန်ကော၊ ပြုသမျှ၊ ဓမ္မညီမပြား။
ပဝါရဏာ၊ ကံလေးဖြာ၊ ကျမ်းလာ ယွင်းမမှား။

(၁၄) သံဃမ္ပိ၊ ပုရိမဝါမှထသော သံဃာသည်။ ပဝါရိတော၊ ပဝါရဏာ
ပြုပြီးသော်သာလျှင်။ ဆိန္ဒဝသော ဝါ၊ ဝါပြတ်သော ရဟန်းသည်၎င်း။
အဝုတ္တော ဝါ၊ ပုရိမဝါမှ မထသေးသော ပစ္ဆိမဝါကပ်သော ရဟန်းသည်၎င်း။
အနုပါဂတော၊ ပုရိမဝါ၊ ပစ္ဆိမဝါမကပ်သော ရဟန်းသည်၎င်း။ ပဝါရိတော၊
သော။ သံဃမ္ပိဝေဉ္ဇသလျှင်။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ၊ ကိ။ ကရေယျ၊ ရာ၏။

ပဝါရိတော သံဃမ္ပိကား သိလေသာလင်္ကာရ။

(၁၅) စာတုမာသိနိယာပိ၊ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ့၌လည်း။
ဝုတ္တဝသော၊ ပစ္ဆိမဝါ ကျွတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ အပ္ပတရာ၊ ပုရိမဝါ
သံဃာအောက်နည်းယုတ်ကုန်သည်။ သစေသိပု၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။
ဧဝံ သန္တေသု၊ သော်။ သံဃေန၊ ပုရိမဝါသံဃာသည်။ ဥပေါသထေ၊
သုတ္တုဒ္ဓေသ သံဃာဥပုသ်ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီးသော်။ တသ္မိံ၊ ထိုသံဃာ၌။
(ထည့်)။ ပဝါရေယျ၊ ပဝါရဏာ ပြုကုန်ရာ၏။
ပဝါရဏာ ပြီး၏။

၄၆-သံဝရ

(၁) သံဝရေတိ၊ ကား။ စက္ခုသောတာဒိ ဘေဒေဟိ၊ စက္ခုသောတ
စသည်အပြား ရှိကုန်သော ဒွါရခြောက်ပါးတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တို့မှ။ ရူပသဒ္ဒါဒိ
ဂေါစရ၊ ရူပသဒ္ဒစသော အာရုံခြောက်ပါး၌။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ တို့ကို။
ပဋိစ္စစုံ၍။ (ထည့်)။ ဝါ၊ သည်။ အဘိဗုဒ္ဓိဘူတေ၊ သော်။ (ထည့်)။ အဘိဇ္ဈာ-
ဒေါမနဿာဒိပဝတ္တိ၊ လောဘ ဒေါမနဿ စသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို။
ဝိနိဝါရယေ၊ တားမြစ်ရာ၏။

ဘေဒေဟိကား ပဝတ္တိ၌ “ဥဘတော သုဇာတော”ကဲ့တို့ နာမယောဂ
အပါဒါန်။ ဝိနိဝါရယေ၌ “ကူပါ အန္တ နိဝါရယေ”ကဲ့သို့ ရက္ခဏတ္ထ
အပါဒါန်။ ဋီကာ၌ ကာရိုက်ဟူ၏။

(၂) ကိဋ္ဌာဒိ၊ ကောက်ပင်ကို စားတတ်သော။ ဥပ္ပသုံ၊ ပျက်ချော်သော
နှားကို။ နိဂ္ဂဏှေယျ ဝိယ၊ နှိပ်ရာသကဲ့သို့။ ကိဋ္ဌာဒိ၊ အာရုံခြောက်ပါးကို
စားတတ်သော။ သကံစိတ္တံ၊ မိမိစိတ်ကို။ နိဂ္ဂဏှေယျ၊ နှိပ်ရာ၏။ ဝါ၊ နိဂ္ဂဏှံ၊
နှိပ်ခြင်းကို။ ယေျ-ပဝတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ၊ နိဂ္ဂဏှံ-နိဂ္ဂဏှန္တော၊ နှိပ်လျက်။
ယေျ၊ ဖြစ်စေရာ၏။ ဝါ၊ နိဂ္ဂဏှံ-နိဂ္ဂဏှိတော၊ နှိပ်၍။ (ဤနည်း၌ တွာလောပ)
ဝါ၊ နိဂ္ဂဏှေယျ၊ နှိပ်၍။ (ကာမေသုဝိနေယျကဲ့သို့) သဗ္ဗိရိယာပထေ၊ ခပ်သိမ်း
သော သွား၊ ရပ်၊ ထိုင်၊ လျောင်းခြင်း ဣရိယာပုထ် လေးပါး၌။ ဝါ၊ သတိ
သမ္ပဉ်ဟူသော ဣရိယာ၏ ပထဖြစ်သော အဘိက္ကန္တ၊ ပဋိက္ကန္တ စသော
ခုနစ်ဌာနလုံး၌။ သတိမာ၊ ထင်သောသတိရှိသည် ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနေ၊
သာတ္တက၊ သပ္ပာယ်၊ ဂေါစရ၊ အသမ္မောဟ ဟူသော သမ္ပဉ် လေးပါးဖြင့်
ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍။ စရေ၊ ကျင့်ရာ၏။

ကိရ ဝိကိရဏေ၊ ကိရိတဗ္ဗန္တိ ကိဋ္ဌံ၊ ကိသ-ဟိံသာယံ၊ ကိသိတဗ္ဗန္တိ ကိဋ္ဌံ၊
သယံ၊ တံ အဒတိ ဘက္ခတိတိ ကိဋ္ဌာဒိ။ (ဥပမာနဘို့) ကိဋ္ဌ-ကိဋ္ဌာယံ၊
ကိဋ္ဌန္တိ အာရမ္မဏိကာ ဧတ္ထာတိ ကိဋ္ဌံ၊ အာရမ္မဏံ၊ တံ အဒတိ
အာရမ္မဏဝသေနာတိ ကိဋ္ဌာဒိ၊ စိတ္တံ၊ (ဥပမေယျဘို့) ကိဋ္ဌသမ္ပာဓေတိ
သဿသမ္ပာဓေ။ မူလပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ။

သံဝရ ပြီး၏။

၄၇-သုဒ္ဓိ

(၁) သုဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ဒေသနာသံဝရဋ္ဌိပစ္စဝေက္ခဏဘေဒတော၊ ယံကြည်
 သောအားကြား၍စင်ခြင်း၊ မပြတ်အောက်မေ့စောင့်စည်း၍ စင်ခြင်း၊ မပျင်းရိ
 ပါရှာမှီး၍စင်ခြင်း၊ ကျိုးပြစ်မြော်မြင် ဆင်ခြင်၍စင်ခြင်း အပြားအားဖြင့်။
 သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။ တေသု၊ တွင်။
 (ထည့်)။ ပါတိမောက္ခသံဝရသမ္ဘတံ၊ သဒ္ဓါဖြင့် ပြီးစေအပ်သောပါတိမောက္ခ
 သံဝရဟုသမုတ်အပ်သော သီလကို။ ဒေသနာယ၊ ယံကြည်လှစွာ ဒေသနာ
 ကြားသဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေသနာသုဒ္ဓိ၊ ဒေသနာသုဒ္ဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

(၂) ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ သတိဖြင့်ပြီးစေအပ်သော ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို။
 ပုန၊ လွန်စေဤမျှ ဤမှတဖန်။ ဧဝံ အသံဝရံ၊ ဤသို့ မစောင့်စည်းခြင်းကို။
 န ကရိဿန္တိ၊ ငါမပြုအံ့ဟူ၍။ စိတ္တာဓိဋ္ဌာနသံဝရော၊ စိတ်ကိုဆောက်တည်သဖြင့်
 စောင့်စည်းခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ သဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဇ္ဈတိ၊ စင်၏။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဝရသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ အပ်၏။ (သမ္ပန်)။

(၃) အာဇီဝနိဿိတံ၊ ဝီရိယဖြင့်ပြီးစေအပ်သော သမ္မာဇီဝဉ္စမ္ပိသောပစ္စယ
 သန္တိဿိတသီလကို။ အနသနံ၊ မရှာမှီးအပ်သော နှစ်ဆဲ့တပါးသော အရာကို။
 ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊ ပစ္စည်း လေးပါးကို
 ဖြစ်စေသောရဟန်း၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေခြင်း၏။ ဧဝိယာ၊ ရှာမှီးခြင်း၏။ ဝါ၊ ဖြင့်။
 အာဇီဝနိဿိတဿ၊ ၏။ (ဘာဝသမ္ပန်ထည့်)။ သုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဋ္ဌိသုဒ္ဓိတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဆောင်။ ။ ဟိတ်ဆိုက်လေရာ၊ ကြိယာ၏၊ ကံကတ္တားကား၊ ဟိတ်၏သမ္ပန်
 လာမြဲတည်း။

ဟူရကား အာဇီဝနိဿိတံဟူသော ကံကို အာဇီဝနိဿိတဿ ဟု သမ္ပန်
 ပြု၍ လာစေ။

ဝေဇ္ဇေ ဒုတ ပဟိဏကံ၊ ဂဏ္ဍမာလာရမက္ခနံ။
 ဥဒ္ဓမဓောဝိရေစနံ၊ နတ္ထု ဝဏတ္ထတေလိကံ။
 ဝေဠု ပတ္တ ပုပ္ဖ ဖလ၊ နှာန ဒန္တ မုခေါဒကံ။
 စုဏ္ဏမတ္တိ စာဠု မုဂံ၊ ဘဠု ဇဃိဉ္စ ဒူတိကံ။

(ကေဝိသာနေသန သင်္ဂဟဂါထာ မူလဋီကာနည်း)။ ဝေဇ္ဇ၊ ဆေးကုခြင်း။ ဒုတ၊ သဝန်စာရင်း သတင်းစကား ဆောင်သွားအပြန် တမန်အမှု ပြုခြင်း။ ပဟိဏကံ၊ အစေခံ၍ တအိမ်မှတအိမ်သို့သွားခြင်း။ ဂဏ္ဍဗာလ၊ အိုင်းအမာကိုဖောက်ခြင်း။ အရမက္ခနံ၊ အမာကိုဆေးလိမ်းခြင်း။ ဥဒ္ဓမ-ဓောဝိရေစနံ၊ ပျိုအနံဆေးခပေးခြင်း၊ ပမ်းကျဆေးပေးခြင်း။ နတ္ထ၊ ဝဏတ္ထ-တေလိကံ၊ နှာနှုတ်ဆီချက်ခြင်း၊ အမာသုတ်ဆီချက်ခြင်း။ ဝေဠုပတ္တပုပ္ဖလ နှာနုဒန္တမုခေါဒကံ၊ ဝါး၊ သစ်ရွက်၊ အပွင့်၊ အသီး၊ ရေချိုးကသယ်မှုန့်၊ ဒန်ပူ၊ မျက်နှာသစ်ရေပေးခြင်း။ စုဏ္ဏမတ္တိ၊ ကသယ်မှုန့်ပေးခြင်း၊ မြေညက်ပေးခြင်း။ စာဠု၊ ကိုယ်ကိုနှိမ့်ကာဒါယကာကိုမြှင့်၍ဆိုခြင်း။ မုဂ္ဂံ၊ စုန်းကြူးစလျက်မကျက်နည်းပါး အကျက်များခြင်း၊ ပဲနောက်ဟင်းဟန် အမှန်နည်းပါးမမှန်များသောစကားကိုဆိုခြင်း။ ဘဠု၊ ထိန်းယအတူ ရွာသူသားငယ် ကိုချီပိုးဆောင်ရွက်ခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနေသနံ၊ သည်။ ကေဝိသတိဝိဓံ၊ ၏။ ဇဿံ၊ သတင်းစကား ရွာတပါးသို့ပြန်သွားဆောင်ခြင်း၊ မြင်းခေါင်းဖြင့် အစေခံခြင်းသည်ကား။ ဒုတိကံ၊ ဒုတကမ္မနှင့်အလားတူ၏။

“ကသ္မာ ပနေတ္ထ သစ္စဝစနံ အပက္ကသဒိသန္တိ အဝိပရိတဘာဝတော” မုဂ္ဂသုပ္ပ၌ မကျက်သောစုန်းကြူးပဲနှင့်စကားမှန်တူကြောင်း။ မဝုဿာရတ္ထဒီပနီ။ “ကသ္မာ စ အလီကဝစနံ ပက္ကသဒိသန္တိ သဏ္ဍသင်္ခလသုခသမ္ဘာသဘာဝတော၊ ပုရိမံဝါ အဇ္ဇဝဘာဝတော၊ ပစ္ဆိမံ မဒ္ဒဝဘာဝတော” ဤလည်း စောဒနာ သောဓနာကို ဆိုအပ်၏။

(၄) ပစ္စယနိဿိတံ၊ ပညာဖြင့်ပြီးစေအပ်သောပစ္စယသန္တိဿိတသိလကို။ ယောနိသော၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဝါ၊ အကြောင်း အားဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါယ၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍။ ဝါ၊ အသီးအသီးဆင်ခြင်ခြင်းပညာဖြင့်၊ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ ဧဝမာဒိယထာဝုတ္တပစ္စဝေက္ခဏသုဇ္ဈနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူတိုင်းဆင်ခြင်သဖြင့်စင်ခြင်းကြောင့်။ ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပဋိသင်္ခါယနံ အဝေက္ခဏံ ပဋိသင်္ခါယ၊ ပဋိသံပုဗ္ဗော ခါ-ဉာဏေ၊ တွာပစ္စည်း၊ ဆင်ခြင်ခြင်းပင် ပညာဖြစ်၍ပညာဖြင့် မဆိုသင့်ဟူ၍ ဆင်ခြင်

သော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ စိတ္တသီသ၊ ပညာသီသဟူ၍ သီသနှစ်ပါး။ ဆန္ဒ၊ စိတ္တ၊ ဝီရိယဟူသော အဓိပတိ သုံးပါး။ သဒ္ဓိန္ဒြေစသော ဣန္ဒြေအပြားအားဖြင့် ပဋ္ဌာနတရားများသည်တွင် တပါးသော ပဋ္ဌာနဓမ္မကို နှစ်စေလို၍ ပညာဟူသော သရူပက္ခုပ္ပိသေသနကို ဆိုအင်သတည်း။ ဝါ၊ မထင်ရှားသော ပဋိသင်္ခါသဒ္ဓတ္တပညာကို ထင်ရှားသောပညာ သဒ္ဓတ္တပညာဖြင့် အထူးမူလို၍ ပညာဖြင့်ဟု ဆိုအပ်၏။ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါက လက္ခဏာ ကုသလာ စသည်ကဲ့သို့၊ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ “ပဋိသင်္ခါယာတိ ပညာယဇာနိတော” မိန့်၏။ နောက်နည်း၌ “ပဋိသင်္ခါယနံ ဇာနနံ ပဋိသင်္ခါ ပညာရစေ။ တာယ ပဋိသင်္ခါယ” ဟု ဝိဘတျန်ခံ။

သုဒ္ဓိ ပြီး၏။

၄၈-သန္တောသ

(၁) သန္တောသောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓမ္မဂါရဝေါ၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ ရှိသေသော ရဟန်းသည်။ အပ္ပေန၊ နည်းသောပံသုက္ကသင်္ကန်း၊ ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇဉ်၊ သစ်ပင်ရင်းဟူသော ကျောင်း၊ ဂေါမုတ်ထုံသော ဆေးဟူသော ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်၎င်း။ အနဝဇ္ဇေန၊ အပြစ်မရှိသော ပံသုက္ကစသည်ဖြင့်၎င်း။ သုလဘေန၊ ရလွယ်သော ပံသုက္ကစသည်ဖြင့်၎င်း။ သန္တုဋ္ဌော၊ သန္တောသတဆွဲနှစ်ပါးဖြင့် ရောင့်ရဲသည်။ မတ္တညူ၊ ရှာခြင်း၊ ခံခြင်း၊ သုံးဆောင်ခြင်း၊ စွန့်ခြင်း၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိလေ့ရှိသည်။ သုဘရော၊ ဆိုးကောင်း၊ ယုတ်၊ မြတ်၊ ရတတ်သမျှ ယာပနကြောင့် မွေးမြူလွယ်သည်။ ဝါ၊ အပ္ပါနဝဇ္ဇစသော ဂုဏ်ဖြင့် တင့်တယ်ခြင်းရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ စရေ၊ ကျင့်ရာ၏။

(၂) အတိတံ၊ လွန်လေပြီးသော ပစ္စည်းကို။ နာနုသောစန္တော၊ အဖန်တလဲလဲ မစိုးရိမ်ဘဲ။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ် ပစ္စည်းကို။ နပ္ပဇပုံ-နပ္ပဇပုန္တော၊ မတောင့်တဘဲ။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ ရဆဲပစ္စည်းဖြင့်။ ယာပေန္တော၊ မျှသောရဟန်းကို။ သန္တုဋ္ဌောတိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတံ၊ ဆိုအပ်၏။

အနာဂတ ပဇပ္ပာယ၊ အတိတဿာ နုသောစနာ။

ဧတေန ဗာလာ သုဿန္တိ၊ နဋ္ဌောဝ ဟရိတော လုတော။

(တေမိယဇာတ်) အတိတစသည်ကို စိုးရိမ်ခြင်းစသည်၌ အပြစ်။

အနာဂတ ပဇပ္ပါယ၊ အနာဂတ် ပစ္စည်းကို တောင့်တခြင်းကြောင့်။
 အတိတဿာနုသောစနာ၊ အတိတ်ပစ္စည်းကိုအဖန်ဖန်စိုးရိမ်ခြင်းကြောင့်။
 ပစ္စုပ္ပန္နအယာပနာ၊ ရဆဲပစ္စည်းဖြင့် မမျှခြင်းကြောင့်။ (ထည့်)။ ဧတေန၊
 ဤအကြောင်း သုံးပါးကြောင့်။ ဗာလာ၊ တို့သည်။ သုဿန္တိ၊ သွေ့ခြောက်
 ခွေလိမ်ညှိုးပိန်ကုန်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ လုတော၊ ရိတ်ဖြတ်
 အပ်သော။ ဟရိတော၊ စိမ်းညိုသော။ နဋ္ဌော၊ ကျယ်သည်။ သုဿတိ ဣဝ၊
 သွေ့ရောင်း သကဲ့သို့တည်း။

သန္တောသ ပြီး၏။

၄၉-စတုရက္ခ

(၁-၂) စတုရက္ခာတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဘုရားမြတ်စွာ၏အရဟတာ
 စသော ဂုဏ်တော်ကိုအဖန်တလဲလဲ ကြံစည်အောက်မေ့ခြင်း၎င်း။ မေတ္တာ စ၊
 မေတ္တာကို ပွားစေခြင်း၎င်း။ အသုဘံ၊ ဒုတ္တိံ သာကာရ အသုဘဆယ်ပါးကို
 ပွားစေခြင်း၎င်း။ မရဏဿတိ၊ သေခြင်းသဘောကို အောက်မေ့ခြင်း၎င်း။
 ဣမာစတသော၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ စတုရက္ခာ၊ မိမိသည် စောင့်အပ်သော
 တရား၊ မိမိကိုစောင့်တတ်သော တရားမည်ကုန်၏။ တေသု၊ တွင်။ (ထည့်)။
 အာရကတ္တာဒိနာ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးသည်၏ အဖြစ်စသော အကြောင်း
 ကြောင့်။ အရဟံ၊ အရဟမည်တော်မူ၏။ သမ္မာ၊ မဘောက်မပြန်။ ဝါ၊ အသင့်
 အားဖြင့်။ သာမဉ္ဇ၊ ဆရာမဆို ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓတော၊ ခပ်သိမ်း
 သော တရားကို သိတော်မူသောကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ
 မည်တော်မူ၏။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့အစရှိသဖြင့်လည်း။ ဝါ၊ ဖြင့်သာလျှင်။
 ဘဂဝတော၊ ၏။ နဝဘေဒေ၊ ကိုးပါးအပြားရှိသော။ ဝါ၊ အသစ်အသစ်
 အထူးဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဂုဏေ၊ ဂုဏ်တော်၌။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပုနပျုနံ၊
 များစွာကြိမ်ဖန် တန်တန်မလပ် အထပ်ထပ်။ ယာ အနုဿတိ၊ အကြင် သဒ္ဓါ
 ပဗ္ဗဇိတ အားလျော်စွာ အောက်မေ့ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အစဉ် လျောက်၍
 အောက်မေ့ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ အနုဿာတိ၊ ထိုအောက်မေ့ခြင်း
 သည်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိမည်၏။

(၃-၄) သီမဋ္ဌသံဃော၊ ဥပစာရသိမ်ဉ်တည်သော သံဃာဉ်၎င်း။ သီမဋ္ဌ-
ဒေဝတာသုစ၊ ဥပစာသိမ်ဉ်တည်သောနတ်တို့၎င်း။ ဂေါစရဂါမမ္ပိ၊ ဂေါစရ
ဂါမ်ဆွမ်းခံရာ၌။ ဣဿရေဇနေ၊ စိုးရသေဌ်၎င်း မင်းဖြစ်သသူ၎င်း။ တတ္ထ၊
ထို ဂေါစရဂါမ်ဆွမ်းခံရာ၌။ မာနုသေ၊ လူတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစပြု၍။
သဗ္ဗသတ္တေသု၊ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၎င်း။ သုခိတာ၊ ချမ်းသာကုန်သည်။
ဝါ၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ကုန်သည်။
ဝါ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်တို့သည်။ အဝေရာ၊ ရန်မရှိကုန်သည်။ ဝါ၊
ပါဏာတိပါတ အစရှိသောအတွင်းရန်ငါးပါး၊ မင်းစသောအပရန်ငါးပါးမရှိ
ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ၊ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ၊ သီမဋ္ဌသံဃာ
စသည်ကို ပိုင်းခြား၍ ပိုင်းခြား၍။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်။ မေတ္တာ-
ဘာဝနာ၊ မေတ္တာဘာဝနာမည်၏။

(၅-၇) ဝစသာ မနသာဇ္ဈာယတော၊ နှုတ်ဖြင့်သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၊ စိတ်ဖြင့်
သရဇ္ဈာယ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ (ထည့်)။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဩကာသဒိသတော၊ ဆံစသည်
၏အဆင်း၊ ဆံစသည်၏ သဏ္ဌာန်၊ ဆံစသည်၏ဦးရေစသောတည်ရာ၊ ဆံစသည်
၏ချက်မှအထက်အောက်အရပ်အားဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဤကောဠာသ
ကိုအထက်အောက်နံပါးမှဤကောဠာသဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်၏ ဟူသောသဘာဝ
ပရိစ္ဆေဒ၊ ဆံစသည် အမွှေးမဟုတ်၊ လက်သည်းစသည်မဟုတ်၊ အမွှေးသည်
ဆံမဟုတ်၊ လက်သဲစသည်မဟုတ်စသော ဝိသဘာဝ ပရိစ္ဆေဒ အားဖြင့်၎င်း။
ကေသာဒိကောဠာသေ၊ ဆံစသောအစု၌။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ မှတ်၍။
သဇ္ဈာယသင်္ခါတံ၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ သတ္တဝိဓုဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊
ခုနစ်ပါးအပြားရှိသောကမ္မဋ္ဌာန်းကို သင်ခြင်း၌လိမ္မာခြင်းကို။ သမ္ပဒေတွာ၊
ပြည့်စုံစေ၍။ (ထည့်)။ အနုပုဗ္ဗတော၊ သရဇ္ဈာယ်သည်မှစ၍ဆံအမွှေးစသော
အစဉ်အတိုင်း၎င်း။ နာတိသီသဉ္ဇသဏိကံ၊ မလျင်လွန်း၎င်း၊ မနှေးလွန်း၎င်း။
ဝိက္ခေပံ ပဋိဗာဟယံ၊ များသောအာရုံ၌စိတ်၏ပျံ့လွင့်ခြင်းကိုပယ်လျက်၎င်း။
ပဏ္ဏတ္တိံ၊ ဆံစသောပညတ်ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍၎င်း။ အနုပဋိတကောဠာသံ၊
ဆံအမွှေးစသည်တွင်မထင်သောအစုကို။ (ထည့်)။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်သဖြင့်။
မုဉ္ဇန္တယ၊ လွှတ်လျက်၎င်း။ အပ္ပနာတော၊ ကေသာစသော ဒွတ္တိံ သာကာရ၌
အပ္ပနာသုံးဆဲ့နှစ်ပါးဖြစ်သဖြင့်၎င်း။ တိသုတ္တတော၊ အဓိစိတ္တသုတ်၊ သီတိဘာဝ

သုတ်,ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လသုတ် သုံးပါးအားဖြင့်၎င်း။ ဒသဝိမ မနသိကာရ-
 ကောသလ္လံ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသောကမ္မဋ္ဌာန်းကိုလုံးသွင်းခြင်း၌ လိမ္မာခြင်း
 ကို။သမ္မာဒေတွာ၊(ထည့်၊ဘာဝနာ၌စပ်)။ ကောဋ္ဌာသေ၊ ဆံစသောအစု၌။
 ဝါ၊တို့ကို။ဝဏ္ဏ အာသယ သဏ္ဌာန ဂန္ဓောကာသေဟိ၊ မည်းနက်ခြင်း စသော
 အဆင်း၊ ပိတ္တ၊ သေမှ၊ ပုဗ္ဗ လောဟိတ အားဖြင့် လေးပါးသော ဖြစ်ကြောင်း
 အာသယ၊ရှည်သောလုံးသော စဉ်းရိုးနှင့်တူသောသဏ္ဌာန်၊ ညှိနံညော်လှောင်း
 မကောင်းသောရနံ၊ဘင်စဉ်ပေါက်သော မှိုသည် ဖြစ်ရာအားဖြင့် ရှိရှာဘွယ်
 ရှိသကဲ့သို့ သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသောအစု ဟူသော ဖြစ်ရာ သြကာသ တို့ဖြင့်။
 ပဋိကူလာတိ၊ စက်ဆုပ်ရှိရှာဘွယ်ဟူ၍။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်၎င်း။
 ဥဒ္ဓုမာတကာဒိဝတ္ထု၊ဥဒ္ဓုမာတက စသော အသုဘဒြပ် ဆယ်ပါးတို့၌။
 အသုဘကာရံ၊ဖူးဖူးရောင်သဖြင့်မတင့်တယ်ခြင်းစသော အသုဘသဏ္ဌာန်ကို။
 ဝါ၊အခြင်းအရာကို။ ဂဟေတွာ၊ပရိကမ္မ၊ဥဂ္ဂဟ၊ပဋိဘာဂနိမိတ်ယူ၍။ ပဝတ္တာ၊
 ဖြစ်စေအပ်သော။ ဘာဝနာ၊သည်၎င်း။ အသုဘံ၊မည်၏။

ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန ။ပ။ ကောဋ္ဌာသေဖြင့် သတ္တဝိမ ဥဂ္ဂဟ ကောသလ္လကို
 ပြသောကြောင့်ဝစသာဇ္ဈာယ၊မနသာဇ္ဈာယပုဒ်ကို အရာအားဖြင့် ယူအပ်
 ၏။“အနုပုဗ္ဗတော ။ပ။ မုဉ္ဇဿာနုပုဗ္ဗတော”ဖြင့် ဒသဝိမ မနသိကာရ
 ကောသလ္လကို ပြရကား “အပ္ပနာတောတိသုတ္တတော” ဟူသော ပုဒ်ကို
 လည်း အရာအားဖြင့် ယူအပ်၏။ယင်းပုဒ်တို့သည် နာနာဝိဘတ္တိ ပစ္စယန္တ
 ဖြစ်သော်လည်း ဒသဝိမ သရုပ်ချည်း ဖြစ်၍ ကြိယာဝိသေသနချည်း
 ဖြစ်၏။ ဥပမာကား-

အစ္ဆေဒါ ဒါနဂါဟေဟိ၊ ဝိဗ္ဘမာ မရဏုဒ္ဓဋ္ဌာ။
 လိင်္ဂသိက္ခာဟိ ဆိဒ္ဓေန၊ ပတ္တော ဓိဋ္ဌာန မုဇ္ဈတိ။
 ၌ နာနာဝိဘတ္တိ ဝစနန္တဖြစ်လျက် ဥဇ္ဈတိ-၌ ကာရိုက်ဟိတ်ချည်းဖြစ်သကဲ့
 သို့တည်း။ ဥဒ္ဓုမာတာဒိဝတ္ထု၊ဥဒ္ဓုမာ-၌ ဝတ္ထုသဒ္ဓါ ဒဗ္ဗတ္ထ၊ အသုဘာ
 ကာရံ-၌ အာကာရသဒ္ဓါ သဏ္ဌာနတ္ထ။
 ဝတ္ထုတ္တံ ကာရဏေ ဒဗ္ဗေ၊ ဘူဘေဒေ ရတနတ္ထယေ။
 အာကာရော ကာရဏေ ဝုတ္တော၊ သဏ္ဌာနေ လ္လသိကေပိစ။

အဘိဓာန်။

(ဂ) မေငါအား။ ဝါငါ၏။ မရဏံ၊ စုတိပျက်ကြေ ခန္ဓာကြွေသဖြင့် သေခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဖြစ်အံ့သတည်း။ ဖြစ်အံ့ မချွတ်။ ဇီဝိတံ၊ ရုပ်၊ နာမ်၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန္န ဘဝဆုံးဘိ သမ္မုတိမရဏဖြင့်ချုပ်၏။ မရဏံ-မရဏံ၊ မထင်အစ သံသာရ၌ သေရလှလေပြီ သေရလှလေပြီ။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်း။ ဝါ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ ဘာဝယိတောန၊ ရှိ။

ဤသုံးပုဒ်ဖြင့် အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်ကာလ သုံးပါး၌ မရဏဿတိ ကိုပြသည်။ ဝါ၊ “မရဏံ မေ ဘဝိဿတိ” ဖြင့် အာဒိကမ္မိကအား သတ္တ သညာ မကင်းသေးသောကြောင့် ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန် သမ္မသနဉာဏ်ဖြင့် မရဏဿတိကိုပြ၏။ “ဇီဝိတံ ဥပရုဇ္ဈတိ” ဖြင့် သတ္တသညာကင်း၍ ရုပ် နာမ်မျှသာဟု ရှုသော ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြင့် မရဏဿတိကို ပြ၏။ ရုပ် နာမ် ဇီဝိတ၏ ဥပါဒ်ခြင်းမရှိသော် ဇီဝိတဟု မဆိုအပ်ရကား ဇီဝိတဖြင့် ဥဒယကို ဥပရုဇ္ဈတိဖြင့် ဝယ်ကိုပြ၏။ “မရဏံ မရဏံ” ဖြင့် သဘာဝါဓိဋ္ဌာန် ဘင်္ဂိဉာဏ်ဖြင့် မရဏဿတိကိုပြ၏။ ဘယဉာဏ် စသည် ဖြင့် မရဏဿတိကို ဣတိဝါသဒ္ဓါဖြင့် ပြ၏။ ဝါ၊ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ မရဏံ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ။ ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မရဏံ၊ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဟူရာ၌ ရဟန္တာတို့၏ သမုစ္ဆေဒမရဏကို ရှုခြင်းဖြစ်၏။ ဤကျမ်း၌ လည်း အဂ္ဂသာဝက၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတို့၏ မရဏကို ဥပသံဟာရ ပြုအပ်၏ ဟူရကား “မရဏံ မရဏံ” ဖြင့် သမုစ္ဆေဒမရဏကို ဇီဝိတံ ဥပရုဇ္ဈတိဖြင့် ခဏိကမရဏကို “မရဏံ မေ ဘဝိဿတိ” ဖြင့် ဇီဝိတိန္ဒြိယု- ပစ္ဆေဒမရဏကိုပြ၏။ “မရဏံ မရဏံ” ၏အရကို မိမိ၏ ထိုထိုဘဝ မရဏ၊ သူတပါး၏ ဥပဟရိတဗ္ဗ မရဏယူသည်ဖြစ်အံ့။ “မရဏံ မရဏံ” ဟူသော ပုဒ်သည် ကြိယာဝိစ္စာဖြစ်၏။ မိမိ၏ဘဝ ပရိယောသာန ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒ မရဏကိုယူမူ မရဏတ္ထ တခုတည်းဖြစ်၍ နွဲ့ရာမရှိခဲ့ရကား ၎င်းပုဒ်သည် ဘယဟုပဋ္ဌာန ဉာဏ်အားဖြင့် ဘယာမေဒိတံ ဖြစ်သင့်၏။ ဤသို့စသည် ဖြင့် ရသင့်ရာ ယူအပ်၏။

(၉-၁၀) ဝဓကဿ၊ သူသတ်ယောကျ်ား၏။ ဥပဋ္ဌာနံဝိယ၊ သန်လျက်
 စွဲယူ ရှေးရှုထင်ခြင်းကဲ့သို့။ ဝဓကဿ၊ ဝဓကမည်သော ခန္ဓာငါးပါး၏။ ဝါ၊
 မရဏဿ၊ သေခြင်း၏။ ဥပဋ္ဌာနာ၊ ရှေးရှုထင်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ သမ္ပတ္တိနံ၊ အာရောဂျ
 ယောဗ္ဗန ဇီဝိတဟူသော ပြည့်စုံခြင်းတို့၏။ ဝါ၊ အာရောဂျစသော ကြက်သရေ
 တို့၏။ ဝိပတ္တိတော၊ ဗျာဓိ၊ ဇရာ၊ မရဏဟူသော ပျက်စီးခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊
 ဗျာဓိ ပရိယောသာနစသော ကြက်သရေပျက်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဥပသံဟရတော၊
 သူတပါး၏သေခြင်းကို မိမိ၌ သူတပါးသေခြင်း၌ မိမိကို ဆောင်သဖြင့်၎င်း။
 ဝါ၊ “ခြံရံများခြင်း မန္ဓာတ်မင်း ဘုန်းတန်းကြီးဘိ ဇောတိက” စသောသူ၊
 “ခွန်အားကြီးစွာ ဝါသုဝေဒ” စသောသူ၊ တန်ခိုးပြင်းထန် မောဂ္ဂလာန်”
 စသောသူ၊ “ပညာကြီးဘိ သာရိပုတ္တရာ” စသောသူ၊ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါမြတ်စွာ
 ဘုရားတို့သော်လည်း သေရချေသေး၏။ ငါတို့သူမှာ ဆိုရာမရှိဟု ရှေးရှု
 ဆောင်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ကာယဗဟုသာဓာရဏာ၊ ကိုယ်၏ များစွာသော
 ပိုးမျိုးရှစ်ဆယ် အတွင်း၌ များသောရောဂါ အပ၌ မြေစသော များစွာ
 သော သေခြင်း၏အကြောင်းနှင့် ဆက်ဆံသောအားဖြင့်၎င်း။ တထာ၊ ပါး။
 အာယုဗ္ဗလတော၊ ထွက်သက်နှင့်စပ်သော သေခြင်းစသည်ဖြင့် အသက်၏
 အားနည်းသော အားဖြင့်၎င်း။ ကာလဝဝတ္ထာနဿ၊ ဤအခါ၌သာ သေရာ၏
 တပါးအခါ၌ မသေရာဟူသော ကာလအပိုင်းအခြား၏။ အဘာဝတော၊
 မရှိခြင်း အနိမိတ္တအားဖြင့်၎င်း။ အဒ္ဓါနဿ ပရိစ္ဆေဒါ၊ ကြာမြင့်ရှည်မူ
 ယခုအခါ ကရာတမ်းဟူသော အခွန် အပိုင်းအခြား အားဖြင့်၎င်း။ ခဏ-
 ပရိတ္တတော၊ လျှပ်တပြက်တွင် ချင့်တုတ်ကုဋေ တသိန်းနေမျှ ခဏတိုသော
 အားဖြင့်၎င်း။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်။ မရဏသတိ၊ မည်၏။

ဆောင်။ ။ ဝသံဥကာ၊ အာအာအဒိခ၊ မရဏ၊ ပွားထ ခြင်းရာရှစ်။

ဟူ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ လာသော မရဏသတိ အာကာရ ရှစ်ပါးတွင်
 အနိမိတ္တတော ဟူသော အာကာရကို ဤ၌ “ကာလဝတ္ထာနဿ
 အဘာဝတော” ဖြင့် ပြ၏။ ခဏပရိတ္တကို အရာအားဖြင့်ယူ။

ဆောင်။ ။ ယသ၊ ပူည၊ ထာမ၊ ဣဒ္ဓိ၊ ကြီးဘိပညာ၊ ပစ္စေကာ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ။
 ထုံသို့သုစင်၊ သေထချင်၊ တို့တွင် မဆိုရ။
 ဆောင်လေတုံလတ်၊ မဟန္တတ်၊ ကြီးမြတ် သတ္တက။

သတ္တာနံ ဇီဝိတံ အဿာသပဿာသုပနိဗန္ဓုဝ ဣရိယာပထုပနိဗန္ဓု
သီတုဏှုပနိဗန္ဓု မဟာဘူတုပနိဗန္ဓု အာဟာရုပနိဗန္ဓု။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
အာယုဒဗ္ဗလ။

ဆောင်။ ။အဿာသိရိယာ၊ သီတုဏှာ၊ ဘူတာဟာရစပ်။
ဤမျှဖြစ်ထွေ၊ မရလေ၊ သေ၏လျှင်လျှပ်လျှပ်။
ဇီဝိတံ ဗျဓိကာလော စ၊ ဒေဟနိက္ခေပနံ ဂတိ။
ပဉ္စေတေ ဇီဝလောကသ္မိံ၊ အနိမိတ္တာ န နာယရေ။

ဇီဝိတံ၊ အသက်။ ဗျဓိ၊ အနာ။ ကာလော စ၊ သေရာကာလ။ ဒေဟ-
နိက္ခေပနံ၊ အကောင်ပစ်ရာ။ ဂတိ၊ လားရာ။ ဧတေ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့ကို။
ဇီဝလောကသ္မိံ၊ သတ္တလောက၌။ အနိမိတ္တာ၊ ဤမျှသက်ရှည် ဤသည်
အခါ ဤခါသေဆစ် အကောင်ပစ်ထား ဤအလားဟု မှတ်သားတစ်
ကြောင်းမရှိ၍။ န နာယရေ၊ မသိအပ်ကုန်။

ဆောင်။ ။ဤမျှသက်ရှည်၊ ဤသည်အနာ၊ ဤခါသေဆစ်၊ အကောင်
ပစ်ထား၊ ဤအလားဟု၊ မှတ်သားမရ၊ ဤငါးဝကို၊ လောက
ဤ၌၊ မသိထိုက်။

ရတ္တိဒိဝဉ္စ ဒိဝသံ၊ ဥပစုံ ဧကဘောဇနံ။
ဥပစုံ စတုပဉ္စာဒံ၊ ဧကလောပါဒ မသသံ။
ဇီဝေယျံ မနုဿကေယျံ၊ ဗဟံ ဝတ ကတံ မမ။
မရဏဿတိ ဘာဝေသု၊ ပမာဒါ သတ္တ နဋ္ဌမော။

အဋ္ဌဂုံတ္တရ ပါဠိတော်၌ လာသော အဒ္ဓါန ပရိစ္ဆေဒ မရဏဿတိကို
သင်္ဂဟဂါထာ ဆိုလိုက်သည်။

အဟံ၊ ငါသည်။ ရတ္တိဒိဝဉ္စ၊ ညဉ့်နေ့ပတ်လုံးလျှင်။ ဇီဝေယျံ၊ အသက်
မသေ နေရဘိမူကား။ မနုဿကေယျံ၊ မြတ်စွာဘုရား သုံးလူ့ဖျား၏
ဟောကြားဆုံးမ ဩဝါဒကို နိစ္စကျင့်သုံး နှလုံးသွင်းရရာ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့
ညဉ့်နေ့မသေ နေ၍စင်းလျင်း နှလုံးသွင်းရသည်ရှိသော်။ မမ၊ ငါ့အား။
ဝါ၊ ငါသည်။ ဗဟံဝတ၊ များစွာဖြင်ပည်းမနည်းတို့ပါ စင်စစ်သာလျှင်။
ကတံ၊ ဆုံးမတိုင်းတည် ပြုသည်မည်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။

ဧကော ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတပါးသည်။ ရတ္တိဒိဝံ၊ ညဉ့်နေ့ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတု၊ ပိုင်းခြား၍။ မရဏဿတိံ၊ မရဏဿတိကို။ ဘာဝေမိတိ၊ ပွားစေ၏ဟူ၍။ အဝေါစ၊ လက်အုပ်ချီမြှောက် ဦးတင်လျှောက်၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဒိဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။ ဇီဝေယံ၊ အသက်မသေ နေရဘိမူကား။ ပ။ ဥပဗ္ဗံ၊ နေ့ထက်ဝက်လုံး။ ဇီဝေယံ၊ မူကား။ ပ။ ဧကဘောဇနံ၊ ဆွမ်းတကြိမ်စား အခန့်ပတ်လုံး။ ဇီဝေယံ၊ မူကား။ ပ။ ဥပဗ္ဗံ၊ ဆွမ်းတကြိမ်စား၏ထက်ဝက် အခန့်ပတ်လုံး။ ဇီဝေယံ၊ မူကား။ ပ။ စတုပဉ္စာဒံ၊ လေးလုပ်ငါးလုပ်စွာ အခန့်ပတ်လုံး။ ပ။ ဧကလောပါဒံ၊ ဆွမ်းတလုပ်စားအခန့်ပတ်လုံး။ ပ။ အဟံ၊ ငါသည်။ အဿာသံ၊ ထွက်သက်ရှု၍ ဝင်သက်ရှိက်သမျှ ကာလ ပတ်လုံး။ ဇီဝေယံ၊ မူကား။ မနုဿာကေယံ၊ ရာ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့မျှပင်ထွက်ဝင် ရှုရှိက် အခိုက်မသေ နေ၍စင်းလျင်နှလုံးသွင်းရသည်ရှိသော်။ မမ၊ အား။ ဝါ၊ သည်။ ဗဟံ ဝတ၊ သာလျှင်။ ကတံ၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကောဘိက္ခု၊ သည်။ အဿာသပဿာသံ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတု၊ ပိုင်းခြား၍။ မရဏဿတိံ၊ မရဏဿသိကို။ ဘာဝေမိတိ၊ ပွားစေ၏ ဟူ၍။ အဝေါစ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မရဏဿတိ ဘာဝေသု၊ မရဏဿတိကိုပွားစေကုန်သောရဟန်းရှစ်ပါးတို့တွင်။ သတ္တ၊ ရှေးခုနစ်ပါး တို့သည်။ ပမာဒေါ၊ နှေးဖြည်းလှစွာ မရဏဿတိကို ပွားစေသောကြောင့် ပမာဒဝိဟာရီ မည်ကုန်၏။ အဋ္ဌမော၊ ရှစ်ယောက်မြောက်ရဟန်းကား။ န ပမာဒေါ၊ လျှပ်လျှပ် လျင်စွာ မရဏဿတိကို ပွားစေသောကြောင့် ပမာဒဝိဟာရီ မမည်။

ဆဋ္ဌဂုံတ္တရပါဠိတော် ဌ်ကား နောက်နှစ်ပါး ပမာဒဝိဟာရီ မမည်ဟု ဟောဘော်မူ၏။

ဆောင်။ ။ တရက်တနေ့၊ ထက်ဝက်ရွှေ့သာ၊ တခါစားငြား၊ ထက်ဝက် စားမျှ၊ လေးငါးလုပ်မျှ၊ တလုပ်ကိုပင်၊ ထွက်ဝင်သက်မျှ၊ ရှင်ဘို့ ရသော်၊ ပြုရမမျှား တောင်းတကား။

စတုရက္ခ ပြီး၏။

၅၀ - ဝိပဿနာ

(၁-၂) ဝိပဿနာတိ၊ ဝိပဿနာဟူသည်ကား။ နာမရူပံ၊ လောကီစိတ်စေတသိက်ဟူသောနာမ်၊ ရုပ်နှစ်ဆဲ့ရှစ်ခုကို။ ဝါ၊ တေဘူမက သင်္ခါရဖြစ်သော နာမ်ရုပ်ကို။ ပရိဂ္ဂယ၊ လက္ခဏ၊ ရသ၊ ကိစ္စပြည့်မှု၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်ဖြင့် ဝေဘန်၍လျှင် ဝန်းကျင်ပတ်ကုံး သိမ်းယူကျုံး၍။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ တဿစ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏လျှင်။ ပစ္စယံ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ အာဟာရ စသော အကြောင်းကို။ ပရိဂ္ဂယ၊ ဝန်းကျင်ပတ်ကုံး သိမ်းယူကျုံး၍။ ဟုတော၊ စက္ခု၊ ရူပစသည်အကြောင်းညီညွတ်ရှောင်းက ဖြစ်ကုန်ကြ၍။ အဘာဝတော၊ မီးငြိမ်းသောသွင် မထင်ခဲ့ရကား။ အနိစ္စာ၊ အမြဲမရှိကုန်ဘိတည်း။ ဥဒယဗ္ဗယ ပိဋ္ဌနာ၊ ဖြစ်ပျက်တုန်တုန် သိပ်နင်းခုန်လျက် နှိပ်စက်ခဲ့ရကား။ ဒုက္ခာ၊ ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ကြီး အချည်းနှီးသာ မချမ်းသာဘဲ ဆင်းရဲကုန်ဘိတည်း။ အဝသ-ဝတ္တိတ္တာ၊ အမြဲချမ်းသာ တင့်တယ်စွာကို ဖြစ်စေဆိုလည်း အလိုသို့ မလိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ မည်သူသည်မျှစိုးမရတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိလက္ခဏံ၊ သင်္ခါရဟု မှတ်အပ်သော လက္ခဏာယာဉ် သုံးပါး၊ သင်္ခါရကို မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာယာဉ် သုံးပါးသို့။ အာရောပေတွာန၊ ဉာဏ်လက်ယူငင် ရှေးရှုတင်၍။ သင်္ခါရေ၊ တေဘူမက သင်္ခါရ၌။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်ဖန်။ သမ္မသန္တော၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟု သုံးသပ်လျက်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ ဥဒယဗ္ဗယ စသော ဉာဏ်အစဉ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ဆဗ္ဗသုဒ္ဓိအစဉ်ဖြင့်။ ဝါ၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အစဉ်ဖြင့်။ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယံ၊ ခပ်သိမ်းသော သံယောဇနကို ကုန်စေဟတ်သော အရဟတ္တမဂ်သို့။ ဝါ၊ ခပ်သိမ်းသော သံယောဇန၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ပါပုဏေယျ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်၍။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အတိုင်းသော အနုပါဒါ ပရိနိဗ္ဗာန်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုစွမ်းနိုင်ရာ၏။ ဣတိ-ပရိသမာပနံ၊ ဤသို့ပြီးဆုံးခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ (သမ္မုနံ)။

ဝိပဿနာ ပြီး၏။

နိဂုံး

(၁) အဓိသီလ၊အဓိစိတ္တ၊အဓိသိက္ခာ၊အဓိသိက္ခာ၊အဓိစိတ္တသိက္ခာ တို့ကို၎င်း။ အဓိပညာယ၊ အဓိပညာ သိက္ခာကို၎င်း။ သိက္ခာနာ၊ သင်ခြင်း၊ ကျင့်ခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဘိက္ခုကိစ္စ၊ ရဟန်း၏ ကိစ္စမည်၏။ ဝါ၊ သိက္ခာနာကို။ ဘိက္ခုကိစ္စ၊ရဟန်းသည် ပြုအပ်၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ အယံ ခုဒ္ဒသိက္ခာ၊ ဤခုဒ္ဒသိက္ခာ များစွာကျင့်တမ်း လက်သန်း အဋ္ဌကထာကို။ ဝါ၊ အတော၊ ကြောင့်။ တာ၊ထိုအဓိသီလ၊အဓိစိတ္တ၊အဓိပညာသိက္ခာသုံးပါးတို့ကို။(ထည့်)။ ခုဒ္ဒသိက္ခာယံ၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာ ကျမ်း၌။ သမုဒါဟဋ္ဌာ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်အပ် ကုန်၏။ ဝါ၊ အကျဉ်းရုံး၍ ဆောင်အပ်ကုန်၏။

ပါရာဇိကမှစ၍ သန္တောသ တိုင်အောင်သော ဘီလဝိသုဒ္ဓိကား အဓိ သီလသိက္ခာ၊ စတုရက္ခာ၏အရ သောပစာရ စျာနသမာဓိ ဟူသော စိတ္တဝိသုဒ္ဓိကား အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ ဝိပဿနာ၏ အရဖြစ်သော နာမရူပ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ဟူသောဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဟူသောကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ“ဟုတော့အဘာဝတော။ပ။ သမ္မသန္တော”ဖြင့်ပြုအပ်သော သမ္မသန ဉာဏ်၊ ပုနပျုနံ ပုဒ်၏ သာမတ္ထိယဖြင့်။ ဝါ၊ အနုပုဗ္ဗေနဖြင့် ပြုအပ်သော အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သော ဥဒယဗ္ဗယ၊ ဘင်္ဂ၊ ဘယ၊အာဒိနဝ၊ နိဗ္ဗိဒါ၊ မုဉ္ဇိတု ကမ္ပတာ၊ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ဟူသောမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ “ပါပုဏေယျာနုပုဗ္ဗေန၊ သဗ္ဗ- သံယောဇနက္ခယံ” ဖြင့်ပြုအပ်သောဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ဟူသော အဓိပညာ သိက္ခာ သုံးပါးကို အကျဉ်းရုံး၍ ဆောင်အပ်၏ ဟူလို။

(၂) နိစ္စသော၊ မပြတ်။ ဝါ၊ အမြဲအားဖြင့်။ လောကဝိစာရိနေ၊ လောက ဓာတ်၌ အရပ်ဆည်မည် လှည့်လည်သွားလား ရွှေ့ရှားတိုက်ဟုတ် ဟုတ်တုန်း ခတ်ငွေ့သော။ မဟတော ကိတ္တိသဒ္ဓဿ၊ ဝှန်းသည်းကြီးမားကြားအပ်သော အသံရှိသော။ ယဿ မာလုတဿ၊ အကြင် သို့သော လေ၏။ ပရိဿမေ၊ ကုန်ခြင်းသည်။ န သမ္ဘောတိ ဣဝ၊ မဖြစ်၏သို့။ တထာ၊ တူ။ ယဿ ထေရဿ၊ ၏။ နိစ္စသော၊ မပြတ်။ လောကဝိစာရိနေ၊ လူ့ပြည်နတ်ရပ် လောကဓာတ်၌ ထူးမြတ်တည်တည် လှည့်လည်သော။ မာလုတဿ၊ မရိတ်မပြတ် မပယ်အပ်

သော။မဟတော ကိတ္တိသဒ္ဓဿ၊ကြီးကျယ်များမြတ်သော ကျော်စောခြင်း၏။
ဝါ၊ချီးမွမ်းသံ၏။ ပရိဿမော၊ ကုန်ခြင်းသည်။ န သမ္ဘောတိ၊ မဖြစ်။

ဤသို့ ဓမ္မောပမာ သိလေသော ပမာဖြစ်လျှင် ထင်အောင်သမ္ပန်။

(၃-၄) ဓမ္မသိရိကေန၊ ဓမ္မသိရိအမည်ရှိသော။ဝါ၊ ကောင်းကင်သဘွယ်
နည်းကျယ်ဆုံးဖြတ် အာပတ်ခုနစ်ပုံ အလုံးစုံကို လိုရုံနည်းကျုံး ရုံးစည်း
ချဉ်းကာ ဆိုတတ်စွာ၍ ပညာ ကြက်သရေ တည်နေရှိထ ဓမ္မသိရိ အမည်
ရှိသော။ ဝါ၊ ပညာဦးခေါင်း တောင်းလောင်းမကျ နိမိတ္တကြောင့် ဓမ္မသိရိ
အမည်ရှိသော။ တမ္မပဏ္ဏိယ ကေတုနာ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌တံခွန်မှန်ကင်းသဘွယ်
ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မှန်ကင်းအသွင် ထင်ရှားသောသီဟိုဠ်ကျွန်း၌ဖြစ်သော။ဝါ၊
သီဟိုဠ်ကျွန်းဟူသော အမှတ်တံဆိပ် ကမ္ပည်းလိပ်ရှိသော။ တေန ထေရေန၊
ထိုမထေရ်သည်။ ရစိတာ၊ စီရင်အပ်သော။ ဓမ္မဝိနယညူပသံသိတာ၊ သုတ်၊
အဘိဓမ္မာ၊ဝိနည်းကို သိသောပညာရှိတို့သည် ချီးမွမ်းအပ်သော။ ဝါ၊ မိမိ၏
ဓမ္မဝိနည်းကိုသိသည်၏အဖြစ်ကိုကြားတတ်သော။(ဓမ္မဝိနယညူ ဥပသံသိတာ
ပုဒ်ဖြတ်)။ အယံ ခုဒ္ဒသိက္ခာ၊ ဤခုဒ္ဒသိက္ခာ ကျမ်းသည်။ တောဝတာ၊
ဤမျှသော ပါရာဇိက စသော မာတိကာ ပဒဘာဇနီ ငါးဆယ်စီ ဟူသော
ပရိစ္ဆေဒပမာဏဖြင့်။ ဝါ၊ဒွိဘာဏဝါရဟူသောပရိစ္ဆေဒပမာဏဖြင့်။ဂါထာနံ၊
တို့၏။ ဝါ၊မတ္တာဝုတ္တိ၊ဝဏ္ဏဝုတ္တိအားဖြင့်နှစ်ပါး၊ သမ၊အစုသမ၊ဝိသမအားဖြင့်
သုံးပါးကုန်သော ဂါထာမျိုးတို့တွင်။ဂန္ထတော၊ဗာတ္ထိံ သက္ခရ ဂန္ထအားဖြင့်။
(ထည့်)။ပဉ္စမတ္တေဟိ၊ ငါးခုသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။သတေဟိ၊အရာတို့ဖြင့်။
ဝါ၊ဂါထာနံ၊ ဘို့တွင်။ ဧဟိ၊ ဤသို့ ဗာတ္ထိံ သက္ခရ ဂန္ထသဘောရှိကုန်သော။
ပဉ္စမတ္တသတေဟိ၊ ငါးရာတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပရိမာဏတော၊ သမူဟ ပရိမာဏ
အားဖြင့်။ နိဋ္ဌာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ ဥပါဂတာ၊ ရောက်ပြီ။

ဝိတ္တာရေန ဝိနိစ္ဆိတံ သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓသင်္ခါတံ ဓမ္မံ သံခိပိတွာ ဤရတိ
ကထေတိတိဓမ္မသိရိကော။ ဓမ္မသင်္ခါတာ ပညာသိရိတေဿ အတ္ထိတိ ဝါ၊
ဓမ္မော သိရော တေဿာတိ ဝါ ဓမ္မသိရိကော(ပြု)။

“ကေတုမ္ပိ စိဟနေ ဓဇော” ဟူသော အဘိဓာန်၌ ဓဇ-သဒ္ဓါသည်
ကေတုတ္ထ၊စိဟနတ္ထကို ဟောရကား ဓဇ၏ ပရိယာယ် ကေတုလည်း စိဟန၊

ဇေကို ဟောသင့်သောယုတ္တိအားဖြင့် “တမ္ဗပဏ္ဍိတိ ဇာတတ္တာ တန္တိဝါသိ-
တတ္တာတမ္ဗပဏ္ဍိယသင်္ခါတံကေတုစိဟနံအဿာတံ ကမ္ဗပဏ္ဍိယကေတု”ပြု။
တက္ကာရကံ အတ္တာနံ ဓမ္မဝိနယညူ အယန္တိ ဥပဂန္ဓာ သံသတိ အာစိက္ခ-
တီတိ ဓမ္မဝိနယညူပသံသိတာ၊ ဤဝစနတ္ထဖြင့် ဤမထေရ်၏ ဓမ္မဝိနယညူ
အဖြစ်ပြီးသော်လည်း မူလဋီကာဝယ် ဒွါရသံသန္ဓနမှစ၍ ထိုထိုအရာ
ကေစိဝါဒပြသမျှ ဓမ္မသိရိထေရ်ကိုရည်၍ ကေစိယူသည်ဟူ၍ များသော
အားဖြင့် အနုဋီကာ၌ဘွဲ့၏။ ထိုမူလဋီကာပြု အာနန္ဒာဆရာ၏ ဝိနည်း
အဆုံးအဖြတ်ကို ဝဇီရဗုဒ္ဓိ၌ ပြသည်ကိုလည်း နောက်ဋီကာရှင်တို့ မကြိုက်
သည်များ၏။ ထို့ကြောင့်ထိုဆရာတို့ ဓမ္မဝိနယညူချည်းဖြစ်ကြသော်လည်း
တခုစီ သာလွန်သည်ကို သိအပ်၏။

ဝိနည်း၌ ဓမ္မသိရိထေရ်၏ ဝိနိစ္ဆယပမာဏ ဖြစ်သင့်သည်ကို ဓမ္မသိရိ
ထေရ်ကား အဋ္ဌကထာ ဆရာတို့ထံ၌ အဆုံးအဖြတ်ကို ကြားနာမှတ်သား
ဘူး၏ဟူ၍ ဝဇီရဗုဒ္ဓိ၌မိန့်၏။ ထိုစကားကိုစွဲ၍ ဓမ္မသိရိထေရ်ကား ဆရာ
ဗုဒ္ဓယောသတပည့်ဟူ၍ ပြောဆိုစဉ် ပြုကြသည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်သော်လည်း
ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကမ္မဋ္ဌာန်း ယူအပ်သသူကို “ယဿ ကေသဂီတိံ ပိအဋ္ဌကထာယ
သဒ္ဓိံ ပဂုဏာ။ သယညူ လဇ္ဇိ ဟောတိ တဿ သန္တိကေ ဂဟေတဗ္ဗံ” ဟူရာ၌
ပဂုဏအဋ္ဌကထာကိုလိုအပ်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း မဟာပဒုမစသောမထေရ်
တို့ကဲ့သို့ အဋ္ဌကထာ၌ အတိပဂုဏဖြစ်သသူကို လိုအပ်၏။ ဋီကာဟောင်း၌
အဘယဂိရိဝါသီတို့၏ ခုဒ္ဒသိက္ခာပါဠိများကို ပြသောကြောင့် သာသနာ
၄၄၅-ခုတွင် နန်းတက်၍ တဆဲ့နှစ်နှစ် မင်းမူသော ပိတုရာဇာ မည်သော
အဘယဝဋ္ဋဂါမဏိ မင်းလက်ထက် အဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်း ဖြစ်သည်။
သာသနာ ၉၃၀ ပြည့် မဟာနမ်မင်း ၁၂-နှစ်တွင် ရှင်ဗုဒ္ဓယောသ
သီဟိဋ္ဌသို့ ရောက်သည်ကို ဆိုသည်များနှင့် ကာလမညီခဲ့တကား ဟူမူ၊
အဘယဂိရိဝါသီ အနွယ်အဆက်သည် သာရတ္ထဒီပနီ ဋီကာရှင်တို့တကာ
ပရက္ကမဗာဟု မင်းလက်ထက် ၁၅၈၇-ခုတိုင်မှ သုံးဂိုဏ်းသား ညီညွတ်၍
ဝါဒတူမျှသည်။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မသိရိထေရ်ပြုသည့်နောက် အဘယဂိရိ
ဝါသီဂိုဏ်းသို့ရောက်၍ မိမိတို့ဝါဒအလျောက် ပြုပြင်သေပေါင်းကို ဋီကာ
ဟောင်း၌ ပြသောကြောင့် ကာလမဆန့်ဟူပေ။ ကျမ်း၏ ပရိမာဏသည်

ပရိစ္ဆေဒပရိမာဏ၊ သမ္မဟပရိမာဏအားဖြင့် နှစ်ပါးရှိသည်။ ထိုတွင် တောဝတာ-ဖြင့် ပရိစ္ဆေဒပရိမာဏကို၊ ပရိမာဏတောဖြင့် သမ္မဟပရိမာဏကို ပြ၏။ ယင်းသို့ ပရိမာဏတောဖြင့် ပမာဏကို ပြပြီးသည်ဖြစ်သောကြောင့် ပဉ္စမတ္တသဒ္ဓါ အဝဓာရဏတ္ထသဘာဝသင့်၏။ “နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ စိဝရလဘေန” ၌ “ပန ဘိက္ခုနာ” နှစ်ပုဒ်ခြားလျက် “နဝံ စိဝရလဘေန” ဟု သမာသ် ဖြစ်သကဲ့သို့ “ပဉ္စမတ္တဟိ ဂါထာနံ သတေဟိ” ၌ “ဟိ ဂါထာနံ” နှစ်ပုဒ်ခြားလျက် ပဉ္စမတ္တ သတေဟိ-ဟု သမာသ် ဖြစ်သတည်း။

(၁) ပါရာဇိကာဒိမံသန္တော၊ နိဿဂ္ဂိယာဒိဝန္တိယော။

ဝဂ္ဂေါ စမ္မာဒိဝတ္တန္တော၊ ဝိကပ္ပနာ ဝိဘင်္ဂိယော။

(၂) ပကိဏ္ဍက ဝိပဿန္တော၊ ပညာသေ ဝဂ္ဂပဉ္စကာ။

ပဌမံ ကာယဗန္ဓန္တံ၊ ဝိပဿနန္တံ မိတရံ။

(၁-၂) ပါရာဇိကာဒိ မံသန္တော၊ ပါရာဇိကအစ၊ မံသအဆုံးရှိသော။ ဝဂ္ဂေါ၊ ပဌမဝဂ်၎င်း။ နိဿဂ္ဂိယာဒိဝန္တိယော၊ နိဿဂ္ဂိယအစ၊ အဝန္တိယအဆုံးရှိသော။ ဝဂ္ဂေါ၊ ဒုတိယဝဂ်၎င်း။ စမ္မာဒိ ဝတ္တန္တော၊ စမ္မအစ၊ ဝတ္တအဆုံးရှိသော။ ဝဂ္ဂေါ၊ တတိယဝဂ်၎င်း။ ဝိကပ္ပနာဝိဘင်္ဂိယော၊ ဝိကပ္ပနာအစ၊ အဝေဘင်္ဂိယအဆုံးရှိသော။ ဝဂ္ဂေါ၊ စတုတ္ထဝဂ်၎င်း။ ပကိဏ္ဍကဝိပဿန္တော၊ ပကိဏ္ဍကအစ၊ ဝိပဿနာအဆုံးရှိသော။ ဝဂ္ဂေါ၊ ပဉ္စမဝဂ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပညာသေ၊ မာတိကာပုဒ်ငါးဆယ်၌။ ဝဂ္ဂပဉ္စကာ၊ ဝဂ်ငါးပါး အပေါင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာယဗန္ဓန္တံ၊ စတုဝဂ်၌ တတိယမာတိကာ ကာယဗန္ဓန အဆုံးရှိသော။ ပဌမံ၊ ပဌမဘာဏဝါရ၎င်း။ ဝိပဿနန္တံ၊ ပထဝီအစ၊ ဝိပဿနာအဆုံးရှိသော။ ဣတရံ၊ ဒုတိယဘာဏဝါရ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျဘာဏဝါရာ၊ နှစ်ကြိမ် ရွတ်တို့သည်။ နှစ်ကြိမ်မျှသာ ရွတ်ဆိုရာ အခွင့်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝါရေတွဝ သရာဟေသု။ အဘိဓာန်။

ဝါရေတု၊ ဝါရသဒ္ဓါကား။ အဝသရာဟေသု၊ အခွင့်အလှည့် ဟူသော အနက်၊ နေဟူသော အနက်တို့၌။ ဘဝေ၊ ၏။

ခုဒ္ဒသိက္ခာ နိဂုံး ပြီး၏။

နိဿယနိဂုံး

ဣတိ မဟိဋ္ဌကဘဝါသနိဝါသိနာ မဟာထေရေန
ရစိယောယံ နိဿယော။

- (၁) သဟဿဒ္ဓိသတေ ဇေဋ္ဌ၊ ကာဋ္ဌအင်္ဂါရပဉ္စမေ။
ဇာတမာသာဟဝါရမ္ပိ၊ သူရေ မဇ္ဈမ္ပိ နိဋ္ဌိတော။
- (၂) ဝိဇ္ဇမာနေပိ ရောဂမ္ပိ၊ တံ န ပေက္ခိဝ ယော ကတော။
တဿာ ဟိ မနုယုဉ္ဇန္တု၊ သောတာရတ္တာနပေက္ခိနော။
- (၃) ပတ္ထဋ္ဌိထုတိဿောသဿ၊ တေလသေဝဏ္ဏဝေ ဟိဟ။
မေသောဝ ဘူခိလံ ပူရံ၊ တေနာယံ ရစိတော မနံ။

ဣတိ ဣမိနာ အနုက္ကမေန၊ ဤသို့သောအစဉ်ဖြင့်။ မဟိဋ္ဌကဘဝါသနိဝါ-
သိနာ၊ မဟာအောင်မြေဘုံစံအုတ်ကျောင်းတော်ကြီး၌ သီတင်းသုံးနေသော။
မဟာထေရေန၊ စက္ကိန္ဒာဘိ သီရိသဒ္ဓမ္မဇေမဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂူရု မဟာထေရ်
သည်။ ရစိတော၊ စီရင်အပ်သော။ အယံ နိဿယော၊ ဤခုဒ္ဒသိက္ခာနိဿယ
သည်။

(၁) သဟဿဒ္ဓိသတေ၊ သက္ကရာဇ်တထောင်နှစ်ရာပြည့်။ ဇာတမာသာ-
ဟဝါရမ္ပိ၊ ဖွားလ၊ ဖွားဘက်၊ ဖွားရက်၊ ဖွားနေ့ ဖြစ်သော။ ဇေဋ္ဌကာဋ္ဌ
အင်္ဂါရပဉ္စမေ၊ နယုန်လပြည့်ကျော်ငါးရက် အင်္ဂါနေ့ဖြစ်သော။ သူရေ မဇ္ဈမ္ပိ၊
နေမုန်းတည့်၌။ နိဋ္ဌိတော၊ အပြီးသို့ရောက်၏။

(၂) ရောဂမ္ပိ၊ ကိုယ်စိတ်မသာကျင့်နာခြင်းသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ ရှိလျက်
လည်း။ တံ န ပေက္ခိဝ၊ ထိုရောဂါကို မငဲ့မု၍သာလျှင်။ ယော နိဿယော၊
ကို။ ယဿ၊ကြောင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ တဿာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်လျှင်။
သောတာရော၊ စာသင်သားတို့သည်။ အတ္တာနပေက္ခိနော၊ ကိုယ်အသက်ကို
ငဲ့ကွက်ခြင်းကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဣမံ နိဿယံ၊ ကို။ ဣမံ ခုဒ္ဒသိက္ခံ၊
ဤများစွာသောကျင့်ဝတ်သိက္ခာကို။ ဝါ၊အနည်းငယ်မျှဖြစ်သော အဓိသီလ၊
အဓိစိတ္တ၊အဓိပညာ သိက္ခာသုံးပါးကို။ ဝါ၊ပျားကောင်ပမာ ချိုမြိန်စွာသား
ပျားငယ်ရသာ မနှုန်းရာသော သိက္ခာသုံးပါးကို။ အနုယုဉ္ဇန္တု၊ ကိစ္စတပါး

စွန့်ပစ်ထား၍ ဖန်များကြိမ်ခါ လွန်စွာကြိုးကုတ် မယုတ်မြဲပင် ယှဉ်စေကုန်သတည်း။

(၃) အဏ္ဏဝေငါးရာငါးစင်း မြစ်ခပင်းတို့ ခုန်သွင်းစီးဝင် ပင်လယ်ပြင်၌။ သိတ္တဿ၊ သွန်းလောင်းအပ်သော။ တေလဿ၊ ဆီ၏။ အခိလံ၊ သမုဒ္ဒရာ ရေမျက်နှာလုံး။ ပူရံ၊ ပြည့်လျက်။ ပတ္တဋ္ဌံ၊ ပြန့်နှံ့ ခြင်းသည်။ အဟု ဣဝ၊ ဖြစ်၏သို့။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ယဿ ထေရဿ၊ အကြင် စက္ကိန္ဒာဘိသိရိသဒ္ဓမ္မဗုဇ မဟာထေရ်၏။ ထုတိဗောဿ၊ ဒွေဘာတိက နရိန္ဒတို့ အဂ္ဂမဟေသိ ဒေဝီရတနာ ပူဇော်ရာ စသော လောကဂုဏ်၊ ဗဟုဿုတ စသော ဓမ္မဂုဏ်ဖြင့် ပြောဟုန်သီးသီး အံ့ဝဲ့ချိုးသော အသံ၏။ ပတ္တဋ္ဌံ၊ အလုံးစုံ အနှံ့ ပြည့်လျက်ပြန့်သည်။ အဟု၊ ဖြစ်၏။ မေဃော၊ ဘုရားစကြာ ဖြစ်ရာ အလုံ့ လေးကျွန်းနှံ့သော မိုဃ်းကြီးသည်။ ဘူခိလံ၊ ဤသည့်တိုက်မြတ် လောကဓာတ် တွင်မြေပြင်အလုံးကို။ ပူရံ၊ ပြည့်စေလျက်။ အဟု ဣဝ၊ ၏သို့။ တေန ထေရေန၊ သည်။ မနံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ် စဉ်းငယ်အနည်း။ ရစိတော၊ သော။ အယံ နိဿယော၊ သည်။ အခိလံ၊ အလုံးစုံသော။ ဝါ၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ သိက္ခာ၌ ယုံမှားခြင်း သီတင်းသုံးဘော်၌ အမျက် ထွက်ခြင်း အားဖြင့် ငါးပါးသော နှလုံးတံသင်း ခိုင်မာခြင်းကင်းသော။ မနံ၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာ မှီရာအတ္ထ နိဿယကို နည်းရစိမ့်ငှာ စီရင်ပါ ဟူသော သိက္ခာလိုရှိ အဘိယာစကတို့၏ နှလုံးအလိုကို။ ပူရံ၊ လျက်။ အဟု၊ ဖြစ်သတည်း။

ခုဒ္ဒသိက္ခာ နိဿယ ပြီး၏။

မူလသိက္ခာ နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ပဏာမ ပုဗ္ဗက ဝန္တိရန္တိ

- (၁) မတုဇ္ဈမတုဂ္ဂ ဘိပုညဝန္တံ၊ သိလဇ္ဈသိလာ ဘိနမဿနေယျံ။
ဒေဝဇ္ဈဒေဝါ ဘိဝိသုဒ္ဓိစိတ္တံ၊ ယတုဇ္ဈယတျာ ဘိပဏမု ဗုဒ္ဓိ။

ဣန္ဒဝဇိရာ

- (၂) မတဆေကံ သိဝနာယကံ၊ ဝန္တေ သေဉ္စ ဓမ္မဉ္စဏဝံ။
သုဒ္ဓိမဂ္ဂ ဒက္ခိဏေယျကံ၊ သံဃံ တဿောရသုတ္တမံ။

ဝေတာလီ

- (၃) ရတနတ္ထယ မစ္စန္တံ၊ ဧဝ မဘိနမဿိယံ။
သမ္မာသင်္ကပ္ပစိတ္တဿ၊ သမ္မာလေတု မနံ မမ။

ပထ၂ာတ္ထ

- (၄) ဝိညာတုတ္တော ဟိ သက္ကာ န၊ သန္တေပိ ပုဗ္ဗနိဿယေ။
သုခေန မန္တပညေဟိ၊ ဘိက္ခုဟိ အဘိယာစိတော။

ပထ၂ာဝတ္ထ

- (၅) ရစယိဿံ သာဝကေဟိ၊ သိက္ခာကာမေဟိ နိဿယံ။
နာတိသင်္ခေပ ဝိတ္တာရံ၊ ပရိပုဏ္ဏ ဝိနိစ္ဆယံ။

ပဌမရကာရဝိပုလော

(၁) အဟံ၊ ငါသည်။ မတုဇ္ဈမတိ၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့ထက် အလွန် ပညာရှိတော် မူထသော။ အဂ္ဂံ၊ အမျိုးအားဖြင့် မြတ်တော်မူထသော။ အဘိပုညဝန္တံ၊ သာဝက၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ထက် လွန်သော ထူးသော ဘုန်း ရှိတော်မူထသော။ သိလဇ္ဈသိလံ၊ သိလရှိကုန်သော သူတို့ထက် အလွန်သိလ ရှိတော်မူထသော။ အဘိနမဿနေယျံ၊ ရှိသေသဖြင့် ရှိခိုးအပ်ထသော။ ဒေဝဇ္ဈဒေဝံ၊ နတ်တကာတို့ထက်မြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ် ဖြစ်တော်မူထသော။ အဘိဝိသုဒ္ဓိစိတ္တံ၊ အထူးသဖြင့် ကိလေသာတို့မှစင်သောစိတ်ရှိတော်မူထသော။

ယဘုဇ္ဈယတိံ၊ ရဟန်းတို့ထက် မြတ်သော ရဟန်းမြတ်ဖြစ်တော်မူထသော။
ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဘိပဏမု-အဘိပဏမာမိ၊ ရှိသေသဖြင့်ရှိခိုး၏။

(၂-၃) မတဆေကံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်ကို ဖြတ်တော်မူထသော။ သိဝနာယကံ၊ ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့ကို သုဂတိနိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်တော်မူတတ်ထသော။ သေဠံ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်ထသော။ အဏ္ဏဝံ၊ သမုဒ္ဒရာကဲ့သို့နက်နဲကျယ်ဝန်းစွာထသော။ ဓမ္မဉ္စ၊ မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ပရိယတ္တိဟု ဆိုအပ်သော ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို၎င်း။ သုဒ္ဓိံ၊ ကိလေသာတို့မှ စင်ပြီးထသော။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျကံ၊ မြတ်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ထသော။ တဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဩရသံ၊ သားတော်ဖြစ်ထသော။ ဥတ္တမံ၊ နှုတ်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော အမှိုက်ရှိတော်မူထသော။ သံဃဉ္စ၊ သံဃာတော်ကို၎င်း။ ဝန္ဓေ-ဝန္ဓာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အစူန္တံ၊ ရှိသေသဖြင့်။ အဘိနမသိယံ၊ ငါသည် ရှိခိုးအပ်သော။ ရတနတ္ထယံ၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်းသည်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစိတ္တဿ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော။ မမ၊ ငါ၏။ မနံ၊ စိတ်ကို။ သမ္မာလေတု၊ ကောင်းစွာ စောင့်တော်မူစေသတည်း။

(၄-၅) ဧဝံ၊ သို့။ ရတနတ္ထယံ၊ ကို။ ဝန္တိတု၊ ဤ။ (စရယိသံဌိ ပုဗ္ဗကာလကြိယာဝိသေသနစပ်)။ ပုဗ္ဗနိဿယေ၊ ရှေးဆရာတို့ပြုအပ်သော နိဿယသည်။ သန္တေပိ၊ ရှိသော်လည်း။ တေဟိ၊ ထိုရှေးဆရာတို့သည် ပြုအပ်သော နိဿယတို့ဖြင့်။ (ဤကား ကရိုဏ်းထည့်သည်၊ ဝိညာတံဌိ စပ်လေ)။ မန္တပညေဟိ၊ ပညာနည်းကုန်သော သောတုဇနတို့သည်။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ သုခေန၊ လွယ်သဖြင့်။ ဝိညာတု၊ သိခြင်းငှာ။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ န သက္ကာ၊ မတတ်နိုင်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မတတ်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သိက္ခာကာမေဟိ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုရှိကုန်သော။ သာဝကေဟိ၊ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ အဘိယာစိတော၊ အရိုအသေ တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍။ နာတိ-သင်္ခေပဝိတ္ထာရံ၊ မကျဉ်းမကျယ်လွန်းထသော။ ပရိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယံ၊ ပြည့်စုံသော အဆုံးအဖြတ်ရှိထသော။ နိဿယံ၊ နိဿယကို။ ရစယိသံ၊ စီရင်ပေအံ့။

ပဏာမ ပြီး၏။

အဟံ၊ ငါသည်။ နာထံ၊ သုံးပါးကုန်သောသတ္တလောကတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ
ဖြစ်တော်မူထသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ နုတု၊ ရှိ။ မူလသိက္ခံ၊
မူလသိက္ခာ အမည်ရှိသော ကျမ်းကို။ သမာသတော၊ အားဖြင့်။ နဝကေန၊
အသစ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနာ၊ ကို။ အာဒေါ၊ ပဉ္စင်းဖြစ်သောနေ့၌။ (ပဉ္စင်း
ဖြစ်သော အခါမှ စ၍လည်းဟူ)။ မူလဘာသာယ၊ မာဂဓ ဘာသာဖြင့်။
သိက္ခိဟုံ၊ သင်ခြင်းငှာ။ ပဝက္ခာမိ၊ ဟောပေအံ့။

၁-ပါရာဇိကနိဒ္ဒေသ

(၁) သန္နိမိတ္တံ၊ မိမိအင်္ဂါဇာတ်ကို။ တနည်းကား-သန္နိမိတ္တံ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်
သော အင်္ဂါဇာတ်ကို။ မဂ္ဂတ္ထယေ၊ မဂ်သုံးခုတို့၏အပေါင်း၌။ ပဝေသန္တော၊
သွင်းတတ်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ စုတော၊ ဘုရားသခင်သာသနာတော်မှ
ရွှေ့လျောသည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ တနည်းကား-ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်း
သည်။ မဂ္ဂတ္ထယေ၊ ၌။ သန္နိမိတ္တံ၊ မိမိအင်္ဂါဇာတ်ကို။ ပဝေသန္တော၊ သွင်းသည်။
စေဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ စုတော၊ သည်။ ဘဝေ၊ ၏။
ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ပဝေသနဋ္ဌိတုဒ္ဓါရပဝိဋ္ဌေ၊ သွင်းသောခဏကည်သောခဏ
ထုတ်သောခဏ ဝင်ပြီးသောခဏ၌။ သာဒယံ-သာဒယန္တော၊ သာယာသည်။
စေ ဟောတိ၊ အံ့။ သောပိဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ စုတော၊ သည်။ ဘဝေ၊ ၏။

ပဝေသနဋ္ဌိတုဒ္ဓါရပဝိဋ္ဌေ-ဟု ပဝိဋ္ဌသဒ္ဓါကို နောက်ဆုံးထား၍ ဆိုခြင်း
သည်ကား ဆန္ဒာနုရက္ခဏအားဖြင့် ဆိုသတည်း။ အနက် အစဉ် အားဖြင့်
ကား ပဝေသန ပဝိဋ္ဌ ဌိတုဒ္ဓါရေ-ဟုဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌
“သော စေ ပဝေသနံ သာဒိယတိ၊ ပဝိဋ္ဌံ သာဒိယတိ၊ ဌိတံ သာဒိယတိ၊
ဉ္ဇဒ္ဓါရဏံ သာဒိယတိ” ဟုဟောတော်မူသည်။ မူလသိက္ခာ ကျမ်း၌ရှိသော
ပါဠိအစဉ်အားဖြင့် အနက်ကိုယူအပ်သည်ရှိသော် ထုတ်ပြီးမှဝင်၏ဟူသော
အနက်သည်ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ ထိုအနက်သည်အစဉ်မသင့်သောကြောင့် မသင့်။
ဤဂါထာဖြင့် ရွှေနှစ်ပါဒဖြင့် မိမိလုံ့လပြု၍ သွင်းခြင်းကို ပြတော်မူ၏။
နောက်နှစ်ပါဒဖြင့်ကား မိမိ၏ ရန်သူတို့သည် လူမိန်းမ အစရှိသည်ကို

ဆောင်၍အနိုင်အထက်ကိုင်၍မိမိအင်္ဂါဇာတ်ကို လူမိန်းမအစရှိသည်တို့၏ အင်္ဂါဇာတ်၌သွင်းသည်ရှိသော်ပဝေသန၊ ပဝိဋ္ဌ၊ ဌိတ၊ ဥဒ္ဓါရတည်းဟူသော လေးပါးကုန်သောခဏတို့တွင်တပါးပါးသောခဏ၌သာယာသောရဟန်း အားလည်း ပါရာဇိက ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြတော်မူ၏။ ထိုလေးပါး ကုန်သော ခဏတို့တွင် နှမ်းတစေ့မျှလောက်လည်း ဝင်အောင် သွင်းခြင်း သည် ပဝေသန မည်၏။ တည်ရာသို့ မရောက်သေးသော ကာလပတ်လုံး ဝင်ခြင်းသည် ပဝိဋ္ဌမည်၏။ တည်ရာသို့ရောက်ပြီးသော်ကားဌိတမည်၏။ အလိုပြည့်စုံ၍ထုတ်ခြင်းသည် ဥဒ္ဓါရမည်၏။ သန္နိမိတ္တံ ဟူသော ပါဠိဖြင့် သူတပါး၏အင်္ဂါဇာတ်ကို မိမိလုံ့လပြု၍ သူတပါး အင်္ဂါဇာတ်၌ သွင်း သော်လည်း ပါရာဇိကသို့ မရောက်ဟူသောအနက်ကို ဆရာသိစေတော် မူ၏။ ဒုက္ကဋ်သာသင့်၏ဟုမှတ်လေ။ မင်္ဂသုံးပါးဟူသော်ကားဝစ္စမင်္ဂ၊ ပဿာ ဝမင်္ဂ၊ မုခမင်္ဂတည်း။ မဂ္ဂတ္တယေ-ဟူသောစကားကိုအကျဉ်းအားဖြင့်ရအပ် သည်၏ အဖြစ်ကို ရည်၍မူလသိက္ခာဆရာဆိုတော်မူသကည်း။ အကျယ် အားဖြင့်မင်္ဂပေါင်းကားသုံးဆယ်တည်း။ သုံးဆယ်ဟူသော်ကားလူမိန်းမ၊ ဘီလူးမိန်းမ၊ တိရစ္ဆာန်မိန်းမ ဤမိန်းမသုံးယောက်တို့တွင် တယောက် တယောက်၌ ဝစ္စမင်္ဂ၊ ပဿာဝမင်္ဂ၊ မုခမင်္ဂအားဖြင့် သုံးပါးစီ ရကောင်း ရကား မင်္ဂကိုးပါးဖြစ်သတည်း။ လူဥဘတောဗျည်း၊ ဘီလူးဥဘတော ဗျည်း၊ တိရစ္ဆာန်ဥဘတောဗျည်း ဤသုံးယောက်ကုန်သော ဥဘတော ဗျည်းတို့တွင်လည်း တယောက် တယောက်၌ ထို့အတူ မင်္ဂသုံးပါးစီ ရကောင်းရကားမင်္ဂကိုးပါးဖြစ်သတည်း။ နှစ်ပါးစုံကိုပေါင်းသော် တဆွဲ ရှစ်ပါးဖြစ်၏။ လူပဏ္ဍုက်၊ ဘီလူးပဏ္ဍုက်၊ တိရစ္ဆာန်ပဏ္ဍုက် ဤနပုန်း ပဏ္ဍုက် သုံးယောက်တို့တွင် တယောက် တယောက်၌ ဝစ္စမင်္ဂ၊ မုခမင်္ဂ အားဖြင့် နှစ်ပါးစီရကောင်း ရကား မင်္ဂခြောက်ပါး ဖြစ်သတည်း။ လူယောက်ျား၊ ဘီလူးယောက်ျား၊ တိရစ္ဆာန်ယောက်ျား ဤယောက်ျား သုံးယောက်တို့တွင် တယောက် တယောက်၌လည်း ထို့အတူ နှစ်ပါးစီ ရကောင်းရကားမင်္ဂခြောက်ပါးဖြစ်သတည်း။ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုပေါင်းသော် တဆွဲနှစ်ပါးဖြစ်၏။ ဤတဆွဲနှစ်ပါးနှင့်ရွှေတဆွဲရှစ်ပါးကို ပေါင်းသော် ပင်္ဂပေါင်းကားသုံးဆယ်ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင်မင်္ဂသုံးဆယ်ဖြစ်သတည်း။ ။

ဤပဌမပါရာဇိကအင်္ဂါကား-

၁-မေထုန်မှီဝဲလိုသော စိတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂-မဂ်ဖြင့် မဂ်ကို သွင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ ဤနှစ်ပါးတည်း။

ဤသို့ ပဌမပါရာဇိကကို ပြတော်မူပြီး၍ ဒုတိယပါရာဇိကကို ပြတော် မူလို၍ “အဒိန္နံ၊ ပ။ ဘဝေ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂) ယောဘိက္ခူ၊ သည်။ အဒိန္နံ၊ အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ် သော။ ဂရုကံ၊ ငါးပဲထိုက်သော။ မာနုသံဘဏ္ဍံ၊ လူ၏ဥစ္စာကို။ ပဉ္စဝိသာဝဟာ- ရေသူ၊ နှစ်ဆဲ့ငါးပါးကုန်သော ခိုးခြင်းတို့တွင်။ ဧကေန၊ တပါးပါးသော။ ထေယျာယ-ထေယျေန၊ ခိုးခြင်းဖြင့်။ စေ အာဒိယံ၊ အကယ်၍ ယူအံ့။ သော ဘိက္ခူ၊ သည်။ စုတော၊ ဘုရားသခင် သာသနာတော်မှ ရွှေ့လျောသည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ (ဤအနက် ယောဇနာခြင်းကား ငါတို့အလိုတည်း)။ ယော ဘိက္ခူ၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ အဒိန္နံ၊ အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော။ ဂရုကံ၊ သော။ မာနုသံဘဏ္ဍံ၊ ကို။ စေ အာဒိယံ၊ အကယ်၍ ယူအံ့။ သော ဘိက္ခူ၊ သည်။ ပဉ္စဝိသာဝဟာရေသူ၊ နှစ်ဆဲ့ငါးပါးကုန်သော ခိုးလိုသောစိတ်တို့တွင်။ ဧကေန-ဧကေနသ္မိံ၊ တပါးပါးသော။ ထေယျာယ-ထေယျစိတ္တေ၊ ခိုးလို သော စိတ်ရှိသည်။ သဟိ၊ ရှိသော်။ စုတော၊ သည်။ ဘဝေ၊ ၏။

ဤအနက် ယောဇနာခြင်းကား ဋီကာဆရာအလိုတည်း၊ ခိုးလိုသော စိတ်သည် နှစ်ဆဲ့ငါးပါး အပြားမရှိ၊ ခိုးခြင်းသာလျှင် နှစ်ဆဲ့ငါးပါး အပြားရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာဆရာ စကားကို ဆင်ခြင်အပ်၏။ ထေယျာယ-ကား လိင်္ဂဝိပလ္လာသတည်း၊ ဝိစ္စာအနက်ကို လိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် “ထေယျာယေကေန” ဟု ဆိုအပ်လျက် ဆန္ဒာနုရက္ခဏ အားဖြင့် က-တလုံးကိုချေ၍ “ထေယျာယေကေန” ဟု ဆိုအပ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ထေယျာယာတိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော၊ ဧကေနာတိ ဧကေန၊ ဝိစ္စာလောပေါယံ” ဟူသော စကားကို ဆိုတော်မူသတည်း။ “မာနုသံ ဘဏ္ဍံ” ဟူသောပါဌ်ဖြင့် နတ်တို့၏၎င်း၊ ဘီလူး၊ ပြိတ္တာ၊ တိရစ္ဆာန် တို့၏၎င်း ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူသော်လည်း အာပတ်မသင့် ဟူသော အနက်ကို မူလသိက္ခာ ဆရာ ပြတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့်

ပါဠိတော်၌ “အနာပတ္တိ ပေတပရိဂ္ဂဟေ တိရစ္ဆာနပရိဂ္ဂဟေ” ဟူ၍ ဟောတော်မူသတည်း။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း “စာတုမဟာရာဇိကာဒယော ဒေဝါပိ သဗ္ဗေ ပေတာတေဝ သင်္ချံ ဂတာ၊ တေသံ ပရိဂ္ဂဟေ အနာပတ္တိ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။

ဆရာ နှစ်ဆွဲငါးပါးသော ခိုးခြင်းဟု ဆရာဆိုပြီ၊ နှစ်ဆွဲငါးပါးဟူသည် ကား အဘယ်နည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ နှစ်ဆွဲငါးပါးသော ခိုးခြင်းတို့၏ သရုပ်ကို ပြခြင်းငှာ-

အာဒိယန္တော ဟရန္တော၊ ဟရန္တောပိ ရိယာပထံ။

ဝိကောပေန္တော တထာ ဌာနာ၊ စာဝေန္တောပိ ပရာဇိကော။

ဟူသောဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထယောဇနာကား-

(၃) အာဒိယန္တောပိ၊ အရံအစရှိသည်ကို တရားစိစစ်၍ အနိုင်အထက် နှိပ်စက်၍ယူသော ရဟန်းသည်၎င်း။ ဟရန္တောပိ၊ မိမိသည်ဆောင်အပ်သော သူတပါး၏ဥစ္စာကို ခိုးသောရဟန်းသည်၎င်း။ အဝဟရန္တောပိ၊ မိမိလက်၌ နှံ့၍ ထားသောဥစ္စာကို ခိုးသောရဟန်းသည်၎င်း။ ဣရိယာပထံ၊ ဣရိယာပုထ်ကို။ ဝိကောပေန္တောပိ၊ ကျွဲ၊ နွားစသည်ကို ပြောင်းရွှေ့လျက် ခိုးသောရဟန်းသည်၎င်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဌာနာ၊ ထားရာအရပ်မှ။ စာဝေန္တောပိ၊ ရွှေစေသော ရဟန်းသည်၎င်း။ ပရာဇိကော၊ ဘုရားသခင် သာသနာတော်မှ ရုံးခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဘဝေ၊ ၏။

အချို့သောစာ၌ “အာဒိယန္တော အဝဟရန္တော” ဟု ဂါထာပါဠိ အစဉ် ရှိ၏။ ဂါထာဗန္ဓ အားဖြင့် မသင့်သောကြောင့် ထိုသို့သော ပါဠိသည် မသင့်၊ “အာဒိယန္တော ဟရန္တော” ဟု ရှိသော ဂါထာပါဠိသာလျှင် သင့်မြတ်၏။ ဝါကျ မပြတ်ဘဲလျက် ပါဒပြတ်၍ ပုဒ်ဖြတ်သင့်အံ့လော ဟူမူကား ရှေ့နောက်၌ အက္ခရာအမျှား ကြွင်းရာ၌ ဝါကျမပြတ်သော် လည်း ပုဒ်ဖြတ်သင့်၏။ အက္ခရာတလုံးသာ ကြွင်းမူကား ပုဒ်မဖြတ်သင့်၊ ထို့ကြောင့် သုဗောဓာလင်္ကာရ၌-

ယတိ သဗ္ဗတ္ထ ပါဒန္တေ၊ ဝုတ္တဇေ စ ဝိသေသတော။

ပုဗ္ဗာပရာနေကဝဏ္ဏ၊ ပဒမဇ္ဈေပိ ကတ္ထစိ။

ဟုမိန့်လေသည်။ ။ယတိ၊ယတိသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော။ပါဒန္တေ၊
 လေးပါဒတို့၏အဆုံး၌၎င်း။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဝုတ္တဇေ၊
 ဂါထာဝက်၌၎င်း။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော အရာ၌။ ပုဗ္ဗာပရာနေကဝဏ္ဏ
 ပဒမဇ္ဈေပိ၊ ရှေး၌လည်း များသောအကွရာ၊နောက်၌လည်း များသော
 အကွရာ ရှိသော ပုဒ်၏ အလယ်၌၎င်း။ သိယ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဤသို့
 သုဗောဓာလင်္ကာရဂါထာကိုယောဇနာ။ ပါရာဇိကော-ဟုဆိုအပ်လျက်
 ဆန္ဒာနုရက္ခဏအားဖြင့်ပ-အစိတ် အာ-ကို အ-ရသာပြု၍ ပရာဇိကော-
 ဟူ၍ဆိုတော်မူသတည်း။ထို့ကြောင့်**ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာ**၌” ပါရာဇိကောတိ
 ဝုတ္တဗ္ဗေ ဆန္ဒာနုရက္ခဏတ္ထံ ပရာဇိကောတိ ဝုတ္တံ”ဟုဆိုသတည်း။ အာဒိ-
 ယန္တော အစရှိကုန်သော ငါးပုဒ်တို့၏ အထူးကား အရာမှ ရွှေစေ
 ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းသော လယ်၊ယာ၊အရံ၊ကျောင်း အစရှိသည်တို့ကို
 တရားစီစစ်၍မိမိဥစ္စာမဟုတ်ဘဲလျက်စဉ်းလဲသောသက်သေကိုပြု၍ အနိုင်
 အထက် နှိပ်စက်၍ ယူသော ရဟန်း၏ခိုးခြင်းသည် အာဒိယန္တမည်၏။
 သူတပါး၏ဥစ္စာကိုအကျိုးလိုသကဲ့သို့ဆောင်၍ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ခိုးယူ
 ပြေးသော ရဟန်း၏ ခိုးခြင်းသည် ဟရန္တမည်၏။ မိမိလက်၌သူတပါး
 အပ်နှံ၍ထားသောဥစ္စာကို ခိုးသောရဟန်း၏ ခိုးခြင်းသည် အဝဟရန္တ
 မည်၏။ နွား၊ ကျွဲ အစရှိသော သဝိညာဏက ဖြစ်သော ဥစ္စာကို ဝပ်၍
 နေသော နွား၊ ကျွဲ အစရှိသည်ကိုထစေ၍၊ရပ်၍နေသောနွား၊ကျွဲအစရှိ
 သည်ကို သွားစေ၍ခိုးခြင်းသည် ဣရိယာပထပိကောပေန္တမည်၏။ပူတာ၊
 တံတင်း အစရှိသည်တို့၌ သိုမှီး၍ထားသောဥစ္စာကိုညဉ့်အခါအစရှိသည်
 တို့၌အရာမှရွှေစေ၍ ခိုးခြင်းသည် ဌာနာစာဝေန္တ မည်၏။

ဆရာ နှစ်ဆဲ့ငါးပါးသော ခိုးခြင်းတို့ကိုပြခြင်းငှာ အာဒိယန္တော-အစရှိ
 သောထိုဂါထာကိုဆရာဆိုတော်မူ၏။ထိုဂါထာ၌အဘယ်မျှသော ခိုးခြင်း
 တို့ကို ရအပ်ကုန်သနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ-

တတ္ထ နာနေကံဘဏ္ဍာနံ၊ ပဉ္စကာနံ ဝသာ ပန။
 အဝဟာရာ ဒသဉ္စေတိ၊ ဝိညာတဗ္ဗာ ဝိဘာဝိနာ။

ဟူသောဂါထာကို မိန့်ဆိုသတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၄) တတ္ထ တိဿံ ဂါထာယံ၊ ထိုအာဒိယန္တော၊ ဟရန္တော-အစရှိသော ဂါထာ၌။ နာနေကဘဏ္ဍာနံ၊ အထူးထူးသောဥစ္စာ၊ တခုတည်းသောဥစ္စာ-ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တနည်းကား-နာနာဘဏ္ဍပဉ္စက၊ ကေဘဏ္ဍပဉ္စက-ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပဉ္စကနံ၊ ပဉ္စကနှစ်ပါးတို့၏။ ဝဿ၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ အဝဟာရာ၊ ခိုးခြင်းတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ဒေ၊ ပဉ္စက၊ နှစ်ပါးကုန်သော ပဉ္စကတို့ကို။ ဝိဘာဝိနာ၊ ပညာရှိသည်။ ဝိညာတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

ဤဂါထာ၌ ပနသဒ္ဓါ စသဒ္ဓါတို့ကား နိပါတ်မျှသာတည်း။ ဒေ ပဉ္စက၊ ကိုကား ကံအလို့ငှာ ထည့်သည်။ အကျဉ်းအဓိပ္ပါယ်ကား ရှေ့ဂါထာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော အာဒိယန္တော၊ ဟရန္တော၊ အဝဟရန္တော၊ ဣရိယာပထဝိကောပေန္တော၊ ဌာနာစာဝေန္တော ငါးပါးသော ခိုးခြင်းတို့တွင်တပါးပါးသော ခိုးခြင်း၌ အထူးထူးသော ဘဏ္ဍာကိုခိုးခြင်း တခုတည်းသော ဘဏ္ဍာကို ခိုးခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးနှစ်ပါးစီ ရကောင်းသောကြောင့်ပဉ္စက နှစ်ပါးစီရကောင်း ရကား ဆယ်ပါးကုန်သော ခိုးခြင်းတို့ကို ရအပ်ကုန်၏ ဟုလိုသော်။

ဤသို့ နာနာဘဏ္ဍပဉ္စက၊ ကေဘဏ္ဍပဉ္စက အားဖြင့် နှစ်ပါးကို ပြပြီး၍ သာဟတ္ထိကပဉ္စကကို ပြတော်မူလို၍-

သာဟတ္ထာဏတ္ထိကော စေဝ၊ နိဿဂ္ဂေါ စာတ္ထ သာဓကော။
ဓုရနိက္ခေပနဉ္စေဝ၊ ဣဒံ သာဟတ္ထိပဉ္စကံ။

ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၅) သာဟတ္ထော စ၊ မိမိလက်ဖြင့်ခိုးခြင်း၎င်း။ အာဏတ္ထိကော စေဝ၊ သူတပါးကိုစေ၍ခိုးခြင်း၎င်း။ နိဿဂ္ဂေါ စ၊ ကင်းထားရာအရပ်၏ အတွင်း၌ တည်သော ဥစ္စာကို ကင်းထားရာ အရပ်၏အပသို့ပစ်လိုက်သဖြင့်ခိုးခြင်း၎င်း။ အတ္ထသာဓကော စ၊ မခိုးမိကပင်ပါရာဇိကသို့ ရောက်ခြင်းဟူသော အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော ခိုးခြင်း၎င်း။ ဓုရနိက္ခေပနဉ္စေဝ၊ ငါးမပေးပြီဟူ၍ဝန်ချသဖြင့် ခိုးခြင်း၎င်း။ ဣဒံ၊ ဤခိုးခြင်း ငါးပါးအပေါင်းသည်။ သာဟတ္ထိကပဉ္စကံ၊ သာဟတ္ထိကပဉ္စကမည်၏။

သာဟတ္ထာဏတ္တိကော-ကို သာဟတ္ထော အာဏတ္တိကော-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊
 သာဟတ္ထိကာဏတ္တိကော-ဟုဆိုအပ်လျက်ဆန္ဒာနုရက္ခဏအားဖြင့် ဣက-
 ပစ္စည်းကိုချေ၍ သာဟတ္ထာဏတ္တိကော-ဟု ဆိုသတည်း။ သာဟတ္ထိက
 ပဉ္စက-ဟူသော အမည်သည် ကုသလတိက်၊ ပါရာဇိကဏ် အစရှိသော
 အမည်ကဲ့သို့ အာဒိလဒ္ဒ အမည်တည်း။ ထိုငါးပါးတို့တွင် သာဟတ္ထိက၊
 အာဏတ္တိက နှစ်ပါးကား ထင်ရှား၏။ ကင်းခွန်ပေးခြင်းငှာ ထိုက်သော
 ဥစ္စာကို ကင်းခွန်ပေးရအံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့် ကင်းထားရာ
 အရပ်၏အပသို့ ပစ်လိုက်၍ ခိုးခြင်းသည် နိဿဂ္ဂိယ ခိုးခြင်းမည်၏။
 တယောက်သော ရဟန်းသည် တယောက်သော ရဟန်းကို ဤဥစ္စာကို
 ခိုးချေဟု စေအံ့၊ စေအပ်သော ရဟန်းသည် အနှစ်တရာ၊အနှစ်တထောင်
 မှပင် ကေနံစင်စစ် ခိုးလတ္တံ့သည် ဖြစ်အံ့၊ စေတတ်သော ရဟန်းသည်
 စေသောခဏ၌ပင် ပါရာဇိကသို့ ရောက်၏။ ဤသို့ မခိုးမီကာလကပင်
 ပါရာဇိကသို့ ရောက်ခြင်း တည်းဟူသော အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော
 ခိုးခြင်းသည် အတ္တသာဓကမည်၏။ မိမိလက်၌ အပ်နှံထားသော ဥစ္စာကို
 ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့် ယူသော ရဟန်းသည် ယူသောခဏ၌ပင် ပါရာဇိက
 သို့ မရောက်သေး၊ အကြင်အခါ၌ ဥစ္စာရှင်သည် ငါ့ဥစ္စာကို ပေးလော့
 ဟု ဆိုအပ်သည်ရှိသော် ငါမယူဟု ဆိုသောကြောင့် ဥစ္စာရှင်လည်း ဤ
 ရဟန်းသည် ငါ့အား မပေးပြီဟု ဝန်ချသောကာလ၌ ရဟန်းသည်
 ပါရာဇိကသို့ရောက်၏၊ ဤသို့ ခိုးသော ရဟန်းသည်လည်း ငါမပေးပြီဟု
 ဝန်ချပြီးမှ ဥစ္စာရှင်သည် ငါမရချေပြီဟု ဝန်ချမှ ပါရာဇိကသို့ ရောက်
 သောကြောင့် ဓုရနိက္ခေပ မည်၏။ အာဏတ္တိကနှင့် အတ္တသာဓကကား
 အနက်အားဖြင့်တူ၏၊ သဒ္ဒါမျှသာ ပြားသတည်း။

ဤသို့ သာဟတ္ထိကပဉ္စကကိုပြပြီး၍ ပုဗ္ဗပယောဂပဉ္စကကို ပြတော်မူလို၍-
 ပုဗ္ဗသဟပယောဂေါ စ၊ သံဝိဓာဟရဏမ္ပိ စ။
 သင်္ကေတကမ္ပံ နိမိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗယောဂေါတိ ပဉ္စကံ။

ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၆) ပုဗ္ဗသဟပယောဂေါ စ၊မခိုးမီ ရှေးအဘို့၌ ဖြစ်သော ပယောဂဖြင့်
 ခိုးခြင်း၊ ခိုးခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော ခိုခြင်း၎င်း။ သံဝိဓာဟရဏမ္ပိစ၊ များစွာ

သော ရဟန်းတို့သည် တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ ခိုးခြင်း၎င်း။ သင်္ကေတကမ္မဉ္စ၊ အပိုင်းအခြားကို ပြုလုပ်၍ ခိုးခြင်း၊ အပိုင်းအခြားကို လွန်၍ခိုးခြင်း၎င်း။ (လည်းဟူ)။ နိမိတ္တဉ္စ၊ မျက်စိမှိတ်ခြင်း၊ လည်ညိတ်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် မိနိတ် ပြု၍ ခိုးခြင်း၎င်း။ ဣတိ ဣဒံ ပဉ္စကံ၊ ဤခိုးခြင်း ငါးပါးအပေါင်းသည်။ ပုဗ္ဗပယောဂေါ၊ ပုဗ္ဗပယောဂ ပဉ္စကမည်၏။

ဤ ပုဗ္ဗပယောဂဟူသော အမည်သည် အာဒိလဒ္ဓအမည် ၎င်းတည်း။ ထိုပုဗ္ဗပယောဂပဉ္စက၌ ပုဗ္ဗပယောဂဖြင့် ခိုးခြင်းကို သူတပါးကို စေ၍ ခိုးသောအခါ၌ ရအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ပုဗ္ဗပယောဂနှင့် အာဏတ္တိက ပယောဂသည် သဒ္ဓါမျှသာ ထူး၏။ အနက်အားဖြင့်ကား မထူး။ အရာမှ ရွှေစေ၍ ခိုးခြင်းသည် ဥစ္စာကိုချီသည်နှင့်တကွ ပါရာဇိကသို့ ရောက်သောကြောင့် သဟပယောဂမည်၏။ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် တိုင်ပင် ညီညွတ်၍ တယောက်သော ရဟန်းကို စေ၍ ခိုးစေကုန်အံ့။ ထို ရဟန်းသည် ငါးပဲသော ဥစ္စာကိုခိုးအံ့။ တိုင်ပင် ညီညွတ် ကုန်သော အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည် ပါရာဇိကသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဤသို့ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ ခိုးခြင်းသည် သံဝိဓာဟရဏမည်၏။ “နိနက်အခါ၌ ခိုးလေ၊ ညအခါ၌ခိုးလေ၊ ယနေ့ခိုးလေ၊ နက်ဖြန်ခိုးလေ” ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ကာလ အပိုင်းအခြားကိုပြု၍ သူတပါးကို စေ၍ ခိုးခြင်းသည် သင်္ကေတကမ္မမည်၏။ မျက်စိမှိတ်ခြင်း လည်ညိတ်ခြင်း လက်ကိုလှုပ်ခြင်း အစရှိသော နိမိတ်ကိုပြု၍ သူတပါးကိုစေ၍ ခိုးခြင်းသည် နိမိတ္တကမ္မ မည်၏။ ဤသင်္ကေတကမ္မ၊ နိမိတ္တကမ္မ နှစ်ပါးကိုလည်း သူတပါးကိုစေ၍ ခိုးသောအခါ၌သာ ရအပ်၏။

ပုဗ္ဗပယောဂပဉ္စကကို ပြပြီး၍ ထေယျာဝဟာရပဉ္စကကို ပြတော်မူလို၍-

ထေယျာ ပသယု ပရိကပ္ပ၊ ပဋိစ္ဆန္နာ ကုသာတိကာ။

အဝဟာရာ ဣမေ ပဉ္စ၊ ဝိညာတဗ္ဗာ ဝိဘာဝိနာ။

ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၇) ထေယျာစ၊ တင်းစဉ်းလဲအသပြာစဉ်းလဲအစရှိသည်ဖြင့်လှည့်ပတ်၍ ခိုးခြင်း၎င်း။ ပသယုာစ၊ အနိုင်အထက် လုယက်ခြင်းကိုပြု၍ ခိုးခြင်း၎င်း။

ပရိကပ္ပါ စ၊ ဥစ္စာကိုင်း အရပ်ကိုင်း ကြံ့ခိုးခြင်းကိုင်း။ တနည်းကား-ဥစ္စာ
ကိုင်း အရပ်ကိုင်း ပိုင်းခြားခြင်းကိုပြု၍ ခိုးခြင်းကိုင်း။ ပဋိစ္စန္ဒာ စ၊ မြေမှုန့်
မြက်သစ်ရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍ ခိုးခြင်းကိုင်း။ ကုသုတိကာ စ၊
ကမ္ပည်းပြောင်း၍ ခိုးခြင်းကိုင်း။ ဣဒံ ပဉ္စကံ၊ ဤခိုးခြင်း ငါးပါး တို့၏
အပေါင်းသည်။ ထေယျာဝဟာရ ပဉ္စကံ၊ ထေယျာဝဟာရပဉ္စက မည်၏။
ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣမေ အဝဟာရာ၊ ဤခိုးခြင်းတို့ကို။ ဝိဘာဝိနာ၊
ပညာရှိသည်။ ဝိညာတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

ဤ “ဣဒံ ပဉ္စကံ ထေယျာဝဟာရပဉ္စကံ” ကား ပါဌသေသတည်း။
ထေယျာပသယှာ-ဟု ဆိုအပ်လျက် ဝါစာသိလိဋ္ဌအားဖြင့် ပသယှာ-၌
အာ-အက္ခရာကိုရသဖြင့် ပသယှဟူ၍သာ ဆိုအပ်သတည်း။ သာဟတ္ထိက
ပဉ္စက၊ ပုဗ္ဗပုယောဂပဉ္စက၊ ထေယျာဝဟာရပဉ္စက ဤပဉ္စက သုံးခုတို့၏
အပေါင်းကို နာနာဘဏ္ဍပဉ္စက၊ ဧကဘဏ္ဍပဉ္စက ဤပဉ္စက နှစ်ပါးနှင့်
ရောသော် ငါးပါးသောပဉ္စကသည်ဖြစ်၏။ ဤပဉ္စကငါးပါးသည် နှစ်ဆဲ့
ငါးပါးသောခိုးခြင်းဖြစ်၏။ ထေယျာဝဟာရပဉ္စက၌ ပေးသောကာလ၌
တင်းငယ်ဖြင့်ပေး။ မိမိယူသောကာလ၌ တင်းကြီးနှင့် ယူ၍ကိုင်း၊ ရွှေငွေ
မဟုတ်ဘဲကို ရွှေငွေကဲ့သို့ပြု၍ မလိမ်မာသောသူတို့ကိုလှည့်ပတ်၍ အလွန်
သောဥစ္စာကို ယူ၍ကိုင်း ခိုးခြင်းသည် ထေယျာဝဟာရ မည်၏။ ခရီး၌
စောင့်၍လုယက်ခြင်းရွာကိုဖျက်ခြင်းကိုပြု၍ ခိုးခြင်းသည်ပသယှာဝဟာရ
မည်၏။ ဥစ္စာကိုပိုင်းခြားခြင်း အရပ်ကိုပိုင်းခြားခြင်းကိုပြု၍ ခိုးခြင်းသည်
ပရိကပ္ပါဝဟာရ မည်၏။ ထို နှစ်ပါး ကုန်သော ပိုင်းခြားခြင်း တို့တွင်
ဤလောက၌အချို့သောရဟန်းသည် တိုက်တွင်းသို့ဝင်၍ အကယ်၍ပုဆိုး
ဖြစ်အံ့ယူအံ့၊ အကယ်၍ ချည်ဖြစ်အံ့ မယူအံ့ဟုကြံ၍ ခိုးခြင်းသည် ဥစ္စာကို
ပိုင်းခြားသည် မည်၏။ ဤသို့ ဥစ္စာကို ပိုင်းခြားခြင်း၌ မိမိယူသော
အထုပ်သည် အကယ်၍ပုဆိုးဖြစ်အံ့ ချီသောခဏ၌ ပါရာဇိကသို့ရောက်၏။
အကယ်၍ချည်ဖြစ်အံ့ ပါရာဇိကသို့ မရောက်သေး၊ အပသို့ထုတ်၍ ချည်ဟု
သိပြီးလျက် ဤချည်ကိုပင် ငါယူတော့မည်ဟု ယူလေသော အခါ၌ကား
ပါရာဇိကသို့ ရောက်၏။ ပစ်၍ထားခဲ့သောကြောင့် သူတပါးတို့ ယူလေ
သော်ကိုင်း ပျောက်ပျက်လေသော်ကိုင်း ဘဏ္ဍာစားပေးအပ်၏။ အရံအစရှိ

သည်တို့၏အတွင်း၌တည်သောဥစ္စာကို ဤအရံအစရှိသည်တို့၏ အတွင်း၌ အရှင်မြင်သည်ရှိသော် ပေးအံ့၊မမြင်မူကားယူအံ့ဟူ၍ အရပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းသည် အရပ်ကိုပိုင်းခြားသည် မည်၏။ ဤအရပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်း၌လည်း ပိုင်းခြားရာအရပ်ကို လွန်မှသာလျှင် ပါရာဇိကသို့ ရောက်၏။ ဥစ္စာရှင် တို့သည် အဝတ်တန်ဆာတို့ကို ထား၍ တစုံတခုသော အမှုကို ပြုကုန်စဉ် အဝတ်တန်ဆာဖြစ်သောဥစ္စာကို မြေမှုန့်ဖြင့်၎င်း မြက်သစ်ရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၎င်းဖုံးလွှမ်းပိုင်းခြားခြင်းသည် ပဋိစ္ဆန္ဒာဝဟာရမည်၏။ ဤသို့ပဋိစ္ဆန္ဒာဝဟာရ၌လည်းမြေအစရှိသည်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသောကာလ၌ ပါရာဇိကသို့ မရောက်သေး၊ အကြင်အခါ၌ ဥစ္စာရှင်တို့သည် ရှာဘွေ၍ မရသောကြောင့် မရချေပြီဟု ဝန်ချ၍ သွားကုန်သော် ရဟန်းသည် ဥစ္စာကို ယူသောခဏ၌ ပါရာဇိကသို့ ရောက်၏။ စာရင်းကမ္ပည်းမှတ်၍ ထားသောပုဒ်ဖျင်အစရှိသောဘဏ္ဍာ၌ မိမိ၏ အဘိုးအနည်းထိုက်သော ပုဆိုးဖျင် အစရှိသည်၌ သူတပါး၏အမည်ဖြစ်သော စာရင်းကမ္ပည်းတံကို အဘိုးအများထိုက်သောသူတပါး၏ ပုဆိုးဖျင်အစရှိသည်၌ မိမိ၏အမည် ဖြစ်သော စာရင်း ကမ္ပည်းတံကို ထား၍ ခိုးခြင်းသည် ကုသာဝဟာရ မည်၏။ ဤထေယျာဝဟာရ ဟူသော အမည်သည်လည်း အာဒိလဒ္ဓနာမ ၎င်းတည်း၊ ဤဒုတိယပါရာဇိက အင်္ဂါကား-

၁-အရှင်သိမ်းဆည်းသောဥစ္စာလည်းဖြစ်စေ၊ ၂-အရှင်သိမ်းဆည်း၏ဟု အမှတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-တမတ်ထိုက်သော ဥစ္စာလည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-ခိုးလိုသောစိတ်ရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၅-နှစ်ဆွဲငါးပါးသောခိုးခြင်းတို့ တွင်တပါးပါးသောခိုးခြင်းဖြင့်ခိုးသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ဤငါးပါးတည်း။ တမတ် တမတ် ထိုက်သော ဥစ္စာ၏အရကို ရွှေစင် တမတ် ထိုက်သော ဥစ္စာကိုယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီ၌ “ကာဠုကဝိရဟိတဿ နိဒ္ဒန္တသုဝဏ္ဏဿပဉ္စမာသဋ္ဌနကေနဘဏ္ဍေန ပါဒပရိစ္ဆေဒေါကာတဗျော” ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဤသို့ ဒုတိယပါရာဇိကကို ပြပြီး၍ တတိယပါရာဇိကကို ပြတော်မူလို၍ “မနုဿပါဏံ။ပ။ ပရာဇိကော” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(ဂ) ယောဘိက္ခုသညံ။ မနုဿပါဏံ၊ လူဇာတ်ဖြစ်သော သတ္တဝါကို။ ပါဏောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ ဇာနိ-ဇာနန္ဒော၊ သိလျက်။ ဝဓကစေတသ၊ သတ်လိုသော စိတ်ဖြင့်။ (သေစေလိုသော စိတ်ဖြင့်လည်းဟူ) တနည်းကား- ဝဓကစေတသ၊ သတ်လိုသော စေတနာဖြင့်။ (သေစေလိုသော စေတနာဖြင့်လည်းဟူ) ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ (အသက်မှလည်းဟူ) ဝိယောဇေတိ၊ ခွင်းအံ့။ (ချအံ့လည်းဟူ) သော ဘိက္ခု၊ သည်။ သာသနာ၊ ဘုရားသခင် သာသနာ ဟော်မှ။ ပရာဇိကော၊ ရှုံးခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဘဝေါ၏။

ဤ၌လည်း ပါရာဇိကော-ဟု ဆိုအပ်လျက် ဆန္ဒာနုရက္ခဏ အားဖြင့် ပ-အစိတ် အာ-ကို အ-ရဿပြု၍ ပရာဇိကော-ဟု ဆိုအပ်သတည်း။ ပါဏောတိဟု သာမည ဆိုတော်မူသောကြောင့် လူဇာတ်ဟူ၍ အမှတ် မရှိမူ၍ သတ္တဝါဟူ၍ အမှတ်ရှိ၍ လူဇာတ်ကို သတ်မိအံ့၊ အရာကို မှတ်သည်ရှိသော် ပါရာဇိကသို့ ရောက်၏။ လူဇာတ်ဟူ၍ သိမှသာ ပါရာဇိကရောက်သည် မဟုတ်ဟု မှတ်အပ်၏။ ဝဓကစေတသ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် သေစေလိုသော စိတ်မရှိမူ၍ ပုတ်ခတ်လိုသော စိတ်ဖြင့်သာ ပုတ်ခတ်သည်ရှိသော် သေသော်လည်း ပါရာဇိကသို့ မရောက်ဟူသော အနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။ ဤတတိယပါရာဇိက အင်္ဂါကား- ၁-လူဇာတ် ဖြစ်သော သတ္တဝါလည်းဖြစ်စေ၊ ၂-သတ္တဝါဟု အမှတ် ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၃-သေစေလိုသော စိတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၄-ကိုယ်ဖြင့်၎င်း၊ နှုတ်ဖြင့်၎င်း လုံ့လပြုသည်လည်းဖြစ်စေ၊ ၅-ထိုလုံ့လ ဖြင့် သေသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ဤငါးပါးတည်း။

ဤသို့ တတိယပါရာဇိကကို ပြပြီး၍ စတုတ္ထပါရာဇိကကို ပြတော်မူလို၍ “ဈာနာဒိဘေဒံ။ ပ။ ပရာဇိကော” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(ဇ) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဟဒယေ၊ မိမိနှလုံး၌။ အသန္တံ၊ ထင်ရှား မရှိသော။ ဈာနာဒိဘေဒံ၊ ဈာန်အစရှိသော အပြားကို။ အညာပဒေသဉ္စ၊ သူတပါးကို ညွှန်ပြခြင်းကို၎င်း။ အဓိမာနဉ္စ၊ ရနိုးခြင်းကို၎င်း။ ဝိနာ၊ ကြည်၍။ မနုဿဇာတိဿ၊ လူဇာတ်ဖြစ်သောသူအား။ ဝဒေယျ၊ ပြောဟောငြားအံ့။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ တေန၊ ထိုပြောဟောအပ်သော သူသည်။ ဉာတက္ခဏေ၊

သိသောခဏ၌။ တနည်းကား- ပြောဟောသော ခဏ၌ သိသည်ရှိသော်။
ပရာဇိကောသည။ တဝေ၊ ဖြစ်၏။

ဈာနာဒိဘေဒံ၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဝိမောက္ခ၊ သမာဓိ၊ သမာပတ္တိ၊ မဂ္ဂ၊ ဖလ၊
သစ္စိကိရိယ၊ ကိလေသပ္ပဟာန အစရှိသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ယူလေ။
ထို ဈာနာဒိဘေဒံ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် သီလမရှိဘဲလျက် ငါသီလရှိ၏။
ပိဋကတ်ကို မဆောင်ဘဲလျက် ငါပိဋကတ်ဟုတ်ကို ဆောင်၏။ ဓုတင်ကို
မဆောက်တည်ဘဲလျက် ငါဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏ဟု ပြောဆိုကာမျှ
ဖြင့် ပါရာဇိကသို့မရောက်ဟူသော အနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။ တပါး
သော အာပတ်သို့မူကား ရောက်၏။ “ဟဒယေ အသန္တံ” ဟူသော ပါဠိဖြင့်
မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော ဈာန်အစရှိသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို လာဘ်
အကျော်အစောကို အလိုရှိ၍ ပြောဟောမိသော်လည်း ပါရာဇိကသို့
မရောက်ဟူသော အနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။ အညာပဒေသံ-
ဟူသော ပါဠိဖြင့် အကြင်ရဟန်းသည် သင်၏ ကျောင်း၌နေ၏။ ထို
ရဟန်းသည် ရဟန္တာတည်း။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် သူတပါးကို ညွှန်း၍
မဟုတ်မမှန် ပြောဟောမိသော်လည်း ပါရာဇိကသို့ မရောက်ဟူသော
အနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။ အဓိမာနံ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် မိမိ၌
ထင်ရှား မရှိခဲ့သော်လည်း ဤငါ၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသည် ထင်ရှား
ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိ၍ ပြောဟောသော်လည်း ပါရာဇိကသို့ မရောက်
ဟူသော အနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။ မနုဿဇာတိဿ-ဟူသော
ပါဠိဖြင့် လူယောင်ဆောင် ဂဠုန်၊ နဂါးအစရှိသော တိရစ္ဆာန် တို့အား
၎င်း၊ နတ်၊ ဘီလူး၊ ပြိတ္တာတို့အား၎င်း ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောဟော
သော်လည်း ပါရာဇိကသို့ မရောက်ဟူသော အနက်ကို ဆရာသိစေတော်
မူ၏။ ဉာတက္ခဏေ တေန-ဟူသော ပါဠိဖြင့် ထိုသို့ပြောဟောအပ်သော
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောဟော အပ်သောသူ မသိ၊ တပါးသောသူ
သိသော်လည်း ပါရာဇိကသို့မရောက်ဟူသော အနက်ကို ဆရာသိစေတော်
မူ၏။ စတုတ္ထပါရာဇိက အင်္ဂါကား-

၁-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိခြင်း၊ ၂-မကောင်းသော အလို
ဣစ္ဆာဖြင့် ထိုဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောဟောခြင်း၊ ၄-မိမိကိုယ်သို့တိုက်ရိုက်

ဆောင်၍ ပြောဟောခြင်း၊ ၄-အကြင် သူအား ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောဟော၏။ ထိုပြောဟောအပ်သောသူ၏ လူဇာတ်ဖြစ်ခြင်း၊ ၅-ထိုသို့ ပြောဟောသော ခဏ၌ ပြောဟောအပ်သော သူကို သိစေခြင်း၊ ဤ ငါးပါးတည်း။

ပါရာဇိက ပြီး၏။

၂-ဂရုကာပတ္တိ နိဒ္ဒေသ

ဤသို့ပါရာဇိကကိုပြုပြီး၍ သံဃာဒိသိသ်ကို ပြတော်မူလို၍ “မောစေတု ။ပ။ဗုဿေ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ လိုဂါထာ၏ အတ္ထကား။

(၁) မောစေတုကာမစိတ္တေန၊ သုက်ကို လွှတ်စေ လိုသော စိတ်ဖြင့်- သုပိနာ၊ အိမ်မက်ကို။ အညတြ၊ ကြည်၍။ သုက္ကံ၊ သုက်ကို။ ဥပက္ကမ္မ၊ လုံ့လပြု၍။ ဝိမောစယံ-ဝိမောစယန္တော၊ လွှတ်စေသော။ သမဏော၊ ရဟန်းသည်။ ဂရုကံ၊ သံဃာဒိသိသ်သို့။ ဗုဿေ၊ ရောက်၏။

မောစေတုကာမ စိတ္တေန-ဟူသော ပါဠိဖြင့် သုက်ကို လွှတ်စေလိုသော စိတ်မရှိမူ၍ မေထုန် မှီဝဲလိုသော စိတ်ဖြင့်၎င်း၊ မာတုဂါမကို သုံးသပ် လိုသောစိတ်ဖြင့်၎င်း ကိုင်သော ရဟန်းအား သုက်လွှတ်လေသော်လည်း သုက္ကဝိဿဋ္ဌိသံဃာဒိသိသ်မသင့်ဟူသောအနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။ မေထုန်မှီဝဲခြင်းသို့ရောက်မှုကား ပါရာဇိက၊ သုံးသပ်ကာမျှသာဖြစ်မှုကား ကာယသံသဂ္ဂသံဃာဒိသိသ်သင့်၏ဟုမှတ်လေ။ ဥပက္ကမ္မ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် အင်္ဂါဇာတ်၌ လက်ဖြင့်၎င်း၊ တုတ်လှံကန်ဖြင့်၎င်း၊ ခါးကိုအထက်သို့ညှတ် သဖြင့် လုံ့လမပြုမူ၍ သုက်လွှတ်လေသည်ကိုစိတ်ဖြင့်သာယာကာပျံ့ဖြင့် အာပတ်မသင့်ဟူသောအနက်ကိုဆရာသိစေတော်မူ၏။ ဥပက္ကမ္မ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် သူတပါးကိုမိမိအင်္ဂါဇာတ်၌လုံ့လပြုစေ၍ သုက်ကိုလွှတ်စေခြင်း ကိုလည်းယူအပ်၏။ တို့ကြောင့် မာတိကာ အဋ္ဌကထာ၌ “သစေ ပန ပရေန အတ္တနော အင်္ဂါဇာတေ ဥပက္ကမံ ကာရာပေတွာ မောစေတိ အာပတ္တိငယာ” ဟုဆိုတော်မူသတည်း။ အညတြသုပိနာ-ဟူသောပါဠိဖြင့် အိမ်မက်၌မေထုန်မှီဝဲမက်ခြင်းအစရှိသောအကြောင်းကြောင့် သုက်လွှတ်

လေသည်ကို အင်္ဂါဇာတ်၌ လုံ့လမပြုမူ၍ စိတ်ဖြင့် သာယာကာမဖြစ်
အာပတ်မသင့်ဟူသောအနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။ ဤသုက္ကဝိဿဋ္ဌိ
သံဃာဒိသိသ်၌ အင်္ဂါကား-

၁-သုက်ကို လွှတ်စေလိုသော စေတနာရှိခြင်း၊ ၂-အင်္ဂါဇာတ်၌ လုံ့လ
ပြုခြင်း၊ ၃-သုက်လွှတ်ခြင်း၊ ဤသုံးပါးတည်း။

ဤသုက္ကဝိဿဋ္ဌိသံဃာဒိသိသ်ကိုပြုပြီး၍ ကာယသံသဂ္ဂသံဃာဒိသိသ်ကို
ပြတော်မူလို၍ “ကာယ။ပ။ သေ”ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။
ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂) မနုဿိတ္ထိံ၊ လူမိန်းမကို။ ဣတ္ထိသညိ၊ လူမိန်းမဟုအမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။
ဥပက္ကမ္မ၊ လုံ့လပြု၍။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန၊ ကိုယ်ကိုသုံးသပ်ခြင်း၌ တပ်မသာ
ရာဂဖြင့်။ ပရာမသံ-ပရာမသန္ဓေ၊ သုံးသပ်သော။ သမဏော၊ သည်။ ဂရုကံ၊
သို့။ ဖုသေ၊ ၏။

ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန-ဟူသောပုဒ်၌ ကာယသံသဂ္ဂသဒ္ဓါဖြင့်ကိုယ်ကိုသာ
မယူအပ်၊ လက်၊ ခြေ၊ ဆံထုံးအစရှိသည်တို့ကိုလည်း ယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့်
“ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါ ဝေဏိဂ္ဂါဟံဝါ အညတရဿဝါ အညတရဿဝါ အင်္ဂဿ
ပရာမသနံအာပဇ္ဇေယျသံဃာဒိသေသော”ဟု ဘုရားဟောတော်မူသည်။
ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန-ဟူသော ပါဠိဖြင့် မေထုန်မီဝဲလိုသဖြင့်၎င်း၊ သုက်
လွှတ်စေလိုသောစိတ်ဖြင့်၎င်း၊ မာတုဂါမကိုကိုင်သော်လည်း ကာယသံသဂ္ဂ
သံဃာဒိသိသ်မသင့်ဟူသောအနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။ မနုဿိတ္ထိံ၊
ဟူသောပါဠိဖြင့် တိရစ္ဆာန်မ၊ ဘီလူးမ၊ ပြိတ္တာမ၊ နတ်မိန်းမတို့ကို သုံးသပ်
သော်လည်း သံဃာဒိသိသ်မသင့်ဟူသောအနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။
ဒုက္ကဋ္ဌမူကားသင့်၏ဟုမှတ်အပ်၏။ ဣတ္ထိသညိ-ဟူသောပါဠိဖြင့် လူမိန်းမဟု
အမှတ်မရှိ ယောက်ျား တိရစ္ဆာန်ဟု အမှတ်ရှိ၍ သုံးသပ်သော်လည်း
သံဃာဒိသိသ် မသင့် ဟူသော အနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။

ဣတ္ထိသညိဟု သာမညဆိုသောကြောင့် မိန်းမသာမညကိုသာ လိုအပ်၏။
အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား လူမိန်းမကို မိန်းမဟုအမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍
သုံးသပ်သော်သာ သံဃာဒိသိသ်သင့်၏။ ယောက်ျား တိရစ္ဆာန် အစရှိ

သည့်ဟု အမှတ်ရှိ၍ သုံးသပ်မှုကား ထုလွှစဉ်းသာ သင့်ကောင်းသော
 ကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌ “ဣတ္ထိယာ ဝေမတိ-
 ကဿ ပဏ္ဏက ပုရိသ တိရုစ္ဆာနဂတသညိဿ စ ထုလွှစယံ” ဟု ဆိုတော်
 မူသတည်း။ ဥပက္ကမ္မ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် မာတုဂါမသည် သုံးသပ်သည်
 ရှိသော် ကိုယ်ကိုလှုပ်ခြင်းဖြင့်လုံ့လမပြုမူ၍ စိတ်ဖြင့် သာယာကာမျှဖြင့်
 အာပတ်မသင့် ဟူသောအနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။ ထိုသို့ စိတ်ဖြင့်
 သာယာကာမျှဖြင့် အာပတ်မသင့် ဟူသည်၏ အဖြစ်ကို အဘယ်ပါဠိ
 ကြောင့် သိရပါသနည်း ဟူမူကား “ယော ဟိ သေဝနာဓိပ္ပာယော နိစ္စ-
 လေန ကာယေန ကေပလံ ဖဿံ ပဋိဝိဇာနာတိ သာဒိယတိ အနု-
 ဘောတိ၊ တဿ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေ အာပတ္တိယာ အဘာဝတော အနာပတ္တိ”
 ဟူသောပါဠိဖြင့် သိရသတည်း။

ဤ ကာယသံသဂ္ဂ သံဃာဒိသိသ်၌ အင်္ဂါကား-

၁-လူမိန်းမဖြစ်ခြင်း၊ ၂-မိန်းမဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ၃-မာတုဂါမကို
 သုံးသပ်ခြင်း၌ တပ်ခြင်း၊ ၄-လုံ့လပြုခြင်း၊ ၅-သုံးသပ်ခြင်း၊ ဤ
 ငါးပါးတည်း။

ဤသို့ ကာယသံသဂ္ဂ သံဃာဒိသိသ်ကို ပြပြီး၍ ဒုဠုလ္လဝါစာ သံဃာ-
 ဒိသိသ်ကို ပြတော်မူလို၍ “ဒုဠုလ္လ။ပ။ ဖုသေ” ဟူသော ဂါထာကို
 မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၃) သုဏမာနံ၊ ကြားကောင်းသော အရပ်၌တည်သော။ တနည်းကား
 သောတပသာဒနှင့် ပြည့်စုံသော။ မနုဿိတ္ထိံ၊ လူမိန်းမကို။ မဂ္ဂံဝါ၊ ဝစ္စမဂ်၊
 ပဿာဝမဂ်ကို၎င်း။ မေထုနံဝါ၊ မေထုန်ကို၎င်း။ အာရဗ္ဘ-ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။
 ဒုဠုလ္လဝါစဿာဒေန၊ ရုန့်ရင်းသော စကားကို ဆိုခြင်း၌ တပ်သဖြင့်။
 ဩဘာသန္တော၊ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်တို့၏စကားကိုဆိုသော။ သမဏော၊
 သည်။ ဂရုံ၊ သို့။ ဖုသေ၊ ၏။

သင်ကား နိမိတ်မရှိသော မိန်းမတည်း၊ နိမိတ်မျှသာရှိသော မိန်းမ
 တည်း၊ သွေးမလာသော မိန်းမတည်း၊ အမြဲသွေးလာသော မိန်းမတည်း။
 သင်၏နိမိတ်ကား ရှည်သောမယ်နနှင့်တူသော အသားစုန်းရှိ၏၊ သင်ကား

မိန်းမပဏ္ဍုက်တည်း၊ မိန်းမ ဥဘတောဗျည်းတည်း၊ ဤသို့ ဆိုခြင်းသည် မင်္ဂလာရည်ရှိဆိုသည်မည်၏။ မေထုန်ဟူသော အလှူသည် မြတ်၏။ မေထုန်ကို သင်လှူပါလော့၊ မေထုန်ကို လှူခြင်းငှာ ထိုက်၏။ အဘယ်အခါ၌ သင်၏ အမိ၊ အဘတို့သည် ကြည်ပါကုန်လတ္တံ့နည်း၊ အဘယ်အခါ၌ မေထုန်ကို ငါရပါအံ့နည်း၊ အသို့ပေးသည်ရှိသော် သင်၏လင် သင့်ကို ချစ်သနည်း။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုခြင်းသည် မေထုန်ကိုရည်ရှိ ဆိုသည်မည်၏။ ထိုသို့ မင်္ဂလာရင်း၊ မေထုန်ကိုရင်း ရည်ရှိဆိုသော်လည်း မေထုန်ကို မှီဝဲလို သဖြင့်ရင်း၊ ကာယသံသဂ္ဂကို ပြုလိုသဖြင့်ရင်း၊ ဆုံးမကံမြစ်လိုသဖြင့်ရင်း ဆိုသော် ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ သံဃာဒိသိသ် မသင့်။ ရုန့်ရင်းသော စကားကို ဆိုခြင်း၌ သာယာသဖြင့် ဆိုသော်သာ သင်၏ဟု သိစေခြင်းငှာ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသာဒေန-ဟူသော ဝိသေသနကို ဆရာဆိုတော်မူသတည်း။ မနုဿိတ္ထိံ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာကို ဆိုသော်လည်း လူမိန်းမ အား ဆိုသော်သာ သံဃာဒိသိသ်သင့်၏။ တိရုစ္ဆာန်မ၊ နတ်မိန်းမတို့အား ရင်း၊ ယောကျ်ားအားရင်း ဆိုသော် မသင့်ဟူသော အနက်ကို ဆရာ သိစေတော်မူ၏။ သုဏမာနံ-ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် ထိုသို့ လူမိန်းမအား ဆိုသော်လည်း ဝေးသော မကြားကောင်းသော အရပ်၌ တည်သော မိန်းမအားရင်း၊ ဟာသာကို မသိသော မိန်းမအားရင်း ဆိုသည်ရှိသော် သံဃာဒိသိသ် မသင့်ဟူသော အနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။ ဤ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ သံဃာဒိသိသ်၌ အင်္ဂါကား-

၁-လူမိန်းမဖြစ်ခြင်း၊ ၂-မိန်းမဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ၃-ရုန့်ရင်းသော စကားကို ဆိုခြင်း၌ တပ်ခြင်း၊ ၄-ရုန့်ရင်းသော စကားကို ဆိုခြင်း၊ ၅-ထိုဆိုသောခဏ၌ သိခြင်း၊ ဤငါးပါးတည်း။

ဤသို့ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ သံဃာဒိသိသ်ကိုပြုပြီး၍ အတ္တကာမသံဃာဒိသိသ်ကို ပြတော်မူလို၍ “ဝဏ္ဏံ။ပ။ ဖုသေ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၄) အတ္တနော၊ မိမိအား။ (ကိုလည်းဟူ)။ ကာမပါရိစရိယာယ၊ မေထုန် ဖြင့်လုပ်ကျွေးခြင်း၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ဝတု၊ ၍။ မေထုနရာဂေန၊ မေထုန်၌

တပ်သဖြင့်။ ဣတ္ထိံ၊ လူမိန်းမကို။ မေထုနံ၊ ကို။ ယာစမာနော၊ တောင်းသော။ သမဏော၊ သည်။ ဂရုံ၊ သို့။ ဖုသေ၊ ၏။

မေထုနံကိုတောင်းသည်ရှိသော် ရသည်ဖြစ်စေ၊ မရသည်ဖြစ်စေ ပမာဏ မဟုတ်၊ တောင်းကာမျှဖြင့်ပင်သံဃာဒိသိသံသင့်၏ဟုသိစေခြင်းငှာ ယာစ မာနော-ဟူသော ဝိသေသနကို ဆရာ ဆိုတော်မူသတည်း။ ဣတ္ထိံ-ဟု သာမညသာဆိုသော်လည်း လူမိန်းမကိုသာလိုအပ်၏။ ဘိလူးမ၊ ပြိတ္တာမ၊ တိရုစ္ဆာန်မတို့ကိုမလိုအပ်။ ထို့ကြောင့်ပဒဘာဇနိဉ္စ “မာတုဂါမော နာမ မနုဿိတ္ထိ၊ နယက္ခိနိ နပေတိ နတိရုစ္ဆာနဂတာ” ဟူသောစကားကိုဆိုတော် မူသတည်း။ ဤအတ္တကာမ သံဃာဒိသိသံသင့် အင်္ဂါကား-

၁-လူမိန်းမ ဖြစ်ခြင်း၊ ၂-မိန်းမဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ၃-မိမိ၌ မေထုနံဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့် တပ်ခြင်း၊ ၄-ထိုသို့တပ်ခြင်းဖြင့် မေထုနံကိုတောင်း ခြင်း၊ ၅-ထိုတောင်းသောခဏ၌မာတုဂါမသိခြင်း၊ ဤငါးပါးတည်း။

ဤသို့ အတ္တကာမသံဃာဒိသိသံသင့်ကို ပြပြီး၍ သဉ္စရိတ္တ သံဃာဒိသိသံသင့်ကို ပြတော်မူလို၍ “သန္ဓေသံ ။ ပ။ ဖုသေ” ဟူသော ဂါထာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကာမကား-

(၅) ပုရိသဿပိ ဝါ၊ ယောကျ်ား၏၎င်း။ ဣတ္ထိယာပိဝါ၊ မိန်းမ၏၎င်း။ သန္ဓေသံ၊ သတင်းစကားကို။ ပဋိဂ္ဂဏှိတော၊ ဝန်ခံ၍။ ဝိမံသိတော၊ စုံစမ်း၍။ ပစ္စာဟရံ-ပစ္စာဟရန္တော၊ တဖန်ဆောင်သော။ သမဏော၊ သည်။ ဂရုကံ၊ သို့။ ဖုသေ၊ ၏။

လင်မယား ဖြစ်စေခြင်းငှာ ယောကျ်ား၏၎င်း၊ မိန်းမ၏၎င်း သတင်း စကားကိုဆောင်၍ ယောကျ်ားအား၎င်း၊ မိန်းမအား၎င်း ကြားသော ရဟန်းအား လင်မယားဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ အင်္ဂါသုံးပါး နှင့် ပြည့်စုံသော် သံဃာဒိသိသံသင့်၏၊ ဤ သဉ္စရိတ္တ သံဃာဒိသိသံသင့် အင်္ဂါကား-

၁-ယောကျ်ား ၏၎င်း၊ မိန်းမ၏၎င်း သတင်း စကားကို ဝန်ခံခြင်း၊ ၂-သွား၍မိန်းမ၏၎င်း၊ ယောကျ်ား၏၎င်း အလိုကိုစုံစမ်းခြင်း၊ ၃-တဖန် ပြန်၍မိန်းမ၏၎င်း၊ ယောကျ်ား၏၎င်း အလိုရှိသည်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ယောကျ်ားအား၎င်း၊ မိန်းမအား၎င်း ကြားခြင်း၊ ဤသုံးပါးတည်း။

ဤသို့ သဗ္ဗရိတ္တ သံဃာဒိသိသ်ကို ပြပြီး၍ ဒုဋ္ဌဒေါသ သံဃာဒိသိသ်ကို ပြတော်မူလို၍ “စာဝေတု ။ပ။ ဖုသေ” ဟူသော ဂါထာကိုမိန့်သတည်း။
ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၆) စာဝေတုကာမော၊ သာသနာတော်မှ ရွှေလျှောစေလိုသည်ဖြစ်၍။
သုဏမာနံ၊ ကြားကောင်းသောအရပ်၌တည်သော။ ဘိက္ခုကို။ အမူလန္တိမ-
ဝတ္ထုနာ၊ မြင်ခြင်းကြားခြင်း ရွံရှာခြင်း အရင်းမရှိသော ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြင့်။
စောဒေန္တော ဝါ၊ မိမိစောဒနာသော်၎င်း။ စောဒါပယန္တော ဝါ၊ သူတပါး
ကိုစောဒနာစေသော်၎င်း။ သမဏော၊ သည်။ ဂရုံ၊ သို့။ ဖုသေ၊ ၏။

စာဝေတုကာမော-ဟူသော ပါဠိဖြင့် သာသနာတော်မှ ရွှေလျှော
ခြင်းကိုအလိုမရှိမူ၍အကျော်အစောမဲ့ဖြစ်စေလို၍ စောဒနာသော်လည်း
သံဃာဒိသိသ်မသင့် ဟူသောအနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။ အမူလန္တိမ
ဝတ္ထုနာဟူသောပါဠိဖြင့် ပါရာဇိကဝတ္ထုကိုလွန်ကျူး၍ကျင့်သည်ကို မိမိ
မြင်၍၎င်း၊ သူတပါးပြောသည်ကို ကြား၍၎င်း၊ အရိပ်အမြက်ထင်သော
ကြောင့် ရွံရှာသောစိတ်ရှိ၍၎င်း စောဒနာ သော်လည်း သံဃာဒိသိသ်
မသင့် ဟူသော အနက်ကို ဆရာ သိစေတော်မူ၏။ သုဏမာနံ-ဟူသော
ပါဠိဖြင့် ထိုစောဒနာသောစကားကို စောဒနာအပ်သောရဟန်း မကြား
သည်ရှိသော် သံဃာဒိသိသ် မသင့်ဟူသော အနက်ကို ဆရာသိစေတော်
မူ၏။ ဤ ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသ သံဃာဒိသိသ်၌ အင်္ဂါကား-

၁-စောဒနာ အပ်သော ရဟန်း၌ စင်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ၂-မြင်ခြင်း
ကြားခြင်းရွံရှာခြင်းအရင်းမရှိခြင်း၊ ၃-သာသနာတော်မှရွှေလျှောခြင်း
ကိုအလိုရှိခြင်း၊ ၄-မိမိ စောဒနာခြင်း သူတပါးကို စောဒနာစေခြင်း၊
၅-ထိုစောဒနာသောခဏ၌ စောဒနာအပ်သော ရဟန်း သိခြင်း၊ ဤ
ငါးပါးတည်း။

ဤသို့ ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသ သံဃာဒိသိသ်ကို ပြပြီး၍ ဒုတိယ ဒုဋ္ဌဒေါသ
သံဃာဒိသိသ်ကို ပြတော်မူလို၍ “လေသ ။ပ။ ဖုသေ” ဟူသော ဂါထာကို
ဆိုသတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၇) စာဝေတုကာမော၊ သာသနာတော်မှ ရွှေလျှောစေလိုသည်ဖြစ်၍။
လေသမတ္တံ၊ အမြွက်မျှကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သုဏမာနံ၊ ကြားကောင်းသော
အရပ်၌တည်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အမူလန္တိမဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ ဖောဒေန္တောဝါ၊
၎င်း။ စောဒါပယန္တောဝါ၊ ၎င်း။ သမဏော၊ သည်။ ဂရုံ၊ သို့။ ဖုသေ၊ ဇာ။

ဖောဒါပယန္တောကား အောက်မှလိုက်သည်။ ဆိတ်ဖို့နှင့် ဆိတ်မ ပေါင်း
ဘော်ကြသည်ကို မြင်၍ ဆိတ်ဖို့ကို ရှင်ဒဗ္ဗပြု၍ ဆိတ်မကို ဘိက္ခုနီမပြု၍
ဒဗ္ဗသည် မေထုန်မှီဝဲသည်ဟု အရှင်ဒဗ္ဗမထေရ်ကို မေတ္တိယဘုမ္မဇက
ရဟန်းတို့ မေထုန် မှီဝဲခြင်းဟူသော အမြွက်ကို စွဲ၍ စွပ်စွဲသကဲ့သို့သော
စွပ်စွဲခြင်းသည် လေသမတ္တမုပါဒါယမည်၏။ ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်၌
သုတပါးပြော၍ကြားခြင်းဖြင့် စွပ်စွဲသည်။ ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်၌
ကား မိမိတို့ မြင်ခြင်းဖြင့် စွပ်စွဲသည်။ ဤသည်လျှင် သိက္ခာပုဒ်နှစ်ပါး
အထူးတည်း။ ဤဒုတိယ ဒုဋ္ဌဒေါသ သံဃာဒိသိသ်၌ အင်္ဂါကား ပဌမ
ဒုဋ္ဌဒေါသ သံဃာဒိသိသ်၏ အင်္ဂါငါးပါး၌ အမြွက်မျှကို စွဲလမ်းခြင်း
ဟူသော အင်္ဂါတပါးကိုထည့်၍ ခြောက်ပါးတည်း။
သံဃာဒိသိသ် ပြီး၏။

၃-နိဿဂ္ဂိယနိဒ္ဒေသ

ဤသို့ သံဃာဒိသိသ်ကိုပြုပြီး၍ ယခုအခါ၌ နိဿဂ္ဂိယံပါစိတ်ကို ပြတော်
မူလို၍ “ဝိကပ္ပနု။ပ။သိယာ”ဟူသောဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏
အတ္ထကား-

(၁) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ အကာလစိပရံ၊ အခါမဟုတ်သည်၌ ဖြစ်သော
သင်္ကန်းကို။ ဝိကပ္ပနု၊ ဝိကပ္ပနာကို၎င်း။ အဓိဋ္ဌာနု၊ အဓိဋ္ဌာန် တင်ခြင်းကို၎င်း။
အကတော၊ မပြုမူ၍။ ဒသာဟံ၊ ဆယ်ရက်ကို။ အတိမာပေတိ၊ လွန်စေဒံ။ တဿ
ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံရှိသော။ တနည်းကား -
စွန့်အပ်သောဝတ္ထုရှိသော ပါစိတ်အာပတ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။

အတိက္ကမာပေတိ-ဟု ဆိုအပ်လျက် က္က-ကို ချေ၍ အတိမာပေတိ-ဟု
ဆိုသတည်း။ “အကတော ကာလစိပရံ-ကို အကတော အကာလစိပရံ”ဟု

ပုဒ်ဖြတ်။ စသဒ္ဒါကား ဂါထာဗန္ဓအားဖြင့် ကျေသတည်း။ အချို့သော ဆရာတို့ကား နိဿဂိုယံကို စွန့်ခြင်းရှေးရှိသောဟု အနက်ယောဇနာ၍ စွန့်မှသာ နိဿဂိုသင့်သည်။ မစွန့်ရသေးသည်ရှိသော် ဆယ်ရက်ကိုလွန်သော် လည်း နိဿဂိုမသင့်ဟု ဆိုကုန်၏။ ထိုဆရာတို့၏ စကားကို “ဒသာဟပရမံ အတိရေကစီဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဟံအတိက္ကာမယတော နိဿဂိုယံ ပါစိတ္တိယံ” ဟူသောပါဠိနှင့် ဆန့်သောကြောင့် မယူအပ်။ ကထိန်မခင်းသည်ရှိသော် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှစ၍ တန်ဆောင်းမုန်းလပြည့် တိုင်အောင် ဤလလသည် ကာလမည်၏။ ကထိန်ခင်းမှုကား တပေါင်း လပြည့်တိုင်အောင် ဤငါးလသည် ကာလ မည်၏။ ဤမှတပါးသော လသည် အကာလမည်၏။ အကာလ၌ ရသောသင်္ကန်းကို ဆယ်ရက် မလွန်မီ ဝိကပ္ပနာသော်လည်း ပြုအပ်၏။ အဓိဋ္ဌာန်သော်လည်း တင်အပ် ၏။ ဝိကပ္ပနာပြုဟန်ကား ဤသို့တည်း။ “ဣမံ စီဝရံ တုယံ ဝိကပ္ပေမိ” ဟူ၍ ဤပါဠိကို ရွတ်၍ တယောက်သော ရဟန်းအထံ၌ ဝိကပ္ပနာပြုလေ။ ဝိကပ္ပနာပြုပြီးသော် တယောက်သော ရဟန်းသည် “မယံ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ကရေဟိ” ဟူ၍ ဤပါဠိကို ရွတ်၍ ဝိကပ္ပနာပြန်လေ။ ပြန်ပြီးလျှင် သင်္ကန်းရှင်ကို သင်္ကန်းပေးလေ။ အဓိဋ္ဌာန်ဟန်ကား ဤသို့တည်း။ ဟတ္ထပါသ် နှစ်တောင့်ထွာအတွင်း၌ သင်္ကန်းရှိသည်ဖြစ်အံ့ “ဣမံ စီဝရံ အဓိဋ္ဌာမိ” ဟု တင်လေ။ ဟတ္ထပါသ် နှစ်တောင့်ထွာမှ အပ၌ရှိသည်ဖြစ်အံ့ “ဧဟံ စီဝရံ အဓိဋ္ဌာမိ” ဟု ဤ ပါဠိကို ရွတ်၍ တင်လေ။ စီဝရသဒ္ဒါဖြင့် ပုဆိုးထည် ဖျင် စသည်ကို ယူအပ်၏။ ဆယ်ရက်လွန်၍ နိဿဂိုသင့်သော သင်္ကန်းကိုကား ဤသို့ စွန့်အပ်၏။ “ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ ဒသာဟာတိက္ကန္တံ နိဿဂိုယံ၊ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိ” ဟု ဤပါဠိကိုရွတ်၍ တယောက် သော ရဟန်းအထံ၌ စွန့်လေ။ စွန့်ပြီးလျှင် အာပတ်ကို ဒေသနာ ကြား လေ။ ဒေသနာကြားပြီးလျှင် သင်္ကန်းကို တယောက်သော ရဟန်းသည် “ဣမာဟံ အာယသ္မတောဒမ္မိ” ဟု ဤပါဠိကိုရွတ်၍ သင်္ကန်းရှင်ကိုပေးလေ။ အငယ်အထံ၌ အကြီးစွန့်အံ့။ “ဣဒံ မေ အာဝုသော” ဟု ဆိုလေ။

ဤသို့လျှင် ဒသာဟာတိက္ကန္တနိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ စိဝရဝိပ္ပဝါသ
နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “ဘိက္ခု။ ပ။ဝိနာ” ဟူသောဂါထာကို
မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား -

(၂) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ အဓိဋ္ဌိတံ၊အမည်ဖြင့်အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးသော။
တိစိဝရံ၊ သုံးထည်သောသင်္ကန်းကို။ ဘိက္ခုသမ္ပတိယာ၊သမ္ပတိကိုရပြီးသော
ရဟန်းကို။အညတြ၊ ကြည်၍။ သမယံ၊အခါကို။ဝိနာ၊ ကြည်၍။ ဧကာဟံ၊
တရက်ကို။အတိမာပေတိ၊ လွန်စေအံ့။တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊
စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံရှိသော။ တနည်းကား- စွန့်အပ်သော ဝတ္ထုရှိသော။
ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊၏။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဂိလာနဿ စိဝရဝိပ္ပဝါသံ ဝသိတုံ-ဟူ၍ ဘုရား
ဟောတော်မူခြင်းကြောင့် သင်္ကန်း သုံးထည်တို့တွင် တထည်ထည်ကို
မဆောင်နိုင်သောရဟန်းအား သံဃာသည် အပလောကနကံဖြင့်၎င်း
ဥတ္တိဒုတိယကံဖြင့်၎င်း သင်္ကန်း သုံးထည်တို့တွင် တထည်ထည်နှင့်ကင်း၍
နေခြင်းငှာ သမုတ်သော ရဟန်းသည် ဘိက္ခုသမ္ပတိ မည်၏။ တိစိဝရံ
ဟူသောပါဌ်ဖြင့် သင်္ကန်းသုံးထည်တို့တွင် တထည်ထည်ကို ယူအပ်၏။
သုံးထည်လုံးကို မယူအပ်။ ထို့ကြောင့် သုံးထည်သော သင်္ကန်း တို့တွင်
တထည်ထည်သော သင်္ကန်းကိုလည်း တရက်ကိုမျှ မလွန်စေ အပ်။
ထို့ကြောင့် သမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌကထာ၌ “တိစိဝရေနာတိအဓိဋ္ဌိတေသု
တိသုစိဝရေသု ယေနကေနစိ ဧကေန ဝိပ္ပဝုတ္တောပိ တိစိဝရေန ဝိပ္ပဝုတ္တော
ဟောတိ’ ဟူသောစကားကို ဆိုတော်မူသတည်း။ တရက်မျှမလွန်စေအပ်
ဟူသည် သင်္ကန်းနှင့် ဟတ္ထပါသ်ကင်း၍ အရုဏ်ကို မတက်စေအပ် ဟူလို
သတည်း။ ဤသို့ သင်္ကန်းနှင့် ဟတ္ထပါသ်ကင်း၍ အရုဏ်ကို မတက်
စေအပ်ဟူသော စကားကိုလည်း တိစိဝရိက်အမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍
သုံးဆောင်သော သင်္ကန်းကိုရည်၍ ဆိုအပ်သတည်း။ ပရိက္ခာရစောဠ
အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ သုံးဆောင်မှုကား ညဉ့်ကင်းသော်လည်း နိဿဂ္ဂိမသင့်။
ထို့ကြောင့် သမန္တပါသာဒိက အဋ္ဌကထာ၌ “ပရိက္ခာရစောဠံ နာမ
ပါဌိယေက္ကံ နိဓာနမုခမေတံ တိစိဝရံ ပရိက္ခာရစောဠန္တိ အဓိဋ္ဌဟိတော
ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဇ္ဇတိ” ဟုဆိုတော်မူသတည်း။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ကား “ဣဒံ မေ

ဘန္တေ စီဝရံ ရတ္တိဝိပုဉ္ဇတ္တံ အညတြ ဘိက္ခုသမ္ပတိယာ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာပံ အာယသ္မတော နိဿန္တာမိ” ဟု ဤပါဌ်ကို ရှုတ်လေ စွန့်လေ။

ဤသို့ စီဝရဝိပုဉ္ဇတ္တံ နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ ပုရာဏစီဝရဓောဝါပန နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ကိုပြတော်မူလို၍ “အညာတိကာယ။ ပ။ သိယာ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၃) ယော ဘိက္ခု၊ သည။ အညာတိကာယ၊ အဆ္ဓ မတော်သော။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ရဟန်းမိန်းမကို။ ပုရာဏစီဝရံ၊ ဝတ်ရုံပြီးသော သင်္ကန်းကို။ ဓောဝါပေတိဝါ၊ ဖွပ်မှုလည်းဖွပ်စေအံ့။ ရဇာပေတိ ဝါ၊ ဆိုးမှုလည်း ဆိုးစေအံ့။ အာကောဋ္ဌာပေတိ ဝါ၊ နယ်မှလည်းနယ်စေဌားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည။ သိယာ၊ ၏။

နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ ဤနှစ်ပုဒ်ကား အောက်ဂါထာမှ လိုက်သတည်း။ ပုရာဏစီဝရံ-ဟု ဆိုအပ်သော်လည်းဟောင်းမြင်း လေပြီးသော သင်္ကန်းကိုသာ မယူအပ်။ တကြိမ်မျှ ဝတ်ရုံပြီးသော သင်္ကန်းကိုပင် ယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနိဉ္စ “ပုရာဏစီဝရံ နာမ သင်္ကံ နိဝတ္ထမ္ပိ သင်္ကံ ပါရုတမ္ပိ” ဟူသော စကားကို ဆိုသတည်း။

ဤသို့ ပုရာဏဓောဝါပန နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်ကိုပြပြီး၍ စီဝရာဒါနနိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “အညာတိကာယ။ ပ။ မုဒီရိတံ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၄) ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုသော။ မူလကံ၊ အဘိုးကို။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ အညာတိကာယ၊ သော။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ၏။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ၊ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ဂဏှာတိယူ၏။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ စီဝရာဒါနော၊ သင်္ကန်းကို ယူခြင်းကြောင့်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဒီရိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (စီဝရံ ဂဏှာတိကား ထည့်သတည်း)။ တနည်းကား- ကိဉ္စ၊ သော။ မူလကံ၊ ကို။ အဒတွာ၊ ၍။ အညာတိကာယ၊ သော။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ၏။ ဟတ္ထတော၊ မှ။ စီဝရာဒါနော၊ သင်္ကန်းကို ယူခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဒီရိတံ၊ ၏။ (ဘဂဝတာကား ကတ္တား ထည့်သတည်း)။

ဤသို့ စိဝရာဒါန နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ကို ပြုပြီး၍ စိဝရဝိညာပန နိဿဂ္ဂိယ
ပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “အပ္ပဝါရိတံ။ပ။တံ” ဟူသော ဂါထာကို
မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏အတ္ထကား။

(၅) ယောဘိက္ခု၊သည။အပ္ပဝါရိတံ၊မဘိတ်သော။အညာတိံ၊ အဆွေ
မတော်သောသူကို။စိဝရံ၊ကို။ ဝိညာပေတိ၊ တောင်းအံ့။ သမယာ၊ သက်နိုး
ပျောက်သော အခါကို။ အညတြ၊ ကြင်၍။ ဝိညာပေန္တဿ၊တောင်းသော။
တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊
သည်။ ဥဒီရိတံ၊၏။တနည်းကား-သမယာ၊ကို။ အညတြ၊ ၍။ အပ္ပဝါရိတံ၊
သော။ အညာတိံ၊ ကို။ ဝိညာပေန္တဿ၊ သော။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား။
နိဿဂ္ဂိယံ၊သော။ပါစိတ္တိယံ၊ကို။ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဒီရိတံ၊၏။

သက်နိုးကို ခိုးသူလု၍၎င်း ရေ၌မျော၍၎င်း တစုံတခုသော အကြောင်း
ကြောင့် ပျောက်ပျက်၍၎င်း ဝတ်စရာမရှိသော အခါကို သမယဟု
ယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနိ၌ “တတ္ထာယံ သမယော အစ္ဆိန္ဒ-
စိဝရောဝါ ဟောတိ နဋ္ဌစိဝရောဝါ၊ အယံ တတ္ထ သမယော”ဟု ဆိုအပ်
သတည်း။

ဤသို့ စိဝရဝိညာပန နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်ကို ပြုပြီး၍ ရူပိယပဋိဂ္ဂဟဏ
နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “ရဇတံ။ပ။ဝါ” ဟူသော ဂါထာကို
မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၆) ယောဘိက္ခု၊သည။ရဇတံဝါ၊ငွေကို၎င်း။ဇာတရူပံဝါ၊ ရွှေကို၎င်း။
မာသကံဝါ၊ ပဲရုပ်ကို၎င်း။ ကဟာပဏံဝါ၊ အသပြာကို၎င်း။ ဂဏှေယျဝါ၊
မိမိမူလည်းခံအံ့။ ဂဏှာပေယျ ဝါ၊ သူတပါးကို မူလည်း ခံစေ ငြားအံ့။
သာဒိယေယျ ဝါ၊ အနီး၌ ထားသော ဥစ္စာကိုမူလည်း သာယာအံ့။ တဿ
ဘိက္ခုနော၊အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊သော။ပါစိတ္တိယံ၊သည်။ သိယာ၊၏။

မတ်စေ့၊ကျပ်စေ့ကိုကဲ့သို့ ပြု၍ ရောင်းသောဝတ္ထုသည် မာသကမည်၏။

ဤသို့ ရူပိယ ပဋိဂ္ဂဟဏ နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်ကို ပြုပြီး၍ ရူပိယ ပရိဝတ္တန
နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်၊ ကယဝိက္ကယ နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍
“ပရိဝတ္တေယျ။ပ။ကေ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏
အတ္ထကား-

(၇) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ရဇတဒိစတုဗ္ဗိဓံ၊ ငွေအစရှိသော လေးပါး အပြားရှိသော အကပ္ပိယဝတ္ထုကို။ ပရိပတ္တေယျ၊ ဖလယ်ငြားအံ့။ (ရောင်းဝယ် ငြားအံ့လည်းဟူ)။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သော ပုဆိုးအစရှိသောဝတ္ထုကို။ ကပ္ပိယေနပိ၊ သပိတ်အစရှိသော ကပ္ပိယဝတ္ထုဖြင့်မူလည်း။ သဟဓမ္မိကေ၊ သီတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ပရိပတ္တေယျ၊ အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ယော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ရဇတဒိဋ္ဌိ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဇာတရူပ၊ မာသက၊ ကဟာပဏ ဤသုံးပါးကို ယူလေ။ ပုဆိုးအစရှိသော အပ်သောဝတ္ထုဖြင့် သပိတ်၊ သားရေနယ် အစရှိသော အပ်သောဝတ္ထုကို ဤဝတ္ထုကိုယူ၍ ဤဝတ္ထုကို ပေးလော့။ ဤဝတ္ထုနှင့် ဤဝတ္ထုကို လဲကြအံ့။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ဆို၍သာ မလဲ မဖလယ်အပ်သည်။ ငါ၌ ဤဝတ္ထုရှိ၏။ ဤဝတ္ထုကို ငါအလိုမရှိပါ။ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ဆို၍မူကား ဖလယ်အပ်၏။

ဤသို့ ရူပိယ ပရိပတ္တန နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်၊ ကယဝိက္ကယ နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်တို့ကို ပြပြီး၍ ဒသာဟာတိက္ကန္တပတ္တနိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်ကို ပြတော် မူလို၍ “ဝိကပ္ပန၊ ပ။ သိယာ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထို ဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(ဂ) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပမာဏိကံ၊ ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ဝိကပ္ပနဉ္စ၊ ဝိကပ္ပနာကို၎င်း။ အဓိဋ္ဌာနဉ္စ၊ အဓိဋ္ဌာန်ကို၎င်း။ အကတွာန၊ မပြုမူ၍။ ဒသာဟံ၊ ဆယ်ရက်ကို။ အတိမာပေတိ၊ လွန်စေအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

သပိတ်ကို ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းကို သင်္ကန်း၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သောနည်းကိုမှီး၍သိလေ။ စီဝရံအရာ၌ ပတ္တံ-ဟု ဆိုသည်သာ ထူးသည်။ ပမာဏိက သပိတ် ဟူသည်ကား ကြီးသော အပိုင်းအခြား အားဖြင့် ဟောင်းလေပြီးသော သလေးဆန်ရင်း တစရွတ်ဖြင့် ချက်သောဆွမ်း၊ ထိုဆွမ်း၏ လေးဘို့တဘို့ကို လက်ဖြင့် ယူကောင်းသော ပဲနောက်ဟင်း၊ အဆုံးစွန်သော ဆွမ်းလုပ်အား လောက်သော ငါး၊ အမဲ-အစရှိသော စားဘွယ် ဤ သုံးပါးကို သပိတ်၌ထည့်သည်ရှိသော် အောက်အနားရေး နှင့် ထပ်မျှရှိသောသပိတ်သည် ပမာဏိကသပိတ်မည်၏။ ငယ်သောအပိုင်း

အခြားအားဖြင့်ကား ဟောင်းလေပြီးသောသလေးဆန်ရင်း တပြည်ချက်
 သောဆွမ်း၊ ထိုဆွမ်း၏ လေးဘို့တဘို့သော လက်ဖြင့် ယူကောင်းသော
 ပဲနောက်ဟင်း၊ အဆုံးစွန်သော ဆွမ်းလုပ်အားလောက်သော ငါး၊ အမဲ
 အစရှိသော စားဘွယ် ဤသုံးပါးကိုထည့်သည်ရှိသော် အောက်အနား
 ရေးနှင့်ထပ်မျှရှိသောသပိတ်သည်ပမာဏိကသပိတ်မည်၏။ ထိုသို့ဆိုအပ်ခဲ့
 ပြီးသော သပိတ်ထက်ကြီးသော သပိတ်၊ ထိုသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သပိတ်
 အောက် ငယ်သောသပိတ်ကား ပမာဏိကသပိတ်မမည်။ ဆယ်ရက်ကိုပင်
 လွန်စေသော်လည်း နိဿဂ္ဂိမသင့်၊ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော သပိတ်ကိုလည်း
 မြေသပိတ်ကိုနှစ်ကြိမ်၊ သံသပိတ်ကိုငါးကြိမ်ဖုတ်မှ အဓိဋ္ဌာန်လောက်၏။
 ဝိကပ္ပနာလည်း လောက်၏။ မဖုတ်သော သပိတ်ကား မလောက်၊
 ထို့ကြောင့် မဖုတ်ရသေးသောသပိတ်ကို ဆယ်ရက်လွန်စေသော်လည်း
 နိဿဂ္ဂိမသင့်ဟုမှတ်အပ်၏။ အဘယ်ပါဌ်ကြောင့် သိရအံ့နည်းဟူမူကား
 “သစေ ဧကောပိ ပါကော ဥနော ဟောတိ၊ ကာကဏိကမတ္တမ္ပိ မူလံ
 အဒိန္နံ၊ နေဝ အဓိဋ္ဌာနူပဂေါ၊ န ဝိကပ္ပနူပဂေါ” ဟူသောသမန္တပါသဒိက
 အဋ္ဌကထာပါဌ်ကြောင့် သိရသတည်း။

ဤသို့ ဒသာဟာတိက္ကမနပတ္တ နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ ဦးပဉ္စမနွန
 နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ကိုပြတော်မူလို၍ “ပဉ္စမနွနတော ။ပ။ သိယာ” ဟူသော
 ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၉) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပဉ္စမနွနတော၊ ငါးဖွဲ့အောက်။ ဦးပတ္တေ၊
 ယုတ်သောသပိတ်သည်။ သတိ၊ ရှိလျက်။ ပရံ၊ တပါးသော။ နဝံ၊ အသစ်
 ဖြစ်သော။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ဝိညာပေတိ၊ တောင်းအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။
 နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ပရံ ပန-၌ ပနသဒ္ဒါကားပဒုပုရဏတည်းအနက်မရှိ၊ အောက်အနားရေး
 မှစ၍လက်နှစ်သစ်၊ နှစ်သစ်ခြားဖွဲ့၍ ငါးဖွဲ့မပြည့်သေးသည်ရှိသော်တပါး
 သောသပိတ်ကို မတောင်းအပ်၊ ငါးဖွဲ့ပြည့်မူကား တောင်းအပ်၏။ ထိုသို့
 မတောင်းအပ် ဟူသောစကားကိုလည်း သံဃာအားဘိတ်ရာ၌ မတောင်း
 အပ်သည်ကိုသာရည်၍ ဆိုတော်မူသည်။ မိမိအား ဘိတ်ရာ၌၎င်း၊ အဆွေ
 တော်သောသူ၌၎င်း အလိုရှိတိုင်းတောင်းအပ်၏။ အဘယ်ကြောင့် သိရ

ပါအံ့နည်းဟူမူကား “သံသဝသေန ပဝါရိတဋ္ဌာနေ ပဉ္စဗန္ဓနေနေဝဝဋ္ဋတိ၊ ပုဂ္ဂလဝသေန ပဝါရိတဋ္ဌာနေ ဥိနပဉ္စဗန္ဓနေနာပိ ဝဋ္ဋတိ” ဟူသော ပါဠိကြောင့် သိရသတည်း။

ဤသို့ ဥိနပဉ္စဗန္ဓနပတ္တနိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ သတ္တာဟာတိက္ကမန နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ကိုပြတော်မူလို၍ “ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ။ပ။ သိယာ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၀) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ သပ္ပိတေလာဒိကံ၊ ထောပတ်၊ ဆီအစရှိသည်ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ အကပ်ခံ၍။ ဘုဉ္ဇန္တော၊ စားသည်ရှိသော်။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက် ကို။ အတိမာပေတိ၊ လွန်စေ၏။ တနည်းကား- သပ္ပိတေလာဒိကံ၊ ထောပတ်နှင့် ရောသော ဆီအစရှိသည်ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဘုဉ္ဇန္တော၊ စားသော။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ သတ္တာဟံ၊ ကို။ အတိမာပေတိ၊ အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၍။

သပ္ပိ တေလာဒိကံ ပန-၌ ပနသဒ္ဓါကား ပဒပူရဏ သာတည်း။ အနက် မရှိ၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဆဦး၊ ပျား၊ တင်လဲ ဤသုံးပါးကိုယူလေ။

ဤသို့ သတ္တာဟာတိက္ကမန နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ စိဝရ အစ္စန္ဒန နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “ဘိက္ခုဿ ။ပ။ ပိ ဝါ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၁) ဘိက္ခုဿ၊ ရဟန်းတယောက်အား။ စိဝရံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ပေးပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ တံ၊ ထိုသင်္ကန်းကို။ သကသညာယ၊ မိမိဥစ္စာဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ အစ္စန္ဒန္တဿဝါ၊ မိမိလုယက်သော ရဟန်းအား၎င်း။ အစ္စန္ဒာပယတောပိဝါ၊ သူတပါးကိုလုစေသော ရဟန်းအား၎င်း။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၍။

ဤသို့ စိဝရ အစ္စန္ဒန နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ စိဝရ ဝါယာပန နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “အပ္ပဝါရိတ ။ပ။ ပဝါရိတေ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၂) အပ္ပဝါရိတံ၊ သော။ အညာတိံ၊ အဆွေမတော်သူကို။ သုတ္တံ၊ ချည်ကို။ ယာစိယ၊ တောင်း၍။ ဉာတိပ္ပဝါရိတေ၊ အဆွေ တော်သောသူ

တိတ်သောသူကို။ ဝိနာ၍။ စိဝရံသင်္ကန်းကို။ ဝါယာပေန္တဿ၊ ရက်စေသော ရဟန်းအား။ နိဿဂ္ဂိယံသော။ ပါစိတ္တိယံသည်။ သိယာ၊ ၏။

ဤသို့ စိဝရဝါယာပန နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ လာဘပရိဏာမန နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “ဇာနန္တော။ ပ။ သိယာ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၃) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဇာနန္တော၊ သိလျက်။ သံဃဿ၊ အား။ ပရိဏတံ၊ ညွတ်လေပြီးသော။ လာဘံ၊ လာဘ်ကို။ အတ္တနော၊ မိမိအား။ (မိမိသို့လည်းဟူ)။ ပရိဏာမေတံ၊ ညွတ်စေအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ နိဿဂ္ဂိယံသော။ ပါစိတ္တိယံသည်။ သိယာ၊ ၏။

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် ပြီး၏။

၄-ပါစိတ္တိယနိဒ္ဒေသ

ဤသို့ နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်ကိုပြပြီး၍ ယခုအခါ၌ သုဒ္ဓပါစိတ်ကို ပြတော် မူလို၍ “သမ္ပဇာန။ ပ။ ပိ စ” ဟူသောဂါထာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁) သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ၊ သိလျက် ပျက်စကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်။ (သိလျက်ချွတ်ယွင်းသောစကားကိုဆိုခြင်းကြောင့်လည်းဟူ)။ ပါစိတ္တိယံကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဒီရိတံ၊ ၏။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ (ရဟန်းကိုလည်းဟူ)။ ဩမသန္တဿ၊ ဆဲရေးသော ရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိယံကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဒီရိတံ၊ ၏။ ပေသုညဟရဏေပိ စ၊ ဂုံးတိုက်သော စကားကို ဆောင်ခြင်း ကြောင့်လည်း။ ပါစိတ္တိယံကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဒီရိတံ၊ ၏။

ဤသို့ မုသာဝါဒ ပါစိတ်အစရှိသော သုံးပါးကို ပြပြီး၍ ပဒသော မေ ပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “ဌပေတွာ။ ပ။ တံ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့် သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂) ဘိက္ခုနိဉ္စ၊ ရဟန်းမိန်းမကို၎င်း။ ဘိက္ခုဉ္စ၊ ရဟန်းယောက်ျားကို၎င်း။ ဌပေတွာ၍။ အညေန၊ တပါးသော လူသာမဏေနှင့်။ (သဒ္ဓိံ ထည့်ပါ)။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပိဋကတ္တယံ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဒသော၊

ပုဒ်ပြိုင်။ ဘဏန္တဿ၊ သင်သော ရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိယံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဒီရိတံ၊ ၏။

ပိဋကတ္တယံ-ဟူ၍ ဆိုသောကြောင့် ဘုရားဟောတော်မူသော ပါဠိတော်ကိုသာ ပုဒ်ပြိုင်မသင်အပ်။ သာဝကတို့ဟောသော တရားကိုကားသင်အပ်၏ဟု မှတ်အပ်၏။ လူသာမဏေနှင့် ပုဒ်ပြိုင် မသင်အပ်။ လူသာမဏေနှင့် တကွ ပုဒ်ပြိုင်၍ စာသင်သော်၎င်း၊ တကွသရဇ္ဈာယ်သော်၎င်း၊ လေ့လာသော ကျမ်းတို့ကို လူသာမဏေနှင့် ပုဒ်ပြိုင် ရွတ်သော်၎င်း အာပတ်မသင့်။ ထို့ကြောင့် အနုပတ္တိဝါရ၌ “အနုပတ္တိ ဧကတော ဥဒ္ဓိသာပေန္တော ဧကတော သဇ္ဈာယံ ကရောဇ္ဈော ယေဘုယျေန ပဂုဏ်ဂန္တံ ဘဏန္တံ ဩပါတေဟိ ဩသာရေန္တံ ဩပါတေတိ”ဟု ဟောတော်မူသတည်း။

ဤသို့ ပဒသောဓမ္မ ပါစိတ်ကို ပြတော်မူပြီး၍ ပဌမ သဟသေယျ ပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “အနု။ ပ။ ပုန”ဟူသော ဂါထာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၃) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ အနုပသမ္ပန္နေနဝ၊ လူသာမဏေနှင့် သာလျှင်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ တိရတ္တိယံ၊ သုံးညဉ့်ပတ်လုံး။ သယိတွာန၊ တမိုးတရံတည်းသော ကျောင်း၌ အိပ်ပြီး၍။ စတုတ္ထေ၊ လေးရက်မြောက်သောနေ့၌။ အတ္ထဂံတေ၊ နေဝင်သည် ရှိသော်။ ပုန၊ တဖန်။ သယတိ၊ အိပ်ပြန်၏။ တဿ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ သဟသေယျာယ၊ လူသာမဏေနှင့် တကွ သုံးညဉ့်ထက်အလွန် တမိုးတရံတည်းသော ကျောင်း၌ အိပ်ခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဒီရိတံ၊ ၏။

စတုတ္ထတ္ထဂံတေ-ကို စတုတ္ထေ အတ္ထဂံတေ ပုဒ်ဖြတ်။

ဤသို့ ပဌမသဟသေယျပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ ဒုတိယ သဟသေယျ ပါစိတ်၊ ဆပ္ပဒုတ္တရိဓမ္မဒေသနာ ပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “ဣတ္ထိယာ။ ပ။ ရိ”ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၄) ဣတ္ထိယာ၊ မိန်းမနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဧကရတ္တိမ္ပိ၊ တညဉ့်မျှလည်း။ သေယျံ၊ တမိုးတရံတည်းသောကျောင်း၌ အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပယတောပိ ဝါ၊

ပြုသော ရဟန်းအား၎င်း။ ဝိညံ၊ သိကြား လိမ်မာသော ယောက်ျားကို။
ဝိနာ၊ ကြည်၍။ ဣတ္ထိယာ၊ အား။ ဆပ္ပဒုတ္တရိ၊ ခြောက်ပုဒ်ထက်အလွန်။ ဓမ္မံ၊
ပိဋကတ်သုံးပုံဖြစ်သောတရားကို။ ဒေသေန္တဿပိဝါ၊ ဟောသော ရဟန်း
အား၎င်း။ ပါစိတ္တိယံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဒီရိတံ၊ ၏။

ဆပ္ပဒုတ္တရိ၌ ရှစ်လုံးရှစ်လုံးကို တပုဒ်ယူလေ။ ဝိညု၏ အရကို သူငယ်ပင်
ဖြစ်သော်လည်း တရားနာခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော သူကိုယူလေ။

ဤသို့ ဆပ္ပဒုတ္တရိ ဓမ္မဒေသနာ ပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ ဒုဠုလ္လာရောစန
ပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “ဒုဠုလ္လံ။ ပ။ တံ” ဟူသော ဂါထာကို
မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၅) ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းတယောက်၏။ ဒုဠုလ္လံ၊ ရုန့်ရင်းသော။ ဝဇ္ဇံ၊
သံဃာဒိသိသ် အာပတ်ကို။ ဘိက္ခုသမ္ပတိယာ၊ သမ္ပတိရသော ရဟန်းကို။
ဝိနာ၊ ၍။ အဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းမှတစ်ပါးသောသူအား။ ဝဒန္တဿ၊ ပြောသော
ရဟန်းအား။ (ကြားသော ရဟန်းအားလည်းဟူ)။ ပါစိတ္တိယံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊
သည်။ ဥဒီရိတံ၊ ၏။

ဒုဠုလ္လံ ဝဇ္ဇံ၏ အရကို သံဃာဒိသိသ် တေရသကို ယူလေ။

ဤသို့ ဒုဠုလ္လာရောစန ပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ ပထဝီခနနပါစိတ်၊ ဘူတဂါမ
ပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ ‘ခနေယျဝါ။ ပ။ သိယာ’ ဟူသော ဂါထာကို
မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၆) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်သော။ ပထဝိဉ္စ၊ မြေကိုလည်း။
ခနေယျ ဝါ၊ မိမိမူလည်းတူးအံ့။ ခနာပေယျ ဝါ၊ သူတစ်ပါး ကိုမူလည်း
တူးစေအံ့။ ဘူတဂါမဉ္စ၊ မြက်သစ်ပင်ကိုလည်း။ ဝိကောပေယျ၊ ဖျက်အံ့။ တဿ၊
ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

အကပ္ပိယမြေ ဟူသည်ကား သက်သက်သောမြေ၊ နည်းသောကျောက်
ရှိသောမြေ၊ နည်းသောသဲရှိသောမြေ၊ မီးမလောင်သောမြေ၊ မိုဗ်းလေးလ
အောက်မိုဗ်းမစုတ်သောမြေစု ဤမြေတို့သည် အကပ္ပိမြေမည်၏။

ဤသို့ ပထဝီခနန, ဘူတဂါမ ပါစိတ်ဘို့ကို ပြပြီး၍ ပဌမသေနာသန ပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “အဇ္ဈောကာသေ။ပ။ကံ” ဟူသောဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၇) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ အဇ္ဈောကာသေ၊လွင်တီးခေါင်၌။သံဃိကံ၊ သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော။မဇ္ဇာဒိ၊ ညောင်စောင်းအစရှိသည်ကို။ သန္တရဏာဒိကံ၊ မိမိခင်းခြင်းအစရှိသည်ကို။ ကတော၊ ၍။ အာပုစ္ဆနာဒိကံ၊ မိမိပန်ခြင်း အစရှိသည်ကို။ အကတော၊၍။ ယာတိ၊အရပ်တပါးသို့သွားအံ့။တဿဘိက္ခုနော၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ သည်။ သိယာ၊ ၏။

အကတော ပုစ္ဆနာဒိကံ-ကို အကတော အာပုစ္ဆနာဒိကံ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်။ တုသဒ္ဒါကား ပဒပုရဏမျှသာတည်းအနက်မရှိ။မဇ္ဇာဒိ၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် အင်းပျဉ်၊ဘုံလျှို၊ ကပ်ကျစ် နေရာတို့ကို ယူလေ။ သန္တရဏာဒိကံ၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် သူတပါးကို ခင်းစေခြင်းကို ယူလေ။ အာပုစ္ဆနာဒိကံ၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် သူတပါးကို ပန်စေခြင်းကို ယူလေ။

ဤသို့ ပဌမသေနာသနပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ ဒုတိယသေနာသန ပါစိတ်ကို ပြတော် မူလို၍။ “သံဃိကာ။ ပ။ တဿာပိ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၈) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ သံဃိကာဝသထေ၊ သံဃိက ကျောင်း၌။ သေယျံ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော အိပ်ရာကို။ သန္တရဏာဒိကံ၊ မိမိခင်းခြင်း အစရှိသည်ကို။ ကတော၊၍။ အာပုစ္ဆနာဒိကံ၊ မိမိပန်ခြင်း အစရှိသည်ကို။ အကတော၊ ၍။ ယာတိ၊ အရပ်တပါးသို့သွားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား။ ပါစိတ္တိ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

သေယျံ၏ အရကို ဘုံလျှို၊ ပုဆိုးနှမ်းဖြင့် ပြုသော အခင်း၊ အပြေအပြစ် ပြုသော မြေ၏အထက်၌ ခင်းသောအခင်း၊ မြေအခင်း၊ သင်အစရှိသည် ဖြင့် ပြုသော ဖျာ၊ သားရေအခင်း၊ နိသီဒိုင်၊ ကော်ဇော အစရှိသော ခင်းနှီး၊ မြက်ဖြင့်ပြုသော အခင်း၊သစ်ရွက်ဖြင့်ပြုသောအခင်းဤဆယ်ပါး အပြားရှိသော အခင်းကို ယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနီ၌ “သေယျံ

နာမ ဘိသိ စိမိလိကာ ဥတ္တရတ္ထရဏံ ဘူမတ္ထရဏံ တဒ္ဓိကာ စမ္မခဏ္ဍော
 နိသီဒနံ ပစ္စတ္တရဏံ တိဏသန္တာရော ပဏ္ဏသန္တာရော”ဟု ဆိုသတည်း။
 ဒုတိယ သေနာသန ပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ သပ္ပါဏကပါစိတ်, စိဝရဒါန
 ပါစိတ်, စိဝရသိဗ္ဗနပါစိတ်, အနုတိရိတ္တဘောဇန ပါစိတ်တို့ကို ပြတော်
 မူလို၍ “ဇာနံ။ပ။ဘုဉ္ဇတော” ဟူသော ဂါထာနှစ်ခု အပေါင်းကို မိန့်
 သတည်း။ ထိုဂါထာတို့၏ အတ္ထကား -

(၉-၁၀) သပ္ပါဏကံ၊ ပိုးရှိသော။ တောယံ၊ ရေကို။ ဇာနံ-ဇာနန္ဒော၊
 သိလျက်။ ပရိဘုဉ္ဇတော၊ သုံးဆောင်သော ရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိ၊ သည်။
 သိယာ၊ ၏။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ အညာတိကာ-အညာတိကာယ၊ သော။
 ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ ပရိဝတ္တကံ၊ ဖလှယ်ကြသည်ကို။ ဌပေတွာ၊၍။ စိဝရံ၊ကို။
 ဒေတိ၊ပေးအံ့။ ကဿဘိက္ခုနော၊အား။ ပါစိတ္တိ၊သည်။သိယာ၊၏။ အညာ-
 တိကာ-အညာတိကာယ၊ သော။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ရဟန်းမိန်းမ၏။ စိဝရံ၊ ကို။
 သိဗ္ဗတောပိဝါ၊ ချုပ်သော ရဟန်းအားလည်း။ ပါစိတ္တိ၊ သည်။ သိယာ၊၏။
 ပဝါရေတွာန၊မြစ်ပြီး၍။ (ပဝါရိတ် သင့်ပြီး၍လည်းဟူ)။ အတိရိတ္တံ၊အတိရိတ်
 ဝိနည်းကံကို။ အကာရေတွာ၊ မပြုစေမှု၍။ ယာဝကာလိကဘောဇနံ၊ ယာဝ
 ကာလိကဘောဇဉ်ကို။ (ဤကား ကံထည့်သည်)။ ဘုဉ္ဇတောပိ ဝါ၊ စားသော
 ရဟန်းအားလည်း။ ပါစိတ္တိ၊ ပါစိတ်အာပတ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်၏။

ထမင်း,မုနယာမုံ,မုံလုံး,ငါး,အမဲ ဤဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင် တပါးပါး
 သော ဘောဇဉ်ကိုစားစဉ် တပါးပါးသော ယာဝကာလိကကို မိမိသို့
 ရှေးရှုဆောင်ခဲ့သည်ရှိသော် ဟတ္ထပါသ် နှစ်တောင့်ထွာ အတွင်းသို့
 ရောက်မှ မြစ်သည်ရှိသော် ပဝါရိတ်သင့်၏။ ဆိုသို့ပဝါရိတ် သင့်ပြီးသော
 ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုမှု၍ စားသောရဟန်းအား ပါစိတ်
 သင့်၏။ အတိရိတ်ဝိနည်းကံကို ဤသို့ ပြုအပ်၏။ ပဝါရိတ်သင့်သော
 ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားဆဲဖြစ်သော တယောက်သောရဟန်း၏ အထံသို့
 သွား၍“အတိရိတ္တံ ကရောထ ဘန္တေ”ဟူ၍ ဤပါဌ်ကိုရွတ်၍ သပိတ်ကို
 စောင်း၍ အတိရိတ်ပြုအပ်၏။ တယောက်သော ရဟန်းသည် သပိတ်၌
 ဆွမ်းကို တလုံး နှစ်လုံးမျှကိုပင်သော်လည်း ယူ၍ “အလမေတံ သဗ္ဗံ”ဟု

ဤပါဌ်ကိုရုတ်၍ အတိရိတ်ပြုအပ်၏။ ဤသို့ အတိရိတ်ကို ပြုပြီးသော် ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည် ထိုဆွမ်းကိုစားအပ်၏။ (ဤသို့ပြုလေ)။ ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည်အတိရိတ်မပြုမူ၍ ယာဝကကလိကကိုသာ မစားအပ်။ ယာမကကလိက၊ သတ္တာဟကကလိက၊ ယာဝဇီဝိကတို့ ကိုကား အနာဟူသော အကြောင်းရှိသော် စားအပ်၏။ ယို့ကြောင့် အနတိရိတ္တ သိက္ခာပုဒ်၏ အနာပတ္တိဝါရ၌ “အနာပတ္တိ ယာမကကလိကံ သတ္တာဟကကလိကံ ယာဝဇီဝိကံ သတိ ပစ္စယေ ဘုဉ္ဇတိ” ဟု ဟောတော်မူ သတည်း။

ဤသို့ အနတိရိတ္တပါစိတ်ကို ပြုပြီး၍ အာသာဒနာပေက္ခာ ပါစိတ်ကို ပြုတော်မူလျှင် “ဘိက္ခု။ပ။ဟံ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၁) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ပဝါရိတ်၊ ပဝါရိတ်သင့်ပြီးသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အာသာဒနာပေက္ခာ၊ အာပတ်သင့်ခြင်းကို အလိုရှိသည် ဖြစ်၍။ အနတိ-ရိတ္တေန၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံ မပြုသောဘောဇဉ်ဖြင့်။ ပဝါရေတိ၊ ဘိတ်အံ။ (တေနထည့်)။ တေန၊ ထိုပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်းသည်။ (တသ္မိံ ထည့်ပါ)။ တသ္မိံ၊ ထိုအတိရိတ်ဝိနည်းကံ မပြုသောဘောဇဉ်ကို။ ဘုတ္တေတု-ဘုတ္တေပန၊ စားသည်ရှိသော်ကား။ တဿ ဘိက္ခုနေ၊ ထိုဘိတ်သော ရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိယံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဒီရိတံ၊ ၏။

ဤသို့ အာသာဒနာပေက္ခာ ပါစိတ်ကို ပြုပြီး၍ သန္နိဓိဘောဇန ပါစိတ်၊ ဝိကာလဘောဇနပါစိတ်၊ ပဏိတဘောဇနပါစိတ်၊ အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတဘောဇန ပါစိတ်တို့ကိုပြုတော်မူလျှင် “သန္နိဓိ။ပ။ ဝိနာ” ဟူသော ဂါထာနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာတို့၏ အတ္ထကား-

(၁၂-၁၃) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ သန္နိဓိဘောဇနံ၊ သန္နိဓိဘောဇဉ်ကို။ (တညဉ့်သိုမှီးသောဘောဇဉ်ကိုလည်းဟူ)။ ဘုဉ္ဇေ၊ စားအံ။ တဿ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ ပါစိတ္တိ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဝိကာလေ၊ နေလွဲသော အခါ၌။ ယာဝကကလိကံ၊ ယာဝကကလိကကို။ ဘုဉ္ဇတော ဝါပိ၊ စားသောရဟန်းအားလည်း။ ပါစိတ္တိ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ အဂီလာနေ၊ မနာမဖျားသည်။

ဟုတွာ၊ ဤ။ ပဏိတကံ၊ မှန်မြတ်သော။ သပ္ပိဘတ္တာဒိကမ္ပိ စ၊ ထောပတ်နှင့်
ရောသောထမင်းအစရှိသည်ကိုလည်း။ ဝိညာပေတွာန၊ တောင်း၍။ ဘုဉ္ဇေယျ၊
အံ့။ ဒန္တကဋ္ဌောဒကံ၊ ဒန်ပူ၊ ရေကို။ ဝိနာ၊ ဤ။ အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတမ္ပိ စ၊ အကပ်မခံသော
ဝတ္ထုကိုမူလည်း။ ဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပါစိတ္တိ၊ သည်။
သိယာ၊ ၏။

သပ္ပိဘတ္တာဒိကံ-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ပါဠိတော်၌ “ယာနိ ခေါ ပန တာနိ
ပဏိတဘောဇနာနိ။ သေယျထိဒံ၊ သပ္ပိ၊ နဝနီတံ၊ တေလံ၊ မဓု၊ ဖာဏိတံ၊
မစ္ဆော၊ မံသံ၊ ခီရံ၊ ဒမိ” ဟူ၍ ဟောတော် မူသောကြောင့် နဝနီတဘတ်၊
တေလဘတ်၊ မဓုဘတ်၊ ဖာဏိတဘတ်၊ မစ္ဆဟတ်၊ မံသဘတ်၊ ခီရဘတ်၊
ဒမိဘတ်တို့ကိုယူလေကြိုက်ပါးကိုတောင်း၍ ထမင်းနှင့်ရော၍စားသော်
ပဏိတဘောဇနပါစိတ် သင့်၏။ မရောဘဲစားမှုကား ပဏိတဘောဇန
ပါစိတ်မသင့်။ သေခိယသိက္ခာပုဒ်၌ အကျုံးဝင်သော သူပေါဒနဒုက္ကဋ်သာ
သင့်သတည်း။ ထို့ကြောင့် သမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌကထာ၌ “သုဒ္ဓါနိသပ္ပိ
အာဒိနိဝိညာပေတွာဘုဉ္ဇန္တောပါစိတ္တိယံ နာပဇ္ဇတိ၊ သေခိယေသု သူပေါ-
ဒနဝိညတ္တိ ဒုက္ကဋ် အာပဇ္ဇတိ၊ ဩဒနသံသဋ္ဌာနိပန ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇန္တော
ပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိ” ဟုဆိုတော်မူသတည်း။ ထို့ကြောင့် သပ္ပိဘတ္တာဒိကံ
၌ သပ္ပိဘတ္တသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကို “သပ္ပိနာ သံသဋ္ဌံ ဘတ္တံ သပ္ပိဘတ္တံ” ဟု
မဇ္ဈေလောပတတိယာတပျရိသံပြုအပ်၏။ သပ္ပိနာ၊ ထောပတ်နှင့်။ သံသဋ္ဌံ၊
ရောသော။ ဘတ္တံ၊ ထမင်းတည်း။ သပ္ပိဘတ္တံ၊ ထောပတ်နှင့်ရောသောထမင်း။
သပ္ပိဘတ္တံဝေ အာဒိသပ္ပိဘတ္တာဒိ။ သပ္ပိဘတ္တံဝေ၊ ထောပတ်နှင့် ရောသော
ထမင်းသည်လျှင်။ အာဒိ၊ အစိတ်တည်း။ သပ္ပိဘတ္တာဒိ၊ အစိတ်။ အဝဓာ-
ရဏကမ္မဓာရယ်တည်း။ သပ္ပိဘတ္တာဒိ အဿအတ္တိတိသပ္ပိဘတ္တာဒိကံ၊ အဿ
ပဏိတဘောဇနဿ၊ ထံပဏိတဘောဇဉ်အား။ သပ္ပိဘတ္တာဒိ၊ ထောပတ်နှင့်
ရောသော ထမင်းသာလျှင် ဖြစ်သော အစိတ်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ
တဿ၊ ကြောင့်။ တံ ပဏိတဘောဇနံ၊ သည်။ သပ္ပိဘတ္တာဒိကံ၊ မည်၏။
အဿတ္တိတဒ္ဓိတံ၊ ဣကပစ္စည်း။ ဒန်ပူ၊ ရေကိုကြည်၍ဆိုသော်လည်း ဒန်ပူ၏
အရည်ကိုမသောက်မူ၍ ခံတွင်းကို သုခသင်လိုကာမျှ ဒန်ပူကိုစားသော်
သာအကပ်မခံဘဲစားအပ်၏။ ဒန်ပူ၏အရည်ကို သောက်လိုမှုကား အကပ်

ခံ၍သာစားအပ်၏။ ရေကိုလည်း ကြည်သောရေကိုသာ အကပ်မခံမူ၍ သောက်အပ်၏။ နောက်သောရေကိုကား အကပ်ခံ၍သာသောက်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် သမန္တပါသာဒိက အဋ္ဌကထာ ၌ “သဖေ တဿ ရသံ ပိဝိတုကာမော ဟောတိ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ခေတ္တေသု ကသိတဋ္ဌာနေ ဗဟလံ ဥဒကံ ဟောတိ ပဋိဂ္ဂဟိတဗ္ဗံ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။

ဤသို့ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတဘောဇန ပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ အစေဋ္ဌကဒါနပါစိတ်၊ ရဟောနိသဇ္ဇ ပါစိတ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “တိတ္ထိယဿ ။ပ။ တော” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၄) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိတ္ထိယဿ၊ အဝတ်မဝတ်သောတိတ္ထိအား။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုသော။ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ခဲဘွယ်စားဘွယ်ကို။ သဟတ္ထတော၊ မိမိလက်ဖြင့်။ ဒဒေ၊ ပေးအံ့။ မာတုဂါမေန၊ နှင့်။ ဧကတော၊ တကွနက်။ ရဟော၊ နား၊ မျက်စိ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌။ နိသဇ္ဇံ ဝါ၊ နေခြင်းကိုမူလည်း။ ကပ္ပေ၊ ပြုအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

မာတုဂါမေန စ-၌ စသဒ္ဒါကား နိပါတ်မျှသာ အနက်မရှိ။ ဤသို့ ရဟောနိသဇ္ဇပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ သုရာပါနပါစိတ်၊ အင်္ဂုလိပတောဒကပါစိတ်၊ ဟသဓမ္မပါစိတ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “သုရာ ။ပ။ ဧက” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၅) သုရာမေရယပါနပိ၊ သေအရက်ဟူသော ယစ်မျိုးတို့ကိုသောက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အင်္ဂုလိပတောဒကေစာပိ၊ လက်ကတီးကြားကို ချိုင်းထိုးခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဟသဓမ္မပိစ၊ ရယ်မြူးကစားခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပါစိတ္တိယံ၊ ကို။ ဘဂဝတ၊ သည်။ ဥဒီရိတံ၊ ၏။

ဥဒကေ ဟသဓမ္မ-ဟု ဆိုသော်လည်း ရေ၌သာ မကစားအပ်၊ ကုန်း၌ ကစားအပ်သောကြောင့် ဆိုသည်မဟုတ်။ ရေ၌ကစားသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်သည်ကိုသာ ရည်၍ဆိုသတည်း။ ကိဉ္ဇိ ကိဉ္ဇိတဗ္ဗံ-ဟု ဆိုသောကြောင့် တစုံတခုသော ကစားခြင်းကိုလည်း မပြုအပ်ဟု မှတ်အပ်၏။

ဤသို့ ဟသဓမ္မပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ အနာဒရပါစိတ်, ဘိဿပနပါစိတ် တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “အနာဒရေ။ပ။ကံ” ဟူသောဂါထာကိုမိန့်သတည်း။
ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား -

(၁၆) အနာဒရေပိ၊ သိက္ခာပုဒ်နှင့် လျော်စွာ ဆိုသော စကားကို၎င်း၊ သိက္ခာပုဒ်တော် ကို၎င်း မရိုမသေခြင်း ကြောင့်လည်း။ ပါစိတ္တိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဒီရိတံ၊ ၏။ ဘယာနကံ၊ ကြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကထံ၊စကားကို။ ကတွာ၊ပြောဟော၍၎င်း။ (ဆို၍၎င်း လည်းဟူ)။ ဘယာနကံ၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ရှိသော။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ ဒဿေတွာ ဝါ၊ ပြ၍၎င်း။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဘိဿယတောပိ၊ ချောက်သော ရဟန်းအားလည်း။ (ကြောက်စေသော ရဟန်းအားလည်းဟူ)။ ပါစိတ္တိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဒီရိတံ၊ ၏။

ဤသို့ ဘိဿပန ပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ ဇောတိ သမာဒဟန ပါစိတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “ဌပေတွာ။ပ။ သိယာ” ဟူသော ဂါထာကိုမိန့်သတည်း။
ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား -

(၁၇) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ အဂီလာနော၊ မနာမဖျားသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုသော။ ပစ္စယံ၊ ဆီမီးညှိခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ (ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခောထည့်ပါ)။ ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော၊ လှုံခြင်းငှာ အလိုရှိသည် ဖြစ်၍။ ဇောတိံ၊ မီးကို။ ဇလေယျဝါ၊ မိမိမူလည်းညှိအံ့။ ဇလာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း ညှိစေအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဂီလာန၏အရကို မီးနှင့်ကင်း၍မချမ်းသာသောအနာကိုသာ ယူအပ်၏။ အနာသာမညကို မယူအပ်။ ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနိဉ္ဇ “ဂီလာနော နာမ ယဿ ဝိနာ အဂ္ဂိနာ န ဖာသု ဟောတိ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။ ကိဉ္ဇိ ပစ္စယံ၏အရကို မီးညှိခြင်း၊ သပိတ်ဖုတ်ခြင်း အစရှိသော အကြောင်းကို ယူလေ။ ထို့ကြောင့် သမန္တပါသာဒိက အဋ္ဌကထာ၌ “တထာရူပ ပစ္စယာတိ ပဒီပါဒိ ပစ္စယာ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။

ဤသို့ ဇောတိသမာဒဟနပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ ကပ္ပမိန္ဒုအနာဒါနပါစိတ်, နဝစိဝရပါစိတ်, စိဝရနိဓာပနပါစိတ်, တိရစ္ဆာနဂတဝမန ပါစိတ်တို့ကို

ပြတော်မူလို၍ “ကပ္ပပပ” ဟူသော နှစ်ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထို
ဂါထာတို့၏ အတ္ထကား -

(၁၈-၁၉) ကပ္ပဗိန္ဒု၊ ကပ္ပဗိန္ဒုကို။ အနာဒါယ၊ မထိုးမူ၍။ (မယူမူ၍
လည်းဟူ)။ နဝစိဝရဘောဂိနောဝါ၊ သင်္ကန်းသစ်ကိုသုံးသောရဟန်းအား၎င်း။
ဟဿာပေက္ခဿ၊ ရယ်မြူးလိုသည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းတယောက်၏။
စိဝရာဒိကံ၊ သင်္ကန်းအစရှိသော ပရိက္ခရာသို့။ အပနေတွာ၊ ဝှက်၍။ နိဓေန္တဿ
ဝါ၊ မိမိထားသော ရဟန်းအား၎င်း။ နိဓာပေန္တဿဝါ၊ သူတပါးကိုထားစေ
သော ရဟန်းအား၎င်း။ ဇာနိ-ဇာနန္တော၊ သတ္တဝါဟူ၍သိလျက်။ တနည်း
ကား- (သေစေလိုသော စိတ်ဖြင့် သိလျက်လည်းဟူ)။ တိရစ္ဆာနဂတံ၊
တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ မာရန္တဿပိစ၊ သတ်သောရဟန်း
အား၎င်း။ ပါစိတ္တိ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ပန သဒ္ဓါကား နိပါတ်မျှသာတည်း အနက်မရှိ၊ နဝစိဝရဟူ၍ ဆိုသော်
လည်း အသစ်ဖြစ်သော သင်္ကန်းကိုသာ မယူအပ်၊ သူတပါးပေး၍ ရသော
ဟောင်းပြီးသော သင်္ကန်းကိုလည်း ယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနိဉ္စ
“နဝံ နာမ အကတကပ္ပံ ဝုစ္စတိ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။ ထို့ကြောင့်
သူတပါးပေး၍ရသော သင်္ကန်းဟောင်းကိုလည်း မိမိလက်သို့ ရောက်
လျှင် ကပ္ပဗိန္ဒုထိုး၍သာ သုံးဆောင်သင့်၏။ ယခုအခါ၌ သိက္ခာပုဒ်ကို
အလိုရှိကုန်သောအရှင်တို့သည်ကပ္ပဗိန္ဒုကို အလျားတထွာအနံလက်လေး
သစ်အတွင်း၌သာ ထိုးအပ်သည်ဟု ဆိုကုန်၏။ ထိုစကားသည် ပါဠိအဋ္ဌ
ကထာတို့၌မရှိ၊ ထို့ကြောင့် လေးပါးကုန်သောအထောင့်တို့တွင် အမှတ်မဲ့
တပါးပါးသောအထောင့်၌ ထိုးအပ်၏။ ထို့ကြောင့် သမန္တပါသဒိက
အဋ္ဌကထာ၌ “တံပနကပ္ပံ အာဒိယန္တေန စိဝရံ ရဗိတွာ စတုသုကောဏေသု
ကေသ္မိံ ပါကောဏေ မောရဿ အက္ခိမဏ္ဍလပတ္တံ ဝါ မဂ္ဂံလိပိဋ္ဌိမတ္တံ
ဝါ အာဒါတဗ္ဗံ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။ မာတိကာ အဋ္ဌကထာ၌လည်း
“နိဝါသန ပါရုပနူပဂံ စိဝရံ လဘိတွာ ဟဿ နိဋ္ဌိတရဇနဿ ယသ္မိံ ဝါ
ကသ္မိံ ဝါပဒေသေ ကံသနီလေန ဝါ ပတ္တနီလေန ဝါ ကဒ္ဒပေန ဝါ ယေန
ကေနစိ ကာဠကေန ဝါ မောရက္ခိမဏ္ဍလမဂ္ဂံလိပိဋ္ဌိနံ အညတရပ္ပမာဏံ ကပ္ပ
ဗိန္ဒု အာဒိယိတွာ တံ စိဝရံ ပရိဘုဉ်တဗ္ဗံ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။

ဤသို့ တိရစ္ဆာန်ဂတဝနေ ပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ ဒုဋ္ဌုလ္လန္တာဒန ပါစိတ်၊ ဂါမန္တရဂတပါစိတ်တို့ကိုပြတော်မူလို၍ “ဆာဒေတု။ ပ။ သုဟ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂၁) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခုနောပိစ၊ ရဟန်းတယောက်၏လည်း။ ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ ရုန့်ရင်းသော။ (ဒာပတ္တိံ ထည့်ပါ)။ အာပတ္တိံ၊ ကို။ (ဇာနန္ဒောလည်း ထည့်ပါ)။ ဇာနန္ဒော၊ သိလျက်။ ဆာဒေတုကာမော၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှာ အလို ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဆာဒေတိ၊ ဖုံးလွှမ်းအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတ္ထိယာ၊ မိန်းမနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သံဝိဓာယ၊ တိုင်ပင် ညီညွတ်၍။ ဂါမန္တရဂတဿပိ၊ ရွာတပါးသို့ သွားသောရဟန်းအားလည်း။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဒုဋ္ဌုလ္လအာပတ် ဟူသည်ကား ပါရာဇိက လေးပါး၊ သံဃာဒိသိသ် တေရသတည်း။ ထို့ကြောင့် ပဒဘာဇနီ၌ “ဒုဋ္ဌုလ္လာနာမအာပတ္တိစတ္တာရိ ပါရာဇိကနိ တေရသ သံဃာဒိသေသာစ” ဟုဆိုအပ်သတည်း။ ဤပါရာဇိကလေးပါး၊ သံဃာဒိသိသ် တေရသတို့မှ တပါးသော အာပတ်သည် အဒုဋ္ဌုလ္လအာပတ်မည်၏။ ထိုအဒုဋ္ဌုလ္လအာပတ်ကိုသိလျက် ဖုံးလွှမ်းသော် ကားဒုက္ကဋ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် အာပတ္တိဝါရ၌ “အဒုဋ္ဌုလ္လာယ အာပတ္တိ ယာ အာပတ္တိသညီ ပဋိစ္ဆာဒေတိ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ” ဟု ဆိုသတည်း။ ဤသို့ ဂါမန္တရဂတ ပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ ပဟရဏပါစိတ်၊ တလသတ္တိက ဥဂ္ဂိရဏပါစိတ်၊ စောဒါပနပါစိတ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ဘိက္ခု။ ပ။ ပိ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂၂) ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတယောက်ကို။ ပဟရတောဝါပိ၊ ပုတ်ခတ်သော ရဟန်းအားလည်း။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ တလသတ္တိကံ၊ လက်ဝါးပြက်တည်းဟူသော လုံကို။ ဥဂ္ဂိရေ၊ ပုတ်ခတ်အံ့ ဟူ၍ ရှယ်အံ့။ (မိုးအံ့လည်းဟူ)။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဂရုကာမူလကေနပိ၊ မြင်ခြင်းကြားခြင်း ရှိရာခြင်းအရင်းမရှိသောဂရုကအာပတ်ဖြင့်လည်း။ စောဒေတိဝါ၊ မိမိမူလည်း စောဒနာအံ့။ စောဒါပေတိဝါ၊ သူတပါးကိုလည်းစောဒနာစေအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဂရုက အာပတ် ဟူသည်ကား ပါရာဇိက လေးပါး၊ သံဃာဒိသိသ် တေရသတည်း။ ပဟရန္တော-ဟု ပါဠိအချို့ရှိ၏ မသင့်။ ပဟရတော-ဟု ရှိမှသင့်သည်။

ဤသို့ စောဒါပန ပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ ကုက္ကုစ္စုပ္ပါဒနပါစိတ်၊ ဥပဿုတိ ပါစိတ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ကုက္ကုစ္စုပ္ပါဒနေ။ ပ။ သိယာ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-(ဘိက္ခုဿထည့်ပါ)။

(၂၂) ဘိက္ခုဿ၊ ရဟန်းတယောက်အား။ (ကိုလည်းဟူ)။ ကုက္ကုစ္စုပ္ပါဒနေစာပီ၊ အလို့လိုက်ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်လည်း။ (စိတ်၏ မငြိမ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်လည်းဟူ)။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘဏ္ဍနတ္ထာယစ၊ ခိုက်ရန်ပြုခြင်းငှာ၎င်း။ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ၊ ခိုက်ရန် ဖြစ်သောသူတို့၏။ (ဝစနံထည့်ပါ)။ ဝစနံ၊ စကားကို။ သောဟုဉ္စ၊ နာခြင်း ငှာ၎င်း။ ဥပဿုတိ၊ နားကြားကောင်းသော အရပ်သို့။ ယာတိ၊ သွားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

အပြစ်မထင်ဘဲကိုလျက် သင်ကား အသက် ၂၀- မပြည့်မှ၍ ပဉ္စင်းခံ သကဲ့သို့ ငါထင်သည်၊ သင်ကား သီလမရှိသကဲ့သို့ငါထင်သည်၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို ဆိုခြင်းသည် ကုက္ကုစ္စကို ဖြစ်စေသည် မည်၏။ ဤသို့ ဥပဿုတိပါစိတ်ကို ပြပြီး၍ လာဘပရိဏာနေပါစိတ်၊ အနာပုစ္ဆ ဂါမပ္ပဝေသန ပါစိတ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “သံဃဿ။ ပ။ ဝိကာလေ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂၃) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ သံဃဿ၊ အား။ (သို့လည်းဟူ)။ ပရိဏာမိတံ၊ ညွတ်လေပြီးသော။ လာဘံ၊ လာဘ်ကို။ ပရပုဂ္ဂလဿ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ် အား။ (သို့လည်းဟူ)။ နာမေတိ၊ ညွတ်စေအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ပုစ္ဆံ၊ ပန်ခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ ဝိကာလေ၊ နေလွဲသောအခါ၌။ ဂါမဿ၊ ရွာသို့။ ဂတေ၊ သွားခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဤဂါထာကား ဣန္ဒဝဇီရာ ဂါထာတည်း။ ထို့ကြောင့် တဆဲ့ တလုံး ပုဒ်မုန်အောင် လေးပါးကို တပုဒ် “ဣန္ဒာဒိကာ တာ ဝဇီရာ ဇဂါဂေါ”

ဟူ၍ ဝုတ္တောဒယကျမ်း၌ ဆိုအပ်သောပါဠိနှင့်အညီ ဂိုဏ်းဂရုမှန်အောင် ရွတ်လေ။ ယောတံ၌ တံကံး ပဒပုရဏမျှသာတည်း အနက်မရှိ။ ပကတိ စကားဖြင့် ကြားခြင်းငှာ တတ်ကောင်းသောအရပ်၌တည်သော ရဟန်း သည် သန္တတိကျမည်၏။ ထို့ကြောင့် သမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌကထာ၌ “ယံ ပဿေဝါ အဘိမုခေဝါ ပဿတိ ယဿ သက္ကာ ဟောတိ ပကတိ-ဝစနေန အာရောစေတုံ အယံ သန္တော နာမ” ဟူသော စကားကို ဆိုသတည်း။

သုဒ္ဓပါစိတ် ပြီး၏။

၅-ပကိဏ္ဍကနိဒ္ဒေသ

ဤသို့ ပါစိတ်အပြားကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ၌ ထုလွှစဉ်း အပြားကို ပြတော်မူလို၍ “သံသိကံ။ပ။ ပရာဇိကာဒိပိ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့် သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁) ယောတိကျ၊ သည်။ သံသိကံ၊ သံသာဥစ္စာ ဖြစ်သော။ ဂရုကံ ဘဏ္ဍိ၊ ဂရုဘဏ္ဍကို။ ဣဿရော၊ အစိုးရသဖြင့်။ (အစိုးရသည်ဖြစ်၍လည်းဟူ)။ အညဿ၊ တပါးသောသူအား။ ဒေတိ၊ အံ့။ တဿ တိက္ခဏနာ၊ အား။ ထုလ္လစယံ၊ ထုလ္လစဉ်း အာပတ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ထေယျာ-ထေယျာယ၊ ခိုးလိုသော စေတနာဖြင့်။ ဒေတိ၊ အံ့။ ယထာဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုအားလျော်စွာ။ ပရာဇိကာဒိပိ၊ ပါရာဇိကအာပတ် အစရှိသည် သည်လည်း။ သိယာ၊ ၏။

ပါရာဇိကာ-ဟု ရွတ်အပ်လျက် ဆန္ဒာနုရက္ခဏအားဖြင့် ပ-အစိတ် အာ-ကို အ-ရသာပြု၍ ပရာဇိကာ-ဟု ရွတ်တော်မူသတည်း။ အာဒိသဒ္ဓါ ဖြင့် ထုလ္လစဉ်း၊ ဒုက္ကဋ်တို့ကိုယူလေ။ ငါးပဲထိုက်သော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့်ပေးအံ့ ပါရာဇိက။ ငါးပဲအောက် အယုတ် တပဲထက်လွန်သော ဥစ္စာကိုပေးအံ့ ထုလ္လစဉ်း။ တပဲအောက် ယုတ်သော ပစ္စည်းကို ပေးအံ့ ဒုက္ကဋ်။ ဤသို့ ယထာဝတ္ထု ဟူသောပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ယူလေ။

ဤသို့ ဂရုဘဏ္ဍာဒါန ထုလ္လစ္စဉ်းကို ပြပြီး၍ စိဝရဓာရဏ ထုလ္လစ္စဉ်းကို ပြတော်မူလို၍ “ကုသာဒိ။ပ။ပံ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။
ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂) ကုသာဒိမယစိဝရာနိ စ၊ သမန်းမြက် အစရှိသည်ဖြင့် ရက်သော သင်္ကန်းတို့ကို၎င်း။ ကေသဝါလဇံ၊ လူ့ဆံပင်၊ စာမရီအမည်ရှိသော သား၏ အမြီးဖြင့် ရက်သော။ ကမ္မလဉ္စ၊ ကမ္မလာကို၎င်း။ ဥလ္လကပက္ခာဇိနက္ခိပဉ္စ၊ ခင်ပုပ် ငှက်၏ အတောင်ဖြင့် ရက်သော သင်္ကန်း၊ သစ်နက်ရေ သင်္ကန်းကို၎င်း။ တနည်းကား- တီးတုတ်မွေးဖြင့် ရက်သောသင်္ကန်း၊ သစ်နက်ရေ သင်္ကန်း ကို၎င်း။ သမယံ၊ သင်္ကန်းပျောက်သောအခါကို။ ဝိနာ၊ ကြည်၍။ ဓာရယတော၊ ဆောင်သော ရဟန်းအား။ ထုလ္လစ္စယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၎င်း။

ကုသာဒိ-၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် လျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်သောသင်္ကန်း၊ ပျဉ်ချပ် စိသော သင်္ကန်းကို ယူလေ။

ဤသို့ စိဝရ ဓာရဏ ထုလ္လစ္စဉ်းကို ပြပြီး၍ သတ္တကမ္မ ဝတ္တိကမ္မ ထုလ္လစ္စဉ်း၊ နိမိတ္တစိန္တန ထုလ္လစ္စဉ်း၊ မံသခါဒန ထုလ္လစ္စဉ်းတို့ကို ပြတော် မူလို၍ “သတ္တကမ္မေ။ပ။ ပိဝါ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။
ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-(သမ္မာဓေ ထည့်ပါ)။

(၃) သမ္မာဓေ၊ ကျဉ်းမြောင်းရာအရပ်၌။ သတ္တကမ္မေ စ၊ ဓားငယ်ဖြင့် သွေးထွက်သော အမှုကို ပြခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝတ္တိကမ္မေ စ၊ ဝှေးစေ့အိမ်၌ ပုဆိုးဖြင့် ရစ်၍ ဆေးစည်းသော အမှုကို ပြခြင်း ကြောင့်၎င်း။ သန္နိမိတ္တံ၊ မိမိအင်္ဂါဇာတ်ကို။ ဆိန္ဒုတော စ၊ ဖြတ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ မံသခါဒောဇနောပိ ဝါ၊ အသား အစရှိသည်ကို စားခြင်းကြောင့်၎င်း။ ထုလ္လစ္စယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၎င်း။

မံသခါ-၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် အရိုး၊ အသွေး၊ အမွှေးတို့ကိုယူလေ။ သမ္မာဓေ ဟူသည်ကား အင်္ဂါဇာတ်ကို ဆိုသတည်း။ “န ဘိက္ခဝေ သမ္မာဓဿ သမန္တာ ဒုဂ္ဂလာသတ္တကမ္မံ ဝါ ဝတ္တိကမ္မံ ဝါ ကာရာပေတဗ္ဗံ၊ ယော ကာရာ- ပေယျ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ” ဟူ၍ သာမညဘုရား ဟောတော်မူသော် လည်း ဘုရားသခင် အလိုတော်ကို သိကုန်သော အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်

“တ္ထေ စ သမ္မာဓဿ သာမန္တာ ဒုဂ္ဂလာတိ ဣဒံ သတ္ထကမ္မမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဝတ္ထိကမ္မံ ပန သမ္မာဓေယေဝ ပဋိက္ခိတ္တံ” ဟုဆိုတော်မူသောကြောင့် အင်္ဂါဇာတ်၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ လက်နှစ်သစ်သောအရပ်၌ သတ္ထကမ္မကို ပယ်တော်မူ၏။ ဝတ္ထိကမ္မကိုကား ကျဉ်းမြောင်းရာအရပ်ဟု ဆိုအပ်သော အင်္ဂါဇာတ်၌သာ ပယ်တော်မူ၏ဟု မှတ်အပ်၏။

ဤသို့ ထုလွှစဉ်းအာပတ်ကို ပြတော်မူပြီး၍ ယခုအခါ၌ ဒုက္ကဋ္ဌအပြားကို ပြတော်မူလို၍ “ကဒလေ ။ပ။ ဒုက္ကဋ္ဌ” ဟူသော ဂါထာကိုမိန့်သတည်း။
ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၄) ကဒလေရကက္ကဒုဿာနိ စ၊ ငှက်ပျောလျော်၊ ပြိန်းလျော်ဖြင့် ရက်သောပုဆိုးတို့ကို၎င်း။ ပေါတ္ထကဉ္စ၊ သင်းပန်းလျော်ဖြင့်ရက်သောပုဆိုးကို၎င်း။ သဗ္ဗနီလကဉ္စ၊ အလုံးစုံညိုသောအဆင်းရှိသော ပုဆိုးကို၎င်း။ သဗ္ဗပီတာဒိ-ကဉ္စ၊ အလုံးစုံရွှေသော အဆင်းရှိသောပုဆိုး အစရှိသည်ကို၎င်း။ ဓာရယန္တဿ၊ ဆောင်သောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ပီတာဒိ-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်အလုံးစုံညိုသောအဆင်းရှိသောပုဆိုး၊ အလုံးစုံမောင်းသောအဆင်းရှိသော ပုဆိုး၊ အလုံးစုံ ကင်းသန်းကျောက်ကုန်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော ပုဆိုး စသည်ကို ယူလေ။ သဗ္ဗနီလက ပုဆိုးအစရှိသည်ကို ဆိုးရည်ကိုစင်စွာဖွပ်၍ ဆောင်အပ်၏။

ဤသို့ စီဝရဓာရဏ ဒုက္ကဋ္ဌကိုပြပြီး၍ မံသဘောဇနဒုက္ကဋ္ဌ၊ ယာတာနုပုဗ္ဗဇဟနဂမန ဒုက္ကဋ္ဌတို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ဟတ္ထိဿုရဂ။ပ။ဝဇေ” ဟူသော ဂါထာနှစ်ခုအပေါင်းကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာတို့၏ အတ္ထကား-

(၅-၆) ဟတ္ထိဿုရဂသောဏာနံ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ပြွေ၊ မြေခွေးတို့၏၎င်း။ သီဟဗျုစ္ဆန္တဒိပံနဉ္စ၊ ခြင်္သေ့၊ ကျား၊ ဝံ၊ သစ်တို့၏၎င်း။ တရစ္ဆဿ စ၊ အောင်း၏၎င်း။ မံသာဒိဉ္စ၊ အသားအစရှိသည်ကို၎င်း။ ဥဒ္ဓိဿကတကမ္ပိ စ၊ ရဟန်းတို့ကိုရည်၍ သတ်သောအသားကို၎င်း။ အနာပုစ္ဆိတမံသဉ္စ၊ မမေးအပ်သေးသောအသားကို၎င်း။ ဘုဉ္ဇတော၊ စားသော ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ယာတာနုပုဗ္ဗံ၊ ရောက်သောအစဉ်ကို။ ဟိတုာန၊ စွန့်၍။

ဒကတိတ္ထာဒိကံ၊ ရေဆိပ်အစရှိသည်သို့။ ဝဇေ၊ သွားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ဧ။

ဟတ္ထိဿုရဂသောဏာနံ-ကိုဟတ္ထိအဿဉရဂသောဏာနံ-ဟုပုဒ်ဖြတ်လေ။ မံသာဒိ-၌ အာဒိသဒ္ဓါ၏အရကို ရှေးနှင့်အတူ ယူလေ။ ရဟန်းတို့ကို ရည်၍ သတ်သော အသားကိုကား သိသော် မစားအပ်၊ မသိမှုကား စားအပ်၏။ လူသား၊ ဆင်သား၊ မြင်းသား အစရှိသော ဆယ်ပါးသော အသားကိုကား မသိ၍ စားသော်လည်း အစိတ္တက အာပတ် သင့်၏။ တိတ္ထာဒိကံ-၌အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်ဥပုသ်အိမ်သို့သွားခြင်း၊ ခရီးသွားခြင်း၊ တရား နာအံ့သောဌာသွားခြင်းအစရှိသည်ကိုယူလေ။ မမေးအပ်သောအသားကို စားသော ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ္ဌံသင့်၏ ဟူသည်ကား ယုံမှားသင်္ကာရှိလျက် မမေးမူ၍စားသော် ဒုက္ကဋ္ဌံသင့်သတည်း။ ကပ္ပိယအသားဟူ၍ သိသည် ဖြစ်အံ့ မေးဘွယ်မရှိစားသင့်သည်သာ၊ အကပ္ပိယအသားဖြစ်အံ့ ပယ်သင့် သည်သာ၊ ထို့ကြောင့်သမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌကထာ၌ “သဇေ ပန အသုက မံသန္တိ ဇာနာတိ၊ ပဋိပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ” ဟူသောပါဠိကို ဆိုသတည်း။

ဤသို့ ယာတာနုပုဗ္ဗ ဇဟန ဒုက္ကဋ္ဌံကို ပြပြီး၍ ဝစ္စကုဋ္ဌိ ပဝိသန ဒုက္ကဋ္ဌံ ဝစ္စကုဋ္ဌိ နိက္ခမန ဒုက္ကဋ္ဌံတို့ကို ပြတော်မူလို၍ “သဟသာ ။ပ။ ဝိသေ” ဟူသော ဂါထာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၇) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ သဟသာဝ၊ အဆောတလျင်လျင်။ ဥဗ္ဘဇိတော၊ သင်္ကန်းကိုပင့်၍။ ဝစ္စပဿာဝကုဋ္ဌိကံ၊ ကျင်ကြီးအိမ်၊ ကျင်ငယ်အိမ်သို့။ ပဝိသေ၊ ဝင်အံ့။ (တတော ထည့်ပါ)။ တကော၊ ကျင်ကြီးအိမ်၊ ကျင်ငယ်အိမ်မှ။ နိက္ခမေယျဝါ၊ ထွက်မူလည်း ထွက်အံ့။ ဥက္ကာသိကံ၊ ချောင်းညံ့ခြင်းကို။ ဝိနာဝါ၊ ကြည်၍မူလည်း။ ဝစ္စပဿာဝကုဋ္ဌိကံ၊ သို့။ ပဝိသေ၊ ဝင်အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ဧ။

ဤသို့ ဝစ္စပဿာဝကုဋ္ဌိ ပဝိသန နိက္ခမန ဒုက္ကဋ္ဌံကို ပြပြီး၍ ဝစ္စကရဏ ဒုက္ကဋ္ဌံကို ပြတော်မူလို၍ “နိတ္ထုနန္တော ။ပ။ ကရေ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(ဂ) ယောဘိက္ခုသည်။ နိတ္ထုနန္တော၊ ကြည်းညည်းလျက်။ (တံတွေး
 တစစ်စစ်ပြု၍ လည်းဟူ)။ ဝစ္စံ၊ကို။ ကရေ၊ပြုအံ့။ ဒန္တကဋ္ဌ၊ ဒန်ပူကိုလည်း။
 ခါဒယံ-ခါဒယန္တော၊စားလျက်။ ဝစ္စံ၊ကို။ကရေ၊ပြုအံ့။ ဝစ္စပယာဝဒေါ၊ဖိနံ၊
 ကျင်ကြီးတုင်း၊ကျင်ငယ်တုင်းတို့၏။ ဗဟိ၊ အပဉ္စ။ ဝစ္စာဒိကံ၊ ကျင်ကြီး အစရှိ
 သည်ကို။ ကရေ၊အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊သည်။သိယာ၊၏။

ယခုအခါ၌ သိက္ခာကာမ ရဟန်းတို့သည် ဒန်ပူစားလျက် ကျင်ငယ်
 စွန့်ခြင်း၌မအပ်ဟု ကုက္ကုစ္စ ရှိကုန်၏။ “န ဘိက္ခဝေ ဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒန္တေန
 ဝစ္စော ကာတဗ္ဗော”ဟူ၍ ကျင်ကြီးစွန့်လျက် ဒန်ပူစားခြင်းကိုသာဘုရား
 မြစ်တော်မူသည်။ ကျင်ငယ်စွန့်လျက် ဒန်ပူစားခြင်းကို မြစ်တော်မူ။
 ဤ မူလသိက္ခာကျမ်း၌ ဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒယံ၊ ဒန်ပူစားလျက် ကျင်ကြီး
 စွန့်သော ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ္ဌံကို ဆိုတော်မူသတည်း။ ကျင်ငယ်စွန့်သော
 ရဟန်းအား မဆို။ထို့ကြောင့် ကျင်ငယ်စွန့်လျက် ဒန်ပူကို စားအပ်၏ဟု
 မှတ်အပ်၏။

ဤသို့ ဝစ္စကုဋ္ဌိပဝိသန ဒုက္ကဋ္ဌံအစရှိသည်ကို ပြုပြီး၍ အဝလေပန ဒုက္ကဋ္ဌံ၊
 ကဋ္ဌပါတနဒုက္ကဋ္ဌံ၊ အစောဝနဒုက္ကဋ္ဌံတို့ကို ပြတော်မူလျှင် “ခရေန။ပ။
 ယေ”ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၉) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ခရေနစ၊ အစောင်းထက်သော ကနုတံဖြင့်
 လည်း။ အဝလေဓေယျ၊ ကျင်ကြီးသုတ်အံ့။ ကဋ္ဌံ၊ ကနုတံကို။ ကူပကေ၊
 ကျင်ကြီးတုင်း၌။ ပါတေယျ၊ ချအံ့။ ဥဟတဉ္စ၊ ကျင်ကြီးအိမ်၌ ဟင်သော
 ကျင်ကြီးကိုမူလည်း။ န ဓောဝေယျ၊ မဆေးအံ့။ ဥက္ကာပဉ္စ၊ ကျင်ကြီးအိမ်၌
 ရှိသော အမှိုက်ကိုမူလည်း။န သောဓယေ၊မသုခ်သင်အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊
 အား။ဒုက္ကဋ္ဌံ၊သည်။ သိယာ၊၏။

ဤသို့ အဝလေခနဒုက္ကဋ္ဌံ အစရှိသည်ကို ပြုပြီး၍ အာစမနကမုဏဒုက္ကဋ္ဌံ၊
 ပါတိမောက္ခုဒ္ဓိသန ဒုက္ကဋ္ဌံတို့ကို ပြတော်မူလျှင် “ဒကကိစ္စံ။ ပ။ သေ”
 ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၀) စပုစပုတိ၊ ပက်ပက်ဟူသော အသံကို။ ကတံ၊ ပြု၍။ ဒကကိစ္စံ၊
 သန့်သက်ရေဆေးသော အမှုကို။ကရောန္တဿစ၊ အားလည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။

သိယာ၊ ဧ၊။ ယောဘိက္ခုသည်။ ထေရေန၊ သီတင်းကြီးသည်။ အနုဇ္ဈိဋ္ဌော၊ မတိုက်တွန်းဘဲလျှင်။ ပါတိမောက္ခံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိသေ၊ ပြအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အားလည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ဧ၊။

ဤသို့ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓိသန ဒုက္ကဋ္ဌံကို ပြုပြီး၍ ပဉ္စာကထန ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ပဉ္စာဝိဿဇ္ဇန ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သဇ္ဈာယကရဏ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒီပဇာလပန ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒီပဝိဇ္ဈာပန ဒုက္ကဋ္ဌံတို့ကို ပြတော်မူလို၍ “အနာပုစ္ဆာယ။ ပ။ ပိစ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား -

(၁၁) အနာပုစ္ဆာယ၊ သီတင်းကြီးကို မပန်မူ၍။ ကထနေပိစ၊ တရားဟောခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပဉ္စဿ၊ ကို။ ပုစ္ဆနေစ၊ မေးခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝိဿဇ္ဇနေပိစ၊ ဖြေခြင်းကြောင့်၎င်း။ သဇ္ဈာယကရဏေပိ စ၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဒီပံ၊ သိမီးကို။ ဇာလနေပိစ၊ ညှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝိဇ္ဈာပနေပိ စ၊ ငြိမ်းစေခြင်း ကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ဧ၊။ (ပုစ္ဆနေကား ထည့်ပါ၍) ။

ဤသို့ ဒီပဝိဇ္ဈာပနဒုက္ကဋ္ဌံကို ပြုပြီး၍ ဒွါရဝိဝရဏ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒွါရထကနဒုက္ကဋ္ဌံတို့ကိုပြတော်မူလို၍ “ဝါတပါန။ ပ။ ကံ” ဟူသောဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား -

(၁၂) ယော ဘိက္ခုသည်။ (အနာပုစ္ဆာယလိုက်)။ အနာပုစ္ဆာယ၊ သီတင်းကြီးကိုမပန်မူ၍။ ဝါတပါနကဝါဋ္ဌာဒိ၊ လေသာတံခါးရွက်အစရှိသည်ကို၊ ပိဝရေယျဝါ၊ ဖွင့်မူလည်းဖွင့်အံ့။ ထကေယျဝါ၊ ပိတ်မူလည်းပိတ်အံ့။ နဂ္ဂေါ၊ အဝတ်မဝတ်ဘဲ။ (အချည်းစည်းလည်းဟူ)။ ဝန္ဒနာဒိဉ္စ၊ ရှိခိုးခြင်းအစရှိသည်ကို၎င်း။ ဂမနံ၊ ခရီးသွားခြင်းကို၎င်း။ ဘောဇနာဒိကဉ္စ၊ စားခြင်းအစရှိသည်ကို၎င်း။ ကရေအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ဧ၊။

ဝန္ဒနာဒိ - ဤ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဝန္ဒာပနကိုယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် အဝတ်မဝတ်သောရဟန်းသည် သူတပါးကိုလည်းရှိမခိုးရာ။ ဝန္ဒနာဒိ - ဤ အာဒိသဒ္ဓါကို ဘောဇနသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်အပ်၏။ ဘောဇနာဒိ - ဤ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် အဝတ်မဝတ်သော ရဟန်းသည် ခဲလည်းမခဲအပ်။ သူတပါးအားလည်း

မပေးအပ်။ သူတပါးပေးသည်ကိုလည်း မခံအပ်။ ယာဂုအစရှိသည်ကို လည်း မသောက်အပ်။ ဤသို့သော အနက်တို့ကို ယူလေ။

ဤသို့ ဒွါရဝိဝရဏဒုက္ကဋ် အစရှိသည်ကို ပြုပြီး၍ ပရိကမ္မကရဏ ဒုက္ကဋ်၊ နဟာနဒုက္ကဋ်တို့ကိုပြတော်မူလို၍ “ပရိကမ္မံ။ ပ။ဝါ” ဟူသောဂါယာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၃) တိပဋိစ္ဆန္တကံ၊ သုံးပါးသော အဖုံးအလွှမ်းကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ နဟာယံ-နဟာယန္တော၊ ရေချိုးသော ရဟန်းသည်။ ပရိကမ္မံ၊ လက်ဖြင့် ချေးတွန်းသောအမှုကို။ ကရေ၊ မိမိမူလည်းပြုအံ့။ ကာရေ၊ သူတပါးကိုလည်း ပြုစေအံ့။ နဟာယံ-နဟာယန္တော၊ ရေချိုးသော ရဟန်းသည်။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ကုဇ္ဇေ ဝါ၊ နံရံ၌၎င်း။ ထမ္မေ ဝါ၊ တိုင်၌၎င်း။ တရုမ္ပိ ဝါ၊ သစ်ပင်၌၎င်း။ သံသေယျ၊ ပွတ်အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား၊ ဒုက္ကဋ်၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

တိပဋိစ္ဆန္တကံ-၏ အရကို “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိပဋိစ္ဆာဒိ” ကောဠ- ပဋိစ္ဆာဒိ” ဥဒကပဋိစ္ဆာဒိ” ဝတ္ထပဋိစ္ဆာဒိ” ဟူ၍ ဘုရားဟောတော်မူခြင်း ကြောင့် အံ့ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းခြင်း၊ ရေဖြင့်ဖုံးလွှမ်းခြင်း၊ အဝတ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်း ဤသုံးပါးကိုယူလေ။ ညဉ့်အမှိုက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိုတိုက်ရိုက်အားဖြင့် ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မမူသော်လည်းအမှိုက်တိုက်ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏အံ့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်းနှင့်အလားတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကောဠပဋိစ္ဆာဒိ”-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ညဉ့်အမှိုက်တိုက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိုလည်းယူအပ်၏ဟု ဆရာတို့ ဆိုကုန်၏။ ထိုဆရာသည် သင့်သကဲ့သို့ ထင်၏။

ထိုမှတပါးသော နဟာန ဒုက္ကဋ်၊ ဥပါဟနစရဏဒုက္ကဋ်တို့ကိုပြတော်မူလို၍ “ကုရုဝိန္ဒက။ ပ။ နော” ဟူသော ဂါထာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား- (နဟာယန္တော လိုက်ပါ)။

(၁၄) နဟာယန္တော၊ ရေချိုးသော ရဟန်းသည်။ ကုရုဝိန္ဒကသုတ္တေန၊ မှတ်ကျောက်မှုန့်ဖြင့်ပြုသောချေးသတ်ဖြင့်၎င်း။ အညမညဿ၊ တယောက်သည် တယောက်၏။ ကာယကော၊ ကိုယ်ဖြင့်။ သံသေယျ၊ ပွတ်အံ့။ ဒုက္ကဋ်၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ အဂီလာနော၊ မနာမဖျားသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဗဟာရာမေ၊ ကျောင်းအရံမှအပဖြစ်သောရှာတိုင်း၌။ သဥပါဟနော၊ ဘိနပ် စီးလျက်။ စရေယျ၊ သွားအံ့။ ဒုက္ကဋ်၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဗဟာရာမေ-ဟု ဆိုသော်လည်း ကျောင်း အရံမှ အပ ဖြစ်သော တောအရပ်ကို မယူအပ်။ ကျောင်း၏ဥပစာရမှအပဖြစ်သော ရွာကိုသာ ယူအပ်၏။ ထိုသို့ယူအပ်သောကြောင့် ဟောအရပ်၌ဘိနပ်စီးသော ရဟန်း အားအာပတ်မသင့်။ ကျောင်းဥပစာရမှအပဖြစ်သော ရွာတွင်း၌ မနာ မဖျားမူ၍ဘိနပ်စီးသော ရဟန်းအားသာလျှင်အာပတ်သင့်၏ဟုမှတ်အပ် ၏။ ဗဟာရာမေ-ဟုသာမညဆိုလျက်အဘယ့်ကြောင့်အရံအပကိုမယူရလေ သနည်းဟုမူကား အရံမှအပဖြစ်သော အရပ်၌ဘိနပ်မစီးအပ်ဟု ဘုရား မြစ်တော်မူသော ပါဠိတော်သည်လည်း ဝိနည်းပိဋကတ်၌ မရှိ။ ဘုရား အလိုတော်ကိုသိသော သင်္ဂါယနာ ဆရာတို့ ထားအပ်သော အဋ္ဌကထာ တို့၌လည်း ထိုသို့ မြစ်တော်မူသော ပါဠိသည် မထင် “န ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ သဥပါဟနေန ဂါမေ ပဝိသိတဗ္ဗော၊ ယော ပဝိသေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ” ဟူ၍ မနာမဖျားမူ၍ ဘိနပ် စီးလျက် ရွာတွင်းသို့ဝင်သောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ္ဌကို ပညတ်တော်မူသော ပါဠိသည် သာ ဝိနည်းပါဠိတော်၌ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ရွာတွင်း၌သာ မနာမဖျား သော ရဟန်းသည် ဘိနပ်ကို မစီးအပ်ဟု မှတ်အပ်၏။ ထိုမှ တပါးလည်း အာဂန္တုကဝတ်၌ “အာဂန္တုကေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ ဣဒါနိ အာရာမံ ပဝိသိဿာမိတိ ဥပါဟနာ ဩမုဉ္ဇိတွာ အာရာမော ပဝိသိတဗ္ဗော” ဟု ဧည့်သည်ဖြစ်သော ရဟန်းအား တပါးသော ကျောင်းအရံသို့မဝင်မီ ဘိနပ်ကို ချွတ်၍ ဝင်စိမ့်သည်ကို ဘုရား ပညတ်တော်မူသဖြင့်အရံ၏အပ၌ ဘိနပ်စီးအပ်၏ ဟူသော စကားသည်ပြီး၏။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ သဥပါဟနေန ဂါမံ ပဝိသိတုံ” ဟူ၍ ဘုရား ဟောတော်မူသောကြောင့် နာသော ရဟန်းအားကား ဘိနပ်စီးလျက် ရွာတွင်းသို့ ဝင်ခြင်းငှာအပ်၏ဟု မှတ်အပ်၏။ ဂိလာနအရကို အချို့သော ဆရာတို့ကား ခြေကဲ့၍ ခြေ၌ တံသင်းကဲ့သို့ အသားထွက်သောရဟန်း ကိုသာ ယူကုန်၏။ အချို့သော ဆရာတို့ကား ခြေမှတပါးအနာသာမည ကိုပင်ယူကုန်၏။ ထိုသို့ယူခြင်းသည်မသင့် “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ယဿ ပါဒါဝါ ဖာဠိတာ ခိလာဗာဓောဝါ ဥပါဟနံ ဓာရေတုံ” ဟူ၍ ဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူသောကြောင့် ဘိနပ် မစီးမူ၍ သွားသည်ရှိသော် ခြေ

ကျင်နာသည်ဖြစ်၍ ဘိနပ်နှင့်ကင်း၍ သွားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းကို ဤအရာ၌ ဂီလာနဟူ၍ ယူအပ်၏။ “အနုဇာနာမိဘိက္ခဝေ အဇ္ဈာရာမေ ဥပါဟနံ ဓာရေတုံ”ဟူ၍ အရံတွင်း၌ ဘိနပ်စီးခြင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူသဖြင့် အရံ၏အပ၌ ဘိနပ်မစီးအပ်သော စကားသည် ပြီးသည် မဟုတ်တုံလောဟု ဆိုငြားအံ့။ ထို“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အဇ္ဈာရာမေ ဥပါဟနံ ဓာရေတုံ”ဟူသောပါဠိကိုလည်း အရံတွင်း၌သာ ဘိနပ်စီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုရည်၍ ခွင့်ပြုတော်မူသည် မဟုတ်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့သည် ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့သည် ဘိနပ်မစီးကုန်ဘဲလျက် အရံတွင်း ၌ စင်္ကြံသွားကုန်စဉ် ဘိနပ်စီးကုန်လျက် စင်္ကြံသွားကုန် သောကြောင့် ဘုရားသခင်သည် “န ဘိက္ခဝေ အဇ္ဈာရာမေ ဥပါဟနာ ဓာရေတဗ္ဗာ၊ ယောဓာရေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ” ဟူ၍ သာမညအရံတွင်း၌ ဘိနပ် စီးခြင်းကို မြစ်တော်မူသည်။ ထိုသို့ သာမညမြစ်တော်မူသောကြောင့် ရဟန်းတို့သည် ဥပုသ်အိမ်သို့၎င်း၊ စည်းဝေးရာ အရပ်သို့၎င်း သွားကုန် သည်ရှိသော်လည်း ဘိနပ်မစီးကုန်ဘဲ သွားကုန်၍ အမှိုက်တိုက်၌ ဆူး၊ သစ်ငုပ်တို့ကို နင်းမိသောကြောင့် ခြေ၏ ကျင်နာခြင်းသည် ဖြစ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားအား နားဟော် လျှောက်ကုန်သောကြောင့် အရံတွင်း ၌လည်း ဘိနပ်စီးစိမ့် သောငှာ ခွင့်ပြုတော်မူသော ပါဠိဖြစ်သည်ဟု ဆိုအပ်၏။

ဤသို့ ဥပါဟနာရူဟနဒုက္ကဋ္ဌကို ပြပြီး၍ ဥပါဟနဓာရဏဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဣတ္ထိ ဩလောကန ဒုက္ကဋ္ဌတို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ဥပါဟနံ။ပ။ယာ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၅) ယောဘိက္ခု၊သည်။ သဗ္ဗနီလာဒိကမ္ပိ စ၊ အလုံးစုံညှိသော ဘိနပ် အစရှိသော။ ဥပါဟနမ္ပိ စ၊ကိုလည်း။ ဓာရေတိ၊ အံ့။ ရတ္တော၊ တပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခဝါယိယာ၊ ဆွမ်းလှူသော။ ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ နိမိတ္တံ၊ အင်္ဂါဇာတ်ကို၎င်း။ မုခံ၊ မျက်နှာကို၎င်း။ ပဿေယျ၊ အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

သဗ္ဗနီလာဒိကံ-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် အလုံးစုံမည်းသော အဆင်းရှိသော ဘိနပ်၊ အလုံးစုံညှိသောဘိနပ်၊ အလုံးစုံရွှေသောဘိနပ်၊ အလုံးစုံမောင်း

သောဘိနပ်၊ ပြောက်ကျားသောအဆင်းရှိသော ဘိနပ်တို့ကိုယူလေ၊ ဘိက္ခုဒါယိယာ ဣတ္ထိယာ-ဟူသော ဤစကားကို ဥပလက္ခဏနည်း အားဖြင့် ဆိုသတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဆွမ်းလှူသော မိန်းမမူလည်း ဖြစ်စေ၊ ဆွမ်းမလှူသော မိန်းမမူလည်း ဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားပင်မူလည်း ဖြစ်စေ တပ်သော စိတ်ဖြင့် မကြည့်အပ်၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ဧတ္ထ စ ဘိက္ခုဒါယိယာတိ ဥပလက္ခဏဝသေန ဝုတ္တံ၊ ယာယ ကာယစိ ဣတ္ထိယာဝါ ပုရိသဿဝါ မုခံ သာရတ္ထော ဩလောကေန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ” ဟူသော စကားကို ဆိုတော်မူသတည်း။ မုခံဝါ-၌ ဝါသဒ္ဓါ၏ အနိယမ အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မျက်နှာကိုသာ မကြည့်အပ်သည် မဟုတ်၊ မိန်းမ၏၎င်း၊ ယောက်ျား၏၎င်း အမှတ်မဲ့သော ကိုယ်အင်္ဂါကိုပင် တပ်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ မကြည့်အပ်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျ မှတ်လေ။

ဤသို့ မုခေါလောကနဒုက္ကဋ္ဌကို ပြပြီး၍ ဥဇ္ဈာနသညီပတ္တောလောကနဒုက္ကဋ္ဌ၊ အာဒါသောလောကန ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဥစ္စာသယနမဟာသယန ဒုက္ကဋ္ဌ၊ နာနာသံဝါသကာဒိဝန္ဓနဒုက္ကဋ္ဌတို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ဥဇ္ဈာနသညီ ။ပ။ သံဝါသကာဒိနံ” ဟူသော ဂါထာနှစ်ခုတို့၏အပေါင်းကို မိန့်သတည်း။

ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၆-၁၇) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥဇ္ဈာနသညီ၊ ကဲ့ရဲ့လိုသောအမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ အညဿ၊ တပါးသောရဟန်း၏။ ပတ္တံ ဝါ၊ ဆွမ်းစားသောသပိတ်ကို မူလည်း။ ပဿေယျ၊ ကြည့်အံ့။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မုခံဝါ၊ မျက်နှာကို မူလည်း။ (ရတ္တော လိုက်ပါ)။ ရတ္တော၊ တပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အာဒါသာဒိမ္ပ၊ ကြေးမုံအစရှိသည်၌။ ပဿေယျ၊ အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနေ၊ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌။ နိသဇ္ဇာဒိ၊ နေခြင်းအစရှိသည်ကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောရဟန်း အားလည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဥက္ခိတ္တာနုပသမ္ပန္နော၊ ဥက္ခိတ္တကရဟန်းပဉ္စင်း မဟုတ်သောသူတို့ကို၎င်း။ နာနာသံဝါသကာဒိနံ ဝါ၊ နာနာသံဝါသကရဟန်း အစရှိသည်တို့ကို၎င်း။ ဝန္ဓနပိဝါ၊ ရှိခိုးခြင်းကြောင့်မူလည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဥက္ခိတ္တာနုပသမ္ပန္နော-ဟု ပါဠိရှိကြ၏။ ထိုသို့ ရှိသောပါဠိသည် မသင့်၊ ဥက္ခိတ္တာနုပသမ္ပန္နော-ဟု ရှိသောပါဠိသည်သာသင့်သတည်း။ အာဒါသာ

ဒိမ္မိ-၌အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်ပါဠိတော်၌ “န ဘိက္ခဝေ အာဒါသေဝါ ဥဒကပတ္တေ ဝါမုခနိမိတ္တံဩလောကေတဗ္ဗံ” ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ရေခွက်ကို ယူအပ်၏။ ဥဒကပတ္တေဝါ-၌ ဝါသဒ္ဓါသည်အနိယမအနက်ရှိခြင်းကြောင့် ထိုဝါသဒ္ဓါဖြင့် ရေခွက်၌သာမကြည့်အပ်သည်မဟုတ်သေး၊ ပအုံးရည်ခွက် အစရှိကုန်သောအလုံးစုံသောခွက်တို့၌ မျက်နှာရိပ်သည်ထင်၏။ ထိုအလုံး စုံသော ခွက်တို့ကိုလည်း ကြေးမုံဟူ၍သာ ယူအပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အမှတ်မဲ့ ဟပါးပါးသောခွက်၌ကြည့်သော ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့်သမန္တပါသဒိကအဋ္ဌကထာ၌ “န ဘိက္ခဝေ အာဒါသေ ဝါ ဥဒကပတ္တေ ဝါတိ တေ ကံသပတ္တာဒိနိပိ ယေသု မုခနိမိတ္တံ ပညာယတိ၊ သဗ္ဗာနိ အာဒါသသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကဉ္စိယာဒိနိပိ စ ဥဒကပတ္တ သင်္ချမေဝ၊ တဿ ယတ္ထ ကတ္တစိ ဩလောကေန္တဿ ဒုက္ကဋ်” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။ ရတ္တော-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် တပ်သောစိတ်မရှိသည်ဖြစ်၍ အနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်ကားကြေးမုံ၌သော်၎င်း၊ ရေခွက်၌သော်၎င်း မျက်နှာ ရိပ်ကိုကြည့်အပ်၏ ဟူသောအနက်ကို ဆရာပြတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌လည်း “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာဗာဓပစ္စယာ အာဒါသေ ဝါဥဒကပတ္တေဝါမုခနိမိတ္တံဩလောကေတု” ဟူ၍ဟောတော်မူသတည်း။ အဋ္ဌကထာ၌ “သုစ္ဆဝိ နုခေါ မေ ဝဏော ဥဒါဟု နကထာဝါတိ ဇာနနတ္ထံ ဇိဏ္ဏော နုခေါမိ နောတိ ဝေ အာယုသင်္ခါရံ ဩလောကနတ္ထမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ” ဟု ဆိုတော် မူသောကြောင့် အနာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာ ကြည့်အပ်သည်မဟုတ်၊ ငါသည် အိုမင်းလေပြီလောဟု အာယုသင်္ခါရကို ကြည့်ခြင်းငှာလည်း အပ်၏။

ဥစ္စာသယန ဟူသည်ကား ပကတိ လူတို့၏ တတောင့်ထွာထက် လွန်သောအခြေရှိသောညောင်စောင်းအင်းပျဉ်သည်ဥစ္စာသယနမည်၏။ ထိုဥစ္စာသယနသည်မအပ် “အနုဇာနာမိဘိက္ခဝေသတ္တံ” ဟု ဘုရားခွင့်ပြု တော်မူသောကြောင့် အုံးကားလက်တင်နှစ်ဘက်ရှိသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်သည်ကား တထောင့်ထွာထက်လွန်သော အခြေရှိသော်လည်း အပ်၏ဟု မှတ်အပ်၏။ လဲသွတ်သောဘုံလျှင်၊ အခြေ၌ ခြင်္သေ့ရုပ်၊ ကျားရုပ်၊ သားရဲရုပ်အစရှိသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ခင်းနှီးပြောက် အစရှိသည်

သည်မဟာသယနမည်၏။ နိသဇ္ဇာဒိဋ္ဌိအာဒိသဒ္ဓါဖြင့်အိပ်ခြင်းကိုယူလေ။ ဥက္ခိတ္တကရဟန်း ဟူသည်ကား သင့်ပြီးသော အာပတ်ကို မကုလိုသောကြောင့်၎င်း၊ သိက္ခာကိုမစောင့်စည်းလို မရှုလိုသောကြောင့်၎င်း၊ မိစ္ဆာအယူကို မစွန့်လိုသောကြောင့်၎င်း သံဃာသည် ဥပုသ်ဒေသနာ အစရှိသည်ကိုပယ်သောရဟန်းတည်း။ နာနာသံဝါသကသည် လဒ္ဓိနာနာသံဝါသက၊ ကမ္မနာနာသံဝါသက အားဖြင့် နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဥက္ခိတ္တကရဟန်းသည် ကမ္မနာနာသံဝါသက မည်၏။ ဥက္ခိတ္တာနုတ္တကရဟန်းသည်လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကမည်၏။ ကမ္မနာနာသံဝါသကကိုဥက္ခိတ္တသဒ္ဓါဖြင့် ယူပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤအရာ၌ နာနာသံဝါသကသဒ္ဓါဖြင့် လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကကိုသာ ယူအပ်၏။ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် “အဓမ္မဝါဒီ အဝန္တနိယော၊ ပါရိဝါသိကော အဝန္တနိယော၊ မူလာယ ပဋိကဿနာရဟော အဝန္တနိယော၊ မာနတ္တာရဟော အဝန္တနိယော၊ မာနတ္တစာရိကော အဝန္တနိယော၊ အဗ္ဘာနာရဟော အဝန္တနိယော” ဟူ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် အဓမ္မဝါဒီရဟန်း၊ ပရိဝါသိဋ္ဌိတည်သောရဟန်း၊ အရင်းသို့ ငင်ခြင်းငှာ ထိုက်သောရဟန်း၊ မာနတ်၌တည်သောရဟန်း၊ အဗ္ဘာန်ထိုက်သော ရဟန်းတို့ကို ယူလေ။

ဤသို့ အဝန္တနဒုက္ကဋ်ကို ပြုပြီး၍ ဒီဃာသန နိသဇ္ဇ ဒုက္ကဋ် ကုလသင်္ဂဟဒုက္ကဋ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ဧကတော။ပ။ပိစ” ဟူသော ဂါထာနှစ်ခု အပေါင်းကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာတို့၏ အတ္ထကား-

(၁၈-၁၉) ပဏ္ဏကိတ္တိဟိ ဝါ၊ ပဏ္ဏုက် မိန်းမတို့နှင့်၎င်း။ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနေနဝါ၊ ဥဘတောဗျည်းနှင့်၎င်း။ ဧကတော၊ တက္ကနက်။ ဒီဃာသနေ၊ ရှည်သောနေရာ၌။ နိသီဒေယျဝါ၊ နေမှုလည်း နေအံ့။ သယေယျဝါ၊ အိပ်မှုလည်း အိပ်အံ့။ အဒီဃေ၊ မရှည်သော။ မဉ္ဇူပိဌေ၊ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် ဖြစ်သော။ အာသနေပိစ၊ ၌လည်း။ အသမာနာသနိကေနပိ၊ မျှသောနေရာ မရှိသော ရဟန်းနှင့်မှုလည်း။ ဧကတော၊ တက္ကနက်။ နိသီဒေယျဝါ၊ အံ့။ သယေယျဝါ၊ အံ့။ တဿဘိက္ခုနေ၊ အား။ ဒုက္ကဋ်၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ကုလသင်္ဂဟတ္ထံ၊ ဒါယကာတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ။ ဖလပုပ္ဖုဒိကံ၊ သစ်သီး

ပန်းအစရှိသည်ကို။ ဒဒတောပိစ၊ ပေးသော ရဟန်းအားလည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဖလပုပ္ဖါဒိကံ-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် သစ်ရွက်၊ ဝါး၊ ဒန်ပူ အစရှိသည်ကို ယူလေ။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ယံ တိဏ္ဍန္တံ ပဟောတိ ဧတ္တကံ ပစ္ဆိမံ ဒီဃာသနံ” ဟူ၍ ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့်ငယ်စွာသောအပိုင်း အခြားအားဖြင့် သုံးယောက်သော ရဟန်းနေလောက်သော နေရာသည် ဒီဃာသနမည်၏။ နှစ်ယောက် နေလောက်သော နေရာသည် အဒီဃာ သနမည်၏။ ထို အဒီဃာသန၌ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဝဿန္တရေန သဟ နိသီဒိတံ” ဟူ၍ ဘုရားဟောတော် မူခြင်းကြောင့် နှစ်ဝါကြီး နှစ်ဝါငယ် ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် တကွ နေအပ်ကုန်၏။

သုံးဝါကြီး သုံးဝါငယ် အစရှိကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အသမာနာ သနိက ရဟန်းမည်ကုန်၏။ ထိုသုံးဝါကြီး သုံးဝါငယ် အစ ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့သည် “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဌပေတွာ ပဏ္ဏကံ မာတုဂါမံ ဥဘတောဗျဉ္ဇနံ အသမာနာသနိကေဟိ သဟ အဒီဃာသန နိသီဒိတံ” ဟူ၍ ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့် ပဏ္ဏက်၊ လူမိန်းမ၊ ဥဘတော ဗျည်းတို့ကိုထား၍ အဒီဃာသန၌ တကွ နေအပ်ကုန်၏။ ဒီဃာသန၏ အရကို ဖျာ၊ သင်ဖြူးအစရှိသည်ကိုပင် အချို့သော ဆရာတို့သည် ယူကြ ကုန်၏။ မဉ္ဇူပိဋေ-ဟု မူလသိက္ခာကျမ်း၌ ဆိုသောကြောင့် ထိုဆရာတို့၏ စကားကို သန္နိဋ္ဌာန်ကျ မမှတ်အပ်။

ဤသို့ ကုလသင်္ဂဟဒုက္ကဋ္ဌကိုပြပြီး၍ ပုဗ္ဗကရဏဒုက္ကဋ္ဌ၊ ပစ္စယံပရိဘောဂ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ နိဿယဝိပ္ပဝါသ ဒုက္ကဋ္ဌတို့ကို ပြလို၍ “ဂန္တိမာဒိံ ။ပ။ဝါ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂၀) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဂန္တိမာဒိံ၊ ဂန္တိမအစရှိသော ပန်းကုန်းကို။ ကရေဝါ၊ မိမိမူလည်း ပြုအံ့။ ကာရေဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း ပြုစေအံ့။ ဇိနဝါရိတပစ္စယေ ဝါ၊ ဘုရားသခင် မြစ်ကော်မူအပ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့ကို လည်း။ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ သုံးဆောင်အံ့။ အဗျတ္တော၊ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌လိမ်မာ ဘဲလျက်။ အနိဿာယဝါ၊ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ လိမ်မာကုန်သောရဟန်းတို့ကို

မမှီမူ၍လည်း။ ဝသေယျ၊ နေအံ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဂန္တိမာဒိ-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဂေါပ္ပိမပန်းကုံး၊ ဝါယိမပန်းကုံး၊ ပုရိမပန်းကုံး၊ ဝေဠိမပန်းကုံး၊ ဝေဓိမပန်းကုံးတို့ကို ယူလေ။

ဤသို့ နိဿယ ဝိပွင်္ဂါသ ဒုက္ကဋ္ဌကို ပြပြီး၍ ဘေသဇ္ဇကရဏ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဥပေါသထပဝါရဏဒုက္ကဋ္ဌတို့ကို ပြတော်မူလို၍ “အနုညာတေဟိ။ ပ။ ဏ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂၁) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုညာတေဟိ၊ ဘုရားသခင် ခွင့်ပြုတော်မူသောသူတို့မှ။ အညဿ၊ တပါးသော သူအား။ ဘေသဇ္ဇ၊ ကို။ ကရေဝါ၊ ကုမူလည်းကုအံ။ ဝဒေဝါ၊ ကြားမူလည်း ကြားအံ။ သာပတ္တိကော၊ သဘောတူသောအာပတ်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥပေါသထပဝါရဏ၊ ဥပုသ်ပဝါရဏာကို။ ကရေ၊ ပြအံ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဘုရားသခင်သည် ဆေးကုအပ်၏ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသော သူကား ဆွေခနစ်ဆက်၊ သီတင်းသုံးဘော် ငါးယောက် တယောက်ထည်းကိုးကွယ်ရာ မရှိ၍ ကျောင်းကိုမှီခိုလာသော ဧည့်သည်၊ မိမိအမှုကြီးငယ်ကိုပြုသောသူ၊ သာမဏေလောင်း ဤသူတို့တည်း။

ဤသို့ ဥပေါသထပဝါရဏ ဒုက္ကဋ္ဌကို ပြပြီး၍ ဒိဝါသေယျ ဒုက္ကဋ္ဌကို ပြတော်မူလို၍ “ဒွါရ။ ပ။ ဒိဝါ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂၂) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဒွါရဗန္ဓာဒိကေ၊ တံခါးလက်ရုံးအစရှိသည်ရှိသော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ ပရိဝတ္တကဝါဠကံ၊ လှည့်ကောင်းသောတံခါးရွက်ကို။ အပိဓာယ၊ မပိတ်မူ၍။ အာဘောဂံဝါ၊ သူတပါးပိတ်လတ္တံ့ ဟူ၍ နှသုံးသွင်းခြင်းကို၎င်း။ နိယောဂံဝါ၊ အများနှင့်ဆက်ဆံရာကို၎င်း။ ဝိနာ၊ ကြည်၍။ ဒိဝါ၊ နေ၌။ သယေ၊ အိပ်အံ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

နိယောဂံ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် အကြင်အရပ်သည် အများနှင့် ဆက်ဆံ၏၊ တံခါးကိုပိတ်သော်လည်း ပိတ်တိုင်းမတည်၊ ထိုအရပ်၌ တံခါးမပိတ်မူ၍ အိပ်သော်လည်း အာပတ်မသင့်ဟူသောအနက်ကို ဆရာသိစေတော်မူ၏။

ဒွါရဗန္ဓာဒိကေ-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် တံခါးရွက်အောက်အထက်လက်ကွင်း
ကျည်ငယ်၊ ကျည်မတို့ကို ယူလေ။

ဤသို့ ဒိဝါသနဒုက္ကဋ်ကို ပြပြီး၍ အာမသန ဒုက္ကဋ်ကို ပြတော်မူလို၍
ဧညိတ္ထိံ ။ပ။ သေ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏
အတ္ထကား-

(၂၃) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ မညဉ္ဇ၊ စပါးမျိုး ခုနစ်ပါး ကို၎င်း။
ဣတ္ထိရူပဉ္စ၊ မိန်းမရုပ်ကို၎င်း။ ရတနာ၊ ရတနာခုနစ်ပါးကို၎င်း။ အာဝုဓဉ္စ၊
လက်နက်ဖြစ်သောဘဏ္ဍာကို၎င်း။ ဣတ္ထိပသာဓနဉ္စ၊ မိန်းမတို့၏အဝတ်တန်ဆာ
ကို၎င်း။ တူရိယာဘဏ္ဍဉ္စ၊ စည် စောင်းညှင်းအစရှိသော တူရိယာဖြစ်သော
ဘဏ္ဍာကို၎င်း။ ဖလဉ္စ၊ သစ်သီးကို၎င်း။ ရုက္ခေ၊ အပင်၌။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။
ပုဗ္ဗဏ္ဍာဒိဉ္စ၊ စပါး အစရှိသည်ကို၎င်း။ အာမသေ၊ သုံးသပ်အံ့။ တဿ
ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ်၊ သည်။ သိယာ၊ ၎င်း။

မိန်းမတို့၏ ဟန်ဆာကို တပ်သော စိတ်ဖြင့်သာ မသုံးသပ်အပ်၊ မိန်းမ
တို့၏အဝတ်တန်ဆာကို အရှင်ဘုရားအား လှူပါ၏ဟုဆိုမှုကား ခံအပ်၏။
ပုဗ္ဗဏ္ဍာဒိ-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ပဲကိုယူလေ။ ဧညိ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်
စု၍ထားသော စပါးကိုယူလေ။ ပုဗ္ဗဏ္ဍာဒိ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် အပင်၌
ဖြစ်သော စပါးကိုယူ။

ဤသို့ အာမသနဒုက္ကဋ်ကို ပြပြီး၍ ကေသမောသဏ္ဌနဒုက္ကဋ်၊ ကေတော
ဘောဇနဒုက္ကဋ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “သသိတ္ထော ။ပ။ ပိ စ” ဟူသော
ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂၄) သသိတ္ထောဒကတေလဟိ၊ ဖယောင်းနှင့် ရောသောဆီ၊ ရေနှင့်
ရောသောဆီရှိကုန်သော။ ဖဏဟတ္ထဖဏေဟိ ဝါ၊ ဦးဖီး၊ လက်ဖီး တို့ဖြင့်၎င်း။
ကေသမောသဏ္ဌနေဝါ၊ ဆံကိုဖီးခြင်းကြောင့်၎င်း။ ကေသ္မိ၊ တခုတည်းသော။
ဘာဇနေ၊ ခွက်၌။ ဘောဇနေပိ စ၊ ရဟန်း နှစ်ယောက် တကွစားခြင်း
ကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ကဋ်၊ သည်။ သိယာ၊ ၎င်း။

ဤသို့ ကေတောဘောဇနဒုက္ကဋ်ကို ပြပြီး၍ ကေတောသယနဒုက္ကဋ်၊ ပမာ
ဏာဓိကဒန္တကဋ္ဌခါဒနဒုက္ကဋ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ကေတ္တရ ။ပ။ ကော”
ဟူသောဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂၅) ဒွေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ ကေတ္တရဏပါဝရဏာ၊ တထည်တည်းခင်းကုန်လျက် တထည်တည်းရုံကုန်လျက်။ ကေမဉ္ဇကေ၊ တခုဟည်းသော ညောင်စောင်း၌။ သယေယျ၊ အိပ်ကုန်အံ့။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ယော၊ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပမာဏတော၊ အတိုင်းအရှည်ထက်။ အဓိကုနံ၊ လွန်ယုတ်သော။ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ၊ ဒန်ပူကိုလည်း။ ခါဒေယျ၊ စားအံ့။ တဿ၊ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အဋ္ဌဂုံလပရမံ ဒန္တကဋ္ဌ”ဟု ဘုရားသခင်ဟောတော် မူသောကြောင့် မဇ္ဈိမပုရိသ၏ လက်ရှစ်သစ်သည် အတိုင်းအရှည်နှင့်ယှဉ်သော ဒန်ပူမည်၏။ ထိုထက်လွန်သောဒန်ပူသည် အတိုင်းအရှည်ထက်လွန်သော ဒန်ပူမည်၏။

ဤသို့ ပမာဏဓိက ဒန္တကဋ္ဌခါဒန ဒုက္ကဋ္ဌကိုပြုပြီး၍ နစ္စာဒိဒဿန ဒုက္ကဋ္ဌကို ပြတော်မူလို၍ “ယောဇေတိ။ပ။ဒုက္ကဋ္ဌ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂၆) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ နစ္စဂီတဉ္စ၊ ကခြင်း၊ သီခြင်းကို၎င်း။ ဝါဒိတဉ္စ၊ တီးမှုတ်ခြင်းကို၎င်း။ ယောဇေတိဝါ၊ မိမိမူလည်း ယှဉ်အံ့။ ယောဇေတိဝါ၊ သူတပါးကိုလည်း ယှဉ်စေအံ့။ တဿ၊ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ တေသံ၊ ထို ကခြင်း၊ သီခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်းတို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊ ကြည့်ခြင်းကို၎င်း။ သဝနဉ္စ၊ နာခြင်းကို၎င်း။ ကရောန္တဿစ၊ ပြုသော ရဟန်းအားလည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဤသို့ နစ္စာဒိဒဿန ဒုက္ကဋ္ဌကို ပြုပြီး၍ ဝစ္စာဒိဆဋ္ဌန ဒုက္ကဋ္ဌကို ပြတော်မူလို၍ “ဝိဟာဒိ။ပ။ဇေ”ဟူသော ဂါထာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂၇) ဝိဟာဒိရောပိမေ စာပိ၊ စပါးအစရှိသည်ကို စိုက်ပျိုးရာအရပ်၌၎င်း။ ဗဟိပါကာရကုဋ္ဌကေစ၊ တံတိုင်း၊ နံရံတို့၏အပ၌၎င်း။ ဝစ္စာဒိဆဋ္ဌနာ-ဒိမ္ပိစ၊ ကျင်ကြီးအစရှိသည်ကို မိမိစွန့်ခြင်း အစရှိသည်ကိုပြုခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဒိဿကေသာဒိဓာရဏေစ၊ ရှည်စွာသောဆံအစရှိသည်ကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဝီဟာဒိ-ကို ဝီဟိ အာဒိပုဒ်ဖြတ်၊ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် အုန်းပင်စိုက်ရာအရပ်၊
 ပဲခင်း၊ ပြောင်းခင်း၊ နှမ်းခင်း အစရှိသည်ကို ယူလေ။ ထိုအရပ်၌ စပါးပင်
 အစရှိသည် တည်စဉ်သာ ကျင်ကြီး အစရှိသည်ကို မစွန့်အပ်၊ စပါးပင်
 အစရှိသည်မရှိမှုကား စွန့်အပ်၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ဖြင့် ပြင်းစွာနှိပ်စက်
 သောရဟန်းအားကား မြေအလပ်ကိုမရသည်ရှိသော် စပါးပင်၊ ပဲပင်ရှိရာ
 အရပ်၌လည်း စွန့်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ ၌ “အပ္ပဟရိလာဠာနံ
 ဩလောကေန္တံ သဟဿ နိက္ခမတိ၊ ဂီလာနဠာနေ ဌိတော ဟောတိ
 ဝဇ္ဇတိ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။ တိုက်နံရံ၏ အပ၌လည်း လူတို့မပြတ်
 သွားလာရာ၌သာ မစွန့်အပ်။ လူတို့မသွားရာ၌ကား ကြည့်ရှုမျှော်တင်း၍
 စွန့်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် ခုဒ္ဒသိက္ခာ၌ “မုတ္တံ ဆဇေယျ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဗဟိပါကာရ-
 ကုဇ္ဇာနံ၊ ဝဠုဉ္ဇေနာဝလောကိယ” ဆိုသတည်း။ ဝစ္စာဒိ-၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်
 ကျင်ငယ်၊ နှပ်၊ တံတွေး၊ စားပတ်၊ အရိုး အစရှိသည်တို့ကို ယူလေ။ ဆဋ္ဌနာဒိ
 ၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် သူဟပါးကို စွန့်စေခြင်းကို ယူလေ။ ကေသာဒိ-၌
 အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ရှည်သော လက်သည်း၊ နှာခေါင်းမွေးတို့ကို ယူလေ။
 “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒုမာသိကံ ဝါ ဒွဂ်လံ ဝါ ကေသေ ဓာရေတု”
 ဟူ၍ ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့် ကာလအားဖြင့် နှစ်လ ဆံကို
 မရိတ်ဘဲ ထားအပ်၏။ ပမာဏအားဖြင့်ကား လက်နှစ်သစ် ထားအပ်၏။
 ထို့ကြောင့် ဆံရှည်လွယ်၍ နှစ်လမတိုင်မီ လက်နှစ်သစ်သာ ရှိသော်
 လည်း နှစ်လအတွင်း၌ပင် ရိတ်အပ်၏။ လက်နှစ်သစ်ကို မလွန်စေအပ်။
 ဆံရှည်ခဲသောကြောင့် နှစ်လတိုင်၍လည်း လက်နှစ်သစ် မရှိ၊ ထိုသို့
 မရှိသော်လည်း နှစ်လကို မလွန်စေအပ် ရိတ်အပ်၏ဟု မှတ်လေ။
 ဤသို့ ဒိဃကေသာဒိ ဓာရဏ ဒုက္ကဋ္ဌကို ပြုပြီး၍ နာမဋ္ဌကရဏ ဒုက္ကဋ္ဌ၊
 သမ္မာဓလောမ ဟရဏ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ပရိကမ္မကတဘူမိ အက္ကမန ဒုက္ကဋ္ဌတို့ကို
 ပြတော်မူလို၍ “နခ ဥပ နော” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။
 ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂၀) နာမဋ္ဌကရာဒိမှိ၊ လက်သည်း၊ ခြေသည်း၊ အစရှိသည်တို့ကို အပြေ
 အပြစ် ပြုခြင်းကြောင့်၎င်း။ သမ္မာဓေ၊ ကျဉ်းမြောင်းရာ အရပ်၌။ လောမ-
 ဟရဏေ၊ အမွေးကိုပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ယော

ဘိက္ခု၊ သည်။ သဥပါဟနော၊ ဘိနပ်စီးလျက်။ ပရိကမ္မကတံ၊ အပြေအပြစ် ပြုအပ်သော။ ဘူမိံ၊ မြေကို။ အက္ကမေ၊ နင်းအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

နခမဋ္ဌကရာဒိမိ-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် နှုတ်ခမ်းကို အပြေအပြစ် ပြုခြင်း ရင်မွေးကို အပြေအပြစ် ပြုခြင်းတို့ကို ယူလေ။ “န ဘိက္ခဝေ ဝိသတိမဋ္ဌိ ကာရာပေတဗ္ဗံ” ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် နခမဋ္ဌ-၌ နခသဒ္ဓါဖြင့် ခြေသည်းကိုလည်း ယူအပ်၏။ လက်သည်းကိုသာ မယူအပ်။ ရှေးဒိသ နခဉ္ဇကား လက်သည်းကိုသာ ယူအပ်၏။ အပြေအပြစ် ပြု၏ဟူသည်ကား ဒန်းရှက်ဖြင့် နီအောင်ဆိုးခြင်း၊ ကွမ်းသွေးဖြင့် ဆိုးခြင်းတို့တည်း။ သမ္မာဓေ၏အရကို အင်္ဂါဇာတ်ကိုသာမယူအပ်။ “ဥပကစ္ဆကာဒိနိပိ ဧတ္ထ သမ္မာဓော နာမ” ဟု ဆိုသောကြောင့် လက်ကတီးကြား အစရှိသည်ကို လည်းယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် လက်ကတီးကြားအမွှေး တို့ကိုလည်း မနှုတ် အပ်ဟုမှတ်အပ်၏။ အပြေအပြစ်ပြုသောပြေ ဟူသည်ကား အင်္ဂတေ၊ သစ်စေး၊ သဘောမြေနှိတို့ဖြင့် ကောင်းမွန်စွာပြုသော မြေတည်း။ ဤသို့ ပရိကမ္မကတဘူမိအက္ကမနဒုက္ကဋ္ဌံကို ပြပြီး၍ အဓောတအလ္လပါဒ အက္ကမနဒုက္ကဋ္ဌံ ပရိကမ္မကတဘိတ္တိအာမသနဒုက္ကဋ္ဌံတို့ကို ပြတော်မူလို၍ “အဓော ။ပ။ ဒုက္ကဋ္ဌံ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂၉) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ အဓောတအလ္လပါဒေဟိ၊ မဆေးသောခြေ၊ စိုစွတ်သော ခြေတို့ဖြင့်။ သံသိကံ၊ သံဃာ့ဥစ္စာ ဖြစ်သော။ မဇ္ဇပိဌကံ၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်ကို။ အက္ကမေ၊ နင်းအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပရိကမ္မကတံ၊ အပြေအပြစ်ပြုအပ်သော။ ဘိတ္တိံ၊ နံရံကို။ အာမသန္တဿ၊ သုံးသပ်သော ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဘိတ္တိံ-ဟူသော စကားကို နိဒဿနနည်းအားဖြင့် ဆိုတော်မူသတည်း။ အပြေအပြစ် ပြုအပ်သော နံရံကိုသာ မသုံးသပ်အပ်သည်မဟုတ်။ အပြေ အပြစ်ပြုအပ်သော တံခါးမ၊ လေသာတံခါးတို့ကိုလည်း မသုံးသပ်အပ်။ အာမသန္တဿ-ဟူသောစကားကိုလည်း နိဒဿနနည်းအားဖြင့် ဆိုတော်

မူသည်။ မသုံးသပ်အပ်သည်သာမဟုတ်သေး။ သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့ဖြင့် အနီးမခံမူ၍အပြေအပြစ်ပြုအပ်သောတိုင်အစရှိသည်တို့ကိုလည်းမမှီအပ်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “န ကေဝလဉ္စ ဘိတ္တိံ ယေဝ၊ ဒွါရဝါတပါနမ္ပိ အပဿယနဖလကမ္ပိ ပါသာဏတ္ထမ္ပမ္ပိ စီဝရေနဝါ ကေနစိ ဝါ အပ္ပဋ္ဌိန္ဒာ ဒေတွာ အပဿယိတုံ န လဗ္ဘတိယေဝ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။

ဤသို့ ပရိကမ္မကတ ဘိတ္တိ အာမသန ဒုက္ခဋီကံ ပြုပြီး၍ ပလ္လတ္တဒုက္ခဋီ၊ စီဝရဒုပ္ပရိဘောဂဒုက္ခဋီ၊ အကာယဗန္ဓနဂါမဂမနဒုက္ခဋီ၊ အနာစမနဒုက္ခဋီ၊ အကပ္ပိယသမာဒါန ဒုက္ခဋီ၊ သဘာဂါပတ္တိဒေသနာရောစန ဒုက္ခဋီတို့ကို ပြတော်မူလို၍ “သံဃာဋီယာ ။ပ။ စ” ဟူသော ဂါထာနှစ်ခုအပေါင်းကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာတို့၏ အတ္ထကား-

(၃၀-၃၁) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ သံဃာဋီယာ၊ ဒုက္ခဋီ သင်္ကန်းဖြင့်။ ပလ္လတ္တေ၊ အာယောဂပတ်ဖွဲ့အံ့။ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ဒုပ္ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ မကောင်း သဖြင့် သုံးဆောင်အံ့။ အကာယဗန္ဓနော၊ ခါးပန်းမဖွဲ့မူ၍။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။ ဝဇေ၊ သွားအံ့။ ဝစ္စကံ၊ ကျင်ကြီးကို။ ကတွာန၊ ပြုပြီး၍။ ဥဒကေ၊ ရေသည်။ သန္တေ၊ ရှိလျက်။ နာစမေယျ၊ သန့်သက်ရေမဆေးအံ့။ အကပ္ပိယေ၊ မအပ်သော အရာ၌။ သမာဒိယေ၊ သူတပါးကိုဆောက်တည်စေအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ခဋီ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ သဘာဂါပတ္တိယော၊ သဘောတူသော အာပတ်တို့ကို။ ဒေသနာရောစနာဒိမ္ပိစ၊ ဒေသနာကြားခြင်း အစရှိသည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်လည်း။ ဒုက္ခဋီ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

သံဃာဋီယာ-ဟူ၍ ဆိုသော်လည်း အလုံးစုံသော သင်္ကန်း ဟို့ကိုပင် ယူအပ်၏။ ဒုက္ခဋီကိုသာမယူအပ်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “သဗ္ဗာနိပိ စီဝရာနိ သံဃဋီတတ္တာ သံဃာဋီတိ ဝုစ္စန္တိ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။ အခင်း မရှိသောမြေ၌ထိုင်ခြင်း အဆူးရှိသော ကြမ်းတန်းသောမြေ၌ ထိုင်ခြင်း နေပူ၌ ကာလ ရှည်စွာ ထားခြင်းသည် သင်္ကန်းကို မကောင်း သဖြင့် သုံးဆောင်သည်မည်၏။ ထို့ကြောင့်ဋီကာ၌ “ဒုပ္ပရိဘုဉ္ဇနံနာမ ဘူမိယံဝါ ကဏ္ဍကာဒိသုဝါ နိသီဒနံ” ဟူသောစကားကို ဆိုတော်မူသတည်း။ “အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော” အစရှိသဖြင့်

ကြားခြင်းသည် ဒေသနာမည်၏။ ဤသို့မဆိုမူ၍ ငါသည် ဤမည်သော အာပတ်သို့ရောက်ချေသည်ဟုရှက်စနိုး၍ တိုးတိုးသာ အခြားမဲ့၌နေသော ရဟန်းအားဆိုခြင်းသည် အာရောစနမည်၏။ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် သဘာဂ အာပတ်ကို ခံခြင်းကို ယူလေ။

ဤသို့ သဘာဂ အာပတ်ကို ဒေသနာ ကြားခြင်းကြောင့် သင့်သော ဒုက္ခိကိုပြုပြီး၍ န ဝသန ဒုက္ခိ၊ ပဋိဿဝဝိသံဝါဒန ဒုက္ခိ၊ ဝဿစ္ဆေဒ ဒုက္ခိတို့ကို ပြတော် မူလို၍ “န ဝသေ ။ပ။ ကိစ္စတော” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၃၂) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝဿံ၊ ဝါကို။ န ဝသေ၊ မဆိုအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ခိ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ သုဒ္ဓစိတ္တော၊ စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဋိဿဝံ၊ ဝန်ခံသည်ကို။ ဝိသံဝါဒေစ၊ ချွတ်ယွင်းစေခြင်း ကြောင့်လည်း။ ဒုက္ခိ၊ ဒုက္ခိအာပတ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဝဿံ၊ ဝါကို။ ဝသိတော၊ ဆိုပြီး၍။ အနုညာတကိစ္စတော၊ ဘုရားသခင်သည် ခွင့်မပြုသော ကိစ္စဖြင့်။ ဂမနေစ၊ အရပ်တပါးသို့သွားခြင်းကြောင့်လည်း။ ဒုက္ခိ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဝါသို့မကပ်သော ရဟန်းအား ဒုက္ခိသင့်၏ဟူသော စကားကို တစုံတခု သော အန္တရာယ်မရှိလျက် ပုရိမဝါသို့၎င်း၊ ပစ္ဆိမဝါသို့၎င်း မကပ်သော ရဟန်းကိုရည်၍ ဆိုတော်မူသည်။ တစုံတခုသော အန္တရာယ်ကြောင့် ပုရိမဝါသို့ မကပ်သောရဟန်းသည် ပစ္ဆိမဝါသို့ ကပ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ကေနစိ အန္တရာယေန ပုရိမိကံ အနုပကတေန ပစ္ဆိမိကာ ဥပဂန္တဗ္ဗာ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။ အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ် ကျောင်း၌ ဝါဆိုတော်မူပါ။ ဤဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး အကျွန်ုပ်ဆွမ်းကို ခံတော် မူပါ။ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ဒါယကာတို့ ဘိတ်သော စကားကို၎င်း၊ ငါတို့ နှစ်ယောက်တို့သည် ဤကျောင်း၌ ဝါဆိုကြကုန်အံ့၊ ဤကျမ်းကို အတူသင်ကြကုန်အံ့၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ရဟန်းချင်းချင်း ကတိက ဝတ်ပြုသောစကားကို၎င်း ဝန်ခံပြီးမှ ချွတ်ယွင်းခြင်းသည် ပဋိဿဝ ဝိသံဝါဒနမည်၏။ သုဒ္ဓစိတ္တော-ဟူသည်ကား စင်စစ်ပင် ဒါယကာတို့

ဘိတ်တိုင်း ကတိကဝတ်ပြုတိုင်းပင် ဝါဆိုခြင်း ကျမ်းသင်ခြင်း အစရှိသော အမှုကိုပြုလိုသော စိတ်တည်း။ ထိုသို့ဝါဆိုအံ့ ကျမ်းဂန်အတူ သင်အံ့ဟု စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့် ဝန်ခံခြင်းကို ထိုသို့ဝန်ခံတိုင်း မပြုနိုင်သော် ထိုဒါယကာ ထိုရဟန်းအား မကြားမူ၍ ချွတ်ယွင်းစေသော် ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ ရှေးဝန်ခံသော ကာလကပင် မုသားဆိုလိုသော စိတ်ရှိမှုကား ပါစိတ်သင့်၏။ သီတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်တို့၏ ကိစ္စဖြင့်၎င်း၊ အမိအဘတို့၏ကိစ္စ ထိုအမိအဘတို့ကို လုပ်ကျွေးသော သူ၏ ကိစ္စဖြင့်၎င်း အလှူပေးပါမည်၊ တရားနာပါမည်၊ အရှင်ဘုရားတို့ကို ဖူးမြင်ပါမည်၊ အလှူပေးခြင်းအစရှိသည်ကို ညွှန်၍ ဒါယကာတို့ ပင့်ခေါ်သော ကိစ္စဖြင့်၎င်း၊ သတ္တဝါဟာကရဏီယပြု၍ သွားသော ရဟန်းသည် ဘုရားခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော ကိစ္စဖြင့် သွားသည်မည်၏။ ထိုမှတစ်ပါးသော ကိစ္စဖြင့် သွားသော ရဟန်းအားကား ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ အကျယ်ကိုသိလိုမှုကား သမန္တပါသဒိကအဋ္ဌကထာကို ကြည့်လေ။

ဤသို့ ဝဿစ္ဆေဒ ဒုက္ကဋ်ကို ပြပြီး၍ ရုက္ခရူပန ဒုက္ကဋ်၊ အပရိဿာဝန-ဂမနဒုက္ကဋ်၊ အဒ္ဓါနဒုက္ကဋ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ဝိနာ။ပ။နဒေ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၃၃) အာပဒံ၊သားရဲကို။ ဝိနာ၊ကြည်၍။ ပေါရိသမ္ဘာ၊တသူမှ။ (တသူထက်လည်းဟူ)။ ဥဒ္ဓံ၊အထက်သို့။ တနည်းကား-ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်။ တရဿ၊ သစ်ပင်ကို။ အဘိရူပာနေ၊ တက်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ်၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ အပရိဿာဝနော၊ ရေစစ်မဆောင်မူ၍။ အဒ္ဓါနံ၊ယူဇနာခွဲသော အရပ်သို့။ ဝဇေ၊သွားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ ဒုက္ကဋ်၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ တံ၊ထိုရေစစ်ကို။ ယာစိတော၊တောင်းအပ်သော ရဟန်းသည်။ နဒေ၊ မပေးအံ့။ တဿဘိက္ခုနေ၊ ထိုရဟန်းအားလည်း။ ဒုက္ကဋ်၊သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဝိနာပဒံ-ကို ဝိနာ အာပဒံ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ ဝိနာပဒံ-ဟု ဆိုအပ်သောကြောင့် သားရဲဘေးရန်ရှိမှုကား အလိုရှိတိုင်း တက်အပ်၏။ အဒ္ဓါန၏အရကို နည်းစွာသော အပိုင်းအခြားဖြင့် ယူဇနာခွဲသော ခရီးကို

ယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့်ဋီကာ၌ “အဒ္ဓါနန္တိ ပနေတ္ထ ဟေဋ္ဌိမန္တေန အဇ္ဈိ-
 လောဇနံ အဓိပ္ပေတံ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။ “တံ ယာစိတော နဒေ”
 ဟူသော စတုတ္ထပါဒ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား ရေစစ် မေကရိုဏ်ကို မေ့လျော့
 ၍ သွားသောရဟန်းသည် သောက်လို၍ တယောက်သော ရဟန်းအား
 တောင်းလေသော် ရေစစ်ရှိပါလျက် ထိုရဟန်း၏ ပျက်စီးခြင်းကို အလိုရှိ
 သည်ဖြစ်၍ မပေးအံ့၊ မပေးသောထိုရဟန်းအားလည်း ဒုက္ကဋ် သင့်၏
 ဟုလိုသော်။

ဤသို့ အဒ္ဓါနဒုက္ကဋ်ကို ပြပြီး၍ အတ္တဃာတနဒုက္ကဋ်၊ ဣတ္ထိရူပါဒိကရဏ
 ဒုက္ကဋ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “အတ္တနော။ပ။ ကရေ” ဟူသော ဂါထာကို
 မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၃၄) အတ္တနော၊မိမိကိုယ်ကို။ ဃာတနေ၊ သတ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ်၊
 သည်။ သိယာ၊၏။ ယောဘိက္ခု၊သည်။ ဣတ္ထိရူပါဒိ၊ မိန်းမရုပ်အစရှိသည်ကို။
 ကရေယျဝါ၊မိမိမူလည်းပြုအံ့။ ကာရာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း ပြုစေအံ့။
 စိတ္တံ၊ဆန်းကြယ်စွာသော။ မာလာဒိကံ၊ ခြူးပန်းအစရှိသည်ကို။ ဟိတု၊ပယ်၍။
 ဇာတကာဒိ၊အသဒိသဇာတ်ရုပ် အစရှိသည်ကို။ သယံ မိမိသည်။ ကရေ၊အံ့။
 တဿ ဘိက္ခုနော၊အား။ ဒုက္ကဋ်၊သည်။ သိယာ၊၏။

အာဟာရကို ဖြတ်ခြင်း အစရှိသည်ကို ပြ၍ မိမိကိုယ်ကို သေအောင်
 ပြုခြင်းသည် မိမိကိုယ်ကိုမိမိသတ်သည်မည်၏။ ဣတ္ထိရူပါဒိ-၌ အာဒိသဒ္ဓါ
 ဖြင့် ယောကျ်ားရုပ်၊တိရစ္ဆာန်ရုပ်တို့ကိုယူလေ။ ကာရာပေယျဝါ-၌ ဝါ
 သဒ္ဓါသည် ကြိယာသမုစ္စယအနက်ရှိခြင်းကြောင့် ကရေယျဟူသော သုဒ္ဓ
 ကြိယာကို ဝါသဒ္ဓါဖြင့် ဆည်းသတည်း။ မိန်းမရုပ်၊ယောကျ်ားရုပ်ကိုသာ
 မပြုအပ်သည် မဟုတ်။ အယုတ်သဖြင့် တိရုပ်ကိုသော်လည်း မိမိလည်း
 မပြုအပ်၊ပြုလော့ဟူ၍လည်းမဆိုအပ်။ ထို့ကြောင့် သမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌ
 ကထာ၌ “န ကေဝလံ ဣတ္ထိပုရိသရူပမေဝ တိရစ္ဆာနရူပမ္ပိ အန္တမသော
 ဂဏ္ဍုပ္ပံ၊ဒရူပမ္ပိ ဘိက္ခုနောသယံ ကာတုံဝါ ကရောဟိတိ ဝတ္ထုဝါ နဝဇ္ဇတိ။
 ဥပါသကဒ္ဓါရပါလံကရောဟိတိပိဝတ္ထုနလဘတိ” ဟုဆိုတော်မူသတည်း။
 မာလာဒိကံ-၌အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်ခြူးနွယ်၊ ခွေးသွား၊စေတီရုပ်အစရှိသည်ကို

ယူလေ။ ဇာတကဒိ-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် အသဒိသဒါနအရပ်၊ ခပ်သိမ်းသော သူအပေါင်းတို့ သံဝေဂရစေခြင်းငှာ ပြုအပ်သော ငရဲသူရပ်အစရှိသည်တို့ကို ယူလေ။ “သယံ ကရေ ဒုက္ကဋ္ဌ” ဟုဆိုသောကြောင့် ဇာတ်ရုပ်အစရှိသည်ကိုကား သူတပါးကိုသာပြုစေအပ်၏။ မိမိမပြုအပ်။ ခြူးပန်းခြူးနွယ် အစရှိသည်တို့ကိုကား မိမိပင်ပြုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် သမန္တပါသဒိကအဋ္ဌကထာ၌ “ဇာတကပ္ပကရဏ အသဒိသဒါနဒိနိပနပသာ ဒနိယာနိ နိဗ္ဗိဒါ ပဋိသံယုတ္တာနိဝါ ဝတ္ထုနိ ပရေဟိ ကာရာပေတုံလမ္ဘန္တိ၊ မာလာကမ္မာဒိနိ သယမ္ပိ ကာတုံ လဘတိ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။

ဤသို့ ဣတ္ထိရူပါဒိကရဏ ဒုက္ကဋ္ဌကို ပြတော်မူပြီး၍ ဘုဉ္ဇန္တဥဋ္ဌာပနဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဩကာသာဒါနဒုက္ကဋ္ဌတို့ကိုပြတော်မူလို၍ “ဘုဉ္ဇန္တံ ပ။ ဒုက္ကဋ္ဌံ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၃၅) သာလာဒိသု၊ ဆွမ်းစား ဇရပ် အစရှိသည် တို့၌။ ဘုဉ္ဇန္တံ၊ ဆွမ်းစားသော ရဟန်းကို။ ဥဋ္ဌပေန္တဿ ဝါ၊ ထစေသော ရဟန်းအား၎င်း။ ဝုဇ္ဇာနံ၊ သီတင်းကြီးတို့အား။ ဩကာသံ၊ နေရာအရပ်ကို။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ သာလာဒိသု၊ တို့၌။ နိသိဒေတောဝါပိ၊ နေသောရဟန်းအား၎င်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ဤသို့ ဩကာသာဒါနဒုက္ကဋ္ဌကိုပြပြီး၍ ယာနာဘိရူဟနဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဒဝါကရဏဒုက္ကဋ္ဌ၊ ပရိသောပလာဠနဒုက္ကဋ္ဌတို့ကိုပြတော်မူလို၍ “ယာနာဒိ။ ပ။ နေ” ဟူသော ဂါထာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၃၆) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ကလ္လကော၊ မနာမဖျားမူ၍။ ယာနာဒိ၊ ယာဉ် အစရှိသည်ကို။ အဘိရူဟေယျ၊ စီးအံ့။ ရတနတ္ထယံ၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်းကို။ အာရပ္ပ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဒဝါ-ဒဝါယ၊ ရယ်မြူးလိုသဖြင့်။ ဝဒေ၊ ဆိုအံ့။ တဿ ဘိက္ခု၊ နော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ အညပရိသာယ၊ သူတပါးတို့၏ ပရိသတ်ကို။ ပလောဘနေ၊ ဖြားယောင်းခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

ယာနာဒိ-၌ အာဒိ သဒ္ဓါဖြင့် သံလျင်းစီးခြင်း ထမ်းစင်စီးခြင်း တို့ကို ယူလေ။ ကလ္လကော- ဟုဆိုသောကြောင့် ဖျားနာမှုကား ယာဉ်ကို စီးအပ်၏

ဟူသော အနက်သည်ပြီး၏။ နာသောရဟန်းဟူသည်လည်း ယာဉ်နှင့် ကင်း၍ မသွားနိုင်အောင်နာသော ရဟန်းကိုသာ လိုအပ်၏။ နာကာ မတ္တကို မလိုအပ်။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ယော ပန န သက္ကောတိဝိနာ ယာနေနဂန္တုဝေရူပေါသောအကလ္လကောနာမ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။ နာသော ရဟန်းအား ယာဉ်ကိုစီးခြင်းငှာ အပ်၏ဟူသည်လည်း “အနု-ဇာနာမိ ဘိက္ခဝေပုရိသယုတ္တံ ဟတ္ထဝဋ္ဋကံ” ဟူ၍ ဘုရားဟောတော်မူသော ကြောင့် အဖို-ကသောယာဉ်သာ အပ်သည်။ အမ-ကသောယာဉ်ကား မအပ်ဟု မှတ်အပ်၏။ ဘုရားဆင်းတုကိုရည်၍ ကျောက်ရုပ်တကား၊ သစ် သားရုပ်တကား ဤသို့အစရှိသဖြင့်ရယ်မှူးလို၍ ဆိုခြင်းသည် ဘုရားကို ရည်၍ကဲ့ရဲ့စကားဆိုသည်မည်၏။ တရားစကားကိုပြောသော် နွားတရား စကားလော၊ ခွေးတရားစကားလောဟု ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုခြင်းသည် တရားတော်ကိုရည်၍ ကဲ့ရဲ့စကားဆိုသည်မည်၏။ သံဃာတော်ကိုရည်၍ ပြောဟောသော နွားအပေါင်းလော၊ သမင်အပေါင်းလော ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုခြင်းသည် သံဃာတော်ကိုရည်၍ ကဲ့ရဲ့စကား ဆိုသည် မည်၏။ ဤသို့ ရတနာသုံးပါးကိုရည်၍ရယ်မှူးလိုသဖြင့်ဆိုသောရဟန်း အား ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ သင်တို့အား ငါသပိတ်ပေးမည်၊ သင်္ကန်းပေးမည် ငါ့အထံ၌ နေလှည့်လောဟု မိမိအလုပ်အကျွေး ဖြစ်စေခြင်းငှာ မဖြား ယောင်းအပ်။ သင်သည် ဒုဿီလကို မှီ၍ နေသဖြင့်မစင်ဖြင့် သင့်ကိုယ်ကို လိမ်းကံ့သကဲ့သို့သာ ဖြစ်၏ဟု အပြစ်ကိုဆိုခြင်းငှာကား အပ်၏။ ထိုသို့ ဆိုသော စကားကိုကြား၍ မိမိအလိုလိုပင် ကြောက်ထိတ်လန့်၍ အရှင် ဘုရားတို့ကို မှီ၍ နေပါရစေဟု တောင်းပန်မှုကား နေစေအပ်၏။ သမန္တ-ပါသဒိကအဋ္ဌကထာ၌ “အာဒိနဝံ ပန ဝတ္ထု ဝဋ္ဋတိ၊ တယာ နှာယိတုံ အာဂတေန ဂူထမက္ခန္ဓံ ဝိယာဂတံ ဒုဿီလံ နိဿာယ ဝိဟရန္တေနာတိ၊ သစေ သော သယမေဝ ဇာနိတွာ ဥပဇ္ဈာယံ ဝါ နိဿယံ ဝါ ယာစတိ၊ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။

ဤသို့ ပရိသောပလာဠန ဒုက္ကဋ်ကို ပြပြီး၍ ကာယာဒိ ဝိဝရဏဒုက္ကဋ်၊ ပုလိတဂ္ဂဟဏ ဒုက္ကဋ်၊ လောကာယတုဂ္ဂဟဏဒုက္ကဋ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍

“ကာယာဒိံ။ပ။ဝါ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၃၇) ယောဘိက္ခု၊သည်။ ကာယာဒိံ၊ကိုယ်အစရှိသည်ကို။ ဝိဝရိတွာန၊ ဖွင့်၍။ ဘိက္ခုနီနဉ္စ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အားလည်း။ ဒဿယေ၊ပြအံ။ လောကာယတံဝါ၊တိတ္ထိတို့၏ ကျမ်းကိုမူလည်း။ ဝါစေ၊သင်အံ။ ပလိတံဝါ၊ ဆံပင်ဖြူကို မူလည်း။ ဂဏှေယျဝါ၊ မိမိမူလည်းယူအံ။ (မိမိမူလည်း နုတ်အံလည်းဟူ)။ ဂဏှာပေယျဝါ၊သူတပါးကိုမူလည်း ယူစေအံ။ (သူတပါးကိုမူလည်း နုတ်စေ အံလည်းဟူ)။ တဿဘိက္ခုနော၊အား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊သည်။ သိယာ၊၏။

ကာယာဒိံ-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ပေါင်၊လက်၊ခြေ၊ဦးခေါင်း အစရှိသော အင်္ဂါကိုယူလေ။ ဘိက္ခုနီနဉ္စ၌ စသဒ္ဓါဖြင့် လူမိန်းမ၊ လူယောက်ျား အစ ရှိသည်တို့ကို ဆည်းသတည်း။ အချို့သောစာ၌ စ-သဒ္ဓါမရှိ။ “ဘိက္ခုနီနံ ဒဿယေဝါ”တွင်၌သာ တပါဒဖြတ်၍ “စေ လောကာယတံ ပလိတံ”ဟု တပါဒဖြတ်၍ ရှိသည်။ ထိုသို့ ရှိခြင်းသည် တပုဒ်တည်း၌ တလုံးကို ရှေ့ပါဒသို့၊ တလုံးကို နောက်ပါဒသို့သွင်း၍ ဂါထာကို မဘွဲ့သင့်သော ကြောင့် မသင့်။ “ပုဗ္ဗာပရာနေကဝဏ္ဏ၊ ပဒမဇ္ဈေပိ ကတ္ထစိ” ဟူ၍ သုဗောဓာလင်္ကာရ၌ ဆိုသောကြောင့် ရှေ့နောက် များသော အက္ခရာ ရှိမှုကား ပုဒ်၏ အလယ်၌လည်း ပုဒ်ဖြတ်သင့်၏။

ဤသို့ ပလိတဂ္ဂဟဏဒုက္ကဋ္ဌကို ပြပြီး၍ ပေဋ္ဌာဘုဉ္ဇနဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဒွါရဝိဝရဏ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ပတ္တထပနဒုက္ကဋ္ဌတို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ယတ္ထ ကတ္ထစိ။ပ။ကေ” ဟူသော ဂါထာနှစ်ခု အပေါင်းကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ တို့၏ အတ္ထကား-

(၃၈-၃၉) ယတ္ထကတ္ထစိ၊အမှတ်မဲ့သော။ ပေဋ္ဌာယံ၊ပခြုပ်၌။ ဘုဉ္ဇတော၊ ဆွမ်းစားသော ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပတ္တဟတ္ထကော၊သပိတ်လက်၌ရှိလျက်။ ဝါတပါနကဝါဋ္ဌံ ဝါ၊လေသာတံခါးရွက်ကိုမူလည်း။ ပဏာမေ၊ တွန်းအံ။ (ဖွင့်အံလည်းဟူ)။ သောဒကမ္ပိစ၊ ရေရှိသော သပိတ်ကိုမူလည်း။ ဥဏှေယျ ဝါ၊ နေပူ၌မူလည်း လှန်းအံ။ ပဋိသာမေယျဝါ၊ သိုမှီးမူလည်း သိုမှီးအံ။ ဝေါဒကမ္ပိစ၊ရေမရှိသော

သပိတ်ကိုမူလည်း။ အတိဉ္ဇဏေယျ ဝါ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ နေပူ၌ထားအံ့။
ပတ္တံဝါ၊ ဆွမ်းခံသော သပိတ်ကိုမူလည်း။ ဘူမိယံဝါ၊ မြေ၌၎င်း။ အင်္ဂေဝါ၊
ကိုယ်အစိတ်၌၎င်း။ မဉ္ဇူပိဋကေဝါ၊ညောင်စောင်း၊အင်းပျဉ်း၌၎င်း။ ဌပေယျ၊
ထားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ သိယာ၊၏။

ပတ္တဟတ္ထကော-ဟူသော စကားကို နိဒဿနနည်းအားဖြင့် ဆိုသတည်း။
လက်၌ သပိတ်ရှိသော်သာ တံခါးရွက်ကို မဖွင့်အပ်သည် မဟုတ်၊အမှတ်မဲ့
တပါးသောကိုယ်အစိတ်၌လည်း သပိတ်ရှိသော်တံခါးရွက်ကို မဖွင့်အပ်။
ပခုံ၌ သပိတ်ကို လွယ်၍မူကား အလိုရှိတိုင်း ဖွင့်ခြင်းငှာ အပ်၏။
ထို့ကြောင့်သမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌကထာ၌ “ယတ္ထကတ္ထစိ သရိရာဝယဝေ
ပတ္တသ္မိံ သတိ။ပ။ ကဝါဋ္ဌံ ဝါ။ပ။အပါပုရိတုံ န လဘတိ။ အံသကုဋေ
ပန ပတ္တံ လဂ္ဂေတွာ ယထာသုခံ အပါပုရိတုံ လဘတိ” ဟု ဆိုတော်မူ
သတည်း။ “သောဒကမ္ပိစဉ္ဇဏေယျပဋိသမေယျ”ဟူ၍ ဆိုသောကြောင့်
ရေကို မသွန်မ၍ ရေနှင့် တကွ သပိတ်ကို နေပူ၌လည်း မလှန်းအပ်၊
သိုမှီး၍လည်း မထားအပ်၊ ရေကိုသွန်၍ မူကား နေပူ၌ အတန်ငယ်ထား
အပ်၏။ “အတိဉ္ဇဏေယျဝေါဒကံ”ဟုဆိုသောကြောင့်ရေမရှိသောသပိတ်
ကိုလည်း အလွန်ကြာမြင့်စွာနေပူ၌မထားအပ်၊ခြောက်ရုံ အတန်ငယ်သာ
ထားအပ်၏။မြေ၌ သပိတ်ကိုမထားအပ် ဟူသည်လည်း ကြမ်းတန်းသော
မြေ၌သာ မထားအပ်၊ အကြင်မြေ၌ထားသည် ရှိသော် သပိတ်၏အဆင်း
သည်မပျက်၊ ထိုသို့သဘောရှိသော မြေ၌၎င်း၊ သက်သက်သော သဲ၌၎င်း
ထားခြင်းငှာအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ဘူမိယန္တိ ခရာယ ဘူမိယာ၊
ယတ္ထပန ထပိတဿ ပတ္တဿဝဏ္ဏော နဒုဿတိ၊ ဝေရူပါယ မတ္တိကာယ ဝါ
ဝါလုကာယဝါနိက္ကုဇ္ဇိတွာထပေတုံဝဋ္ဋတိ”ဟုဆိုသတည်း။ ညောင်စောင်း
အင်းပျဉ်း၌ မထားအပ် ဟူသည်လည်း အိပ်ရာဖြစ်သော ညောင်စောင်း
အင်းပျဉ်း၌သာ မထားအပ်၊ တပါးသော ဘဏ္ဍာနှင့်ဘွဲ့၍မူကား ညောင်
စောင်းအင်းပျဉ်း၌လည်း ထားအပ်၏ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်းကိုပင်
စင်ကဲ့သို့ ပြု၍ သပိတ်ကို ထားအပ်၏။ ထို့ကြောင့် သမန္တပါသာဒိက
အဋ္ဌကထာ၌ “အညေန ဘဏ္ဍကေန သဒ္ဓိံ ဗန္ဓိတွာ ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ပ။

သဗ္ဗေ ပန မဉ္ဇ ဝါ ပိဋံ ဝါ ဥက္ခိပိတော စိဝရဝံသာဒီသု အဋ္ဌကဆန္နေန
 ထပိတံ ဟောတိ၊ ဟတ္ထ ထပေတုံ ဝဇ္ဇတိ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။
 ဤသို့ ပတ္တထပနဒုက္ကဋ်ကို ပြပြီး၍ တပါးသော ပတ္တထပနဒုက္ကဋ်၊ ဟတ္ထ
 ဓောဝနဒုက္ကဋ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “မိဗုန္တေ ။ပ။ ဓောဝနေ” ဟူသော
 ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၄၀) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ မိဗုန္တေဝါ၊ အတွင်း ကျည်စွန်း ဌ်၎င်း။
 ပရိဘဏ္ဍန္တေ ဝါ၊ အပကျည်စွန်းဌ်၎င်း။ ပါဒေ ဝါ၊ ခြေဌ်၎င်း။ ဆတ္တေ ဝါ၊
 ထီးဌ်၎င်း။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ထပေတိ၊ ထားအံ့။ စလကာဒိံ ဝါ၊ စားဖက်၊
 အရိုးအစရှိသည်ကိုလည်း။ ထပေတိ၊ ထားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနေ၊ အား။
 ဒုက္ကဋံ၊ သည်။ သိယ၊ ၏။ ပတ္တေ၊ ဌ်။ ဟတ္ထဓောဝနေဝါ၊ လက်ကိုဆေးခြင်း
 ကြောင့်လည်း။ ဒုက္ကဋံ၊ သည်။ သိယ၊ ၏။

နံရံအကျည်စွန်းဌ် မထားအပ် ဟူသည်ကား သပိတ် ကျသည် ရှိသော်
 ကဲ့မဲ့ လေရာသော နံရံအကျည်းစွန်း ဌ်သာ မထားအပ်။ သပိတ်သည်
 ပြန်လှန်၍ ထိုနံရံ၌ပင်လျှင် အကယ်၍ တင်အံ့၊ ထိုသို့သော နံရံအစွန်း
 ဌ်ကား ထားခြင်းငှာအပ်၏။ ထို့ကြောင့် သမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌကဏာ၌
 “သဗ္ဗေ ပန ပရိဝတ္တေတော တတ္ထေဝ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဝေရူပါဟ ဝိတ္တိဏ္ဏာယ
 မိဗုယံ ထပေတုံ ဝဇ္ဇတိ” ဟု ဆိုသတည်း။ စလကာဒိံ-၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်
 လုပ်ဆေးရေတို့ကို ယူလေ။

ဤသို့ ဟတ္ထဓောဝနဒုက္ကဋ်ကိုပြပြီး၍ ပတ္တနိဟရဏဒုက္ကဋ်၊ အကပ္ပိယပတ္တ
 ပရိဘောဂဒုက္ကဋ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ပတ္တေန ။ပ။ ဒုက္ကဋံ” ဟူသော
 ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၄၁) ဥစ္ဆိဋ္ဌမုဒကမ္ပိစ၊ လုပ်ဆေးရေ လက်ဆေးရေကိုလည်း။ ပတ္တေန၊
 သပိတ်ဖြင့်။ နိဟရန္တဿ၊ ထုတ်သောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋံ၊ သည်။ သိယ၊ ၏။
 ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်သော။ ပတ္တံ ဝါ၊ သပိတ်ကိုလည်း။
 ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ သုံးဆောင်အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ ဒုက္ကဋံ၊ သည်။
 သိယ၊ ၏။

လက်ဆေးရေ လုပ်ဆေးရေ အစရှိသော ရေတို့ကို သပိတ်၌ ထည့်၍
ပြင်ပသို့မထုတ်အပ်သည်ကိုရည်၍ “ပတ္တေန နိဟရန္တဿ၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌမုဒကမ္ပိ စ”
ဟူသော နှစ်ပါဒကို ဆိုတော်မူသတည်း။ မအပ်သော သပိတ်ဟူသည်ကား
သစ်သားသပိတ်၊ နှီးသပိတ်၊ ရွှေ ငွေ အစရှိသော ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့်
ပြုအပ်သော သပိတ်၊ ကြေးနီ ကြေးဖြူဖြင့် ပြုအပ်သော သပိတ်၊ နိမိတ်
ဩဘာပြု၍ရသော သပိတ်တို့တည်း။

ဤသို့ ပတ္တပရိဘောဂ ဒုက္ကဋ်ကို ပြပြီး၍ ခိပိတ ဇီဝါတိဝဒန ဒုက္ကဋ်၊
သေခိယအနာဒရ ဒုက္ကဋ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ဝဒေ ။ ပ။ သိယာ”
ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၄၂) ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ခိပိတေ၊ ချေသည်ရှိသော်။ ဇီဝါတိ၊ အသက်
ရှည်စေသတည်းဟု။ ဝဒေ၊ ဆိုအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ်၊ သည်။
သိယာ၊ ၏။ ယောစဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ပရိမဏ္ဍလကာဒိမ္ပိ၊ အဝန်းညီစွာ
ဝတ်ခြင်းအစရှိသော။ သေခိယေ၊ သေခိယဝတ်၌။ အနာဒရော၊ ရိုသေခြင်း
မရှိသည်ဖြစ်၍။ န သိက္ခတိ၊ မသင်အံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုက္ကဋ်၊ သည်။
သိယာ၊ ၏။

ပရိမဏ္ဍလကာဒိမ္ပိ-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်ကောင်းစွာ ဖုံးလွှမ်း၍ ရွာတွင်းသို့
ဝင်ခြင်း၊ နည်းသော အသံရှိသည်ဖြစ်၍ ရွာတွင်းသို့ဝင်ခြင်း အစရှိသော
သေခိယဝတ်ကို ယူလေ၊ ချေသည်ရှိသော် အသက်ရှည်စေ သတည်းဟု
ဆိုသော စကားသည် ရဟန်းတို့အား မလျှောက်ပတ်သော စကား
ဖြစ်သောကြောင့် အာဏာထားခြင်းငှာ ထိုက်သော မြတ်စွာဘုရားသည်
“န ဘိက္ခဝေ ခိပိတေ ဇီဝါတိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ယော ဝဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ”
ဟု ဒုက္ကဋ်အာပတ်ကို ပညတ်တော်မူသတည်း။

ဤသို့ သေခိယဝတ္တ အနာဒရဒုက္ကဋ်ကိုပြပြီး၍ ဟဏ္ဏပဋိသာမနပါစိတ်၊
ဒုဗ္ဘာသိတ အာပတ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ယော ။ ပ။ သိယာ” ဟူသော
ဥပဇာတိဒမည်ရှိသောဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏အတ္ထကား-

(၄၃) ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဘဏ္ဍဂါရေ၊ ဘဏ္ဍာတိုက်၌။ ပယုတ္တောဝ၊
ပျဉ်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ မာတူနံ၊ အမိတို့၏။ ဘဏ္ဍကံ၊ ဥစ္စာကို။

ဂေါပယေသိုမှီးအံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ သိယာ၊ ဧ။
 ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဒဝါယ၊ ရယ်မြူးလိုသဖြင့်။ ဥပ္ပမံ၊ မြတ်သောသူကို။
 ဟိနေန၊ ယုတ်သော။ ဇာတိအာဒိနာပိ၊ ဇာတ်အစရှိသည် ဖြင့်လည်း။
 ဝဒေယျ၊ အံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒုပ္ပာသိတံ၊ ဒုပ္ပာသိအာပတ်သည်။
 သိယာ၊ ဧ။

ဤဂါထာကား ဣန္ဒဝံသာဝံသဌ ဤနှစ်ပါးရောသော ဂါထာဖြစ်သော
 ကြောင့် ဥပဇာတိဂါထာမည်၏။ တဆဲနှစ်လုံး အပုဒ်မှန်အောင် ပုဒ်
 ထားလေ။ ဘဏ္ဍာဂါရေဟု ရွတ်အပ်လျက် ဆန္ဒာနုရက္ခဏ အားဖြင့်
 ဘဏ္ဍာ၏အစိတ် အာ-ကို အ-ရဿပြု၍ ဘဏ္ဍာဂါရေ-ဟု ရွတ်အပ်၏။
 မာတုနံဟု ရွတ်အပ်လျက် ဆန္ဒာနုရက္ခဏ အားဖြင့် နံ-၌ရှိသော
 နိဂ္ဂဟိတ်ကိုချေ၍ မာတုန-ဟူ၍သာ ရွတ်အပ်သတည်း။ စာကိုယ်အချို့၌
 ဘဏ္ဍာဂါရေ-ဟူ၍ အာဒိဃနှင့် မာတုနံ-ဟူ၍လည်း နိဂ္ဂဟိတ်နှင့်
 ပါဌ်ရှိ၏။ မသင့်။ ဘဏ္ဍာဂါရေ-ဟူ၍၎င်း၊ မာတုန-ဟူ၍၎င်း အာ-ကို
 အ-ရဿပြု၍ နိဂ္ဂဟိတ်ကိုချေ၍သာ သင့်သတည်း။ အချို့သော စာတို့၌
 “မာတာပိတု ပါစိတ္တိယ မဿ”ဟု ပါဌ်ရှိ၏။ ထိုသို့ ရှိခြင်းသည်လည်း
 မသင့်။ “မာတုန ပါစိတ္တိယ မဿ”ဟု ရှိသောပါဌ်သာ သင့်သတည်း။
 အဘယ်ကြောင့် ဘဏ္ဍာပဋိသာမန ပါစိတ်ကို ပါစိတ္တိယနိဒ္ဒေသ၌ မဆိုမူ၍
 ဒုက္ကဋ်ကိုဆိုရာဖြစ်သော ဤအရာ၌ ဆိုလေသနည်းဟူမူကား ပါဠိတော်၌
 ဘုရားဟောတော်မူသော ကိုးဆဲနှစ်ပါးသော ပါစိတ်မှ တသီးတခြား
 ဖြစ်သော ဘုရားအလိုတော်ကို သိသော သင်္ဂါယနာတင် ဆရာတို့
 ထားတော်မူအပ်သော ပါစိတ် ဖြစ်သောကြောင့် ဒုက္ကဋ်ကို ဆိုရာ၌
 ဆိုလေသတည်း။ ဇာတိအာဒိနာ-၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် အမည်၊ အနွယ်၊ အမူ၊
 အတတ်၊ အနာ၊ အသွင်၊ ကိလေသာ၊ အာပတ် ဤသို့ အက္ခောသဝတ္ထု
 တို့ကို ယူလေ။

ပကိဏ္ဍကနိဒ္ဒေသော၊ ပြုပြမ်းကို ပြခြင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၆-ဝတ္ထာဒိကဏ္ဍနိဒ္ဒေသ

ဤသို့ ပကိဏ္ဍကဝိနိစ္ဆယကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ၌ ပတ္တဝိနိစ္ဆယကို ပြတော်မူလို၍ “ဥပဇ္ဈာပပနာ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁) ဥပဇ္ဈာစရိယဝတ္ထု၊ ဥပဇ္ဈာယံဆရာတို့အား ပြုရာသောဝတ်ကို၎င်း။
ဂမိကာဂန္တုကမ္ပိစ၊ ခရီးသွားသော ရဟန်းတို့သည် ပြုရာသောဝတ်၊ ဧည့်သည်
ရဟန်းတို့သည် ပြုရာသော ငတ်ကို၎င်း။ သေနာသနာဒိဝတ္ထု၊ ကျောင်း
အစရှိသည်တို့၌ ပြုရာသော ဝတ်ကို၎င်း။ ပိယသိလိနာ၊ သီလကိုချစ်သော
ရဟန်းသည်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။

သေနာသနာဒိ-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဘတ္တဂုဏ်၊ ဇန္တာသရဏ်၊ ဝစ္စကုဋ္ဌိ
ဝတ်၊ အန္တေဝါသိကဇာတ်၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ်တို့ကို ယူလေ။ အကျယ်ကို
သိလိုမူကား ဝတ္ထုကန္ဓကကို ကြည့်လေ။

ဤသို့ ဝတ္ထဝိနိစ္ဆယကိုပြပြီး၍ ပဋိဂ္ဂဟဏဝိနိစ္ဆယကိုပြတော်မူလို၍ “ဟတ္ထ
ပပ ဟော” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂) ဟတ္ထပါသေ၊ နှစ်ထောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ် အတွင်း၌။ ဌိတော၊
တည်သောသူသည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဂဟိတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်သော ပတ္ထုကို။
တိဓာ၊ သုံးပါးအပြားဖြင့်။ ဒဒေ၊ ပေးအံ့။ ဂဟေတုကာမော၊ ယူလိုသော
သူသည်။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားဖြင့်။ ဂဏှေယျ၊ အံ့။ အယံ၊ ဤသို့ နှစ်ပါး
အပြားဖြင့် ယူခြင်းသည်။ သမ္ပဋိဂ္ဂဟော၊ အကပ်ခံခြင်းမည်၏။

သုံးပါးအပြားဖြင့် ပေးခြင်း ဟူသည်ကား ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့် ပေးခြင်း၊
ကိုယ်နှင့်စပ်သော ယောက်မ၊ ဟင်းချိုအစရှိသည်ဖြင့် ပေးခြင်း၊ ဝါးနံရံ၊
သစ်နံရံ အစရှိသည်တို့ကို ကျော်၍ ပစ်လိုက်သဖြင့်ပေးခြင်း ဤသုံးပါး
တည်း။ နှစ်ပါးအပြားရှိသောခံခြင်းဟူသည်ကား ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့်ခံခြင်း၊
ကိုယ်နှင့်စပ်သောသပိတ်ခွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်ခံခြင်း ဤနှစ်ပါးတည်း။
ဤသို့ ပဋိဂ္ဂဟဏ ဝိနိစ္ဆယကို ပြပြီး၍ အဓိဋ္ဌာနပစ္စုဒ္ဓါရ ဝိနိစ္ဆယကို
ပြတော်မူလို၍ “သံဃာဋ္ဌိ ပပ တိ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။
ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၃) သံဃာဒိဉ္ဇာဒုကုဋ်ကို၎င်း။ ဥတ္တရာသင်္ဂဉ္ဇာ ကိုယ်ရုံကို၎င်း။ တထာ၊ တူ။ အန္တရာဝါသကဉ္ဇာ သင်းပိုင်ကို၎င်း။ (အဓိဋ္ဌေယျ ပစ္စုဒ္ဓရေယျ-၌ ကံချည်း ဖပ်လေ)။ ဣမံ၊ ဤဒုကုဋ်အစရှိသည်ကို။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်၏။ ဧတံ၊ ထိုဒုကုဋ် အစရှိသည်ကို။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ရှိ။ အဓိဋ္ဌေယျ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၏။ တနည်းကား-ဣမံအဓိဋ္ဌာမိတိဝါ၊ ဣမံအဓိဋ္ဌာမိ ဟူ၍၎င်း၊ ဧတံ အဓိဋ္ဌာမိတိဝါ၊ ဧတံအဓိဋ္ဌာမိဟူ၍၎င်း။ ဝတော၊ ရှိ။ အဓိဋ္ဌေယျ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန်တင်သောအတူ။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ၊ ပစ္စုဒ္ဓရာမိဟူ၍။ ဝတော၊ ရှိ။ ပစ္စုဒ္ဓရေယျ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုရာ၏။

ဟတ္ထပါသ်နှစ်တောင့်ထွာအတွင်း၌ရှိသော သင်္ကန်းကို “ဣမံ အဓိဋ္ဌာမိ” ဟုဆို၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၏။ ဟတ္ထပါသ် နှစ်တောင့်ထွာမှ အပ၌ရှိသော သင်္ကန်းကို “ဧတံ အဓိဋ္ဌာမိ” ဟုဆို၍ အဓိဋ္ဌာန် တင်ရာ၏။ ပစ္စုဒ္ဓါရ် ပြုရာ၌လည်း ဤနည်းအတူဆို၍ပြုရာ၏။ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ဆိုသည်ကား အဓိဋ္ဌာန် ချသည် ဟုလိုသည်။

ဤသို့ အမည်ဖြင့် သင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုရာသော အဆုံး အဖြတ်ကို ပြပြီး၍ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌဟူသောအမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ ပစ္စုဒ္ဓါရ် ပြုရာသောအဆုံးအဖြတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “ဣမံ။ ပ။ တိ” ဟူသောဂါထာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၄) ဣမံစိဝရံ၊ ကို။ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌန္တိ၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌဟူ၍။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၏။ ဣမာနိ စိဝရာနိ၊ တို့ကို။ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌာနီတိ၊ ရှိ။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ ဧတံစိဝရံ၊ ထိုသင်္ကန်းကို။ ပရိက္ခာရ စောဋ္ဌန္တိ၊ ရှိ။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ဧတာနိ စိဝရာနိ၊ တို့ကို။ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌာနီတိ၊ ရှိ။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ဝတော၊ ရှိ။ အဓိဋ္ဌေယျ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြု၏ဟူ၍။ ဝတော၊ ရှိ။ ပစ္စုဒ္ဓရေယျ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုရာ၏။

ဟတ္ထပါသ် နှစ်တောင့်ထွာ အတွင်း၌ရှိသော တထည်သောသင်္ကန်းကို ရည်၍ ဣမံ-ဟု ဆိုသတည်း။ သင်္ကန်း အများကိုရည်၍ ဣမာနိ-ဟု ဆိုသတည်း။ ဟတ္ထပါသ်မှအပ၌ရှိသော တထည်သော သင်္ကန်းကို ရည်၍

တော၊ အများကိုရည်၍ တောနိ-ဟုဆိုသတည်း။ ထိုဟတ္ထပါသ် အတွင်း၌ တထည်တည်းဖြစ်အံ့ “ဣမံ စီဝရံ ပရိက္ခာရစောဠန္တိ အဓိဋ္ဌာမိ” ဟု ဆို၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၏။ သင်္ကန်းအများဖြစ်အံ့ “ဣမာနိ စီဝရာနိ ပရိက္ခာရစောဠာနိတိ အဓိဋ္ဌာမိ” ဟုဆို၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၏။ ဟတ္ထပါသ် အပ၌ တထည်တည်းဖြစ်အံ့ “တေံ စီဝရံ ပရိက္ခာရစောဠန္တိ အဓိဋ္ဌာမိ” ဟု ဆို၍ အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်၏။ အများဖြစ်အံ့ “တောနိ စီဝရာနိ ပရိက္ခာရစောဠာနိတိ အဓိဋ္ဌာမိ” ဟု ဆို၍ အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်၏။ ထို့အတူ ပစ္စုဒ္ဓါရံ ပြုအပ်၏။

ဤသို့ သင်္ကန်း၌ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရံပြုရာသော အဆုံးအဖြတ်ကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ၌သပိတ်၌ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာပစ္စုဒ္ဓါရံပြုရာသော အဆုံးအဖြတ်ကို ပြတော်မူလို၍ “တေံ။ ပ။ ဝိဓိ” ဟူသောဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၅) ဣမံပတ္တံ၊ ဤသပိတ်ကို။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊ ၏။ တေံပတ္တံ၊ ထိုသပိတ်ကို။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊ ၏။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားဖြင့်။ စီဝရာဒိံ၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်ကို။ ယထာဝိဓိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်အားလျော်စွာ။ ပစ္စုဒ္ဓရေ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရံလည်း ပြုရာ၏။ အဓိဋ္ဌေ၊ အဓိဋ္ဌာန်လည်း တင်ရာ၏။

ဣမံ တေံ-ဟု ဣမသဒ္ဓါကို ရှေးဆိုအပ်လျက် ဂါထာဗန္ဓအားဖြင့် တေံ ဣမံ-ဟု တေသဒ္ဓါကို ရှေးဆိုလေသတည်း။ “ဧဝံအဓိဋ္ဌေ ပစ္စုဒ္ဓရေ” ဟု ပစ္စုဒ္ဓရေ-ဟူသော ကြိယာကို နောက်ဆိုအပ်လျက် ဂါထာဗန္ဓအားဖြင့် ၎င်း ရှေးဆိုလေသတည်း။ နှစ်လုံးအစရှိသော သပိတ်အများကိုအဓိဋ္ဌာန် မတင်အပ်သောကြောင့် “ဣမာနိတောနိ” ဟု ဗဟုဝုဇ်ကိုသပိတ် အဓိဋ္ဌာန် တင်ရာ၌ မဆိုလေသတည်း။ ထိုဟတ္ထပါသ်၌ရှိသောသပိတ်ကို “ဣမံပတ္တံ အဓိဋ္ဌာမိ” ဟုဆို၍ ဟတ္ထပါသ်မှ အပ၌ရှိသော သပိတ်ကို “တေံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာမိ” ဟုဆို၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၏။

ဤသို့ အဓိဋ္ဌာန် တင်ရာသော အဆုံးအဖြတ်ကို ပြပြီး၍ သမိတ္တက သိက္ခာပုဒ် အစိတ္တက သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “သဉ္ဇရိတ္တံ။ ပ။ ကံ” ဟူသော ဂါထာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၆) သဉ္စရိတ္တံ၊ သဉ္စရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ကို။ ဝိနာ၊ ချ်။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဂရုကာစ၊ သံဃာဒိသိသံတို့သည်၎င်း။ အန္တိမာ၊ ပါရာဇိကလေးပါးတို့သည်၎င်း။ သစိတ္တာ၊ သစိတ္တကသိက္ခာပုဒ် မည်ကုန်၏။ အတ္ထိန္နဉ္စ၊ ပေးပြီးသော သင်္ကန်းကို မိမိဥစ္စာဟူသောအမှတ်ဖြင့်လုသောသိက္ခာပုဒ်ကို၎င်း။ ပရိဏတဉ္စ၊ သံဃာအား ညွတ်လေပြီးသော လာဘ်ကို မိမိသို့ညွတ်စေသော သိက္ခာပုဒ်ကို၎င်း။ ဟိတု၊ စွန့်၍။ (သေသံ ထည့်ပါ)။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ နိဿဂ္ဂိယသိက္ခာပုဒ်သည်။ အစိတ္တကံ၊ အစိတ္တက သိက္ခာပုဒ်မည်၏။

ဂရုကန္တိမာ-ကို ဂရုကာ အန္တိမာ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ စ-သဒ္ဒါကား ကျေသတည်း၊ လွန်ကျူးလိုသော စိတ်ရှိ၍ လွန်ကျူးသော်သာ အာပတ်သင့်ကောင်းသော သိက္ခာပုဒ်သည်သစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်မည်၏။ လွန်ကျူးလိုသော စိတ်မရှိသော်လည်း အာပတ်သင့်ကောင်းသော သိက္ခာပုဒ်သည် အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်မည်၏။

ဤသို့ နိဿဂ္ဂိယသိက္ခာပုဒ်တို့၌ သစိတ္တက၊ အစိတ္တကအပြားကို ပြပြီး၍ ပါစိတ္တိယသိက္ခာပုဒ်တို့၌ သစိတ္တက၊ အစိတ္တကအပြားကို ပြတော်မူလို၍ “ပဒသော။ပ။ကာ” ဟူသော နှစ်ဂါထာခွဲကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာတို့၏ အတ္ထကား-

(၇-ဂ) ပါစိတ္တိယ၊ ပါစိတ်သိက္ခာပုဒ်တို့တွင်။ ပဒသောဓမ္မဉ္စ၊ လူသာမဏေတို့နှင့် ပုဒ်ပြိုင်သင်သော သိက္ခာပုဒ်၎င်း။ ဒုဝေ သေယျာ၊ နှစ်ပါးသော သဟသေယျ သိက္ခာပုဒ်တို့၎င်း။ ဣတ္ထိယာ၊ အား။ ဓမ္မဒေသနာစ၊ ခြောက်ပုဒ်ထက်အလွန် တရားဟောသောသိက္ခာပုဒ်၎င်း။ ဒုဝေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ သေနာသနာနိပိ၊ သေနာသန သိက္ခာပုဒ်တို့၎င်း။ စီဝရဿ၊ အဆွေမတော်သော ရဟန်းမိန်းမ သင်္ကန်းကို။ သိဗ္ဗနမ္ပိ၊ ချုပ်သော သိက္ခာပုဒ်၎င်း။ ပဝါရိတဉ္စ၊ ပဝါရိတ်သင့်ပြီးသော ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ်မပြုမူ၍ စားသော သိက္ခာပုဒ်၎င်း။ သုရာပါနဉ္စ၊ သုရာပါန သိက္ခာပုဒ်၎င်း။ ပဉ္စသန္တိမိ အာဒိကဉ္စ၊ သန္တိမိ သိက္ခာပုဒ်အစရှိသော ငါးပါးသော သိက္ခာပုဒ်၎င်း။ ဇောတိနုဇ္ဇာလနုဇ္ဇေပ၊ မနာမဖျားမူ၍ မီးလှုံသော သိက္ခာပုဒ်၎င်း။ ကပ္ပဗိန္ဒု၊ ကပ္ပဗိန္ဒုကို။ အနာဒိကဉ္စ၊ မထိုးသော သိက္ခာပုဒ်၎င်း။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ ဂါမပ္ပဝေသနဉ္စ၊ ထင်ရှား

ရှိသောရဟန်းကိုမပန်မူ၍ နေလဲ့သောအခါ၌ ရွာတွင်းသို့ဝင်သော သိက္ခာပုဒ်
၎င်း။ (ဣမေ ပန္နရသ ထည့်ပါ)။ ဣမေ ပန္နရသ၊ ဤတဆဲ့ ငါးပါးကုန်သော
သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ အစိတ္တကာ၊ အစိတ္တကမည်ကုန်၏။ သေသ၊ ကြွင်းကုန်
သော ပါစိတ်တို့သည်။ သစိတ္တကာ၊ သစိတ္တက မည်ကုန်၏။

ဤသို့ ပါဌသေသထည့်၍ ယောဇနာလေ၊ သန္နိမိအာဒိကံ-၌ အာဒိသဒ္ဒါ
ဖြင့် ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၊ ပဏိတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၊ အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတ
သိက္ခာပုဒ်၊ တိတ္ထိယဒါနသိက္ခာပုဒ် ဤလေးပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို
ယူလေ။

ဤသို့ ပါစိတ်သိက္ခာပုဒ်တို့၌ သစိတ္တက၊ အစိတ္တက သိက္ခာပုဒ်တို့ကို
ပြပြီး၍ ပကိဏ္ဏက သိက္ခာပုဒ်တို့၌ သစိတ္တက၊ အစိတ္တက အပြားကို ပြလို၍
“ပကိဏ္ဏကေသု ။ပ။ကံ” ဟူသောအခွဲနှင့်တကွ ဂါထာနှစ်ခု အပေါင်းကို
မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာတို့၏ အတ္ထကား-

(၉-၁၀) ပကိဏ္ဏကေသု၊ ပကိဏ္ဏကသိက္ခာပုဒ်တို့တွင်။ ဥဒ္ဒိဿကဟံ၊ ရည်၍
ပြုသောအသားကိုစားခြင်းကြောင့်သင့်သောသိက္ခာပုဒ်ကို။ ဟိတွံ၊ ကြည်၍။
အညမံသကဉ္စ၊ တပါးသော အကပ္ပိယအသားကို စားခြင်းကြောင့်သင့်သော
သိက္ခာပုဒ်၎င်း။ ဧကတ္ထရဏ ပါဝုရဏဉ္စ၊ ရဟန်းနှစ်ယောက် တထည်းတည်း
ခင်းလျက် တထည်တည်းရုံလျက် အိပ်ခြင်းကြောင့် သင့်သောသိက္ခာပုဒ်၎င်း။
ဧကမဉ္စေ၊ တခုတည်းသောညောင်စောင်း၌။ တုဝဋ္ဌိနဉ္စ၊ ရဟန်းနှစ်ယောက်
အိပ်ခြင်းကြောင့်သင့်သောသိက္ခာပုဒ်၎င်း။ ဧကတော၊ တကုန်။ ဘုဉ္ဇနဉ္စ၊
ရဟန်းနှစ်ယောက် စားခြင်းကြောင့်သင့်သော သိက္ခာပုဒ်၎င်း။ နစ္စဂီတာဒိ
သတ္တပိ၊ ကခြင်း၊ သိခြင်း၊ အစရှိသောခုနစ်ပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့၎င်း။ အကာယ
ဗန္ဓနဉ္စ၊ ခါးပန်းမဖွဲ့မူ၍ ရွာတွင်းသို့ဝင်ခြင်းကြောင့်သင့်သော သိက္ခာပုဒ်
၎င်း။ ပတ္တဟတ္တကဝါဠကဉ္စ၊ သပိတ်လက်စွဲလျက်တံခါးရှက်ကိုဖွင့်ခြင်းကြောင့်
သင့်သော သိက္ခာပုဒ်၎င်း။ ဣဒံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသော သိက္ခာပုဒ်သည်။
အစိတ္တကံ၊ အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်မည်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသောသိက္ခာပုဒ်သည်။
ဧတ္ထ၊ ဤပကိဏ္ဏကသိက္ခာပုဒ်တို့၌။ သစိတ္တကံ၊ မည်၏။

နစ္စဂီတာဒိ-၌ အာဒိ သဒ္ဓါဖြင့် နစ္စ ဂီတ ဒဿန သဝန သိက္ခာပုဒ်၊
ဝစ္စာဒိဆဉ္စနသိက္ခာပုဒ်၊ ဒီသကေသာဒိဓာရဏသိက္ခာပုဒ်၊ နမေဋ္ဌကရဏ
သိက္ခာပုဒ်၊ သမ္မာဓလောမဟရဏ သိက္ခာပုဒ်၊ သဥပါဟနအက္ကမန
သိက္ခာပုဒ် ဤခြောက်ပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ယူလေ။

ဤသို့ သစိတ္တက၊ အစိတ္တကအပြားကိုပြုပြီး၍ ယခုအခါ၌ သိုသစိတ္တက၊
အစိတ္တက အကြောင်းကို ပြတော်မူလို၍ “ဝီတိက္ကမန ။ပ။ တထာ”
ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၁) ဝီတိက္ကမနစိတ္တေန၊ ဝတ္ထုကိုလွန်ကျူးလိုသောစိတ်ဖြင့်သာလျှင်။
(အာပဇ္ဇိတံထည့်ပါ)။ အာပဇ္ဇိတံရောက်သောသိက္ခာပုဒ်သည်။ သစိတ္တကံ၏။
(ဣတရံထည့်ပါ)။ ဣတရံဤမှတပါးသောသိက္ခာပုဒ်သည်။ အစိတ္တကံ၏။
တထာထို့ အတူ။ ပညတ္တိံ ပညတ်ကို။ ဇာနနေ စာပိ၊ သိခြင်းကြောင့်လည်း။
သစိတ္တကံ၏။ ဣတရံသည်။ အစိတ္တကံ၏။ ဣဘိဤသို့။ အာစရိယာတို့သည်။
ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

ဤသို့ သစိတ္တက၊အစိတ္တကတို့၏ အကြောင်းကို ပြုပြီး၍ ယခုအခါ၌
ဥပုသ်၊ပဝါရဏာ အစရှိသောသံဃာ့ကံကို ပြတော်မူလို၍“ပုဗ္ဗ ။ပ။ နာ”
ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၂) ပိယသီလိနာ၊ သီလကိုချစ်သောရဟန်းသည်။ ပုဗ္ဗကရဏာဒိကံ၊
ပုဗ္ဗကရဏအစရှိသည်ကို။ ကတော၊ ပြုပြီး၍။ နဝဓာ၊ ကိုးပါးအပြားဖြင့်။ ဒီပိတံ၊
ပြအပ်သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဥပေါသထပွဝါရဏံကို။ ကာတဗ္ဗံ၊အပ်၏။

ပုဗ္ဗကရဏာဒိကံ-၌ အာဒိ သဒ္ဓါဖြင့် ပုဗ္ဗကိစ္စ ငါးပါး၊ ပတ္တကလ္လအင်္ဂါ
လေးပါးကို ယူလေ။ နဝဓာ၏သရုပ်ကို အထက်၌ဆိုလတ္တံ့။

ဆရာ ပုဗ္ဗကရဏာဒိကံ ကတော-ဟုဆရာဆိုပြီး၊အဘယ်လျှင်ပုဗ္ဗကရဏဟူ၍
ဆိုအပ်သနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ “သမ္မဇ္ဇနီ ။ပ။
တိ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၃) သမ္မဇ္ဇနီ စ၊သိမ်အပြင်၌တံမြက်လှည်းခြင်း၎င်း။ ပဒီပေါ စ၊ဥပုသ်
အိမ်၌ဆီမီးညှိထွန်းခြင်း၎င်း။ အာသနေန၊နေရာခင်းခြင်းနှင့်တကွ။ ဥဒကဉ္စ၊
သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေ တည်ခြင်း၎င်း။ တောနိ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ၊

ဤလေးပါးကုန်သော အမှုတို့ကို။ ဥပေါသထဿ၊ ဥပုသ်၏။ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ၊ ပုဗ္ဗကရဏဟူ၍။ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တေ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဤသို့ ပုဗ္ဗကရဏလေးပါးတို့ကို ပြပြီး၍ ပုဗ္ဗကိစ္စငါးပါးတို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ဆန္ဒံ ။ပ။ တိ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၄) ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိစ၊ ဆန္ဒကိုဆောင်ခြင်းပါရိသုဒ္ဓိကိုဆောင်ခြင်း၎င်း။ ဥတုက္ခာနံ၊ ဥတုသုံးပါးတို့ကိုကြားခြင်း၎င်း။ ဘိက္ခုဂဏနာ စ၊ ရဟန်းတို့ကို ရေတွက်ခြင်း၎င်း။ သြဝါဒေါ စ၊ ရဟန်းမိန်းမ တို့၏ အဆုံးအမကို ခံပါ၏ ဟူသောစကားကို ကြားခြင်း၎င်း။ ဧတနိ ပဉ္စကမ္မာနိ၊ ဤငါးပါးသော အမှုတို့ကို။ ဥပေါသထဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စဟူ၍။ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တေ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဤသို့ ပုဗ္ဗကိစ္စ ငါးပါးတို့ကို ပြပြီး၍ ပတ္တကလ္လအင်္ဂါတို့ကို ပြတော်မူလို၍ “ဥပေါသထော ။ပ။ တိ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၅) ဥပေါသထောစ၊ ဥပုသ်နေ့၏ ကြိမ်ခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း တို့သည်။ ကမ္မပ္ပတ္တာ၊ ပါတိမောက်ကံအား လျှောက်ပတ်ကုန်၏။ တာဝတိကာ၊ ထိုမျှလောက်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဟတ္ထပါသံ၊ နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသံကို။ အဝိဇ္ဇဟိတော၊ မစွန့်ကုန်မူ၍။ ဌိတာစ၊ တည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဘာဂါပတ္တိယော စ၊ သဘောတူသော အာပတ်တို့သည်လည်း။ န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဝိဇ္ဇနိယာ၊ ဟတ္ထပါသံနှစ်ထောင့်ထွာမှ အပပြုသောအားဖြင့် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ စ၊ လူအစရှိသော နှစ်ကျိပ်တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ တသ္မိံ၊ ထိုသိမ်အပြင်၌။ (ယိုကျောင်း၌ လည်းဟူ)။ န ဟောန္တိ၊ ရှိသည်မဖြစ်ကုန်။ ဧတေဟိ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ၊ ထိုလေးပါးသော အင်္ဂါတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်သော။ ဥပေါသထကမ္မံ၊ ဥပုသ်ကံကို။ ပတ္တကလ္လန္တိ၊ လျှောက်ပတ်သော အခါရှိသောကံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ဤသို့ ပတ္တကလ္လ အင်္ဂါကိုပြပြီး၍ အာရာဓနာကာရကို ပြတော်မူလို၍ “ပုဗ္ဗ။ပ။ ကရောမ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏

အတ္ထကား-

(၁၆) ပုဗ္ဗကရဏ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏလေးပါး၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ ငါးပါး တို့ကို။ သမာပေတွာ၊ ပြီးစေပြီး၍။ ဒေသိတာပတ္တိကဿ၊ ကြားအပ်ပြီးသော သဘာဂ အာပတ်ရှိသော။ သမဂ္ဂဿ၊ ညီညွတ်သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းသံဃာ၏။ အနုမတိယာ၊ အလိုအားဖြင့်။ ပါတိမောက္ခ၊ ပါတိမောက်ကို။ ဥဒ္ဓိသိတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အာရာဓနံ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ ကရောမ၊ ပြုကုန်အံ့။

ဤသို့ အာရာဓနာကာရကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ၌ “နပဓာ ဒိပိတံ” ဟူသောပါဠိဖြင့် ပြအပ်ပြီးသော ကိုးပါး အပြားရှိသော ဥပုသ်တို့၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူလို၍ “ပါရိသုဒ္ဓိ။ ပ။ မံ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၇) (ဥပေါသထောထည့်ပါ)။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်သည်။ ပါရိသုဒ္ဓိ အဓိဋ္ဌာနသုတ္တုဒ္ဓေသာဝသာ၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်၊ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်၊ သုတ္တုဒ္ဓေသ ဥပုသ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဓာ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဂဏပုဂ္ဂလသံဃာ စ၊ ဂိုဏ်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သံဃာတို့သည်လည်း။ တံ၊ ထိုသုံးပါးအပြားရှိသောဥပုသ်ကို။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အားလျော်စွာ။ ကရေယျ၊ ပြုကုန်ရာ၏။

ယထာက္ကမံ-ဟူသောပါဠိဖြင့် ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ကို ဂိုဏ်းသည် ပြုအပ်၏။ အဓိဋ္ဌာန် ဥပုသ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်၏။ သုတ္တုဒ္ဓေသဥပုသ်ကို သံဃာ သည် ပြုအပ်၏။ ဤသို့သော အစဉ်ကို ပြသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဤ ဂါထာ၌ ကတ္တဗ္ဗာကာရအားဖြင့် သုံးပါး ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် သုံးပါး ဟူ၍ ခြောက်ပါးအပြားရှိသော ဥပုသ်ကို ရအပ်၏။ ဤသို့ ကတ္တဗ္ဗာကာရ၊ ပုဂ္ဂိုလ် အပြားအားဖြင့် ခြောက်ပါး အပြား ရှိသော ဥပုသ်ကို ပြပြီး၍ နေ့အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိသော ဥပုသ်ကို ပြတော်မူလို၍ “စာတုဒ္ဓသော။ပ။တာ” ဟူသောဂါထာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာတို့၏အတ္ထကား-

(၁၈) စာတုဒ္ဒသော၊ စာတုဒ္ဒသိဥပုသ် ဟူ၍၎င်း။ ပန္နရသော၊ ပန္နရသိ ဥပုသ်ဟူ၍၎င်း။ သာမဂ္ဂိ၊ သာမဂ္ဂိဥပုသ်ဟူ၍၎င်း။ ဥပေါသထာ၊ သည်။ ဒိနတော၊ နေ့အားဖြင့်။ တိဓာ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ (တသ္မာထည့်) တသ္မာ၊ ထို သို့သုံးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေဥပေါသထာ၊ ထိုဥပုသ် တို့ကို။ ဒိန ပုဂ္ဂလ ကတ္တဗ္ဗာကာရတော၊ နေ့ပုဂ္ဂိုလ်ပြုအပ်သော အခြင်း အရာအားဖြင့်။ နဝ၊ ကိုးပါးတို့ဟူ၍။ ဤရိတ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။

ဤသို့ ဥပုသ်အပြားကို ပြုပြီး၍ ပဝါရဏာ အပြားကို ပြတော်မူလို၍ “တယော။ပ။ဏာ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၁၉) ဒိနပုဂ္ဂလဘေဒတော၊ နေ့ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အပြားအားဖြင့်။ တယော တယော၊ သုံးပါးသုံးပါးတို့ကို။ ကတွာန၊ ပြုပြီး၍။ (ကတ္တဗ္ဗာကာရတော ထည့်ပါ)။ ကတ္တဗ္ဗာကာရတော၊ ပြုအပ်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ တေဝါစိတိ စ၊ တေဝါစိကပဝါရဏာဟူ၍၎င်း။ ဒွေဝါစိတိ စ၊ ဒွေဝါစိက ပဝါရဏာဟူ၍၎င်း။ ဧကဝါစိတိ စ၊ ဧကဝါစိက ပဝါရဏာ ဟူ၍၎င်း။ တယော၊ သုံးပါးတို့ကို။ ကတွာန၊ ၍။ နဝ၊ ကိုးပါးကုန်သော။ ပဝါရဏာ၊ ပဝါရဏာတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။

ပဝါရဏာကား စာတုဒ္ဒသိ ပဝါရဏာ၊ ပန္နရသိ ပဝါရဏာ၊ သာမဂ္ဂိ ပဝါရဏာ ဟူ၍ နေ့အားဖြင့် သုံးပါး၊ သံသပဝါရဏာ၊ ဂဏပဝါရဏာ၊ ပုဂ္ဂလပဝါရဏာဟူ၍ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် သုံးပါး၊ တေဝါစိက ပဝါရဏာ၊ ဒွေဝါစိကပဝါရဏာ၊ ဧကဝါစိကပဝါရဏာဟူ၍ ကတ္တဗ္ဗာကာရအားဖြင့် သုံးပါး၊ ဤသို့နေ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကတ္တဗ္ဗာကာရအားဖြင့် ကိုးပါးဖြစ်သတည်း။ ဤကိုးပါးသော ပဝါရဏာကို ပြုရာသော အခြင်းအရာကို အထက်၌ ဆိုလတ္တံ့။

ဤသို့ အသီးအသီးဖြစ်သော ဥပုသ်အပြားကို ပြုပြီး၍ ယခုအခါ၌ ဥတု အပြားအပေါင်းဖြစ်သော ဥပုသ်အပြား တို့ကို ပြတော်မူ လို၍ “ကတ္တိကန္တိ။ပ။ထာ” ဟူသော အခွဲလျှင် နှစ်ခုမြောက်သော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာတို့၏အတ္ထကား-

(၂၀) ကတ္တိကန္တိမပက္ခမာ၊ တန်ဆောင်မုန်းလက္ခယံပက္ခမာ။ (တန်ဆောင်
မုန်းလပြည့်ကျော်တရက်နေ့ဟူ၍သော်လည်း အဓိပ္ပါယ်တ္ထပေးလေ။ ပဌာယ
ထည့်ပါ)။ ပဌာယ၊ စ၍။ ဖဂ္ဂုဏပုဏ္ဏမာ၊ တပေါင်းလပြည့်တိုင်အောင်သော
ကာလသည်။ ဟေမံ၊ ဆောင်းဥတုမည်၏။ (ဆောင်းကာလမည်၏လည်းဟူ)။
တဿ၊ ထိုတပေါင်းလ၏။ အန္တိမပက္ခမာ၊ လက္ခယံပက္ခမာ။ (လပြည့်ကျော်
တရက်နေ့ဟူလည်းဟူ)။ ပဌာယ၊ စ၍။ အာသဠိပုဏ္ဏမာ၊ ဝါဆိုလပြည့်တိုင်အောင်
သောကာလသည်။ ဂိမံ၊ နွေဥတုမည်၏။ (နွေရာမည်၏လည်းဟူ)။ တတော၊
ထိုဥတုနှစ်ခုတို့၏အပေါင်းမှ။ သေသံ၊ ကြွင်းသောကာလသည်။ ဝဿကာလံ၊
မိုးဦးကာလမည်၏။ (မိုးဦးဥတုမည်၏ လည်းဟူ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတု၊ သည်။
တိဓာ၊ ရှိ၏။ ဧကေကသ္မိံ၊ တပါးပါးသောဥတု၌။ အဋ္ဌ အဋ္ဌ ဥပေါသထာ၊
ရှစ်ပါးရှစ်ပါးကုန်သောဥပုသ်တို့ကို။ သမ္ပိဏ္ဏေတွာ၊ ပေါင်း၍။ စတုဝိသတု-
ပေါသထာ၊ နှစ်ဆဲ့လေးဥပုသ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ဤသို့ပါဌသေသ
ထည့်၍ ယောဇနာ)။

ဤသို့ အပေါင်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ဥပုသ်ကိုပြပြီး၍ စာတုဒ္ဒသိ၊ ပန္နရသိ
အားဖြင့် ပြားကုန်သောဥပုသ်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “စာတုဒ္ဒသာ ။ပ။
ထာ” ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

(၂၁) ဧတေသု၊ ထိုနှစ်ဆဲ့လေးပါး ကုန်သော ဥပုသ်တို့တွင်။ ပက္ခာ
တတိယသတ္တမာ၊ တတိယပက္ခ၊ သတ္တမပက္ခဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ပါး
တို့သည်။ စာတုဒ္ဒသာ၊ စာတုဒ္ဒသိဥပုသ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသာ၊
ကုန်သော။ အဋ္ဌာရသဥပေါသထာ၊ တဆဲ့ရှစ်ပါး ကုန်သော ဥပုသ်တို့ကို။
ပန္နရသာ၊ ပန္နရသိဥပုသ်တို့ဟူ၍။ ဧ ယျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

ဤသို့ စာတုဒ္ဒသိ၊ ပန္နရသိအားဖြင့် ဥပုသ်တို့ကိုပြပြီး၍ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိကို
ပေးရာသော အခြင်းအရာကို ပြတော်မူလို၍ “ဆန္ဒံ ဒမ္ပိ၊ ဆန္ဒံ မေ ဟရ”
အစရှိသော ပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

(၂၂-၂၃) အပံ၊ ငါသည်။ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို။ ဒမ္ပိ၊ ပေး၏။ မေ၊ ငါ၏။
ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို။ တံ၊ သည်။ ဟရ၊ ဆောင်လေလော့။ မေ၊ ငါ၏။ ဆန္ဒံ၊ ကို။
သံသဿ၊ အား။ (ဤကားသမ္ပဒါန်ထည့်)။ အာရောစေဟိ၊ ကြားလေလော့။

ဣတိသ္မိ။ ဆန္ဒံ၊ ကိ။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ကံ။ ဒမ္မိ၏။ မေ၏။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ကိ။ ဟရ၊ လော့။ မေ၊ ငါ၏။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ကိ။ သံဃဿ၊ အား။ အာရောစေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ကိ။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဤ။

ဤသို့ ပါရိသုဒ္ဓိကို ပေးရာသော အခြင်းအရာကို ပြပြီး၍ ပဝါရဏာကို ပေးရာသော အခြင်းအရာကို ပြတော်မူလို၍ “ပဝါရဏံ ဒမ္မိ” အစရှိသော ဤပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

(၂၄) အဟံ၊ ငါသည်။ ပဝါရဏံ၊ ကိ။ ဒမ္မိ၏။ မေ၏။ ပဝါရဏံ၊ ကိ။ ဟရ၊ လော။ မေ၏။ ပဝါရဏံ၊ ကိ။ သံဃဿ၊ အား။ အာရောစေဟိ၊ လော့။ မမ၊ ၏။ အတ္ထာယ၊ ဌာ။ တံ၊ သင်သည်။ ပဝါရေဟိ၊ ပဝါရဏာပြုလော့။ ဣတိသ္မိ။ ပဝါရဏာ၊ ကိ။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဤ။

ပါရိသုဒ္ဓိကို ဆောင်သော ရဟန်းကား ပါရိသုဒ္ဓိကို ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းသည် ပေးလိုက်သည်ဟု သံဃာအား ကြားခြင်းကိုသာ ပြအပ်၏။ ပဝါရဏာကို ဆောင်သော ရဟန်းကား ပဝါရဏာကို ပေးတတ်သော ရဟန်း၏အလိုငှာ သံဃာ့အလယ်၌ ပဝါရဏာပြုရသည်ဟု သိစေခြင်းငှာ “မမတ္ထာယ ပဝါရေဟိ” ဟူသော ပါဌ်ကို မိန့်သည်။

ဤသို့ ပဝါရဏာကို ပေးရာသော အခြင်းအရာကို ပြပြီး၍ အာပတ်ကို ဒေသနာ ကြားရာသော အခြင်းအရာကို ပြတော်မူလို၍ “အာပတ္တိ ဒေသကေန” အစရှိသော ပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

(၂၅) အာပတ္တိဒေသကေန၊ အာပတ်ကို ဒေသနာကြားရာသော ရဟန်းသည်။ (ဒေသေတဗ္ဗံစပ်)။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ သမ္ပဟုလ၊ များစွာကုန်သော။ နာနာဝတ္ထုကာ၊ အထူးထူးသော ဝတ္ထုရှိကုန်သော။ အာပတ္တိယော၊ အာပတ်တို့သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊ ရောက်ပြီ။ တာ အာပတ္တိယော၊ ထိုအထူးထူးသော ဝတ္ထုရှိသော အာပတ်တို့ကို။ တုမ္မမူလေ၊ အရှင်ဘုရားထံ၌။ ပဋိဒေသေမိ၊ ဖြေ၏။ (ကြား၏လည်းဟူ)။ ဣတိသ္မိ။ ဝတုာ၍ (ဒေသေ-တဗ္ဗံ ကြိယာဝိသေသနစပ်)။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သာဓု သုဋ္ဌ၊ မြဲမြံစွာ။ သံဝရိဿာမိ၊ စောင့်အံ့။ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ သံဝရိဿာမိ၊ အံ့။

တတိယံမိလည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သာဓု သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ သံဝရိဿာမိ၊ အံ့။
ဣတိ၊ သို့။ ဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဒေသနာကြားရာ၏။

ဤကား သက်သက်သောဒေသနာ ကြားသောအခြင်းအရာတည်း။ ယခု
အခါ၌ကား ဒေသနာကြားသော အခြင်းအရာ ခံသောအခြင်းအရာကို
ပြတော်မူလို၍ “အာပတ္တိဒေသကေန အဟံ ဘန္တေ” အစရှိသော ပါဠိကို
မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား-

အာပတ္တိဒေသကေန၊ သည်။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ သမ္ပဟုလ၊
ကုန်သော။ နာနာဝတ္ထုကာ၊ အထူးထူးသောဝတ္ထုရှိကုန်သော။ အာပတ္တိယော၊
တို့သို့။ အာပဇ္ဇိ၊ ပြီ။ တာ အာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ တုမ္ပမူလေ၊ အရှင်ဘုရားထံ၌။
ပုဋိဒေသေမိ၊ ဖြေ၏။ (ကြား၏လည်းဟူ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတု၊ ရှိ။ (ဝုတ္တေ၌စပ်)။
အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ တာအာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ တံ၊ သည်။ ပဿသိ၊ မြင်၏လော့။
တနည်းကား- ရှု၏လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဂ္ဂဏန္တေန၊ အာပတ်ကို ခံသော
ရဟန်းသည်။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အာမ ပဿာမိ၊
မြင်ပါ၏။ (ရှုပါ၏လည်းဟူ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတု၊ ရှိ။ (ဒေသေတဗ္ဗံစပ်)။
ဗုဒ္ဓ၊ ဖန်။ ပဋိဂ္ဂဏန္တေန၊ အာပတ်ကိုခံသော ရဟန်းသည်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။
အာယတ္တိ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရေယျာသိ၊ စောင့်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊
သော်။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သာဓု သုဠ၊ မြဲမြံစွာ။ သံဝရိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။
ဝတု၊ ရှိ။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ ဒေသေတဗ္ဗံ၊ ၏။

တိက္ခတ္တံ-ဟူသောပါဠိကား ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌မထင်၊ တကြိမ်
ကြားခြင်းသာလျှင် ထင်၏။ ဤမူလသိက္ခာကျမ်း၌ တိက္ခတ္တံ-ဟူသော
စကားကို ဂရုဖြစ်စေခြင်းငှာ မူလသိက္ခာဆရာ ဆိုတော်မူသည်။ သုံးကြိမ်
သာ ကြားအပ်သောကြောင့် ဆိုတော်မူသည် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့်
ပါဠိတော်၌လာတိုင်း တကြိမ်သာ ကြားသော်လည်း သင့်၏ဟု မှတ်
အပ်၏။

ဤသို့ အောက်မေ့သောအာပတ်ကို ဒေသနာကြားသော အခြင်းအရာကို
ပြပြီး၍ ယုံမှားရှိလောက်သော အာပတ်ကိုကြားသော အခြင်းအရာကို
ပြတော်မူလို၍ “ဝေမတိကေန အာရောစေန္တေန” အစရှိသော ပါဠိကို
မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား-

(၂၆) ဝေမတိကေန၊ ယံမှားရှိသည် ဖြစ်၍။ အာရောစေန္တေန၊ ကြားသောရဟန်းသည်။ (အာရောစေတဗ္ဗာဉ်စပ်)။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ သမ္ပဟုလာသု၊ ကုန်သော။ နာနာဝတ္ထုကာသု၊ အထူးထူးသော ဝတ္ထုရှိကုန်သော။ အာပတ္တိသု၊ တို့၌။ ဝေမတိကော၊ ယံမှားရှိ၏။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ နိဗ္ဗေမတိကော၊ ယံမှားကင်းသည်။ ဘဝိဿာမိ၊ အံ့။ တဒါ၊ ၌။ အာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ ပဋိကရိဿာမိ၊ ကုအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တိက္ခတ္တု၊ ကြိမ်။ ဝတှာ၊ ၍။ အာရောစေတဗ္ဗာ၊ ကြားအပ်ကုန်၏။

ဆရာ ဥပုသ်သည် ပါရိသုဒ္ဓိ၊ အဓိဋ္ဌာန်၊ သုတ္တုဒ္ဓေသ ဟူ၍ ကတ္တဗ္ဗာကာရအားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိသောဟု ဆရာဆိုပြီး၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ကို အသို့ပြုအပ်သနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ “အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား-

(၂၇) အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော ပန္နရသော စာတုဒ္ဓသော အဓိဋ္ဌာမိတိ၊ “အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော ပန္နရသော စာတုဒ္ဓသော အဓိဋ္ဌာမိ” ဟူ၍။ တိက္ခတ္တု၊ သုံးကြိမ်။ ဝတှာ၊ ဆို၍။ ပုဂ္ဂလေန၊ တယောက်ထည်းသောရဟန်းသည်။ အဓိဋ္ဌာန ဥပေါသထော၊ အဓိဋ္ဌာနဥပုသ်ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မေ၊ ငါ၏။ ဥပေါသထော၊ သည်။ ပန္နရသော၊ ပန္နရသီဥပုသ်တည်း။ စာတုဒ္ဓသော၊ စာတုဒ္ဓသီဥပုသ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ သည်။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။

ဤကားအနက်၊ ပန္နရသီဥပုသ်ဖြစ်အံ့ “အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော ပန္နရသော အဓိဋ္ဌာမိ” ဟူ၍ဆိုလေ၊ စာတုဒ္ဓသီဥပုသ်ဖြစ်အံ့ “အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော စာတုဒ္ဓသော အဓိဋ္ဌာမိ” ဟူ၍ ဆိုလေ။

အဓိဋ္ဌာန် ဥပုသ်ကို ပြုသော အခြင်းအရာကို ဆရာဆိုပြီး၊ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပုသ်ကိုကား အသို့ ပြုအပ်သနည်းဟု သူမေးဘွယ် ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ “ဒီသု ပန ထေရေန” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား-

(၂၀) ဒွီသု၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့တွင်။ ထေရေန၊ သီတင်းကြီး ဖြစ်သော ရဟန်းသည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ အဟံ အာဝုသော ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေဟိတိ၊ “ပရိသုဒ္ဓေါ ။ပ။ ဓာရေဟိ” ဟူ၍။ တိက္ခတ္တု၊ ကြိမ်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ အနက်ကား-အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ အာပတ်မှစင်၏။ ပရိသုဒ္ဓေါတိ၊ အာပတ်မှစင်သောသူဟူ၍။ မံ၊ ကို။ ဓာရေဟိ၊ မှတ်လော့။

သီတင်းကြီး ပြုရာသော အခြင်းအရာကို ဆရာဆိုပြီ၊ သီတင်းငယ်ကား အသို့ပြုရာသနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ “နဝကေ နာပိ တထာ ဝတ္တဗ္ဗံ” ဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား- နဝကေနာပိ၊ သီတင်းငယ် ရဟန်းသည်လည်း။ တထာ၊ ထို သီတင်းကြီး ရဟန်းအတူ။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ။

ဆရာ သီတင်းငယ်ရဟန်းသည် သီတင်းကြီးရဟန်းအတူ ဆိုအပ်သောဟု ဆရာဆိုပြီ၊ ဟစုံတခု အထူးမရှိပြီလောဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ “ဘန္တေ ဓာရေထာတိ ဝိသေသော” ဟူသော ပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

ဘန္တေ ဓာရေထာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ “ဘန္တေ ဓာရေထ” ဟူသော ဤစကား သည်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။

ဆရာ နှစ်ယောက်သော ရဟန်း တို့သည် ပြုအပ်သော ဥပုသ်ကို ဆိုပြီ၊ သုံးယောက်သောရဟန်းတို့သည်ကား အသို့ပြုအပ်သနည်းဟုသူမေးဘွယ် ရှိ၍ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ “တီသု ပန သုဏန္တု မေ” အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

(၂၆) တီသု၊ သုံးယောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့တွင်။ (ဧကေနဧကေန ထည့်)။ ဧကေနဧကေန၊ တယောက်ယောက်သောရဟန်းသည်။ (ကာတဗ္ဗော ဌိစပ်)။ သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တော။ ပ။ ဥပေါသထံ ကရေယျာမာတိ၊ ဟူ၍။ ဥတ္တိံ၊ ကို။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ ပဋိပါဋိယာ၊ သီတင်းကြီးအစဉ်အားဖြင့်။ ဝုတ္တ နယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော၊ ပရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ကို။

ကတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ (ဥတ်ထားသောပါဠိအနက်ကား)။ အာယသ္မန္တာ၊ အရှင်တို့။ (အာယသ္မန္တာထည့်ပါ)။ အာယသ္မန္တာ၊ တို့သည်။ မေ၊ ၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။ သုဏန္တု၊ နာကုန်လော့။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်သည်။ ပန္နရသော၊ ပန္နရသီဥပုသ်တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ စာတုဒ္ဓသော၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ အာယသ္မန္တာနံ၊ အရှင်တို့အား။ ပတ္တကလ္လံ၊ လျှောက်ပတ်သော အခါရှိသောကံသည်။ ယဒိဘဝေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်။ သတိရှိသော်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ကို။ ကရေယျာမ၊ ပြုကုန်အံ့။

ဤသို့ဥပုသ်ပြုရာသောအပြားကိုပြပြီး၍ ပဝါရဏာပြုရာသောအပြားကို ပြတော်မူလို၍ “အဇ္ဇ မေ ပဝါရဏာ” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား-

(၃၀) အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မေ၊ ငါ၏။ ပဝါရဏာ၊ သည်။ စာတုဒ္ဓသီ၊ စာတုဒ္ဓသီ ပဝါရဏာတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ပန္နရသီ၊ ပန္နရသီပဝါရဏာတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ဆောက်တည်၏။ ဣတိ သို့။ တိက္ခတ္ထံ၊ ကြိမ်။ ဝတု၊ ၍။ ဧကေန၊ တယောက်ထည်းသော ရဟန်းသည်။ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ ပဝါရဏာပြုရာ၏။

တယောက်ထည်းသော ရဟန်းသည် စာတုဒ္ဓသီပဝါရဏာဖြစ်အံ့။ “အဇ္ဇ မေ ပဝါရဏာ စာတုဒ္ဓသီ အဓိဋ္ဌာမိ” ဟုဆို၍ ပဝါရဏာပြုလေ။ ပန္နရသီ ပဝါရဏာဖြစ်အံ့ “အဇ္ဇ မေ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ အဓိဋ္ဌာမိ” ဟု ဆို၍ ပဝါရဏာပြုလေ။

တယောက်ထည်းသောရဟန်းသည် ပဝါရဏာပြုရာသော အခြင်းအရာကို ဆရာဆိုပြီး၊ နှစ်ယောက်သော ရဟန်းတို့သည်ကား အသို့ပြုရာသနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ “ဒွိသု ပန အဟံ အာဝုသော” အစရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား-

(၃၁) ဒွိသု၊ နှစ်ယောက်ကုန်သောရဟန်းတို့တွင်။ ထေရေန၊ သီတင်းကြီး ဖြစ်သော ရဟန်းသည်။ (ပဝါရေတဗ္ဗံ ဌာဝပံ)။ အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ။ ပ။ ပဿန္တော၊ ပဋိကရိသာမီတိ၊ ၍။ တိက္ခတ္ထံ၊ ကြိမ်။ ဝတု၊ ၍။ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ ပဝါရဏာပြုရာ၏။ (ဘိတ်ရာ၏လည်းဟူ။ ပဝါရဏာ ပြုရာသော

အနက်ကား)။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အာယသ္မန္တံ၊ ငါ့ရှင်ကို။ ပဝါရေမိ၊ ဘိတ်၏။ အာယသ္မာ၊ ငါ့ရှင်သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဒိဋ္ဌေနဝါ၊ အပြစ်ကို မြင်သဖြင့်၎င်း။ သုတေန ဝါ၊ ကြားသဖြင့်၎င်း။ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ယုံမှား ရှိသဖြင့်၎င်း။ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်သနားသည်ကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်း ပြု၍။ (အစွဲပြု၍လည်းဟူ) ဝဒတု၊ ဆိုလော့။ (ဆိုစေသတည်းလည်းဟူ)။ နဝကေ- နာပိ၊ သီတင်းငယ် ရဟန်းသည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုသီတင်းကြီး ဖြစ်သော ရဟန်းအတူလျှင်။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ အဟံ ဘန္တတံ ဝစနံ၊ “အဟံဘန္တေ” ဟူသော စကားသည်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။

နှစ်ယောက်သော ရဟန်းသည် ပြုရာသော အခြင်းအရာကို ဆရာဆိုပြီး သုံးယောက်လေးယောက်သော ရဟန်းတို့ကား အသို့ ပြုအပ်သနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ “တီသု ဝါ” စသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

(၃၂) တီသုဝါ၊ သုံးယောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ စတုသုဝါ၊ လေးယောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ (ပဝါရေတဗ္ဗံ ကတ္တားစပ်)။ တီသုဝါ၊ သုံးယောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့တွင်၎င်း။ စတုသုဝါ၊ လေးယောက် ကုန်သော ရဟန်းတို့တွင်၎င်း။

ထေရေနဉ္စစပ်၊ ပန-သဒ္ဓါကား ဝိသေသ ဇောတက နိပါတ်ပုဒ်တည်း။

သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တော။ ပ။ မယံ အညမညံပဝါရေယျာမာတိ၊ ရှိ။

တိက္ခတ္တု၊ ကြိမ်။ ဝတု၊ ရှိ။ ဥတ္တိ၊ ဥတ်ကို။ ထပေတု၊ ရှိ။ (ပဝါရေတဗ္ဗံ ဌ ကြိယာဝိသေသနစပ်)။ ထေရေန၊ သည်။ အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တေ ပဝါရေမိ။ ပ။ ပဿန္တော ပဋိကရိသာမိတိ၊ ဟူ၍။ တိက္ခတ္တု၊ ကြိမ်။ ဝတု၊ ရှိ။ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ ရှိ။ အာယသ္မန္တော၊ တို့။ အာယသ္မန္တော၊ တို့သည်။ မေ၏။ ဝစနံကို။ သုဏန္တု၊ နာကုန်လော့။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဝါရဏာ၊ ပဝါရဏာသည်။ ပန္နရသီ၊ ပန္နရသီပဝါရဏာတည်း။ ဣတိဝါ၊ ၎င်း။ စာတုဒ္ဓသီ၊ တည်း။ ဣတိဝါ၊ ၎င်း။ အာယသ္မန္တောနံ၊ တို့အား။ ပတ္တကလ္လံ၊ လျှောက်ပတ်သော အခါ ရှိသော ကံသည်။ ယဒိဘဝေယျ၊ အံ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ မယံ၊ တို့သည်။ အညမညံ၊ ချင်း။ ပဝါရေယျာမာ၊ ဘိတ်ကုန်အံ။ (ဤသည်ကား

ဥတိထာသော ပါဠိအနက်တည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ အာယသ္မန္တော၊ တို့ကို။ ပဝါရေမိ၊ ဘိတ်၏။ အာယသ္မန္တော၊ တို့သည်။ အနုက၊ အစဉ်သနားသည်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ဒိဋ္ဌေန ဝါ၊ မြင်သဖြင့်၎င်း။ သုတေန ဝါ၊ ကြားသဖြင့်၎င်း။ ဗရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ယုံမှားသဖြင့်၎င်း။ ဝဒန္တ၊ ဆိုစေသတည်း။ (ဆိုစေကုန်လော့လည်းဟူ)။ အဟံ၊ သည်။ ပဿန္တော၊ အပြစ်မြင်မှုကား။ ပဋိကရိဿာမိ၊ ကုအံ့။

ဤကား ပဝါရဏာ ပြုရာသောပါဠိအနက်တည်း။ “တိသု ဝါစတုသုဝ၊ အရာ၌ “တိဟိ ဝါ စတုဟိဝါ”ဟု ပါဠိအချို့ရှိ၏မသင့်၊ ပမာဒလေခသ ဖြစ်သည်။

နဝကေဟိပိ၊ သိတင်းငယ်ရဟန်းတို့သည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုသိတင်းကြီး ရဟန်းအတူလျှင်။ ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ပဝါရေတဗ္ဗ၊ ၏။ အဟံ၊ ဘန္တေတိ ဝစနံ၊ သည်။ ဝိသေဓသော၊ ၏။

(၃၃) စတုဟိ၊ လေးယောက်သော ရဟန်း တို့ထက်။ အဓိကေသု၊ လွန်ကုန်သော ရဟန်းတို့တွင်။

ဝုစ္ဆတရေန ဌိစပ်၊ အဓိကေ-ဟု ပါဠိအချို့ရှိ၏ မသင့်၊ အဓိကေသု-ဟု ရှိသော ပါဠိသာလျှင် သင့်သတည်း။

သုဏာတု မေ အာဝုသော သံဃော။ ပ။ ပတ္တကလ္လံ သံဃော ပဝါရေယျာတိ၊ ဟူ၍။ ဥတ္တံ၊ ကို။ ထပေတွာ၊ ရှိ။ ဝုစ္ဆတရေန၊ သိတင်းကြီးသော ရဟန်းသည်။ (ပဝါရေတဗ္ဗဌိစပ်)။ သံဃံအာဝုသောပဝါရေမိ။ ပ။ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိတိ၊ ရှိ။ တိက္ခန္တု၊ ကြိမ်။ ဝတွာ၊ ရှိ။ ပဝါရေတဗ္ဗ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့သျှင်တို့။ သံဃော၊ သံဃာတော်သည်။ မေငါ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုဏာတု၊ နာစေသတည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဝါရဏာ၊ သည်။ ပန္နရသိ၊ ပန္နရသိပဝါရဏာတည်း။ ဣတိဝါ၊ ၎င်း။ စာတုဒ္ဓသိ၊ တည်း။ ဣတိဝါ၊ ၎င်း။ သံဃဿ၊ အား။ ပတ္တကလ္လံ၊ သည်။ ယဒိ ဘဝယျ၊ အံ့။ ဧဝံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သံဃော၊ သည်။ ပဝါရေယျ၊ ပဝါရဏာပြုရာ၏။ (ဤကားဥတိထာသော ပါဠိအနက်တည်း)။ အာဝုသော၊ ငါ့သျှင်တို့။ အဟံ၊ သည်။ ပဝါရေမိ၊ ၏။ သံဃော၊ သည်။ မံ၊ ကို။ အနုကမ္ပံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ဒိဋ္ဌေန ဝါ၊ ၎င်း။ သုတေန ဝါ၊ ၎င်း။

“ရိသင်္ကာယ ဝါရင်း။ ဝဒတု၊ ဆိုစေသတည်း (ဆိုလော့လည်းဟူ)။ အဟံ၊ မှီသည်။ ပဿန္တော၊ ကား။ ပဋိကရိဿာမိ၊ အံ။ (ဤကားပဝါရဏာပြုရာသော ပါဠိအနက်တည်း)။ နဝကေဟိပိ၊ သီတင်းငယ်ရဟန်းတို့သည်လည်း။ တထေဝ၊ နှစ်သီတင်းကြီးရဟန်းအတူလျှင်။ ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ သံဃံ ဘန္တေ၊ နှစ်ပါရေမိ။ ပ။ ပဿန္တောပဋိကရိဿာမိတိ၊ ရှိ။ တိက္ခတ္တံ၊ ကြိမ်။ ဝတု၊ ရှိ။ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ ဤ။

ပါဠိ အနက် ရှေးနည်း တူပြီ။ ဤ သံဃာ ပဝါရဏာ၌ “ဝဒန္တ၊ မံ အာယသ္မန္တော”ဟု မူလသိက္ခာ စာကိုယ်၌ ရှိ၏။ “သံဃံ အာဝုသော ပဝါရေမိ”ဟူသောပါဠိနှင့်အညီ “ဝဒတု မံ သံဃော”ဟုရှိသောပါဠိသည် သင့်မြတ်၏။ ဤတွင်ရှေ့သာ ဋီကာ၌ အဖွင့်ရှိသည်။ “အတ္ထတံ ဘန္တေ”အစ ရှိသောပါဠိတို့၏ အဖွင့်ကားမရှိ၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာအလိုကား ဤတွင် ရှေ့သာ မူလသိက္ခာ ကျမ်း၏ ပြီးပြည့်စုံခြင်းသည် ဖြစ်သင့်သည်။ ယခု မူလသိက္ခာ စာကိုယ်၌ကား “အတ္ထတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ” အစရှိသော ပါဠိတို့ သည်လည်း ရှိကြကုန်သည်။ ထိုသို့ရှိတိုင်း အနက် ယောဇနာခြင်းကို ဤသို့ပြုအပ်၏။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ သံဃဿ၊ သံဃာသည်။ ကထိနံ၊ ကထိန်ကို။ အတ္ထတံ၊ ခင်းအပ်ပြီ။ ကထိနတ္ထာရော၊ ကထိန် ခင်းခြင်းသည်။ ဓမ္မိကော၊ တရားတော်အားလျော်၏။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အနုမောဒါမ၊ ဝမ်းမြောက် ကုန်၏။ (အနုမောဒနာ ပြုကုန်၏လည်းဟူ)။ ဣတိ၊ သို့။ တိက္ခတ္တံ၊ ကြိမ်။ ဝတု၊ ရှိ။ ကထိနံ၊ ကို။ အနုမောဒိတဗ္ဗံ၊ အနုမောဒနာပြုအပ်၏။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဤသို့ ဆိုလတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ နိဿယောပိ၊ နိဿယည်း ကိုလည်း။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ ဧကံသံ၊ ပခုံးတဘက်၌။ ဥတ္တရာသင်္ဂံ၊ ကိုယ်ဝတ်တင်သည်ကို။ ကတု၊ ပြု၍။ အဉ္ဇလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ ကတု၊ ပြု၍။ ဥက္ကုဒ္ဓိကံ၊ ဆောင့်ကြောင့်။ နိသီဒိတု၊ ထိုင်၍။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ် မြောက်အောင်။ အာစရိယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ အာယသ္မတော နိဿာယ ဝစ္ဆာမိတိ၊ ရှိ။ ဝတု၊ ရှိ။ နိဿယော၊ နိဿယည်းကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ အန္တေ၊ ဘုရား။ တံ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ မေ၊ ဤ။ အာစရိယော၊ သည်။

ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့။ အဟံ၊ သည်။ အာယသ္မဟော၊ အရှင်ဘုရားကို။ နိဿယ၊
 မှီ၍။ ဝစ္ဆာမိ၊ နေ၏။ နိဿယံ၊ နိဿယည်းကို။ ဒေန္တေနာပိ၊ ပေးသော
 သည်လည်း။ လဇ္ဇိနောယေဝ၊ လဇ္ဇိရဟန်းအားသာလျှင်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးရာ၏။
 ဟိတဒေဝ သစ္စံ၊ ထိုစကားသည် သင့်၏။ န ဘိက္ခဝေ အလဇ္ဇိနံ နိဿယေ
 ဒါတဗ္ဗောယော ဒေဗေယျ အာပတ္တိ ဣန္ဒဋ္ဌဿာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတ
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အလဇ္ဇိနံ၊ အလဇ္ဇိရဟန်းတို့အား။ နိဿပေ
 နိဿယည်းကို။ န ဒါတဗ္ဗော၊ မပေးအပ်။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒေဗေယျ၊ အံ။
 တဿ ဘိက္ခု၊ နော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသို့။ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇနံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဒေသနာသုဒ္ဓိနာမ၊ ဒေသနာသုဒ္ဓိမည်သည်ကား။ ပါတိမောက္ခ
 သံဝရသီလံ၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလတည်း။ ဟိတဒေဝသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်
 သင့်၏။ တံ၊ ထိုပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာဖြင့်။
 သုဇ္ဈနတော၊ စင်ခြင်းကြောင့်။ ဒေသနာသုဒ္ဓိတိ၊ ဒေသနာသုဒ္ဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
 ဆိုအပ်၏။ သံဝရသုဒ္ဓိနာမ၊ သံဝရသုဒ္ဓိ မည်သည်ကား။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ၊
 ဣန္ဒြိယသံဝရသီလတည်း။ ဟိတဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို
 ပုန၊ တဖန်။ ဧဝံ၊ သို့။ န ကရိဿာမိ၊ မပြုအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ မနသိ၊ နှလုံး၌။
 နိဓာယ၊ ထားသဖြင့်။ သုဇ္ဈနတော၊ ကြောင့်။ သံဝရသုဒ္ဓိတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိနာမ၊ ကား။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလတည်း။
 ဟိတဒေဝသစ္စံ၊ ထိုစကားသည် မှန်၏။ တံ၊ ထို အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ သီလကို။
 ပရိယေသနာယ၊ ၏။ သုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာသုဒ္ဓိနာမ၊ ကား။ ပစ္စယ ပရိဘောဂ သန္တိဿိတ
 သီလံ၊ ပစ္စယသန္တိဿိတသီလတည်း။ ဟိတဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ ပဋိသင်္ခါ
 ယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝါမိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊
 ဖြင့်။ ဝုတ္တေန၊ သော။ ပစ္စဝေက္ခဏေန၊ ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ သုဇ္ဈနတော၊ ကြောင့်။
 ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဝတ္တာဒိကဏ္ဍနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

နိဿယနိဂုံး

သက္ကရာဇ် ၁၀၇၆-ခုနှစ်၊ ရတနာပူရအဝမြို့တွင် နန်းတက်သော သိရိပဝရ
မဟာဓမ္မ ရာဇာဓိရာဇာ တံဆိပ်နာမံခံသော လေးကျွန်းမာရ်အောင်၊
ဇေယျမာရ်အောင်၊ မဟာမင်္ဂလာမာရ်အောင်၊ လောကမာရ်အောင်၊
စေတီတော် ဒါယကာ မှန်နန်း ဆင်ဖြူရှင် တနင်္ဂနွေမင်း လက်ထက်
ပုခန်းကြီးမြို့ စီရင်စု နေမင်းရွာဘုတိ မဏိရတနာပုံ တိုက်နေ အရိယာ
လင်္ကာရမထေရ် စီရင်သည့် မူလသိက္ခာနိဿယ ဤတွင်ပြီး၏။

မူလသိက္ခာနိဿယပြီး၏။

ဝိနည်းငယ်လေးစောင်ပါ၌ နိဿယပြီး၏။

